

вул. Героїв Маріуполя, 5, офіс 226 (готель «Центральний»), м. Хмельницький, 29013
код ЄДРПОУ 37749053, р/р UA563052990000026002046006713
тел.: 0674914304 e-mail: kaylas3000sv@gmail.com www.kaylask.com.ua

товариство з обмеженою відповідальністю «КАЙЛАС-К»

**«Коригування (внесення змін)
генерального плану
м. Хмельницький»**

18 - ГП

2022

**«Коригування (внесення змін)
генерального плану
м. Хмельницький»**

Том 1

**ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН
18 - ГП**

Головний архітектор проекту
Директор ТОВ «Кайлас-К»

Григорів І. Р.
Владіміров С. О.

2022

СКЛАД ПРОЕКТУ

Номер тому	Позначення	Найменування тому	Примітка
1	18 - ГП	Генеральний план	
2	18 - ОП	Основні положення	
3	18 - Д	Додатки	
4	18 - ВК	Водопостачання та каналізація	

Зм.	Кіл.	Арк.	№док	Підпис	Дата	18 - СП			
Розробив		Шевчук				Склад проекту	Стадія	Арк.	Аркушів
Перевірив		Шевчук					МД	1	1
							ТОВ «Кайлас-К» м. Хмельницький		

Проект розроблений відповідно до чинних норм, правил і стандартів

Головний архітектор проекту

(підпис)

Григорів І. Р.

(П. І. Б.)

						18 - ПД		
Зм.	Кіл.	Арк.	№док	Підпис	Дата	Стадія	Арк.	Аркушів
Розробив		Шевчук				МД	1	1
Перевірив		Шевчук				ТОВ «Кайлас-К» м. Хмельницький		

Підтвердження
ГАП'а

ВІДОМІСТЬ ПРО УЧАСНИКІВ ПРОЕКТУ

Розділ проекту	Посада	ПІБ	Підпис
Генеральний план	Архітектор	Шевчук О. І.	
	Архітектор	Чепіжак В. В.	
	Архітектор	Владіміров С. О.	
	Головний архітектор проекту	Григорів І. Р.	

						18 - ВУ		
Зм.	Кіл.	Арк.	№док	Підпис	Дата	Стадія	Арк.	Аркушів
Розробив		Шевчук				МД	1	1
Перевірив		Шевчук						
						ТОВ «Кайлас-К» м. Хмельницький		

Відомість про учасників проекту

ЗМІСТ

1	ВСТУП	3
2	АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА	6
2.1	ХАРАКТЕРИСТИКА ІСНУЮЧОГО СТАНУ	6
2.2	СОЦІАЛЬНА СФЕРА.....	9
2.3	МІСЦЕ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО У ГЕНЕРАЛЬНІЙ СХЕМІ ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	20
2.4	ІСНУЮЧЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ЗАБУДОВА МІСТА.....	22
2.5	ПРИРОДНІ УМОВИ ТА РЕСУРСИ.....	27
2.5.1	Місцеположення, рельєф.....	27
2.5.2	Клімат.....	28
2.5.3	Геологічна будова.....	29
2.5.4	Гідрогеологічні умови	31
2.5.5	Існуюче водопостачання	34
2.5.6	Гідрологічні умови	34
2.5.7	Ґрунтовий покрив	36
2.5.8	Інженерно-будівельна оцінка території.....	36
2.6	АНАЛІЗ ВІДОМОСТЕЙ ПРО СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА	39
2.6.1	Повітряний басейн.....	40
2.6.2	Водний басейн	43
2.6.3	Стан ґрунтів	47
2.6.4	Радіаційний стан території.....	50
2.6.5	Електромагнітне забруднення.....	50
2.6.6	Акустичний режим	51
2.6.7	Екологічна мережа.....	53
2.6.8	Природно-заповідний фонд.....	54
2.6.9	Планувальні обмеження	58
2.7	ІНЖЕНЕРНА ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ ТЕРИТОРІЇ.....	65
2.8	ТРАНСПОРТ	68
2.8.1	Зовнішній транспорт.....	68
2.8.2	Авіаційний транспорт.....	71
2.8.3	Міський пасажирський транспорт	71
2.8.4	Магістральна вулично-дорожня мережа.....	77
2.9	ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ	81
2.10	АНАЛІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ РІШЕНЬ ГЕНЕРАЛЬНОГО ПЛАНУ	86
3	ОБҐРУНТУВАННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	94
3.1	ПРОГНОЗ ЧИСЕЛЬНОСТІ ТА ВІКОВОГО СКЛАДУ НАСЕЛЕННЯ.....	94
3.2	ПРОЄКТНИЙ ЖИТЛОВИЙ ФОНД	95
3.3	УСТАНОВИ ТА ПІДПРИЄМСТВА ОБСЛУГОВУВАННЯ	101

					18 – ГП.ПЗ			
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	Пояснювальна записка	Лім.	Арк.	Акрушів
Розробив		Шевчк					1	166
Перевірів		Шевчк				ТОВ «Кайлас-К» м. Хмельницький		

3.4	ЗЕЛЕНІ НАСАДЖЕННЯ	107
3.4.1	Зелені насадження загального користування	107
3.4.2	ІНШІ ЗЕЛЕНІ НАСАДЖЕННЯ	110
3.5	КЛАДОВИЩА.....	110
3.6	ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕРИТОРІЇ	111
3.7	ПРОЄКТНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТЕРИТОРІЇ.....	115
3.8	ОХОРОНА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ	117
3.9	ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ.....	119
3.10	ОБГРУНТУВАННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	122
3.11	ТРАНСПОРТ	130
3.11.1	Автомобільні дороги	130
3.11.2	Автомобільний транспорт.....	132
3.11.3	Залізничний транспорт	132
3.11.4	Авіаційний транспорт.....	133
3.11.5	Магістральна вулично-дорожня мережа.....	134
3.11.6	Міський пасажирський транспорт	138
3.12	ІНЖЕНЕРНА ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ ТЕРИТОРІЇ.....	143
3.12.1	Гідротехнічні заходи	143
3.12.2	Дощова каналізація.....	151
3.13	ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ.....	153
3.13.1	Електропостачання	153
3.13.2	Газопостачання	157
3.13.3	Теплопостачання.....	158
3.14	САНІТАРНЕ ОЧИЩЕННЯ ТЕРИТОРІЇ	161
3.15	ПРІОРИТЕТНІ ЗАХОДИ І ОБСЯГИ ІНВЕСТИЦІЙ ЩОДО СТАЛОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНЖЕНЕРНО-ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ МІСТА	163

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						2
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

1 ВСТУП

Генеральний план визначає основні принципи і напрямки планувальної організації та функціонального призначення території, формування системи громадського обслуговування населення, організацію вулично-дорожньої мережі, інженерного обладнання, інженерної підготовки і благоустрою, цивільного захисту території та населення від небезпечних природних і техногенних процесів, охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження культурної спадщини та традиційного характеру середовища історичних населених пунктів, а також послідовність реалізації рішень, у тому числі етапність освоєння території.

Згідно рішення Хмельницької міської ради, щодо доопрацювання проекту містобудівної документації «Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький» був заключений договір із підприємством ТОВ «Кайлас-К», на основі проведеного тендеру, на виконання даного коригування. Договором передбачається внесення змін до проекту, що був виконаний у 2016 році ДП «ДППРОМІСТО» імені Ю. М. Білоконя».

Проект, що виконувався у 2016 році пройшов процедуру експертизи, але не був затверджений.

На початок розроблення залишається діючим проект генерального плану, що виконаний у 2007 році ДП «ДППРОМІСТО».

Доопрацювання «Коригування (внесення змін) Генерального плану м. Хмельницький» розроблене у зв'язку із необхідністю внесення змін і доповнень у проект генплану м. Хмельницького, що розроблений у 2016 році.

Основними критеріями для доопрацювання стали:

- зміни, що пов'язані із зміною нормативно-правової бази;
- оновлення топографічної зйомки;
- затвердженого Історико-архітектурного плану міста;
- вирішення поточних питань забудови міста відповідно до прогнозної чисельності населення із забезпеченням потреб містобудівного розвитку;
- зміни функціонального призначення окремих територій;
- зміни планувальних обмежень;

Містобудівна документація виконана на підставі:

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						3
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

- «Програми розроблення та оновлення містобудівної документації для м. Хмельницького» (рішення Хмельницької міської ради № 4 від 16.03.2016 р.);
- Програми економічного і соціального розвитку Хмельницької міської територіальної громади на 2021 рік (рішення Хмельницької міської ради №10 від 23.12.2020 р.);
- Схема планування території Хмельницької області;
- Стратегічного плану розвитку Хмельницької міської територіальної громади на 2021-2025 роки;
- Стратегії розвитку міста Хмельницького до 2025 року;
- Стратегії регіонального розвитку Хмельницької області на 2021-2027 роки;
- Положення Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки,
- вихідних даних, наданих замовником;
- довідок відповідних служб.

Під час розроблення документації враховані вимоги чинних законодавчих та нормативних документів.

Строк дії генерального плану населеного пункту не обмежується.

Основні показники генерального плану розраховані на етап 15-20 років, базуються на демографічному і соціально-економічному прогнозах, є орієнтовними.

Затверджена в чинному порядку дійсна містобудівна документація є обов'язковим документом для всіх організацій та установ, які здійснюють будівництво на території міста.

Основні зміни, що вносились в проект 2016 року:

1. Переведення частини дачних масивів в західній і південній частині міста в житлову забудову, з формуванням відповідної інфраструктури
2. Врахування в проекті нормативної прибережно-захистної смуги (ПЗС) від усіх водних об'єктів, згідно Земельного і Водного кодексу України. В місцях вільних від забудови було передбачено збільшення озеленення в межах ПЗС.
3. Проекті масиви садибної житлової забудови (південна частина міста), що були передбачені проектом 2016 року були скореговані враховуючи існуючий рельєф і сформовану приватизацію землі. Основним акцентом став

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						4
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

наявний військовий полігон в південній частині міста, що залишається діючим (землі спеціального призначення).

4. Врахований проект розміщення сміттєзвалища в північно-західній частині міста. Відповідно зазнав змін проектний житловий масив, що знаходиться поряд з ним
5. Враховані зелені насадження, що перебувають на балансі міста.
6. Частково скорегована межа в південно-східній частині міста.
7. Передбачене розширення існуючих кладовищ (пд-зх і пн-сх)
8. В центральній частині міста, поряд із парком імені Чекмана скорегована проектна дорога, що мала йти через р. Південний Буг.
9. Вздовж річки Кудрянка (південна частина міста) була скорегована житлова забудова вздовж водного об'єкту. Нові житлові масиви не додавались, в проекті залишився лугопарк.
10. В планувальні обмеження додалися обмеження із затвердженого проекту Історико-архітектурного опорного плану. Також додані обмеження від об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ).
11. Територію підприємств, що перестали діяти – передбачені під зміну цільового використання та під реновацію.
12. Фрагментарно скореговані квартали, де вже за 5 років після розроблення попереднього генерального плану передбачена нова житлова забудова.

Відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» були проведені громадські обговорення, в результаті зібрано пропозиції та зауваження громадськості.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						5
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

2 АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

2.1 ХАРАКТЕРИСТИКА ІСНУЮЧОГО СТАНУ

МІСЦЕ РОЗТАШУВАННЯ

Хмельницький – це промисловий, транспортний, науково-освітній та культурний центр України.

Місто знаходиться на перетині важливих залізничних шляхів та автомагістралей України. Відстань до Києва – 318 км (автомобільними дорогами - 344 км). Поряд із містом намічено проходження міжнародних Критських коридорів № 3 та № 5, а також Балтійсько-Чорноморського коридору. Через Хмельницький проходять також магістральна залізниця Мостиська – Львів – Красне – Хмельницький – Жмеринка – Козятин - Київ, міжнародна автодорога М-12 (Стрий – Кропивницький – Знам'янка) та національна дорога Н-03 (Житомир - Чернівці). Місто має пряме автобусне сполучення практично з усіма великими містами України. Діє аеропорт.

Місто Хмельницький розташоване у центральній частині області. Площа міста – 0,093 тис. кв. км, що складає 0,5 % від площі Хмельницької області.

Точна дата утворення міста Хмельницький (колишні назви Плоскирів, Проскурів) невідома, вперше у документах він згадується у 1493 р. Сучасну назву місто отримало у 1954 р., коли Кам'янець-Подільську область перейменували на Хмельницьку. З цього ж часу Хмельницький є обласним центром.

Місто Хмельницький віднесено до Списку історичних населених місць Хмельницької області, що затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 року № 878.

Місто Хмельницький розташоване на Волино-Подільській височині у верхів'ї річки Південний Буг. Північна частина міста підвищена, висота над рівнем моря – 350-400 м, центральна і південна – долиноподібна низина. Місто знаходиться в зоні помірно-континентального клімату з м'якою зимою. Зміна кліматичних умов впливає зазвичай на атмосферне повітря в місті.

НАСЕЛЕННЯ

За статистичними даними *чисельність* населення м. Хмельницький на 01.01.2021 року становить:

- 271748 осіб - постійного населення;
- 274739 осіб – наявного населення.

З часу розроблення генерального плану (2007 рік) вона зросла на 8,045 тис. осіб (приріст склав 3 %).

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						6
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

ТЕРИТОРІЯ

На даний момент площа міста складає 9305 га.

Аналіз сучасного використання земель, в цілому та за окремими елементами, дає висновок, що фактично забудованою є понад 58 % (5402,88 га) території міста. Житлова забудова займає 24,32 % території міста (біля 2262,94 га), з якої 85,2 % припадає на садибну забудову.

Лише 3,38 % території міста озеленено (зелені насадження загального користування та вуличне озеленення).

Усього у середньому на 1 мешканця нині припадає біля 345,8 м² міських земель.

КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ М. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Обласний центр приваблює туристів зручним розташуванням, як відправний пункт у подорожах по туристичних об'єктах (зокрема історичної та культурної спадщини), розташованих на території області, а також рівновіддаленістю від центрів навколишніх областей. Тут наявні численні заклади тимчасового перебування на будь-який смак. Місто цікаве наявністю трьох театрів (зокрема музично-драматичний театр імені м. Старицького). Музеї – краєзнавчий, історії міста, художній та літературний, Проскурівського підпілля, музей фотомистецтва – розташовані здебільшого у центральній частині міста. Туристична галузь є важливим чинником стабільного й динамічного збільшення надходжень до бюджету, і має позитивний вплив на становище в інших галузях (транспорт, торгівля, зв'язок, будівництво тощо). Туризм сприяє додатковій зайнятості населення, пожвавленню ринкових відносин та міжнародного співробітництва, підвищенню культурно-освітнього рівня громадян.

ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Рушієм економічного розвитку громади є підприємства, що працюють у промисловості, сфері торгівлі і послуг, сільського господарства, будівництва, логістики, інформаційних технологій.

Станом на 01.02.2021 року зареєстровано 37633 суб'єкти підприємницької діяльності, з них 13438 юридичних осіб та 24195 фізичних осіб-підприємців. Протягом останніх років спостерігається розвиток промислового комплексу: розпочинають діяльність нові підприємства, зокрема з іноземними інвестиціями, нарощують виробничі потужності та впроваджують інноваційні технології діючі виробництва.

Виробничу діяльність здійснюють підприємства, які орієнтовані на виробництво продукції харчової та хімічної промисловості, машинобудування та металообробки,

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						7
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

товарів легкої промисловості, будівельних матеріалів, целюлозно-паперової та видавничої продукції тощо. Підприємства громади активно здійснюють зовнішньоекономічну діяльність, зокрема збільшують орієнтацію на ринки країн Європейського Союзу. За 2020 рік експорт товарів та послуг склав 155,3 млн. дол. США, імпорту – 319,1 млн. дол. США (частка експорту товарів до країн ЄС – 52,7%, частка імпорту – 43,6%). Основу товарної структури експорту складають харчові продукти (34,4%), текстильні вироби та взуття (18,6%), полімерні матеріали та пластмаси (11,4%), машини, обладнання та механізми (8,7%). У структурі експорту послуг 74,8% складають транспортні послуги.

Вагоме місце у розвитку економіки громади займають промислові підприємства: ДП «Новатор», ТОВ «Карат», ХФ ТОВ «СЕ БОРТНЕТЦЕ-УКРАЇНА», ТОВ «Нейл», ТОВ «Укрелектроапарат», ПрАТ «Хмельницька маслосирбаза», ТОВ «ТД «Хмельницькхліб», ТОВ «Бембі», ТОВ «ПОЛЛАРДІ ФЕШН ГРУП», ТОВ «СУНП «2К», ТОВ «Веснянка», ТОВ «Проскурів-Агро», ТДВ «Хмельницький завод будівельних матеріалів», ТОВ «КЛЕВЕР ПРОДАКШН ГРУП», АТ «Завод «ТЕМП», ПрАТ «Хмельницька макаронна фабрика», ТОВ «Європа-Експорт плюс», ТОВ «Валон-А», ТОВ «Тін-Імпекс», ТОВ «Літма», ТОВ «Трансформатор сервіс», ТОВ «Поділляхліб», Філія АТ ДПЗКУ «Богданівецький комбінат хлібопродуктів», ТОВ «М'ясопереробний комплекс Поділля», ТОВ «Дювельсдорф Україна», ТОВ «Будматеріал», ТОВ «Швейна фабрика АРЖЕН», ПАТ «Хмельницький обласний пивзавод» та інші. Агропромисловий комплекс громади представляють: ТОВ «Нові Аграрні Технології», ФГ «Маїсс», ТОВ СГП «Агропромтехніка», СТОВ «Хорост Поділля», ТОВ «Енселко агро», ПСП «Алагес», ПП «Аграрна компанія 2004», ТОВ «Обрій», ДП ДГ «Зоря», ФГ «ВІРА ПЛЮС» тощо.

Аграрний сектор громади спеціалізується на вирощуванні зернових (озимої пшениці, ярого ячменю, кукурудзи) та технічних культур (цукрових буряків, сої, ріпаку тощо). Вирощуванням овочевих культур та картоплі займаються переважно домогосподарства. Загальна кількість домогосподарств на території сільських населених пунктів становить 9392 одиниці, які обробляють більше 3 тис. га землі.

Розвивається галузь тваринництва за напрямками молочне скотарство (ФГ «Маїсс»), свинарство (ТОВ «Нові Аграрні Технології»), птахівництво (СТОВ «Хорост Поділля»).

Хмельницька міська територіальна громада, як центр одного з найбільших аграрних регіонів держави, має значний потенціал розвитку існуючих та створення нових підприємств, які займаються переробкою агропромислової продукції.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						8
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

З метою стимулювання промислового виробництва, підвищення інноваційної активності підприємств, залучення інвестицій, збільшення зайнятості населення триває робота із створення індустріального парку «Хмельницький».

На території громади функціонує 3183 об'єкти торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, фірмової торгівлі, 41 ринок, 26 торгових рядів та майданчиків, 2 постійно-діючі виставки-ярмарки.

Обслуговування фізичних осіб-підприємців, юридичних осіб з прийому та видачі документів дозвільного характеру, надання публічних послуг мешканцям громади здійснює Управління адміністративних послуг (вул. Соборна, 16), філія №1 (вул. Грушевського, 86), філія №2 (вул. Пилипчука, 3).

У рамках Європейської ініціативи «Угода мерів» здійснюється реалізація заходів Плану дій зі сталого енергетичного розвитку Хмельницького на 2016-2025 роки, зокрема у секторах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, вуличного освітлення тощо.

З метою забезпечення інформаційно-консультативної підтримки з питань енергоефективності діє Центр Енергоефективності (вул. Кам'янецька, 54), на базі якого працює постійно діюча виставка енергоефективного обладнання

2.2 СОЦІАЛЬНА СФЕРА

ЖИТЛОВИЙ ФОНД

Житловий фонд міста становив 5516,7 тис. м²: Загальна кількість будинків – 12067, загальна кількість квартир – 93360, з них 80850 квартир багатоквартирного житлового фонду і 12510 квартир садибних будинків.

Таблиця 1 Існуючий стан житлового фонду

Типи забудови	Загальна площа	Квартир	Кількість населення,	Житлова забезпеченість,
	тис. м ²	одиниць	тис. осіб	м ² /люд.
Багатоквартирна	4503,4	80850	235,8	19,1
Садибна	1013,3	12510	35,948	28,19
РАЗОМ	5516,7	93360	271,748	20,3

З наведеної таблиці видно, що найбільша питома вага житлового фонду припадає на багатоквартирну забудову (понад 4/5 від усього житлового фонду). Середня житлова забезпеченість по місту становить 20,5 м²/людину: 19,3 м²/люд. у багатоквартирній забудові і 28,5 м²/люд. у садибній забудові.

Середній розмір квартири багатоквартирного фонду становить близько 55,7 м² загальної площі, а квартири садибного житлового фонду – 81,0 м² загальної площі.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						9
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						10
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

УСТАНОВИ ТА ПІДПРИЄМСТВА ОБСЛУГОВУВАННЯ

Хмельницький є культурно-побутовим центром з досить розвиненою сферою обслуговування, що обслуговує населення міста, Хмельницького району, Хмельницької міжрайонної системи розселення та Хмельницької області.

Освіта

Основні об'єкти закладів освіти та їх потужність представлені в таблиці.

Таблиця 2 Існуючі заклади освіти

Тип закладу	Адреса	Які населені пункти обслуговує	Місткість (на яку кількість учнів розрахована)	К-сть учнів (на даний час)
1	2	3	4	5
ЗЗСО (заклади загальної середньої освіти)	вул.Романа Шухевича, 4/3 (вул.Курчатова)	м. Хмельницький	1251	1274
ЗЗСО	вул. Володимирська, 51	Хмельницька міська територіальна громада	870	1182
початкова школа (ЗО I ступеня)	прс. Миру, 76/6	м. Хмельницький	570	766
ліцей	вул. Тернопільська, 14/1	м. Хмельницький (південно-західний мікрорайон)	650	737
ЗЗСО	прв. Володимирський, 12	м. Хмельницький	665	718
Гімназія II-III ступінь	прс. Миру, 84/2	м. Хмельницький с. Андрійківці с. Грузевиця с. Давидківці с. Малиничі с. Олешин	840	1048
ЗЗСО	вул. Івана Павла I, 1	м. Хмельницький	1200	730
Санаторна школа	вул. Чорновола, 180	Хмельницька область	210	189
ЗЗСО	вул. Симона Петлюри (Купріна), 12	м. Хмельницький	960	1289
	вул. Кам'янецька, 119		390	
Спеціальна школа	вул. Завадська, 8/1	м. Хмельницький	80	53+15 дошкільного віку
ЗЗСО	вул. Перемоги, 9, I, II корпус (середня та старша школа)	м. Хмельницький	1213	1733
	вул. Перемоги, 3/1, III корпус (початкова школа)			
ЗЗСО	вул. Гальчевського, 34, вул. Пілотська, 125	Хмельницький	1200	873
ЗЗСО	вул. Вокзальна, 16	м-н Гречани м. Хмельницького	990	1200
ЗЗСО	вул. Чорновола, 155	м. Хмельницький	590	845
ЗЗСО	вул. Кам'янецька, 164	м-н Ружична м. Хмельницького	780	571
Початкова школа (ЗО I ступеня)	вул. М. Мазура, 17	м. Хмельницький с. Грузевиця-2	415	581
ЗЗСО	вул. Грушевського, 72	м. Хмельницький	1060	1428

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						11
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Тип закладу	Адреса	Які населені пункти обслуговує	Місткість (на яку кількість учнів розрахована)	К-сть учнів (на даний час)
1	2	3	4	5
ЗЗСО	вул. Мирного, 27/1, вул. Залізняка, 14/1	м. Хмельницький	1576	2331
ЗЗСО	вул. Пилипа Орлика (Генерала Карбишева), 6	м. Хмельницький	300 (школа) 55 (дошкільний підрозділ)	235 школа, 74 (дошкільний підрозділ)
ЗЗСО	прс. Миру, 76/5	м. Хмельницький	780	1191
ЗЗСО	вул. Львівське шосе, 47/4	м. Хмельницький	1176	885
Спеціальна школа	вул. Героїв Маріуполя (Гагаріна), 31	Хмельницька міська територіальна громада	110	102
ЗЗСО	вул. Спортивна, 17, прв. Проїзний, 7	м. Хмельницький	660	845
ЗЗСО	вул. Молодіжна, 5/1	м. Хмельницький	720	795
Гімназія II-III ступінь	вул. Подільська, 111	м. Хмельницький	700	735
ліцей	вул. Проскурівського підпілля, 89, вул. Героїв Майдану, 5	м. Хмельницький	1460	1494
ЗЗСО	вул. Водопровідна, 9А	м. Хмельницький	1300	1413
ЗЗСО	вул. Зарічанська, 20/1	м. Хмельницький	970	1246
ЗЗСО	вул. Львівське шосе, 47/3	м. Хмельницький	1536	1392
Початкова школа (ЗО I ступеня)	вул. Тернопільська, 14/2	м. Хмельницький	225	494
ЗЗСО	вул. Довженка, 6	м. Хмельницький	1056	1060
ЗЗСО	вул. Заводська, 33	м. Хмельницький	760	713
ЗЗСО	вул. Профспілкова, 39	м. Хмельницький	300	463
ЗЗСО	вул. Степана Бандери, 14/1	м. Хмельницький	1680	1671
Дошкільля	вул. Старокостянтинівське шосе, 3Б	м. Хмельницький	360	514
Початкова школа				294
ЗЗСО	вул. І. Франка, 57	м. Хмельницький	1296	1290
ЗЗСО	вул. Староміська, 2	м. Хмельницький	600	995
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Козацька, 54/2	м. Хмельницький	279	393
Ясла-садок комбінованого типу	прв. Сергія Параджанова (Шостаковича), 28-А	м. Хмельницький	120	193
Ясла-садок комбінованого типу	прв. Успенський, 5	м. Хмельницький	108	149
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Перемоги, 9/1	м. Хмельницький	237	451
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Львівське шосе, 43/2	м. Хмельницький	224	318
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Івана Павла II, 1	м. Хмельницький	110	161
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Володимирська, 70	м. Хмельницький	87	169
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Залізняка, 32	м. Хмельницький	215	393
Ясла-садок комбінованого типу	прв. Городній, 1	м. Хмельницький	179	225

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						12
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Тип закладу	Адреса	Які населені пункти обслуговує	Місткість (на яку кількість учнів розрахована)	К-сть учнів (на даний час)
1	2	3	4	5
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Ракетників, 7	м. Хмельницький	210	188
Ясла-садок комбінованого типу	вул. М. Трембовецької, 23	м. Хмельницький	96	221
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Кам'янецька, 65/1	м. Хмельницький	110	200
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Шевченка, 29	м. Хмельницький	254	425
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Сковороди, 31	м. Хмельницький	178	267
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Бажана, 2	м. Хмельницький	176	363
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Симона Петлюри (Купріна), 54/1	м. Хмельницький	79	201
Ясла-садок комбінованого типу	прв. 2-й Кам'янецький (Маяковського), 17	м. Хмельницький	100	163
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Інститутська, 19/3	м. Хмельницький	265	414
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Інститутська, 14/4	м. Хмельницький	155	242
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Кармелюка, 6/1	м. Хмельницький	225	460
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Володимирська, 40	м. Хмельницький	113	202
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Зарічанська, 12/1	м. Хмельницький	178	310
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Зарічанська, 6/4	м. Хмельницький	184	239
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Героїв АТО, 15/1	м. Хмельницький	178	262
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Романа Шухевича, 9 (вул.Курчатова)	м. Хмельницький	211	335
Ясла-садок комбінованого типу	прс. Миру, 86/1	м. Хмельницький	220	353
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Перемоги, 15А	м. Хмельницький	154	308
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Свободи, 126	м. Хмельницький	186	328
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Подільська, 7	м. Хмельницький	45	115
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Тернопільська, 36/1	м. Хмельницький	170	299
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Молодіжна, 5/2	м. Хмельницький	225	268
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Вайсера, 50	м. Хмельницький	200	295
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Завадського, 8/1	м. Хмельницький	140	163
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Степана Бандери, 20/2	м. Хмельницький	261	393
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Георгія Гонгадзе (Чкалова), 18/1	м. Хмельницький	270	392
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Паркова, 4/1	м. Хмельницький	197	295

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						13
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Тип закладу	Адреса	Які населені пункти обслуговує	Місткість (на яку кількість учнів розрахована)	К-сть учнів (на даний час)
1	2	3	4	5
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Пілотська, 125/1	м. Хмельницький	224	316
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Героїв АТО, 8	м. Хмельницький	106	181
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Вайсера, 68	м. Хмельницький	178	354
Ясла-садок комбінованого типу	прс. Миру, 51/2	м. Хмельницький	112	180
Ясла-садок комбінованого типу	прв. Козачий, 47/2	м. Хмельницький	90	99
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Панаса Мирного, 21/1	м. Хмельницький	219	401
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Івана Пулюя (Хотовицького), 6	м. Хмельницький	168	245
Хмельницький дитячо-юнацький центр	вул. Довженка, 12	м. Хмельницький	550	605
Хмельницький міський центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді	вул. Івана Пулюя (Хотовицького), 6	м. Хмельницький	390 вихованців (центр працює на базах шкіл)	620
Хмельницький палац творчості дітей та юнацтва	вул. Свободи, 2/1	Хмельницька міська територіальна громада (м. Хмельницький)	1200 (одночасно в одному приміщенні), в палаці діє 2 зміни	2422
Хмельницький міжшкільний навчально-виробничий комбінат	вул. Проскурівська, 61	Хмельницька міська територіальна громада (м. Хмельницький)	680	780
ВПУ №4	вул. Інститутська, 10	м. Хмельницький	625	427
ДНЗ «ВПУ №11	вул. Тернопільська, 15/2	м. Хмельницький	720	442
ВПУ № 25	прс. Миру, 61/3	м. Хмельницький	650	563
Хмельницький професійний ліцей	вул. Озерна, 8	м. Хмельницький	713	480
Хмельницький професійний ліцей електроніки	вул. Тернопільська, 40/1	м. Хмельницький	450	261
ДНЗ «ХЦПТОСП» (Державний навчальний заклад «Хмельницький центр професійно-технічної освіти сфери послуг»)	вул. Панаса Мирного, 5	м. Хмельницький	480	714
	вул. Чорновола, 159		190	
	вул. Кам'янецька, 141		524	
	вул. Романа Шухевича, 69/1 (вул. Курчатова); вул. Дєповська, 12	м. Хмельницький	450	

Пропозиції по створенню нових об'єктів Департаментом освіти і науки Хмельницької міської ради (ХМР) представлені в таблиці

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						14
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Таблиця 3 Пропозиції по створенню нових закладів освіти

Тип закладу	Адреса	Які населені пункти обслуговує	Місткість (осіб)
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Січових Стрільців	м. Хмельницький	215
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Трудова	м. Хмельницький	215
Ясла-садок комбінованого типу	вул. Нижня берегова	м. Хмельницький	215

Охорона здоров'я

Медичне обслуговування надають медичні заклади, що підпорядковані обласному управлінню охорони здоров'я та управлінню охорони здоров'я міської ради.

Заклади розділені на декілька комунальних підприємств (КП), детальна інформація представлена в таблиці.

Таблиця 4 Заклади медичного обслуговування

№	Тип закладу	Адреса	Одиниця виміру	Кількість
1	2	3	4	5
КП «Хмельницька міська лікарня» ХМР				
1	Стаціонар	прв. Проскурівський, 1	ліжок	760
2	Поліклініка	прв. Проскурівський, 1 (травмпункт)	відв./зміну	50
3	корпус №5	вул. Житецького, 22	ліжок	60
КП «Хмельницька міська дитяча лікарня» ХМР				
1	Стаціонар	вул. Степана Разіна, 1	ліжок	360
2	Поліклініка	вул. Степана Разіна, 1	відв./зміну	-
КП «Хмельницька інфекційна лікарня» ХМР				
1	Стаціонар	вул. Г. Сковороди, 17	ліжок	200
КП «Стоматологічний центр»				
1	Поліклініка	вул. Прибузька, 18	відв./зміну	600
КП «Хмельницький міський лікувально-діагностичний центр» ХМР				
1	Поліклініка №1	вул. Подільська, 54	відв./зміну	436
2	Поліклініка №2	прс. Миру, 61	відв./зміну	291
3	Поліклініка №3	вул. Майборського, 16	відв./зміну	92
4	Поліклініка №4	вул. Молодіжна, 9	відв./зміну	192
5	Поліклініка №5	вул. Волочиська, 6	відв./зміну	39
КП «Хмельницький центр первинної медико-санітарної допомоги №1» ХМР				
1	АЗПСМ (Амбулаторія загальної практики сімейної медицини) №1	вул. Пилипа Орлика (Генерала Карбишева), 1/1	відв./зміну	7
2	АЗПСМ №2	вул. Повстанська, 36	відв./зміну	67

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						15
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

№	Тип закладу	Адреса	Одиниця виміру	Кількість
1	2	3	4	5
3	АЗПСМ №3	вул. Майборського, 16	відв./зміну	72
4	АЗПСМ №4	вул. Майборського, 16	відв./зміну	49
5	АЗПСМ №5	вул. Ранкова, 1	відв./зміну	57
6	АЗПСМ №6	вул. Миколи Міхновського (Маршала Гречка), 12	відв./зміну	61
7	АЗПСМ №7	вул. Кам'янецька, 257/1	відв./зміну	29
8	АЗПСМ №8	вул. Волочиська, 6	відв./зміну	18
9	АЗПСМ №9	вул. Молодіжна, 9	відв./зміну	84
10	АЗПСМ №10	вул. Молодіжна, 9	відв./зміну	80
11	АЗПСМ №11	вул. Інститутська, 6В	відв./зміну	52
12	АЗПСМ №12	вул. Кам'янецька, 99	відв./зміну	53
КП «Хмельницький міський перинатальний центр» ХМР				
1	Стаціонар	вул. Івана Пулюя (Хотовицького), 6	ліжок	200
2	Поліклініка	вул. Івана Пулюя (Хотовицького), 6	відв./зміну	61
КП «Хмельницький міський центр медико-санітарної допомоги №2 ХМР				
1	Амбулаторія 1	вул. Подільська, 54	відв./зміну	97
2	Амбулаторія 2	вул. Подільська, 54	відв./зміну	108
3	Амбулаторія 3	вул. Романа Шухевича, 1 (Курчатова)	відв./зміну	183
4	Амбулаторія 4	вул. Залізняка, 14	відв./зміну	82
5	Амбулаторія 5	вул. Залізняка, 34/1	відв./зміну	73
6	Амбулаторія 6	прс. Миру, 61	відв./зміну	99
7	Амбулаторія 7	прс. Миру, 61	відв./зміну	117
8	Амбулаторія 8	вул. Зарічанська, 30	відв./зміну	99
9	Амбулаторія 9	вул. Кам'янецька, 67	відв./зміну	98
10	Амбулаторія 10	вул. Зарічанська, 4	відв./зміну	78
11	Амбулаторія 11	вул. Філатова, 4	відв./зміну	29
12	Амбулаторія 12	вул. Подільська, 171/1	відв./зміну	60
13	Амбулаторія 13	вул. Трудова, 5-Ж	відв./зміну	27

Ліжковий фонд стаціонарів (лікарні, диспансери) становить 3395 ліжок. Поліклінічні заклади мають загальну потужність 6814 відвідувань у зміну.

Спортивні та фізкультурно-оздоровчі установи

Сьогодні у Хмельницькому існує стадіон, 78 спортивних залів, 210 спортивних майданчики, 24 тири, 7 плавальних басейнів, 33 тренажерних зали, 17 тенісних кортів, 12 футбольних полів, 3 веслувальні бази, 1 кінно-спортивна база. Загальна площа спортивних залів складає 31547 м² площі підлоги.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						16
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Таблиця 5 Заклади культури та мистецтв

Назва установ, адреса	Одиниця виміру	Показники
Танцювальні зали		
Дитяча школа мистецтв (вул. Проскурівська, 40), (вул. Героїв Маріуполя (Гагаріна), 3а)	місць	100
«Мистецький простір» Подільського культурно-просвітницького Центру ім. М. К. Реріха (прс. Миру, 103/1)	місць	40
Клубні установи та центру дозвілля		
Обласний науково-методологічний центр культури та мистецтва (вул. Володимирська, 103)	місць	120
Міський будинок культури (вул. Проскурівська, 43)	місць	550
Центр національного виховання учнівської молоді (вул. Романа Шухевича, 16 (вул. Курчатова))	місць	400
Культурно-мистецький центр «Ветеран» (вул. Володимирська, 77)	місць	80
Клуб мікрорайону Книжківці (вул. Пилипа Орлика (Генерала Карбишева), 1)	місць	400
«Мистецький простір» Подільського культурно-просвітницького Центру ім. М. К. Реріха (прс. Миру, 103/1)	місць	150
Кінотеатри		
Міське комунальне підприємство (МКП) «Кінотеатр ім. Т. Г. Шевченка» (вул. Проскурівська, 40)	місць	465
Кінотеатр «Планета» обласної фірми «Кінопрокатвідео»	місць	275
Театри		
Обласний академічний музично-драматичний театр ім. М. Старицького (вул. Соборна, 60)	місць	802
Обласний академічний театр ляльок (вул. Проскурівська, 46)	місць	180
Моно-театр «Кут» (вул. Проскурівського Підпілля, 34)	місць	70
Концертні зали		
Обласна філармонія (вул. Героїв Маріуполя (Гагаріна), 7)	місць	950 ¹
Музеї		
Обласний краєзнавчий музей (вул. Подільська, 12)	м ² підлоги	593
Обласний художній музей (вул. Проскурівська, 47)	м ² підлоги	1659
Обласний літературний музей (вул. Грушевського, 68)	м ² підлоги	230
Музей історії м. Хмельницького (вул. Проскурівська, 30)	м ² підлоги	258
Філія музею історії міста «Музей Проскурівського підпілля» (вул. Шевченка, 3/1)	м ² підлоги	58
Хмельницький музей-студія фотомистецтва (вул. Проскурівська, 56)	м ² підлоги	286
Музей-бібліотека Подільського товариства ім. Г. С. Сковороди (вул. Проскурівська, 58/1)	м ² підлоги	87
Бібліотеки		
Обласна універсальна наукова бібліотека (вул. Героїв Майдану, 28)	тис. книг	629,12
	чит. місць	182
Обласна бібліотека для юнацтва (вул. Соборна, 33)	тис. книг	197,05
	чит. місць	200
Обласна дитяча бібліотека ім. Т. Шевченка (вул. Свободи, 51)	тис. книг	167,90

¹ Основний зал філармонії на 750 місць і органний зал на 200 місць.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						17
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

	чит. місць	155
Міська централізована бібліотечна система (вул. Подільська, 78)	тис. книг	353,5
	чит. місць	283

Підприємства торгівлі, харчування, побутового обслуговування. Нині в місті (без малого підприємництва) працює близько 1747 закладів торгівлі (254 тис. м² торгової площі), 59 ринків (118,2 тис. м² торгової площі), 377 об'єкти ресторанного господарства (16684 місць). Їх ємність повністю задовольняє потреби міста. Побутове обслуговування здійснюється переважно підприємцями-фізичними особами. Це 407 підприємств на 2209 робочих місць. У Хмельницькому зареєстровано 11 готелів юридичних осіб та 12 готелів фізичних осіб.

Готелі юридичних осіб: консультативно-виробнича приватна фірма «РИА», ТзОВ «Сентер-Под», філія «Хмельницьк-авто» ПАТ «Хмельниччина-Авто», ПП «Сенсі», ЗАТ «Октант», Обласний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді, підприємство «Навчально-культурний центр «Побужжя» федерації профспілок Хмельницької області, Хмельницький університет управління та права, приватне торгівельно-ремонтне-виробниче підприємство «Авторемсервіс «Адвіс-Рено-Авто», ПАТ «Готель «Поділля», підприємство «Готель-гуртожиток «Мир».

Характеристика основних існуючих установ і підприємств обслуговування й визначення рівня відповідності їх ємності нормативним вимогам подається в таблиці нижче. Розрахунок зроблений для населення міста станом на 01.01.2021 – 271,75 тис. осіб.

Таблиця 6 *Забезпеченість основними підприємствами та установами обслуговування*

Назва установ і підприємств обслуговування	Одиниця виміру	Необхідно за нормативами	Фактична ємність	% до норми
1. УСТАНОВИ ОСВІТИ				
Дитячі дошкільні заклади	місце	12040	8346	69,3
Загальноосвітні школи I – II ступенів	місце	22933	32481	118,0
Загальноосвітні школи III ступенів	місце	4587		
Міжшкільні центри комп'ютерного й виробничого навчання	місце	6293	980	15,6
Позашкільні заклади	місце	4501	2540	56,4
2. ЗАКЛАДИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я				
Станція (підстанція) екстреної медичної допомоги	Віезд у рік	1086992		
	(спецавтомобіль)	27	32	117,8

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						18
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Назва установ і підприємств обслуговування	Одиниця виміру	Необхідно за нормативами	Фактична ємність	% до норми
3. СПОРТИВНІ І ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧІ УСТАНОВИ				
Приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять	м ² загал. площі	19022,36	31 547	73,7
Спортивні зали загального користування	м ² загал. площі	23774,84		
Басейни криті і відкриті загального користування	м ² дзеркала води	11276,92	617	5,5
Приміщення реабілітаційного призначення	м ² загал. площі	4076,22	360	8,8
4. УСТАНОВИ КУЛЬТУРИ Й МИСТЕЦТВА				
Універсальна зала	місце	4076,22		0,0
Виставкові зали	м ² загал. площі	2717,48		0,0
Бібліотеки	тисяч одиниць	1326,118	1347,57	101,6
	місце для читачів	543,496	820	150,9
Клубні заклади і центри дозвілля	місце	17304,88	1700	9,8
Кінотеатри	місце	3635,976	740	20,4
Театри	місце	945,6708	1052	111,2
Концертні зали	місце	603,2724	950	157,5
Цирки	місце	353,2724		0,0
5. ПІДПРИЄМСТВА ТОРГІВЛІ, ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ Й ПОБУТОВОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ				
Магазини (в тому числі спеціалізовані, кулінарії)	м ² торгової площі	73154	253988	347,2
Ринкові комплекси	м ² торгової площі	6794	118226	1740,2
Підприємства харчування	місце	10305	16684	161,9
Підприємства побутового обслуговування	робочих місць	2309	2209	95,7
Виробничі підприємства	робочих місць	1087		0,0
6. ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УСТАНОВИ УПРАВЛІННЯ, КРЕДИТНО-ФІНАНСОВІ УСТАНОВИ ТА ПІДПРИЄМСТВА ЗВ'ЯЗКУ				
Відділення зв'язку	об'єкт	450	21	4,7
Відділення банків	опер. місце	517	130	25,2
Райони (міські) суди	робочих місць	418	73	17,5
Юридичні консультації	робочих місць	437	31	7,1
Нотаріальні контори	робочих місць	420	11	2,6
7. УСТАНОВИ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА				
Житлово-експлуатаційні організації	об'єкт	14	7	51,5
Пункти прийому вторинної сировини	об'єкт	14	2	14,7
Громадські вбиральні	прибор	272	20	7,4
Готелі	місце	1304	1182	90,6
Бюро похоронного обслуговування	об'єкт	272	1	0,4
Будинок траурних обрядів	об'єкт	1	4	368,0

					18 – ГП.ЛЗ	Арк.
						19
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

З таблиці видно, що система культурно-побутового обслуговування у цілому задовольняє потреби мешканців у закладах, установах та підприємствах обслуговування. Це пояснюється тим, що вона, окрім мешканців міста, обслуговує населення зони впливу.

Значно перевищують нормативні вимоги існуючі ємності закладів торгівлі (ринки, магазини), підприємств харчування, об'єктів охорони здоров'я (лікарні, поліклініки, станції швидкої допомоги), бібліотек. Відповідають або більше нормативних вимог ємності загальноосвітніх шкіл, позашкільних установ, спортивних залів.

У цілому не значний дефіцит по відношенню до нормативних показників є щодо місць у театрах, концертних залах, готелях.

Не відповідає нормативним вимогам існуюча ємність дитячих дошкільних установ, клубів, центрів дозвілля, кінотеатрів та, особливо, плавальних басейнів.

2.3 МІСЦЕ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО У ГЕНЕРАЛЬНІЙ СХЕМІ ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Хмельницький – адміністративний центр однойменної області. Розташований на річці Південний Буг. Місто є одним з найважливіших українських і європейських історичних центрів.

Зовнішні зв'язки міста з регіонами України та Європи здійснюються автомобільним, залізничним та повітряним видами транспорту.

Головна особливість економічно-географічного положення міста – центральне положення в західній частині України та, зокрема, центральній частині Поділля.

Згідно з Генеральною схемою планування території України Хмельницький віднесений до типу великого багатофункціонального міста (II типу), в якому передбачається регламентація розвитку з необхідністю структурно-технологічної перебудови виробничої бази, виведенням з експлуатації шкідливих виробництв, оптимізацією структури землекористування, екологічною реабілітацією міських територій та розвитком соціально-культурного потенціалу обласного та міжрайонного значення.

Там же, Хмельницький визначений як центр Хмельницької області і Хмельницького адміністративного району, а також центр Хмельницької обласної системи розселення (в складі Вінницької надобласної системи розселення).

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						20
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

До Вінницької надобласної системи розселення (центр – м. Вінниця) відносяться Вінницька, Хмельницька і Тернопільська області (більша частина історичного регіону країни Поділля).

Таблиця 7 Розподіл населення по системі розселення

Області	Площа, км ²	Чисельність населення, усього, тис. осіб	Міське населення	
			тис. осіб	%
Вінницька	26492	1522,038	786,831	51,7
Хмельницька	20629	1240,624	712,420	57,4
Тернопільська	13824	1027,311	467,855	45,4
Разом	60945	3789,973	1967,106	51,9

Хмельницька область має середні показники щодо площі, чисельності населення (як загальної, так і центрів областей). Є децю вищим серед областей Поділля рівень урбанізації.

Хмельницька область має три міжрайонні системи розселення: Хмельницька, Кам'янець-Подільська та Шепетівська з центрами у Хмельницькому і у двох інших найбільших за чисельністю населення та економічним потенціалом містах, які мають розгалужену мережу транспортних зв'язків з прилеглими територіями: Кам'янець-Подільському (південь) та Шепетівці (північ області).

12 червня 2020 року Кабінет Міністрів України прийняв 24 розпорядження щодо визначення адміністративних центрів та затвердження територій громад областей. Хмельницька міська територіальна громада об'єднала 13 рад. До складу якої увійшли місто Хмельницький (адміністративний центр) та 23 сільські населені пункти (Черепівка, Богданівці, Березове, Бахматівці, Водички, Климківці, Давидківці, Копистин, Івашківці, Колибань, Мала Колибань, Малашівці, Волиця, Масівці, Олешин, Велика Калинівка, Іванківці, Черопова, Пархомівці, Пирогівці, Червона Зірка, Шаровечка, Мацьківці). Площа територіальної громади склала 494,5 кв. км, чисельність населення громади склала 294 641 осіб.

Для населення Хмельницької обласної та Хмельницької міжрайонної систем розселення місто надає спеціалізовані послуги, виступає її найбільшим освітнім центром.

Хмельницький, як значний освітній центр, готує висококваліфікованих фахівців для міста, області і України. У місті зосереджено близько 20 навчальних закладів і філій III-IV рівнів акредитації, в яких навчається понад 25 тисяч студентів, 20 навчальних закладів і філій I-II рівнів акредитації, в яких навчається понад 13 тисяч студентів.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						21
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

До ВНЗ III-IV рівнів акредитації відносяться інститути, академії, університети. В Хмельницькому це такі заклади: Хмельницький університет управління та права; Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького; приватний вищий навчальний заклад «Університет економіки і підприємництва»; Інститут економіки і менеджменту; Хмельницький інститут соціальних технологій вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»; Хмельницький інститут міжрегіональної академії управління персоналом ім. Митрополита Київського і всієї України, предстоятеля української православної церкви; Хмельницька філія вищого навчального закладу «Університет економіки та права «Крок»; Хмельницька філія «Університету сучасних знань» у формі товариства з обмеженою відповідальністю; Хмельницьке вище професійне училище № 4; Хмельницький національний університет; Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія; приватний вищий навчальний заклад «Хмельницький економічний університет»; Хмельницьке відділення навчально-наукового інституту заочного та дистанційного навчання Київського національного університету внутрішніх справ.

Медичні спеціалізовані послуги надають обласні лікарні та диспансери (див. розділ «Установи та підприємства обслуговування»).

Також у Хмельницькому зосереджена найбільша кількість спортивних споруд, на яких проводяться змагання обласного рівня, а спортивні команди виступають у загальнодержавних змаганнях.

2.4 ІСНУЮЧЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ЗАБУДОВА МІСТА

Місто Хмельницький формується на чотирьох вододілах вздовж долини р. Південний Буг з північного заходу на південний схід.

Основними водотоками та широкими долинами є річки Південний Буг, Кудрянка та менша долина річки Плоскої.

Штучними факторами розділу території міста є магістральні залізниці Жмеринка - Підволочиськ, Київ - Кам'янець-Подільський та транзитні автошляхи схід-захід та північ-південь.

Природні та штучні фактори ділять місто на чотири великі планувальні частини: центральну, північну, південну-1, південну-2, які мають виражений лінійний напрямок.

Центральна, сама давня історична частина міста, займає територію, що обмежена р. Південний Буг на півночі та відводом залізниці на півдні. Центральна зона формується із центрального та західного житлових районів, західного та східного

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
н.	рк.	докум.	ис	Дата		22

житлових утворень, західного та східного (північна частина) промислових районів, а також територія залізничного вузла Гречани із аналогічним житловим поселенням.

Центральна частина ділиться вулицями на шість великих масивів, чотири із них із збереженого історичною сіткою вулиць (генплан XVII ст.). З півночі на південь через центральну частину (вул. Старокостянтинівське шосе, Героя України Олексія Скоблі (Пушкіна), Кам'янецька) проходить національний автошлях Старокостянтинів - Кам'янець-Подільський.

Західний житловий район сформовано на поселенні із хаотичною сіткою вузьких вулиць і з'єднується із центром і промрайоном одним зв'язком (вул. Проскурівського Підпілля, Романа Шухевича (вул. Курчатова).

Центральна частина є найбільш щільною та капітально забудованою житловими будинками та спорудами адміністративно-господарського, торгового і культурно-побутового призначення. Композиційно виділяється площа Свободи, де розташовані будівлі місцевого управління та обласної адміністрації. Більша частина центру забудована 3-9-16-поверховими будинками, але є ще досить багато індивідуальної забудови 1-3 поверхи.

Центральна частина забезпечена новим інженерним обладнанням і зовнішнім благоустроєм.

Західний житловий район має частково багатоквартирну забудову (9-10 поверхів) по вул. Романа Шухевича (вул. Курчатова). Інші території зайняті старою індивідуальною забудовою із частковою перебудовою в 2-3 поверхи. Весь район на має достатнього інженерного обладнання.

У центральній частині розташовані основні парки та сквери міста: парк ім. М. Чекмана, парк ім. Івана Франка, сквери ім. Т. Г. Шевченка, «Вічний вогонь», стадіон, набережна і пляж на міському водосховищі, долина р. Південний Буг та ін.

Промисловість в основному об'єднана в двох зонах – західній та східній. Серед житлової забудови знаходяться промислові підприємства хлібозавод, фабрика «Реммеблі», завод «Іскра», завод оцинкованого посуду, завод ковальсько-пресового устаткування «Пригма-Прес», трикотажна фабрика та багато інших промислових та комунальних об'єктів із великими територіями та без санітарних розривів.

Екологічна обстановка в центрі міста є досить напруженою, в основному, через велике скупчення транспортних потоків.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						23
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Північна частина займає територію на північ від р. Південний Буг і формується масивами історичного поселення Заріччя багатоповерховим житловим районом Заріччя, кварталом №4, масивом садибної забудови Лезневе та Північним житловим районом.

Громадська забудова в основному сконцентрована по прс. Миру та вул. Зарічанська. Житлова забудова між вул. Степана Бандери та вул. Старокостянтинівське шосе сформована 5-10-поверховими будинками із достатнім інженерним обладнанням та транспортним обслуговуванням.

Зона відпочинку формується на базі долини р. Південний Буг, міського водосховища.

Масив Лезневе формується на базі колишнього села із великими ділянками, вузькими вуличками.

Квартал № 4 формується 9-10-поверховою забудовою та комунально-складськими територіями з порушеннями проекту забудови.

Західна частина – формується на базі колишнього села Заріччя. Тут проводиться реконструкція без єдиного архітектурного задуму, а це надзвичайно відповідальна частина для організації виразного силуету міста. Західніше знаходяться вільні землі, які можуть бути використані для першочергової забудови.

Інженерним обладнанням масиви індивідуальної забудови охоплені частково. Багато території виділено під розміщення об'єктів виробництва.

Північний житловий район (вул. Панаса Мирного) почав формуватися 9-12-поверховими будинками та садибною забудовою і має багато вільних територій для подальшої забудови.

Частина північного житлового району, що прилягає до прс. Миру, формується мішаною житловою та виробничою забудовою. Тут розташовані видавництво «Поділля», взуттєва фабрика (ВАТ «Взутекс»), хлібозавод № 3, гаражі, старе кладовище, телевежа, полігон побутових відходів тощо.

У північному житловому районі в долині безіменного струмка формується зона відпочинку та зелених насаджень.

У північній частині міста проходять державні транзитні автошляхи із Старокостянтинівська та Вінниці.

Екологічна ситуація в цілому менш напружена, ніж у центральній частині.

Південна частина I відділена від центральної смугою відводу магістральної залізниці Жмеринка - Підволочиськ, р. Плоска та обмежена з півдня р. Кудрянка.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						24
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Територія формується трьома житловими масивами (Південно-Західний житловий район, район Дубове, район старого аеропорту), південною частиною східної промислової зони та великим включенням промислових об'єктів у житлових масивах.

Саме давнє поселення виникло в районі Дубове із винесенням із центру військових територій південніше залізниці. Масив забудований, в основному, садибною забудовою із невеликим вкрапленням 2-4-поверхової забудови. Останнім часом у районі вул. І. Франка ведеться будівництво 5-9-10-поверхових житлових будинків.

У 70-90 роках на вододілі сформувався південно-західний житловий район (вул. Тернопільська, вул. Молодіжна) разом із зведенням двох великих промислових об'єктів - ДВО «Новатор» і завод «Катіон».

Із заходу (Львівське шосе) та півдня (вул. Кам'янецька) через масив проходять державні транзитні автошляхи на Львів та Кам'янець-Подільський.

Житлова забудова в основному багатоквартирна (5-10 поверхів) із повним інженерним обладнанням та транспортними зв'язками. В районі діє кілька наукових, дослідних, медичних закладів, велика кількість виробничих об'єктів та торгівлі.

У районі є парк «Подільський» і озеленені старі кладовища.

Район старого аеропорту сформований на базі поселення при промисловій зоні (вул. Чорновола, Пілотська, Гетьмана Мазепи (Маршала Красовського) та з півдня обмежений р. Кудрянка).

Район сформований в основному двома масивами індивідуальної забудови із невеликим вкрапленням 2-5-9-поверховими будівлями по вул. Чорновола. Поміж житлових масивів індивідуальної забудови розташовані великі промислові об'єкти та комунально-виробничі території.

Житлова забудова інженерним обладнанням забезпечена частково. Житлові вулиці досить вузькі і часто не сплановані та без твердого покриття.

Відпочинкова територія не сформована, хоча і має гарний потенціал – широка долина р. Кудрянка.

На території району розташований шпиталь та поліклініка.

Південна частина II – відокремлена від південної Частини-I річкою Кудрянка. Територія із досить складним рельєфом, порізана ярами, водотоками. Південна частина її формується житловими масивами Ружична, Книжківці, житловим масивом Ракове та територією військового полігону.

Територія полігону розподілена в основному між дачними кооперативами.

Інженерне обладнання всієї території часткове (або майже відсутнє).

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						25
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Внутрішні транспортні зв'язки із твердим покриттям відсутні. Єдиного плану забудови немає.

На території (в південно-західній частині) розташована тублікарня.

Із півдня територія обмежена об'їзним шляхом у напрямку Львів - Вінниця.

Південна частина - II має гарні перспективи для організації відпочинкової зони на базі існуючих ставків, широкої долини р. Кудрянка та малих водотоків, які є на території.

Таблиця 1 Існуюче використання території міста

Функціональне призначення території	Існуючий стан	
	Площа, га	%
Житлова забудова, всього, у т.ч.:	2262,64	
багатоквартирна	335,73	3,6
садибна	1927,21	20,71
Громадська забудова, всього	526,07	5,65
Виробнича, всього	810,78	8,87
Спеціального призначення, всього	259,46	2,79
Кладовища	106,0	1,14
Землі транспорту та зв'язку, всього	388,82	4,18
Зелені насадження загального користування	315,0	3,39
Водні поверхні, всього	417,92	4,49
Сільськогосподарські угіддя, всього	3403,3	36,58
Інші території (відкриті, заболочені, порушені землі), всього	814,71	8,76
Всього	9305,0	100,0

Висновки. Аналіз існуючого стану планування і забудови м. Хмельницького виявив ряд проблем, які необхідно врахувати при коригуванні (внесенні змін) генерального плану та інших містобудівних проєктів:

- сформована планувальна структура міста не відповідає як сучасним, так і перспективним вимогам, і тому вимагає значних змін і удосконалення;
- магістральна вулична мережа міста не відповідає сучасним (по пропускній здатності) вимогам, як у центральній частині, так і в периферійних;
- житлова забудова недостатньо забезпечена інженерно-транспортною інфраструктурою для оптимального функціонування;
- у районах садибної забудови відсутній зовнішній благоустрій;
- існуючі зелені насадження загального користування відповідають нормативним і потребують комплексного благоустрою.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						26
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

2.5 ПРИРОДНІ УМОВИ ТА РЕСУРСИ

2.5.1 Місцеположення, рельєф

Територія міста розташована у центральній частині Волинсько-Подільської височини, у східній частині Городоцько-Хмельницького фізико-географічного району. По типу рельєф представляє собою структурне плато, густо розчленоване річковою та яружно-балочною мережею. Амплітуда вертикального розчленування досягає 60-70 м. Взаємодія ендегенних та екзогенних процесів зумовила формування таких елементів рельєфу, як заплави річок і плоскі днища балок, схили річкових долин з комплексом терас, схили балок, схили і вододільні поверхні лесового плато. Максимальні абсолютні відмітки (до 380 мБС) є на північній околиці міста, мінімальні (до 276 мБС) – у долинах річок.

Домінуючим елементом рельєфу є долина р. Південний Буг, що перетинає місто з північного заходу на південний схід, та долини її правих приток р. Плоска і р. Самець (інша назва Кудрянка). Абсолютні висоти заплави р. Південний Буг зменшуються від 280,0-282,5 мБС на північному заході до 277 мБС на південному сході. Ширина в середньому становить 1600 м на заході, у центральній частині зменшується до 650 м, далі вниз по течії зростає до 1400 м. Висоти заплави річок Плоска та Самець зменшуються вниз за течією від 28-288 мБС до 280 мБС. Ширина заплави р. Плоска збільшується від 500 м на заході до 850 м у пригирловій частині. Ширина р. Самець становить 300-550 м, після повороту на північ зменшується до 100 м внаслідок підсипання території під забудову. У найбільшій лівій притоки р. Південний Буг (безіменної) ширина заплави становить 75-200 м. Днища чисельних балок мають ширину до 70 м, вони місцями заболочені, як і заплави річок.

На правому березі р. Південний Буг є дві акумулятивні надзаплавні тераси. Перша простягається смугою завширшки 625-750 м, яку перетинають заплави річок Плоскої і Самця, відносна висота до 10,5 м. Друга надзаплавна тераса простежується на схід від р. Плоска, її поверхня плавно переходить у лесове плато. Відносна висота становить 12-20 м, ширина до 1000 м. Тераса розчленована балками, потужність лесоподібних відкладів сягає 10 м і більше. Алювіальні відклади надзаплавних терас перекриті кількадеметровим шаром еолово-делювіальних лесоподібних суглинків і супісків. Уступи першої і другої надзаплавних терас нерідко чітко простежуються, незважаючи на освоєння території. На лівому березі р. Південний Буг, виклинюючись до вул. Старокостянтинівське шосе, простягається перша надзаплавна тераса, яка за своєю будовою є ерозійна, бо вироблена рікою у корінних породах – сарматських глинах

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						27
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

неогену, на яких сформовані сучасні ґрунти. Довжина її близько 7 км, ширина 185-230 м, інколи до 390 м, абсолютні відмітки 285-290 мБС.

Схили балок мають крутизну ухилів переважно 4-12°, часто терасовані, у тому числі зсувними процесами. Відносні перевищення над днищами балок становлять 15-30 м, більшість балок довжиною 1200-1400 м, хоча на схилах р.Самець вони коротші (500-750 м).

Вододіли переважно простягаються з північного заходу на південний схід між басейнами річок Південного Бугу і Плоскої, Самця та Південного Бугу і його лівих приток. На вододільні поверхні і схили з крутизною ухилів понад 4° припадає близько 40 % площі міста, на схили з більшою крутизною – 30 %. Абсолютні максимальні висоти становлять 360 мБС на півночі, 389 мБС на північному сході, 347 мБС на півдні. Загалом висоти знижуються з півночі на південь і з заходу на схід. Найбільша рівнинна ділянка розташована на межиріччі річок Південного Бугу і Самця, абсолютні висоти 300-320 мБС. Характерним для будови вододільних плато є досить потужний еолово-делювіальний покрив (у середньому 10-12 м), що залягає на сарматських глинах, за винятком крутіших ділянок лівобережжя Південного Бугу.

2.5.2 Клімат

Клімат атлантико-континентальний, що характеризується теплим малохмарним літом і помірно м'якою, часто хмарною зимою. Характеристика кліматичних умов, основних метеорологічних показників, необхідних для обґрунтування й прийняття планувальних рішень наведена за даними багаторічних спостережень по метеостанції «Хмельницький, АМСГ» (297 мБС).

Температура повітря: середньорічна + 6,8 °С, абсолютний мінімум – 32 °С, абсолютний максимум + 36 °С.

Розрахункова температура: самої холодної п'ятиденки – 21 °С, зимова вентиляційна – 9,3 °С.

Опалювальний період: середня температура – 0,6 °С, період – 191 доби.

Глибина промерзання ґрунту (по МС «Городок»): середня – 51 см, максимальна – 90 см.

Тривалість безморозного періоду: середня 153 днів

Середньорічна відносна вологість повітря 78 %.

Атмосферні опади: середньорічна кількість – 565 мм: у т. ч. теплий період – 413 мм, холодний – 152 мм, середньодобовий максимум – 42 мм (за МС «Волочиськ»), спостережний максимум – 97 мм (серпень 1924 р. (за МС «Волочиськ»)).

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
н.	рк.	докум.	ис	Дата		28

Висота снігового покриву (за МС «Волочиськ»): середньодекадна – 15 см, максимальна – 50 см.

Кількість днів із стійким сніговим покривом 82.

Особливі атмосферні явища (прояв днів/рік – середнє число): тумани – 56 днів, заметілі – 12 днів, грози – 26 днів, град – 1,5 днів, пилові бурі – 0,8 днів.

Максимальна швидкість вітру (можлива) (за МС «Ямпіль»): 21 м/с – кожний рік, 24-25 м/с – один раз в 5-10 років, 26-27 м/с – один раз в 15-20 років.

Повторюваність напрямків вітру й штилів, (по метеостанції «Хмельницький, АМСГ»), %

Таблиця 8 Характеристики напрямків вітру

Період року	Пн	ПнС х	Сх	ПдС х	Пд	ПдЗ х	Зх	ПнЗ	Штиль
Теплий період	7,4	7,6	9,6	17,1	8,1	7,0	18,4	24,7	23,3
Холодний період	4,8	6,0	10,0	24,2	11,6	9,2	16,4	17,8	13,4
Рік	6,0	7,0	10,0	21,0	10,0	8,0	17,0	21,0	19,0

На основі комплексного аналізу кліматичних параметрів, які використовуються при плануванні та забудові населених пунктів, та згідно з архітектурно-будівельним кліматичним районуванням території України (ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія») територія віднесена до I архітектурно-будівельного кліматичного району – Північно-Західного.

Згідно зі Схемою районування України за потенціалом забруднення територія характеризується підвищеним природним потенціалом забруднення приземних шарів повітря та відповідно малосприятливими умовами розсіювання викидів в атмосфері, що обумовлене частими туманами в жовтні-березні (12 % днів, 15 % на рік) та штилями у квітні-жовтні (23 % днів, 19 % на рік).

2.5.3 Геологічна будова

У геоструктурному відношенні територія знаходиться на західному схилі Українського кристалічного щита. Абсолютні відмітки поверхні слабометаморфізованих осадових товщ кристалічного фундаменту коливаються від 240-245 м у західній частині міста до 255 м у центральній і східній. Найдавніші породи, розкриті бурінням свердловин на глибину до 200 м, відносяться до верхнього протерозою. Докембрійські породи мають похил на захід і південний захід. Глибина їх залягання 30-50 м по долинах річок і до 100 м на вододілах. Це алевритові аргіліти, слюдисті алевроліти, пісковики, перешаровані аргіліти і пісковики. Потужність верств від 10-13 до 31-34 м. Наймолодші лядавські і бернашівські верстви, на сході міста виклинюються.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						29
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Мезозойські відклади представлені кременями з глауконітово-кварцевим піщаним наповнювачем сеноманського відділу крейди, потужністю 10-20 м.

Вище залягають сарматські відклади неогену: світло-сірі черепашникові та еолітові, тріщинуваті, у верхній частині вивітрені до жорстви вапняки, перекриті сірими і строкатими щільними глинами, які мають лінзи і прошарки піску, інколи включення карбонатних порід розміром 1-10 см. Сумарна потужність неогенових відкладів становить 10-20 м по долинах річок і понад 50 м на вододілах. На заплавах Південного Бугу, Плоскої і Самця, на 1-й надзаплавній терасі Південного Бугу глини розмиті. З віддаленням від долини потужність вапняків і глин є однаковою (5-10 м), на вододільних плато потужність глин від вапняків більша у 3-4 рази. Поверхня неогенових товщ розмита на вододільних схилах і нахилена в бік річок та балок. Таким чином, вона є також поверхнею стоку інфільтраційних вод і потенційною площиною зсувних зміщень.

Антропогенові відклади представлені еолово-делювіальним, алювіальним, делювіальним і болотним типами. Саме ці відклади зазнають найбільшого впливу людської діяльності. При цьому вони є головним об'єктом характеристики в плані інженерно-будівельної оцінки.

Еолово-делювіальні лесовидні суглинки і супіски поширені майже на всій території міста, за винятком заплав рік і балкових водостоків та окремих ділянок лівого берега р. Південний Буг. Відклади залягають на сарматських глинах плато і його схилів та на алювії річкових терас. Їх максимальна потужність на півдні (у мікрорайонах Дубове і Ракове – близько 20 м), на південному заході і заході до 11-15. На окремих ділянках лівого берега Південного Бугу з абсолютними висотами 286-315 м на глинах безпосередньо залягають сучасні ґрунти, на інших ділянках потужність лесоподібних відкладів до 2-3 м, ближче до вододілів зростає до 5-7 м. У Північному мікрорайоні 6-14 м. На терасах потужність таких відкладів від 2-3 м (перша надзаплавна) до 6-10 м (друга надзаплавна).

Найбільш поширені на території міста верхньо- і середньоплейстоценові леси.

Алювій займає менші площі, але теж досить поширений у межах міста. Він представлений відкладами руслової (різнозернисті піски), заплавної (суглинки і супіски з прошарками і лінзами піску) і старичної (замулені і заторфовані суглинки і супіски, мули) фацій. Значні частини заплав перекриті болотними відкладами – торфами. У балкових водостоках найбільш поширені замулені суглинки потужністю до 6 м. Найдавніший алювій залягає на 2-й надзаплавній терасі Південного Бугу (середній плейстоцен), алювій 1-ї надзаплавної тераси верхньоплейстоценовий, заплава і днища

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						30
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

балок – голоценовий. Алювіальні відклади у межах міста мають потужність від 2-3 до 13,5 м.

Інші типи відкладів менш поширені. На заплавах трапляється торф тростиново-осоковий, зольністю 25-35 %, різного ступеню розкладеності, потужністю у середньому 2,3-3,0 м, максимально – 7 м. Значна частина деяких родовищ торфу (Плосківське, Самецьке, Лезневське) була вироблена до середини 60-х років ХХ ст. Тепер на місці вироблених ділянок споруджені ставки.

На території міста та його околиць наявні родовища корисних копалин природних будівельних матеріалів, а саме сировини цегельно-черепичної, які не розробляються. Родовища «Дубівське» (суглинок, глина), та «Дубівське 1» (суглинок) розташовані у південно-східній частині міста (район Дубове, в районі вул. Привітна, заплави р. Кудрянка). За даними ДНВП «Геоінформ України» балансові запаси даних родовищ затверджені ДКЗ України і становлять відповідно $A+B+C_1 = 1551$ тис. м³ (ТКЗ України № 3122, 1970 р.) та $A+B+C_1 = 626$ тис. м³ (ТКЗ України № 4441, 1985 р.).

2.5.4 Гідрогеологічні умови

Місто знаходиться у гідрогеологічній області Волино-Подільського артезіанського басейну і добре забезпечене підземними водами. Відповідно до геологічної будови набули поширення такі водоносні горизонти:

- Водоносний горизонт четвертинних відкладів. Має обмежене поширення у вигляді смуг вздовж річкових терас. Водовмісними є відклади старичного та руслового алювію потужністю 7 м. Це переважно різнозернисті піски з прошарками суглинків. Глибина рівня води 1-3 м і до 6-9 м. Експлуатується водоносний горизонт за допомогою колодязів та каптованих джерел. Їх дебіти складають 0,01-0,8 л/с. За хімічним складом переважають прісні гідрокарбонатно-кальцієві води, їх жорсткість складає 4,8-8,0 моль/м³. Живлення відбувається за рахунок атмосферних опадів та поверхневих вод річок під час їх повені.

- Водоносний горизонт неогенових відкладів. Має значне поширення. Водовмісними є нашарування дрібнозернистих пісків, пісковиків та кавернозних вапняків потужністю до 10 м. В долині р. Південний Буг ці відклади часто розмиті. Глибина залягання статичного рівня складає 1,0-15,0 м. Дебіти свердловин та колодязів складають 0,34-1,0 л/с. За хімічним складом це переважно гідрокарбонатні кальцієво-магнієві та гідрокарбонатні кальцієво-натрієві води, з мінералізацією 0,3-1,0 г/дм³. Загальна жорсткість складає 5,0-8,2 моль/м³.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						31
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

- Водоносний горизонт еоценових відкладів. Поширений у північній частині родовища підземних вод. Водовмісними є глауконіто-кварцеві піски потужністю 6,0-14,0 м, глибина залягання 7,5-16,0 м. Статичні рівні встановлюються на глибині 0,3-0,7 м. Дебіти свердловини складають 0,21-0,46 л/с. За хімічним складом переважають гідрокарбонатні кальцієво-магнієві води з мінералізацією 0,5 г/дм³. Загальна жорсткість 8,1-8,2 моль/м³.

- Водоносний горизонт крейдяних відкладів. Поширений усюди і представлений сеноманськими пісчано-гезовими утвореннями потужністю 13,5-16,0 м. У покрівлі і подошві відсутні витримані водотривкі відклади, тому, водоносний горизонт має прямий гідравлічний зв'язок із сусідніми горизонтами. Глибина залягання змінюється в залежності від рельєфу і складає 10-15 м у долинах річок до 40-80 м на вододілах. Глибина залягання статичного рівня від 1-2 до 60 м. Дебіти свердловин складають 4,0-33,38 л/с, при зниженні рівня 1,7-15,0 м. За хімічним складом води горизонту гідрокарбонатні кальцій-магнієві з мінералізацією 0,3-0,6 г/дм³. Загальна жорсткість у межах 7-8 моль/м³. Цей водоносний горизонт є одним із основних джерел для централізованого водопостачання міста.

- Водоносний горизонт верхньопротерозойських відкладів. Має поширення у західному напрямку. Водовмісними є тріщинуваті кварцеві та аркозові пісковики з прошарками аргілітів та алевролітів потужністю до 100 м. У покрівлі водоносного горизонту залягають водовмісні крейдяні, неогенові або четвертинні відклади, в результаті чого утворюється єдина гідродинамічна система. Дебети свердловин складають 0,8-15,0 л/с. Води прісні, гідрокарбонатні кальцій-магнієві, з мінералізацією 0,3-0,8 г/дм³, загальна жорсткість 5-8 моль/м³. Цей горизонт також є основним джерелом для централізованого водопостачання міста.

Для цілей централізованого водопостачання м. Хмельницький використовуються верхньопротерозойський та сеноманський водоносні комплекси. Оцінені і затверджені запаси по родовищах підземних вод на території міста та зони його впливу наведені відповідно даних ДНВП «Геоінформ України», та міського КП «Хмельницькводоканал».

Таблиця 9 Характеристика родовищ підземних вод

Назва родовищ	Категорії запасів, тис. м3/добу				Затвердження (номер, дата, організація)	Використання
	А	В	С1	А+В+С1		
1. Хмельницьке, в т. ч. ділянки:				102,2		

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						32
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Назва родовищ	Категорії запасів, тис. м ³ /добу				Затвердження (номер, дата, організація)	Використання
	A	B	C ₁	A+B+C ₁		
Грузевицько-Олешинська	0	0	26,0	26,0	№ 7743, 1976 р., ДКЗ СРСР	не експлуатується (потребує сан.-гігієн. обґрунтування)
Західна	11,8	0	0	11,8	-/-	експлуатується
Кудр'янська	9,2	0	0	9,2	-/-	експлуатується
Пирогівська	0	0	2,2	2,2	№ 6354, 1971 р., ДКЗ СРСР	не експлуатується
Центральна	13,2	0	0	13,2	№ 7743, 1976 р., ДКЗ СРСР	експлуатується
Шаровецька	0	4,1	10,0	14,1	-/-	експлуатується
Південна	20,7	0	5,0	25,7	-/-	експлуатується
2. Чернелівське	38,0	29,0	33,0	100,0	№ 7118, 1974 р., ДКЗ СРСР	експлуатується
3. Пашутинське						
ділянка Пашутинська 1	6,5	6,5	0	13,0	№ 7743, 1976 р., ДКЗ СРСР	експлуатується
Всього:				215,2		

Експлуатаційні запаси Хмельницького родовища підземних вод затверджені ДКЗ СРСР у 1976 році та Чернелівського родовища у 1974 році на 25 річний період.

Роботи з оцінки відповідності кількісного і якісного стану підземних вод Чернелівського родовища затверджених експлуатаційних запасів проведені у 2003 році ПД РГП «Північгеологія». Згідно протоколу засідання НТР ПДРГП «Північгеологія» від 19.08.2003 № 69 експлуатаційні запаси підземних вод Чернелівського родовища у кількості 67 тис. м³/добу за категорією А+В на наступний 25 річний термін підтверджуються із рекомендацією перезатвердити їх у ДКЗ України.

Роботи щодо переоцінки запасів Чернелівського та Хмельницького родовища підземних вод у цілому для господарсько-питного водопостачання м. Хмельницького виконувались в період 2008-2017 років науково-виробничим підприємством «Спецводгео» (м. Київ). Згідно з попереднім звітом підтверджуються на наступний 25 річний термін наступні кількості питної води по 6 ділянках:

Таблиця 10 Характеристика родовищ, згідно дослідження

Назва родовищ	Категорії запасів, тис. м ³ /добу				Використання
	A	B	C ₁	A+B+C ₁	
Родовище Хмельницьке, в т. ч. ділянки:		7,734		7,734	
Західна		0,822			експлуатується
Кудр'янська		0,438			експлуатується
Центральна		0,72			експлуатується
Шаровецька		2,74			експлуатується
Південна		3,014			експлуатується
Родовище Чернелівське	55,210	10,543		65,753	експлуатується

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
н.	рк.	докум.	ис	Дата		33

Всього по 6 ділянках				73,487	
----------------------	--	--	--	--------	--

2.5.5 Існуюче водопостачання

Централізоване водопостачання міста забезпечує міське КП «Хмельницькводоканал», яке експлуатує сеноманський та верхньопротерозойський водоносні горизонти. На балансі МКП «Хмельницькводоканал» знаходиться 70 свердловин, що входять до шести експлуатаційних водозабірних ділянок. До складу міських водозаборів Хмельницького родовища підземних вод входить 50 свердловин, частина яких експлуатується в резервному режимі, до складу Чернелівського водозбору входить 20 свердловин. Водозабори розташовані на території м. Хмельницького та Хмельницького району. , окрім «Чернелівського», свердловини якого знаходяться на території Красилівського району. Чернелівський водозабір забезпечує місто водою понад 90 % від необхідної кількості та розташований на відстані 34 км від міста у північному напрямку. Водоносний горизонт крейдяних відкладів є одним з основних джерел для водопостачання м. Хмельницького. Централізованим водопостачанням забезпечується 87 % населення міста.

2.5.6 Гідрологічні умови

У межах населеного пункту м. Хмельницького протікають водотоки:

- р. Південний Буг, на якій розташовано штучний водний об'єкт (водосховище) руслового типу, площею водного дзеркала 140,4048 га.
- р. Плоска – ліва притока р. Південний Буг. На зазначеній водотоці в межах міста штучні водні об'єкти (ставки) відсутні.
- р. Самець (Кудрянка) – права притока р. Південний Буг, на якій розташовано штучний водний об'єкт (водосховище) заплавного типу, площею водного дзеркала 78,2119 га та три штучних водних об'єкти (ставки), площами водного дзеркала 2,0 га, 30,90 га та 41,70 га.
- струмок без назви – ліва притока р. Південний Буг, на якому розташовано два штучних водних об'єкти (ставки), площами водного дзеркала 11,4549 га та 6,30 га.
- струмок без назви II порядку – ліва притока р. Південний Буг, на якому розташовано штучний водний об'єкт (ставок), площею водного дзеркала 0,36 га.
- струмок без назви – права притока р. Самець (Кудрянка) – права притока р. Південний Буг, що протікає в мікрорайоні Ружична, на якому розташовано один штучний водний об'єкт (ставок), площею водного дзеркала 4,20 га та один штучний водний об'єкт (ставок), інформація про який у РОВР у Хмельницькій області відсутня.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
н.	рк.	докум.	ис	Дата		34

- струмок без назви – права притока р. Самець (Кудрянка) – права притока р. Південний Буг, який впадає в нижній б'єф ставка «Дубово-2», на якому розташовано три штучних водних об'єкти (ставки), інформація про які в РОВР у Хмельницькій області відсутня;

- струмок без назви – права притока р. Самець (Кудрянка) – права притока р. Південний Буг, який впадає в нижній б'єф ставка «Дубово», на якому розташовано два штучних водних об'єкти (ставки), площами водного дзеркала 1,0 га та 3,1 га та один штучний водний об'єкт (ставок) інформація про який в РОВР у Хмельницькій області відсутня;

- струмок без назви – права притока р. Самець (Кудрянка) – права притока р. Південний Буг, який протікає в мікрорайоні Книжківці, на якому розташовано один штучний водний об'єкт (ставок), інформація про який в РОВР у Хмельницькій області відсутня.

Згідно з ст. 79 Водного кодексу України р. Південний Буг відноситься до великих річок, а річки Плоска та Самець (Кудрянка) – до малих річок.

Відповідно до ст. 3 Водного кодексу України водотоки (річки, струмки) належать до водного фонду України та відповідно до ст. 5 Водного кодексу України є водними об'єктами загальнодержавного значення.

Рівневий режим річок характеризується вираженим підйомом води в періоди весняної повені і дощових паводків та низькими рівнями під час літньо-осінньої та зимової межені. При проходженні повені і паводків частково підтоплюються окремі території та садиби, розташовані в безпосередній близькості до водних об'єктів. Максимальні миттєві витрати талих вод весняної повені Заріччя – $Q=201 \text{ м}^3/\text{с}$, Лезневе – $Q=201 \text{ м}^3/\text{с}$, максимальні миттєві рівні талих вод весняної повені Заріччя – 280,60 м (абс), Лезневе – 276,05 м (абс).

Згідно з розробленою документацією по визначенню зон можливого затоплення (ЗМЗ) паводками і повеневими водами річок області, максимальними витратами води 1 % забезпеченості (один раз на 100 років), землі в межах м. Хмельницького, в зону можливого затоплення не потрапляють.

На землях населеного пункту м. Хмельницького, на території Хмельницької міської територіальної громади Хмельницького району Хмельницької області, меліоровані землі не обліковуються.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						35
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

2.5.7 Ґрунтовий покрив

Розташування території у Правобережному лісостепу обумовило особливості формування і структуру ґрунтового покриву – типових лісостепових ґрунтів: опідзолених (сірих, темно-сірих і чорноземів) та чорноземів малогумусних.

Географічно вони представлені наступним чином: більшу частину території міста і прилеглої ділянки займають опідзолені ґрунти, з північного заходу та зі сходу до міста примикає зона чорноземів малогумусних. На північному сході також поширені опідзолені ґрунти: чорноземи і темно-сірі лісові. У долині р. Південний Буг та її приток сформувались гігроморфні ґрунти – торфовища, торфово-болотні, болотні і лугові. На схилах долин і балок сформувались різного ступеню еродовані ґрунти.

Відповідно до оцінки рівня природної родючості ґрунти даної території належать в основному до високородючих та родючих, лише невеликі ділянки змитих ґрунтів на крутих схилах, а також гігроморфні ґрунти долин відносяться до низькородючих.

Для благоустрою та озеленення міста найбільш сприятливі є дві перші категорії ґрунтів, інші потребують: змиті ґрунти – підбору зональних деревинно-чагарникових насаджень з розвинутою системою коріння, заплавні вологі ґрунти потребують підбору вологолюбних деревинно-чагарникових насаджень.

З точки зору використання території для містобудівних цілей якість ґрунтів не є обмежуючим фактором. Питання щодо відведення земель сільськогосподарського призначення різних форм власності для житлово-громадської забудови знаходиться в межах компетенції міської ради відповідно дії п. 2 ст. 150 Земельного кодексу України.

2.5.8 Інженерно-будівельна оцінка території

Відповідно до схеми інженерно-геологічного районування України місто розташоване на межі зон середньої та підвищеної складності будівельних умов освоєння. Воно знаходиться на територіях розвитку зсувів і можливої їх активізації під впливом факторів господарської діяльності.

Також місто знаходиться в межах зон: з найбільшою вірогідністю розвитку ґрунтів I типу просідання; зони вірогідного сильного прояву водної площинної ерозії та слабого прояву струмкової та яружної ерозії. Має місце загально-кислотна агресивність ґрунтових вод по відношенню до бетонних конструкцій. Фактор має локальний прояв. Так як ділянки з просадними ґрунтами і агресивними ґрунтовими водами графічно не виявлені, для детального визначення прояву цих факторів необхідне проведення вишукувань на фізико-хімічні властивості основ фундаментів і ґрунтових вод.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						36
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Місто розташоване в межах регіонального поширення порід, що мають здатність до карстування. Відповідно до Карти інженерно-геологічного районування території України за складністю умов освоєння на північній частині міста примикає зона розвитку карсту та можливої його активізації під впливом будівництва великих народногосподарських об'єктів. Це територія Східно-Подільської карстової області. Переважним проявом карсту в даній області є тріщини, воронки, пустоти на територіях розповсюдження неогенових вапняків. Також, згідно з даними Управління з питань НС та ЦЗН Хмельницької міської ради (відповідно до інформації Подільської гідрогеологічної партії, лист № 80, від 15.12.2014) карстові процеси поширені на всій території міста. Напівпокрита стадія карсту поширена в заплаві р. Південний Буг та в заплаві його приток, а покрита стадія розвитку поширена на вододілах. Тож, на таких ділянках у разі будівельного освоєння необхідно проводити спеціалізовані вишукування з метою виявлення ділянок можливих процесів карстоутворення та виконання заходів по їх упередженню.

У сейсмічному відношенні (ДБН В.1.1-12/2014 «Будівництво у сейсмічних районах України») відповідно до карти «А», що застосовується при проектуванні будівель і споруд класу наслідків (відповідальності) СС1 згідно з ДБН В.1.2-14, а також класу наслідків (відповідальності) СС2 – для будівель заввишки до 73,5 м територія міста відноситься до несейсмічної зони. Згідно карти «В», що застосовується при проектуванні будівель і споруд класу наслідків (відповідальності) СС2 згідно з ДБН В.1.2-14 – для будівель заввишки від 73,5м до 100 м, а так само об'єктів, які належать до потенційно небезпечних, але не ідентифікуються як об'єкти підвищеної небезпеки відповідно до Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки», територія міста відноситься до 6-бальної зони. Відповідно карти «С», що застосовується при проектуванні будівель і споруд класу наслідків (відповідності) СС3 згідно з ДБН В.1.2-14 необхідно враховувати 7-бальну сейсмічність території міста.

Інженерно-будівельні умови території міста ускладнюються наявністю несприятливих інженерно-геологічних процесів і явищ.

На території спостерігається підвищене залягання рівня ґрунтових вод, вище 2,5 м. Це заплавні території річок та днища балок, ділянки надзаплавних терас. Вони займають близько 18 % території міста. В межах заплав річок та по днищам балок локально виділяються заболочені ділянки.

У порівнянні з періодом минулого десятиріччя відбувається зменшення загального процесу підтоплення по місту, що відбувається, як завдяки регіональному

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						37
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

пониженню рівня ґрунтових вод, так і завдяки виконанню необхідних інженерно-технічних заходів зі зниження рівня ґрунтових вод на певних ділянках міста. Проте, все ще залишаються ділянки, де процеси підтоплення фактично або потенційно впливають на народногосподарські об'єкти. Згідно з даними «Паспорту ризику виникнення надзвичайних ситуацій» залишається 13 ділянок, які відображені на схемі існуючих планувальних обмежень.

Найвищий рівень весняної повені р. Південний Буг у місті за даними гідрологічних постів на річці досягає 2,5 м або в абсолютних відмітках: від 276,5 мБС у ПдСх частині – до 282,5 мБС у ПнЗх. Згідно з даними матеріалів «Правила експлуатації Хмельницького водосховища» (Хмельницьке обласне управління водних ресурсів, Хмельницький – 2015 р.) рівень водосховища при пропуску повеневих вод витрат 1 % забезпеченості (форсований), при $Q = 210 \text{ м}^3/\text{с}$ становить 280,4 мБС. Виходячи з цього в проєкті визначена та врахована лінія затоплення території максимальними паводковими водами.

Водопідпирний вплив сарматських глин обумовлює поширене обводнення схилових відкладів. Води дренуються на схилах у вигляді джерел та мочалин. Серед фізико-геологічних процесів у природних умовах розвиток мають алювіальні процеси та площинний змив. Підтоплення на окремих ділянках схилів призводить до розвитку зсувних, суфозійних та просадних явищ. Так, за даними Подільської гідрогеологічної партії, що надані Управлінням з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення і охорони праці Хмельницької міської ради, станом на 01.01.2015 на території міста зареєстровано і внесено до кадастру 8 зсувів, більшість яких мали прояв у 1970-80-х роках. У 2014 році зсуви знаходились у фазі стабілізації і лише один зсув, який розвивався в 2013 році на схилі балки в результаті підрізки схилу при забудові по вул. Кармелюка 1/1, активізувався і загрожував руйнуванням гаражного масиву «Підлісний». Окрім того, на схемі існуючих планувальних обмежень також позначені чотири зсуви, на які паспорта не складені.

Враховуючи це, Подільською комплексною гідрогеологічною та інженерно-геологічною партією були виділені потенційні зсувонебезпечні ділянки, в межах міста станом на 1983 рік, загальною площею біля 500 га. В генеральному плані також виділені додаткові ділянки, що знаходяться в однакових геологічних та гідрогеологічних умовах і також можуть бути віднесені до зсувонебезпечних.

У межі міста та на його околицях виявлені три порушені ділянки (в т.ч. кар'єрні виробки), що потребують рекультивациі.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						38
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

За умов складності інженерно-будівельного освоєння в межі міста виділяються території:

- території сприятливі для будівництва займають водороздільні ділянки з ухилами поверхні до 8 %. Ґрунтові води зустрічаються на глибині 3-10 м. Основою будівель і споруд будуть виступати суглинки лесовидні, у багатьох містах просадні (І тип просідання), а також глини. Умовний розрахунковий тиск на ґрунти 2,0-2,5 кгс/см². При будівельному освоєнні ці ділянки практично не потребують затрат на інженерну чи планувальну підготовку;

- території малосприятливі для будівництва займають: великі, у багатьох місцях зсувонебезпечні, схили плато і балок з ухилами 8-15 %, з глибиною ґрунтових вод 3-5 м; водороздільні і надзаплавно-терасові території з глибиною ґрунтових вод 0,2-0,3 м; локальні зсуви. Основою фундаментів будівель на крутих схилах будуть слугувати суглинки, піски слабовологі, на яких умовний розрахунковий тиск слід прийняти 2,0 кгс/см². Основою фундаментів будівель на вододільних та надзаплавно-терасових територіях будуть слугувати суглинки, піски і супіски водонасичені; умовний розрахунковий тиск на них – 1,0-1,5 кгс/см². При будівельному освоєнні територій даного типу необхідні заходи з планування поверхні і пониження рівня ґрунтових вод, протизсувні заходи. Освоєння таких територій потребує додаткових капітальних затрат на інженерну підготовку території;

- території несприятливі для будівництва це дуже круті, в багатьох місцях зсувонебезпечні, схили плато і балок з ухилами 15 % і більше; заплави річок, часто заболочені, заплави струмків, днища балок і ярів; заболочені ділянки надзаплавної тераси; порушені ділянки та зриті місця. При будівництві на територіях ІІІ типу необхідні відповідні заходи по захисту заплавних і надзаплавно-терасових територій від затоплення і підтоплення, а також рекультивация порушених територій і протизсувні заходи. На території розповсюдження неогенових вапняків потрібні вишукування з метою виявлення ділянок можливих процесів карстоутворення і виконання заходів по їх запобіганню. Освоєння цих ділянок потребує суттєвих додаткових затрат на інженерну підготовку.

2.6 АНАЛІЗ ВІДОМОСТЕЙ ПРО СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

Розділ розроблений відповідно до вимог ДБН Б.2.2-12:2019, ДСП 173-96, ДБН Б.1.1-15:2012. При цьому використані дані: Департаменту природних ресурсів та екології

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						39
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Хмельницької облдержадміністрації, Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста Хмельницької міської ради, інформація міських відділів, регіональних управлінь, висновки галузевих фахівців, натурні обстеження.

Матеріал поданий на графічних матеріалах «Схема існуючих планувальних обмежень» та «Схема проєктних планувальних обмежень». Санітарно-захисні зони (далі СЗЗ) підприємств і об'єктів наведені головним чином відповідно до нормативних параметрів, визначених ДСП 173-96. Інші планувальні обмеження визначені відповідно до законів України, нормативно-правових та нормативних актів у сфері забезпечення санітарно-епідеміологічних норм та охорони навколишнього природного середовища.

В цьому проєкті використані дані, наявні станом на час розроблення проєкту, що обумовлено в тому числі графіком його виконання, а також режимом роботи, термінами та умовами надання звітної інформації місцевими, районними та регіональними управліннями.

Матеріали коригування генерального плану вирішують основні принципові питання з планування територій і не можуть бути використані замість спеціальних проєктів, схем та програм розвитку галузей економіки, охорони навколишнього середовища та здоров'я населення, пам'яток історії культури, інженерного захисту й підготовки території, розвитку систем транспорту, безпеки та організації дорожнього руху, інженерного обладнання тощо.

2.6.1 Повітряний басейн

Стан атмосферного повітря в місті Хмельницькому в порівнянні з минулими роками значно не погіршився. Спостереження за якістю атмосферного повітря ведуться на двох стаціонарних постах лабораторією Хмельницького обласного центру з гідрометеорології: на території військового шпиталю по вул. Чорновола та на розі вулиць Олімпійської і вул. Романа Шухевича (вул. Курчатова).

За вмістом домішок важких металів (свинець, кадмій, нікель) здійснюється тільки відбір проб, а подальший аналіз проводить ЦГО ім. Бориса Срезневського, м. Київ. Проби бенз(а)пірену, у зв'язку з подіями на сході України, через закриття Донецької РЛА, тимчасово не аналізуються.

Ступінь забруднення атмосферного повітря визначається у порівнянні з гранично допустимими концентраціями (ГДК), зокрема, їхніми середньодобовими і разовими значеннями. Середньодобові значення ГДК згідно з діючими в Україні нормами становлять: пил – 0,15 мг/м³, оксид вуглецю – 3,0 мг/м³, формальдегід – 0,003

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						40
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

мг/м³, бенз(а)пірен – 0,000001 мг/м³, діоксид сірки – 0,05 мг/м³, діоксид азоту – 0,04 мг/м³, оксид азоту – 0,06 мг/м³, аміак – 0,04 мг/м³, фенол – 0,003 мг/м³.

Наведені дані свідчать, що найбільшу токсичність має бенз(а)пірен, який відносять до речовини I класу небезпеки. Решта перелічених домішок належать до II-III класів небезпеки.

Розглядаючи тенденції зміни середнього рівня забруднення повітря за 5 років (2015 -2019 рр.) спостерігається:

- підвищення середньорічних концентрацій шкідливих домішок у повітрі діоксиду сірки, оксиду вуглецю, оксиду азоту, фенолу, аміаку, формальдегіду, а також важких металів – кадмію, свинцю;

- зниження середньорічних концентрацій шкідливих домішок у повітрі пилу, розчинних сульфатів, діоксиду азоту, хлориду водню, а також важких металів – заліза, марганцю, міді, нікелю, хрому, цинку.

За індексом забруднення атмосферного повітря (ІЗА) загальний рівень забруднення по місту за останні 5 років коливається від 4,2 до 4,6 і характеризувався, як середній.

До основних антропогенних джерел забруднення атмосфери належать: теплове та енергетичне устаткування, промислові підприємства, всі види транспорту. Більше половини всіх викидів в атмосферне повітря міста забезпечують пересувні джерела.

Автомобільний транспорт, який працює на нафтовому паливі низької якості є головним джерелом забруднення повітря високотоксичними сполуками (з 2016 р. дані щодо викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел викидів відсутні у зв'язку зі зміною форми статистичної звітності, а саме виключенням зазначеної позиції зі звітів 2 тп-повітря).

За статистичними даними до промислових підприємств, які мають найбільший вплив на атмосферне повітря міста можна віднести Публічне акціонерне товариство «Укрелектроапарат», Товариство з додатковою відповідальністю «Хмельницький завод будівельних матеріалів», Товариство з обмеженою відповідальністю «Торговий дім «Хмельницькхліб», Товариство з додатковою відповідальністю «Хмельницькзалізобетон», Товариство з обмеженою відповідальністю «Хмельницький зернопродукт», Товариство з обмеженою відповідальністю «СІРІУС ЕКСТРУЖЕН», Товариство з обмеженою відповідальністю «ТІН ІМПЕКС» та міські комунальні підприємства «Хмельницьктеплокомуненерго» та «Південно-Західні тепломережі», які виробляють теплову енергію для забезпечення потреб населення та підприємств міста.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						41
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Крім того, значне зростання викидів забруднюючих речовин в атмосферу здійснюють малі підприємства, які не взяті на державний облік і згідно з чинним законодавством не звітують та не контролюють свої викиди.

Однією з основних причин забруднення атмосферного повітря викидами від стаціонарних джерел є низький рівень оснащення їх пилогазоочисним обладнанням, відсутність установок по вловлюванню газоподібних сполук, а саме: діоксиду сірки, діоксиду азоту, оксиду вуглецю, летких органічних сполук та інших.

Викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення в розрахунку на одну особу, кг:

Хмельницька область – 17,4;

м. Хмельницький – 3,8.

Викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення в розрахунку на квадратний кілометр, т:

Хмельницька область – 1,1;

м. Хмельницький – 11,2.

Забруднення атмосферного повітря залежить передусім від обсягів викидів в атмосферу, їх специфіки, погодних умов. Концентрації діоксиду азоту, аміаку, формальдегіду в повітрі міста подекуди перевищують допустиму норму. Так, впродовж року перевищення в повітрі домішок діоксиду азоту становило від 1,06 до 1,75 у кратності ГДК, формальдегіду – від 1,04 до 1,5. Зокрема, формальдегід потрапляє у повітря з викидами автотранспорту, хімічних підприємств, підприємств з виготовлення полімерних меблів. Формальдегід внесений до списку канцерогенних речовин, володіє токсичністю, негативно впливає на центральну нервову систему, генетичний матеріал, репродуктивні органи, дихальні шляхи, очі, шкіру.

Із кожним роком все більший питомий внесок у забруднення доквілля вносить автотранспорт. Забруднення навколишнього середовища автотранспортом є одним з найбільш небезпечних для здоров'я людини, бо вихлопні гази надходять у приземний шар повітря, звідки їх розсіювання ускладнене, до того ж будинки жилих кварталів, які знаходяться поруч з автомагістралями, є свого роду екраном для вловлювання забруднювачів.

Із вихлопними газами автомобілів в атмосферне повітря надходять такі шкідливі речовини, як свинець, чадний газ, оксид азоту і сірки, бенз(а)пірен. Вони викликають захворювання верхніх дихальних шляхів, серцево-судинної системи, різні онкопаталогії.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						42
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Тому в гідрометцентрі рекомендують жителям міста не затримуватись на тротуарах вулиць, переповнених транспортом, особливо молодим мамам з малими дітьми, оскільки на рівні дитини знаходиться найбільша кількість токсичних речовин. Для прогулянок у місті використовувати місця, віддалені від автомагістралей. Частіше бувати в парках та скверах. Вихідні погожі дні краще проводити за межами міста.

Промислові підприємства міста, насамперед ті, що безпосередньо межують з житловою забудовою, мають розробляти та виконувати плани заходів по зниженню викидів забруднюючих речовин. Для промислово-комунальних вузлів, що складаються в тому числі з малих підприємств, необхідно розробляти комплексні схеми організації санітарно-захисних зон, враховуючи сукупний вплив усіх джерел із впровадженням необхідних заходів щодо охорони повітря.

Інтенсивність негативного впливу викидів від автотранспорту може зростати з причин експлуатації технічно зношеного транспорту, використання пального сумнівної якості, недосконалої організації вуличної магістральної мережі міста та дорожнього руху, стану дорожнього покриття. Ситуацію по вказаних обставинах передбачається покращити завдяки проєктним рішенням з формування раціональної магістральної мережі вулиць міста та іншим рішенням, прийнятих у даному проєкті (див. розділ Транспорт).

Для забезпечення відповідності стану повітря санітарним нормам на території житлової забудови необхідно зменшити інтенсивність транспортних потоків у центральній частині міста шляхом раціональної організації системи дорожнього руху; впровадження контролю щодо розроблення та виконання на діючих промислово-комунальних підприємствах міста планів заходів по зниженню викидів забруднюючих речовин, виконання заходів з планувальної організації території та озеленення міста.

2.6.2 Водний басейн

До найбільших поверхневих водних об'єктів, що розташовані на території Хмельницької міської територіальної громади, відносяться: річка Південний Буг, декілька малих річок – приток Південного Бугу: річки Самець (Кудрянка), Плоска, Вовк. В межах села Бахматівці є 2 стави загальною площею до 160 га, які перебувають в оренді.

На території міста Хмельницького розташовано декілька великих водойм різного типу. Це річка Південний Буг, її притоки – річки Плоска, Кудрянка, водосховища, озеро в мікрорайоні Озерна, ставки в мікрорайонах Дубове та Ружична і безліч малих (струмки, потічки, ставки). Для кожної водойми характерні свої гідрологічні характеристики та антропогенне навантаження різного ступеня інтенсивності.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						43
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Контроль за якістю та спостереження за станом забруднення поверхневих вод здійснюють: Регіональний офіс водних ресурсів у Хмельницькій області, Хмельницький обласний центр з гідрометеорології, Державна установа «Хмельницький обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України», Державна екологічна інспекція в Хмельницькій області, МКП «Хмельницькводоканал».

За даними спостережень вміст забруднюючих речовин, які потрапляють у поверхневі водні об'єкти, щороку зростає. Ймовірною причиною забруднення являється зношеність існуючих очисних споруд, каналізаційних мереж, відсутність очисних споруд зливових вод, забудова водоохоронних зон та водно-болотних угідь (очищення поверхневих стоків перед попаданням в річку відбувалось за рахунок водно-болотної рослинності).

Із зворотними водами у водні об'єкти потрапляють такі забруднюючі речовини, як азот амонійний, сульфати, нітрати, синтетичні поверхнево-активні речовини, фосфати та ін.

Активне використання населенням в побуті хімічних миючих засобів створює труднощі при здійсненні очистки стічних вод на очисних спорудах повної біологічної очистки.

Струмки, потічки, канали, які знаходяться на території міста, потребують покращення санітарного стану берегової лінії, ліквідації надходження неочищених стоків з неканалізованих територій міста, оскільки вони є джерелами забруднення басейну річки Південний Буг.

Аналізуючи результати спостережень рівня забруднення річки Південний Буг за останні роки (проби відбирались у двох створах річки Південний Буг: 0,1-0,7 км вище від межі міста та 0,5-0,7 км нижче межі міста), спостерігається тенденція зростання таких забруднюючих речовин, як азот амонійний, азот нітритний, залізо загальне, сполуки міді та марганцю.

Найвищий вміст забруднюючих речовин спостерігався у створі – 1 км нижче міста Хмельницького. Показник БСК5 перевищував ГДК для водойм рибогосподарського призначення у 2,3 рази (найвище значення зафіксовано у серпні на позначці 6,9 ГДКрг).

Вміст азоту амонійного в р. Південний Буг перевищував допустимі рівні рибогосподарських нормативів у 8,5 рази (найбільше значення цього показника було зафіксовано у вересні і становило 26,9 ГДКрг). Вміст фенолів перевищував ГДК для водойм рибогосподарського призначення у 3,4 рази, заліза загального у 1,8 рази.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						44
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Середньорічні значення концентрації нітритів у водах Південного Бугу перевищували ГДК для водойм рибогосподарського призначення у 7,1 рази. Середнє значення міді перевищувало ГДК для водойм рибогосподарського призначення у 9,2 рази. Середнє значення хрому (VI) перевищувало ГДК для водойм рибогосподарського призначення у 4,3 рази (максимальне значення – 6,3 ГДК_{рг}, спостерігалось в вересні).

Одноразові відбори проб води в річках Плоска та Кудрянка показали незначне перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин за нітритами, залізом та завислими речовинами (як для водойм рибогосподарського значення).

Разом з тим, Управлінням з питань екології та контролю за благоустроєм міста постійно ведуться спостереження за вмістом кисню у поверхневих водних об'єктах.

Систематичні лабораторні дослідження води в р. Південний Буг в районі міського пляжу, які проводить Хмельницький міськміжрайонний відділ ДУ «Хмельницький обласний лабораторний центр МОЗ України», свідчать про відсутність хімічного та бактеріологічного забруднення та відповідність вимогам Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 року № 173.

Струмки, потічки, канали, які знаходяться на території міста, потребують покращення санітарного стану берегової лінії, ліквідації надходження неочищених стоків із не каналізованих територій міста, оскільки вони є джерелами забруднення басейну річки Південний Буг.

Для покращення стану водних об'єктів в останні роки з метою охорони та покращення стану водних ресурсів області здійснювались такі заходи:

- відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок: коригування робочого проекту по оздоровленню р. Плоска «Реконструкція скидного колектору та розчистка русла в рамках проекту екологічного оздоровлення р. Плоска в межах м. Хмельницького» з розробленням оцінки впливу на довкілля;
- будівництво каналізаційних мереж і споруд на них (будівництво станції прийому рідких побутових відходів по вул. Трудовій з розробкою проектно-кошторисної документації).

З метою охорони водних ресурсів та їх раціонального використання необхідне виконання ряду пріоритетних завдань: капітальний ремонт очисних споруд; виявлення та ліквідація самовільних несанкціонованих підключень комунально-побутових стоків в мережу зливової каналізації; розширення каналізаційної мережі в приватному секторі

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						45
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

для забезпечення централізованого водовідведення та мінімізації забруднення поверхневих водойм міста неочищеними стічними водами; будівництво локальних очисних споруд зливових стоків та покращення стану існуючої дощової каналізації міста; розчистка русел річок; виготовлення проєктів землеустрою із визначення меж прибережних захисних смуг усіх водойм міста та винесення їх меж в натурі і забезпечення на них режиму господарської діяльності, передбаченого законодавством; визначення балансоутримувача та забезпечення фінансування утримання прибережних смуг водойм міста.

Джерелом водопостачання міста є підземні води сеноманського та верхньо-протерозойського водоносних горизонтів. 87 % населення охоплено системою централізованого водопостачання. Вода піднімається за допомогою свердловин, розташованих на 6 водозаборах. Близько 90 % води подається з Чернелівського водозабору, що у басейні ріки Случ, 33 км на північ, північний захід від міста.

Для всіх свердловин встановлені зони санітарної охорони (ЗСО) I поясу, більшість з них огорожені, але радіус 30 м для деяких з них не витриманий. Для декількох свердловин I пояс зменшений за погодженням СЕС до 15 м.

Також розроблені проєкти щодо визначення розмірів II-го та III-го поясів ЗСО джерел централізованого водопостачання, виконані ТОВ Гірнична компанія «Укргеопроект» (м. Київ, 2012 р.). На час розроблення проєкту очікується виконання проєкту землеустрою із встановлення меж даних ЗСО після чого межі будуть затверджені рішенням міської ради та можуть бути враховані у містобудівній документації.

Виробничий лабораторний контроль безпечності та якості питної води, що подається споживачам м. Хмельницького, здійснюється відповідно до вимог ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною», з урахуванням аналітичних матеріалів щодо існуючої ситуації з водозабезпечення населення м. Хмельницького, пов'язаних з особливими природними умовами якості води підземних водозаборів (підвищений вміст заліза, марганцю, аміаку, солей кальцію та магнію) та технологією водопідготовки. Тому, воду дозволяється використовувати для господарсько-питного водопостачання, з відхиленням окремих санітарно-хімічних показників безпечності та якості питної води, а саме: показник загальної жорсткості – не більше 10,0 ммоль/м³, залізо загальне – не більше 1,0 мг/дм³, марганець – не більше 0,5 мг/дм³, аміаку (амоній) – не більше 2,6 мг/дм³.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						46
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Таким чином, за даними МКП «Хмельницькводоканал» питна вода по всіх показниках відповідає вимогам ДсанПіН 2.2.4-170-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною».

До плану роботи лабораторії «Контроль якості питної води» входить 67 колонок, які знаходяться на міській водомережі. Фактів перевищення нормативів якості води із водорозбірних колонок на водомережі не виявлено.

Потребує покращення якості води криниць громадського користування. За даними вибіркового контролю органів держпродспоживслужби перевищення ГДК забруднюючих речовин у відібраних пробах води складає 47-58 % за санітарно-хімічними показниками (переважно підвищення по нітратах від 1 до 7 разів), 54,5 % за санітарно-мікробіологічними показниками. Причинами цього є природний поверхневий стік, що формується на полях, де інтенсивно застосовуються засоби захисту рослин та отрутохімікати, поверхневий стік з територій промислових та комунальних підприємств при відсутності зливової каналізації та з причин загального санітарного стану території, а також вигрібні ями приватного сектору, не затамповані свердловини.

Враховуючи, що основним джерелом централізованого водопостачання є Чернелівський водозабір (90 % від всіх джерел водопостачання), вода якого має відхилення по аміаку, з метою доведення якості питної води до жорсткішого нормативу необхідно впровадження технології деаммонізації.

Даним проектом передбачається 100 % охоплення міста централізованим водопостачанням і водовідведенням, технологічне покращення подачі води, забезпечення жорсткіших норм якості питної води у системі централізованого водопостачання; формування, озеленення та благоустрій прибережних захисних смуг водою міста.

2.6.3 Стан ґрунтів

Джерелами та причинами забруднення ґрунтів на території міста є викиди від автотранспорту, відсутність розвинутої системи зливової каналізації, неповне охоплення садибної забудови господарсько-фекальною каналізацією. Додаткове забруднення на території міста створюють несанкціоновані стихійні сміттєзвалища, на ліквідацію яких залучаються бюджетні кошти.

В межі міста є 2 закритих та 6 діючих кладовищ. СЗЗ 300 м не витримані. На першому етапі реалізації рішень проекту намічене 100 % забезпечення централізованим водопостачанням садибної забудови в межах СЗЗ, з метою упередження можливого впливу на забруднення підземних вод шахтних колодязів. Кладовища, що знаходяться в

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						47
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

оточенні житлової забудови, після остаточного заповнення їх площ, мають бути закриті органами місцевого самоврядування, з заборonoю подальшого їх повторного використання (проведення підзахоронення на місці існуючих поховань) з метою скорочення СЗЗ після закінчення кладовищного періоду.

Згідно з даними «Паспорту ризику виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру м. Хмельницький» непридатні до використання ХЗЗР (хімічних засобів захисту рослин) на території міста відсутні.

Додаткового навантаження ґрунтам та гідрогеологічному середовищу завдають земляні роботи при видобуванні корисних копалин, після чого залишаються порушені території, що потребують рекультивациі.

Полігон ТПВ (твердих побутових відходів) розташований на північно-західній околиці міста, функціонує з 1956 року. В межах СЗЗ 500 м розташовані ділянки садових товариств. Полігон ТПВ розміщений на вододілі р. Південний Буг та безіменного струмку, є потенційним джерелом забруднення підземних вод водозабору «Західний» та поверхневих вод басейну р. Південний Буг. Експлуатація полігону твердих побутових відходів і надалі залишається однією з основних екологічних проблем міста. Міський полігон ТПВ входить до переліку екологічно-небезпечних об'єктів і на теперішній час вичерпав свою проектну потужність, тому подальша його експлуатація створює загрозу виникнення надзвичайних ситуацій. На час розробки даного проекту розглядається можливість будівництва сміттепереробного підприємства ТПВ.

Майже все місто охоплено системою санітарної очистки, але населення приватного сектору не завжди користується послугами комунального господарства, внаслідок чого відбувається утворення стихійних сміттєзвалищ. Щороку проводиться активна робота з виявлення та ліквідації стихійних сміттєзвалищ на території міста.

З 2007 року у місті запроваджено роздільне збирання ресурсоцінних компонентів ТПВ. Близько 25 % населення охоплено роздільним збиранням таких компонентів, як скло, пластмаса і ПЕТ-пляшки. Для зменшення негативного впливу токсичних речовин на довкілля, з 2013 року у місті розпочато роботу зі збору небезпечних відходів від населення. Встановлено скриньки для збору батарейок у навчальних закладах, торгівельних мережах міста, працює пересувний пункт збору «Екобус». За період з 2013 року по 2015 рік зібрано та передано на утилізацію понад 2000 кг відпрацьованих елементів живлення. У 2014 році започатковано організацію збору та передачі для подальшої утилізації відпрацьованих люмінесцентних ламп та приладів, що містять ртуть. З метою запобігання потрапляння відходів I-III класів небезпеки на

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						48
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

полігони побутових відходів та довкілля створено стаціонарний пункт прийому небезпечних відходів від населення з подальшою передачею на спеціалізовані підприємства з їх переробки та знешкодження.

У сфері поводження з відходами особливу екологічну небезпеку становлять промислові відходи I-III класів небезпеки, що створює додатковий негативний вплив на геологічне середовище міста. Згідно з «Паспортом ризику виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру м. Хмельницький» (2016 р.), приведені дані про наявні місця зберігання токсичних промислових відходів та площі забруднення на території промислових ділянок.

Таблиця 11 Токсичні промислові відходи

Адреса сховища	Кількість сховищ, одиниць	Назва накопиченої речовини	Площа забруднення території, кв. км
ВАТ «АК Адвіс», вул. Чорновола, 88	1	шлами гальванічні	0,0003
ВАТ «Темп», прс. Миру, 99/101	1	осад гальванічний	0,00025
ВАТ «Хмельницький завод КПУ Пригма-прес», вул. Романа Шухевича (вул.Курчатова)	1	осад очисних споруд гальванічного виробництва	0,0012
Підприємство «Новатор», вул. Тернопільська, 17	1	шлами гальванічні з осаджувачем – вапняковим молоком	0,01
Підприємство «Новатор», вул. Тернопільська, 17	1	лампи люмінесцентні відпрацьовані	0,0002
ТзОВ «Хмельницький завод Катіон», вул. Тернопільська	1	марганцю нітрат, гексагідрат	0,0005

Зберігання та видалення відходів на більшості підприємств здійснюється відповідно до вимог екологічної безпеки з використанням способів, що забезпечують максимально можливе застосування відходів та передачу їх іншим споживачам в вигляді вторинної сировини.

Проектним рішенням передбачається 100 % охоплення міста планово-подвірною системою санітарного очищення та заходи щодо поводження та утилізації ТПВ; вдосконалення системи роздільного збору та утилізації будівельного сміття, побутової техніки, відходів лікувальних закладів, відходів рослинництва тощо; повне охоплення міста централізованим водопостачанням та водовідведенням, рекультивація порушених ділянок. Рекомендовано виконання комплексного геохімічного обстеження території міста, з виконанням, при необхідності, інженерних заходів з оздоровлення ґрунтів на ділянках житлової забудови.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						49
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

2.6.4 Радіаційний стан території

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 23.07.1991 № 106, з урахуванням наступних змін (Постанова Кабінету Міністрів України від 29.08.1994 № 600) територія міста не входить до переліку територій, забруднених у результаті аварії на Чорнобильській АЕС.

Спостереження за радіаційним станом території міста здійснюється обласним центром з гідрометеорології на постійному пості спостереження у м. Хмельницький. Середня потужність експозиційної дози гамма-випромінювання у повітрі за результатами багаторічних спостережень не перевищує природного фону і становить близько 12 мкР/год.

При проведенні будівельно-проектних робіт необхідно керуватись вимогами радіаційної безпеки щодо будівельних матеріалів та будівельної сировини (сертифікація радіологічної якості) відповідно до НРБУ-97 і «Основних санітарних правила забезпечення радіаційної безпеки України», затверджені МОЗ України № 54 від 02.02.2005 р.

2.6.5 Електромагнітне забруднення

Джерелами електромагнітного випромінювання на території міста є Хмельницька РТПС (радіотелевізійна передавальна станція), базові станції мобільного зв'язку, трансформаторні підстанції, лінії електропередач (ЛЕП).

Відповідно до санітарного паспорту Хмельницька РТПС Хмельницької філії Концерну радіомовлення, радіозв'язку та телебачення має СЗЗ 50 м та ЗОЗ радіусом 125 м на висоті 15 м і вище. Параметри СЗЗ та ЗОЗ не створюють впливу на житлову забудову.

З метою захисту території житлової забудови від впливу електромагнітного випромінювання на дані об'єкти (РТП центр, базові станції мобільного зв'язку тощо) проводяться інструментальні дослідження рівнів густини потоку енергії ЕМВ та за необхідності встановлюються санітарно-захисні зони та зони обмеження забудови. З метою захисту території житлової забудови від впливу електромагнітного випромінювання, згідно вимог п. 1.6.5. «Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань» № 239 зі змінами, від 13.03.2017, встановлення фактів дотримання гранично допустимих рівнів ЕМП проводиться підприємствами, установами, закладами, що уповноважені центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						50
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Радіотехнічні об'єкти навігації аеропорту «Хмельницький» на час останнього періоду його функціонування були паспортизовані. Вони знаходяться на значній відстані від міста і не створюють впливу на житлову забудову.

Контроль за додержанням параметрів визначених СЗЗ та зон обмеження забудови від всіх зазначених об'єктів, які враховуються при їх розміщенні для запобігання впливу на житлову забудову, здійснюється державними службами санітарно-епідеміологічного контролю.

Прояв ЕМВ від трансформаторних підстанцій відбувається в межах технічної території. Вони розташовані в межах промислових територій і не створюють впливу на житлову забудову.

Від ЛЕП напругою 35 кВ, 110 кВ, 330 кВ, з метою обмеження впливу на суміжні ділянки та об'єкти, згідно ДБН Б.2.2-12:2019, табл. 8.5*, встановлюються охоронні зони в обидві сторони відповідно 15 м, 20 м та 30 м, відповідно. Для ЛЕП напругою 330 кВ встановлюється СЗЗ 20 м.

2.6.6 Акустичний режим

Джерелом акустичного забруднення території міста є залізниця у чотирьох напрямках, магістральні вулиці з підвищеною інтенсивністю транспортних потоків.

Основними ділянками значних акустичних навантажень з перевищенням ГДР (гранично допустимих рівнів) можуть бути магістральні вулиці, на ділянках яких може утворюватись підвищена інтенсивність транспортного руху. Це ділянки вулиць: прс. Миру, Вінницьке шосе, Трудова, Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого), Кам'янецької, Сковороди, Старокостянтинівське шосе, Франка, Героя України Олексія Скоблі (Пушкіна), Свободи, Проскурівського Підпілля, Грушевського, Шевченка, Пілотської, Симона Петлюри (Купріна), Гетьмана Мазепи (Маршала Красовського), Тернопільської, Львівське шосе, Романа Шухевича (вул. Курчатова), Західно-Окружної, Степана Бандери, Прибузької, Подільської, Волочиської.

Система організації дорожнього руху, яка намічена комплексом заходів даного проекту (див. розділ Транспорт), направлена на вирішення питання розподілення інтенсивності транспортних потоків.

Для забезпечення нормативних рівнів шуму на території житлової забудови, на ділянках існуючої забудови та вздовж проектних доріг передбачається формування зелених насаджень у межах червоних ліній, а також при необхідності застосування шумозахисних заходів для першої лінії забудови.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						51
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Для об'їзної дороги, відповідно вимог ДСН 173-96 (п. 5.25, 5.26), передбачається формування санітарного розриву 100 м, зі смугою озеленення шириною 20-50 м.

Шумове забруднення від залізниці має лінійно-векторне поширення і утворює зону акустичного дискомфорту. Залізниця проходить через місто сполученнями в чотирьох напрямках: Хмельницький – Тернопіль, Хмельницький – Жмеринка, Хмельницький – Кам'янець-Подільський та Хмельницький – Шепетівка. Основна лінія залізниці перетинає місто з північного заходу на південний схід.

Як планувальне обмеження по даному фактору в проєкті враховується нормативна санітарно-захисна зона 100 м від основних колій, та 50 м від під'їзних колій (у відповідності з ДБН Б.2.2-12:2019, п. 7.8). В межах даних параметрів рівні шуму можуть перевищувати 65 дБА.

У межах нормативних параметрів СЗЗ, частково знаходиться житлова забудова, переважно приватного сектору. На ділянках впливу залізниці на житлову забудову, за умов неможливості досягнення нормативних рівнів звуку шумозахисним озелененням, пропонується спорудження шумозахисних екранів. Здійснення спеціальних шумозахисних заходів, з урахуванням забезпечення на території житлової забудови нормативних рівнів шуму, дозволить зменшити параметри СЗЗ до 50 м.

Додатковим джерелом акустичного впливу епізодичного характеру може бути аеропорт «Хмельницький», що розташований на прилеглий території, на південно-західній околиці міста. На останній період свого функціонування аеродром належав до класу «В». На час розроблення проєкту аеродром не функціонує близько 6 останніх років.

Територія проєктування знаходиться на відстані 1,1 км, а відносно вісі злітно-посадкової смуги (ЗПС) у боковому віддаленні на відстані 0,3-1,0 км. Тому західна та особливо південно-західна околиці міста знаходяться в зоні потенційного акустичного впливу – переважно незначна частина садибної житлової забудови мікрорайону Ружична.

Проєкт визначення зон обмеження забудови за умов авіаційного шуму від злітно-посадкової смуги, відповідно сучасної нормативної бази, не розроблявся. Проте, за умов подальшої перспективи функціонування об'єкту, при реконструкції чи новому будівництві на ділянках у західній частині міста (західна частина мікрорайонів Ружична, Південно-західний, Гречани), слід передбачити відповідні комплекси планувальних та інженерних заходів, як для будівель та споруд, що розташовані в межах зон «Б», «В»

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						52
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

згідно з вимогами ДСП № 173-96, тобто з підвищеною звукоізоляцією зовнішніх огорожень, які забезпечують зниження максимальних рівнів шуму на 25-30 дБА.

Уточнення параметрів зон обмеження забудови навколо аеропорту потребує розробки спеціалізованого проєкту з урахуванням останніх методик обчислення, перспективи використання та розвитку аеродрому, сучасного та перспективного парку повітряних суден, що експлуатуються та сучасних вимог сертифікації літаків ІКАО щодо двигунів повітряних суден.

Окрім того, даним проєктом на західній околиці міста, на відстані 6 км і більше від торця злітно-посадкової смуги, передбачається розміщення садибної забудови (котеджного містечка) та резервних ділянок садибної житлової забудови. Містобудівне освоєння даних територій перспективної забудови можливе після розроблення проєкту «Зони обмеження забудови із умов авіаційного шуму навколо аеродрому Хмельницький», за умови, що вони будуть знаходитись поза межами зони «Г» (згідно з вимогами ДСП № 173-96, додаток № 19); траси польотів повітряних суден не будуть перетинати сельбищної території, а відстань від межі льотного поля аеродрому, трас прольоту літаків (вертольотів) до межі перспективної забудови та зон масового відпочинку буде забезпечувати на цих територіях гігієнічні нормативи шуму.

2.6.7 Екологічна мережа

Рішенням тридцять четвертої сесії Хмельницької міської ради від 09.10.2019 року № 37 затверджена схема екологічної мережі міста Хмельницького.

Екологічна мережа м. Хмельницького інтегрується в регіональну екомережу та забезпечує її цілісність, а також є невід'ємною частиною Національної екологічної мережі України та Загальноєвропейської екомережі.

Структуру мережі складають природні ядра та екокоридори національного, регіонального і місцевого рівнів.

На території міста Хмельницького відмічено 10 екокоридорів різних рівнів:

- один національного рівня – Південнобузький екокоридор;
- три – регіонального рівня: Північний, Плоскирівський, Кудрянський екокоридори;
- шість локального рівня: екокоридор – «Лезнівський струмок», Південно-Західний екокоридор, Південний екокоридор, екокоридор «Дачі Дубово», Старосадівський екокоридор, Книжковецький екокоридор.

Виділено шість природних ядер – центрів біорізноманіття: з них 5 регіонального:

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						53
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

дендропарк Поділля, «Парк ім. М. Чекмана», «Прибузьке», «Гречанський ліс», Ботанічний сад, та одне ядро локального рівня – «Ветеранський ліс».

Базою для формування місцевої екомережі стала мережа природно-заповідних територій та об'єктів Хмельницької області. Екокоридори і ядра виділені в межах річкових долин та зелених зон, що є необхідною умовою їх захисту, забезпечення обміну генетичним матеріалом, збереження міграційних шляхів для рослин і тварин.

Загальна площа екологічної мережі міста Хмельницького становить 1234,83 га, що складає 11,54 % від загальної площі міста. Загальна довжина екокоридорів екомережі становить 59,16 км.

Зведена схема формування екомережі України, регіональні та місцеві схеми формування екомережі мають бути основою для розроблення усіх видів проектної документації при здійсненні землеустрою, розробці містобудівної документації, а також здійсненні господарської та іншої діяльності.

Збереження місцевої екомережі сприятиме збалансуванню природокористування, підтриманню динамічної рівноваги між природними та антропогенними ландшафтами на території міста, покращенню умов життя людини.

Концепція екомережі пов'язує природоохоронну діяльність з функціонуванням різних секторів народного господарства (промислового, аграрного, лісогосподарського, туристичного тощо) і є основним елементом сталого розвитку.

Формування локальної екомережі у складі регіональної та національної сприятиме збалансуванню природокористування, підтриманню динамічної рівноваги між природними та антропогенними ландшафтами в регіоні, покращенню умов життя людини.

2.6.8 Природно-заповідний фонд

У межах міста нараховується 22 об'єкта природно-заповідного фонду місцевого значення. Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду міста:

- по вул. Чорновола, 24 розташована ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Алея каштана» загальною площею 0,5 га, оголошена рішенням Хмельницької обласної ради від 14.07.1977 № 213 (охоронна зона навколо об'єкта – 10 метрів);

- по вул. Інститутська, 11 розташований ботанічний сад місцевого значення «Ботанічний сад Хмельницького національного університету» загальною площею 2,21 га, оголошений рішенням Хмельницької обласної ради від 18.11.2009 № 20-24/2009 (охоронна зона навколо об'єкта 25 метрів);

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						54
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

- по вул. Героїв Маріуполя (Гагаріна), 5 розташована ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Бук червоний» загальною площею розпорядженням Хмельницької обласної ради 0,01 га, оголошена депутатів трудящих від 22.10.1969 № 358-р (охоронна зона навколо об'єкта – 10 метрів):

- по вул. Героїв Майдану, 24 розташована ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Бук червоний» загальною площею 0,01 га, оголошена розпорядженням Хмельницької обласної ради депутатів трудящих від 22.10.1969 № 358-р (охоронна зона навколо об'єкта – 10 метрів);

- по вул. Пилипчука, 5 розташована ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Горіх чорний» загальною площею 0,02 га, оголошена рішеннями Хмельницької обласної ради депутатів трудящих від 14.07.1977 № 213 та Хмельницької обласної ради народних депутатів від 21.11.1984 № 242 (охоронна зона навколо об'єкта – 10 метрів);

- по вул. Петра Болбочана, 6 розташована ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Відгомін віків» загальною площею 0,001 га, оголошена рішенням Хмельницької обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020 (охоронна зона навколо об'єкта – 10 метрів);

- по прс. Миру (за меморіалом Слави, вздовж автодороги на м. Старокостянтинів) розташований дендрологічний парк місцевого значення Поділля загальною площею 36,3295 га, оголошений розпорядженням Хмельницької обласної ради депутатів трудящих від 22.10.1969 № 358-р. змінено категорію рішенням Хмельницької обласної ради від 11.07.2007 № 23-9/2007 та змінено площу рішенням Хмельницької обласної ради від 05.12.2013 № 17-18/2013 (охоронна зона навколо об'єкта – 30 метрів);

- на території, обмеженій вулицями Свободи, Зарічанською, Перемоги та прс. Миру, розташований парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва Місцевого значення «Заріччя» загальною площею 4,3 га, оголошений рішенням Хмельницької обласної ради від 30.03.2004 № 22-11/2004 (охоронна зона навколо об'єкта – 25 метра);

- по вул. Грушевського, 64 розташована ботанічна пам'ятка природного значення Липа звичайна загальною площею 0,02 га, оголошена місцевого значення рішеннями Хмельницької обласної ради депутатів трудящих від 14.07.1977 № 213 та Хмельницької обласної ради народних депутатів від 21.11.1984 № 242 (охоронна зона навколо об'єкта – 10 метрів);

- по вул. Володимирська, 74 розташована ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Бук на Володимирській» загальною площею 0,001 г. оголошена рішенням

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						55
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Хмельницької обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020 (охоронна зона навколо об'єкта – 10 метр);

- на правому березі р. Плоска, по вул. Романа Шухевича (Курчатова), Олімпійська та Проскурівського Підпілля розташований парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк ім. М. Чекмана» загальною площею 140,45 га оголошений рішенням Хмельницької обласної ради депутатів трудящих від 15.05.1975 № 132, змінено площу рішенням Хмельницької обласної ради від 16.12.1998 № 13 та змінено назву рішенням Хмельницької обласної ради від 18.11.2009 № 20-24/2009 (охоронна зона навколо об'єкта – 50 метрів);

- по вул. Кам'янецька, 2 розташована ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Прибузькі сосни» загальною площею 0,025 га оголошена рішенням Хмельницької обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020 (охоронна зона навколо об'єкта – 10 метр);

- на вул. Ярослава Мудрого, 2 розташована ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Сад Григорія Сковороди» загальною площею 0,1914 га, оголошена рішенням Хмельницької обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020 (охоронна зона навколо об'єкта – 10 метрів);

- по вул. Кам'янецька (між будівлею Хмельницької обласної філармонії та вул. Кам'янецькою) розташована ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Сад імені Володимира Івасюка» загальною площею 0,1907 га, оголошена рішенням Хмельницької обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020 (охоронна зона навколо об'єкта – 10 метрів);

- на території Хмельницької обласної філармонії розташована ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Сквер імені Кузьми Скрябіна» загальною площею 0,0833 га, оголошена рішенням Хмельницької обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020 (охоронна зона навколо об'єкта – 10 метрів);

- на території обмеженій вулицями Володимирською, Театральною, Грушевського та Проскурівською розташований парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Сквер ім. Т. Г. Шевченка» загальною площею 4,7 га, оголошений рішенням Хмельницької обласної ради від 04.04.2001 № 10 та змінено площу рішенням Хмельницької обласної ради від 21.03.2002 № 1 (охоронна зона навколо об'єкта – 25 метрів);

- по вул. Кам'янецька, 1 (на розі вулиць Прибузької та Кам'янецької біля пам'ятника «Героїв та жертв Чорнобиля») розташована ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Сквер пам'яті героїв та жертв Чорнобиля» загальною площею

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						56
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

0,2981 га, оголошена рішенням Хмельницької обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020 (охоронна зона навколо об'єкта – 10 метрів);

- на перехресті вулиць Кам'янецька та Сковороди розташована ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Сквер славам» загальною площею 0,35 га, оголошена рішенням Хмельницької обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020 (охоронна зона навколо об'єкта – 10 метрів);

- по вул. Героя України Олексія Скоблі (Пушкіна), 11-13 розташована ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Сосни Чорні» загальною площею 0,01 га, оголошена рішенням Хмельницької обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020 (охоронна зона навколо об'єкта – 10 метрів);

- по вул. Володимирська, 85 розташована ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Тисячі сердець» загальною площею 0,001 га, оголошена рішенням Хмельницької обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020 (охоронна зона навколо об'єкта – 10 метрів);

- по провулку Шкільний, 8 розташований дендрологічний парк місцевого значення «Юннатівський» загальною площею 2,06 га, оголошений рішенням Хмельницької обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020 (охоронна зона навколо об'єкта – 30 метрів);

- На майдані Незалежності, 2 розташована ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Ясен на майдані» загальною площею 0,001 га, оголошена рішенням Хмельницької обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020 (охоронна зона навколо об'єкта – 10 метрів).

Окрім того, за межами міста на суміжних територіях, на північно-східній та північній околицях міста знаходяться території 4 об'єктів ПЗФ.

Заказники місцевого значення:

- лісовий заказник «Давидковецький» (506,0 га), рішення 2 сесії обласної Ради народних депутатів від 28.10.1994 № 7 (охоронна зона 200 м);
- гідрологічний заказник «Грузевицький» (324,0 га), рішення виконкому Хмельницької обласної ради від 4.09.1982 № 278 (охоронна зона 100 м).

Заповідні урочища:

- Лісові Гринівці (110,0 га), рішення виконкому Хмельницької обласної ради депутатів трудящих від 14.07.1977 № 213 (охоронна зона 100 м);
- Лезнівський ліс (114,0 га), рішення виконкому Хмельницької обласної ради депутатів трудящих від 14.07.1977 № 213 (охоронна зона 100 м).

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						57
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Перспективні до заповідання території та об'єкти природно-заповідного фонду міста:

- парк пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк Подільський» по вул. Львівське шосе;
- сквер В'ячеслава Чорновола;
- «Ялини колючі» (прс. Миру, 59).

Наявні та перспективні природно-заповідні території та об'єкти ПЗФ складають основу екостабілізаційного каркасу міста. Проектне рішення проекту коригування (внесення змін) до генерального плану враховує дані території та передбачає їх подальшу охорону щодо функціонального використання.

2.6.9 Планувальні обмеження

Система планувальних обмежень представлена санітарно-захисними зонами (СЗЗ) від промислових підприємств і виробництв, об'єктів комунального призначення, охоронними зонами об'єктів комунальної інфраструктури, природоохоронними територіями.

Параметри нормативних санітарно-захисних зон (СЗЗ) промислово-комунальних підприємств і виробництв представлені відповідно санітарної класифікації ДСН №173-96. Найбільші території охоплюють СЗЗ підприємств I, II та III класу шкідливості, які мають параметри відповідно 1000 м, 500 м та 300 м.

Нормативні санітарно-захисні зони і санітарні розриви для основних промислових, транспортних та інших об'єктів міста наведені в таблиці.

Таблиця 12 Основні промислові підприємства та їх санітарні зони

№ з/п	Об'єкти	Вид діяльності	Адреса	СЗЗ, санітарні розриви, м
1	ДП «Новатор»	гальванічне виробництво	вул. Тернопільська, 17	300
2	ПАТ «Укрелектроапарат»	(гальванічне виробництво)	вул. Чорновола, 120	300
3	ТОВ «Трансформатор сервіс»	виробництво трансформаторів електричних	прс. Миру, 101 Б	100
4	ТОВ «Укрелком ЛТД»	виробництво трансформаторів	вул. Пілотська, 77 Б	100
5	ТОВ «Валон - А»	виробництво трансформаторних підстанцій	вул. Гарнізонна, 9	100
6	ПВКФ «Бджілка»	виробництво прес-форми для термопластавтоматів	вул. 3-тя Нова, 70/1	100
7	ТОВ «Полімермаш»	ремонт і модернізація термопластавтоматів	вул. Романа Шухевича, 6/5 (вул. Курчатова)	100
8	ТОВ Тін-Імпекс»	виробництво алюмінієвих ливарних сплавів	вул. Романа Шухевича, 120 А (вул. Курчатова)	100

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						58
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

№ з/п	Об'єкти	Вид діяльності	Адреса	СЗЗ, санітарні розриви, м
9	ТОВ «Європа - Експорт плюс»	виробництво ливарних сплавів	вул. Чорновола, 88	100
10	Хмельницька філія ТОВ «Арсенал-центр»»	виробництво металевих будівельних конструкції	вул. Романа Шухевича, 8 (вул.Курчатова)	100
11	ТОВ «СтильАрт.УА»	виробництво металевих будівельних конструкції	вул. Трудова, 6/1 А	100
12	ТОВ «Валдер»	виробництво бетонозмішувального обладнання	вул. Романа Шухевича, 8 (вул.Курчатова)	100
13	ПАТ «Термопластавтомат»	виробництво машин і устаткування загального призначення	вул. Романа Шухевича, (вул.Курчатова)	100
14	ТОВ «Укрелектрокомплект»	виробництво електророзподільної та контрольної апаратури	вул. Молодіжна, 26	100
15	ПАТ завод «Нева»	виробництво електричних побутових приладів	вул. Романа Шухевича, 6 (вул.Курчатова)	100
16	ТОВ «Проскурів - термо»	виробництво апаратів для опалення та гарячого водопостачання	вул. Романа Шухевича, 8/10 А (вул.Курчатова)	100
17	ПАТ завод «Темп»	виробництво металопродукції виробничо-технічного призначення, сільськогосподарська техніка	прс. Миру, 99/101	50
18	ТОВ «Дювельсдорф Україна»	виробництво сільськогосподарської техніки	вул. Романа Шухевича, 8/4 Е (вул. Курчатова)	300
19	ТОВ «Р.І.Н.О»	виробництво сільськогосподарської техніки	вул. Чорновола, 88	300
20	ПАТ завод «Строммашина»	виробництво обладнання технологічної лінії для заводів по виробництву цегли, обладнання для первинної переробки льону	прс. Миру, 42	300
21	ТОВ «Компанія Укрінтек»	виробництво інструментів і обладнання для вимірювання, дослідження та навігації	вул. Трудова, 9	100
22	ПАТ «Хмельницький завод КПУ «Пригма - Прес»	проектування та виробництво устаткування для виготовлення виробів з дроту	вул. Правди, 6	100
23	ПрАТ по технічній експлуатації і сервісу молочного обладнання «Тесмо-М»	виробництво, експлуатація і сервіс молочного обладнання	вул. Кооперативна, 3/1	100
24	ТОВ НВФ «Адвісмаш»	виробництво запасних частин до обладнання цукрової промисловості	вул. Чорновола, 88	100
25	ТОВ «Нейл»	виробництво цвяхів європейських стандартів	вул. Гетьмана Мазепи (Маршала Красовського), 64	100

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						59
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

№ з/п	Об'єкти	Вид діяльності	Адреса	СЗЗ, санітарні розриви, м
26	ТОВ «Санте»	виробництво причепів	вул. Тернопільська, 13	50
27	ТОВ «ТД «Хмельницькхліб»	виробництво хлібобулочних виробів	вул. Тернопільська, 8	50
28	ДП агрофірми «Проскурів» фірма «Проскурів-хліб»	виробництво хлібобулочних виробів	вул. Старицького, 1	50
29	ТОВ «ТМ Насолода»	виробництво кондитерських виробів	вул. Романа Шухевича, 6/5 (вул. Курчатова)	50
30	ТОВ «Хмельницька кондитерська фабрика «Кондфіл»	виробництво кондитерських виробів	вул. Шевченка, 69	50
31	ТОВ «Хмельницький зернопродукт»	виробництво круп	вул. Заводська, 53	100
32	ПрАТ «Хмельницька макаронна фабрика»	виробництво макаронних виробів	вул. М. Кропивницького, 7	50
33	ПрАТ «Маслосирбаза»	виробництво молока та молочних продуктів	вул. Кооперативна, 3	50
34	ТОВ «Проскурів - Агро»	виробництво м'ясних виробів	вул. Гетьмана Мазепи (Маршала Красовського), 6	100
35	ТОВ «Проскурівм'ясо»	виробництво м'ясопродуктів	вул. Верейського, 45/3	100
36	ТОВ «Продінвест»	виробництво рибопродуктів	вул. Гарнізонна, 6 А	50
37	ТОВ «Інтерпродсервіс»	виробництво риби та рибопродуктів	вул. Тупикова, 1	50
38	ПП «Балтіка»	виробництво риби та рибопродуктів	вул. Гетьмана Мазепи (Маршала Красовського), 6	50
39	ПАТ «Хмельницький обласний пивзавод»	виробництво пива	вул. Чорновола, 24	50
40	ПП «Рудпол»	виробництво мінеральних вод та інших безалкогольних напоїв	вул. Кам'янецька, 257	50
41	ТОВ «Хмельницька універсальна компанія»	виробництво мінеральних вод та інших безалкогольних напоїв	вул. Козацька, 55	50
42	ТОВ «Взутекс»	виробництво взуття	прс. Миру, 69	50
43	КП «Хмельницька фабрика індивідуального пошиття взуття»	виробництво взуття	вул. Володимирська, 74	50
44	МПП «Схід»	виробництво взуття	вул. Трудова, 5/3	50
45	ТОВ «Літма»	виробництво взуття	вул. Чорновола, 174/6	100
46	ПП «Гофра»	виробництво взуття	вул. Романа Шухевича, 8/8 Б (вул. Курчатова)	50
47	ПП «Кредо»	виробництво взуття	прс. Миру, 69	50
48	ПП «Ніке»	виробництво одягу	вул. Героїв Маріуполя (Гагаріна), 37/2	50
49	ПВКП «Авіню»	виробництво одягу	вул. Панаса Мирного, 25	50
50	ПП «Леон-стиль»	виробництво одягу	вул. Чорновола, 174/8	50
51	ТОВ «Хмельничанка»	виробництво одягу	вул. Кам'янецька, 173	50
52	ПП «Афродіта - Альфа»	виробництво верхнього одягу	вул. Паркова, 6/1, кв. 45	50

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						60
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

№ з/п	Об'єкти	Вид діяльності	Адреса	СЗЗ, санітарні розриви, м
53	ТОВ «Хмельницьклегпром-плюс»	виробництво швейних виробів	вул. Степана Бандери, 28	50
54	ТОВ ТПП «Універсал»	виробництво швейних виробів	вул. Правди, 6/1	50
55	ПФ «Імунітет»	виробництво трикотажних виробів	вул. Будівельників, 22/1	50
56	ТОВ «Карат»	виробництво килимів та килимових виробів	вул. Чорновола, 88/8	50
57	ТДВ «Хмельницькзалізобетон»	виробництво будівельних матеріалів	вул. Чорновола, 31	100
58	КП «Хмельницький комбінат будівельних матеріалів»	виробництво будівельних матеріалів	вул. Романа Шухевича, 16 (вул.Курчатова)	100
59	ТОВ «Будкомплект»	виробництво будівельних матеріалів	вул. М. Кропивницького, 3	100
60	ТОВ «Будматеріал»	виробництво будівельних матеріалів	вул. Міцкевича, 33	100
61	Хмельницький підрозділ ТОВ «Завод гідроарматури»	виробництво будівельних матеріалів	вул. Романа Шухевича, 118 (вул.Курчатова)	300
62	ПФ «Вуд»	виробництво дерев'яних будівельних конструкції та столярних виробів	вул. Тернопільська, 19	100
63	ПТ «Листопад»	виробництво дерев'яних будівельних конструкції та столярних виробів	прс. Миру, 69	100
64	ТОВ «Деймос»	виробництво інших дерев'яних будівельних конструкцій і столярних виробів	вул. Романа Шухевича, 8/1 (вул.Курчатова)	100
65	ТОВ «Мрія Забудовника»	виробництво будівельних виробів з пластмас	вул. Чорновола, 31/1	100
66	ПП «Гринь»	виробництво будівельних виробів із пластмас	вул. Пілотська, 77/5	100
67	ПП «Віконні системи ЕМ»	виробництво будівельних виробів із пластмас	вул. Гарнізонна, 26 А	100
68	ПП «Нові технології»	виробництво будівельних виробів із пластмас	вул. Лікарняна, 3/1	100
69	ТОВ «Веснянка»	виробництво метало пластикових вікон	вул. Шевченка, 55	100
70	ПНВП «Корпускула»	виробництво добавок до будівельних сумішей, метало пластикових вікон	вул. Кам'янецька, 161	100
71	ПрАТ видавництво «Поділля» Корпоративне підприємство ДАК «Укрвидавтополіграфія»	видавнича справа	пр. Миру, 59	100
72	ПАВФ «Інтрада»	виробництво поліграфічної продукції	вул. Романа Шухевича, 6 (вул.Курчатова)	50
73	ТОВ «Тріада-М»	виробництво поліграфічної продукції	вул. Грушевського, 39	50
74	ТОВ «Ена ЛТД»	виробництво поліграфічної продукції	вул. Героїв Майдану, 54	50
75	ПП «Приватна друкарня»	виробництво поліграфічної продукції	вул. Тернопільська, 17/2 А	50

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						61
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

№ з/п	Об'єкти	Вид діяльності	Адреса	СЗЗ, санітарні розриви, м
76	ТОВ «Поліграфіст - 2»	виробництво картонної упаковки та поліграфічної продукції	вул. Романа Шухевича, 8 (вул. Курчатова)	50
77	ТОВ «Грасс»	виробництво гофрованого картону, паперової та картонної тари	вул. Довженка, 4/7	50
78	ПрАТ виробнича компанія «Ера»	виробництво тари та упаковки, транспортні послуги	вул. Трудова, 6/2	50
79	ТОВ «СНЕ.Т»	виробництво фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастик	вул. Тернопільська, 17/2 А	100
80	ТДВ Управління виробничо-технологічної комплектації «Хмельницькбуд»	виробництво металевих виробів, оптова торгівля металопрокатом	вул. Романа Шухевича, 117 (вул. Курчатова)	50
81	ТДВ «Хмельницький завод будівельних матеріалів»	виробництво цегли керамічної	вул. Кам'янецька, 161	100
82	Відокремлений підрозділ ДТ ГО «Південно-Західна залізниця» Хмельницький завод залізобетонних конструкцій	функціонування інфраструктури залізничного транспорту	вул. Романа Шухевича, 108 (вул. Курчатова)	100
83	ТОВ НВП «Віднова»	ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення	вул. Героїв Маріуполя, 35 (Гагаріна)	100
84	МКП «Хмельницькводоканал»	забір, очищення та постачання води	вул. Водопровідна, 75	50
85	МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	енергопостачання, постачання пари, гарячої води та кондиціонованого повітря	вул. Пересипкіна, 5	50
86	КП «Південно-Західні тепломережі»	енергопостачання, постачання пари, гарячої води та кондиціонованого повітря	вул. Романа Шухевича, 17/1 (вул. Курчатова)	50
87	ХКП «Спецкомунтранс»	збирання, оброблення та видалення безпечних відходів	вул. Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого), 1	ДСП 173-96(додаток №4)
88	ПАТ по газопостачанню та газифікації «Хмельницькгаз»	газопостачання та газифікація	пр. Миру, 41	50
89	ПАТ «Хмельницькобленерго»	енергопостачання	вул. Храновського, 11 А	50
90	ТОВ «Полі-пак»	виробництво інших виробів із пластмас	вул. Заводська, 34/3	100
91	ТОВ «Агротехмаш»	виробництво пластмас у первинних формах	вул. Ярослава Мудрого (Голбухіна), 4	100
92	ТОВ «Сиріус Екструджен»	виробництво преформ та стретч- плівки	вул. Пілотська, 20	100
93	ТОВ «Екопласт»	виробництво товарів із полімерних матеріалів	вул. Зарічанська, 5/3	100
94	ПАТ «Втормет»	відновлення відсортованих відходів	вул. Романа Шухевича, 109 (вул. Курчатова)	50

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						62
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

№ з/п	Об'єкти	Вид діяльності	Адреса	СЗЗ, санітарні розриви, м
95	ДП «Хмельницький державний центр науки, інновацій та інформатизації»	дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук	вул. Свободи, 36	50
96	ТОВ «Побутрадіотехніка»	ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення	вул. Прибузька, 3	50
97	Хмельницьке учбово-виробниче підприємство Українського товариства сліпих «УТОС»	виробництво канцелярської продукції	вул. Будівельників, 22	50
98	ТОВ «Каскад-Холод ЛТД»	виробництво промислового холодильного та вентиляційного устаткування	вул. Виговського, 4	50
99	Державне експериментальне протезно- ортопедичне підприємство	виробництво протезно- ортопедичної продукції	вул. Чорновола, 159/1	50
100	ТОВ «Металсервіс»	демонтаж (розбирання) машин і устаткування, відновлення відсортованих відходів	вул. Чорновола, 41/2	50

До підприємств IV класу шкідливості переважно відносяться будівельно-монтажні, ремонтно-будівельні, виробничо-транспортні підприємства. До V класу шкідливості – підприємства обслуговування транспорту, харчової промисловості, промислово-складські бази. Території складів, баз, а також екологічно нешкідливих виробництв відповідно діючих нормативів мають 50-метрові санітарні розриви.

Проекти організації СЗЗ промислових підприємств і виробництв необхідно розробляти відповідно до ДСН 173-96 (п. 5.14) в комплексі з проектом будівництва (реконструкції) підприємств, з першочерговою реалізацією заходів, передбачених у СЗЗ. Тобто питання організації СЗЗ є складовою виробничо-технологічного процесу самих підприємств. Враховуючи те, що в умовах сформованого міста, витримати вимоги по територіальних розривах СЗЗ неможливо, головне завдання підприємств, в межах СЗЗ яких знаходиться житлова забудова, полягає в запровадженні новітніх технологій та інших інженерно-планувальних заходів, виконання яких дозволить забезпечити організацію СЗЗ з дотриманням параметрів до меж житлової та певних видів громадської забудови. Проекти організації СЗЗ зі скороченням їх нормативних параметрів мають бути погоджені відповідними контролюючими органами і затверджені у встановленому законодавством порядку. Головним механізмом реалізації даних вимог є законодавча

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						63
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

база по охороні довкілля через механізм приписів, штрафів, компенсаційно-соціальних виплат та закриття виробництв державними контролюючими органами.

Головними об'єктами, що створюють планувальні обмеження для території, що проектується є: підприємства I, II класів шкідливості, діючі кладовища, об'єкти транспортної інфраструктури – об'їзна автодорога, залізниця, аеропорт та об'єкти комунального господарства – КОС (каналізаційні очисні споруди), а також території природоохоронного значення.

На відстані 370 м від межі міста, у північно-західному напрямку, проходить відгалуження магістрально газопроводу. Охоронна зона складає 150 м.

Планувальні обмеження від радіотехнічних об'єктів навігації Аеропорту «Хмельницький», що діяли на період функціонування, не впливають на проектувану територію, вони знаходяться на відстані 600 м і більше від межі міста.

Додатковим обмеженням територіального розвитку міста у південно-західному напрямку є обласний тубдиспансер, що знаходиться на південно-західній околиці міста (мікрорайон Ружична), який відокремлений від існуючої забудови садових товариств зеленою зоною шириною 450-600 м. Згідно з санітарними нормами, лікувальні заклади спеціального профілю, призначені для перебування хворих протягом тривалого часу слід розташовувати відокремлено, за межами населеного пункту в зеленій зоні не ближче 1000 м від межі житлової забудови, оздоровчих та санаторно-курортних установ.

Природоохоронні території представлені системою прибережних захисних смуг (ПЗС) водойм міста, зеленими насадженнями загального користування, об'єктами природно-заповідного фонду, зонами санітарної охорони джерел водопостачання. Дані ділянки потребують ландшафтно-планувальної організації та відповідного благоустрою, а також дотримання встановлених режимів господарської діяльності.

Розміри прибережних захисних смуг вздовж річок та водойм, які встановлюються з метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення і засмічення та збереження їх водності, визначені в ст. 88 Водного кодексу України.

Проектом встановлено нормативні розміри прибережних захисних смуг. Так, згідно з статтею 88 Водного кодексу України прибережні захисні смуги встановлюються по берегах річок та навколо водойм уздовж урізу води (у меженний період) шириною:

- для малих річок, струмків і потічків, а також ставків площею менше 3 гектарів – 25 метрів;
- для середніх річок, водосховищ на них та ставків площею більше 3 гектарів – 50 метрів;

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						64
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

- для великих річок, водосховищ на них та озер – 100 метрів.

Якщо крутизна схилів перевищує три градуси, мінімальна ширина прибережної захисної смуги подвоюється.

Прибережні захисні смуги встановлюються за окремими проектами землеустрою.

За наявною в РОВР у Хмельницькій області інформацією, проектна документація з визначення розмірів і меж водоохоронних зон вказаних річок у межах м. Хмельницького, у відповідності до ст. 87 Водного кодексу України та встановлення прибережних захисних смуг у відповідності до ст. 88 Водного кодексу України, не розроблялась.

Розміри ПЗС можуть бути відкориговані при розробці спеціалізованого проекту – технічної документації із землеустрою із встановлення ПЗС.

Смуги відведення системи відкритих меліоративних каналів, встановлюються відповідно спеціальних проектів із землеустрою, але за відсутності таких, необхідно враховувати мінімальні параметри в розмірі до 10 м.

Також враховувались проекти зон санітарної охорони (ЗСО) II та III поясів експлуатаційних свердловин МКП «Хмельницькводоканал» для 5 водозаборів централізованого водопостачання, розташованих на території міста, розроблені ТОВ ГК «Укргеопроект» (Київ, 2012 р.). Для затвердження даних зон рішенням міської ради передбачено в поточному році виготовлення по даним проектам технічної документації із землеустрою по встановленню меж даних зон, після чого вони можуть бути відображені в містобудівній документації.

Також проектом враховуються існуючі і перспективні території природно-заповідного фонду.

Таким чином, система планувальних обмежень, що регламентує проектне рішення, представлена СЗЗ, природоохоронними зонами, системою зелених насаджень різного виду використання. При прийнятті проектних рішень враховуються існуючі та перспективні планувальні обмеження, режими господарської діяльності в їх межах.

2.7 ІНЖЕНЕРНА ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ ТЕРИТОРІЇ

Гідротехнічні заходи

Територією м. Хмельницький дренує річка Південний Буг з трьома притоками: двома правобережними річками Плоскою і Кудрянкою (Самець) і одним лівобережним

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						65
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

безіменним струмком. Річки регульовані ставками: р. Південний Буг – водойми № 1 та № 2, р. Кудрянка – 3 водойми.

Загальна протяжність річок, струмків і каналів у межах міста складає 39,9 км: р. Південний Буг – 12,6 км, з них: регульовано 4,5 км, спрямлено 5,4 км; р. Пласкої – 3,6 км, з них регульовано 0,9 км; р. Кудрянка – 11,2 км, з них: регульовано 2,5 км, спрямлено 6,7 км; р. Лівої притоки без назви – 5,2 км, з них: регульовано 1,0 км, спрямлено 0,9 км; інші притоки – 7,3 км.

Рівневий режим річок характеризується майже щорічними підйомами рівнів води від танення снігу і формування весняної повені, низькими рівнями води в періоди літньо-осінньої та зимової межені, підйомом рівнів води під час дощових повеней на окремих ділянках річок спостерігається вихід води на заплаву і її короткочасне підтоплення.

Окремі заболочені ділянки заплав річок осушені: гирлові ділянки річок Пласка, Кудрянка і безіменного струмка, а також ділянка заплави р. Південний Буг. В межах міста Південно-Бузька осушувальна система займає площу 89,0 га. Абсолютні відмітки коливаються від 380 м БС до 276 м БС. Рельєф міста густо розчленований річною і яружно-балковою мережею. Схили балок мають значну крутизну ухилів, часто терасовані, у тому числі зсувними процесами.

На території міста спостерігається підвищене залягання рівня ґрунтових вод, вище 2,5 м – підтоплені території складають біля 1899,0 га (20,5 % від загальної площі території міста). Це заплавні території річок та днища балок, ділянки надзаплавних терас. В межах заплав річок та по днищам балок локальними ділянками виділяються заболочені ділянки (загальною площею 152 га).

Найвищий рівень весняної повені р. Південний Буг у місті, за даними гідрографічного обстеження та даними гідрологічних постів, досягає 2,5 м або в абсолютних відмітках: від 276,5 м БС у Пд-Сх частині – до 282,5 м БС у Пн-Зх. Лінія затоплення показана на «Схемі існуючих планувальних обмежень».

У заплавах зустрічається торф різного ступеню розкладеності, потужністю у середньому 2,3-3,0 м, максимально – 7 м. Значна частина деяких родовищ торфу (Пласківське, Самецьке, Лезневське) була вироблена до середини 60-х років ХХ ст. Тепер на місці вироблених ділянок побудовано ставки.

Крім того, на цій території є ділянки, що уражені водною і вітровою ерозією, ділянки з можливим проявом просідання І типу та карсту.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						66
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Більш детально природні та інженерно-геологічні умови викладено у відповідному розділі вище.

Дощова каналізація

На сьогодні, згідно з даними УЖКГ м. Хмельницького, на території міста побудовано 46,635 км дощової каналізації; протяжність вулиць обладнаних дощовою каналізацією складає 46,635 км, що становить 10,9 % від їх загальної протяжності. Кількість дощоприймальних колодязів 1600 одиниць, кількість оглядових – 423 одиниць.

Дощова каналізація знаходиться у задовільному стані, в основному забезпечує відведення дощових та талих вод з вулиць та прилеглих територій (крім періоду пікових опадів). Регулярно 1-2 рази на рік, по мірі необхідності, проводиться прочищення колекторів та колодязів, але на сьогодні існують ділянки колекторів, що потребують прочистки (замулено до 50 %). Також необхідне проведення реконструкції по вулицям: Романа Шухевича (Курчатова) – близько 630 м; Зарічанській – близько 330 м; Озерній (заміна колодязів); Степана Бандери; Трудової; Проскурівського Підпілля (зворотній ухил) та деяким іншим. Очисні споруди відсутні. Нараховується 14 основних випусків неочищених стоків зливової каналізації і водні об'єкти р. Пlosка, р. Кудрянка та р. Південний Буг.

Подекуди на території існуючої не каналізаційної садибної забудови, де відсутні мережі господарсько-побутової каналізації, спостерігаються самовільні підключення каналізаційних стоків до мереж зливової каналізації (вулиці Шестакова, Староміська, Пlosка, Подільська, Вайсера, прв. Лапушкіна).

Для покращення екологічного стану водних об'єктів було розроблено робочий проєкт «Будівництво гідротехнічних споруд по екологічному оздоровленню р. Пlosка в межах м. Хмельницького», яким передбачалось виконання комплексу заходів, у тому числі із будівництва мереж та споруд дощової каналізації, а саме:

- на I чергу: будівництво водовідвідного колектора від гирла р. Пlosка до вул. Степана Бандери (старий міст) із проколом через вул. Степана Бандери, з виходом у нижній б'єф міського водосховища – р. Південний Буг.

- на II чергу: будівництво очисних споруд дощової каналізації – біологічних ставків (площадки № 1 і № 2 у двох варіантах) для осаду твердих фракцій стоків від існуючих зливових колекторів, прокладених по прв. Героїв Маріуполя (Гагаріна), вул. Гвардійській і ринкової площі, що вище Південно-західної залізниці.

На сьогодні реалізовані рішення цього проєкту залишаються актуальними.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						67
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

У зв'язку з недостатньою протяжністю дощової каналізації порівняно з довжиною вулиць, для забезпечення нормативного відведення дощових вод з території міста та покращення екологічного стану, запобігання забруднення поверхневих водойм міста неочищеними дощовими та талими водами; необхідно розширення існуючої мережі зливостоків, будівництво нових колекторів дощової каналізації (водовідвідних лотків, канав) та очисних споруд на випусках дощових стоків, ліквідація несанкціонованих підключень та будівництво у приватному секторі централізованої системи господарчо-побутової каналізації.

2.8 ТРАНСПОРТ

У межах території Хмельницької області головним транспортним вузлом є місто Хмельницький, через який проходять основні міжнародні залізничні і автомобільні магістралі, в якому зосереджені об'єкти різних видів транспорту по обслуговуванню перевезень пасажирів і вантажів у всіх видах сполучення. Найбільш інтенсивний рух поїздів у межах області здійснюється по електрифікований двокільній залізничній магістралі Тернопіль - Волочиськ - Хмельницький - Деражня - Жмеринка, що співпадає з трасою міжнародного транспортного коридору Критський № 3 та Здолбунів - Шепетівка - Полонне - Бердичів - Козятин, що співпадає з трасами міжнародних транспортних коридорів Європа-Азія та Балтійське море - Чорне море.

Основою автодорожньої мережі є дороги державного значення – міжнародні, національні, регіональні та територіальні.

2.8.1 Зовнішній транспорт

Автомобільні дороги

Внутрішньоміські, приміські і міжміські пасажирські та вантажні перевезення м. Хмельницького обслуговує достатньо потужний транспортний комплекс, інфраструктура якого складається із споруд та обладнання зовнішнього транспорту, мережі залізничних і автомобільних доріг державного і місцевого значення, магістральної вуличної мережі міста і мережі міського пасажирського транспорту.

Автомобільні дороги і автотранспорт відіграють важливу роль у забезпеченні зовнішніх пасажирських і вантажних перевезень. До м. Хмельницький підходять дороги державного і місцевого значення, технічна характеристика основних з них наведена нижче.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						68
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Таблиця 13 Технічна характеристика основних доріг державного і місцевого значення

Найменування доріг	Технічна категорія	Тип покриття	Ширина проїзної частини (м)
Дороги державного значення			
Міжнародні			
М – 12 Стрий – Хмельницький – Кропивницький – Знам'янка	I-II	а/бетон	9,0-15,0
Національні			
Н-03 Житомир-Чернівці	II	а/бетон	9,0
Територіальні			
T23-11 Хмельницький-Волочиськ	III	а/бетон	6,0-8,0
T-23-05 Хмельницький - Вінківці - Дашківці	III- IV	а/бетон	6,0-8,0
Дороги місцевого значення			
Обласні			
O231701 Хмельницький – Миколаїв ч/з Іванківці	III-IV	а/бетон	6,0-7,0
O231712 Хмельницький – (Житомир-Чернівці) ч/з Л. Гринівці	III	а/бетон	7,0
O231719 Хмельницький-Голосків	III	а/бетон	7,0
Під'їзд до аеропорту «Хмельницький»	II	а/бетон	9,0
O231716 Олешин – (Хмельницький – Миколаїв)	IV	а/бетон	6,0
Районні			
C231703 Ружичанка-(Стрий - Хмельницький--Кропивницький-Знам'янка) ч/з Шумівці	V	а/бетон	5,0-6,0

Дорога М-12 Стрий – Хмельницький – Кропивницький – Знам'янка в межі області співпадає з трасою міжнародної європейської магістралі Е-50 Брест – Рені – Париж – Прага – Брно – Вишне Німецьке – Ужгород – Мукачеве – Стрий – Хмельницький – Вінниця – Умань – Кропивницький – Дніпро – Донецьк - Ростов-на-Дону – Армавір – Мінеральні Води – Махачкала. Крім того, автомобільна дорога співпадає з трасою міжнародного транспортного коридору, що реконструюється Балтійське море – Чорне море – Ягодин – Ковель – Луцьк – Хмельницький – Хмельницький – Вінниця – Умань – порти Чорного моря.

Автомобільна дорога: Н-03 Житомир – Чернівці забезпечують переважно міжобласні транспортні зв'язки (Житомирська, Хмельницька та Чернівецька області).

Територіальні автомобільні дороги забезпечують переважно внутрішньообласні зв'язки населених пунктів.

Майже всі автомобільні дороги, які підходять до міста, мають задовільний стан покриття проїзної частини. Елементи поперечного профілю не відповідають сучасній інтенсивності руху по даним автомобільним дорогам.

Автомобільний транспорт

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						69
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Обслуговування зовнішніх пасажирських автобусних перевезень забезпечує Хмельницька АС-1, АС-2, АС-3, АС-4, АС-5.

Хмельницька АС-1 розташована по вул. Вінницьке шосе, 23, займає територію 0,4 га. Клас автостанції – 2-й, рік будівництва – 1989. З автовокзалу виконуються, в основному, міжміські та транзитні перевезення, частка міжнародних відправлень досить невелика. Автостанція має 15 платформ посадки-висадки пасажирів та 25 майданчиків для тимчасового відстою автобусів.

Хмельницька АС-2 розташована по вул. Шевченка, 66 займає територію 0,07 га. Клас автостанції – 3-й, побудована в 1962 році. З автостанції виконуються, в основному, міжміські та приміські перевезення. Автостанція має 12 платформ посадки-висадки пасажирів та 15 майданчиків для тимчасового відстою автобусів.

Хмельницька АС-3 розташована по вул. Староміська, 29 займає територію 0,02 га. Клас автостанції 3-й, побудована в 1965 році. З автостанції виконуються в основному приміські перевезення. Автостанція має 6 платформ посадки-висадки пасажирів та 8 майданчиків для тимчасового відстою автобусів.

АС-4 та АС-5 є приватні та не підпорядковуються ТОВ «Хмельницьктранс», інформація по цим автостанціям відсутня.

Розташування АС-3 по вул. Староміській, поруч з ринком створює незручності та насичує автобусами навантажену центральну частину міста. На перспективу необхідно винести зазначену автостанцію з центральної частини міста.

Залізничний транспорт

Хмельницький залізничний вузол сформований перетином магістральної залізничної лінії Підволочиськ – Жмеринка з лініями Красилів – Гречани та Гречани – Ярмолинці. На зазначених залізничних лініях у межах міста розташовані залізничні станції «Хмельницький», «Гречани» та залізничні платформи «Кам'янецький переїзд», «Речовий ринок» та «Ракове». Характеристика залізничних ліній по напрямкам наведена нижче:

- Підволочиськ – Жмеринка – ширина колії 1520 мм, двохколійна електрифікована дільниця, за добу по станції проходять 52 пари поїздів, з них пасажирських 33 пари, вантажних 19 пар;
- Красилів – Гречани – ширина колії 1520 мм, одноколійна з тепловозною тягою, розміри руху поїздів за добу: вантажних – 5 пар, пасажирських – 5 пар;
- Гречани – Ярмолинці – ширина колії 1520 мм, одноколійна з тепловозною тягою, розміри руху поїздів за добу: вантажних – 10 пар, пасажирських – 5 пар.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						70
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

У межі міста функціонує 5 шляхопроводів на перетині залізничних ліній з магістральними вулицями Західно-Окружна (2 од.), Кам'янецька, Грушевського та Трудова. Інші перетини виконуються в одному рівні.

На перспективу, у зв'язку з тим, що залізнична ділянка Підволочиськ – Жмеринка відноситься до залізничного транспортного коридору, необхідно вирішити питання, щодо закриття переїздів в одному рівні, побудувавши на їх місці шляхопроводи в різних рівнях.

2.8.2 Авіаційний транспорт

На відстані 7,0 км на південний-захід від центру міста знаходиться міжнародний аеропорт «Хмельницький». Аеропорт має штучну злітно-посадкову смугу 2200x42 м, яка здатна приймати середньо-магістральні літаки.

Перон має 36 стоянок для транспортних повітряних суден, та може приймати літаки вдень і вночі. Аеровокзальний комплекс включає приміщення для обслуговування пасажирів та міжнародний сектор. Аеропорт має можливість обслуговувати не менше 4-6 міжнародних рейсів.

На сьогодні аеропорт «Хмельницький» не працює.

У 2015 році було оголошено план реконструкції аеропорту. Початок будівництва було заплановано на червень 2015 року, але у зв'язку з відсутністю фінансування реконструкція аеропорту не почалась.

2.8.3 Міський пасажирський транспорт

На даний час існуюча транспортна схема м. Хмельницький включає лінії автобусного і тролейбусного руху.

Довжина подвійного шляху ліній міського пасажирського транспорту по вісі вулиць складає 87,0. Щільність мережі наземного пасажирського транспорту 0,9 км/км².

Тролейбус

Значну роль у забезпеченні міських пасажирських перевезень відіграє тролейбусний транспорт. Функціонування міського електротранспорту забезпечує Хмельницьке комунальне підприємство «Електротранс», до складу якого належить тролейбусне депо, що розташоване по вулиці Молодіжній.

Тролейбусне депо має такі характеристики: площа земельної ділянки – 4,27 га; проектна потужність – 100 одиниць рухомого складу, фактично експлуатуються – 73 одиниці рухомого складу.

У місті організовано 22 тролейбусних маршрути, характеристика роботи яких приведена у таблиці нижче.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						71
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Таблиця 14 Характеристика тролейбусних маршрутів

№ з/п	№ м-ту	Назва маршруту і схема руху
.	1	Сілістра – Поліклініка № 1 (через прс. Миру, Старокостянтинівське шосе, вул. Проскурівську, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, прс. Миру)
.	1А	Вул. Староміська – МАУП (через вул. Староміську, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, вул. Зарічанську, Старокостянтинівське шосе, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську)
.	2А	Катіон – Автостанція № 2 (через вул. Тернопільську, вул. Молодіжну, вул. Інститутську, вул. Кам'янецьку, вул. Героїв Майдану, вул. Свободи вул. Проскурівську, вул. Горького, вул. Шевченка, Автостанція № 2, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Героїв Майдану, вул. Кам'янецьку, вул. Інститутську, вул. Молодіжну, вул. Тернопільську)
.	3	Озерна – Ракове (через вул. Мирного, прс. Миру, Старокостянтинівське шосе, вул. Проскурівську, вул. Горького, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонну, вул. Довженка, вул. Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, Старокостянтинівське шосе, прс. Миру, вул. Мирного)
.	4	Катіон – Ракове (через вул. Тернопільську, Кам'янецьку, Петлюри, Гетьмана Мазепи, Чорновола, Майборського, Гарнізонну, Довженка, Гарнізонну, Майборського, Чорновола, Гетьмана Мазепи, Петлюри, Кам'янецьку, Тернопільську)
.	4А	Катіон – Ракове (через вул. Тернопільську, Кам'янецьку, Петлюри, Гетьмана Мазепи, Пілотську, Чорновола, Майборського, Гарнізонну, Довженка, Гарнізонну, Майборського, Чорновола, Пілотську, Гетьмана Мазепи, Петлюри, Кам'янецьку, Тернопільську)
.	5	Вул. Шевченка – Вул. Зарічанська (через вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, вул. Зарічанську, Старокостянтинівське шосе, вул. Шевченка)
.	7	Катіон – Ракове (через вул. Тернопільську, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонну, вул. Довженка, вул. Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Тернопільську)
.	7А	Катіон – Ракове (через вул. Тернопільську, вул. Молодіжну, вул. Інститутську, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонну, вул. Довженка, вул. Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Інститутську, вул. Молодіжну, вул. Тернопільську)
0.	8А	Гречани – Озерна (через вул. Шухевича, вул. Проскурівського підпілля, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Мирного, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Проскурівського підпілля, вул. Шухевича)
1.	9	Ракове – Героїв Чорнобіля (через вул. Довженка, вул. Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Героїв Майдану, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, вул. Зарічанську, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Довженка)
2.	10	Озерна – Торговельний центр (через вул. Мирного, прс. Миру, Старокостянтинівське шосе, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Героїв Майдану, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Проскурівську, Старокостянтинівське шосе, прс. Миру, вул. Мирного)
3.	11	Катіон – Озерна (через вул. Тернопільську, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Мирного, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Тернопільську)
4.	11А	Катіон – Озерна (через вул. Тернопільську, вул. Молодіжну, вул. Інститутську, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Мирного, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Інститутську, вул. Молодіжну, вул. Тернопільську)

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						72
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

5.	12	Катіон – Озерна (через Львівське шосе, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Мирного, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе)
6.	13	Гречани – Ракове (через вул. Шухевича, вул. Проскурівського підпілля, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонну, вул. Довженка, вул. Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Проскурівського підпілля, вул. Шухевича)
7.	14	Катіон – Автостанція № 2 (через Львівське шосе, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе)
8.	15	Вул. Староміська – Вул. Болбочана (через вул. Староміську, вул. Кам'янецьку, вул. Петлюри, вул. Козацьку, вул. Болбочана, вул. Петлюри, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську)
9.	15A	Автостанція № 2 – Вул. Болбочана (через вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Кам'янецьку, вул. Петлюри, вул. Козацьку, вул. Болбочана, вул. Петлюри, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Шевченка)
0.	16	Катіон – Гречани (через Львівське шосе, вул. Тернопільську, вул. Молодіжну, вул. Інститутську, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську, вул. Кам'янецьку, вул. Проскурівського підпілля, вул. Шухевича, вул. Проскурівського підпілля, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе, вул. Тернопільську, вул. Молодіжну, вул. Інститутську, вул. Кам'янецьку)
1.	17	Катіон – Автостанція № 1 (через вул. Тернопільську, вул. Молодіжну, вул. Інститутську, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську, вул. Бандери, вул. Зарічанську, Старокостянтинівське шосе, прс. Миру, Старокостянтинівське шосе, вул. Зарічанську, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Інститутську, вул. Молодіжну, вул. Тернопільську)
2.	18	Автостанція № 1 – Гречани (через прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Проскурівського Підпілля, вул. Шухевича, вул. Проскурівського підпілля, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, прс. Миру)
3.	19	Вул. Довженка – Торгівельний центр (по вул. Довженка, вул. Гарнізонній, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудовій, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Героїв Майдану, вул. Кам'янецькій, вул. Подільській, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Трудовій, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонній, вул. Довженка)
4.	20	Озерна – вул. Староміська (через вул. П. Мирного, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську)
5.	56	Автостанція № 1 – Гречани (через прс. Миру, Старокостянтинівське шосе, вул. Зарічанську, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Проскурівського Підпілля, вул. Шухевича, вул. Проскурівського підпілля, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, вул. Зарічанську, Старокостянтинівське шосе, прс. Миру)
6.	57	Гречани – Вул. Болбочана (через вул. Шухевича, вул. Проскурівського підпілля, вул. Кам'янецьку, вул. Петлюри, вул. Болбочана, вул. Петлюри, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську, вул. Кам'янецьку, вул. Проскурівського підпілля, вул. Шухевича)

Загальна довжина ліній руху тролейбусу по вісі вулиць становить 39,0 км.

Щільність транспортної мережі складає 0,9 км/км².

Автобус

У місті організовано 23 автобусних маршрути, характеристика роботи яких приведена у таблиці нижче.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						73
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Таблиця 15 Характеристика автобусних маршрутів

№ з/п	№ м-ту	Назва маршруту і схема руху
1.	2	Вул. Північна – Ракове (через вул. Кооперативну, вул. Шухевича, вул. Проскурівського підпілля, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонну, вул. Довженка, вул. Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Проскурівського підпілля, вул. Шухевича, вул. Кооперативну)
2.	2А	Вул. Північна – Ракове (через вул. Кооперативну, вул. Шухевича, вул. Проскурівського підпілля, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонну, вул. Довженка, вул. Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Проскурівського підпілля, вул. Шухевича, вул. Кооперативну (із черговим заїздом до кладовища Ракове))
3.	3	Озерна - Обласна лікарня (через вул. П.Мирного, вул. Озерну, вул. С.Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Петлюри, вул. Мазепи, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. С.Бандери, вул. Озерну та вул. П.Мирного)
4.	4	Ружична – Вул. Староміська (через вул. Глушенкова, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську, вул. Кам'янецьку та вул. Глушенкова)
5.	5	Лезневе – Львівське шосе (через Вінницьке шосе (через автостанцію № 1), вул. Трудову, вул. Прибузьку, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку (кінцева зупинка «Філармонія»), вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Прибузьку, вул. Трудову та Вінницьке шосе)
6.	7	Озерна – Лезневе (через вул. Мирного, прс. Миру, вул. Вінницьку, Вінницьке шосе, вул. Вінницьку, прс. Миру, вул. Мирного)
7.	8	Озерна – Ракове (через вул. Мирного, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонну, вул. Довженка, вул. Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Мирного)
8.	9	Вул. Староміська – Лезневе-2 (через вул. Староміську, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Вінницьку, вул. Кошарського, вул. Світанкову, вул. Джерельну, вул. Сагайдачного, вул. Джумаківку, вул. Світанкову, вул. Кошарського, вул. Вінницьку, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську)
9.	11	Катіон – Лезневе (через вул. Тернопільську, вул. Молодіжну, вул. Інститутську, вул. Кам'янецьку, вул. Петлюри, вул. Мазепи, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, вул. Заводську, вул. Трудову, вул. Вінницьку, Вінницьке шосе, вул. Вінницьку, прс. Миру, вул. Трудову, вул. Заводську, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Мазепи, вул. Петлюри, вул. Кам'янецьку, вул. Інститутську, вул. Молодіжну, вул. Тернопільську)
10.	12	Вул. Староміська – Вул. Трипільську (через вул. Староміську, вул. Кам'янецьку, вул. Петлюри, вул. Шептицького, вул. Петлюри, вул. Трипільську, вул. Петлюри, вул. Шептицького, вул. Петлюри, вул. Кам'янецьку, вул. Сковороди, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську)
11.	12У	Школа № 18 – Вул. Трипільську (через вул. Петлюри, вул. Трипільську, вул. Петлюри)
12.	15	Залізничний вокзал – Речовий ринок (через вул. Проскурівську, вул. Шевченка, вул. Франка, вул. Героїв Майдану, вул. Свободи, вул. Європейську, вул. Грушевського, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе, вул. Князя С. Хороброго, вул. Пушкіна, вул. Франка, вул. Проскурівську)
13.	17	Речовий ринок – ринок Дубове (через Львівське шосе, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Петлюри, вул. Козацьку, вул. Сіцінського, вул. Франка, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе)
14.	18	Вул. Верейського – Ракове (через вул. Верейського, вул. Смотрицького, вул. Кам'янецьку, Вул. Тернопільську, Львівське шосе, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонну, вул. Довженка, вул. Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе, вул. Тернопільську, вул. Кам'янецьку, вул. Смотрицького, вул. Верейського)
15.	19	Ракове – Озерна (через прв. Незалежності, вул. Горбанчука, вул. Народної Волі, вул. Довженка, вул.

		Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, вул. Заводську, вул. Трудову, прс. Миру, вул. Мирного, прс. Миру, вул. Трудову, вул. Заводську, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонну, вул. Довженка, вул. Народної Волі, вул. Горбанчука, прв. Незалежності)				
16.	20	Катіон – Лезневе (через Львівське шосе, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Шевченка, Старокостянтинівське шосе, вул. Прибузьку, вул. Трудову, вул. Вінницьку, Вінницьке шосе, вул. Вінницьку, прс. Миру, вул. Трудову, вул. Прибузьку, Старокостянтинівське шосе, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе)				
17.	21	Катіон – Автостанція № 1 (через вул. Тернопільську, вул. Молодіжну, вул. Інститутську, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Інститутську, вул. Молодіжну, вул. Тернопільську)				
18.	22	Катіон – Озерна (через вул. Тернопільську, Львівське шосе, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, вул. Зарічанську, Старокостянтинівське шосе, прс. Миру, вул. Мирного, прс. Миру, Старокостянтинівське шосе, вул. Зарічанську, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Інститутську, вул. Молодіжну, вул. Тернопільську)				
19.	23	Катіон – Книжківці (через Львівське шосе, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонну, вул. Довженка, вул. Раєвського, вул. Зеньковського (кінцева - школа № 23), вул. Раєвського, вул. Довженка, вул. Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе)				
20.	24	Книжківці – Сілістра (через вул. Зеньковського (із черговим заїздом до СТ “Аліса”), вул. Раєвського, вул. Довженка, вул. Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Свободи, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Зарічанську, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонну, вул. Довженка, вул. Раєвського, вул. Зеньковського (із черговим заїздом до СТ “Аліса”))				
21.	24А	Книжківці – Сілістра (через вул. Зеньковського (із черговим заїздом до СТ “Аліса”), вул. Раєвського, вул. Довженка, вул. Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, Старокостянтинівське шосе, вул. Зарічанську, вул. Бандери, прс. Миру (кінцева – розворот в районі зупинки «Сілістра» по вул. Свободи), вул. Бандери, вул. Зарічанську, Старокостянтинівське шосе, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонну, вул. Довженка, вул. Раєвського, вул. Зеньковського (із черговим заїздом до СТ “Аліса”))				
22.	25	Ракове – Катіон (через вул. Довженка, вул. Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Пілотську, вул. Мазепи, вул. Петлюри, вул. Кам'янецьку, вул. Тернопільську, Львівське шосе, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Героїв Майдану, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонну, вул. Довженка)				
23.	25А	Ракове – Катіон (через вул. Довженка, вул. Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Героїв Майдану, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе, вул. Тернопільську, вул. Кам'янецьку, вул. Петлюри, вул. Мазепи, вул. Пілотську, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонну, вул. Довженка)				
24.	26	Вул. Північна – Катіон (через вул. Кооперативну, вул. Шухевича, вул. Проскурівського підпілля, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе, вул. Тернопільську, вул. Молодіжну, вул. Інститутську, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську, вул. Кам'янецьку, вул. Проскурівського підпілля, вул. Шухевича, вул. Кооперативну)				
25.	27	Озерна – Ружична (через вул. Мирного, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Глушенкова, вул. Заболотного, вул. 8 Березня, вул. Заболотного, вул. Глушенкова, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Мирного)				
26.	28	Вул. Північна – Лезневе (через вул. Кооперативну, вул. Шухевича, вул. Проскурівського підпілля, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Заводську, вул. Трудову, вул. Вінницьку, Вінницьке шосе, вул. Вінницьку, прс. Миру, вул. Трудову, вул. Заводську, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Проскурівського підпілля, вул. Шухевича, вул. Кооперативну)				
27.	29	Озерна – Катіон (через вул. Мирного, прс. Миру, Старокостянтинівське шосе, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Мазепи, вул. Петлюри, вул. Кам'янецьку, вул. Інститутську, вул. Молодіжну, вул. Тернопільську, Львівське шосе, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Мирного)				
	29А	Озерна – Катіон (через вул. Кармелюка, вул. Мирного, прс. Миру, Старокостянтинівське шосе, вул.				
н.	рк.	докум.	ис	Дата	18 – ГП.ПЗ	Арк.
						75

		Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Мазепи, вул. Петлюри, вул. Кам'янецьку, вул. Інститутську, вул. Молодіжну, вул. Тернопільську, Львівське шосе, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Мирного, вул. Кармелюка)			
28.	30	Озерна – Вул. Трипільську (через вул. Мирного, прс. Миру, Старокостянтинівське шосе, вул. Зарічанську, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, вул. Франка, вул. Сіцінського, вул. Козацьку, вул. Петлюри, вул. Трипільську, вул. Петлюри, вул. Козацьку, вул. Сіцінського, вул. Франка, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Зарічанську, Старокостянтинівське шосе, прс. Миру, вул. Мирного)			
29.	30А	Озерна – Дубове (через вул. Мирного, прс. Миру, Старокостянтинівське шосе, вул. Зарічанську, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, вул. Франка, вул. Сіцінського, вул. Козацьку, вул. Петлюри, вул. Трипільську, вул. Петлюри, вул. Козацьку, вул. Сіцінського, вул. Франка, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Зарічанську, Старокостянтинівське шосе, прс. Миру, вул. Мирного)			
30.	31	Вул. Кармелюка – Вул. Свободи (через вул. Кармелюка, вул. Мирного, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, вул. Мирного, вул. Кармелюка)			
31.	32	Ракове – Автостанція № 1 (через вул. Народної Волі, вул. Довженка, вул. Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Пілотську, вул. Мазепи, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, вул. Зарічанську, Старокостянтинівське шосе, прс. Миру, Старокостянтинівське шосе, вул. Зарічанську, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, вул. Мазепи, вул. Пілотську, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонну, вул. Довженка, вул. Народної Волі - із заїздом до кладовища)			
32.	35	Озерна – Катіон (через вул. Мирного, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе, вул. Тернопільську, вул. Молодіжну, вул. Інститутську, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Мирного)			
33.	36	Книжківці – Катіон (через вул. Багалія, вул. Холодноярців, вул. Пілотську, вул. Гальчевського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Інститутську, вул. Молодіжну, вул. Тернопільську, Львівське шосе, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Гальчевського, вул. Пілотську, вул. Холодноярців, вул. Багалія)			
34.	37	Вул. Північна – вул. Будівельників (через вул. Кооперативну, вул. Шухевича, вул. Проскурівського підпілля, вул. Будівельників, вул. Проскурівського підпілля, вул. Шухевича, вул. Кооперативну)			
35.	38	Вул. Північна – Озерна (через вул. Кооперативну, вул. Шухевича, вул. Проскурівського підпілля, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Мирного, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Проскурівського підпілля, вул. Шухевича, вул. Кооперативну)			
	38А	Вул. Північна – Озерна (через вул. Кооперативну, вул. Шухевича, вул. Проскурівського підпілля, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Мирного, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Проскурівського підпілля, вул. Шухевича, вул. Кооперативну)			
36.	39	Озерна – Вул. Волочиська (через вул. Мирного, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе, вул. Західно-Окружну, вул. Волочиську, вул. Західно-Окружну, Львівське шосе, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Мирного)			
37.	39А	Вул. Староміська – Вул. Залізнична (через вул. Староміську, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе, вул. Західно-Окружну, вул. Болохівську, вул. Першу Садибну, вул. Залізничну, вул. Першу Садибну, вул. Болохівську, вул. Західно-Окружну, Львівське шосе, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Соборну, вул. Староміську)			
38.	40	Ружична – Лезневе (через вул. 8 Березня, вул. Заболотного, вул. Глушенкова, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Заводську, вул. Трудову, вул. Вінницьку, Вінницьке шосе, вул. Вінницьку, прс. Миру, вул. Трудову, вул. Заводську, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Глушенкова, вул. Заболотного, вул. 8 Березня)			
39.	43	Керамзитовий завод - Лезневе (через Львівське шосе, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Вінницьку, Вінницьке шосе, вул. Вінницьку, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе)			
40.	46	Вул. Північна – Лезневе (через вул. Кооперативну, вул. Шухевича, вул. Проскурівського підпілля, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Вінницьку, Вінницьке шосе, вул. Вінницьку, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Проскурівського підпілля, вул. Шухевича, вул. Кооперативну)			
41.	46А	Вул. Північна – Лезневе (через вул. Кооперативну, вул. Шухевича, вул. Проскурівського підпілля, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, вул. Зарічанську, Старокостянтинівське шосе, прс. Миру, вул.			
н.	рк.	докум.	ис	Дата	Арк.
18 – ГП.ПЗ					76

		Вінницьку, Вінницьке шосе, вул. Вінницьку, прс. Миру, Старокостянтинівське шосе, вул. Зарічанську, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Проскурівського підпілля, вул. Шухевича, вул. Кооперативну)
42.	47	Перший Парковий – Катіон (через Старокостянтинівське шосе, вул. Зарічанську, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе, вул. Тернопільську, вул. Молодіжну, вул. Інститутську, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, прс. Миру, Старокостянтинівське шосе)
43.	49	Озерна – Катіон (через вул. Мирного, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе, вул. Тернопільську, вул. Молодіжну, вул. Інститутську, вул. Кам'янецьку, вул. Петлюри, вул. Мазепи, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, Старокостянтинівське шосе, прс. Миру, вул. Мирного)
	49А	Озерна – Катіон (через вул. Кармелюка, вул. Мирного, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе, вул. Тернопільську, вул. Молодіжну, вул. Інститутську, вул. Кам'янецьку, вул. Петлюри, вул. Мазепи, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, Старокостянтинівське шосе, прс. Миру, вул. Мирного)
44.	50	Вул. Волочиська – Вул. Заводська (через вул. Волочиську, вул. Західно-Окружну, Львівське шосе, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Заводську, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе, вул. Західно-Окружну, вул. Волочиську)
45.	51	Катіон – Ракове (через вул. Тернопільську, вул. Молодіжну, вул. Інститутську, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонну, вул. Довженка, вул. Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Інститутську, вул. Молодіжну, вул. Тернопільську)
46.	52	Катіон – Ракове (через вул. Тернопільську, вул. Кам'янецьку, вул. Подільську, вул. Свободи, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонну, вул. Довженка, вул. Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, вул. Свободи, вул. Подільську, вул. Кам'янецьку, вул. Тернопільську)
47.	54	Дачі “Електроніка” - Лезневе 2 (через вул. Малиницьку, Львівське шосе, вул. Князя С. Хороброго, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Тиху, вул. Світанкову, вул. Тиху, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Князя С. Хороброго, Львівське шосе, вул. Малиницьку)
48.	55	Лезневе – Ракове (через Вінницьке шосе, вул. Вінницьку, прс. Миру, вул. Трудову, вул. Заводську, вул. Шевченка, вул. Трудову, вул. Чорновола, вул. Майборського, вул. Гарнізонну, вул. Довженка, вул. Гарнізонну, вул. Майборського, вул. Чорновола, вул. Трудову, вул. Шевченка, вул. Заводську, вул. Трудову, вул. Вінницьку, Вінницьке шосе)
49.	58	Озерна – Катіон (через вул. Мирного, прс. Миру, вул. Бандери, вул. Кам'янецьку, вул. Інститутську, вул. Молодіжну, вул. Тернопільську (кінцева), вул. Тернопільську, вул. Кам'янецьку, вул. Бандери, прс. Миру, вул. Мирного)

На міських автобусних маршрутах працюють 335 одиниць рухомого складу.

Зберігання та ремонт рухомого складу автобусів відбувається на автотранспортних підприємствах, розташованих по вулицях Степана Бандери, Ярослава Марка Кропивницького (Галана), Староміській та Вінницьке шосе. Рухомий склад приватних перевізників зберігається на приватних територіях.

Загальна довжина ліній руху автобусу по вісі вулиць становить 206,44 км.

2.8.4 Магістральна вулично-дорожня мережа

Основну структуру вуличної мережі складають (відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019): магістральні вулиці загальноміського та районного значення.

Існуюча магістральна мережа м. Хмельницького має радіальну структуру, з ділянками історичної забудови, та прямокутну планувальну структуру в нових промислових та житлових районах. Основними радіальними напрямками є магістралі загальноміського значення, що співпадають з виходами на мережу зовнішніх автодоріг.

						18 – ГП.ПЗ	Арк.
н.	рк.	докум.	ис	Дата			77

Магістральні вулиці загальноміського значення регульованого руху виконують зв'язок між зовнішніми виходами з міста та центром міста, забезпечують пропуск основних потоків автотранспорту.

До магістральних вулиць загальноміського значення відносяться:

- з шириною проїзної частини 22,0-14,0 м: Кам'янецька (ділянка), Степана Бандери (ділянка), прс. Миру, Старокостянтинівське шосе (ділянка), Львівське шосе (ділянка), Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого), Прибузька (ділянка), Західно-Окружна (ділянка), Свободи (ділянка), Гетьмана Мазепи (Маршала Красовського) (ділянка), Вінницьке шосе;

- з шириною проїзною частини 9,0-12,0 м: Кам'янецька (ділянка), Степана Бандери (ділянка), Старокостянтинівське шосе (ділянка), Львівське шосе (ділянка), Прибузька (ділянка), Західно-Окружна (ділянка), Свободи (ділянка), Гетьмана Мазепи (Маршала Красовського) (ділянка), Копистинське шосе, Чорновола, Тернопільська, Сквороди, Трудова (ділянка);

- з шириною проїзною частини 6,0-8,0 м: Героя України Олексія Скоблі (Пушкіна), Шептицького та Ранкова (Раскової), Джерельна, Львівське шосе (ділянка), Прибузька (ділянка), Свободи (ділянка), Гетьмана Мазепи (Маршала Красовського) (ділянка), Трудова (ділянка).

Загальна протяжність магістральних вулиць загальноміського значення складає 63,8 км, щільність мережі магістральних вулиць загальноміського значення складає 0,9 км/км².

Магістральні вулиці районного значення забезпечують транспортний зв'язок у межах одного або двох районів та зв'язують магістральні вулиці загальноміського значення.

До магістральних вулиць районного значення відносяться:

- з шириною проїзної частини 12,0-15,0 м: Панаса Мирного, Озерна, Вінницька, Зарічанська, Подільська, Шевченка, Проскурівського Підпілля (ділянка), вул. Романа Шухевича (вул. Курчатова), Симона Петлюри (Купріна) (ділянка), Інститутська;

- з шириною проїзної частини 9,0-12,0 м: Проскурівська, Пілотська, Грушевського;

- з шириною проїзної частини 6,0-8,0 м: Кармелюка, Перемоги, Кошарського, Болохівська, Польова, Волочиська, Вокзальна, СтаГеологівроміська, Шестакова, Героїв Маріуполя (Гагаріна), Геологів, Кленова, Ніни Янчук (Горького), Холоднорічів, Гарнізонна, Майборського, Дмитра Багалія, Заярна, Козацька, Ярослава

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						78
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Мудрого (Толбухіна), Івана Франка, Київська, Короленка, Івана Пулюя (Хотовицького), Молодіжна, Заболотного, Кринична, Старицького, Верейського, Лікарняна.

Протяжність магістралей районного значення складає 78,8 км, а щільність мережі вулиць районного значення – 1,0 км/км².

Важливими елементами магістральної вуличної мережі є штучні споруди (мости, шляхопроводи), у місті налічується 21 штучна споруда, з них: 11 автомобільних мостів, 8 шляхопроводів та 2 пішохідних мости. Нижче в таблиці наведено характеристики штучних споруд.

Таблиця 16 Характеристики штучних споруд

Вулиця, на якій знаходиться мостовий перехід	Тип мостового переходу	Довжина моста, м	Габарит проїзної частини, м. п.
Степана Бандери, через р. Південний Буг	автомобільний	70,1	15,45
Свободи, через р. Південний Буг	автомобільний	70,0	15,0
Старокостянтинівське шосе, через р. Південний Буг	автомобільний	75,9	9,6
Трудова, через р. Південний Буг	автомобільний	76,4	14,0
Вінницька, через р. Південний Буг	автомобільний	12,0	15,4
Західно-Окружна, через р. Південний Буг	автомобільний	64,7	22,0
Проскурівського Підпілля, через р. Плоска	шляхопроводи	22,8	12,0
Чорновола, через р. Кудрянка	шляхопроводи	11,36	16,8
Пілотська, через р. Кудрянка	шляхопроводи	11,36	16,0
Кам'янецька, через р. Кудрянка	шляхопроводи	18,0	19,5
Городня, через водовідвідну каналу	шляхопроводи	9,0	6,35
Староміська, через р. Плоска (міст знаходиться на території парку, біля вул. Староміська)	пішохідний	23,5	4,5
Паркова, через р. Плоска (міст знаходиться на території парку, біля вул. Паркова)	пішохідний	21,6	13,0
Через вул. Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого) по вул. Кам'янецька	шляхопроводи	92,0	15,0
Кам'янецька	шляхопроводи	45,58	12,1
Трудова	шляхопроводи	98,9	12,0
Західно-Окружна	шляхопроводи	200,25	14,0
Західно-Окружна (район вул. Геологів)	шляхопроводи	45,0	10,35
Через вул. Вокзальну по вул. Західно-Окружна	шляхопроводи	58,0	20,0
Через вул. Романа Шухевича (вул. Курчатова) по вул. Західно-Окружна	шляхопроводи	48,1	19,5
Грушевського	шляхопроводи	52,0	20,0

Майже всі штучні транспортні споруди в місті – це перетини штучних (залізничні колії, зливові колектори) або природних (річки, потоки) перешкод. Транспортна розв'язка в різних рівнях в місті одна, це розв'язка типу «повний лист конюшини» на перетині вулиць Кам'янецької з вул. Князя Святослава Хороброго. Всі

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						79
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

інші перетини магістралей виконані в одному рівні, значна кількість з яких перевантажена транспортними потоками, що зумовлює зниження пропускної спроможності вузлів. Це, у свою чергу, призводить до зниження пропускної спроможності магістральної мережі міста в цілому. Деякі з перетинів виконано, як перетини з рухом транспортних потоків по кільцю. Це такі вузли, як перетин вул. Львівське шосе з вул. Західно-Окружна, а також прс. Миру з вул. Старокостянтинівське шосе.

Крім того, в місті організована мережа ділянок вулиць одностороннього руху: Сковороди, Кам'янецька, Івана Пулюя (Хотовицького), Героя України Олексія Скоблі (Пушкіна), Європейська, Грушевського, Володимирська, Героїв Майдану, Шестакова, Мазура, Пилипчука, Соборна, Вайсера, Старомиська, Проскурівського Підпілля, Завадського, Плоска.

Загальна довжина магістральних вулиць м. Хмельницького становить 142,6 км, у т. ч. загальноміського значення – 63,8 км, районного значення – 78,8 км. Щільність магістральної вуличної мережі становить 1,9 км/км².

З огляду на незначне фінансування, направлене на розвиток магістральної мережі, за останні 5 років та щорічне збільшення кількості автомобілів, вже через декілька років основні магістральні напрямки міста втратять свою пропускну спроможність. Без належного фінансування будівництва та реконструкції магістральних вулиць, тротуарів, будівництво мостів, шляхопроводів через залізничні лінії, призведе до великої кількості заторів і як наслідок до погіршення екологічного стану міста.

Легковий транспорт

У місті Хмельницькому зареєстровано 71502 автомобіля. Нижче в таблиці наведено кількість автомобілів по типах та рівень автомобілізації.

Таблиця 17 Рівень автомобілізації в місті

Транспортні засоби	Одиниць	Рівень автомобілізації, од./1000 мешканців
Автомобілі всього, з них	71502	265
Легкові	58000	215
Вантажні	12029	45
Автобуси	1473	5

Приватні легкові автомобілі зберігаються власниками на автостоянках, в гаражах, гаражних кооперативах, а також у межах ділянок індивідуальної житлової забудови їх власників.

У місті налічується 20 гаражно-будівельних кооперативів (ГБК) із загальною кількістю 19600 машино-місць. Окрім того, в місті існує ряд відкритих автостоянок та окремих гаражів, як індивідуальних, так і для зберігання відомчого автотранспорту. Забезпечено орієнтовно 10000 машино-місць.

Виходячи з цього, забезпеченість місцями постійного зберігання легкових автомобілів мешканців багатоквартирної забудови складає 60 %.

Для технічного обслуговування парку легкових автомобілів у межах міста (враховуючи об'їзну дорогу) функціонує 49 АЗС та 62 СТО (крім того, велика кількість невеликих приватних СТО, які забезпечують шиномонтаж та дрібний ремонт автомобілів).

На сьогодні потреба в забезпеченні потужностями об'єктів технічного обслуговування автотранспорту становить (з урахуванням транзитного автотранспорту):

- станції технічного обслуговування – близько 240 постів. Приймаючи середню потужність одного СТО в середньому 5-6 постів, виходить, що на сьогодні для забезпечення транспортного обслуговування необхідно 48 СТО;

- автозаправних станцій – близько 150 паливно-роздавальних колонок. Приймаючи середню потужність однієї АЗС в середньому 3 колонки виходить, що на сьогодні для забезпечення транспортного обслуговування необхідно 50 АЗС.

На сьогодні потреби у АЗС та СТО повністю задоволені.

2.9 ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ

Електропостачання м. Хмельницького забезпечується через мережі та підстанції ПАТ «Хмельницькобленерго». Схема електропостачання базується на підстанції 330/110/10 кВ «Хмельницька» (ЗАТ×125 МВА), яка входить у Південно-Західну електроенергетичну систему. ПС-330 кВ «Хмельницька» приєднана до магістральної мережі об'єднаної енергетичної системи України повітряними лініями електропередачі 330 кВ «Хмельницька АЕС – Хмельницька», «Тернопіль – Хмельницька» та «Хмельницька – Бар».

Розподілення електроенергії від ПС-330 кВ «Хмельницький» між споживачами міста здійснюється за кільцевою схемою на напрузі 110 кВ. До міської мережі 110-35 кВ приєднані: ПС 110/10 «Центральна» (2×25МВА), ПС 110/10 «ХЗТП» (2×16 МВА), ПС 110/10 кВ «Східна» (2×25МВА), ПС 110/10 кВ «Заріччя» (1×16 МВА+1×15 МВА), ПС 110/10 кВ «Прибузька» (2×16МВА) та ПС 110/10 кВ «Термопластавтомат» (2×25 МВА).

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						81
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Також живлення споживачів міста здійснюється від ПС 110/10 кВ «Дубове» (1×10 МВА+1×16 МВА), ПС 110/10 «Озерна» (2×10 МВА), ПС 110/10 кВ «Ракове» (2×10 МВА), ПС 110/10 кВ «ХЕКРО» (2×10 МВА), ПС 110/10 кВ «ТСЦ Поділля» (1×6,3 МВА) та від тягової підстанції 110/27,5/10 кВ «Гречани» (2×40 МВА). Підстанція 35/6 кВ «Очисні споруди» (2×2,5 МВА) отримує живлення по лінії 35 кВ від ПС 110/35/10 кВ «Східна».

Середньорічне споживання електроенергії по місту через мережі 10-6 кВ за даними ПАТ «Хмельницькобленерго» становить близько 900,18 млн кВт×годин.

На даний час рівень газифікації м. Хмельницького на базі використання природного газу, досягає близько 100 %. Джерелом системи газопостачання є три газорозподільні станції, розташовані на відгалуженнях від магістрального газопроводу I класу «Дашава-Київ»: АГРС с. Шаровечка, АГРС с. Лісові Гринівці, АГРС с. Нижні Вовківці. Систему газопостачання в межах міста вирішено двоступеневою, з подачею газу споживачам по розподільчих газопроводах:

- середнього тиску (до 0,3 МПа) – 365,023 км;
- низького тиску (до 0,005 МПа) – 267,916 км.

Річний обсяг споживання природного газу склав близько 434,37 млн. м³, у тому числі промисловістю – 60,20 млн м³, населенням – 34,35 млн м³, опалювальними котельнями – 289,10 млн м³.

Газопостачання на базі використання скрапленого газу в житлово-комунальному секторі м. Хмельницького залишається для споживачів, територіально розташованих поза межами існуючого централізованого газозабезпечення природним мережним газом. З ГНС, ГНП м. Хмельницький, скраплений газ надається споживачам автотранспортом через індивідуальні балонні установки. Незначна кількість споживачів ЗВГ скорочується відповідно до розширення системи газопостачання природним мережним газом.

На теперішній час теплопостачання м. Хмельницького здійснюється централізованими та децентралізованими системами. Основними джерелами централізованого теплопостачання багатоквартирного житлового фонду, підприємств та закладів обслуговування є районні, квартальні та місцеві опалювальні котельні МКП «Хмельницьктеплокомуненерго» і КП «Південно-Західні тепломережі».

На балансі МКП «Хмельницьктеплокомуненерго» станом на 01.01.2021 року – 59 котелень, чотири з яких виведено з експлуатації, а також 8 когенераційних установок.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						82
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Кількість котелень потужністю до 3 Гкал/год – 40 од., від 3 до 20 Гкал/год – 9 од., від 20 до 100 Гкал/год – 10 од.

Сумарна встановлена потужність котелень становить 615,797 Гкал/год, приєднане навантаження – 267,857 Гкал/год, протяжність теплових мереж у двотрубному вимірі – 229,228 км.

48 котелень підприємства працюють тільки на природному газі, 8 котелень на поєднанні природного газу, пелетів, тріски та сонячної енергії, три котельні – на пелетах та трісці.

Сумарна теплова потужність когенераційних установок – 6,10 Гкал/год.

Стисла теплотехнічна характеристика найбільш значних джерел системи теплопостачання МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»:

- котельня по вул. Зарічанській, 30 (велика). Встановлена потужність – 95,000 Гкал/год, підключена – 40,095 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 17,109 км;

- котельня по вул. Степана Бандери, 32/1 (велика). Встановлена потужність – 62,494 Гкал/год, підключена – 32,435 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 13,891 км;

- котельня по вул. Степана Бандери, 32/1 (мала). Встановлена потужність – 19,500 Гкал/год, підключена – 9,532 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 5,383 км;

- котельня по прс. Миру, 99/101. Встановлена потужність – 60,000 Гкал/год, підключена – 24,070 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 22,121 км;

- котельня по вул. Майборського, 5. Встановлена потужність – 46,786 Гкал/год, підключена – 18,355 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 12,018 км;

- котельня по вул. Водопровідній, 48. Встановлена потужність – 54,100 Гкал/год, підключена – 26,477 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 15,024 км;

- котельня по вул. Кам'янецькій, 46/1, 48/1. Встановлена потужність – 37,900 Гкал/год, підключена – 22,320 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 13,644 км;

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						83
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

- котельня по вул. Миколи Міхновського (Маршала Гречка), 10/1. Встановлена потужність – 31,470 Гкал/год, підключена – 15,818 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 10,376 км;

- котельня по вул. Трудовій, 11. Встановлена потужність – 23,100 Гкал/год, підключена – 12,318 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 5,231 км;

- котельня по вул. Свободи, 44. Встановлена потужність – 25,350 Гкал/год, підключена – 12,425 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 13,893 км.

На балансі КП «Південно-Західні тепломережі» – 12 котелень. Кількість котелень потужністю до 3Гкал/год – 5 од., від 3 до 20 Гкал/год – 4 од., від 20 до 100 Гкал/год – 2 од., від 100 і більше – 1 од. Сумарна встановлена потужність котелень – 251,88 Гкал/год., приєднане навантаження – 91,91 Гкал/год., протяжність теплових мереж у двотрубному вимірі – 69,02 км. 11 котелень підприємства працюють тільки на газоподібному паливі, 1 на поєднанні природного газу та дров. Сумарна теплова потужність когенераційних установок – 0,92 Гкал/год.

Стислу теплотехнічну характеристику найбільш значних джерел системи теплопостачання по підприємству наведено нижче:

- котельня по вул. Романа Шухевича, 8/1 г (вул. Курчатова) з прибудованою когенераційною установкою. Встановлена потужність – 146,39 Гкал/год, підключена – 25,77 Гкал/год;

- котельня по вул. Тернопільська, 14/3, яка працює тільки в опалювальний сезон без ГВП. Встановлена потужність – 24,0 Гкал/год, підключена – 18,23 Гкал/год;

- котельня по вул. Молодіжна, 2 з прибудованою когенераційною установкою. Встановлена потужність – 43,50 Гкал/год, підключена – 27,04 Гкал/год;

- котельня по вул. Івана Пулюя (Хотовицького), 4/1, яка працює тільки в опалювальний сезон без ГВП. Встановлена потужність – 15,70 Гкал/год, підключена – 8,39 Гкал/год.

Останнім часом набуває поширення практика застосування модульних автономних, у т. ч. дахових котелень, а також використання в багатоповерхових будинках систем поквартирного опалення.

Основною проблемою в теплопостачанні міста є значний знос теплових мереж – близько 43 %.

У садибній забудові застосовується індивідуальне теплотехнічне обладнання.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						84
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

У місті *телефонний зв'язок* здійснюється ПАТ «Укртелеком». На даний час телефонна мережа загального користування (ТМЗК) має у своєму складі 17 автоматичних телефонних станції у кількості 17 одиниць, вмонтованою ємністю 79208 номерів. Телефонна мережа по місту – кабельна та розбита на шафні райони. На даний час у місті працюють оператори мобільного зв'язку.

На даний час у місті діє 5 радіотрансляційних вузлів, у тому числі 4 опорно-транзитні станції, які живлять 56429 основні радіотрансляційні точки. Загальна потужність радіовузлів – 104120 Вт, у тому числі діюча – 52620 Вт. Тип лінійних споруд мереж мовлення по місту – кабельні та повітряні.

Санітарне очищення.

Річний обсяг централізованого накопичення та вивозу твердих побутових відходів (ТПВ) по місту становить близько 90,00 тис. т.

Видалення ТПВ здійснюється на міському полігоні по утилізації твердих побутових відходів, який знаходиться біля північно-західної околиці міста по прс. Миру, 7. Площа полігону 13,20 га, функціонує з 1956 року. На даний час полігон повністю заповнений, висота полігону досягає до 30 метрів. По периметру полігону на 80 % побудована огорожа, є канал для збору та відводу фільтрату, під'їзна дорога з твердим покриттям, облаштовані КПП та дезбар'єр. На полігоні побудована сортувальна лінія. Для забезпечення протипожежної безпеки до полігону прокладений водогін. Роботи по ущільненню та пересипці відходів на полігоні проводяться згідно з технологічними вимогами. Санітарно-захисна зона 500 м не витримується, заселення в межах санітарно-захисної зони відбувалось після будівництва полігону. На полігоні працює три бульдозера, два екскаватора та ущільнювач сміття «BOMAG».

Система санітарного очищення – планово-регулярна, виконується за графіками, що затверджені у терміни, визначені санітарними нормами. Рідкі побутові відходи вивозяться асенізаційним транспортом та знешкоджуються на очисних спорудах промпобутової каналізації (через зливну станцію). Планово-регулярною системою санітарного очищення охоплено близько 93 % території міста.

Для збору та вивозу відходів з території міста використовуються 21 сміттєвоз, 2 асенізаційні машини, 5 самоскидів, 2 грейферних навантажувача. Технічний стан техніки незадовільний, в цілому ступень зносу становить 61 %.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						85
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

2.10 АНАЛІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ РІШЕНЬ ГЕНЕРАЛЬНОГО ПЛАНУ

Відповідно до завдання на проектування корегується Генеральний план, що розроблявся у 2016 році, але так як він не був прийнятий – то відповідно аналіз проводиться в порівнянні із документом 2007 року.

Генеральний план м. Хмельницького був розроблений інститутом «Діпромiсто» у 2007 році.

Вихідна інформація для розроблення містобудівної документації надавалася станом на 01.01.2007 року, розрахунковий строк – 1.01.2031 р.

Аналіз соціально-економічного розвитку міста, будівництво на його території, реалізація рішень етапу генерального плану міста за ретроспективний період показує наступне.

ЧИСЕЛЬНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ

Чисельність населення міста на 01.01.2021 склала 271,748 тис. осіб, що більше показника 2007 року (258,3 тис. осіб) на 5,2 % та на 0,5 % менше прогнозного показника. Тобто, у цілому динаміка чисельності населення міста відповідає демографічному прогнозу, виконаному у складі генерального плану 2007 року.

ЖИТЛОВЕ БУДІВНИЦТВО

Житловий фонд міста на 2021 р. становить 5516,7 тис. м²: загальна кількість будинків – 12067, загальна кількість квартир – 93360, з них 80850 квартир багатоквартирного житлового фонду і 12510 квартир садибних будинків.

На початок 2007 року житловий фонд міста становив 4602,9 тис. м².

Генеральним планом були прогнозовані щорічні (у середньому) темпи житлового будівництва: 132,5 тис. м² загальної площі по місту (101,8 тис. м² загальної площі багатоквартирної забудови і 30,7 тис. м² загальної площі садибної забудови).

Середньорічні темпи житлового будівництва за цей період склали: 114,2 тис. м² загальної площі по місту (68,5 тис. м² загальної площі багатоквартирної забудови і 45,8 тис. м² загальної площі садибної забудови).

Таким чином, темпи житлового будівництва склали: 86,2 % по місту, 67,3 % багатоквартирного будівництва, 149,2 % садибного будівництва. Що, у цілому, є близьким до прогнозних темпів.

Більш високі темпи садибного будівництва пояснюються привабливістю даного типу житла, наявністю територіальних резервів, значними за площею садибними будинками (генеральним планом приймався середній розмір будинку орієнтовно у 120 м² загальної площі, фактично нові садибні будинки мають більші площі).

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						86
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

На багатоквартирне житлове будівництво вплинула економічна криза, що розпочалася у 2008 році (що суттєво вплинуло на інвестиційні проекти, зокрема житлове будівництво, та іпотечне кредитування) та недостатня кількість ділянок у центральній частині міста.

Багатоквартирне житлове будівництво велося не тільки на вільних від забудови територіях, а також за рахунок реконструкції садибної житлової забудови, територій колишніх виробничих та складських об'єктів, що перестали функціонувати. Це потребувало певного часу щодо звільнення територій та переведення їх під житлово-громадське будівництво.

Слід зазначити, що за ретроспективний період збільшилася житлова забезпеченість, як по місту (на 15,2 %), так і в багатоквартирній (на 9,0 %) і садибній (на 52,4 %) забудові.

Таблиця 18 Порівняння показників житлового фонду

Типи забудови	Загальна площа (на 01.01.2007)	Загальна площа (на 01.01.2021)	Житлова забезпеченість (на 01.01.2007)	Житлова забезпеченість, (на 01.01.2021)
	тис. м ²	тис. м ²	м ² /люд.	м ² /люд.
Багатоквартирна	3955,6	4503,4	17,7	19,3
Садибна	647,3	1013,3	18,7	28,5
РАЗОМ	4602,9	5516,7	17,8	20,5

СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

Основні показники щодо закладів та підприємств обслуговування у м. Хмельницький у 2007 р. і 2021 р.

Таблиця 19 Порівнянн показників підприємств обслуговування

Установи, підприємства, споруди	Одиниця виміру	На 01.01.2007	На 01.01.2021	2021 р. до 2007 р.
Дитячі дошкільні установи	місце	6085	7528	123,7
Загальноосвітні школи	учні	30889	32481	105,2
Стаціонари усіх типів	ліжко	3210	3395	105,8
Поліклініки, амбулаторії, диспансери без стаціонарів	відвідувань у зміну	5552	6814	122,7
Станції швидкої допомоги	автомобіль	25	32	128,0
Спортивні зали загального користування	м ² площі підлоги	34547	31547	
Басейни криті та відкриті загального користування	м ² дзеркала води	618	400	64,7
Клубні установи та центри дозвілля	місць відвідування	2170	1700	78,3
Кінотеатри	місце	765	740	96,7

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						87
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Установи, підприємства, споруди	Одиниця виміру	На 01.01.2007	На 01.01.2021	2021 р. до 2007 р.
Театри	місце	1850	1052	56,9
Масові бібліотеки	тис. од. зберігання	1535,1	1347,6	87,8
Масові бібліотеки	читацьких місць	759	820	108,0
Магазини	м ² торг. площі	146011	253988	174,0
Ринки	м ² торгової площі	92055	118226	128,4
Підприємства харчування	місце	8424	16684	198,0
Підприємства побутового обслуговування населення	робочих місць	1428	2209	154,7
Готелі	місце	773	1182	152,9

Аналіз розвитку установ та підприємств сфери обслуговування за ретроспективний період показав наступне:

- відбувалося будівництво дитячих дошкільних установ (ДНЗ). Їх місткість у порівнянні з 2007 роком зросла на 23,7 %;
- також збільшена місткість загальноосвітніх шкіл;
- зростання ємності закладів охорони здоров'я пояснюється створенням амбулаторій загальної практики сімейної медицини (АЗПСМ) та уточненням об'єктів охорони здоров'я;
- зменшення місткості видовищних закладів (кінотеатрів, театрів) пов'язане з їх реконструкцією та підвищення комфортності, скорочення бібліотечного фонду – зменшенням попиту через науково-технічний поступ;
- значний розвиток зафіксовано щодо закладів торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування та готелів.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						88
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Транспорт

Таблиця 20 Аналіз розвитку транспортної інфраструктури

Проектні заходи	Реалізація
Модернізація та електрифікація напрямку на транзитному зв'язку через Україну (Коростень – Шепетівка – Хмельницький - Кам'янець-Подільський) країн Молдови і Білорусі з метою покращення умов обслуговування вантажних та пасажирських перевезень та підвищення швидкості руху поїздів	Не реалізовано
Розміщення транспортних розв'язок у двох рівнях на перетинах залізничних колій з вулицями та автомобільними дорогами замість переїздів; реконструкція існуючих шляхопроводів через залізницю	Не реалізовано
Будівництво нової південної ділянки обхідної державної автодороги за параметрами I технічної категорії, довжиною 12,0 км з підключенням її біля населеного пункту Лісові Гринівці до автодороги Н-03-Житомир-Чернівці, а також до південної обхідної автодороги м. Хмельницького М-12 – Стрий-Тернопіль – Кропивницький - Знам'янка	Не реалізовано
Будівництво мережі так званих автостоянок-перехоплень з метою запобігання пропуску іногороднього автотранспорту по вулицях центральної частини міста і сприятиме покращенню організації руху транспорту і пішоходів	Не реалізовано
Реконструкція існуючої обхідної автодороги м. Хмельницького М-12 – Стрий – Тернопіль – Кропивницький – Знам'янка за параметрами I технічної категорії з розширенням проїзної частини до 15 м	Не реалізовано
Розташування в місті Хмельницькому двох нових автобусних станцій II-III класу за межами центральної частини міста по Вінницькому шосе та вул. Кам'янецькій з метою розвантаження існуючих автостанцій, зменшення кількості відправлень пасажирів приміського сполучення. Автостанцію №3 по вул. Староміська пропонується закрити	Реалізовано частково
Реконструкція існуючих споруд, аеровокзалу, облаштування аеропорту сучасним новим обладнанням, заміна світлотехнічного облаштування, посилення покриття злітно-посадкової смуги тощо	Не реалізовано
Будівництво нових ліній тролейбуса. Лінії пройдуть по існуючих вулицях: Степана Бандери, Ранкова та Шептицького (Раскової), Озерній, Свободи, Старокостянтинівському шосе, Прибузькій з виходом на Львівське шосе, вул. Зарічанську до Західно-Окружної, Трудової, Пилипа Орлика (Генерала Карбишева)	Не реалізовано
Будівництво нового тролейбусного депо ємністю на 120 од. рухомого складу; ділянку територією 5,0 га передбачається відвести в районі перетину вулиць Чорновола і Майборського.	Не реалізовано
Формування магістральної вулиці загальноміського значення з безперервним рухом (на 6 смуг руху) вздовж залізниці у напрямку Львівське шосе-Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого)-Чорновола-Вінницьке шосе з будівництвом розв'язок на різних рівнях (на сьогодні вулиця підходить до вул. І. Франка);	Не реалізовано
Пробивка вул. Свободи у південні райони міста з виходом на вул. Кам'янецьку та південну обхідну дорогу і далі у напрямку на Кам'янець-Подільський	Не реалізовано
Подовження вул. Прибузької до Львівського шосе, що буде виконувати функції дублера вул. Кам'янецької	Не реалізовано
Будівництво магістралі загальноміського значення уздовж залізничної магістральної лінії від вул. Кам'янецької до вул. Західно-Окружної	Не реалізовано
Реконструкція вул. Прибузької (до 6 смуг) з подовженням її у східному напрямку до існуючої об'їзної дороги	Не реалізовано
Будівництво транспортних розв'язок на різних рівнях – на розрахунковий строк 14 од.	Не реалізовано
Будівництво багатоповерхових та малоповерхових гаражів для постійного зберігання автомобілів, у тому числі з використанням підземного простору та перших поверхів будинків	Не реалізовано
Будівництво 18 АЗС	Реалізовано частково
Будівництво 10 СТО	Реалізовано частково

н.	рк.	докум.	ис	Дата

Водопостачання, каналізація, санітарне очищення території

Таблиця 21 Аналіз розвитку інженерної інфраструктури

Проектні заходи	Реалізація
Водопостачання	
Продовження будівництва II черги водогону від с. Чернелівка Красилівського району до міста – 34 км	Виконано частково
Будівництво вуличного водопроводу в мікрорайоні Лезневе (0,96 км)	Виконано
Будівництво вуличного водопроводу в мікрорайоні Катіон (1,95 км)	Виконано частково
З'єднання водопроводу від вул. Південної, 59 до вул. Короленкоа і від вул. Південної, 83 до вул. Раскової (Ранкова, Шептицького), 102 Ø 100 (0,38 км)	Виконано частково
Закінчення будівництва водопроводу по вул. Вокзальна Ø160 (0,45 км)	Виконано
Будівництво водопроводу по вул. Вокзальна Ø 110 (0,50 км)	Виконано
Будівництво РЧВ ємністю 10000 м ³ на ВНС-10	Не виконано
Заміна глибинних насосів на Чернелівському водозаборі 22 од.	Виконано
Заміна водоводів Ø80-200 (L= 1,00км) на ВНС-10	Виконано частково
Реконструкція системи енергопостачання на ВНС-10	Виконано
Перебудування зношених свердловин на ВНС – 8 (5 од.), на ВНС – 6 (3 од.)	Не виконано
Капітальний ремонт обладнання артезіанських свердловин з заміною на сучасне обладнання	Виконано
Завершення реконструкції ВНС-4	Виконано
Реконструкції ВНС-6: будівництво станції знезалізнення, заміна насосів, капітальний ремонт будівель	Виконано частково
Реконструкції ВНС-8: заміна насосів, запуск в експлуатацію II черги фільтрів очистки	Не виконано
Виконання гідравлічного розрахунку для оптимізації роботи системи водопроводу	Виконано
Встановлення огорожі ЗСО першого поясу свердловин	Виконано
Заміна водопровідних мереж по місту Ø1000 (3,00 км), Ø400 (3,65 км), Ø300 (0,50 км)	Виконано частково
Будівництво водопровідних мереж Ø 300-500 (2,70 км)	Виконано
Капітальний ремонт водопровідних мереж міста Ø 400-500 (6,00 км)	Виконано частково
Заміна зношених переходів через залізницю (5 од.).	Не виконано
Заміна дюкеру через р. Південний Буг	Не виконано
Виконання гідравлічного розрахунку для оптимізації роботи артезіанських свердловин, придбання та заміна енергоємного обладнання на менш енергоємне.	Виконано
Розроблення (коригування) спеціалізованої проектної документації на реконструкцію і розвиток системи водопостачання відповідно до нових рішень генерального плану міста по складу, кількості і розміщенню споживачів, встановлення повного складу першочергових і перспективних заходів і економічного механізму реалізації їх.	Виконано частково
Каналізація	
Будівництво II черги мулових майданчиків на КОС-2	Не виконано
Заміна двох напірних колекторів Ø700 L= 1,00 км від КНС-2	Виконано частково
Реконструкція усіх КНС міста з заміною насосних агрегатів	Виконано частково
Будівництво каналізаційного колектору по вул. Короленко Ø225 (0,25 км)	Виконано

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						90
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Проектні заходи	Реалізація
Розроблення проектної документації на будівництво нових та заміну зношених мереж по мікрорайонам: «Лезневе», «Східний», «Книжківці», «Дубове», «Ружична», «Південно-Західний».	Виконано
Будівництво самопливної каналізації Ø500 (0,15 км), Ø300 (0,90 км)	Не виконано
Заміна самопливних колекторів Ø2000 (4,00 км), Ø1000 (1,10 км), Ø800 (2,10 км), Ø400 (0,30 км).	Виконано частково
Реконструкція КОС – 1,2 з використанням сучасного обладнання	Не виконано
Встановлення системи автоматизації повітродувок на КОС-2	Не виконано
Будівництво високонавантажених мулових майданчиків площею 1 га на КОС-2	Не виконано
Виконання гідравлічного розрахунку для оптимізації роботи КНС	Не виконано
Розроблення (коригування) спеціалізованої проектної документації на реконструкцію і розвиток системи водовідведення з урахуванням рішень генплану щодо кількості та розміщення водокористувачів з метою визначення повного складу першочергових та перспективних заходів на реконструкцію і розвиток системи та економічного механізму реалізації цих заходів	Виконано частково
Санітарне очищення	
Виділення нової ділянки під полігон та розроблення проекту полігону з урахуванням санітарних та екологічних вимог	Не виконано
Розроблення проекту по будівництву сміттєпереробного підприємства	Виконано
Розроблення проекту рекультивації існуючого полігону	Виконано
Охоплення всіх районів міста планово-регулярною санітарною очисткою	Виконано частково
Організація роздільного збору твердих побутових відходів із наступним використанням і утилізацією	Виконано частково
Придбання та модернізація спецавтотранспорту та іншої техніки для санітарного очищення	Виконано частково
Розроблення спеціалізованої схеми санітарного очищення міста з виконанням проекту полігона ТПВ, уточненням першочергових та перспективних заходів, спрямованих на створення промислового виробництва із сортування ТПВ, поліпшення екологічного та санітарного стану міста, утилізації вторинної сировини, її переробки та одержання продукції, скорочення площі полігону ТПВ, зменшення транспортних витрат тощо	Виконано

Електропостачання

При розробці попереднього генерального плану м. Хмельницький у 2008 році в розділі «Електропостачання» були дані рекомендації щодо розвитку та удосконалення системи електропостачання міста на першу чергу та розрахунковий строк.

Таблиця 22 Аналіз розвитку електропостачання

Проектні заходи	Реалізація
Побудувати підстанцію 110/10 кВ «Лезневе»	Не виконано
Побудувати ПЛ-110 кВ: ПС «Хмельницька» – ПС «ХЗТП» – проектна ПС «Лезневе» – ПС «ТПА» – ПС «Хмельницька»	Не виконано
Побудувати ПС 110/10 кВ «Прибузька»	Виконано
Побудувати ПС 110/10 кВ «Озерна-2»	Не виконано
Побудувати ПС 110/10 кВ «Західна»	Не виконано
Побудувати ПС 110/10 кВ «Південна»	Не виконано
Побудувати ПС 110/10 кВ ТСЦ «Поділля»	Не виконано

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
н.	рк.	докум.	ис	Дата		91

Проектні заходи	Реалізація
Провести реконструкцію на ПС «Озерна» зі встановленням другого трансформатору потужністю 10 МВА	Виконано
Провести реконструкцію на ПС «Заріччя» зі збільшенням потужності трансформаторів до 2х25МВА.	Не виконано
Провести реконструкцію на ПС «Дубове» зі збільшенням потужності трансформаторів до 2х16 МВА	Не виконано

Теплопостачання

За рішенням генерального плану для житлово-комунального сектора було намічено збільшення розміру теплового потоку до 674,0 Гкал/год; прокладання 21 км нових тепломереж. На теперішній час зазначені проєктні рішення реалізовано в обсязі необхідних потокових потреб міста: сумарна встановлена потужність котелень і когенераційних установок – 883,88 Гкал/год, приєднане навантаження – 352,09 Гкал/год, протяжність теплових мереж у двотрубному вимірі – 308,67 км.

Газопостачання

За рішенням генерального плану було намічено будівництво 29 ГРП (ШРП), прокладання 17,0 км розподільчих газопроводів середнього тиску. Проєктний річний обсяг споживання природного газу складає 433,80 млн. м³. На теперішній час зазначені проєктні рішення реалізовано у обсязі необхідних потреб міста шляхом будівництва ГРП, ШРП, прокладання газопроводів середнього та низького тисків.

Інженерна підготовка та захист території

Гідротехнічні заходи

Генеральним планом передбачався ряд заходів з інженерної підготовки та захисту території, а саме: захист від затоплення; розчистка русел річок, струмків та благоустрій водойм; захист від підтоплення; берегоукріплення, влаштування та благоустрій зон відпочинку – пляжів; протизсувні заходи; протиерозійні заходи; протикарстові заходи; протипросадні заходи; рекультивация порушених територій.

На даний період виконано лише частину із намічених заходів гідротехнічного профілю щодо інженерної підготовки та захисту території.

Станом на даний період в межах міста виконано розчистку р. Плоскої, струмків, каналів і окремих ділянок струмків на загальній протяжності 7,1 км, у тому числі по р. Плоска – 1,15 км, Мар'янівський канал – 0,7 км, осушувальний канал вздовж вулиць Прибузької та Зарічанської – 2,1 км; це сприяло пониженню рівня ґрунтових вод на загальній площі в межах міста біля 380,0 га, в тому числі на прилеглих територіях до р. Плоскої – на 150,0 га, до забудови в лівобережній частині забудови, що прилягає до р. Південний Буг і до каналу вздовж вулиць Прибузької та Зарічанської.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						92
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

В останні роки (2013-2015 роки) на р. Плоскій були виконані роботи по очищенню русла річки та прочищенню гідротехнічних водопропускних споруд у кількості 7 одиниць, а також влаштована по берегу р. Південний Буг водовідвідну трубу поверхневих вод від р. Плоскої до скиду вод за дамбою водосховища (діаметром 1000 мм протяжністю біля 0,7 км).

Дощова каналізація

Згідно з рішеннями діючого генерального плану м. Хмельницького передбачалось доповнення та розширення існуючої системи дощової каналізації, будівництво нових мереж у районах проєктної забудови та у районах, де відсутня дощова каналізація. З метою запобігання забрудненню водних об'єктів, перед випусками стоків були запроєктовані очисні споруди.

На сьогодні очисні споруди дощової каналізації не побудовані. Головні мережі дощової каналізації побудовані на ділянці від скиду дощових вод у гирло р. Плоска в районі вул. Паркової до вул. Степана Бандери.

Зважаючи на вищенаведене рішення попереднього генерального плану у повному обсязі не реалізовані.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						93
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

3 ОБҐРУНТУВАННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

3.1 ПРОГНОЗ ЧИСЕЛЬНОСТІ ТА ВІКОВОГО СКЛАДУ НАСЕЛЕННЯ

1. Загальні зауваження

Слід зважати, що віддаль від останнього перепису населення стає все більшою. Тому викривлення і невідповідності поточної оцінки окремих демографічних показників реальній ситуації можуть накопичуватися. Виявити їх аналітично складно, оскільки не завжди ясно, за рахунок чого саме одні показники не зовсім відповідають іншим: через спотворення даних чи звичайну варіативність.

2. Особливості демографічного розвитку в м. Хмельницький

Загальна чисельність і вікова структура населення

Відповідно до затвердженої схеми планування території Хмельницької області, що затверджена рішенням сесії Хмельницької обласної ради від 22 грудня 2015 року № 9-2/2015 згідно оптимістичного варіанту демографічного прогнозу чисельність населення міста Хмельницький на 2036 рік складатиме 312,2 тис осіб.

Вікова структура представлена у табличках.

Таблиця 23 Вікова структура населення у розрізі області (оптимістичний варіант)

Територія	Вік			Всього:
	0-15	Працездатний	Старше працездатного	
Хмельницька область	229,0	650,7	409,1	1288,8
м. Хмельницький	49,9	165,7	96,9	312,2

Таблиця 24 Вікова структура населення у розрізі області (реалістичний варіант)

Територія	Вік			Всього:
	0-15	Працездатний	Старше працездатного	
Хмельницька область	192,9	613,0	395,2	1201,1
м. Хмельницький	39,2	147,1	88,1	274,4

Через тривалу відсутність перепису населення могла накопичуватися істотна похибка в поточній оцінці чисельності населення. До цього додається проблема оцінки чисельності, територіального розповсюдження та демографічних характеристик переселенців із Донбасу. Проте, будемо спиратися на наявні дані, пам'ятаючи, що після найближчого перепису результати прогнозу бажано переглянути.

Трудові ресурси на розрахунковий строк, за оптимістичним розрахунком, складатиме 58% від загальної чисельності населення.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						94
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

3.2 ПРОЄКТНИЙ ЖИТЛОВИЙ ФОНД

Чинники, що обумовлюють масштаби житлового будівництва

При визначенні обсягів та структури житлового будівництва на розрахунковий строк для міста були враховані фактори: *проектна чисельність населення міста; кількість родин та однаків, які перебувають на квартирному обліку; аналіз введення обсягів нового житлового будівництва за попередні роки; наявність територій, які можливо використати для забудови.*

Чисельність населення міста. Відповідно до схеми планування території Хмельницької області, що затверджена рішенням сесії Хмельницької обласної ради від 22 грудня 2015 року № 9-2/2015 згідно з оптимістичним варіантом демографічного прогнозу чисельність населення міста Хмельницький на 2036 рік складатиме 312,2 тис. осіб.

Таким чином, передбачається зростання (з 271,748 тис. осіб на 01.01.2021) чисельності населення міста на 40,452 тис. осіб.

Аналіз введення обсягів нового житлового будівництва за попередні роки. За загальною площею в структурі нового будівництва переважає багатоквартирне будівництво, а за кількістю квартир – багатоквартирне будівництво (див. розділ «Аналіз реалізації рішень генерального плану»).

Пропозиції щодо проведення реконструктивних заходів. На розрахунковий строк вибуття житлового фонду під розміщення житлово-громадської забудови не передбачається.

Багатоквартирне житлове будівництво

Орієнтовний розрахунок необхідного обсягу нового багатоквартирного житлового будівництва

Нова багатоквартирна забудова на розрахунковий строк запроєктована на площу 254,68 га (18 площадок, див. таблицю).

На вільних від забудови територіях запроєктовано 1837,90 тис. м² загальної площі (на територіях площею 183,79 га) та на територіях за рахунок винесення об'єктів – 708,90 тис. м² загальної площі (на територіях площею 70,89 га).

Загальний обсяг багатоквартирного будівництва становитиме біля **2546,80 тис. м²** загальної площі.

Щільність забудови для усіх площадок будівництва прийнята у 10,0 тис. м²/га, що відповідає щільності населення 400 осіб/га.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						95
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Щорічне введення багатоквартирного житла до 2036 року складатиме біля 127,34 тис. м² загальної площі.

Крім того, враховуючи процеси, що відбуваються в місті, а саме, реконструкція садибної забудови під багатоквартирну забудову, проєктом намічені райони багатоквартирної забудови на позарозрахунковий строк (як резерв багатоквартирної забудови).

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						96
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Таблиця 25 Перелік площадок під багатоквартирне будівництво на розрахунковий строк

	Перелік площадок	Тери- торія, всього	Житловий фонд	Кількість квартир	Населення	на вільних ділянках		за рахунок винесення об'єктів	
						територія	житловий фонд	територія	житловий фонд
		га	тис. м ²	одиниць	тис. осіб	га	тис. м ²	га	тис. м ²
1	Північна-1	11,79	117,90	1814	4,535	11,79	117,90		
2	Північна-2	22,94	229,40	3529	8,823	22,94	229,40		
3	вул. Залізняка	2,56	25,60	394	0,985	2,56	25,60		
4	вул. Панаса Мирного (автостоянка)	4,08	40,80	628	1,569			4,08	40,80
5	вул. Озерна (існуючі відводи, винесення автодрому)	8,03	80,30	1235	3,088			8,03	80,30
6	вул. Вінницьке шосе (відводи під громадську)	4,46	44,60	686	1,715	4,46	44,60		
7	вул. Трудова (винесення сільгоспідприємств, складів та МП)	13,20	132,00	2031	5,077	13,20	132,00		
8	прс. Миру	37,82	378,20	5818	14,546	37,82	378,20		
9	вул. Зарічанська	4,10	41,00	631	1,577	4,10	41,00		
10	Заріччя-1 (ДПТ)	23,96	239,60	3686	9,215	23,96	239,60		
11	Заріччя-2	24,22	242,20	3726	9,315	24,22	242,20		
12	вул. Нижня Берегова	1,91	19,10	294	0,735	1,91	19,10		
13	вул. Північна	2,54	25,40	391	0,977			2,54	25,40
14	вул. І. Франка	1,04	10,40	160	0,400			1,04	10,40
15	вул. Майборського (територія в/ч)	45,70	457,00	7031	17,577			45,70	457,00
16	вул. Народної Волі	7,64	76,40	1175	2,938	7,64	76,40		
17	вул. Гарнізонна (територія НПЦ ГУ МНС)	9,50	95,00	1462	3,654			9,50	95,00
18	На землях Чорноострівська ОТГ (прс. Миру)	29,19	291,90	4491	11,227	29,19	291,90		
	УСЬОГО:	254,68	2546,80	39181,54	97,95	183,79	1837,90	70,89	708,90

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

18 – ГП.ПЗ

Таблиця 26 Резерв багатоквартирної забудови на позарозрахунковий строк (за рахунок реконструкції садибної і виробничої території)

	Перелік площадок	Територія, всього	Житловий фонд	Кількість квартир	Населення	на вільних ділянках		за рахунок винесення об'єктів	
						територія	житловий фонд	територія	житловий фонд
		га	тис. м ²	одиниць	тис. осіб	га	тис. м ²	га	тис. м ²
19	Подовження вул. Горбанчука	11,03	110,30	1697	4,242	11,03	110,30		
20	Олешин	9,70	97,00	1492	3,731	9,70	97,00		
21	вул. Романа Шухевича (вул. Курчатова)	10,13	101,30	1558	3,896			10,13	101,30
22	вул. Львівське Шосе	4,67	46,70	718	1,796			4,67	46,70
23	вул. Озерна, прс. Миру	27,91	279,10	4294	10,735			27,91	279,10
24	вул. Панаса Мирного	5,52	55,20	849	2,123			5,52	55,20
25	вул. Степана Бандери	5,86	58,60	902	2,254			5,86	58,60
26	вул. Степана Бандери	9,46	94,60	1455	3,638			9,46	94,60
27	вул. Шевченка	1,45	14,50	223	0,558			1,45	14,50
28	вул. Трембовецької	2,31	23,10	355	0,888			2,31	23,10
29	вул. Прибузька, вул. Заводська	7,43	74,30	1143	2,858			7,43	74,30
30	вул. Тернопільська	6,09	60,90	937	2,342			6,09	60,90
31	вул. Кам'янецька	6,62	66,20	1018	2,546			6,62	66,20
32	вул. Митрополита Шептицького	14,65	146,50	2254	5,635			14,65	146,50
	УСЬОГО:	122,83	1228,30	18897	47,24	20,73	207,30	102,10	1021,00

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

18 – ГП.ПЗ

Арк.

Садибне будівництво

Даний тип забудови є найбільш привабливим для проживання. Проте в існуючій межі міста є обмежена кількість територій, придатних для розміщення садибної забудови. Так для родин, які нині бажають отримати земельну ділянку під індивідуальне садибне будівництво (14,7 тис. заяв), необхідно біля 980 га територій «брутто», при середньому розмірі земельної ділянки біля 0,06 га.

Для забезпечення населення, яке має можливість за свої кошти побудувати житло, були проаналізовані територіальні можливості міста і визначені площадки під нове садибне будівництво.

Нове садибне будівництво (див. таблицю 27) запроєктоване на територіях в існуючій межі міста (4 площадки та вибірково по місту загальною площею близько 62,76 га) та на територіях, які приєднуються до міста (4 площадки загальною площею біля 129,97 га). Усього під нову садибну забудову запроєктовано біля 192,73 га територій, на якій можливе розміщення біля 2924 ділянок при середньому розмірі присадибної ділянки у 0,06 га.

Окрім того, даним проектом на західній околиці міста, на відстані 6 км і більше від торця злітно-посадкової смуги, передбачається розміщення садибної забудови (котеджного містечка) та резервних ділянок садибної житлової забудови. Містобудівне освоєння даних територій перспективної забудови можливе після розроблення проекту «Зони обмеження забудови із умов авіаційного шуму навколо аеродрому Хмельницький», за умови, що вони будуть знаходитись поза межами зони «Г» (згідно вимог ДСП № 173-96, додаток № 19); траси польотів повітряних суден не будуть перетинати сельбищної території, а відстань від межі льотного поля аеродрому, трас польоту літаків (вертольотів) до межі перспективної забудови та зон масового відпочинку буде забезпечувати на цих територіях гігієнічні нормативи шуму.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		99

Таблиця 27 Розміщення нового садибного будівництва

	Перелік площадок (за експлікацією)	Територія	Ділянки	Житловий фонд	Населення
		га	одиниць	тис. м ²	тис. осіб
	<i>I. В існуючій межі</i>				
1	Заріччя – прс. Миру	27,99	420	50,38	1,05
2	Північна (блокована) по 0,04 га	2,4	48	5,76	0,12
3	Сади-1	19,57	294	35,23	0,73
4	провулок Зенітний	2,37	36	4,27	0,09
	Вибірково по місту	10,43	177	21,28	0,44
	Разом по п. I	62,76	974	116,91	2,44
	<i>II. На території, які присьднуються</i>				
4	вул. Агатангела Кримського (Академіка Чеботарьова)– вул. Старосадова (врізка)	2,37	36	4,27	0,09
5	вул. Академіка Корольова (врізка)	45,55	683	81,99	1,71
6	вул. Академіка Корольова	20,47	307	36,85	0,77
7	Сади-3 (врізка)	29,86	448	53,75	1,12
8	Шаровечка	31,72	476	57,10	1,19
	Разом по п. II	129,97	1950	233,95	4,87
	УСЬОГО (п. I +п. II)	192,73	2924	350,86	7,31

Крім того, проектом намічені райони садибної забудови на позарозрахунковий строк. Містобудівне освоєння можливе за умови розташування даних ділянок поза межами зони «Г» (згідно вимог ДСП № 173-96, додаток № 19), яка визначається проектом «Зони обмеження забудови із умов авіаційного шуму навколо аеродрому Хмельницький».

Таблиця 28 Резерв садибної забудови на позарозрахунковий строк

	Перелік площадок	Територія	Ділянки	Житловий фонд	Населення
		га	одиниць	тис. м ²	тис. осіб
9	вул. Леха Качинського (продовження)	53,3	800	95,9	2
10	Гречани	20	300	36	0,75
	Разом	73,3	1100	131,9	2,75

Проектний житловий фонд

Таким чином, на розрахунковий строк житловий фонд м. Хмельницького зросте орієнтовно в 1,52 рази і складе близько 8414,36 тис. м² загальної площі.

Переважатиме багатоквартирна забудова – 83,8 % від загальної площі по місту. За кількістю помешкань частка багатоквартирної забудови складе 86,6 %.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		100

Житлова забезпеченість по місту збільшиться на майже 33 % і досягне рівня 26,59 м²/людину: у багатоквартирній забудові та орієнтовно 34,1 м²/людину, в садибній забудові.

Такі показники дозволять підняти рівень проживання в місті до комфортного і сприяти підвищенню рівня життєдіяльності його мешканців.

Треба прийняти до уваги, що генеральний план визначає стратегію розвитку міста. При розробці детальних планів територій на окремих ділянках структура та обсяги житлового будівництва будуть уточнюватися.

Нижче у таблиці наведена динаміка житлового фонду міста на етапі генерального плану (до 2036 року).

Таблиця 29 Динаміка житлового фонду по м. Хмельницькому на розрахунковий строк

Тип забудови	Існуючий житловий фонд		Нове будівництво		Проектний житловий фонд		Населення, тис. осіб		Житлова забезпеченість, м ² /людину	
	тис. м ²	квартир	тис. м ²	квартир	тис. м ²	квартир	існуюче	проектне	існуюча	проектна
Багатоквартирна	4503,4	80850	2546,8	18897	7050,2	99747	235,8	272,70	19,10	25,90
Садибна	1013,3	12510	350,86	2924	1364,16	15434	35,948	40,00	28,19	34,10
РАЗОМ	5516,7	93360	2897,66	21821	8414,36	115181	271,748	312,2	20,30	26,95

3.3 УСТАНОВИ ТА ПІДПРИЄМСТВА ОБСЛУГОВУВАННЯ

На розрахунковий строк чисельність населення міста Хмельницького прийнята у **312,2** тис. осіб (див. розділ «Прогноз чисельності та вікового складу населення»).

Чисельність населення зони впливу м. Хмельницького приймалася:

- Хмельницької області (обласний центр) – 1250,00 тис. осіб (без м. Хмельницького), згідно «Схеми планування території Хмельницької області»;
- Хмельницької міжрайонної системи розселення (міжрайонний центр) – 407,00 тис. осіб;
- Хмельницького району (районний центр) – 50,00 тис. осіб.

Виходячи із прийнятої проектно-планувальної структури міста проектом закладена раціональна організація та розміщення мережі установ та підприємств обслуговування, які забезпечують поряд з іншими факторами найбільш сприятливі умови для проживання та відпочинку населення.

При цьому особливу увагу приділено «соціальним» закладам, що є на утриманні громади міста та забезпечують належний рівень обслуговування населення: заклади освіти, заклади охорони здоров'я, соціального забезпечення, спортивним і

					18 – ГП.ПЗ					Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата						101

фізкультурним установам, установи культури й мистецтва, житлово-комунального господарства.

Нижче в таблиці наводиться розрахунок необхідної місткості установ та підприємств обслуговування на розрахунковий строк.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						102
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Таблиця 1 Розрахунок потреб в закладах і підприємств обслуговування м. Хмельницький на розрахунковий строк

Заклади і підприємства обслуговування	Одиниця виміру	Норма на 1 тис. осіб для мешканців		Потреба для мешканців		Загальна потреба	Наявність придатних для подальшої експлуатації закладів	Необхідне нове будівництво
		міста	зони впливу	міста	зони впливу			
1. УСТАНОВИ ОСВІТИ								
Дитячі дошкільні заклади	місце		—	13832	—	13832	8346	5486
Загальноосвітні школи I – II ступенів	місце	100 % дітей	—	26347	—	26347	32481	453
Загальноосвітні школи III ступенів	місце	80 % дітей		6587		6587		
Міжшкільні центри комп'ютерного й виробничого навчання	місце	8 %	80	2635	4000	8635	980	7655
Позашкільні заклади	місце	15,3%	2,3	5039	115	5154	2540	2614
2. ЗАКЛАДИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я								
Станція (підстанція) екстреної медичної допомоги	Віезд у рік (спецавтомобіль)	4000 (0,1)	—	124880 (32)	—	124880 (32)	32	—
3. СПОРТИВНІ І ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧІ УСТАНОВИ								
Приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять	м ² загал. площі	70	-	21854	-	21854	31547	17318
Спортивні зали загального користування	м ² загал. площі	80	5	24976	2035	27011		
Басейни криті і відкриті загального користування	м ² дзеркала води	40	1	12488	407	12895	617	12278
Приміщення реабілітаційного призначення	м ² загал. площі	15	—	4683	—	4683	360	4323
4. УСТАНОВИ КУЛЬТУРИ Й МИСТЕЦТВА								
Універсальна зала	місць	15	—	4683	—	4683	—	4683
Виставкові зали	м ² загал. площі	10	—	3122	—	3122	—	3122
Бібліотеки	тисяч одиниць	3,5	0,3	1092,7	375,0	1467,7	1347,57	120,13
	місць для читачів	2	—	624,4	—	624,4	820	—
Клубні заклади і центри дозвілля	місць	60	20	18732	1000	18732	1700	18032
Кінотеатри	місць	12	0,3	3746	375	4121	740	3381
Театри	місць	2,1	0,3	656	375	1031	1052	---
Концертні зали	місць	1,3	0,2	406	250	656	950	---

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

18 – ГП.ПЗ

Арк.

103

Заклади і підприємства обслуговування	Одиниця виміру	Норма на 1 тис. осіб для мешканців		Потреба для мешканців		Загальна потреба	Наявність придатних для подальшої експлуатації закладів	Необхідне нове будівництво
		міста	зони впливу	міста	зони впливу			
Цирки	місце	1,3	—	405,86	—	405,86	—	405,86
5. ПІДПРИЄМСТВА ТОРГІВЛІ, ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ Й ПОБУТОВОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ								
Магазини (в тому числі спеціалізовані, кулінарії)	м ² торгової площі	237	7	73992	8750	82742	253988	—
Ринкові комплекси	м ² торгової площі	25	—	7805	—	7805	118226	—
Підприємства харчування	місце	37	0,2	11552	250	11802	16684	—
Підприємства побутового обслуговування	робочих місць	7	1	2186	407	2593	2209	384
Виробничі підприємства	робочих місць	4	—	1248,8	—	1248,8	—	1248,8
6. ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УСТАНОВИ УПРАВЛІННЯ, КРЕДИТНО-ФІНАНСОВІ УСТАНОВИ ТА ПІДПРИЄМСТВА ЗВ'ЯЗКУ								
Відділення зв'язку	об'єкт	0,16	—	47	—	50	21	29
Відділення банків	опер. місце	1 на 2-3 тис. осіб	—	125	—	125	130	—
Райони (міські) суди	робочих місць	1 на 30 тис. осіб	—	11	—	11	73	—
Юридичні консультації	робочих місць	1 на 10 тис. осіб	—	31	—	31	31	—
Нотаріальні контори	робочих місць	1 на 30 тис. осіб	—	11	—	11	11	—
7. УСТАНОВИ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА								
Житлово-експлуатаційні організації	об'єкт	1 на 20 тис. осіб	—	16	—	16	7	9
Пункти прийому вторинної сировини	об'єкт	1 на 20 тис. осіб	—	16	—	16	2	14
Громадські вбиральні	прибор	1	—	312	—	312	20	292
Готелі	місце	4,8	—	1499	—	1499	1182	317
Бюро похоронного обслуговування	об'єкт	1	—	1	—	1	1	—
Будинок траурних обрядів	об'єкт	1 на 0,25 млн. осіб	—	2	—	2	4	—

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

18 – ГП.ПЗ

Арк.

104

РОЗВИТОК СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ МІСТА

Заклади освіти

Існуюча ємність закладів *дошкільній освіті* є недостатньою.

Даним проєктом передбачається будівництво нових ДНЗ у кварталах проєктної житлової забудови. Усього передбачено будівництво близько 9 дитячих дошкільних закладів.

Ємність загальноосвітніх шкіл також є недостатньою.

Дефіцит передбачається покрити за рахунок будівництва нових шкіл у нових житлових масивах (зокрема, в мікрорайоні Заріччя запроєктована школа на 1675 місць).

Також недостатню за нормативами ємність позашкільних закладів, передбачається покрити за рахунок розміщення нових позашкільних закладів у громадських центрах нових житлових масивів.

Будинки-інтернати, психоневрологічні інтернати, спеціальні житлові будинки і групи квартир для інвалідів на кріслах-колясках та їх сімей.

У межах міста зазначені соціальні заклади відсутні. Ємність та розміщення соціальних закладів доцільно розглядати комплексно, з урахуванням системи розселення (на рівні Хмельницької області).

При цьому, розміщення зазначених закладів є позитивним у «депресивних» населених пунктах району, в яких є значний рівень незадіяного в економічній діяльності населення, задовільний рівень екологічного стану, наявність комфортних природних умов проживання (наприклад, наявність поруч лісу) та можливості забезпечення продуктами харчування місцевого виробництва (м'ясо-молочна продукція, місцеві овочі, фрукти).

Спеціальні житлові будинки і групи квартир для людей з інвалідністю, інвалідів на кріслах-колясках та їх сімей передбачається розміщувати на перших поверхах нових багатоквартирних будинків.

Установи охорони здоров'я, спортивні та фізкультурно-оздоровчі установи.

На проєктний період ємність лікарень та поліклінік є недостатньою. Враховуючи, що медичні установи надають допомогу не тільки мешканцям міста, а й усієї Хмельницької області, передбачається розширення (розбудова) існуючих установ. Також розміщення нових установ охорони здоров'я можливе в проєктних громадських центрах. Амбулаторії загальної практики сімейної медицини можуть бути розміщені вбудовано-прибудованими до нових багатоквартирних житлових будинків. Це дозволить поліпшити рівень медичної допомоги, наблизивши її до населення міста.

Фізкультурно-спортивні установи.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		105

На розрахунковий строк виникає потреба у створенні нових плавальних басейнів, так як недостатні за нормативами. Проектом передбачається будівництво спортивно-рекреативних комплексів (плавальні басейни зі спортивними та тренажерними залами) на територіях нової громадської забудови, а також на територіях зміни з перспективною зміною цільового призначення.

Приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять доцільно будувати вбудовано-прибудованими в будинках багатоквартирної забудови.

Також передбачаються площинні спортивні споруди в нових зелених насадженнях загального користування.

Серед нових значних об'єктів даним проектом пропонуються:

- готельно-розважальний комплекс в зеленій зоні на північному-заході міста (на площі 7,5 га), що включатиме: готель на 100 місць; підприємства харчування (ресторани, кафе) на 100 місць; боулінг (10 доріжок) – орієнтовно 40 місць; роллердром – 600 м², скейт-парк – 50 місць, мотузковий парк – 100 осіб на день.

- сноуборд-парк (район Заріччя): траси для сноубордів – 1500 осіб/день; підприємства харчування на 100 місць.

Установи культури і мистецтва

На проектний період ємності клубних установ та центрів дозвілля, бібліотек є недостатніми.

Слід зазначити, що існуючий рівень попиту населення в закладах культури та мистецтва, які є обов'язковими при проектуванні, значно знизився через науково-технічний поступ і доступність видовищно-просвітницьких послуг. Враховуючи це, в місті достатня кількість кінотеатрів, замість танцювальних залів більш популярними є клуби, відсутні приміщення для культурно-масової роботи, дозвілля й аматорської діяльності; розвиток цифрових технологій (інтернет, рідери електронна книга) знижують попит щодо бібліотек.

Тому існування та будівництво нових культурно-мистецьких закладів буде залежати від попиту і, відповідно, від підприємницьких ініціатив.

На розрахунковий строк передбачається, що існуючі установи культури і мистецтва залишаться «базовим каркасом» щодо культурного життя в місті. Бібліотеки трансформуються в інформаційні центри, де зберігатиметься преса, бази даних, інформаційні довідники, навчально-освітня література.

Інші об'єкти культури і мистецтва можуть бути розміщені на проєктованих житлово-громадських територіях.

Підприємства торгівлі, харчування і побутового обслуговування.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						106
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		

Нині у місті торгова площа магазинів та ринків, місткість закладів харчування значно перевищує нормативний рівень. Підприємства цих видів послуг є, в основному, у приватній власності, їхня кількість регулюється попитом та наявністю територій для розміщення. Це ж стосується підприємств побутового обслуговування. Нині вони усі працюють в секторі малого підприємництва, тому кількість робочих місць в них коливається відповідно попиту.

Проектом передбачені нові заклади торгівлі, підприємства побутового обслуговування, як в місцях реконструкції не працюючих об'єктів, так і в нових житлових районах.

3.4 ЗЕЛЕНІ НАСАДЖЕННЯ

3.4.1 Зелені насадження загального користування

На даний час, згідно інвентаризації, в місті зелені насадження загального користування займають площу біля 210,75 га.

Таблиця 30 Перелік існуючих зелених насаджень загального користування

№ з/п	Дата рішення	Площа, га	Адреса та кадастровий номер земельної ділянки
1	Сквер при вході до парку ім. М. Чекмана	3,529	вул. Паркова, 2-А
2	Сквер на розі вул. Степана Бандери та вул. Зарічанської	0,7690	вул. Степана Бандери, 6-А 681010000:03:002:0306 681010000:03:002:0307
3	Сквер по вул. Соборній	0,0482	вул. Соборна, 44/2-А 681010000:01:006:0280
4	Два сквери по вул. Тернопільській	0,7989	вул. Тернопільська 681010000:09:006:0226 681010000:29:002:0391
5	Два сквери уздовж струмка по вул. Інститутській, один з них Сквер Степана Руданського (ПЗС)	1,3843	вул. Інститутська 681010000:09:005:0202 681010000:09:005:0203
6	Сквер по вул. Львівське шосе	1,8198	вул. Львівське шосе, навпроти будинків №27, №29, №31 681010000:09:004:0121
7	Сквер	0,4231	на перехресті вул. Федунця - прс. Миру 681010000:16:006:0271 681010000:16:006:0272
8	Сквер «Пам'яті героїв та жертв Чорнобиля»	0,2981	вул. Кам'янецька 681010000:01:003:0410
9	Парк «Кудрянка»	55,1292	вулиця Щедрина (Трипільська) та Холодноярців 681010000:26:003:0007 681010000:26:005:0006
10	Сквер	0,1300	вул. Панаса Мирного, 31/1 681010000:17:003:0126
11	Сквер	0,1	вул. Залізняка, 1 681010000:17:003:0014
12	Парк «Молодіжний»	2,6047 + 1,3827	вул. Степана Бандери (район міського пляжу) 681010000:33:001:0429 681010000:33:001:0110
13	Сквер по Молодіжній	0,4918	вул. Молодіжна

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		107

			(за автостоянкою) 6810100000:09:004:0124
14	Сквер	0,1375	вул. Панаса Мирного 6810100000:17:003:0198
15	Сквер	0,1544	вул. Трудова, в районі багатоквартирних житлових будинків №11-№13 6810100000:05:003:0108
16	Лісопарк	26,0	між вул. Степанкова та вул. Болохівською 6810100000:12:003:0449
17	Лугопарк	20,0	в районі прв. 2-й Трудовий 6810100000:26:001:0185
18	Сквер	0,3682	вул. Залізняка, в районі багатоквартирних житлових будинків №30 та №32/2 6810100000:17:001:0365
19	Сквер	0,5576	вул. Молодіжна, 2-Б, 6810100000:09:004:0102
20	Сквер	0,1469	вул. Панаса Мирного, 37/1, 6810100000:17:003:0085
21	«Сад Григорія Сковороди»	0,1914	вул. Ярослава Мудрого, 2-А, 6810100000:07:004:0075
22	Парк	51,5095	в районі вул. Холодноярців 6810100000:23:005:0019, 6810100000:25:001:0017, 6810100000:25:001:0018
23	Парк	4,4414	між вул. Свободи та вул. Старокостянтинівське шосе 6810100000:03:004:0196 6810100000:03:004:0195
24	Сквер	0,4428	біля садівничих товариств «Будівельник» та «Сонячний», 6810100000:35:001:2384
25	Сквер	0,028	вул. Бориса Мамайсура (Лермонтова) (між вул. Загребельного та вул. Стеніна), 6810100000:08:002:0932, 6810100000:08:002:0931
26	Сквер	0,0752	вул. Романа Шухевича (Курчатова) навпроти магазину «АТБ» 6810100000:02:004:0094, 6810100000:02:004:0095, 6810100000:02:004:0093
27	Сквер	0,152	вул. Степанкова (в районі колишнього цегельного заводу) 6810100000:37:001:0340
28	Сквер	0,287	прс. Миру 6810100000:16:006:0325
29	Сквер	0,15	біля парку «Молодіжний» 6810100000:33:001:0124
30	Сквер	0,38	вул. Нижня Берегова, 2/4Б 6810100000:33:001:0030
31	Парк	8,6849	між вул. Панаса Мирного та вул. Старокостянтинівське шосе 6810100000:17:004:0104
32	Парк	8,7392	вул. Озерна 6810100000:17:003:0213
33	Сквер	0,4869	по вул. Старокостянтинівське шосе, в районі ЖБК «1-ий Парковий» 6810100000:17:004:0107
34	Сквер	0,1595	вул. Кам'янецька (в районі Будинку побуту «Південний Буг»),

						18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата			108

			6810100000:01:004:0651
35	Сквер	1,4356	вул. П'ятисотенниць 6810100000:25:002:0891
36	Сквер	0,1006	вул. Кам'янецька, в районі транспортної зупинки «Торгівельний центр» (напрямок руху до вул. Проскурівського підпілля) 6810100000:01:004:0650
37	Сквер	0,0775	біля храму Святої Трійці по вул. Свободи, 15А 6810100000:03:004:0202
38	Сквер	0,2694	в районі будинків №10/3 та №6/2 по вул. Олександра Кушнірука (Гастелло) 6810100000:07:005:0220
39	Сквер	2,7770	вул. Озерна 6810100000:17:004:0109
40	Сквер	0,3226	біля будинку по вул. Романа Шухевича, 3 (вул. Курчатова) 6810100000:02:003:0528
41	Сквер	0,4873	на перехресті вул. Свободи та прс. Миру 6810100000:03:004:0211
42	Сквер	0,4428	біля садівничих товариств «Будівельник» та «Сонячний» 6810100000:35:001:2461
43	Сквер	0,8008	в районі вул. Довженка 6810100000:25:003:0528
44	Сквер	0,2939	по прс. Миру, 59 6810100000:16:006:0328
45	Сквер	0,1597	вул. Кармелюка, 4/2 6810100000:17:001:0376
46	Сквер	0,2209	вул. Мазура, 12/2-Б
47	Сквер	0,03	по вул. Болбочана
48	Сквер	0,4249	прс. Миру
49	Парк	10,0	Хмельницька область, Хмельницький район, за межами с. Олешин
50	Сквер	0,1	вул. Кошарського
51	Сквер	0,8079	в районі вулиці Геологів

Загалом в населеному пункті, враховуючи зелені насадження, що інвентаризовані, загальна площа зелених насаджень складає 315,0072 га

Відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019, для м. Хмельницького для проектного населення – 312,2 тис. осіб, нормативна потреба в зелених насадженнях загального користування складає 10 м²/особу. Враховуючи примітку 2 до таблиці, про розміщення залізничного вузла – нормативну площу необхідно збільшити на 5-10 %, що складатиме відповідно 10,5-11 м²/особу

- загальноміських – 11,0 м²/особу, (11,0 м² x 312,2 тис. осіб) = 343,42 га;
- житлових районів, нової забудови (6,0 м²/особу; 6,0 м² x 97,95 тис. осіб нової багатоквартирної забудови) = 50,1 га.

Дефіцит в зелених насадженнях загального користування по місту складає: 343,42 га (необхідних) – 315,0 га (наявних) = **28,42 га.**

						18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата			109

Проектом пропонується створення основних нових об'єктів та розширення існуючих.

Загальна площа зелених насаджень, після реалізації проєктних рішень, складатиме 979,55 га.

3.4.2 ІНШІ ЗЕЛЕНІ НАСАДЖЕННЯ

Також, проектом передбачена організація зелених насаджень спеціального користування. Озеленені території спеціального призначення не нормуються; їх організація згідно з проектом передбачає:

- створення озелених санітарно-захисних зон навколо промислових підприємств, об'єктів транспорту, складів та об'єктів технічної інфраструктури, охоронних зон артезіанських свердловин питної води;
- формування захисних насаджень в зонах акустичного дискомфорту, спричиненого впливом автотранспорту, озеленення вулиць;
- озеленення прибережних захисних смуг річок, струмків, ярів, природних та штучних водойм.

Передбачені також зелені насадження біля нових громадських установ (навчальні заклади, об'єкти охорони здоров'я тощо).

3.5 КЛАДОВИЩА

У межі та поза межею міста для потреб мешканців Хмельницького є 14 кладовищ традиційного поховання: з яких 8 кладовищ – не діючих і 6 – діючих. Існуючі резерви кладовищ складають біля 41 га.

Таблиця 2 Характеристика кладовищ м. Хмельницький

Назва кладовища, місцезнаходження	Площа (за відводом), га	Статус	Частка заповнення, %	Резерв, га
закриті	26,48			
«Старе», вул. Юрія Руфа (Чехова)	1,54	закрите у 1962 р.	100,0	—
«Заріччя», вул. Степана Бандери	0,96	закрите у 1964 р.	100,0	—
«Військове» (старе), вул. Кам'янецька	5,73	закрите у 1966 р.	100,0	—
«Військове», вул. Кам'янецька	2,36	закрите у 1966 р.	100,0	—
«Єврейське», вул. Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого)	0,96	закрите	100,0	—
Ружична (старе), вул. Руданського	3,18	закрите	100,0	—
Гречани (старе), вул. Західно-Окружна	6,3	закрите	100,0	—
Лезневе (старе), вул. Профспілкова	5,45	закрите	100,0	—
діючі	101,47			38,46
Лезневе (нове), вул. Профспілкова	4,46	діюче	75,0	1,115

Шаровечка, 8 км траси Хмельницький - Тернопіль	35,5	діюче	99,99	0,355
Ракове, вул. Народної Волі	37,2	діюче	32,8	25,0
Ружична (нове), вул. Смотрицького	19,5	діюче	45,0	10,725
Гречани (нове), вул. Західно-Окружна	2,0	діюче	65,0	0,700
Книжківці, вул. Василя Зеньківського	2,81	діюче	80,0	0,562

Кладовища, що знаходяться в центрі міста пропонуються до закриття, та з подальшим перетворення в меморіальні сквери, згідно чинного законодавства.

На розрахунковий строк потреба в територіях під кладовища традиційного поховання складає 74,93 га (виходячи з нормативного розрахунку – 0,24 га на 1 тис. мешканців).

Для покриття потреби міста в територіях під кладовища на розрахунковий строк передбачається за рахунок нового («Південного») кладовища, площею близько 47 га та нового кладовища на заході, за межами міста площею близько 28 га.

3.6 ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ

В існуючій характеристиці планування і забудови міста, у висновках визначені кілька напрямків основних проблем, які необхідно вирішити до 2036 року. Для цього у даній документації передбачається:

- функціональне зонування як основа удосконалення планувальної структури міста;
- удосконалення системи обслуговування всіх рівнів;
- реорганізація існуючої системи магістральних вулиць та об'їзних шляхів з метою забезпечення збільшення їхньої пропускної спроможності і безпеки руху;
- інженерна підготовка і благоустрій території;
- заходи щодо охорони й оздоровлення навколишнього середовища.

З метою забезпечення більш ефективного використання міських земель і створення сприятливих умов для проживання, передбачається організація наступних функціональних зон: *загальноміського центру, сельбищної, промислової (виробничої), транспортно-комунікаційної, ландшафтно-рекреаційної.*

Основною відмінністю даного проєкту від попереднього є те, що усі вищезазначені заходи щодо удосконалення планувальної структури і міського середовища пропонуються виконувати, як в існуючій межі міста, так і за його межею.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		111

У зв'язку з цим, в основу територіального упорядкування міста покладена ідея формування планувального каркаса на основі магістральних вулиць загальноміського та районного значення, що проходять по основних вісях функціональної діяльності міста і виходять за його межу.

Магістральні вулиці мають зв'язки з окружними дорогами, по яких передбачаються зовнішні транзитні потоки у напрямках на Львів, Вінницю, Старокостянтинів, Кам'янець-Подільський.

Окрім того, пропонується реорганізація міської магістральної вулично-транспортної мережі відповідно до сучасних вимог і перспективної інтенсивності руху масового пасажирського і легкового транспорту.

Зона загальноміського центру розглядається як поліфункціональна планувальна структура і містить у собі зону історичного ядра, зону адміністративних, торгово-комерційних, фінансових, культурно-розважальних закладів та установ, об'єктів побутового обслуговування, спортивно-рекреаційну зону, а також зону житлової забудови.

Проектними рішеннями передбачені основні заходи щодо поліпшення організації і функціонування загальноміського центру:

- реконструкція історичного ядра із збереженням планувальної структури і характеру забудови, що сформувалася;
- диференціація руху транспорту і пішоходів з виділенням зон вільних від транспорту;
- озеленення і санація внутрішньоквартальних територій.

За своєю містобудівною ємністю історично сформована частина центру міста із певними обмеженнями, наявністю вільних територій, пропускнуою здатністю вуличної мережі, потенційними можливостями інженерного обладнання (водопостачання, тепло-, електропостачання тощо) не може задовольнити потреб інвесторів як зона громадсько-ділової активності центру області, що розвивається.

Розвиток сельбищної зони передбачається за рахунок внутрішніх територіальних резервів (вільних від забудови земель) міста, за рахунок реконструкції кварталів історично сформованої забудови, за рахунок виробничих об'єктів, що підлягають виносу.

Потребу в територіях під житлове будівництво передбачено забезпечити за рахунок територій в існуючій межі та територій, які приєднуються до міста.

При формуванні багатоквартирної забудови близько 30 % від загального обсягу пропонується розмістити на території реконструкції в центральній частині (Центральний район та Західний житловий район) та в північній частині (район Заріччя) з урахуванням їх

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		112

інвестиційної привабливості, забезпеченості інженерно-транспортною інфраструктурою, наближеністю до центру та композиційної виразності.

Крім того, враховуючи процеси, що відбуваються в центральній частині міста (має місце реконструкція садибної забудови під житлово-громадську забудову), як резерв багатоквартирної забудови на позарозрахунковий строк передбачені райони реконструкції садибної забудови: район вул. Степана Бандери, район вул. Північної, район вул. Проскурівського Підпілля, район від р. Пласкої до вул. Трудової. Загальна площа території реконструкції становить близько 250 га.

За час реалізації генерального плану (з 2007 року) відбулися значні зміни у структурі розміщення багатоквартирної забудови:

- по площадках розміщення житла на вільних територіях відбулося скорочення із 175,3 га до 140,16 га;
- значно скоротилися території за рахунок винесення об'єктів (території військових частин, промислових та інших підприємств) – із 143,2 га до 62,45 га;
- пропонується розміщення 190,5 тис. м² житлового будівництва за існуючою межею міста.

По розміщенню обсягів садибної забудови освоєно біля 50 га в південній частині міста та вибірково по місту, що призвело до скорочення територій для садибної забудови в існуючій межі міста (з 400,0 га до 291,92 га).

Даним проектом пропонується збільшення територій під садибне будівництво за рахунок включення в існуючу межу 145,13 га територій.

Окрім того, даним проектом на західній околиці міста, на відстані 6 км і більше від торця злітно-посадкової смуги, передбачається розміщення садибної забудови (котеджного містечка) та резервних ділянок садибної житлової забудови. Містобудівне освоєння даних територій перспективної забудови можливе після розроблення проекту «Зони обмеження забудови із умов авіаційного шуму навколо аеродрому Хмельницький», за умови, що вони будуть знаходитись поза межами зони «Г» (згідно вимог ДСП №173-96, додаток №19); траси польотів повітряних суден не будуть перетинати сельбищної території, а відстань від межі льотного поля аеродрому, трас прольоту літаків (вертольотів) до межі перспективної забудови та зон масового відпочинку буде забезпечувати на цих територіях гігієнічні нормативи шуму.

Примітка: містобудівне освоєння можливе за умови розташування даних ділянок поза межами зони «Г» (згідно вимог ДСП № 173-96, додаток №19), яка визначається

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		113

проектом «Зони обмеження забудови із умов авіаційного шуму навколо аеродрому Хмельницький».

Згідно з державними будівельними нормами (п. 3.51 ДБН Б.2.2-12:2019) будівництво нових садибних житлових будинків та реконструкція дачних і садових будинків у садиби для постійного проживання в існуючих районах допускається за умовами:

- додержання нормативних вимог щодо житлового будинку;
- організація під'їзду до ділянки з влаштуванням розширень проїзної частини одно смугового проїзду завширшки 3 м, завдовжки 12 м не менше через кожні 100 м. При цьому радіус заокруглення проїзної частини проїздів на перехрестях повинен становити не менше 6 м.

У садибницьких та дачних поселеннях за вище вказаними умовами, а також за умови забезпечення їх послугами зв'язку та медичною допомогою.

Промислово-складська зона міста сформована з промислово-виробничих і комунально-складських об'єктів, що сконцентровані в основному в двох зонах – західній і східній. Але ще багато таких територій знаходиться по всьому місту (р-н вул. Симона Петлюри (Купріна), Кам'янецька, Тернопільська, прс. Миру тощо).

Проектом передбачено створення в районі вул. Вінницьке шосе – вул. Мельникова індустріального парку на площі 42,5 га.

Також передбачається зміна цільового призначення для територій промислових підприємств, які дисперсно знаходяться в житловій забудові і впливають на погіршення екологічної ситуації.

Для передислокації таких підприємств та об'єктів даним проектом зарезервовані території на сході міста: на подовженні вул. Прибузької, в районі проектного індустріального парку, вул. Проектної 7, в районі вул. Вінницьке шосе. Орієнтовна площа цих територій складає біля 179,6 га.

Для промислових територій орієнтовною площею близько 96,8 га передбачена перспективна зміна цільового призначення.

Ландшафтно-рекреаційна зона формується на базі існуючих зелених насаджень загального користування і створенні нових масивів.

У даний час у м. Хмельницькому не сформована єдина мережа зелених насаджень загального користування. Є тільки окремі території парків і скверів, які знаходяться, в основному, у центральній частині міста: парк ім. М. Чекмана, сквер ім. Т. Г. Шевченка, парк ім. І. Франка, меморіальний парк і ін.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		114

У північній частині існує меморіальний дендропарк «Поділля» з Меморіалом Слави та пляж на березі р. Південний Буг.

У південній частині парки та сквери відсутні.

Відповідно до розрахунків приведених у розділі «Зелені насадження» по місту необхідно додатково 28,42 га зелених насаджень загального користування.

В основу розбудови зелених насаджень загального користування та зон відпочинку в місті покладена ідея формування зелених насаджень на основі існуючих водно-зелених систем, що формуються уздовж річок Південний Буг, Кудрянка, Плоска, інших водотоків, навколо водосховищ та ставків.

На всіх озеленених територіях пропонується формування фізкультурно-спортивні зон (спортивних споруд та майданчиків) в залежності від потреб та перспектив розвитку.

Так як місто розташоване вздовж кількох водотоків на вододілах та має надзвичайно складний силует, на подальших стадіях пропонується розроблення схеми організації об'ємно-силуетної просторової організації міста із кожного в'їзду в місто.

Силуетну забудову потрібно організовувати вздовж магістралей на підвищеннях рельєфу, а також напрямків сприйняття панорам міста із далеких та ближніх напрямків.

У кожній частині міста потрібно визначити акцентну забудову (особливо вздовж зеленої зони) та фронти сприйняття рельєфу штучних ландшафтів (інтер'єр міського середовища) та коридорів сприйняття силуетної та акцентної забудови.

3.7 ПРОЄКТНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТЕРИТОРІЇ

На даний час площа міста складає 9305,0 га.

Даним проєктом передбачається як збільшення території міста, так і більш ефективно використання територій в існуючій межі.

У нову межу міста пропонується включити близько 1323,37~~309,7~~ га земель Хмельницької міської громади та сусідніх територіальних громад.

Землі, що включаються в межу міста, переважно що відносяться до земель сільськогосподарського призначення та не є особливо цінними.

Біля 40 % територій (525,8 га), що включаються в межу міста, є частково забудовані багатоквартирною (3,6 га) та садибною (100,8 га) забудовою. Половина з них (259,1 га) – це садові товариства. Також включається існуюче міське кладовище (Шаровечка), 72,3 га під вулицями, проїздами, 7,6 га смуги відводу залізниці, 41,3 га лісів.

Таким чином, проєктна площа Хмельницького складе 10628,37 га.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		115

Площа земель, які включаються в межі м. Хмельницький та їх розподілення за видами використання, потребують уточнення під час проведення додаткових робіт (виконання проєкту встановлення межі міста Хмельницького та винесення в натуру межі міста).

Згідно з п. 3 ст. 173 Земельного кодексу України включення земельних ділянок у межі населеного пункту не тягне за собою припинення прав власності і права користування цими ділянками, якщо не буде проведено їх вилучення (викуп) відповідно до Земельного кодексу України.

Згідно з п. 7 ст. 17 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» у випадку розміщення житлово-громадського або інших видів будівництва за існуючою межею населеного пункту, виконавчі органи сільських, селищних і міських рад в установленій строк узгоджують проєкт генерального плану населеного пункту з органами місцевого самоврядування, що представляють інтереси суміжних територіальних громад, з метою врегулювання питань планування територій у приміських зонах.

Згідно з п. 5 ст. 25 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» встановлення режиму забудови територій, визначених для містобудівних потреб, не тягне за собою припинення права власності або права користування земельними ділянками, зміни адміністративно-територіальних меж до моменту залучення (викупу) земельних ділянок.

Згідно з рішеннями даного проєкту, передбачається також трансформація земель в існуючій межі за рахунок освоєння сільськогосподарських земель та винесення з сільбищної зони промислових підприємств:

- нову багатоквартирну забудову на площі;
- нову садибну забудову на площі;
- нову громадську забудову на площі;
- резервування територій під підприємства на площі;
- будівництво нових вулиць, розширення існуючих вулиць (в межах червоних ліній) із збільшенням території під ними;
- організацію зелених насаджень усіх видів .

Таким чином, на розрахунковий строк частка забудованих земель збільшиться.

При цьому збільшиться частка територій під житловою забудовою, вулицями, проїздами, зеленими насадженнями.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						116
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		

Таблиця 2 Розрахунок орієнтовного використання території міста на розрахунковий строк

Функціональне використання території	Існуючий стан	Трансформація («-» вибуття; «+» нові)	Розрахунковий строк	
	га	га	га	%
1. Забудовані території:				
одноквартирної (садибної) забудови	335,73	+	1030,57	9,70
багатоквартирної забудови	1927,21	+	2555,86	24,05
громадської забудови	526,07	+	664,58	6,25
виробничі (землі промисловості, технічної інфраструктури)	810,78	+	1019,31	9,59
землі реновації		-	86,55	0,81
транспортної інфраструктури:			230,19	2,17
вулично-дорожньої мережі	-		1255,92	11,82
спеціального призначення	-	+	209,80	1,97
2. Незабудовані території:				
кладовища	106,0		82,36	0,78
меморіальні сквери			42,38	0,40
зелені насадження	315,0		2072,97	19,50
з них зелені насадження загального користування	315,0		1330,39	12,51
сільськогосподарські території:	3403,3	-	919,65	8,65
з них:				
садові товариства	1500,3		919,65	8,65
водні поверхні	417,92	+	458,23	4,31
інші (заболочені, відкриті без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом, порушені)	1074,17		0	0
УСЬОГО	9305,0		10628,37	100

3.8 ОХОРОНА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Хмельницький має понад 500-річну історію і згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 р. за № 878 «Про затвердження Списку історичних населених місць України» місто віднесене до історичних населених пунктів.

Постановою Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 року за № 318 «Про затвердження Порядку визначення меж та режимів використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на території історичних ареалів населених місць», а також Постановою Кабінету Міністрів України від 3 липня 2006 року за № 909 (п. 2) визначена необхідність розроблення науково-проектної документації для визначення, використання і збереження історичного ареалу міст, селищ та сіл, занесених до списку історичних населених пунктів.

Згідно з діючою нормативною документацією розробляється два види науково-проектної документації: «Історико-архітектурний опорний план, межі історичних ареалів

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		117

міста»; «Зони охорони пам'яток архітектури та містобудування» у масштабі розроблення генерального плану.

Перелічена документація є окремими видами робіт, а не розділами генерального плану. Документація «Історико-архітектурний опорний план м. Хмельницький» розроблена у 2017 році ПОГ «Інститут культурної спадщини» ВРОКСУ (м. Київ).

Відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини» з метою захисту традиційного характеру середовища окремих пам'яток, комплексів (ансамблів) навколо них повинні встановлюватися зони охорони пам'яток: охоронні зони, зони регулювання забудови, зони охоронюваного ландшафту, зони охорони археологічного культурного шару. Межі та режими використання зон охорони пам'яток визначаються науково-проектною документацією на основі історико-архітектурного опорного плану та затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини, тобто Міністерством культури та інформаційної політики України.

За ступенем історико-культурної цінності в історико-архітектурному опорному плані визначена номенклатура територій та зон охорони пам'яток на території м. Хмельницький:

1. Території пам'яток.
2. Комплексна охоронна зона. У м. Хмельницькому визначені три комплексні охоронні зони:
 - пам'яток історичного центру міста, відносно компактно розташованих по вул. Проскурівській, Героїв Маріуполя (Гагаріна), Європейській, Грушевського та прилягаючих до них відтінків вулиць;
 - пам'яток в районі залізничної станції Гречани та містечка залізничників при ній;
 - пам'ятного знаку на честь воїнів-односельців та Братської могили радянських воїнів по вул. Кам'янецька, 172.
3. Охоронні зони дискретно розташованих пам'яток.
4. Зони регулювання забудови.

На території міста визначено дві зони регулювання забудови – I-ї категорії (суворого регулювання забудови) та II-ї категорії (загального регулювання забудови) з відповідним режимом використання території. До першої відносяться дві ділянки – північна та південна. Північна включає в себе історичної території міста в межах 1824 р., окрім тієї, що увійшла до комплексної охоронної зони і за виключенням повністю деградованих ділянок або таких, які не мають просторово-візуальних зв'язків з пам'ятками історичної

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		118

частини міста. Південна визначена навколо воєнного містечка 35-го Белгородського драгунського полку в Дубовому.

Зона регулювання забудови II категорії також складається з двох ділянок: південної і східної. Обидві є складовою історичної території міста у межах 1888 р., на них збереглося історичне розпланування того часу, наявні пам'ятки та об'єкти культурної спадщини, просторово-візуальні зв'язки з пам'ятками історичного центру міста.

5. Зони охорони археологічного культурного шару.

У м. Хмельницькому визначено зони охорони археологічного культурного шару 1-ї та 2-ї категорії з відповідними режимами використання.

У м. Хмельницькому пропонується визначити один історичний ареал, до меж якого було включено центральне розпланувальне ядро міста, сформоване у кін. XIX ст. (зі змінами, внесеними у 1950-ті рр.), з найкраще збереженою історичною забудовою та двома основними містобудівними вузлами – центральною площею та Майданом Незалежності.

Згадана вище територія має найбільшу містобудівну, архітектурну, естетичну цінність. Окрім того, в межах зазначеної території спостерігається найбільша концентрація об'єктів культурної спадщини.

Межа історичного ареалу проходить: від перетину вул. Героя України Олексія Скоблі (Пушкіна) та Кам'янецької по вул. Кам'янецькій у північному напрямку до перетину з вул. Вайсера, по вул. Вайсера на схід до перетину з вул. Свободи, по вул. Свободи на південь до перетину з вул. Подільською, по вул. Подільській на південний схід до перетину з прв. Шевченка, по прв. Шевченка у південно-західному напрямку до перетину з вул. Пилипчука, по вул. Пилипчука на схід до проїзду, що проходить у південному напрямку до вул. Проскурівської, по вул. Проскурівській до східної межі парку ім. І. Франка, по східній межі згаданого вище парку до вул. Героя України Олексія Скоблі (Пушкіна) у західному напрямку до вихідної точки. Площа – 146,263 га.

Зазначена документація була врахована при коригуванні (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький

3.9 ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

На даний час у м. Хмельницький розташовано п'ять пожежних депо (по вул. Героїв Чорнобиля, 1/1, вул. Майборського, 3, вул. Північна, 43 94, вул. Шептицького Симона Петлюри (Купріна)), 58, вул. Озерна 16/1), на території яких розміщено 14 пожежних автомашин (автоцистерн та автодрабин).

На розрахунковий строк у м. Хмельницький необхідно 40 пожежних автомобілів:

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		119

- 39 автомобілів (автоцистерн або автонасосів), (для населених пунктів з населенням від 201 до 500 тис. осіб – 1 пожежна автомашина на 8,0 тис. осіб);
- 3 спеціальних пожежних машини (автодрабина або автопідйомник)², оскільки в місті є будинки заввишки 4 поверхи і більше.

Таким чином, додаткова потреба у пожежних автомашинах складає 28 пожежних автомобілів (автоцистерн).

Враховуючи масштаби міста, його розміри та необхідність забезпечення нормативних вимог (радіус обслуговування пожежними депо прийнятий у 3 км по дорогах загального користування), проектом пропонується розміщення 6 нових пожежних депо (по 4-5 пожежні автомобілі)³:

- по вул. Озерна (нині відведена ділянка) на перехресті вул. Проектна 17 та вул. Молодіжної;
- у промисловій зоні в районі прс. Миру;
- біля кладовища по вул. Західно-Окружна;
- у східній промисловій зоні по вул. Вінницьке шосе;
- у південному житловому масиві по вул. Проектна 27 (вул. Шептицького (Раскової));
- у комунальній зоні біля кладовища Ракове (по вул. Проектна 31).

Необхідна під пожежні депо площа складає 0,9-1,75 га⁴ на об'єкт згідно табл. 6.1 ДБН Б.2.2-12:2019. Пріоритетність будівництва нових пожежних депо вирішується планами соціально-економічного розвитку міста.

У разі розміщенні нових виробничих об'єктів (промислових, сільськогосподарських тощо) враховувати при розміщенні нових пожежних депо вимоги п. 3.37 СНиП II-89-80* та п. 3.31 ДБН Б.2.4-3-95.

Розміщення 100 % резерву основних пожежних машин (машин, які подають на пожежу вогнегасні речовини) слід передбачати у гаражних приміщеннях будівель пожежних депо (згідно з вимогами п. 2.35 ДБН В.1.2-4-2006).

Протипожежні відстані між житловими, громадськими та адміністративно-побутовими будівлями до виробничих будинків промислових підприємств і

² Інші (додаткові) типи спеціальних пожежних автомашин визначаються територіальними органами пожежної охорони, виходячи з місцевих умов

³ Показані на схемі «Генеральний план (основне креслення)»

⁴ При введенні до штатів пожежних частин спеціальних пожежних автомашин слід передбачати 50 %-й резерв таких машин у гарнізоні.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		120

сільськогосподарських будівель приймати згідно з вимогами розділу «Протипожежні вимоги» ДБН Б.2.2-12:2019.

Даним проектом також передбачені протипожежні містобудівні заходи, спрямовані на попередження і боротьбу з пожежами.

Згідно з вимогою розділу «Протипожежні вимоги» ДБН Б.2.2-12:2019 відстань від межі забудови населеного пункту до лісових масивів повинна бути не менше 50 м.

При проектуванні проїздів і пішохідних шляхів у місті необхідно забезпечувати можливості проїзду пожежних машин до житлових і громадських будинків, у тому числі із вбудовано-прибудованими приміщеннями, і доступ пожежників з автодрабин і автопідйомників у будь-яку квартиру чи приміщення.

Крім того, з метою забезпечення пожежогасіння, передбачається закріплення водопровідних мереж, влаштування на них пожежних гідрантів на відстані не більше 150 м один від одного, створення запасу води, яку необхідно зберігати у спеціальних резервуарах на територіях водопровідних споруд. На територіях зелених насаджень загального користування та місць відпочинку створюються штучні водойми, що одночасно можуть використовуватися для зберігання аварійних запасів води. У районах садибної забудови передбачається встановлення водопровідних колонок.

Береги річок та штучних водойм облаштовуються пірсами через кожні 500 м, що забезпечить зручний забір води у будь-яку пору року не менше, ніж трьома пожежними машинами водночас. Пірси повинні бути обладнані зручними під'їздами. Проектування пірсів та під'їздів до них виконується на подальших стадіях проектування (детальний план території тощо).

Водопровідна мережа господарсько-протипожежна, кільцева, низького тиску, має протипожежні гідранти, а також арматуру для аварійного відключення ділянок мережі. Елементи системи, що відносяться до протипожежного водопостачання, – першої категорії. Подача води споживачам забезпечується цілодобово.

Протипожежні потреби водопроводу (див. розділ «Водопостачання та каналізація»), у цілому по місту, складають 1890 м³ (три розрахункові пожежі по 55 л/с на зовнішнє пожежогасіння та дві розрахункові пожежі по 5 л/с – внутрішнє пожежогасіння). Максимальний строк відновлення протипожежного запасу води у даному населеному пункті і на промислових підприємствах з виробництвами категорії А, Б, В по вибухопожежній та пожежній небезпеці – 24 години. Відновлення пожежного об'єму води забезпечується при зниженні подачі води на інші потреби на 2 %, що не перевищує допустимих показників згідно з ДБН В.2.5-74:2013 п. 6.2.14.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		121

Протипожежний запас намічається зберігати в резервуарах чистої води (РЧВ) на водопровідних ділянках. Протипожежні потреби для кожної зони водопостачання визначаються на стадії розроблення спеціалізованої схеми відповідно до розрахункової чисельності населення, категорії виробництв та ступеню вогнестійкості будинків окремих зон (витрати води на зовнішнє пожежогасіння в населеному пункті повинно бути не менше кількості води на пожежогасіння житлових та громадських будівель, вказаних у табл. 4, ДБН В.2.5-74:2013).

Водозабірні свердловини з дебітом 5 л/с і більше повинні мати пристрої для забору води з них пожежними автомобілями.

3.10 ОБГРУНТУВАННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

З метою охорони і оздоровлення навколишнього середовища та для забезпечення екологічної стійкості території до техногенного навантаження у проєкті рекомендовано виконати ряд планувальних і технічних заходів, з урахуванням першочергового виконання заходів передбачених «Програмою охорони довкілля міста Хмельницького на 2021 - 2025 роки» та інших цільових програм, що діють у місті. Намічений комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території, місцевого самоврядування з урахуванням заходів, визначених місцевими та регіональними програмами санітарно-гігієнічного та природоохоронного спрямування.

Для територіально-планувальної організації міста з урахуванням планувальних обмежень як зон регулювання та обмеження забудови:

Для забезпечення санітарно-гігієнічних умов на території існуючої житлової забудови пропонується:

- упорядкування системи існуючих СЗЗ промислово-комунальних підприємств, нормативні параметри СЗЗ яких не витримуються, методом їх зменшення до необхідних мінімальних розмірів, у деяких випадках, при ефективному впровадженні інженерних заходів, до зовнішніх меж виробничих територій. Рекомендується органам виконавчої влади визначити своїм розпорядженням перелік підприємств, у межах СЗЗ яких знаходиться житлова забудова та прирівняні до неї об'єкти, що потребують розробки і погодження проєктів скорочення їх СЗЗ. Проєкти організації СЗЗ зі скороченням їх нормативних параметрів мають бути погоджені відповідними контролюючими органами і затверджені у встановленому законодавством порядку. При цьому для існуючих та

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		122

перспективних промвузлів передбачити розробку проєктів комплексних СЗЗ. Слід зазначити, що розміри санітарно-захисної зони можуть бути зменшені, коли в результаті розрахунків та лабораторних досліджень, проведених для району розташування підприємства або іншого виробничого об'єкта, буде встановлено, що на межі житлової забудови та прирівняних до неї об'єктів концентрації шкідливих речовин у повітрі, рівні шуму, вібрації, ультразвуку, електромагнітних та іонізуючих випромінювань, статичної електрики не перевищуватимуть гігієнічні нормативи. У випадку, коли неможлива організація СЗЗ в конкретних умовах, необхідно приймати рішення про зміну технології виробництва, що передбачає зниження викидів шкідливих речовин у повітря, його перепрофілювання або передислокацію. Контроль за виконанням цих заходів здійснюють державні санітарно-епідеміологічні служби та установи МОЗ України. З метою скорочення нормативних параметрів СЗЗ в межах яких знаходиться житлова забудова рекомендуються наступні інженерно-планувальні заходи:

- провадження новітніх технологій з очищення забруднюючих речовин,
- за умови доцільності перенесення джерел викидів забруднюючих речовин у глиб виробничої території,
- винесення найбільш шкідливих технологій на безпечну від сельбищної території відстань на існуючі або резервні ділянки промислового призначення,
- перепрофілювання виробництва;
- винесення ділянок виробництва асфальту з виробничих територій КП БРЕД ВК Хмельницької МР по вул. Романа Шухевича, 105 (вул. Курчатова) та з ВАТ «Хмельницьке ШБУ-56» по вул. Геологів;
- промислові, комунальні та сільськогосподарські підприємства, ділянки яких знаходяться в оточенні житлової забудови та несумісні в санітарно-гігієнічному відношенні, підлягають зміні їх функціонального призначення на ділянки громадської забудови, що не потребують встановлення СЗЗ;
- закриття органами місцевого самоврядування ділянок діючих кладовищ, що найближче розташовані до існуючої житлової забудови, після їх остаточного заповнення, з заборонаю наступного їх повторного використання (проведення підзахоронення на місці існуючих поховань). Першочергово виконати 100 % забезпечення житлової забудови в межах СЗЗ діючих кладовищ централізованим водопостачанням та водовідведенням. СЗЗ закритих кладовищ після закінчення кладовищного періоду може бути зменшена до 50 м. Відповідно вимог ДБН Б.2.2-12:2019 (табл. 6.2, Примітка 2), в умовах міської забудови що склалася, рішення щодо розміщення нових об'єктів у зонах, що примикають до закритих

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		123

кладовищ, приймаються за узгодженням з місцевими органам санітарного надзору в залежності від природних умов (рельєф місцевості, гідрогеологія тощо) та ступеню інженерного обладнання території;

Для забезпечення санітарно-гігієнічних умов на території перспективної житлової забудови необхідно:

- дотримання параметрів планувальних обмежень при реалізації рішень передбачених даним проектом: розроблення проектів організації СЗЗ при будівництві нових та реконструкції існуючих виробничо-комунальних підприємств та проектів комплексних СЗЗ для промвузлів; дотримання параметрів обмежень, визначених санітарними нормами та екологічним законодавством, при будівництві об'єктів та мереж інженерної інфраструктури – СЗЗ від очисних споруд зливової каналізації, каналізаційних насосних станцій, охоронних зон свердловин тощо;

- в умовах міської забудови що склалася, рішення щодо будівництва житлових і громадських будівель та розміщення нових об'єктів в СЗЗ діючих кладовищ приймати лише після закінчення кладовищного періоду та скорочення СЗЗ, за умови отримання позитивного висновку місцевими органами держсанепідслужби;

- при проведенні інженерної підготовки території врахування існуючих та запропонованих ділянок щодо встановлення прибережних захисних смуг водоєм та розробкою на дані ділянки технічної документації із землеустрою;

- містобудівне освоєння ділянок, які згідно з рішеннями генплану змінюють функціональне призначення, слід проводити з урахуванням існуючих нормативів СЗЗ суміжних промислово-комунальних територій, залізничних колій та при необхідності виконувати інженерно-планувальні заходи для скорочення СЗЗ;

Для охорони повітря:

- інвентаризація всіх джерел викидів, забезпечення контролю за нештатними ситуаціями, запровадження сучасних технологій уловлювання та очищення на підприємствах, що здійснюють викиди забруднюючих речовин у повітря з планувальною організацією території підприємств і упорядкуванням та озелененням їх СЗЗ;

- подальший моніторинг впливу підприємств на оточуюче житлове середовище та вдосконалення контрольно-дозвільної системи щодо розміщення нових виробничих цехів або підприємств, нарощування виробничих потужностей, зміни їх виробничої діяльності, впровадження заходів щодо зменшення викидів забруднюючих речовин;

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		124

- паспортизація пилогазоочисного устаткування на підприємствах, перевірка ефективності його роботи та утримання в належному стані;
 - проведення заходів по зменшенню шкідливих викидів у повітря від котелень МКП «Хмельницьктеплокомуненерго» та КП «Південно-Західні тепломережі»; проведення теплотехнічних випробувань котелень, для яких передбачене виконання даних робіт;
 - екологічно спрямовані напрямки розвитку зовнішніх і внутрішніх транспортних зв'язків, вулично-магістральної мережі міста: створення нових магістральних вулиць з метою раціональної організації руху транспорту; будівництво мостових переходів, транспортних розв'язок; подальший розвиток вулично-дорожньої мережі – будівництво нових та реконструкція існуючих з сучасними технічними параметрами доріг (див. розділ «Транспорт»);
 - впорядкування руху транзитного транспорту та автобусів приміського та міського сполучення;
 - обмеження в'їзду автотранспорту у рекреаційні та природоохоронні зони;
 - реєстрація відповідно до чинних вимог приватних авторемонтних майстерень, що виконують лакофарбувальні роботи, з їх подальшим контролем за виконанням природоохоронних заходів;
 - упорядкування системи АЗС, АГЗС, СТО, гаражів із дотриманням санітарних вимог щодо їх санітарних розривів та санітарно-захисних зон;
 - оновлення рухомого складу автотранспорту, що працює на міських автобусних маршрутах, врахування техніко-екологічних характеристик транспортних засобів при проведенні конкурсу з визначення перевізників;
 - проведення ремонтно-будівельних робіт вулиць і доріг, поліпшення якості дорожнього покриття;
 - недопущення спалювання сухої рослинності та опалого листя на території міста;
 - створення зелених насаджень вздовж вулиць для захисту від шуму та загазованості житлових та рекреаційних територій;
- Для охорони та раціонального використання водних ресурсів:
- проведення комплексу заходів щодо благоустрою та захисту водойм з організацією та благоустроєм, інженерним облаштуванням рекреаційних зон; оздоровлення водойм з ліквідацією анофелогенних ділянок;
 - реалізація робочого проекту по оздоровленню р. Плоска в межах міста;

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		125

- розроблення проєкту землеустрою щодо встановлення меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг водних об'єктів міста, з винесенням їх меж в натуру, ландшафтним благоустроєм та постійним контролем щодо дотримання режиму господарської діяльності;
- контроль хіміко-бактеріологічних показників води Хмельницького водосховища в місцях організованого відпочинку;
- впровадження комплексу заходів щодо екологізації водогосподарського комплексу міста: виконання заходів щодо приведення показників жорсткості води та вмісту заліза, марганцю, аміаку до санітарних норм; реконструкція та оновлення на сучасному рівні всього водопровідного господарства (мереж, насосних станцій тощо); реконструкція та розширення мереж централізованого водопостачання та водовідведення з підключенням всіх об'єктів до централізованої системи водопостачання та водовідведення та інші заходи (див. розділ Водопостачання);
- впровадження комплексу заходів з метою раціонального використання водних ресурсів: обладнання житлових квартир водолічильниками, модернізація діючих та будівництво нових систем зворотного і повторного водопостачання, заборона використання питних вод у технічних цілях, ліквідація непродуктивних витрат води, впровадження водозберігаючих технологій;
- завершення виготовлення земельпорядної документації по встановленню меж II та III поясів зони санітарної охорони джерел централізованого водопостачання та здійснення постійного контролю щодо дотримання правового режиму I, II, III-го поясів зон санітарної охорони підземних джерел водопостачання;
- на промислових та комунальних підприємствах міста забезпечити контроль щодо відповідності показників стічних вод нормативним показникам для приймання стічних вод у мережу централізованого водовідведення, в разі перевищення – забезпечити попередню очистку стоків перед випуском у міську каналізацію з будівництвом локальних очисних споруд;
- будівництво системи відведення поверхневого стоку з усієї території міста, будівництво очисних споруд зливової каналізації в існуючих та проєктних місцях випуску стічних вод (див. розділи Водовідведення, Дощова каналізація);
- будівництво та реконструкція станцій миття автомобілів з оборотним водопостачанням на автотранспортних підприємствах;
- дотримання правил експлуатації станцій знезалізнення водозаборів та поводження з супутніми відходами при їх утилізації;

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		126

- інженерна підготовка при освоєнні територій, що зазнають впливу несприятливих природних процесів: регулювання поверхневого стоку, протипаводковий захист території, ліквідація підтоплення та заболочення, рекультивація порушених ділянок тощо (див. розділ Інженерна підготовка та захист території);

Для охорони ґрунтів:

- проведення геохімічного обстеження території міста: першочерговому обстеженню підлягають ділянки, що змінюють функціональне призначення з комунально-промислових територій на житлово-громадські, з подальшим виконанням у разі необхідності заходів з санації забруднених ділянок;

- контроль стану забруднення ґрунтів у місцях зберігання токсичних промислових відходів;

- дотримання вимог щодо санітарного очищення території, забезпечення 100 % охоплення території планово-подвірною санітарною очисткою, розвиток системи роздільного збору сміття; ліквідація несанкціонованих звалищ побутових відходів; будівництво сміттєпереробного заводу переробки твердих побутових відходів з використанням сучасних технологій, з подальшою рекультивацією та поступовою консервацією діючого міського сміттєзвалища, та виконання інших заходів щодо поводження з ТПВ (див. розділ «Санітарне очищення території»);

- збільшення кількостей пунктів прийому небезпечних відходів від населення (відпрацьованих акумуляторних батарей, масел та шин від експлуатації приватного автотранспорту, відпрацьованих люмінесцентних ламп, комп'ютерної, малої та великої побутової техніки) та подальшою передачею на спеціалізовані підприємства з їх переробки та знешкодженню;

- розроблення перспективної схеми розміщення стаціонарних пунктів приймання ресурсних відходів;

- застосування економічних та регулятивних важелів для зменшення обсягів утворення та накопичення промислових відходів;

- сприяння створенню та функціонуванню підприємств, зайнятих збором та утилізацією відходів;

- проведення рекультивації порушених ділянок;

- бережливе ставлення до родючого шару ґрунтів, які зазнають механічного зняття, залуження та закріплення його на ділянках поверхневого змиву тощо;

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		127

- впровадження режимної сітки спостережень за станом та прогнозуванням розвитку небезпечних геологічних процесів на території міста (зсувні явища, просідання, карстоутворення тощо);

- впровадження комплексу заходів з інженерної підготовки території: захист від підтоплення, благоустрій і розчищення водойм; розчистка русел струмків з ліквідацією штучних перепон для поверхневого стоку тощо (див. «Інженерна підготовка та захист території»);

Для зменшення впливу фізичних факторів на навколишнє середовище (шум, електромагнітне випромінювання). Основним джерелом шумового забруднення є залізничний та автомобільний транспорт. При прийнятті проєктних рішень враховується фактор акустичного впливу. Дотримання нормативних рівнів шуму від залізниці забезпечується смугою охоронних зелених насаджень у межах нормативних параметрів санітарно-захисної зони, яка для основних колій складає 100 м, а на під'їзних і пристанційних шляхах – 50 м (ДБН Б.2.2-12:2019).

Для забезпечення нормативних рівнів шуму на території житлової забудови пропонується:

- на частині вільних територій організація комунально-промислової зони та протишумових зелених насаджень;

- на територіях сформованої житлової забудови, де неможливо досягти нормативних рівнів звуку шумозахисним озелененням – спорудження шумозахисних екранів на ділянках впливу залізниці на існуючу та перспективну житлову забудову, а саме: частково вулицях Чорноострівській, Локомотивній, Волочиській, Вокзальній, Героя України Олексія Скоблі (Пушкіна), Богуна, Ярослава Стецька, Болохівській, Саварчука, Костя Степанкова (Пархоменка), Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого), Проскурівській, Калнишевського, Дмитра Донцова (Матросова), в районі вул. Чорновола, провулків Гвардійському, Болотному;

- містобудівне освоєння ділянок, які згідно з рішеннями генплану змінюють функціональне призначення, необхідно проводити з урахуванням існуючих нормативів санітарно-захисних зон від залізниці, які при застосування інженерних заходів по зниженню шуму можливо зменшити до 50 м. При цьому, в межах СЗЗ залізниці доцільно розміщувати об'єкти комунального призначення, гаражі тощо, з обов'язковим озелененням не менше 50 % площі СЗЗ.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		128

Забезпечення нормативного санітарно-гігієнічного стану по фактору акустичного впливу на прилеглих до магістральних вулиць територіях забезпечується переважно за рахунок створення придорожніх захисних зелених насаджень.

Решта джерел шумового забруднення, такі як промислові підприємства, трансформаторні підстанції, мають локальний вплив, що не виходить за межі охоронної зони об'єктів.

У перспективі додатковим джерелом епізодичного акустичного впливу на західній околиці міста може бути функціонування аеропорту. З метою уточнення параметрів зон обмеження забудови навколо аеропорту за акустичними умовами необхідне розроблення спеціалізованого проєкту, з урахуванням останніх методик обчислення, перспективи використання та розвитку аеродрому, сучасного та перспективного парку повітряних суден, що експлуатуються та сучасних вимог сертифікації літаків ІКАО щодо двигунів повітряних суден. Це в свою чергу дасть можливість визначити необхідний комплекс планувальних та інженерних заходів для будівель і споруд, розташованих у зонах Б і В.

Джерелами електромагнітного випромінювання на території міста є трансформаторні підстанції, ЛЕП, Хмельницький РТПЦ, базові станції мобільного зв'язку.

З метою захисту території житлової забудови від впливу електромагнітного випромінювання згідно з вимогами п. 1.6.5. «Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань» від 13.03.2017 № 239 зі змінами, встановлення фактів дотримання гранично допустимих рівнів електромагнітного поля (ЕМП) має проводитися підприємствами, установами, закладами, що уповноважені центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я.

Всі трансформаторні підстанції розташовані в межах промислових територій і не створюють впливу на житлову забудову.

Від ЛЕП напругою 35, 110 кВ з метою обмеження впливу на суміжні ділянки та об'єкти, згідно з ДБН Б.2.2-12:2019, табл. 8.5*, встановлюються охоронні зони в обидві сторони відповідно 15, 20 м.

Ці обмеження відносяться до постійного фактору присутності і враховуються при прийнятті проєктних рішень щодо організації планувальної структури території міста.

Ландшафтно-планувальні заходи:

- проведення інвентаризації зелених насаджень населеного пункту у відповідності з вимогами п. 6.8 «Правил утримання зелених насаджень міст та інших населених пунктів»;

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		129

- формування зелених насаджень загального користування: локальних місць рекреаційного використання (скверів, парків, пішохідних зв'язків) з їх благоустроєм та ландшафтною організацією (дендрологічний склад, малі архітектурні форми).
- формування зелених насаджень спеціального призначення (санітарно-захисні зони, протишумове озеленення транспортних коридорів, озеленення магістральних вулиць і доріг, протишумове озеленення вздовж залізниці тощо); врахування фактору атмосферного та шумового забруднення середовища при плануванні робіт з висадження зелених насаджень вздовж вулично-магістральної мережі;
- формування насаджень обмеженого використання: озеленення та ландшафтне впорядкування територій рекреаційних закладів у межах їхнього відводу, внутрішньоквартальне озеленення;
- виготовлення технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж існуючих та перспективних об'єктів та територій природно-заповідного фонду з винесенням меж в натурі (на місцевості);
- розроблення проєктів створення перспективних об'єктів ПЗФ;
- розроблення проєкту екологічної мережі міста.

Для підвищення якості оцінки антропогенного впливу урбанізованої території на навколишнє природне середовище, прогнозування стану екосистем та досягнення їх екологічної рівноваги, проєктом рекомендується розширення та налагодження в місті системи моніторингу навколишнього природного середовища (повітряний та водний басейни, ґрунт, надра) з організацією стаціонарних постів та пунктів контролю в межах житлової, промислової та рекреаційно-оздоровчої зон.

Впровадження вищезазначених заходів сприятиме покращенню умов проживання, оздоровленню міського середовища та підвищенню його екологічної стійкості до техногенних навантажень.

3.11 ТРАНСПОРТ

3.11.1 Автомобільні дороги

Основні рішення коригування (внесення змін) генерального плану розвитку міста Хмельницький щодо зовнішніх автодоріг та автомобільних перевезень направлені, в першу чергу, на розвантаження магістральної мережі міста шляхом відведення транзитного транспорту; реконструкцію прилягаючих автодоріг та будівництво нових їх ділянок і транспортних розв'язок з огляду на проходження в зоні впливу міста автомобільних

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		130

транспортних коридорів, а також стосуються вдосконалення інфраструктури вантажних та пасажирських автоперевезень.

Відповідно до Концепції створення і функціонування національної мережі транспортних коридорів в Україні та Схеми планування території Хмельницької області, в зоні впливу м. Хмельницький пройдуть траси автомобільних транспортних коридорів:

– коридори, що передбачені до будівництва: Європа – Азія напрямку Косини – Івано-Франківськ – Хмельницький – Вінниця – Кропивницький – Дніпро – Донецьк – Ізварине та Критський №5 Косини – Івано-Франківськ – Хмельницький – Підгайці, що пройдуть по суміщеній ділянці, а також Балтійське море – Чорне море Ягодин – Ковель – Луцьк – Хмельницький – Балта – Одеса.

– коридори, що передбачені до реконструкції проходять по міжнародній автомобільній дорозі М-12: Балтійське море – Чорне море (з відгалуженням) напрямку Ягодин – Ковель – Луцьк – Хмельницький – Хмельницький – Вінниця – Умань – порти Чорного моря, Хмельницький – Чернівці – Мамалига. На перспективу передбачена реконструкція зазначеної автомобільної дороги за параметрами 1А технічної категорії.

Перетин автомобільних коридорів з іншими автомобільними дорогами та залізничними лініями передбачений в різних рівнях.

Крім того коригування генерального плану передбачає таке.

Відповідно до Схеми планування території Хмельницької області, для зменшення навантаження від транзитного транспорту, що проходить по вулиці Вінницьке шосе, проектом передбачено будівництво північно-східної об'їзної автодороги Н-03 Житомир-Чернівці, яку в східній частині передбачено підключити до існуючої об'їзної автодороги. Автодорогу запроєктовано за параметрами 1 технічної категорії.

На першу чергу, відповідно до проекту реконструкції автомобільної дороги М-12 Стрий – Тернопіль – Кропивницький – Знам'янка, розробленого Службою автодоріг у Хмельницькій області, передбачено проведення реконструкції зазначеної автодороги під 1 технічну категорію.

Відповідно до Схеми планування території Хмельницької області проектом передбачено проведення реконструкції зі збільшенням технічної категорії автомобільних доріг: Н-03 Житомир – Чернівці (за параметрами І технічної категорії), М-12 Стрий – Хмельницький – Кропивницький – Знам'янка (за параметрами І техн. категорії); Т23-11 Хмельницький-Волочиськ та Т-23-05 Хмельницький – Віньківці – Дашківці ((за параметрами II-III технічної категорії).

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						131
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		

Проведення реконструкції та капітального ремонту автомобільних доріг місцевого значення на під'їздах до міста.

Будівництво логістичних комплексів вздовж об'їзної автодороги біля аеропорту, а також на в'їзді в місто зі східної сторони по вул. Вінницьке шосе.

Будівництво пунктів автосервісу та автостоянок для відстою вантажного транспорту на в'їздах до міста.

3.11.2 Автомобільний транспорт

Даною документацією передбачено для зменшення навантаження на центральну частину міста закриття існуючої АС-3, що розташована по вулиці Староміська.

Крім того, передбачено розташування в місті Хмельницькому двох нових автобусних станцій III-IV класу за межами центральної частини міста по Вінницькому шосе та вул. Львівське шосе з метою розвантаження існуючих автостанцій, зменшення кількості відправлень пасажирів приміського сполучення

До перспективних автостанцій передбачено підведення тролейбусних та автобусних ліній для зв'язку з центральною частиною міста та залізничним вокзалом.

По існуючих автостанціях передбачено проведення реконструкції та капітального ремонту до належного технічного стану з впровадженням сучасного інформаційного забезпечення; подальша оптимізація мережі автобусних маршрутів у всіх видах сполучення; модернізація та придбання нового рухомого складу великої та середньої місткості.

3.11.3 Залізничний транспорт

Розвиток залізничного вузла намічено з урахуванням розвитку залізничного транспорту України. Згідно з Концепцією створення та функціонування національної мережі міжнародних транспортних коридорів в Україні передбачається проведення подальшої модернізації існуючої залізничної мережі за напрямом міжнародного коридору Критський №3 напрямку Київ – Жмеринка – Хмельницький – Тернопіль – Красне – Львів – Мостиська з проведенням реконструкції залізничних станцій на цій лінії для реалізації високих швидкостей.

Крім того, по залізничному транспорту передбачено:

– відповідно до ДБН В.2.3-19-2008 передбачено будівництво обхідних залізничних ліній Хмельницького залізничного вузла для пропускання транзитних вантажних поїздів без заходу в місто. Проходження залізничної лінії визначається на

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
						132
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		

подальших стадіях проєктування, при розробці відповідного ТЕО спеціалізованою організацією;

- модернізацію та електрифікацію напрямку на транзитному зв'язку через Україну (Коростень – Шепетівка – Хмельницький - Кам'янець-Подільський) країн Молдови і Білорусі з метою покращення умов обслуговування вантажних та пасажирських перевезень та підвищення швидкості руху поїздів;
- розміщення транспортних розв'язок у двох рівнях на перетинах залізничних колій з вулицями та автомобільними дорогами замість переїздів у створі вулиць Свободи, Старокостянтинівське шосе, Копистинське шосе та Проєктної 34;
- реконструкція існуючих шляхопроводів через залізницю;
- у зв'язку з проходженням залізничного транспортного коридору проєктом на перспективу передбачено закриття існуючих переїздів в одному рівні, а також встановлення шумозахисних екранів у межах проходження залізничної лінії територією житлової забудови;
- упорядкування малодіяльних під'їзних колій у промислових районах;
- у зв'язку з введенням в дію системи автоблокування на дільниці Гречани-Ярмолинці, передбачається закриття роз'їздів Малиничі, Буйволовецький;

3.11.4 Авіаційний транспорт

На перспективу проєктом передбачено відродження аеропорту «Хмельницький» реконструкцією аеровокзалу, розміщення вантажних складів логістичних хабів, організація автобусних (а при збільшенні пасажиропотоків і тролейбусних маршрутів) на зв'язку з містом.

Відповідно до Державної цільової програми «Розвитку аеропортів України на період до 2023 року» по аеропорту «Хмельницький» передбачено:

- ремонт злітно-посадкової смуги з оснащенням її необхідним світлосигнальним і радіотехнічним обладнанням;
- відкриття регулярних рейсів у напрямках до міст України та міст інших держав;
- створення належних умов для прийому пасажирів повітряних рейсів;
- організація транспортної інфраструктури (благоустрій площі біля аеропорту, організація регулярного руху міського транспорту, будівництво відкритих автостоянок) для забезпечення очікуваних пасажироперевезень на зв'язку населених пунктів з аеропортом.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		133

Крім того, аеропорт передбачено розвивати не тільки як пасажирський, а також і як вантажний шляхом створення транскордонних транспортно-логістичних центрів європейського зразка, що надаватимуть повний перелік логістичних та суміжних послуг, у тому числі: міжнародні та внутрішні вантажні перевезення, забезпечення якісними складськими приміщеннями, функції митниці, послуги оброблення, управління, фасування та пакування товарів.

3.11.5 Магістральна вулично-дорожня мережа

Розвиток магістральної мережі міста передбачає подальше вдосконалення та формування радіально-кільцевої структури, що дозволить вивести транзитний рух за межі забудови, розвантажити магістралі центральної частини Хмельницького. Магістральна вулична мережа і надалі буде складатися з магістральних вулиць загальноміського та районного значень.

По вуличній мережі передбачено:

Загальноміського значення регульованого руху:

1. Відповідно до розробленого ТЕО та для обслуговування нових кварталів багатоквартирної забудови проектом передбачено будівництво вул. Проектної № 2, яка пройде від вул. Степана Бандери до вул. Західно-Окружної. Протяжність вулиці становитиме 2,5 км, ширина проїзної частини 15,0 м.

2. Для зменшення навантаження на центральну частину міста проектом передбачено створення магістральної вулиці загальноміського значення, що пройде вздовж залізничної лінії та зв'яже між собою вулицю Свободи та Західно-Окружну. Зазначений захід включатиме в себе:

- будівництво вул. Проектної № 1, яка пройде від вул. Героя України Олексія Скоблі (Пушкіна) до вул. Західно-Окружної з улаштуванням проїзної частини 15,0 м, протяжністю 3,3 км;
- проведення реконструкції зі збільшенням габаритів проїзної частини вул. Героя України Олексія Скоблі (Пушкіна) до 15,0 м протяжністю 0,5 км;

3. Подовження вул. Свободи (вул. Проектна № 6) до вул. Симона Петлюри (Симона Петлюри (Купріна)), з будівництвом шляхопроводу через залізничну лінію та транспортної розв'язки з вул. Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого), протяжністю 1,4 км, шириною проїзної частини 15,0 м. Зазначений захід сприятиме розвантаженню центральної вулиці міста – Кам'янецької, яка вже на сьогодні вичерпала свою пропускну спроможність, а також передбачена для обслуговування перспективної багатоквартирної забудови. При

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		134

проектуванні зазначеної перспективної ділянки вулиці, спеціалізованою організацією необхідно вирішити питання, щодо зносу житлових будинків.

4. Будівництво вулиці Проектної № 7, як ділянки східного внутрішньоміського обходу, зв'язавши вулиці Вінницьке шосе та Чорновола, тим самим розвантаживши вул. Трудова та зменшивши проходження транзитного транспорту по вул. Вінницьке шосе. Зазначений захід також передбачає будівництво двох транспортних розв'язок з вул. Вінницьке шосе (модернізація існуючої) та вул. Копистинське шосе з будівництвом шляхопроводу через залізничну лінію. Протяжність вулиці становитиме 2,6 км, ширина проїзної частини 15,0 м;

5. Подовження вул. Прибузької (Проектна № 8) до вул. Проектної № 7, тим самим створивши новий в'їзд до центральної частини з нового східного внутрішньоміського обходу розвантаживши при цьому існуючі вул. Вінницьке шосе, прс. Миру та Степана Бандери та навантажить вул. Прибузьку, яка на сьогодні в повній мірі не навантажена. Протяжність ділянки будівництва становить 3,5 км, ширина проїзної частини 15,0 м.

6. Будівництво вулиць Проектної № 3, № 4 та № 5, які зв'яжуть перспективні райони садибної забудови у південній частині міста з існуючими магістральними вулицями, центральною частиною, залізничним вокзалом та автостанціями. Загальна протяжність вулиць становитиме 9,9 км, ширина проїзної частини 15,0 м;

7. Проведення реконструкції та капітально ремонту наступних вулиць загальноміського значення: Свободи, Старокостянтинівського шосе, Прибузької, Трудової, Західно-Окружної (з розширенням проїзної частини та влаштуванням тротуарів), Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого), Чорновола, Гетьмана Мазепи (Маршала Красовського), Симона Петлюри (Купріна), Ранкової та Шептицького (Раскової).

Загальна протяжність реконструкції магістральних вулиць загальноміського значення становитиме 34,4 км.

Всього на кінець розрахункового строку протяжність магістральних вулиць загальноміського значення складе 87,0 км, з яких проектних вулиць – 23,2 км. Щільність мережі магістральних вулиць загальноміського значення становитиме 1,2 км/км².

Районного значення:

1. На більш віддалену перспективу, в зв'язку зі значним розвитком мікрорайону «Заріччя» та для зменшення навантаження, що припадає на вул. Степана Бандери, проектом передбачено будівництво вулиці районного значення, яка пройде від прс. Миру до вул. Проскурівського Підпілля, з будівництвом мостового переходу через річку Південний Буг. Протяжність вулиці становитиме 2,0 км, ширина проїзної частини – 15,0 м

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		135

2. Для зменшення навантаження, що припадає на вул. Симона Петлюри (Симона Петлюри (Купріна)) (яка на сьогодні виконує функцію об'їзної центральної частини міста) проєктом передбачено будівництво вулиць Проєктної № 17 та Проєктної № 18, які зв'яжуть між собою вул. Львівське шосе, Кам'янецьку та Гетьмана Мазепи (Маршала Красовського). Загальна протяжність вулиць становитиме 5,8 км, ширина проїзної частини – 9,0 м;

3. Відповідно до розроблених передпроектних пропозицій передбачено будівництво вул. Проєктної № 15, яка запроєктована між вулицями Свободи та Трудовою, для обслуговування нових кварталів багатоквартирного будівництва, а також вул. Проєктної № 37 (Лісогринівецька), яка пройде від вул. Старокостянтинівського шосе до вул. Степана Бандери. Протяжність зазначених вулиць становитиме відповідно 2,1 км та 1,7 км, ширина проїзної частини відповідно 15,0 м та 12,0 м;

4. Будівництво вул. Проєктної № 21 в мікрорайоні Гречани вздовж річки Південний Буг та влаштуванням по ній автобусного руху для обслуговування віддалених промислових територій. Зазначена вулиця також є дублером вул. Романа Шухевича (Курчатова), по якій, відповідно до Закону України «Про автомобільний транспорт», неможливо організувати автобусний рух в зв'язку перетином великої кількості під'їзних залізничних колій. Протяжність вулиці становитиме 4,4 км. Ширина проїзної частини 9,0 м;

5. Будівництво вул. Проєктної №3 4, яка з'єднає вул. Проскурівського Підпілля з Львівським шосе. Зазначений захід включає в себе будівництво тунелю під залізничною лінією та покликаний зменшити навантаження на ділянку вул. Кам'янецької від транспорту, що прямує з мікрорайону Гречани на ринок. Протяжність вулиці становитиме 1,0 км, ширина проїзної частини 9,0 м;

6. Будівництво інших магістральних вулиць районного значення для обслуговування нових кварталів багатоквартирного та садибного будівництва, нових рекреаційних, громадських закладів та зв'язку існуючих та проєктних магістральних вулиць загальноміського значення між собою. Загальна протяжність інших вулиць районного значення становитиме 51,3 км.

7. Реконструкція та капітальний ремонт магістральних вулиць районного значення з доведенням ширини їх проїзної частини до нормативної: Панаса Мирного, Кармелюка, Світанкова, Курбаса, Кошарського, Філатова, Перемоги, Пілотська, Холодноярців, Івана Франка, Бузкова, Лікарняна, Короленка, Київська, Молодіжна, Геологів, ділянка вул. Вокзальної, Волочиське шосе, вул. Волочиська, Польова, Кринична, Володимира Глушенкова (Генерала Кирпоноса), Смотрицького, Старицького, Заярна, Дмитра Багалія, Пилипа Орлика (Генерала Карбишева), Василя Зінковського, Житня, Народної Волі.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		136

Загальна протяжність реконструкції та капітального ремонту магістральних вулиць районного значення на перспективу становить 45,0 км.

На кінець розрахункового строку протяжність магістральних вулиць районного значення складе 142,6 км, з яких проєктних – 63,8. Щільність мережі магістральних вулиць загальноміського значення становить 1,4 км/км².

Всього на кінець розрахункового строку протяжність всіх магістральних вулиць складає 229,6 км, щільність мережі магістральних вулиць складає 2,3 км/км.

Штучні споруди, мости та транспортні розв'язки:

З метою покращення умов безпеки руху, підвищення пропускної спроможності вуличної мережі передбачається влаштування ряду штучних інженерних споруд. Загалом, на розрахунковий строк заплановано побудувати 18 штучних споруд, серед них 7 транспортних розв'язок в різних рівнях, 6 автомобільних мостів через річки Південний Буг та Кудрянку, 5 шляхопроводів через залізничні лінії.

1. Будівництво транспортних розв'язок в різних рівнях на перетині вулиць:

– для зменшення навантаження вул. Кам'янецької від транспорту, що прямує з північних житлових районів багатоквартирної забудови до місць основного прикладання праці (ринок), передбачено будівництво шляхопроводу через залізничну лінію та транспортну розв'язку в різних рівнях у створі вул. Старокостянтинівське шосе з вулицями Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого) та Гетьмана Мазепи (Маршала Красовського). Зазначений захід відноситься до першочергових у зв'язку з тим, що вул. Кам'янецька на сьогодні вичерпала свою пропускну спроможність;

– шляхопроводу через залізничну лінію та транспортну розв'язку в різних рівнях на перетині подовження вул. Свободи з вул. Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого). Зазначена транспортна розв'язка, як і попередня, сприятиме розвантаженню центральної частини міста та вул. Кам'янецької;

– вулиць Тернопільської, Західно-Окружної з вул. Львівське шосе;

– вул. Старокостянтинівське шосе та прс. Миру;

– вул. Копистинське шосе з вул. Проєктна № 7, з будівництвом шляхопроводу через залізничну лінію;

– вул. Проєктної № 7 з вул. Вінницьке шосе.

2. Будівництво 3-х автомобільних мостів через р. Південний Буг в створі вулиць Проєктної № 10, Проєктної № 7 та Проєктної № 38 та 4-х мостів через р. Кудрянка в створі вулиць Холодноярців, Проєктної № 5, Проєктної № 20 та Проєктної № 8;

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		137

3. Будівництво шляхопроводів через залізничні лінії в створі вулиць: Старокостянтинівське шосе, Копистинське шосе, Свободи, Проектної № 34 та Геологів;

4. Реконструкція та капітальний ремонт існуючих автомобільних, пішохідних мостів та шляхопроводів через залізничні лінії.

Вирішення питання, щодо конфігурації транспортних розв'язок, довжини та габаритів проїзної частини шляхопроводів, мостів через річку, виконується на подальших стадіях проектування при виконанні спеціалізованою організацією техніко-економічного обґрунтування

Організація руху транспорту

Проектом передбачені заходи щодо організації руху транспорту:

- мережу односторонніх вулиць передбачено залишити по існуючій схемі;
- впровадження системи відео фіксації порушень ПДР у місцях великої кількості ДТП;
- влаштування зовнішнього освітлення ділянок існуючих вулиць: Кам'янецької (в'їзд у місто), Львівське шосе (в'їзд у місто), Вінницьке шосе та Вінницька (в'їзд у місто), прс. Миру (від полігону ТПВ до телевежі), Західно-Окружна, Степана Бандери (від прс. Миру до виїзду з міста), Прибузька та Волочиська;
- влаштування нової дорожньої розмітки та світлофорних об'єктів;
- облаштування перехрестя пандусами для заїзду/виїзду на проїзну частину осіб з особливими потребами;
- розвиток екологічного транспорту (електрозаправки, прокат електротранспорту);
- облаштування транспортного огороження бар'єрного типу на осьовій лінії вулиць Шевченка, Західно-Окружної та прс. Миру.

Велосипедні доріжки

Перелік вулиць, на яких можливо організувати велосипедні доріжки визначено "Програма розвитку велосипедної інфраструктури м. Хмельницького на 2017-2025 роки" Рішення сесії ХМР № 33 від 22.03.2017 р. Визначення ширини велосипедних доріжок та кількість смуг руху передбачено на подальших стадіях проектування.

3.11.6 Міський пасажирський транспорт

Тролейбус

Передбачається розвиток мережі міського тролейбуса. Розвиток маршрутної мережі обумовлений значним розвитком багатоквартирної забудови, необхідністю

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		138

забезпечення підвозу пасажирів до нових автостанцій, загальним підвищенням рівня пасажиропотоків на перспективу тощо. Основні напрямки розвитку мережі:

- нова тролейбусна лінія до групи житлових мікрорайонів багатоквартирної житлової забудови у мікрорайоні «Заріччя» від вул. Степана Бандери по вул. Проектній № 2, ділянці вул. Західно-Окружній, вул. Проектній № 9 та вул. Проектній № 10, протяжність мережі становить 6,0 км;
- влаштування тролейбусної лінії від вул. Кам'янецької по вулицям Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого), Чорновола, Гетьмана Мазепи (Маршала Красовського) до існуючої контактної мережі по вул. Симона Петлюри (Купріна), протяжність мережі становить 4,2 км;
- влаштування тролейбусної лінії на подовженні вул. Свободи в південному напрямку (по вул. Проектній № 6) до існуючої контактної мережі по вул. Симона Петлюри (Купріна), загальна протяжність мережі становить 3,7 км;
- влаштування тролейбусної лінії по вул. Вінницьке шосе від існуючої контактної мережі прс. Миру до нової автостанції та нового тролейбусного депо, протяжність мережі становить 3,9 км;
- влаштування тролейбусної лінії по вул. Старокостянтинівське шосе та Січових стрільців від існуючої контактної мережі прс. Миру, для обслуговування нових ділянок багатоквартирного будівництва, протяжність мережі становить 2,5 км;
- продовження існуючої тролейбусної лінії по вул. Трудовій від вул. Шевченка до прс. Миру, протяжність мережі становить 1,7 км;
- влаштування тролейбусної лінії по вул. Проектній № 15 між вулицями Старокостянтинівське шосе та Трудовою від існуючої мережі по вул. Старокостянтинівське шосе, протяжність мережі становить 1,1 км;
- продовження існуючої тролейбусної лінії по вул. Кам'янецькій у західному напрямку до межі міста, протяжність мережі становить 2,9 км.

У зв'язку з розвитком тролейбусної мережі, а, відповідно, і збільшенням рухомого складу, потужностей існуючого тролейбусного депо буде недостатньо, тому на перспективу проектом передбачено будівництво нового тролейбусного депо у східній частині міста по вул. Вінницьке шосе на 100 одиниць рухомого складу.

Зберігання тролейбусів передбачено в існуючому тролейбусному депо, потужностей якого на перспективу буде достатньо.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		139

Загальна протяжність ліній руху тролейбуса (по вісі вулиць) на кінець розрахункового строку становитиме 66,4 км, щільність мережі відносно освоєної території міста відповідно складе 1,1 км/км².

Автобус

На розрахунковий строк прийнято значно розширити мережу міського автобуса. Мережа автобусних маршрутів пройде майже по всім магістральним вулицям міста. При трасуванні ліній руху автобусу враховувались такі фактори, як нормативний радіус доступності, розташування нових ділянок житлового будівництва, розвиток промислового вузла.

Крім того, на перспективу в кінцевих зупиночних пунктах передбачено обов'язкове влаштування кільця для розвороту автобусів.

Загальна довжина ліній руху автобусу на розрахунковий період становитиме – 202,6 км. Щільність транспортної мережі складає 2,0 км/км².

На перспективу, у зв'язку зі збільшенням автобусних маршрутів існуючих потужностей АТП буде недостатньо, тому передбачено будівництво нового АТП в районі вул. Вінницьке шосе поруч з проектним тролейбусним депо.

Легковий транспорт

До кінця розрахункового строку в місті Хмельницький загальний рівень автомобілізації буде складати 350 авто/тис. мешканців. Нижче в таблиці наведено розподіл всього автотранспорту в місті за структурою.

Таблиця 33 Розподіл всього автотранспорту в місті за структурою

Транспортні засоби	Одиниць	Рівень автомобілізації, од./1000 мешканців
Автомобілі всього, з них	105146	350
Легкові, в т.ч.	90371	290
Легкові індивідуальні	87416	280
Вантажні	14775	50
Автобуси	2955	10

Нижче у таблиці приведені орієнтовні показники кількості легкового індивідуального транспорту за типами забудови.

Таблиця 34 Орієнтовні показники кількості легкового індивідуального транспорту за типами забудови

За типом забудови	Населення міста, тис. осіб		Кількість легкових індивідуальних автомобілів	
	Існуюче	Проектне	Існуюча	Проектна
Багатоквартирна	235,8	272,2	50346	76216
Садибна	35,948	40	7654	11200

Разом	271,748	312,2	58000	87416
-------	---------	-------	-------	-------

У подальшому приватний автотранспорт мешканців міста передбачається повністю забезпечити місцями постійного зберігання, але для цього необхідно виконати окремий проєкт.

Легкові автомобілі власників, що мешкають у садибній забудові, зберігатимуться на території цих земельних ділянок.

Нижче у таблиці приведена кількість місць для постійного зберігання індивідуальних автомобілів власників нового багатоквартирного будівництва.

Таблиця 35 Кількість місць для постійного зберігання індивідуальних автомобілів власників нового багатоквартирного будівництва

№	Перелік площадок	Населення тис. осіб	Кількість машино-місць	Територія, га
1	Північна-1	4,535	1587	3,97
2	Північна-2	8,823	3088	7,72
3	Вул. Залізняка	0,985	345	0,86
4	Вул. Панаса Мирного (автостоянка)	1,569	549	1,37
5	Вул. Озерна (існуючі відводи, винесення автодрому)	3,088	1081	2,70
6	Вул. Вінницьке шосе (відводи під громадську забудову)	1,715	600	1,50
7	Вул. Трудова (винесення сільгоспдприємств, складів та МП)	5,077	1777	4,44
8	Прс. Миру	14,546	5091	12,73
9	Вул. Зарічанська	1,577	552	1,38
10	Заріччя-1 (ДПТ)	9,215	3225	8,06
11	Заріччя-2	9,315	3260	8,15
12	Вул. Нижня Берегова	0,735	257	0,64
13	Вул. Північна	0,977	342	0,85
14	Вул. І. Франка	0,400	140	0,35
15	Вул. Майборського (територія в/ч)	17,577	6152	15,38
16	Вул. Народної Волі	2,938	1028	2,57
17	Вул. Гарнізонна (територія НПЦ ГУ МНС)	3,654	1279	3,20
18	На землях Чорноострівська ОТГ (прс. Миру)	11,227	3929	9,82
	УСЬОГО:	97,953	34284	85,69

Таблиця 36 Кількість місць для постійного зберігання індивідуальних автомобілів власників нового багатоквартирного будівництва на резервних територіях

№	Перелік площадок	Населення тис. осіб	Кількість машино-	Територія, га
---	------------------	---------------------	-------------------	---------------

									Арк.
									141
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата	18 – ГП.ПЗ				

			місць	
19	Продовження вул. Горбанчука	4,242	1485	3,71
20	Олешин	3,731	1306	3,26
21	вул. Романа Шухевича (Курчатова)	3,896	1364	3,41
22	вул. Львівське шосе	1,796	629	1,57
23	вул. Озерна, прс. Миру	10,735	3757	9,39
24	вул. Панаса Мирного	2,123	743	1,86
25	вул. Степана Бандери	2,254	789	1,97
26	вул. Степана Бандери	3,638	1273	3,18
27	вул. Шевченка	0,558	195	0,49
28	вул. Трембовецької	0,888	311	0,78
29	вул. Прибузька, вул. Заводська	2,858	1000	2,50
30	вул. Тернопільська	2,342	820	2,05
31	вул. Кам'янецька	2,546	891	2,23
32	вул. Митрополита Шептицького	5,635	1972	4,93
	УСЬОГО:	47,242	16535	41,33

Постійне зберігання індивідуальних автомобілів власників нового багатоквартирного будівництва відбуватиметься за схемою:

- на територіях нового будівництва – у багатоповерхових підземних гаражах під прибудинковою територією та у цокольних поверхах житлових будинків;
- вибіркоче та надбудова – відкриті автостоянки та у цокольних поверхах житлових будинків.

Для нового багатоквартирного будівництва (без багатоквартирної забудови на позарозрахунковий строк) передбачено організація мережі гостьових стоянок загальною кількістю 5082 машиномісць.

На подальших стадіях проєктування необхідно розробити проєкт облаштування автостоянок для тимчасового зберігання легкових автомобілів центральної частини міста.

На перспективу передбачено також влаштування автостоянок для тимчасового зберігання легкових автомобілів біля нових значних об'єктів міста.

Таблиця 37 Кількість машиномісць та площа під автостоянки

Найменування об'єкта	Кількість машиномісць	Площа, га
1. Готельно-розважальний комплекс (на площі 7,5 га): готель на 100 місць; підприємства харчування (ресторани, кафе) на 100 місць; боулінг (10 доріжок) – орієнтовно 40 місць; роллердром – 600 м ² ; скейт-парк – 50 місць; мотузковий парк – 100 осіб в день	100	0,25

Найменування об'єкта	Кількість машиномісць	Площа, га
2. Сноуборд-парк (район Заріччя): траси для сноубордів – 1500 осіб/день; підприємства харчування на 100 місць	150	0,38
3. Індустріальний парк – 2000 робітників	140	0,35
Разом	390	0,98

Крім того, на в'їздах-виїздах до міста передбачено влаштувати перехоплюючі автостоянки (для тимчасового зберігання), до яких передбачено довести лінії міського транспорту. Зазначені автостоянки передбачені для зберігання легкових автомобілів мешканців прилеглих населених пунктів, які працюють в м. Хмельницький. Кількість машино-місць та конкретні місця розташування автостоянок потребують розробки окремого проекту.

На розрахунковий строк місту для обслуговування парку автотранспорту (легкових приватних та державних автомобілів, вантажних автомобілів, транзитного транспорту), потрібно:

– виходячи з кількості розрахункового парку автомобілів, транзитного автотранспорту, при середній нормі обслуговування 800 автомобілів на 1 паливно-роздавальну колонку на добу на перспективу необхідно додатково до існуючих ще 8 АЗС в середньому по 3-4 колонки;

– при середній нормі обслуговування 350 автомобілів на 1 пост СТО на перспективу необхідно додатково до існуючих ще 10 СТО в середньому по 5-6 постів на кожну.

3.12 ІНЖЕНЕРНА ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ ТЕРИТОРІЇ

3.12.1 Гідротехнічні заходи

Внаслідок обстеження території, аналізу природних умов, вивчення наявних картографічних і планових матеріалів, а також, враховуючи планувальні рішення та перспективи розвитку міста, визначився комплекс гідротехнічних заходів з інженерної підготовки та захисту території: захист від затоплення; розчищення русел річок, струмків та благоустрій водойм; захист від підтоплення; берегоукріплення, влаштування та благоустрій пляжів; протизсувні заходи; протиерозійні заходи; протикарстові заходи; протипросідні заходи; рекультивация порушених територій.

Всі намічені заходи з інженерної підготовки території розроблені відповідно ДБН Б.2.2-12:2019, ДБН Б.1.1-15:2012 на стадії схеми і не можуть служити документом для виконання робіт.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		143

Захист від затоплення

Територію міста Хмельницький дренує р. Південний Буг та її притоки – річки Кудрянка і Плоска.

У зв'язку з режимом рівнів річки, інженерно-геологічними умовами ділянки, які не сприятливі для будівництва, особливо в заплавної частині через близьке залягання рівня ґрунтових вод (0-1,5 м) ця територія не може бути використана без попередньої підсипки, яка буде запобігати її підтопленню та затопленню. Підсипку території передбачено виконати на нових ділянках розміщення багатоквартирної забудови не нижче відмітки 1 % забезпеченості + 0,5 м, що відповідають ділянкам забудови. Це ділянки:

- ділянка Заріччя (вул. Нижньо-Берегова) – необхідна підсипка до відмітки не нижче 283,0 м, площа підсипки – 17,2 га;
- ділянки реконструкції комунальних територій – підсипка до відмітки 279,5 м, площа підсипки – 16,9 га;
- ділянки в Лезневе – підсипка до відмітки 279,5 м, площа підсипки – 19,8 га.

Також пропонується влаштування дамби обвалування на р. Кудрянці для захисту існуючої і проектної забудови від затоплення і підтоплення. Загальна протяжність дамб обвалування складає 6,2 км.

Кар'єр ґрунту для підсипки території та влаштування дамби буде визначено на подальших стадіях проектування після більш детальних інженерно-геологічних вишукувань та досліджень по проектах, розроблених спеціалізованими інститутами.

Висота підсипки в середньому складатиме близько 1,2-1,6 м, загальний об'єм підсипки по всіх ділянках проектної забудови орієнтовно – близько 860 тис. м³.

Розчищення русел річок, струмків та благоустрій водойм

Для покращення санітарно-гігієнічного стану як самих річок та струмків, так і прилеглих до них територій, необхідно виконати ряд заходів по регулюванню їх русел, а саме: розчистити русла від побутового та будівельного сміття, від мулу і наносів, від вологолюбної рослинності; на окремих ділянках русла струмків розчистити, поглибити і спрямити. Заходи по розчищенню русел рекомендується виконувати регулярно, так як русла поступово замулюються і заростають вологолюбною рослинністю.

Вийнятий ґрунт при розчистці русел рекомендується розподілити по берегу так, щоб вздовж берега можна було здійснити посадку дерев та кущів.

Днопоглиблення русел дозволить знизити рівень ґрунтових вод у заплавах на 1,0 м, тому з'явиться можливість використовувати ці території для організації відпочинку населення.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		144

Крім того, рекомендується провести вертикальне планування на таких територіях для організованого скиду поверхневих вод.

На прибережних територіях встановити санітарно-охоронні зони, благоустроїти їх, не допускати скидів побутового та промислового сміття, стоків у русла і на заплавні території рік та струмків.

Замулення русла р. Південний Буг та вихід води на заплаву на ділянці вул. Старокостянтинівське шосе – підпірна споруда бувшого колишнього цукрового заводу обумовлено впливом даної підпірної споруди, яку необхідно реконструювати в шлюз-регулятор. Параметри русла річки привести до розмірів, необхідних для пропуску середніх витрат води за теплий період року.

Для покращення санітарно-екологічного стану річок необхідно реалізувати заходи, передбачені ТЕО «Екологічне оздоровлення р. Плоска в межах м. Хмельницького», якими пропонується проведення реконструкції підпірної споруди на р. Південний Буг в районі не діючого цукрового заводу, що враховано у Програмі охорони довкілля м. Хмельницького. На р. Плоскій були розпочаті роботи по очищенню та згорнуті через відсутність фінансування.

Програмою охорони довкілля м. Хмельницького передбачене розчищення заправ та русел річок Південний Буг, Плоска та Кудрянка.

Раніше було розроблено робочий проєкт «Розчистка річки Кудрянки з капітальним ремонтом гідротехнічних споруд у межах м. Хмельницького», рішення якого пропонується врахувати і виконати надалі.

Загальна протяжність розчистки водотоків (річки, струмки, канали, канали) по місту складає 91,0 км.

Захист від підтоплення

На території існуючої забудови місця зон можливого підтоплення виявлені в районах: Гречани, Заріччя, Центральний в центральній частині міста, Лезневе, Ракове.

Програмою охорони довкілля м. Хмельницького передбачено виконати роботи по попередженню підтоплення житлових будинків по вул. Нижній Береговій, Яворницького, Кошового та ін.

Однією з причин підтоплення є підпір з боку річок по місту.

Рекомендується виконувати всі заходи по захисту від підтоплення із застосуванням як спеціальних (влаштування дренажу), так і загального характеру (організація поверхневого стоку, гідроізоляція тощо) робіт.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		145

На нових ділянках забудови в межах міста пропонується виконати ряд заходів з метою пониження рівня ґрунтових вод, а саме: влаштування дренажів та підсіпку території під капітальну забудову.

Рекомендується провести зниження рівня ґрунтових вод на глибину не менше, ніж на 2,5 м на ділянках капітальної забудови та на глибину не менше 1,0 м – для стадіонів, парків, скверів та інших зелених насаджень.

Найбільш ефективним способом зниження рівня ґрунтових вод у даних умовах буде влаштування дренажу. Дренажні води рекомендується скидати в дощову каналізацію. Конструкція дренажу і місця скидання дренажу визначаються на подальших стадіях проєктування.

Для захисту від підтоплення Хмельницьким Облводгоспом раніше розроблений робочий проєкт «Водовідведення з території в районі вул. Зенітної та прв. Зенітного в районі Гречани», а також «Архбудпроект» робочі проєкти «Захист від підтоплення ґрунтовими водами забудованої території по вул. Залізнична, Івана Павла II (Ричка), Костюшко, Партизанська, Марії Заньковецької (Савіної), 3-я Садибна, Польова в мікрорайоні Гречани» і «Водовідведення та водопониження на території, що підтоплюється по вул. Вокзальній в межах мікрорайону Гречани».

Загальна площа територій у межі міста, на яких необхідно виконати заходи по захисту від підтоплення складає 1897,0 га, що складає 20,5 % від загальної площі території міста .

На території міста є ряд ділянок (180,3 га) із заболоченостями. Існує необхідність регулярно проводити комплекс заходів для покращення санітарно-гігієнічних умов.

Комплекс цих заходів включає: вертикальне планування та організацію поверхневого стоку; осушення заболочених територій та зниження рівня ґрунтової води; пропуск малих водотоків у трубах; засипку водойм, що не використовуються в містобудівництві; регулювання стоку; розчистка каналів та водойм. Ці заходи необхідно проводити з дотриманням нормативів екологічно безпечного управління водовідведенням, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2020 №766 та з урахуванням вимог статті 48 Закону України «Про охорону земель» та норм Водного кодексу України.

Берегоукріплення, влаштування та благоустрій пляжу

На розрахунковий строк пропонується провести берегоукріплення р. Південний Буг на ділянці від вул. Степана Бандери до вул. Трудова.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		146

Інженерний захист берегів – це комплекс гідротехнічних споруд та інженерно-технічних заходів, що забезпечують захист об'єктів народного господарства та території житлової забудови від підтоплення, затоплення та інших небезпечних природних явищ.

Конструктивні рішення щодо укріплення річкових берегів приймають залежно від мети подальшого використання ділянки й з урахуванням інженерної ділянки та інженерно-геологічних і гідрологічних умов берегової смуги.

Також пропонується провести благоустрій пляжу площею 2,0 га в районі вул. Степана Бандери, шляхом підсипки піску, облаштування грибками, роздягальнями та іншим оснащенням. Архітектурно-планувальними рішеннями передбачається влаштування додаткових місць відпочинку населення (пляжів) біля водосховища, як на правому березі р. Південний Буг (навпроти існуючого) площею 2,0 га, так на лівому березі (від існуючого до вул. Західної Окружної) площею 3,0 га. Загальна площа пляжів складатиме 5,0 га.

Протизсувні заходи

На території міста є значні зсувні та зсувонебезпечні території. Їх загальна площа складає близько 1050,0 га, в т. ч. першочергові – 7,06 га.

Таблиця 38 Зсувонебезпечні ділянки на території м. Хмельницький (за даними управління ДСНС)

№	Місцезнаходження ділянок	Площа ділянки, га
1	Північно-західний район	31,5
2	Зарічанський район	26,0
3	Північний район:	
	південна околиця	16,0
	західна околиця	9,4
	центральна частина	41,0
4	східна околиця	7,0
	Район Гречани:	
	вул. Костя Степанкова (Пархоменка),	4,0
	вул. Ярослава Стецька (Миколи Островського)	5,6
5	Південно-західний район:	
	західна околиця	13,0
	вул. Молодіжна	34,8
	вул. Задонського Івана Пулюя (Хотовицького),	22,9
6	вул. Тернопільська	15,0
	Район Лезневе район парників	
	північна і південно-західна околиці	6,7
	північно-східна околиця	29,0
7	південно-східна околиця	9,3
	Південний район:	
	вул. Кам'янецьке шосе	19,0
	вул. Симона Петлюри (Купріна)	48,0
	вул. Шептицького, Ранкова (Раскової)	5,2
	вул. Козацька	6,9
вул. Гетьмана Виговського (Уборевича)	7,3	
8	вул. Цегляна Цегельна	4,8
	Район Книжківці:	
	західна околиця	4,2
	північна околиця	42,2

№	Місцезнаходження ділянок	Площа ділянки, га
	північно-східна околиця	16,2
9	Район Ружична: західна околиця вул. Європейська і Академіка Вернадського (Кутузова) район вул. Героїв Крут і Нагірна вул. Володимирська, Перевальна і Кам'янецька район вул. Шевченка, вул. Кам'янецька	5,0 6,7 30,0 14,0 4,6

Утворенню зсувів сприяють процеси підтоплення. Підтоплення на окремих ділянках схилів призводить до розвитку зсувних та просадних процесів. Відомі випадки деформації будівель, які пов'язані з втратою несучої здатності основ у результаті додаткового зволоження схилових відкладів. Вірогідність розвитку зсувів під впливом техногенних факторів (пригрузки, планування, додаткового обводнення, динамічних навантажень тощо) значно підвищується.

При освоєнні під забудову зсувонебезпечних територій необхідно створювати захист стійкості схилів.

Основними напрямками забезпечення стійкості зсувонебезпечних територій є: дренавання схилових відкладів; вертикальне планування території забудови та організація поверхневого стоку; захист від підтоплення; застосування пальових фундаментів; влаштування банкетів і контрбанкетів при перерозподілі ґрунтових мас на схилах.

Освоєння кожної зсувонебезпечної ділянки потребує виконання спеціальних інженерно-геологічних вишукувань і комплексного проектування освоєння ділянки в цілому, з дотриманням основних вимог її стійкості.

Протиерозійні заходи

На території міста є значні площі, які потребують проведення протиерозійних заходів, загальною площею близько 420,0 га.

З метою захисту території міста від ерозії, передбачається здійснити комплекс протиерозійних заходів, який залежить від функціонального використання еродованих територій і господарської діяльності людини.

Балки і круті схили долин річок передбачається використовувати під зелену зону відпочинку. Господарська діяльність людини при освоєнні цих територій може викликати виникнення негативних процесів: руйнування і зсув схилів, виникнення ритвин і подальший розвиток бокових відвершків.

Для попередження розвитку ерозійних процесів рекомендується виконати комплекс протиерозійних заходів організаційного і профілактичного характеру. Круті

						18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата			148

схили балок рекомендується терасувати і закріпити посівом багаторічних трав і посадкою деревно-кущової рослинності, а також здійснювати вертикальне планування території забудови та організацію поверхневого стоку.

Щоб запобігти утворенню умов для зсувів і обвалів схилів забороняється додаткове навантаження бровки і підрізка підшви схилів. Присхилові ділянки балок рекомендується не забудовувати, щоб не утворювати додаткове навантаження, а закріпити посадкою дерев та кущів.

Постійні та тимчасові водотоки по дну балок і ярів підлягають регулярній розчистці та поглибленню.

Протикарстові заходи

У регіональному плані територія розташована в межах зони розвитку карсту та можливої його активізації в результаті будівництва крупних господарських об'єктів. Переважним проявом карсту є тріщини, воронки, пустоти.

Планування на таких територіях проводиться тільки після інженерно-геологічних досліджень умов формування карсту, інтенсивності та характеру його розвитку. Вибір заходів захисту будівель та споруд, що зводяться у карстових районах, виконують в залежності від умов розвитку та характеру виявлення карсту, призначення та конструктивних особливостей проєктованого об'єкта.

У районах з карстовими явищами при освоєнні окремих ділянок під забудову інженерну підготовку проєктують на основі прогнозу можливих змін природних умов не тільки у межах забудованої ділянки, але і на територіях, де виявляються гідрогеологічні і гідрологічні особливості карсту.

Противпросідні заходи

Місто Хмельницький знаходиться в межах зони з вірогідністю розвитку ґрунтів І типу просідання.

Оскільки є можливість просідання, то для підготовки основи під капітальну забудову необхідно виконати більш детальне інженерно-геологічне та інженерно-будівельне обстеження ділянок під будинки і споруди.

При замочуванні основи, складеної просадними ґрунтами, стійкість та експлуатаційна надійність споруд забезпечується водозахисними та конструктивними заходами, спрямованими на запобігання просадним властивостям ґрунтів:

– у межах деформаційної зони чи її частини – улаштуванням ґрунтових подушок, витрамбовка котлованів;

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		149

- у межах всього просадного шару необхідно виконувати глибинне ущільнення ґрунтовими палями, що попередньо замочені в нижніх шарах просадних ґрунтів;
- прорізкою просадних ґрунтів основи фундаментів із забивних, набивних та буронабивних паль, а також з використанням стовпів чи стрічки з ґрунтів, що закріпленні хімічним, термічним чи іншим способом, а також заглибленням фундаментів;
- вертикальним плануванням ділянки забудови, якісним заповненням пазух котлованів та траншей, виключенням витoku води із водонесучих комунікацій на проєктованій території;
- підвищенням міцності і загальної просторової жорсткості споруд, збільшенням їх піддатливості за допомогою гнучких та розрізних конструкцій, з використанням методів, що забезпечують нормальну роботу обладнання при деформаціях основи.

Рекультивация порушених територій

На території міста є ряд земель з порушеною поверхнею, які потребують рекультивации, загальною площею біля 3,48 га. Це відстійники цукрового заводу, звалище твердих побутових відходів та ряд інших територій з порушеними поверхнями.

Програмою охорони довкілля м. Хмельницького на 2021-2025 роки передбачено проведення рекультивации на території міського полігону твердих побутових відходів. Звалище функціонує з 1956 року, з 1982 року – полігон непридатний для подальшої експлуатації.

Порушені території підлягають проведенню на них рекультивацийних заходів поетапно: в першу чергу виконуються планувальні роботи, терасування та засипка, потім укладається шар рослинного ґрунту, проводиться посадка дерев і кущів, посів багаторічних трав.

Заходи по відновленню порушених територій вибираються залежно від інженерно-геологічних умов, виду використання і типів порушення (повне і часткове засипання глибоких ям і виробок, розрівнювання зритих місць, роботи по запобіганню подальшому руйнуванню порушених територій).

При проведенні рекультивации на всіх видах порушених територій необхідно проводити ретельне обстеження. Необхідно враховувати також розміри порушень поверхні, фізичні і біологічні властивості ґрунтів, можливість застосування тієї або іншої технології відновлення території.

Порушені території після комплексу відновлювальних робіт використовуються для створення зон зелених насаджень загального та обмеженого користування, спеціального

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		150

призначення; промислових зон і зон зовнішнього транспорту; житлових районів і мікрорайонів; зон водорегулюючих гідротехнічних споруд; рибо- і сільськогосподарських; водопостачання; комунально-складських зон.

Даним розділом передбачаються гідротехнічні заходи з водовідведення з території міста та заходи щодо поліпшення санітарного і технічного стану водних об'єктів в м. Хмельницькому. Необхідно виконувати усі рекомендовані заходи по поліпшенню санітарного стану території міста, які містить генеральний план м. Хмельницького 2008 року.

3.12.2 Дощова каналізація

Схема дощової каналізації розроблена на топографічному матеріалі масштабу 1:10000 і виконано у відповідності з ДБН Б.2.2-12:2019. Розділ підтверджує технічну спроможність та економічну доцільність планувального рішення проєктної території.

При опрацюванні схеми дощової каналізації були вирішені наступні основні питання:

- способи та напрямки відведення дощових і талих вод з території існуючої житлової забудови, вулиць та територій, намічених під освоєння генпланом;
- запобігання забруднення водних об'єктів шляхом влаштування очисних споруд перед випусками дощової каналізації.

Даним проєктом розроблено принципову схему організації відведення та очищення поверхневих стоків з території ділянок існуючої та нової забудови, передбачених до освоєння генеральним планом. Враховуючи існуючу систему водовідведення та рельєфу, проєктна схема пропонує влаштування повної окремої системи дощової каналізації (роздільно від господарчо-побутової) з відведенням стоків до очисних споруд дощової каналізації.

В основу проєктної схеми дощової каналізації прийнято планувальні рішення та існуюча мережа. Пропонується розширення існуючої дощової мережі з будівництвом нових головних та магістральних колекторів, до яких передбачено підключення колекторів із прилеглих вулиць та мікрорайонів.

Відведення дощових вод з міської території передбачається комбінованим методом – відкритим способом: по спланованій поверхні до лотків проїзних частин вулиць з подальшим відведенням через дощоприймальні колодязі до системи дощової каналізації водовідвідними лотками; та закритою мережею дощової каналізації. Стоки відводяться до проєктних очисних споруд, що влаштовуються на існуючих та гирлових ділянках

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		151

проектних колекторів перед їх випусками до водних об'єктів. Випуски очищених вод передбачені у р. Південний Буг, Плоска і Курдянка.

На очисних спорудах дощової каналізації необхідно забезпечити повну очистку поверхневого стоку відповідно до норм «Правил охорони поверхневих вод від забруднення стічними водами».

На сьогодні у місті Хмельницький розглядається питання будівництва очисних споруд на витоку дощової каналізації в районі вул. Трудової. Згідно з передпроектними пропозиціями ТОВ ВБФ «Хмельницькагропродсервіс» планується будівництво очисних споруд відкритого типу площею 2,9 га та орієнтовною потужністю 44000 л/с.

На найбільш забруднених територіях промислових та комунально-складських зон, автотранспортних підприємств, автостоянок, гаражів, автозаправних станцій та інших джерел забруднення, залежно від особливостей їхнього функціонального використання, необхідно створити локальні системи водовідведення й очищення дощових вод різного ступеня складності з максимальною можливістю використання стоку для оборотного водопостачання або для поливу території. При неможливості оборотного використання стоків їх необхідно підключати до міських мереж дощової каналізації.

Разом із забудовою нових проектних ділянок пропонується паралельно виконати будівництво системи зливової каналізації, колекторів та очисних споруд.

Особливу увагу необхідно приділити правильному регулюванню й організації поверхневого стоку на зсувонебезпечних ділянках та в районах з розповсюдженими яружно-балковими процесами, що характерні для рельєфу м. Хмельницького. Відведення поверхневого стоку на таких ділянках передбачає влаштування з верхового боку нагірних канав і водозбірних лотків, які влаштовуються вздовж горизонталей перпендикулярно напрямку стоку та відводять води в мережу дощової каналізації. По понижених місцям тальвегам балок прокладаються головні колектори дощової каналізації, або відкриті водовідвідні лотки.

Самовільні підключення госппобутових стічних вод від приватного сектору до існуючих колекторів дощової каналізації демонтуються. На існуючих випусках дощової каналізації передбачено будівництво очисних споруд, при неможливості їх будівництва, стоки з випусків підключаються до мережі і відводяться до проектних очисних споруд.

Схемою передбачено:

- розроблення спеціалізованого проекту щодо будівництва дощової каналізації м. Хмельницький, що буде враховувати, як існуючі ділянки, характер забудови, так і планувальні рішення генерального плану;

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		152

- розширення, доповнення та реконструкцію існуючої дощової мережі;
- будівництво очисних споруд дощової каналізації;
- підключення існуючих випусків дощової каналізації у проектну мережу, а при неможливості підключення – будівництво на цих випусках очисних споруд;
- ліквідація несанкціонованих підключень до мереж дощової каналізації;
- реалізація рішень проекту «Будівництво гідротехнічних споруд по екологічному оздоровленню р. Пlosка в межі м. Хмельницького» – влаштування очисних споруд на р. Пlosка: площадка №1 (варіант 2) та площадка №2 (варіант 1, варіант 2);
- будівництво очисних споруд дощової каналізації у місцях прямого скидання стоків в районі мостів по вулицям Степана Бандери, Прибузькій, Свободи.
- будівництво очисних споруд дощової каналізації в районі вул. Трудової.

На розрахунковий строк передбачається влаштування:

- дощової каналізації орієнтовно – 165 км;
- очисних споруд (у тому числі локальних) – 22 одиниці.

Для забезпечення надійної роботи системи дощової каналізації необхідно виконувати регулярне прочищення (якнайменше один раз на рік) колекторів, дощоприймальних та оглядових колодязів, оскільки при їх експлуатації відбувається накопичення значних відкладень. Також необхідно проводити регулярну розчистку на відкритій мережі: водовідвідних каналах.

Остаточні умови будівництва мереж дощової каналізації та уточнення місця розташування очисних споруд визначаються на наступних стадіях проектування відповідно до технічних умов експлуатуючих організацій та гідравлічних розрахунків.

Розроблена схема дощової каналізації підтверджує можливість здійснення планувального рішення території, потребує уточнення і береться за основу на наступних стадіях проектування.

3.13 ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ

3.13.1 Електропостачання

Для вирішення схеми електропостачання виконаний розрахунок електричних навантажень на розрахунковий строк:

- господарсько-побутові та комунальні потреби населення підраховано за укрупненими показниками споживання електроенергії за рік на одну людину (кВт×годин/людину на рік) згідно з нормами ДБН Б.2.2-12:2019. При цьому прийняті нормативи враховують електричне споживання житловими будинками, громадськими

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		153

зкладами, підприємствами побутового призначення, вуличним освітленням, водопостачанням, водовідведенням тощо;

- електричне навантаження промислових споживачів підраховано за укрупненими показниками споживання електроенергії за рік одним робітником (кВт×годин/робітник на рік) з диференціюванням по галузях господарства.

Результати розрахунків приведені в таблицях.

Таблиця 39 Господарсько-побутові та комунальні електричні навантаження

Номери експлікації	Найменування споживачів	Загальна кількість мешканців	Річне споживання електроенергії	Загальне навантаження
		тис. осіб	млн кВт×годин	МВт
1	Багатоквартирна забудова	272,20	544,4	95,27
2	Садибна забудова	40,0	80,00	14,04
	ВСЬОГО	312,2	624,4	109,31
	у т.ч. по ділянках нової забудови:			
	Багатоквартирна забудова	97,95	195,91	34,37
1	Північна-1	4,535	9,07	1,59
2	Північна-2	8,823	17,65	3,10
3	Вул. Залізняка	0,985	1,97	0,35
4	Вул. Панаса Мирного (автостоянка)	1,569	3,14	0,55
5	Вул. Озерна (існуючі відводи, винесення автодрому)	3,088	6,18	1,08
6	вул. Вінницьке шосе (відводи під громадську)	1,715	3,43	0,60
7	Вул. Трудова (винесення сілгоспідприємств, складів та МП)	5,077	10,15	1,78
8	прс. Миру	14,546	29,09	5,10
9	вул. Зарічанська	1,577	3,15	0,55
10	Заріччя-1 (ДПТ)	9,215	18,43	3,23
11	Заріччя-2	9,315	18,63	3,27
12	вул. Нижня Берегова	0,735	1,47	0,26
13	вул. Північна	0,977	1,95	0,34
14	Вул. І. Франка	0,400	0,80	0,14
15	Вул. Майборського (територія в/ч)	17,577	35,15	6,17
16	Вул. Народної Волі	2,938	5,88	1,03
17	вул. Гарнізонна (територія НПСЦ ГУ МНС)	3,654	7,31	1,28
18	На землях Чорноострівська ОТГ (прс. Миру)	11,227	22,45	3,94
	Садибна забудова	7,31	14,62	2,56
1	Заріччя - прс. Миру	1,05	2,10	0,37
2	Північна (блокована) по 0,04 га	0,12	0,24	0,04
3	Сади-1	0,73	1,47	0,26
4	провулок Зенітний	0,09	0,18	0,03
5	Вибірково по місту	0,44	0,89	0,16
6	Вул. Агатангела Кримського (Академіка Чеботарьова)– вул. Старосадова (врізка)	0,09	0,18	0,03
7	Вул. Академіка Корольова (врізка)	1,71	3,42	0,60
8	Сади-3 (врізка)	0,77	1,54	0,27
9	вул. Проектна 33	1,12	2,24	0,39
10	Шаровечка	1,19	2,38	0,42

Таблиця 40 Електричні навантаження промисловості

№	Найменування галузей промисловості	Річне споживання електроенергії	Загальне навантаження,
		млн кВт×годин	МВт
1	Харчова промисловість та перероблення с/г продуктів	39,75	7,95
2	Легка промисловість	21,20	4,51
3	Деревообробна промисловість	11,93	4,77
4	Целюлозно-паперова, поліграфічна промисловість та видавнича справа	9,28	2,65
5	Хімічна промисловість	10,60	2,12
6	Виробництво будівельних матеріалів	21,20	3,03
7	Металургія та металообробка	3,71	0,84
8	Машинобудування	185,50	37,10
9	Індустріальний парк	12,00	2,10
10	Інші промислові виробництва	7,95	2,09
	ВСЬОГО	323,13	67,17

Таблиця 41 Сумарні електричні навантаження

Найменування	Річне споживання електроенергії	Загальне навантаження
	млн кВт×годин	тис.кВт
Господарсько-побутові та комунальні потреби населення	871,86	146,25
Промисловість	323,13	67,17
ВСЬОГО	1194,99	213,42

Виходячи з розрахунків електричних навантажень та враховуючи місцеві умови м. Хмельницький, Схема зовнішнього електропостачання міста може залишитись без змін. При цьому в зв'язку з ростом навантажень та для забезпечення надійного електропостачання споживачів міста в цілому та з урахуванням електропостачання нових ділянок забудови, що передбачені проектом, пропонується на розрахунковий період проведення таких заходів:

- схема зовнішнього електропостачання міста на весь розрахунковий строк може залишитися без змін. Живлення споживачів залишається від ПС-330 кВ «Хмельницький», а розподіл електроенергії від підстанції здійснюється за кільцевою схемою на напрузі 110 кВ;

- для утворення двоколового міського кільця побудувати одноланцюгову ПЛ-110 кВ: «Хмельницька – Східна – ТПА – Хмельницька». При цьому переключити на нову лінію ПС «Заріччя», ПС «Центральна», ПС «ХЗТП». Для відокремлення від міського кільця ПС «Западинці» демонтувати ділянку ПЛ-110 кВ «Хмельницька-330 – Западинці» та завести на ПС «ТПА» лінію з ПС «Западинці», для чого встановити додаткову вивідну комірку 110 кВ на ПС «ТПА», а ПЛ-110 кВ «Хмельницький – Западинці» замінити та добудувати до ПС-110 кВ «Лезневе» і найменувати «Хмельницький – Лезневе»;

						18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата			155

- для покриття зростаючих на розрахунковий строк навантажень побудувати підстанцію 110/10 кВ «Лезневе» (два трансформатори потужністю по 10 МВА), живлення здійснити від міського кільця;

- для електропостачання нового житлового району «Північний» побудувати ПС 110/10 кВ «Озерна-2» (два трансформатори потужністю по 10 МВА), живлення здійснити відпайкою від міського кільця;

- для надійної роботи Хмельницької АЕС та ПС «Хмельницька-330» побудувати ПС 110/10кВ «Західна» (два трансформатори потужністю по 16 МВА), на яку перенести з ПС «Хмельницька-330» ЗРП-10 кВ. Живлення підстанції здійснити приєднанням до міського кільця;

- для електропостачання садибної забудови нового житлового району «Південний-1» побудувати ПС 110/10кВ «Південна» (2×10МВА), живлення здійснити відпайкою від ЛЕП-110кВ «Хмельницька-330 – Івашківці»;

- провести реконструкцію на ПС «Заріччя» зі збільшенням потужності трансформаторів до 2×25 МВА;

- провести реконструкцію на ПС «Дубове» зі збільшенням потужності трансформаторів до 2×16 МВА;

- розподілення електроенергії між споживачами передбачено по мережах напругою 6-10-0,4 кВ, для чого передбачити будівництво необхідної кількості розподільчих пунктів 6-10 кВ (РП-6-10 кВ), трансформаторних підстанцій 6-10/0,4 кВ (ТП-6-10/0,4 кВ), мереж 6-10кВ та 0,4 кВ та зовнішнього освітлення. Розміщення, кількість та потужність РП-6-10 кВ, ТП-6-10/0,4 кВ та траси ЛЕП вирішуються на подальших стадіях проектування згідно з Технічними умовами енергопостачальної організації;

- при проектуванні перспективних ділянок забудови враховані місця розташування існуючих повітряних ліній електропередачі 330 кВ, 110 кВ та 35 кВ з збереженням санітарно-захисних та охоронних зон;

- протягом всього розрахункового періоду необхідно проводити реконструкцію та розширення електричних мереж, заміну зношеного та морально застарілого обладнання, впроваджувати енергозберігаюче обладнання та технології.

Положення підстанцій та траси ліній електропередачі 330 кВ, 110 кВ та 35 кВ показані на схемі.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		156

3.13.2 Газопостачання

На базі природного мережного газу розглядається забезпечення таких категорій споживачів: житлові будинки – на господарсько-побутові потреби; джерела теплопостачання – як паливо.

Норми питомих витрат природного газу для споживачів на господарсько-побутові потреби прийняті згідно з ДБН В.2.5-20-2001 «Газопостачання» з урахуванням наявності в квартирі: багатоквартирної житлової забудови – газової плити і централізованого гарячого водопостачання; садибної забудови – газової плити і газового водонагрівача.

Приготування їжі в житлових будинках поверховістю вище за 10 поверхів, лікувальних закладах, дитячих дошкільних та шкільних закладах, підприємствах громадського харчування передбачене електроенергією.

Результати розрахунків річних витрат природного газу, за умови 100 % газифікації м. Хмельницький у межах, визначених проектом на кінець освоєння обсягів проектного періоду, наведено в таблиці.

Таблиця 42 Річні витрати природного газу на кінець розрахункового строку, млн м³/рік

Номери експлікації	Споживачі	Житлові будинки ⁵	Опалювальні і установки садибної забудови	Джерела централізованого теплопостачання	Всього
1	Житловий фонд, заклади та підприємства обслуговування	24,77	117,78	521,75	664,3
	Нова багатоквартирна забудова, у т.ч.:	24,49		106,48	130,97
1	Північна-1	1,13		4,93	6,06
2	Північна-2	2,21		9,59	11,8
3	Ввул. Залізняка	0,25		1,07	1,32
4	Ввул. Панаса Мирного (автостоянка)	0,39		1,71	2,1
5	Ввул. Озерна (існуючі відводи, винесення автодрому)	0,77		3,36	4,13
6	вул. Вінницьке шосе (відводи під громадську)	0,43		1,86	2,29
7	Ввул. Трудова (винесення сільгосппідприємств, складів та МП)	1,27		5,52	6,79
8	Проспект Миру	3,64		15,81	19,45
9	вул. Зарічанська	0,39		1,71	2,1
10	Заріччя-1 (ДПТ)	2,30		10,02	12,32
11	Заріччя-2	2,33		10,13	12,46
12	вул. Нижня Берегова	0,18		0,80	0,98
13	вул. Північна	0,24		1,06	1,3
14	Вул. І. Франка	0,10		0,43	0,53
15	Ввул. Майборського (територія в/ч)	4,39		19,11	23,5

⁵ Приготування їжі та, частково, гаряче водопостачання

Номери експлікації	Споживачі	Житлові будинки ⁵	Опалювальні і установки садибної забудови	Джерела централізованого теплопостачання	Всього
16	Ввул. Народної Воли	0,73		3,19	3,92
17	вул. Гарнізонна (територія НПЦ ГУ МНС)	0,91		3,97	4,88
18	На землях Грузевицької сільської ради (проспект Миру)	2,81		12,20	15,01
	Нова садибна забудова	1,83	0,95		
1	Заріччя - проспект Миру	0,26	0,14		0,4
2	Північна (блокована) по 0,04 га	0,03	0,02		0,05
3	Сади-1	0,18	0,10		0,28
4	провулок Zenітний	0,02	0,01		0,03
5	Вибірково по місту	0,11	0,06		0,17
6	Ввул. Чеботарьова – вул. Старосадова (врізка)	0,02	0,01		0,03
7	Ввул. Академіка Корольова (врізка)	0,43	0,22		0,65
8	Сади-3 (врізка)	0,19	0,10		0,29
9	вул. Проектна 33	0,28	0,15		0,43
10	Шаровечка	0,30	0,16		0,46
	Всього:	51,09	118,73	628,23	798,03

Виходячи з розміру паливного еквіваленту природного газу $E=1,16$, прийнятого у проєкті за вихідний (основний) вид палива, маса умовного палива всього по місту на розрахунковий період складе приблизно 770,59 тис. т.

Розвиток газопостачання у м. Хмельницький передбачає будівництво 28 нових об'єктів ГРП (ШРП) та прокладання 19,0 км розподільчих газопроводів середнього тиску.

Цим проєктом рекомендовано проведення коригування існуючої схеми газопостачання м. Хмельницький у відповідності до нових навантажень та пропозиціями забезпечення стабільності експлуатації Схеми в цілому. При цьому, за основу коригування Схеми слід брати принципи економної, ефективної і безпечної подачі та споживання природного газу, а також заходи, направлені на скорочення його витрат на одиницю виробленої теплоти та продукції, на впровадження нових технологій, які дозволяють заміну природного газу, у т.ч. на інші види палива – відходи сировини, біогаз тощо.

Кількість проєктних ГРП (ШРП) та місця їх розташування, траси проєктних газопроводів уточнюються на наступних стадіях проєктування за відповідними гідравлічними розрахунками із залученням спеціалізованих проєктних організацій.

3.13.3 Теплопостачання

На розрахунковий строк теплопостачання існуючого та нового багатоквартирного житлового фонду, закладів та підприємств обслуговування міста вирішується на базі

									Арк.
									158
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата	18 – ГП.ПЗ				

централізованої системи теплопостачання від існуючих найбільш перспективних опалювальних котелень з їх реконструкцією, розширенням, кільцюванням, реконструкцію існуючих магістральних теплових мереж з урахуванням додаткових навантажень, переоснащення систем теплопостачання із впровадженням ІТП.

Теплопостачання нових об'єктів житлово-комунального сектору, у першу чергу тих, що розташовані поза межами радіусу дії існуючих джерел теплоти та можливого додаткового підключення нових абонентів, пропонується через застосування модульних котелень, що дозволяє максимально уникати збитків виробленої теплової енергії, підвищити інтенсивність вводу до експлуатації закінчених будівництвом об'єктів.

Теплові потоки житлових та громадських будівель, які підлягають централізованому теплопостачанню, визначені згідно з прийнятою забезпеченістю: багатоквартирної забудови опаленням та гарячим водопостачанням; підприємств та закладів обслуговування опаленням, вентиляцією, гарячим водопостачанням.

Розрахункові теплові потоки по видах споживання виконано відповідно до вимог нормативних матеріалів: ДБН В.2.5-39:2008 «Теплові мережі», ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія», ДБН В.2.6-31:2016 «Теплова ізоляція будівель».

Теплопостачання садибної забудови і надалі передбачається шляхом використання індивідуального теплового обладнання.

Результати розрахунків необхідного теплового потоку на кінець розрахункового строку освоєння проектних рішень м. Хмельницький, при 100 % забезпеченості по намічених видах споживання, приведені в таблиці.

Розвиток існуючої системи теплових мереж обумовлюється потужністю визначених джерел та розміром додаткових навантажень нових споживачів, вимогами відповідних Технічних умов на підключення до централізованої системи з урахуванням фактору оптимізації собівартості житлово-комунальних послуг по об'єктах нового будівництва, як додаткового абонента.

Для об'єктів, у яких неприпустимо перерву в подачі теплоти (лікарні, готелі, дитячі установи цілодобового функціонування тощо), відповідно до вимог ДБН В.2.5-39:2008 (п.4.1.1, 7.5.2, 7.5.3), необхідно передбачити наявність місцевого резервного джерела теплопостачання.

Таблиця 43 Тепловий потік, МВт (розрахунковий строк)

Номери експлікації	Споживачі	Опалення, вентиляція	Гаряче водопостачання	Всього
	Багатоквартирний житловий фонд, заклади та підприємства обслуговування	842,60	98,99	941,58

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		159

Номери експлікації	Споживачі	Опалення, вентиляція	Гаряче водопостачання	Всього
	Теж по площадках нової забудови всього, у т.ч.:	308,42	38,07	346,12
	багатоквартирна забудова:	275,41	36,93	312,34
1	Північна-1	12,75	1,71	14,46
2	Північна-2	24,81	3,33	28,13
3	вул. Залізняка	2,77	0,37	3,14
4	вул. Панаса Мирного (автостоянка)	4,41	0,59	5,00
	вул. Озерна (існуючи відводи, винесення автодрому)	8,68	1,16	9,85
6	вул. Вінницьке шосе (відводи під громадську)	4,82	0,65	5,47
7	вул. Трудова (винесення сільгоспідприємств, складів та МП)	14,27	1,91	16,19
8	Проспект Миру	40,90	5,48	46,38
9	вул. Зарічанська	4,43	0,59	5,03
10	Заріччя-1 (ДПТ)	25,91	3,47	29,38
11	Заріччя-2	26,19	3,51	29,70
12	вул. Нижня Берегова	2,07	0,28	2,34
13	вул. Північна	2,75	0,37	3,12
14	вул. І. Франка	1,12	0,15	1,28
15	вул. Майборського (територія в/ч)	49,42	6,63	56,05
16	вул. Народної Волі	8,26	1,11	9,37
17	вул. Гарнізонна (територія НПП ГУ МНС)	10,27	1,38	11,65
18	На землях Грузевицької сільської ради (проспект Миру)	31,57	4,23	35,80
	Садибна забудова	32,64	1,14	33,78

Забезпечення рентабельного та надійного теплопостачання для об'єктів, що розглядаються на базі централізованого теплопостачання від існуючих джерел теплоти, потребує проведення їх модернізації, впровадження енергозберігаючих технологій, повної автоматизації котлів найбільш перспективних котельень з урахуванням сучасних розробок і рекомендацій, а також виведення з експлуатації морально застарілих малоефективних котельень при відповідному техніко-економічному обґрунтуванні.

Орієнтовно для забезпечення додаткового теплового потоку від джерел теплоти, на розрахунковий строк намічено прокласти близько 30,20 км теплових мереж.

Основні заходи у сфері теплопостачання за пропозиціями експлуатуючих підприємств:

- заміна сталевих трубопроводів на попередньоізольовані;
- заміна котлоагрегатів на сучасні з високим ККД;
- заміна мережних насосів на сучасні економічні з приладами частотного регулювання обертів електродвигунів.

						18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата			160

З метою покращення екологічного стану довкілля, економії паливно-енергетичних ресурсів, подальшого підвищення коефіцієнту ефективності перетворення енергії, у тому числі за рахунок відмови від будівництва зовнішніх теплових мереж, додаткових інженерних споруд і пристроїв, для теплопостачання об'єктів одно- і багатоквартирного нового житлового фонду та громадського будівництва пропонується застосування теплових установок сучасного типу. Для теплонасосних установок (ТНУ) джерелом низькопотенційного тепла можливе використання систем утилізації тепла на очисних спорудах каналізації, використання тепла ґрунтів, водойм, повітря. Покриття теплових навантажень (у повному обсязі, або частково – на гаряче водопостачання), пропонується через комплексне застосування ТНУ з когенераційними установками, геліосистемами. Автономність запропонованого обладнання враховує поетапність введення в експлуатацію об'єктів будівництва.

Згідно з розпорядженнями Кабінету Міністрів України від 28.09.2006 № 502-р та від 11.02.2009 № 159-р, техніко-економічними розрахунками пропонується проведення робіт у напрямку впровадження заходів з переобладнання об'єктів теплогенеруючими установками на електриці. Реалізація цього питання вимагає у більшості випадків виконання комплексу робіт з модернізації електромереж, спрямованого на збільшення їх пропускної спроможності. Застосування комбінованого теплогенеруючого обладнання з використанням електрики у періоді «нічного» тарифу і природного газу є пріоритетним в першу чергу для об'єктів бюджетної та соціальної сфери. За умови певної цінової політики на енергоносії, для окремої групи існуючих споживачів (багатоквартирні будинки), доцільним може стати переоснащення існуючої системи теплопостачання на електричне опалення з акумулюванням теплової енергії.

Вибір варіанту системи теплопостачання об'єктів, кількість джерел теплопостачання, місця їх розміщення, вибір основного обладнання конкретизуються на подальших стадіях проєктування за техніко-економічними розрахунками та обґрунтуваннями, з урахуванням відповідних Технічних умов та інвестиційних пропозицій.

3.14 САНІТАРНЕ ОЧИЩЕННЯ ТЕРИТОРІЇ

Відповідно до норм ДБН Б.2.2-12:2019 розрахунковий об'єм накопичення твердих побутових відходів та сміття з вулиць, на розрахунковий строк генплану, складе 94,27 тис. т/рік (чисельність місцевого населення 312,2 тис. осіб, норма накопичення ТПВ 290 кг/рік сміття та невраховані 10 %). Необхідна площа полігону до кінця розрахункового строку, з

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		161

розрахунку 0,02 га на 1,0 тис. т відходів і терміну експлуатації 20 років – 37,71 га, санітарно-захисна зона 500 м.

Для поліпшення екологічного стану міста та зважаючи на складність знаходження нових ділянок, придатних для складування ТПВ, проєктний об'єм відходів передбачається знешкоджувати на підприємстві промислового перероблення відходів.

Розміщення підприємства передбачається в межах території міського полігону по утилізації твердих побутових відходів. Проєктна потужність підприємства – 95,00 тис. т/рік, необхідна площа ділянки – 4,75 га, санітарно-захисна зона – 300 м.

Будівництво підприємства промислової переробки відходів в межах території міського полігону також передбачалось рішенням проєкту «Генеральний план м. Хмельницький» (інститут «Діпромісто», Київ, 2007 р.).

На перший час, проєктний об'єм твердих побутових відходів буде знешкоджуватись за існуючою схемою. Перед видаленням, тверді побутові відходи міста необхідно сортувати із вилученням ресурсоцінних компонентів та їх подальшим переробленням та утилізацією на галузевих підприємствах. Це значно зменшить навантаження на міський полігон, заповнення якого становить майже 100 %. Також необхідно продовжувати роботи по ущільненню та пересипці відходів.

Після початку функціонування сміттєпереробного комплексу необхідно провести роботи по закриттю, рекультивациі та санації ділянки міського полігону. На етапі проведення рекультивациі, передбачається вилучення цінних ресурсних компонентів за рахунок використання сміттєсортувальної станції.

Відповідно ст. 21 Закону України «Про відходи», питання щодо розміщення на своїй території об'єктів поводження з відходами, створення полігонів для поховання відходів, ліквідація неконтрольованих та несанкціонованих звалищ і т.п., вирішуються органами місцевого самоврядування.

Для забезпечення виконання «Програми поводження з твердими| побутовими відходами» (постанова Кабінету Міністрів України від 04.04.2004 № 265) передбачається організація роздільного збору твердих побутових відходів із наступним використанням і утилізацією. За умови організації роздільного збору об'єм вивозу твердих побутових відходів можна зменшити на 30-50 %.

Рідкі відходи передбачається знищувати на очисних спорудах промпобутової каналізації (через зливну станцію). На кінець розрахункового строку передбачається повне охоплення житлового фонду системою каналізації, тому об'єм рідких відходів має поступово зменшуватися.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		162

Розрахункова кількість машин для санітарного очищення – 60 сміттєвозів, 148 прибиральних та інших машин і механізмів.

Приведені показники підлягають уточненню при розробці спеціалізованої схеми санітарного очищення.

Основні заходи щодо вдосконалення та розвитку системи санітарного очищення:

- впровадження системи роздільного збирання, сортування, утилізації, подрібнення, польового компостування відходів зеленого господарства та інших заходів із метою зменшення обсягів вивезення та захоронення відходів.;
- забезпечення централізованою планово-регулярною санітарною очисткою усіх районів міста;
- будівництво підприємства промислової переробки відходів;
- рекультивация та санація існуючого полігону (після будівництва та початку функціонування сміттєпереробного підприємства);
- модернізація та придбання спецавтотранспорту та іншої техніки для санітарного очищення.

3.15 ПРІОРИТЕТНІ ЗАХОДИ І ОБСЯГИ ІНВЕСТИЦІЙ ЩОДО СТАЛОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНЖЕНЕРНО-ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ МІСТА

Враховуючи відсутність планового інвестування в капітальне будівництво (в першу чергу стосується інвестування в житлове будівництво), є значна складність визначення площадок (або їх частин) житлового будівництва, які будуть освоюватися на першому етапі.

Тому важливим є визначення пріоритетних заходів і обсягів інвестицій щодо сталого функціонування інженерно-транспортної інфраструктури міста.

ТРАНСПОРТ

Таблиця 44 Витрати на реалізації проектних рішень транспортної інфраструктури

Перелік заходів	Одиниця виміру	Кількість	Орієнтовна вартість, млн грн.
Будівництво транспортної розв'язки з шляхопроводом у створі вул. Старокостянтинівське шосе	од.	1	800
Реконструкція вул. Старокостянтинівське шосе з розширенням проїзної частини до 15,0 м	км	4,3	240
Влаштування тролейбусної лінії від вул. Кам'янецької по вулицям Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого), Чорновола, Гетьмана Мазепи (Маршала Красовського) до існуючої контактної мережі по вул. Симона Петлюри (Купріна)	км	4,2	128

Перелік заходів	Одиниця виміру	Кількість	Орієнтовна вартість, млн грн.
Реконструкція існуючих автомобільних мостів по вулицях Старокостянтинівське шосе та Трудовій	од.	2	32
Всього:			1200

ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ ТЕРИТОРІЇ

Водопостачання

Невідкладні заходи загальноміського значення:

- будівництво другої черги водогону Ø1000 мм від «Чернелівського» водозабору до м. Хмельницький;
- будівництво водопроводу Ø400 мм від вул. Панаса Мирного через вул. Старокостянтинівське шосе до прс. Миру;
- будівництво мереж водопроводу в мікрорайонах «Ружична» та «Книжківці»;
- будівництво артсвердловин у районі ВНС-10 (8 одиниць);
- будівництво водопровідних мереж в мікрорайоні «Лезневе»;
- реконструкція насосних станцій першого підйому на свердловинах № 7, 10, 11, 16 та 26 «Чернелівського» водозабору;
- реконструкція камери гідроудару, заміна насосів № 5 та № 6 на ВНС-10;
- упорядкування зон санітарної охорони джерел питного водопостачання;
- впровадження станцій (установок) доочищення питної води у системах централізованого водопостачання;
- завершення геологорозвідувальних робіт з переоцінки експлуатаційних запасів Чернелівської ділянки та Хмельницького родовища підземних вод в цілому для господарсько-питного водопостачання міста Хмельницького, з послідуочим затвердженням у ДКЗ України;
- розроблення (коригування) галузевої Схеми водопостачання м. Хмельницький (після затвердження даного проекту) у відповідності з новими рішеннями по складу, кількості та розміщенню водокористувачів, установлення складу першочергових і перспективних заходів та механізму реалізації зазначеної Схеми.

Орієнтовна вартість першочергових заходів – 192,00 млн грн.

Каналізація

Невідкладні заходи, щодо вдосконалення та розвитку системи каналізування міста:

- будівництво самопливного колектору Ø600 мм від вул. Лісогринівецька до колектору Ø800 мм по вул. Озерна;

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		164

- будівництво напірного трубопроводу Ø600 мм від КНС-15 по вул. Західно-Окружна:
- будівництво нової ГКНС та двох напірних трубопроводів до КОС № 2;
- будівництво зливної станції на ділянці КОС № 2;
- заміна головного самопливного колектору Ø1400 мм по вул. Зарічанська до ГКНС;
- будівництво КНС та каналізаційних мереж в мікрорайоні «Дубове» (вул. Ярослава Барнича (Глінки), провулок Трипільський (Щедріна) та прилеглі вулиці);
- будівництво КНС та каналізаційних мереж в районі вулиць Південна, Висока, Київська;
- будівництво мереж каналізації в районі вулиць Шестакова – Плоска;
- будівництво КНС та каналізаційних мереж в мікрорайоні «Лезневе»;
- заміна самопливних колекторів по вулицям Шевченка, Проскурівське Підпілля;
- реконструкція КНС-1, КНС-2, КНС-3, КНС-7 та КНС-12;
- реконструкція споруд механічного очищення стічних вод та аеротенків, заміна енергетичного та технологічного обладнання повітродувок, будівництво цеху механічного зневоднення осаду на ділянці КОС-2;
- розроблення галузевої Схеми каналізації м. Хмельницький (після затвердження даного проекту) у відповідності з новими рішеннями по складу, кількості та розміщенню водокористувачів, установлення складу першочергових і перспективних заходів та механізму реалізації Схеми.

Орієнтовна вартість першочергових заходів – 180,00 млн грн.

Санітарне очищення

Першочергові заходи загальноміського значення:

- розроблення проєкту будівництва підприємства промислової переробки відходів;
- розроблення проєкту рекультиваци існуючого полігону;
- придбання євроконтейнерів (1500 одиниць);
- придбання контейнерів об'ємом 160 літрів (10000 одиниць);
- придбання сміттєвозів із заднім завантаженням для обслуговування євроконтейнерів (7 одиниць);
- розроблення (коригування) спеціалізованої схеми санітарного очищення міста (після затвердження даного проєкту) з уточненням першочергових та перспективних

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		165

заходів, спрямованих на створення промислового виробництва із сортування ТПВ, поліпшення екологічного та санітарного стану міста, утилізації вторинної сировини, її перероблення та одержання продукції, зменшення транспортних витрат тощо.

Орієнтовна вартість заходів – 44,00 млн грн.

Таблиця 45 Загальна орієнтовна вартість інвестицій пріоритетних заходів щодо сталого функціонування інженерно-транспортної інфраструктури міста

Види заходів	Вартість, млн грн.
Транспорт та вулична мережа	1200
Інженерне обладнання території, усього <i>у тому числі:</i>	416
водопостачання	192
водовідведення	180
санітарне очищення	44
РАЗОМ	1616

Об'єми та вартісні показники визначені орієнтовно та потребують уточнення на подальших стадіях проектування.

					18 – ГП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		166

вул. Героїв Маріуполя, 5, офіс 226 (готель «Центральний»), м. Хмельницький, 29013
код ЄДРПОУ 37749053, р/р UA563052990000026002046006713
тел.: 0674914304 e-mail: kaylas3000sv@gmail.com www.kaylask.com.ua

товариство з обмеженою відповідальністю «КАЙЛАС-К»

**«Коригування (внесення змін)
генерального плану
м. Хмельницький»**

18 - ОП

2022

вул. Героїв Маріуполя, 5, офіс 226 (готель «Центральний»), м. Хмельницький, 29013
код ЄДРПОУ 37749053, р/р UA56305299000026002046006713
тел.: 0674914304 e-mail: kaylas3000sv@gmail.com www.kaylask.com.ua

товариство з обмеженою відповідальністю «КАЙЛАС-К»

«Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький»

Том 2

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

18 - ОП

Головний архітектор проекту

Директор ТОВ «Кайлас-К»

Григорів І. Р.

Владіміров С. О.

2022

СКЛАД ПРОЕКТУ

Номер тому	Позначення	Найменування тому	Примітка
1	18 - ГП	Генеральний план	
2	18 - ОП	Основні положення	
3	18 - Д	Додатки	
4	18 - ВК	Водопостачання та каналізація	

Зм.	Кіл.	Арк.	№док	Підпис	Дата	18 - СП			
Розробив		Шевчук				Склад проекту	Стадія	Арк.	Аркушів
Перевірив		Шевчук					МД	1	1
							ТОВ «Кайлас-К» м. Хмельницький		

ВІДОМІСТЬ ПРО УЧАСНИКІВ ПРОЕКТУ

Розділ проекту	Посада	ПІБ	Підпис
Основні положення	Архітектор	Шевчук О. І.	
	Архітектор	Чепіжак В. В.	
	Архітектор	Владіміров С. О.	
	Головний архітектор проекту	Григорів І. Р.	

						18 - ВУ		
Зм.	Кіл.	Арк.	№док	Підпис	Дата	Стадія	Арк.	Аркушів
Розробив		Шевчук				МД	1	1
Перевірив		Шевчук						
						ТОВ «Кайлас-К» м. Хмельницький		
						Відомість про учасників проекту		

ЗМІСТ

1	ВСТУП	2
2	ПРОГНОЗ ЧИСЕЛЬНОСТІ ТА ВІКОВОГО СКЛАДУ НАСЕЛЕННЯ	5
3	ПРОЄКТНИЙ ЖИТЛОВИЙ ФОНД	6
4	УСТАНОВИ ТА ПІДПРИЄМСТВА ОБСЛУГОВУВАННЯ	12
5	ЗЕЛЕНІ НАСАДЖЕННЯ.....	18
6	КЛАДОВИЩА.....	21
7	ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ	22
8	ПРОЄКТНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТЕРИТОРІЇ	26
9	ОХОРОНА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ.....	28
10	ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ	31
11	ОБГРУНТУВАННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА	34
12	ТРАНСПОРТ	43
13	ІНЖЕНЕРНА ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ ТЕРИТОРІЇ.....	56
14	ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ.....	67
15	САНІТАРНЕ ОЧИЩЕННЯ ТЕРИТОРІЇ	75
16	ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ	77

					18 – ОП.ПЗ			
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	Пояснювальна записка	Літ.	Арк.	Акрушів
Розробив		Шевчк					1	79
Перевірів		Шевчк				ТОВ «Кайлас-К» м. Хмельницький		

1 ВСТУП

Генеральний план визначає основні принципи і напрямки планувальної організації та функціонального призначення території, формування системи громадського обслуговування населення, організацію вулично-дорожньої мережі, інженерного обладнання, інженерної підготовки і благоустрою, цивільного захисту території та населення від небезпечних природних і техногенних процесів, охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження культурної спадщини та традиційного характеру середовища історичних населених пунктів, а також послідовність реалізації рішень, у тому числі етапність освоєння території.

Згідно рішення Хмельницької міської ради, щодо доопрацювання проекту містобудівної документації «Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький» був заключений договір із підприємством ТОВ «Кайлас-К», на основі проведеного тендеру, на виконання даного коригування. Договором передбачається внесення змін до проекту, що був виконаний у 2016 році ДП «ДІПРОМІСТО» імені Ю. М. Білокося».

Проект, що виконувався у 2016 році пройшов процедуру експертизи, але не був затверджений.

На початок розроблення залишається діючим проект генерального плану, що виконаний у 2007 році ДП «ДІПРОМІСТО».

Доопрацювання «Коригування (внесення змін) Генерального плану м. Хмельницький» розроблене у зв'язку із необхідністю внесення змін і доповнень у проект генплану м. Хмельницького, що розроблений у 2016 році.

Основними критеріями для доопрацювання стали:

- зміни, що пов'язані із зміною нормативно-правової бази;
- оновлення топографічної зйомки;
- затвердженого Історико-архітектурного плану міста;
- вирішення поточних питань забудови міста відповідно до прогнозної чисельності населення із забезпеченням потреб містобудівного розвитку;
- зміни функціонального призначення окремих територій;
- зміни планувальних обмежень;

Містобудівна документація виконана на підставі:

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						2
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

- «Програми розроблення та оновлення містобудівної документації для м. Хмельницького» (рішення Хмельницької міської ради № 4 від 16.03.2016 р.);
- Програми економічного і соціального розвитку Хмельницької міської територіальної громади на 2021 рік (рішення Хмельницької міської ради №10 від 23.12.2020 р.);
- Схема планування території Хмельницької області;
- Стратегічного плану розвитку Хмельницької міської територіальної громади на 2021-2025 роки;
- Стратегії розвитку міста Хмельницького до 2025 року;
- Стратегії регіонального розвитку Хмельницької області на 2021-2027 роки;
- Положення Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки,
- вихідних даних, наданих замовником;
- довідок відповідних служб.

Під час розроблення документації враховані вимоги чинних законодавчих та нормативних документів.

Строк дії генерального плану населеного пункту не обмежується.

Основні показники генерального плану розраховані на етап 15-20 років, базуються на демографічному і соціально-економічному прогнозах, є орієнтовними.

Затверджена в чинному порядку дійсна містобудівна документація є обов'язковим документом для всіх організацій та установ, які здійснюють будівництво на території міста.

Основні зміни, що вносились в проект 2016 року:

1. Переведення частини дачних масивів в західній і південній частині міста в житлову забудову, з формуванням відповідної інфраструктури
2. Врахування в проекті нормативної прибережно-захистної смуги (ПЗС) від усіх водних об'єктів, згідно Земельного і Водного кодексу України. В місцях вільних від забудови було передбачено збільшення озеленення в межах ПЗС.
3. Проекті масиви садибної житлової забудови (південна частина міста), що були передбачені проектом 2016 року були скореговані враховуючи існуючий рельєф і сформовану приватизацію землі. Основним акцентом став

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						3
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

наявний військовий полігон в південній частині міста, що залишається діючим (землі спеціального призначення).

4. Врахований проект розміщення сміттєзвалища в північно-західній частині міста. Відповідно зазнав змін проектний житловий масив, що знаходиться поряд з ним
5. Враховані зелені насадження, що перебувають на балансі міста.
6. Частково скорегована межа в південно-східній частині міста.
7. Передбачене розширення існуючих кладовищ (пд-зх і пн-сх)
8. В центральній частині міста, поряд із парком імені Чекмана скорегована проектна дорога, що мала йти через р. Південний Буг.
9. Вздовж річки Кудрянка (південна частина міста) була скорегована житлова забудова вздовж водного об'єкту. Нові житлові масиви не додавались, в проекті залишився лугопарк.
10. В планувальні обмеження додалися обмеження із затвердженого проекту Історико-архітектурного опорного плану. Також додані обмеження від об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ).
11. Територію підприємств, що перестали діяти – передбачені під зміну цільового використання та під реновацію.
12. Фрагментарно скореговані квартали, де вже за 5 років після розроблення попереднього генерального плану передбачена нова житлова забудова.

Відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» були проведені громадські обговорення, в результаті зібрано пропозиції та зауваження громадськості.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						4
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

2 ПРОГНОЗ ЧИСЕЛЬНОСТІ ТА ВІКОВОГО СКЛАДУ НАСЕЛЕННЯ

1. Загальні зауваження

Слід зважати, що віддаль від останнього перепису населення стає все більшою. Тому викривлення і невідповідності поточної оцінки окремих демографічних показників реальній ситуації можуть накопичуватися. Виявити їх аналітично складно, оскільки не завжди ясно, за рахунок чого саме одні показники не зовсім відповідають іншим: через спотворення даних чи звичайну варіативність.

2. Особливості демографічного розвитку в м. Хмельницький

Загальна чисельність і вікова структура населення

Відповідно до затвердженої схеми планування території Хмельницької області, що затверджена рішенням сесії Хмельницької обласної ради від 22 грудня 2015 року № 9-2/2015 згідно оптимістичного варіанту демографічного прогнозу чисельність населення міста Хмельницький на 2036 рік складатиме 312,2 тис осіб.

Вікова структура представлена у табличках.

Таблиця 23 Вікова структура населення у розрізі області (оптимістичний варіант)

Територія	Вік			
	0-15	Працездатний	Старше працездатного	Всього:
Хмельницька область	229,0	650,7	409,1	1288,8
м. Хмельницький	49,9	165,7	96,9	312,2

Таблиця 24 Вікова структура населення у розрізі області (реалістичний варіант)

Територія	Вік			
	0-15	Працездатний	Старше працездатного	Всього:
Хмельницька область	192,9	613,0	395,2	1201,1
м. Хмельницький	39,2	147,1	88,1	274,4

Через тривалу відсутність перепису населення могла накопичуватися істотна похибка в поточній оцінці чисельності населення. До цього додається проблема оцінки чисельності, територіального розповсюдження та демографічних характеристик переселенців із Донбасу. Проте, будемо спиратися на наявні дані, пам'ятаючи, що після найближчого перепису результати прогнозу бажано переглянути.

Трудові ресурси на розрахунковий строк, за оптимістичним розрахунком, складатиме 58% від загальної чисельності населення.

3 ПРОЄКТНИЙ ЖИТЛОВИЙ ФОНД

Чинники, що обумовлюють масштаби житлового будівництва

При визначенні обсягів та структури житлового будівництва на розрахунковий строк для міста були враховані фактори: *проектна чисельність населення міста; кількість родин та однаків, які перебувають на квартирному обліку; аналіз введення обсягів нового житлового будівництва за попередні роки; наявність територій, які можливо використати для забудови.*

Чисельність населення міста. Відповідно до схеми планування території Хмельницької області, що затверджена рішенням сесії Хмельницької обласної ради від 22 грудня 2015 року № 9-2/2015 згідно з оптимістичним варіантом демографічного прогнозу чисельність населення міста Хмельницький на 2036 рік складатиме 312,2 тис. осіб.

Таким чином, передбачається зростання (з 271,748 тис. осіб на 01.01.2021) чисельності населення міста на 40,452 тис. осіб.

Аналіз введення обсягів нового житлового будівництва за попередні роки. За загальною площею в структурі нового будівництва переважає багатоквартирне будівництво, а за кількість квартир – багатоквартирне будівництво (див. розділ «Аналіз реалізації рішень генерального плану»).

Пропозиції щодо проведення реконструктивних заходів. На розрахунковий строк вибуття житлового фонду під розміщення житлово-громадської забудови не передбачається.

Багатоквартирне житлове будівництво

Орієнтовний розрахунок необхідного обсягу нового багатоквартирного житлового будівництва

Нова багатоквартирна забудова на розрахунковий строк запроєктована на площу 254,68 га (18 площадок, див. таблицю).

На вільних від забудови територіях запроєктовано 1837,90 тис. м² загальної площі (на територіях площею 183,79 га) та на територіях за рахунок винесення об'єктів – 708,90 тис. м² загальної площі (на територіях площею 70,89 га).

Загальний обсяг багатоквартирного будівництва становитиме біля **2546,80 тис. м²** загальної площі.

Щільність забудови для усіх площадок будівництва прийнята у 10,0 тис. м²/га, що відповідає щільності населення 400 осіб/га.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						6
н.	рк.	докум.	ис	Дата		

Таблиця 25 Перелік площадок під багатоквартирне будівництво на розрахунковий строк

	Перелік площадок	Тери- торія, всього	Житловий фонд	Кількість квартир	Населення	на вільних ділянках		за рахунок винесення об'єктів	
						територія	житловий фонд	територія	житловий фонд
		га	тис. м ²	одиниць	тис. осіб	га	тис. м ²	га	тис. м ²
1	Північна-1	11,79	117,90	1814	4,535	11,79	117,90		
2	Північна-2	22,94	229,40	3529	8,823	22,94	229,40		
3	вул. Залізняка	2,56	25,60	394	0,985	2,56	25,60		
4	вул. Панаса Мирного (автостоянка)	4,08	40,80	628	1,569			4,08	40,80
5	вул. Озерна (існуючі відводи, винесення автодрому)	8,03	80,30	1235	3,088			8,03	80,30
6	вул. Вінницьке шосе (відводи під громадську)	4,46	44,60	686	1,715	4,46	44,60		
7	вул. Трудова (винесення сільгоспідприємств, складів та МП)	13,20	132,00	2031	5,077	13,20	132,00		
8	прс. Миру	37,82	378,20	5818	14,546	37,82	378,20		
9	вул. Зарічанська	4,10	41,00	631	1,577	4,10	41,00		
10	Заріччя-1 (ДПТ)	23,96	239,60	3686	9,215	23,96	239,60		
11	Заріччя-2	24,22	242,20	3726	9,315	24,22	242,20		
12	вул. Нижня Берегова	1,91	19,10	294	0,735	1,91	19,10		
13	вул. Північна	2,54	25,40	391	0,977			2,54	25,40
14	вул. І. Франка	1,04	10,40	160	0,400			1,04	10,40
15	вул. Майборського (територія в/ч)	45,70	457,00	7031	17,577			45,70	457,00
16	вул. Народної Волі	7,64	76,40	1175	2,938	7,64	76,40		
17	вул. Гарнізонна (територія НПЦ ГУ МНС)	9,50	95,00	1462	3,654			9,50	95,00
18	На землях Чорноострівська ОТГ (прс. Миру)	29,19	291,90	4491	11,227	29,19	291,90		
	УСЬОГО:	254,68	2546,80	39181,54	97,95	183,79	1837,90	70,89	708,90

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

18 – ОП.ПЗ

Таблиця 26 Резерв багатоквартирної забудови на позарозрахунковий строк (за рахунок реконструкції садибної і виробничої території)

	Перелік площадок	Територія, всього	Житловий фонд	Кількість квартир	Населення	на вільних ділянках		за рахунок винесення об'єктів	
						територія	житловий фонд	територія	житловий фонд
		га	тис. м ²	одиниць		га	тис. м ²	га	тис. м ²
19	Подовження вул. Горбанчука	11,03	110,30	1697	4,242	11,03	110,30		
20	Олешин	9,70	97,00	1492	3,731	9,70	97,00		
21	вул. Романа Шухевича (вул. Курчатова)	10,13	101,30	1558	3,896			10,13	101,30
22	вул. Львівське Шосе	4,67	46,70	718	1,796			4,67	46,70
23	вул. Озерна, прс. Миру	27,91	279,10	4294	10,735			27,91	279,10
24	вул. Панаса Мирного	5,52	55,20	849	2,123			5,52	55,20
25	вул. Степана Бандери	5,86	58,60	902	2,254			5,86	58,60
26	вул. Степана Бандери	9,46	94,60	1455	3,638			9,46	94,60
27	вул. Шевченка	1,45	14,50	223	0,558			1,45	14,50
28	вул. Трембовецької	2,31	23,10	355	0,888			2,31	23,10
29	вул. Прибузька, вул. Заводська	7,43	74,30	1143	2,858			7,43	74,30
30	вул. Тернопільська	6,09	60,90	937	2,342			6,09	60,90
31	вул. Кам'янецька	6,62	66,20	1018	2,546			6,62	66,20
32	вул. Митрополита Шептицького	14,65	146,50	2254	5,635			14,65	146,50
	УСЬОГО:	122,83	1228,30	18897	47,24	20,73	207,30	102,10	1021,00

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

18 – ОП.ПЗ

Арк.

Садибне будівництво

Даний тип забудови є найбільш привабливим для проживання. Проте в існуючій межі міста є обмежена кількість територій, придатних для розміщення садибної забудови. Так для родин, які нині бажають отримати земельну ділянку під індивідуальне садибне будівництво (14,7 тис. заяв), необхідно біля 980 га територій «брутто», при середньому розмірі земельної ділянки біля 0,06 га.

Для забезпечення населення, яке має можливість за свої кошти побудувати житло, були проаналізовані територіальні можливості міста і визначені площадки під нове садибне будівництво.

Нове садибне будівництво (див. таблицю 27) запроєктоване на територіях в існуючій межі міста (4 площадки та вибірково по місту загальною площею близько 62,76 га) та на територіях, які приєднуються до міста (4 площадки загальною площею біля 129,97 га). Усього під нову садибну забудову запроєктовано біля 192,73 га територій, на якій можливе розміщення біля 2924 ділянок при середньому розмірі присадибної ділянки у 0,06 га.

Окрім того, даним проектом на західній околиці міста, на відстані 6 км і більше від торця злітно-посадкової смуги, передбачається розміщення садибної забудови (котеджного містечка) та резервних ділянок садибної житлової забудови. Містобудівне освоєння даних територій перспективної забудови можливе після розроблення проекту «Зони обмеження забудови із умов авіаційного шуму навколо аеродрому Хмельницький», за умови, що вони будуть знаходитись поза межами зони «Г» (згідно вимог ДСП № 173-96, додаток № 19); траси польотів повітряних суден не будуть перетинати сельбищної території, а відстань від межі льотного поля аеродрому, трас польоту літаків (вертольотів) до межі перспективної забудови та зон масового відпочинку буде забезпечувати на цих територіях гігієнічні нормативи шуму.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						9
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Таблиця 27 Розміщення нового садибного будівництва

	Перелік площадок (за експлікацією)	Територія	Ділянки	Житловий фонд	Населення
		га	одиниць	тис. м ²	тис. осіб
	<i>I. В існуючій межі</i>				
1	Заріччя – прс. Миру	27,99	420	50,38	1,05
2	Північна (блокована) по 0,04 га	2,4	48	5,76	0,12
3	Сади-1	19,57	294	35,23	0,73
4	провулок Зенітний	2,37	36	4,27	0,09
	Вибірково по місту	10,43	177	21,28	0,44
	Разом по п. I	62,76	974	116,91	2,44
	<i>II. На території, які присьднуються</i>				
4	вул. Агатангела Кримського (Академіка Чеботарьова)– вул. Старосадова (врізка)	2,37	36	4,27	0,09
5	вул. Академіка Корольова (врізка)	45,55	683	81,99	1,71
6	вул. Академіка Корольова	20,47	307	36,85	0,77
7	Сади-3 (врізка)	29,86	448	53,75	1,12
8	Шаровечка	31,72	476	57,10	1,19
	Разом по п. II	129,97	1950	233,95	4,87
	УСЬОГО (п. I +п. II)	192,73	2924	350,86	7,31

Крім того, проектом намічені райони садибної забудови на позарозрахунковий строк. Містобудівне освоєння можливе за умови розташування даних ділянок поза межами зони «Г» (згідно вимог ДСП № 173-96, додаток № 19), яка визначається проектом «Зони обмеження забудови із умов авіаційного шуму навколо аеродрому Хмельницький».

Таблиця 28 Резерв садибної забудови на позарозрахунковий строк

	Перелік площадок	Територія	Ділянки	Житловий фонд	Населення
		га	одиниць	тис. м ²	тис. осіб
9	вул. Леха Качинського (продовження)	53,3	800	95,9	2
10	Гречани	20	300	36	0,75
	Разом	73,3	1100	131,9	2,75

Проектний житловий фонд

Таким чином, на розрахунковий строк житловий фонд м. Хмельницького зросте орієнтовно в 1,52 рази і складе близько 8414,36 тис. м² загальної площі.

Переважатиме багатоквартирна забудова – 83,8 % від загальної площі по місту. За кількістю помешкань частка багатоквартирної забудови складе 86,6 %.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		10

Житлова забезпеченість по місту збільшиться на майже 33 % і досягне рівня 26,59 м²/людину: у багатоквартирній забудові та орієнтовно 34,1 м²/людину, в садибній забудові.

Такі показники дозволять підняти рівень проживання в місті до комфортного і сприяти підвищенню рівня життєдіяльності його мешканців.

Треба прийняти до уваги, що генеральний план визначає стратегію розвитку міста. При розробці детальних планів територій на окремих ділянках структура та обсяги житлового будівництва будуть уточнюватися.

Нижче у таблиці наведена динаміка житлового фонду міста на етапі генерального плану (до 2036 року).

Таблиця 29 Динаміка житлового фонду по м. Хмельницькому на розрахунковий строк

Тип забудови	Існуючий житловий фонд		Нове будівництво		Проектний житловий фонд		Населення, тис. осіб		Житлова забезпеченість, м ² /людину	
	тис. м ²	квартир	тис. м ²	квартир	тис. м ²	квартир	існуюче	проектне	існуюча	проектна
Багатоквартирна	4503,4	80850	2546,8	18897	7050,2	99747	235,8	272,70	19,10	25,90
Садибна	1013,3	12510	350,86	2924	1364,16	15434	35,948	40,00	28,19	34,10
РАЗОМ	5516,7	93360	2897,66	21821	8414,36	115181	271,748	312,2	20,30	26,95

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						11
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

4 УСТАНОВИ ТА ПІДПРИЄМСТВА ОБСЛУГОВУВАННЯ

На розрахунковий строк чисельність населення міста Хмельницького прийнята у **312,2** тис. осіб (див. розділ «Прогноз чисельності та вікового складу населення»).

Чисельність населення зони впливу м. Хмельницького приймалася:

- Хмельницької області (обласний центр) – 1250,00 тис. осіб (без м. Хмельницького), згідно «Схеми планування території Хмельницької області»;
- Хмельницької міжрайонної системи розселення (міжрайонний центр) – 407,00 тис. осіб;
- Хмельницького району (районний центр) – 50,00 тис. осіб.

Виходячи із прийнятої проектно-планувальної структури міста проектом закладена раціональна організація та розміщення мережі установ та підприємств обслуговування, які забезпечують поряд з іншими факторами найбільш сприятливі умови для проживання та відпочинку населення.

При цьому особливу увагу приділено «соціальним» закладам, що є на утриманні громади міста та забезпечують належний рівень обслуговування населення: заклади освіти, заклади охорони здоров'я, соціального забезпечення, спортивним і фізкультурним установам, установи культури й мистецтва, житлово-комунального господарства.

Нижче в таблиці наводиться розрахунок необхідної місткості установ та підприємств обслуговування на розрахунковий строк.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						12
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Таблиця 1 Розрахунок потреб в закладах і підприємств обслуговування м. Хмельницький на розрахунковий строк

Заклади і підприємства обслуговування	Одиниця виміру	Норма на 1 тис. осіб для мешканців		Потреба для мешканців		Загальна потреба	Наявність придатних для подальшої експлуатації закладів	Необхідне нове будівництво
		міста	зони впливу	міста	зони впливу			
1. УСТАНОВИ ОСВІТИ								
Дитячі дошкільні заклади	місце		—	13832	—	13832	8346	5486
Загальноосвітні школи I – II ступенів	місце	100 % дітей	—	26347	—	26347	32481	453
Загальноосвітні школи III ступенів	місце	80 % дітей		6587		6587		
Міжшкільні центри комп'ютерного й виробничого навчання	місце	8 %	80	2635	4000	8635	980	7655
Позашкільні заклади	місце	15,3%	2,3	5039	115	5154	2540	2614
2. ЗАКЛАДИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я								
Станція (підстанція) екстреної медичної допомоги	Віезд у рік (спецавтомобіль)	4000 (0,1)	—	124880 (32)	—	124880 (32)	32	—
3. СПОРТИВНІ І ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧІ УСТАНОВИ								
Приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять	м ² загал. площі	70	-	21854	-	21854	31547	17318
Спортивні зали загального користування	м ² загал. площі	80	5	24976	2035	27011		
Басейни криті і відкриті загального користування	м ² дзеркала води	40	1	12488	407	12895	617	12278
Приміщення реабілітаційного призначення	м ² загал. площі	15	—	4683	—	4683	360	4323
4. УСТАНОВИ КУЛЬТУРИ Й МИСТЕЦТВА								
Універсальна зала	місць	15	—	4683	—	4683	—	4683
Виставкові зали	м ² загал. площі	10	—	3122	—	3122	—	3122
Бібліотеки	тисяч одиниць	3,5	0,3	1092,7	375,0	1467,7	1347,57	120,13
	місць для читачів	2	—	624,4	—	624,4	820	—
Клубні заклади і центри дозвілля	місць	60	20	18732	1000	18732	1700	18032
Кінотеатри	місць	12	0,3	3746	375	4121	740	3381
Театри	місць	2,1	0,3	656	375	1031	1052	---
Концертні зали	місць	1,3	0,2	406	250	656	950	---

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

18 – ОП.ПЗ

Арк.

13

Заклади і підприємства обслуговування	Одиниця виміру	Норма на 1 тис. осіб для мешканців		Потреба для мешканців		Загальна потреба	Наявність придатних для подальшої експлуатації закладів	Необхідне нове будівництво
		міста	зони впливу	міста	зони впливу			
Цирки	місце	1,3	—	405,86	—	405,86	—	405,86
5. ПІДПРИЄМСТВА ТОРГІВЛІ, ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ Й ПОБУТОВОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ								
Магазини (в тому числі спеціалізовані, кулінарії)	м ² торгової площі	237	7	73992	8750	82742	253988	—
Ринкові комплекси	м ² торгової площі	25	—	7805	—	7805	118226	—
Підприємства харчування	місце	37	0,2	11552	250	11802	16684	—
Підприємства побутового обслуговування	робочих місць	7	1	2186	407	2593	2209	384
Виробничі підприємства	робочих місць	4	—	1248,8	—	1248,8	—	1248,8
6. ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УСТАНОВИ УПРАВЛІННЯ, КРЕДИТНО-ФІНАНСОВІ УСТАНОВИ ТА ПІДПРИЄМСТВА ЗВ'ЯЗКУ								
Відділення зв'язку	об'єкт	0,16	—	47	—	50	21	29
Відділення банків	опер. місце	1 на 2-3 тис. осіб	—	125	—	125	130	—
Райони (міські) суди	робочих місць	1 на 30 тис. осіб	—	11	—	11	73	—
Юридичні консультації	робочих місць	1 на 10 тис. осіб	—	31	—	31	31	—
Нотаріальні контори	робочих місць	1 на 30 тис. осіб	—	11	—	11	11	—
7. УСТАНОВИ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА								
Житлово-експлуатаційні організації	об'єкт	1 на 20 тис. осіб	—	16	—	16	7	9
Пункти прийому вторинної сировини	об'єкт	1 на 20 тис. осіб	—	16	—	16	2	14
Громадські вбиральні	прибор	1	—	312	—	312	20	292
Готелі	місце	4,8	—	1499	—	1499	1182	317
Бюро похоронного обслуговування	об'єкт	1	—	1	—	1	1	—
Будинок траурних обрядів	об'єкт	1 на 0,25 млн. осіб	—	2	—	2	4	—

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

18 – ОП.ПЗ

Арк.

14

РОЗВИТОК СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ МІСТА

Заклади освіти

Існуюча ємність закладів *дошкільній освіті* є недостатньою.

Даним проєктом передбачається будівництво нових ДНЗ у кварталах проєктної житлової забудови. Усього передбачено будівництво близько 9 дитячих дошкільних закладів.

Ємність загальноосвітніх шкіл також є недостатньою.

Дефіцит передбачається покрити за рахунок будівництва нових шкіл у нових житлових масивах (зокрема, в мікрорайоні Заріччя запроєктована школа на 1675 місць).

Також недостатню за нормативами ємність позашкільних закладів, передбачається покрити за рахунок розміщення нових позашкільних закладів у громадських центрах нових житлових масивів.

Будинки-інтернати, психоневрологічні інтернати, спеціальні житлові будинки і групи квартир для інвалідів на кріслах-колясках та їх сімей.

У межах міста зазначені соціальні заклади відсутні. Ємність та розміщення соціальних закладів доцільно розглядати комплексно, з урахуванням системи розселення (на рівні Хмельницької області).

При цьому, розміщення зазначених закладів є позитивним у «депресивних» населених пунктах району, в яких є значний рівень незадіяного в економічній діяльності населення, задовільний рівень екологічного стану, наявність комфортних природних умов проживання (наприклад, наявність поруч лісу) та можливості забезпечення продуктами харчування місцевого виробництва (м'ясо-молочна продукція, місцеві овочі, фрукти).

Спеціальні житлові будинки і групи квартир для людей з інвалідністю, інвалідів на кріслах-колясках та їх сімей передбачається розміщувати на перших поверхах нових багатоквартирних будинків.

Установи охорони здоров'я, спортивні та фізкультурно-оздоровчі установи.

На проєктний період ємність лікарень та поліклінік є недостатньою. Враховуючи, що медичні установи надають допомогу не тільки мешканцям міста, а й усієї Хмельницької області, передбачається розширення (розбудова) існуючих установ. Також розміщення нових установ охорони здоров'я можливе в проєктних громадських центрах. Амбулаторії загальної практики сімейної медицини можуть бути розміщені вбудовано-прибудованими до нових багатоквартирних житлових будинків. Це дозволить поліпшити рівень медичної допомоги, наблизивши її до населення міста.

Фізкультурно-спортивні установи.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						15
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		

На розрахунковий строк виникає потреба у створенні нових плавальних басейнів, так як недостатні за нормативами. Проектом передбачається будівництво спорткомплексів (плавальні басейни зі спортивними та тренажерними залами) на територіях нової громадської забудови, а також на територіях зміни з перспективною зміною цільового призначення.

Приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять доцільно будувати вбудовано-прибудованими в будинках багатоквартирної забудови.

Також передбачаються площинні спортивні споруди в нових зелених насадженнях загального користування.

Установи культури і мистецтва

На проектний період ємності клубних установ та центрів дозвілля, бібліотек є недостатніми.

Слід зазначити, що існуючий рівень попиту населення в закладах культури та мистецтва, які є обов'язковими при проектуванні, значно знизився через науково-технічний поступ і доступність видовищно-просвітницьких послуг. Враховуючи це, в місті достатня кількість кінотеатрів, замість танцювальних залів більш популярними є клуби, відсутні приміщення для культурно-масової роботи, дозвілля й аматорської діяльності; розвиток цифрових технологій (інтернет, рідери електронна книга) знижують попит щодо бібліотек.

Тому існування та будівництво нових культурно-мистецьких закладів буде залежати від попиту і, відповідно, від підприємницьких ініціатив.

На розрахунковий строк передбачається, що існуючі установи культури і мистецтва залишаться «базовим каркасом» щодо культурного життя в місті. Бібліотеки трансформуються в інформаційні центри, де зберігатиметься преса, бази даних, інформаційні довідники, навчально-освітня література.

Інші об'єкти культури і мистецтва можуть бути розміщені на проєктованих житлово-громадських територіях.

Підприємства торгівлі, харчування і побутового обслуговування.

Нині у місті торгова площа магазинів та ринків, місткість закладів харчування значно перевищує нормативний рівень. Підприємства цих видів послуг є, в основному, у приватній власності, їхня кількість регулюється попитом та наявністю територій для розміщення. Це ж стосується підприємств побутового обслуговування. Нині вони усі працюють в секторі малого підприємництва, тому кількість робочих місць в них коливається відповідно попиту.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						16
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		

Проектом передбачені нові заклади торгівлі, підприємства побутового обслуговування, як в місцях реконструкції не працюючих об'єктів, так і в нових житлових районах.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						17
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		

5 ЗЕЛЕНІ НАСАДЖЕННЯ

На даний час, згідно інвентаризації, в місті зелені насадження загального користування займають площу біля 210,75 га.

Таблиця 30 Перелік існуючих зелених насаджень загального користування

№ з/п	Дата рішення	Площа, га	Адреса та кадастровий номер земельної ділянки
1	Сквер при вході до парку ім. М. Чекмана	3,529	вул. Паркова, 2-А
2	Сквер на розі вул. Степана Бандери та вул. Зарічанської	0,7690	вул. Степана Бандери, 6-А 6810100000:03:002:0306 6810100000:03:002:0307
3	Сквер по вул. Соборній	0,0482	вул. Соборна, 44/2-А 6810100000:01:006:0280
4	Два сквери по вул. Тернопільській	0,7989	вул. Тернопільська 6810100000:09:006:0226 6810100000:29:002:0391
5	Два сквери уздовж струмка по вул. Інститутській, один з них Сквер Степана Руданського (ПЗС)	1,3843	вул. Інститутська 6810100000:09:005:0202 6810100000:09:005:0203
6	Сквер по вул. Львівське шосе	1,8198	вул. Львівське шосе, навпроти будинків №27, №29, №31 6810100000:09:004:0121
7	Сквер	0,4231	на перехресті вул. Федунця - прс. Миру 6810100000:16:006:0271 6810100000:16:006:0272
8	Сквер «Пам'яті героїв та жертв Чорнобиля»	0,2981	вул. Кам'янецька 6810100000:01:003:0410
9	Парк «Кудрянка»	55,1292	вулиця Щедрина (Трипільська) та Холодноярців 6810100000:26:003:0007 6810100000:26:005:0006
10	Сквер	0,1300	вул. Панаса Мирного, 31/1 6810100000:17:003:0126
11	Сквер	0,1	вул. Залізняка, 1 6810100000:17:003:0014
12	Парк «Молодіжний»	2,6047 + 1,3827	вул. Степана Бандери (район міського пляжу) 6810100000:33:001:0429 6810100000:33:001:0110
13	Сквер по Молодіжній	0,4918	вул. Молодіжна (за автостоянкою) 6810100000:09:004:0124
14	Сквер	0,1375	вул. Панаса Мирного 6810100000:17:003:0198
15	Сквер	0,1544	вул. Трудова, в районі багатоквартирних житлових будинків №11-№13 6810100000:05:003:0108
16	Лісопарк	26,0	між вул. Степанкова та вул. Болохівською 6810100000:12:003:0449
17	Лугопарк	20,0	в районі прв. 2-й Трудовий 6810100000:26:001:0185
18	Сквер	0,3682	вул. Залізняка, в районі багатоквартирних житлових будинків №30 та №32/2 6810100000:17:001:0365
19	Сквер	0,5576	вул. Молодіжна, 2-Б, 6810100000:09:004:0102
20	Сквер	0,1469	вул. Панаса Мирного, 37/1, 6810100000:17:003:0085

						18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата			18

21	«Сад Григорія Сковороди»	0,1914	вул. Ярослава Мудрого, 2-А, 6810100000:07:004:0075
22	Парк	51,5095	в районі вул. Холодноярців 6810100000:23:005:0019, 6810100000:25:001:0017, 6810100000:25:001:0018
23	Парк	4,4414	між вул. Свободи та вул. Старокостянтинівське шосе 6810100000:03:004:0196 6810100000:03:004:0195
24	Сквер	0,4428	біля садівничих товариств «Будівельник» та «Сонячний», 6810100000:35:001:2384
25	Сквер	0,028	вул. Бориса Мамайсура (Лермонтова) (між вул. Загребельного та вул. Стеніна), 6810100000:08:002:0932, 6810100000:08:002:0931
26	Сквер	0,0752	вул. Романа Шухевича (Курчатова) навпроти магазину «АТБ» 6810100000:02:004:0094, 6810100000:02:004:0095, 6810100000:02:004:0093
27	Сквер	0,152	вул. Степанкова (в районі колишнього цегельного заводу) 6810100000:37:001:0340
28	Сквер	0,287	прс. Миру 6810100000:16:006:0325
29	Сквер	0,15	біля парку «Молодіжний» 6810100000:33:001:0124
30	Сквер	0,38	вул. Нижня Берегова, 2/4Б 6810100000:33:001:0030
31	Парк	8,6849	між вул. Панаса Мирного та вул. Старокостянтинівське шосе 6810100000:17:004:0104
32	Парк	8,7392	вул. Озерна 6810100000:17:003:0213
33	Сквер	0,4869	по вул. Старокостянтинівське шосе, в районі ЖБК «1-ий Парковий» 6810100000:17:004:0107
34	Сквер	0,1595	вул. Кам'янецька (в районі Будинку побуту «Південний Буг»), 6810100000:01:004:0651
35	Сквер	1,4356	вул. П'ятисотенниць 6810100000:25:002:0891
36	Сквер	0,1006	вул. Кам'янецька, в районі транспортної зупинки «Торгівельний центр» (напрямок руху до вул. Проскурівського підпілля) 6810100000:01:004:0650
37	Сквер	0,0775	біля храму Святої Трійці по вул. Свободи, 15А 6810100000:03:004:0202
38	Сквер	0,2694	в районі будинків №10/3 та №6/2 по вул. Олександра Кушнірука (Гастелло) 6810100000:07:005:0220
39	Сквер	2,7770	вул. Озерна 6810100000:17:004:0109
40	Сквер	0,3226	біля будинку по вул. Романа Шухевича, 3 (вул. Курчатова) 6810100000:02:003:0528
41	Сквер	0,4873	на перехресті вул. Свободи та прс. Миру

						18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата			19

			6810100000:03:004:0211
42	Сквер	0,4428	біля садівничих товариств «Будівельник» та «Сонячний» 6810100000:35:001:2461
43	Сквер	0,8008	в районі вул. Довженка 6810100000:25:003:0528
44	Сквер	0,2939	по прс. Миру,59 6810100000:16:006:0328
45	Сквер	0,1597	вул. Кармелюка, 4/2 6810100000:17:001:0376
46	Сквер	0,2209	вул. Мазура, 12/2-Б
47	Сквер	0,03	по вул. Болбочана
48	Сквер	0,4249	прс. Миру
49	Парк	10,0	Хмельницька область, Хмельницький район, за межами с. Олешин
50	Сквер	0,1	вул. Кошарського
51	Сквер	0,8079	в районі вулиці Геологів

Загалом в населеному пункті, враховуючи зелені насадження, що інвентаризовані, загальна площа зелених насаджень складає 315,0072 га

Відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019, для м. Хмельницького для проектного населення – 312,2 тис. осіб, нормативна потреба в зелених насадженнях загального користування складає 10 м²/особу. Враховуючи примітку 2 до таблиці, про розміщення залізничного вузла – нормативну площу необхідно збільшити на 5-10 %, що складатиме відповідно 10,5-11 м²/особу

- загальноміських – 11,0 м²/особу, (11,0 м² x 312,2 тис. осіб) = 343,42 га;
- житлових районів, нової забудови (6,0 м²/особу; 6,0 м² x 97,95 тис. осіб нової багатоквартирної забудови) = 50,1 га.

Дефіцит в зелених насадженнях загального користування по місту складає: 343,42 га (необхідних) – 315,0 га (наявних) = **28,42 га**.

Проектом пропонується створення основних нових об'єктів та розширення існуючих.

Також, проектом передбачена організація зелених насаджень спеціального користування.

						18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата			20

6 КЛАДОВИЩА

У межі та поза межею міста для потреб мешканців Хмельницького є 14 кладовищ традиційного поховання: з яких 8 кладовищ – не діючих і 6 – діючих. Існуючі резерви кладовищ складають біля 41 га.

Таблиця 2 Характеристика кладовищ м. Хмельницький

Назва кладовища, місцезнаходження	Площа (за відводом), га	Статус	Частка заповнення, %	Резерв, га
закриті	26,48			
«Старе», вул. Юрія Руфа (Чехова)	1,54	закрите у 1962 р.	100,0	—
«Заріччя», вул. Степана Бандери	0,96	закрите у 1964 р.	100,0	—
«Військове» (старе), вул. Кам'янецька	5,73	закрите у 1966 р.	100,0	—
«Військове», вул. Кам'янецька	2,36	закрите у 1966 р.	100,0	—
«Єврейське», вул. Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого)	0,96	закрите	100,0	—
Ружична (старе), вул. Руданського	3,18	закрите	100,0	—
Гречани (старе), вул. Західно-Окружна	6,3	закрите	100,0	—
Лезневе (старе), вул. Профспілкува	5,45	закрите	100,0	—
діючі	101,47			38,46
Лезневе (нове), вул. Профспілкува	4,46	діюче	75,0	1,115
Шаровечка, 8 км траси Хмельницький - Тернопіль	35,5	діюче	99,99	0,355
Ракове, вул. Народної Волі	37,2	діюче	32,8	25,0
Ружична (нове), вул. Смотрицького	19,5	діюче	45,0	10,725
Гречани (нове), вул. Західно-Окружна	2,0	діюче	65,0	0,700
Книжківці, вул. Василя Зеньківського	2,81	діюче	80,0	0,562

Кладовища, що знаходяться в центрі міста пропонуються до закриття, та з подальшим перетворення в меморіальні сквери, згідно чинного законодавства.

На розрахунковий строк потреба в територіях під кладовища традиційного поховання складає 74,93 га (виходячи з нормативного розрахунку – 0,24 га на 1 тис. мешканців).

Для покриття потреби міста в територіях під кладовища на розрахунковий строк передбачається за рахунок нового («Південного») кладовища, площею близько 47 га та нового кладовища на заході, за межами міста площею близько 28 га.

						18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата			21

7 ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ

В існуючій характеристиці планування і забудови міста, у висновках визначені кілька напрямків основних проблем, які необхідно вирішити до 2036 року. Для цього у даній документації передбачається:

- функціональне зонування як основа удосконалення планувальної структури міста;
- удосконалення системи обслуговування всіх рівнів;
- реорганізація існуючої системи магістральних вулиць та об'їзних шляхів з метою забезпечення збільшення їхньої пропускнуєї спроможності і безпеки руху;
- інженерна підготовка і благоустрій території;
- заходи щодо охорони й оздоровлення навколишнього середовища.

З метою забезпечення більш ефективного використання міських земель і створення сприятливих умов для проживання, передбачається організація наступних функціональних зон: *загальноміського центру, сельбищної, промислової (виробничої), транспортно-комунікаційної, ландшафтно-рекреаційної.*

Основною відмінністю даного проєкту від попереднього є те, що усі вищезазначені заходи щодо удосконалення планувальної структури і міського середовища пропонуються виконувати, як в існуючій межі міста, так і за його межею.

У зв'язку з цим, в основу територіального упорядкування міста покладена ідея формування планувального каркаса на основі магістральних вулиць загальноміського та районного значення, що проходять по основних вісях функціональної діяльності міста і виходять за його межу.

Магістральні вулиці мають зв'язки з окружними дорогами, по яких передбачаються зовнішні транзитні потоки у напрямках на Львів, Вінницю, Старокостянтинів, Кам'янець-Подільський.

Окрім того, пропонуються реорганізація міської магістральної вулично-транспортної мережі відповідно до сучасних вимог і перспективної інтенсивності руху масового пасажирського і легкового транспорту.

Зона загальноміського центру розглядається як поліфункціональна планувальна структура і містить у собі зону історичного ядра, зону адміністративних, торгово-комерційних, фінансових, культурно-розважальних закладів та установ, об'єктів побутового обслуговування, спортивно-рекреаційну зону, а також зону житлової забудови.

Проектними рішеннями передбачені основні заходи щодо поліпшення організації і функціонування загальноміського центру:

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		22

- реконструкція історичного ядра із збереженням планувальної структури і характеру забудови, що сформувалася;
- диференціація руху транспорту і пішоходів з виділенням зон вільних від транспорту;
- озеленення і санація внутрішньоквартальних територій.

За своєю містобудівною ємністю історично сформована частина центру міста із певними обмеженнями, наявністю вільних територій, пропускнуою здатністю вуличної мережі, потенційними можливостями інженерного обладнання (водопостачання, тепло-, електропостачання тощо) не може задовольнити потреб інвесторів як зона громадсько-ділової активності центру області, що розвивається.

Розвиток сельбищної зони передбачається за рахунок внутрішніх територіальних резервів (вільних від забудови земель) міста, за рахунок реконструкції кварталів історично сформованої забудови, за рахунок виробничих об'єктів, що підлягають виносу.

Потребу в територіях під житлове будівництво передбачено забезпечити за рахунок територій в існуючій межі та територій, які приєднуються до міста.

При формуванні багатоквартирної забудови близько 30 % від загального обсягу пропонується розмістити на території реконструкції в центральній частині (Центральний район та Західний житловий район) та в північній частині (район Заріччя) з урахуванням їх інвестиційної привабливості, забезпеченості інженерно-транспортною інфраструктурою, наближеністю до центру та композиційної виразності.

Крім того, враховуючи процеси, що відбуваються в центральній частині міста (має місце реконструкція садибної забудови під житлово-громадську забудову), як резерв багатоквартирної забудови на позарозрахунковий строк передбачені райони реконструкції садибної забудови: район вул. Степана Бандери, район вул. Північної, район вул. Проскурівського Підпілля, район від р. Пласкої до вул. Трудової. Загальна площа території реконструкції становить близько 250 га.

За час реалізації генерального плану (з 2007 року) відбулися значні зміни у структурі розміщення багатоквартирної забудови:

- по площадках розміщення житла на вільних територіях відбулося скорочення із 175,3 га до 140,16 га;
- значно скоротилися території за рахунок винесення об'єктів (території військових частин, промислових та інших підприємств) – із 143,2 га до 62,45 га;
- пропонується розміщення 190,5 тис. м² житлового будівництва за існуючою межею міста.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						23
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		

По розміщенню обсягів садибної забудови освоєно біля 50 га в південній частині міста та вибірково по місту, що призвело до скорочення територій для садибної забудови в існуючій межі міста (з 400,0 га до 291,92 га).

Даним проектом пропонується збільшення територій під садибне будівництво за рахунок включення в існуючу межу 145,13 га територій.

Окрім того, даним проектом на західній околиці міста, на відстані 6 км і більше від торця злітно-посадкової смуги, передбачається розміщення садибної забудови (котеджного містечка) та резервних ділянок садибної житлової забудови. Містобудівне освоєння даних територій перспективної забудови можливе після розроблення проекту «Зони обмеження забудови із умов авіаційного шуму навколо аеродрому Хмельницький», за умови, що вони будуть знаходитись поза межами зони «Г» (згідно вимог ДСП №173-96, додаток №19); траси польотів повітряних суден не будуть перетинати сельбищної території, а відстань від межі льотного поля аеродрому, трас прольоту літаків (вертольотів) до межі перспективної забудови та зон масового відпочинку буде забезпечувати на цих територіях гігієнічні нормативи шуму.

Примітка: містобудівне освоєння можливе за умови розташування даних ділянок поза межами зони «Г» (згідно вимог ДСП № 173-96, додаток №19), яка визначається проектом «Зони обмеження забудови із умов авіаційного шуму навколо аеродрому Хмельницький».

Згідно з державними будівельними нормами (п. 3.51 ДБН Б.2.2-12:2019) будівництво нових садибних житлових будинків та реконструкція дачних і садових будинків у садиби для постійного проживання в існуючих районах допускається за умовами:

- додержання нормативних вимог щодо житлового будинку;
- організація під'їзду до ділянки з влаштуванням розширень проїзної частини одно смугового проїзду завширшки 3 м, завдовжки 12 м не менше через кожні 100 м. При цьому радіус заокруглення проїзної частини проїздів на перехрестях повинен становити не менше 6 м.

У садівницьких та дачних поселеннях за вище вказаними умовами, а також за умови забезпечення їх послугами зв'язку та медичною допомогою.

Промислово-складська зона міста сформована з промислово-виробничих і комунально-складських об'єктів, що сконцентровані в основному в двох зонах – західній і східній. Але ще багато таких територій знаходиться по всьому місту (р-н вул. Симона Петлюри (Купріна), Кам'янецька, Тернопільська, прс. Миру тощо).

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		24

Проектом передбачено створення в районі вул. Вінницьке шосе – вул. Мельникова індустріального парку на площі 42,5 га.

Також передбачається зміна цільового призначення для територій промислових підприємств, які дисперсно знаходяться в житловій забудові і впливають на погіршення екологічної ситуації.

Для передислокації таких підприємств та об'єктів даним проектом зарезервовані території на сході міста: на подовженні вул. Прибузької, в районі проектного індустріального парку, вул. Проектної 7, в районі вул. Вінницьке шосе. Орієнтовна площа цих територій складає біля 179,6 га.

Для промислових територій орієнтовною площею близько 96,8 га передбачена перспективна зміна цільового призначення.

Ландшафтно-рекреаційна зона формується на базі існуючих зелених насаджень загального користування і створенні нових масивів.

У даний час у м. Хмельницькому не сформована єдина мережа зелених насаджень загального користування. Є тільки окремі території парків і скверів, які знаходяться, в основному, у центральній частині міста: парк ім. М. Чекмана, сквер ім. Т. Г. Шевченка, парк ім. І. Франка, меморіальний парк і ін.

У північній частині існує меморіальний дендропарк «Поділля» з Меморіалом Слави та пляж на березі р. Південний Буг.

У південній частині парки та сквери відсутні.

Відповідно до розрахунків приведених у розділі «Зелені насадження» по місту необхідно додатково 28,42 га зелених насаджень загального користування.

В основу розбудови зелених насаджень загального користування та зон відпочинку в місті покладена ідея формування зелених насаджень на основі існуючих водно-зелених систем, що формуються уздовж річок Південний Буг, Кудрянка, Плоска, інших водотоків, навколо водосховищ та ставків.

На всіх озеленених територіях пропонується формування фізкультурно-спортивні зон (спортивних споруд та майданчиків) в залежності від потреб та перспектив розвитку.

Так як місто розташоване вздовж кількох водотоків на вододілах та має надзвичайно складний силует, на подальших стадіях пропонується розроблення схеми організації об'ємно-силуетної просторової організації міста із кожного в'їзду в місто.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		25

8 ПРОЄКТНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТЕРИТОРІЇ

На даний час площа міста складає 9305,0 га.

Даним проєктом передбачається як збільшення території міста, так і більш ефективно використання територій в існуючій межі.

У нову межу міста пропонується включити близько 1323,37~~309,7~~ га земель Хмельницької міської громади та сусідніх територіальних громад.

Землі, що включаються в межі міста, переважно що відносяться до земель сільськогосподарського призначення та не є особливо цінними.

Біля 40 % територій (525,8 га), що включаються в межу міста, є частково забудовані багатоквартирною (3,6 га) та садибною (100,8 га) забудовою. Половина з них (259,1 га) – це садові товариства. Також включається існуюче міське кладовище (Шаровечка), 72,3 га під вулицями, проїздами, 7,6 га смуги відводу залізниці, 41,3 га лісів.

Таким чином, проєктна площа Хмельницького складе 10628,37 га.

Площа земель, які включаються в межі м. Хмельницький та їх розподілення за видами використання, потребують уточнення під час проведення додаткових робіт (виконання проєкту встановлення межі міста Хмельницького та винесення в натуру межі міста).

Згідно з п. 3 ст. 173 Земельного кодексу України включення земельних ділянок у межі населеного пункту не тягне за собою припинення прав власності і права користування цими ділянками, якщо не буде проведено їх вилучення (викуп) відповідно до Земельного кодексу України.

Згідно з п. 7 ст. 17 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» у випадку розміщення житлово-громадського або інших видів будівництва за існуючою межею населеного пункту, виконавчі органи сільських, селищних і міських рад в установленій строк узгоджують проєкт генерального плану населеного пункту з органами місцевого самоврядування, що представляють інтереси суміжних територіальних громад, з метою врегулювання питань планування територій у приміських зонах.

Згідно з п. 5 ст. 25 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» встановлення режиму забудови територій, визначених для містобудівних потреб, не тягне за собою припинення права власності або права користування земельними ділянками, зміни адміністративно-територіальних меж до моменту залучення (викупу) земельних ділянок.

Згідно з рішеннями даного проєкту, передбачається також трансформація земель в існуючій межі за рахунок освоєння сільськогосподарських земель та винесення з сельбищної зони промислових підприємств:

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		26

- нову багатоквартирну забудову на площі;
- нову садибну забудову на площі;
- нову громадську забудову на площі;
- резервування територій під підприємства на площі;
- будівництво нових вулиць, розширення існуючих вулиць (в межах червоних ліній) із збільшенням території під ними;
- організацію зелених насаджень усіх видів .

Таким чином, на розрахунковий строк частка забудованих земель збільшиться.

При цьому збільшиться частка територій під житловою забудовою, вулицями, проїздами, зеленими насадженнями.

Таблиця 1 Розрахунок орієнтовного використання території міста на розрахунковий строк

Функціональне використання території	Існуючий стан	Трансформація («-» вибуття; «+» нові)	Розрахунковий строк	
	га		га	га
1. Забудовані території:				
одноквартирної (садибної) забудови	335,73	+	1030,57	9,70
багатоквартирної забудови	1927,21	+	2555,86	24,05
громадської забудови	526,07	+	664,58	6,25
виробничі (землі промисловості, технічної інфраструктури)	810,78	+	1019,31	9,59
землі реновації		-	86,55	0,81
транспортної інфраструктури:			230,19	2,17
вулично-дорожньої мережі	-		1255,92	11,82
спеціального призначення	-	+	209,80	1,97
2. Незабудовані території:				
кладовища	106,0		82,36	0,78
меморіальні сквери			42,38	0,40
зелені насадження	315,0		2072,97	19,50
з них зелені насадження загального користування	315,0		1330,39	12,51
сільськогосподарські території:	3403,3	-	919,65	8,65
з них:				
садові товариства	1500,3		919,65	8,65
водні поверхні	417,92	+	458,23	4,31
інші (заболочені, відкриті без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом, порушені)	1074,17		0	0
УСЬОГО	9305,0		10628,37	100

9 ОХОРОНА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Хмельницький має понад 500-річну історію і згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 р. за № 878 «Про затвердження Списку історичних населених місць України» місто віднесене до історичних населених пунктів.

Постановою Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 року за № 318 «Про затвердження Порядку визначення меж та режимів використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на території історичних ареалів населених місць», а також Постановою Кабінету Міністрів України від 3 липня 2006 року за № 909 (п. 2) визначена необхідність розроблення науково-проектної документації для визначення, використання і збереження історичного ареалу міст, селищ та сіл, занесених до списку історичних населених пунктів.

Згідно з діючою нормативною документацією розробляється два види науково-проектної документації: «Історико-архітектурний опорний план, межі історичних ареалів міста»; «Зони охорони пам'яток архітектури та містобудування» у масштабі розроблення генерального плану.

Перелічена документація є окремими видами робіт, а не розділами генерального плану. Документація «Історико-архітектурний опорний план м. Хмельницький» розроблена у 2017 році ПОГ «Інститут культурної спадщини» ВРОКСУ (м. Київ).

Відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини» з метою захисту традиційного характеру середовища окремих пам'яток, комплексів (ансамблів) навколо них повинні встановлюватися зони охорони пам'яток: охоронні зони, зони регулювання забудови, зони охоронюваного ландшафту, зони охорони археологічного культурного шару. Межі та режими використання зон охорони пам'яток визначаються науково-проектною документацією на основі історико-архітектурного опорного плану та затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини, тобто Міністерством культури та інформаційної політики України.

За ступенем історико-культурної цінності в історико-архітектурному опорному плані визначена номенклатура територій та зон охорони пам'яток на території м. Хмельницький:

1. Території пам'яток.
2. Комплексна охоронна зона. У м. Хмельницькому визначені три комплексні охоронні зони:

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						28
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		

- пам'яток історичного центру міста, відносно компактно розташованих по вул. Проскурівській, Героїв Маріуполя (Гагаріна), Європейській, Грушевського та прилягаючих до них відтінків вулиць;
- пам'яток в районі залізничної станції Гречани та містечка залізничників при ній;
- пам'ятного знаку на честь воїнів-односельців та Братської могили радянських воїнів по вул. Кам'янецька, 172.

3. Охоронні зони дискретно розташованих пам'яток.

4. Зони регулювання забудови.

На території міста визначено дві зони регулювання забудови – I-ї категорії (суворого регулювання забудови) та II-ї категорії (загального регулювання забудови) з відповідним режимом використання території. До першої відносяться дві ділянки – північна та південна. Північна включає в себе історичної території міста в межах 1824 р., окрім тієї, що увійшла до комплексної охоронної зони і за виключенням повністю деградованих ділянок або таких, які не мають просторово-візуальних зв'язків з пам'ятками історичної частини міста. Південна визначена навколо воєнного містечка 35-го Белгородського драгунського полку в Дубовому.

Зона регулювання забудови II категорії також складається з двох ділянок: південної і східної. Обидві є складовою історичної території міста у межах 1888 р., на них збереглося історичне розпланування того часу, наявні пам'ятки та об'єкти культурної спадщини, просторово-візуальні зв'язки з пам'ятками історичного центру міста.

5. Зони охорони археологічного культурного шару.

У м. Хмельницькому визначено зони охорони археологічного культурного шару 1-ї та 2-ї категорії з відповідними режимами використання.

У м. Хмельницькому пропонується визначити один історичний ареал, до меж якого було включено центральне розпланувальне ядро міста, сформоване у кін. XIX ст. (зі змінами, внесеними у 1950-ті рр.), з найкраще збереженою історичною забудовою та двома основними містобудівними вузлами – центральною площею та Майданом Незалежності.

Згадана вище територія має найбільшу містобудівну, архітектурну, естетичну цінність. Окрім того, в межах зазначеної території спостерігається найбільша концентрація об'єктів культурної спадщини.

Межа історичного ареалу проходить: від перетину вул. Героя України Олексія Скоблі (Пушкіна) та Кам'янецької по вул. Кам'янецькій у північному напрямку до перетину з вул. Вайсера, по вул. Вайсера на схід до перетину з вул. Свободи, по вул. Свободи на

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		29

південь до перетину з вул. Подільською, по вул. Подільській на південний схід до перетину з прв. Шевченка, по прв. Шевченка у південно-західному напрямку до перетину з вул. Пилипчука, по вул. Пилипчука на схід до проїзду, що проходить у південному напрямку до вул. Проскурівської, по вул. Проскурівській до східної межі парку ім. І. Франка, по східній межі згаданого вище парку до вул. Героя України Олексія Скоблі (Пушкіна) у західному напрямку до вихідної точки. Площа – 146,263 га.

Зазначена документація була врахована при коригуванні (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						30
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		

10 ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

На даний час у м. Хмельницький розташовано п'ять пожежних депо (по вул. Героїв Чорнобиля, 1/1, вул. Майборського, 3, вул. Північна, 43 94, вул. Шептицького Симона Петлюри (Купріна)), 58, вул.Озерна 16/1), на території яких розміщено 14 пожежних автомашин (автоцистерн та автодрабин).

На розрахунковий строк у м. Хмельницький необхідно 40 пожежних автомобілів:

- 39 автомобілів (автоцистерн або автонасосів), (для населених пунктів з населенням від 201 до 500 тис. осіб – 1 пожежна автомашина на 8,0 тис. осіб);
- 3 спеціальних пожежних машини (автодрабина або автопідйомник)¹, оскільки в місті є будинки заввишки 4 поверхи і більше.

Таким чином, додаткова потреба у пожежних автомашинах складає 28 пожежних автомобілів (автоцистер).

Враховуючи масштаби міста, його розміри та необхідність забезпечення нормативних вимог (радіус обслуговування пожежними депо прийнятий у 3 км по дорогах загального користування), проектом пропонується розміщення 6 нових пожежних депо (по 4-5 пожежні автомобілі)²:

- по вул. Озерна (нині відведена ділянка) на перехресті вул. Проектна 17 та вул. Молодіжної;
- у промисловій зоні в районі прс. Миру;
- біля кладовища по вул. Західно-Окружна;
- у східній промисловій зоні по вул. Вінницьке шосе;
- у південному житловому масиві по вул. Проектна 27 (вул. Шептицького (Раскової));
- у комунальній зоні біля кладовища Ракове (по вул. Проектна 31).

Необхідна під пожежні депо площа складає 0,9-1,75 га³ на об'єкт згідно табл. 6.1 ДБН Б.2.2-12:2019. Пріоритетність будівництва нових пожежних депо вирішується планами соціально-економічного розвитку міста.

У разі розміщенні нових виробничих об'єктів (промислових, сільськогосподарських тощо) враховувати при розміщенні нових пожежних депо вимоги п. 3.37 СНиП II-89-80* та п. 3.31 ДБН Б.2.4-3-95.

¹ Інші (додаткові) типи спеціальних пожежних автомашин визначаються територіальними органами пожежної охорони, виходячи з місцевих умов

² Показані на схемі «Генеральний план (основне креслення)»

³ При введенні до штатів пожежних частин спеціальних пожежних автомашин слід передбачати 50 %-й резерв таких машин у гарнізоні.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						31
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		

Розміщення 100 % резерву основних пожежних машин (машин, які подають на пожежу вогнегасні речовини) слід передбачати у гаражних приміщеннях будівель пожежних депо (згідно з вимогами п. 2.35 ДБН В.1.2-4-2006).

Протипожежні відстані між житловими, громадськими та адміністративно-побутовими будівлями до виробничих будинків промислових підприємств і сільськогосподарських будівель приймати згідно з вимогами розділу «Протипожежні вимоги» ДБН Б.2.2-12:2019.

Даним проєктом також передбачені протипожежні містобудівні заходи, спрямовані на попередження і боротьбу з пожежами.

Згідно з вимогою розділу «Протипожежні вимоги» ДБН Б.2.2-12:2019 відстань від межі забудови населеного пункту до лісових масивів повинна бути не менше 50 м.

При проєктуванні проїздів і пішохідних шляхів у місті необхідно забезпечувати можливості проїзду пожежних машин до житлових і громадських будинків, у тому числі із вбудовано-прибудованими приміщеннями, і доступ пожежників з автодрабин і автопідйомників у будь-яку квартиру чи приміщення.

Крім того, з метою забезпечення пожежогасіння, передбачається закріплення водопровідних мереж, влаштування на них пожежних гідрантів на відстані не більше 150 м один від одного, створення запасу води, яку необхідно зберігати у спеціальних резервуарах на територіях водопровідних споруд. На територіях зелених насаджень загального користування та місць відпочинку створюються штучні водойми, що одночасно можуть використовуватися для зберігання аварійних запасів води. У районах садибної забудови передбачається встановлення водопровідних колонок.

Береги річок та штучних водойм облаштовуються пірсами через кожні 500 м, що забезпечить зручний забір води у будь-яку пору року не менше, ніж трьома пожежними машинами водночас. Пірси повинні бути обладнані зручними під'їздами. Проєктування пірсів та під'їздів до них виконується на подальших стадіях проєктування (детальний план території тощо).

Водопровідна мережа господарсько-протипожежна, кільцева, низького тиску, має протипожежні гідранти, а також арматуру для аварійного відключення ділянок мережі. Елементи системи, що відносяться до протипожежного водопостачання, – першої категорії. Подача води споживачам забезпечується цілодобово.

Протипожежні потреби водопроводу (див. розділ «Водопостачання та каналізація»), у цілому по місту, складають 1890 м³ (три розрахункові пожежі по 55 л/с на зовнішнє пожежогасіння та дві розрахункові пожежі по 5 л/с – внутрішнє пожежогасіння).

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		32

Максимальний строк відновлення протипожежного запасу води у даному населеному пункті і на промислових підприємствах з виробництвами категорії А, Б, В по вибухопожежній та пожежній небезпеці – 24 години. Відновлення пожежного об'єму води забезпечується при зниженні подачі води на інші потреби на 2 %, що не перевищує допустимих показників згідно з ДБН В.2.5-74:2013 п. 6.2.14.

Протипожежний запас намічається зберігати в резервуарах чистої води (РЧВ) на водопровідних ділянках. Протипожежні потреби для кожної зони водопостачання визначаються на стадії розроблення спеціалізованої схеми відповідно до розрахункової чисельності населення, категорії виробництв та ступеню вогнестійкості будинків окремих зон (витрати води на зовнішнє пожежогасіння в населеному пункті повинно бути не менше кількості води на пожежогасіння житлових та громадських будівель, вказаних у табл. 4, ДБН В.2.5-74:2013).

Водозабірні свердловини з дебітом 5 л/с і більше повинні мати пристрої для забору води з них пожежними автомобілями.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		33

11 ОБГРУНТУВАННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

З метою охорони і оздоровлення навколишнього середовища та для забезпечення екологічної стійкості території до техногенного навантаження у проєкті рекомендовано виконати ряд планувальних і технічних заходів, з урахуванням першочергового виконання заходів передбачених «Програмою охорони довкілля міста Хмельницького на 2021 - 2025 роки» та інших цільових програм, що діють у місті. Намічений комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території, місцевого самоврядування з урахуванням заходів, визначених місцевими та регіональними програмами санітарно-гігієнічного та природоохоронного спрямування.

Для територіально-планувальної організації міста з урахуванням планувальних обмежень як зон регулювання та обмеження забудови:

Для забезпечення санітарно-гігієнічних умов на території існуючої житлової забудови пропонується:

- упорядкування системи існуючих СЗЗ промислово-комунальних підприємств, нормативні параметри СЗЗ яких не витримуються, методом їх зменшення до необхідних мінімальних розмірів, у деяких випадках, при ефективному впровадженні інженерних заходів, до зовнішніх меж виробничих територій. Рекомендується органам виконавчої влади визначити своїм розпорядженням перелік підприємств, у межах СЗЗ яких знаходиться житлова забудова та прирівняні до неї об'єкти, що потребують розробки і погодження проєктів скорочення їх СЗЗ. Проєкти організації СЗЗ зі скороченням їх нормативних параметрів мають бути погоджені відповідними контролюючими органами і затверджені у встановленому законодавством порядку. При цьому для існуючих та перспективних промвузлів передбачити розробку проєктів комплексних СЗЗ. Слід зазначити, що розміри санітарно-захисної зони можуть бути зменшені, коли в результаті розрахунків та лабораторних досліджень, проведених для району розташування підприємства або іншого виробничого об'єкта, буде встановлено, що на межі житлової забудови та прирівняних до неї об'єктів концентрації шкідливих речовин у повітрі, рівні шуму, вібрації, ультразвуку, електромагнітних та іонізуючих випромінювань, статичної електрики не перевищуватимуть гігієнічні нормативи. У випадку, коли неможлива організація СЗЗ в конкретних умовах, необхідно приймати рішення про зміну технології виробництва, що передбачає зниження викидів шкідливих речовин у повітря, його перепрофілювання або передислокацію. Контроль за виконанням цих заходів здійснюють

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						34
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		

державні санітарно-епідеміологічні служби та установи МОЗ України. З метою скорочення нормативних параметрів СЗЗ в межах яких знаходиться житлова забудова рекомендуються наступні інженерно-планувальні заходи:

- провадження новітніх технологій з очищення забруднюючих речовин,
- за умови доцільності перенесення джерел викидів забруднюючих речовин у глиб виробничої території,
- винесення найбільш шкідливих технологій на безпечну від сельбищної території відстань на існуючі або резервні ділянки промислового призначення,
- перепрофілювання виробництва;
- винесення ділянок виробництва асфальту з виробничих територій КП БРЕД ВК Хмельницької МР по вул. Романа Шухевича, 105 (вул. Курчатова) та з ВАТ «Хмельницьке ШБУ-56» по вул. Геологів;
- промислові, комунальні та сільськогосподарські підприємства, ділянки яких знаходяться в оточенні житлової забудови та несумісні в санітарно-гігієнічному відношенні, підлягають зміні їх функціонального призначення на ділянки громадської забудови, що не потребують встановлення СЗЗ;
- закриття органами місцевого самоврядування ділянок діючих кладовищ, що найближче розташовані до існуючої житлової забудови, після їх остаточного заповнення, з заборонаю наступного їх повторного використання (проведення підзахоронення на місці існуючих поховань). Першочергово виконати 100 % забезпечення житлової забудови в межах СЗЗ діючих кладовищ централізованим водопостачанням та водовідведенням. СЗЗ закритих кладовищ після закінчення кладовищного періоду може бути зменшена до 50 м. Відповідно вимог ДБН Б.2.2-12:2019 (табл. 6.2, Примітка 2), в умовах міської забудови що склалася, рішення щодо розміщення нових об'єктів у зонах, що примикають до закритих кладовищ, приймаються за узгодженням з місцевими органам санітарного надзору в залежності від природних умов (рельєф місцевості, гідрогеологія тощо) та ступеню інженерного обладнання території;

Для забезпечення санітарно-гігієнічних умов на території перспективної житлової забудови необхідно:

- дотримання параметрів планувальних обмежень при реалізації рішень передбачених даним проектом: розроблення проектів організації СЗЗ при будівництві нових та реконструкції існуючих виробничо-комунальних підприємств та проектів комплексних СЗЗ для промвузлів; дотримання параметрів обмежень, визначених санітарними нормами та екологічним законодавством, при будівництві об'єктів та мереж

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		35

інженерної інфраструктури – СЗЗ від очисних споруд зливової каналізації, каналізаційних насосних станцій, охоронних зон свердловин тощо;

- в умовах міської забудови що склалася, рішення щодо будівництва житлових і громадських будівель та розміщення нових об'єктів в СЗЗ діючих кладовищ приймати лише після закінчення кладовищного періоду та скорочення СЗЗ, за умови отримання позитивного висновку місцевими органами держсанепідслужби;

- при проведенні інженерної підготовки території врахування існуючих та запропонованих ділянок щодо встановлення прибережних захисних смуг водоєм та розробкою на дані ділянки технічної документації із землеустрою;

- містобудівне освоєння ділянок, які згідно з рішеннями генплану змінюють функціональне призначення, слід проводити з урахуванням існуючих нормативів СЗЗ суміжних промислово-комунальних територій, залізничних колій та при необхідності виконувати інженерно-планувальні заходи для скорочення СЗЗ;

Для охорони повітря:

- інвентаризація всіх джерел викидів, забезпечення контролю за нештатними ситуаціями, запровадження сучасних технологій уловлювання та очищення на підприємствах, що здійснюють викиди забруднюючих речовин у повітря з планувальною організацією території підприємств і упорядкуванням та озелененням їх СЗЗ;

- подальший моніторинг впливу підприємств на оточуюче житлове середовище та вдосконалення контрольно-дозвільної системи щодо розміщення нових виробничих цехів або підприємств, нарощування виробничих потужностей, зміни їх виробничої діяльності, впровадження заходів щодо зменшення викидів забруднюючих речовин;

- паспортизація пилогазоочисного устаткування на підприємствах, перевірка ефективності його роботи та утримання в належному стані;

- проведення заходів по зменшенню шкідливих викидів у повітря від котелень МКП «Хмельницьктеплокомуненерго» та КП «Південно-Західні тепломережі»; проведення теплотехнічних випробувань котелень, для яких передбачене виконання даних робіт;

- екологічно спрямовані напрямки розвитку зовнішніх і внутрішніх транспортних зв'язків, вулично-магістральної мережі міста: створення нових магістральних вулиць з метою раціональної організації руху транспорту; будівництво мостових переходів, транспортних розв'язок; подальший розвиток вулично-дорожньої мережі – будівництво нових та реконструкція існуючих з сучасними технічними параметрами доріг (див. розділ «Транспорт»);

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		36

- впорядкування руху транзитного транспорту та автобусів приміського та міського сполучення;
- обмеження в'їзду автотранспорту у рекреаційні та природоохоронні зони;
- реєстрація відповідно до чинних вимог приватних авторемонтних майстерень, що виконують лакофарбувальні роботи, з їх подальшим контролем за виконанням природоохоронних заходів;
- упорядкування системи АЗС, АГЗС, СТО, гаражів із дотриманням санітарних вимог щодо їх санітарних розривів та санітарно-захисних зон;
- оновлення рухомого складу автотранспорту, що працює на міських автобусних маршрутах, врахування техніко-екологічних характеристик транспортних засобів при проведенні конкурсу з визначення перевізників;
- проведення ремонтно-будівельних робіт вулиць і доріг, поліпшення якості дорожнього покриття;
- недопущення спалювання сухої рослинності та опалого листя на території міста;
- створення зелених насаджень вздовж вулиць для захисту від шуму та загазованості житлових та рекреаційних територій;

Для охорони та раціонального використання водних ресурсів:

- проведення комплексу заходів щодо благоустрою та захисту водойм з організацією та благоустроєм, інженерним облаштуванням рекреаційних зон; оздоровлення водойм з ліквідацією анофелогенних ділянок;
- реалізація робочого проекту по оздоровленню р. Плоска в межах міста;
- розроблення проекту землеустрою щодо встановлення меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг водних об'єктів міста, з винесенням їх меж в натуру, ландшафтним благоустроєм та постійним контролем щодо дотримання режиму господарської діяльності;
- контроль хіміко-бактеріологічних показників води Хмельницького водосховища в місцях організованого відпочинку;
- впровадження комплексу заходів щодо екологізації водогосподарського комплексу міста: виконання заходів щодо приведення показників жорсткості води та вмісту заліза, марганцю, аміаку до санітарних норм; реконструкція та оновлення на сучасному рівні всього водопровідного господарства (мереж, насосних станцій тощо); реконструкція та розширення мереж централізованого водопостачання та водовідведення з підключенням

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		37

всіх об'єктів до централізованої системи водопостачання та водовідведення та інші заходи (див. розділ Водопостачання);

- впровадження комплексу заходів з метою раціонального використання водних ресурсів: обладнання житлових квартир водолічильниками, модернізація діючих та будівництво нових систем зворотного і повторного водопостачання, заборона використання питних вод у технічних цілях, ліквідація непродуктивних витрат води, впровадження водозберігаючих технологій;

- завершення виготовлення землепорядної документації по встановленню меж II та III поясів зони санітарної охорони джерел централізованого водопостачання та здійснення постійного контролю щодо дотримання правового режиму I, II, III-го поясів зон санітарної охорони підземних джерел водопостачання;

- на промислових та комунальних підприємствах міста забезпечити контроль щодо відповідності показників стічних вод нормативним показникам для приймання стічних вод у мережу централізованого водовідведення, в разі перевищення – забезпечити попередню очистку стоків перед випуском у міську каналізацію з будівництвом локальних очисних споруд;

- будівництво системи відведення поверхневого стоку з усієї території міста, будівництво очисних споруд зливової каналізації в існуючих та проєктних місцях випуску стічних вод (див. розділи Водовідведення, Дощова каналізація);

- будівництво та реконструкція станцій миття автомобілів з оборотним водопостачанням на автотранспортних підприємствах;

- дотримання правил експлуатації станцій знезалізнення водозаборів та поводження з супутніми відходами при їх утилізації;

- інженерна підготовка при освоєнні територій, що зазнають впливу несприятливих природних процесів: регулювання поверхневого стоку, протипаводковий захист території, ліквідація підтоплення та заболочення, рекультивація порушених ділянок тощо (див. розділ Інженерна підготовка та захист території);

Для охорони ґрунтів:

- проведення геохімічного обстеження території міста: першочерговому обстеженню підлягають ділянки, що змінюють функціональне призначення з комунально-промислових територій на житлово-громадські, з подальшим виконанням у разі необхідності заходів з санації забруднених ділянок;

- контроль стану забруднення ґрунтів у місцях зберігання токсичних промислових відходів;

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						38
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		

- дотримання вимог щодо санітарного очищення території, забезпечення 100 % охоплення території планово-подвірною санітарною очисткою, розвиток системи роздільного збору сміття; ліквідація несанкціонованих звалищ побутових відходів; будівництво сміттєпереробного заводу переробки твердих побутових відходів з використанням сучасних технологій, з подальшою рекультивацією та поступовою консервацією діючого міського сміттєзвалища, та виконання інших заходів щодо поводження з ТПВ (див. розділ «Санітарне очищення території»);

- збільшення кількостей пунктів прийому небезпечних відходів від населення (відпрацьованих акумуляторних батарей, масел та шин від експлуатації приватного автотранспорту, відпрацьованих люмінесцентних ламп, комп'ютерної, малої та великої побутової техніки) та подальшою передачею на спеціалізовані підприємства з їх переробки та знешкодженню;

- розроблення перспективної схеми розміщення стаціонарних пунктів приймання ресурсних відходів;

- застосування економічних та регулятивних важелів для зменшення обсягів утворення та накопичення промислових відходів;

- сприяння створенню та функціонуванню підприємств, зайнятих збором та утилізацією відходів;

- проведення рекультивації порушених ділянок;

- бережливе ставлення до родючого шару ґрунтів, які зазнають механічного зняття, залуження та закріплення його на ділянках поверхневого змиву тощо;

- впровадження режимної сітки спостережень за станом та прогнозуванням розвитку небезпечних геологічних процесів на території міста (зсувні явища, просідання, карстоутворення тощо);

- впровадження комплексу заходів з інженерної підготовки території: захист від підтоплення, благоустрій і розчищення водойм; розчистка русел струмків з ліквідацією штучних перепон для поверхневого стоку тощо (див. «Інженерна підготовка та захист території»);

Для зменшення впливу фізичних факторів на навколишнє середовище (шум, електромагнітне випромінювання). Основним джерелом шумового забруднення є залізничний та автомобільний транспорт. При прийнятті проектних рішень враховується фактор акустичного впливу. Дотримання нормативних рівнів шуму від залізниці забезпечується смугою охоронних зелених насаджень у межах нормативних параметрів

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		39

санітарно-захисної зони, яка для основних колій складає 100 м, а на під'їзних і пристанційних шляхах – 50 м (ДБН Б.2.2-12:2019).

Для забезпечення нормативних рівнів шуму на території житлової забудови пропонується:

- на частині вільних територій організація комунально-промислової зони та протишумових зелених насаджень;
- на територіях сформованої житлової забудови, де неможливо досягти нормативних рівнів звуку шумозахисним озелененням – спорудження шумозахисних екранів на ділянках впливу залізниці на існуючу та перспективну житлову забудову, а саме: частково вулицях Чорнострівській, Локомотивній, Волочиській, Вокзальній, Героя України Олексія Скоблі (Пушкіна), Богуна, Ярослава Стецька, Болохівській, Саварчука, Костя Степанкова (Пархоменка), Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого), Проскурівській, Калнишевського, Дмитра Донцова (Матросова), в районі вул. Чорновола, провулків Гвардійському, Болотному;
- містобудівне освоєння ділянок, які згідно з рішеннями генплану змінюють функціональне призначення, необхідно проводити з урахуванням існуючих нормативів санітарно-захисних зон від залізниці, які при застосування інженерних заходів по зниженню шуму можливо зменшити до 50 м. При цьому, в межах СЗЗ залізниці доцільно розміщувати об'єкти комунального призначення, гаражі тощо, з обов'язковим озелененням не менше 50 % площі СЗЗ.

Забезпечення нормативного санітарно-гігієнічного стану по фактору акустичного впливу на прилеглих до магістральних вулиць територіях забезпечується переважно за рахунок створення придорожніх захисних зелених насаджень.

Решта джерел шумового забруднення, такі як промислові підприємства, трансформаторні підстанції, мають локальний вплив, що не виходить за межі охоронної зони об'єктів.

У перспективі додатковим джерелом епізодичного акустичного впливу на західній околиці міста може бути функціонування аеропорту. З метою уточнення параметрів зон обмеження забудови навколо аеропорту за акустичними умовами необхідне розроблення спеціалізованого проєкту, з урахуванням останніх методик обчислення, перспективи використання та розвитку аеродрому, сучасного та перспективного парку повітряних суден, що експлуатуються та сучасних вимог сертифікації літаків ІКАО щодо двигунів повітряних суден. Це в свою чергу дасть можливість визначити необхідний комплекс планувальних та інженерних заходів для будівель і споруд, розташованих у зонах Б і В.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		40

Джерелами електромагнітного випромінювання на території міста є трансформаторні підстанції, ЛЕП, Хмельницький РТПЦ, базові станції мобільного зв'язку.

З метою захисту території житлової забудови від впливу електромагнітного випромінювання згідно з вимогами п. 1.6.5. «Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань» від 13.03.2017 № 239 зі змінами, встановлення фактів дотримання гранично допустимих рівнів електромагнітного поля (ЕМП) має проводитися підприємствами, установами, закладами, що уповноважені центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я.

Всі трансформаторні підстанції розташовані в межах промислових територій і не створюють впливу на житлову забудову.

Від ЛЕП напругою 35, 110 кВ з метою обмеження впливу на суміжні ділянки та об'єкти, згідно з ДБН Б.2.2-12:2019, табл. 8.5*, встановлюються охоронні зони в обидві сторони відповідно 15, 20 м.

Ці обмеження відносяться до постійного фактору присутності і враховуються при прийнятті проєктних рішень щодо організації планувальної структури території міста.

Ландшафтно-планувальні заходи:

- проведення інвентаризації зелених насаджень населеного пункту у відповідності з вимогами п. 6.8 «Правил утримання зелених насаджень міст та інших населених пунктів»;
- формування зелених насаджень загального користування: локальних місць рекреаційного використання (скверів, парків, пішохідних зв'язків) з їх благоустроєм та ландшафтною організацією (дендрологічний склад, малі архітектурні форми).
- формування зелених насаджень спеціального призначення (санітарно-захисні зони, протишумове озеленення транспортних коридорів, озеленення магістральних вулиць і доріг, протишумове озеленення вздовж залізниці тощо); врахування фактору атмосферного та шумового забруднення середовища при плануванні робіт з висадження зелених насаджень вздовж вулично-магістральної мережі;
- формування насаджень обмеженого використання: озеленення та ландшафтне впорядкування територій рекреаційних закладів у межах їхнього відводу, внутрішньоквартальне озеленення;
- виготовлення технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж існуючих та перспективних об'єктів та територій природно-заповідного фонду з винесенням меж в натурі (на місцевості);
- розроблення проєктів створення перспективних об'єктів ПЗФ;

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						41
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		

- розроблення проєкту екологічної мережі міста.

Для підвищення якості оцінки антропогенного впливу урбанізованої території на навколишнє природне середовище, прогнозування стану екосистем та досягнення їх екологічної рівноваги, проєктом рекомендується розширення та налагодження в місті системи моніторингу навколишнього природного середовища (повітряний та водний басейни, ґрунт, надра) з організацією стаціонарних постів та пунктів контролю в межах житлової, промислової та рекреаційно-оздоровчої зон.

Впровадження вищезазначених заходів сприятиме покращенню умов проживання, оздоровленню міського середовища та підвищенню його екологічної стійкості до техногенних навантажень.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		42

12 ТРАНСПОРТ

Автомобільні дороги

Основні рішення коригування (внесення змін) генерального плану розвитку міста Хмельницький щодо зовнішніх автодоріг та автомобільних перевезень направлені, в першу чергу, на розвантаження магістральної мережі міста шляхом відведення транзитного транспорту; реконструкцію прилягаючих автодоріг та будівництво нових їх ділянок і транспортних розв'язок з огляду на проходження в зоні впливу міста автомобільних транспортних коридорів, а також стосуються вдосконалення інфраструктури вантажних та пасажирських автоперевезень.

Відповідно до Концепції створення і функціонування національної мережі транспортних коридорів в Україні та Схеми планування території Хмельницької області, в зоні впливу м. Хмельницький пройдуть траси автомобільних транспортних коридорів:

- коридори, що передбачені до будівництва: Європа – Азія напрямку Косини – Івано-Франківськ – Хмельницький – Вінниця – Кропивницький – Дніпро – Донецьк – Изварине та Критський №5 Косини – Івано-Франківськ – Хмельницький – Підгайці, що пройдуть по суміщеній ділянці, а також Балтійське море – Чорне море Ягодин – Ковель – Луцьк – Хмельницький – Балта – Одеса.

- коридори, що передбачені до реконструкції проходять по міжнародній автомобільній дорозі М-12: Балтійське море – Чорне море (з відгалуженням) напрямку Ягодин – Ковель – Луцьк – Хмельницький – Хмельницький – Вінниця – Умань – порти Чорного моря, Хмельницький – Чернівці – Мамалига. На перспективу передбачена реконструкція зазначеної автомобільної дороги за параметрами 1А технічної категорії.

Перетин автомобільних коридорів з іншими автомобільними дорогами та залізничними лініями передбачений в різних рівнях.

Крім того коригування генерального плану передбачає таке.

Відповідно до Схеми планування території Хмельницької області, для зменшення навантаження від транзитного транспорту, що проходить по вулиці Вінницьке шосе, проєктом передбачено будівництво північно-східної об'їзної автодороги Н-03 Житомир-Чернівці, яку в східній частині передбачено підключити до існуючої об'їзної автодороги. Автодорогу запроєктовано за параметрами 1 технічної категорії.

На першу чергу, відповідно до проєкту реконструкції автомобільної дороги М-12 Стрий – Тернопіль – Кропивницький – Знам'янка, розробленого Службою автодоріг у Хмельницькій області, передбачено проведення реконструкції зазначеної автодороги під 1 технічну категорію.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						43
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		

Відповідно до Схеми планування території Хмельницької області проєктом передбачено проведення реконструкції зі збільшенням технічної категорії автомобільних доріг: Н-03 Житомир – Чернівці (за параметрами I технічної категорії), М-12 Стрий – Хмельницький – Кропивницький – Знам'янка (за параметрами I техн. категорії); Т23-11 Хмельницький-Волочиськ та Т-23-05 Хмельницький – Віньківці – Дашківці ((за параметрами II-III технічної категорії).

Проведення реконструкції та капітального ремонту автомобільних доріг місцевого значення на під'їздах до міста.

Будівництво логістичних комплексів вздовж об'їзної автодороги біля аеропорту, а також на в'їзді в місто зі східної сторони по вул. Вінницьке шосе.

Будівництво пунктів автосервісу та автостоянок для відстою вантажного транспорту на в'їздах до міста.

Автомобільний транспорт

Даною документацією передбачено для зменшення навантаження на центральну частину міста закриття існуючої АС-3, що розташована по вулиці Старомиська.

Крім того, передбачено розташування в місті Хмельницькому двох нових автобусних станцій III-IV класу за межами центральної частини міста по Вінницькому шосе та вул. Львівське шосе з метою розвантаження існуючих автостанцій, зменшення кількості відправлень пасажирів приміського сполучення

До перспективних автостанцій передбачено підведення тролейбусних та автобусних ліній для зв'язку з центральною частиною міста та залізничним вокзалом.

По існуючих автостанціях передбачено проведення реконструкції та капітального ремонту до належного технічного стану з впровадженням сучасного інформаційного забезпечення; подальша оптимізація мережі автобусних маршрутів у всіх видах сполучення; модернізація та придбання нового рухомого складу великої та середньої місткості.

Залізничний транспорт

Розвиток залізничного вузла намічено з урахуванням розвитку залізничного транспорту України. Згідно з Концепцією створення та функціонування національної мережі міжнародних транспортних коридорів в Україні передбачається проведення подальшої модернізації існуючої залізничної мережі за напрямом міжнародного коридору Критський №3 напрямку Київ – Жмеринка – Хмельницький – Тернопіль – Красне – Львів – Мостиська з проведенням реконструкції залізничних станцій на цій лінії для реалізації високих швидкостей.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		44

Крім того, по залізничному транспорту передбачено:

- відповідно до ДБН В.2.3-19-2008 передбачено будівництво обхідних залізничних ліній Хмельницького залізничного вузла для пропускання транзитних вантажних поїздів без заходу в місто. Проходження залізничної лінії визначається на подальших стадіях проєктування, при розробці відповідного ТЕО спеціалізованою організацією;
- модернізацію та електрифікацію напрямку на транзитному зв'язку через Україну (Коростень – Шепетівка – Хмельницький - Кам'янець-Подільський) країн Молдови і Білорусі з метою покращення умов обслуговування вантажних та пасажирських перевезень та підвищення швидкості руху поїздів;
- розміщення транспортних розв'язок у двох рівнях на перетинах залізничних колій з вулицями та автомобільними дорогами замість переїздів у створі вулиць Свободи, Старокостянтинівське шосе, Копистинське шосе та Проєктної 34;
- реконструкція існуючих шляхопроводів через залізницю;
- у зв'язку з проходженням залізничного транспортного коридору проєктом на перспективу передбачено закриття існуючих переїздів в одному рівні, а також встановлення шумозахисних екранів у межах проходження залізничної лінії територією житлової забудови;
- упорядкування малодіяльних під'їзних колій у промислових районах;
- у зв'язку з введенням в дію системи автоблокування на дільниці Гречани-Ярмолинці, передбачається закриття роз'їздів Малиничі, Буйволовецький;

Авіаційний транспорт

На перспективу проєктом передбачено відродження аеропорту «Хмельницький» реконструкцією аеровокзалу, розміщення вантажних складів логістичних хабів, організація автобусних (а при збільшенні пасажиропотоків і тролейбусних маршрутів) на зв'язку з містом.

Відповідно до Державної цільової програми «Розвитку аеропортів України на період до 2023 року» по аеропорту «Хмельницький» передбачено:

- ремонт злітно-посадкової смуги з оснащенням її необхідним світлосигнальним і радіотехнічним обладнанням;
- відкриття регулярних рейсів у напрямках до міст України та міст інших держав;
- створення належних умов для прийому пасажирів повітряних рейсів;

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		45

– організація транспортної інфраструктури (благоустрій площі біля аеропорту, організація регулярного руху міського транспорту, будівництво відкритих автостоянок) для забезпечення очікуваних пасажироперевезень на зв'язку населених пунктів з аеропортом.

Крім того, аеропорт передбачено розвивати не тільки як пасажирський, а також і як вантажний шляхом створення транскордонних транспортно-логістичних центрів європейського зразка, що надаватимуть повний перелік логістичних та суміжних послуг, у тому числі: міжнародні та внутрішні вантажні перевезення, забезпечення якісними складськими приміщеннями, функції митниці, послуги оброблення, управління, фасування та пакування товарів.

Магістральна вулично-дорожня мережа

Розвиток магістральної мережі міста передбачає подальше вдосконалення та формування радіально-кільцевої структури, що дозволить вивести транзитний рух за межі забудови, розвантажити магістралі центральної частини Хмельницького. Магістральна вулична мережа і надалі буде складатися з магістральних вулиць загальноміського та районного значень.

По вуличній мережі передбачено:

Загальноміського значення регульованого руху:

1. Відповідно до розробленого ТЕО та для обслуговування нових кварталів багатоквартирної забудови проектом передбачено будівництво вул. Проектної № 2, яка пройде від вул. Степана Бандери до вул. Західно-Окружної. Протяжність вулиці становитиме 2,5 км, ширина проїзної частини 15,0 м.

2. Для зменшення навантаження на центральну частину міста проектом передбачено створення магістральної вулиці загальноміського значення, що пройде вздовж залізничної лінії та зв'яже між собою вулицю Свободи та Західно-Окружну. Зазначений захід включатиме в себе:

- будівництво вул. Проектної № 1, яка пройде від вул. Героя України Олексія Скоблі (Пушкіна) до вул. Західно-Окружної з улаштуванням проїзної частини 15,0 м, протяжністю 3,3 км;
- проведення реконструкції зі збільшенням габаритів проїзної частини вул. Героя України Олексія Скоблі (Пушкіна) до 15,0 м протяжністю 0,5 км;

3. Подовження вул. Свободи (вул. Проектна № 6) до вул. Симона Петлюри (Симона Петлюри (Купріна)), з будівництвом шляхопроводу через залізничну лінію та транспортної розв'язки з вул. Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого), протяжністю 1,4 км, шириною проїзної частини 15,0 м. Зазначений захід сприятиме розвантаженню центральної

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		46

вулиці міста – Кам'янецької, яка вже на сьогодні вичерпала свою пропускну спроможність, а також передбачена для обслуговування перспективної багатоквартирної забудови. При проєктуванні зазначеної перспективної ділянки вулиці, спеціалізованою організацією необхідно вирішити питання, щодо зносу житлових будинків.

4. Будівництво вулиці Проєктної № 7, як ділянки східного внутрішньоміського обходу, зв'язавши вулиці Вінницьке шосе та Чорновола, тим самим розвантаживши вул. Трудова та зменшивши проходження транзитного транспорту по вул. Вінницьке шосе. Зазначений захід також передбачає будівництво двох транспортних розв'язок з вул. Вінницьке шосе (модернізація існуючої) та вул. Копистинське шосе з будівництвом шляхопроводу через залізничну лінію. Протяжність вулиці становитиме 2,6 км, ширина проїзної частини 15,0 м;

5. Подовження вул. Прибузької (Проєктна № 8) до вул. Проєктної № 7, тим самим створивши новий в'їзд до центральної частини з нового східного внутрішньоміського обходу розвантаживши при цьому існуючі вул. Вінницьке шосе, прс. Миру та Степана Бандери та навантажить вул. Прибузьку, яка на сьогодні в повній мірі не навантажена. Протяжність ділянки будівництва становить 3,5 км, ширина проїзної частини 15,0 м.

6. Будівництво вулиць Проєктної № 3, № 4 та № 5, які зв'яжуть перспективні райони садибної забудови у південній частині міста з існуючими магістральними вулицями, центральною частиною, залізничним вокзалом та автостанціями. Загальна протяжність вулиць становитиме 9,9 км, ширина проїзної частини 15,0 м;

7. Проведення реконструкції та капітально ремонту наступних вулиць загальноміського значення: Свободи, Старокостянтинівського шосе, Прибузької, Трудової, Західно-Окружної (з розширенням проїзної частини та влаштуванням тротуарів), Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого), Чорновола, Гетьмана Мазепи (Маршала Красовського), Симона Петлюри (Купріна), Ранкової та Шептицького (Раскової).

Загальна протяжність реконструкції магістральних вулиць загальноміського значення становитиме 34,4 км.

Всього на кінець розрахункового строку протяжність магістральних вулиць загальноміського значення складе 87,0 км, з яких проєктних вулиць – 23,2 км. Щільність мережі магістральних вулиць загальноміського значення становитиме 1,2 км/км².

Районного значення:

1. На більш віддалену перспективу, в зв'язку зі значним розвитком мікрорайону «Заріччя» та для зменшення навантаження, що припадає на вул. Степана Бандери, проєктом передбачено будівництво вулиці районного значення, яка пройде від прс. Миру до вул.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		47

Проскурівського Підпілля, з будівництвом мостового переходу через річку Південний Буг. Протяжність вулиці становитиме 2,0 км, ширина проїзної частини – 15,0 м

2. Для зменшення навантаження, що припадає на вул. Симона Петлюри (Симона Петлюри (Купріна)) (яка на сьогодні виконує функцію об'їзної центральної частини міста) проєктом передбачено будівництво вулиць Проєктної № 17 та Проєктної № 18, які зв'яжуть між собою вул. Львівське шосе, Кам'янецьку та Гетьмана Мазепи (Маршала Красовського). Загальна протяжність вулиць становитиме 5,8 км, ширина проїзної частини – 9,0 м;

3. Відповідно до розроблених передпроєктних пропозицій передбачено будівництво вул. Проєктної № 15, яка запроєктована між вулицями Свободи та Трудовою, для обслуговування нових кварталів багатоквартирного будівництва, а також вул. Проєктної № 37 (Лісогринівецька), яка пройде від вул. Старокостянтинівського шосе до вул. Степана Бандери. Протяжність зазначених вулиць становитиме відповідно 2,1 км та 1,7 км, ширина проїзної частини відповідно 15,0 м та 12,0 м;

4. Будівництво вул. Проєктної № 21 в мікрорайоні Гречани вздовж річки Південний Буг та влаштуванням по ній автобусного руху для обслуговування віддалених промислових територій. Зазначена вулиця також є дублером вул. Романа Шухевича (Курчатова), по якій, відповідно до Закону України «Про автомобільний транспорт», неможливо організувати автобусний рух в зв'язку перетином великої кількості під'їзних залізничних колій. Протяжність вулиці становитиме 4,4 км. Ширина проїзної частини 9,0 м;

5. Будівництво вул. Проєктної №3 4, яка з'єднає вул. Проскурівського Підпілля з Львівським шосе. Зазначений захід включає в себе будівництво тунелю під залізничною лінією та покликаний зменшити навантаження на ділянку вул. Кам'янецької від транспорту, що прямує з мікрорайону Гречани на ринок. Протяжність вулиці становитиме 1,0 км, ширина проїзної частини 9,0 м;

6. Будівництво інших магістральних вулиць районного значення для обслуговування нових кварталів багатоквартирного та садибного будівництва, нових рекреаційних, громадських закладів та зв'язку існуючих та проєктних магістральних вулиць загальноміського значення між собою. Загальна протяжність інших вулиць районного значення становитиме 51,3 км.

7. Реконструкція та капітальний ремонт магістральних вулиць районного значення з доведенням ширини їх проїзної частини до нормативної: Панаса Мирного, Кармелюка, Світанкова, Курбаса, Кошарського, Філатова, Перемоги, Пілотська, Холодноярців, Івана Франка, Бузкова, Лікарняна, Короленка, Київська, Молодіжна, Геологів, ділянка вул. Вокзальної, Волочиське шосе, вул. Волочиська, Польова, Кринична, Володимира

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		48

Глушенкова (Генерала Кирпоноса), Смотрицького, Старицького, Заярна, Дмитра Багалія, Пилипа Орлика (Генерала Карбишева), Василя Зіньковського, Житня, Народної Волі.

Загальна протяжність реконструкції та капітального ремонту магістральних вулиць районного значення на перспективу становить 45,0 км.

На кінець розрахункового строку протяжність магістральних вулиць районного значення складе 142,6 км, з яких проєктних – 63,8. Щільність мережі магістральних вулиць загальноміського значення становить 1,4 км/км².

Всього на кінець розрахункового строку протяжність всіх магістральних вулиць складає 229,6 км, щільність мережі магістральних вулиць складає 2,3 км/км.

Штучні споруди, мости та транспортні розв'язки:

З метою покращення умов безпеки руху, підвищення пропускної спроможності вуличної мережі передбачається влаштування ряду штучних інженерних споруд. Загалом, на розрахунковий строк заплановано побудувати 18 штучних споруд, серед них 7 транспортних розв'язок в різних рівнях, 6 автомобільних мостів через річки Південний Буг та Кудрянку, 5 шляхопроводів через залізничні лінії.

1. Будівництво транспортних розв'язок в різних рівнях на перетині вулиць:

- для зменшення навантаження вул. Кам'янецької від транспорту, що прямує з північних житлових районів багатоквартирної забудови до місць основного прикладання праці (ринок), передбачено будівництво шляхопроводу через залізничну лінію та транспортну розв'язку в різних рівнях у створі вул. Старокостянтинівське шосе з вулицями Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого) та Гетьмана Мазепи (Маршала Красовського). Зазначений захід відноситься до першочергових у зв'язку з тим, що вул. Кам'янецька на сьогодні вичерпала свою пропускну спроможність;
- шляхопроводу через залізничну лінію та транспортну розв'язку в різних рівнях на перетині подовження вул. Свободи з вул. Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого). Зазначена транспортна розв'язка, як і попередня, сприятиме розвантаженню центральної частини міста та вул. Кам'янецької;
- вулиць Тернопільської, Західно-Окружної з вул. Львівське шосе;
- вул. Старокостянтинівське шосе та прс. Миру;
- вул. Копистинське шосе з вул. Проектна № 7, з будівництвом шляхопроводу через залізничну лінію;
- вул. Проектної № 7 з вул. Вінницьке шосе.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		49

2. Будівництво 3-х автомобільних мостів через р. Південний Буг в створі вулиць Проектної № 10, Проектної № 7 та Проектної № 38 та 4-х мостів через р. Кудрянка в створі вулиць Холодноярців, Проектної № 5, Проектної № 20 та Проектної № 8;

3. Будівництво шляхопроводів через залізничні лінії в створі вулиць: Старокостянтинівське шосе, Копистинське шосе, Свободи, Проектної № 34 та Геологів;

4. Реконструкція та капітальний ремонт існуючих автомобільних, пішохідних мостів та шляхопроводів через залізничні лінії.

Вирішення питання, щодо конфігурації транспортних розв'язок, довжини та габаритів проїзної частини шляхопроводів, мостів через річку, виконується на подальших стадіях проєктування при виконанні спеціалізованою організацією техніко-економічного обґрунтування

Організація руху транспорту

Проектом передбачені заходи щодо організації руху транспорту:

- мережу односторонніх вулиць передбачено залишити по існуючій схемі;
- впровадження системи відео фіксації порушень ПДР у місцях великої кількості ДТП;
- влаштування зовнішнього освітлення ділянок існуючих вулиць: Кам'янецької (в'їзд у місто), Львівське шосе (в'їзд у місто), Вінницьке шосе та Вінницька (в'їзд у місто), прс. Миру (від полігону ТПВ до телевежі), Західно-Окружна, Степана Бандери (від прс. Миру до виїзду з міста), Прибузька та Волочиська;
- влаштування нової дорожньої розмітки та світлофорних об'єктів;
- облаштування перехрестя пандусами для заїзду/виїзду на проїзну частину осіб з особливими потребами;
- розвиток екологічного транспорту (електрозаправки, прокат електротранспорту);
- облаштування транспортного огороження бар'єрного типу на осьовій лінії вулиць Шевченка, Західно-Окружної та прс. Миру.

Велосипедні доріжки

Перелік вулиць, на яких можливо організувати велосипедні доріжки визначено "Програма розвитку велосипедної інфраструктури м. Хмельницького на 2017-2025 роки" Рішення сесії ХМР № 33 від 22.03.2017 р. Визначення ширини велосипедних доріжок та кількість смуг руху передбачено на подальших стадіях проєктування.

Міський пасажирський транспорт

Тролейбус

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						50
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		

Передбачається розвиток мережі міського тролейбуса. Розвиток маршрутної мережі обумовлений значним розвитком багатоквартирної забудови, необхідністю забезпечення підвозу пасажирів до нових автостанцій, загальним підвищенням рівня пасажиропотоків на перспективу тощо. Основні напрямки розвитку мережі:

- нова тролейбусна лінія до групи житлових мікрорайонів багатоквартирної житлової забудови у мікрорайоні «Заріччя» від вул. Степана Бандери по вул. Проектній № 2, ділянці вул. Західно-Окружній, вул. Проектній № 9 та вул. Проектній № 10, протяжність мережі становить 6,0 км;

- влаштування тролейбусної лінії від вул. Кам'янецької по вулицям Князя Святослава Хороброго (вул. Л. Толстого), Чорновола, Гетьмана Мазепи (Маршала Красовського) до існуючої контактної мережі по вул. Симона Петлюри (Купріна), протяжність мережі становить 4,2 км;

- влаштування тролейбусної лінії на подовженні вул. Свободи в південному напрямку (по вул. Проектній № 6) до існуючої контактної мережі по вул. Симона Петлюри (Купріна), загальна протяжність мережі становить 3,7 км;

- влаштування тролейбусної лінії по вул. Вінницьке шосе від існуючої контактної мережі прс. Миру до нової автостанції та нового тролейбусного депо, протяжність мережі становить 3,9 км;

- влаштування тролейбусної лінії по вул. Старокостянтинівське шосе та Січових стрільців від існуючої контактної мережі прс. Миру, для обслуговування нових ділянок багатоквартирного будівництва, протяжність мережі становить 2,5 км;

- продовження існуючої тролейбусної лінії по вул. Трудовій від вул. Шевченка до прс. Миру, протяжність мережі становить 1,7 км;

- влаштування тролейбусної лінії по вул. Проектній № 15 між вулицями Старокостянтинівське шосе та Трудовою від існуючої мережі по вул. Старокостянтинівське шосе, протяжність мережі становить 1,1 км;

- продовження існуючої тролейбусної лінії по вул. Кам'янецькій у західному напрямку до межі міста, протяжність мережі становить 2,9 км.

У зв'язку з розвитком тролейбусної мережі, а, відповідно, і збільшенням рухомого складу, потужностей існуючого тролейбусного депо буде недостатньо, тому на перспективу проектом передбачено будівництво нового тролейбусного депо у східній частині міста по вул. Вінницьке шосе на 100 одиниць рухомого складу.

Зберігання тролейбусів передбачено в існуючому тролейбусному депо, потужностей якого на перспективу буде достатньо.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		51

Загальна протяжність ліній руху тролейбуса (по вісі вулиць) на кінець розрахункового строку становитиме 66,4 км, щільність мережі відносно освоєної території міста відповідно складе 1,1 км/км².

Автобус

На розрахунковий строк прийнято значно розширити мережу міського автобуса. Мережа автобусних маршрутів пройде майже по всіх магістральних вулицях міста. При трасуванні ліній руху автобусу враховувались такі фактори, як нормативний радіус доступності, розташування нових ділянок житлового будівництва, розвиток промислового вузла.

Крім того, на перспективу в кінцевих зупиночних пунктах передбачено обов'язкове влаштування кільця для розвороту автобусів.

Загальна довжина ліній руху автобусу на розрахунковий період становитиме – 202,6 км. Щільність транспортної мережі складає 2,0 км/км².

На перспективу, у зв'язку зі збільшенням автобусних маршрутів існуючих потужностей АТП буде недостатньо, тому передбачено будівництво нового АТП в районі вул. Вінницьке шосе поруч з проектним тролейбусним депо.

Легковий транспорт

До кінця розрахункового строку в місті Хмельницький загальний рівень автомобілізації буде складати 350 авто/тис. мешканців. Нижче в таблиці наведено розподіл всього автотранспорту в місті за структурою.

Таблиця 33 Розподіл всього автотранспорту в місті за структурою

Транспортні засоби	Одиниць	Рівень автомобілізації, од./1000 мешканців
Автомобілі всього, з них	105146	350
Легкові, в т.ч.	90371	290
Легкові індивідуальні	87416	280
Вантажні	14775	50
Автобуси	2955	10

Нижче у таблиці приведені орієнтовні показники кількості легкового індивідуального транспорту за типами забудови.

Таблиця 34 Орієнтовні показники кількості легкового індивідуального транспорту за типами забудови

За типом забудови	Населення міста, тис. осіб		Кількість легкових індивідуальних автомобілів	
	Існуюче	Проектне	Існуюча	Проектна
Багатоквартирна	235,8	272,2	50346	76216
Садибна	35,948	40	7654	11200

Разом	271,748	312,2	58000	87416
-------	---------	-------	-------	-------

У подальшому приватний автотранспорт мешканців міста передбачається повністю забезпечити місцями постійного зберігання, але для цього необхідно виконати окремий проєкт.

Легкові автомобілі власників, що мешкають у садибній забудові, зберігатимуться на території цих земельних ділянок.

Нижче у таблиці приведена кількість місць для постійного зберігання індивідуальних автомобілів власників нового багатоквартирного будівництва.

Таблиця 35 Кількість місць для постійного зберігання індивідуальних автомобілів власників нового багатоквартирного будівництва

№	Перелік площадок	Населення тис. осіб	Кількість машино-місць	Територія, га
1	Північна-1	4,535	1587	3,97
2	Північна-2	8,823	3088	7,72
3	Вул. Залізняка	0,985	345	0,86
4	Вул. Панаса Мирного (автостоянка)	1,569	549	1,37
5	Вул. Озерна (існуючі відводи, винесення автодрому)	3,088	1081	2,70
6	Вул. Вінницьке шосе (відводи під громадську забудову)	1,715	600	1,50
7	Вул. Трудова (винесення сільгоспдприємств, складів та МП)	5,077	1777	4,44
8	Прс. Миру	14,546	5091	12,73
9	Вул. Зарічанська	1,577	552	1,38
10	Заріччя-1 (ДПТ)	9,215	3225	8,06
11	Заріччя-2	9,315	3260	8,15
12	Вул. Нижня Берегова	0,735	257	0,64
13	Вул. Північна	0,977	342	0,85
14	Вул. І. Франка	0,400	140	0,35
15	Вул. Майборського (територія в/ч)	17,577	6152	15,38
16	Вул. Народної Волі	2,938	1028	2,57
17	Вул. Гарнізонна (територія НПЦ ГУ МНС)	3,654	1279	3,20
18	На землях Чорноострівська ОТГ (прс. Миру)	11,227	3929	9,82
	УСЬОГО:	97,953	34284	85,69

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		53

Таблиця 36 Кількість місць для постійного зберігання індивідуальних автомобілів власників нового багатоквартирного будівництва на резервних територіях

№	Перелік площадок	Населення тис. осіб	Кількість машино- місць	Територія, га
19	Продовження вул. Горбанчука	4,242	1485	3,71
20	Олешин	3,731	1306	3,26
21	вул. Романа Шухевича (Курчатова)	3,896	1364	3,41
22	вул. Львівське шосе	1,796	629	1,57
23	вул. Озерна, прс. Миру	10,735	3757	9,39
24	вул. Панаса Мирного	2,123	743	1,86
25	вул. Степана Бандери	2,254	789	1,97
26	вул. Степана Бандери	3,638	1273	3,18
27	вул. Шевченка	0,558	195	0,49
28	вул. Трембовецької	0,888	311	0,78
29	вул. Прибузька, вул. Заводська	2,858	1000	2,50
30	вул. Тернопільська	2,342	820	2,05
31	вул. Кам'янецька	2,546	891	2,23
32	вул. Митрополита Шептицького	5,635	1972	4,93
	УСЬОГО:	47,242	16535	41,33

Постійне зберігання індивідуальних автомобілів власників нового багатоквартирного будівництва відбуватиметься за схемою:

- на територіях нового будівництва – у багатоповерхових підземних гаражах під прибудинковою територією та у цокольних поверхах житлових будинків;
- вибіркоче та надбудова – відкриті автостоянки та у цокольних поверхах житлових будинків.

Для нового багатоквартирного будівництва (без багатоквартирної забудови на позарозрахунковий строк) передбачено організація мережі гостьових стоянок загальною кількістю 5082 машиномісць.

На подальших стадіях проектування необхідно розробити проект облаштування автостоянок для тимчасового зберігання легкових автомобілів центральної частини міста.

На перспективу передбачено також влаштування автостоянок для тимчасового зберігання легкових автомобілів біля нових значних об'єктів міста.

Таблиця 37 Кількість машиномісць та площа під автостоянки

Найменування об'єкта	Кількість машиномісць	Площа, га
1. Готельно-розважальний комплекс (на площі 7,5 га): готель на 100 місць; підприємства харчування (ресторани, кафе) на 100 місць; боулінг (10 доріжок) – орієнтовно 40 місць; роллердром – 600 м ² ; скейт-парк – 50 місць; мотузковий парк – 100 осіб в день	100	0,25
2. Сноуборд-парк (район Заріччя): траси для сноубордів – 1500 осіб/день; підприємства харчування на 100 місць	150	0,38
3. Індустріальний парк – 2000 робітників	140	0,35
Разом	390	0,98

Крім того, на в'їздах-виїздах до міста передбачено влаштувати перехоплюючі автостоянки (для тимчасового зберігання), до яких передбачено довести лінії міського транспорту. Зазначені автостоянки передбачені для зберігання легкових автомобілів мешканців прилеглих населених пунктів, які працюють в м. Хмельницький. Кількість машино-місць та конкретні місця розташування автостоянок потребують розробки окремого проекту.

На розрахунковий строк місту для обслуговування парку автотранспорту (легкових приватних та державних автомобілів, вантажних автомобілів, транзитного транспорту), потрібно:

- виходячи з кількості розрахункового парку автомобілів, транзитного автотранспорту, при середній нормі обслуговування 800 автомобілів на 1 паливно-роздавальну колонку на добу на перспективу необхідно додатково до існуючих ще 8 АЗС в середньому по 3-4 колонки;

- при середній нормі обслуговування 350 автомобілів на 1 пост СТО на перспективу необхідно додатково до існуючих ще 10 СТО в середньому по 5-6 постів на кожну.

13 ІНЖЕНЕРНА ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ ТЕРИТОРІЇ

Гідротехнічні заходи

Внаслідок обстеження території, аналізу природних умов, вивчення наявних картографічних і планових матеріалів, а також, враховуючи планувальні рішення та перспективи розвитку міста, визначився комплекс гідротехнічних заходів з інженерної підготовки та захисту території: захист від затоплення; розчищення русел річок, струмків та благоустрій водойм; захист від підтоплення; берегоукріплення, влаштування та благоустрій пляжів; протишумні заходи; протиерозійні заходи; протикарстові заходи; протипросідні заходи; рекультивация порушених територій.

Всі намічені заходи з інженерної підготовки території розроблені відповідно ДБН Б.2.2-12:2019, ДБН Б.1.1-15:2012 на стадії схеми і не можуть служити документом для виконання робіт.

Захист від затоплення

Територію міста Хмельницький дренує р. Південний Буг та її притоки – річки Кудрянка і Плоска.

У зв'язку з режимом рівнів річки, інженерно-геологічними умовами ділянки, які не сприятливі для будівництва, особливо в заплавної частині через близьке залягання рівня ґрунтових вод (0-1,5 м) ця територія не може бути використана без попередньої підсипки, яка буде запобігати її підтопленню та затопленню. Підсипку території передбачено виконати на нових ділянках розміщення багатоквартирної забудови не нижче відмітки 1 % забезпеченості + 0,5 м, що відповідають ділянкам забудови. Це ділянки:

- ділянка Заріччя (вул. Нижньо-Берегова) – необхідна підсипка до відмітки не нижче 283,0 м, площа підсипки – 17,2 га;
- ділянки реконструкції комунальних територій – підсипка до відмітки 279,5 м, площа підсипки – 16,9 га;
- ділянки в Лезневе – підсипка до відмітки 279,5 м, площа підсипки – 19,8 га.

Також пропонується влаштування дамби обвалування на р. Кудрянці для захисту існуючої і проектної забудови від затоплення і підтоплення. Загальна протяжність дамб обвалування складає 6,2 км.

Кар'єр ґрунту для підсипки території та влаштування дамби буде визначено на подальших стадіях проектування після більш детальних інженерно-геологічних вишукувань та досліджень по проектах, розроблених спеціалізованими інститутами.

Висота підсипки в середньому складатиме близько 1,2-1,6 м, загальний об'єм підсипки по всіх ділянках проектної забудови орієнтовно – близько 860 тис. м³.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		56

Розчищення русел річок, струмків та благоустрій водойм

Для покращення санітарно-гігієнічного стану як самих річок та струмків, так і прилеглих до них територій, необхідно виконати ряд заходів по регулюванню їх русел, а саме: розчистити русла від побутового та будівельного сміття, від мулу і наносів, від вологолюбної рослинності; на окремих ділянках русла струмків розчистити, поглибити і спрямити. Заходи по розчищенню русел рекомендується виконувати регулярно, так як русла поступово замулюються і заростають вологолюбною рослинністю.

Вийнятий ґрунт при розчистці русел рекомендується розподілити по берегу так, щоб вздовж берега можна було здійснити посадку дерев та кущів.

Днопоглиблення русел дозволить знизити рівень ґрунтових вод у заплавах на 1,0 м, тому з'явиться можливість використовувати ці території для організації відпочинку населення.

Крім того, рекомендується провести вертикальне планування на таких територіях для організованого скиду поверхневих вод.

На прибережних територіях встановити санітарно-охоронні зони, благоустроїти їх, не допускати скидів побутового та промислового сміття, стоків у русла і на заплавні території рік та струмків.

Замулення русла р. Південний Буг та вихід води на заплаву на ділянці вул. Старокостянтинівське шосе – підпірна споруда бувшого колишнього цукрового заводу обумовлено впливом даної підпірної споруди, яку необхідно реконструювати в шлюз-регулятор. Параметри русла річки привести до розмірів, необхідних для пропуску середніх витрат води за теплий період року.

Для покращення санітарно-екологічного стану річок необхідно реалізувати заходи, передбачені ТЕО «Екологічне оздоровлення р. Плоска в межах м. Хмельницького», якими пропонується проведення реконструкції підпірної споруди на р. Південний Буг в районі не діючого цукрового заводу, що враховано у Програмі охорони довкілля м. Хмельницького. На р. Плоскій були розпочаті роботи по очищенню та згорнуті через відсутність фінансування.

Програмою охорони довкілля м. Хмельницького передбачене розчищення заплав та русел річок Південний Буг, Плоска та Кудрянка.

Раніше було розроблено робочий проєкт «Розчистка річки Кудрянки з капітальним ремонтом гідротехнічних споруд у межах м. Хмельницького», рішення якого пропонується врахувати і виконати надалі.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		57

Загальна протяжність розчистки водотоків (річки, струмки, канали, канави) по місту складає 91,0 км.

Захист від підтоплення

На території існуючої забудови місця зон можливого підтоплення виявлені в районах: Гречани, Заріччя, Центральний в центральній частині міста, Лезневе, Ракове.

Програмою охорони довкілля м. Хмельницького передбачено виконати роботи по попередженню підтоплення житлових будинків по вул. Нижній Береговій, Яворницького, Кошового та ін.

Однією з причин підтоплення є підпір з боку річок по місту.

Рекомендується виконувати всі заходи по захисту від підтоплення із застосуванням як спеціальних (влаштування дренажу), так і загального характеру (організація поверхневого стоку, гідроізоляція тощо) робіт.

На нових ділянках забудови в межах міста пропонується виконати ряд заходів з метою пониження рівня ґрунтових вод, а саме: влаштування дренажів та підсипку території під капітальну забудову.

Рекомендується провести зниження рівня ґрунтових вод на глибину не менше, ніж на 2,5 м на ділянках капітальної забудови та на глибину не менше 1,0 м – для стадіонів, парків, скверів та інших зелених насаджень.

Найбільш ефективним способом зниження рівня ґрунтових вод у даних умовах буде влаштування дренажу. Дренажні води рекомендується скидати в дощову каналізацію. Конструкція дренажу і місця скидання дренажу визначаються на подальших стадіях проектування.

Для захисту від підтоплення Хмельницьким Облводгоспом раніше розроблений робочий проєкт «Водовідведення з території в районі вул. Зенітної та прв. Зенітного в районі Гречани», а також «Архбудпроектом» робочі проєкти «Захист від підтоплення ґрунтовими водами забудованої території по вул. залізнична, Івана Павла II (Ричка), Костюшко, Партизанська, Марії Заньковецької (Савіної), 3-я Садибна, Польова в мікрорайоні Гречани» і «Водовідведення та водопониження на території, що підтоплюється по вул. Вокзальній в межах мікрорайону Гречани».

Загальна площа територій у межі міста, на яких необхідно виконати заходи по захисту від підтоплення складає 1897,0 га, що складає 20,5 % від загальної площі території міста .

На території міста є ряд ділянок (180,3 га) із заболоченостями. Існує необхідність регулярно проводити комплекс заходів для покращення санітарно-гігієнічних умов.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		58

№	Місцезнаходження ділянок	Площа ділянки, га
	західна околиця	13,0
	вул. Молодіжна	34,8
	вул. Задонського Івана Пулюя (Хотовицького),	22,9
	вул. Тернопільська	15,0
6	Район Лезневе район парників північна і південно-західна околиці	6,7
	північно-східна околиця	29,0
	південно-східна околиця	9,3
		2,3
7	Південний район: вул. Кам'янецьке шосе	19,0
	вул. Симона Петлюри (Купріна)	48,0
	вул. Шептицького, Ранкова (Раскової)	5,2
	вул. Козацька	6,9
	вул. Гетьмана Виговського (Уборевича)	7,3
	вул. Цегляна Цегельна	4,8
8	Район Книжківці: західна околиця	4,2
	північна околиця	42,2
	північно-східна околиця	16,2
9	Район Ружична: західна околиця	5,0
	вул. Європейська і Академіка Вернадського (Кутузова)	6,7
	район вул. Героїв Крут і Нагірна	30,0
	вул. Володимирська, Перевальна і Кам'янецька	14,0
	район вул. Шевченка, вул. Кам'янецька	4,6

Утворенню зсувів сприяють процеси підтоплення. Підтоплення на окремих ділянках схилів призводить до розвитку зсувних та просадних процесів. Відомі випадки деформації будівель, які пов'язані з втратою несучої здатності основ у результаті додаткового зволоження схилових відкладів. Вірогідність розвитку зсувів під впливом техногенних факторів (пригрузки, планування, додаткового обводнення, динамічних навантажень тощо) значно підвищується.

При освоєнні під забудову зсувонебезпечних територій необхідно створювати захист стійкості схилів.

Основними напрямками забезпечення стійкості зсувонебезпечних територій є: дренавання схилових відкладів; вертикальне планування території забудови та організація поверхневого стоку; захист від підтоплення; застосування пальових фундаментів; влаштування банкетів і контрбанкетів при перерозподілі ґрунтових мас на схилах.

Освоєння кожної зсувонебезпечної ділянки потребує виконання спеціальних інженерно-геологічних вишукувань і комплексного проектування освоєння ділянки в цілому, з дотриманням основних вимог її стійкості.

Протиерозійні заходи

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		60

На території міста є значні площі, які потребують проведення протиерозійних заходів, загальною площею близько 420,0 га.

З метою захисту території міста від ерозії, передбачається здійснити комплекс протиерозійних заходів, який залежить від функціонального використання еродованих територій і господарської діяльності людини.

Балки і круті схили долин річок передбачається використовувати під зелену зону відпочинку. Господарська діяльність людини при освоєнні цих територій може викликати виникнення негативних процесів: руйнування і зсув схилів, виникнення ритвин і подальший розвиток бокових відвершків.

Для попередження розвитку ерозійних процесів рекомендується виконати комплекс протиерозійних заходів організаційного і профілактичного характеру. Круті схили балок рекомендується терасувати і закріпити посівом багаторічних трав і посадкою деревно-кущової рослинності, а також здійснювати вертикальне планування території забудови та організацію поверхневого стоку.

Щоб запобігти утворенню умов для зсувів і обвалів схилів забороняється додаткове навантаження бровки і підрізка підшви схилів. Присхилові ділянки балок рекомендується не забудовувати, щоб не утворювати додаткове навантаження, а закріпити посадкою дерев та кущів.

Постійні та тимчасові водотоки по дну балок і ярів підлягають регулярній розчистці та поглибленню.

Протикарстові заходи

У регіональному плані територія розташована в межах зони розвитку карсту та можливої його активізації в результаті будівництва крупних господарських об'єктів. Переважним проявом карсту є тріщини, воронки, пустоти.

Планування на таких територіях проводиться тільки після інженерно-геологічних досліджень умов формування карсту, інтенсивності та характеру його розвитку. Вибір заходів захисту будівель та споруд, що зводяться у карстових районах, виконують в залежності від умов розвитку та характеру виявлення карсту, призначення та конструктивних особливостей проєктованого об'єкта.

У районах з карстовими явищами при освоєнні окремих ділянок під забудову інженерну підготовку проєктують на основі прогнозу можливих змін природних умов не тільки у межах забудованої ділянки, але і на територіях, де виявляються гідрогеологічні і гідрологічні особливості карсту.

Противросідні заходи

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		61

Місто Хмельницький знаходиться в межах зони з вірогідністю розвитку ґрунтів І типу просідання.

Оскільки є можливість просідання, то для підготовки основи під капітальну забудову необхідно виконати більш детальне інженерно-геологічне та інженерно-будівельне обстеження ділянок під будинки і споруди.

При замочуванні основи, складеної просадними ґрунтами, стійкість та експлуатаційна надійність споруд забезпечується водозахисними та конструктивними заходами, спрямованими на запобігання просадним властивостям ґрунтів:

- у межах деформаційної зони чи її частини – улаштуванням ґрунтових подушок, витрамбовка котлованів;
- у межах всього просадного шару необхідно виконувати глибинне ущільнення ґрунтовими палями, що попередньо замочені в нижніх шарах просадних ґрунтів;
- прорізкою просадних ґрунтів основи фундаментів із забивних, набивних та буронабивних паль, а також з використанням стовпів чи стрічки з ґрунтів, що закріпленні хімічним, термічним чи іншим способом, а також заглибленням фундаментів;
- вертикальним плануванням ділянки забудови, якісним заповненням пазух котлованів та траншей, виключенням витoku води із водонесучих комунікацій на проєктованій території;
- підвищенням міцності і загальної просторової жорсткості споруд, збільшенням їх піддатливості за допомогою гнучких та розрізних конструкцій, з використанням методів, що забезпечують нормальну роботу обладнання при деформаціях основи.

Рекультивация порушених територій

На території міста є ряд земель з порушеною поверхнею, які потребують рекультивации, загальною площею біля 3,48 га. Це відстійники цукрового заводу, звалище твердих побутових відходів та ряд інших територій з порушеними поверхнями.

Програмою охорони довкілля м. Хмельницького на 2021-2025 роки передбачено проведення рекультивации на території міського полігону твердих побутових відходів. Звалище функціонує з 1956 року, з 1982 року – полігон непридатний для подальшої експлуатації.

Порушені території підлягають проведенню на них рекультивацийних заходів поетапно: в першу чергу виконуються планувальні роботи, терасування та засипка, потім укладається шар рослинного ґрунту, проводиться посадка дерев і кущів, посів багаторічних трав.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		62

Заходи по відновленню порушених територій вибираються залежно від інженерно-геологічних умов, виду використання і типів порушення (повне і часткове засипання глибоких ям і виробок, розрівнювання зритих місць, роботи по запобіганню подальшому руйнуванню порушених територій).

При проведенні рекультивації на всіх видах порушених територій необхідно проводити ретельне обстеження. Необхідно враховувати також розміри порушень поверхні, фізичні і біологічні властивості ґрунтів, можливість застосування тієї або іншої технології відновлення території.

Порушені території після комплексу відновлювальних робіт використовуються для створення зон зелених насаджень загального та обмеженого користування, спеціального призначення; промислових зон і зон зовнішнього транспорту; житлових районів і мікрорайонів; зон водорегулюючих гідротехнічних споруд; рибо- і сільськогосподарських; водопостачання; комунально-складських зон.

Даним розділом передбачаються гідротехнічні заходи з водовідведення з території міста та заходи щодо поліпшення санітарного і технічного стану водних об'єктів в м. Хмельницькому. Необхідно виконувати усі рекомендовані заходи по поліпшенню санітарного стану території міста, які містить генеральний план м. Хмельницького 2008 року.

Дощова каналізація

Схема дощової каналізації розроблена на топографічному матеріалі масштабу 1:10000 і виконано у відповідності з ДБН Б.2.2-12:2019. Розділ підтверджує технічну спроможність та економічну доцільність планувального рішення проектної території.

При опрацюванні схеми дощової каналізації були вирішені наступні основні питання:

- способи та напрямки відведення дощових і талих вод з території існуючої житлової забудови, вулиць та територій, намічених під освоєння генпланом;
- запобігання забруднення водних об'єктів шляхом влаштування очисних споруд перед випусками дощової каналізації.

Даним проектом розроблено принципову схему організації відведення та очищення поверхневих стоків з території ділянок існуючої та нової забудови, передбачених до освоєння генеральним планом. Враховуючи існуючу систему водовідведення та рельєфу, проектна схема пропонує влаштування повної окремої системи дощової каналізації (роздільно від господарчо-побутової) з відведенням стоків до очисних споруд дощової каналізації.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		63

В основу проектної схеми дощової каналізації прийнято планувальні рішення та існуюча мережа. Пропонується розширення існуючої дощової мережі з будівництвом нових головних та магістральних колекторів, до яких передбачено підключення колекторів із прилеглих вулиць та мікрорайонів.

Відведення дощових вод з міської території передбачається комбінованим методом – відкритим способом: по спланованій поверхні до лотків проїзних частин вулиць з подальшим відведенням через дощоприймальні колодязі до системи дощової каналізації водовідвідними лотками; та закритою мережею дощової каналізації. Стоки відводяться до проектних очисних споруд, що влаштовуються на існуючих та гирлових ділянках проектних колекторів перед їх випусками до водних об'єктів. Випуски очищених вод передбачені у р. Південний Буг, Плоска і Курдянка.

На очисних спорудах дощової каналізації необхідно забезпечити повну очистку поверхневого стоку відповідно до норм «Правил охорони поверхневих вод від забруднення стічними водами».

На сьогодні у місті Хмельницький розглядається питання будівництва очисних споруд на витoku дощової каналізації в районі вул. Трудової. Згідно з передпроектними пропозиціями ТОВ ВБФ «Хмельницькагропродсервіс» планується будівництво очисних споруд відкритого типу площею 2,9 га та орієнтовною потужністю 44000 л/с.

На найбільш забруднених територіях промислових та комунально-складських зон, автотранспортних підприємств, автостоянок, гаражів, автозаправних станцій та інших джерел забруднення, залежно від особливостей їхнього функціонального використання, необхідно створити локальні системи водовідведення й очищення дощових вод різного ступеня складності з максимальною можливістю використання стоку для оборотного водопостачання або для поливу території. При неможливості оборотного використання стоків їх необхідно підключати до міських мереж дощової каналізації.

Разом із забудовою нових проектних ділянок пропонується паралельно виконати будівництво системи зливової каналізації, колекторів та очисних споруд.

Особливу увагу необхідно приділити правильному регулюванню й організації поверхневого стоку на зсувонебезпечних ділянках та в районах з розповсюдженими яружно-балковими процесами, що характерні для рельєфу м. Хмельницького. Відведення поверхневого стоку на таких ділянках передбачає влаштування з верхового боку нагірних канав і водозбірних лотків, які влаштовуються вздовж горизонталей перпендикулярно напрямку стоку та відводять води в мережу дощової каналізації. По понижених місцям

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		64

тальвегам балок прокладаються головні колектори дощової каналізації, або відкриті водовідвідні лотки.

Самовільні підключення госпобутових стічних вод від приватного сектору до існуючих колекторів дощової каналізації демонтуються. На існуючих випусках дощової каналізації передбачено будівництво очисних споруд, при неможливості їх будівництва, стоки з випусків підключаються до мережі і відводяться до проєктних очисних споруд.

Схемою передбачено:

- розроблення спеціалізованого проєкту щодо будівництва дощової каналізації м. Хмельницький, що буде враховувати, як існуючі ділянки, характер забудови, так і планувальні рішення генерального плану;
- розширення, доповнення та реконструкцію існуючої дощової мережі;
- будівництво очисних споруд дощової каналізації;
- підключення існуючих випусків дощової каналізації у проєктну мережу, а при неможливості підключення – будівництво на цих випусках очисних споруд;
- ліквідація несанкціонованих підключень до мереж дощової каналізації;
- реалізація рішень проєкту «Будівництво гідротехнічних споруд по екологічному оздоровленню р. Плоска в межі м. Хмельницького» – влаштування очисних споруд на р. Плоска: площадка №1 (варіант 2) та площадка №2 (варіант 1, варіант 2);
- будівництво очисних споруд дощової каналізації у місцях прямого скидання стоків в районі мостів по вулицям Степана Бандери, Прибузькій, Свободи.
- будівництво очисних споруд дощової каналізації в районі вул. Трудової.

На розрахунковий строк передбачається влаштування:

- дощової каналізації орієнтовно – 165 км;
- очисних споруд (у тому числі локальних) – 22 одиниці.

Для забезпечення надійної роботи системи дощової каналізації необхідно виконувати регулярне прочищення (якнайменше один раз на рік) колекторів, дощоприймальних та оглядових колодязів, оскільки при їх експлуатації відбувається накопичення значних відкладень. Також необхідно проводити регулярну розчистку на відкритій мережі: водовідвідних каналах.

Остаточні умови будівництва мереж дощової каналізації та уточнення місця розташування очисних споруд визначаються на наступних стадіях проєктування відповідно до технічних умов експлуатуючих організацій та гідравлічних розрахунків.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		65

Розроблена схема дощової каналізації підтверджує можливість здійснення планувального рішення території, потребує уточнення і береться за основу на наступних стадіях проєктування.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						66
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		

14 ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ

Електропостачання

Для вирішення схеми електропостачання виконаний розрахунок електричних навантажень на розрахунковий строк:

- господарсько-побутові та комунальні потреби населення підраховано за укрупненими показниками споживання електроенергії за рік на одну людину (кВт×годин/людину на рік) згідно з нормами ДБН Б.2.2-12:2019. При цьому прийняті нормативи враховують електричне споживання житловими будинками, громадськими закладами, підприємствами побутового призначення, вуличним освітленням, водопостачанням, водовідведенням тощо;

- електричне навантаження промислових споживачів підраховано за укрупненими показниками споживання електроенергії за рік одним робітником (кВт×годин/робітник на рік) з диференціюванням по галузях господарства.

Результати розрахунків приведені в таблицях.

Таблиця 39 Господарсько-побутові та комунальні електричні навантаження

Номери експлікації	Найменування споживачів	Загальна кількість мешканців	Річне споживання електроенергії	Загальне навантаження
		тис. осіб	млн кВт×годин	МВт
1	Багатоквартирна забудова	272,20	544,4	95,27
2	Садибна забудова	40,0	80,00	14,04
	ВСЬОГО	312,2	624,4	109,31
	у т.ч. по ділянках нової забудови:			
	Багатоквартирна забудова	97,95	195,91	34,37
1	Північна-1	4,535	9,07	1,59
2	Північна-2	8,823	17,65	3,10
3	Вул. Залізняка	0,985	1,97	0,35
4	Вул. Панаса Мирного (автостоянка)	1,569	3,14	0,55
5	Вул. Озерна (існуючі відводи, винесення автодрому)	3,088	6,18	1,08
6	вул. Вінницьке шосе (відводи під громадську)	1,715	3,43	0,60
7	Вул. Трудова (винесення сільгоспідприємств, складів та МП)	5,077	10,15	1,78
8	прс. Миру	14,546	29,09	5,10
9	вул. Зарічанська	1,577	3,15	0,55
10	Заріччя-1 (ДПТ)	9,215	18,43	3,23
11	Заріччя-2	9,315	18,63	3,27
12	вул. Нижня Берегова	0,735	1,47	0,26
13	вул. Північна	0,977	1,95	0,34
14	Вул. І. Франка	0,400	0,80	0,14
15	Вул. Майборського (територія в/ч)	17,577	35,15	6,17
16	Вул. Народної Волі	2,938	5,88	1,03
17	вул. Гарнізонна (територія НПЦ ГУ МНС)	3,654	7,31	1,28

Номери експлікації	Найменування споживачів	Загальна кількість мешканців	Річне споживання електроенергії	Загальне навантаження
		тис. осіб	млн кВт×годин	МВт
18	На землях Чорноострівська ОТГ (прс. Миру)	11,227	22,45	3,94
.	Садибна забудова	7,31	14,62	2,56
1	Заріччя - прс. Миру	1,05	2,10	0,37
2	Північна (блокована) по 0,04 га	0,12	0,24	0,04
3	Сади-1	0,73	1,47	0,26
4	провулок Зенітний	0,09	0,18	0,03
5	Вибірково по місту	0,44	0,89	0,16
6	Вул. Агатангела Кримського (Академіка Чеботарьова)– вул. Старосадова (врізка)	0,09	0,18	0,03
7	Вул. Академіка Корольова (врізка)	1,71	3,42	0,60
8	Сади-3 (врізка)	0,77	1,54	0,27
9	вул. Проектна 33	1,12	2,24	0,39
10	Шаровечка	1,19	2,38	0,42

Таблиця 40 Електричні навантаження промисловості

№	Найменування галузей промисловості	Річне споживання електроенергії	Загальне навантаження,
		млн кВт×годин	МВт
1	Харчова промисловість та перероблення с/г продуктів	39,75	7,95
2	Легка промисловість	21,20	4,51
3	Деревообробна промисловість	11,93	4,77
4	Целюлозно-паперова, поліграфічна промисловість та видавнича справа	9,28	2,65
5	Хімічна промисловість	10,60	2,12
6	Виробництво будівельних матеріалів	21,20	3,03
7	Металургія та металообробка	3,71	0,84
8	Машинобудування	185,50	37,10
9	Індустріальний парк	12,00	2,10
10	Інші промислові виробництва	7,95	2,09
	ВСЬОГО	323,13	67,17

Таблиця 41 Сумарні електричні навантаження

Найменування	Річне споживання електроенергії	Загальне навантаження
	млн кВт×годин	тис.кВт
Господарсько-побутові та комунальні потреби населення	871,86	146,25
Промисловість	323,13	67,17
ВСЬОГО	1194,99	213,42

Виходячи з розрахунків електричних навантажень та враховуючи місцеві умови м. Хмельницький, Схема зовнішнього електропостачання міста може залишитись без змін. При цьому в зв'язку з ростом навантажень та для забезпечення надійного електропостачання споживачів міста в цілому та з урахуванням електропостачання нових ділянок забудови, що передбачені проектом, пропонується на розрахунковий період проведення таких заходів:

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		68

- схема зовнішнього електропостачання міста на весь розрахунковий строк може залишитися без змін. Живлення споживачів залишається від ПС-330 кВ «Хмельницький», а розподіл електроенергії від підстанції здійснюється за кільцевою схемою на напрузі 110 кВ;
- для утворення двоколового міського кільця побудувати одноланцюгову ПЛ-110 кВ: «Хмельницька – Східна – ТПА – Хмельницька». При цьому переключити на нову лінію ПС «Заріччя», ПС «Центральна», ПС «ХЗТП». Для відокремлення від міського кільця ПС «Западинці» демонтувати ділянку ПЛ-110 кВ «Хмельницька-330 – Западинці» та завести на ПС «ТПА» лінію з ПС «Западинці», для чого встановити додаткову вивідну комірку 110 кВ на ПС «ТПА», а ПЛ-110 кВ «Хмельницький – Западинці» замінити та добудувати до ПС-110 кВ «Лезневе» і найменувати «Хмельницький – Лезневе»;
- для покриття зростаючих на розрахунковий строк навантажень побудувати підстанцію 110/10 кВ «Лезневе» (два трансформатори потужністю по 10 МВА), живлення здійснити від міського кільця;
- для електропостачання нового житлового району «Північний» побудувати ПС 110/10 кВ «Озерна-2» (два трансформатори потужністю по 10 МВА), живлення здійснити відпайкою від міського кільця;
- для надійної роботи Хмельницької АЕС та ПС «Хмельницька-330» побудувати ПС 110/10кВ «Західна» (два трансформатори потужністю по 16 МВА), на яку перенести з ПС «Хмельницька-330» ЗРП-10 кВ. Живлення підстанції здійснити приєднанням до міського кільця;
- для електропостачання садибної забудови нового житлового району «Південний-1» побудувати ПС 110/10кВ «Південна» (2×10МВА), живлення здійснити відпайкою від ЛЕП-110кВ «Хмельницька-330 – Івашківці»;
- провести реконструкцію на ПС «Заріччя» зі збільшенням потужності трансформаторів до 2×25 МВА;
- провести реконструкцію на ПС «Дубове» зі збільшенням потужності трансформаторів до 2×16 МВА;
- розподілення електроенергії між споживачами передбачено по мережах напругою 6-10-0,4 кВ, для чого передбачити будівництво необхідної кількості розподільчих пунктів 6-10 кВ (РП-6-10 кВ), трансформаторних підстанцій 6-10/0,4 кВ (ТП-6-10/0,4 кВ), мереж 6-10кВ та 0,4 кВ та зовнішнього освітлення. Розміщення, кількість та потужність РП-6-10 кВ, ТП-6-10/0,4 кВ та траси ЛЕП вирішуються на подальших стадіях проектування згідно з Технічними умовами енергопостачальної організації;

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		69

- при проектуванні перспективних ділянок забудови враховані місця розташування існуючих повітряних ліній електропередачі 330 кВ, 110 кВ та 35 кВ з збереженням санітарно-захисних та охоронних зон;

- протягом всього розрахункового періоду необхідно проводити реконструкцію та розширення електричних мереж, заміну зношеного та морально застарілого обладнання, впроваджувати енергозберігаюче обладнання та технології.

Положення підстанцій та траси ліній електропередачі 330 кВ, 110 кВ та 35 кВ показані на схемі.

Газопостачання

На базі природного мережного газу розглядається забезпечення таких категорій споживачів: житлові будинки – на господарсько-побутові потреби; джерела теплопостачання – як паливо.

Норми питомих витрат природного газу для споживачів на господарсько-побутові потреби прийняті згідно з ДБН В.2.5-20-2001 «Газопостачання» з урахуванням наявності в квартирі: багатоквартирної житлової забудови – газової плити і централізованого гарячого водопостачання; садибної забудови – газової плити і газового водонагрівача.

Приготування їжі в житлових будинках поверховістю вище за 10 поверхів, лікувальних закладах, дитячих дошкільних та шкільних закладах, підприємствах громадського харчування передбачене електроенергією.

Результати розрахунків річних витрат природного газу, за умови 100 % газифікації м. Хмельницький у межах, визначених проектом на кінець освоєння обсягів проектного періоду, наведено в таблиці.

Таблиця 42 Річні витрати природного газу на кінець розрахункового строку, млн м³/рік

Номери експлікації	Споживачі	Житлові будинки ⁴	Опалювальні і установки садибної забудови	Джерела централізованого теплопостачання	Всього
1	Житловий фонд, заклади та підприємства обслуговування	24,77	117,78	521,75	664,3
	Нова багатоквартирна забудова, у т.ч.:	24,49		106,48	130,97
1	Північна-1	1,13		4,93	6,06
2	Північна-2	2,21		9,59	11,8
3	Ввул. Залізняка	0,25		1,07	1,32
4	Ввул. Панаса Мирного (автостоянка)	0,39		1,71	2,1
5	Ввул. Озерна (існуючі відводи, винесення автодрому)	0,77		3,36	4,13

⁴ Приготування їжі та, частково, гаряче водопостачання

Номери експлікації	Споживачі	Житлові будинки ⁴	Опалювальні і установки садибної забудови	Джерела централізованого теплопостачання	Всього
6	вул. Вінницьке шосе (відводи під громадську)	0,43		1,86	2,29
7	Ввул. Трудова (винесення сільгосппідприємств, складі в та МП)	1,27		5,52	6,79
8	Проспект Миру	3,64		15,81	19,45
9	вул. Зарічанська	0,39		1,71	2,1
10	Заріччя-1 (ДПТ)	2,30		10,02	12,32
11	Заріччя-2	2,33		10,13	12,46
12	вул. Нижня Берегова	0,18		0,80	0,98
13	вул. Північна	0,24		1,06	1,3
14	Вул. І. Франка	0,10		0,43	0,53
15	Ввул. Майборського (територія в/ч)	4,39		19,11	23,5
16	Ввул. Народної Волі	0,73		3,19	3,92
17	вул. Гарнізонна (територія НПЦ ГУ МНС)	0,91		3,97	4,88
18	На землях Грузевицької сільської ради (проспект Миру)	2,81		12,20	15,01
	Нова садибна забудова	1,83	0,95		
1	Заріччя - проспект Миру	0,26	0,14		0,4
2	Північна (блокована) по 0,04 га	0,03	0,02		0,05
3	Сади-1	0,18	0,10		0,28
4	провулок Зенітний	0,02	0,01		0,03
5	Вибірково по місту	0,11	0,06		0,17
6	Ввул. Чеботарьова – вул. Старосадова (врізка)	0,02	0,01		0,03
7	Ввул. Академіка Корольова (врізка)	0,43	0,22		0,65
8	Сади-3 (врізка)	0,19	0,10		0,29
9	вул. Проектна 33	0,28	0,15		0,43
10	Шаровечка	0,30	0,16		0,46
	Всього:	51,09	118,73	628,23	798,03

Виходячи з розміру паливного еквіваленту природного газу $E=1,16$, прийнятого у проєкті за вихідний (основний) вид палива, маса умовного палива всього по місту на розрахунковий період складе приблизно 770,59 тис. т.

Розвиток газопостачання у м. Хмельницький передбачає будівництво 28 нових об'єктів ГРП (ШРП) та прокладання 19,0 км розподільчих газопроводів середнього тиску.

Цим проєктом рекомендовано проведення коригування існуючої схеми газопостачання м. Хмельницький у відповідності до нових навантажень та пропозиціями забезпечення стабільності експлуатації Схеми в цілому. При цьому, за основу коригування Схеми слід брати принципи економної, ефективної і безпечної подачі та споживання природного газу, а також заходи, направлені на скорочення його витрат на одиницю

						18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата			71

виробленої теплоти та продукції, на впровадження нових технологій, які дозволяють заміну природного газу, у т.ч. на інші види палива – відходи сировини, біогаз тощо.

Кількість проектних ГРП (ШРП) та місця їх розташування, траси проектних газопроводів уточнюються на наступних стадіях проектування за відповідними гідравлічними розрахунками із залученням спеціалізованих проектних організацій.

Теплопостачання

На розрахунковий строк теплопостачання існуючого та нового багатоквартирного житлового фонду, закладів та підприємств обслуговування міста вирішується на базі централізованої системи теплопостачання від існуючих найбільш перспективних опалювальних котелень з їх реконструкцією, розширенням, кільцюванням, реконструкцію існуючих магістральних теплових мереж з урахуванням додаткових навантажень, переоснащення систем теплопостачання із впровадженням ІТП.

Теплопостачання нових об'єктів житлово-комунального сектору, у першу чергу тих, що розташовані поза межами радіусу дії існуючих джерел теплоти та можливого додаткового підключення нових абонентів, пропонується через застосування модульних котелень, що дозволяє максимально уникати збитків виробленої теплової енергії, підвищити інтенсивність вводу до експлуатації закінчених будівництвом об'єктів.

Теплові потоки житлових та громадських будівель, які підлягають централізованому теплопостачанню, визначені згідно з прийнятою забезпеченістю: багатоквартирної забудови опаленням та гарячим водопостачанням; підприємств та закладів обслуговування опаленням, вентиляцією, гарячим водопостачанням.

Розрахункові теплові потоки по видах споживання виконано відповідно до вимог нормативних матеріалів: ДБН В.2.5-39:2008 «Теплові мережі», ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія», ДБН В.2.6-31:2016 «Теплова ізоляція будівель».

Теплопостачання садибної забудови і надалі передбачається шляхом використання індивідуального теплового обладнання.

Результати розрахунків необхідного теплового потоку на кінець розрахункового строку освоєння проектних рішень м. Хмельницький, при 100 % забезпеченості по намічених видах споживання, приведені в таблиці.

Розвиток існуючої системи теплових мереж обумовлюється потужністю визначених джерел та розміром додаткових навантажень нових споживачів, вимогами відповідних Технічних умов на підключення до централізованої системи з урахуванням фактору оптимізації собівартості житлово-комунальних послуг по об'єктах нового будівництва, як додаткового абонента.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		72

Для об'єктів, у яких неприпустимо перерву в подачі теплоти (лікарні, готелі, дитячі установи цілодобового функціонування тощо), відповідно до вимог ДБН В.2.5-39:2008 (п.4.1.1, 7.5.2, 7.5.3), необхідно передбачити наявність місцевого резервного джерела теплопостачання.

Таблиця 43 Тепловий потік, МВт (розрахунковий строк)

Номери експлікації	Споживачі	Опалення, вентиляція	Гаряче водопостачання	Всього
	Багатоквартирний житловий фонд, заклади та підприємства обслуговування	842,60	98,99	941,58
	Теж по площадках нової забудови всього, у т.ч.:	308,42	38,07	346,12
	багатоквартирна забудова:	275,41	36,93	312,34
1	Північна-1	12,75	1,71	14,46
2	Північна-2	24,81	3,33	28,13
3	Ввул. Залізняка	2,77	0,37	3,14
4	Ввул. Панаса Мирного (автостоянка)	4,41	0,59	5,00
5	Ввул. Озерна (існуючи відводи, винесення автодрому)	8,68	1,16	9,85
6	вул. Вінницьке шосе (відводи під громадську)	4,82	0,65	5,47
7	Ввул. Трудова (винесення сільгоспідприємств, складів та МП)	14,27	1,91	16,19
8	Проспект Миру	40,90	5,48	46,38
9	вул. Зарічанська	4,43	0,59	5,03
10	Заріччя-1 (ДПТ)	25,91	3,47	29,38
11	Заріччя-2	26,19	3,51	29,70
12	вул. Нижня Берегова	2,07	0,28	2,34
13	вул. Північна	2,75	0,37	3,12
14	Вул. І. Франка	1,12	0,15	1,28
15	Ввул. Майборського (територія в/ч)	49,42	6,63	56,05
16	Ввул. Народної Волі	8,26	1,11	9,37
17	вул. Гарнізонна (територія НППЦ ГУ МНС)	10,27	1,38	11,65
18	На землях Грузевицької сільської ради (проспект Миру)	31,57	4,23	35,80
	Садибна забудова	32,64	1,14	33,78

Забезпечення рентабельного та надійного теплопостачання для об'єктів, що розглядаються на базі централізованого теплопостачання від існуючих джерел теплоти, потребує проведення їх модернізації, впровадження енергозберігаючих технологій, повної автоматизації котлів найбільш перспективних котельень з урахуванням сучасних розробок і рекомендацій, а також виведення з експлуатації морально застарілих малоефективних котельень при відповідному техніко-економічному обґрунтуванні.

Орієнтовно для забезпечення додаткового теплового потоку від джерел теплоти, на розрахунковий строк намічено прокласти близько 30,20 км теплових мереж.

						18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата			73

Основні заходи у сфері теплопостачання за пропозиціями експлуатуючих підприємств:

- заміна сталевих трубопроводів на попередньоізольовані;
- заміна котлоагрегатів на сучасні з високим ККД;
- заміна мережних насосів на сучасні економічні з приладами частотного регулювання обертів електродвигунів.

З метою покращення екологічного стану довкілля, економії паливно-енергетичних ресурсів, подальшого підвищення коефіцієнту ефективності перетворення енергії, у тому числі за рахунок відмови від будівництва зовнішніх теплових мереж, додаткових інженерних споруд і пристроїв, для теплопостачання об'єктів одно- і багатоквартирного нового житлового фонду та громадського будівництва пропонується застосування теплових установок сучасного типу. Для теплонасосних установок (ТНУ) джерелом низькопотенційного тепла можливе використання систем утилізації тепла на очисних спорудах каналізації, використання тепла ґрунтів, водойм, повітря. Покриття теплових навантажень (у повному обсязі, або частково – на гаряче водопостачання), пропонується через комплексне застосування ТНУ з когенераційними установками, геліосистемами. Автономність запропонованого обладнання враховує поетапність введення в експлуатацію об'єктів будівництва.

Згідно з розпорядженнями Кабінету Міністрів України від 28.09.2006 № 502-р та від 11.02.2009 № 159-р, техніко-економічними розрахунками пропонується проведення робіт у напрямку впровадження заходів з переобладнання об'єктів теплогенеруючими установками на електриці. Реалізація цього питання вимагає у більшості випадків виконання комплексу робіт з модернізації електромереж, спрямованого на збільшення їх пропускної спроможності. Застосування комбінованого теплогенеруючого обладнання з використанням електрики у періоді «нічного» тарифу і природного газу є пріоритетним в першу чергу для об'єктів бюджетної та соціальної сфери. За умов певної цінової політики на енергоносії, для окремої групи існуючих споживачів (багатоквартирні будинки), доцільним може стати переоснащення існуючої системи теплопостачання на електричне опалення з акумулюванням теплової енергії.

Вибір варіанту системи теплопостачання об'єктів, кількість джерел теплопостачання, місця їх розміщення, вибір основного обладнання конкретизуються на подальших стадіях проектування за техніко-економічними розрахунками та обґрунтуваннями, з урахуванням відповідних Технічних умов та інвестиційних пропозицій.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		74

15 САНІТАРНЕ ОЧИЩЕННЯ ТЕРИТОРІЇ

Відповідно до норм ДБН Б.2.2-12:2019 розрахунковий об'єм накопичення твердих побутових відходів та сміття з вулиць, на розрахунковий строк генплану, складе 94,27 тис. т/рік (чисельність місцевого населення 312,2 тис. осіб, норма накопичення ТПВ 290 кг/рік сміття та невраховані 10 %). Необхідна площа полігону до кінця розрахункового строку, з розрахунку 0,02 га на 1,0 тис. т відходів і терміну експлуатації 20 років – 37,71 га, санітарно-захисна зона 500 м.

Для поліпшення екологічного стану міста та зважаючи на складність знаходження нових ділянок, придатних для складування ТПВ, проєктний об'єм відходів передбачається знешкоджувати на підприємстві промислового перероблення відходів.

Розміщення підприємства передбачається в межах території міського полігону по утилізації твердих побутових відходів. Проєктна потужність підприємства – 95,00 тис. т/рік, необхідна площа ділянки – 4,75 га, санітарно-захисна зона – 300 м.

Будівництво підприємства промислової переробки відходів в межах території міського полігону також передбачалось рішенням проєкту «Генеральний план м. Хмельницький» (інститут «Діпромiсто», Київ, 2007 р.).

На перший час, проєктний об'єм твердих побутових відходів буде знешкоджуватись за існуючою схемою. Перед видаленням, тверді побутові відходи міста необхідно сортувати із вилученням ресурсоцінних компонентів та їх подальшим переробленням та утилізацією на галузевих підприємствах. Це значно зменшить навантаження на міський полігон, заповнення якого становить майже 100 %. Також необхідно продовжувати роботи по ущільненню та пересипці відходів.

Після початку функціонування сміттєпереробного комплексу необхідно провести роботи по закриттю, рекультивациі та санації ділянки міського полігону. На етапі проведення рекультивациі, передбачається вилучення цінних ресурсних компонентів за рахунок використання сміттєсортувальної станції.

Відповідно ст. 21 Закону України «Про відходи», питання щодо розміщення на своїй території об'єктів поводження з відходами, створення полігонів для поховання відходів, ліквідація неконтрольованих та несанкціонованих звалищ і т.п., вирішуються органами місцевого самоврядування.

Для забезпечення виконання «Програми поводження з твердими побутовими відходами» (постанова Кабінету Міністрів України від 04.04.2004 № 265) передбачається організація роздільного збору твердих побутових відходів із наступним використанням і

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
						75
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		

утилізацією. За умови організації роздільного збору об'єм вивозу твердих побутових відходів можна зменшити на 30-50 %.

Рідкі відходи передбачається знищувати на очисних спорудах промпобутової каналізації (через зливну станцію). На кінець розрахункового строку передбачається повне охоплення житлового фонду системою каналізації, тому об'єм рідких відходів має поступово зменшуватися.

Розрахункова кількість машин для санітарного очищення – 60 сміттевозів, 148 прибиральних та інших машин і механізмів.

Приведені показники підлягають уточненню при розробці спеціалізованої схеми санітарного очищення.

Основні заходи щодо вдосконалення та розвитку системи санітарного очищення:

- впровадженням системи роздільного збирання, сортування, утилізації, подрібнення, польового компостування відходів зеленого господарства та інших заходів із метою зменшення обсягів вивезення та захоронення відходів.;
- забезпечення централізованою планово-регулярною санітарною очисткою усіх районів міста;
- будівництво підприємства промислової переробки відходів;
- рекультивация та санація існуючого полігону (після будівництва та початку функціонування сміттєпереробного підприємства);
- модернізація та придбання спецавтотранспорту та іншої техніки для санітарного очищення.

					18 – ОП.ПЗ	Арк.
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата		76

16 ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ

	Показники	Одиниця виміру	Існуючий стан (01.01.2021)	Розрахунковий строк (01.01.2036)
1	Населення	тис. осіб	271,748	312,2
2	Територія, усього	га	9305,0	10628,37
	у т.ч. житлова забудова, всього	га	2262,94	3586,43
	- багатоквартирна забудова	га	335,73	1030,57
	- садибна забудова	га	1927,21	2555,86
	землі промисловості, кар'єрів, технічної інфраструктури	га	810,78	1019,31
	землі транспорту та зв'язку	га	388,82	230,19
	громадська забудова, всього	га	526,07	664,58
	землі спеціального призначення		259,46	209,80
	землі реновації		-	86,55
	вулиці	га	171,81	1255,92
	кладовища	га	106,0	82,36
	меморіальні сквери	га	-	42,28
	зелені насадження, у т.ч.	га	315,0	2072,7
	- загального користування	га	315,0	1330,39
	- обмеженого користування	га	-	742,68
	сільськогосподарські землі, у т.ч.	га	3403,3	919,65
	- садові ділянки	га	1500,3	919,65
	акваторії	га	417,92	458,23
	інші території	га	642,9	-
	об'єкти природно-заповідного фонду (з усіх територій)	га	191,76	198,56
3	Житловий фонд	тис. м ²	5516,7	8414,36
		кількість квартир	93360	115181
	Розподіл житлового фонду за видами забудови			
	багатоквартирний	тис. м ²	4503,4	7050,2
кількість квартир		80850	99747	
	садибний	тис. м ²	1013,3	1364,16
кількість квартир		12510	15434	
	середня житлова забезпеченість населення загальною площею	м ² /людину	20,30	26,95
4	Нове житлове будівництво, всього	тис. м ²	—	2897,66
		к-сть квартир	—	21821
	багатоквартирне	тис. м ²	—	2546,8
к-сть квартир		—	18897	
	одноквартирне садибне	тис. м ²	—	350,86
к-сть квартир		—	2924	
5	Об'єкти громадського обслуговування:			
	дитячі дошкільні заклади, всього	місць	8346	13832
	загальноосвітні школи, всього	місць	32481	32934
	пожежні депо, всього	об'єкти	4	10
		автомобілі	14	42

	Показники	Одиниця виміру	Існуючий стан (01.01.2021)	Розрахунковий строк (01.01.2036)
6	Вулично-дорожня мережа та транспорт населеного пункту			
	Загальна довжина магістральних вулиць, всього	км	160,8	245,6
	- загальноміського значення	км	69,2	93,6
	- районного значення	км	91,6	152,0
	Щільність вулиць і доріг, всього	км/км ²	1,7	2,3
	- загальноміського значення	км/км ²	0,7	0,9
	- районного значення	км/км ²	1,0	1,4
	Довжина ліній подвійного шляху міського автобусу по осі вулиць	км	114,8	200,5
	Довжина ліній подвійного шляху міського тролейбусу по осі вулиць	км	21,6	58,7
	Щільність транспортної мережі	км/км ²	1,5	2,4
	Загальний рівень автомобілізації, з них:		265	350
	індивідуальні легкові автомобілі	машин та 1 тис. осіб	215	290
	вантажні автомобілі		45	50
	автобуси		5	10
	Кількість місць постійного зберігання автомобілів (за складом парку та видами зберігання – гаражі, відкриті автостоянки)	машино-місць	29600	60092
	відкриті автостоянки	- // -	10000	15082
	боксові гаражі	- // -	19600	19600
	багатоповерхові гаражі (цокольний поверх)	- // -	-	25410
7	Інженерне обладнання:			
	Водопостачання			
	Сумарний відпуск води системою комунального водопроводу	тис. м ³ /добу	50,99	149,8
	Потужність головних споруд питного водопроводу	тис. м ³ /добу	100,50	149,8
	Каналізація			
	Загальне надходження стічних вод	тис.м ³ /добу	32,14	123,7
	Сумарна потужність очисних споруд	тис. м ³ /добу	105,00	125,0
	Електропостачання			
	Сумарне споживання електроенергії	млн кВт·годин на рік	550,0	1194,99
	Потужність джерел покриття електричних навантажень	тис. кВт	411,0	565,0
	Теплопостачання			
	Потужність централізованих джерел тепла, усього	МВт	1027,95	1287,7
	Газопостачання			
	Споживання газу, усього	млн м ³ /рік	164,40	798,03
8	Інженерна підготовка та захист території			
	Захист від затоплення (дамба обвалування)	км	-	9,8
	Набережна	км	0,2	6,4
	Заходи по захисту від підтоплення	га	1896,8	1896,8
	Розчищення русел рік, струмків та каналів	км	40,0	91,0
	Розчищення водойм	га	-	416,0

										Арк.
										78
Змн.Зм	Арк.А	№ докум.№	ПідписПідп	Дата	18 – ОП.ПЗ					

	Показники	Одиниця виміру	Існуючий стан (01.01.2021)	Розрахунковий строк (01.01.2036)
	Підсипання територій	га	-	13,6
	Берегоукріплення	км	-	6,3
	Благоустрій зон влаштування пляжів	га	2,0	5,0
	Протизсувні заходи	га	-	1050,0
	Протиерозійні заходи	га	-	420,0
	Ліквідація заболоченостей	га	-	180,3
	Рекультивация порушених територій	га	-	3,4
	Дощова каналізація	км	46,6	211,6
	Очисні споруди дощової каналізації	об'єкт	—	22
9	Санітарне очищення території			
	Обсяги твердих побутових відходів, всього	тис. т/рік	90,0	94,27
	Сміттєпереробні заводи			
	кількість	одиниць	—	1
	потужність загальна	тис. м ³ /рік	—	95,00
	Полігони			
	кількість	одиниць	1	—
	площа	га	13,20	-

вул. Героїв Маріуполя, 5, офіс 226 (готель «Центральний»), м. Хмельницький, 29013
код ЄДРПОУ 37749053, р/р UA563052990000026002046006713
тел.: 0674914304 e-mail: kaylas3000sv@gmail.com www.kaylask.com.ua

товариство з обмеженою відповідальністю «КАЙЛАС-К»

**«Коригування (внесення змін)
генерального плану
м. Хмельницький»**

18 - Д

2022

вул. Героїв Маріуполя, 5, офіс 226 (готель «Центральний»), м. Хмельницький, 29013
код ЄДРПОУ 37749053, р/р UA563052990000026002046006713
тел.: 0674914304 e-mail: kaylas3000sv@gmail.com www.kaylask.com.ua

товариство з обмеженою відповідальністю «КАЙЛАС-К»

**«Коригування (внесення змін)
генерального плану
м. Хмельницький»**

Том 3

ДОДАТКИ

18 - Д

Головний архітектор проекту

Директор ТОВ «Кайлас-К»

Григорів І. Р.

Владіміров С. О.

2022

СКЛАД ПРОЕКТУ

Номер тому	Позначення	Найменування тому	Примітка
1	18 - ГП	Генеральний план	
2	18 - ОП	Основні положення	
3	18 - Д	Додатки	
4	18 - ВК	Водопостачання та каналізація	

Зм.	Кіл.	Арк.	№ док	Підпис	Дата	18 - СП			
Розробив		Шевчук				Склад проекту	Стадія	Арк.	Аркушів
Перевірів		Шевчук					МД	1	1
							ТОВ «Кайлас-К» м. Хмельницький		

Проект розроблений відповідно до чинних норм, правил і стандартів

Головний архітектор проекту

(підпис)

Григорів. І.Р.

(П. І. Б.)

						18 - ПД		
Зм.	Кіл.	Арк.	№док	Підпис	Дата	Стадія	Арк.	Аркушів
Розробив		Шевчук				МД	1	1
Перевірив		Шевчук				ТОВ «Кайлас-К» м. Хмельницький		

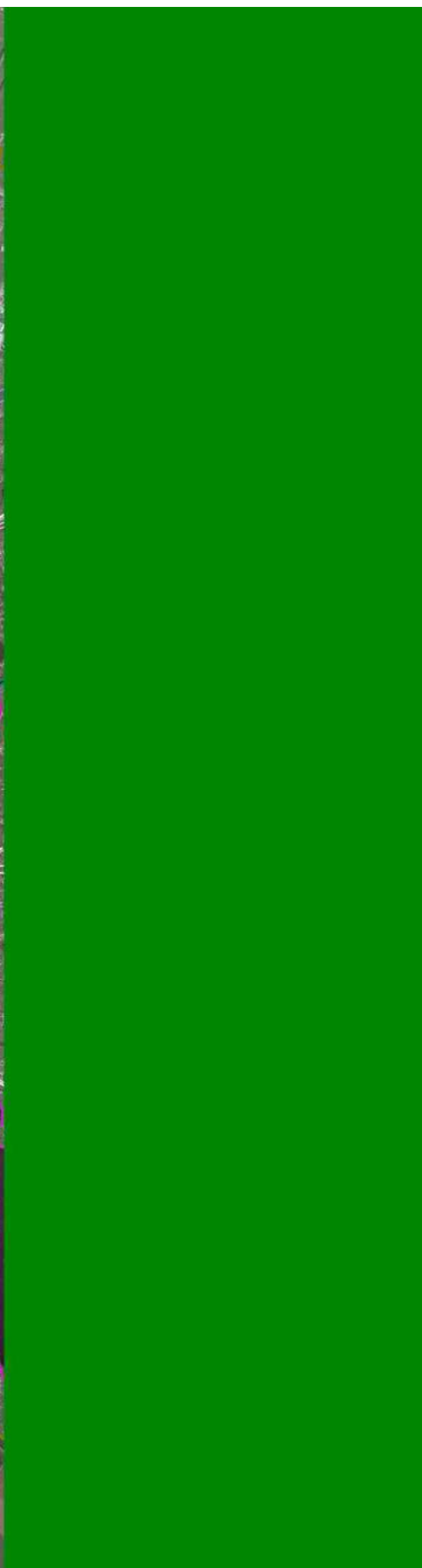
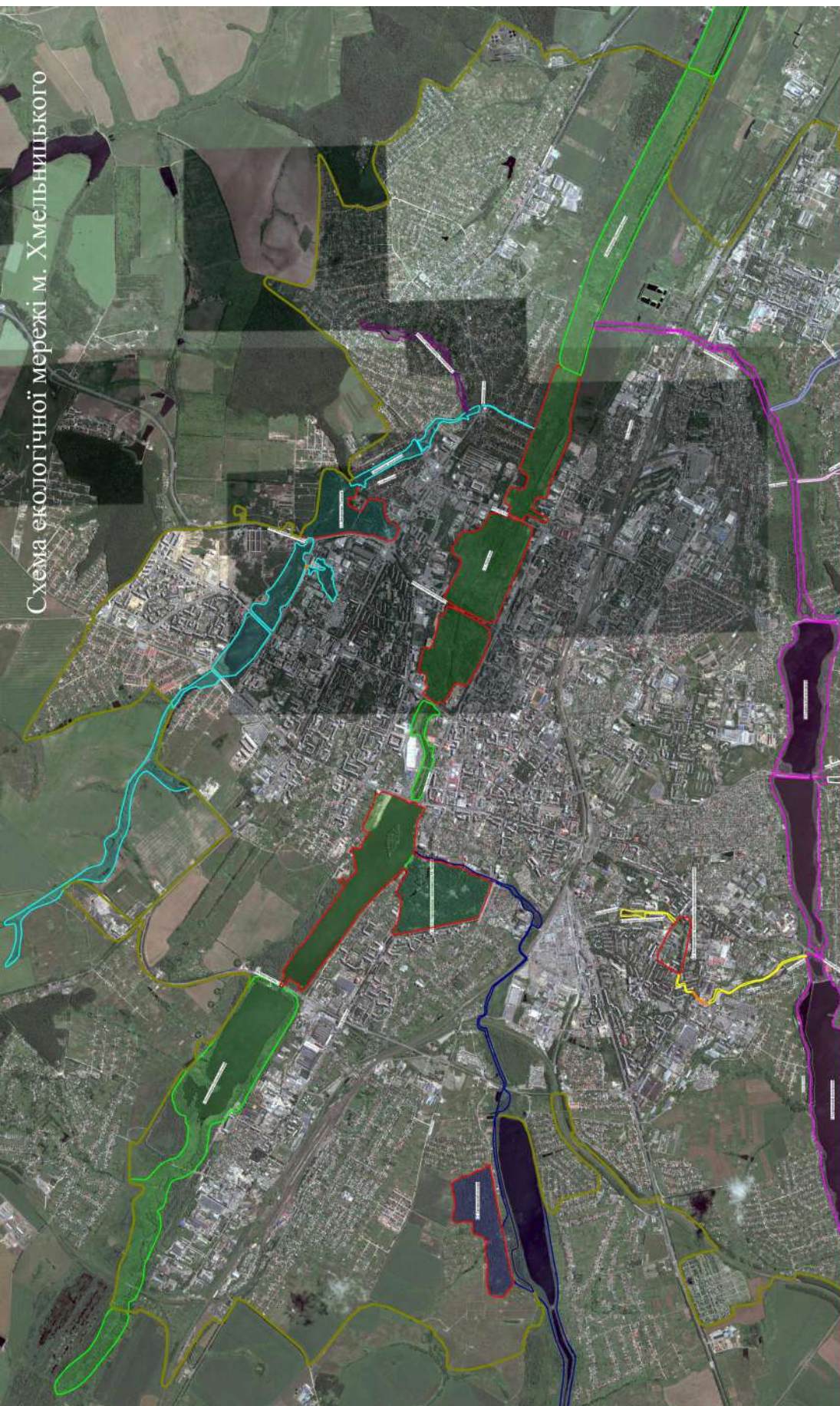
Підтвердження
ГАП'а

ВІДОМІСТЬ ПРО УЧАСНИКІВ ПРОЕКТУ

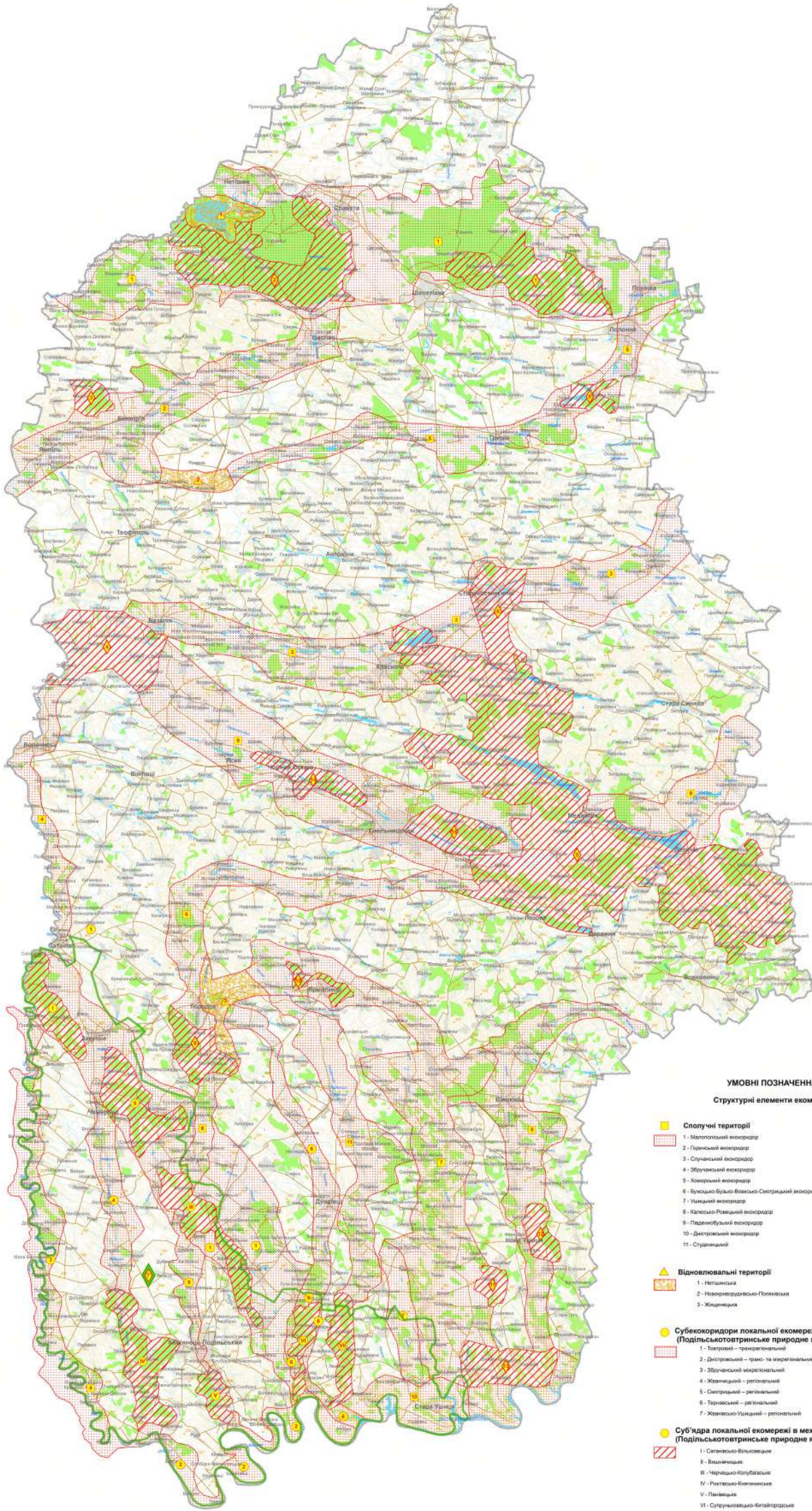
Розділ проекту	Посада	ПІБ	Підпис
Додатки	Архітектор	Шевчук О. І.	
	Архітектор	Чепіжак В. В.	
	Архітектор	Владіміров С. О.	
	Головний архітектор проекту	Григорів І. Р.	

						18 - ВУ		
Зм.	Кіл.	Арк.	№док	Підпис	Дата	Стадія	Арк.	Аркушів
Розробив		Шевчук				МД	1	1
Перевірив		Шевчук						
						ТОВ «Кайлас-К» м. Хмельницький		
Відомість про учасників проекту								

Схема екологічної мережі м. Хмельницького

ЕКОМЕРЕЖА ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Державне статистичне спостереження

Конфіденційність статистичної інформації забезпечується статтею 21 Закону України "Про державну статистику"

Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою відповідальність, яка встановлена статтею 186³ Кодексу України про адміністративні правопорушення

ЗВІТ ПРО РОБОТУ КАНАЛІЗАЦІЇ (окремої каналізаційної мережі) за 2020 рік

<p style="text-align: center;">Подають:</p> <p>юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб, які мають каналізаційні споруди і здійснюють відведення стічних вод від житлових будинків та комунально-побутових організацій</p> <p>- органу державної статистики за місцезнаходженням / місцем здійснення діяльності</p>	<p style="text-align: center;">Термін подання</p>
---	---

№ 1-каналізація
(річна)
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держстату України
18.10.2013р. №316

Респондент:

Найменування: МКП "Хмельницькводоканал"

Місцезнаходження (юридична адреса): 29000, м. Хмельницький вул. Водопровідна, 75

(поштовий індекс, область/ АР Крим, район, населений пункт, вулиця/ провулок, площа тощо,

№ будинку/ корпусу, № квартири/ офісу)

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса): _____

29000, м. Хмельницький вул. Водопровідна, 75

(поштовий індекс, область/ АР Крим, район, населений пункт, вулиця/ провулок, площа тощо,

№ будинку/ корпусу, № квартири/ офісу)

Зазначається територія, яка обслуговується каналізацією (окремою каналізаційною мережею):

область/АР Крим _____ район _____

місто _____ селище міського типу _____

сільський населений пункт (або їх перелік) _____

1. Наявність каналізаційних споруд (на кінець року)

Показники	№ рядка	Одиниця виміру	Фактично
А	Б	В	1
Число каналізацій	01	одиниць	2
Число окремих каналізаційних мереж	02	- " -	2

Показники	№ рядка	Одиниця виміру	Фактично
А	Б	В	Г
Одиночна протяжність головних колекторів	03	км (з одним десятковим знаком)	44,1
з них ветхих та аварійних	04	- “ -	26,9
вуличної каналізаційної мережі	05	- “ -	187,5
з неї ветхої та аварійної	06	- “ -	77,6
внутрішньоквартальної та внутрішньодворової мережі	07	- “ -	164,5
з неї ветхої та аварійної	08	- “ -	74,1
Установлена пропускна спроможність очисних споруд	09	тис. куб. м за добу (з одним десятковим знаком)	105,0
Установлена пропускна спроможність каналізацій	10	- “ -	105,0

2. Робота каналізації за рік

Показники	№ рядка	Одиниця виміру	Фактично
А	Б	В	Г
Пропущено стічних вод – усього	11	тис. куб. м	17411
з них прийнятих від інших каналізацій чи окремих каналізаційних мереж	12	- “ -	-
Відведено (скинуто) стічних вод – усього	13	- “ -	17411
з них пропущено стічних вод через очисні споруди – усього	14	- “ -	17411
з них на повну біологічну очистку (фізико-хімічну)	15	- “ -	17411
з них – з доочисткою	16	- “ -	-
Передано стічних вод іншим каналізаціям чи окремим каналізаційним мережам	17	- “ -	-
Витрати електроенергії за рік	18	тис. кВт. год (з одним десятковим знаком)	11640

Місце підпису керівника (власника) та/ або особи, відповідальної за достовірність наданої інформації

Кавун В.Б.
(ПІБ)

Ліпська І.М. Кушнір О.Б.
(ПІБ)

телефон: 78-75-29; 78-75-27 факс: 78-75-06

електронна пошта: vb1.kmwater@ukr.net

Державне статистичне спостереження

Конфіденційність статистичної інформації забезпечується
статтею 21 Закону України “Про державну статистику”

Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою
відповідальність, яка встановлена статтею 186³ Кодексу України про адміністративні правопорушення

ЗВІТ ПРО РОБОТУ ВОДОПРОВОДУ (окремої водопровідної мережі) за 2020 рік

Подають	Термін подання
юридичні особи (підприємства), відокремлені підрозділи юридичних осіб, які мають водопроводи, окремі водопровідні мережі і відпускають (подають) воду населенню та підприємствам, установам, організаціям на господарсько-побутові потреби - органу державної статистики за місцезнаходженням	

№ 1-водопровід
(річна)
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держкомстату
01.09.2010 № 371

Респондент:

Найменування: МКП “Хмельницькводоканал”

Місцезнаходження (юридична адреса): 29000, м. Хмельницький, вул. Водопровідна, 75

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса): 29000, м. Хмельницький, вул. Водопровідна, 75

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Зазначається територія, яка забезпечується водою:

область/АР Крим _____ район _____
місто Хмельницький селище міського типу _____
сільський населений пункт (або їх перелік) _____

1. Наявність водопровідних споруд (на кінець року) Всього: 678,59 км

Показники	№ рядка	Одиниця виміру	Фактично
А	Б	В	1
Число водопроводів	01	од	2
Число окремих водопровідних мереж	02	--"--	2
Число свердловин	03	--"--	70
Одиночна протяжність водоводів (ряд.04 ≥ ряд.05)	04	км (з десятковим знаком)	142,40
з них ветхих та аварійних	05	--"--	68,76
вуличної водопровідної мережі (ряд.06 ≥ ряд.07)	06	--"--	350,97
з неї ветхої та аварійної	07	--"--	173,11
внутрішньоквартальної та внутрішньодворової мережі (ряд.08 ≥ ряд.09)	08	--"--	185,22
з неї ветхої та аварійної	09	--"--	78,53
Число вуличних колективних установок (пристроїв) питного водопостачання (будок, колонок, кранів)	10	од	53
Кількість споживачів (абонентів) (ряд.11 ≥ ряд.12)	11	--"--	114941
з них обладнаних засобами обліку води	12	--"--	89459
Установлена виробнича потужність насосних станцій першого підйому (ряд.13 ≥ ряд.15)	13	тис.м ³ вод/доб (з десятковим знаком)	100,5
Установлена виробнича потужність очисних споруд	14	--"--	17,7

Установлена виробнича потужність водопроводу	15	--"--	80,0
--	----	-------	------

2. Робота водопроводу за рік

Показники	№ рядка	Одиниця виміру	Фактично
А	Б	В	Г
Піднято води насосними станціями першого підйому (ряд.16 ≥ ряд.17; ряд.16 ≥ ряд.19 + ряд.20)	16	тис.м ³	18997,4
у тому числі підземної	17	--"--	18997,4
Подано води в мережу – усього (ряд.18 = ряд.19 + ряд.20 + ряд.21)	18	--"--	18885,1
у тому числі:			
своїми насосами	19	--"--	18885,1
самопливом	20	--"--	-
води, яку одержано зі сторони	21	--"--	-
Очищено води на очисних спорудах (ряд.22 ≤ ряд.18)	22	--"--	-
Відпущено води всім споживачам – усього (ряд.23 = ряд.24 + ряд.27; ряд.23 ≤ ряд.18)	23	--"--	12465,6
у тому числі:			
своїм споживачам (ряд.24 ≥ ряд.25 + ряд.26)	24	--"--	12465,6
з них:			
населенню	25	--"--	8627,5
підприємствам, установам, організаціям на господарсько-побутові потреби	26	--"--	3838,1
іншим водопроводам, окремим водопровідним мережам	27	--"--	
Витік та невраховані витрати води (ряд.28 = ряд.18 – ряд.23)	28	--"--	6419,5
З рядка 23 – води, яка за якістю не відповідає вимогам стандарту щодо питної води (ряд.29 ≤ ряд.23)	29	--"--	-
Витрати електроенергії на водопостачання за рік	30	тис.кВт·год (з десятковим знаком)	13717

Пояснення: _____

Місце підпису керівника (власника) та/або особи, відповідальної за достовірність наданої інформації

Кавун В.Б.
(П.І.Б.)

Ліпська І.М.

Кушнір О.Б.
(П.І.Б.)

телефон: (0382) 78-75-29 факс: (0382) 78-75-06 електронна пошта vb1.kmwater@ukr.net
(0382) 78-75-27

УДК 502/504 (075.8)

Міністерство освіти і науки України
Хмельницький національний університет
(ХНУ)
29016, м. Хмельницький, вул. Інститутська, 11, тел. (03822) 726 435;
факс (03822) 723 265

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор, проректор
з науково-педагогічної та наукової
роботи Хмельницького
національного університету
д-р. екон. наук, професор
_____ М.П. Войнаренко

ЗВІТ
ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ

«ЛАНДШАФТНО-ЕКОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ СХЕМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ
МЕРЕЖІ МІСТА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО (І ЕТАП)»

Керівник НДР д-р.сільгосп.наук, доцент	_____	Л.С. Юглічек
Науковий керівник ННЦ «Довкілля» д-р.сільгосп.наук, доцент	_____	Н.Г. Міронова
Директор ННЦ «Довкілля» канд.пед.наук, доцент	_____	А.О. Дячук

2018

Рукопис закінчено 10 грудня 2018 р.

Результати цієї роботи розглянуто на засіданні кафедри екології ХНУ,
протокол від 2018.12.17 № 4

СПИСОК АВТОРІВ

Керівник НДР
д-р.сільгосп.наук,

Н.Г. Міронова
(розділи 2, 3)

Старший науковий співробітник
доцент канд.біол.наук, доцент

Л.С. Юглічек
(вступ, розділи 1, 2, 3,
висновки)

Старший науковий співробітник
канд.біол.наук, доцент

Л.П. Казімірова
(вступ, розділи 2, 3)

Старший науковий співробітник
канд.пед.наук, доцент

А.О. Дячук
(розділи 2, 3)

Старший науковий співробітник
канд.сільгосп. наук, доцент

С.М. Шевченко
(розділи 1, 2, 3)

ЗМІСТ

	С
Вступ.....	5
1 Основні поняття та терміни.....	7
2 Загальні відомості та природні умови міста Хмельницького.....	10
2.1 Особливості розташування та соціально-економічні умови....	10
2.2 Природні умови і ресурси.....	13
2.2.1 Геологічна будова.....	14
2.2.2 Рельєф, ландшафти. Антропогенні зміни.....	15
2.2.3 Клімат.....	28
2.2.4 Ґрунти.....	33
2.2.5 Водойми міста Хмельницького – каркас локальної екологічної мережі.....	41
2.2.6 Зелені зони як основа екологічної мережі міста.....	45
2.2.7 Природно-заповідний фонд.....	52
2.2.8 Перспективні природно-заповідні території та об’єкти.....	67
2.3 Екологічний стан.....	107
3 Схема екологічної мережі міста Хмельницького.....	119
3.1 Основні принципи розбудови екологічної мережі.....	119
3.2 Схема екологічної мережі.....	122
3.3 Характеристика екологічних коридорів, ядер та територій відновлення.....	127
3.3.1 Південнобузький національний екологічний коридор	127
3.3.1.1 Ядро «Парк імені Михайла Чекмана».....	128
3.3.1.2 Ядро «Прибузьке».....	143
3.3.2 Північний регіональний екологічний коридор.....	158
3.3.2.1 Ядро «Дендропарк Поділля»	158

3.3.3	Кудрянський регіональний екологічний коридор.....	173
3.3.4	Плоскирівський локальний екологічний коридор.....	191
3.3.4.1	Ядро «Гречанський ліс».....	192
3.3.5	Південно-західний локальний екологічний коридор .	208
3.3.5.1	Ядро «Ботанічний сад Хмельницького національного університету».....	203
3.3.6	Лезневський локальний екологічний коридор	218
3.3.7	Південний локальний екологічний коридор.....	230
3.3.7.1	Ядро «Ветеранський ліс».....	230
3.3.8	Локальний екологічний коридор «Дубівські дачі».....	233
3.3.9	Старосадівський локальний екологічний коридор.....	234
3.3.10	Книжковецький локальний екологічний коридор.....	234
3.4	Місце екомережі міста Хмельницького у схемах транснаціональної, національної та регіональної екологічних мереж.....	235
	Висновки.....	237
	Перелік джерел посилання.....	240
	Додаток. Карта-схема екологічної мережі міста Хмельницького.....	248

ВСТУП

На кінець XX століття розвиток природоохоронних ідей досяг свого певного логічного завершення і вилився у Конвенцію про біологічне різноманіття, прийняту 1992 року на Конференції ООН з питань довкілля та розвитку в Ріо-де-Жанейро. Одним із задекларованих основних принципів досягнення сталого (збалансованого) розвитку людського суспільства визнано збереження біорізноманіття.

На європейському континенті головним механізмом реалізації Конвенції про охорону біологічного різноманіття є Всеєвропейська стратегія збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, яка була схвалена на конференції міністрів довкілля країн Європи у Софії 1995 року. Основною метою цієї стратегії є розбудова Всеєвропейської екологічної мережі як системи охорони європейською спільнотою природної спадщини та ефективного управління нею, що впливає з принципів цілісності природи, взаємопов'язаності і нерозривності її складових.

Ідея екомережі стала однією з найбільш фундаментальних ідей останніх десятиліть у сфері теоретичної та прикладної екології. Екологічна мережа має об'єднати існуючі осередки біоландшафтного різноманіття в єдину територіальну природну структуру не тільки для збереження рослин, тварин, грибів та їх середовищ існування, але й для соціальної та економічної допомоги населенню, покращення умов його існування. Цим самим створення екомережі закладає підвалини сталого (збалансованого) розвитку суспільства як одного з його базових елементів. Саме така функція екомережі має особливе значення для екологічно вразливих і сильно деградованих територій, якими є урбоєкосистеми.

У країнах ЄС іде розбудова національних екомереж, відповідні процеси відбуваються й на теренах України та Хмельницької області.

Місто Хмельницький є одним із найбільших промислових та економічних центрів північно-західної України. Довготривалий період антропогенного впливу людини на навколишнє середовище призвів до значної деформації природних ландшафтів на території міста. Розвиток Хмельницького супроводжується різким скороченням площ, зайнятих природними масивами, що призводить до втрати біорізноманіття. Збіднення видового складу організмів у поєднанні зі скороченням займаної ними площі викликає порушення збалансованості природних систем і втрату стійкості міських ландшафтів, що проявляється у вигляді небезпечних природних процесів і явищ.

Кожне нове покоління, народжене у місті, все більше й більше віддаляється від природи і все глибше занурюється у штучне урбанізоване середовище, яке призводить до стресів, розбалансування природних ритмів життєдіяльності людини і психологічного дискомфорту.

Посилення антропогенного навантаження на екосистеми міста вимагає нових підходів до вирішення проблеми гармонійного поєднання людини та природи. Одним із варіантів вирішення цієї проблеми є створення локальної екологічної мережі міста Хмельницького. Забезпечення збалансованого розвитку м. Хмельницького, стабільне підвищення екологічної та санітарно-епідеміологічної безпеки проживання територіальної громади, збереження біологічної та екологічної рівноваги вимагає створення екологічної мережі. Це найбільш дієвий інструмент збереження біорізноманіття.

Актуальність розробки науково-обґрунтованого проекту екологічної мережі міста Хмельницького є беззаперечною, оскільки сприятиме збереженню біорізноманіття в міському середовищі, організації мережі природоохоронних об'єктів, поліпшенню екологічного стану Хмельницької урбоекосистеми та якості життя хмельничан.

1. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ТЕРМІНИ

Буферні зони (буферні території) – зони, що виділяються навколо природних ядер та екокоридорів з метою попередження негативного впливу на них господарської діяльності на суміжних територіях.

Відновлювані території – землі, які потенційно мають особливу цінність для охорони природного середовища та формування екологічної мережі; природні комплекси, які були порушені внаслідок господарської діяльності чи іншої негативної дії антропогенних факторів, але які можуть бути відновлені. До відновлюваних територій екомережі можуть включатися крутосхили та інші еродовані території, території з порушеним гідрохімічним та гідрологічним режимом, затоплені кар'єри та інші рекультивовані землі, території, які підлягають повному або частковому залісненню та інші території, які не використовуються інтенсивно для господарських потреб і які після виконання в їхніх межах відповідних лісовідновних, біотехнічних та інших заходів можуть бути цінними для охорони довкілля. Відновлювані території забезпечують формування просторової цілісності екомережі, для яких мають бути виконані першочергові заходи щодо відтворення первинного природного стану.

Екологічні коридори – території, що поєднують ключові райони екологічної мережі в єдину територіальну систему. Головна їхня функція – забезпечення підтримання процесів розмноження, обміну генофондом, міграції видів, поширення видів на суміжні території, переживання ними несприятливих умов, переховування, підтримання екологічної рівноваги.

Екомережа – єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території України, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного і рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також

інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища і відповідно до законів та міжнародних зобов'язань України підлягають особливій охороні.

Елементи екомережі – це природні ядра, буферні зони, екологічні коридори, відновлювальні території, території природного розвитку.

Зведена схема формування екомережі – нормативно-правовий акт, що визначає на національному рівні пріоритети і концептуальні основи формування, збереження та невиснажливого використання екомережі України, розвитку системи територій та об'єктів природно-заповідного фонду, формування структурних елементів екомережі.

Лугопарк – відкритий лучний простір з насадженнями і водоймищами.

Об'єкт екомережі – окрема складова частина екомережі, що має ознаки просторового об'єкта – певну площу, межі, характеристики тощо. До об'єктів екомережі відносяться території та об'єкти природно-заповідного фонду, водного фонду, лісового фонду, сільськогосподарські угіддя екстенсивного використання (пасовища, сіножаті) тощо.

Природні ядра (або ключові території) – території з найвищою концентрацією біотичного та ландшафтного різноманіття. Це зазвичай великі заповідні території та об'єкти природно-заповідного фонду (природні та біосферні заповідники, національні парки, заказники тощо).

Регіональні схеми екомережі (схеми екомережі областей), місцеві схеми екомережі (схеми екомережі районів, населених пунктів) – текстові та графічні матеріали, які визначають на регіональному та місцевому рівнях пріоритети і концептуальні основи формування, збереження та невиснажливого використання екомережі, формування просторового розташування її структурних елементів, розвитку системи територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Структурні елементи екомережі – території екомережі, що відрізняються за своїми функціями. До структурних елементів екомережі відносяться ключові, сполучні, буферні та відновлювані території. Ключові

території забезпечують збереження найбільш цінних і типових для даного регіону компонентів ландшафтного та біорізноманіття. Сполучні території (екокоридори) поєднують між собою ключові території, забезпечують міграцію тварин та обмін генетичного матеріалу. Буферні території забезпечують захист ключових та сполучних територій від зовнішніх впливів. Відновлювані території забезпечують формування просторової цілісності екомережі, для яких мають бути виконані першочергові заходи щодо відтворення первинного природного стану.

Території природного розвитку – території та об'єкти природно-заповідного фонду та інші території, які не мають безпосереднього просторового зв'язку з іншими елементами екомережі, але виконують важливу роль у збереженні біорізноманіття в окремому регіоні.

2 ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ТА ПРИРОДНІ УМОВИ МІСТА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

2.1 Особливості розташування та соціально-економічні умови

Хмельницький розташований у межах Подільської височини в центральній частині Хмельницької області, на річці Південний Буг при впадінні в нього правої притоки річки Плоскої. Географічні координати: 49°25' пн. ш., 27°0' сх. д. Місто простягається з північного заходу на південний схід на 15 км, у перпендикулярному напрямі – на 10 км. Площа Хмельницького відповідно до Проекту коригування (внесення змін) генерального плану [1] на даний час становить 9305,0 га. Згідно з Проектом планується її збільшення на 1386,8 га за рахунок включення у нову межу міста земель Хмельницького району. Проектна площа міста становитиме біля 10691,8 га (рисунок 2.1).

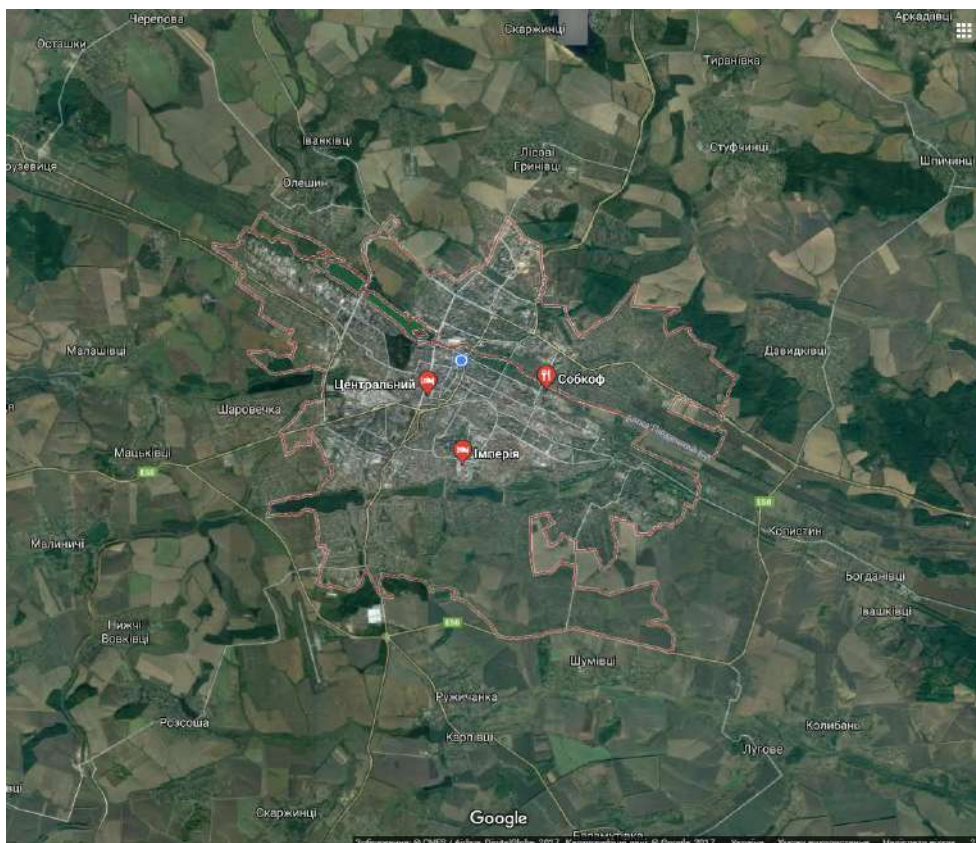

Рисунок 2.1 – Межі міста Хмельницького [2]

Місто Хмельницький – адміністративний, економічний і культурний центр Хмельницької області з майже 600 річною історією. Свій родовід веде від невеличкого поселення Пłosкирів або Пłosкирівці. Дата заснування міста не відома. На основі першої згадки можна стверджувати про існування Пłosкирова (Пłosкировець) вже у першій половині XV ст. (1431 р.). Має статус міста з 1937 року [1].

Після приєднання Поділля до Російської імперії, 5 липня 1795 р. імператорським указом була утворена Подільська губернія. Один із її повітів став називатися Пłosкурівським, а його центром зазначене місто Пłosкурів. У 1941 р. до Пłosкурова перенесено обласний центр.

Географічний центр області майже співпадає з місцезрештанням м. Хмельницького, що є дуже вигідним чинником соціально-економічного розвитку території. Після Другої світової війни, 16 січня 1954 року Пłosкурів було перейменовано у Хмельницький, на честь гетьмана Богдана Хмельницького.

Хмельницький не має офіційного поділу на райони, але можна чітко визначити 10 мікрорайонів (Гречани, Дубове, Заріччя, Книжківці, Лезневе, Озерна, Південно-Західний, Ракове, Ружична, Центральний), також ці мікрорайони діляться на окремі масиви (Ближні та Дальні Гречани («Восток»), Ближнє Ракове та ін.) та історичні частини міста (Новий План, Завалля, Старе Місто та ін.) (рисунок 2.2).

Хмельницький належить до категорії великих міст із населенням 265583 мешканців (2017 р.). Щільність населення – 2854 осіб/км². Розподіл постійного населення за віковими групами у 2017 році складав: 0-14 років – 43883 особи (16,5 %); 15-64 – 189027 осіб (71,2 %); 65 і старше – 32673 особи (12,3 %). Середній вік населення за переписом 2014 року становив 35,1 років. За статтю у місті переважали жінки, яких налічувалося 134961 осіб (53,1 %), тоді як чоловіків – 119033 (46,9 %).

Економіка Хмельницького базується на сильній сільськогосподарській та індустріальній основі.

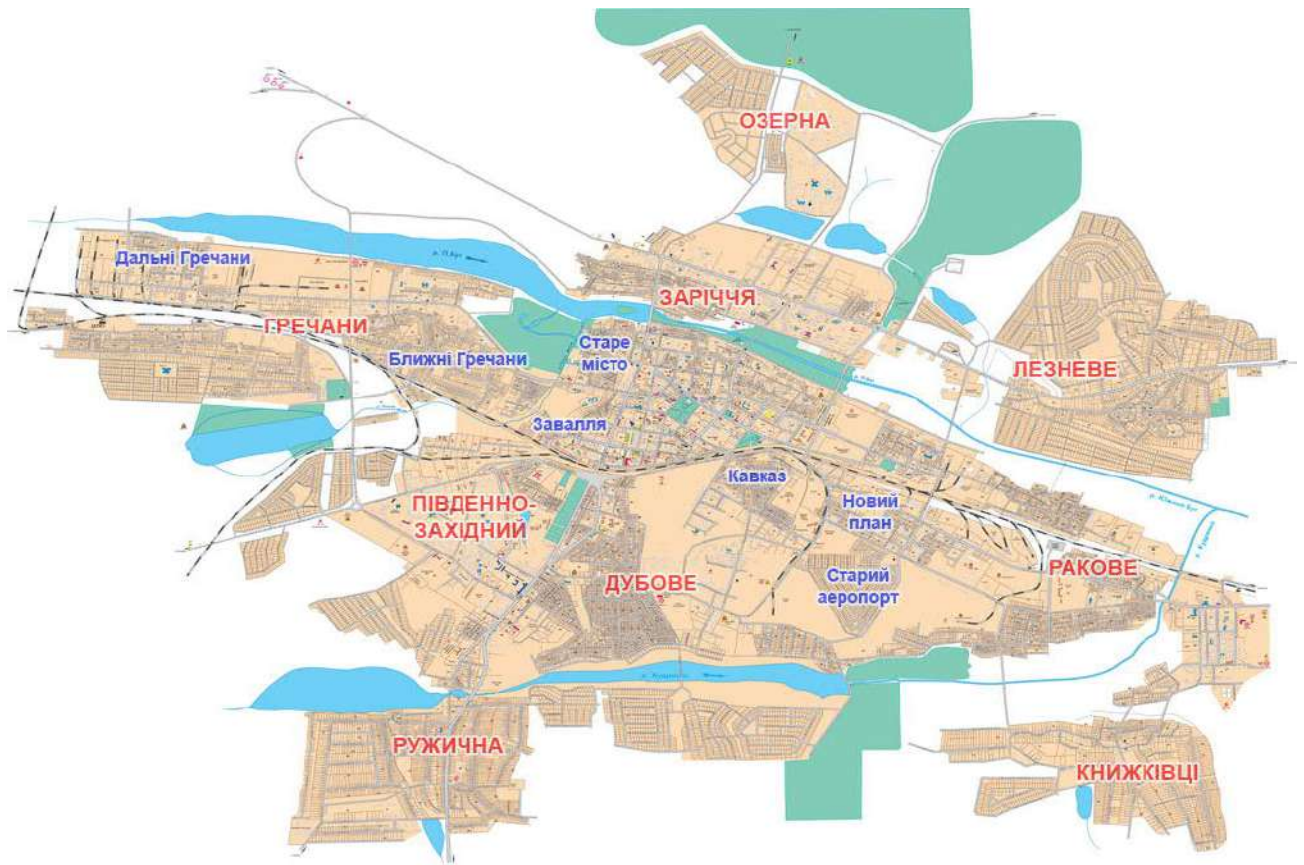

Рисунок 2.2 – Основні райони (неофіційні) та історичні частини міста Хмельницького [1]

На підприємствах міста виробляється чимала кількість промислової продукції, адже для їх розвитку тут є усі необхідні умови: достатня кількість трудових ресурсів, нерудних копалин, сільськогосподарської сировини. Промисловий комплекс міста представлений 192 підприємствами [1], які виготовляють широкий спектр продукції: гумові і пластмасові вироби, преформи для виробництва ПЕТ-пляшок, стретч-плівка, добавки до будівельних сумішей та інша неметалева мінеральна продукція; трансформатори та трансформаторні підстанції, термопластавтомати, обладнання для міні- заводів з виробництва цегли, спецтехніка радіолокаційного та авіаційного призначення, прилади для безпечного руху на залізниці, лічильники газу та води, медична техніка, обладнання для підприємств молочної промисловості, сільськогосподарське обладнання;

продукти харчування; взуття, одяг, текстиль, килими та килимові вироби; будівельні матеріали; гофрований картон, паперова та картонна тара, поліграфічна продукція тощо.

У 2016 році найбільша частка в структурі промисловості належала наступним галузям: постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 51,0 %; виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 18,7 %; машинобудування – 9,8 %; виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів – 7,0 %; текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів із шкіри та інших матеріалів – 4,6 %; металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів – 3,7 % [1].

Хмельницький сполучається з головними містами СНД та Східної Європи, є «воротами» між Сходом та Заходом. Місто є вузловою залізничною станцією, має зручні залізничні зв'язки з Москвою, Прагою, Братиславою, Варшавою, Будапештом та Белградом. У Хмельницькому є аеропорт зі злітно-посадковою смугою у 2,2 тисячі метрів. Через місто проходять автошляхи Житомир – Чернівці і частина міжнародного маршруту Стрий – Тернопіль – Вінниця – Кропивницький – Знам'янка.

Місто Хмельницький відоме на всю Україну як місто торгівлі. Тут розташований один з найбільших ринків Європи – Хмельницький речовий ринок. Також розвивається інтернет-торгівля. Головні торговельні центри Хмельницького – «ОАЗИС», «Епіцентр», «Таврія В», «Либідь Плаза», «Променад Олександрівський», «Атріум», «Пасаж», ЦУМ, «Торгівельний Центр» (відомий, як Дитячий світ), «Квартал» та ін.

2.2 Природні умови і ресурси

Згідно з удосконаленою схемою фізико-географічного районування України м. Хмельницький розташоване у межах Східно-Європейської рівнини, зони широколистяних лісів, Західно-Українського краю, Західно-

Подільської височинної області, Красилівсько-Ярмолинецького фізико-географічного району [3].

2.2.1 Геологічна будова

Територія міста знаходиться у межах Східно-Європейської платформи і в геоструктурному відношенні пов'язана із західним схилом Українського щита. Український кристалічний щит – це найбільш піднята частина фундаменту платформи, складена давніми, дуже зміненими метаморфічними та магматичними гірськими породами, які за віком відносяться до архею і нижнього протерозою. Щит має дуже складну, чітко виражену блокову будову. Місто належить до крайнього західного Волино-Подільський блоку, який пізнішим розломом поділений на Волинський і Подільський. Подільський блок є жорстким, внаслідок тектонічних рухів він сильно піднявся, складений відкладами різних періодів і характеризується нарощуванням із сходу на південний захід осадового чохла [4].

У межах міста кристалічний фундамент Подільського блоку складають гірські породи докембрію (архей і нижній протерозой), а більш молоді (верхній протерозой) беруть участь у будові осадового чохла. Утворення архейської групи представлені метаморфічними та магматичними породами, серед яких переважають гнейси, мігматити, кварцити, кристалічні сланці та вапняки. Глибина залягання докембрійських порід територією міста становить від 30 м до 50 м по долинах річок та до 100 м – на вододілах. До таких порід відносять: алевритові аргіліти, слюдисті алевроліти, алевроліти ломозівських верств, слюдисті аргіліти з прошарками пісковика та алевриту лядавських верств, перешаровані аргіліти та пісковики бершанівських верств. Потужність верств складає від 10 м до 34 м. У мікрорайоні Ракове виклинюються лядавські та бершанівські верстви [5].

Далі йдуть мезозойські відклади, які представлені кременями з глауконітовим-кварцевим піщаним наповнювачем сеноманського відділу крейди з потужністю від 10 м до 20 м.

Вище залягають сарматські відклади неогену – це світло-сірі черепашникові, тріщинуваті вапняки, перекриті сірими та строкатими глинами. Сумарна потужність неогенових відкладів становить від 10 м до 20 м по долинах річок та понад 50 м – на вододілах [5]. Неогенові відклади брали участь у формуванні сучасного рельєфу міста і зумовлюють деякі його особливості.

Антропогеновий покрив представлений утвореннями еолово-делювіального, алювіального і делювіального генетичних типів. Еолово-делювіальні лесовидні суглинки та супіски розповсюджені майже по всьому місту, їх максимальна потужність характерна для мікрорайонів Ракове та Дубово (близько 20 м). До четвертинних відкладів належать гравій, галька, піски, супіски і суглинки в долинах річок, а також лесовидні суглинки і леси на межирічних вододільних ділянках. Леси потужністю до 10 м стали материнською основою для формування сучасних ґрунтів.

Голоценові (сучасні) відклади представлені утвореннями заплав і русел річок (алювіальні відклади піску, супіску та суглинка потужністю до 15 м) Значні частини заплав перекриті торфами. Потужність алювіальних відкладів складає від 2 м до 13 м [4, 5]. Інші типи відкладів мають незначне поширення.

2.2.2 Рельєф, ландшафти. Антропогенні зміни

Згідно геоморфологічного районування територія відноситься до Подільської структурно-денудаційної височини на неогенових і крейдових відкладах Волинсько-подільської області пластово-денудаційних височин.

Територія міста приурочена до центральної частини Верхньобузької височини, яка характеризується максимальними для області абсолютними висотами, що подекуди сягають від 380 м до 396 м.

Серед зовнішніх рельєфоутворювальних чинників найбільше значення тут має діяльність поверхневих вод. Південний Буг з притоками, що беруть початок у західній частині Хмельниччини, розчленовують Верхньобузьку

височину, утворюючи неглибокі долини з пологими схилами і широкими заплавами. У центральній частині височини до схилів прив'язана густа мережа глибоких балок, що надає їй поверхні горбогірного вигляду.

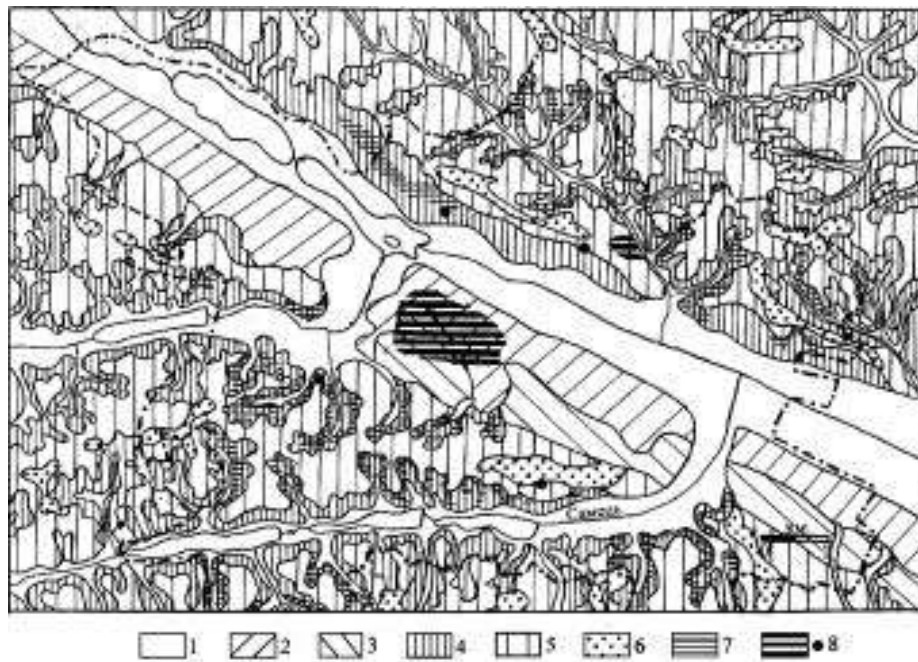
Сучасний рельєф м. Хмельницького є результатом тривалої взаємодії ендегенних, екзогенних та антропогенних процесів. Поверхня міста – хвилясто-рівнинна, рельєф – горбисто-балочний. Сьогодні максимальні висоти характерні для північної окраїни міста і складають до 389 м, мінімальні (до 277 м) характерні для долин річок. Перевищення відносних висот досягають від 80 м до 85 м [6].

Початок формування рельєфу міста за даними О. Колтун припадає на неоген. В той час ця територія почала підніматись, що обумовило південно-східний напрям течії р. Південний Буг і його лівих приток. В результаті діяльності річок поступово розмивались товщі глин і вапняків з утворенням терас. У верхньому плейстоцені почала формуватись балкова система. Під час холодних періодів плейстоцену на вододільному плато і на терасах накопичувались еолово-делювіальні відклади. Остаточно заплави рік і днища балок сформувались у голоцені.

Таким чином, на сьогодні у рельєфі міста наявні чотири основні елементи [6]: заплави рік і плоскі днища балок; тераси (дві надзаплавні тераси Південного Бугу); схили (схили балок, нетерасовані схили річкових долин, привододільні схили), вододільні поверхні (рисунок 2.3).

Домінуючим елементом є долина Південного Бугу. Заплави річок мають різні значення ширини, які коливаються в межах від 75 м (р. Ліва притока без назви Південного Бугу) до 1600 м (р. Південний Буг).

Проте в останні десятиліття антропогенний фактор спричиняє значні зміни цього параметру елементу рельєфу. Так, ширина заплави річки Кудрянка, що складає від 300 м до 550 м, після її повороту на північ зменшується до 100 м внаслідок підсилення території під забудовою. Абсолютні висоти заплав річок зменшуються вниз по течії від 285 м (р. Кудрянка) до 277 м (р. Південний Буг).

1 – заплави рік і плоскі днища балок, переважно заболочені;
 2 – перша надзаплавна тераса Південного Бугу; 3 – друга надзаплавна тераса Південного Бугу; 4 – схили балок і річкових долин; 5 – пологі схили плато;
 6 – вододільні поверхні; 7 – потенційно зсувонебезпечні ділянки; 8 – ділянки з просіданням різного походження; штрихпунктиром позначено межі міста

Рисунок 2.3 – Геоморфологічна карта міста Хмельницького [6]

Днища численних балок мають ширину до 70 м; як і заплави рік вони заболочені.

Правобережні тераси р. Південний Буг мають абсолютні висоти від 292 м до 300 м, їх відносна висота коливається в межах від 10 м до 20 м. Ширина першої смугоподібної тераси, яку переривають заплави річок Плоскої і Кудрянки складає від 625 м до 750 м. Друга надзаплавна тераса шириною до 1000 м простягається на схід від р. Плоска, її поверхня на півдні плавно переходить у лесове плато. Будова надзаплавних терас характеризується тим, що алювіальні відклади перекриті кількадеметровим шаром еолово-делювіальних лесовидних суглинків і супісків. Потужність алювію на них становить від 2 м до 8 м. Уступи першої і другої надзаплавних терас, незважаючи на освоєння території, чітко видно й тепер [6].

На лівому березі Південного Бугу від Олешина до Заріччя, простягається лівобережна перша надзаплавна тераса Південного Бугу, яка за своєю будовою є ерозійною, оскільки вироблена рікою у корінних породах – сарматських глинах неогену, на яких сформовані сучасні ґрунти. Довжина тераси дорівнює близько 7 км, ширина – від 185 м до 230 м, уступ до заплави пологий, абсолютні відмітки складають від 285 м до 290 м.

Поширення балок у рельєфі міста обумовлюється наявністю двох вузлів, від яких вони розходяться радіально. Довжина балок складає від 500 м до 1400 м, відносні перевищення над днищами становлять від 15 м до 30 м. Їх схили часто терасовані, у тому числі зсувними процесами. Балки орієнтовані по-різному, але переважно перпендикулярно до напрямку рік, на берегах яких вони знаходяться.

Вододіли у місті простягаються з північного заходу на південний схід між басейнами Південного Бугу і Платої та Південного Бугу і його лівих приток. Абсолютні висоти становлять від 347 м на півдні до 389 м на північному сході. Характерною ознакою їх будови є наявність досить потужного елювіально-делювіального покриву товщиною від 10 м до 12 м, який залягає на сарматських глинах [6].

Територія Хмельницького характеризується значним ерозійним розчленуванням, що зумовлює досить помітну крутість схилів і розвиток лінійної, а ще у більшій мірі – площинної ерозії. Серед зовнішніх рельєфоутворюючих чинників найбільше значення має діяльність поверхневих вод. Водна ерозія (розмив і змив відкладів текучими водами – річками і опадами) призводить до утворення промоїн, ярів, балок, долин з пологими схилами. Змив відкладів із великих площ сприяє виположуванню схилів та вирівнюванню поверхонь. На вододільні поверхні і схили плато крутизною до 4 град. припадає близько 40 % площі міста, на схили з більшою крутизною – до 30 %. Характерним для будови вододільних плато є наявність досить потужного лесового покриву (у середньому від 10 м до 12 м), який залягає на сарматських глинах [7].

Горизонтальне розчленування у межах міста змінюється від 0 км/км² до 4 км/км² (середнє – 1,6 км/км²). Найменше розчленовані (від 0 км/км² до 1 км/км²) перша і друга надзаплавні тераси Південного Бугу на правобережжі, більша частина лівобережжя та частини вододільних поверхонь і їхні схили. Показник вертикального розчленування змінюється від 0 м/км² до 80 м/км² (середнє – 33 м/км²). Мінімальні значення (від 0 м/км² до 10 м/км²) – на заплаві Південного Бугу, частині його першої надзапавної тераси та на пригирлових ділянках заплав рік Плоскої і Самця. На лівобережжі Південного Бугу розчленування досягає подекуди від 75 м/км² до 80 м/км². Реальна крутизна поверхні становить у місті від 0 град. (заплави рік і плоскі днища балок) до 12 град. і більше (схили деяких балок і річкових долин). Найбільше значення середніх нахилів поверхні – 7,8 град. Максимум площ із крутизною від 6 град. до 7 град. і більше – у східній частині міста. Мінімальну крутизну (від 0 град. до 1 град.) мають заплава і перша надзапавна тераса Південного Бугу. Середні значення (від 3 град. до 4 град.) властиві більшій частині межиріч Плоскої і Південного Бугу, Плоскої і Самця, а також окремим ділянкам в південній частині міста [7].

Рельєф міст – один з факторів природного середовища, які активно трансформуються внаслідок інтенсифікації урбанізаційних процесів. Сучасні зміни рельєфу міст відбуваються в результаті модифікації природних форм рельєфу, геоморфологічних процесів і рельєфотвірних відкладів та створення їхніх антропогенних різновидів. Саме господарська діяльність людини значно впливає на формування поверхні Хмельницького. Вирубання лісів, розорювання схилів, розробка кар'єрів, спричиняють утворення промоїн, ярів, зсувів, осипищ, підсилюють площинний змив. У місті зрізаються горби, круті схили, засипаються яри і балки, нарізаються та насипаються штучні тераси і ніші під будівництво. За минулі десятиріччя у Хмельницькому створені штучні тераси та уступи на лівому схилі долини Південного Бугу. Земна поверхня міста поступово нівелюється, натуральні ерозійні та акумулятивні процеси послаблюються і контролюються.

Докорінно змінені поверхневі та підземні води. На Південному Бузі створено водосховище. Береги річки та її притоки Пласкої «одягнені» в камінь і бетон. Три річки міста течуть у трубах і перекриті асфальтом [7]. Натуральне русло Південного Бугу замінено каналом (від витоків річки до м. Летичева). Оскільки канали вчасно не очищаються, русла річок замулюються, схили стають більш пологими, подекуди відновлюється меандрування, з'являються стариці. Відновлюється рослинний покрив, поселяються різні види верби, вільха клейка, осика. Схили каналів поступово задерновуються і заболочуються.

Внаслідок цілеспрямованої і опосередкованої людської діяльності на території м. Хмельницького утворився ряд різновидів антропогенних відкладів (насипні, намивні, штучних водойм, підводні штучні ґрунти, внесені у ґрунтові масиви матеріали), які тепер займають щонайменше 55 % території міста. Насипні відклади поширені на забудованих землях, на які припадає 38 % площі міста, а в центрі Хмельницького практично суцільно вкривають територію, мають переважаючу потужність від 1 м до 3 м.

До антропогенних форм рельєфу, які поширені на 2/3 усієї площі міста, належать такі їх типи [7]:

- додатні лінійні (греблі, дамби, дороги зі штучним покриттям, автодорожні та залізничні насипи, вали);
- додатні площинні (суцільна забудова);
- додатні точкові (будівлі, які утворюють розріджену забудову);
- від'ємні лінійні (канали, дорожні виїмки);
- від'ємні точкові (колодязі);
- від'ємні площинні (кар'єри, підземні переходи);
- змішані антропогенні форми рельєфу мають площинне поширення.

У суцільно забудованій частині Хмельницького спостерігаємо комплекс змішаних і додатних антропогенних форм рельєфу з різким переважанням площинного виду та з наявністю деяких додатних лінійних (дороги зі штучним покриттям, вали), від'ємних точкових (колодязі) і

площинних (кар'єри) форм. Для незабудованих частин заплавл характерний лінійний вид додатних (греблі, дамби, дороги) та від'ємних (канали) антропогенних форм рельєфу. На околицях, де забудова розріджена, поширені додатні точкові антропогенні форми рельєфу, змішані площинні (форми нанорельєфу ріллі) антропогенні форми рельєфу, а з додатних лінійних – дороги зі штучним покриттям. На решті території міста найбільш поширені змішані площинні антропогенні форми нанорельєфу ріллі.

Довжина залізничних виїмок у місті складає до 2,5 км, глибина від 1,5 м до 8,0 м. Також тут збудовано чотири підземні переходи завглибшки від 4 м до 5 м. Паралельно до спрямлених русел рік йде система каналів зі стрілками. Біля Південного Бугу від 1 до 3 каналів по обидва боки від русла. Канали на сході міста на заплаві Південного Бугу мають трапецієподібний переріз, їхня ширина 4 м вгорі і 2 м по дну, глибина 2 м, у меженний період заповнені водою приблизно наполовину [7].

У місті є кілька відпрацьованих кар'єрів площею від 10 і більше гектарів. Їх глибина складає від 6 м до 10 м [8].

Найстарішою насипною спорудою на території міста є гребля на Південному Бузі (частина вулиці Кам'янецької), яка діяла з кінця XVIII ст., а можливо, й раніше. При гідротехнічному будівництві (спорудження ставків, водосховищ) на річках у межах міста утворились численні додатні форми рельєфу при спорудженні дамб і гребель.

Залізничні насипи мають висоту до 10 м і довжину до 2 км. Автодорожні насипи мають більшу довжину, але меншу висоту (відповідно до 3 км і до 6 м), вони зведені переважно на заплавах, але частина їх також припадає на першу надзаплавну терасу Південного Бугу. Досить поширені в місті вали – довкола полів фільтрації (висота від 2 м до 6 м, ширина вгорі від 3 м до 10 м); трубопроводів (висота від 2 м до 3 м) [7].

Будівлі на території міста досягають висоти 50 м, вони впливають на властивості підстилаючих порід і мікроклімат. Розподіл будинків за

поверховістю дуже змінився за останні півстоліття, наразі будуються будинки від 9-ти поверхів і вище [9].

І додатні, і від'ємні антропогенні форми рельєфу виникають після навчальних і реальних військових дій. На території військового полігону залишилися окремі невеликі вали, капоніри, горби і ями, які використовували з навчальною метою. Більшість земель полігонів на сьогодні розподілена під індивідуальне будівництво, дачі та городи.

У місті існують змішані за морфологією антропогенні форми рельєфу, утворення яких пов'язане з плануванням поверхні і терасуванням схилів. Останнє поширене на лівобережжі Південного Бугу та на схилах балок південно-західної і північної частин міста. Мають місце локальні підрізи схилів, т.з. антропогенні тераси. Висота уступів цих терас сягає 4 м, ширина – від 25 м до 35 м. На спланованих ділянках нівелюються природні ознаки рельєфу через засипання від'ємних форм, зрізання додатних, виположування уступів тощо [7].

Антропогенний вплив на рельєф можна добре виявити при спостереженні за морфометрією. Особливо змінюють обриси земної поверхні будівлі. З урахуванням висоти будинків реальне вертикальне розчленування поверхні буде суттєво відрізнятися від природних показників і матиме на забудованих ділянках до 50 одиниць (м/км^2) більше. Найбільша різниця між природним і антропогенно зміненим вертикальним розчленуванням властива заплавам і надзаплавним терасам річок, що ще раз свідчить про їхню значну антропогенну трансформацію.

Щодо антропогенного горизонтального розчленування, то у забудованій частині м. Хмельницького лініями стоку води практично служать вулиці, а деколи і доріжки між будинками. Тому горизонтальне розчленування, особливо майже рівних ділянок заплав і терас, дорівнює густоті вуличної мережі. Антропогенне горизонтальне розчленування в центрі міста, де відмічена суцільна забудова, становить $11,2 \text{ км/км}^2$.

Антропогенний вплив, а також клімат, геологічна будова, сам рельєф та деякі інші чинники сприяли появі і розвитку на території міста зсувних процесів, лінійної і площинної ерозії, заболочування, просідання. Біля 6 % території міста становлять потенційно зсувонебезпечні ділянки, значна частина яких забудована. Це схили балок і річкових долин крутизною від 6 град. до 12 град. і більше. Наприкінці 70-х – початку 80-х років ХХ ст. у м. Хмельницькому було зафіксовано 5 антропогенних зсувів. У першій половині 90-х років настало певне затишшя у проявах зсувних процесів. Якщо раніше природно-антропогенні зсуви проходили у природних породах внаслідок антропогенного поштовху, то тепер вони відбуваються переважно у антропогенних відкладах, тому зафіксовані і на насипних спорудах рівнинної частини міста. У 1997 році сповзло 20 м підпірної стіни – частини вул. Толстого; у березні 2000 року у насипних відкладах стався повторний зсув на правому схилі балки на правому березі лівої притоки Південного Бугу [7].

Пік інтенсивності лінійної ерозії припав на минулі епохи, вона слабо проявляється у Хмельницькому, як і у будь-якому іншому місті тому, що режим постійних водотоків зарегульовано ставками, спрямленням і поглибленням русел. Заплави меліоровано, а малостійкі береги рік, ставків, каналів укріплено.

Зменшенню площинної ерозії на території м. Хмельницького сприяють забудова, вирівнювання рельєфу, збільшення площі штучного покриття, зелених насаджень, проведення заходів з регулювання поверхневого стоку. Проте її активізація спостерігається у районах з відсутнім чи порушеним ґрунтово-рослинним покривом.

Територіальний розподіл сучасних геоморфологічних процесів у межах м. Хмельницького має наступний вигляд: для лівобережжя Південного Бугу, південно-західної й південної частин міста найбільш характерними є зсувні процеси і площинна ерозія; для центральної частини – заболочення (заплава і частково перша надзаплавна тераса Південного Бугу), просідання різного

походження (надзаплавні тераси Південного Бугу, лесове плато у районі старого аеропорту) [7].

Ландшафти міста Хмельницького утворилися в результаті складної й тривалої взаємодії основних геокомпонентів (гірських порід, води, повітря, біоти) у певних (щоразу специфічних) умовах середовища, і набули характерного вигляду в просторі. Важливою складовою ландшафту є його привабливість для людини.

Територія міста та його околиць належать до лісостепового типу подільських ландшафтів, групи ландшафтів центральноподільського підтипу, Вовчко-Бужоцького природного району [10].

Особливістю м. Хмельницького є асиметричність його розташування, яка відіграє велику роль у містобудуванні і виникла внаслідок розміщення на різних за морфологією берегах Південного Бугу, а також присутність геоморфологічних процесів, на активізацію, розвиток, а подекуди й появу яких сильно впливає антропогенний чинник [10].

Серед сучасних ландшафтів м. Хмельницького переважають антропогенні, утворення яких пов'язане з діяльністю людини. Крім них наявні природно-антропогенні ландшафти – особлива категорія супутних антропогенних комплексів, що мають натуральні аналоги (яри, заплавні луки тощо).

Рельєф, ґрунтові та агрокліматичні умови території міста сприятливі для господарського і селітебного освоєння, що зумовило давнє заселення її (перша письмова згадка про місто датована 1431 роком) і видозміну ландшафтів внаслідок активного антропогенного впливу.

О. В. Колтун виділяє три етапи впливу міста Хмельницького на рельєф: незначного впливу (до середини XIX ст.); активного творення природно-антропогенних і антропогенних форм рельєфу (до середини XX ст.); втручання у природні процеси і їхньої антропогенної активізації при подальшій зміні природних і створенні нових антропогенних форм рельєфу (друга половина XX ст.) [10].

У ХХ ст. з'явилися нові чинники антропогенних змін ландшафтів – індустріалізація виробництва, осушення заболочених земель, будівництво водосховищ і каналів, хімізація сільськогосподарських угідь та ін.

Промисловість здійснює вплив на ландшафти переважно безпосередньою їх руйнацією, особливо видобувна (кар'єри, відвали), та викидами в атмосферу й гідросферу речовин-забруднювачів довкілля, які разносяться вітрами на значні відстані та потрапляють практично в усі ландшафти. Осушування та зрошення змінюють природний водний режим ландшафтів і спричиняють невластиві для них фізико-географічні процеси (видування торфовищ, підтоплення й засолення чорноземів тощо). Тому зараз у місті Хмельницькому практично не залишилось не змінених господарською діяльністю ландшафтів. Малозмінені ландшафти – це переважно заболочені ділянки.

У ландшафтній структурі міста Хмельницького переважають малоповерховий, багатоповерховий, промислово-селитебний, водно-антропогенний і садово-парковий типи ландшафтів. Також тут виділяють дорожний і тафальний типи ландшафтів.

Малоповерховий тип міського ландшафту займає 52 % території міста [9]. Він представлений ділянками одно- та двоповерхової старої забудови, а також формується за рахунок територій навколишніх сіл (Ружична, Лезневе, Гречани, Грузевиця), які місто у процесі свого розвитку поступово поглинає. Тут слабо змінена літогенна основа (техногенне покриття становить від 10 % до 12 %), майже відсутні промислові об'єкти, але значні площі займають присадибні ділянки з родючими ґрунтами і садами. Їхня частка становить 45 % від території міста.

Багатоповерховий тип міського ландшафту інтенсивно розвивається за рахунок навколишніх територій сільськогосподарських і лісових угідь, а також поступової забудови малоповерхового типу міського ландшафту. Він формує сучасний образ Хмельницького.

Промислово-селитебний тип міського ландшафту формується на базі і

навколо промислових об'єктів: заводів, фабрик, складських приміщень, вантажних станцій тощо. Для цього типу ландшафту характерні значні (до 75 %) площі техногенного покриву, повна перебудова річкової мережі, знищення ґрунтового і рослинного покриву та своєрідний мікроклімат. Деяку різноманітність в його структуру вносять ділянки селитебної забудови, технічні водойми, інколи зелені насадження. Цей тип ландшафту визначає екологічну ситуацію м. Хмельницького.

Водно-рекреаційний тип міського ландшафту формують водосховища, ставки і канали. Оскільки вони знаходяться у найнижчих ділянках долин річок, то саме тут концентруються стоки та поллютанти. Біля водосховища м. Хмельницького розташовані місця відпочинку хмельничан – пляж, Парк імені Михайла Чекмана.

Садово-парковий тип ландшафту м. Хмельницького активно формують парки, сквери, невеликі зелені масиви. Вони відіграють велику роль у створенні безперервної системи відкритих просторів і є легенями міста.

Дорожний тип ландшафту відзначається лінійним просторовим розміщенням. Саме він формує єдиний каркас антропогенного ландшафту міста. Він включає автомобільні та залізничні дороги, придорожні лісосмуги, насипи і виїмки, придорожні канами, круті підрізнi та насипні схили, заболочені зниження і водні комплекси, що виникають в результаті підпору дорогами ґрунтових вод і стоку атмосферних вод.

Тафальний тип ландшафту включає кладовища. Відзначається істотним порушенням ґрунтового та рослинного покриву в результаті копання могил. Формується мозаїчна структура ґрунту, в якій чергуються ділянки з порушеними та непорушеними ґрунтами.

Серед антропогенних ландшафтних комплексів заплави переважають окультурені пасовища. Після проведення осушувальної меліорації в більшості випадків заплави були глибоко (0,5 м) переорані і засіяні культурними травами, серед яких переважали райграс і грястиця збірна. Такі сінокоси вимагали щорічного внесення мінеральних добрив та

систематичного підсіву трав, а це додаткові затрати. Поступово від таких заходів відмовились і заплавні луки почали розвиватись за природними закономірностями. Зараз їх використовують як сінокоси, частково – як городи. Останнім часом заплави почали активно забудовувати.

Наприкінці 80-х – початку 90-х років минулого століття у заплавах з'явилися нові антропогенні ландшафтні комплекси – дачна забудова. Вони характеризуються невеликими розмірами ділянок, на яких розташована житлові будинки, сади та городи [12].

Генеральним планом розвитку Хмельницького, розробленим ще у 80-х роках, територія Співочого поля була передбачена як спортивно-рекреаційна з будівництвом стадіону, гідропарку та спортивно-розважальними об'єктами [13]. Але ця земельна ділянка була продана приватним підприємцям за ціну понад 17 млн грн. В результаті заплава р. Південний Буг була забудована супермаркетом будматеріалів «Епіцентр», торгівельно-розважальним комплексом «Оазис» та супермаркетом «Таврія В». Загальна площа вказаних об'єктів складає 67 тис. м², зокрема, ТРЦ «Оазис» – 29 тис. м², ТЦ «Таврія В» – 4 тис. м², гіпермаркет «Епіцентр» – 34 тис. м².

Все це створило мертву поверхню на території заплави Південного Бугу. Знищено безліч джерелець, які живили річку. Загальну площу гіпермаркетів збільшують і автомобільні стоянки, які розташовані навколо них (ТРЦ «Оазис» – 425 автомобільних місць; ТОВ «Епіцентр» – 800 автомобільних місць; ТЦ «Таврія В» – 150 автомобільних місць). Ця територія сьогодні витримує надзвичайне техногенне навантаження. Щодня величезні об'єми товарів великою масою привозяться і вивозяться звідси. Лише один гіпермаркет «Епіцентр» нараховує більше 150 тис. різних найменувань товарів, в основному будівельних. Щоб забезпечувати функціонування гіпермаркетів, здійснюється потужний транспортний потік великих вантажних автомобілів, середня вантажопідйомність яких складає 9 т, а повна маса – 17,5 т.

Внаслідок зростання транспортного потоку збільшилось забруднення атмосферного середовища та шумове навантаження, сильно ущільнились ґрунти заплави.

2.2.3 Клімат

Клімат і метеорологічна обстановка у м. Хмельницькому зумовлені радіаційними та циркуляційними процесами клімату помірно-континентального сектору атлантично-континентальної кліматичної області помірного поясу Східної Європи, який охоплює територію міста.

Загалом клімат помірно континентальний з м'якою зимою та досить теплим вологим літом. Кліматичні умови характеризуються даними спостережень на метеостанції Хмельницький, розташованій на висоті 290 м абс.

Радіаційний режим – величина сонячної радіації, залежить від висоти Сонця над горизонтом, яка в червні досягає 64 град., в грудні – 17 град., а в рівнодення – 40 град. Тривалість дня протягом року змінюється від 8 год. до 16,5 год. Мінімальна величина сонячної радіації спостерігається в грудні – 130 кал/см², максимальна в червні – 530 кал/см², всього за рік – 101 ккал/см². Радіаційний баланс (різниця між сумарною сонячною радіацією поглинутою землею поверхнею та ефективним випромінюванням цієї поверхні) в цілому за рік становить біля 40 ккал/см².

У липні, серпні та вересні у місті спостерігається незначне переважання хмарної погоди (від 39 % до 42 %) над ясною (від 35 % до 38 %) з тенденціями зменшення повторюваності хмарного стану неба з заходу та північного заходу на схід та південний схід [8].

Температурний режим повітря зумовлюється як радіаційним балансом так і атмосферною циркуляцією. Взимку суху холодну погоду зумовлює вплив Сибірського антициклону, а весною і влітку суха і жарка погода – це вплив Азорського антициклону. Проникнення арктичного повітря весною і на початку осені призводить до різких похолодань. В усі пори року територія

міста перебуває під впливом циклонів, які формуються над Атлантичним океаном і Середземним морем. Влітку вони зумовлюють хмарність, опади, зниження температури повітря, а взимку – потепління, відлиги, снігопади. Середньорічна температура повітря в місті коливається у межах від плюс 4,0 °С до плюс 8,6 °С, січнева від плюс 0,3 °С до мінус 14 °С, липнева від плюс 15,9 °С до плюс 20,5 °С. Середня температура року (6,8 °С) та середня температура теплого періоду (14 °С) відповідають температурам повітря лісостепової зони України, а середні температури холодного періоду (мінус 2 °С) на 1 °С вищі. Середня річна амплітуда температури за різницею середніх температур найтеплішого та найхолоднішого місяців року складає 24,2 °С.

В березні відмічається різке зростання середньодобових температур у порівнянні з температурами лютого від 4,6 °С до 4,8 °С. Середні температури квітня зростають на 7 °С, а травня ще на 6 °С і досягають значень від 13,4 °С до 13,6 °С [14].

Найнижча температура повітря літніх місяців складає від 1 °С до 2 °С, а найвища зимових – від 11 °С до 14 °С. Найбільш пізній приморозок весною спостерігається на початку третьої декади травня, а найбільш ранній восени – в першій половині другої декади вересня.

На території міста тривалість теплого періоду складає від 250 до 255 днів. Безморозний період триває від 152 до 159 днів з коливаннями від 116 до 188 днів.

Відлиги спостерігаються в середньому 13 діб на місяць в січні-лютому і 18 діб – у березні. Середні дати переходу середньодобової температури повітря через нуль градусів за Цельсієм (початок і кінець зими) – середина третьої декади листопада і середина другої декади березня. Промерзання ґрунту на кінець зими в окремі роки досягає 50 см і більше.

Середні температури на поверхні ґрунту взимку від 1 °С до 2 °С нижчі, а влітку від 4 °С до 5 °С вищі ніж у повітрі. Абсолютні мінімуми температури на поверхні ґрунту спостерігаються в грудні, січні та лютому і

сягають температури мінус 37 °С. Абсолютні максимуми температури на поверхні ґрунту з травня по вересень як правило сягають від 50 °С до 60 °С. Промерзання ґрунтів починається з листопада і досягає найбільшої глибини у лютому. У кінці березня як правило мерзлота повністю зникає [14].

У місті Хмельницькому у теплу пору року домінують північно-західні вітри (27 %), а в холодний період – південно-східні (28 %). В осінньо-зимовий період (жовтень-березень) часто бувають тумани, а у квітні-жовтні – штили. Ці явища зумовлюють погіршення екологічного стану приземного шару повітря.

Найбільша кількість днів з тихою погодою спостерігається в теплу пору року. Найбільшу швидкість мають північно-західні та південно-східні вітри, причому збільшення їх швидкості відбувається в холодну пору року. Середньорічна швидкість вітру – 3,8 м/с, середньомісячна в холодну пору року – від 4,3 м/с до 4,8 м/с, в теплу – від 2,8 м/с до 3,1 м/с. Щорічно спостерігаються вітри із максимальною швидкістю біля 20 м/с.

Опади мають переважаюче значення у формуванні стоку водотоків. Територія басейну знаходиться в зоні достатнього зволоження. Випадання опадів найчастіше пов'язано з проходженням циклонів і атмосферних фронтів, які пересуваються із Атлантики на схід. Річна норма опадів складає біля 670 мм, з нерівномірним розподілом на протязі року: біля 30 % в холодну пору року і біля 70 % – в теплу. Як правило, найбільша кількість опадів спостерігається в червні-липні – в середньому біля 105 мм за місяць.

В останні роки спостерігається значне відхилення сум опадів від норми, особливо в теплу пору року, коли вони мають зливовий характер. Великі літні зливи нерідко призводять до формування катастрофічних паводків на річках. Останні роки були засушливими і суми опадів становили від 370 мм до 415 мм за рік. Найбільша тривалість бездощового періоду складала біля двох місяців.

Сніговий покрив з'являється, як правило, у третій декаді листопада, а стійкий – у третій декаді грудня, сходить – в середньому в третій декаді

березня. У ранні весни сніговий покрив сходить у другій половині лютого, а в пізні – затримується до третьої декади квітня. Середня кількість днів із сніговим покривом складає близько 85. Сніговий покрив у 15 % зим є нестійкий через часті відлиги. Найбільшої висоти сніговий покрив досягає у другій половині лютого – в середньому від 10 см до 16 см, а максимальні значення в окремі роки – від 50 см до 70 см. Запас води в снігу перед початком сніготанення в середньому складає від 15 до 20 мм, а середній із найбільших декадних – від 30 мм до 45 мм.

Зима, тривалістю біля 110 діб, на території міста починається з третьої декади листопада, але до другої половини грудня температури повітря вдень часто плюсові, сніговий покрив нестійкий. Переважають північно-західні та південно-східні вітри. Західні вітри приносять тепле повітря з Атлантики і спричиняють зимові відлиги. Зимом переважає хмарність, невелика тривалість сонячного сьйва, внаслідок чого радіаційний баланс від'ємний. Багато днів з опадами, але їх кількість невелика – біля 120 мм за сезон. Середня температура повітря найхолоднішого місяця січня – мінус 5,5 °С. Сніговий покрив утримується в окремі зими протягом 85 діб.

Весна починається у другій декаді березня, коли відбувається стійкий перехід температури повітря вище 0 °С і руйнування снігового покриву. На початку весни температура повітря часто знижується до від'ємних значень, особливо вночі. Закінчуються приморозки в третій декаді квітня, але в холодні весни вони ще спостерігаються до третьої декади травня. Переважають південно-західні вітри. У першій декаді квітня температури повітря переходять вище плюс 5 °С, ґрунт повністю відтаює. Збільшується кількість ясних днів. Кількість опадів становить біля 140 мм за сезон. В кінці весни спостерігаються перші грози. Закінчується весна в третій декаді квітня.

Літо, тривалістю біля 110 діб, починається в третій декаді травня і закінчується в першій декаді вересня. Переважають південно-східні вітри. Збільшується кількість ясних днів. Середня температура повітря найтеплішого місяця – липня плюс 18 °С, протягом сезону в окремі роки

підвищується від плюс 33 °С до плюс 36 °С. Тривалість періодів із середньодобовими температурами повітря в межах від плюс 15 °С до 25 °С часто досягає від 24 діб до 28 діб на місяць. Кількість опадів становить 208 мм за сезон, часто вони мають зливовий і грозовий характер, інколи супроводжуються градом.

Осінь починається в першій декаді вересні переважно ще теплою і порівняно ясною погодою. Надалі все частіше утворюється тумани, збільшується хмарність і кількість днів з опадами невеликої інтенсивності. Норма опадів за сезон біля 120 мм. В кінці вересня спостерігаються перші осінні заморозки. В кінці листопада ґрунт промерзає на глибину 5 см.

За забезпеченістю теплом, кількістю днів із сніговим покривом, опадами, зволоженням і тривалістю сонячного сяйва клімат території басейну можна охарактеризувати як помірно-теплий. За відмінностями кліматичних показників у межах області місто віднесено до Центрального агрокліматичного району, особливість якого визначається суттєвим підвищенням суми активних температур (2450-2700 °С) і достатньою кількістю опадів (600-650 мм на рік).

Через тенденції глобального потепління останніх двох десятиліть спостерігаються відхилення від середніх значень кліматичних показників.

У 2016 році середньорічна температура повітря у місті складала +9,0 °С, що на 24 % вище норми. Самий холодний місяць – січень, із середньою температурою повітря мінус 4,6 °С, що на 0,9 °С вище норми. Мінімальна температура зафіксована 3 та 4 січня і досягала мінус 20 °С. Самий теплий місяць – липень, із середньою температурою повітря +20,3 °С, що на 2,3 °С вище норми. Максимум був зафіксований 1 серпня і досяг +33 °С.

За 2016 рік у місті Хмельницькому випало 616 мм опадів, що склало 92 % від норми. Найбільша кількість опадів припадає на жовтень – 47 % від норми. Найменша кількість опадів припадає на вересень – 22 % від норми.

На протязі року в місті утворювалися тумани. Найбільша кількість їх спостерігалася у листопаді.

У зимові місяці переважали західні та південно-західні вітри при зменшенні кількості штилів в порівнянні з 2015 роком. Влітку переважаючими були західні та північно-західні вітри, при значному збільшенні кількості штилів порівняно з минулим роком. В загальному, за рік, по місту повторюваність вітру була виражена перевагою західних, північно-західних та північних вітрів при незначному збільшенні кількості штилів в порівнянні з 2015 роком [15].

2.2.4 Ґрунти

Природний ґрунтовий покрив міста формувався тривалий час внаслідок взаємодії материнських порід, рослинного покриву, рельєфу та клімату.

Основні ґрунотвірні процеси проходили на карбонатних лесових відкладах. На ділянках під степовою рослинністю утворилися чорноземи глибокі, які із часом трансформувались у чорноземи опідзолені; на ділянках під лісовою – лісові опідзолені ґрунти (ясно-сірі лісові, сірі лісові, темно-сірі опідзолені); на алювіальних відкладах в долинах річок – торфово-болотні ґрунти [4].

Чорноземи опідзолені поширені на правому березі р. Південний Буг до впадіння річки Кудрянка, утворилися на вирівняних плато під лісовою і степовою рослинністю в результаті чорноземного процесу ґрунтоутворення, на який частково наклався підзолистий, що проявилось у вилугуванні всього профілю, перерозподілі колоїдів і структури горизонтів. Ґрунотвірна порода – карбонатний лес або лесовидний суглинок. За механічним складом переважають легко суглинисті, рідше – важко суглинисті структури. Чорноземи мають глибокий гумусовий шар (від 80 см до 90 см), вміст гумусу у верхньому горизонті складає від 3,0 % до 4,0 %. Реакція ґрунтового розчину слабокисла, близька до нейтральної (рН сольове 5,6 од. приладу).

Ясно-сірі лісові ґрунти утворилися на лесах і лесовидних суглинках на підвищеннях та схилах. За механічним складом вони переважно легко- та середньосуглинисті. Ці ґрунти найбільш опідзолені та найменш гумусовані серед лісостепових опідзолених ґрунтів, гумусовий горизонт має невелику товщину, вміст гумусу незначний (від 1,5 % до 2,2 %). Ґрунти безструктурні, мають кислу реакцію, малий вміст поживних речовин.

Сірі опідзолені ґрунти за своїм генезисом близькі до ясно-сірих. Вони дещо менше опідзолені та вилугувані, за механічним складом є переважно легкосуглинистими. Ґрунти відносно бідні на гумус, вміст якого в гумусово-елювіальному горизонті становить від 1,5 % до 2,2 %. Реакція ґрунтового розчину в гумусово-елювіальному горизонті середньо- чи слабокисла (рН сольової витяжки складає від 4,0 од. приладу до 5,5 од. приладу). Вони також недостатньо забезпечені рухомими формами поживних речовин.

Темно-сірі опідзолені ґрунти займають вирівняні ділянки вододілів і пологі схили. Вони менше опідзолені, ніж попередні ґрунти, мають глибший гумусовий шар, у верхній частині якого міститься від 2,9 % до 3,1 % гумусу. Ці ґрунти мають кращу структуру, більший вміст поживних речовин і тому інтенсивно використовуються у сільському господарстві.

Торфовища низині поширені на заболочених заплавах р. Південний Буг. Їх утворення пов'язане з постійним перезволоженням і застоюванням у пониженнях ґрунтових і річкових вод, що зумовило нагромадження слаборозкладених решток мохової, трав'янистої та чагарникової рослинності у вигляді органогенних відкладів – торфу. Глибина торфового горизонту коливається в межах від 0,5 м до 3,5 м і більше. В основному торф добре мінералізований. Не глибокі торфовища є потенційно родючими землями, містять багато поживних речовин, але незадовільний водно-повітряний режим, наявність токсичних для рослин закисних форм тривалентних металів не дозволяють використовувати їх у землеробстві без додаткових заходів [4].

Розвиток урбанізації супроводжується значним відчуженням продуктивних земель під забудову і промислові об'єкти та трансформацією ґрунтового покриву шляхом знищення або переміщення родючого шару, а також накопичення шкідливих промислових і будівельних відходів.

Відмінність сучасних урбоземів м. Хмельницького від природних ґрунтів полягає у переуцільненні, зміні структури і агрохімічних показників.

Це у значній мірі обумовлюється утворенням антропогенних форм рельєфу специфічним матеріалом – антропогенними відкладами. Виходячи з класифікації антропогенних відкладів Ф.В.Котлова [7], на території міста Хмельницького антропогенні відклади можна віднести до насипного, намивного комплексів та комплексу відкладів штучних водойм.

Насипні відклади поширені на 38 % площі міста і локалізовані на забудованих землях. Це ґрунти насипних споруд, відвали з будівельних виємок, штучні покриття доріг, відвали з виробок корисних копалин, відходи різних виробництв (цегельних заводів, харчові, паперові, текстильні, шкіряні, хімічні тощо), сміттєзвалища тощо.

У Хмельницькому насипні відклади практично суцільно вкривають центральну частину міста, оскільки перетворення рельєфу і четвертинних відкладів тут почалось ще у XV ст. Потужність антропогенних відкладів складає від 1 м до 3 м, подекуди до 4 м. Складені вони суглинками, супісками, пісками, ґрунтами, залишками старих будівель і покриття доріг, побутовим сміттям. В інших частинах міста даний комплекс поширений фрагментарно.

Намивними антропогенними відкладами, а саме перевідкладеними алювіальними пісками і супісками, складений міський пляж, який створено 1987 р. на лівому березі Південного Бугу під час поглиблення водосховища. Накопичення антропогенних відкладів, переважно глинистих, органічно-мінеральних, проходить у ставках та каналах, на які припадає ще кілька відсотків міської площі.

Антропогенні відклади займають щонайменше 55 % території міста Хмельницького і суттєво впливають на розвиток геоморфологічних процесів і на міську геоекосистему в цілому.

Проведене нами дослідження агрохімічних показників ґрунтів м. Хмельницького засвідчило значну їх відмінність від природних, що характерні для даної ґрунтово-кліматичної зони. Аналіз проводили на 9 пробних площах, які піддавались різним видам антропогенного впливу урбоекосистеми (рисунок 2.4):

а) вплив промислових підприємств:

- пробна площа 1 – ВАТ «Термопластавтомат»,
- пробна площа 2 – ТОВ «Сіріус Екструджен»;

б) вплив рекреаційної діяльності:

- пробна площа 3 – Парк культури і відпочинку ім. М. Чекмана,
- пробна площа 4 – Дендропарк «Поділля»;

в) вплив водоохоронних зон водних об'єктів міста:

- пробна площа 5 – заплава річки Пласкої,
- пробна площа 6 – водоохоронна зона ставка «Озерний»;

г) вплив автотранспорту:

- пробна площа 7 – вул. Львівське шосе,
- пробна площа 8 – вул. Подільська,

пробна площа 9 – перехрестя

- вул. Чорновола і вул. Пілотської.

Результати визначення кислотності урбоземів м. Хмельницького представлені в таблиці 2.1. Найбільший показник рН (водний) характерний для зразка пробної площі біля ВАТ «Термопластавтомат», а рН (сольове) – найбільший на перехресті вул. Чорновола і Пілотської, найменше рН, як водне, так і сольове має зразок дендропарку «Поділля». Отже, кислотність кореневмісного шару ґрунтів м. Хмельницького має слаболужну та лужну реакцію, що в цілому є характерним для урбоземів.

Рисунок 2.4 – Карта-схема пробних площ відбору ґрунтових зразків

Таблиця 2.1 – Кислотність урбоземів м. Хмельницького

№ пробної площі	Назва	pH H ₂ O, од. приладу	pH KCl, од. приладу	Градація ґрунту
1	ВАТ «Термопластавтомат»	8,25	7,53	лужний
2	ТОВ «Сіріус Екструджен»	8,16	7,78	лужний
3	Парк ім. М. Чекмана	7,94	7,35	слаболужний
4	Дендропарк Поділля	5,43	3,83	кислий
5	Заплава річки Пласкої	8,11	7,56	лужний
6	Водоохоронна зона озера в мікрорайоні Озерна	8,18	7,58	лужний
7	Вул. Львівське шосе	8,11	7,60	лужний
8	Вул. Подільська	7,52	6,85	слаболужний
9	Перехрестя вул. Чорновола і вул. Пілотської	8,05	7,92	лужний

Наближене до природного значення мав лише зразок із дендропарку «Поділля», що свідчить про найменші зміни цього едафотопу під впливом урбогенезу, в тому числі за рахунок типової для Лісостепу лісової рослинності, яка поширена територією дендропарку.

Вміст гумусу у міських ґрунтах варіює і залежить від його кількості у вихідному ґрунті, а також від використання мінеральних та органічних добрив, привнесення органічного сміття тощо. Як правило, вміст органічних речовин в урбоземах є вищим, ніж у фонових ґрунтах. У всіх стародавніх урбоземах, особливо у ґрунтах парків, скверів, городів, вміст гумусу сягає від 8 % до 12 %, а в середньому дорівнює від 4 % до 6 %. Іноді «старонасипні» ґрунти набувають характеру чорноземоподібних [16]. Отримані нами дані (рисунок 2.5) відповідають загальній тенденції. В цілому середній показник вмісту гумусу в урбоземах міста Хмельницького складає 4 %, що від 1,3 рази до 2,7 рази перевищує значення природного ґрунту.

Важливим для виконання ґрунтами екосистемних функцій є вміст елементів живлення (азот, фосфор калій). Визначення вмісту рухомих форм мінерального та лужногідролізованого азоту (таблиця 2.2) засвідчило недостатній вміст цих сполук у ґрунтах м. Хмельницького.

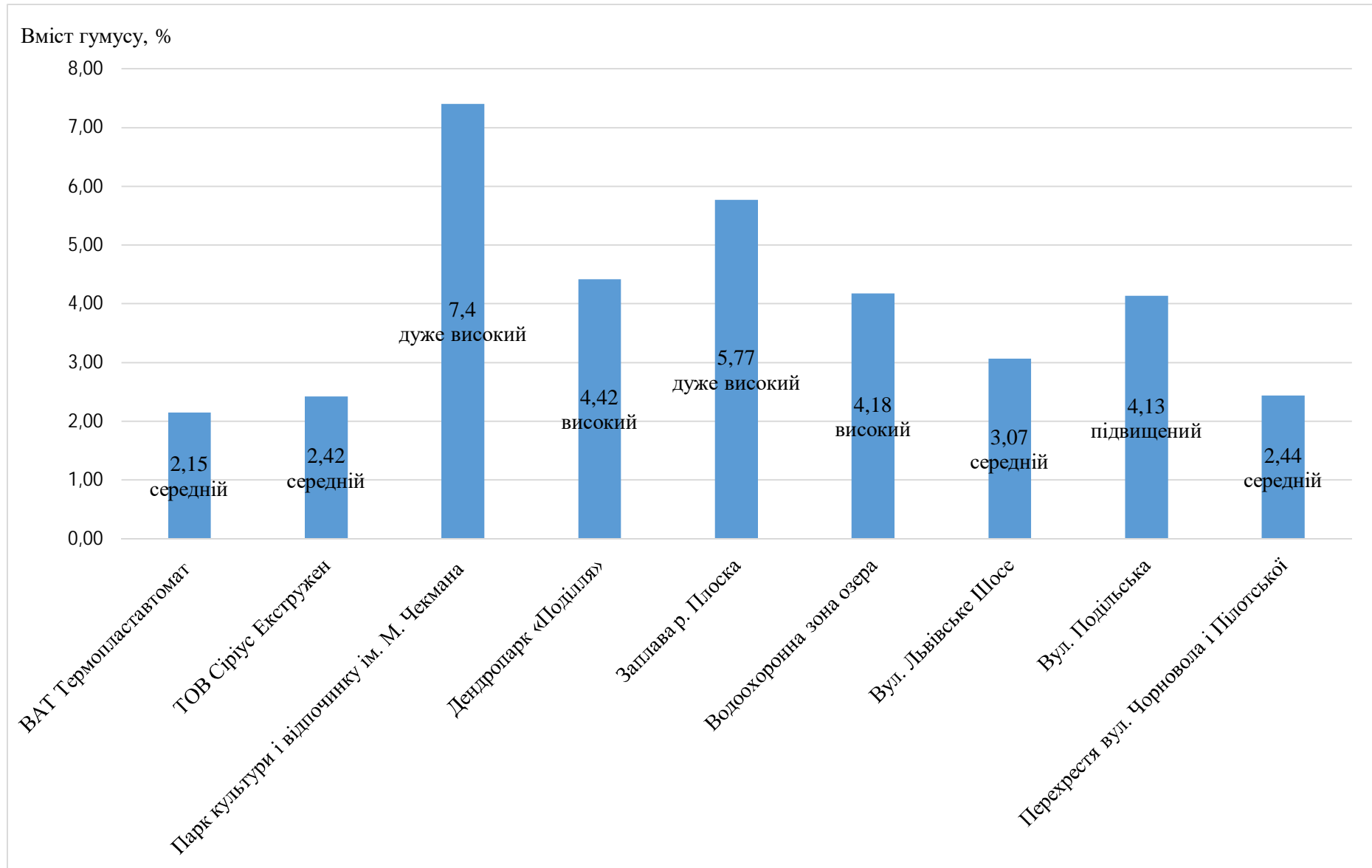

Рисунок 2.5 – Вміст гумусу в урбоземах м. Хмельницького

Таблиця 2.2 – Вміст рухомих форм азоту у ґрунтах м. Хмельницького

№ пробної площі	Назва	Азот (мінеральний), мг/100 г	Градація ґрунту, [17]	Азот (лужногідролізований), мг/100 г	Градація ґрунту, [17]
1	ВАТ «Термопластавтомат»	0,13	дуже низький	7,8	дуже низький
2	ТОВ «Сіріус Екструзен»	0,70	дуже низький	9,4	дуже низький
3	Парк культури і відпочинку ім. Михайла Чекмана	0,81	дуже низький	22,7	підвищений
4	Дендропарк «Поділля»	1,53	низький	16,5	середній
5	Заплава річки Платої	0,38	дуже низький	16,0	середній
6	Водоохоронна зона озера в мікрорайоні Озерна	1,66	середній	14,0	низький
7	Вул. Львівське шосе	0,58	дуже низький	11,2	низький
8	Вул. Подільська	0,77	дуже низький	11,5	низький
9	Перехрестя вул. Чорновола і вул. Пілотської	0,44	дуже низький	6,2	дуже низький

Водночас вміст лужногідролізованого азоту тісно корелює із вмістом гумусу на відповідних ділянках (коефіцієнт кореляції 0,94). Це свідчить про низьку інтенсивність накопичення азоту через сповільнення мікробіологічних процесів розкладання органічних сполук в умовах міських ґрунтів.

Більшість дослідників відмічають високу забезпеченість урбоземів і слабо порушених ґрунтів фосфором та калієм, де їх вміст може складати відповідно від 100 мг/100 г ґрунту до 200 мг/100 г ґрунту та 40 мг/100 г ґрунту [16]. В урбоземах м. Хмельницького вміст цих сполук є меншим (таблиця 2.3), ніж у літературних джерелах.

Таблиця 2.3 – Вміст рухомих форм фосфору та калію в урбоземах м. Хмельницького

№ пробної площі	Назва	P ₂ O ₅ , мг/100 г	Градація ґрунту за P ₂ O ₅ , [55]	K ₂ O, мг/100 г	Градація ґрунту за K ₂ O, [55]
1	ВАТ «Термопластавтомат»	10,9	підвищений	11,7	підвищений
2	ТОВ «Сіріус Екструджен»	6,0	середній	20,6	дуже високий
3	Парк культури і відпочинку ім. Михайла Чекмана	20,1	дуже високий	13,0	високий
4	Дендропарк Поділля	15,9	високий	19,5	дуже високий
5	Заплава річки Плоскої	7,1	середній	29,3	дуже високий
6	Водоохоронна зона озера в мікрорайоні Озерна	34,4	дуже високий	65,1	дуже високий
7	Вул. Львівське шосе	41,6	дуже високий	32,3	дуже високий
8	Вул. Подільська	19,5	високий	19,2	дуже високий
9	Перехрестя вул. Черновола і вул. Пілотської	17,9	високий	28,5	дуже високий

Але вони є достатніми і відповідають середньому, високому та дуже високому рівням забезпеченості ґрунтів.

2.2.5 Водойми міста Хмельницького – каркас локальної екологічної мережі

Великим ресурсом м. Хмельницького, що сприяє формуванню локальної екомережі, є добре розвинена гідрологічна мережа. Адже саме біля річок, озер, ставків ще збереглися залишки природної рослинності, а отже і тваринний світ. Саме водойми з їх заплавами є каркасом екологічної мережі.

Територія міста характеризується значними ресурсами поверхневих і підземних вод. Поверхневі водні об'єкти м. Хмельницького включають водотоки, що протікають територією міста – річка Південний Буг з притоками (р. Кудрянка, р. Плоска, р. Ліва притока без назви), а також ставки та водосховища, що знаходяться на них.

Всі річки міста мають змішаний тип живлення: навесні поповнюються талими сніговими водами, влітку – дощовими.

Річка Південний Буг перетинає місто з північного заходу на південний схід. В межах міста річка має дві правих притоки та одну ліву. В 1956 році на Південному Бузі введено до експлуатації міське водосховище, яке призначене для відпочинку і промислового водозабезпечення.

Річка Плоска належить до басейну р. Південний Буг і є її правою притокою, належить до категорії малих, а її басейн – до сильно засвоєних.

Річка Самець належить до басейну р. Південний Буг і є її другою правою притокою. Належить до категорії малих, басейн має високий рівень господарського освоєння та еродованості ґрунтового покриву. В межах міста річка має одне водосховище «Ружичнянське» і два ставки «Дубово-1» та «Дубово-2». Водосховище і ставки використовують для риборозведення, любительського риболовства та з рекреаційною метою.

Річка ліва притока без назви належить до басейну р. Південний Буг і є у межах міста її єдиною лівою притокою. На струмку без назви побудовано два ставки: верхній в мікрорайоні міста «Озерна», нижній в мікрорайоні «Лезнево». Ставки використовують для любительського риболовства та з рекреаційною метою.

Вода у поверхневих водоймах і водотоках слабо мінералізована, що характерне для річок верхів'я басейну південного Бугу. Внаслідок достатньої кількості опадів і невисоких середньорічних температур повітря втрати вологи на випаровування несуттєві, а розташування території в межах Верхньобузької височини з відмітками від 380 м до 396 м сприяє швидшому надходженню атмосферних опадів до руслової мережі та формуванню

хімічного складу води з незначною мінералізацією. Підземні води верхів'я басейну, яким належить вагома роль у живленні під час меженого періоду, характеризуються загальною мінералізацією не більше $0,7 \text{ г/дм}^3$.

Відповідно до класифікації О. О. Альокіна поверхневі води м. Хмельницького належать до гідрокарбонатного класу групи кальцію. Вміст іонів HCO_3^- для всіх річок міста є домінуючим (від 193 мг/дм^3 до 500 мг/дм^3 , середньорічний – до 290 мг/дм^3) та змінюється несуттєво.

Вміст сульфат-іонів SO_4^{2-} складає від 15 мг/дм^3 до 100 мг/дм^3 із середньорічною концентрацією до 33 мг/дм^3 , а хлоридів – від 15 мг/дм^3 до 109 мг/дм^3 із середньорічною концентрацією – до 31 мг/дм^3 [18].

Домінування в хімічному складі річок м. Хмельницького іонів кальцію (від 20 мг/дм^3 до 200 мг/дм^3 , середньорічне значення – 74 мг/дм^3) теж є характерним фактором для слабкомінералізованих річок з переважно сніговим та дощовим живленням.

Середньорічний вміст іонів магнію складає 22 мг/дм^3 (від 7 мг/дм^3 до 71 мг/дм^3), натрію – 30 мг/дм^3 (від 9 мг/дм^3 до 147 мг/дм^3), калію – до 10 мг/дм^3 (від 2 мг/дм^3 до 38 мг/дм^3).

Поверхневі води Південного Бугу вирізняються високою насиченістю розчиненим киснем – від 5 мг/дм^3 до 16 мг/дм^3 , проте улітку вміст розчиненого O_2 зменшується і коливається в межах від 4 мг/дм^3 до 5 мг/дм^3 , що обумовлюється його витратами на окиснення органічних речовин на фоні зменшення розчинності з підвищенням температури, а також антропогенним чинником [18]. У поодиноких випадках фіксувалось як зниження вмісту кисню до 4 мг/дм^3 , так і катастрофічне його падіння до межі від 1 % до 2 % (зима, 2015 р.).

Територія міста належить до гідрогеологічної області Волино-Подільського артезіанського басейну. Головні водоносні горизонти знаходяться у протерозойських і крейдових відкладах. Фаціальна різноманітність неогенових відкладів, зокрема наявність водонепроникних шарів глини, не сприяють накопиченню в них значних запасів води. Окрім

того, неогенові породи дрениуються річками і балковими водотоками. Хоча водоносний комплекс четвертинних відкладів теж малопотужний, більшість криниць експлуатує саме його. Водонепроникні неогенові глини сприяють розвантаженню вод четвертинних відкладів у вигляді численних джерел. Як свідчать гідрогеологічні дослідження, між усіма водоносними горизонтами існує тісний взаємозв'язок, який проявляється у постійному водообміні, а це вимагає жорсткого контролю за станом поверхневих вод.

Забезпечення функціонування урбосистеми м. Хмельницького суттєво впливає на підземні води. Перші свердловини до четвертинних відкладів були тут пробурені на межі XIX-XX століть. У 40-х рр. XX ст. діяло 5 свердловин і 1 була в резерві. На межі XX–XXI ст. кількість свердловин зросла до 187, їхня глибина сягає 200 м. Зменшення обсягів використання води промисловими підприємствами з другої половини 90-х рр. XX ст. сприяло підвищенню рівнів підземних вод по всіх водоносних горизонтах на 0,05–2,70 м [19].

Водночас, найбільші наслідки має не водозабір сам по собі, а господарська діяльність у річкових долинах. О. Колтун виділяє такі негативні чинники [19]: спорудження ставків, меліорація перезволожених і заболочених земель, видобування корисних копалин і різні види будівництва.

Річки Хмельниччини мають незначний нахил русла, повільну течію і тому їх використовують для розведення риби, водоплавної птиці, що обумовило давні традиції на Верхньому Побужжі ставкового господарства. Це спричиняє значну зарегульованість Південного Бугу та його приток і сприяє зникненню русла, постійному знаходженню під водою заплави (вона має затоплюватись періодично), зростанню заболочених ділянок, підняттю рівня ґрунтових вод, що спричинює підтоплення прилеглих до ставків земель і розвиток несприятливих інженерно-геологічних процесів.

Осушення заплави Південного Бугу у межах міста почалось з 30-х років XX ст. З 1956 р. запрацювала Південнобузька осушувально-зрошувальна система [20]. Згодом меліоровано також заплави приток

Південного Бугу, наприклад, станом на 1981 р. гирлові ділянки Пласкої, Самця і безіменної лівої притоки Південного Бугу були осушені, на заплаві Пласкої і Південного Бугу споруджені канали, а Самець і безіменна притока розчищені, заглиблені, розширені й спрямлені [21]. Сьогодні осушувальна система не використовується, а заплава річки активно забудовується.

Зміна людиною рівня ґрунтових вод впливає на заболочення і підтоплення. Хоча площа заболочених земель значно скоротилася за останні 60 років, частково осушено заплави Південного Бугу і Пласкої, що дало можливість використати під забудову раніше не придатні для цього землі, проте поступово перетворюються на болота деякі ставки та заболочуються прилеглі до ставків землі [22].

2.2.6 Зелені зони як основа екологічної мережі міста

Згідно з геоботанічним районуванням місто Хмельницький належить до Старокостянтинівсько-Уланівського району Старокостянтинівсько-Білоцерківського округу грабово-дубових лісів, остепнених лук, лучних степів і знаходиться на межі з Північноподільським (Теофіпольсько-Ярмолинським) округом лучних степів та дубових лісів [23].

На території міста Хмельницького виявлено такі типи рослинності як лісова, лучна, болотна, водна та прибережно-водна, рудеральна та сегетальна. Закономірності її розподілу зумовлені рельєфом території, едафічними умовами, фізико-географічним положенням [24].

Зелена зона міста представлена умовно-природними ландшафтами, які збереглися у межах Хмельницького та його околиць, а також штучними зеленими насадженнями (парками, скверами, алеями та ін.), які позитивно впливають на стан навколишнього природного середовища і є показником екологічного благополуччя. Кількість і якість зелених насаджень – визнаний міжнародний індикатор відповідності міста принципам стійкого розвитку. Вона максимально оптимізує природне середовище.

Сьогодні на перший план виходить екологічне значення зеленої зони міста як каркасу його локальної екомережі.

Закономірності розподілу рослинності зумовлені рельєфом території, едафічними умовами, фізико-географічним розташуванням та господарюванням людини. Безумовно, рослинний покрив міста далекий від того первинного вигляду, який він мав у минулі часи. Проскурів на час заснування (більше 500 років тому) займав територію, оточену з півночі річкою Південним Бугом, з заходу – його притокою Плоскою, зі сходу та півдня – непрохідним болотом. Рослинний покрив Хмельницького сформувався на базі природних заплавних і надзаплавних лісів Південного Бугу та його приток, а також евтрофних боліт. Проте сьогодні на території міста немає лісів, більшість боліт осушені. Площа сіножатей складає 211 га (2,4 %), пасовищ – 220 га (2,6 %), боліт – 20 га (0,2 %), ярів – 5 га (0,1 %) [25]. Зелену зону Хмельницького утворюють переважно штучні насадження, і лише на околицях та в заплавах річок трапляються залишки природної рослинності. В цілому рослинний покрив міста дуже фрагментований – розділений на окремі ділянки, оточені тротуарами, автомобільними та залізничними шляхами, будівлями тощо.

Найбільш урбогенно змінений рослинний покрив у правобережній надзаплавній терасі Південного Бугу, що включає територію мікрорайонів Гречани, Центр, Раково. Найменше трансформований рослинний покрив північно-східних та південно-східних околиць міста. На місці природних заплавних та листяних лісів у теперішній час на території міста зростає лучна (суходільна), болотна, агрокультурна та рудеральна рослинність. Деревна рослинність зосереджена в центральній (парки, сквери) та північно-східній (дендропарк) частинах міста і тільки незначна її частка трапляється у районах сучасної багатоповерхової забудови [25].

Згідно з [26] міські зелені насадження за функціональними ознаками діляться на три групи:

– загального користування – зелені насадження, які розташовані на території загальноміських і районних парків, спеціалізованих парків, парків культури та відпочинку; на територіях зоопарків та ботанічних садів, міських садів і садів житлових районів, міжквартальних або при групі житлових будинків; скверів, бульварів, насадження на схилах, набережних, лісопарків, лугопарків, гідропарків і інших, які мають вільний доступ для відпочинку;

– обмеженого користування – насадження на територіях громадських і житлових будинків, шкіл, дитячих установ, вищих та середніх спеціальних навчальних закладів, профтехучилищ, закладів охорони здоров'я, промислових підприємств і складських зон, санаторіїв, культурно-освітніх і спортивно-оздоровчих установ та ін.;

– спеціального призначення – насадження транспортних магістралей і вулиць; на ділянках санітарно-захисних зон довкола промислових підприємств; виставок, кладовищ і крематоріїв, ліній електропередач високої напруги; лісомеліоративні, водоохоронні, вітрозахисні, протиерозійні, насадження розсадників, квітникарських господарств, пришляхові насадження в межах населених пунктів.

Інвентаризацію зелених насаджень міста в останні десятиліття (за виключенням центральної частини) не проводили. У 2006 році згідно з даними Комунального підприємства з зеленого будівництва та благоустрою м. Хмельницького площі, зайняті зеленими насадженнями, становили біля 1986,28 га, зараз – 1725,57 га (згідно з «Проектом схеми комплексного озеленення території міста» [27]). Зелені насадження загального користування у м. Хмельницькому відповідно до даних Проекту коригування (внесення змін) генерального плану займають площу 112, 27 га [28].

В таблиці 2.4 наведені площі зелених насаджень загального користування станом на 1.11.2018 р. (за даними Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста виконавчого комітету Хмельницької міської ради).

Таблиця 2.4 – Зелені насадження загального користування (існуючі)

№ з/п	Найменування об'єктів	Площа (га)
1	Парк ім. І.Франка	1,96
2	Дендропарк «Поділля» (в т. ч. Меморіал Слави)	36,33
3	Парк «Подільський»	6,80
4	Парк «Заріччя»	4,34
5	Парк імені Михайла Чекмана	55,27
6	Парк «Ракове»	4,00
7	Парк «Молодіжний»	3,99
8	Парк «Плоскирів»	1,20
9	Лугопарк (вул. Старокостянтинівське шосе – вул. Трудова)	38,06
10	Сквер ім. Т.Г. Шевченка	4,60
11	Сквер «Ангел скорботи»	0,32
12	Сквер «Вічний вогонь»	0,65
13	Сквер Слави	0,35
14	Сквер ім. В. Івасюка	1,91
15	Сквер ім. К. Скрябіна	0,08
16	Сквер на Привокзальній площі	1,30
17	Сквер при вході до Парку культури та відпочинку ім. М. Чекмана	3,53
18	Сквер на розі вул. С. Бандери та вул. Зарічанської	0,77
19	Сквер на вул. Соборній	0,48
20	Сквер на вул. Тернопільській	0,80
21	Сквер на провулку Панаса Мирного	0,13
22	Сквер по вул. Залізняка	0,10
23	Сквер на вул. Львівське шосе	1,82
24	Сквер «Пам'яті героїв та жертв Чорнобиля»	0,30
25	Сквер на розі вул. Федунця та проспекту Миру	0,42
26	Паркова зона уздовж струмка на вул. Інститутській	1,38
27	Парк на вул. Курчатова	0,98
28	Парк на р. Кудрянка	55,13
29	Набережна та бульвари	1,28
Всього		226,13

Враховуючи, що чисельність населення міста становить 265583 жителів, то на одного хмельничанина припадає 8,51 м² зелених насаджень загального користування.

За міжнародними нормами, цей показник має бути не меншим 20,4 м² [29]. Таким чином, кількість зелених насаджень загального користування, що припадає на одного мешканця, є значно меншою і складає 42 % від нормативу.

На сьогодні дефіцит зелених насаджень загального користування у місті згідно з даними діючого генерального плану складає 226 га [28]. І хоча щороку висаджується до 3000 молодих дерев, водночас значні території потребують додаткових насаджень, особливо в заплавах Південного Бугу, Самця, Плоскої, біля озер, вздовж автомобільних доріг, вулиць, у дворах будинків тощо.

Для подолання дефіциту зелених насаджень в Проекті коригування (внесення змін) генерального плану міста передбачено збільшення території зелених насаджень загального користування (таблиця 2.5).

Таблиця 2.5 – Зелені насадження загального користування (проектовані)

№ з/п	Об'єкт	Площа, га
1	2	3
1	Парк «Острів закоханих»	2,60
2	Парк «Зарічний»	27,0
3	Спортивний парк «Прибузький»	55,53
4	Парк «Озерний»	24,50
5	Парк у мікрорайоні «Відрадний»	2,61
6	Парк на вул. Чеботарьова	3,70
7	Парк на вул. Старицького	4,00
8	Сквер на вул. Львівське шосе – вул. Молодіжна	2,05
9	Парк уздовж струмка в районі вул. Гончарова (ПЗС)	5,00
10	Парк у мікрорайоні Лезневе	3,56
11	Сквер на вул. Народної Волі	0,60
12	Сквер на вул. Лісовій	0,20
13	Сквер на вул. Вокзальна – вул. Проскурівського підпілля	0,16
20	Сквер між вул. Тернопільська та вул. Львівське шосе	0,40
21	Сквер на вул. Гастелло	2,70

Кінець таблиці 2.5

1	2	3
22	Сквер на вул. Перемоги	0,51
25	Сквер на вул. Спортивна	0,08
26	Парк Надії	12,70
27	Сквер на вул. Заводська	0,06
28	Лісопарк	39,14
29	Парк «Дубовий гай»	17,28
30	Парк на вул. Привітна	2,60
31	Сквер на вул. Привітна	0,33
32	Сквер на вул. Волочиській	1,14
33	Сквер на вул. Польова	0,76
34	Сквер на вул. Леа Качинського	0,82
35	Сквер на вул. Пілотська	0,18
36	Сквер на вул. Повстанська	0,28
37	Сквер «Військовий»	1,43
38	Сквер на вул. Гайова	0,11
40	Сквер на вул. Проектна, 17	1,30
41	Парк на вул. Івана Богуна	8,53
Разом		221, 86

Збільшення площі зелених насаджень за рахунок проєктованих ділянок до 444,31 га дозволить підвищити показник забезпечення зеленими насадженнями загального користування на одного мешканця до 16,73 м², що відповідає 82 % норми.

Більшість парків м. Хмельницького створені на базі природної рослинності: дубово-грабових лісів; рослинності заплав річок. В межах парків трапляються ділянки, які формувались на базі інтразональної рослинності (наприклад, вільшняки, які представляють болотну рослинність). Окремим прикладом є парк Заріччя, який створений на основі фруктових садів. Також до зелених насаджень загального користування належать міська набережна, розташована вздовж берегової лінії р. Південний Буг.

Недостатньо озеленена у місті багатоквартирна забудова. Зелені насадження обмеженого користування у м. Хмельницькому мають загальну площу 1272,7 га. Інформація про деякі з них наведена в таблиці (таблиця 2.6).

Таблиця 2.6 – Зелені насадження обмеженого користування

Зелені насадження обмеженого користування	Площа, га	% озеленення
Насадження багатоквартирної забудови	4,19	5,7
Насадження територій закладів освіти	73,00	40,7
Насадження територій закладів охорони здоров'я	16,5	35,10
Насадження ділянок спортивних майданчиків та фізкультурно-оздоровчих споруд	2,7	18,8
Насадження територій промислових підприємств	77,2	10

Зелені насадження спеціального призначення займають у м. Хмельницькому 201,10 га (таблиця 2.7).

Таблиця 2.7 – Зелені насадження спеціального призначення

Зелені насадження спеціального призначення	Площа, га
Насадження на магістралях і вулицях	77,00
Насадження вздовж залізниці	23,00
Насадження кладовищ	69,20
Насадження санітарно-захисних зон	31,9
Всього:	201,10

Парки, сквери, алеї, озеленені вулиці і площі, насадження обмеженого користування та спеціального призначення пов'язані між собою за рахунок зелених смуг заплавл річок, придорожніх смуг. За рахунок «зелених клинів» вони з'єднуються з насадженнями лісопаркового поясу околиць міста, і далі, за межами міста, – з елементами екомережі Хмельницької області. Це забезпечує єдність екосистем.

Таким чином, зелена зона є каркасом локальної екологічної мережі міста Хмельницького. Вона дозволяє тваринам пересуватися, рослинам – займати нові території. Якщо для птахів подолати місто не є суттєвою проблемою, то тварини, які пересуваються по поверхні землі, практично не можуть його перетнути. Урбанізація, знищуючи залишки природи у містах, призводить до того, що вони стають свого роду «дірками» в екологічній

мережі, пересування тварин через які вже неможливо. Не здатні обмінюватися генетичним матеріалом і рослини. Все це викликає фрагментацію екосистем. Складові зеленої зони міста, які відзначаються найбільшим біорізноманіттям, можуть слугувати ключовими територіями (ядрами) локальної екомережі Хмельницького. Це насамперед території природно-заповідного фонду.

2.2.7 Природно-заповідний фонд

Природно-заповідний фонд України відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» [30] складають ділянки суші і водного простору, природні комплекси та об'єкти яких мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність і виділені з метою збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення фонового моніторингу навколишнього природного середовища. У зв'язку з цим законодавством України природно-заповідний фонд охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання. Україна розглядає цей фонд як складову частину світової системи природних територій та об'єктів, що перебувають під особливою охороною.

На землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням (стаття 7) [30].

Станом на 1.01.2018 р. природно-заповідний фонд міста Хмельницького нараховує 10 природно-заповідних територій загальною площею 188,549 га, що становить 2,03 % від площі міста (таблиця 2.8).

Таблиця 2.8 – Природно-заповідний фонд міста Хмельницького

№ з/п	Категорії природно-заповідних територій / назва, адреса заповідного об'єкту	Кількість, од.	Площа, га	% від загальної площі	Рік заповідання
Ботанічні пам'ятки природи:		5	0,56	0,31	
1	Бук червоний (вул. Гагаріна, 3)		0,01		1969
2	Бук червоний (вул. Героїв Майдану, 24)		0,01		1969
3	Горіх чорний (вул. Пилипчука, 5)		0,02		1977
4	Липа (вул. Грушевського, 64)		0,02		1977
5	Алея каштана (вул. Чорновола, 24)		0,50		1977
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва:		3	149,45	81,79	
6	Парк імені Михайла Чекмана		140,45	76,87	1975
7	Сквер імені Т.Г. Шевченка		4,7	2,57	2001
8	Заріччя		4,3	2,35	2004
Дендропарки:		1	36,33	19,27	
9	Поділля		36,33	19,27	1969
Ботанічні сади:		1	2,21	1,17	
10	Ботанічний сад Хмельницького національного університету	1	2,21	1,17	2009
Разом		10	188,55	100,0	

Серед категорій природно-заповідного фонду у місті Хмельницькому є 5 ботанічних пам'яток природи, 3 парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва: «Парк імені Михайла Чекмана», «Сквер імені Т.Г. Шевченка», «Заріччя», дендропарк «Поділля» та Ботанічний сад Хмельницького національного університету. За статусом природно-заповідні території та об'єкти міста Хмельницького належать тільки до місцевого значення [31].

За кількістю у природно-заповідному фонді міста Хмельницького переважають пам'ятки природи. Найбільшу площу серед усіх природно-заповідних територій міста Хмельницького займає парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва «Парк імені Михайла Чекмана», площа якого складає близько 77 % від загальної площі природно-заповідного фонду міста. Парк є не тільки найбільшою природно-заповідною територією міста

Хмельницького, але й найбільшим парком-пам'яткою садово-паркового мистецтва у Хмельницькій області [32].

Бук червоний – ботанічна пам'ятка природи місцевого значення. Знаходиться на вул. Гагаріна, 3. Площа – 0,01 га. Охороняються чотири дерева бука європейського пурпурнолистого культивара (*Fagus sylvatica* L. 'Atropunicea'), які зростають перед будівлею, де нині працює Хмельницька міська рада та міськвиконком (рисунок 2.6).

Рисунок 2.6 – Буки європейські пурпурнолистого культивара (вул. Гагаріна, 3)

Сама будівля (1904 р.) є пам'яткою архітектури та історії місцевого значення міста Хмельницького, у ній розташовувалось Проскурівське реальне училище, назване на честь спадкоємця престолу Цесаревича Олексія – Олексіївським [33]. Деревина мають такі біоморфологічні параметри (в порядку справа наліво): діаметри стовбурів – 116 см; 68 см; 101 см і 102 см;

висота – від 16 м до 18 м.

Бук червоний – ботанічна пам'ятка природи місцевого значення. Знаходиться на вул. Героїв Майдана, 24. Площа – 0,01 га. Охороняються два дерева бука європейського пурпурнолистого культивара (*Fagus sylvatica* L. 'Atropunicea'). Деревина мають діаметри стовбура 60 см та 75 см; висоту – 14 м і 15 м.

Ці буки посаджені на вулицях міста 1904 року. У той час міським головою був Генріх Дубецкой, який проводив інтенсивний благоустрій міста: облаштувалися тротуари, мостилась бруківка, висаджувалися дерева і кущі. Саме в цей період привезли і молоді саджанці дерев бука – 12 з них посадили на Старобульварній вулиці (нині вул. Гагаріна) і 12 – на вулиці Мільйонній (нині вул. Героїв Майдану). З усіх буків збереглося шість, які рішенням № 358-р Хмельницького облвиконкому від 22.10.1969 р. заповідано. Історичні довідки свідчать, що вік дерев на сьогодні складає від 115 до 120 років. Великий розмір буків на вул. Гагаріна, їх кремезний вигляд та задовільний стан в умовах урбоєкосистеми, свідчать про більший вік цих рослин. Можливо, вони були посаджені вже у дорослішому віці (практика посадки таких рослин була поширена на Поділлі ще у ХІХ ст.) [33].

Горіх чорний – ботанічна пам'ятка природи місцевого значення. Знаходиться на вул. Пилипчука, 5. Заповіданий рішенням Хмельницького обласного виконавчого комітету від 14.07.1977 р. № 213. Площа – 0,02 га. Охороняється дерево горіха чорного (*Juglans nigra* L.) з діаметром стовбура 105 см, висотою – близько 17 м, вік – близько від 120 до 130 років. Дерево має кремезний стовбур, розлогу крону, рясно плодоносить (рисунок 2.7).

Липа – ботанічна пам'ятка природи місцевого значення. Знаходиться на вул. Грушевського, 64. Охоронний режим встановлено рішенням Хмельницького обласного виконавчого комітету від 14.07.1977 р. № 213. Площа – 0,02 га (рисунок 2.8). Охороняються два дерева липи європейської (*Tilia europaea* L.), які зростають на відстані 1,5 м одне від одного і межують з парканом.

Рисунок 2.7 – Горіх чорний (вул. Пилипчука, 5)

Рисунок 2.8 – Древа липи європейської (вул. Грушевського, 64)

Діаметри стовбурів – 106 см та 96 см; висота – 22 м і 23 м. Вік – понад 150 років. Вулиця Грушевського (первинна назва – Комерційна) прокладена згідно плану забудови міста 1824 року. Вздовж неї були виділені земельні ділянки під забудову для заможних верств населення міста (переважно промисловців та купців, які займалися «комерцією»). Двоповерховий будинок із красивими кованими балконами, біля якого знаходиться пам'ятка природи, був побудований на початку ХХ ст.; у ньому знаходилися переважно державні установи [33], нині – управління охорони здоров'я Хмельницької міськради.

Алея каштана – ботанічна пам'ятка природи місцевого значення. Знаходиться на вул. Чорновола, 24 (територія ПрАТ «Хмельпиво»). Охоронний режим встановлено рішенням Хмельницького облвиконкому від 14.07.1977 р. № 213. Площа – 0,5 га. Свою історію пивзавод у м. Проскуріві розпочав 1898 року, коли відомий пивовиробник Поділля, дворянин Подільської губернії Леон Генріхович Кляве отримав дозвіл на перебудову пивоварного заводу на Новому Плані (навпроти залізничного вокзалу). Наприкінці 1901 р. завод випустив першу продукцію. Пиво та солод Проскурівського пивзаводу вважали одними із найкращих у Подільській губернії і відзначали на виставках. Підприємство займало цілий квартал, на території якого, крім виробничих споруд, був закладений чудовий парк. До наших днів збереглися майже всі споруди старого заводу, славетні традиції якісного пивоваріння та старі насадження, які є ботанічною скарбничкою міста [33].

На території пам'ятки природи охороняється алея гіркокаштана звичайного (*Aesculus hippocastanum* L.) в кількості 74 (40+34) дерева та інші понадстолітні дерева. Гіркокаштани зростають також біогрупами і поодинокі, – особливо вирізняється біогрупа гіркокаштан звичайного, яка посаджена колом в кількості 6 особин (1 дерево загинуло). Деревина має здоровий вигляд, рясно плодоносить, діаметр стовбура найбільшого становить 90 см (рисунок 2.9).

Рисунок 2.9 – Алея гіркокаштана звичайного (вул. Чорновола, 24)

Серед насаджень є кілька понадстолітніх ясенів звичайних (*Fraxinus excelsior* L.), де діаметр стовбура найбільшого дерева - близько 60 см; клена гостролистого (*Acer platanoides* L.) з найбільшим діаметром стовбура 70 см. Вирізняється рядова посадка граба звичайного (*Carpinus betulus* L.): найбільший діаметр стовбура – 48 см, висота дерев сягає від 18 м до 24 м.

Особливу наукову дендрологічну цінність пам'ятки природи становлять: 6 дерев сосни чорної (*Pinus nigra* Arn.): діаметри стовбура (в порядку справа наліво) – 42 см, 46 см, 43 см, 41 см, 44 см і 41 см; висота дерев – від 16 м до 17 м, зростають на крутому схилі (рисунок 2.10); особина ясеня звичайного плакучого культивара (*Fraxinus excelsior* L. 'Pendula'): діаметр стовбура 61 см, висота – 14 м; старезна черемха звичайна (*Padus avium* Mill.), яка має подвійний стовбур з діаметрами 55 см та 25 см [32].

Пам'ятки природи міста Хмельницького мають важливе наукове (дендрологічне, інтродукційне), природоохоронне, естетичне, еколого-виховне, рекреаційне, пізнавальне значення та цінність спадку [32].

Рисунок 2.10 – Ряд сосни чорної (вул. Чорновола, 24)

Парк імені Михайла Чекмана – парк-пам’ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення. Розташований у мікрорайоні «Гречани», на його території річка Плоска впадає у Південний Буг. Колишні назви парку – «Комсомольський» (з 1948 р.), «Хмельницький парк імені 50-річчя Жовтня» (з 1967 р.), «Міський парк культури та відпочинку імені 50-річчя Жовтня» (з 1993 р.), «Парк імені 500 річчя м. Хмельницького» (з 1998 р.); сучасна назва – «Парк імені Михайла Чекмана» (з 2008 р. – дотепер).

Заповідний статус парк отримав рішенням Хмельницького облвиконкому від 5.05.1975 р. № 132, тоді було заповідано 60,0 га його території. Рішенням четвертої сесії Хмельницької обласної ради від 16.12.1998 р. № 13 парк отримав нову назву «Парк імені 500 річчя м. Хмельницького» і його площу розширено до 140,45 га [32, 34]. На сьогодні, з 140,45 га площі цієї природно-заповідної території міста, 55,27 га – це безпосередньо паркова зона, решта – акваторія Хмельницького водосховища з островом на ньому.

Парк закладено 17 жовтня 1948 р., на першому недільнику в парку, де працювало понад 1,5 тисяч переважно комсомольців. Тоді, на болотистому заміському пустирі, було прокладено перші канали, висаджено першу тисячу дерев і кущів. За весь час у парку проведено великий комплекс гідро- і агротехнічних, будівельних, ландшафтно-архітектурних і озеленювальних робіт. Побудовано венеціанський місток через річку Плоску, який прикрасив центральний вхід у парк, мережу штучних осушувальних каналів з місточками; розширено русло річки Плоскої та її береги укріплено бетонними плитами; встановлено павільйони, атракціони; споруджено літній театр, музичну естраду, човнову станцію, спортивні, розважальні і торгівельні майданчики, дитяче містечко з роботами народного художника України М.І. Мазура; облаштовано систему доріжок з освітленням, лавами, смітєвими урнами, алеї, клумби, рабатки, посаджено тисячі деревних і трав'яних рослин.

1998 року у парку розпочав свою історію зоологічний куток, коли його мешканкою стала ведмедиця Аліса. Нині тут є й лебеді, дикі качки, павичі, голуби, лисиці, собаки, коти, кролі, кози, нутрії, морські свинки, шиншили та інші тварини. У парку в різні пори року та у різний час доби можна спостерігати понад 150 видів птахів.

На території парку зростає понад 100 видів та культиварів, переважно місцевих деревних рослин. Серед насаджень парку є й чимало інтродуцентів, серед них: ялина колюча, тис ягідний та туя західна різноманітних культиварів, гортензія деревовидна, слива Піссарда, горобина проміжна, катальпа гібридна, різні види кленів, горіхів та ін. [34].

Хмельницьке водосховище розташоване в межах заплави р. Південний Буг. Максимальна ширина сягає 700 м, середня – 540 м, максимальна глибина – до 5 м, середня – до 3,5 м. Тип водосховища – руслове, регулювання стоку – сезонне, повний об'єм – 2,8 млн м³. Є важливою складовою ландшафту міста Хмельницького, виконує рекреаційні, естетичні, господарські та природоохоронні функції [32].

Парк є улюбленим місцем відпочинку хмельничан та гостей міста. Тут проводяться різні міські свята, спортивні та культурні розваги і квести. Детальніше дивись підрозділ 3.3.

Сквер ім. Т.Г. Шевченка – парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення. Розташований у центрі м. Хмельницького на площі 4,7 га, обмежується вулицями Володимирською, Героїв Майдану, Грушевського і Проскурівською (рисунок 2.11).

Рисунок 2.11 – Сквер ім. Т.Г. Шевченка

Заповідний статус парк отримав рішенням шістнадцятої сесії Хмельницької обласної ради народних депутатів від 04.04.2001 р. № 10, коли було заповідано 0,47 га його території (тоді вкралася помилка); рішенням двадцять другої сесії Хмельницької обласної ради від 21.03.2002 р. №11 площу парку-пам'ятки розширено до 4,7 га.

Свою історію парк розпочинає з 1895 року, коли проскурівською

міською управою одногосно було схвалено пропозицію організації міського саду на місці Хлібної торгової площі (з 1824 р.) та плацу підрозділів 46-го Дніпровського піхотного полку (з 1888 р., де підпоручиком служив російський письменник Олександр Купрін).

Впродовж 1895-1902 рр. було знесено частину крамниць, сплановано алеї, посаджено дерева, споруджено огорожу. Тодішня влада Проскурова підтримували міський сад у гарному стані. Відомо, що у 1913 р. було виділено значні кошти на облаштування «дитячого саду» (дитячих ігрових майданчиків) і будівництво двох альтанок [33]. Дотепер у парку зростають понадвікові клени гостролисті (*Acer platanoides* L.), гіркокаштани звичайні (*Aesculus hippocastanum* L.), ясени звичайні (*Fraxinus excelsior* L.), липи дрібнолисті (*Tilia cordata* Mill.), ялина звичайна і клен-явір (*Acer pseudoplatanus* L.), посаджені саме у ті часи [32].

Парк зазнав кілька реконструкцій: 1930-ті, 1950-ті, кінець 1960-х – початок 1970-х, друга половина 1980-х – початок 1990-х, 2009-2011 рр. Після однієї з реконструкцій парк почали іменувати сквером, хоча за існуючими класифікаційними нормами України потребує віднесення до категорії парків.

2008 року колективом кафедри ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства та урбоекотології Національного лісотехнічного університету України (керівник – проф. В.П. Кучерявий, м. Львів) виконано науково-дослідну роботу «Проект реконструкції насаджень скверу ім. Т.Г. Шевченка у м. Хмельницькому».

Сучасну назву сквер отримав 1992 року, коли на його території було відкрито пам'ятник Т.Г. Шевченку (до цього часу сквер носив ім'я М. Коцюбинського). Основними ландшафтно-композиційними елементами парку є пам'ятник Т.Г. Шевченку, будівля однойменного кінотеатру, каскад фонтанів та дитячий майданчик з металевими скульптурами народного художника України М.І. Мазура.

У парку зростає 49 видів та форм деревно-кущових рослин, серед них: ялини звичайна (*Picea abies* L.), колюча (*Picea pungens* Engelm.) та канадська

(*Picea canadensis* Britt.); ялівці звичайний (*Juniperus communis* L.) та козацький (*Juniperus sabina* L.); кипарисовик Лавсона (*Chamaecyparis lawsoniana* (A. Murr.) Parl.), софора японська (*Sophora japonica* L.), яблуня Недзвецького (*Malus niedzwetzkyana* Dieck), кизильник чорніючий (*Cornus mas* L.), багрянник японський (*Gercidiphyllum japonicum* Sieb. Et Zucc.), півонія деревовидна (*Paeonia suffruticosa* Andr.), керія японська (*Kerria japonica* (L.) DC.), барбарис Тунберга (*Berberis vulgaris* L.), горобинник горобинолистий (*Sorbaria sorbifolia* (L.) A.Br.) та ін. [34, 35].

Парк є улюбленим місцем відпочинку хмельничан, особливо молоді та дітей, тут часто влаштовуються різні свята, концерти, дискотеки. Має велике рекреаційне, естетичне, освітньо-виховне значення.

Парк «Заріччя» – парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення. Розташований у мікрорайоні «Виставка» міста Хмельницького, обмежений вулицями Свободи, Зарічанською, Перемоги та проспектом Миру.

Дев'ятнадцята сесія Хмельницької міської ради від 21.02.2001 р. своїм рішенням № 40 надала зеленій зоні з залишками старого яблуневого саду серед щільної забудови мікрорайону статус парку з назвою «Заріччя» (ініціатор – депутат міської ради Т.В. Виговська). Парк заповіданий рішенням одинадцятої сесії Хмельницької обласної ради від 30.03.2004 р. № 22-11/2004. Площа – 4,3 га.

На території парку «Заріччя» відсутні архітектурно-планувальна структура та малі архітектурні форми. Асфальтованою дорогою він розділений на західну та східну частини, тут є чимало стихійних стежок та доріжок (рисунки 2.12). Являє собою суцільний масив деревних рослин віком від 40 до 60 років, часто дерева висаджені рядами. У насадженні переважають яблуня домашня (*Malus domestica* Borkh.), черешня (*Cerasus avium* (L.) Moench.), вишня звичайна (*Cerasus vulgaris* Mill.), горіх грецький (*Juglans regia* L.), робінія псевдоакація (*Robinia pseudoacacia* L.), трапляються ясен звичайний (*Fraxinus excelsior* L.) і я. зелений (*F. viridis*

Michx.), клен гостролистий (*Acer platanoides* L.), клен-явір (*Acer pseudoplatanus* L.) та клен ясенелистий (*Acer negundo* L.), липа дрібнолиста (*Tilia cordata* Mill.), алича (*Prunus divaricata* Ledeb.).

Рисунок 2.12 – Паркові алеї

Серед кущів зустрічається дерен криваво-червоний (*Swida sanguinea* (L.) Opiz), таволга середня (*Spirea media* Shmidt.), сніжногідник білий (*Symphoricarpus albus* L.), подекуди – дівочий виноград п'ятилисточковий (*Parthenocissus quinquefolia* Planch.). З таволги та свидини висаджено алею та окремі біогрупи. З хвойних рослин зростає поодиноке дерево ялини звичайної (*Picea abies* L.) віком близько 15-ти років. Спостерігається самосів черешні, робінії, аличі, горіха.

Тут гніздиться численне птаство. Це улюблене місце відпочинку місцевих жителів. У парку є чимало місць нерегульованої рекреації (місця від

вогнищ, для сидіння, сміття). Парк має санітарно-гігієнічне, рекреаційне, еколого-виховне значення.

Дендропарк «Поділля» – дендрологічний парк місцевого значення. Розташований у м. Хмельницькому за Меморіалом Слави (проспект Миру, 105) і тягнеться вздовж автошляху на м. Старокостянтині. Заповідний статус отримав розпорядженням виконкому обласної ради депутатів трудящих від 30.01.1969 р. за № 72-р. Сьогодні його площа складає 36,3295 га.

Дендропарк створений у 1964 році обласною сільськогосподарською виставкою, яка працювала в обласному центрі на розі проспекту Миру і Старокостянтинівського шосе. У павільйонах експонувались досягнення землеробства й тваринництва, а лісівники вирішили продемонструвати багатство дендрофлори закладкою дендрологічної колекції у відкритому ґрунті на ділянці площею 30 га. Ентузіастами її створення стали працівники лісової галузі О.М. Гуляк, Г.М. Целукіна та П.Й. Барташук. Сюди звозили саджанці з ботанічних садів та розсадників України, Молдови; вирощувались екзоти з насіння, зібраного у старовинних парках області. За декілька років було сформовано дендрологічну колекцію, яка нараховувала більше 420 таксонів (видів та культиварів) деревних рослин.

У 1983 р. при вході в дендрологічний парк споруджено Меморіал Слави (автори В. Зноба, В. Громихін, Є. Перехрест) [32, 34].

Нині у дендропарку зростає понад 120 таксонів, серед цінних представників дендрофлори: тис ягідний, кипарисовики горіхоплідний і Лавсона; ялиця кавказька, псевдотсуга Мензіса, тсуга канадська, береза Ермана, бундук канадський, багрянник японський, ведмежий горіх, софора японська, платан західний, тюльпанове дерево та ін.

Гарний вигляд має кам'яниста гірка, прикрашена багатим видовим складом хвойних рослин. Дендропарк став місцем перебування та гніздування багатьох видів птахів. Має наукове інтродукційне, орнітологічне,

природоохоронне, рекреаційне, освітньо-виховне значення. Детальніше дивись підрозділ 3.3.

Ботанічний сад Хмельницького національного університету – ботанічний сад місцевого значення. Розташований у Південно-західному мікрорайоні міста, відмежований вулицями Інститутською, будівлями і гаражним кооперативом. Займає 6,86 га території студентського містечка університету, з них 2,21 га рішенням двадцять четвертої сесії Хмельницької обласної ради від 18.11.2009 р. № 20-24/2009 включено до природно-заповідного фонду України.

Закладений 2003 року на складному урбанізованому ландшафті. У ботанічному саду створено такі експозиційно-колекційні ділянки: Хвойних рослин, Листяних рослин, Долина квітів, Сад єдності, Деканатський березовий гайок; чотири частини Японського саду (Символічний, «Країна знань», «Плин часу», «Країна Японія»), Сад студентської дружби, Сад студентського дозвілля, Сад Слави, Зелена стінка, Розарій, Кам'яниста гірка, Алея магнолій (Алея великих українців), Олімпійський сад. Рослини Червоної книги України та Переліку видів, які охороняються в Хмельницькій області, інтродукуються на ділянці Першоцвітів, у Подільській діброві «Болонський модуль» та Саду папоротей.

Станом на 1.11.2018 року колекції ботанічного саду нараховують понад 1270 таксонів рослин (видів, форм, культиварів, сортів) у кількості близько 32 тис. рослин з різних біогеографічних районів світу.

Має наукове, навчальне, естетичне, рекреаційне, еколого-просвітницьке та еколого-виховне значення [36]. Детальніше дивись підрозділ 3.3.

Охороні природно-заповідних територій та об'єктів м. Хмельницького слід надати цілеспрямованого характеру як у теоретичному, так і практичному аспектах із залученням державних органів влади та місцевого самоврядування, широкого кола громадськості. Суттєвим недоліком природоохоронної справи є недостатній рівень інформованості місцевого населення і, передусім, студентської та учнівської молоді про їх цінність. Для

збереження природно-заповідних територій та об'єктів м. Хмельницького потрібно забезпечити кваліфікований догляд за парками, дендропарком, окремими деревами; виготовити достатню кількість відповідних державних інформаційних знаків із зазначенням статусу об'єкта природно-заповідного фонду України.

Рисунок 2.13 – Експозиції Долини квітів та Японського саду у Ботанічному саду Хмельницького національного університету

Показник заповідності міста Хмельницького становить 1,96 %, який за задовільний вважати неможна. Для порівняння: показник заповідності України – 6,15 %, Хмельницької області – 15,15 %, м. Київа – 14,9 %, м. Тернополя – 12,4 %.

2.2.8 Перспективні природно-заповідні території та об'єкти

2016 року кафедрою екології Хмельницького національного

університету відповідно до регіональної Програми охорони довкілля міста Хмельницького на 2016-2020 роки (рішення п'ятої сесії Хмельницької міської ради від 16.03.2016 року № 31) у частині підготовки наукових обґрунтувань резервування територій для заповідання у місті Хмельницькому, відповідно до договору №1-2016 «Підготовка наукових обґрунтувань для заповідання територій та об'єктів міста Хмельницького» між Хмельницьким національним університетом та Управлінням з питань екології та контролю за благоустроєм міста виконавчого комітету Хмельницької міської ради запропоновано до заповідання 14 територій та об'єктів.

Дендрологічний парк «Юннатівський». Знаходиться у масиві приватної забудови мікрорайону Ближні Гречани міста Хмельницького за адресою пров. Шкільний, 8.

Площа – 2,06 га (відповідно до Державного акту на право постійного землекористування ХМ №0008 від 06.09.1993 року).

ХОЕНЦУМ – це позашкільний навчально-виховний заклад, який реалізовує державну політику в галузі освіти і науки, Концепцію екологічної освіти в Україні, сприяє розвитку творчої особистості учнів і є координуючим центром інформаційно-методичної, природоохоронної, дослідницько-експериментальної роботи педагогів, учнів та юннатів шкіл і позашкільних закладів області.

На сьогодні у структурі ХОЕНЦУМа діє 60 гуртків 23 профілів, якими охоплено близько 1000 юннатів.

ХОЕНЦУМ створений на базі реорганізованої 19 серпня 1992 року, Хмельницької обласної станції юннатів (наказ Хмельницького облуправління освіти від 19 серпня 1992 року № 44), яка діяла в м. Проскурові з 1 серпня 1952 року.

Згідно рішення Хмельницького облвиконкому від 14 жовтня 1976 року № 280 обласна Станція юннатів отримала приміщення на той час вже закритої Хмельницької восьмирічної школи № 12 колишнього приміського

села Гречани. Тут ХОЕНЦУМ розміщується в нинішній час. Будинок школи був збудований у 1913 році місцевим «гречанським» паном і знаменитим лікарем-офтальмологом Сергієм Миколайовичем Полозовим (1876-1937 рр.) – фундатором системи охорони здоров'я Проскурівської округи.

Загальна площа території закладу включає:

- будинки, приміщення і споруди – 0,11123 га;
- газони, доріжки, майданчики та господарський двір – 0,3234 га;
- навчально-дослідні ділянки – 1,51224 га, в т.ч. орна земля – 0,53 га;
- сад з навчальною пасікою – 0,718274 га;
- ягідники – 0,045 га;
- квітники – 0,0576 га.

Для роботи юннатів у закритому ґрунті є стаціонарна навчальна теплиця площею 102,66 м², яка була введена в дію у 2002 році, поряд з нею викопано криницю.

Навчально-дослідні земельні ділянки ХОЕНЦУМа включають ділянки деревних, лікарських, рідкісних і зникаючих рослин; селекційний та виробничий відділи, де запроваджено польову і овочеву сівозміни.

Навчально-дослідна земельна ділянка Хмельницького обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді визнана однією з кращих в Україні. За результатами Всеукраїнського конкурсу-огляду навчально-дослідних земельних ділянок у 2000 році вона посіла II місце, а в 2010 році – стала переможцем (Диплом I ступеню).

У 1994 році на території ХОЕНЦУМ створено навчальну екологічну стежку протяжністю 0,5 км, яка має відповідно оформлений паспорт (наказ управління освіти Хмельницької облдержадміністрації від 25 червня 1999 року №177). На ній обладнано 5 станцій: «Дендрарій», «Рослини лісу», «Пасіка», «Ліки навколо нас», «Червона калина – символ України».

Педагогічний колектив закладу широко використовує екологічну стежку для поглиблення навчального матеріалу програм шкільних предметів природничого напрямку та з метою реалізації різних форм екологічної

освіти. За роки існування екостежки понад 12 тисяч гуртківців Центру брали участь в екскурсіях стежкою, чимало з них доглядають за рослинами на станціях, поповнюють їх новими видами.

Щороку влітку на навчальній екологічній стежці проводяться екскурсії для студентів Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії. Тут кожного року бувають сотні учнів шкіл обласного міста Хмельницького, її відвідують учні та вчителі природничих дисциплін шкіл Хмельницької області та України. Для занять під відкритим небом організовано «зелений клас» з альтанкою.

Дендрологічну складову території ХОЕНЦУМ складають: партерна частина, колекційна ділянка деревних рослин навчально-дослідної земельної ділянки, ділянка Українського саду та плодовий сад.

У партерній частині території ХОЕНЦУМ зростають найстаріші дерева. З боку провулка Шкільного зростає ряд гіркокаштана звичайного (*Aesculus hippocastanum* L.) в кількості 7 дерев (діаметри стовбурів – від 34 см до 54 см, висота – від 8 м до 19 м) з двома липами дрібнолистими (*Tilia cordata* Mill.): діаметри стовбурів – 67 см і 83 см, висота – 18 м і 19 м. Вік цих дерев – близько 80 років.

Ландшафтно-композиційна структура цієї частини території ХОЕНЦУМа вирішена у регулярному стилі і представлена чотирма прямокутними ділянками обсадженими живоплотом з бирючини звичайної (*Ligustrum vulgare* L.).

Серед деревних рослин цих ділянок особливо виділяються ялини звичайні (*Picea abies* L.) в кількості 7 дерев з діаметрами стовбурів від 36 см до 55 см, висотою від 24 м до 26 м, віком – понад 50 років. Ялини мають здоровий вигляд, густу крону, рясно плодоносять, створюють у цій частині території затишок і прохолоду (рисунок 2.14).

На правій ділянці зростає біогрупа з ялини колючої сизого культивара (*Picea pungens* Engelm 'Glauca') з 6 дерев (діаметри стовбурів – від 22 см до 34 см, висота – від 14 м до 18 м), рисунок 2.15.

Партерні ділянки характеризуються великою кількістю й інших хвойних деревних рослин.

Рисунок 2.14 – Партерна частина території Хмельницького обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді

Рисунок 2.15 – Ялини колючі сизого культивара

Тут зростають дві великі куртини ялівця козацького (*Juniperus sabina* L.), тис ягідний (*Taxus baccata* L.), туї західні культивара 'Говея' (*Thuja occidentalis* L.'Hoveyi'), молоде дерево ялини звичайної. На лівій ділянці росте новопосаджене дерево сосни звичайної (*Pinus sylvestris* L.).

Серед покритонасінних деревних рослин – старі кущі самшита вічнозеленого (*Buxus sempervirens* L.) природного заростання, магонії вічнозеленої (*Mahonia aquifolium* Nutt.), гортензії деревовидної (*Hydrangea arborescens* L.), форзиції середньої (*Forsythia intermedia* Zab.). Ці ділянки у вегетаційний період прикрашають багатолітні квітничково-декоративні рослини.

У партерній частині території ХОЕНЦУМ зростають старі дерева берези повислої (*Betula pendula* Roth.) з максимальним діаметром стовбура 35 см і висотою 16 м, гіркокаштана звичайного (діаметр стовбура – 52 см, висота – 18 м).

З північно-східного боку навчально-дослідної земельної ділянки ХОЕНЦУМ зростає ряд ясена звичайного (*Fraxinus excelsior* L.) в кількості 15 дерев: діаметри стовбурів – 28,5-80 см, віком 60-70 років; а також унікальне старе дерево глоду одноматочкового (*Crataegus monogyna* Jacq.) з діаметром стовбура 44 см і висотою 9 м, віком понад 50 років; липа дрібнолиста (діаметр стовбура – 59 см, висота – 18 м).

Серед деревних рослин навчально-дослідної земельної ділянки через високі декоративні властивості заслуговують на увагу такі види, як гібіскус сирійський (*Hibiscus syriacus* L.), сумах пухнастий (*Rhus typhina* L.), піон деревовидний (*Paeonia suffruticosa* Andr.), різні культивари туї західної.

У 2008 році на території ХОЕНЦУМ в рамках обласної акції-конкурсу «Шкільний дендропарк» відповідно до наказу Державного управління охорони навколишнього природного середовища в Хмельницькій області, управління освіти і науки Хмельницької облдержадміністрації, Хмельницької обласної еколого-правової громадської організації «Подільське екологічне товариство» від 06.11.2007 року № 60/463/37 було

створено ділянку Українського саду. Тут зростають 26 видів рослин, серед них: барбарис звичайний (*Berberis vulgaris* L.), бук європейський (*Fagus saluatica* L.), глід кров'яно-червоний (*Crataegus sanguinea* Pall.), глід колючий 'Безколючкова' (*Crataegus oxycantha* L. 'Inermis' Rehd.), калина гордовина (*Viburnum lantana* L.), калина звичайна 'Карликова' (*Viburnum opulus* L. 'Nanum'), кизильник блискучий (*Cotoneaster lucidus* Schlecht.), кизильник горизонтальний (*Cotoneaster horizontalis* Decaisne), ліщина звичайна фундук 'Крупноплода' (*Corulus avellana* L. 'Magnus fructus'), мигдаль трилопатевий (*Louiseania triloba* L.), сніжноглідник білий (*Symphoricarpus albus* L.), таволга середня (*Spiraea media* Franz Schmidt) та ін.

У старому саду зростають типові сорти яблунь, груш, слив, вишень та інших плодових дерев.

Серед рослин Червоної книги України на різних ділянках території ХОЕНЦУМ ростуть горицвіт весняний (*Adonis vernalis* L.), клокичка периста (*Staphylea pinnata* L.), любка дволиста (*Platanthera bifolia* (L.) Rich.), півонія тонколиста (*Paeonia tenuifolia* L.), підсніжник білосніжний (*Galanthus nivalis* L.), пізньоцвіт осінній (*Colchicum autumnale* L.).

У дендрарії та плодovому саду в різні пори року можна спостерігати понад 40 видів птахів: берестянка (*Hippolais icterina* Vieill.), вивільга (*Oriolus oriolus* L.), вівчарик жовтобровий (*Phylloscopus sibilatrix* Bechst.), вівчарик-ковалик (*Phylloscopus collybita* Vieil.), вільшанка (*Erithacus rubecula* L.), гаїчка болотяна (*Parus palustris* L.), галка (*Corvus monedula* L.), голуб сизий (*Columba livia* Gm.), горлиця садова (*Streptopelia decaocto* Friv.), горихвістка звичайна (*Phoenicurus phoenicurus* L.), горихвістка чорна (*Phoenicurus ochruros* Gmelin), горобець хатній (*Passer domesticus* L.), горобець польовий (*Passer montanus* L.), грак (*Corvus frugilegus* L.), дятел звичайний (*Dendrocopos major* L.), дятел малий (*Dendrocopos minor* L.), дятел сирійський (*Dendrocopos syriacus* Hempr. et Ehr.), жовна сива (*Picus canus* Gm), зеленяк (*Chloris chloris* L.), зяблик (*Fringilla coelebs* L.), дрізд чорний (*Turdus merula* L.), дрізд співочий (*Turdus philomelos* C. L.), костогриз

(*Coccothraustes coccothraustes* L.), кропив'янка прудка (*Sylvia curruca* L.), кропив'янка чорноголова (*Sylvia atricapilla* L.), крук (*Corvus corax* L.), мухоловка білошия (*Ficedula albicollis* Temm., Br.), підкоришник звичайний (*Certhia familiaris* L.), повзик (*Sitta europaea* L.), синиця велика (*Parus major* L.), припутень (*Columba palumbus* L.), синиця довгохвоста (*Aegithalos caudatus* L.), синиця блакитна (*Parus caeruleus* L.), снігур (*Pyrrhula pyrrhula* L.), сойка (*Garullus glandarius* L.), соловейко східний (*Luscinia luscinia* L.), сорока (*Pica pica* L.), чиж (*Spinus spinus* L.), чикотень (*Turdus pilaris* L.), шпак звичайний (*Sturnus vulgaris* L.), щедрик (*Serinus serinus* Pall.), щиглик (*Carduelis carduelis* L.), яструб малий (*Accipiter nisus* L.).

Видове різноманіття ссавців представлене переважно звичайними та синантропними видами. Трапляються у цьому парку: білка звичайна (*Sciurus vulgaris* L.), їжак білочеревий (*Erinaceus roumanicus* Barrett-Hamilton), пацюк сірий (*Rattus norvegicus* Berkenhout), миша хатня (*Mus musculus* L.), житник пасистий (*Apodemus agrarius* Pallas), мідія звичайна (*Sorex araneus* L.), ласка мала (*Mustela nivalis* L.), кріт звичайний (*Talpa europaea* L.).

Статус дендрологічного парку місцевого значення для території ХОЕНЦУМ сприятиме збереженню колекційно-експозиційних ділянок з багатим видовим складом деревних і трав'яних рослин, а також відкриє широкі можливості наукової, інтродукційної та еколого-просвітницької роботи, інтеграції до дендрологічної та ботанічної наукової спільноти України, значно підвищить природоохоронну цінність науково-дослідної ділянки і всього ХОЕНЦУМ.

Наявні колекції деревних, лікарських, плодових, червонокнижних і регіонально рідкісних рослин, квітниково-декоративних рослин; ландшафтно-архітектурна організація території з теплицею та зі своєю краєзнавчою та історико-культурною цінністю; штат досвідчених фахівців з плодового і декоративного садівництва, агроекології та квітникарства створюють необхідні передумови для створення дендрологічного парку як території природно-заповідного фонду України місцевого значення.

Територія Центру має велике наукове інтродукційне, освітньо-виховне, еколого-просвітницьке, орнітологічне, рекреаційне та історико-культурне значення.

Запропоновано надати території Хмельницького обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді статус дендрологічного парку місцевого значення з назвою «Юннатівський».

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва «Парк Подільський». Розташований у Південно-західному мікрорайоні міста Хмельницького, на ділянці вздовж вул. Львівське шосе (до в'їзного-виїздного кола в місто із західного напрямку, зупинка «Катіон»).

З півночі парк оточує малоповерхова забудова приватного характеру, з півдня – вул. Львівське шосе, зі сходу – автозаправна станція, а також каплиця з незавершеним будівництвом; із заходу до парку прилягає друга автозаправна станція та багатоповерховий будинок.

Площа парку – 6,0 га. Знаходиться на землях комунальної власності Хмельницької міської ради.

Парк «Подільський» створено 1998 року за ініціативи тодішнього міського голови Михайла Чекмана. Рішення про створення та облаштування нового парку відпочинку по Львівському шосе з метою створення місць відпочинку для мешканців Південно-Західного мікрорайону прийняла шоста сесія Хмельницької міської ради від 15.12.1998 року № 9.

З 2000-х років міською владою вживаються заходи, спрямовані на облаштування новоствореного парку. Так, виконавчим комітетом Хмельницької міської ради прийнято рішення від 22.11.2001 року № 944 про визначення Департаменту житлово-комунального господарства замовником по виконанню робіт з облаштування парку по Львівському шосе. Департаменту було виділено кошти з міського фонду охорони навколишнього середовища для підготовки матеріалів попереднього погодження розташування парку, проекту відведення земельної ділянки та проекту облаштування парку.

Рішенням двадцять другої сесії Хмельницької міської ради від 20.12.2001 року №17 погоджено місце розташування парку як об'єкту містобудування на землях міського фонду на площі 6,77 га. Парку надано власну назву – парк «Подільський». Дозвіл на будівництво парку з видачею архітектурно-планувального завдання № 17 та технічних умов виконавчий комітет Хмельницької міської ради видав своїм рішенням від 24.01.2002 року № 42.

З того часу на місці городів місцевих жителів почалися масові посадки дерев і кущів під час весняних озеленювальних робіт за всебічної підтримки відділу з питань екології та раціонального природокористування виконавчого комітету Хмельницької міської ради (зав. відділом – Т.В. Дзюблюк), Державного управління екології і природних ресурсів в Хмельницькій області (начальник – В.А. Шмигований) і Хмельницького обласного управління лісомисливського господарства (начальник – В.М. Лісовий). В заходах брала участь велика кількість студентської та шкільної молоді міста, працівники державних органів влади і самоврядування зі своїми керівниками.

Для озеленення і облаштування парку систематично виділяються кошти з міського фонду охорони навколишнього середовища.

Пропонована для заповідання територія парку вільна від забудови, частково вкрита деревними насадженнями, а також трав'яною рослинністю. Рельєф пересічний – перепад висот складає 23,8 м і коливається від 306,2 м над рівнем моря (східна частина парку) до 330,0 м (на крайньому заході території). З північного боку є криничка зі старими деревами верби білої (*Salix alba* L.).

Оскільки посадки 2000-х рр. відбувались без попереднього планування, паркові насадження мають хаотичний характер, зустрічаються рядові та групові посадки. Доріжково-стежкова мережа сформована стихійно. Трапляються зони нерегульованої рекреації, для якої характерні витопування і засмічення.

Загалом парк має ландшафтний тип організації території, регулярним елементом є алейні посадки по периметру парку з боку вулиці Львівське шосе. Чергуються відкриті простори і сильно захарашчені ділянки.

Інвентаризацією зелених насаджень 2002 року, проведеної РБУ по зеленому будівництву та благоустрою міста Хмельницького, визначено зростання 2469 дерев та 2510 кущів.

2011 року колективом кафедри ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства та урбоекотології Національного лісотехнічного університету України (керівник – проф. В.П. Кучерявий, м. Львів) виконано науково-дослідну роботу «Розробка проектно-кошторисної документації з капітального ремонту і благоустрою парку «Подільський» по Львівському шосе», якою проведено й інвентаризацію зелених насаджень. Станом на 2011 рік у парку інвентаризовано 1796 дерев (кущі кількісно не обліковувались).

2016 року проведено уточнення таксономічного складу парку та визначено таксаційні параметри окремих дерев.

Серед деревних рослин у парку кількісно найбільше представлені липи, їх кількість (за даними згаданої інвентаризації) складає 528 рослин (максимальний діаметр стовбура на сьогодні складає 51 см, висота – 17 м). Посаджені переважно рядами, утворюючи великі ландшафтні групи. Серед лип найбільше липи дрібнолистої (*Tilia cordata* Mill.), трапляються групи липи широколистої (*Tilia platyphyllos* Scop.).

У парку зростає 436 беріз (максимальний діаметр стовбура на сьогодні складає 37 см, висота – 17 м), які посаджені переважно рядами, утворюючи у парку великі масиви (рисунок 2.16). У насадженнях зростає переважно береза повисла (*Betula pendula* Roth.), рідше – береза пухнаста (*Betula pubescens* Ehrh.). Серед багаточисленних дерев парку – клен гостролистий (*Acer platanoides* L.) з максимальним діаметром стовбура 37 см (182 шт.); ясен зелений (*Fraxinus viridis* Michx.) в кількості 221 шт. і ясен звичайний (*Fraxinus excelsior* L.) в кількості 64 шт. (з максимальним діаметром стовбура

47 см); горіх грецький (*Juglans regia* L.) в кількості 71 шт. (максимальний діаметр стовбура – 26 см); клен-явір (*Acer pseudoplatanus* L.) в кількості 60 шт. (максимальний діаметр стовбура – 52 см.

Рисунок 2.16 – Берези у парку «Подільський»

Групами або окремими рослинами у парку зростають алича звичайна (*Prunus divaricata* Ledeb.), вишня звичайна (*Cerasus vulgaris* L.), гіркокаштан звичайний (*Aesculus hippocastanum* L.), горіх сірий (*Juglans cinerea* L.), горобина звичайна (*Sorbus aucuparia* L.), граб звичайний (*Carpinus betulus* L.), груша звичайна (*Pyrus communis* L.), дуб звичайний (*Quercus robur* L.), дуб червоний (*Quercus rubra* L.), клен польовий (*Acer campestre* L.), клен сріблястий (*Acer dasycarpum* L.), клен ясенелистий (*Acer negundo* L.), робінія псевдоакація (*Robinia pseudoacacia* L.), сосна звичайна (*Pinus sylvestris* L.), тополя пірамідальна (*Populus pyramidalis* Rozier), черешня (*Cerasus avium* (L.) Moench).

Серед кущів у Подільському парку групами (інколи рядами або

великими куртинами) ростуть аронія чорноплода (*Aronia melanocarpa* (Michx.) Elliott), бирючина звичайна (*Ligustrum vulgare* L.), бруслина європейська (*Euonymus europaea* L.), бузина чорна (*Sambucus nigra* L.), глід одноматочковий (*Crataegus monogyna* Jacq.), жимолость звичайна (*Lonicera xylosteum* L.), калина гордовина (*Viburnum lantana* L.), пухироплідник калинолистий (*Physocarpus opulifolius* (L.) Maxim.), сніжнягідник білий (*Symphoricarpus albus* L.), таволга середня (*Spiraea media* Franz Schmidt), свидина біла (*Swida alba* L.), форзиція європейська (*Forsythia europaea* Geg. et Bald.), шипшина собача (*Rosa canina* L.). Подекуди на деревах зростає дикий виноград п'ятилисточковий (*Parthenocissus quinquefolia* (L.) Planch.).

У природному поновленні трапляються клени гостролистий, явір та польовий, ясен звичайний та зелений, липа дрібнолиста, горіх грецький.

На відкритих просторах відзначається значне поширення лучних видів трав'яних рослин, серед яких найбільше сегетальних та рудеральних видів. Поблизу стихійних городів поширені зарості бур'янів.

Птахи є найбільш різноманітною у видовому відношенні та численною групою хребетних тварин парку. Протягом останніх п'яти років досліджень у межах досліджуваної території виявлено 75 видів птахів, що належать до 10 рядів і 28 родин.

За характером перебування птахи, зареєстровані на території парку, розподіляються таким чином: гніздові – 46 видів, літуючі (такі, що безпосередньо на досліджуваній території не гніздяться, але їх можна спостерігати в гніздовий та післягніздовий періоди) – 24 види, а також 5 видів, які трапляються на цій території лише у зимовий період.

У видовому різноманітті найбільшою групою птахів є ряд Горобцеподібні. Найбільш численними птахами цього ряду є: грак (*Corvus frugilegus* L.), синиця велика (*Parus major* L.), горобець хатній (*Passer domesticus* L.), горобець польовий (*Passer montanus* L.), вівсянка звичайна (*Emberiza citrinella* L.), дрізд співочий (*Turdus philomelos* C. L. Br.), дрізд чорний (*Turdus merula* L.), зяблик (*Fringilla coelebs* L.), кропив'янка

чорноголова (*Sylvia atricapilla* L.), вівчарик-ковалик (*Phylloscopus collybita* Vieil.). Звичайними на цій території є: ластівка міська (*Delichon urbica* L.), ластівка сільська (*Hirundo rustica* L.), мухоловка білошия (*Ficedula albicollis* Temm.), шпак звичайний (*Sturnus vulgaris* L.), синиця блакитна (*Parus caeruleus* L.), щиглик (*Carduelis carduelis* L.) соловейко східний (*Luscinia luscinia* L.), галка (*Corvus monedula* L.), волове очко (*Troglodytes troglodytes* L.), вивільга (*Oriolus oriolus* L.). Періодично з'являється крук (*Corvus corax* L.). Регулярно у зимовий період цю територію відвідують снігурі (*Pyrrhula pyrrhula* L.), чижі (*Spinus spinus* L.) та омелюхи (*Bombucilla garrulus* L.).

Трапляються у парку хижі птахи з ряду Соколоподібні: яструб великий (*Accipiter gentilis* L.), яструб малий (*Accipiter nisus* L.), канюк звичайний (*Buteo buteo* L.), боривітер звичайний (*Falco tinnunculus* L.) і лунь очеретяний (*Circus aeruginosus* L.). Взимку на всій території з'являється зимняк (*Buteo lagopus* Pont.). З представників Совоподібних трапляється сова вухата (*Asio otus* L.).

На території парку зафіксовано значну кількість видів ряду Дятлоподібні: дятел малий (*Dendrocopos minor* L.), дятел середній (*Dendrocopos medius* L.), дятел звичайний (*Dendrocopos major* L.), дятел сирійський (*Dendrocopos syriacus* Nemp. et Ehr.), крутиголовка (*Junco torquilla* L.) та жовна сива (*Picus canus* Gm.).

З птахів ряду Голубоподібні *Columbiformes* на території парку відмічені голуб сизий (*Columba livia* Gm.), горлиця садова (*Streptopelia decaocto* Friv.) та припутень (*Columba palumbus* L.).

За екологічною структурою серед птахів парку найбільш різноманітні дендрофіли (55 видів або 73,3 %), значно їм поступаються склерофіли (12 видів або 16 %), зовсім незначна частка кампофілів (5 видів) та лімнофілів (3 види). Така значна роль птахів дендрофільної екологічної групи у формуванні орнітокомплексів паркових фітоценозів вказує на виключно стійкий взаємозв'язок між міськими та природними орнітоценозами.

Значна частка виявлених видів досліджуваної території має різний природоохоронний статус. Зокрема до складу орнітофауни парку належить: 51 (68 %) вид птахів, що включені до II додатку Бернської конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі; один вид Червоної книги України (це сорокопуд сірий, що регулярно з'являється на досліджуваній території взимку) та 8 видів із Додатку II Директиви 2009/147/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 30 листопада 2009 року про захист диких птахів. Різноманітність видового складу та висока щільність населення комахоїдних птахів сприяють збереженню зелених насаджень. Сьогодні цей парк безперечно є своєрідним природним рефугіумом міста Хмельницького, де знаходять притулок як мігруючі, так і гніздові птахи. Парк має важливе рекреаційне, санітарно-гігієнічне, орнітологічне значення, є місцем відпочинку жителів Південно-західного мікрорайону міста. Запропоновано надати Подільському парку статус парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення з однойменною назвою «Подільський».

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Сквер імені Володимира Івасюка». Знаходиться у центральній частині міста Хмельницького біля Хмельницької обласної філармонії (рисунок 2.17). Сквер обмежується вулицями Гагаріна (з півночі), Герцена (з півдня), Кам'янецькою (з заходу). Орієнтовна площа – 0,1907 га. Знаходиться на землях комунальної власності Хмельницької міської ради. Сквер має трапецієвидну форму, по периметру оточений тротуаром. Є внутрішня доріжка, обабіч якої встановлені лавочки (8 шт.) зі сміттєвими урнами. Ця доріжка розділяє сквер на дві частини і веде до круглої клумби навпроти службового входу філармонії та виходить на вулицю Герцена. Від клумби бере початок ще одна доріжка, яка веде до рогу вулиць Кам'янецької та Герцена. Цими доріжками сквер поділений на 4 частини, які мають газонне покриття. З лівого боку службового входу до філармонії є гравійна клумба у вигляді кола із символом музичного інструменту – ліри.

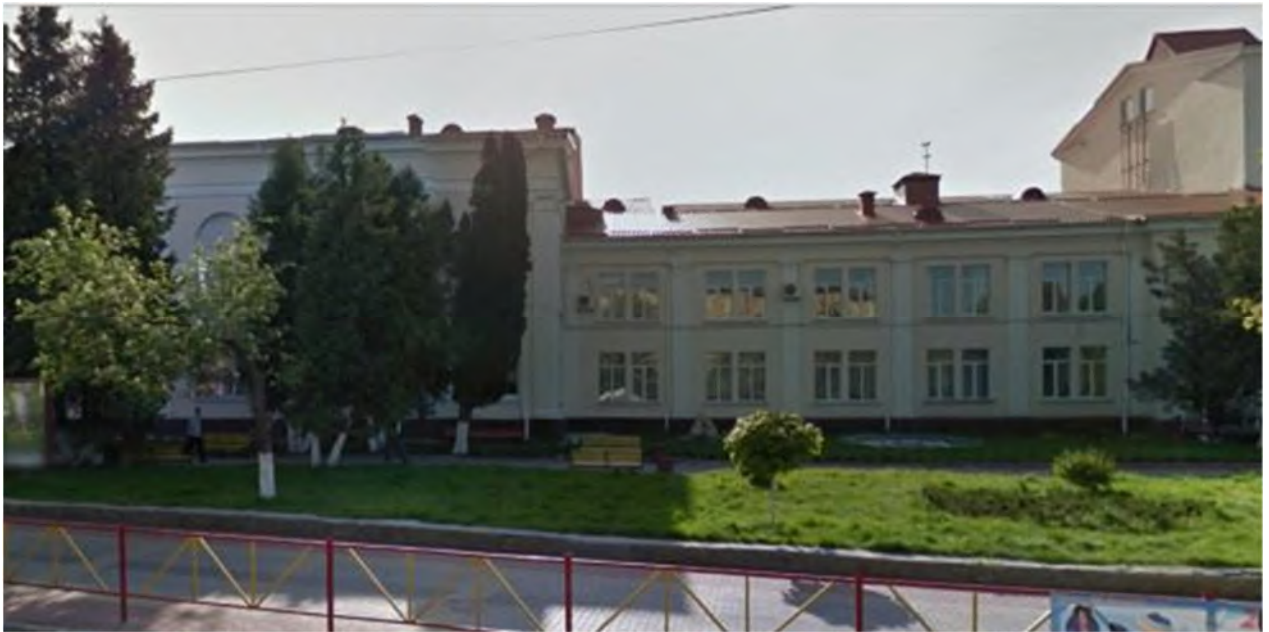

Рисунок 2.17 – Сквер імені Володимира Івасюка з боку
вулиці Кам'янецької

Тут є біогрупа з ялівця козацького (10 шт.) та дві клумби округлої форми з трояндами. Біля афіш філармонії росте одне дерево горобини звичайної (*Sorbus aucuparia* L): діаметр стовбура – 30 см, висота – 6 м.

Симетрично, з обох боків доріжок висаджена туя західна (*Thuja occidentalis* L.) (3+4 дерева), які представлені одно-, дво-, три- та чотири стовбурними деревами (діаметр стовбурів – від 19 см до 46 см, висота – від 6 м до 10 м). Неподалік від них, окремою групою ростуть 5 дерев верби білої (*Salix alba* L.) з діаметром стовбурів від 17 см до 49 см і висотою від 4 м до 10 м. Тут також симетрично зростають дві туї західні колоновидного культивару (*Thuja occidentalis* L. 'Columnaris'): діаметр стовбурів – 22 см і 24 см, висота – 7,5 м та 8 м.

З боку вулиці Герцена та уздовж вулиці Кам'янецької рядовою посадкою ростуть 6 дерев ясена звичайного плакучого культивару (*Fraxinus excelsior* L. 'Pendula'): діаметр стовбурів – від 22 см до 28 см, висота – від 4 м до 8 м (рисунок 2.18).

Рисунок 2.18 – Ясен звичайний плакучого культивару у сквері

Тут також зростає шовковиця біла повислового культивару (*Morus alba* L. 'Pendula'): діаметр стовбура – 13 см, висота – 2,5 м, а також два

новопосаджені клени гостролисті кулястого культивару (*Acer platanoides* L.'Globosa') з боку вул. Кам'янецької. Кущі представлені бузком звичайним (*Syringa vulgaris* L.) та сніжноягідником білим (*Symphoricarpus albus* L.).

Сквер має естетичне та культурне значення, оскільки знаходиться біля Хмельницької обласної філармонії, де завжди можна відпочити не лише фізично, а й духовно, знайти натхнення і затишок. Також сквер має рекреаційну цінність, оскільки служить місцем відпочинку для жителів прилеглих будинків, Центрального мікрорайону, численних відвідувачів філармонії.

За колективною ініціативою працівників філармонії пропонується назвати сквер на честь відомого українського композитора та естрадного співака Івасюка Володимира Михайловича, оскільки його останній концерт відбувся у стінах саме Хмельницької філармонії.

Запропоновано надати скверу статус ботанічної пам'ятки природи місцевого значення з однойменною назвою «Сквер імені Володимира Івасюка».

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Сквер імені Кузьми Скрябіна». Сквер знаходиться біля Хмельницької обласної філармонії у центральній частині міста Хмельницького. Розташований на захід відносно будівлі філармонії і з північного боку обмежений вулицею Гагаріна (рисунок 2.19). Орієнтовна площа – 0,15 га. Знаходиться на землях комунальної власності Хмельницької міської ради.

Центральною композиційною складовою скверу є широка алея, на якій розташовані чотири квіткові клумби правильних геометричних форм: дві круглі, одна квадратна між ними та рабатка під стіною у південній частині скверу. Вхід до алеї прикрашають дві бетонні вази. Рабатки, клумби та вази щороку милують око відвідувачів скверу багатолітніми та однолітніми квітничково-декоративними рослинами. З обох боків центральної алеї та бічних доріжок симетрично встановлено попарні лавки зі сміттєвими урнами

(загальна кількість лавок – 16 шт.).

Рисунок 2.19 – Сквер імені Кузьми Скрябіна з боку вулиці Гагаріна

Насадження представлені рядовою посадкою деревних рослин на трьох умовних частинах скверу:

– перша ділянка (від будівлі філармонії) представлена двома туями західними (*Thuja occidentalis* L.). Одне дерево є чотиристовбурним (діаметр стовбурів – 16 см, 18 см, 22 см та 22 см), інше дерево – тристовбурне (діаметр кожного стовбура – 24 см); висота дерев відповідно – 9 м та 9,5 м;

– друга ділянка (центральна частина) є дворядною алеєю граба звичайного (*Carpinus betulus* L.) загущеної посадки в кількості 11+26 шт. (діаметр стовбура – від 4 см до 28 см, висота – від 12 до 17 м. У цій частині скверу зростає 3 дерева ясена звичайного (*Fraxinus excelsior* L.) з діаметром стовбура 48 см, 43 см, 28 см;

– третя ділянка (східна частина скверу) представлена туєю західною (діаметр стовбура – 16 см) та двома ясенами звичайними плакучого

культивара (*Fraxinus excelsior* L. 'Pendula'): діаметр стовбурів – 24 см і 36 см, висота – 5 м і 10 м.

Сквер має важливе санітарно-гігієнічне, естетичне та рекреаційне значення, є гарною зеленою оазою центральної частини міста.

За колективною ініціативою жителів міста запропоновано назвати сквер на честь відомого українського композитора та співака Андрія Кузьменка (Скрябіна). Запропоновано надати скверу статус ботанічної пам'ятки природи місцевого значення з однойменною назвою «Сквер імені Кузьми Скрябіна».

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Сквер Слави». Знаходиться у Південно-західному мікрорайоні міста Хмельницького на розі вулиць Кам'янецької та Сковороди. З північного боку сквер відмежований житловим будинком (вул. Кам'янецька, 111), із західного боку – зупинкою громадського транспорту «Пам'яті героїв», зі сходу – вулицею Сковороди (рисунок 2.20).

Рисунок 2.20 – Територія скверу Слави

Орієнтовна площа – 0,35 га. Знаходиться на землях комунальної власності Хмельницької міської ради.

Основним акцентуючим елементом скверу (безпосередньо на роздоріжжі) є пам'ятник, на триметровому п'єдесталі якого міститься танк Т-34. Пам'ятник добре проглядається з усіх боків.

Пам'ятник «Танк Т-34» (автор – М.І. Кошкін) встановлений на честь 22 річниці Перемоги у Другій Світовій війні. На меморіальній плиті є напис: «Хмельничани безмежно вдячні військовим частинам, що в березні 1944 року звільнили місто від фашистських загарбників і названі «Проскурівськими» і далі перераховуються ці військові частини.

«Танк» є модернізованою моделлю найкращого танку ХХ століття «Т-34». Пам'ятник нашого міста – це єдиний у світі танк Т-34, який був виготовлений у 1943 році і збережений до наших днів. Велич танку підкреслює красивий газон, що має вигляд напівеліпса. Сквер створює гарний фон пам'ятнику і є вдалим ландшафтно-архітектурним рішенням важливої зони мікрорайону. У вегетаційний період він прикрашається квітниково-декоративними рослинами.

Територія скверу рівнинна, з незначним перепадом висот зі східного боку (до 1,5 м). Має трапецієвидну форму і побудований у регулярному стилі з дотриманням прямих ліній і кутів у плануванні доріжок, посадці дерев і кущів.

Зовнішні доріжки оточують територію скверу по периметру, а внутрішні – утворюють хрестоподібну фігуру з прямокутним майданчиком у центру (10 м x 15 м). Саме тут бачимо центральну алею скверу, яка сходами виходить до монументу. По центру цієї алеї проходять дві рабатки з багатолітніми та однолітніми квітниково-декоративними рослинами. Тут симетрично встановлено 5 лавок зі сміттєвими урнами.

Флористичний склад скверу утворений 15 видами рослин. Симетрично, з внутрішніх боків доріжок ростуть дерева гіркокаштану звичайного (*Aesculus hippocastanum* L.): 20 дерев, діаметр стовбурів – від 40 см до 54 см,

середній вік – 55 років.

На чотирьох газонах із симетричною посадкою насаджень зростають старі групи горобини звичайної (*Sorbus aucuparia* L.): 5 дерев, з діаметрами стовбурів – від 16 см до 22 см, середній вік – близько 45 р.. Поруч з горобинами ростуть три старі кущі бузку звичайного (*Syringa vulgaris* L.).

Живопліт утворений бирючиною звичайною (*Ligustrum vulgare* L.), кленом ясенелистим (*Acer negundo* L.), таволгою середньою (*Spiraea media* Franz Schmidt), свидиною білою (*Swida alba* L.). Загальна довжина живоплоту складає 181 м, середня ширина – близько 1 м.

З боку вул. Сковороди висаджений ряд липи дрібнолистої (*Tilia cordata* Mill.): 7 дерев, з діаметром стовбурів – від 38 см до 45 см, вік – близько 60 років, який відмежовує сквер від тротуару. З боку вул. Кам'янецької зростає ряд шовковиці білої (*Morus alba* L.) – 5 дерев, із діаметром стовбурів – від 18 см до 25 см, 5 з них – повислого культивара (*Morus alba* L. 'Pendula').

Сквер має історичне, патріотичне, естетичне, санітарно-гігієнічне та рекреаційне значення, є гарним місцем відпочинку для жителів прилеглих будинків та Південно-Західного мікрорайону. Запропоновано даній території надати статус ботанічної пам'ятки природи місцевого значення з назвою «Сквер слави».

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Сквер Пам'яті героїв та жертв Чорнобиля». Знаходиться у місті Хмельницькому, на розі вулиць Прибузької та Кам'янецької, біля пам'ятника «Героям та жертвам Чорнобиля» (вул. Кам'янецька, 1).

Орієнтована площа скверу – 0,9 га. Знаходиться на землях комунальної власності Хмельницької міської ради (рисунок 2.21).

Територія скверу поділена тротуарними доріжками на три частини:

- центральна: з пам'ятником «Героям та жертвам Чорнобиля»;
- ліва: прилягає до вул. Прибузької;
- права: межує з територією Хмельницького кооперативного

торговельно-економічного інституту (вул. Кам'янецька, 3).

Рисунок 2.21 – Територія скверу Слави

Центральна частина скверу прямокутної форми з регулярним плануванням, доріжкою поділена на дві ділянки (основну та невелику трикутну), які обмежені живоплотом. Майданчик і доріжка цієї частини скверу мощені бруківкою.

Основним композиційним вузлом скверу є восьмиметровий монумент «Героям та жертвам Чорнобиля» (архітектор Автанділ Гігаурі, скульптор Сергій Козак), який встановлений 2011 року до 25-ї річниці трагедії на Чорнобильській АЕС. Це символічна постать ангела-охоронця або рятівника, який, розкинувши руки, тримає на плечах покривало з вигравіруваними словами з вірша Бориса Олійника: «...і в сяєві їхнім померкнув реактор», та, разом із стелою, утворює хрест. На майданчику перед монументом є й пам'ятний знак (камінь), встановлений 26 квітня 2006 року.

Насадження центральної частини скверу представлені живоплотом і рослинами на газоні. Живопліт утворений такими деревами і кущами (в

напрямку справа наліво):

- рядова посадка туї західної колоновидного культивара (*Thuja occidentalis* L. 'Columnaris') в кількості 18 шт., висотою – від 1,5 м до 9,5 м; є фоном для монумента;

- ряд з 6-ти новопосаджених кущів таволги японської широколистої культивара (*Spiraea japonica* L. 'Latifolia');

- на кутку – дві черешні (*Cerasus avium* (L.) Moench.): чотиристовбурна (діаметри стовбурів – 14 см, 14,5 см, 15,5 см, 17,0 см; висота – 9 м); двостовбурна (діаметри стовбурів – 11,5 см, 14 см, висота – 9 м);

- ряд з 15 кущів самшиту вічнозеленого (*Buxus sempervirens* L.) з двома липами – широколистої (*Tilia platyphyllos* Scop.) двостовбурної (діаметри стовбурів – 10,5 см і 16 см, висота – 8 м) та дрібнолистої (*Tilia cordata* Mill.) тристовбурної (діаметри стовбурів – 9 см, 10 см, 10,5 см; висота – 7 м);

- живопліт довжиною 22 м (є правим боком бічної вхідної доріжки до монументу) зі старих посадок таволги середньої (*Spiraea media* Franz Schmidt), таволги Вангутта (*Spiraea vanhouttei* (Briot) Zab.) та новопосаджених кущів таволги японської широколистої культивара в кількості 14 шт.

На газоні окремо зростають деревні рослини, серед них: дві сосни звичайні (*Pinus sylvestris* L.) з діаметрами стовбурів 2,5 см та 6,5 см і висотою відповідно 2,5 м та 4 м; вишня звичайна (*Cerasus vulgaris* Mill.) з діаметром стовбура – 12 см, кущ бузку звичайного (*Syringa vulgaris* L.).

Композиційну групу з гранітним камінням на газоні утворюють: дві туї західні колоновидного культивара висотою 5 м і 3 м, береза повисла (*Betula pendula* Roth.) – діаметр стовбура 5,5 см, висота – 6 м; дві горобини звичайні (*Sorbus aucuparia* L.) – діаметр стовбура 2,5 см і 6 см, висота 4,2 м та 4,5 м; три кущі самшиту вічнозеленого і новопосаджена група з ялівця козацького (*Juniperus sabina* L.) в кількості 43 шт. Ще одну композиційну групу з

каменями ближче до кутка утворюють туя західна колоновидного культивара висотою 2,5 м і три кущі самшита вічнозеленого.

Монумент у вегетаційний період прикрашають кущі троянд (шипшини) та клумби з багатолітніми та однолітніми квітничково-декоративними рослинами.

Єдиними насадженнями трикутної ділянки центральної частини скверу є живопліт довжиною 44,5 м (22 м + 10 м + 12,5 м) з 38 рослин таволг середньої та японської широколистої культивара.

Вік рослин цієї частини скверу – від 5 років до 20 років (черешням і вишні – близько 35 років).

Ліва частина скверу має трикутну форму з двома доріжками (з бруківки та ґрунтовою). Серед насаджень виділяється рядова посадка берези пухнастої (*Betula pubescens* Ehrh.) в кількості 9 шт., яка зростає вдовж вул. Прибузької (діаметр стовбурів дерев – від 25 см до 34 см, висота – 15 м), серед ряду є новопосаджений клен гостролистий (*Acer platanoides* L.) з діаметром стовбура 3,5 см і висотою 7 м. З боку тротуару – рядова посадка клена гостролистого в кількості 6 (4+2) шт. (діаметр стовбурів – від 6,5 см до 12,5 см, висота – від 10 м до 11 м).

На газоні від вул. Кам'янецької зростають дві біогрупи дерев. Біогрупа робінії псевдоакації (*Robinia pseudoacacia* L.) утворена шістьма деревами (два великих і 4 менших). Діаметр стовбура більших дерев – 36 см і 57 см, висота відповідно – 14 м і 18 м, вік – близько 50 років. Діаметр менших акацій – 9,5 см, 10 см, 10 см і 15,5 см, висота – близько 7 м. Біогрупа гіркокаштанів звичайних (*Aesculus hippocastanum* L.) утворена трьома деревами з діаметром стовбурів 30 см, 34 см і 37 см, висотою від 16 м до 17 м, вік – близько 50 років.

На газоні лівої частини скверу зростають старий кущ свидини білої (*Swida alba* L.), 3 кущі бузку звичайного і молоде деревце абрикоса звичайного (*Armeniaca vulgaris* Lam.). Тут є невелика клумба та бордюри біля бруківкової доріжки з одно-та багатолітніх квітничково-декоративних рослин.

Права частина скверу прямокутної форми, з доріжками до житлового будинку, утворена хаотичною посадкою дерев кінця 1990-х років. Серед них виділяються три дерева сосни звичайної (*Pinus sylvestris* L.) з діаметром стовбурів 32 см, 20 см і 17 см та висотою відповідно 15 м, 15 м, і 12 м (в порядку від вул. Кам'янецької) та ялина звичайна (*Picea abies* L.) з діаметром стовбура 10,5 см та висотою 5,5 м.

Від вулиці Кам'янецької цю частину скверу відділяє рядова посадка з чотирьох грабів звичайних (*Carpinus betulus* L.) з діаметрами стовбурів 15 см, 32 см, 15,5 см і 31 см, висотою від 9 м до 12 м та трьох кленів гостролистих (діаметри стовбурів – 20 см, 30 см та 23 см і висотою близько 17 м), ще два клени гостролисті (діаметри стовбурів – 26 см і 27 см, висота – 14,5 м) ростуть поруч.

Серед цих деревних рослин зростають дві сливи домашні (*Prunus domestica* L.): дерева двостовбурні з діаметрами стовбурів 18 см і 18,5 см; 14 см і 15 см і висотою 9 м; черешня (діаметр стовбура – 16 см, висота – 13 м), вишня звичайна (діаметр стовбура – 11 см, висота – 9 м), горобина звичайна (діаметр стовбура – 16,5 см, висота – 8 м), старі кущі садового жасмину звичайного (*Philadelphus coronarius* L.) та бузку звичайного.

Сквер має монументальне, виховне, рекреаційне, санітарно-гігієнічне та естетичне значення.

Запропоновано надати скверу статус ботанічної пам'ятки природи місцевого значення з назвою «Пам'яті героїв та жертв Чорнобиля» (за назвою монументу).

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Сквер В'ячеслава Чорновола». Знаходиться у центрі міста Хмельницького, біля пам'ятника В'ячеслава Чорновола, перед будівлею Хмельницького обласного управління водних ресурсів, за адресою вулиця Соборна, 29 (рисунок 2.22).

Орієнтована площа – 0,02 га. Знаходиться на землях комунальної власності Хмельницької міської ради.

Територія є невеликим меморіальним сквером перед громадськими

будівлями, який утворений двома частинами: лівою (з пам'ятником В'ячеславі Чорноволу) та правою (має вигляд великої клумби 12 м x 7 м).

Рисунок 2.22 – Загальний вигляд лівої частина скверу
(вул. Соборна, 29)

Зелені насадження лівої частини скверу утворені біогрупою з трьох дерев ялини колючої сизого культивара (*Picea pungens* Engelm 'Glauca') та двома кущами самшита вічнозеленого (*Buxus sempervirens* L.). Дерев ялини колючої сизого культивара мають такі біометричні параметри:

- дерево 1: висота – 13 м, діаметр стовбура – 34 см;
- дерево 2: висота – 12 м, діаметр стовбура – 30 см;
- дерево 3: висота – 12 м, діаметр стовбура – 27 см і 16 см

(двостовбурна особина).

Вік дерев – близько 35 років. Мають задовільний вигляд. Щороку плодоносять.

21 грудня 2007 року на фоні ялин відкрито пам'ятник видатному українському політичному й громадському діячеві сучасності В'ячеславу Чорноволу (скульптор – Богдан Мазур, архітектор – Андрій Лаба).

На клумбі правої частини скверу зростають три новопосаджені ялини:

- дерево 1: ялина звичайна (*Picea abies* L.), висота – 2,5 м;
- дерево 2: ялина колюча (*Picea pungens* Engelm), висота – 1,8 м;
- дерево 3: ялина колюча (*Picea pungens* Engelm), висота – 2,0 м;

Влітку клумба по периметру прикрашається однолітніми квітничково-декоративними рослинами.

Ялина колюча – рослина родини Соснові (*Pinaceae*). Батьківщина – західні райони Північної Америки. В умовах природного ареалу виду тривалість життя сягає до 400-600 років.

Швидкоросла, дуже добре переносить літню засуху. Невибаглива до вологості та родючості ґрунту. Не ламається при сильних снігопадах, вітростійка., а також стійка до забруднення пилом та газами у міських умовах. В Європі культивується з середини ХІХ ст. Хвоїнки дерева мають щільну воскову плівку, що помітно підвищує її стійкість до умов навколишнього середовища.

Крони дерев ялини колючої не тільки збагачують повітря киснем та фітонцидами, а й знезаражують його, зменшуючи кількість бактерій у повітрі більше як у 20 разів. Одне дерево ялини колючої за день очищає таку кількість повітря, яка потрібна для 200 людей. Запиленість повітря зменшується до 40 %. За витонченістю та ошатністю ялина колюча посідає одне з перших місць серед усіх декоративних деревних порід.

Ялина звичайна походить з північної Європи. Дерево тіньовитривале, морозостійке, відносно теплолюбне, вибагливе до родючості і вологості ґрунту та повітря. Менш стійке до забруднення повітря пилом, кіптявою,

газами. Доживає до 500 років.

Дерева мають наукову, естетичну та разом з пам'ятником патріотичну цінність, санітарно-гігієнічне значення. Запропоновано цьому меморіальному скверу надати статус ботанічної пам'ятки природи місцевого значення з назвою «Сквер В'ячеслава Чорновола». Оголошення природно-заповідної території у місці зростання біогрупи ялини колючої сприятиме захисту цінних деревних рослин та їх збереженню як цінної зеленої зони міста Хмельницького.

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Прибузькі сосни». Запропоновано до заповідання біогрупу сосни чорної, яка зростає у прибережно-захисній смузі правого берега річки Південний Буг, за адресою вулиця Кам'янецька, 2 (рисунок 2.23).

Рисунок 2.23 – Біогрупа сосни чорної (вул Кам'янецька, 2)

Орієнтовна площа – 0,25 га. Знаходиться на землях комунальної власності Хмельницької міської ради.

Біогрупа утворена чотирма деревами сосни чорної, які мають такі біометричні параметри:

- дерево 1: діаметр стовбура – 40 см, висота – 20 м (безвершинна);
- дерево 2: діаметр стовбура – 48 см, висота – 20 м;
- дерево 3: діаметр стовбура – 34, висота – 21 м;
- дерево 4: діаметр стовбура – 50 см, висота – 23 м.

Вік дерев – від 100 до 120 років.

Групу сосен доповнює дерево липи серцелистої (діаметр стовбура – 30 см, висота – 11 м) та кущ аличі висотою 7,5 м.

Сосна чорна (*Pinus nigra* Arn.) – вид європейського походження, дико зростає в горах середньої Європи. Належить до родини Соснові (*Pinaceae*), двохвойна. Сосна чорна отримала назву через темне забарвлення кори та шишок. Тривалість життя становить від 300 до 400 років (у природі здатна доживати до 600 років).

Оскільки хвоя сосни розташована досить густо, вона здатна давати гарну тінь, а темне забарвлення хвої надає деревам мальовничості, дозволяючи їм служити фоном для інших складових берегового ландшафту. Особливої виразності дослідженій біогрупі сосни чорної додає її зростання у вільній групі. Крона однієї з сосен низько спадає до землі і дозволяє роздивитись довгу, трохи зігнуту хвою та красиві шишки довжиною від 5 см до 8 см, із діаметром від 2,5 см до 3 см, жовто-коричневі, блискучі, з чорно-бурими лусками.

Біогрупа сосен є справжньою окрасою набережної міста Хмельницького. Широка крона сосен маскує прилягаючу приватну забудову, створюючи плавний візуальний перехід до території парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Парк імені Михайла Чекмана» і добре проглядається з мосту. Зростаюча поруч липа європейська додає цій групі дерев певного колориту, особливо восени. Цей вид сосни характеризується не тільки

виключною декоративністю, довговічністю, загальновідомими санітарно-оздоровчими якостями, але й невибагливістю до умов зростання.

Екологічне значення зазначеної біогрупи сосен значно збільшується через місце їх зростанням – у прибережній захисній смузі водоохоронної зони Хмельницького водосховища.

Дерева досягли значних розмірів та віку, мають гарний декоративний вигляд, добре адаптовані до умов навколишнього середовища. Близькість Хмельницького водосховища і його дамби з постійною зміною рівня води зумовлює різну зволоженість ґрунту, де ростуть сосни. Територія сильно продувається частими вітрами. Саме сосна чорна здатна успішно переносити брак і надлишок вологи, добре росте на різних ґрунтах (бідних сухих або, навпаки, заболочених), а також значно ущільнених (що важливо в умовах значного рекреаційного навантаження набережної водосховища).

Також сосна чорна має потужну і глибоку кореневу систему, тому дуже стійка до сильних вітрів. Вона менш світлолюбна у порівнянні зі сосною звичайною, але добре переносить сильне освітлення (важливо для правого берега річки Південний Буг).

Адаптовані до місцевих екологічних умов, досліджені плодоносні особини сосни чорної є джерелом надійного посівного матеріалу, який слід використовувати у декоративних розсадниках з метою подальшого розповсюдження сосни чорної в зелених насадженнях міста Хмельницького.

Наявність газону цієї території у безпосередній близькості до вул. Кам'янецької з інтенсивним рухом автотранспорту сприяє очищенню повітря і тим самим виконує санітарно-гігієнічну та екологічну роль. Газонні трави роблять значний внесок у біоочищення повітря – 1 га зеленого газонного покриття за вегетацію виділяє від 10 тис. м³ до 12 тис. м³ кисню, тобто утримує у 10 разів більше пилу, ніж деревні насадження такої ж площі. Зелені газони і трав'яний покрив перешкоджають пилоутворенню з поверхні відкритого ґрунту. Газони мають велику зелену шорстку поверхню, яка здатна затримувати пил і димові частинки, які мігрують у нижніх шарах

повітряної течії.

Отже, пропонована до заповідання територія у прибережно-захисній смузі річки Південний Буг має велике естетичне, рекреаційне, наукове дендрологічне та санітарно-гігієнічне значення для урбоекосоціосистеми міста Хмельницького. Оголошення природно-заповідної території у місці зростання біогрупи сосни чорної та прилягаючої до неї території сприятиме захисту цієї цінної зеленої зони міста Хмельницького.

Запропоновано надати новостворюваній ботанічній пам'ятці природи місцевого значення назву «Прибузькі сосни».

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Сосни чорні». Запропоновано надати заповідного статусу ряду з семи дерев сосни чорної, які зростають в місті Хмельницькому на вул. Пушкіна, у садибах двоповерхових будинків №11 і №13. Орієнтована площа – 0,02 га. Знаходиться на землях комунальної власності Хмельницької міської ради.

Сім дерев сосни чорної ростуть рядовою посадкою на рівнинній території садиб житлових будинків (рисунок 2.24). Дерева висотою від 20,5 м до 32,0 м, діаметр стовбурів – від 38,4 см до 72,8 см, вік – від 120 до 130 років, зокрема:

- дерево 1: діаметр стовбура – 69 см, висота – 25 м; дерево найвище, найтовстіше з поміж інших сосен, його крона парасольковидної форми;
- дерево 2: діаметр стовбура – 39 см, висота – 17 м; гілки ростуть на висоті приблизно 7 м від землі, верхівка покручена;
- дерево 3: діаметр стовбура – 44 см, висота – 18 м; стовбур прямий, деякі гілки знизу обрізані;
- дерево 4: діаметр стовбура – 48 см, висота – 21 м; крона парасольковидної форми, стовбур прямий, верхівка трохи зігнута;
- дерево 5: діаметр стовбура – 44 см, висота – 21 м; суховершинне, лише з однією невеликою гілкою, стан незадовільний, тому для заповідання не пропонується;
- дерево 6: діаметр стовбура – 62 см, висота – 23 м; крона пірамідальної

форми, стовбур прямий;

Рисунок 2.24 – Ряд сосен чорних (вул. Пушкіна 11, 13)

– дерево 7: діаметр стовбура – 44 см, висота – 6 м; дерево відрізняється незвичайною, екзотичною формою крони (типу «бонсай»), гілки нахилені в один бік. Деревя сосни чорної на вул. Пушкіна яскраво вирізняються з-поміж зелених насаджень міста Хмельницького своїми розмірами, забарвленням стовбура, розлогою кроною.

Сосна чорна (*Pinus nigra* Arn.) належить до родини Соснові (*Pinaceae*). Природно зростає в горах середньої Європи. Морозостійка, здатна витримувати морози до мінус 30 °С. Стійка до хвороб і шкідників, а також забруднення повітря. Сосна чорна є однією з найкращих сосен для вирощування в містах і промислових районах.

Деревя сосни чорної характеризуються цінними декоративними якостями – довговічністю і монументальністю, високими санітарно-

оздоровчими властивостями і сприятливим емоційним впливом на людину, гарною пристосованістю до умов міського середовища.

Насадження має наукове дендрологічне, естетичне, рекреаційне, культурно-історичне, еталонне значення.

Запропоновано надати новостворюваній ботанічній пам'ятці природи місцевого значення назву «Сосни чорні».

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Ялини на проспекті». Запропоновано до заповідання ряд ялини колючої сизого культивара, який зростає у мікрорайоні Виставка міста Хмельницького за адресою вулиця Проспект миру, 59 (рисунок 2.25).

Рисунок 2.25 – Ялини колючі на вулиці Проспект миру, 59

Орієнтовна площа – 0,015 га. Знаходиться на землях комунальної власності Хмельницької міської ради. Ряд утворений сімома деревами ялини колючої сизого культивара (*Picea pungens* Engelm 'Glauca') родини Соснові, які мають такі біометричні параметри (в порядку справа наліво):

- дерево 1: діаметр стовбура – 38 см, висота – 14 м;
- дерево 2: діаметр стовбура – 33 см і 22 см (дерево двостовбурне), висота – 13 м;
- дерево 3: діаметр стовбура – 24 см, 16 см і 14 см (дерево тристовбурне), висота – 10 м;
- дерево 4: діаметр стовбура – 24 см, висота – 9 м;
- дерево 5: діаметр стовбура – 36 см, висота – 13 м;
- дерево 6: діаметр стовбура – 38 см, висота – 13 м;
- дерево 7: діаметр стовбура – 32 см і 14 см (дерево двостовбурне), висота – 13 м.

Вік дерев – близько 40 років, четверте дерево підсажене пізніше і його вік становить близько 25 років.

Ялина колюча сизого культивара (*Picea pungens* Engelm 'Glauca') – рослина родини Соснові (*Pinaceae*). Батьківщина – західні райони Північної Америки. В умовах природного ареалу виду тривалість життя сягає до 600 років. В Європі культивується з середини ХІХ ст.

Ялина колюча добре витримує осінні заморозки та зимові морози. У неї пізно розпускаються бруньки, тому не ушкоджується весняними заморозками. Світлолюбна, тіневитривала, не вимоглива до вологи та родючості ґрунту. Добре переносить стрижку і формування. У міських умовах ялина стійка до задимлення, кіптяви, пилу і вітру. Вважається декоративною хвойним рослиною, насамперед завдяки красивій формі і забарвленню хвої.

Виділяє велику кількість фітонцидів, які мають бактерицидні властивості і сприяють очищенню повітря від хвороботворних мікроорганізмів. Ялина колюча – цінна декоративна рослина. Завдяки гарній формі крони та забарвленню хвої ялину колючу вважають найдекоративнішою серед ялин. Часто використовується як різдвяна ялинка на новорічні свята. Є деревом-символом штатів Юта і Колорадо.

Має наукове, природоохоронне, естетичне, рекреаційне та санітарно-

гігієнічне значення.

Оголошення природно-заповідної території у місці зростання біогрупи ялини колючої сприятиме захисту цих деревних рослин та їх збереженню як цінної зеленої зони міста Хмельницького. Запропоновано надати новостворюваній ботанічній пам'ятці природи місцевого значення назву «Ялини на проспекті».

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Відгомін віків». Пропонуємо для заповідання дерево дуба звичайного у мікрорайоні Дубово міста Хмельницького за адресою вул. Петра Болбочана, 6. Дерево зростає зі східного боку будівлі спортивного залу Хмельницького інституту соціальних технологій Міжнародного університету розвитку людини «Україна» (рисунок 2.26). Орієнтована площа – 0,01 га.

Біометричні показники дуба звичайного (*Quercus robur* L.) такі: висота дерева становить 25 м, діаметр стовбура на висоті 1,3 м – 137 см. Вік – понад 250 років.

Свою назву «Дубове» південно-східний мікрорайон міста Хмельницького отримав від назви колишнього лісового урочища «Дубовий гай», що розташувалося на берегових схилах річки Кудрянка (права притока Південного Бугу) за 2 км на південь від околиці Проскурова. Очевидно – пропоноване для заповідання дерево дуба звичайного є залишком колишньої діброви, яка на сьогодні втрачена.

Дерево має естетичну цінність, – кремезний стовбур, гарну широку крону, рясно плодоносить; санітарно-гігієнічну; наукове дендрологічне значення та цінність спадку, оскільки є одним із найстаріших деревних рослин міста Хмельницького. Пропонуємо даній території зі зростаючим дубом-велетнем надати статус ботанічної пам'ятки природи місцевого значення з назвою «Відгомін віків».

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Ясен на майдані». Пропонуємо до заповідання дерево ясена звичайного, який зростає у центральній частині міста Хмельницького, по вулиці пл. Незалежності, 2.

Рисунок 2.26 – Загальний вигляд дуба звичайного
(вул. Петра Болбачана, 6)

Орієнтовна площа – 0,01 га. Знаходиться на землях комунальної власності Хмельницької міської ради.

Дерево ясеня звичайного (*Fraxinus excelsior* L.) має такі біоморфологічні параметри: діаметр стовбура – 112 см; висота – 29 м. Вік дерева – близько 160 років.

Це дерево росте поодиноким на тротуарі і виділяється з-поміж інших зелених насаджень майдану Незалежності могутнім стовбуром і кремезною кроною (рисунок 2.27). Цей ясен був збережений від зрізання під час капітального ремонту тротуару і мощення бруківки активістами Хмельницького осередку громадської організації «Всеукраїнська екологічна ліга», про що свідчить відповідний напис на встановленій кованій лавці:

«Цей ясен стоїть тут понад сто років. Він бачив жовтневу революцію, владу Петлюри, пережив німецьку окупацію, вистояв у роки розвитку Хмельницького, і завдяки зусиллям громади його не зрізали під час реконструкції алеї. Бережімо нашу історію! Бережімо наше місто!».

Рисунок 2.27 – Ясен звичайний на площі Незалежності, 2

Ясен звичайний (*Fraxinus excelsior* L.) – рослина родини Маслинові (*Oleaceae* Lindl.), є місцевим видом. Природно поширений майже по всій Європі. Довговічний, живе до 350 років.

Рослина вибаглива до світла, на сухих ґрунтах росте погано, за вимогливістю до родючості ґрунтів займає серед деревних порід України перше місце. Навіть у дібровах росте лише на найродючіших ґрунтах, Має

сильно розгалужене і глибоке коріння. У міських умовах на сухих ґрунтах спостерігається суховершинність та відмирання гілок.

Вид недостатньо димо- і газостійкий. Іноді ушкоджується морозами. Це – одна з найцінніших деревних швидкорослих порід, яка цінується й у зеленому будівництві.

Великі розміри та вік ясена звичайного на майдані Незалежності є свідченням хорошої адаптації цієї вибагливої рослини до складних міських умов міста Хмельницького. Дерево є одним з найстаріших представників дендрофлори у місті Хмельницькому. Рослина має велике наукове дендрологічне, санітарно-гігієнічне, екологічне, естетичне значення та цінність спадку.

Оголошення цього ясена звичайного об'єктом природно-заповідного фонду України в якості ботанічної пам'ятки природи місцевого значення забезпечить захист цієї цінної деревної рослини та її збереження у структурі зеленої зони центральної частини міста Хмельницького. Встановлення відповідного державного інформаційно-охоронного знаку біля дерева стане засобом екологічного виховання дітей та молоді нашого міста і його відвідувачів. Запропоновано надати новостворюваній ботанічній пам'ятці природи місцевого значення назву «Ясен на майдані».

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Тисячі сердець». Запропоновано заповідати понадвікове дерево дуба звичайного, яке росте у центральній частині м. Хмельницького, навпроти входу у будівлю Хмельницького обласного кардіологічного диспансера, за адресою вул. Володимирівська, 85 (рисунок 2.28). Площа – 0,01 га. Знаходиться на землях комунальної власності Хмельницької міської ради.

Біометричні показники дерева дуба звичайного (*Quercus robur* L.) такі: діаметр стовбура на висоті 1,3 м – 112 см, висота – 26 м. Вік – понад 170 років.

Вулиця Володимирівська прокладена згідно з планом забудови міста Проскурова 1824 року й мала першу назву – Дворянська.

Рисунок 2.28 – Дуб звичайний (вул. Володимирська, 85)

Ця назва пов'язана з тим, що вздовж вулиці були виділені земельні ділянки під забудову для заможних верств населення міста.

Дерево має гарний і кремезний стовбур, розлогу крону, рясно плодоносить. Становить естетичну, наукову дендрологічну та цінність спадку, оскільки є одним із найстаріших деревних рослин міста Хмельницького; має санітарно-гігієнічне значення як складова зеленої зони центральної частини міста. Запропоновано дереву надати статус ботанічної пам'ятки природи місцевого значення з назвою «Тисячі сердець».

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Бук на Володимирській». Дерево бука лісового зростає у центральній частині міста Хмельницького, навпроти будівлі фабрики індивідуального пошиття взуття, за адресою вул. Володимирська, 74 (рисунок 2.29).

Рисунок 2.29 – Бук лісовий (вул. Володимирська, 74)

Запропоновано надати новостворюваній ботанічній пам'ятці природи місцевого значення назву «Бук на Володимирській».

2.3 Екологічний стан

Екологічні проблеми міст пов'язані, головним чином, з високою концентрацією на порівняно невеликих територіях населення, транспорту і промислових підприємств та з утворенням антропогенних ландшафтів, дуже далеких від стану екологічної рівноваги. Екологічний стан та рівень екологічної безпеки міста залежать, передусім, від обсягів впливу на навколишнє середовище підприємств промислової і комунальної сфер,

сільського господарства, транспортних засобів, а також рівня дотримання природоохоронного законодавства мешканцями міста.

Аналіз даних моніторингу довкілля свідчить про складний екологічний стан урбосистеми міста Хмельницького. Спостереження якості атмосферного повітря ведуться у м. Хмельницькому лише на двох стаціонарних постах лабораторією Хмельницького обласного центру з гідрометеорології за 9 інгредієнтами (пил, діоксид сірки, оксид вуглецю, діоксид азоту, оксид азоту, фенол, хлороводень, аміак, формальдегід).

За інформацією суб'єктів моніторингу протягом 2013-2017 років не було виявлено екстремальних рівнів забруднення з причин аварій техногенного походження та несприятливих природних явищ, а також наднормативних викидів стаціонарними джерелами підприємств, які б суттєво вплинули на стан атмосферного повітря.

Викиди забруднюючих речовин у повітряний басейн міста 2017 р. становили 1,056 тис. тонн, що є середнім показником із 2013 року. Порівняно з 2016 роком, у 2017 році відбулося збільшення викидів на 19,174 тонни. Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення по м. Хмельницькому за останні 5 років відображена на рисунку 2.30.

За результатами звітів Хмельницького обласного центру з гідрометеорології, аналізу екологічних паспортів області та стану навколишнього природного середовища Хмельницької області протягом останніх років, було досліджено динаміку викидів основних поллютантів по м. Хмельницькому, які представлені на рисунках 2.31 – 2.34.

Головними забруднювачами атмосферного повітря від стаціонарних джерел є комунальні підприємства міста, а саме: МКП «Хмельницьктеплокомуненерго» та ОП «Західна котельня».

З метою зменшення обсягів забруднення атмосферного повітря у місті запроваджено автоматичну систему керування дорожнім рухом (АСКДР).

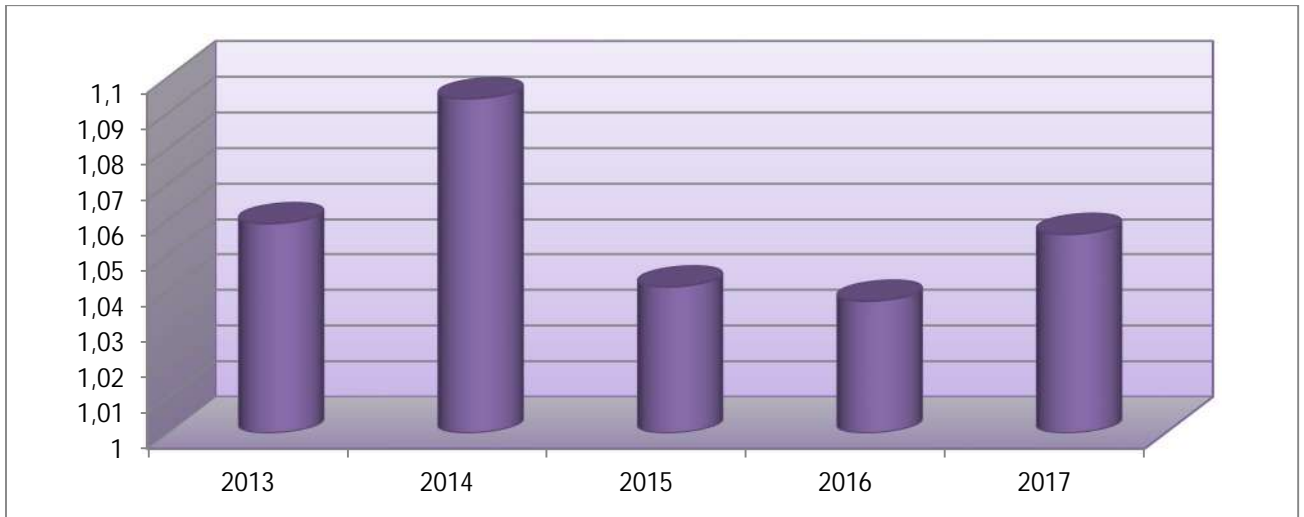

Рисунок 2.30 – Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, тис. тонн

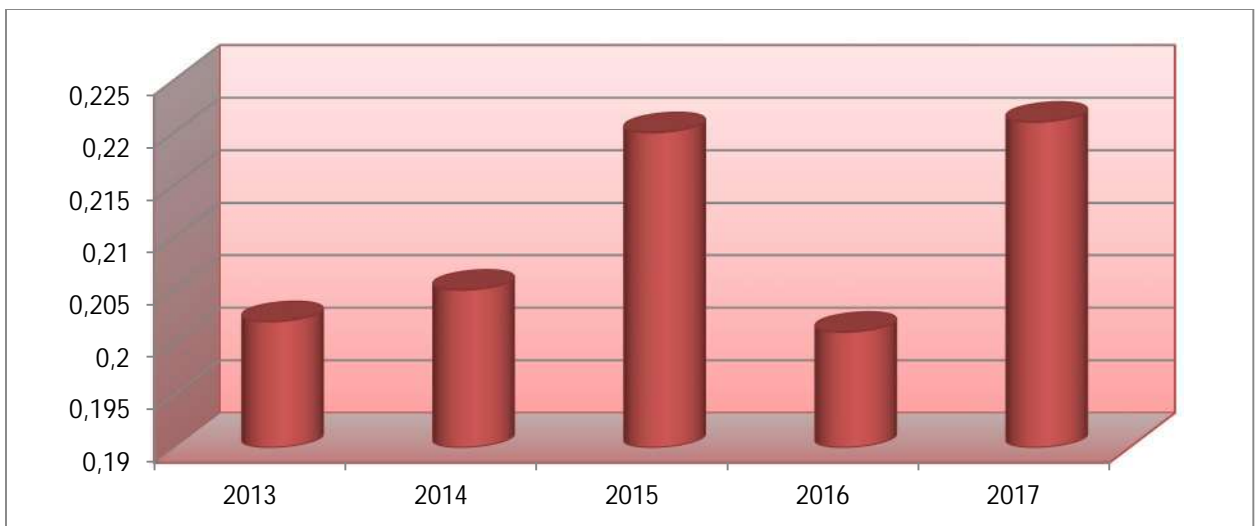

Рисунок 2.31 – Динаміка викидів стаціонарними джерелами в атмосферне повітря пилу (2013-2017 рр.), тис. тонн

Викиди стаціонарними джерелами пилу протягом останнього року зросли на 0,02 тис. тонн і склали найбільше значення за останні 5 років.

Викиди стаціонарними джерелами діоксиду сірки протягом останніх років мали чітку тенденцію до зменшення складали у 2016 – 2017 р.р. відповідно 0,040 тис.тонн та 0,041 тис.тонн (рисунок 2.32).

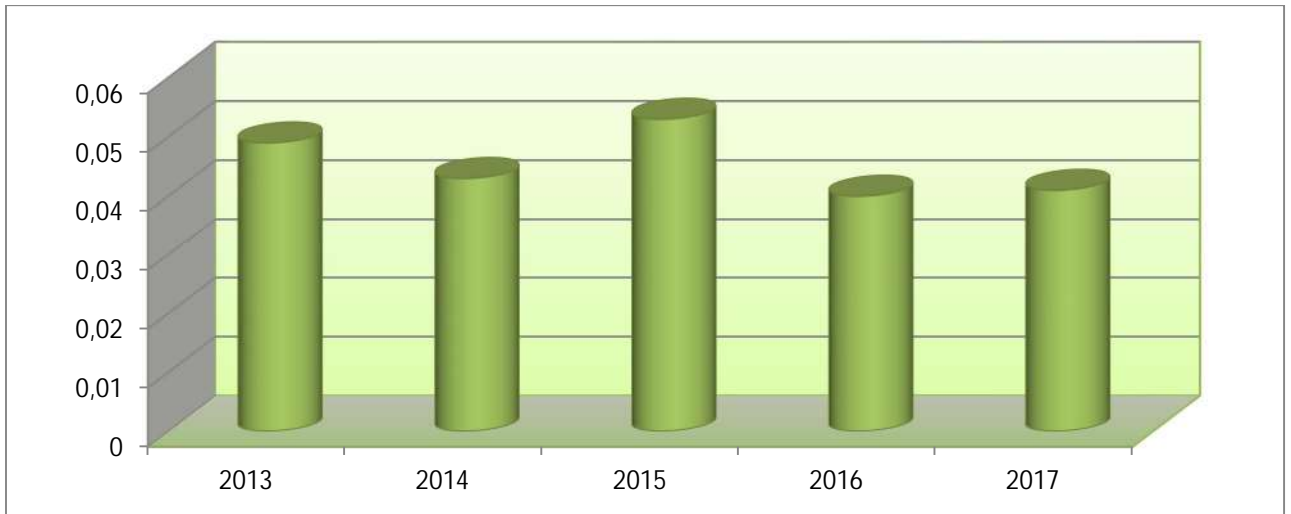

Рисунок 2.32 – Динаміка викидів стаціонарними джерелами в атмосферне повітря діоксиду сірки (2013-2017 рр.), тис. тонн

За останні п'ять років також спостерігається тенденція скорочення викидів в атмосферне повітря міста Хмельницького діоксиду азоту. Порівняно із 2016 роком у 2017 році викиди діоксиду азоту зменшились на 0,017 тис. тонн.

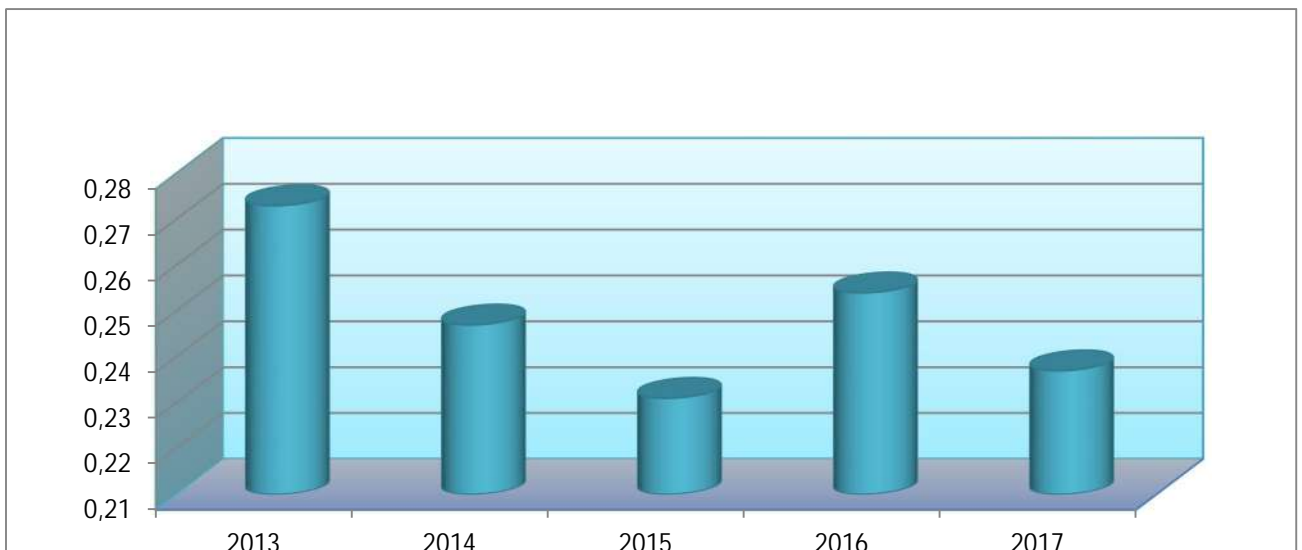

Рисунок 2.33 – Динаміка викидів стаціонарними джерелами в атмосферне повітря діоксиду азоту (2013-2017 рр.), тис. тонн

Дещо збільшується кількість викидів оксиду вуглецю, що скоріше за все пов'язано зі збільшенням викидів автотранспорту

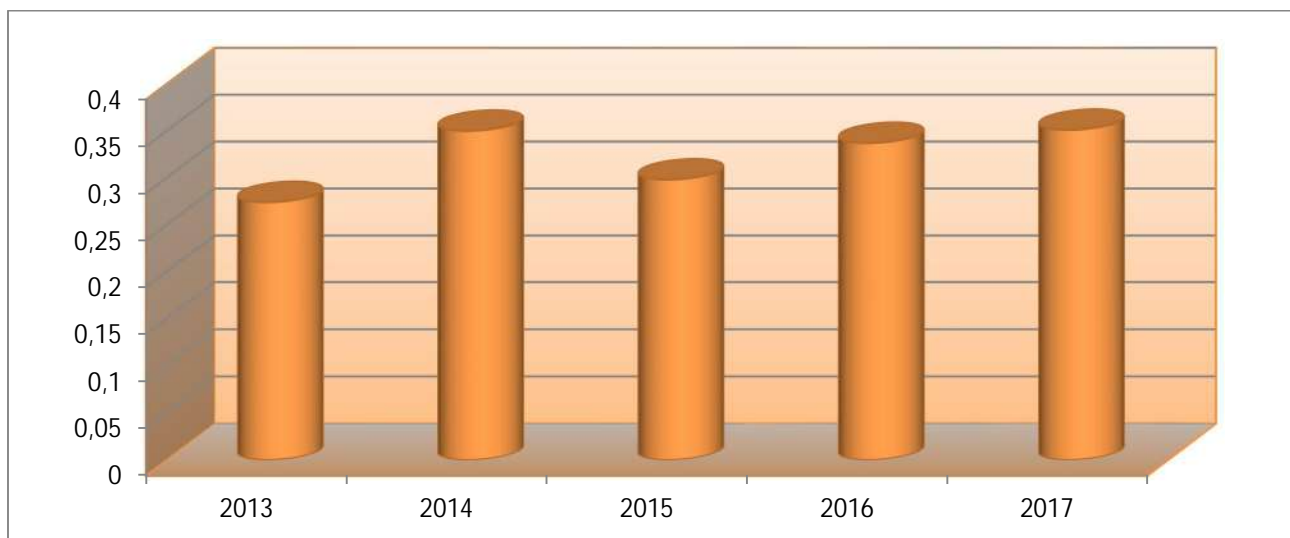

Рисунок 2.34 – Динаміка викидів стаціонарними джерелами в атмосферне повітря оксиду вуглецю (2013-2017 рр.), тис. тонн

В цілому, спостерігаємо загальну тенденцію по зменшенню викидів найбільш поширених забруднюючих речовин в атмосферне повітря міста Хмельницького (рисунок 2.35). Поряд з цим, протягом 2017 року в атмосферному повітрі м. Хмельницького фіксувалось:

- перевищення по діоксиду азоту кожного місяця протягом року, середньомісячне значення становило 1,52 ГДК;
- перевищення по формальдегіду з лютого по грудень, середньомісячне значення становило 1,35 ГДК.

За результатами досліджень спостерігається сезонність у концентраціях забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Хмельницького.

Середньорічний міст основних забруднюючих речовин в атмосферному повітрі міста наведено в таблиці 2.9. Основними джерелами забруднення атмосфери були автотранспорт, котельні окремих підприємств, а також спалювання сміття та опалого листя.

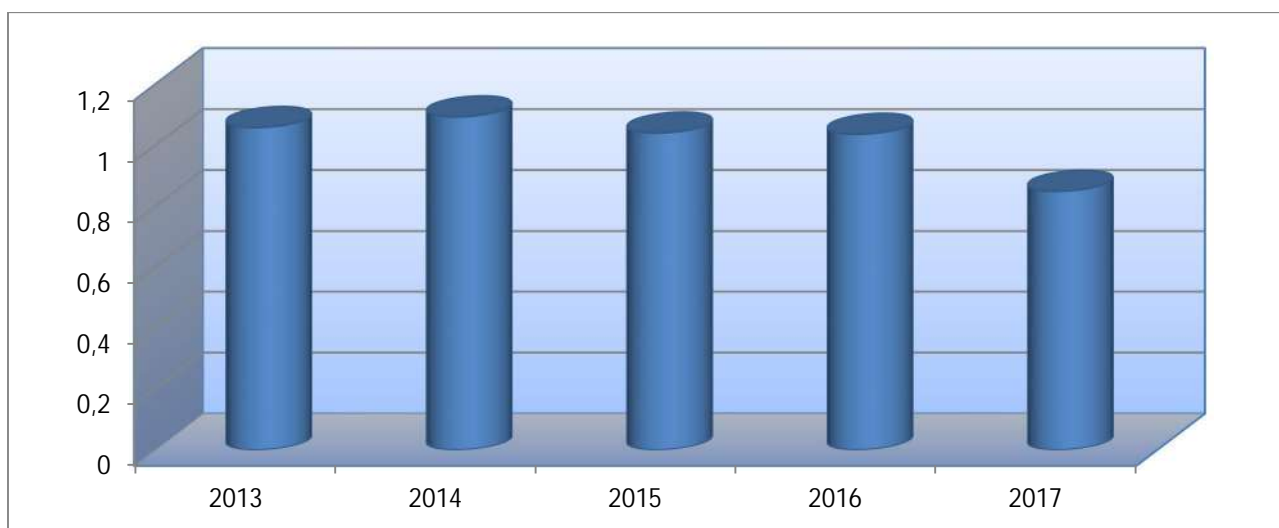

Рисунок 2.35 – Динаміка викидів стаціонарними джерелами в атмосферне повітря найпоширеніших забруднюючих речовин (пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю), тис. тонн

Таблиця 2.9 – Середньорічний вміст основних забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Хмельницького (2017 рік)

Речовина	Клас небезпеки	Середньорічний вміст, мг/м ³	Середньодобові ГДК, мг/м ³	Максимальний вміст, мг/м ³	Максимально разові ГДК, мг/м ³
Пил	3	0,0636	0,15	0,2999	0,5
Діоксид сірки	3	0,0314	0,05	0,2709	0,5
Сульфати	–	0,0042	–	0,0999	–
Оксид вуглецю	4	1,5137	3,0	4,0	5,0
Діоксид азоту	2	0,0595	0,04	0,7699	0,2
Оксид азоту	3	0,0255	0,06	0,1099	0,4
Фенол	2	0,0014	0,003	0,0119	0,01
Хлористий водень	2	0,0624	0,2	0,5299	0,2
Аміак	4	0,0052	0,04	0,0399	0,2
Формальдегід	2	0,0039	0,003	0,0299	0,35

Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря міста Хмельницького визначається Хмельницьким обласним центром гідрометеорології на постійному посту спостереження.

Середня потужність експозиційної дози гамма-випромінювання у повітрі на території міста у 2017 році становила – 11 мкР/год. В цілому суттєвих змін рівня потужності експозиційної дози гамма-випромінювання у повітрі на території міста Хмельницького не спостерігається.

Водні ресурси міста складаються з поверхневих водних ресурсів та затверджених і прогнозних ресурсів підземних вод.

Водопостачання міста Хмельницького здійснюється із водозабору одним магістральним водогоном протяжністю 34 км, побудованим у 1981 році. Також на території міста Хмельницького налічують 187 артезіанських свердловин, з яких за дозволами на спеціальне водокористування беруть воду 33 водокористувачі.

Найбільшими водокористувачами поверхневих вод є комунальне підприємство «Хмельницькводоканал» та підприємства харчової промисловості. Для водопостачання населення м. Хмельницький використовується також підземна вода басейна Дніпра (р. Случ), об'ємом понад 10 млн. м³, яка скидається після її використання у р. Південний Буг.

Основними чинниками, які найбільше впливають на водні ресурси міста, є забори води, скиди стічних вод різної категорії якості та безповоротні втрати води.

Проблемним є стан очисних споруд міста, які були збудовані ще у радянські часи і експлуатуються понад 40 років. За цей час вони практично не оновлювались тому на сьогодні не можуть забезпечити необхідний рівень очистки. У зв'язку з цим, забруднення водних об'єктів неочищеними та недостатньо очищеними зворотними водами через незадовільний технічний стан водоочисних споруд – одна з найактуальніших екологічних проблем м. Хмельницького.

Забруднення поверхневих вод у межах міста іонами амонію складає від 3 мг/дм³ до 6 мг/дм³, що перевищує величину граничнодопустимих концентрацій для питного водопостачання від 8 разів до 16 разів; строкові значення в окремі роки сягали від 15 ГДК_{питн} до 20 ГДК_{питн}.

Найвірогідніше, незадовільний стан поверхневих вод за вмістом іонів NH_4^+ пов'язаний із постійним забрудненням річкових вод господарсько-побутовими стоками м. Хмельницького.

Кількісну оцінку впливу м. Хмельницький на режим біогенних елементів у воді р. Південний Буг наведено на рисунку 2.36.

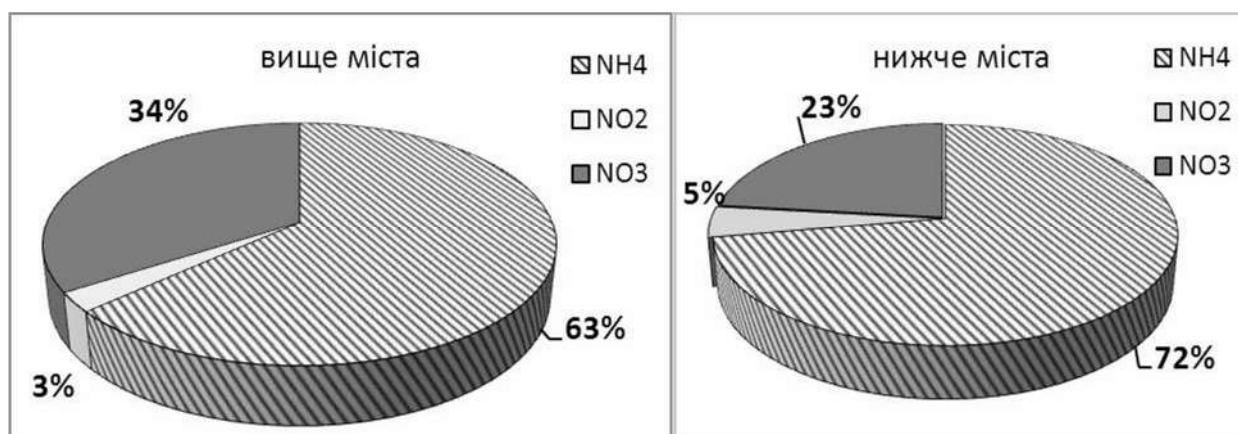

Рисунок 2.36 – Компонентний склад сполук мінерального азоту у воді р. Південний Буг (м. Хмельницький)

У період 2002-2012 р.р. зафіксовано найбільше зростання багаторічних концентрацій амонійного азоту (з $1,59 \text{ мг/дм}^3$ до $6,4 \text{ мг/дм}^3$), що на нашу думку, пов'язано з критичним станом обладнання на очисних спорудах м. Хмельницького. Вміст амонійного азоту у воді р. Південний Буг у створі нижче м. Хмельницький зростає в середньому від 70 % до 80 %.

Характер зміни середніх концентрацій мінеральних сполук фосфору за течією р. Південний Буг свідчить про його переважно антропогенне надходження зі стічними водами міста. Найбільшим забрудненням (аналогічно до сполук азоту) характеризуються води р. Південний Буг у створі нижче від м. Хмельницький, де вміст сполук $\text{P}_{\text{мін}}$ перевищує допустимий рівень ($0,05 \text{ мг/дм}^3$) у 8 разів.

Для створу вище м. Хмельницький багаторічні концентрації сполук Рмін змінювалися від 0,04 мг Р/дм³ до 0,09 мг Р/дм³, сягаючи своїх найбільших концентрацій (0,28 мг Р/дм³) на початку спостережень (1990-1996 рр.). З 1997 р. і до теперішнього часу вміст мінерального фосфору у воді річки в межах зазначеного створу зростає несуттєво.

Середньо-багаторічні величини БСК₅ у воді р. Південний Буг у межах впливу м. Хмельницького відповідають найбільшим значенням – від 4,3 мг О₂/дм³ до 5,1 мг О₂/дм³, що пов'язано як з надходженням розчинних органічних речовин до руслової мережі за рахунок поверхнево-схилового стоку, так і наявністю у стічних водах м. Хмельницького значної кількості органічних забруднювачів.

Проведені раніше дослідження щодо розподілу розчиненого кисню за течією річки свідчать про недостатнє насичення киснем поверхневих вод р. Південний Буг у створі нижче м. Хмельницького протягом усього року. Якщо протягом холодного періоду концентрація О₂ перебувала в діапазоні від 9 мг/дм³ до 12 мг/дм³, то в літній період спостерігалось різке зниження від 3 мг/дм³ до 4 мг/дм³, і навіть до межі виникнення замору риби.

За даними санітарно-епідеміологічної служби періодично загрозлива ситуація складається біля міського пляжу та на місці впадіння річки Плоскої в Південний Буг, де виявляються патогенні мікроорганізми. Дана проблема обумовлюється несанкціонованими скидами стоків у річку Плоску з приватного сектору.

Однією зі складових гідрографічної сітки міста є річка Плоска, яка належить до басейну Південного Бугу і є його правою притокою. Аналіз гідрохімічного стану річки Плоска у гідростворах перед і після її виходу з міста свідчить про погіршення майже всіх показників: збільшення мінералізації води на 20 % і вмісту біогенних речовин від 4 до 7 разів, зростання загальної твердості і зменшення ступеня насичення киснем, поява важких металів, забруднення води нафтопродуктами.

Річка Самець належить до басейну річки Південний Буг і є її правою притокою. Стосовно параметрів гідроекологічного стану р. Самець, то рівень її забруднення є помітно вищим, ніж р. Південний Буг та р. Плоска, особливо за вмістом азоту амонійного і нітратного, важких металів, пестицидів, що зумовлено інтенсивнішим використанням земельних ресурсів, вищим ступенем еродованості ґрунтів та сільськогосподарської освоєності, більшою часткою угідь, відведених під забудову і промислове використання.

Забруднення ґрунтів у м. Хмельницькому на даний час не підлягає контролю (за виключенням санітарно-захисних зон підприємств) та не охоплено моніторинговими спостереженнями. Згідно наших досліджень найпоширенішим забруднювачем у ґрунтах урбоєкосистеми є свинець. Найбільший валовий вміст свинцю (таблиця 2.10) характерний для промислової зони та автотранспортних магістралей.

Таблиця 2.10 – Вміст рухомої та валової форм свинцю у ґрунтах м. Хмельницького, мг/кг

№ пробної площі (згідно з рисунком 2.4)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Валовий вміст свинцю	32,2	39,1	23,7	14,8	21,2	13,2	16,0	32,9	32,6
Вміст рухомого свинцю	8,0	12,8	4,8	5,0	2,0	3,2	2,4	4,8	9,6

Концентрації валової форми свинцю у зразках пробних площ рекреаційних ділянок та водоохоронних зон від 1,4 до 2,6 рази менші, ніж на промислових та транспортних ділянках.

Така ж тенденція спостерігається і для рухомої форми свинцю. На ділянках поблизу промислових підприємств вміст свинцю найбільший і від 1,6 до 6,4 рази перевищує його концентрації на рекреаційних ділянках. Враховуючи те, що ГДК для рухомої форми свинцю складає 2 мг/кг, то велика частина території міста характеризується значним перевищенням граничнодопустимої концентрації (від 1,2 до 6,4 рази). Також для

автотранспортних магістралей та промислових зон зафіксовано перевищення ГДК для валової форми (30 мг/кг).

Отже, сьогодні в місті залишається актуальними завдання моніторингу ґрунтів, адже ґрунт є однією з найважливіших ланок кругообігу елементів в екосистемах, через яку важкі метали потрапляють у живі організми.

Проблема поводження з відходами є однією з ключових екологічних проблем міста і стає більш вагомою в ресурсному аспекті. Частково проблема зменшення негативного впливу небезпечних відходів на навколишнє природне середовище вирішується шляхом їх передачі на переробку спеціалізованим підприємствам або повторного використання у виробництві.

Найбільшим утворювачем шламів гальванічних у 2017 році було ПАТ «Укрелектроапарат», яким утворено 11,900 т відходів. Дані відходи згідно договору передаються спеціалізованому підприємству ТзОВ «Безпечні технології утилізації» (м. Харків).

Станом на 01.01.2018 року на державному підприємстві «Новатор» накопичено 2984 т шламів гальванічних, які зберігаються на паспортизованому місці видалення відходів у шламонакопичувачі. За 2017 рік на підприємстві утворилося 13 т шламів гальванічних [1].

Тверді побутові відходи (ТПВ) м. Хмельницький характеризуються як гетерогенна суміш невизначеної кількості предметів, матеріалів, речовин з великим різноманіттям механічних, фізико-хімічних та інших властивостей. Склад цієї суміші є непередбачуваним і носить випадковий характер, оскільки до складу ТПВ можуть потрапляти різноманітні матеріали, що використовуються в побуті та на виробництві, і водночас він є прогнозованим за основними складовими. Морфологічний склад ТПВ залежить від структури об'єктів утворення ТПВ, пори року, містобудівних характеристик міста, соціально-економічних умов життя населення та його загальноосвітнього і культурного рівнів, а також рівня матеріального забезпечення, благоустрою житла та побутових умов, технології пакувальних матеріалів і тари, технології та системи оптової та роздрібною торгівлі тощо.

Компоненти ТПВ змішуються на стадії їх утворення, перевезення та на полігоні ТПВ. Під час транспортування збільшується щільність і на полігоні до трамбування складає в середньому $0,5 \text{ т/м}^3$.

Міський полігон ТПВ розташований в північному напрямку від міста Хмельницький на відстані 2,0 км, заснований в 1956 році як відкрите звалище на місці глиняного кар'єру. Зараз його площа становить 8,88 га. Точна глибина полігону невідома, але висота насипу відходів оцінюється в 50 метрів над рівнем ґрунту. Побутові відходи не компостовані. Тіло полігону має природну гідроізоляцію, завдяки чому фільтрат стікає до північної частини полігону, де збирається у ставку, з якого фільтрат повертається у тіло полігону. Кількість ТПВ, що захороненні на полігоні, на кінець 2017 року становить більше 4,92 млн. тонн і інтенсивність захоронення ТПВ на полігоні зростає.

Атмосферні опади, сонячна радіація і виділення тепла у зв'язку з поверхневими, підземними пожежами, загоряннями сприяють протіканню на полігоні ТПВ непередбачуваних фізико-хімічних і біохімічних процесів, продуктами яких є численні токсичні хімічні сполуки в рідкому, твердому і газоподібному станах. Небезпечним явищем цих об'єктів є фільтрат – складна за хімічним складом рідина з яскраво вираженим неприємним запахом біогазу, яка виникає в результаті депонування атмосферних опадів у склад полігону та зосереджується у межах його підшви. Тобто, основними забруднювачами довкілля, які спричинені функціонуванням звалищ сміття і полігонів ТПВ є гази (продукти горіння та взаємодії часток відходів) та стічні води (фільтрат).

У зв'язку з тим, що полігон давно вичерпав свої проектні потужності, створюється постійна загроза виникнення надзвичайних ситуацій.

3 СХЕМА ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ МІСТА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

3.1 Основні принципи розбудови екологічної мережі

Обґрунтування формування схеми екологічної мережі Хмельницької області розроблене на підставі Закону України «Про екологічну мережу України» з урахуванням положень законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», Земельного, Лісового та Водного кодексів України, Указу Президента України від 23.05.2005 р. № 838/2005 «Про заходи щодо дальшого розвитку природно-заповідної справи в Україні», наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 13.11.2009 р. № 604 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення регіональних та місцевих схем екомережі» [41-43].

В основі ідеї екомережі лежить оселищна концепція збереження біорізноманіття, тобто ідея збереження певних типів оселищ (habitats), як територій (місць) існування видів, або їх груп, що мають важливе значення для збереження біорізноманіття Європи.

Базові елементи локальної екомережі м. Хмельницького відповідають європейській класифікації, це – природні ядра (або ключові території), буферні зони (буферні території); екологічні коридори; відновлювані території.

В основу побудови екомережі м. Хмельницького покладені принципи, розроблені Ю.Р. Шелягом-Сосонко:

- просторової цілісності територій та об'єктів екомережі;
- єдності територіальної, видової, функціональної;
- комплементарності біорізноманітності, середовища існування і територій різноманітності форм охорони;

- відновлення порушених природних цінностей;
- відповідності природі біогеографічних територій України;
- ієрархічності – побудови екомереж із елементів різного рангу;
- підпорядкованості структурних форм і функцій охорони біорізноманітності, шляхів міграції та поширення видів; традиційних форм господарювання, підтримки екологічного гомеостазу;
- максимальності включення існуючої заповідної мережі в екомережу;
- поліфункціональності – включення в екомережу нарівні з природними екосистемами напівприродних, деградованих, таких що заслуговують відновлення, а також територій традиційного рибальства, любительського полювання, тощо;
- надійності – стабільній і довготривалій протидії негативним факторам [44].

До складових структурних елементів екомережі м. Хмельницького відповідно до ст. 5 Закону України «Про екологічну мережу України» включаються:

- території та об'єкти природно-заповідного фонду;
- землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони;
- землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами;
- землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів;
- інші природні території та об'єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, піски, земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну цінність);
- земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України;

- території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України;
- частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання – пасовища, луки, сіножаті тощо [41].

На даний час формується загальна екологічна мережа України, регіональна екологічна мережа Хмельницької області [45]. Екомережа міста Хмельницького повинна бути зв'язаною з елементами регіональної та національної екомереж.

Каркасом екомережі міста є його зелена зона, насамперед території природно-заповідного фонду, заплави річок, струмків, озер тощо. При формуванні екомережі слід забезпечувати зв'язок природних (природоохоронних) територій та системи озеленених штучностворених ландшафтів.

Особливістю формування локальної екомережі є велика фрагментація території, необхідність високої деталізації інформації про структурні елементи екомережі та складність їх сполучення.

Каркас екомережі, її просторова основа передбачає наявність ландшафтних комплексів, яким властивий значний ступінь збереженості ландшафтів та репрезентативність щодо природних ландшафтів досліджуваного міста (насамперед це стосується ядер каркасу екомережі), а також – певний рівень антропоїчної зміненості, притаманний екокоридорам. Разом з тим, визнаючи пріоритетне значення природних і малозмінених ландшафтних комплексів при обґрунтуванні каркасу екомережі, його не можна однозначно трактувати як безперервне поєднання лише природних збережених ландшафтів, як своєрідну єдину зелену зону [46].

Через антропогену трансформованість території таке сприйняття каркасу екомережі є великою мірою ідеалізованим, нереальним і недосяжним, адже рослинний покрив на території міста Хмельницького втрачає континуум, він сильно фрагментований. Також перепорою на шляху створення локальної екомережі міста є нерівномірність розподілу зелених

насаджень. У мікрорайонах Лезневе, Дубове, масиві Озерний, в південній частині міста та на його інших територіях відсутні парки і сквери. Особливо мало зелених насаджень в центрі Хмельницького. Недостатня кількість зелених насаджень спеціального призначення в санітарно-захисних зонах, вздовж вулиць та магістралей.

Значна антропогенна трансформованість та освоєність ландшафтів унеможливають виокремлення в природі значної кількості просторово цілісних і оптимальних за площею ландшафтних складових каркасу екомережі – екоядер та екокоридорів. Вони, як правило, мають невелику площу, значно віддалені одне від одного (екоядра), або мають переривчасту структуру (екокоридори). Вирішення цієї проблеми – в урахуванні універсальності властивостей складових ландшафтного каркасу екомережі незалежно від її рівня – тобто складові взаємно доповнюють одне одного для створення структур більшого рівня. Наприклад, кілька дрібних екоядер певної території можна об'єднати в більше – «кластерне» екоядро, а ландшафтні комплекси, що є основою для екокоридорів локального рівня, можуть входити до складу екокоридорів вищого – регіонального рівня, що охоплюють більші ландшафтні утворення [47]. Проблему цілісності екокоридорів (придорожні смуги вздовж транспортних шляхів та на їх перехрестях, річкові долини, подріблені греблями, тощо) можливо вирішити за допомогою екотехнічних розв'язок: тунелів, зелених містків тощо.

3.2 Схема екологічної мережі

Просторова структура екомережі м. Хмельницького зумовлена як природними умовами (рельєфом, положенням природних ядер, гідрологічною мережею тощо), так і соціальними (урбанізаційними процесами, рівнем окультуреності біогеоценозів та ін.). Місто має значні природні ресурси для формування екологічної мережі, проте виділяється рядом особливостей, які ускладнюють цей процес. Серед них – досить

високий рівень гемеробії біогеоценозів, мала частка територій природно-заповідного фонду, відсутність великих природно-заповідних об'єктів, низький відсоток зелених насаджень загального користування, фрагментарність рослинного покриву, мала зв'язаність об'єктів зеленої зони міста.

Загальна площа екологічної мережі Хмельницького становить 1234,83 га, що складає 11,54 % від загальної площі міста. Загальна довжина екокоридорів екомережі становить 59,16 км. Схема наведена на рисунку 3.1 та у Додатку.

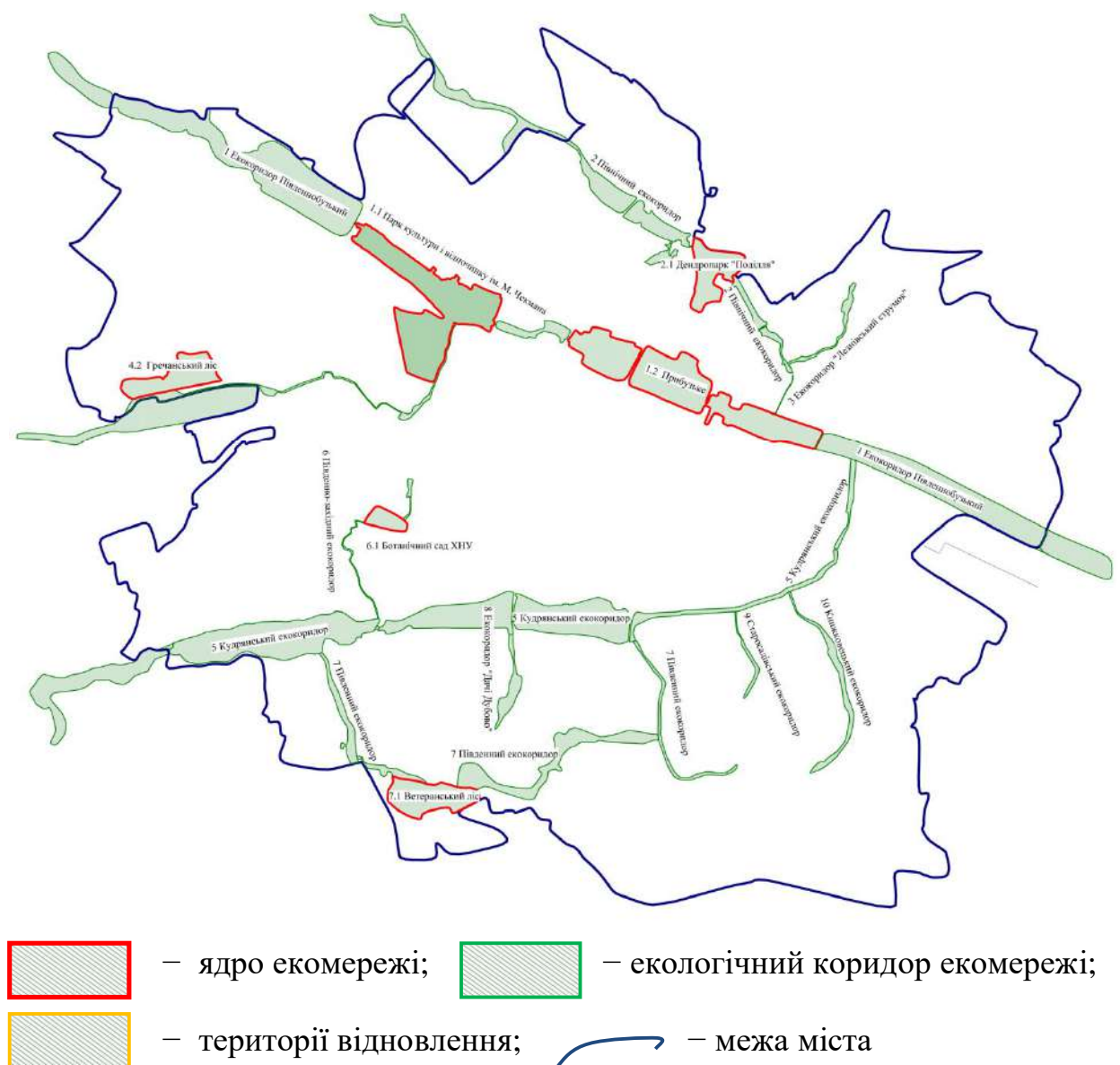

Рисунок 3.1 – Схема екологічної мережі міста Хмельницького

При визначенні структурних елементів екомережі м. Хмельницького ми дотримувались принципів екосистемного підходу. Території та об'єкти, які включені до структурних елементів екомережі, комплексно досліджувалися. Вивчалися їх ландшафтні особливості, біота, екологічна роль в Хмельницькій урбоекосистемі. Насамперед виділялись найменш антропогенно змінені ландшафти, території та екосистеми з найбільш багатим біологічним різноманіттям. При цьому поєднувались природні території та території системи озеленених штучно створених ландшафтів.

Ієрархічну структуру мережі складають елементи національного, регіонального та локального рівнів (таблиця 3.1).

Таблиця 3.1 – Перелік структурних елементів екомережі м. Хмельницького

Структурний елемент екомережі	Власна назва елемента	Довжина, км	Площа, га
1	2	3	4
Сполучна територія національного рівня	1 Південнобузький екокоридор	14,4	333,0
Природні ядра регіонального рівня	1.1 Парк імені Михайла Чекмана	-	142,4
	1.2 Прибузьке	-	162,03
Сполучна територія регіонального рівня	2 Північний екокоридор	5,25	58,37
Природне ядро регіонального рівня	2.1 Дендропарк Поділля	-	38,96
Відновлювальні території	2.2 Озерненська	-	0,07
	2.3 Бандерівська	-	0,15
Сполучна територія локального рівня	3. Екокоридор «Лезнівський струмок»	1,63	7,6
Сполучна територія регіонального рівня	4 Плоскирівський екокоридор	5,75	20,95
Природні ядра регіонального рівня	4.1 (1.1) Парк культури і відпочинку ім. М. Чекмана	-	142,4

Кінець таблиці 3.1

1	2	3	4
	4.2 Гречанський ліс	-	39,14
Сполучна територія регіонального рівня	5 Кудрянський екокоридор	10,85	268,32
Сполучна територія локального рівня	6 Південно-західний екокоридор	3,03	4,51
Природне ядро регіонального рівня	6.1 Ботанічний сад Хмельницького національного університету	-	6,86
Відновлювальна територія	6.2 Тернопільська	0,32	0,25
Сполучна територія локального рівня	7 Південний екокоридор	9,2	70,98
Природне ядро локального рівня	7.1 «Ветеранський ліс»	-	46,17
Відновлювальна територія	7.2 Поворот на Розсошу	-	0,08
Сполучна територія локального рівня	8 Екокоридор «Дачі Дубово»	1,38	12,75
Сполучна територія локального рівня	9 Старосадівський екокоридор	1,31	4,28
Сполучна територія локального рівня	10 Книжковецький екокоридор	3,06	17,78

На території м. Хмельницького виявлено 6 природних ядер – центрів біорізноманіття, загальною площею 435, 56 га. З них 5 – регіонального рівня: «Дендропарк Поділля», «Парк імені Михайла Чекмана», «Прибузьке», «Гречанський ліс», «Ботанічний сад», та одне ядро локального рівня – «Ветеранський ліс».

Для забезпечення внутрішньо- та міжпопуляційних контактів, обміну генетичною інформацією, розселення та міграції організмів ці природні ядра зв'язуються з іншими центрами біорізноманіття десятьма екологічними коридорами, з них 1 екокоридор – національного рівня («Південнобузький»),

3 – регіонального рівня («Північний», «Плоскирівський», «Кудрянський») та 6 – локального рівня («Лезнівський струмок», «Південно-західний», «Південний», «Дачі Дубово», «Старосадівський», «Книжковецький»). Екокоридори переважно є річковими, оскільки саме в заплавах Південного Бугу, його допливів, потічків та струмків залишилися відносно збереженими рослинний покрив і тваринний світ, а тому саме вздовж заплав річок, потічків, канал відбувається обмін генетичним матеріалом, міграція тварин тощо.

Значна фрагментарність рослинного покриву міста, розірваність зеленої зони, велика площа деградованих ділянок з порушеним гідрохімічним і гідрологічним режимом та багато мертвих поверхонь (вкритих асфальтом, зайнятих будівлями тощо) заважають прокладанню екологічних коридорів. Щоб забезпечити просторову цілісність екомережі, неперервність екокоридорів, необхідно виконати ряд лісовідновних, біотехнічних, інженерно-технічних заходів. Для цього пропонуємо створити 4 території відновлення (назви їх відповідають назві вулиць, на яких знаходяться ці території): «Озерненська», «Бандерівська», «Тернопільська», «Поворот на Розсошу». Загальна площа цих територій становить 0,55 га.

В умовах міста ми не виділяємо буферних зон, оскільки їх обсяги визначені водним законодавством та законодавством про природно-заповідний фонд. Навколо річкових екокоридорів буферна зона є відповідно охоронною зоною річки. Її ширина регулюється водним законодавством. Також охоронні зони згідно з Законом України «Про природно-заповідний фонд» входять до складу ядер, якими є природно-заповідні території.

Як території природного розвитку розглядаємо природно-заповідні території та об'єкти міста, які не охоплені екомережею.

3.3 Характеристика екологічних коридорів, ядер та територій відновлення

3.3.1 Південнобузький національний екологічний коридор

Береги Південного Бугу та його приток – Пласкої, Кудрянки та безіменної входять до складу національного Бузького меридіального екокоридору, який включає долини Західного та Південного Бугу. По території Хмельницької області екокоридор проходить долиною річки Південний Буг. Довжина Південнобузького екокоридору становить 806 км, в межах Хмельницької області – 140 км. На Хмельниччині екокоридор об'єднує 30 природно-заповідних територій та об'єктів [45]. В його межах відбуваються глобальні сезонні міграції живих істот із північного заходу на південний схід.

Оскільки місто Хмельницький тягнеться вздовж річки Південний Буг, воно стає великою перепоною на шляху міграційних коридорів різних видів тварин, грибів та рослин, заважає процесам розмноження, обміну генофондом, поширенню видів на суміжні території, переживанню ними несприятливих умов, переховуванню і, в цілому, підтриманню екологічної рівноваги екосистем. Необхідно сформувати локальну екологічну мережу міста, яка б забезпечила неперервність Бузького екокоридору, зв'язала основні центри біорізноманіття, створила умови для відновлення природного каркасу, збереження екосистемних та ландшафтних комплексів.

На території міста Хмельницького Південнобузький екокоридор тягнеться заплавою р. Південний Буг. Його довжина становить 14,4 км, площа – 333,0 км. Уздовж національного Південнобузького екокоридору в м. Хмельницькому розташована одна природно-заповідна територія – парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва – Парк імені Михайла Чекмана. В заплаві вздовж берегової лінії в західній та центральній частині міста місцями зростає деревна рослинність, а в східній частині – переважають луки

та болота. Екокоридор з'єднує 2 ядра: «Парк імені Михайла Чекмана» та «Прибузьке» Охарактеризуємо ці ядра екокоридору.

3.3.1.1 Ядро «Парк імені Михайла Чекмана». Місцезнаходження. Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк імені Михайла Чекмана» розташований на правому березі річки Південний Буг (територія Хмельницького водосховища) у м. Хмельницькому, на його території річка Плоска впадає у Південний Буг (рисунок 3.2).

Рисунок 3.2 – Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк імені Михайла Чекмана» (жовтим) на карті Google [1]

Складається з двох частин – паркової та території водосховища. Паркова частина обмежена р. Плоскою, вул. Проскурівського підпілля та забудовою різного призначення.

Землі, які оточують парк, відповідно до Публічної кадастрової карти України, мають різноманітне призначення і перебувають у комунальній та приватній власності (рисунок 3.3) [55]:

Рисунок 3.3 – Територія парку на Публічній кадастровій карті України [55]

Історична довідка. Навесні 1949 р. міськвиконком прийняв рішення про закладання нового великого парку для відпочинку мешканців та гостей міста. Під парк відвели болотисту місцевість на берегах рік Південного Бугу та Платої, яка весною і восени заливалася водою, і де росли невеличкі верби, а влітку шуміли очерети і високі трави.

Перший недільник проведено 17 жовтня 1948 р., на ньому працювало понад 1500 чоловік, переважно молодь, тому й парк отримав народну назву «Комсомольський». На початок закладки його площа складала 60 га [27, 28].

З 1960 р. розпочалася друга хвиля облаштування парку відповідно до технічної документації проектного інституту «Гипрограмданпромстрой». Міськвиконкомом щорічно виділялись необхідні кошти на будівництво і придбання різного обладнання, насамперед, атракціонів.

На початку 1960-х рр. побудовано ажурний венеціанський місточок через річку Плоску, який прикрасив центральний вхід у парк. Заклали п'ять алей у глибині парку: дві – вздовж берега, інші три – на центральну площу парку, спортивні майданчики і у містечко розваг. Спорудили танцювальний майданчик, музичну естраду, літній шаховий павільйон, літню бібліотеку, пневматичний тир, адміністративні будівлі, встановили атракціони (каруселі – повітряну, дитячу, ланцюгову, літак «Петля Нестерова», літаки, дитяче колесо огляду «Зірочка»).

У зв'язку з помпезністю святкування 50-річчя Жовтня обком КПРС та облвиконком прийняли спільну постанову про подальший благоустрій міського парку культури і відпочинку. Значний обсяг робіт, особливо земельних, було проведено взимку та навесні 1967 року. До відкриття літнього сезону було створено три озера, на берегах яких посадили плакучі верби. В одне з озер (що з боку Гречан) запустили 20 тис. малька білого амура і товстолобика. З Москви привезли білих та чорних лебедів, а також павичів і фазанів. Територію парку прорізала ціла мережа штучних осушувальних каналів з ажурними місточками.

У той час було проведено значний обсяг робіт з осушення більшої половини території парку, екскаватором розширено русло річки Плоскої; її береги вздовж 2,5 км укріплено бетонними плитами. При розширенні річки Плоскої та спорудженні озер було вилучено близько 60 тис. м³ землі, а точніше болота, – натомість засипали 3 тис. м³ землі. Побудували фонтан, майданчик навколо нього виклали плиткою, і вона стала центральною площею. На всій території парку висадили цінні породи дерев і кущів, а саме: каштани, липи, буки, сосни, ялини, ялівці, бузок, а також близько 5 км живої огорожі з бирючини звичайної, грабу, карагани деревовидної («жовта акація») та свидини білої і червоної. Облаштували клумби, газони всіяли травою. Лише у період від 1969 до 1972 рр. у парку висадили 1450 дерев та близько 5 тис. кущів.

В упорядкуванні території основну роль відіграло населення міста,

особливо молодь, – учні шкіл і технікумів, Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування (тепер Хмельницький національний університет); значним був внесок трудових колективів багатьох організацій та установ. В суботниках, недільниках брали участь від 5 тис. до 6 тис. осіб. Вартість тогочасних робіт склала 180 тис. карбованців.

Було виконано роботи з освітлення і радіофікації алей та майданчиків; проведено водопровід, телефонну лінію. По обидва береги Плоскої тротуарною плиткою виклали пішохідні доріжки (тепер тут асфальт), а також дорогу від вул. Будівельників до ставка. Спортивні товариства облаштували свої майданчики.

У 1967 р. на знак святкування 50-річчя Жовтневої революції 1917 р., рішенням виконкому, парк перейменували у Хмельницький парк імені 50-річчя Жовтня.

Дещо пізніше через р. Плоску побудували другий міст, човнову станцію на Південному Бузі на 50 човнів, а також літній кінотеатр. У самому парку встановили більше ста паркових лав на бетонних основах, різноманітні вази, скульптури, фонтанчики для питної води, різні стенди і панно.

Саме у парку вперше в місті були проведені свята зими, квітів, день врожаю, дні відпочинку робітників і службовців промислових підприємств, а також літературні і музичні вечори, фестивалі, молодіжні карнавали, театральні свята тощо.

Парк ім. 50-річчя Жовтня неодноразово нагороджувався дипломами і грамотами Міністерства культури СРСР і УРСР, Хмельницького обкому і облвиконкому, міськкому, міськвиконкому. Його щиро полюбили хмельничани та гості міста.

Заповідний статус парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення парк отримав рішенням облвиконкому за № 132 від 15.05.1975 р., тоді було заповідано 60,0 га території парку.

У 1980-х рр. для дітей спорудили цікаве дитяче містечко, де розташували автодром та ігровий космодром. Тут розмістили роботи

хмельницького автора народного художника України М.І. Мазура, зокрема: постать космонавта, великий космічний корабель; в автоматичку дітей зустрічають стилізовані автомобілі, вертоліт. У той час встановили кіоски, провели ремонт (з асфальтуванням) центральних доріжок.

На честь спорідненого міста Модесто (США) 2 серпня 1987 р. посадили дуб; 20 вересня 1987 р. ялину колючу (*Picea pungens* Lamb.) голубої форми висадив двічі Герой Радянського Союзу льотчик-космонавт В.А. Ляхов; 4 жовтня 1988 р. – дуб на честь міста-побратима Сілістра (Болгарія).

Розпорядженням Хмельницького міськвиконкому від 9 лютого 1993 р. було уточнено значення парку, як міського парку культури та відпочинку.

1998 року у парку розпочав свою історію зоологічний куток, коли його мешканкою стала ведмедиця Аліса. Тоді у Хмельницькому гастролював молдовський цирк, в якому виступала п'ятирічна ведмедиця. Коли помер дресирувальник, якого слухалася Аліса, – цирк покинув сліпу тварину у холодному парку в малій клітці. Люди допомагали ведмедиці, а тодішній мер Михайло Чекман розпорядився створити Алісі гідні умови для проживання. У 2003 р. у неї з'явилась пара – здоровило Тімка. Щороку пара народжує двійко-трійко ведмежат, які сьогодні мешкають у різних куточках України. Крім ведмежат у зоокуточку міського парку є лебеді, павичі, голуби, лисиці, собаки, коти, кролі, кози, нутрії, морські свинки, шиншили та інші тварини.

Рішенням четвертої сесії обласної ради 16 грудня 1998 р. парк отримав нову назву – «Парк імені 500 річчя м. Хмельницького», його площу розширено до 140,45 га (тоді вважалося, що перша згадка про Пłosкирів датована 1493 роком, нині достеменно відомо про 1431 р.).

У вересні 2000 р. перед головним входом у парк, на місці першого поселення, з якого 1493 (1431) року взяло початок місто Пłosкирів встановили пам'ятний знак. Вхід до парку прикрашає велика підкова, на яку молодята вішають навісні замки в знак міцного та вічного кохання в шлюбі. Прикрасою водної частини парку є «острів кохання», через який колись був перекинутий місток [27, 28].

Рішенням двадцять першої сесії Хмельницької міської ради № 46 від 22.10.2008 р. парк культури і відпочинку імені 500-річчя Хмельницького перейменували на парк імені Михайла Чекмана.

Науковцями з Національного лісотехнічного університету України (м. Львів) на замовлення управління житлово-комунального господарства Хмельницької міської ради виконано проект «Розробка проектно-кошторисної документації з капітального ремонту і благоустрою парку культури та відпочинку імені Михайла Чекмана» [49].

У 2017 році у парку запрацював фонтан, зроблено підсадку деревно-кущових рослин. Ця територія є улюбленим місцем відпочинку хмельничан та гостей міста. Він є найбільшим за площею рекреаційним об'єктом м. Хмельницького. Територія постійно перебуває під сильним рекреаційним тиском. Сьогодні, парк перебуває у віданні комунального підприємства «Парки і сквери м. Хмельницького».

Площа. Площа ядра складає 142,5 га, з них 55,27 га – паркова зона, решта – водосховище та прибережні ділянки.

Рельєф. Рельєф парку рівнинний, характерні незначні підвищення та западини (рисунок 3.4). Абсолютні висоти поверхні становлять від 280,2 м до 283,1 м, горизонтальне розчленування – від 0 км/км² до 1 км/км². Показник вертикального розчленування змінюється від 0 м/км² до 20 м/км² [5].

Підстиляючі породи. Ґрунти. У парку поширені чорноземи типові неглибокі на лесоподібних суглинках. Ґрунтовірними породами є лесовидні суглинки. Аналіз окремих ґрунтових зразків, виконаний у лабораторії ґрунтознавства кафедри ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства та урбоекології Національного лісотехнічного університету України показує, що вони мають у верхньому горизонті досить низьку гумусованість (вміст гумусу – від 1,1 % до 1,73 %). Реакція ґрунтового розчину цих ґрунтів лужна і складає від 7,32 од. приладу до 7,97 од. приладу. Вміст нітратів складає від 15,54 мг/100 г ґрунту до 35,81 мг/100 г ґрунту;

вміст P_2O_5 – від 0,06 мг/100 г ґрунту до 60,0 мг/100 г ґрунту; вміст K_2O – від 58,0 мг/100 г ґрунту до 305,5 мг/100 г ґрунту.

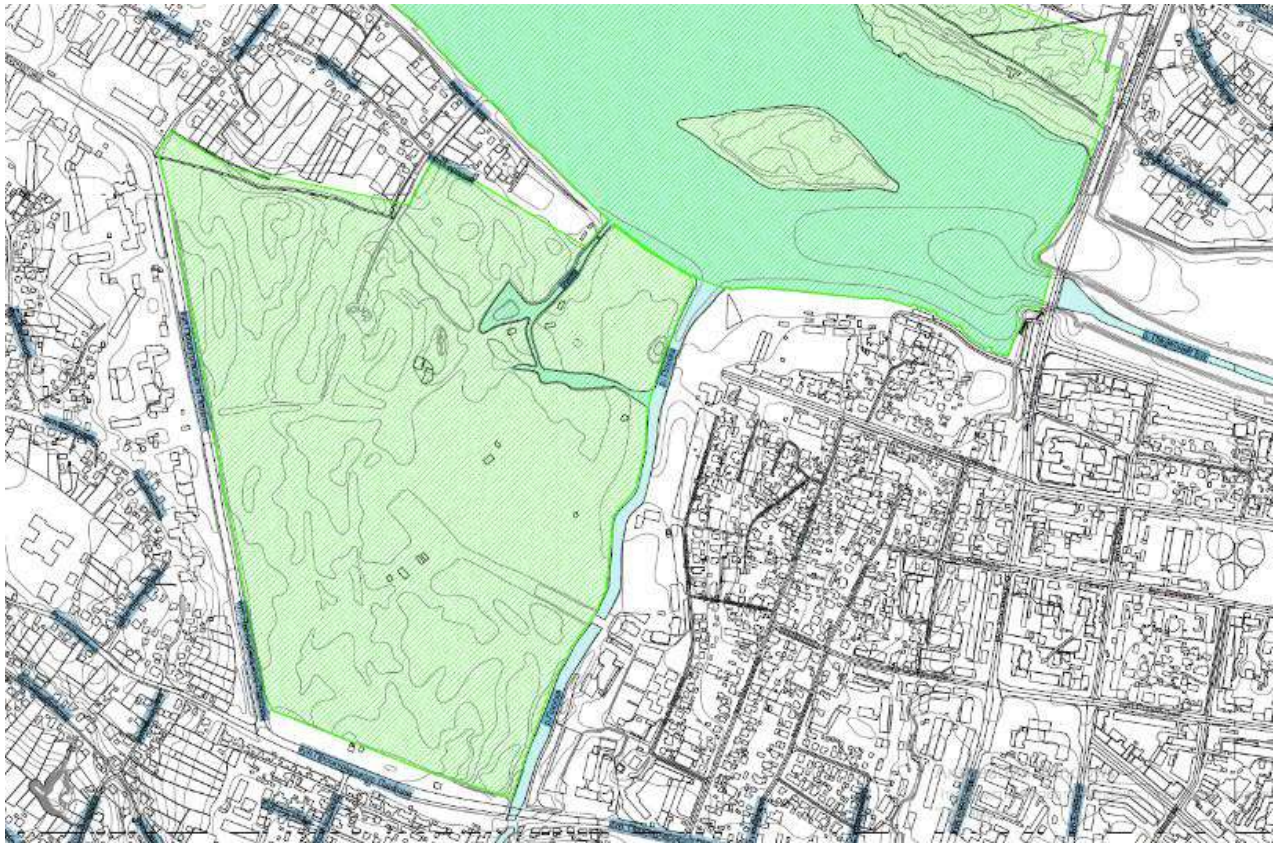

Рисунок 3.4 – Рельєф парку імені Михайла Чекмана

Гідрологічна мережа. Гідрологічну мережу парку утворюють Хмельницьке водосховище на р. Південний Буг та р. Плоска (рисунок 3.5).

Хмельницьке водосховище є важливою складовою ландшафту міста і виконує рекреаційні, естетичні та природоохоронні функції, а також завдання промислового водопостачання. Тип водосховища – руслове, регулювання стоку – сезонне. Площа водного дзеркала складає 140,4 га, повний об'єм – 5,0 млн. м³, довжина – 4,08 км.

Планувальна структура. За ландшафтно-генетичною ознакою парк імені Михайла Чекмана можна віднести до лісопарку з елементами гідропарку. На його території впорядкована мережа природних і штучних каналів, чітко виражене функціональне зонування з парковою домінантою

(кінотеатр з фонтаном і пам'ятником).

Рисунок 3.5 – Місце впадання річки Платої у Південний Буг

На території парку діють спортивні та дитячі майданчики, атракціони, міні-зоопарк, кафе, місця для відпочинку та прогулянкові зони, пляж, човнова станція з катамаранами, громадські вбиральні. Подекуди залишилися впорядковані доріжки, освітлення, елементи благоустрою [49].

Архітектурно-планувальна структура змішана. Домінує закритий і розріджений тип простору, недостатньо сформовані художньо-декоративні та об'ємно-композиційні групи обмеженого видового складу.

Малі архітектурні форми представлені як побутовими (лави різної форми, смітники, ліхтарі паркові та вуличні) та спеціальними (атракціони, обладнання дитячих та спортивних майданчиків, канатна дорога), так і загальнопарковими: містки через водотоки, альтанки, павільйони і художньо-декоративні форми (пам'ятник чаплям та скульптура оленя на території

мінізоопарку, скульптури з металу.

Зважаючи на площу парку, входи на його територію здійснюються з вулиць Проскурівського підпілля (кілька входів) та від річки Плоскої, а також від набережної Південного Бугу.

Єдиним виразним композиційним акцентом сучасного парку є широка, розділена навпіл рабатками алея, на якій зосереджений благоустрій і зроблено асфальтоване покриття, встановлено лави і світильники. В кінці цієї алеї розташовано літній кінотеатр. Поряд влаштовано атракціони та ігрові майданчики. Чимало просік перетворено на ґрунтові доріжки. Крім них відвідувачі парку протоптали велику кількість стихійних стежок [49,50].

Ландшафтна характеристика насаджень. Під час виконання проекту «Розробка проектно-кошторисної документації з капітального ремонту і благоустрою парку культури та відпочинку імені Михайла Чекмана» виконано ландшафтну характеристику насаджень [49].

Ландшафтною таксацією територія парку поділена на 27 ландшафтних виділів, у межах яких визначені основні таксаційні параметри дерев і кущів та ландшафтні характеристики насаджень (рисунок 3.6). За типом лісопаркового ландшафту серед визначених таксаційних виділів переважає 21 виділ з типом ландшафту 16. Це означає, що у парку переважно сформувалися закриті повнотні деревостани вертикальної зімкнутості від 0,6 до 1,0. Незначною кількістю представлені напіввідкриті ландшафти.

За естетичною оцінкою виділів їх кількість розділилася практично порівну. Так, I клас естетичної оцінки мають 25 виділів. Це підвищені, добре дреновані умови зростання I-II класів бонітету. Проглядність і прохідність добрі; захаращеності і сухостою немає; різноманітне живе трав'яне вкриття; тип ландшафту відповідає запроектованому. II клас присвоєний 12 виділам, які характеризують слабодреновані вологі умови зростання III-IV класу бонітету. Проглядність і прохідність понижені; захаращеність і сухостій – до 5 м³/га; що вимагає формування іншого типу ландшафту.

Рисунок 3.6 – Розподіл території парку на ландшафтні виділи [49]

На відкритих просторах трав'яний покрив однорідний, галявини – по зволжених місцях з горбкуватою поверхнею; необхідне планування поверхні; береги водойм низькі, але доступні; прилягаючі простори несприятливі для відпочинку.

За шкалою рекреаційної стійкості насаджень 16 виділів було віднесено до I класу. Насадження абсолютно здорові, доброго росту. Підріст, підлісок і живий надґрунтовий покрив доброї якості і повністю покривають ґрунт. Здорових дерев у хвойних насадженнях не менше 90 %, а в листяних – 70 %. Незначна кількість (11 виділів) має дещо гірші показники і віднесена до 2 класу рекреаційної стійкості.

З 27 виділів – 19 знаходяться на II стадії рекреаційної дигресії. У таких

насадженнях трав'яний покрив – малопорушений, ярусність виражена. Бур'яни відсутні, проективне вкриття складає від 50 % до 70 %. Поновлення задовільне і добре, наявний самосів ценозоутворюючих порід. Переважають дерева доброго і задовільного стану (складають від 75 % до 90 %).

У насадженнях парку переважають виділи (13 виділів), які мають середній клас прохідності, тобто пересування в деяких напрямках ускладнене. Однак 18 виділів мають погану прохідність, що свідчить про сильне розростання трав'яної та чагарникової рослинності.

За ступенем проглядності переважають виділи 2 класу проглядності, які дозволяють оглядати паркову територію на відстані від 21 м до 40 м.

Загалом рекреаційна оцінка паркових насаджень є середня (24 виділи). Такі ділянки мають добрі показники. Окремі компоненти потребують нескладних заходів щодо покращення умов відпочинку; пересування в окремих напрямках обмежено [49].

Рослинний світ. Під час згаданого дослідження [49] на території парку імені Михайла Чекмана було обліковано 9092 дерева. Вік основних насаджень становить від 60 до 80 років. Їхній стан охарактеризовано як задовільний, проте є дерева, які підлягають видаленню. Загальна кількість видів деревних рослин парку становить 81, з них 9 видів – хвойні рослини і 72 – листяні [49,51].

Серед деревних рослин парку найбільшу частку складають такі види як ясен звичайний (*Fraxinus excelsior* L.), береза повисла (*Betula pendula* Roth.), клен гостролистий (*Acer platanoides* L.), липа дрібнолиста (*Tilia cordata* Mill.), тополя чорна (*Populus nigra* L.), гіркокаштан звичайний (*Aesculus hippocastanum* L.) та ін.

У насадженнях парку частими є такі місцеві (аборигенні види): клен несправжньо-платановий (*A. pseudoplatanus* L.), вільха чорна (*Alnus glutinosa* Gaertn), дуб звичайний (*Quercus robur* L.), яблуня лісова (*Malus sylvestris* Mill.), в'яз гладкий (*Ulmus laevis* Pall.), алича (*Prunus divaricata* Ledeb.), груша звичайна (*Pyrus communis* L.), черемха звичайна (*Padus*

avium Mill.), осика (*Populus tremula* L.), верба біла (*S. alba* L.), в. козяча (*S. caprea* L.), в. ламка (*S. fragilis* L.) та ін.

Серед кущів місцевої флори у підлісковому ярусі паркового деревостану у значній кількості представлені бузина чорна (*Sambucus nigra* L.), ліщина звичайна (*Corulus avellana* L.), ожина сиза (*Rubus caesius* L.), рідше сніжноягідник білий (*Symphoricarpos albus* (L.) Blake), бруслина європейська (*Euonymus europaea* L.), обліпіха крушиновидна (*Hippophae rhamnoides* L.), шипшина собача (*Rosa canina* L.) та ін.

Окрім місцевих порід у парку зростають інтродуцети з інших біогеографічних районів світу: шовковиця біла (*Morus alba* L.), клен гостролистий 'Кулястий' (*Acer platanoides* L. 'Globosum'), горобина звичайна (*Sorbus aucuparia* L.), садовий жасмин корончатий (*Philadelphus coronarius* L.), бирючина звичайна (*Ligustrum vulgare* L.), бузок звичайний (*Syringa vulgaris* L.), ялина колюча 'Глаука' (*Picea pungens* Lamb. 'Glauca'), сосна звичайна (*Pinus sylvestris* L.), тис ягідний (*Taxus baccata* L.), туя західна (*Thuja occidentalis* L.) та її культивари, яловець звичайний (*Juniperus communis* L.), яловець козацький (*Juniperus sabina* L.), катальпа бігонієвидна (*Catalpa bignonioides* Walt.), багрянник японський (*Cercidiphyllum japonicum* Sieb. et Zucc.), робінія псевдоакація 'Зонтична' (*Robinia pseudoacacia* 'Umbraculifera'), бук лісовий (*Fagus sylvatica* L.), горіх сірий (*Juglans cinerea* L.), г. чорний (*J. nigra* L.), г. грецький (*J. regia* L.), глід одноматочковий (*Crataegus monogyna* Jacq.), оксамитник амурський (*Phellodendron amurense* Rupr.) та ін.

Досить поширений дівочий виноград п'ятилистий (*Parthenocissus quinquefolia* Planch.) як ґрунтопокривна рослина та на деревах. Вздовж центральних доріг створені живоплоти з бирючини звичайної.

У насадженнях дендропарку зростають інвазійні деревні види: клен ясенелистий (*Acer negundo* L.) робінія псевдоакація (*Robinia pseudoacacia* L.)

Важливим компонентом паркового насадження є трав'яний ярус, який, подекуди, є визначальним у формуванні середовища. Найбільш поширеними

є: яглиця звичайна (*Aegopodium podagraria* L.), розхідник європейський (*Glechoma hederacea* L.), грястиця збірна (*Dactylis glomerata* L.), подорожник ланцетний (*Plantago lanceolata* L.), п. великий (*P. major* L.), лопух справжній (*Arctium lappa* L.), зірочник середній (*Stellaria media* (L.) Vill.), череда трироздільна (*Bidens tripartita* L.), горлянка повзуча (*Ajuga reptans* L.), квасениця звичайна (*Oxalis acetosella* L.), чистотіл великий (*Chelidonium majus* L.), вербозілля лучне (*Lysimachia nummularia* L.), гравілат міський (*Geum urbanum* L.), копитняк європейський (*Asarum europaeum* L.), деревій звичайний (*Achillea millefolium* L.), кульбаба лікарська (*Taraxacum officinale* Web), медунка темна (*Pulmonaria obscura* Dumort), щитник чоловічий (*Dryopteris filix-mas* (L.) Schott.), безщитник жіночий (*Athyrium filix-femina* (L.) Roth) та ін. [49].

Тваринний світ. За даними С.В. Ільїнського [9, 10] фауна хребетних парку ім. Михайла Чекмана нараховує 17 видів риб, 8 видів земноводних, 5 видів плазунів, 128 видів птахів і 29 видів ссавців.

Серед представників іхтіофауни багаточисельними є: карась сріблястий (*Carassius gibelio* Bloch), пічкур звичайний (*Gobio gobio* L.), краснопірка звичайна (*Sardinius eiythrophthalmus* L.), плітка звичайна (*Rutilus rutilus* L.), окунь звичайний (*Perca fluviatilis* L.), йорж звичайний (*Gymnocephalus cermtus* L.); чисельними є: щука звичайна (*Esox lucius* L.), лящ звичайний (*Abramis brama* L.), короп звичайний (*Cyprinus carpio* L.), в'юн звичайний (*Misgurnus fossilis* L.). Акліматизовані амур білий (*Stenopharyngodon idella* Valenciennes) і товстолобик (*Hypophthalmichthys molitrix* Valenciennes).

Батрахофауна представлена звичайними видами: ропуха сіра (*Bufo bufo* L.) та землянка звичайна (*Pelobates fuscus* Laurenti), жаба трав'яна (*Rana temporaria* L.), ж. озерна (*R. ridibunda* Pallas), ж. ставкова (*R. lessonae* Camerano), а також райка звичайна (*Hyla arborea* L.). Зрідка тут трапляються такі види як тритон звичайний (*Triturus vulgaris* L.) та кумка червоночерева (*Bombina bombina* L.).

Із плазунів досить часто трапляється вуж звичайний (*Natrix natrix* L.),

зрідка – ящірка прудка (*Lacerta agilis* L.), ящірка живородна (*Zootoca vivipara* Lichtenstein) та черепаха болотяна (*Emys orbicularis* L.).

У межах території парку та його водосховища виявлено 128 видів птахів, що належать до 17 рядів і 40 родин. Це становить 54,7 % сучасної орнітофауни Хмельницької області. За характером перебування птахи, що зареєстровані на території парку, розподіляються таким чином: гніздові – 78 видів, пролітні – 23 види, літуючі – 3 видів і зимуючі – 14 видів. Ще 10 видів, які періодично перебувають у парку, гніздяться на сусідніх територіях.

Сучасна гніздова орнітофауна становить 33,3 % усіх видів, які останні від 15 до 20 років гніздяться на Хмельниччині. Найчисельнішим видом є зяблик (*Fringilla coelebs* L.), багаточисельними кропив'янка чорноголова (*Sylvia atricapilla* L.), вільшанка (*Erithacus rubecula* L.), дрозди співочий (*Turdus philomelos* C. L. Gr.), чорний (*Turdus merula* L.) та чикотень (*Turdus pilaris* L.), горобець хатній (*Passer domesticus* L.), синиця велика (*Parus major* L.).

У деревних насадженнях домінує зяблик, тут відмічена висока чисельність дуплогніздників (мухоловка білошия (*Ficedula albicollis* L.), повзик (*Sitta europaea* L.), підкоришник (*Certhia familiaris* L.), різні види синиць та дятлів). У зарослях із добре розвиненим підліском на друге місце після зяблика виходить кропив'янка чорноголова, за чисельністю та видовою різноманітністю переважають види наземногніздові (вільшанка, вівчарики) та стовбурно-чагарникові (кропив'янки, берестянка (*Hippolais icterina* Vieillot)).

На території парку спостерігались випадки гніздування хижих птахів: яструба малого (*Accipiter nisus* L.) та сови вухатої (*Asio otus* L.). Регулярно гніздиться крук (*Corvus corax* L.).

У зимовий період на території, що прилягає до паркового плеса, було відмічено сірого сорокопуда (*Lanius excubitor* L.).

Фауна водоплавних та навколводних птахів представлена

17 гніздовими видами. За чисельністю домінує лиска (*Fulica atra* L.), звичайними є також крижень (*Anas platyrhynchos* L.), пірникоза велика (*Podiceps cristatus* L.).

Під час міграції видове різноманіття помітно зростає. Навесні переважає мартин звичайний (*Larus ridibundus* L.), лиска та крижень, з'являються різні види качок (чирянка мала (*Anas crecca* L.) та ч. велика (*A. guerguedula* L.), ширококоніска (*Anas clypeata* L.), попелюх (*Aythya ferina* L.) та ін.), крячків (крячок річковий (*Sterna hirundo* L.), к. білощокий (*Chlidonias hybrida* Pallas), к. чорний (*Ch. niger* L.) та к. білокрилий (*Ch. leucopterus* Temminck) та лебеді-шипуні (*Cygnus olor* Gmelin). Максимальне видове різноманіття і чисельність відмічені в серпні та на початку вересня. Тоді спостерігається утворення масових скупчень голінастих – чапля сіра (*Ardea cinerea* L.), чепура велика (*Egretta alba* L.); куликів, зокрема, чайка (*Vanellus vanellus* L.) та різні види коловодників; зрідка буває гагара чорношия (*Gavia arctica* L.) та мартини чорнокрилий (*Larus fuscus* L.) і малий (*L. minutus* Pallas).

Серед відмічених на території парку видів птахів 1 вид занесено до Червоної книги України та 117 – до додатку II Бернської конвенції.

На території парку виявлено 29 видів теріофауни. Звичайним видом є білка руда (*Sciurus vulgaris* L.). Досить висока відносна чисельність характерна для дрібних ссавців. Серед них у деревних насадженнях домінує миша лісова (*Sylvaemus sylvaticus* L.), чисельними є миша польова (*Apodemus agrarius* Pallas), вовчок горішниковий (*Muscardinus avellanarius* L.) та бурозубка звичайна (*Sorex araneus* L.); звичайними – миша жовтогорла (*Sylvaemus tauricus* Pallas), їжак білочеревий (*Erinaceus roumanicus* Barrett-Hamilton), кріт європейський (*Talpa europaea* L.) та бурозубка мала (*Sorex minutus* L.). Значно рідше трапляються вовчок сірий (*Glis glis* L.) та лісовий (*Dryomys nitedula* Pallas). Дуже рідкісними видами на території парку є рясоніжка звичайна (*Neomys fodiens* Pennant) та полівка-економка (*Microtus oeconomus* Pallas).

Хижі ссавці представлені ласкою малою (*Mustela nivalis* L.) та куницею лісовою (*Martes martes* L.).

Серед рукокрилих на території парку періодично трапляються: нічниця велика (*Myotis myotis* Borkhausen), вухань звичайний (*Plecotus auritus* L.), зрідка кажан пізній (*Eptesicus serotinus* Schreber) та нетопир лісовий (*Pipistrellus nathusii* Keyserling, Blasius). Найчисельнішим видом є вечірниця руда (*Nyctalus noctula* Schreber). Усі перераховані види рукокрилих занесено до Червоної книги України.

3.3.1.2 Ядро «Прибузьке». Місцезнаходження. Ядро «Прибузьке» знаходиться в центральній частині міста в заплаві р. Південний Буг. Воно включає спортивний парк «Прибузький» та «Лугопарк», які планується створити згідно з проектом озеленення м. Хмельницького [23]. Ядро тягнеться від вул. Свободи до вул. Чернишевського трьома ділянками (420005,5 м², 677651,1 м² та 488913,4 м²), які з'єднуються вузькими перешийками під мостами вулиць Старокостянтинівське шосе та Трудова (рисунок 3.7).

Спортивний парк «Прибузький» планується створити в центральній частині міста Хмельницького на території заплави Південного Бугу (лівої та правої) на відрізку між в. Свободи та Старокостянтинівським шосе [23]. Його площа – 45 га.

У 1937 році архітекторами та інженерами харківського державного інституту проектування міст «Діпромісто» був розроблений «План реконструкції м. Проскурова». У 1938 році його затвердила Проскурівська міська рада та прийняла до виконання. План був розрахований на 10 років: Перша черга мала бути реалізованою до 1942 року, друга – до 1948 року. Окрему увагу проектант приділили Південному Бугу та парковим територіям. У планах було проведення комплексу меліоративних робіт, спрямлення русла та організація у заплаві річки величезного лугопарку,

площею 101 га – відкритого лучного простору з насадженнями і водоймищами.

Рисунок 3.7 – Ядро «Прибузьке»

Оптимальне співвідношення площ луків, насаджень, водойм – 5:2:1. Проте реалізації плану завадила війна. Нині там, де планували у 1937 році лугопарк, – побудований комплекс гіпермаркетів («Епіцентр», «Ельдорадо», «Таврія В»). Проте значна частина заплави Південного Бугу може бути використана для створення цього парку.

Лугопарк планується створити в центральній частині міста Хмельницького на території заплави Південного Бугу (лівої та правої) на відрізок між Старокостянтинівським шосе та вулицею Трудовою (лугопарк 1) та між вулицями Трудовою та Копистинським шосе (лугопарк 2). З 1888 р. дана територія ввійшла в межі міста Хмельницького [23]. Тут переважає заплашний містобудівельно-геоморфологічний комплекс.

Площа ядра складає 162,03 га.

Рельєф. Територія ядра – знижена рівнинна, це заплава Південного Бугу. Крутизна поверхні складає від 0 град./км² до 2 град./км² (мінімальна

завглибшки від 25 см до 35 см. Під ним залягає перехідний горизонт, менш гумусований, мокрий, в'язкий з іржавими плямами оглеєння.

Гідрологічна мережа. До складу ядра входить територія прируслової та центральної частин заплави Південного Бугу. Раніше вона відзначалася значною заболоченістю. Після затвердження 1938 р. плану боротьби з малярією заплаву почали осушувати. Станом на 1 січня 1941 р. викопали стрілки, 7 км магістрального каналу по Плоскій і Південному Бузі, частково засипали староріччя [55]. За наступне десятиліття меліоративні споруди сильно деградували. У 1947 р. прийняли рішення про відновлення ставу на Південному Бузі, у 1948 р. затвердили проект, за яким русло мало скоротитися по довжині з 9 км до 8 км, зате розширитися від 13 м до 18 м, що потребувало виїмки до 22 м³ на погонний метр [56].

У 60-х роках 20 ст. в заплаві річки провели осушувальну меліорацію. Будівництво меліоративних каналів зумовлене екстенсивними методами господарювання. В результаті цих робіт було знищено заплавні озерця і стариці, притерасові заболочені зниження, які регулювали рівень ґрунтових вод. Внаслідок таких меліоративних заходів значно знизився рівень ґрунтових вод, зменшилась площа боліт. Зараз екотопи заплави менш вологі. Все це змінило характер рослинного покриву.

Рослинність. Рослинний покрив території сформувався на базі природних евтрофних боліт та заплавних лісів Південного Бугу (біловербових, ясеневих-липових, вільхових). Проте сьогодні зустрічаються лише залишки цих лісів, а болота осушені. Процес урбанізації супроводжується руйнуванням природного рослинного покриву, який зазнає значної антропогенної трансформації: зменшується площа; спрощується структура; зростає роль синантропних угруповань; водночас поступово зникають вихідні фітоценози; з'являється багато неаборигенних інвазійних видів рослин, які істотно порушують структуру біогеоценозів. В результаті осушувальної меліорації та пониження рівня ґрунтових вод покращилась аерація, яка в свою чергу сприяє інтенсифікації окислювальних процесів і

посиленню гуміфікації та мінералізації органічної речовини. Ось чому зараз природні угруповання замінюються нітрофільними рудеральними. Ценози змінюються в напрямку формування дериватних угруповань зі значною участю синантропних видів і їх заміщенням у подальшому рудеральними ценозами.

На території заплави виявлені такі типи рослинності: лісова, лучна, болотна, прибережно-водна, водна, рудеральна та сегетальна. Оскільки територія знаходиться в центрі міста, тут спостерігається значна синантропізація рослинного покриву, велика участь інвазійних видів рослин.

Спортивний парк «Прибузький». На ділянці біля вул. Свободи переважає рудеральна рослинність. Тут великі зарості утворюють лобода біла (*Chenopodium album* L.), гірчак сахалінський (*Reynoutria sachalinensis* (F.Schmidt) Nakai). Останній вид є далекосхідним інвазійним, який із сільськогосподарських угідь поширився на суміжні території (лісові площі, природні луки), ставши їх складовою частиною. В нових умовах виявився дуже агресивними і почав витісняти з біоценозів корінні види.

Далі зростає деревна рослинність. В першому ярусі домінує акація біла, у другому – інвазійний північноамериканський вид клен ясенелистий або клен американський (*Acer negundo* L.). Участь останнього в рослинному покриві даної території дуже значна. Він добре росте на свіжих родючих ґрунтах заплави, досить активний, має високу швидкість росту і стійкий до забруднення повітря. Розповсюджується самосівом спочатку на порушених місцях, але незабаром упродовжується і в природні угруповання. Процес розселення йде порівняно швидко, оскільки в стадію плодоношення він вступає вже у віці від 6 до 7 років, і зміна його поколінь відбувається швидше, ніж у багатьох видів дерев цієї території. Тому він витісняє традиційні ясени, верби та липи з території заплави. Далі в напрямку до Старокостянтинівського шосе трапляються ділянки, на яких клен ясенелистий домінує. Підлісок утворюють бузина чорна, калина. Повсюди

відмічається підріст акації. В трав'яному ярусі зростають яглиця, гравілат міський, чистотіл великий, кропива дводомна.

За будівництвом спортивно-розважального комплексу рослинний покрив менш порушений і має більш природний вигляд. Зустрічаються ділянки ясенево-вербового лісу. Зімкненість крон становить 70 %. В першому ярусі зростають старезні особини верби білої (*Salix alba* L.), заввишки від 22 м до 24 м з діаметром стовбура від 70 см до 110 см. Другий ярус утворює ясен звичайний (*Fraxinus excelsior* L.), заввишки від 18 м до 20 м з діаметром стовбура від 20 см до 40 см. Підлісок формує бузина чорна. Спостерігається значний підріст клену ясенелистого. Проективне покриття травостою становить 30 %. Домінує глуха кропива пурпурова (*Lamium purpureum* L.) (20 %). Також тут зростають кропива дводомна (*Urtica dioica* L.), гравілат міський (*Geum urbanum* L.), чистотіл звичайний (*Chelidonium majus* L.), дівочий виноград п'ятилисточковий (*Parthenocissus quinquefolia* Planch.) з Північної Америки.

Є ділянки ясенево-вербового лісу яглицевого, в якому зростають старі верби та старі ясени з діаметром стовбура від 80 см до 100 см. Також трапляється тополя чорна, горіх волоський. Підлісок формує бузина чорна. Проективне покриття травостою становить 70 %. В ньому домінує яглиця (60 %). Тут зростають гравілат міський, чистотіл, виноград. На гілках старих високих верб та тополь поширена також напівпаразитична рослина – омела біла (*Viscum album* L.).

У зв'язку із значним знищенням у Західній та Центральній Європі угруповання верби білої перебуває під охороною Оселищної Директиви Євросоюзу – код угруповання 91E0-1 (Wysocki, Sikorski, 2009). Прируслові вербові ліси мають велике водоохоронне значення, сприяють акумуляції алювію, мають протиерозійні властивості, стримують змивання і обвал берегів проток та обміління їх русел.

Цінними є ділянки ясенево-липових та липових лісів, які тягнуться вздовж заплави смугою, завдовжки 200 м, завширшки 70 м. Зімкненість крон

деревостану становить 50 %. Перший його ярус утворює липа серцелиста, заввишки від 28 м до 30 м з діаметром стовбура від 100 см до 130 см. Подекуди трапляється береза повисла. Другий ярус заввишки від 7 м до 10 м формують ясен звичайний та клен гостролистий. В підліску домінує бузина чорна. Є підріст клену гостролистого. Проективне покриття травостою – 35 %. В ньому домінує яглиця. Значна участь чистотілу звичайного, глухої кропиви пурпурової.

На території заплави є ділянки старого липового лісу. Липи, заввишки до 30 м з діаметром стовбура до 130 см, обвиті дівочим виноградом п'ятилисточковим, який піднімається на висоту до 18 м (рисунок 3.9).

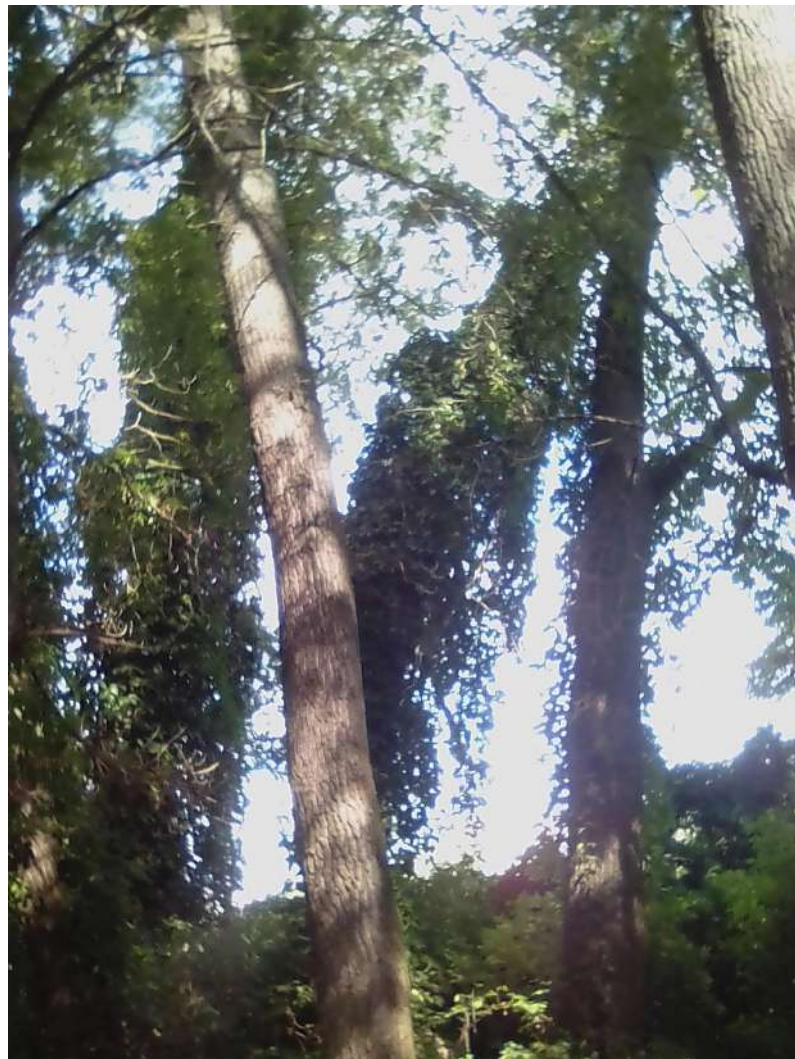

Рисунок 3.9 – Липи, обвиті дівочим виноградом п'ятилисточковим

Дівочий виноград також домінує у трав'яному покриві (90 %). Поруч з ним зростає розрив-трава дрібноквіткова (*Impatiens parviflora* DC.). Це один з небагатьох видів, яким вдалося натуралізуватися в Європі у природних угрупованнях (в тому числі і в лісових фітоценозах заплави Південного Бугу). Цей східно-азіатський вид після потрапляння до ботанічних садів Женеви та Дрездена у 1837 р. широко розповсюдився, спочатку в порушені угруповання, а згодом до природних лісів.

Вище в рельєфі розміщені фрагменти ценозів заплавних дібров, у яких зростають дуб звичайний, клен платанолистий, тополя чорна, осика, граб звичайний, в підліску – жостір проносний, крушина ламка, бузина чорна, ліщина звичайна. В трав'яному покриві домінують яглиця, кропива дводомна, розрив-трава дрібноквіткова. Тут зростають хміль звичайний (*Humulus lupulus* L.), фіалка дивна, фіалка запашна, дівочий виноград п'ятилисточковий, буги́ла лісова (*Anthriscus sylvestris* (L.) Hoffm.), торіліс японська (*Torilis japonica* (Houtt.) DC). Проте трапляються ділянки з інвазійними видами – розрив-травою залозистою (*Impatiens glandulifera* Royle), гірчаком сахалінським.

Біля основи стовбура старої липи серцелистої виявлено реліктовий гриб Грифола листувата *Grifola frondosa* (Dicks.: Fr.) Gray, занесений до Червоної книги України.

Заплавні ліси мають високе природоохоронне значення. Вони виступають потужними фільтрами органіки. Зарості нітрофільних рослин (наприклад, кропиви дводомної) здійснюють нейтралізацію нітратів. Також заплавні ліси виконують протиповеневу функцію. Вони затримують певну кількість води, а тому розливання річки ніколи не буває катастрофічно швидким. Багатство органіки та існування заплавних лісів на межі трьох середовищ гарантує достатню кількість корму для птахів та інших тварин, що тут оселяються.

У зв'язку з прогресуючою трансформацією річкових долин низка угруповань заплавних лісів Європи взята під охорону Оселищної директиви

Євросоюзу. Серед них заплавні вербові ліси (*Salicetum albae*) разом з прирічковими заростями верб *Salicetum triandro-viminalis*, код угруповання 91E0-1; заплавні діброви (*Ficario-Ulmetum*), код угруповання 91F0 [57]. Такі угруповання заплави Південного Бугу в межах м. Хмельницького мають бути не тільки включені в екомережу міста, а й взяті під охорону шляхом створення об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення.

Береги Південного Бугу на цій території пологі, на них добре сформована прибережно-водна рослинність. Вздовж річки тягнуться високотравні монодомінантні ценози, утворені очеретом звичайним. В них зростає омег водяний.

У Південному Бузі зростають ценози, які формують глечики жовті, стрілолист стрілолистий та ряска мала (рисунок 3.10).

Рисунок 3.10 – Угруповання, яке формують глечики жовті, стрілолист стрілолистий та ряска мала

Дещо вище на березі зростають угруповання кропиви дводомної. Часто вони обплетені ехіноцистисом шипуватим (або диким огірком). Це

інвазійна рослина північноамериканського походження, агріофіт. У місті Хмельницькому та його околицях рослина активно поширюється, плетучись по високих трав'янистих рослинах і чагарниках вздовж берега Південного Бугу.

Поруч з ними велику площу займають високотравні (до 2,5 м) зарості, які утворив ще один інвазійний вид – соняшник бульбастий (топінамбур, земляна груша) – рослина північноамериканського походження. За даними літератури вона вперше наводиться для України у 1855 р. Спочатку рослину вирощували в культурі. У здичавілому стані вона вперше виявлена А. Барбаричем у 1932 році в м. Житомирі. Також в Гербарії Інституту ботаніки НАН України зберігаються збори М. Кучерявої датовані 1930 роком із с. Майдан-Лабунь Полонського району (тепер Шепетівський район), можливо, саме з даного локалітету вид здичавів та поширився в області. У заростях соняшника бульбастого також зростають лобода біла, осот городній, чорнобиль (полин звичайний), дикий огірок.

Дещо вищі ділянки рельєфу займають угруповання, в яких домінують кропива дводомна (60 %) та болиголов плямистий (40 %). В них відмічені живокіст лікарський, осот польовий.

У місті впадання меліоративного каналу в р. Південний Буг виявлено зарості борщівника Сосновського. Вони займають ділянку площею 1500 м².

На берегах обвідного каналу зростають зарості лободи, щиріці, кущі верби тритичинкової. На території, що прилягає до обвідного каналу, зустрічаються розкопані ділянки, на яких жителі міста вирощують городину.

«Лугопарк». На території лугопарку виявлені такі типи рослинності: лісова, лучна, болотна, прибережно-водна, водна, рудеральна та сегетальна. Біля мостів та подекуди вздовж річки розташовані невеликі ділянки деревної рослинності, на яких зростають липа серцелиста, ясен звичайний, верба біла. Біля мосту по Старокостянтинівському шосе відмічено масовий підріст борщівника Сосновського.

Подекуди серед лук трапляються острівці чагарників. Вони сформовані вербами (попелястою, козячою), жостером проносним (*Rhamnus cathartica* L.).

На території заплави переважає лучна рослинність. Раніше на торфовищі домінували осоки гостровидна (*Carex acutiformis* Ehrh.), гостра (*C. acuta* L.), пухирчаста (*C. vesicaria* L.). Зараз вони трапляються лише невеликими плямами на знижених вологих ділянках поруч з руслом Південного Бугу (рисунок 3.11).

Рисунок 3.11 – Осокові ценози

Ділянки асоціації осоки гостровидної трапляються у прируслових ділянках. Як співдомінанти в них зростають м'ята кільчаста (*Mentha*

verticillata L.) – 20 %, зніт болотний (*Epilobium palustre* L.) – 10 %. Також тут відмічені лисохвіст лучний (*Alopecurus pratensis* L.), вербозілля звичайне (*Lysimachia vulgaris* L.), кизляк китицецвітій (*Naumburgia thyrsoflora* (L.) Reincheb.), коронарія зозулин цвіт (*Coronaria flos-cuculi* (L.) A. Br.), водяний хрін (*Rorippa palustris* (L.) Bess.), щавель кінський (*Rumex confertus* Willd.), вовконіг європейський (*Lycopus europaeus* L.), гірчак березковидний (*Polygonum convolvulus* L.), гірчак земноводний (*Polygonum amphibium* L.), перстач гусячі лапки (*Potentilla anserina* L.). Трапляються польові бур'яни: будяк польовий (*Cirsium arvense* (L.) Scop.), лобода біла (*Chenopodium album* L.)

Частіше від осокових тут зустрічаються високотравні ценози з домінуванням кропиви дводомної (*Urtica dioica* L.) та зніту болотного (*Epilobium palustre* L.). Серед них невеликими плямами (від 15 м² до 20 м²) трапляються нітрофільні угруповання плетуки звичайної (*Calystegia sepium* (L.) R.Br.). Подекуди трапляється напівпаразитична рослина кравник звичайний (*Odontites vulgaris* Moench).

На мезотрофних ділянках заплави, багатих на гумус, великі масиви займають ценози, сформовані китником лучним (*Alopecurus pratensis* L.), осотом польовим (*Cirsium arvense* (L.) Scop.). Часто трапляються високотравні (заввишки від 2 м до 2,4 м) угруповання, сформовані пастернаком посівним (*Pastinaca sativa* L.).

Невеликими плямами трапляється угруповання, яке утворює м'ята польова (*Mentha arvensis* L.). Проективне покриття травостою складає 95 %. Домінують м'ята польова (60 %) та грястиця збірна (*Dactylis glomerata* L.) (25 %). Тут зростають тимофіївка лучна (*Phleum nodosum* L.), кропива дводомна, водяний хрін, гірчак земноводний, перстач гусячі лапки, осока шершава (*Carex hirta* Scop.), вербозілля болотне, зніт болотний, щавель кислий (*Rumex acetosa* L.), деревій майже звичайний (*Achillea submillefolium* Klok.et Krytska) та інвазійний вид стенактис однорічний (*Stenactis annua* Nees).

На більш високих ділянках заплави поряд з городами зростають монодомінантні угруповання куничника наземного (*Calamagrostidetum epigeios* (L.) Roth). (рисунок 3.12).

Рисунок 3.12 – Угруповання куничника наземного

Їх загальне проективне покриття складає 80 %. Домінує *Calamagrostis epigeios* – 60 %. Значною є участь стенактису однорічного (10 %), деревію майже звичайного (5 %). Тут зростають золотарник канадський (*Solidago canadensis* L.), пастернак, кульбаба (*Taraxacum officinale* (L.) Weber ex F.H.Wigg), любочки осінні (*Leontodon autumnalis* L.)

Болота на території Лугопарку евтрофні трав'яні. В них домінують очерет (*Phragmites australis* (Cav.) Trin. ex Steud.), осока омська (*Carex omskiana* (Meinsh) Jalas), осока чорна (*Carex nigra* (L.) Reichard), осока здута (*Carex rostrata* Stokes). Звичайними видами є вербозілля звичайне (*Lysimachia vulgaris* L.), жовтець повзучий (*Ranunculus repens* L.), півники болотні (*Iris*

pseudacorus L.), підмаренник болотний (*Galium palustre* L.), плакун верболистий (*Lythrum salicaria* L.), чистець болотний (*Stachys palustris* L.). В результаті антропогенного впливу відбувається заміщення болотних ценозів деградованими лучно-болотними, а у випадку близького залягання до поверхні мінералізованих ґрунтових вод – засолено-болотними угрупованнями. Великі площі займає осот польовий, який зазвичай полюбляє такі вторинно засолені ділянки.

Оскільки річка Південний Буг на території Лугопарку має пологі плоскі береги, на них добре розвинена прибережно-водна рослинність. Вона представлена в основному асоціаціями рогозу вузьколистого (*Typhetum (angustifoliae) purum*, *T. (angustifoliae) caricosum (acutiformis)*), рогозу широколистого (*Typhetum latifoliae*) та лепешняку великого (*Glycerietum maxima*). Лише подекуди біля води трапляються очеретяні ценози.

Серед угруповань водної рослинності найчастіше трапляються ценози рослин з плаваючим листям прикріплені або не прикріплені до дна (спіродели багатокореневої (*Spirodeletum polyrrhizae*), ряски малої (*Lemnetum minoris*), жабурника звичайного (*Hydrocharietum morsus-ranae typicum*). З рослин, закріплених в донному ґрунті, формують ценози водопериця кільчаста (*Myriophyllum verticillatum* L.), елодея канадська (*Elodea canadensis* Michx.). Звичайними є також повністю занурені у воду ценози куширу темно-зеленого (*Ceratophyllum demersum* L.). У Південному Бузі біля мосту по Старокостянтинівському шосе виявлені ділянки угруповання формації стрілолисту стрілолистого (*Sagittarieta sagittifoliae*).

На території заплави зустрічаються розкопані ділянки, на яких жителі міста вирощують городину, фруктові дерева (вишні, горіхи волоські) та кущі (обліпиху, малину). Поруч з городом зростає ехінацея пурпурова.

Тваринний світ. Територія ядра відзначається багатим тваринним світом. Тут часто можна зустріти виноградного слимака (*Helix pomatia*), занесеного до Європейського Червоного списку (рисунк 3.13).

Рисунок 3.13 – Виноградний слимак (Європейський Червоний список)

Іхтіофауна представлена видами: верховодка (*Alburnus alburnus*), карась (*Carassius carassius*), короп (*Cyprinus carpio*), краснопірка (*Scardinius erythrophthalmus*), окунь (*Perca fluviatilis*), плітка (*Rutilus rutilus*), щука (*Esox lucius*) та ін. Тут зустрічаються акліматизовані у ХХ столітті білий амур (*Stenopharyngodon idella*) та товстолобик білий (*Hypophthalmichthys molitrix*).

Із земноводних тут живуть жаба озерна (*Rana ridibunda*), ропуха зелена (*Bufo viridis*), р. сіра (*B. bufo*). Із плазунів можна помітити ящірку прудку (*Lacerta agilis*) та я. живородну (*L. vivipara*), вужа звичайного (*Natrix natrix*).

Особливо багатою є орнітофауна. Характерними є вівсянка очеретяна (*Emberiza schoeniclus*), вівчарик жовтобровий (*Phylloscopus sibilatrix*), ворона сіра (*Phylloscopus sibilatrix*), грак (*Corvus frugilegus*), горлиця садова (*Streptopelia decaocto*), горобець хатній (*Passer domesticus*), дрізд співочий (*Turdus philomelos*), жайворонок польовий (*Alauda arvensis*), зяблик звичайний (*Fringilla coelebs*), коноплянка (*Cannabina cannabina*), кропив'янка

рябогруда (*Sylvia nisoria*), куріпка сіра (*Perdix perdix*), ластівка міська (*Delichon urbica*), лелека білий (*Ciconia ciconia*), мухоловка строката (*Ficedula hypoleuca*), плиска біла (*Motacilla alba*), плиска жовта (*Motacilla flava*), просянка (*Emberiza calandra*), синиця велика (*Parus major*), сойка (*Garrulus glandarius*), сорока (*Pica pica*), сорокопуд чорнолобий (*Lanius minor*), чирянка велика (*Anas querquedula*), шпак звичайний (*Sturnus vulgaris*) та ін.

На території Прибузького ядра досить чисельними є дрібні ссавці – миша лісова (*Apodemus sylvaticus*), миша польова (*A. agrarius*), полівка водяна (*Arvicola terrestris*), вовчок горішниковий (*Muscardinus avellanarius*), бурозубка звичайна (*Sorex araneus*); їжак звичайний (*Erinaceus europaeus*), кріт (*Talpa europaea*), кутора звичайна (*Neomys fodiens*) та ін.

3.3.2 Північний регіональний екологічний коридор

Екокоридор Північний знаходиться у північній частині міста. Він тягнеться вздовж безіменної лівої притоки Південного Бугу. Починається за озером в мікрорайоні Озерна і прямує з північного заходу на південний схід, впадаючи у р. Південний Буг в районі провулку Стельмаха.

У його складі ми виділяємо ядро Дендропарк «Поділля», через яке екомережа міста зв'язується з лісовим заказником місцевого значення «Давидковецький» – вододільним лісовим масивом, площею 506 га, який є ядром національного Південнобузького екокоридору. Таким чином Північний екокоридор зв'язується з ядром національного Бузького екокоридору. Також екокоридор Північний сполучається з Лезнівським екокоридором на території проєктованого скверу «Лезневський».

3.3.2.1 Ядро «Дендропарк Поділля». Місцезнаходження. Дендропарк «Поділля» розташований у м. Хмельницькому, в мікрорайоні Виставка, на перехресті Проспекту Миру та Старокостянтинівського шосе (рисунок 3.14).

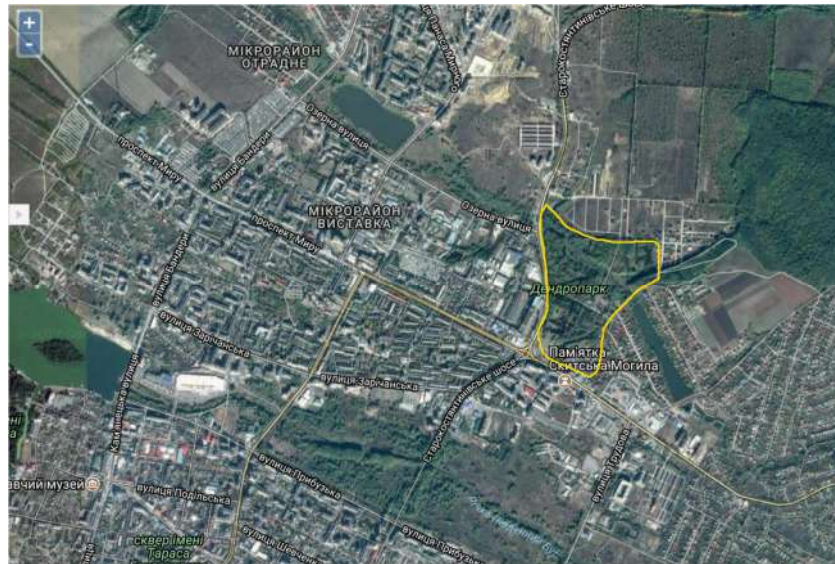

Рисунок 3.14 – Дендропарк «Поділля» (жовтим) на карті Google [1]

З півдня дендропарк обмежує вулиця Проспект Миру; з заходу – вулиця Старокостянтинівське шосе; з півночі та північного сходу – межа міста; зі сходу – землі приватної власності, про що свідчить Публічна кадастрова карта України (рисунок 3.15).

Рисунок 3.15 – Дендропарк «Поділля» на Публічній кадастровій карті України [48]

Дендропарк «Поділля» закладено 1964 року під час проведення обласної сільськогосподарської виставки, що працювала у місті Хмельницькому на розі проспекту Миру і Старокостянтинівського шосе. У павільйонах експонувались досягнення землеробства й тваринництва, а лісівники вирішили показати багатство дендрофлори. Неподалік виставки, 1964 року, на ділянці 30 га було закладено дендрологічну колекцію. Ентузіастами її створення стали працівники лісового господарства О.М. Гуляк, Г.М. Целукіна та П.Й. Барташук.

Сюди звозили саджанці з ботанічних садів та розсадників України, Молдови; вирощувались екзоти з насіння, зібраного у старовинних парках області. За декілька років було сформовано дендрологічну колекцію, яка нараховувала більше 420 таксонів (видів та культиварів деревних рослин).

Розпорядженням виконкому обласної ради депутатів трудящих від 30.01.1969 р. за № 72-р територію дендропарку площею 30,5 га було включено до природно-заповідного фонду України в якості парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Дендропарк Поділля». Рішенням дев'ятої сесії Хмельницької обласної ради від 11 липня 2007 р. №23-9/2007 змінено категорію на дендропарк місцевого значення. Рішенням вісімнадцятої сесії Хмельницької обласної ради від 5 грудня 2013 р. №17-18/2013 територію дендропарку розширено на 5,8295 га і сьогодні його площа становить 36,3295 га.

У 1983 р. при вході в дендрологічний парк споруджено Меморіал Слави (автори: В. Зноба, В. Громихін, Є. Перехрест) (рисунок 3.16).

Рисунок 3.16 – Меморіал Слави при вході в дендропарк «Поділля»

Згодом виставка перестала функціонувати, її приміщення були передані різним організаціям. Видовий склад рослин більше не поповнювався, насадження не доглядалися, посадки заросли бур'янами, почали гинути рідкісні дерева – для дендропарку настав період занепаду. Місто впритул наблизилось до парку.

1978 року було вирішено передати дендропарк ремонтно-будівельному управлінню по зеленому будівництву та благоустрою м. Хмельницького. 1978 року Київський інститут «Укрдіпроінжпроект» склав проект реконструкції дендропарку, який був реалізований лише частково: влаштували штучне освітлення, фонтан [27; 28].

Нині перебуває у віданні Комунального підприємства по зеленому будівництву і благоустрою міста виконкому Хмельницької міської ради.

2015 року науковцями Національного лісотехнічного університету України (м. Львів) на замовлення Хмельницької міської ради виконано науково-дослідну розробку «Ландшафтна таксація зелених насаджень дендропарку «Поділля».

Останніми роками на території дендропарку встановлено дитячі і спортивний майданчики. В літній період працює мотузковий парк. У 2014 році тут висадили алею в пам'ять про Небесну сотню.

2016 року проведено реконструкцію відпочинкової зони у дендропарку: викладено бруківкою доріжки для прогулянок, встановлено 27 світильників,

28 нових лавок з урнами, облаштовано клумби, підсаджено декоративні кущі. Для цього з бюджету міста Хмельницького виділено близько 3 млн грн. [56].

2017 року у дендропарку відремонтовано фонтан.

Площа. Площа ядра становить 38,96 га, з них 36,3295 га включено до природно-заповідного фонду України в якості парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Дендропарк Поділля».

Рельєф. Територія дендропарку «Поділля» розташована на підвищеному плато. Абсолютні висоти поверхні – від 296 м до 305 м. Крутизна поверхні становить від 0 град./км² до 8 град./км² (рисунк 3.17).

Рисунок 3.17 – Рельєф дендропарку «Поділля»

У південно-східному напрямку через дендропарк протікає безіменний струмок, який утворює балку зі схилами різної крутизни.

Підстилаючі породи. Ґрунти. Ґрунтовий покрив представлений чорноземами звичайними середньо-суглинковими. Потужність гумусових горизонтів від 40 см до 80 см, вміст гумусу в поверхневому шарі – від 3 % до 5 %, кислотність ґрунтового розчину близька до нейтральної.

Планувальна структура. Територія складається з двох частин: парково-колекційної (нової) площею 12,2 га та лісопаркової площею 24,1 га.

Дендропарк має ландшафтну архітектурно-планувальну структуру з чітко вираженим функціональним зонуванням території на репрезентативно-вхідну, прогулянкову, спортивну, дитячу зону, зону тихого відпочинку та господарську.

Репрезентативно-вхідна зона представлена меморіальним комплексом площею 3,2 га. Архітектурною домінантою тут виступає пам'ятник на честь перемоги у Другій Світовій війні в центрі. Це територія розрідженого та відкритого типу простору у вигляді квітників та газонів або їх поєднання, де сформовані художньо-декоративні, об'ємні групи з дерев і кущів. Ділянка сформована за художньо-декоративним принципом, має естетичне і планувальне функціональне призначення. У вхідній зоні, де споруджений Меморіал Слави, є елементи регулярного планування – широка алея з квітниками, що веде до фонтану. Домінує закритий і розріджений тип простору. Спортивно-прогулянкова зона сформована вздовж велосипедної доріжки в старій частині у наступних виділах.

Господарська зона включає будиночок садівника та господарські приміщення поблизу нього і розташована у 23 виділі.

Відпочинкова зона з дитячим майданчиком і спортивними атракціонами знаходиться в центрі фасадної (нової) частину у 19 виділі (рисунок 3.18) [58].

Малі архітектурні форми дендропарку мають виключно побутовий і спеціалізований характер.

Ландшафтна характеристика насаджень. Ландшафтною таксацією територія дендропарку «Поділля» поділена на 37 ландшафтних виділів, у межах яких визначали основні таксаційні параметри дерев і кущів та ландшафтні характеристики насаджень. За умови неоднорідності насаджень в межах виділів виділено 80 підвиділів.

Класифікація ландшафтів дендропарку за типом лісопаркового ландшафту [5]:

- закриті повнотні деревостої горизонтальної зімкнутості від 0,6 до

1,0 – переважає 34 виділи та підвиділи з типом ландшафту 1а;

– закриті повнотні деревостої вертикальної зімкнутості від 0,6 до 1,0
– сформовані на незначній території, 5 виділів;

– напіввідкриті ландшафти 2а та 2б – представлені значною кількістю, відповідно 21 та 11 виділів та підвиділів;

– напіввідкриті рідинні деревостої 2в, зімкнутістю від 0,1 до 0,2 – представлені 4 виділами;

– відкриті ділянки з одиничними деревами 3а та без деревних рослин 3б представлені відповідно 4 та 3 виділами.

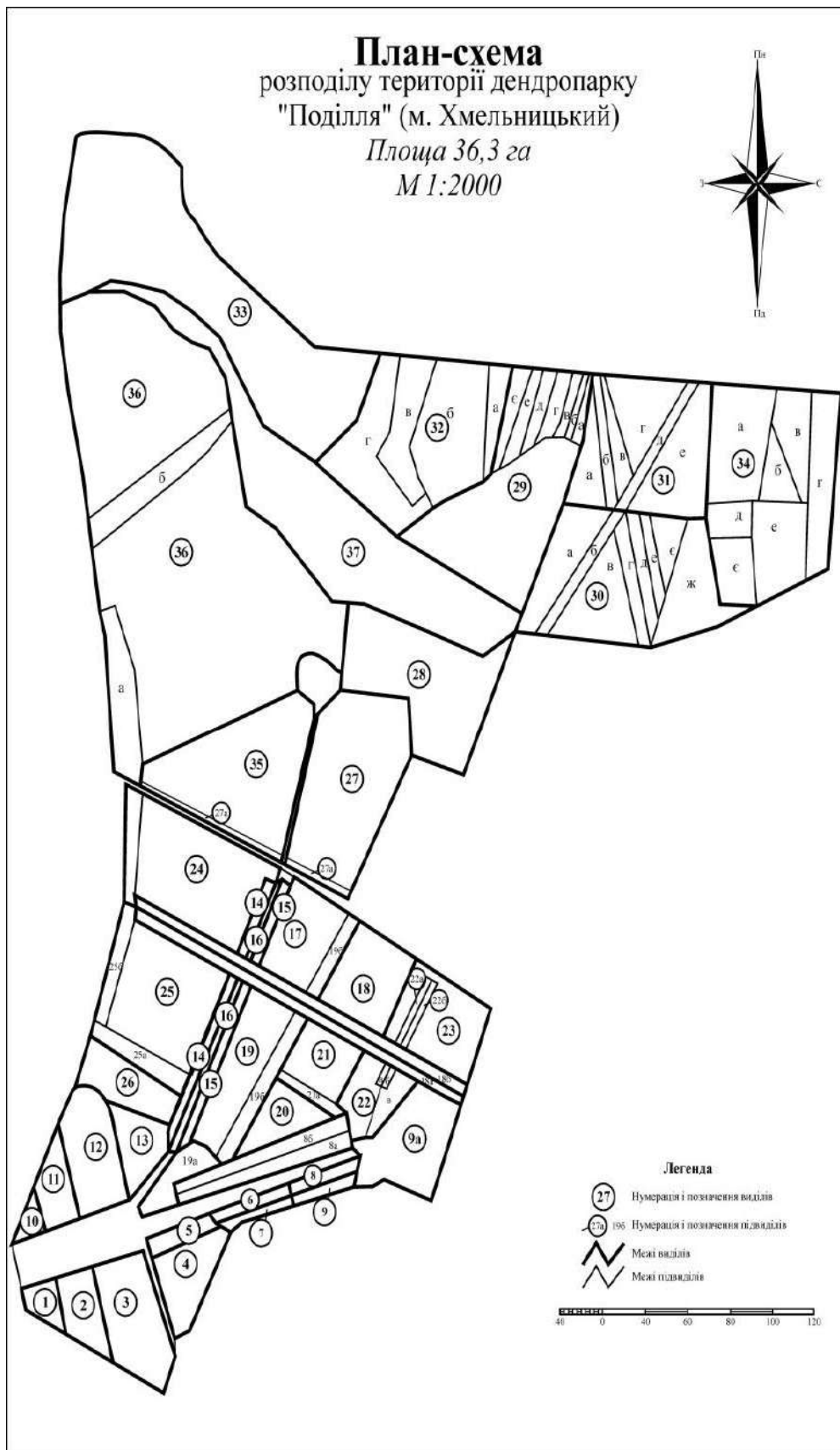

Рисунок 3.18 – Розподіл території дендропарку «Поділля» на ландшафтні виділи та підвиділи [58]

За естетичною оцінкою виділів їх кількість розділилася наступним чином. Так, I клас естетичної оцінки мають 28 виділів та підвиділів. Це підвищені, добре дреновані умови зростання, I-II класів бонітету. Проглядність і прохідність добрі; захаращеності і сухостою – немає; різноманітне живе трав'яне вкриття; тип ландшафту відповідає запроєктованому. II клас присвоєний 49 виділам та підвиділам, які характеризують слабодреновані вологі умови зростання III-IV класу бонітету. Проглядність і прохідність понижені; захаращеність і сухостій – до 5 м³/га. На відкритих просторах трав'яний покрив однорідний, галявини – по зволожених місцях з горбкуватою поверхнею; прилягаючі простори несприятливі для відпочинку. III клас присвоєний 3 виділам, які займають понижені заболочені місця, IV-Va бонітету. Потребують осушення і корінної реконструкції.

За шкалою рекреаційної стійкості насаджень 39 виділів і підвиділів було віднесено до 1 класу. Насадження абсолютно здорові, доброго росту. Підріст, підлісок і живий надґрунтовий покрив доброї якості і повністю покривають ґрунт. Здорових дерев у хвойних насадженнях не менше 90 %, а в листяних – 70 %. Приблизно така сама кількість (38 виділів) має дещо гірші показники і віднесена до 2 класу рекреаційної стійкості.

Найбільша кількість знаходяться на II стадії рекреаційної дигресії. У таких насаджень трав'яний покрив мало порушений. Ярусність виражена. Бур'яни відсутні, проєктивне вкриття – від 50 % до 70 %. Поновлення задовільне і добре, наявний самосів ценозоутворюючих порід. Переважають дерева хорошого і задовільного стану (складають від 75 % до 90 %). Ландшафтних ділянок (8 виділів), де підлісок і підріст відповідає умовам місцезростання, відповідає I стадії рекреаційної дигресії.

Незначна кількість ландшафтних ділянок (13 виділів) знаходяться на III стадії рекреаційної дигресії. У таких насаджень трав'яний покрив пошкоджений. Кількість лісових і лісолучних трав зменшується. Збільшується майже до максимуму кількість бур'янових видів. Ярусність

покриву ще зберігається. Проективне вкриття – від 30 % до 60 %. Збережений підріст мало диференційований, майже відсутній підріст ценозоутворюючих порід.

У насадженнях дендропарку переважають виділи (47 виділів), які мають середній клас прохідності, тобто пересування ускладнене в деяких напрямках. Пересування зручне у всіх напрямках у 23 виділах. Однак 8 виділів мають погану прохідність, що свідчить про сильне розростання трав'яної та чагарникової рослинності, заболочення місцевості.

За ступенем проглядності переважають насадження 2 класу (47 виділів), які дозволяють оглядати паркову територію на відстані від 21 м до 40 м. Насадження 1 класу проглядності зосереджені у 22 виділах, а 3 класу – в 11 відділах.

Загалом рекреаційна оцінка паркових насаджень є середня. Такі ділянки мають добрі показники. Окремі компоненти потребують нескладних заходів по покращенню умов відпочинку, пересування в окремих напрямках обмежено.

Рослинний світ. Під час згаданого дослідження [58, 59] на території дендропарку було обліковано 11729 дерев. Загалом на території дендропарку «Поділля» представлено 150 таксонів дерев і чагарників, відповідно – з відділу Покритонасінні – 135, класу Хвойні – 35.

Серед деревних рослин дендропарку «Поділля» найбільшу частку складають такі види як береза повисла (*Betula pendula* Roth.) – 9 %, граб звичайний (*Carpinus betulus* L.) – 10 %, липа дрібнолиста (*Tilia cordata* Mill.) – 14 % та ялина європейська (*Picea abies* (L.) Karst.) – 10 %.

У колекційному фонді культивованої дендрофлори дендропарку представлені місцеві (аборигенні види), вони складають основу у лісопарковій частині дендропарку, рідше трапляються у парково-колекційній. Такими деревними рослинами є: клен несправжньо-платановий (*Acer pseudoplatanus* L.), к. татарський (*A. tataricum* L.), вільха чорна (*Alnus glutinosa* Gaertn), дуб звичайний (*Quercus robur* L.), ясен звичайний (*Fraxinus*

excelsior L.), яблуня лісова (*Malus sylvestris* Mill.), в'яз граболистий (*Ulmus carpinifolia* Rupp. ex G. Suckow.), в. голий (гірський) (*U. glabra* Mil.), в. гладкий (*U. laevis* Pall.), в. низький (*U. punila* L.), алича (*Prunus divaricata* Ledeb.), груша звичайна (*Pyrus communis* L.), калина звичайна (*Viburnum opulus* L.), черемха звичайна (*Padus avium* Mill.), осика (*Populus tremula* L.), верба біла (*S. alba* L.), в. козяча (*S. caprea* L.), в. сіра (*S. cinerea* L.), в. ламка (*S. fragilis* L.), тополя чорна (*Populus nigra* L.).

Серед кущів місцевої флори у підлісковому ярусі дендропаркового деревостану у значній кількості представлені бузина чорна (*Sambucus nigra* L.), жимолость татарська (*Lonicera tatarica* L.), ж. звичайна (*L. ylosteuum* L.), крушина вільхоподібна (*Frangula alnus* Mill.), дерен кров'яний (*Cornus sanguinea* L.), ліщина звичайна (*Corulus avellana* L.), ожина сиза, звичайна (*Rubus caesius* L.), рідше агрус відхилений (*Grossularia reclinata* (L.) Mill.), сніжноягідник білий (*Symphoricarpos albus* (L.) Blake), обліпіха крушиновидна (*Hippophae rhamnoides* L.), жостір проносний (*Rhamnus cathartica* L.), ірга круглолиста (*Amelanchier ovalis* Medik.), глід криваво-червоний (*Crataegus sanguinea* Pall.), гордовина (*Viburnum lantana* L.), шипшина собача (*Rosa canina* L.)

Серед колекційного фонду дендропарку «Поділля» є загальновідомі у насадженнях міста Хмельницького деревні види: гіркокаштан звичайний (*Aesculus hippocastanum* L.), шовковиця біла (*Morus alba* L.), клен гостролистий 'Кулястий' (*Acer platanoides* L.'*Globosum*'), горобина звичайна (*Sorbus aucuparia* L.), айлант найвищий (*Ailanthus altissima* (Mill.) Swingle), горіх грецький (*Juglans regia* L.), дейція шорстка (*Deutzia scabra* Thunb.), садовий жасмин корончатий (*Philadelphus coronarius* L.), форзиція проміжна (*Forsythia* x *intermedia* Zab.), таволга Бумальда (*Spiraea bumalda* Burv.), бирючина звичайна (*Ligustrum vulgare* L.), бузок звичайний (*Syringa vulgaris* L.), пухироплідник калинолистий (*Physocarpus opulifolius* (L.) Maxim.).

У насадженнях дендропарку зростають інвазійні деревні види: дуб

червоний (*Quercus rubra* L.), клен ясенелистий (*Acer negundo* L.), робінія псевдоакація (*Robinia pseudoacacia* L.)

Колекцію хвойних культивованої дендрофлори дендропарку формують ялиця біла (*Abies alba* Mill.), ялиця одноколірна (*A. concolor* Lindl. et Gord.), ялиця Нордмана (*A. nordmanniana* (Stev.) Spach), модрина європейська (*Larix decidua* Mill.), ялина колюча 'Глаука' (*Picea pungens* Lamb. 'Glauca'), я. колюча 'Срібляста' (*P. pungens* Lamb. 'Argentea'), сосна чорна (*Pinus nigra* Arn.), с. Веймутова (*P. strobus* L.), с. звичайна (*P. sylvestris* L.), псевдотсуга Мензіса (*Pseudotsuga menziesii* Mirb.), тсуга канадська (*Tsuga canadensis* (L.) Carr.), тис ягідний (*Taxus baccata* L.), кипарисовик Лавсона (*Chamaecyparis lawsoniana* (Andr.) Parl.), кипарисовик горохоплодий (*Chamaecyparis pisifera* Sieb. et Zucc.), туя складчаста (*Thuja plicata* D. Don.), т. західна (*Th. occidentalis* L.) та її культивари 'Aurea', 'Columna', 'Fastigiata', 'Ericoides', яловець звичайний (*Juniperus communis* L.), я. китайський (*J. chinensis* L.), я. козацький (*J. sabina* L.), я. віргінський (*J. virginiana* L.) та ін.

З покритонасінних в колекційному фонді дендропарку зростають клен гіннала (*Acer ginnala* Maxim), к. гостролистий (*A. platanoides* L.) та його культивари 'Globosum' та 'Lorbergii', к. несправжньо-платановий 'Пурпуреум' (*A. pseudoplatanus* L. 'Purpureum'), к. цукристий (*A. saccharinum* L.), береза даурська (*Betula dahurica* Pall.), б. паперова (*B. papyrifera* Marsh.), ліщина ведмежа (*Corylus colurna* L.), катальпа бігніонієвидна (*Catalpa bignonioides* Walt.), багрянник японський (*Cercidiphyllum japonicum* Sieb. et Zucc.), гледичія триколючкова (*Gleditsia triacanthos* L.), маакія амурська (*Maackia amurensis* Rupr. Et Maxim.), робінія псевдоакація 'Зонтична' (*Robinia pseudoacacia* 'Umbraculifera'), софора японська (*Sophora japonica* L.), каштан їстівний (*Castanea sativa* Mill.), бук лісовий (*Fagus sylvatica* L.), дуб каштанolistий (*Quercus castaneifolia* C.A. Mey.), д. болотний (*Q. palustris* Muench.), гіркокаштан м'ясочервоний (*Aesculus carnea* Hayne.), гіркокаштан восьми тичинковий (*A. octandra* Marsh.), карія серцевидна (*Carya cordiformis* (Wangn.) K. Koch.), горіх айлантолистий (*Juglans*

ailantifolia Carrière), г. сірий (*J. cinerea* L.), г. серцевидний (*J. cordiformis* Maxim.), г. маньчжурський (*J. mandshurica* Maxim.), г. чорний (*J. nigra* L.), г. Зібольда (*J. sieboldianum* Maxim.), ліріодендрон тюльпанний (*Liriodendron tulipifera* L.), магнолія Кобус (*Magnolia kobus* DC.), ясен ланцетолистий (*Fraxinus lanceolata* Borkh.), я. пенсильванський (*F. pennsylvanica* Marsh.), бузок угорський (*Syringa josikaea* Jacq.), платан кленолистий (*Platanus acerifolia* Willd.), п. західний (*Platanus occidentalis* L.), глід одноматочковий рожевий (*Crataegus monogyna* Jacq. 'Rosea'), яблуня маньчжурська (*Malus mandshurica* (Maxim.) Kom.), черемха пізня (*Prunus serotina* Ehrh.), горобина середня (*Sorbus intermedia* Pers.), берека (*Sorbus torminalis* Crantz.), оксамитник амурський (*Phellodendron amurense* Rupr.), кельрейтерія золотиста (*Koelreuteria paniculata* Laxm.), липа широколиста 'Розсіченолиста' (*Tilia platyphyllos* 'Laciniata'), каркас західний (*Celtis occidentalis* L.) та ін.

З листяних кущів – це магонія падуболиста (*Mahonia aquifolium* Nutt.), сумах оленерогий (*Rhus typhina* L.), будлея Давида (*Buddleja davidii* Franch.), жимолость Маака (*Lonicera maackii* (Rupr.) Herd.), шипшина зморшкувата (*Rosa rugosa* Thunb.), хеномелес японський (*Chaenomeles japonica* (Thunb.) Lindl.), кизильник горизонтальний (*Cotoneaster horizontalis* Decne.), глід м'якуватий (*Crataegus submollis* Sarg.), горобинник горобинолистий (*Sorbaria sorbifolia* (L.) A. Br.).

Досить поширений дівочий виноград п'ятилистий (*Parthenocissus quinquefolia* Planch.) як ґрунтопокривна рослина, так і на деревах.

Важливим компонентом паркового насадження є трав'яний ярус, який, подекуди, є визначальним у формуванні середовища. Найбільш поширеними серед травостану є подорожник ланцетний (*Plantago lanceolata* L.), п. великий (*P. major* L.), яглиця звичайна (*Aegopodium podagraria* L.), щучник дернистий (*Deschampsia cespitosa* (L.) P. Beauv.), розхідник європейський (*Glechoma hederacea* L.), осока лісова (*Carex sylvatica* Huds.), грястиця збірна (*Dactylis glomerata* L.), вероніка лікарська (*Veronica officinalis* L.), лопух

справжній (*Arctium lappa* L.), зірочник середній (*Stellaria media* (L.) Vill.), череда трироздільна (*Bidens tripartita* L.), горлянка повзуча (*Ajuga reptans* L.), квасениця звичайна (*Oxalis acetosella* L.), чистотіл великий (*Chelidonium majus* L.), костриця червона (*Festuca rubra* L.), пажитниця багаторічна (*Lolium perenne* L.), вербозілля лучне (*Lysimachia nummularia* L.), парило звичайне (*Agrimonia eupatoria* L.), суниця лісова (*Fragaria vesca* L.), вивішник міський (*Geum urbanum* L.), копитняк європейський (*Asarum europaeum* L.), деревій звичайний (*Achillea millefolium* L.), кульбаба лікарська (*Taraxacum officinale* Web), медунка темна (*Pulmonaria obscura* Dumort), щитник чоловічий (*Dryopteris filix-mas* (L.) Schott.), безщитник жіночий (*Athyrium filix-femina* (L.) Roth). Трав'яний покрив свідчить як про багатство ґрунту на території парку, так і про значні сільватизаційні процеси.

Тваринний світ. Птахи є найбільш різноманітною у видовому відношенні та численною групою хребетних тварин дендропарку «Поділля». За характером перебування птахи, зареєстровані на території парку, розподіляються таким чином: гніздові, літуючі (такі, що безпосередньо на досліджуваній території не гніздяться, але їх можна спостерігати у гніздовий та післягніздовий періоди), а також види, які трапляються на цій території лише в зимовий період.

У видовому різноманітті найбільшою групою птахів є ряд Горобцеподібні. Найбільш численними птахами цього ряду є: вивільга (*Oriolus oriolus* L.), вівсянка звичайна (*Emberiza citrinella* L.), вівчарик-ковалик (*Phylloscopus collybita* Vieil.), волове очко (*Troglodytes troglodytes* L.), галка (*Corvus monedula* L.), грак (*Corvus frugilegus* L.), горобець хатній (*Passer domesticus* L.), горобець польовий (*Passer montanus* L.), дрізд співочий (*Turdus philomelos* C. L. Br.), дрізд чорний (*Turdus merula* L.), зяблик (*Fringilla coelebs* L.), кропив'янка чорноголова (*Sylvia atricapilla* L.), кропив'янка рябогруда (*Sylvia nisoria*), крук (*Corvus corax* L.), ластівка міська (*Delichon urbica* L.), ластівка сільська (*Hirundo rustica* L.), мухоловка білошия (*Ficedula albicollis* Temm.), соловейко східний (*Luscinia luscinia* L.),

синиця блакитна (*Parus caeruleus* L.), синиця велика (*Parus major* L.), снігур *Pyrrhula pyrrhula* L., шпак звичайний (*Sturnus vulgaris* L.), сорокопуд чорнолобий (*Lanius minor*), щиглик (*Carduelis carduelis* L.) та ін.

Трапляються у дендропарку хижі птахи з ряду Соколоподібні: яструб великий (*Accipiter gentilis* L.), яструб малий (*Accipiter nisus* L.), канюк звичайний (*Buteo buteo* L.), боривітер звичайний (*Falco tinnunculus* L.) і лунь очеретяний (*Circus aeruginosus* L.). Взимку на всій території з'являється зимняк (*Buteo lagopus* Pont.).

З представників Совоподібних зустрічається сова вухата (*Asio otus* L.). У парку багато дятлів, тут представлені практично всі види ряду Дятлоподібні: дятел малий (*Dendrocopos minor* L.), дятел середній (*Dendrocopos medius* L.), дятел звичайний (*Dendrocopos major* L.), дятел сирійський (*Dendrocopos syriacus* Hempr. et Ehr.), крутиголівка (*Junco torquilla* L.), жовна сива (*Picus canus* Gm.).

З птахів ряду Голубоподібні *Columbiformes* найчастіше зустрічаються голуб сизий (*Columba livia* Gm.), горлиця садова (*Streptopelia decaocto* Friv.), припутень (*Columba palumbus* L.) і горлиця звичайна (*Streptopelia turtur* L.). Значна роль птахів дендрофільної екологічної групи у формуванні орнітокомплексів паркових фітоценозів вказує на виключно стійкий взаємозв'язок між міськими та природними орнітоценозами.

Значна частка виявлених видів території дендропарку має різний природоохоронний статус. Різноманітність видового складу та висока щільність населення комахоїдних птахів сприяють збереженню зелених насаджень. Сьогодні цей парк безперечно є своєрідним природним рефугіумом міста Хмельницького, де знаходять притулок як мігруючі, так і гніздові птахи.

Для забезпечення цілісності Північного екологічного коридору пропонується створення двох відновлювальних територій: «Озерненська» (рисунок 3.19) та «Бандерівська» (рисунок 3.20).

а) вигляд Озерненської
відновлювальної території

б) приклад організації
відновлювальної території

Рисунок 3.19 – «Озерненська» відновлювальна територія

«Озерненська» відновлювальна територія (0,07 га) знаходиться на вулиці Озерна поблизу газозаправки «Метан», біля пожежної частини. Ця територія потребує здійснення інженерно-технічних та біотехнічних заходів з метою з'єднання добре озелененої території з невеликими водоймами поблизу пожежної частини з Північним екокоридором. Тут необхідно створити надземний або підземний «зелений міст» через вулицю Озерна.

«Бандерівська» відновлювальна територія (0,15 га) знаходиться на вулиці Бендери (в минулому – вулиця Рибалка), район Відрадне.

а) вигляд Бандерівської
відновлювальної території

б) приклад організації
відновлювальної території

Рисунок 3.20 – Бандерівська відновлювальна територія

Для забезпечення неперервності Північного екокоридору тут необхідно побудувати надземний або підземний «зелений міст» через вулицю Бандери.

3.3.3 Кудрянський регіональний екологічний коридор

Екокоридор Кудрянський сполучає території, що розташовані вгору за течією р. Кудрянка (Самець) з Південнобузьким екокоридором.

Місцезнаходження. Кудрянський екокоридор охоплює південну частину екомережі м. Хмельницького і включає заплаву річки Кудрянка, в т.ч. водоохоронну смугу та водні об'єкти, що споруджені на ній (рисунок 3.21).

Річка Кудрянка належить до басейну р. Південний Буг і є її правим допливом першого порядку, протікає виключно територією Хмельницької області. Знаходиться у гідрогеологічній області Волино-Подільського артезіанського басейну і добре забезпечена підземними водами.

Площа. Коридор обіймає територію 268,32 га. Довжина р. Кудрянка в межах коридору складає 10,85 км, що відповідає близько 50 % її загальної довжини. В загальному річка відноситься до малих і не має допливів довше, ніж 10 км у цілому, а у складі Кудрянського екокоридору вони відсутні.

В цілому власний стік річки зарегульований помірно – загальна кількість ставків, що регулюють її стік, складає 20 шт., а їх сумарний об'єм – 3,97 млн. м³. Водночас у межах Кудрянського екокоридору стік значно зарегульований трьома водними об'єктами загальним об'ємом 3,45 млн. м³. На річці в межах міста побудовано Ружичнянське водосховище площею 97 га, повним об'ємом 1,7 млн. м³ і два ставки – відповідно площею 41,0 га і повним об'ємом 963 тис. м³ та площею 31,0 га і повним об'ємом 787 тис. м³. Водосховище і ставки використовують з рекреаційною метою та для любительського рибальства [65].

Рельєф. Висота екокоридору зменшується вниз за течією р. Кудрянка від 285 м до 280 м. Глибина річки тут складає від 0,3 м до 0,8 м. Долина річки – трапецеїдального типу, неглибока, шириною від 1,0 км до 3,0 км.

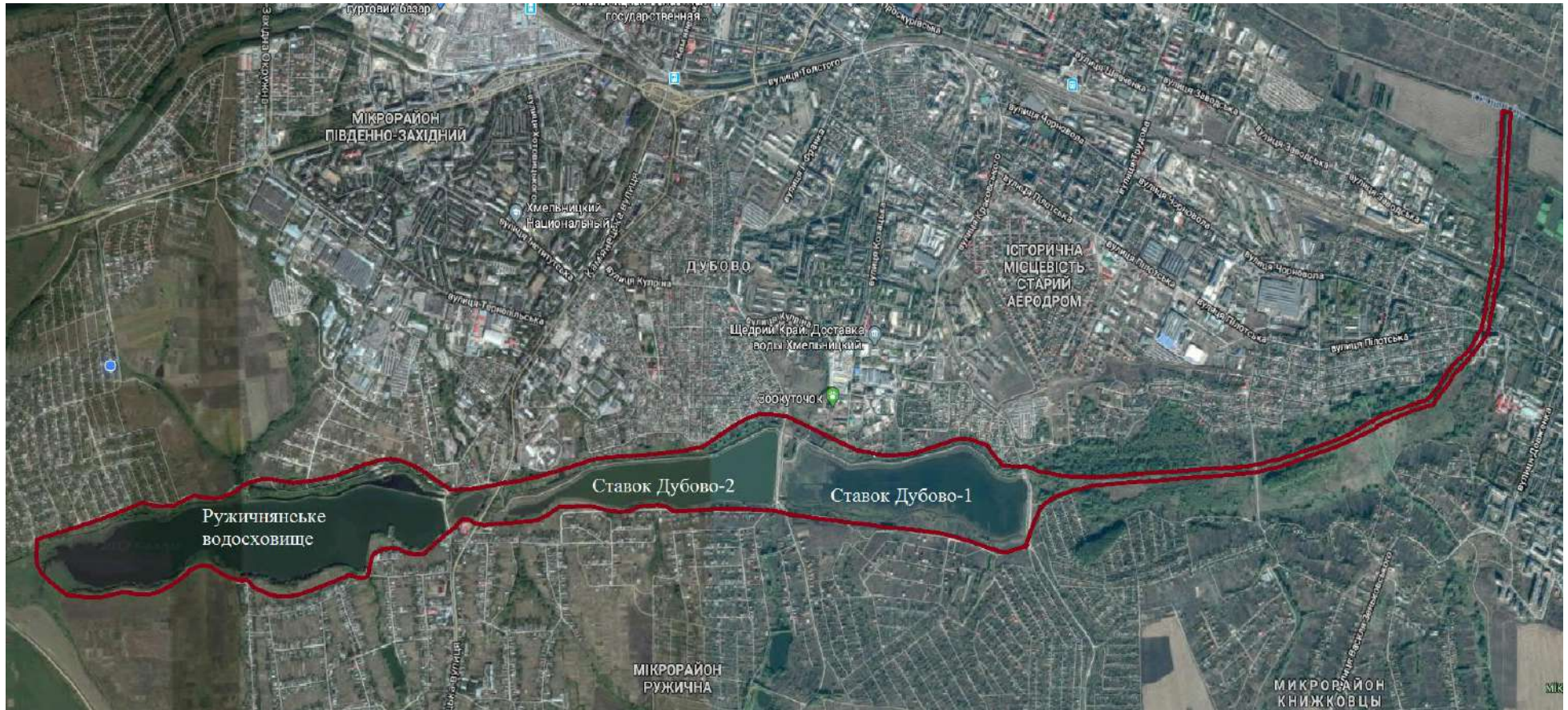

Рисунок 3.21 – Схема Кудрянського регіонального екокоридору екомережі м. Хмельницького

Глибина ерозійного врізання долин складає від 30 м до 90 м, крутизна схилів долини річки – від 2 град./км² до 8 град./км².

Підстилаючі породи. Грунти. Підстилаючою породою є алювій, який представлений відкладами руслової фракції (піски) та заплавної (суглинки та супіски), їх потужність складає від 2 м до 5,5 м. Частина заплави перекрита торфами. На алювіальних відкладах в долині річки утворилися лучні та торфово-болотні ґрунти. Поширені низинні торфовища. Їх утворення пов'язане з постійним перезволоженням і застоюванням у пониженнях ґрунтових і річкових вод, що зумовило нагромадження слаборозкладених решток трав'янистої та чагарникової рослинності у вигляді органічних відкладів – торфу. Глибина торфового горизонту – від 0,5 м. Торф добре мінералізований.

Прибережні захисні смуги, займаючи проміжне положення між орними землями і водними об'єктами, захищають ґрунт від ерозії, береги річок – від руйнування, а русла – від замулення. Зважаючи на важливе водоресурсне значення земель водного фонду їх використання регламентується екологічними вимогами для територій, що підлягають особливій охороні. Встановлені прибережні захисні смуги річки Кудрянка та водойм, розташованих в межах міста Хмельницького, наведені в таблиці 3.2 [66].

Гідрологічна характеристика. Водний режим має рівнинний характер. Майже кожен рік на річці проходить весняна повінь від талих вод. Після повені встановлюється літньо-осіння межінь, яка майже щорічно переривається одним або кількома дощовими паводками. Майже щорічно під час відлиг зимова межінь переривається зимовими повенями.

Живлення річки змішане – снігове, дощове та підземне. Середня багаторічна величина стоку річки (норма) становить від 3 л/с·км² до 4 л/с·км². Внутрішньорічковий розподіл стоку характеризується такими величинами: у весняний сезон (березень-травень) стікає від 45 % до 55% річного стоку, у літньо-осінній період (червень-листопад) – близько 30 %, а взимку (грудень-лютий) від 15 % до 25% [65].

Мінімальний середньомісячний стік літньо-осінньої межени в середньому становить біля 2 л/с·км².

Таблиця 3.2 – Прибережні захисні смуги р. Кудрянка та водойм

№ з\п	Границі ділянок	Ширина захисних смуг, м	Площа, га
Правий Берег			
1	Від вулиці Кам'янецька до вулиці Раскової	25	4,6
2	Від вулиці Раскової до вулиці Індустріальної	25	12,1
3	Від вулиці Індустріальна до р. Південний Буг	25	3,1
Лівий берег			
4	Від вулиці Кам'янецька до вулиці Раскової	25	4,6
5	Від вулиці Раскової до вулиці Індустріальної	25	21,1
6	Від вулиці Індустріальна до р. Південний Буг	25	3,1

Твердий стік внаслідок площинного змиву із схилів долин річок досить значний. Середня багаторічна мутність води біля 100 г/м³, в окремі роки досягає 400 г/ м³.

На річці Курдянка збудовано Ружичнянське водосховище та два Дубовські ставки (Добово-1 та Добово-2). Ружичнянське водосховище має русловий тип, відстань від гирла річки до гідровузла – 8 км, вид регулювання стоку – сезонний. Характеристика основних параметрів водосховища наведена в таблиці 3.3. З обох боків водосховище частково має лісозахисні смуги. На даний час використовується для риборозведення та рекреації.

Характеристика основних параметрів ставків наведена в таблиці 3.4.

Огороджувальні дамби ставків розташовані з лівого боку для захисту житлових будинків від підтоплення водою з боку ставків. Греблі ставків заболочені і зарослі очеретом та чагарниковою рослинністю.

Таблиця 3.3 – Основні параметри Ружичнянського водосховища

Назва	Од. вимірювання	Значення
Довжина	км	2,5
Ширина максимальна/середня	км	0,45/0,39
Глибина максимальна/середня	м	2,70/1,75
Площа дзеркала	км ²	0,97
Об'єм: повний корисний	млн. м ³	1,70 1,70
Основні гідрологічні характеристики водотоку		
Площа водоскидного басейну до створу	км ²	67
Характер живлення водотоку		снігове, дощове, грунтове

Таблиця 3.4 – Основні параметри Дубовських ставків

№	Найменування показників	Од. вимірювання	Дубово-1	Дубово-2
Гідрологічна характеристика				
1	Площа водоскиду	км ²	73,9	71,9
2	Максимальні розрахункові витрати	м ³ /с	41,21	41,94
Ставки				
3	Площа водного дзеркала	га	41,7	30,9
4	Об'єм	тис. м ³	963,0	787,0
5	Глибина: максимальна середня	м	3,0 2,3	3,0 2,5
6	Довжина	км	1,6	1,4
Заглиблення ложа ставка				
7	Об'єм виймки ґрунту	тис. м ³	571,0	372,0

Траси дамб проходять у заплавної частині р. Кудрянка, основою дамб є торфи, мул, суглинки заторфовані. Ядро дамб висипане привезеним з кар'єру суглинистим ґрунтом. Для влаштування привантаження дамб використано ґрунти, які були вийняті з осушувального каналу і поглиблення ложа ставка.

Осушувальні канали проходять паралельно огорожувальним дамбам з лівого боку, замулені суглинками і торфомулами. Призначення каналів – захист від поверхневих і дренажних вод з прилеглих територій в нижньому

б'єфі ставка. У місцях перетину каналами доріг на гребнях ставків влаштовані проїзди.

Рослинність. Сучасна рослинність Кудрянського екокоридору, як річкового, представляє собою парагенетичну систему фітоценозів, специфіка функціонування яких залежить від наростання градієнта вологості в екотопі від зонального значення до максимального показника безпосередньо у водному об'єкті. Другим вагомим фактором виступають трансформаційні процеси, що пов'язані з урбанізацією території та її використанням з господарською та рекреаційною метою.

Рослинність екокоридору представлена трьома типами – лісовою, лучною та водною. Найбільшою різноманітністю відрізняється водна рослинність, яка представлена асоціаціями справжньої водної та прибережно-водної рослинності, що є цілком закономірним для рослинного покриву водних екосистем і забезпечується різноманітністю асоціацій рослин перехідних екотопів. В умовах Кудрянського екокоридору різноманіття рослинності на водних ділянках також суттєво залежить від водного режиму та умов їх використання і тому має суттєві відмінності на річковій ділянці та на водосховище і ставках.

Річкова ділянка простягається від ставка Дубово-1 до впадіння у р. Південний Буг. Течія річки не дозволяє розвинути вкоріненим рослинам, тому тут переважають повітряно-водні рослини. Деревна рослинність утворює вузьку щільну смугу по берегах водотоку, що формує режим затінення і цим самим обмежує розвиток густих заростей високотравних гелофітів. Серед порід дерев переважають верба біла (*Salix alba* L.) та вільха чорна (*Alnus glutinosa* (L.) Gaerth.). Остання представляє собою залишки корінних чорновільхових лісів, які частково збереглися у притерасних частинах річкової заплави і на сьогодні є значно трансформованими. Чагарники майже відсутні.

Найбільше різнобарв'я у трав'яному покриві тут спостерігається навесні (рисунок 3.22), коли невеликими куртинами квітують ранньовесняні

ефемероїди – анемона жовтецева (*Anemone ranunculoides* L.), зірочки жовті (*Gagea lutea* L.), пшінка весняна (*Ficaria verna* Huds.), рівноплідник рутвицелистий (*Isopyrum thalictroides* L.). Останній – рясно цвіте дрібними білими квітками; ця реліктова рослина поширена у Середземномор'ї, Західній, Центральній та, частково, у Східній Європі. Регіонально рідкісний вид, занесений до Червоної книги Білорусі, також знаходиться під охороною у Швейцарії, Литві. Спорадично на цій території трапляється рясно бульбистий (*Corydalis solida* (L.) Clairv.)

Рисунок 3.22 – Весняний цвіт річкової ділянки Кудрянського екокоридору

Гелофітна рослинність представлена очеретянкою звичайною (*Phalaroides arundinacea* (L.) Rauschert.) та осокою гострою (*Carex acuta* L.), які утворюють густі зарості вздовж русла річки. Через малу глибину на

певних ділянках воно підлягає поступовому заростанню осоками. До кінця липня водна поверхня майже на 80 % вкривається мікрводоростями (рисунок 3.23).

Рисунок 3.23 – Заростання берегів та «цвітіння» води в р. Кудрянка

Такий ранній початок «цвітіння» водотоку свідчить про значне біологічне забруднення річки, що підтверджується значним перевищенням показника БПСк її води (у 2,6-3,0 рази вище значення ГДК) і безпосередньо пов'язане із впливом близько розташованої малоповерхової селітебної забудови (рисунок 3.24).

Рослинність екокоридору в межах ставків характеризується набагато більшим різноманіттям. Відмінності водної і прибережно-водної рослинності на різних ділянках ставка Дубово-1 пов'язані з особливостями ґрунту його ложа, які сформувались при будівництві – справа від дамби за течією річки ґрунт піщано-суглинистий, а зліва – мул і суглинки заторфовані.

Повітряно-водна (гелофітна) рослинність формує самостійний яскраво виражений пояс макрофітів, переважна частина надземних органів яких височіє над водною поверхнею. Він розташовується від урізу води до

глибини 60-100 см з проникненням окремих куртин цих рослин на більш значні глибини (рисунок 3.25).

Рисунок 3.24 – Незадовільний стан річки Кудрянка обумовлюється недотриманням вимог щодо прибережно-захисних смуг (індивідуальна забудова, скидання побутових відходів)

Рисунок 3.25 – Зарості прибережно-водної рослинності на мілководдях ставка Дубово-1

Мілководдя північної частини ставка обіймає асоціація омега водяного (*Oenanthe aquatica* (L.) Poir.) з проективним вкриттям від 20 % до 35 %. Решта частина прибережних мілководь майже повністю зайнята угрупованнями частухи подорожникової (*Alisma plantago-aquatica* L.) з проективним вкриттям від 40 % до 55 %. На більш глибоких ділянках зростають рідкі куртини куги озерної (*Scirpeta lacustris* L.). На лівому за течією річки березі ставка, який має мулову підложку, поширені зарості лепешняку великого (*Glyceria maxima* (C.Hartm.) Holmb.) та осоки гострої, які мають багате гідрофільне різнотрав'я. Тут трапляються мікроасоціації таких видів, як ситняг болотний (*Eleocharis palustris* (L.) Roem. et Shult.), ситники розлогий (*Juncus effusus* L.), членистий (*J. articulatus* L.), стиснутий (*J. compressus* Jacq.), шавель побережний (*Rumex hydrolapathum* Huds.), осока пухирчаста (*C. vesicaria* L.), зніт болотний (*Epilobium palustre* L.), сусак зонтичний (*Butomus umbellatus* L.).

Правий піщано-суглинний берег ставка зайнятий заростями очерету звичайного (*Phragmites australis* (Cav.) Trin. ex Steud.), яскравості якому надають угруповання зніту шорсткого (*E. Hirsutum* L.), плакуна верболистого (*Lythrum salicaria* L.), вербозілля звичайного (*Lysimachia vulgaris* L.). Береги спорадично обрамляє підріст верби ламкої (*Salix fragilis* L.).

Плаваюча рослинність займає невеликі площі і представлена угрупованнями рдесників плаваючого (*Potamogeton natans* L.) та вузлуватого (*P. nodosus* Poir.), що локалізуються на відкритих мулистих ділянках між нішами низькотравних гелофітів та гідрофітів.

Занурена рослинність ставка Дубово-1 поширена по всій площі і представлена типовими для водойм Лісостепу угрупованнями куширу зануреного (*Ceratophyllum demersum* L.) та водопериці колосистої (*Myriophyllum spicatum* L.), у яких трапляються валіснерія спіральна (*Vallisneria spiralis* L.), рдесники пронизанолистий (*P. perfoliatus* L.) та гребінчастий (*P. pectinatus* L.).

Лучна рослинність займає ділянки берегів, що облаштовані для любительського рибальства та відпочинку. В угрупованнях переважають бобові та злакові, на відкритих підходах до води розростається мітлиця повзуча (*Agrostis stolonifera* L.). Декоративності надають квітучі види незабудки болотної (*Myosotis palustris* L.), перстачу гусячі лапки (*Potentilla anserina* L.), останній на окремих ділянках утворює густі зарості.

Рослинність ставка Дубово-2 практично відповідає класичній схемі природного заростання озер і в ній чітко прослідковуються три пояси рослинності – повітряно-водної, плаваючої та зануреної – завширшки до 20 м. Береги, що незайняті деревною чи чагарниковою рослинністю, обкошуються, тому розвиток гелофітів та гігрофітів тут регульований.

Деревна рослинність представлена посадками верб білої, повислої, а також ламкої та козячої. Біля ділянок рекреації спостерігаються поодинокі екземпляри декоративних звивистих форм верби, які насаджувались останні п'ять років для створення привабливого вигляду. З цією ж метою тут насаджувалась сосна звичайна (*Pinus silvestris* L.).

Достатня трофність мулового дна ставка обумовила формування видового різноманіття усіх екологічних груп рослин, що вигідно відрізняє його від інших водних об'єктів екокоридору.

Угруповання високотравних гелофітів поширені всією береговою лінією (рисунок 3.26 – 3.27). Домінантами в них виступають рогози широколистий (*Typha latifolia* L.) і у меншому ступені вузьколистий (*T. angustifolia* L.), а також лепешняк великий та очерет звичайний. Співдомінантом часто виступає плакун верболистий та зніт шорсткий.

Група формацій низькотравних гелофітів розподілена по всьому спектру глибин, що займають ценози повітряно-водних рослин, і розміщена, як правило, перед високотравними гелофітами з боку відкритої акваторії. Тут поширені фітоценози омега водяного, частухи подорожникової, у складі яких присутні їжача голівка пряма (*Sparganium erectum* L.), півники болотні (*Iris pseudoacorus* L.), гірчак перцевий (*Persicaria hydropiper* (L.) Spach.), ситняг

болотний, ситник членистий, трапляються екземпляри вероники джерельної (*Veronica anagallis-aquatica* L.) та стрілолисту стрілолистого (*Sagittaria sagittifolia* L.). Мальовничі угруповання утворює сусак зонтичний (*Butomus umbellatus* L.).

Рисунок 3.26 – Формування поясу високотравних повітряно-водних рослин на ставку Дубово-2

Рисунок 3.27 – Мальовничі береги ставка Дубово-2

Плаваюча рослинність представлена високодекоративними мікроасоціаціями латаття білого (*Nymphaea alba* L.) та гірчака земноводного

(*Polygonum amphibium* L.). Відсутність цих видів на інших ділянках Кудрянського екокоридору та близькість до рекреаційних ділянок вказують, скоріше за все, на їх неприродне потрапляння у ставок, а штучне насадження. В цілому розвиток плаваючої рослинності обмежується періодичним приспусканням ставка (рисунок 3.28). При цьому латаття та гірчак, володіючи екологічно пластичністю, переходять в іншу «сухопутну» форму, що спостерігалось восени 2017 року.

Занурена рослинність ставка Дубово-2 має такий самий видовий склад, як і на попередньому ставку. Але відмінність полягає у домінуванні асоціації рдесника гребінчастого, який на поживних субстратах витісняє кушир та водоперицю.

3.28 – Фітоценоз латаття на ставку Дубово-2 перебуває у зоні песимуму через коливання рівня води

Лучні ділянки теж характеризуються подібністю, але видовий склад тут більший, як за рахунок лучного різнотрав'я, так і внаслідок поширення адвентивних видів – чорнощирю нетреболистого (*Iva xanthiifolia* Nutt.), стенактису однорічного (*Stenactis annua* Nees), ехіноцистису шипуватого

(*Echinocystis lobata* (Michx.) Torr. et Gray), нетреби звичайної (*Xanthium strumarium* L.).

Ружичнянське водосховище сьогодні здано в аренду і використовується для риборозведення, що обумовило кардинально протилежний стан водної рослинності, порівняно із ставками. Вона тут є доволі бідною і представлена чистими заростями очерету звичайного, які займають значні площі у західній частині водойми, та малопродуктивними асоціаціями рдесника гребінчастого, що трапляються вздовж берега. Така ситуація пояснюється господарською діяльністю арендарів, які для обмеження розвитку водної рослинності використовують риб-фітофагів, зокрема білого амура, що за кілька років такого господарювання призвело практично до повної її втрати. Отже, на даному етапі можна констатувати факт переексплуатації рослинного ресурсу на Ружичнянському водосховищі і втрату водоймою природних характеристик, а також перетворення водосховища в об'єкт виключно господарського призначення.

Джерелом відновлення справжньої водної рослинності може слугувати обвідний канал Ружичнянського водосховища, що знаходиться зліва від водосховища. Через сповільнений водообмін і невелику глибину тут розвинені угруповання зануреної рослинності, а саме куширу зануреного, водопериці колосистої, рдеснику пронизанолистого. Вільно плаваюча рослинність представлена ряскою малою (*Lemna minor* L.) та жабурником звичайним (*Hydrocharis morsus-ranae* L.), які на інших ділянках екокоридору – відсутні через регулювання рівня води у ставках. Серед вкорінених плейстофітів поширені асоціації рдесника плаваючого. Прибережно-водна рослинність представлена високо- та низькотравними гелофітами. Очерет звичайний утворює тут як чисті асоціації, так і мішані, до складу яких входить жабурник звичайний, їжача голівка пряма, стрілолист стрілолистий. На відкритих просторах сформувались монодомінантні угруповання рогозу вузьколистого з проективним вкриттям 60-70 %, у відносно захищених місцях в них у невеликих кількостях присутні поодинокі екземпляри сусака

зонтичного. По всій прибережній ділянці акваторії трапляються угруповання омега водяного та частухи подорожникової. Біля урізу води сформувались зарості осоки гострої, куртини осок лисячої (*C. vulpine* L.), несправжньосмикавцевої (*C. pseudocyperus* L.), ситника розлогого. Трохи далі від води на досить зволжених ділянках трапляються череда трироздільна (*Bidens tripartita* L.), плакун верболистий, зніт болотний, незабудка болотна. Берегова лучна рослинність представлена злаковими та бобовими, які на невеликих ділянках починають витіснятись синантропними видами, таким як стенактис однорічний, амброзія полинолиста, кропива дводомна, що обумовлюється близькістю доріг та житлової забудови.

Зліва обвідний канал межує із лісосмугою, яка представлена насадженнями, що відповідають за своєю структурою природним для цієї території грабово-дубовим деревостанам. Насадження – двоярусне, де перший ярус представлений дубом звичайним (*Quercus robur* L.), за участю ясена звичайного (*Fraxinus excelsior* L.), кленів звичайного (*Acer platanoides*) та ясенелистого (*A. negundo*), в'яза гладкого (*Ulmus laevis*); основу другого ярусу складає граб звичайний (*Carpinus betulus* L.) з домішкою липи дрібнолистої (*Tilia cordata* Mill.), черешні (*Prunus avium*), аличі (*Prunus cerasifera*), робінії звичайної (*Robinia pseudoacacia*), на більш відкритих ділянках трапляється горіх волоський (*Juglans regia* L.). У підліску – ліщина європейська (*Corylus avellana*), горобина звичайна (*Sorbus aucuparia*), бузина чорна (*Sambucus nigra* L.), черемха звичайна (*Prunus padus*), обліпиха крушиновидна (*Hippophae rhamnoides* L.), свидина криваво-червона (*Swida sanguinea* (L.) Fourr.), карагана дерев'яниста (*Caragana arborescens* Lam.). Трав'яний покрив помірно-густий і складається з осоки волосистої (*Carex pilosa* Scop.), яглиці звичайної (*Aegopodium podagraria* L.), зірочника лісового (*Stellaria holostea* L.), копитняка європейського (*Asarum europaeum* L.), маренки запашної (*Galium odoratum* L.), зеленчука жовтого (*Galeobdolon luteum* Huds.). Невеликими куртинами тут квітують зірочник ланцетовидний (*Stellaria holostea* L.), фіалка запашна (*Viola odorata* L.), печіночниця

звичайна (*Hepatica nobilis* Mill.), підмаренник запашний (*Galium odoratum* (L.) Scop. (*Asperula odorata* L.)).

Рисунок 3.29 – Весняний цвіт на ділянці лісосмуги Кудрянського екокоридору

Ближче до урізу води зростають верби ламка, біла, козяча, в т.ч. формуючи берегові чагарникові зарості на окремих ділянках, а також осокір (*Populus nigra* L.) та вільха чорна.

Тваринний світ. Водні фітоценози створюють умови в першу чергу для іхтіофауни, водоплавної орнітофауни, земноводних. Фауна риб Кудрянського екокоридору представлена видами з родини корошових, окуневих, в'юнових, колючкових, щукових, міногових. У ставках та на водосховищі поширені карась, короп, плотва, щука, краснопірка, білий амур, судак, яких виловлюють рибалки-любители; також у водних об'єктах екокоридору водяться чехоня, товстолобик, линь, окунь, в'юн, лящ.

Існування орнітофауни забезпечує численне розмаїття фітоценозів. На ставках у заростях розмножуються крижень, чирянка мала. Тут можна побачити чаплю сіру (*Ardea cinerea* L.), лелеку білого (*Ciconia ciconia* L.), баранця великого (*Gallinago media* Lath.), чайку (*Vanellus vanellus* L.), а також

крячка річкового (*Sterna hirundo* L.), ластівку берегову (*Riparia riparia* L.), очеретянок велику (*Acrocephalus arundinaceus* L.), ставкову (*A. scirpaceus* Herm.), лучну (*A. schoenobaenus* L.) і чагарникову (*A. palustris* Bech.), кобилочку річкову (*Locustella fluviatilis* Wolf.), плиску жовту (*Motacilla flava* L.); з найближчої забудови прилітають птахи-синантропи. Водночас наявність промислових підприємств та селітебної забудови, а також господарська діяльність межах екокоридору зменшує видовий склад орнітофауни [53].

Екотопічні умови Кудрянського екокоридору також є сприятливими для земноводних, плазунів і комах. Серед земноводних та плазунів, що полюбляють вологі місцини, була помічена ящірка живородна (*Zootoca vivipara* Lichtenstein) і черепаха болотяна (*Emys orbicularis* L.), а також звичайні мешканці прибережно-водних екосистем – вуж звичайний (*Natrix natrix* L.), ропуха сіра (*Bufo bufo* L.), райка звичайна (*Hyla arborea* L.), жаба ставкова (*Rana lessonae* Camerano). Літній притулок тут знаходить тритон звичайний (*Triturus vulgaris* L.), а навесні – жаба трав'яна (*Rana temporaria* L.). Кормову базу для них складають комахи (комари, водомірки тощо). Водойми завжди привертають витончених різнокольорових бабок. Вони швидко літають над водою, хапаючи на льоту свою здобич: мух, комарів, метеликів та інших комах, серед них найбільш поширені родини коромисла (*Aeschnidae*) [67].

Звірі представлені, в основному, дрібними гризунами. Інтенсивне використання Кудрянського екокоридору не створює умов перебування крупних звірів. Водночас неодноразово були помічені здичавілі свійські тварини – собаки, коти.

В цілому збереження рослинного і тваринного світу Кудрянського екокоридору повинно бути спрямоване на збереження екотопів і має включати припинення несанкціонованих скидів стічних вод та каналізаційних нечистот від індивідуальної житлової забудови, заборону забудови прибережно-захисних смуг і водоохоронних зон та їх розчищення.

Невиснажливе використання природних рослинних і тваринних ресурсів та створення умов для їх відтворення.

В Кудрянський екокоридор впадає 4 екокоридори локального рівня: Південний, Дубівські дачі, Старосадівський, Книжківський. Вони тягнуться вздовж малих річечок, потічків, струмків – правих приток Кудрянки. Найбільшим з цих екокоридорів є Південний, решта три мають незначну довжину.

3.3.4 Плоскирівський локальний екологічний коридор

Екокоридор Плоскирівський знаходиться в центральній частині міста. Його довжина складає 5,75 км, він тягнеться долиною р. Пlosка зі сходу на захід, а в районі вул. Будівельників повертає на північний схід і впадає в р. Південний Буг. Тут екокоридор Плоскирівський зв'язується з Південнобузьким екокоридором на території скверу, який прилягає до ядра екомережі – Парку імені М. Чекмана. Таким чином екокоридор Плоскирівський зв'язує ядра «Парк імені М. Чекмана» та «Гречанський ліс».

3.3.4.1 Ядро «Гречанський ліс». Місцезнаходження. Гречанський ліс є лісовим урочищем, яке розташоване у мікрорайоні Дальні Гречани міста Хмельницького, на лівому березі річки Пlosка, де ця права притока Південного Бугу утворює озеро з назвою Царське (рисунок 3.45).

З півдня лісове урочище обмежує вулиця Костя Степанкова; з західного, північного та східного боків – землі приватної власності (рисунок 3.46), про що свідчить Публічна кадастрова карта України (рисунок 3.47).

Гречанський ліс має давнє походження, про це свідчать давні карти Проскурова (колишня назва міста Хмельницького) 1876 року та 1910 року, де він показаний лісовим урочищем, окремим острівцем лісової рослинності заплави річки Пlosкої (рисунки 3.48 – 3.49).

На сучасній карті міста Хмельницького (рисунок 3.50) лісове урочище «Гречанський ліс» є одним з небагатьох природних осередків міста та єдиним збереженим дотепер заплавленим лісом міста.

Рисунок 3.30 – Гречанський ліс (жовтим) на карті Google [1]

Рисунок 3.31– Вид Гречанського лісу з північного боку

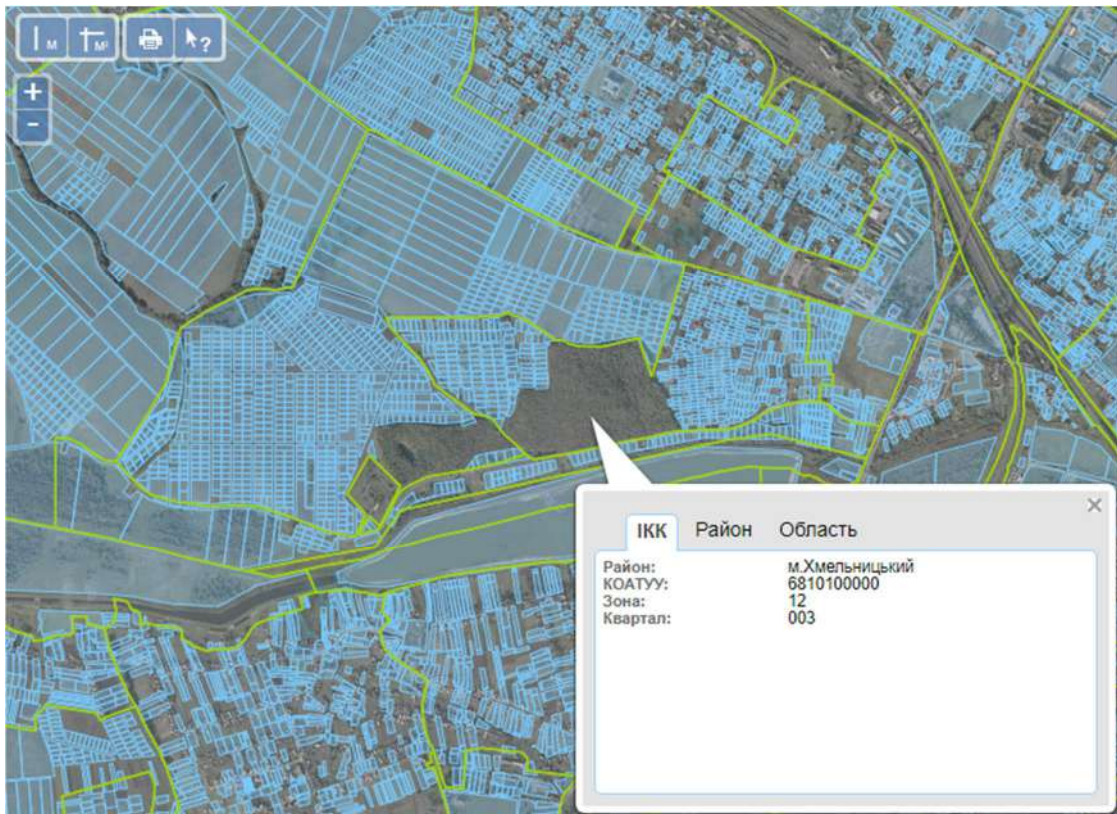

Рисунок 3.32 – Гречанський лісопарк на Публічній кадастровій карті України [49]

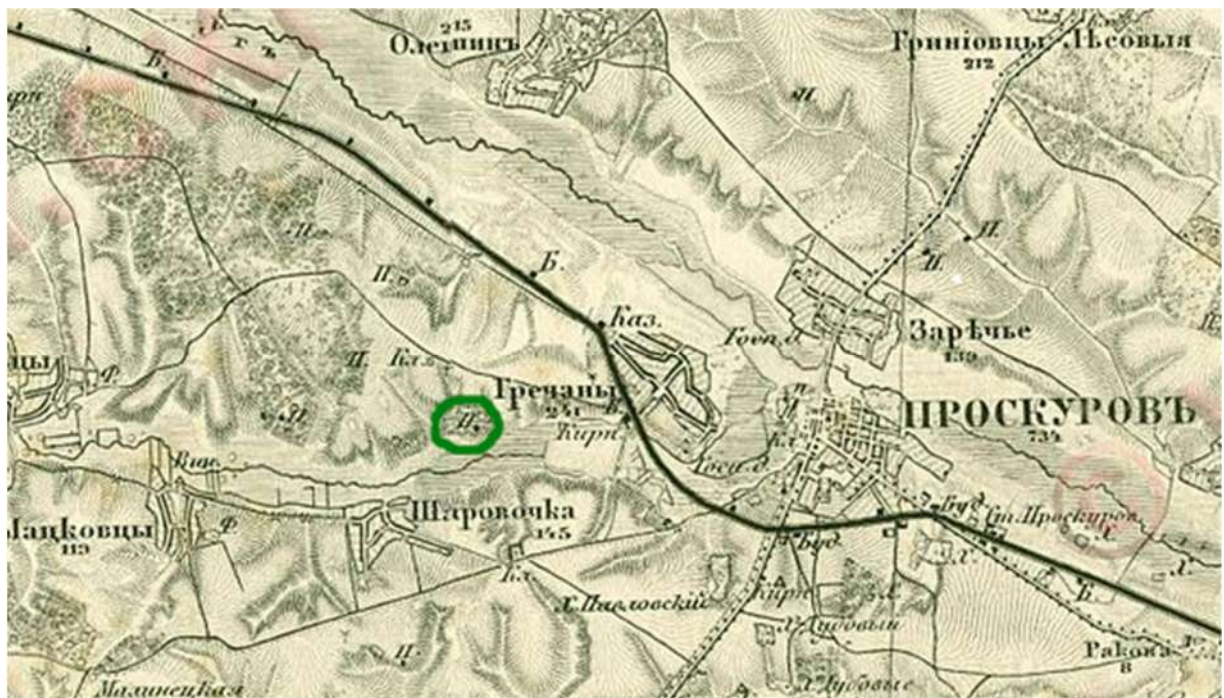

Рисунок 3.33 – Гречанський ліс (зеленим) на карті 1867 року [60]

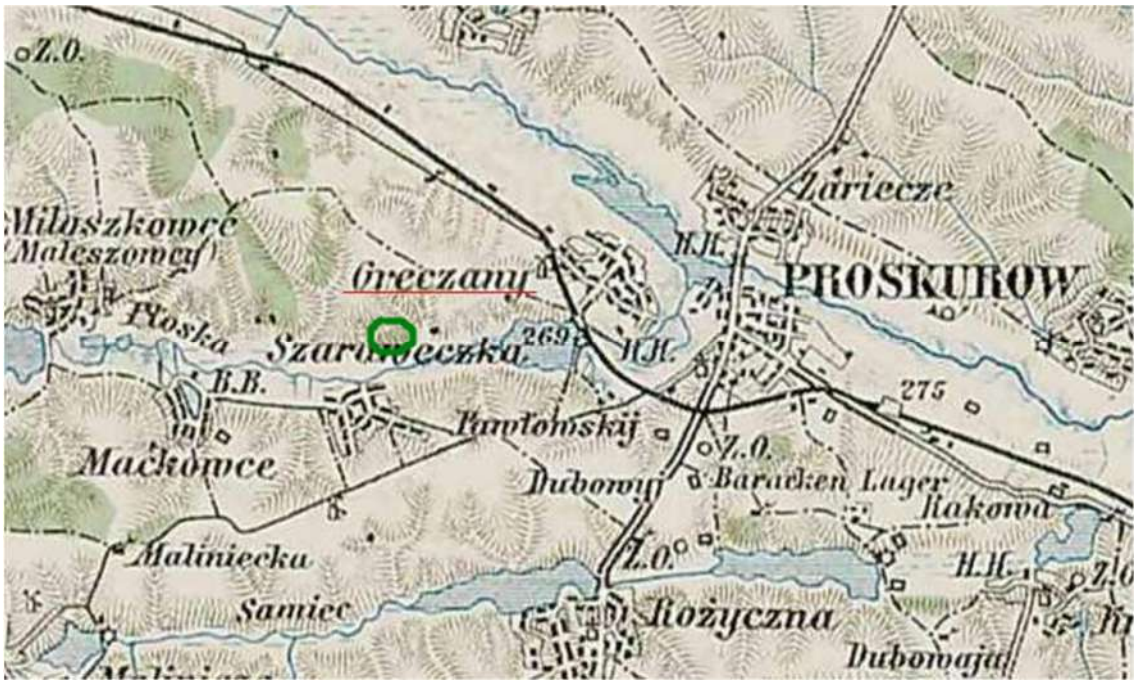

Рисунок 3.34 – Гречанський ліс (зеленим) на карті Австро-Угорщини 1910 р.[61]

Рисунок 3.35 – Гречанський ліс на сучасній карті міста Хмельницького [62]

Сьогодні від річки Плоскої та Царського озера лісове урочище обмежують дві дороги, які прокладені паралельно – асфальтована вулиця Костя Степанкова та ґрунтова безпосередньо на березі озера.

Багато поколінь мешканців мікрорайону міста Гречани використовували цей ліс для відпочинку у різні пори року, про що є чимало згадок місцевих жителів. У різні часи ліс мав різні назви: «Лісом Ручковського» його назвали на честь колишнього голови колгоспу в Гречанах, який був репресований у 1930-х роках; пізніше він став «Шкільним» [63].

У 1970-1990-х рр. ліс знаходився на балансі радгоспу імені Щорса Хмельницького району Хмельницької області, який після розвалу СРСР теж припинив свою діяльність. Наступним власником стала Хмельницька районна рада; після розширення меж міста Хмельницького у 2011 році, частина лісу стала територією міста Хмельницького. Дотепер Гречанський ліс не прийнято на баланс жодним комунальним закладом Хмельницької міської ради.

Площа. Площа ядра «Гречанський ліс» – 39,14 га.

Рельєф. Територія Гречанського лісу розташована у широкій заплаві річки Плоскої, на вираженому підвищеному плато (рисунки 3.51 – 3.52). Абсолютні висоти поверхні – від 296 м до 305 м (у північній частині лісового урочища). Крутизна поверхні становить від 2 град./км² до град./км².

Рисунок 3.36 – Вид Гречанського лісу з південно-західного боку

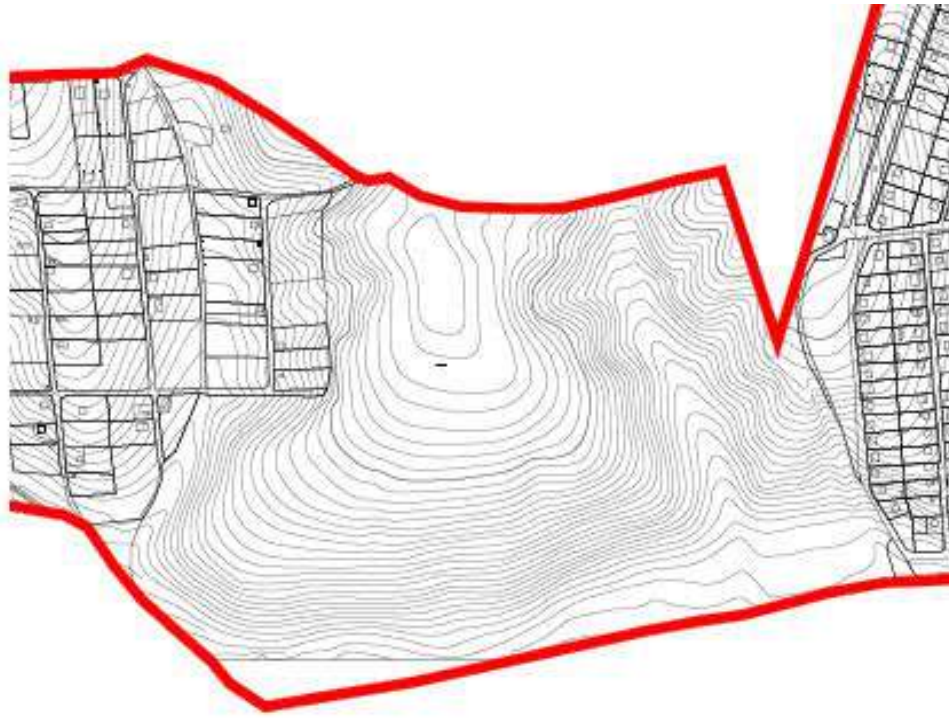

Рисунок 3.37 – Рельєф Гречанського лісу

Підстилаючі породи. Грунти. Грунтотвірними породами Гречанського лісу служать алювіальні та делювіальні відклади, які у заплаві річки Пласкої мають потужність від 6,6 м до 13,5 м. Типовим розрізом заплави є: пісок, супісок або суглинок, мул, торф [64].

Грунтовий покрив представлений вологими сірими лісовими суглинками, звичайними опідзоленими чорноземи, а також дерновими грунтами алювіальних наносів, тут поширені свіжі та мокрі грунти цих типів. Грунти глибокі, добре дреновані, багаті на поживні речовини і основи.

Рослинний світ. Урочище являє собою острівний широколистяний лісовий масив природного походження, що рідко зустрічається на Поділлі. Деревостан утворює насадження ясена звичайного (*Fraxinus excelsior* L.) порослевого та насінневого походження віком від 35 до 50 років (рисунок 3.53). З невеликою участю в деревостані присутні клен гостролистий (*Acer platanoides* L.), к. ясенелистий (*A. negundo* L.), к. польовий (*A. campestre* L.), к. татарський (*A. tataricum* L.), в'яз гладенький (*Ulmus laevis* Pall.), в. голий (*U. glabra* Huds.), черешня (*Cerasus avium* (L.)

Moench.), липа дрібнолиста (*Tilia cordata* Mill.), дуб звичайний (*Quercus robur* L.), зустрічаються поодинокі дерева тополі чорної (*Populus nigra* L.), осики (*P. tremula* L.).

Рисунок 3.38 – Насадження ясена звичайного природного походження

Серед середньовікового лісу трапляються окремі особини ясена звичайного, дуба звичайного, клена польового та черешні віком від 60 до 80 років.

Підріст рясний, його більшою мірою утворюють ясен звичайний, в'язи гладенький і голий, клен татарський і дуб звичайний. Добре та задовільне природне насіннєве поновлення ясена звичайного, дуба звичайного, в'язів свідчить про корінну фітоценотичну природу насаджень Гречанського лісу.

Підлісок місцями густий. Серед кущів поширені ліщина звичайна (*Corulus avellana* L.), бруслина європейська (*Euonymus europaea* L.), б. бородавчаста (*E. verrucosa* Scop.), черемха звичайна (*Padus avium* Mill.), глід звичайний, колючий (*Crataegus oxyacantha* L.), свидина біла (*Cornus*

alba L.), бузина чорна (*Sambucus nigra* L.), а також місцями ожина сиза (*Rubus caesius* L.) і, ближче до західного узлісся, дівочий виноград п'ятилисточковий (*Parthenocissus quinquefolia* Planch.).

Узлісся значною мірою формують жостір проносний (*Rhamnus cathartica* L.), верба ламка (*Salix fragilis* L.), алича звичайна (*Prunus divaricata* Ledeb.), робінія псевдоакація (*Robinia pseudoacacia* L.), шипшина собача (*Rosa canina* L.).

Через відсутність лісогосподарських заходів протягом багатьох десятиліть, в урочищі відновився повноярусний природний ліс. Однак, в усіх частинах лісового урочища спостерігається велика кількість вітровальних, зламаних і напівзламаних дерев, які місцями утворюють непролазні хащі (рисунок 3.54).

Рисунок 3.39 – Вітровальні дерева

На деревах виявлено ознаки багатьох хвороб, зокрема: морозобійні тріщини, дупла та плодові тіла трутовиків, ракові виразки (на стовбурі, на гілках), потьоки на стовбурі, тютюнові сучки, некрози з відмерлою та

вдавленою корою, з відшаруванням кори та виразками.

Проективне вкриття трав'яного ярусу становить від 40 % до 90 %. Переважають ценози асоціацій: ясеневий ліс маренниковий (запашний), в'язово-ясеневий ліс яглицевий, ясеневий ліс ранниковий (вузлуватий).

У літній період у трав'яному покриві цього лісового масиву ростуть типові неморальні види: герань робертова (*Geranii robertiani* L.), фіалка запашна (*Viola odorata* L.), ранник вузлуватий (*Scrophularia nodosa* L.), медунка темна (*Pulmonaria obscura* Dumort.), горлянка повзуча (*Ajuga reptans* L.), осока волосиста (*Carex pilosa* L.), копитняк європейський (*Asarum europaeum* L.), маренка запашна (*Galium odoratum* L.), яглиця звичайна (*Aegopodium podagraria* L.), будра плющевидна (*Glechoma hederacea* L.), чистець лісовий (*Stachys sylvatica* L.), глуха кропива крапчаста (*Lamium maculatum* (L.) L.), жовтець кашубський (*Ranunculus cassubicus* L.).

На галявинах, і ближче до узлісь трапляються звіробій звичайний (*Hypericum perforatum* L.), астрагал солодколистий (*Astragalus glycyphyllos* L.), буркун жовтий (*Melilotus officinalis* (L.) Pall.), полин звичайний (*Artemisia vulgaris* L.), люцерна хмелевидна (*Medicago lupulina* L.), собача кропива, м'яточник (*Leonurus cardiaca* L.).

Зрідка трапляються нечисленні популяції конвалії травневої (*Convallaria majalis* L.), щитника шартського (*Dryopteris carthusiana* (Vill.) Н.Р.Fuchs.), воронячого ока (*Paris quadrifolia* L.), купини лікарської (*Polygonatum officinale* L.), к. широколистої (*P. latifolium* Desf.); окремі особини дзвоників кропиволистих (*Campanula trachelium* L.) та воронця колосистого (*Actaea spicata* L.), який занесений до Переліку рослин, які охороняються в Хмельницькій області (рисунок 3.55).

Через близькість приватних садиб, засмічення всієї території урочища, високе рекреаційне навантаження у всіх ценозах зростають рудеральні та сагетальні рослини, серед яких найбільше кропиви дводомної (*Urtica dioica* L.), розрив-трави залозистої (*Impatiens glandulifera* Royle.), р. дрібноквіткової (*Impatiens parviflora* DC).

Рисунок 3.40 – Воронець колосистий

Трапляються чистотіл звичайний (*Chelidonium majus* L.), вивішник міський (*Geum urbanum* L.), бодяк городній (*Cirsium oleraceum* (L.) Scop.), кульбаба лікарська (*Taraxacum officinale* Web et Wigg.), подорожник великий (*Plantago major* L.), лопух справжній (*Arctium lappa* L.), череда трироздільна (*Bidens tripartita* L.), березка польова (*Convolvulus arvensis* L.), лобода біла (*Chenopodium album* L.).

Урочище характеризується значним забрудненням інвазійними видами, серед яких найбільшу загрозу становлять борщівник Сосновського (*Heracleum sosnowskyi* Manden.), злинка канадська (*Conyza canadensis* (L.) Crong.), стенакис однорічний (*Stenactis annua* Nees).

Популяція борщівника Сосновського на узліссях Гречанського лісу (рисунок 3.56) характеризується високою фітоценотичною активністю, часто виступає домінантом або спів домінантом у фітоценозах, завдає істотних втрат біологічному різноманіттю, оскільки витісняє місцевих видів трав'яних і деревних рослин.

Тваринний світ. Тваринний світ Гречанського лісу досить різноманітний і характерний для цієї території.

Рисунок 3.41 – Борщівник Сосновського на північному узліссі

Зокрема, батрахофауна представлена тут звичайними видами: ропуха сіра (*Bufo bufo* L.) та землянка звичайна (*Pelobates fuscus* Laurenti), жаба трав'яна (*Rana temporaria* L.), ж. озерна (*R. ridibunda* Pallas), ж. ставкова (*R. lessonae* Camerano), а також райка звичайна (*Hyla arborea* L.).

Серед плазунів трапляється вуж звичайний (*Natrix natrix* L.) та веретільниця ламка (*Anguis fragilis* L.).

У видовому різноманітті найбільш розмаїта група хребетних тварин Гречанського лісу – це птахи. Найчисельнішим видом тут є зяблик (*Fringilla coelebs* L.), багаточисельними – кропив'янка чорноголова (*Sylvia atricapilla* L.), вільшанка (*Erithacus rubecula* L.), мухоловка білошия (*Ficedula albicollis* Temm.), вівчарик-ковалик (*Phylloscopus collybita* Vieil.), дрозди співочий (*Turdus philomelos* C. L. Br.) та чорний (*Turdus merula* L.), синиця велика (*Parus major* L.).

Через велику кількість дуплистих дерев тут відмічена висока чисельність дуплогніздників: шпака звичайного (*Sturnus vulgaris* L.), повзика (*Sitta europaea* L.), підкоришника (*Certhia familiaris* L.). У Гречанському лісі гніздиться більшість європейських видів ряду Дятлоподібні: дятел малий (*Dendrocopos minor* L.), дятел середній (*Dendrocopos medius* L.), дятел

звичайний (*Dendrocopos major* L.), дятел сирійський (*Dendrocopos syriacus* Nemp. et Ehr.), крутиголовка (*Junx torquilla* L.) та жовна сива (*Picus canus* Gm.).

На території лісу відмічено випадки гніздування хижих птахів: яструба малого (*Accipiter nisus* L.), канюка звичайного (*Buteo buteo* L.) яструба великого (*Accipiter gentilis* L.) та сови вухатої (*Asio otus* L.). На прилеглих до лісу територіях гніздяться боривітер звичайний (*Falco tinnunculus* L.) та лунь очеретяний (*Circus aeruginosus* L.). Взимку з'являється зимняк (*Buteo lagopus* Pont.).

Регулярно гніздяться: крук (*Corvus corax* L.), сорока (*Pica pica* L.), сойка (*Garrulus glandarius* L.).

Звичайними видами птахів у Гречанському лісі є: вивільга (*Oriolus oriolus* L.), вівсянка звичайна (*Emberiza citrinella* L.), волове око (*Troglodytes troglodytes* L.), соловейко східний (*Luscinia luscinia* L.), синиця блакитна (*Parus caeruleus* L.), щиглик (*Carduelis carduelis* L.) зеленяк (*Chloris chloris* L.), костогриз (*Coccothraustes coccothraustes* L.), різні види вівчариків та кропив'янок та ін.

На території лісу виявлено 25 видів ссавців. Звичайним видом є білка руда (*Sciurus vulgaris* L.). Зрідка трапляється заєць-русак (*Lepus europaeus* Pallas).

Серед дрібних ссавців найчисельнішими є миша лісова (*Sylvaemus sylvaticus* L.), миша польова (*Apodemus agrarius* Pallas), вовчок горішниковий (*Muscardinus avellanarius* L.) та бурозубка звичайна (*Sorex araneus* L.); звичайними – миша жовтогорла (*Sylvaemus tauricus* Pallas), їжак білочеревий (*Erinaceus roumanicus* Barrett-Hamilton), кріт європейський (*Talpa europaea* L.) нориця лісова (*Myodes glareolus* Schreber) та бурозубка мала (*Sorex minutus* L.). Значно рідше трапляються вовчок сирій (*Glis glis* L.) та вовчок лісовий (*Dryomys nitedula* Pallas).

Хижі ссавці представлені ласкою малою (*Mustela nivalis* L.), тхором лісовим (*Mustela putorius* L.) куницею кам'яною (*Martes foina* Erxleben) та

куницею лісовою (*Martes martes* L.).

3.3.5 Південно-західний локальний екологічний коридор

Південно-західний екокоридор тягнеться в південно-західній частині міста Хмельницького. Його ядром є Ботанічний сад Хмельницького національного університету, який знаходиться на вододільній території. Від вододілу в протилежних напрямках течуть два потічки: один – на північ, в напрямку річки Пласкої, а другий – на південь, до річки Кудрянки. Екокоридор тягнеться вздовж долин цих потічків. Він сполучає ядро «Ботанічний сад Хмельницького національного університету» та Кудрянський екокоридор.

Довжина Південно-західного екокоридору становить 3,03 км, площа – 4,51 га.

Північне крило Південно-західного коридору біля Ботанічного саду ХНУ перетинає вулицю Інститутську під мостом, тягнеться долиною потічка між спорткомплексом університету та будинком Інститутська 8/1, між будинками Інститутська 8/2 і Інститутська 6в і прямує до водойми, що розташована за Хмельницьким перенатальним центром біля вулиці Депутатської. Далі потічок взятий в колектор. Південно-західний екокоридор не сполучається з Плоскирівським екокоридором, оскільки на його шляху став Львівський ринок з дуже високим рівнем трансформації території.

Південне крило Південно-західного екокоридору від Ботанічного саду проходить на захід територією біля гуртожитку № 3 Хмельницького національного університету, яка засаджена рядами дуба звичайного, ясена звичайного, клена гостролистого. Далі зеленою смугою та яблуневим садом екокоридор тягнеться між НВО № 4 «Дошкільна установа» та «Технічним багатопрофільним ліцеєм» до будинку Тернопільська, 18/1, а потім повертає на південь між будинками Тернопільська, 18 і Тернопільська, 18/1, Тернопільська, 20 і Тернопільська, 20/1, йде на захід до будинку Тернопільська, 22, у дворі якого повертає на південь. Біля всіх цих будинків

територія добре озеленена. Тут зростають верба козяча, липа серцелиста, клен гостролистий, береза повисла, горобина звичайна, гіркокаштан звичайний, алича. Далі коридор прямує до вулиці Тернопільська і заходить на територію автопідприємства «Поділля +», а потім тягнеться на південь його зеленою зоною. Слід ще більше озеленити цю територію і провести відновлювальні заходи, щоб з'єднати її з долиною потічка.

Далі екокоридор прямує вздовж долини потічка паралельно провулку Нечая між вулицями Кривоноса і Гуцалюка і вливається в Ружичанське водосховище Кудрянського екокоридору.

Вздовж потічка зростають верба ламка, ясен звичайний, клен ясенелистий, горіх грецький, алича, бузина чорна. На берегах у трав'яному ярусі домінують очерет звичайний, кропива дводомна, глуха, кропива пурпурова, розрив-трава звичайна (*Impatiens noli-tangere* L.). Також відмічені череда трироздільна, лопух великий (*Arctium lappa* L.), пастернак посівний, чистотіл великий (*Chelidonium majus* L.), лобода біла (*Chenopodium album* L.). Трапляються великі зарості інвазійного виду гірчака сахалінського.

3.3.5.1 Ядро «Ботанічний сад Хмельницького національного університету». Місцезнаходження. Ботанічний сад місцевого значення знаходиться у Південно-Західній частині м. Хмельницького. Займає територію студентського містечка. Основна його частина обмежена вулицями Інститутською, Кам'янецькою, житловими будівлями і гаражним кооперативом; північна частина – вулицею Хотовицького, річечкою Немийкою та житловим масивом.

Історична довідка. Територія, на якій розташований університет, здавна використовувалась за сільськогосподарським призначенням, для вирощування зернових та просапних культур. У 50-х роках ХХ ст. тут були висаджені агролісомеліоративні смуги з дуба звичайного. Одна з них проходила у західній частині території (паралельно лінії сучасного гаражного кооперативу), друга – у південно-східній частині (паралельно

вул. Кам'янецькій). До наших днів найкраще збереглася західна частина смуги, її протяжність становить 226 м, ширина – від 8 м до 30 м. Тепер ця ділянка є місцем для інтродукції рослин природної флори («Велика діброва»).

Продовження західної смуги прослідковується поблизу навчально-виробничої бази № 1 – зараз тут створено експозиційну ділянку Раритетної фітобіоти первоцвітів Хмельниччини («Мала діброва», 0,021 га), тобто рослин весняної флори, які занесені до Червоної книги України, міжнародних червоних книг і списків, Переліку видів рослин, які охороняються у Хмельницькій області.

Південно-східна агролісомеліоративна смуга збереглася менше. На сьогодні її протяжність перед навчальним корпусом №1 і гуртожитком №1 сягає 90 м, ширина – від 7 м до 14 м.

Історія озеленення території розпочалася всередині 1970-х років після будівництва навчального корпусу №3. Силами викладачів і студентів на схилах та у долині балки було висаджено листяні дерева різних порід, зокрема на лівому боці – берези, ясени і липи; на правому – тополі, верби і клени, частина яких збереглася дотепер (рисунок 3.30). Перед навчальним корпусом № 3 висаджено ряд туї західної колоновидної форми.

У 80-81 рр. ХХ ст., після будівництва навчального корпусу № 4, у його партерній частині посаджено алеї з клена гостролистого форми кулястої, які і дотепер є основними декоративними елементами цієї ділянки території університету. Деревя, вже дорослими, перенесли з проспекту Миру, який на той час реконструювали і розширювали [1].

Рисунок 3.42 – Долина ботанічного саду у 1970-х роках

Ботанічний сад бере початок з 2002 року, коли Комплексною програмою розвитку Технологічного університету Поділля (тепер – Хмельницький національний університет) на 2002-2006 рр. було передбачено систему заходів з ландшафтного облаштування його території та створення ботанічного саду.

Проблема постала гостро, оскільки благоустрій території університету не відповідав вимогам ландшафтної архітектури і не сприяв покращенню іміджу вищого навчального закладу. Оскільки територія була не огорожена, мало місце самозахоплення землі університету для влаштування гаражів, городів, торговельних майданчиків і смітників.

Ботанічний сад закладений на складному урбанізованому ландшафті за відсутності жодної ботанічної колекції за проектом «Будівництво гідротехнічних споруд та проведення підготовчих робіт під закладку ботанічного саду на території Технологічного університету Поділля» (Хмельницький філіал інституту «Львівдипроводгосп») та «Проектом ландшафтного облаштування території, озеленення і благоустрою університету» (кафедра ландшафтної архітектури, садово-паркового

господарства та урбоекології Національного лісотехнічного університету України (керівник – проф. В.П. Кучерявий).

За фінансової підтримки Хмельницької міської ради (міський голова – М.І. Приступа) впродовж 2003 р. проведено основні будівельні та агротехнічні роботи. Територію університету огорожено (нині встановлено 1,6 км огорожі), розчищено водойми та річку, влаштовано дамби, містки, доріжково-стежкову мережу, створено систему поливу. За цей час завезено 2,8 тис. м³ ґрунту, 88 м³ каменю різних фракцій та відсіву (рисунок 3.31).

Рисунок 3.43 – Долина ботанічного саду у 2004 році

Над будівництвом ботанічного саду працювали субпідрядні організації, колективи відповідних структурних підрозділів адміністративно-господарської частини університету, студенти-волонтери.

30 жовтня 2003 року, під час проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції «Шляхи вирішення екологічних проблем урбанізованих територій: наука, освіта, практика» (організатор – кафедра екології, завідувач – д. с.-г. н., доцент Н.Г. Міронова), було оголошено про

закладку ботанічного саду Технологічного університету Поділля. Тоді було висаджено перші колекційні рослини.

Сьогодні роботи, пов'язані з функціонуванням ботанічного саду виконують фахівці кафедри екології (керівник – к.б.н., доцент Л.П. Казімірова), відповідні структурні підрозділи адміністративно-господарської частини університету, служба охорони. Організована і дає вагомі позитивні результати співпраця зі студентським самоврядуванням та студентським профкомом університету, студентами-волонтерами.

Рішенням двадцять четвертої сесії Хмельницької обласної ради від 18 листопада 2009 року № 20-24/2009 2,21 га території ботанічного саду включено до природно-заповідного фонду області як ботанічний сад місцевого значення [1-3].

Площа. Ботанічний сад займає площу 6,86 га території університету (рисунок 3.32).

Рисунок 3.44 – Територія Ботанічного саду Хмельницького національного університету

Абсолютні відмітки поверхні слабометаморфізованих осадових товщ кристалічного фундаменту у частині міста, де розташований університет, коливаються від 240 м до 245 м [1].

Рельєф. Ботанічний сад розташований на схилах древньої балки, тальвегом якої тече невелика річка Немийка. Територія характеризується різноманітними формами рельєфу – тут є долина природного походження (площею близько 2,6 га), терасовані схили балки (крутизна лівого схилу близько 12 град., правого – близько 30 град.), плоскі й хвилясті підвищення, рівнинні ділянки.

Під час містобудівних робіт при прокладанні вул. Інститутської (50-ті рр. ХХ ст.) було насипано великий земляний вал, схил якого має крутизну майже 50 град. Тоді ж було підсипано лівий схил балки (з боку гуртожитку № 4), де крутизна місцями сягає 65 град.

На території ботанічного саду перепад висот складає 23 м і коливається від 307,0 м над рівнем моря (дно р. Немийки у місці, де вона ховається під мостом через вул. Інститутською) до 330,0 м (територія бібліотеки) [1, 4].

Підстилаючі породи. Ґрунти. Материнською породою ґрунтового покриву ботанічного саду є оглеєні суглинки, на які значний вплив мають ґрунтові води. Дно балки складене чорноземно-лучними ґрунтами, які утворилися на делювіально-алювіальних відкладах. Ґрунтовий профіль цих характеризується значним гумусним горизонтом (до 2,5 м). Вміст гумусу складає від 4,0 % до 5,5 %; реакція ґрунтового розчину слабокисла (рН складає від 5,7 од. приладу до 6,4 од. приладу); ступінь насиченості основами – 90 %.

На схилах балки залягають лучно-чорноземні ґрунти дернового типу ґрунтоутворення, механічний склад яких від легко- до важкосуглинистих. Глибина гумусного горизонту від 80 см до 90 см. Вміст гумусу складає від 4,4 % до 5,8 %; реакція ґрунтового розчину слабокисла (рН складає від 6,0 од. приладу до 6,4 од. приладу); ступінь насиченості основами – близько 94 %.

Ці ґрунти характеризуються сприятливими фізичними властивостями і високою родючістю.

Материнських порід на території університету майже не залишилося, вони знищені будівельними, гідро- та агротехнічними роботами. Лише впродовж 2004-2007 рр. на територію долини і схилів балки завезли з ділянки новозбудованого торгово-сервісного центру «Поділля» 2,6 тис. м³ ґрунту.

Гідрологічні умови. Гідрологічні умови ботанічного саду значною мірою визначаються наявністю невеликої річки Немийки, довжина якої в межах території університету складає 185 м, глибина коливається від 0,1 м до 0,35 м. Річка, разом з трьома природними джерелами, живить два природні ставки площею 0,06 га і 0,027 га, які знаходяться у верхній частині її заплави.

Залежно від глибини залягання ґрунтових вод територію ботанічного саду умовно можна поділити на три зони: понижена частина балки (від 0,25 м до 0,50 м); схили (від 0,5 м до 1,0 м); верхня рівнинна частина (більше 1,0 м) [1, 4].

Ландшафтно-архітектурне планування території. Ділянки ботанічного саду демонструють різні типи і напрямки садово-паркового мистецтва. Поєднанням різноманіття рослинного матеріалу і природних умов у саду показані традиції й культура різних народів в облаштуванні ландшафту, зокрема: ландшафтним планування виконано ділянки Хвойних і Листяних рослин, кам'янисту гірку, Олімпійський сад; регулярним стилем – партерну частину навчального корпусу №4 з Розарієм та рабатками, Сад студентської дружби, Сад студентського дозвілля; топіарне мистецтво використане при створенні Саду кульок і Саду студентської дружби, Подільського візерунку; далекосхідну філософію створення садів демонструють різні типи Японського саду (Символічний, Країна знань, Країна Японія, Плин часу).

Систематичним принципом створення родових і видових комплексів облаштовано ділянки Хвойних та Листяних рослин, Сад студентського дозвілля, Розарій, Алею великих українців.

Ботаніко-географічний, фітоценотичний та екологічний принципи створення колекційно-експозиційних ділянок застосований при створенні ділянок Японського саду, Подільської діброви «Болонський модуль» та ділянки рідкісних і зникаючих рослин Хмельниччини.

Ландшафтно-декоративним принципом створено тематичні сади Сад єдності, Сад слави, Олімпійський сад, Долину квітів (рисунок 3.33).

Рисунок 3.45 – Експозиції Долини квітів, Листяних рослин, Саду єдності у долині ботанічного саду (2018 рік)

Ландшафтно-декоративний та екологічний принципи розташування рослин притаманні усім тематичним садам і експозиційно-колекційним ділянкам Ботанічного саду Університету [5].

Рослинний світ. Станом на 1.01.2019 року колекційний фонд ботанічного саду складає 1270 таксонів в кількості більше 31 тис. рослин.

Джерела формування колекцій такі: ботанічні сади та дендропарки України (Національний ботанічний сад ім. М.М. Гришка НАН України, Національний дендропарк «Софіївка» НАН України, Державний дендропарк «Олександрія» НАН України; ботанічні сади Чернівецького національного

університету імені Юрія Федьковича, Львівського національного університету імені Івана Франка, Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, Національного лісотехнічного університету України, Національного університету біоресурсів і природокористування України, Дніпропетровського національного університету, Ужгородського національного університету, Подільського державного аграрно-технічного університету, Кременецький ботанічний сад Мінприроди України, Запорізький міський дитячий ботанічний сад); розсадники агробіостанцій Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка та Чернігівського державного педагогічного університету імені Тараса Шевченка; розсадники державних підприємств Хмельницького обласного управління лісового і мисливського господарства, в т.ч. дендропарк «Миньковецький» (Дунаєвецький район), Волинського обласного управління лісового і мисливського господарства; комерційні придбання; насіння та посадковий матеріал з природної флори; приватні колекції [1, 6].

Таксономічний склад дендрофлори Ботанічного саду Хмельницького національного університету сформований 437 таксонами (видами, підвидами, культиварами). Видовий склад сформований 267 видами. За систематичною структурою таксономічний склад дендрофлори належить до 122 родів, що об'єднуються у 53 родини. Культивована дендрофлора представлена на різних ділянках ботанічного саду, родові та видові комплекси колекціонуються на ділянках Хвойних та Листяних рослин. Тут представлено роди: Ялиця (*Abies*), Ялина (*Picea*), Сосна (*Pinus*), Кипарисовик (*Chamaecyparis*), Яловець (*Juniperus*), Туя (*Thuja*) та ін.); Барбарис (*Berberis*), Вейгела (*Weigela*), Гортензія (*Hydrangea*), Садовий жасмін (*Philadelphus*), Форзиція (*Forsythia*), Кизильник (*Cotoneaster*), Таволга (*Spiraea*) та ін. [4, 6].

Сад студентського дозвілля демонструє колекцією яловців (*Juniperus*), та рододендронів (*Rhododendron*); Алея великих українців – колекцію

магнолій (*Magnolia*), Деканатський березовий гайок – колекцією беріз (*Betula*).

У Японському саду (рисунок 3.34) зібрано колекцію східноазійської флори в кількості 112 видів рослин. Саме тут ростуть характерні представники Східно-Азійської (Японо-Китайської) та Ірано-Туранської флористичних областей: гінкго дволопатеве (*Ginkgo biloba* L.), яловець китайський (*Juniperus chinensis* L.), широкогілочник східний (*Thuja orientalis* L.), сосна Арманда (*Pinus armandii* Franch.), с. біла японська (*P. parsiflora* Sieb, et Zucc.), клен пальмовидний (*Acer palmatum* Thunb.), барбарис амурський (*Berberis amurensis* Rupr.), б. Юліїн (*B. julianae* Schneid.), б. Тунберга (*B. thunbergii* DC.), береза маньчжурська (*Betula mandschurica* (Reg.) Nak.), текома великоквіткова (*Campsis grandiflora* (Thunb.) Loisel.), жимолость найзапашніша (*Lonicera fragrantissima* Lindl. et Paxt.), ж. шапковидна (*L. pileata* Oliv.), бруслина крилата (*Euonymus alata* (Thunb.) Sieb.), б. Форчунова (*E. fortunei* (Turez.) Hand.–Mazz.), вістерія китайська (*Wisteria sinensis* (Sims.) Sweet.), дейція шорстка (*Deutzia scabra* Thunb.), форзиція Джиральда (*Forsythia giraldiana* Lingelsh.), кизильник горизонтальний (*Cotoneaster horizontalis* Decaisne), сакура (*Prunus serrulata* Lindl.), стефанандра Танакі (*Stephanandra tanakae* Fisch. et Sav. Franch.) та ін., а також їх культивари [6].

У Ботанічному саду Хмельницького національного університету охороняється 55 деревних видів, які увійшли до світових «червоних списків», Червоної книги України, а також охороняються на регіональному рівні в Хмельницькій області [7, 8].

Серед раритетних деревних рослин, зростаючих у Ботанічному саду Хмельницького національного університету:

- 49 видів внесено до Червоного списку МСОП [9];
- два види – форзиція європейська (*Forsythia europae* Deg. et Bald.) та ялина сербська (*Picea omorica* (Panс.) Purkyně) занесені до Європейського червоного списку [10];

Рисунок 3.46 – Японський сад

– один вид – бузок угорський (*Syringa josikaea* Jacq.) – є видом охорони Бернської конвенції [11];

– видами Червоної книги України є берека (*Sorbus torminalis* (L.) Crantz), клокичка периста (*Staphylaea pinnata* L.), бузок угорський (*Syringa josikaea* Jacq.), тис ягідний (*Taxus baccata* L.) [12];

– до Переліку рослин, які охороняються на регіональному рівні в Хмельницькій області, належать яловець звичайний (*Juniperus communis* L.), мигдаль степовий (*Amygdalus nana* L.), плющ звичайний (*Hedera helix* L.) і таволга середня (*Spiraea media* Franz Schmidt) [13].

Бузок угорський має потрійний статус охорони, оскільки належить до Червоного списку МСОП, Червоної книги України та є видом охорони Бернської конвенції [9, 11, 12].

Подвійний статус мають: ялина сербська (Червоний список МСОП, Європейський червоний список), тис ягідний (Червоний список МСОП та Червона книга України) і яловець звичайний (Червоний список МСОП, Перелік рослин, які охороняються в Хмельницькій області) [9–13].

Охоронюваними деревними видами природної флори Хмельницької області в колекційному фонді ботанічного саду є 6 рослин: яловець звичайний, берека, клокичка периста (рисунок 3.35), мигдаль степовий, плющ звичайний, і таволга середня [13].

Рисунок 3.47 – Клокичка периста (Червона книга України)

Колекції багатолітніх трав'яних рослин зростають на рабатках, кам'янистій гірці, експозиції Японського саду «Плин часу», Розаріях (колекція троянд) та Ірідаріях (колекція півників).

Наявність на території ботанічного саду характерних для Хмельниччини екосистем – лісової (діброви), лучної (заплавна лука), болотної, прибережно-водної забезпечує сприятливі умови для культивування рослин природної флори регіону, в т. ч. рідкісних і зникаючих рослин Волино-Поділля.

Ботаніко-географічний та фітоценотичний принципи мають місце на ділянках природної флори Волино-Поділля (Подільська діброва «Болонський модуль», ділянка Малого Полісся, ділянки рідкісних і зникаючих першоцвітів Хмельниччини, Сад папоротей). На цих ділянках Ботанічного саду зростає 47 видів рослин, які увійшли до світових «червоних списків», Червоної книги України та охороняються на регіональному рівні в Хмельницькій області [9–14]. Ними є: горицвіт весняний (*Adonis vernalis* L.), зозуліні сльози звичайні (*Listera ovata* (L.) R.Br.), лілія лісова (*Lilium martagon* L.), місячниця оживаюча (*Lunaria rediviva* L.) (рисунок 3.36), скополія карніолійська (*Scopolia carniolica* Jacq.), сон великий (*Pulsatilla grandis* Wender.), с. лучний (*P. pratensis* (L.) Mill.) (рисунок 3.37), цибуля ведмежа (*Allium ursinum* L.), шафран Гейфелів (*Crocus heuffelianus* Herb.); багаторядник Брауна (*Polystichum braunii* (Spenn.) Fee), б. шипуватий (*P. aculeatum* (L.) Roth), голокучник дубовий (*Gymnocarpium dryopteris* (L.) Newm.), пухирник ламкий (*Cystopteris fragilis* (L.) Bernh.), страусове перо звичайне (*Matteuccia struthiopteris* (L.) Tod.); арум Бессерів (*Arum besseranum* Schott), дзвоники персиколисті (*Campanula persicifolia* L.), зубниця залозиста (*Dentaria glandulosa* Waldts. et Kit. ex Willd.), первоцвіт безстеблій (*Primula acaulis* (L.) L.), п. весняний (*Primula veris* L. s. l.), п. високий (*Primula elatior* (L.) Hill.), перстач білий (*Potentilla alba* L.), медунка вузьколиста (*Pulmonaria angustifolia* L.) та ін. [7, 15].

Серед раритетної компоненти трав'янистих рослин у Ботанічному саду Хмельницького національного університету зростає:

- один вид – сон великий – рослина занесена до Додатку Бернської конвенції і Червоної книги України [11, 12];
- два види орхідних (гніздівка звичайна (*Neottia nidus-avis* (L.) Rich.) та зозуліні сльози яйцеподібні (*Listera ovata* (L.) R.Br.) – охороняються Вашингтонською конвенцією CITES і Червоною книгою України [12, 14];
- 24 види – занесені до Червоної книги України [12];
- 22 види рослин, які охороняються в Хмельницькій області [10].

Рисунок 3.48 – Місячниця оживаюча (Червона книга України)

Рисунок 3.49 – Сон лучний (Червона книга України)

З них видами природної флори Хмельницької області є 36 видів (14 – Червоної книги України, 22 – регіонально рідкісні). Серед рослин ботанічного саду є червонокнижні рослини з різних регіонів України.

Відповідно до Стратегії ботанічних садів з охорони рослин [11, 12] 60 % зникаючих видів рослин мають бути представлені в загальнодоступних колекціях *ex situ*, переважно в країні їх походження, при цьому 10 % з них мають бути включені у програми з реінтродукції і відновлення природних популяцій. Створення експозиційно-колекційних ділянок у Ботанічному саду Хмельницького національного університету, із включенням рідкісних та зникаючих рослин Волино-Поділля, є внеском у збереження цих рослин в умовах культури.

Колекції та експозиції ботанічного саду університету є навчальною, науковою та еколого-просвітницькою базою для студентської й учнівської молоді міста та Хмельницької області.

Важливо, що ботанічний сад є важливою складовою навчально-виховного середовища, завдяки якому формується новий екологічний світогляд, розуміння прекрасного, естетичні та етичні цінності. Залучення молоді до наукових досліджень об'єктів фіторізноманіття, агротехнічних робіт з посадки, поливу рослин формує турботливе ставлення до біоти, праці садівника та ландшафтного архітектора [18].

Тваринний світ. Фауна ботанічного саду Хмельницького Національного університету досить різноманітна. В його межах та навколо трапляються такі види ссавців як: їжак білочеревий (*Erinaceus roumanicus* Barrett-Hamilton), пацюк сірий (*Rattus norvegicus* Berkenhout), миша хатня (*Mus musculus* L.), житник пасистий (*Apodemus agrarius* Pallas), мідія звичайна (*Sorex araneus* L.), ласка мала (*Mustela nivalis* L.), кріт звичайний (*Talpa europaea* L.). Досить часто на території Ботанічного саду трапляються зальоти таких видів рукокрилих як: нічниця велика (*Myotis myotis* Borkhausen), вухань звичайний (*Plecotus auritus* L.) та кажан пізній (*Eptesicus serotinus* Schreber).

На прилеглих до саду територіях відмічено близько п'ятидесяти видів птахів. Багаточисельними видами тут є: горобець хатній (*Passer domesticus* L.), сизий голуб (*Columba livia* Gm.), синиця велика (*Parus major* L.), горихвістка чорна (*Phoenicurus ochruros* S.G.Gmelin), шпак (*Sturnus vulgaris* L.). Чисельні: горобець польовий (*Passer montanus* L.), кропив'янка чорноголова (*Sylvia atricapilla* L.), кропив'янка прудка (*Sylvia curruca* L.), вільшанка (*Erithacus rubecula* L.), зяблик (*Fringilla coelebs* L.), зеленяк (*Chloris chloris* L.), вівчарик-ковалик (*Phylloscopus collybita* Vieillot), ластівка міська (*Delichon urbica* L.), плиска біла (*Motacilla alba* L.). Досить звичайними видами цієї території є: соловейко східний (*Luscinia luscinia* L.), горлиця садова (*Streptopelia decaocto* Friv.), припутень (*Columba palumbus* L.), грак (*Corvus frugilegus* L.), галка (*Corvus monedula* L.), сойка (*Garullus glandarius* L.), сорока (*Pica pica* L.), серпокрилець чорний (*Apus apus* L.), щедрик (*Serinus serinus* Pallas), чикотень (*Turdus pilaris* L.), синиця блакитна (*Parus caeruleus* L.), шиглик (*Carduelis carduelis* L.), коноплянка (*Acanthis cannabina* L.), костогриз (*Coccothraustes coccothraustes* L.), дятел звичайний (*Dendrocopos major* L.) та ін. Зрідка трапляються зальоти яструба малого (*Accipiter nisus* L.), боривітра звичайного (*Falco tinnunculus* L.), жовни сивої (*Picus canus* Gmelin), дятла малого (*Dendrocopos minor* L.) та крука (*Corvus corax* L.). На території саду траплялися випадки перебування крижня (*Anas platyrhynchos* L.) та лелеки білого (*Ciconia ciconia* L.). Періодично на території саду гніздиться сова вухата (*Asio otus* L.).

Батрахофауна представлена звичайними видами: ропуха сіра (*Bufo bufo* L.) та землянка звичайна (*Pelobates fuscus* Laurenti), ж. озерна (*Rana ridibunda* Pallas), ж. ставкова (*R. lessonae* Camerano), а також райка звичайна (*Hyla arborea* L.). Герпетофауна представлена вужем звичайним (*Natrix natrix* L.).

Для забезпечення цілісності Південно-Західного екологічного коридору пропонується створення відновлювальної території «Тернопільська» (площа 0,25 га).

Організація відновлювальної території включає:

- прокладання через вулицю Тернопільська «зеленого» мосту;
- розширення скверу біля автозаправки із зміною місця виїзду;
- озеленення та проведення відновлювальних заходів на території автопідприємства «Поділля +».

3.3.6 Лезневський локальний екологічний коридор

Місцезнаходження. Лезневський екологічний коридор знаходиться у північно-східному мікрорайоні міста Хмельницького Лезневе (рисунок 3.38).

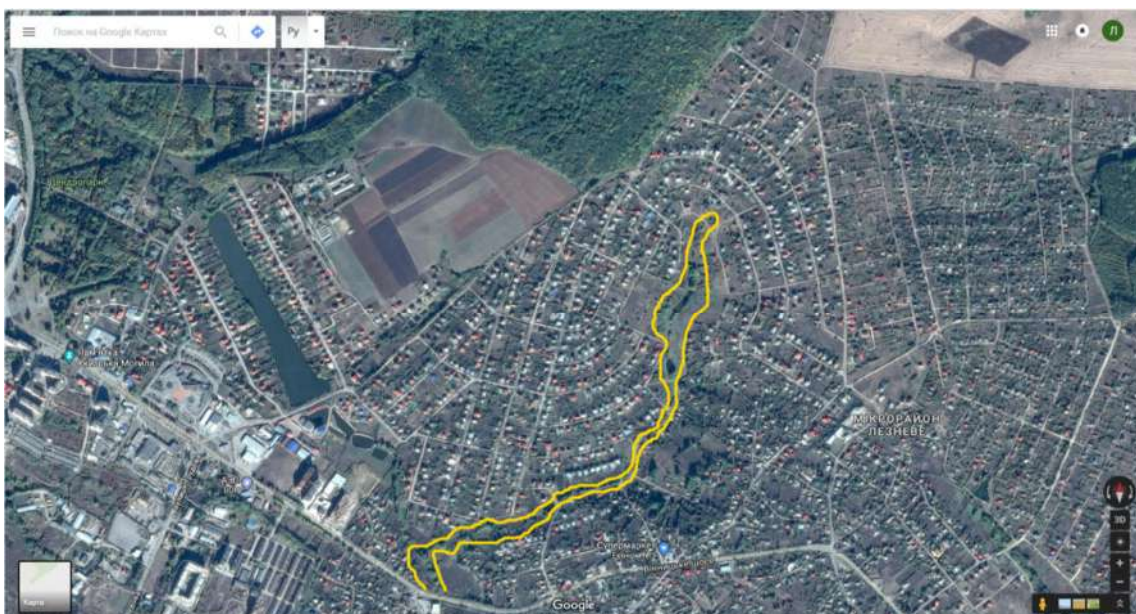

Рисунок 3.50 – Лезнівський струмок (жовтим) на карті Google

Простягається долиною безіменного струмка (в подальшому – Лезневський струмок), який є лівою притокою річки Південний Буг. З північного заходу, півночі і північного сходу Лезнівський струмок умовно обмежує вулиця Ганжі, яка має напівкруглу форму, з заходу – вулиця Драгоманова, яка переходить у вулицю Тиху. Остання має V-подібну форму, і у місці роздвоєння огинає струмок уже зі східного боку. На півдні

Лезнівський струмок дамбою перетинає автомагістраль державного значення (Вінницьке шосе).

Інтенсивна забудова східної околиці стародавнього села Лезневе (як мікрорайон обласного центру Лезневе існує з 1963 року, коли село Лезневе було приєднане до міста Хмельницького) і долини Лезнівського струмка розпочалась лише на початку ХХІ століття.

На історичній карті міста Проскурова 1867 року (рисунок 3.39) та пізніших картах міста добре видно струмок та утворену ним балку.

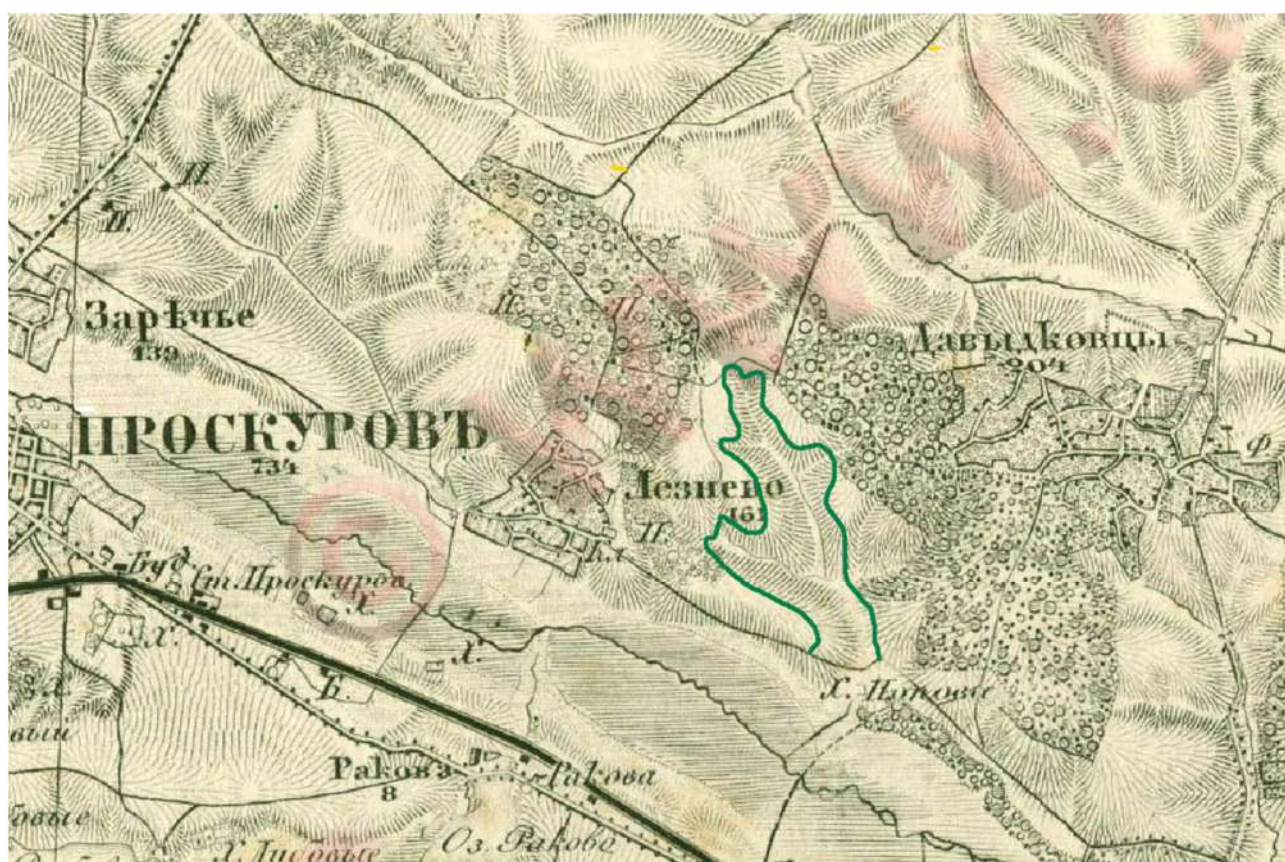

Рисунок 3.51 – Лезнівський струмок (зеленим) на карті 1867 року [60]

З усіх боків струмок та його долину оточують переважно землі приватної власності, а також ділянка комунальної власності, про що свідчить Публічна кадастрова карта України (рисунок 3.40).

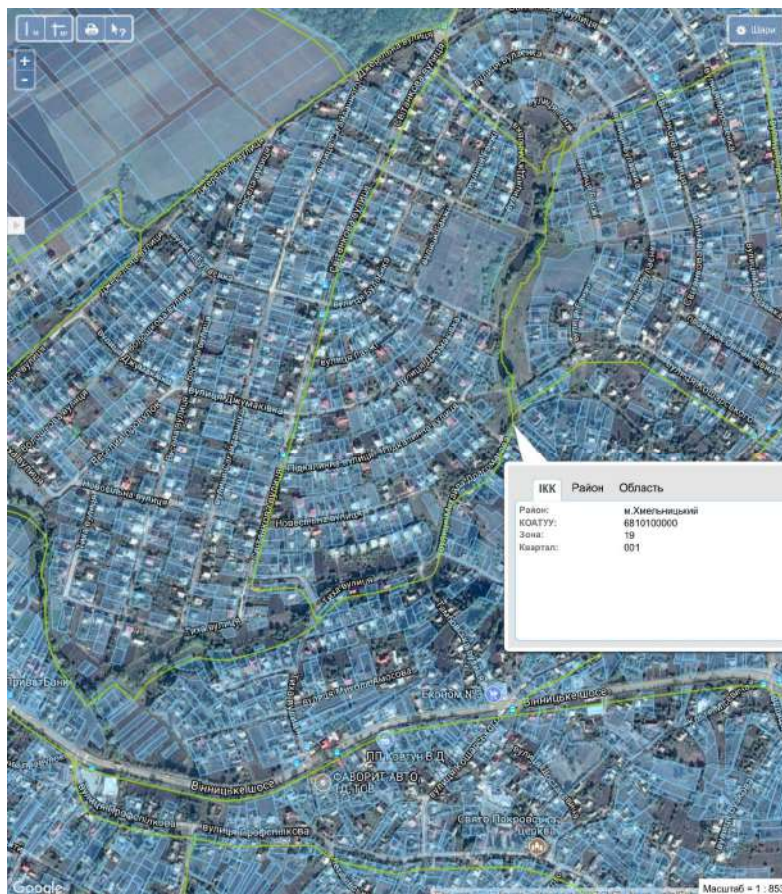

Рисунок 3.52 – Лезнівський струмок на Публічній кадастровій карті України [48]

Площа. Сьогодні долина струмка має вигляд вузької смуги шириною від 10 м до 60 м. Довжина екокоридору складає 1,63 км, площа – 7,6 га.

Рельєф. Ділянка Лезнівського екологічного коридору є зниженою рівнинною територією, подекуди заболоченою. Абсолютні висоти поверхні – від 367 м (у північній частині) до 359 м (у південній). Крутизна поверхні становить від 0 град./км² до 2 град./км².

Підстилаючі породи. Грунти. Грунтотвірними породами території служать алювіальні та делювіальні відклади, які мають потужність від 3 м до 5 м. Типовим розрізом є: пісок, супісок або суглинок, мул, торф [5]. Грунтовий покрив представлений болотними, торфо-болотними та лучно-болотними ґрунтами.

Гідрологічна мережа. Поверхневі води представлені головними джерелами, які оформлені криницею; попутними джерелами та трьома водоймами-копанками розміром 0,01 га, 0,03 га та 0,02 га.

Ширина струмка на всій протяжності сягає від 0,3 м до 0,5 м, глибиною від 0,2 м до 0,50 м. Глибина копанок – від 0,5 м до 2 м.

Рослинний світ. Досліджувана територія є відкритим лучно-болотним комплексом з деревними насадженнями і штучними водоймами невеликих розмірів. Рослинність Лезнівського струмка і його заплави представлена різними типами рослинних угруповань, кожне з яких існує у певних екологічних умовах. Більшість з них мають антропогенне походження або трансформовані внаслідок антропогенної діяльності.

У складі рослинності Лезнівського струмка і його заплави можна виділити такі типи рослинності: водна, прибережно-водна, лісова, лучна, болотна та синантропна.

Територію Лезнівського струмка умовно можна поділити на кілька осередків біоландшафтного різноманіття: витік джерел, струмкові ділянки, водойми-копанки, урбанізована ділянка.

Струмок бере початок з двох джерел, які виходить на поверхню на південному схилі лівого боку вулиці Ганжі. Місцевими жителями сформовано криничку-блюще, яка систематично розчищається ними. Джерела утворили болотце розміром близько 0,01 га (рисунок 3.41).

Біля криниці зростає старезний кущ бруслини європейської (*Euonymus europaea* L.) висотою 3 м та шириною крони близько 4 м та дерево горіха грецького (*Juglans regia* L.). Ліворуч на схилі є зарості бузина трав'янистої (*Sambucus ebulus* L.), ожини сизої (*Rubus caesius* L.) та окремі деревні рослини дерену кров'яного (*Cornus sanguinea* L.), верби козячої (*Salix caprea* L.), в. ламкої (*S. fragilis* L.), аличі звичайної (*Prunus divaricata* Ledeb.).

Болітце формує прибережно-водна рослинність у складі таких рослин: рогіз широколистий (*Typha latifolia* L.), комиш лісовий (*Scirpus sylvaticus* L.),

лепешняк великий (*Glyceria maxima* (C. Hartm.) Holmb.), чистець болотяний (*Stachys palustris* L.), ситник розлогий (*Juncus effusus* L.), зніт болотний (*Epilobium palustre* L.), з. шорсткий (*E. hirsutum* L.), м'ята довголиста (*Mentha longifolia* (L.) Huds), жовтець кашубський (*Ranunculus cassubicus* L.), алтея лікарська (*Althaea officinalis* L.), буквиця лікарська (*Betonica officinalis* L.), незабудка болотяна (*Myosotis palustris* L.), хвощ лучний (*Equisetum pratense* Ehrh.), хвощ польовий (*Equisetum arvense* L.). На невеликому блюдці відкритої води є популяція ряски малої (*Lemna minor* L.).

Рисунок 3.53 – Місце витoku Лезнівського струмка

Ближче дороги, на сухіших біотопах зростають буркун лікарський (*Melilotus officinalis* (L.) Pall.), деревій звичайний (*Achillea millefolium* L.), перстач гусячий (*Potentilla anserina* L.), подорожник великий (*Plantago major* L.), м'яточник чорний (*Ballota nigra* L.), конюшина лучна (*Trifolium pratense* L.), грястиця збірна (*Dactylis glomerata* L.), хатьма тюрінгська (*Malva thuringiaca* (L.) Vis.), полин звичайний (*Artemisia vulgaris* L.), мильнянка

лікарська (*Saponaria officinalis* L.), а також рудеральні та сагетальні види: кропива дводомна (*Urtica dioica* L.), кульбаба лікарська (*Taraxacum officinale* Web et Wigg.), підбіл звичайний (*Tussilago farfara* L.), щавель кінський (*Rumex confertus* Willd.), пирій повзучий (*Elytrigia repens* (L.) Nevski.), осот щетинистий (*Cirsium setosum* (Willd.) Bess.), мак дикий (*Papaver rhoeas* L.), жовтий осот польовий (*Sonchus arvensis* L.), гіркуша нечуйвітрова (*Picris hieracioides* L.), лобода біла (*Chenopodium album* L.), конюшина повзуча (*Trifolium repens* L.), люцерна серповидна (*Medicago falcata* L.), л. хмелевидна (*M. lupulina* L.), л. посівна (*M. sativa* L.) лопух справжній (*Arctium lappa* L.), сокирки польові (*Consolida regalis* S. F. Gray).

Тут помічені злісні інвазійні види: амброзія полинолиста (*Ambrosia artemisifolia* L.), злинка канадська (*Conyza canadensis* (L.) Crong.), стенактис однорічний (*Stenactis annua* Nees).

Через дамбу вулиці Ганжі струмок прямує на південь. Близько 300 м він тече вузьким потічком з вузькими берегами (від 10 м до 20 м). Перша струмкова ділянка характеризується наявністю таких деревних видів як клен ясенелистий (*Acer negundo* L.), ясен звичайний (*Fraxinus excelsior* L.).

Серед трав'яних рослин у зволжених ектопах поширені очерет звичайний (*Phragmites australis* (Cav.) Trin. ex Steud), ранник вузлуватий (*Scrophularia nodosa* L.), підмаренник ціпкий (*Galium aparine* L.), герань лучна (*Geranium pratense* L.), зніт болотний (*Epilobium palustre* L.), з. шорсткий (*E. hirsutum* L.), м'ята довголиста (*Mentha longifolia* (L.) Huds), жовтець кашубський (*Ranunculus cassubicus* L.), розхідник звичайний (*Glechoma hederacea* L.), а також жовтий осот польовий (*Sonchus arvensis* L.), бодяк городній (*Cirsium oleraceum* (L.) Scop.), морква дика (*Daucus carota* L.), цикорій дикий (*Cichorium intybus* L.), кропива собача (*Leonurus cardiaca* L.), топінамбур (*Helianthus tuberosus* L.), парило звичайне (*Agrimonia eupatoria* L.), астрагал солодколистий (*Astragalus glycyphyllos* L.), березка польова (*Convolvulus arvensis* L.).

Перша водойма-копанка має округлу форму площею близько 0,01 га. Рослинний покрив водних і прибережно-водних рослин нерясний. Тут помічені плакун верболистий (*Lythrum salicaria* L.), вербозілля звичайне (*Lysimachia vulgaris* L.), підбіл звичайний (*Tussilago farfara* L.); серед водної рослинності зустрічаються підводні зарості водопериці колосистої (*Myriophyllum spicatum* L.) та різухи великої (*Najas major* L.).

Друга струмкова ділянка є найширшою, сягає від 30 м до 60 м (рисунок 3.42). На цій ділянці проходить лінія електропередач.

Рисунок 3.54 – Найширша ділянка Лезнівського струмка

Ділянка характеризується наявністю лісової рослинності. Тут ростуть верба біла (*Salix alba* L.), в. ламка (*S. fragilis* L.), в. попеляста (*S. cinerea* L.), в. козяча (*S. caprea* L.), тополя чорна (*Populus nigra* L.), осика (*P. tremula* L.), калина звичайна (*Viburnum opulus* L.).

Серед рудеральних та сагетальних видів: кропива дводомна (*Urtica dioica* L.), кульбаба лікарська (*Taraxacum officinale* Web et Wigg.), підбіл звичайний (*Tussilago farfara* L.), щавель кінський (*Rumex confertus* Willd.), осот щетинистий (*Cirsium setosum* (Willd.) Bess.), жовтий осот польовий

(*Sonchus arvensis* L.), гіркуша нечуйвітрова (*Picris hieracioides* L.), лобода біла (*Chenopodium album* L.), лопух справжній (*Arctium lappa* L.).

У зв'язку з прогресуючою трансформацією річкових долин низка угруповань заплавних лісів Європи взята під охорону Оселищної директиви Євросоюзу, в т. ч. заплавні вербові ліси (*Salicetum albae*) разом з прирічковими заростями верб *Salicetum triandro-viminalis*, код угруповання 91E0-1.

Друга водойма-копанка має форму, близьку до прямокутної, площею 0,03 га. Береги водойми обсажені вербами білою, козячою і ламкою, осикою, тополею чорною, спостерігаються особини яблуні дикої (*Malus silvestris* L.), крушини вільхоподібної (*Frangula alnus* Mill.), шипшини собачої (*Rosa canina* L.).

Серед прибережно-водних рослин – зніт шорсткий, щавель прибережний (*Rumex hydrolapathum* Huds.), куртини ситника розлогого. Берегами ростуть деревій звичайний (*Achillea millefolium* L.), суниця лісова (*Fragaria vesca* L.), перстач сріблястий (*Potentilla argentea* L.), череда трироздільна (*Bidens tripartita* L.), герань лучна та ін.

Серед водної рослинності – дві куртини угруповання латаття білого (*Nymphaea alba* L.), що занесені до Зеленої книги України (рисунок 3.43).

Третя водойма розташовується біля V-подібного перехрестя вулиці Тихої, має форму близьку до квадратної, площею 0,02 га. Серед водної рослинності відмічені водопериця колосиста (*Myriophyllum spicatum* L.), частуха подорожникова (*Alisma plantago-aquatica* L.), їжача голівка зринувша (*Sparganium emersum* Rehmman L.), кушир занурений (*Ceratophyllum demersum* L.), водяний жовтець закручений (*Batrachium circinatum* Spach.), а також угруповання глечиків жовтих (*Nuphar lutea* (L.) Smith.), що занесені до Зеленої книги України (рисунок 3.44).

Далі Лезнівський струмок прямує через дамбу вулиці Тихої і перетворюється на тоненький рівчак.

Рисунок 3.55 – Угрупування латаття білого на другій водоймі-копанці

Рисунок 3.56 – Угрупування глечиків жовтих (Зелена книга України) та ігровий майданчик третьої водойми-копанки

На цій ділянці він має сильне антропогенне навантаження (часто струмок взято в трубу, має місце самозахоплення землі, скидання побутових стоків, біологічне забруднення інвазійними видами та ін.).

Через дамбу Вінницького шосе він прямує на південь через луку і впадає у річку Південний Буг.

Тваринний світ. Видове насичення фауни Лезнівського екологічного коридору зумовлене близькістю індивідуальної забудови та характером прирічкових заростей. В його межах та навколо трапляються синантропні та звичайні види ссавців, такі як: їжак білочеревий (*Erinaceus roumanicus* Barrett-Hamilton), пацюк сирій (*Rattus norvegicus* Berkenhout), миша хатня (*Maus musculus* L.), житник пасистий (*Apodemus agrarius* Pallas), мідія звичайна (*Sorex araneus* L.), ласка мала (*Mustela nivalis* L.), кріт звичайний (*Talpa europaea* L.). На прилеглих до нього територіях відмічено 53 види птахів. Багаточисельними видами тут є: горобець хатній (*Passer domesticus* L.), сизий голуб (*Columba livia* Gm.), синиця велика (*Parus major* L.), горихвістка чорна (*Phoenicurus ochruros* S.G.Gmelin), шпак (*Sturnus vulgaris* L.). Чисельні: горобець польовий (*Passer montanus* L.), кропив'янка чорноголова (*Sylvia atricapilla* L.), кропив'янка прудка (*Sylvia curruca* L.), вільшанка (*Erithacus rubecula* L.), зяблик (*Fringilla coelebs* L.), зеленяк (*Chloris chloris* L.), вівчарик-ковалик (*Phylloscopus collybita* Vieillot), ластівка міська (*Delichon urbica* L.), плиска біла (*Motacilla alba* L.).

Досить звичайними видами цієї території є: соловейко східний (*Luscinia luscinia* L.), ластівка сільська (*Hirundo rustica* L.), горлиця садова (*Streptopelia decaocto* Friv.), припутень (*Columba palumbus* L.), грак (*Corvus frugilegus* L.), галка (*Corvus monedula* L.), сойка (*Garullus glandarius* L.), сорока (*Pica pica* L.), серпокрилець чорний (*Apus apus* L.), щедрик (*Serinus serinus* Pallas), чикотень (*Turdus pilaris* L.), синиця блакитна (*Parus caeruleus* L.), вівсянка звичайна (*Emberiza citrinella* L.), щиглик (*Carduelis carduelis* L.), коноплянка (*Acanthis cannabina* L.), костогриз (*Coccothraustes coccothraustes* L.), дятел звичайний (*Dendrocopos major* L.) та ін. Зрідка

трапляються зальоти яструба малого (*Accipiter nisus* L.), боривітра звичайного (*Falco tinnunculus* L.), жовни сивої (*Picus canus* Gmelin), дятла малого (*Dendrocopos minor* L.) та крука (*Corvus corax* L.).

Струмок є місцем оселення різних видів земноводних: жаби трав'яної (*Rana temporaria* L.), ж. озерної (*R. Ridibunda Pallas*), ж. ставкової (*R. Lessonae Camerano*). Герпетофауна представлена такими видами як вуж звичайний (*Natrix natrix* L.) та черепаха болотяна (*Emys orbicularis* L.).

3.3.7 Південний локальний екологічний коридор

Південний екокоридор пролягає довжиною 9,2 км у південній частині міста в мікрорайонах Ружична та Дубово. Він з'єднує ядро «Ветеранський ліс» з Кудрянським екокоридором.

Ветеранський ліс знаходиться на підвищеній території, з якої витікають 2 потічки: один тече на захід, а потім повертає на північ; другий – на схід, потім – на північ. Обидва впадають у р. Кудрянку. Долинами цих потічків тягнеться південний екокоридор. Тому виділяємо 2 крила екокоридору: західне Ружичнянське та східне Дубівське. Ружичнянське крило починається на території Ветеранського лісу, тягнеться на захід вздовж потічка до водойми біля с. Розсоші, далі йде на північ між вулицями Кирпоноса і Жукова, вздовж вулиць Одухи, Криничної і впадає в Кудрянський екокоридор – у став на р. Кудрянці.

Дубівське крило тягнеться долиною потічка від Ветеранського лісу на схід, прямує до водойми полігону Академії прикордонних військ, далі захоплює водойму біля дачного масиву (висота – 314,7 м), прямує на захід, а потім – на північний захід і впадає в р. Кудрянку біля дамби на вулиці Щедріна (висота території – 286,3 м над рівнем моря).

3.3.7.1 Ядро «Ветеранський ліс». Це лісовий масив, який знаходиться у південній частині міста біля Хмельницького міського протитуберкульозного

диспансеру та Хмельницького обласного госпіталю ветеранів війни. Він тягнеться із заходу на схід на 1260 м, з півночі на південь – на 520 м в найширшій частині та 340 м – в найбільш вузькій.

Загальна площа ядра становить 46,17 га.

Рельєф. Це відносно підвищена місцевість. Найвища її точка (371,3 м над рівнем моря) знаходиться у південно-східній частині ядра. Територія має ухил на захід (до 314,7 м). Це вододільна територія, з якої витікають потічки: один тече на захід, а потім повертає на північ і прямує до Кудрянки; другий – на північ, а потім – на схід, на полігоні військової частини – знову на північ і також прямує до Кудрянки.

Ветеранський ліс є унікальним природним комплексом з багатим та різноманітним рослинним покривом. Територія ядра відзначається значним флористичним та ценотичним різноманіттям. Це широколистяний ліс, переважаючі породи – дуб звичайний, граб звичайний, липа серцелиста, ясен звичайний, клен гостролистий, клен платанолистий, в'язи шорсткий (*Ulmus glabra* Huds) та гладкий (*U. laevis* Pall.), черешня. Панівне значення у рослинному покриві ядра займають ліси з домінуванням дуба звичайного та граба звичайного – дубово-грабові та похідні від них грабові ліси. У верхніх частинах схилів переважають дубово-грабові ліси волосистоосокові, у середніх – зірочникові, маренкові, а в нижніх – копитнянкові та яглицеві. На плакорах трапляються невеликі ділянки липових лісів маренково-зірочникових з домішкою клена.

Зазвичай ценози флористично багаті, нараховують від 40 до 45 видів вищих рослин. Деревостани двоярусні. Перший ярус (заввишки від 28 м до 32 м) утворюють дуб звичайний, ясен високий, липа серцелиста, береза повисла, черешня. Другий ярус (заввишки від 22 м до 27 м) складають граб звичайний, клен гостролистий, в'яз гладкий. Зімкненість деревостану – до 8,5. Зімкненість підліску – від 0,1 до 0,5. В підліску зростають бруслини бородавчаста (*Euonymus verrucosus* Scop.) та європейська (*Euonymus europaeus* L.), ліщина звичайна, бузина чорна. Підріст виражений добре, в

його складі переважають клени гостролистий, платанолистий, ясенелистий (*A. negundo*), граб звичайний. Травостій середньогустий (від 40 % до 60 %) та густий (до 85 %). Представлений переважно неморальними видами. Найпоширенішими домінантами трав'яного ярусу є зеленчук, яглиця звичайна, осока волосиста, підмареник запашний, зірочник ланцетолистий, переліска багаторічна, копитняк європейський. Також тут трапляються рясг порожнистий, конвалія травнева, медунка темна, переліска багаторічна тощо.

Дуже різноманітними є синузії весняних ефемероїдів, у яких домінують пшінка весняна (*Ficaria verna*), анемона жовтецева (*Anemone ranunculoides*), рівноплідник рутвицелистий (*Isopirum thalictroides*), рясг порожнистий (*Corydalis cava*), жовтяниця черговолиста (*Chrysosplenium allernilolium*). Навесні тут можна побачити рослину-паразита – петрів хрест (рисунок 3.57).

Рисунок 3.57 – Петрів хрест (рослина паразит)

На понижених ділянках зростають вільхові ліси з домінуванням вільхи клейкої.

На території «Ветеранського лісу» виявлені місцезростання ряду рідкісних видів рослин. Серед них 3 види, які занесені до Червоної книги України: лілія лісова (*Lilium martagon* L.) та дві лісові орхідеї – коручка пурпурова (*Epipactis purpurata* Smith) і зозулині сльози яйцевидні (*Listera ovata* L.). Також тут зростають рідкісні для Хмельниччини види рослин, які не занесені до Червоної книги України: воронець колосистий (*Actaea spicata* L.), дзвоники персиколисті (*Campanula persicifolia* L.), первоцвіт весняний (*Primula veris* L.), первоцвіт високий (*Primula elatior* (L.) Hill.).

Проте Ветеранський ліс зазнає все більшого антропогенного тиску. На території ядра поширюються інвазійні види рослин. Особливо агресивно наступають клен ясенелистий, стелактис однорічний, борщівник Сосновського.

Для забезпечення цілісності Південного екологічного коридору пропонується створення відновлювальної території «Поворот на Розсошу» (рисунок 3.58). Територія відновлення «Поворот на Розсошу» площею 0,08 га знаходиться у південній частині міста на виїзді з Хмельницького на Кам'янець-Подільський перед поворотом на с. Розсоша.

а) вигляд відновлювальної території «Поворот на Розсошу»

б) приклад організації відновлювальної території

Рисунок 3.3.58 – «Озерненська» відновлювальна територія

Організація відновлювальної території передбачає здійснення інженерно-технічних та біотехнічних заходів шляхом будівництва надземного «зеленого мосту» через вулицю Кам'янецьку.

3.3.8 Локальний екологічний коридор «Дачі Дубово»

Екокоридор «Дачі Дубово» знаходиться в мікрорайоні Дубово. Він тягнеться долиною потічка, який тече з підвищеної території (висота становить 314,8 м над рівнем моря) неподалік від контрольно-пропускного пункту військового полігону Академії прикордонних військ, прямує на північ між вулицями Остапа Вишні і Демінського до дамби на вулиці Раскової, де і впадає в р. Кудрянку. Довжина екокоридору невелика – становить 1,38 км, площа – 12,75 га.

3.3.9 Старосадівський локальний екологічний коридор

Старосадівський екокоридор знаходиться в південній частині міста. Він тягнеться долиною потічка, який тече з підвищеної території (висота становить 333 м над рівнем моря), де починається вулиця Старосадова, далі прямує вздовж цієї вулиці, а потім – вздовж вулиці Холодноярців і сполучається з Кудрянським екокоридором.

Це найкоротший екологічний коридор. Його довжина становить лише 1,31 км, площа – 4,28 га.

3.3.10 Книжковецький локальний екологічний коридор

Книжковецький екокоридор знаходиться в південно-східній частині міста в мікрорайоні Книжківці. Тягнеться вздовж потічка, який починається на підвищеній території з висотою 339 м над рівнем моря. Спочатку коридор прямує на північний схід, а потім – на північ вздовж вулиці Житньої. В районі вулиці Струмкової і сполучається з Кудрянським екокоридором.

Довжина Книжковецького екологічного коридору – 3,06 км, площа – 17,78 га. Це другий за величиною серед локальних екокоридорів, що з'єднуються з Кудрянським регіональним екологічним коридором. У середній течії характеризується наявністю широкої заболоченої ділянки з обох боків.

Дуже високий рівень освоєння території зумовлює проблеми із збереженням природної рослинності. Присадибні ділянки, що оточують береги, є джерелом надходження насіння інвазійних та бур'янових видів.

Флора і рослинність екологічних коридорів «Дачі Дубово», «Старосадівського», «Книжковецького» характеризуються бідним видовим складом. Рослинний покрив там часто фрагментований, як правило, суттєво трансформований. У його формуванні значну участь беруть синантропні та інвазійні види рослин.

У долинах збереглися залишки деревної та прибережно-водної рослинності. Види плаваючої та зануреної вищої водної рослинності відсутні через малу глибину поточків.

Серед деревних видів переважають верби (ламка, козяча), які утворюють вузький густий «коридор» вздовж водотоків. На ділянках із ширшими берегами трапляється вільха чорна. Чагарниковий пояс, як правило, відсутній.

Прибережно-водна рослинність представлена очеретом звичайним, який формує потужні монодомінантні асоціації з проективним криттям близько 95%. Трапляються рогіз вузьколистий та осоки, поодинокі-зніт болотний.

На невеликих за площею лучних заплавах ділянках поширені адвентивні види – чорноцир нетреболистий, нетреба звичайна, розрив-трава, чистотіл, кропиви.

Рівчаки забруднені, тут немає природних ядер, проте ці території вимагають особливої уваги, оскільки потічки живлять річки Кудрянку та Південний Буг. У південній частині міста вони є тими сполучними

територіями, які забезпечують організмам обмін генетичною інформацією, дозволяють сховатися і вижити в складних умовах міста. Коридори є територією міграції типових земноводних, плазунів, птахів та дрібних ссавців. Тому вони включені до складу екологічної мережі міста.

3.4 Місце екомережі міста Хмельницького у схемах транснаціональної, національної та регіональної екологічних мереж

Екомережа міста Хмельницького ефективно вписується у схеми транснаціональної, національної та регіональної екологічних мереж [Югл.Екомер].

По території міста проходить один національний екокоридор – Бузький. Він є транскордонним між Білорусією, Польщею та Україною. У зоні Полісся Бузький екокоридор перетинається з Поліським, у зоні Лісостепу – із Галицько-Слобожанським, у Степу – з Південно-Українським, а на узбережжі Чорного моря – з Прибережно-Морським коридорами національного рівня. Бузький екологічний коридор з'єднує природні ядра міста Хмельницького з ядрами Волинської, Львівської, Тернопільської, Вінницької, Кіровоградської, Одеської та Миколаївської областей. На території Авратинського ядра регіональної екомережі Хмельниччини Бузький екокоридор сполучається зі Случанським та Збручанським екокоридорами екомережі Хмельниччини. Через Случанський екокоридор ядра екомережі міста з'єднуються з природними ядрами Рівненщини та Житомирщини. Случанський екокоридор на території Рівненщини впадає в Горинський, а Горинський – в Малополіський (ядра – НПП «Мале Полісся» та РЛП «Мальованка»), який тягнеться на територію Польщі. Через Збручанський екокоридор природні ядра екомережі міста з'єднуються з ядрами екомережі Тернопільщини та з Подільськотовтринським ядром національного рівня екомережі Хмельниччини, а через нього – з

транснаціональним Дністровським екологічним коридором, який проходить територіями України та Молдови [Югл.Екомер].

Через Бузький екокоридор природні ядра м. Хмельницького сполучаються з Верхньобузьким природним ядром національного рівня (проектований НПП «Верхнє Побужжя») екомережі Хмельницької області. Бузький національний екокоридор також з'єднується з ядрами Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицького коридору регіональної екомережі Хмельниччини [Югл.Екомер].

Північний, Плоскирівський, Кудрянський регіональні екокоридори екомережі міста Хмельницького впадають в Бузький екокоридор. Через них екомережа міста також зв'язується з екологічною мережею Хмельницького району. Північний коридор через ядро «Дендропарк» пов'язаний з ядром місцевого значення «Давидковецький лісовий заказник» (площа – 506 га), і таким чином зв'язаний з елементами екомережі, що знаходяться на території Хмельницького району.

ВИСНОВКИ

Місто Хмельницький має значний природний потенціал для формування екологічної мережі. Особливості його розташування міста, рельєф, ґрунтові, гідрологічні, геоботанічні особливості сприятливі для формування багатого рослинного та тваринного світу. Проте антропогенний вплив на територію міста постійно зростає, що призводить до погіршення екологічного стану. З метою збереження біорізноманіття урбоекосистеми формується екологічна мережа.

Базові елементи локальної екомережі м. Хмельницького відповідають європейській класифікації, це – природні ядра, буферні зони; екологічні коридори; відновлювані території.

Каркасом екомережі міста є його зелена зона, насамперед території природно-заповідного фонду, заплави річок, струмків, озер тощо. При формуванні екомережі забезпечується зв'язок природних (природоохоронних) територій та системи озелених штучностворених ландшафтів. Парки, сквери, бульвари, алеї, озеленені вулиці і площі, насадження обмеженого користування та спеціального призначення пов'язані між собою за рахунок зелених смуг заплав річок, придорожніх смуг, а за рахунок «зелених клинів» вони з'єднуються з насадженнями лісопаркового поясу околиць міста, і далі, за межами міста, – з елементами екомережі Хмельницької області і національної екологічної мережі. Це забезпечує єдність екосистем.

Основу екомережі міста Хмельницького становлять природно-заповідні території. Станом на 1.01.2017 р. природно-заповідний фонд м. Хмельницького нараховує 10 природно-заповідних територій загальною площею 182,72 га, що становить 1,96 % від площі міста. У 2016 році науковці кафедри екології ХНУ обґрунтували створення ще 14 територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Просторова структура екомережі м. Хмельницького зумовлена як природними умовами (положенням природних ядер, гідрологічною мережею та ін.), так і соціальними (урбанізаційними процесами, рівнем окультуреності біогеоценозів тощо). Місто має значні природні ресурси для формування екологічної мережі, проте виділяється рядом особливостей, які ускладнюють цей процес. Серед них – досить високий рівень гомогенності біогеоценозів, мала частка територій природно-заповідного фонду, відсутність великих природно-заповідних об'єктів, низький відсоток зелених насаджень загального користування, фрагментарність рослинного покриву, мала зв'язаність об'єктів зеленої зони міста.

Загальна площа екологічної мережі Хмельницького становить 1234,83 га, що складає 11,54 % від загальної площі міста. Загальна довжина екокоридорів становить 59,16 км.

Визначення структурних елементів екомережі м. Хмельницького здійснювалось із дотриманням принципів екосистемного підходу. Території та об'єкти, які включені до структурних елементів екомережі, комплексно досліджувалися. Вивчались їх ландшафтні особливості, біота, екологічна роль у Хмельницькій урбоекосистемі. Насамперед виділялись найменш антропогенно змінені ландшафти, території та екосистеми з найбільш багатим біологічним різноманіттям.

Ієрархічну структуру мережі складають елементи національного, регіонального та локального рівня. На території м. Хмельницького виявлено 6 природних ядер загальною площею 435, 56 га. З них 5 – регіонального рівня: «Дендропарк Поділля», «Парк імені М. Чекмана», «Прибузьке», «Гречанський ліс», «Ботанічний сад», та одне ядро локального рівня – «Ветеранський ліс». Для забезпечення внутрішньо- та міжпопуляційних контактів, обміну генофондом, розселення та міграції організмів ці природні ядра зв'язуються з іншими центрами біорізноманіття десятима екологічними коридорами, з них 1 екокоридор – національного рівня («Південнобузький»), 3 – регіонального рівня («Північний», «Плоскирівський», «Кудрянський») та 6 – локального

рівня («Лезнівський струмок», «Південно-західний», «Південний», «Дачі Дубово», «Старосадівський», «Книжковецький»). Екокоридори переважно є річковими, оскільки саме в заплавах Південного Бугу, його допливів, потічків та струмків залишилися відносно збереженими рослинний покрив і тваринний світ, а тому саме через ці території відбувається обмін генетичним матеріалом, міграція тварин тощо.

Значна фрагментарність рослинного покриву міста, розірваність зеленої зони, велика площа деградованих ділянок з порушеним гідрохімічним і гідрологічним режимом та багато мертвих поверхонь (вкритих асфальтом, зайнятих будівлями тощо) заважають прокладанню екологічних коридорів. Щоб забезпечити просторову цілісність екомережі, неперервність екокоридорів, необхідно виконати ряд лісовідновних, біотехнічних, інженерно-технічних заходів. Для цього пропонується створення 4 територій відновлення (їх назви відповідають назвам вулиць, на яких вони знаходяться): «Озерненська», «Бандерівська», «Тернопільська», «Поворот на Розсошу». Загальна площа цих територій становить 0,55 га.

В умовах міста не виділяються буферні зони, оскільки їх обсяги визначені водним законодавством та законодавством про природно-заповідний фонд. Навколо річкових екокоридорів буферна зона є відповідно охоронною зоною річки. Її ширина регулюється водним законодавством. Згідно із Законом України «Про природно-заповідний фонд» до складу ядер, якими є природно-заповідні території, також входять охоронні зони.

Як території природного розвитку розглядаються природно-заповідні території та об'єкти міста, втому числі проєктовані, які не охоплені екомережею.

Екомережа міста Хмельницького ефективно вписується у схеми транснаціональної, національної та регіональної екологічних мереж.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАНЬ

- 1 Карта Google [Електронний ресурс]. – Режим доступу: (<https://www.google.com.ua> (дата звернення: 20.12.2017)).
- 2 Хмельницький. Офіційний сайт міської ради. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%Хмельницький> (дата звернення: 30.11.2017).
- 3 Удосконалена схема фізико-географічного районування України / [Маринич О. М., Пархоменко Г. О., Петренко О. М., Шищенко П. Г.] // Український географічний журнал, 2003. – № 1. – С. 16-20.
- 4 Геоекологічний моніторинг урбосистеми Хмельницького / Т. Дзюблюк, І. Ковальчук, О. Колтун та ін. За ред. проф. І. Ковальчука. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2005. – 108 с.
- 5 Колтун О. В. "Антропогенна трансформація рельєфу м. Хмельницького: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. геогр. наук : спец. 11.00.04 "Геоморфологія і палеогеографія" / О. В. Колтун; Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2002 – 17 с.
- 6 Колтун О. Проблема антропогенного впливу на рельєф у працях українських вчених 20-40-х років ХХ століття // Історія української географії, 2002. – Вип.1(5) . – С. 53-56.
- 7 Денисик Г.І. Регіональне антропогенне ландшафтознавство. Навчальний посібник / Г.І. Денисик, О.В.Тімець. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://library.vspu.edu.ua/repozitarij/repozit/texti/navchalni/Osnovi_antropog_landshavtoznavstva.pdf. (дата звернення: 30.11.2017).
- 8 Кирилюк Л. Особливості висотної диференціації антропогенних ландшафтів "молодого " акумулятивного висотно-ландшафтного рівня на території Поділля"/ Л. Кирилюк, В. Корінний. – Вісник Вінницького пед. університету, Вип. 656. – Географія. – С. 31 – 33.

- 9 Хмельницький. Генеральний план / ГИПРОГРАД. – К., 1981. – 408 с.
- 10 Шевченко О. Г. Хмельницький. Оцінка вразливості та заходи з адаптації до змін клімату / О. Г. Шевченко, О. Я. Власюк. – Київ 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://necu.org.ua/wp-content/uploads/ad_Khmelniyskiy_City_A4.pdf (дата звернення – 15.12.2017).
- 11 Природа Хмельницької області / К. І. Геренчук ; [за ред. К. І. Геренчука]. – Львів : Вища школа, 1980. – 152 с.
- 12 Дзюблюк Т. Поверхневі і підземні води, їх параметри і сучасний стан/ Геоекологічний моніторинг Хмельницької урбосистеми: монографія / Дзюблюк Т. та ін.; за ред. Проф. І. Ковальчука . – Львів: Вид.центр ЛНУ імені Івана Франка. – С.14-17.
- 13 Колтун О. В. Антропогенний вплив на водні ресурси Верхнього Побужжя [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://dokupdf.com/download/-_5a02e844d64ab2b9bde1cc24_pdf (дата звернення – 15.11.2017).
- 14 Материали по регулированию реки Южный Буг за 1950 год. – ХОДА. Ф. Р-3258, оп.1, спр. 36, 60 арк.
- 15 Схема-проект мелиоративных мероприятий по осушению стадиона «Динамо» в г. Проскурове. – ХОДА. Ф. Р-3258, оп. 1, спр. 126, 9 арк.
- 16 Хмельницький. Генеральний план / ГИПРОГРАД. – К., 1981. – 408 с.
- 17 Хмельницький. Проект планировки города. Пояснительная записка / ГИПРОГРАД. – К., 1963. – 386 с.
- 18 Водний фонд Хмельницької області: довідник. – Хмельницький, 2007. – 86 с.
- 19 Геоботаничне районування Української РСР. - К.: Наук. думка, 1977. - С. 73-136.

20 Юглічек Л. С. Рослинність / Геоекологічний моніторинг урбосистеми Хмельницького / Л. С. Юглічек [За ред. проф. І. Ковальчука]. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2005. – 108 с.

21 Юглічек Л. С. Стан охорони зелених зон м. Хмельницького як складових екомережі / Л. С. Юглічек // Шляхи оптимізації природно-заповідного фонду міст України як основи формування локальних екомереж. – Полтава : Дивосвіт, 2013. – С. 31-36.

22 Правила утримання зелених насаджень міст та інших населених пунктів України. Документ z0880-06 від 10.04.2006. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0880-06> (дата звернення: 20.12.2017).

23 Хмельницький. Схема комплексного озеленення території міста [Проект]. : звіт з НДР : Гол. арх.: В. Токар ; викон. : Т. Шидловська [та ін.]. – Київ: ДП "Український державний науково-дослідний інститут проектування міст "Дніпромисто", 2015. – с.120. – Арх.: № 91353.

24 Генеральний план розвитку м. Хмельницького до 2031року / Хмельницька міська рада. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.khmelnytsky.com/index.php (дата звернення: 20.12.2017).

25 Закон України «Про природно-заповідний фонд України»: [прийнято Верховною Радою України 16 черв. 1992 р.] [Електронний ресурс] : офіс. текст : за станом на 9 трав. 2015 р. – Режим доступу до сайту : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2456-12> (дата звернення: 15.11.2017).

26 Єсюнін С. Вулиці Хмельницького / С. Єсюнін. – Тернопіль, 2005. – 122 с.

27 Казімірова Л.П. Парки – пам'ятки садово-паркового мистецтва / Л.П. Казімірова. – Кам'янець-Подільський : ПП Мошинський, 2006. – 227 с. – (Серія «Terra in-cognita: Хмельниччина»).

28 Казімірова Л.П. Верхнє Побожжя / Л.П. Казімірова. – Хмельницький : Інтрада, 2012, – 288 с. – (Серія «Terra incognita: Хмельниччина»).

29 Ботанічний сад Хмельницького національного університету / За ред. Л.П. Казімірової. – Кам'янець-Подільський : ПП Мошинський В.С., 2009. – 68 с. – (Серія «Terra in-cognita: Хмельниччина»).

30 Дзюблюк Т. Аналіз екологічного стану м. Хмельницький на підставі моніторингових досліджень / Т. Дзюблюк // Вісник Львівського університету. – 2004. – вип. 30. – С. 92-103.

31 Стан навколишнього природного середовища у Хмельницькій області за 2012 рік. / Хмельницька ОДА. [Електронний ресурс]: Стан довкілля. – Режим доступу: http://www.adm-km.gov.ua/doc/doc461_2012.pdf (дата звернення: 22.10.2017).

32 Стан навколишнього природного середовища у Хмельницькій області за 2013 рік. / Хмельницька ОДА. [Електронний ресурс] : Стан довкілля. – Режим доступу: http://www.adm-km.gov.ua/doc/doc461_2014_08_18.pdf (дата звернення: 22.10.2017).

33 Стан навколишнього природного середовища у Хмельницькій області за 2014 рік. / Хмельницька ОДА. [Електронний ресурс] : Стан довкілля. – Режим доступу: http://www.adm-km.gov.ua/wp-content/uploads/2016/02/ec_dop2014.pdf (дата звернення: 23.10.2017).

34 Стан навколишнього природного середовища у Хмельницькій області за 2015 рік. / Хмельницька ОДА. [Електронний ресурс] : Стан довкілля. – Режим доступу: http://www.adm-km.gov.ua/?attachment_id=10053 (дата звернення: 22.10.2017).

35 Стан навколишнього природного середовища у Хмельницькій області за 2016 рік. / Хмельницька ОДА. [Електронний ресурс] : Стан довкілля. – Режим доступу: <http://www.adm-km.gov.ua/wp-content/uploads/2016/02/Національна-доповідь-за-2016-рік-1.pdf> (дата звернення: 22.10.2017).

36 Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2016 році [Електронний ресурс] / Міністерство екології та природних ресурсів України. – 2016. – Режим доступу: <http://www.menr.gov.ua/documents/nd2016.pdf>. (дата звернення: 25.10.2017).

37 Екологічний паспорт Хмельницької області за 2016 рік / Хмельницька ОДА. [Електронний ресурс] : Екологічний паспорт області. – Режим доступу: http://www.adm-km.gov.ua/?page_id=7157 (дата звернення: 24.10.2017).

38 План управління річковим басейном Південного Бугу: аналіз стану та першочергові заходи // За ред. С. Афанасьєва, А. Петерс, В. Сташука та О. Ярошевича. – Київ: Вид-во ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2014. – 188 с.

39 Ухань О. О. Типізація поверхневих вод ба-сейну Південного Бугу за вмістом головних іонів, біогенних елементів, органічних речовин та роз-чиненого кисню / О. О. Ухань, В. І. Осадчий, Ю. Б. Набиванець, Н. М. Осадча, Д. В. Глотка // На-ук.праці УкрНДГМІ. – 2015. – Вип. 267. – С. 46-56.

40 Магась Н. І. Оцінка сучасного антропоген-ного навантаження на басейн річки Південний Буг / Н. І. Магась, А. Г. Трохименко // Екологічна безпека. – 2013. – №2. – С. 48-52.

41 Україна. Закони. Про екологічну мережу України: закон : від 24.06.2004 № 1864-IV. Редакція від 18.11.2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1864-15> (дата звернення: 23.04.2017).

42 Україна. Закони. Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки : від 21.09.2000 № 1989-III. Редакція від 10.06.2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1989-14> (дата звернення: 23.04.2017).

43 Україна. Міністерство охорони навколишнього природного середовища України. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення регіональних та місцевих схем екомережі: наказ від 13.11.2009 р. № 604 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

звернення: 23.09.2017).

44 Шеляг-Сосонко Ю. Р. Головні риси екомережі України / Ю.Р. Шеляг-Сосонко // Розбудова екомережі України. – Київ, 1999. – С. 13-22.

45 Юглічек Л. С. Екологічна мережа Хмельниччини / Л. С. Юглічек, Т. В. Виговська. – Хмельницький : Хмельницький університет управління і права, 2012. – 96 с.

46 Кавалаяускас П. Системное проектирование сети особоохраняемых территорий // Геоэкологические подходы к проектированию природно-технических-систем / АН СССР, Ин-т географии. – Москва : Торфгеология, 1985. – С. 145-153.

47 Байдіков І. А. Теоретико-методологічні аспекти визначення і обґрунтування ландшафтних комплексів як потенційних структурних складових каркасу екомережі / І. А. Байдіков // Український географічний журнал – 2014, № 2. – С. 51-57.

48 Публічна кадастрова карта України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://map.land.gov.ua/kadastrova-karta> (дата звернення: 12.12.17).

49 Розробка проектно-кошторисної документації з капітального ремонту і благоустрою парку культури та відпочинку імені Михайла Чекмана : звіт про НДР (заключний) : Національний лісотехнічний університету України ; кер. В.П. Кучерявий ; викон. : Р.Б. Дудин [та ін.]. Львів, 2012. С. 3-14.

50 Дудин Р.Б. Едафічні умови скельних садів / Р.Б. Дудин, Т.М. Левусь // Матеріали 65-ої науково-технічної конференції професорсько-викладацького складу, наукових працівників, докторантів та аспірантів за підсумками наукової діяльності у 2014 р. / Редкол.: С. І. Миклуш (відп. ред.) та ін. – Львів : РВВ НЛТУ України, 2015. – С. 48-51.

51 Кучерявий В. П. Принципи реконструкції та ландшафтного облаштування парку культури та відпочинку ім. М. Чекмана у Хмельницькому / В. П. Кучерявий, Р. Б. Дудин, Т. М. Левусь, С. М. Мельничук // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України : Ландшафтна архітектура і сучасність. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.9. – С. 121-126.

52 Ільїнський С.В. Загальна характеристика сучасної орнітофауни міста Хмельницького / С.В. Ільїнський // Молодіжний екологічний форум / Уклад. Т.М. Таньчук, В.Б. Тарчевська. – Хмельницький : ПП Пришляк, 2007. – Вип. 1. – С. 28-34.

53 Ільїнський С.В. Сучасний стан орнітофауни м. Хмельницький / С.В. Ільїнський // Міжвідомчий науковий тематичний збірник «Птахівництво», 2008б. – Вип.61. – С. 1–9.

54 Материалы о борьбе с малярией. – ХОДА. Ф. Р(1253, оп. 1, спр. 20, 37 арк.

55 Приказ по Министерству сельского хозяйства УССР и др. документы за 1949 год. – ХОДА. Ф. Р(3258, оп. 1, спр. 62, 124 арк.

56 Бевз А. Реконструкція на три мільйони: що буде у хмельницькому дендропарку / Всім хмельницькі новини [Електронний ресурс] . Джерело доступу : <https://vsim.ua/Podii/rekonstruktsiya-na-tri-milyoni-scho-bude-u-hmelnitskomu-dendroparku-10553892.html> (дата звернення: 30.11.2017).

57 (Wysocki, Sikorski, 2009; Порадники виділення оселищ Природа 2000;

58 Мельник Ю. А. Сучасний стан насаджень дендропарку «Поділля» м. Хмельницький / Ю. А. Мельник, Г. Г. Гриник, О. М. Гриник, І. О. Мельник // Матеріали 65-ої науково-технічної конференції професорсько-викладацького складу, наукових працівників, докторантів та аспірантів за підсумками наукової діяльності у 2014 р. / Редкол.: С. І. Миклуш (відп. ред.) та ін. – Львів : РВВ НЛТУ України, 2015. – С. 86-89.

59 Мельник Ю. А. Флора судинних рослин території дендропарку «Поділля» м. Хмельницький / Ю.А. Мельник, Г.Г. Гриник, О.М. Гриник, С.М. Шевченко // Матеріали 66-ої науково-технічної конференції професорсько- викладацького складу, наукових працівників, докторантів та аспірантів за підсумками наукової діяльності у 2015 р. / Редкол.: С. І. Миклуш (відп. ред.) та ін. – Львів : РВВ НЛТУ України, 2016. – С. 79-83.

60 Карта міста Проскурова 1867 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://freemap.com.ua/maps/trexverstovki/24-5.jpg> (дата звернення: 12.11.2017).

61 Карта Австро-Угорщини 1910 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lazarus.elte.hu/hun/digkonyv/topo/200e/45-49.jpg> (дата звернення: 12.11.17).

62 Карта м. Хмельницького .[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://karta.putivnyk.com/map.php?lang=ua&ind=Hmelnyckyj> (дата звернення: 12.11.17).

63 Віктор Карван. /Большой паблик Хмельницького. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.facebook.com/groups/vp.khmelnytskyi/permalink/907873889367620/> (дата звернення: 1.12.2017).

64 Матейко І.М. Структура насаджень ясена звичайного у Правобережному Лісостепу України / І.М. Матейко, А.Е. Оборська // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Сер. Лісівництво та декоративне садівництво. – 2012. – Вип. 171(3). – С. 66-72.

65 Госкомводхоз Украины. Львовгипроводхоз, Хмельницький филиал. Паспорт р. Самець.

66 Робочий проект по визначенню прибережних смуг р. Південний Буг та водоймищ м. Хмельницького. Хмельницький, 1996.

67 Говорун В. Риби, земноводні, плазуни і звірі Хмельниччини. Серія: «Фауна Поділля» / В. Говорун, О. Тимошук, Н. Антонюк. – Хмельницький : «Поліграфіст», 2007. – 140 с.

17. Якість ґрунту. Показники родючості ґрунтів : ДСТУ 4362:2004. – [Чинний від 2004-12-09]. – К. : Держспоживстандарт, 2005. – 36 с. (Національні стандарти України).

Хмельницька міська рада
Управління з питань екології та контролю за благоустроєм
вул. Кам'янецька, 74, м. Хмельницький, 29000, тел/факс: (0382) 65-71-76
E-mail: ecology@khm.gov.ua Код ЄДРПОУ 34971442

від __25.06.2021__ № __0541/01-14__
на № __1745/03-12__ від __27.05.2021__

В.о. начальника управління
архітектури та містобудування
Максиму ДРУЖИНІНУ

вул.Подільська,10/1,
м. Хмельницький,
29013

Шановний пане Максиме !

На ваш лист щодо надання інформації для коригування Генерального плану м. Хмельницького направляємо наявну інформацію згідно переліку питань, що стосуються повноважень управління.

1. До найбільших виробничих промислових об'єктів віднесено 100 промислових підприємства. Галузі спеціалізації міста: виробництво будівельних матеріалів (виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції) та, машинобудування (машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування).

Розміри санітарно-захисних зон від промислових та інших об'єктів, що є джерелами забруднення навколишнього природного середовища хімічними, фізичними та біологічними факторами, встановлені Державними санітарними правилами планування та забудови населених пунктів, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173 (із змінами від 18.05.2018).

Перелік виробничих об'єктів, розташованих на території міста Хмельницького, та розміри санітарно-захисних зон від них наведено в Додатку 1.

2. Міський полігон ТПВ входить до переліку екологічно-небезпечних об'єктів і на теперішній час вичерпав свою проектну потужність, тому подальша його експлуатація створює загрозу виникнення надзвичайних ситуацій. Утворення побутових відходів м. Хмельницького в найближчі роки збільшиться з приблизно з 94 000 тонн/рік (зарєєстровано у 2017 р.) до 107 000 тонн/рік до 2027 року. На даний час вирішується питання щодо реалізації проєкту по реконструкції існуючого полігону ТПВ в м. Хмельницький. Розпорядником інформації щодо схеми розміщення полігонів ТПВ, а також санітарно-захисних зон від них є Хмельницьке комунальне підприємство «Спецкомунтранс».

3. Згідно даних «Паспорту ризику виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру м. Хмельницький» непридатні до використання ХЗЗР на території міста відсутні.

Перелік хімічно небезпечних об'єктів наведено в Додатку 2.

4. На території міста та його околиць наявні родовища корисних копалин природних будівельних матеріалів, а саме сировини цегельно-черепичної, які не розробляються. Родовища «Дубівське» (суглинок, глина), та «Дубівське 1» (суглинок) розташовані у південно-східній частині міста, район Дубове, в районі вул. Привітна, заплави р. Кудрянка).

Крім того за даними ДНВП «Геоінформ України» на території міста (вул. Рибалка, 32 та вул. Проспект Миру, 99/101) розташовані артезіанські свердловини, видобування корисних копалин (підземних вод) на яких здійснює МКП «Хмельницьктеплокомуненерго». Інформація щодо свердловин додається (2 файли в PDF форматі)

5. Водопостачання м. Хмельницького здійснюється з семи водозаборів, які розташовані на території м. Хмельницького та Хмельницького району.

На території міста Хмельницького розташовані Центральний, Південний, Східний (Кудрянка), Гречани, Шаровечка та частина Західного водозабору.

МКП «Хмельницькводоканал» розроблено та затверджено проекти I-го поясу зон санітарної охорони усіх водозаборів та рішенням тринадцятої сесії Хмельницької міської ради від 22.03.2017 р. №64 надано дозвіл на розроблення проекту землеустрою щодо організації та встановлення меж першого, другого, третього поясів зон санітарної охорони експлуатаційних свердловин водозаборів.

Також, за інформацією МКП «Хмельницькводоканал», згідно «Переліку відомостей, що становлять службову інформацію у Міністерстві регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України», затвердженого наказом Мінрегіону України від 06.06.2011 р. № 68, розпорядження Хмельницького міського голови від 27.11.2019р. № 287-р «Про затвердження переліку відомостей, що становлять службову інформацію» схема водопостачання генерального плану населеного пункту має гриф «ДСК». Виходячи з вище викладеного, МКП Хмельницькводоканал відмовлено в наданні інформації та графічних матеріалів з характеристиками водозаборів та проекти зон санітарної охорони.

6. Щодо наявності в місті територій та об'єктів природно-заповідного фонду, в межах міста є 22 об'єкти природно-заповідного фонду місцевого значення загальною площею 191,7558 га (Додаток 2).

Окрім того, за межами міста на суміжних територіях, на північно-східній та північній околицях міста знаходяться території 4 об'єктів ПЗФ.

Заказники місцевого значення:

- лісовий заказник «Давидковецький» (506,0 га), рішення 2 сесії обласної Ради народних депутатів №7 від 28.10.1994, охоронна зона 200м;

- гідрологічний заказник «Грузевецький» (324,0 га), рішення ОВК №278 від 4.09.1982, охоронна зона 100м.

Заповідні урочища:

- Лісові Гриніви (110,0 га), рішення виконкому Хмельницької обласної ради депутатів трудящих № 213 від 14.07.1977. Охоронна зона 100м.

- Лезнівський ліс (114,0 га), рішення виконкому Хмельницької обласної ради депутатів трудящих № 213 від 14.07.1977. Охоронна зона 100м.

7. Місто Хмельницький розташоване у центральній частині Хмельницької області на Волино-Подільській височині у верхів'ї річки Південний Буг. Північна частина міста підвищена, висота над рівнем моря – 350-400 м, центральна і південна – долиноподібна

низина. Місто знаходиться в зоні помірно-континентального клімату з м'якою зимою. Зміна кліматичних умов впливає зазвичай на атмосферне повітря в місті.

Стан атмосферного повітря в місті Хмельницькому в порівнянні з минулими роками значно не погіршився. Спостереження за якістю атмосферного повітря ведуться на двох стаціонарних постах лабораторією Хмельницького обласного центру з гідрометеорології: на території військового шпиталю по вул. Чорновола та на розі вулиць Олімпійської і Курчатова.

За вмістом домішок важких металів (свинець, кадмій, нікель) здійснюється тільки відбір проб, а подальший аналіз проводить ЦГО ім. Бориса Срезневського, м. Київ. Проби бенз(а)пірену, у зв'язку з подіями на сході України, через закриття Донецької РЛА, тимчасово не аналізуються.

Ступінь забруднення атмосферного повітря визначається у порівнянні з гранично допустимими концентраціями (ГДК), зокрема, їхніми середньодобовими і разовими значеннями. Середньодобові значення ГДК згідно діючих в Україні норм становлять: пил – 0,15 мг/м³, оксид вуглецю – 3,0 мг/м³, формальдегід – 0,003 мг/м³, бенз(а)пірен – 0,000001 мг/м³, діоксид сірки – 0,05 мг/м³, діоксид азоту – 0,04 мг/м³, оксид азоту – 0,06 мг/м³, аміак – 0,04 мг/м³, фенол – 0,003 мг/м³.

Наведені дані свідчать, що найбільшу токсичність має бенз(а)пірен, який відносять до речовини I класу небезпеки. Решта перелічених домішок належать до II-III класів небезпеки.

Вміст забруднюючих речовин в атмосферному повітрі міста Хмельницького, 2019 р.

Назва забруднюючої речовини	Середньорічний вміст, мг/м ³	Середньодобові ГДК	Максимально разові ГДК	Максимальний вміст, мг/м ³
Пил	0,0714	0,15	0,5	0,3030
Діоксид сірки	0,0272	0,05	0,5	0,1109
Розчинні сульфати	0,0067	Не нормується	Не нормується	0,069
Оксид вуглецю	2,2826	3,0	5,0	8,19
Діоксид азоту	0,0556	0,04	0,2	0,2797
Оксид азоту	0,0279	0,06	0,4	0,0898
Фенол	0,0019	0,003	0,01	0,0095
Хлороводень	0,0347	0,2	0,2	0,1874
Аміак	0,0067	0,04	0,2	0,0231
Формальдегід	0,0039	0,003	0,035	0,0296

Розглядаючи тенденції зміни середнього рівня забруднення повітря за останні 5 років (2015 -2019 рр.) спостерігається:

підвищення середньорічних концентрацій шкідливих домішок в повітрі діоксиду сірки, оксиду вуглецю, оксиду азоту, фенолу, аміаку, формальдегіду, а також важких металів – кадмію, свинцю;

зниження середньорічних концентрацій шкідливих домішок в повітрі пилу, розчинних сульфатів, діоксиду азоту, хлориду водню, а також важких металів – заліза, марганцю, міді, нікелю, хрому, цинку.

Тенденція зміни середнього рівня забруднення повітря по місту Хмельницькому

Домішки	Роки					Тенденція збільшення (+) / зменшення (-)
	2015	2016	2017	2018	2019	
	Середньорічні концентрації, мкг/м ³					
Пил	0,0790	0,0803	0,0636	0,0809	0,0714	-0,0015
Діоксид сірки	0,0204	0,0243	0,0314	0,0234	0,0272	+0,0013
Розчинні сульфати	0,0069	0,0349	0,0042	0,0033	0,0067	-0,0032
Оксид вуглецю	1,5525	1,5879	1,5137	1,6897	2,2826	+0,1562
Діоксид азоту	0,0583	0,0535	0,0595	0,0404	0,0556	-0,0019
Оксид азоту	0,0219	0,0261	0,0255	0,0235	0,0279	+0,0009
Фенол	0,0012	0,0015	0,0014	0,0013	0,0019	+0,0001
Хлороводень	0,0669	0,0822	0,0624	0,0181	0,0347	-0,0129
Аміак	0,0058	0,0063	0,0052	0,0068	0,0067	+0,0002
Формальдегід	0,0039	0,0047	0,0039	0,0042	0,0039	+0,0001
Важкі метали						
Кадмій	0,00125	0,00117	0,0015	0,00317	0,0008	+0,0001
Залізо	0,59833	0,52583	0,49667	0,48583	0,4727	-0,0291
Марганець	0,0175	0,01583	0,01308	0,01667	0,0087	-0,0017
Мідь	0,02	0,01917	0,01917	0,0145	0,0105	-0,0024
Нікель	0,01917	0,02917	0,02417	0,0225	0,0092	-0,0027
Свинець	0,01833	0,02	0,01917	0,02517	0,0275	+0,0024
Хром	0,01183	0,0225	0,02083	0,00958	0,0099	-0,0017
Цинк	0,03417	0,0525	0,1175	0,03267	0,0291	-0,0030

За індексом забруднення атмосферного повітря (ІЗА) загальний рівень забруднення по місту за останні 5 років коливається від 4,2 до 4,6 і характеризувався, як середній.

До основних антропогенних джерел забруднення атмосфери належать: теплове та енергетичне устаткування; промислові підприємства, всі види транспорту. Більше половини всіх викидів в атмосферне повітря міста забезпечують пересувні джерела. Автомобільний транспорт, який працює на нафтовому паливі низької якості є головним джерелом забруднення повітря високотоксичними сполуками (з 2016 р. дані щодо викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел викидів відсутні у зв'язку зі зміною форми статистичної звітності, а саме виключенням зазначеної позиції зі звітів 2 тп-повітря).

За статистичними даними до підприємств, які мають найбільший вплив на атмосферне повітря міста можна віднести Публичне акціонерне товариство «Укрелектроапарат», Товариство з додатковою відповідальністю «Хмельницький завод будівельних матеріалів», Товариство з обмеженою відповідальністю «Торговий дім «Хмельницькхліб», Товариство з додатковою відповідальністю «Хмельницькзалізобетон», Товариство з обмеженою відповідальністю «Хмельницький зерно продукт», Товариство з обмеженою відповідальністю «СІРІУС ЕКСТРУЖЕН», Товариство з обмеженою відповідальністю «ТІН ІМПЕКС», а також - міські комунальні підприємства «Хмельницьктеплокомуненерго» та «Південно-Західні тепломережі», які виробляють теплову енергію для забезпечення потреб населення та підприємств міста.

Крім того, значне зростання викидів забруднюючих речовин в атмосферу здійснюють малі промислові підприємства, які не взяті на державний облік і згідно чинного законодавства не звітують та не контролюють свої викиди.

Однією з основних причин забруднення атмосферного повітря викидами від стаціонарних джерел є низький рівень оснащення їх пилогазоочисним обладнанням, відсутність установок по вловлюванню газоподібних сполук, а саме: діоксиду сірки, діоксиду азоту, оксиду вуглецю, летючих органічних сполук та інших.

Викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення в розрахунку на одну особу, кг:

Хмельницька область – 17,4;

м. Хмельницький – 3,8

Викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення в розрахунку на квадратний кілометр, т:

Хмельницька область – 1,1;

м. Хмельницький – 11,2

Викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря по місту Хмельницькому від пересувних та стаціонарних джерел забруднення (статистичні дані)

Період	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Стаціонарні джерела викидів, тис.тонн	1,0	1,03	1,06	1,09	1,04	1,047	1,056	1,037	1,038
Пересувні джерела викидів, тис.тонн	14	14,3	15,5	11,7	-	-	-	-	-

**з 2015 р. дані щодо викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел викидів відсутні у зв'язку зі зміною форми статистичної звітності, а саме виключенням зазначеної позиції зі звітів 2 тп-повітря*

Забруднення атмосферного повітря залежить передусім від обсягів викидів в атмосферу, їх специфіки, погодних умов. Концентрації діоксиду азоту, аміаку, формальдегіду в повітрі міста подекуди перевищують допустиму норму. Так, впродовж року перевищення в повітрі домішок діоксиду азоту становило від 1,06 до 1,75 у кратності ГДК, формальдегіду - від 1,04 до 1.5. Зокрема, формальдегід потрапляє у повітря з викидами автотранспорту, хімічних підприємств, підприємств по виготовленні полімерних меблів. Формальдегід внесений в список канцерогенних речовин, володіє токсичністю, негативно впливає на генетичний матеріал, репродуктивні органи, дихальні шляхи, очі, шкіру. Надає сильну дію на центральну нервову систему.

Із кожним роком все більший питомий внесок в забруднення довкілля вносить автотранспорт. Забруднення навколишнього середовища автотранспортом є одним з найбільш небезпечних для здоров'я людини, бо вихлопні гази надходять у приземний шар повітря, звідки утруднене їх розсіювання: до того ж будинки жилих кварталів, які знаходяться поряд з автомагістралями, є свого роду екраном для вловлювання забруднювачів.

Із вихлопними газами автомобілів в атмосферне повітря надходять такі отруйні речовини, як свинець, чадний газ, оксид азоту і сірки, бенз(а)пірен. Вони викликають захворювання верхніх дихальних шляхів, серцево-судинної системи, різні онкопаталогії. Тому в гідрометцентрі рекомендують жителям міста не затримуватись на тротуарах вулиць, переповнених транспортом, особливо молодим мамам з малими дітками, оскільки на рівні дитини знаходиться найбільша кількість токсичних речовин. Для прогулянок у місті використовувати місця, віддалені від автомагістралей. Частіше бувати в парках та скверах. Вихідні погожі дні краще проводити за межами міста.

Для водопостачання м. Хмельницького питна вода видобувається із 20 артезіанських свердловин Чернелівської ділянки Хмельницького родовища підземних вод. Інші 5 ділянок, такі як «Кудрянка», «Центральна» «Західна», «Південна» та «Шаровечка» знаходяться в резервному режимі. Якість води за основними показниками відповідає діючим в Україні нормативам ДСНіП 2.2.4.171-10 «Вода питна») з дозволеними

Мінохорони здоров'я відхиленнями по вмісту заліза, аміаку, жорсткості, які є переважно природного походження. Запаси підземних вод перезатверджені у 2019 році та становлять 65 753 м³/добу (категорія А + Б).

Основні показники використання і відведення води в місті Хмельницькому
(статистичні дані)

	2015	2016	2017	2018	2019
Використано свіжої води, млн.м.куб	14,0	13,6	13,9	13,8	13,6
у тому числі на :					
виробничі потреби	2,8	2,9	2,7	2,8	2,8
питні і санітарно-гігієнічні потреби	11,2	10,7	11,1	10,9	10,9
Загальне водовідведення				16,7	17,41

Усереднена інформація щодо якості питної води в м. Хмельницькому
за період 2015 — 2019 роки (дані МКП «Хмельницькводоканал»)

Якість питної води		
Частка проб питної води в місті, що не відповідає нормам якості питної води, в т.ч.	% від загальної кількості проб	7,1
за фізико-хімічними показниками	% від загальної кількості проб	6,5
за бактеріологічними показниками	% від загальної кількості проб	0,6
у системах централізованого водопостачання за санітарно-хімічними показниками	% від загальної кількості проб	0,23
у системах централізованого водопостачання за бактеріологічними показниками	% від загальної кількості проб	0

До найбільших поверхневих водних об'єктів, що розташовані на території Хмельницької міської територіальної громади, відносяться: річка Південний Буг, декілька малих річок – приток Південного Бугу: річки Самець (Кудрянка), Плоска, Вовк. В межах села Бахматівці є 2 стави загальною площею до 160 га, які перебувають в оренді та декілька великих озер.

На території міста Хмельницького розташовано декілька великих водойм різного типу. Це річка Південний Буг, її притоки - річки Плоска, Кудрянка, озеро в мікрорайоні Озерна, ставки в мікрорайонах Дубове та Ружична і безліч малих (струмки, потічки, ставки). Для кожної водойми характерні свої гідрологічні характеристики та антропогенне навантаження різного ступеня інтенсивності.

Контроль за якістю та спостереження за станом забруднення поверхневих вод здійснюють: Регіональний офіс водних ресурсів у Хмельницькій області, Хмельницький обласний центр з гідрометеорології, Державна установа «Хмельницький обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України», Державна екологічна інспекція в Хмельницькій області, МКП «Хмельницькводоканал».

За даними спостережень вміст забруднюючих речовин, які потрапляють у поверхневі водні об'єкти, щороку зростає. Ймовірною причиною забруднення являється зношеність існуючих очисних споруд, каналізаційних мереж, відсутність очисних споруд зливових вод, забудова водоохоронних зон та водно-болотних угідь (очищення поверхневих стоків перед попаданням в річку відбувалось за рахунок водно-болотної рослинності).

Із зворотними водами у водні об'єкти потрапляють такі забруднюючі речовини, як азот амонійний, сульфати, нітрати, синтетичні поверхнево-активні речовини, фосфати та ін. Активне використання населенням в побуті хімічних миючих засобів створює труднощі при здійсненні очистки стічних вод на очисних спорудах повної біологічної очистки.

Струмки, потічки, канали, які знаходяться на території міста, потребують покращення санітарного стану берегової лінії, ліквідації надходження неочищених стоків із неканалізованих територій міста, оскільки вони є джерелами забруднення басейну річки Південний Буг.

Аналізуючи результати спостережень рівня забруднення річки Південний Буг за останні роки, (проби відбирались у двох створах річки Південний Буг: 0,1-0,7 км вище від межі міста та 0,5-0,7 км нижче межі міста) спостерігається тенденція зростання таких забруднюючих речовин, як азот амонійний, азот нітритний, залізо загальне, сполуки міді та марганцю.

Найвищий вміст забруднюючих речовин спостерігався у створі - 1 км нижче міста Хмельницького. Показник БСК₅ перевищував ГДК для водойм рибогосподарського призначення у 2,3 рази (найвище значення зафіксовано у серпні на позначці 6,9 ГДК_{рг}). Вміст азоту амонійного в р. Південний Буг перевищував допустимі рівні рибогосподарських нормативів у 8,5 рази (найбільше значення цього показника було зафіксовано у вересні і становило 26,9 ГДК_{рг}). Вміст фенолів перевищував ГДК для водойм рибогосподарського призначення у 3,4 рази, заліза загального у 1,8 рази. Середньорічні значення концентрації нітритів у водах Південного Бугу перевищували ГДК для водойм рибогосподарського призначення у 7,1 рази. Середнє значення міді перевищувало ГДК для водойм рибогосподарського призначення у 9,2 рази. Середнє значення хрому (VI) перевищувало ГДК для водойм рибогосподарського призначення у 4,3 рази (максимальне значення - 6,3 ГДК_{рг}, спостерігалось в вересні).

Одноразові відбори проб води в річках Плоска та Кудрянка показали незначне перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин за нітритами, залізом та завислими речовинами (як для водойм рибогосподарського значення).

Разом з тим, управлінням з питань екології та контролю за благоустроєм міста постійно ведуться спостереження за вмістом кисню у поверхневих водних об'єктах. Систематичні лабораторні дослідження води в р. Південний Буг в районі міського пляжу, які проводить Хмельницький міськміжрайонний відділ ДУ «Хмельницький обласний лабораторний центр МОЗ України», свідчать про відсутність хімічного та бактеріологічного забруднення та відповідність вимогам Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 року № 173.

Джерелами та причинами забруднення ґрунтів на території міста є викиди від автотранспорту, відсутність розвинутої системи зливової каналізації, неповне охоплення садибною забудовою господарсько-фекальною каналізацією. Додаткове забруднення на території міста створюють несанкціоновані стихійні сміттєзвалища, на ліквідацію яких залучаються бюджетні кошти.

8. Діючі екологічно спрямовані загально-державні та регіональні Програми:

- Програма охорони навколишнього природного середовища Хмельницької області на 2021-2025 роки (рішення Хмельницької обласної ради від 08 квітня 2021 року № 43-4/2021);

- Програма охорони довкілля Хмельницької міської територіальної громади на 2021-2025 роки (рішення сесії Хмельницької міської ради від 21.04.2021 №69);

- Програма поводження з побутовими відходами «Розумне Довкілля. Хмельницький» на 2021-2022 роки (рішення другої сесії Хмельницької міської ради від 23.12.2020р. №67);

9. Рішенням тридцять четвертої сесії Хмельницької міської ради від 09.10.2019 року № 37 затверджена схема екологічної мережі міста Хмельницького.

Екологічна мережа м. Хмельницького інтегрується в регіональну екомережу та забезпечує її цілісність, а також є невід'ємною частиною Національної екологічної мережі України та Загальноєвропейської екомережі.

Структуру мережі складають природні ядра та екокоридори національного, регіонального й місцевого рівнів.

На території міста Хмельницького відмічено 10 екокоридорів різних рівнів:

один національного рівня – Південнобузький екокоридор;

три – регіонального рівня: Північний, Плоскирівський, Кудрянський екокоридори;

шість локального рівня: екокоридор – «Лезнівський струмок», Південо-Західний екокоридор, Південний екокоридор, екокоридор «Дачі Дубово», Старосадівський екокоридор, Книжковецький екокоридор..

Виділено 6 природних ядер – центрів біорізноманіття: з них 5 регіонального: дендропарк Поділля, «парк ім. М.Чекмана», «Прибузьке», «Гречанський ліс», Ботанічний сад, та одне ядро локального рівня – «Ветеранський ліс»

Базою для формування місцевої екомережі стала мережа природно-заповідних територій та об'єктів Хмельницької області. Екокоридори і ядра виділені в межах річкових долин та зелених зон, що є необхідною умовою їх захисту, забезпечення обміну генетичним матеріалом, збереження міграційних шляхів для рослин і тварин.

Загальна площа екологічної мережі міста Хмельницького становить 1234,83 га, що складає 11,54 % від загальної площі міста . Загальна довжина екокоридорів екомережі становить 59,16 км.

Зведена схема формування екомережі України, регіональні та місцеві схеми формування екомережі мають бути основою для розроблення усіх видів проектної документації при здійсненні землеустрою, розробці містобудівної документації, а також здійсненні господарської та іншої діяльності.

Збереження місцевої екомережі сприятиме збалансуванню природокористування, підтриманню динамічної рівноваги між природними та антропогенними ландшафтами на території міста, покращенню умов життя людини.

Регіональна екомережа Хмельницької області створена на підставі результатів багаторічних досліджень біотичного й ландшафтного різноманіття області, які проводили різні дослідники.

Регіональна екомережа Хмельниччини добре вписується у схеми національної і транснаціональної екомереж. По території області проходять три національні екокоридори. Ієрархічну структуру мережі складають природні ядра та екокоридори національного, регіонального й місцевого рівнів. На території Хмельниччини виділено 15 природних ядер: 3 національного, 5 регіонального, 7 місцевого рівнів. Їх сполучають три екокоридори 69 національного (один широтний – Галицько-Слобожанський лісостеповий і два меридіальних – Південнобузький та Дністровський), 5 – регіонального (Малополіський, Горинський, Случанський, Збручанський, Калюсько-Ровецький) та 3 – місцевого (Хоморський, БужоцькоБузько-Вовксько-Смотрицький, Ушицький) рівнів.

Проаналізовано поширення та охорона рідкісних видів рослин, тварин та рідкісних рослинних угруповань на територіях природних ядер вздовж екокоридорів.

Найвищою концентрацією біорізноманіття характеризуються природні ядра, що знаходяться на півдні (національний природний парк «Подільські Товтри», ландшафтні заказники «Дністровський» та «Калюський»), півночі (національний природний парк «Мале Полісся») та в центральній частині області (проектований національний природний парк «Верхнє Побужжя»).

Виділено 3 відновлювальні території: Новокриворудківсько-Поляхівська, Жицинецька, Нетішинська.

Особливістю пропонованої схеми екомережі є деталізація внутрішньої структури одного з формальних природних ядер, створеного на основі національного природного парку «Подільські Товтри». Особливості просторової структури цього парку не дають

підстав розглядати його як цілісне ядро екомережі. Тому, у його складі виділені локальні ключові та сполучні території, що дає можливість оцінити його особливу роль у збереження біорізноманіття, ландшафтних засад його формування й подальшого розвитку. Території парку, що не включені до локальних елементів екомережі, доцільно розглядати як відновні та буферні території у складі регіональної екологічної мережі.

Концепція екомережі пов'язує природоохоронну діяльність з функціонуванням різних секторів народного господарства (промислового, аграрного, лісогосподарського, туристичного тощо) і є основним елементом сталого розвитку.

Формування регіональної екомережі сприятиме збалансуванню природокористування, підтриманню динамічної рівноваги між природними та антропогенними ландшафтами в регіоні, покращенню умов життя людини.

Додатки : на __14__ арк. в __1__ прим.;
в електронній формі (файли) - _7_ од.

З повагою,
начальник управління

Олександр ЛУКОВ

Наталя Сибіга 65-65-90

Перелік виробничих об'єктів, розташованих на території міста Хмельницького, та розміри санітарно-захисних зон від них

№ з/п	Об'єкти	Вид діяльності	Адреса	СЗЗ, санітарні розриви, м
1	ДП "Новатор"	гальванічне виробництво	вул. Тернопільська, 17	300
2	ПАТ "Укрелектроапарат" (гальванічне виробництво)	вул. Чорновола, 120	300
3	ТОВ "Трансформатор сервіс"	виробництво трансформаторів електричних	прс. Миру, 101 Б	100
4	ТОВ "Укрелком ЛТД"	виробництво трансформаторів	вул. Пілотська, 77 Б	100
5	ТОВ "Валон - А"	виробництво трансформаторних підстанцій	вул. Гарнізонна, 9	100
6	ПВКФ "Бджілка"	виробництво прес-форми для термопластавтоматів	вул. 3-тя Нова, 70/1	100
7	ТОВ "Полімермаш"	ремонт і модернізація термопластавтоматів	вул. Курчатова, 6/5	100
8	ТОВ "Тін-Імпекс"	виробництво алюмінієвих ливарних сплавів	вул. Курчатова, 120 А	100
9	ТОВ "Європа - Експорт плюс"	виробництво ливарних сплавів	вул. Чорновола, 88	100
10	Хмельницька філія ТОВ "Арсенал-центр"	виробництво металевих будівельних конструкцій	вул. Курчатова, 8	100
11	ТОВ "СтильАрт.УА"	виробництво металевих будівельних конструкцій	вул. Трудова, 6/1 А	100
12	ТОВ "Валдер"	виробництво бетонозмішувального обладнання	вул. Курчатова, 8	100
13	ПАТ "Термопластавтомат"	виробництво машин і устаткування загального призначення	вул. Курчатова, 8	100

№ з/п	Об'єкти	Вид діяльності	Адреса	СЗЗ, санітарні розриви, м
14	ТОВ "Укрелектрокомплект"	виробництво електророзподільної та контрольної апаратури	вул. Молодіжна, 26	100
15	ПАТ завод "Нева"	виробництво електричних побутових приладів	вул. Курчатова, 6	100
16	ТОВ "Проскурів - термо"	виробництво апаратів для опалення та гарячого водопостачання	вул. Курчатова, 8/10 А	100
17	ПАТ завод "Темп"	виробництво металопродукції виробничо-технічного призначення, сільськогосподарська техніка	прс. Миру, 99/101	50
18	ТОВ "Дювельсдорф Україна"	виробництво сільськогосподарської техніки	вул. Курчатова, 8/4 Е	300
19	ТОВ "Р.І.Н.О"	виробництво сільськогосподарської техніки	вул. Чорновола, 88	300
20	ПАТ завод "Строммашина"	виробництво обладнання технологічної лінії для заводів по виробництву цегли, обладнання для первинної переробки льону	прс. Миру, 42	300
21	ТОВ "Компанія Укрінтек"	виробництво інструментів і обладнання для вимірювання, дослідження та навігації	вул. Трудова, 9	100
22	ПАТ "Хмельницький завод КПУ" Пригма - Прес"	проектування та виробництво устаткування для виготовлення виробів з дроту	вул. Правди, 6	100
23	ПрАТ по технічній експлуатації і сервісу молочного обладнання "Тесмо-М"	виробництво, експлуатація і сервіс молочного обладнання	вул. Кооперативна, 3/1	100

№ з/п	Об'єкти	Вид діяльності	Адреса	СЗЗ, санітарні розриви, м
24	ТОВ НВФ "Адвісмаш"	виробництво запасних частин до обладнання цукрової промисловості	вул. Чорновола, 88	100
25	ТОВ "Нейл"	виробництво цвяхів європейських стандартів	вул. Красовського, 64	100
26	ТОВ "Санте"	виробництво причепів	вул. Тернопільська, 13	50
27	ТОВ "ТД "Хмельницькхліб"	виробництво хлібобулочних виробів	вул. Тернопільська, 8	50
28	ДП агрофірми "Проскурів" фірма "Проскурів-хліб"	виробництво хлібобулочних виробів	вул. Старицького, 1	50
29	ТОВ "ТМ Насолода"	виробництво кондитерських виробів	вул. Курчатова, 6/5	50
30	ТОВ "Хмельницька кондитерська фабрика "Кондфіл"	виробництво кондитерських виробів	вул. Шевченка, 69	50
31	ТОВ "Хмельницький зернопродукт"	виробництво круп	вул. Заводська, 53	100
32	ПрАТ "Хмельницька макаронна фабрика"	виробництво макаронних виробів	вул. М. Кропивницького, 7	50
33	ПрАТ "Маслосирбаза"	виробництво молока та молочних продуктів	вул. Кооперативна, 3	50
34	ТОВ "Проскурів - Агро"	виробництво м'ясних виробів	вул. Красовського, 6	100
35	ТОВ "Проскурів м'ясо"	виробництво м'ясопродуктів	вул. Верейського, 45/3	100
36	ТОВ "Продінвест"	виробництво рибопродуктів	вул. Гарнізонна, 6 А	50
37	ТОВ "Інтерпродсервіс"	виробництво риби та рибопродуктів	вул. Тушикова, 1	50
38	ПП "Балтіка"	виробництво риби та рибопродуктів	вул. Красовського, 6	50
39	ПАТ "Хмельницький обласний пивзавод"	виробництво пива	вул. Чорновола, 24	50
40	ПП "Рудпол"	виробництво мінеральних вод та інших безалкогольних напоїв	вул. Кам'янецька, 257	50

№ з/п	Об'єкти	Вид діяльності	Адреса	СЗЗ, санітарні розриви, м
41	ТОВ "Хмельницька універсальна компанія"	виробництво мінеральних вод та інших безалкогольних напоїв	вул. Козацька, 55	50
42	ТОВ "Взутекс"	виробництво взуття	прс. Миру, 69	50
43	КП "Хмельницька фабрика індивідуального пошиття взуття"	виробництво взуття	вул. Володимирська, 74	50
44	МПП "Схід"	виробництво взуття	вул. Трудова, 5/3	50
45	ТОВ "Літма"	виробництво взуття	вул. Чорновола, 174/6	100
46	ПП "Гофра"	виробництво взуття	вул. Курчатова, 8/8 Б	50
47	ПП "Кредо"	виробництво взуття	прс. Миру, 69	50
48	ПП "Ніке"	виробництво одягу	вул. Гагаріна, 37/2	50
49	ПВКП "Авіню"	виробництво одягу	вул. П. Мирного, 25	50
50	ПП "Леон-стиль"	виробництво одягу	вул. Чорновола, 174/8	50
51	ТОВ "Хмельничанка"	виробництво одягу	вул. Кам'янецька, 173	50
52	ПП "Афродіта - Альфа"	виробництво верхнього одягу	вул. Паркова, 6/1, кв. 45	50
53	ТОВ "Хмельницьклегпром-плюс"	виробництво швейних виробів	вул. С. Бандери, 28	50
54	ТОВ ТПП "Універсал"	виробництво швейних виробів	вул. Правди, 6/1	50
55	ПФ "Імунітет"	виробництво трикотажних виробів	вул. Будівельників, 22/1	50
56	ТОВ "Карат"	виробництво килимів та килимових виробів	вул. Чорновола, 88/8	50
57	ТДВ "Хмельницькзалізобетон"	виробництво будівельних матеріалів	вул. Чорновола, 31	100
58	КП "Хмельницький комбінат будівельних матеріалів"	виробництво будівельних матеріалів	вул. Курчатова, 16	100
59	ТОВ "Будкомплект"	виробництво будівельних матеріалів	вул. М. Кропивницького, 3	100

№ з/п	Об'єкти	Вид діяльності	Адреса	СЗЗ, санітарні розриви, м
60	ТОВ "Будматеріал"	виробництво будівельних матеріалів	вул. Міцкевича, 33	100
61	Хмельницький підрозділ ТОВ "Завод гідроарматури"	виробництво будівельних матеріалів	вул. Курчатова, 118	300
62	ПФ "Вуд"	виробництво дерев'яних будівельних конструкцій та столярних виробів	вул. Тернопільська, 19	100
63	ПТ "Листопад"	виробництво дерев'яних будівельних конструкцій та столярних виробів	прс. Миру, 69	100
64	ТОВ "Деймос"	виробництво інших дерев'яних будівельних конструкцій і столярних виробів	вул. Курчатова, 8/1	100
65	ТОВ "Мрія Забудовника"	виробництво будівельних виробів з пластмас	вул. Чорновола, 31/1	100
66	ПП "Гринь"	виробництво будівельних виробів із пластмас	вул. Пілотська, 77/5	100
67	ПП "Віконні системи ЕМ"	виробництво будівельних виробів із пластмас	вул. Гарнізонна, 26 А	100
68	ПП "Нові технології"	виробництво будівельних виробів із пластмас	вул. Лікарняна, 3/1	100
69	ТОВ "Веснянка"	виробництво метало пластикових вікон	вул. Шевченка, 55	100
70	ПНВП "Корпускула"	виробництво добавок до будівельних сумішей, металопластикових вікон	вул. Кам'янецька, 161	100
71	ПрАТ видавництво "Поділля" Корпоративне підприємство ДАК"Укрвидавтополіграфія"	видавнича справа	пр. Миру, 59	100

№ з/п	Об'єкти	Вид діяльності	Адреса	СЗЗ, санітарні розриви, м
72	ПАВФ "Інтрада"	виробництво поліграфічної продукції	вул. Курчатова, 6	50
73	ТОВ "Тріада-М"	виробництво поліграфічної продукції	вул. Грушевського, 39	50
74	ТОВ "Ена ЛТД"	виробництво поліграфічної продукції	вул. Героїв Майдану, 54	50
75	ПП "Приватна друкарня"	виробництво поліграфічної продукції	вул. Тернопільська, 17/2 А	50
76	ТОВ "Поліграфіст - 2"	виробництво картонної упаковки та поліграфічної продукції	вул. Курчатова, 8	50
77	ТОВ "Грасс"	виробництво гофрованого картону, паперової та картонної тари	вул. Довженка, 4/7	50
78	ПрАТ виробнича компанія "Ера"	виробництво тари та упаковки, транспортні послуги	вул. Трудова, 6/2	50
79	ТОВ "СНЕ.Т"	виробництво фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастик	вул. Тернопільська, 17/2 А	100
80	ТДВ Управління виробничо-технологічної комплектації "Хмельницькбуд"	виробництво металевих виробів, оптовоторгівля металопрокатом	вул. Курчатова, 117	50
81	ТДВ "Хмельницький завод будівельних матеріалів"	виробництво цегли керамічної	вул. Кам'янецька, 161	100
82	Відокремлений підрозділ ДТ ГО "Південно-Західна залізниця" Хмельницький завод залізобетонних конструкцій	функціонування інфраструктур изалізничного транспорту	вул. Курчатова, 108	100
83	ТОВ НВП "Віднова"	ремонт і технічне обслуговування машині устаткування промислового призначення	вул. Гагаріна, 35	100
84	МКП "Хмельницькводоканал"	забір, очищення та постачання води	вул. Водопровідна, 75	50

№ з/п	Об'єкти	Вид діяльності	Адреса	СЗЗ, санітарні розриви, м
85	МКП "Хмельницьктеплокомуненерго"	енергопостачання, постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря	вул. Пересипкіна, 5	50
86	КП "Південно-Західні тепломережі"	енергопостачання, постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря	вул. Курчатова, 17/1	50
87	ХКП "Спецкомунтранс"	збирання, оброблення та видалення безпечних відходів	вул. Толстого, 1	ДСП 173-96(додаток №4)
88	ПАТ по газопостачанню та газифікації "Хмельницькгаз"	газопостачання та газифікація	пр. Миру, 41	50
89	ПАТ "Хмельницькобленерго"	енергопостачання	вул. Храновського, 11 А	50
90	ТОВ "Полі-пак"	виробництво інших виробів із пластмас	вул. Заводська, 34/3	100
91	ТОВ "Агротехмаш"	виробництво пластмас у первинних формах	вул. Толбухіна, 4	100
92	ТОВ "Сиріус Екструджен"	виробництво преформ та стретч-плівки	вул. Пілотська, 20	100
93	ТОВ "Екопласт"	виробництво товарів із полімерних матеріалів	вул. Зарічанська, 5/3	100
94	ПАТ "Втормет"	відновлення відсортованих відходів	вул. Курчатова, 109	50
95	ДП "Хмельницький державний центр науки, інновацій та інформатизації"	дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук	вул. Свободи, 36	50
96	ТОВ "Побутрадіотехніка"	ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення	вул. Прибузька, 3	50
97	Хмельницьке учбово-виробниче підприємство Українського товариства сліпих "УТОС"	виробництво канцелярської продукції	вул. Будівельників, 22	50

№ з/п	Об'єкти	Вид діяльності	Адреса	СЗЗ, санітарні розриви, м
98	ТОВ "Каскад-Холод ЛТД"	виробництво промислового холодильного та вентиляційного устаткування	вул. Виговського, 4	50
99	Державне експериментальне протезно-ортопедичне підприємство	виробництво протезно-ортопедичної продукції	вул. Чорновола, 159/1	50
100	ТОВ "Металсервіс"	демонтаж (розбирання) машин і устаткування, відновлення відсортованих відходів	вул. Чорновола, 41/2	50

**Перелік
потенційно небезпечних об'єктів Хмельницької МТГ на 2021 рік**

№ з/п	Назва підприємства	Місце знаходження	Вид небезпеки	Примітка
1.	АЗС ПАТ «Укрнафта»	м. Хмельницький, вул. Купріна, 54/1	пожежо-вибухова	
2.	АЗС ПАТ «Укрнафта»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 130	пожежо-вибухова	
3.	АЗС ПАТ «Укрнафта»	м. Хмельницький, вул. Прибузька	пожежо-вибухова	
4.	АЗС ПАТ «Укрнафта»	м. Хмельницький, Львівське шосе, 38/1	пожежо-вибухова	
5.	АЗС ПАТ «Укрнафта»	м. Хмельницький, вул. Пілотська, 12	пожежо-вибухова	
6.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, вул. Чорновола, 136/2	пожежо-вибухова	
7.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, Вінницьке шосе, 14/1	пожежо-вибухова	
8.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 10/1	пожежо-вибухова	
9.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, Львівське шосе, 25/1	пожежо-вибухова	
10.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, вул. Пр. Підпілля, 116	пожежо-вибухова	
11.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, вул. Прибузька, 9	пожежо-вибухова	
12.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, вул. Озерна, 2а	пожежо-вибухова	
13.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, Проспект Миру, 41/4а	пожежо-вибухова	
14.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, вул. Західно-Окружна	пожежо-вибухова	
15.	АГНКС ХФ ТОВ «Укртехінвестгаз»	м. Хмельницький, вул. Озерна, 15	пожежо-вибухова	
16.	АЗС ТОВ «ТД «САН ОЙЛ»	м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 13	пожежо-вибухова	
17.	ДП «УкрАвтоГаз»	м. Хмельницький, вул. Західно-Окружна, 3/1	пожежо-вибухова	
18.	ТОВ «Тін-Імпекс»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 120а	пожежо-вибухова	
19.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, вул. Прибузька, 1/1	пожежо-вибухова	
20.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, проспект Миру, 102/1	пожежо-вибухова	
21.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, проспект Миру, 63/1	пожежо-вибухова	
22.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, вул. Озерна, 8/1	пожежо-вибухова	
23.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, Старокостянтинівське шосе, 20	пожежо-вибухова	
24.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, Львівське шосе, 20/1	пожежо-вибухова	
25.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, вул. Красовського, 51	пожежо-вибухова	
26.	Киснева станція ТОВ «ЗАХІДГАЗ-СЕРВІС»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 120	пожежо-вибухова	
27.	ТДВ «Завод будівельних матеріалів»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 161	пожежо-вибухова	
28.	ТДВ «Хмельницькзалізобетон»	м. Хмельницький, вул. Чорновола, 31	пожежо-вибухова	
29.	АЗС ТОВ «ПАЛИВНО-ТОРГОВА ФІРМА «УКР-ПЕТРОЛЬ»	м. Хмельницький, вул. Віницька, 1/4	пожежо-вибухова	
30.	АГЗП ТОВ «Газ-Ресурс»	м. Хмельницький, проспект Миру, 102/3	пожежо-вибухова	
31.	АГЗП ТОВ «Газ-Ресурс»	м. Хмельницький, вул. Геологів, 1/16	пожежо-вибухова	
32.	АГЗП ТОВ «Газ-Ресурс»	м. Хмельницький, Старокостянтинівське шосе, 20	пожежо-вибухова	
33.	АГЗП ТОВ «Газ-Ресурс»	м. Хмельницький, вул. Толстого, 12	пожежо-вибухова	
34.	АЗС з АГЗП ТОВ «Авантаж-7»	м. Хмельницький, вул. Геологів, 2А	пожежо-вибухова	
35.	АЗС з АГЗП ТОВ «Євро Смарт Пауер»	м. Хмельницький, вул. Панаса Мирного, 5/1	пожежо-вибухова	
36.	АЗС з АГЗП ТОВ «Євро Смарт Пауер»	м. Хмельницький, пр. Миру, (район телевежі)	пожежо-вибухова	
37.	АЗС з АГЗП ТОВ «Євро Смарт Пауер»	м. Хмельницький, вул. Трудова, 9/3	пожежо-вибухова	
38.	АЗС ТОВ «Альянс-Холдинг»	м. Хмельницький, вул. Красовського, 37	пожежо-вибухова	
39.	АЗС ТОВ «Альянс-Холдинг»	м. Хмельницький, Львівське шосе, 36	пожежо-вибухова	
40.	АЗС ТОВ «Альянс-Холдинг»	м. Хмельницький, вул. Трудова, 11	пожежо-вибухова	

41.	АЗС ТОВ «Вест Петрол Маркет»	м. Хмельницький, вул. Західно-Окружна, 5/2	пожежо-вибухова	
42.	АЗС ТОВ «Вест Петрол Маркет»	м. Хмельницький, Старокостянтинівське шосе, 2/1н	пожежо-вибухова	
43.	АЗС ТОВ «Вест Петрол Маркет»	м. Хмельницький, вул. Вінницька, 2/2	пожежо-вибухова	
44.	АЗС ТОВ "АЙВОР"	м. Хмельницький, вул. Трудова, 4	пожежо-вибухова	
45.	АЗС ТОВ "АЙВОР"	м. Хмельницький, вул. Садова, 1/2	пожежо-вибухова	
46.	ПрАТ «Хмельницька маслосирбаза»	м. Хмельницький, вул. Кооперативна, 3	хімічно	
47.	ПАТ «Хмельпиво»	м. Хмельницький, вул. В.Чорновола, 24	пожежо-вибухова	
48.	Хмельницьке відділення АТ «Хмельницькгаз»	м. Хмельницький, проспект Миру, 41	пожежо-вибухова	
49.	ГНП та АГЗП Хмельницької дільниці ДП «Пропан»	м. Хмельницький, проспект Миру, 40	пожежо-вибухова	
50.	Котельня Хмельницького РЕМ АТ «Хмельницькобленерго»	м. Хмельницький, вул. Свододи, 57	пожежо-вибухова	
51.	АГЗП ВКПП «Явір-Транс»	м. Хмельницький, вул. Пілотьська, 14	пожежо-вибухова	
52.	Управління (територія майстерні) АТ «Хмельницькобленерго»	м. Хмельницький, вул. Храновського, 11А	пожежо-вибухова	
53.	ТОВ «Сіріус Екстружен»	м. Хмельницький, вул. Пілотьська, 20	пожежо-вибухова	
54.	Виробнича база МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Пересипкіна, 5	пожежо-вибухова	
55.	ЦТП МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Пересипкіна, 5	пожежо-вибухова	
56.	ЦТП МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Толбухіна, 2	пожежо-вибухова	
57.	ЦТП МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Чорновола, 122/2	пожежо-вибухова	
58.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Проскурівського підпілля, 25	пожежо-вибухова	
59.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Купріна, 54	пожежо-вибухова	
60.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Пилипчука, 41	пожежо-вибухова	
61.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Пілотьська, 1	пожежо-вибухова	
62.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Франка, 15/2	пожежо-вибухова	
63.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Пересипкіна, 5	пожежо-вибухова	
64.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Сковороди, 11	пожежо-вибухова	
65.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Купріна, 12	пожежо-вибухова	
66.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Прибузька, 6/1-В	пожежо-вибухова	
67.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Проскурівська, 65	пожежо-вибухова	
68.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Проскурівська, 66	пожежо-вибухова	
69.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Соборна, 69	пожежо-вибухова	
70.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, пров. Проскурівський, 1	пожежо-вибухова	
71.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Паркова, 4	пожежо-вибухова	
72.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Зарічанська, 2/1	пожежо-вибухова	
73.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Пілотьська, 1 (модульна)	пожежо-вибухова	
74.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Прибузька, 36	пожежо-вибухова	
75.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Свободи, 22 (друга черга)	пожежо-вибухова	
76.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Зарічанська, 6/4-Б	пожежо-вибухова	
77.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Зарічанська, 12/1-Б	пожежо-вибухова	

78.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Верхня Берегова, 7	пожежо-вибухова	
79.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 161	пожежо-вибухова	
80.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 3	пожежо-вибухова	
81.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 159г	пожежо-вибухова	
82.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Майборського, 5	пожежо-вибухова	
83.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Горбанчука, 1	пожежо-вибухова	
84.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 46/1	пожежо-вибухова	
85.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 48/1	пожежо-вибухова	
86.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Свободи, 44	пожежо-вибухова	
87.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 63	пожежо-вибухова	
88.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 82	пожежо-вибухова	
89.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. М. Трембовецької, 51/1	пожежо-вибухова	
90.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Заводська, 55/17	пожежо-вибухова	
91.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Водопровідна, 48	пожежо-вибухова	
92.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. С. Бандери, 32/1	пожежо-вибухова	
93.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Зарічанська, 30	пожежо-вибухова	
94.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, Проспект Миру, 99/101	пожежо-вибухова	
95.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Північна, 2	пожежо-вибухова	
96.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Північна, 121	пожежо-вибухова	
97.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. С. Бандери, 24	пожежо-вибухова	
98.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Свободи, 3/1	пожежо-вибухова	
99.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Свободи, 22	пожежо-вибухова	
100.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Свободи, 19	пожежо-вибухова	
101.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Завадського, 5	пожежо-вибухова	
102.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Інститутська, 15/1	пожежо-вибухова	
103.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Чорновола, 180	пожежо-вибухова	
104.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Гарнізонна, 4	пожежо-вибухова	
105.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 164	пожежо-вибухова	
106.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 257/1Б	пожежо-вибухова	
107.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Чорновола, 122/2	пожежо-вибухова	
108.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Карбишева, 6	пожежо-вибухова	
109.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. М. Гречка, 10/1	пожежо-вибухова	
110.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Трудова, 11	пожежо-вибухова	
111.	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 8/1г	пожежо-вибухова	

112	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Північна, 2	пожежо-вибухова	
113	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Хотовицького, 4/1	пожежо-вибухова	
114	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 14/3	пожежо-вибухова	
115	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Молодіжна, 2	пожежо-вибухова	
116	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Ричко, 1	пожежо-вибухова	
117	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Будівельників, 22	пожежо-вибухова	
118	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Міцькевича, 48 а	пожежо-вибухова	
119	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Північна, 111	пожежо-вибухова	
120	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 7	пожежо-вибухова	
121	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Молодіжна, 15/1	пожежо-вибухова	
122	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Житецького, 22	пожежо-вибухова	
123	АГЗП ТОВ «ПРОКАР»	м. Хмельницький, вул. Західно-Окружна	пожежо-вибухова	
124	АГЗП ТОВ «ПРОКАР»	м. Хмельницький, вул. Трудова, 7/3	пожежо-вибухова	
125	АЗС ТОВ «Люкс-Рейзн»	м. Хмельницький, вул. Чорновола, 165	пожежо-вибухова	
126	ТОВ «Завод Гідроарматури»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 188/5Б	хімічно	
127	АГЗП ТОВ «ГАЗ-ЛАЙН 1»	м. Хмельницький, вул. Озерна, 9/2	пожежо-вибухова	
128	АЗС ПП «ОІЛ ТРЕЙД ЗАХІД»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 18	пожежо-вибухова	
129	АЗС ПП «ОІЛ ТРЕЙД ЗАХІД»	м. Хмельницький, вул. Красовського, 31/1	пожежо-вибухова	
130	АЗС ТОВ «Смарт-Ойл»	м. Хмельницький, вул. Трудова, 4б	пожежо-вибухова	
131	АЗС ТОВ «Смарт-Ойл»	м. Хмельницький, вул. С. Бандери, 69	пожежо-вибухова	
132	АЗС ТОВ «К. НАФТА»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 14	пожежо-вибухова	
133	АЗС ТОВ «НК НАФТО ТРЕЙД»	м. Хмельницький, вул. Заболотна, 86/2	пожежо-вибухова	

Хімічно: 2 - ТОВ «Завод Гідроарматури», ПрАТ «Хмельницька маслосирбаза»

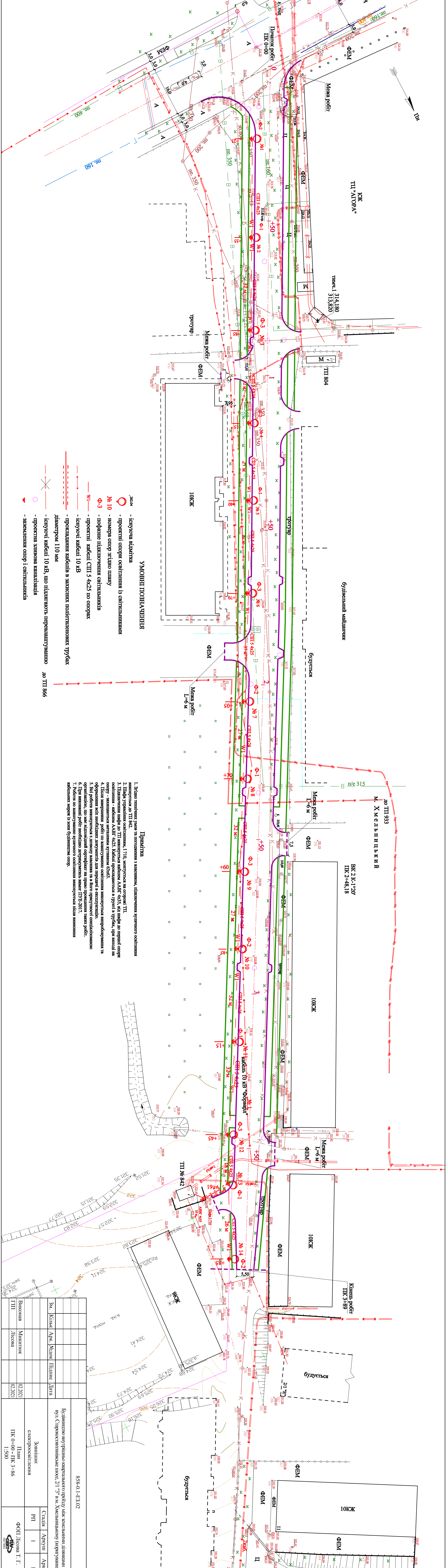
Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду міста

	Назва території чи об'єкта ПЗФ	Категорія, тип	Площа, га ¹	Місце розташування території чи об'єкту ПЗФ	Рішення, згідно з яким створено (змінено) дану територію чи об'єкт ПЗФ
1	Липа звичайна	пам'ятка природи, ботанічна	0,02	вул. Грушевського, 64	Рішення обласного виконавчого комітету (далі ОВК) №213 від 14.07.1977
2	Алея каштана кінського	пам'ятка природи, ботанічна	0,5	Розташований на території ВАТ «Хмельницький обласний пивзавод»	Рішення ОВК № 213 від 14.07.1977
3	Бук червоний	пам'ятка природи, ботанічна	0,01	вул. Гагаріна, 5	Рішення ОВК №358-р від 22.10.1969
4	Бук червоний	пам'ятка природи, ботанічна	0,01	вул. Героїв Майдану, 24	Рішення ОВК №358-р від 22.10.1969
5	Горіх чорний	пам'ятка природи, ботанічна	0,02	вул. Пилипчука, 5	Рішення ОВК №213 від 14.07.1977
6	Парк ім. Чекмана	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва	140,45	вул. Котовського	Виконком обласної ради депутатів трудящих від 05.05.1975 № 132. Зміна назви та розширення площі прийнято рішенням обласної ради від 16.12.1998 року №13. Зміна назви прийнята рішенням обласної ради від 18.11.2009 №20-24/2009
7	Заріччя	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва	4,3 (25)	вул. Свободи	Рішення 11 сесії облради від 30.03.2004 №22-11/2004
8	Сквер ім. Т.Г. Шевченка	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва	4,7 (25)	вул. Грушевського	Створено рішенням 16 сесії обласної ради від 04.04.2001 №10, розширений рішенням 22 сесії обласної ради від 21.03.2002 №11
9	Дендропарк «Поділля»	дендропарк	36,3295 (30)	на перетині проспекту Миру та вулиці Старокостянтинівське шосе	Розпорядження виконкому обласної ради депутатів трудящих від 30.01.1969 № 72-р. Змінено категорію рішенням сесії обласної ради від 11.07.2007 № 23-9/2007

¹ У дужках наведений радіус охоронної зони, метри

	Назва території чи об'єкта ПЗФ	Категорія, тип	Площа, га ¹	Місце розташування території чи об'єкту ПЗФ	Рішення, згідно з яким створено (змінено) дану територію чи об'єкт ПЗФ
10	Ботанічний сад Хмельницького національного університету	ботанічний сад	2,21 (25)	вул. Інститутська (територія Хмельницького національного університету)	Рішення 24-ї сесії обласної ради від 18.11.2009 р. № 20-24/2009
11	Дендрологічний парк місцевого значення «Юннатівський»	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва	2,06	пров. Шкільний, 8 м. Хмельницький	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
12	«Сад Григорія Сковороди»	пам'ятка природи, ботанічна	0,1914	вул. Ярослава Мудрого, 2 м. Хмельницький	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
13	«Сквер імені Кузьми Скрябіна»	пам'ятка природи, ботанічна	0,0833	вул. Гагаріна, на території Хмельницької обласної філармонії м. Хмельницький	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
14	«Сквер імені Володимира Івасюка»	пам'ятка природи, ботанічна	0,1907	вул. Кам'янецька, (між будівлею Хмельницької обласної філармонії та вул. Кам'янецькою)	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
15	«Сквер пам'яті героїв та жертв Чорнобиля»	пам'ятка природи, ботанічна	0,2981	вул. Кам'янецька, 1 (на розі вулиць Прибузької та Кам'янецької біля пам'ятника «Героїв та жертв Чорнобиля»)	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
16	«Сквер слави»	пам'ятка природи, ботанічна	0,3438	вул. Кам'янецька, (по вул. Кам'янецькій, 111 та вул. Сковороди та Кам'янецькою)	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
17	«Прибузькі сосни»	пам'ятка природи, ботанічна	0,025	вул. Кам'янецька, 2	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
18	«Бук на Володимирській»	пам'ятка природи, ботанічна	0,001	вул. Володимирська, 74	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
19	«Тисячі сердець»	пам'ятка природи, ботанічна	0,001	вул. Володимирська, 85	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
20	«Відгомін віків»	пам'ятка природи, ботанічна	0,001	вул. Петра Болбочана, 6 м. Хмельницький	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
21	«Ясен на майдані»	пам'ятка природи, ботанічна	0,001	майдан Незалежності, 2 м. Хмельницький	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
22	«Сосни Чорні»	пам'ятка природи, ботанічна	0,01	вул. Пушкіна, 11,13 м. Хмельницький	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
	Разом		191,7558		

*- Параметри охоронної зони вказані згідно Рішення третьої сесії Хмельницької обласної ради №17 від 26.09.2002.

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

- ⊙ - існуюча відлітка
- ⊙ - проектні опори освітлення із світильниками
- №10 - номери опор відно шпалу
- Φ3 - подіфазне підключення світильників
- WI - проектні кабелі СИП 5 4x25 по опорам
- WI— існуючі кабелі 10 кВ
- - - прокладання кабелів в захисних поліетиленових трубах діаметром 110 мм
- X— існуючі кабелі 10 кВ, що підлягають перевипишуванню до ТП 866
- - - проектна зливові каналізація
- - заземлення опор і світильників

Примітка

1. Згідно технічних умов та погодження з власником, підключення будинкового освітлення виконуватися до ТП 842.
2. Шифр уривання освітлення, І710, виконуватися на опорі ТП.
3. Підключення шпала до ТП виконуватися кабелем ААВГ 4x35, від шпала до першої опори освітлення - кабелем ААВГ 4x25. Кабелі прокладатися в ґрунті в трубах, при виході на опору - захищатися металевим буганком 63x63.
4. Після завершення робіт по встановленню освітлення виконуватися випробування та оформлення акт пробних даних для передачі в експлуатацію.
5. Від роботи виконуватися з лозовою випискою та в його присутності спеціалізованої організації, що має відповідний сертифікат на право проведення таких робіт.
6. При виконанні робіт необхідно дотримуватися вимог ПУЕ-2017.
7. Робота по випишуванню будинкового освітлення виконуватися після внесення кабелівих мереж із зони будівництва опор.

Зм.	Кільк.	Арх.	Нагол.	Підпис	Дата
Виконав	ГПП	Микитюк	Лісова		02.2021
858-01-ЕЗ.02					
Будівництво внутрішнього освітлення по проекту між-заселення ділянками по вул. Старокостянтинівське шосе, 21 "Г" м. Хмельницькому (коригування)					
Зовнішнє електроосвітлення			Стаття Архуші Архуші		
План ПІК 0+00 - ПІК 3+86			РП 1 1		
1:500			ФОП Лісова Т. Г.		

На балансі МКП «Хмельницьктеплокомуненерго» станом на 01.09.2021 року – 59 котелень, 4 з яких виведено з експлуатації, а також 8 когенераційних установок.

Кількість котелень потужністю до 3 Гкал/год – 40 од., від 3 до 20 Гкал/год – 9 од., від 20 до 100 Гкал/год – 10 од.

Сумарна встановлена потужність котелень становить 615,797 Гкал/год, приєднане навантаження – 267,857 Гкал/год, протяжність теплових мереж у двотрубному вимірі – 229,228 км.

48 котелень підприємства працюють тільки на природному газі, 8 котелень на поєднанні природного газу, пелетів, тріски та сонячної енергії, 3 котельні – на пелетах та трісці.

Сумарна теплова потужність когенераційних установок – 6,10 Гкал/год.

Стисла теплотехнічна характеристика найбільш значних джерел системи теплопостачання МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»:

- котельня по вул. Зарічанській, 30. Встановлена потужність – 95,000 Гкал/год, підключена – 40,095 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 17,109 км;

- котельня по вул. Бандери, 32/1 (велика). Встановлена потужність – 62,494 Гкал/год, підключена – 32,435 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 13,891 км;

- котельня по вул. Бандери, 32/1 (мала). Встановлена потужність – 19,500 Гкал/год, підключена – 9,532 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 5,383 км;

- котельня по прс. Миру, 99/101. Встановлена потужність – 60,000 Гкал/год, підключена – 24,070 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 22,121 км;

- котельня по вул. Майборського, 5. Встановлена потужність – 46,786 Гкал/год, підключена – 18,355 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 12,018 км;

- котельня по вул. Водопровідній, 48. Встановлена потужність – 54,100 Гкал/год, підключена – 26,477 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 15,024 км;

- котельня по вул. Кам'янецькій, 46/1, 48/1. Встановлена потужність – 37,900 Гкал/год, підключена – 22,320 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 13,644 км;

- котельня по вул. Гречка, 10/1. Встановлена потужність – 31,470 Гкал/год, підключена – 15,818 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 10,376 км;

- котельня по вул. Трудовій, 11. Встановлена потужність – 23,100 Гкал/год, підключена – 12,318 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 5,231 км;

- котельня по вул. Свободи, 44. Встановлена потужність – 25,350 Гкал/год, підключена – 12,425 Гкал/год, протяжність теплових мереж опалення у двотрубному вимірі складає 13,893 км.

Начальник ВТВ

І. Тимощук

**ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ ТА НАУКИ**

вул. Грушевського, 53, м. Хмельницький, Хмельницька область, 29000
тел. приймальня (0382)79-47-26 e-mail: khmuosvita@ic.km.ua код ЄДРПОУ 02146920

від 24.06.2021 № 1644/01-18

В.о. начальника управління
архітектури та містобудування
Хмельницької міської ради
Максиму ДРУЖИНІНУ

Щодо надання інформації
для коригування Генерального
плану м. Хмельницького

Відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» та необхідністю, пов'язаної із зміною функціонального призначення окремих територій коригування (внесення змін) Генерального плану міста, надаємо інформацію згідно з додатком.

Додаток: на 14 арк.

Директор Департаменту

Надія БАЛАБУСТ

Тришасова н.о.
Стасюк Т.А.
Др. В.С.С.С.
М. Свободы

УКРАЇНА

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА
АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ**

вул. Свободи, 70 м.Хмельницький, 29000

тел.: 79-46-33, факс 72-05-96, E-mail: dagro@adm-km.gov.ua Код ЄДРПОУ: 33709631

10.06. 2021 р. № 02-02/ 946
На №1746/03-12 від 27.05.2021 року

Хмельницька міська рада
Управління архітектури та
містобудування
вул. Подільська, 10/1
м. Хмельницький, 29013

Ваш лист "Щодо надання інформації про функціонування на території міста Хмельницького та прилеглих територій (1-2 км) тваринницьких, птахівничих та інших господарств" розглянуто Департаментом в межах повноважень.

Повідомляємо, що жодним нормативно-правовим актом в Україні не передбачено звітування суб'єктами господарювання в Департамент розвитку промисловості та агропромислового комплексу Хмельницької обласної державної адміністрації щодо здійснення виробничої діяльності з виробництва продукції тваринництва, наявності чисельності поголів'я, тощо. Інформація згідно листа в Департаменті відсутня.

За інформацією про функціонування на території міста Хмельницького та прилеглих територій (1-2 км) тваринницьких, птахівничих та інших господарств для коригування Генерального плану м.Хмельницького пропонуємо звернутися до Головного управління ДПС у Хмельницькій області оскільки діяльність в тваринництві юридичних та фізичних осіб – підприємців підлягає оподаткуванню і до повноважень даного органу входить здійснення контролю за надходженням до бюджетів податків і зборів та інших платежів, тощо, або до Головного управління Держпродспоживслужби в Хмельницькій області до повноважень якого входить організація та здійснення у межах повноважень, передбачених законодавством, державного нагляду (контроль) щодо: безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, дотримання вимог санітарного законодавства за здоров'ям та благополуччям тварин, дотримання вимог щодо ідентифікації та реєстрації тварин, потужностей, на яких здійснюється вирощування, утримування, виробництво, переробка, зберігання та обіг об'єктів державного контролю, тощо.

Директор Департаменту

Василь Борилюк 79-57-13

Олег ОМЕЛЯНЮК
Управління архітектури
та містобудування
Хмельницької міської ради
"14" 06 2021 р.
Вх. № 2727

ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ІНФРАСТРУКТУРИ МІСТА
УПРАВЛІННЯ КОМУНАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ
вул. Проскурівська, 1, м. Хмельницький, 29013, тел. (0382) 65-76-76, факс 79-52-37
E-mail: zhkg@khm.gov.ua код ЄДРПОУ 03356163

від _____ № _____
на Л-26.1.02-12-21 від _____

Управління архітектури та
містобудування Хмельницької міської
ради

вул. Подільська, 10/1
м. Хмельницький, 29013

Про надання пропозицій для
коригування (внесення змін)
генерального плану м. Хмельницький

Просимо внести зміни до проєкту містобудівної документації «Коригування
(внесення змін) генерального плану м. Хмельницький», а саме:

1. Пояснювальна записка, розділ транспорт:
 - помилково записано міст через річку Південний Буг на вул. Вінницьке шосе;
 - помилково записано перехрестя з круговим рухом прс. Миру – вул. Бандери (потрібно вул. Старокостянтинівське шосе);
 - до переліку магістральних вулиць загальноміського та районного значення включені житлові вулиці;
 - не зазначено про односторонній рух на вул. Шестакова і вул. Мазура;
 - помилково зазначено про односторонній рух на вул. Проскурівській.
2. Розділ протипаводкові заходи: помилково включено вул. Довженка в перелік вулиць, де можливе підтоплення.
3. Коригування (внесення змін) Генерального плану, розділ транспорт:
 - не передбачено будівництво сучасної автостанції в центральній частині міста неподалік овочевого ринку;
 - не передбачено влаштування тунелю через залізницю на вул. Франка;
 - не врахована необхідність улаштування тунелю або шляхопроводу через залізницю на вул. Гальчевського;
 - не передбачено будівництво об'їзної дороги з автодороги Н03 на М30 з боку м. Старокостянтинова в напрямку м. Тернополя;
 - нічого за зазначено про існуючі і не планується розширення мережі пішохідних вулиць (Проскурівська, Соборна, Гагаріна, Володимирська, Проскурівського підпілля (в центрі міста);

- не передбачено приведення до норм параметри дороги з мікрорайону Книжківці на окружну дорогу в напрямку с. Шумівці;
- не включено вул. Старокостянтинівське шосе, Копистинське шосе і дорогу в бік с. Шумівці в перелік магістралей, де необхідно приведення до норм зовнішнє освітлення;
- на плані необхідно змінити напрямок головної дороги з шляхопроводу через залізницю на вул. Старокостянтинівське шосе (в бік вул. Толстого);
- необхідно вивчити питання щодо можливості улаштування шляхопроводу через залізницю на вул. Старокостянтинівське шосе у вигляді кола;
- нічого не зазначено про будівництво нових підземних і надземних пішохідних переходів та місця їх улаштування;
- помилково нанесено вул. Івана Павла II на вул. Залізничну та вул. Курчатова нанесено на залізничні колії;
- передбачити продовження вул. Свободи з розширенням до вул. Пушкіна, шляхопровід через залізницю до вул. Толстого, продовження до вул. Ранкової;
- вул. Пересипкіна з'єднати з вул. Толстого;
- демонтувати (або понизити) залізничну колію на вул. Красовського з подальшим розширенням проїзної частини та улаштуванням тротуару з велодоріжкою.

4. Розділ організація дорожнього руху:

- необхідно включити розробку комплексної схеми організації дорожнього руху;
- не зазначено конкретні місця, де необхідно впровадження світлофорного регулювання;
- відсутня пропозиція щодо розробки та впровадження автоматизованої системи керування дорожнім рухом із улаштуванням центру моніторингу;
- не враховано необхідність створення мережі велосипедних доріжок та велосипедних смуг в найближчій перспективі.

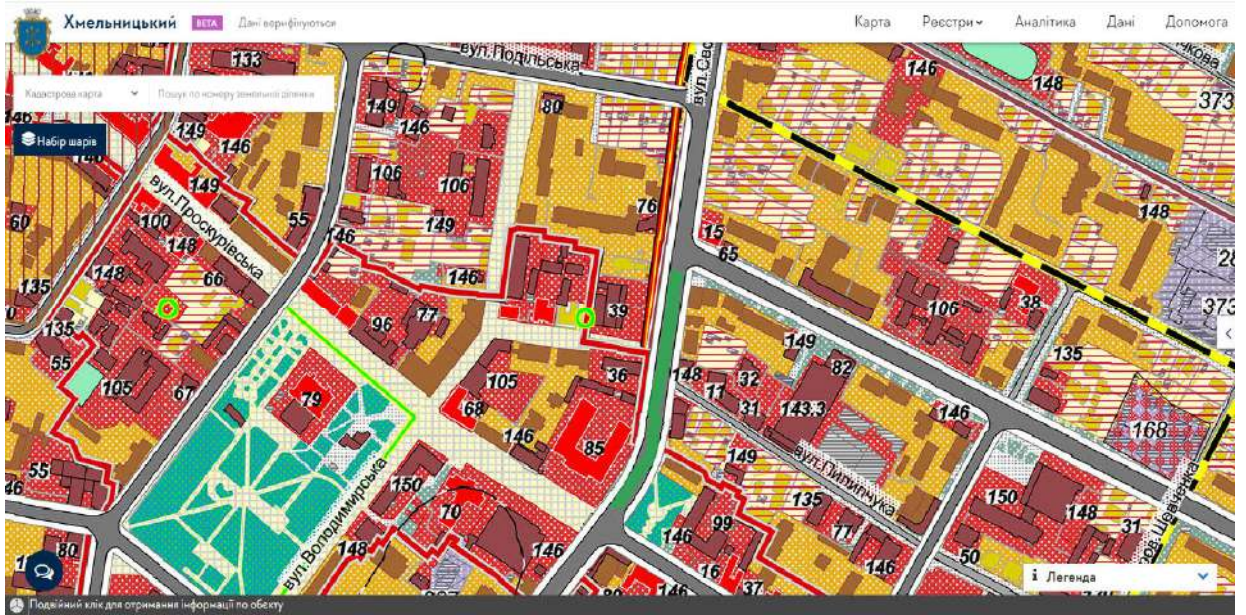
5. Електротранспорт:

- не передбачено будівництво тролейбусних ліній з вул. Красовського в мікрорайон Ракове через вул. Чорновола та вул. Пілотську;
- помилково записано щодо влаштування тролейбусної лінії на вул. Свободи, на ділянці між вул. Зарічанською та прс. Миру (повздовжній ухил більше 100 проміле);
- не передбачено улаштування шляхопроводу на вул. Свободи через вул. Зарічанську;
- необхідно вивчити можливість улаштування фунікулеру на вул. Свободи (між вул. Зарічанською і прс. Миру);
- не розглянуто пропозиції щодо можливості улаштування в місті канатної дороги;
- не зазначено місця можливого улаштування підземних і надземних пішохідних переходів через залізничні колії;
- не передбачено зміну геометричних параметрів перехрестя вул. Трудової з вул. Заводською;
- не передбачено з'єднання вул. Заводської з вулицею проєктна 8 (продовження вул. Прибузької);

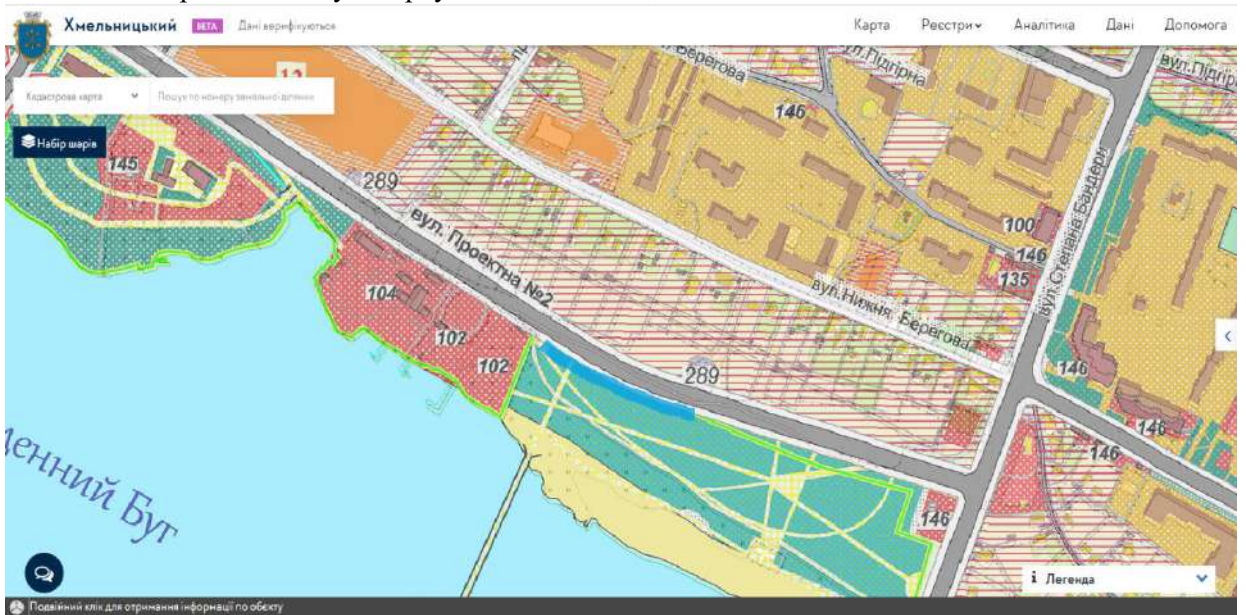
6. Не нанесено вулиці міжквартального значення:

- Пр. Миру, 74- ЗОШ №21 – Пр. Миру, 76/1 – Пр. Миру, 74;
- вул. Залізняка (дитячий садочок «Кобзарик»);
- Пр. Миру, 42 - вул. М. Мазура;
- вул. Перемоги – вул. Свободи;
- вул. Зарічанська, 8 – Пр. Миру. 80/5;
- вул. Зарічанська, 2 - Старокостянтинівське шосе, 14;
- вул. Зарічанська, 22/1 – ЗОШ №22;
- Старокостянтинівське шосе (кафе «Кармен») - Старокостянтинівське шосе, 5б;
- вул. Тернопільська – вул. Інститутська;
- вул. Молодіжна – вул. Львівське шосе;
- Пр. Миру (м-н «Сільпо») – вул. Зарічанська.

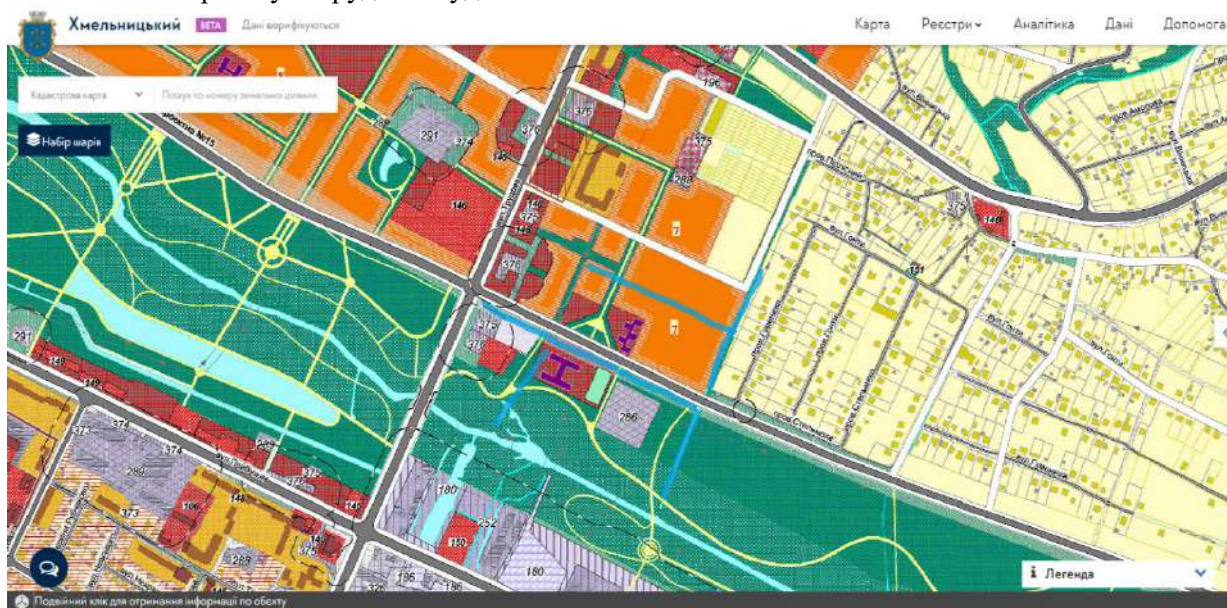
7. Відсутня зелена зона (сквер Свободи) на вул. Свободи.

8. Відсутні водовідвідні канали:
- в районі пляжу в парку «Молодіжний»;

в р-ні вул. Трудової буд. № 7/9

В. о. начальника управління

Василь КАБАЛЬСЬКИЙ

Віталій Гурський
Олександр Ковальчук 65 07 51
Тетяна Циб 65 64 62
Світлана Надаховська 65 21 34

ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ ТА НАУКИ

вул. Грушевського, 53, м. Хмельницький, Хмельницька область, 29000
тел. приймальня (0382)79-47-26 e-mail: khmuosvita@ic.km.ua код ЄДРПОУ 02146920

від 30.09.2021 № 2942/01-18
на № Л-26.1.02-8-21 від 15.09.2021
на № Л-26.1.02-12-21 від 15.09.2021

Управління
архітектури та містобудування
Хмельницької міської ради

Щодо надання інформації
для коригування (внесення змін)
генерального плану м. Хмельницького

Просимо внести зміни до проєкту містобудівної документації «Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький», а саме:

1. В назві комунальних закладів дошкільної освіти, ДНЗ змінити на ХЗДО.
2. До мережі закладів дошкільної освіти додати:
 - ХЗДО № 2 «Соколятко, пр. Шостаковича, 28-А;
 - ХЗДО № 7 «Козачок», вул. Івана Павла II, 1;
 - ХЗДО № 9 «Кобзарик», вул. Залізняка, 32;
 - Приватний ЗДО «Мої обрії», проспект Миру, 101 А;
 - Приватний ДНЗ (Центр розвитку дитини) «Казковий світ», вул. Нижня Берегова, 45а;
 - ПЗДО «Мої обрії» (Kinderly), проспект Миру, 57/4;
 - ПП «ПДНЗ «Я люблю Монтессорі»», вул. Красовського, 37/1.
3. ДНЗ № 55 «Сонечко» замінити на ХЗДО № 55 «Намистинка», НВК № 1 замінити на НВО № 1.
4. З мережі закладів дошкільної освіти вилучити Приватний НВК «Мої обрії» (проспект Миру, 57/4).
5. До мережі закладів загальної середньої освіти додати Приватний заклад «Хмельницька початкова школа "Казковий світ"», вул. Нижня Берегова, 45а.
6. З мережі закладів загальної середньої освіти вилучити Змінну ЗОШ II-III ступенів № 2 (вул. Проскурівського підпілля, 125/1).
7. В назвах комунальних закладах загальної середньої освіти внести зміни:
 - ЗОШ I-III ступенів № 1 на СЗОШ I-III ступенів № 1;
 - Спеціалізована ЗОШ I-III ступенів № 15 на Ліцей № 15 ім. О. Співачука;
 - НВК № 28 на НВО № 28;

СЕД Хмельницька міська рада IT-Enterprise
№Л-17-26-21 від 30.09.2021
Підписувач Балабуст Надія Юріївна
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000003B172F00F18C9800
Дійсний з 18.08.2021 10:22:29 по 18.08.2023 10:22:29

- Загальноосвітня санаторна школа-інтернат I-III ступенів № 2 на Хмельницький спортивний ліцей;

- НВК № 1 на НВО № 1;

- Приватний НВК «Мої обрії» на Приватний ліцей «Мої обрії»;

- Приватна ЗОШ «Гармонія» на Приватний ліцей «Гармонія»;

- Спеціалізований ліцей-інтернат поглибленої підготовки в галузі науки на Хмельницький ліцей II-III ступенів Хмельницької обласної ради.

8. З мережі закладів позашкільної освіти вилучити ДЮСШ управління освіти.

9. Змінити адресу Хмельницького міського центру туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді – вул. Хотовицького, 6.

Додатково інформуємо щодо потреби добудови діючих закладів освіти за адресами: вул. Грушевського, 72, проспект Миру, 76/1, пр. Проїзний, 7, вул. Тернопільська, 14/2 та будівництва нових закладів дошкільної, загальної середньої освіти за адресами: вул. Січових стрільців, вул. Трудова, вул. Нижня Берегова.

Директор Департаменту

Надія БАЛАБУСТ

Д О В І Д К А
для коригування Генерального плану

**видана управлінню архітектури та містобудування про розвиток
шкільних та дошкільних закладів міста Хмельницького
Діючі заклади освіти**

Тип	Адреса	Які населені пункти обслуговує	Місткість <i>(на яку кількість учнів розрахована)</i>	К-сть учнів <i>(що ходять на даний час)</i>	К-сть працюючих	Стан будівлі	Площа ділянки	Пропозиції на перспективу
Загальноосвітні школи, гімназії, ліцеї								
ЗЗСО	Курчатова, 4/3	м. Хмельницький	1251	1274	137	задовільний	26872	
ЗЗСО	вул. Володимирська, 51	Хмельницька територіальна громада	870	1182	104	задовільний	3600 м ²	
початкова школа (ЗО І ступеня)	проспект Миру, 76/6	м. Хмельницький	570	766	88	задовільний	12483 м ²	
ліцей	вул. Тернопільська 14/1	м. Хмельницький (південно-західний мікрорайон)	650	737	82	задовільний	20 185 м ²	
ЗЗСО	пров. Володимирський, 12,	м. Хмельницький	665	718	96	задовільний	1,16 га	

Гімназія II-III ступінь	проспект Миру 84/2	м. Хмельницький с. Андрійківці с. Грузевиця с. Давидківці с. Малиничі с. Олешин	840	1048	90	задовільний	17348 м ²	
ЗЗСО	вул. Івана Павла I,1	м. Хмельницький	1200	730	83	задовільний	2,5692 га	
Санаторна школа	вул. Чорновола,180	Хмельницька область	210	189	101	задовільний	5,86га	
ЗЗСО	вул. Купріна,12	м. Хмельницький	960	1289	125	задовільний	1,8758га	
	вул. Кам'янецька, 119		390				0,6169га	
Спеціальна школа	вул. Завадського, 8/1	м. Хмельницький	80	53+15 дошкільного віку	49	задовільний	4200 м ²	
ЗЗСО	вул. Перемоги,9 I, II корпус (середня та старша школа)	м. Хмельницький	1213	1733	154	задовільний	9,452 га	
	вул. Перемоги, 3/1 III корпус (початкова							

	школа							
ЗЗСО	вул. Гальчевсько го 34, вул. Пілотська 125	Хмельницький	1200	873	128	задовільний	2,0509 га	
ЗЗСО	вул. Вокзальна 16	м-н Гречани м. Хмельницького	990	1200	116	задовільний	2,7377 га	
ЗЗСО	вул. Чорновола, 155	м. Хмельницький	590	845	102	задовільний	2,92 га	-
ЗЗСО	вул. Кам'янецька, 164	Мікрорайон Ружична м. Хмельниць кого	780	571	76	задовільний	12141м ²	
Початкова школа (ЗО I ступеня)	вул. М.Мазура, 17	м. Хмельницький с.Грузевиця-2	415	581	81	задовільний	1,2247 га	
ЗЗСО (ліцей)	Проскурівс ького підпілля 125/1	м. Хмельницький	800	1000	125	задовільний	1,74 га	
ЗЗСО	вул. Грушевськ ого, 72,	м. Хмельницький	1060	1428	129	Задовільний	8142 м2	Добудова школи з метою виходу з II зміни
ЗЗСО	П.Мирного 27/1, вул. М.Залізник а 14/1	м. Хмельницький	1576	2331	230	задовільний	3,8583 га	
ЗЗСО	вул. Карбишева 6	м. Хмельницький	300 (школа) 55 (дошкільний підрозділ)	235 школа 74 (дошкільн ий)	51	задовільний; Будівля різновікової дошкільної групи – потребує капітального ремонту	0,8486 га	Побудова типової будівлі для дошкільних груп

				підрозділ)				
ЗЗСО	пр. Миру, 76/5	м. Хмельницький	780	1191	120	задовільний	1,9 га	добудова
ЗЗСО	Львівське шосе 47/4	М.Хмельницький	1176	885	85	Задовільний	1,4 га	
Спеціальна школа	вул. Гагаріна, 31	Хмельницька міська територіальна громада	110	102	51	Будівлі школи та їдальні потребують капітального ремонту	1,03 га	
ЗЗСО	вул. Спортивна, 17, провул. Проїзний, 7	м. Хмельницький	660	845	81	задовільний	10080,00 м ²	Добудова приміщення початкової школи
ЗЗСО	вул. Молодіжна , 5/1	м. Хмельницький	720	795	71	задовільний	1,7852 га	
Гімназія II-III ступінь	вул. Подільська, 111	м. Хмельницький	700	735	78	задовільний	0,55	
ліцей	вул. Проскурів ського підпілля, 89 вул. Героїв Майдану, 5	м. Хмельницький	1460	1494	137	Задовільний	0,89 га	
ЗЗСО	вул. Водопровід на 9А	м. Хмельницький	1300	1413	132	задовільний	1,84 га	
ЗЗСО	вул. Зарічанськ а 20/1	м. Хмельницький	970	1246	115	задовільний	1,7370 га	
ЗЗСО	вул. Львівське шосе, буд.	м. Хмельницький	1536	1392	134	задовільний	2,1457 га	

	47/3							
Початкова школа (ЗО І ступеня)	вул. Тернопільська, 14/2	м. Хмельницький	225	494	57	задовільний	0,5641 га	Добудова корпусу школи у зв'язку із перезавантаженістю
ЗЗСО	вул. Довженка, 6	м. Хмельницький	1056	1060	109	Задовільний	2,7292 га	
ЗЗСО	вул. Заводська, 33	м. Хмельницький	760	713	82	задовільний	10800 м ²	
ЗЗСО	вул. Профспілкува, 39	м. Хмельницький	300	463	53	І корпус задовільний, ІІ корпус добрий	0,5733 га	Побудова харчоблоку,
ЗЗСО	вул. Степана Бандери, 14/1	м. Хмельницький	1680	1671	141	задовільний	2,8143 га	
Дошкільня	Старокостянтинівське шосе, 3Б	м. Хмельницький	360	514	50	задовільний	1,3707 га	Будівництво закладу загальної середньої освіти в мікрорайоні
Початкова школа				294	52	Введеться в експлуатацію у вересні 2021р.		
ЗЗСО	вул. І.Франка, 57	м. Хмельницький	1296	1290	141	задовільний	33583 м ²	
ЗЗСО	вул. Староміська, 2	м. Хмельницький	600	995	119	задовільний	0,4 га	Надання засновником додаткового приміщення

Дошкільні заклади

Ясла-садок комбінованого типу	29000 м. Хмельницький, вул. Козацька 54/2	м. Хмельницький	279	393	66	Задовільний	0,9229 га	
Ясла-садок комбінован	29011, м.	м. Хмельницький	120	193	43	Задовільний	0,8293 га	

ого типу	Хмельницький, провулок Шостаковича, 28-А							
Ясла-садок комбінованого типу	29000 м. Хмельницький провулок Успенський, 5	м. Хмельницький	108	149	39	Задовільний	0,4092 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29000 м. Хмельницький вул. Перемоги 9/1	м. Хмельницький	237	451	75	Задовільний	1,26 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29000 м. Хмельницький вул. Львівське шосе 43/2	м. Хмельницький	224	318	31	Задовільний	1,2519 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29017 м. Хмельницький, вул. Івана Павла II, 1	м. Хмельницький	110	161	35	Задовільний	0,4837 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29000, м. Хмельницький, вул. Володимирська, 70	м. Хмельницький	87	169	38	Задовільний	0,38 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29000, м. Хмельницький, вул. Залізняка,	м. Хмельницький	215	393	68	Задовільний	2,3401 га	

	32							
Ясла-садок комбінованого типу	29000, м. Хмельницький пров. Городній, 1	м. Хмельницький	179	225	51	Задовільний	0,2243 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29017 м. Хмельницький, вул. Ракетників, 7	м. Хмельницький	210	188	63	Задовільний	1,0048 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29000 м. Хмельницький вул. М.Трембовецької, 23	м. Хмельницький	96	221	38	Задовільний	0,6575 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29000 м. Хмельницький, вул. Кам'янецька 65/1	м. Хмельницький	110	200	37	Задовільний	0,44 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29000 м. Хмельницький, вул. Шевченка, 29	м. Хмельницький	254	425	77	Задовільний	0,8984 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29000 м. Хмельницький вул. Сковороди 31	м. Хмельницький	178	267	52	Задовільний	0,6363 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29000, м. Хмельницький,	м. Хмельницький	176	363	61	Задовільний	0,7097 га	

	вулиця Бажана, 2							
Ясла-садок комбінованого типу	29000 м. Хмельницький, вул. Купріна 54/1	м. Хмельницький	79	201	36	Задовільний	0,5675 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29017 м. Хмельницький, Пров. Маяковського 17	м. Хмельницький	100	163	48	Задовільний	0,8800 га	Капітальний ремонт недіючого корпусу
Ясла-садок комбінованого типу	29016, м.Хмельницький, вул. Інститутська, 19/3	м. Хмельницький	265	414	94	Задовільний	1,3098 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29000 м. Хмельницький, вул. Інститутська 14/4	м. Хмельницький	155	242	57	Задовільний	1,0591 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29000 м. Хмельницький, вул. Кармелюка 6/1	м. Хмельницький	225	460	71	Задовільний	0,9601 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29000, м. Хмельницький, вул. Володимирська 40	м. Хмельницький	113	202	52	Задовільний	0,6105 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29000 м. Хмельницький	м. Хмельницький	178	310	57	Задовільний	1,824 га	

	вул. Зарічанськ а 12/1							
Ясла-садок комбінован ого типу	29017 м. Хмельниць кий, вул. Зарічанськ а 6/4	м. Хмельницький	184	239	65	Задовільний	1,834 га	
Ясла-садок комбінован ого типу	29017 м. Хмельниць кий, вул. Героїв АТО 15/1	м. Хмельницький	178	262	60	Задовільний	2,6782 га	
Ясла-садок комбінован ого типу	29000 м. Хмельниць кий вул. Курчатова 9	м. Хмельницький	211	335	76	Задовільний	0,9974 га	
Ясла-садок комбінован ого типу	29017 м. Хмельниць кий, проспект Миру 86/1	м. Хмельницький	220	353	76	Задовільний	0,7673 га	
Ясла-садок комбінован ого типу	29017 м. Хмельниць кий, вул. Перемоги, 15А	м. Хмельницький	154	308	52	Задовільний	1,0400 га	
Ясла-садок комбінован ого типу	29017 м. Хмельниць кий, вул. Свободи 12б	м. Хмельницький	186	328	67	Задовільний	1,086 га	

Ясла-садок комбінован ого типу	29017 м. Хмельниць кий, Подільська , 7	м. Хмельницький	45	115	27	Задовільний	0,23 га	Реконструкція харчоблоку з добудовою 2-го поверху
Ясла-садок комбінован ого типу	29000 м. Хмельниць кий вул. Тернопільс ька 36/1	м. Хмельницький	170	299	63	Задовільний	2,3 га	
Ясла-садок комбінован ого типу	29000 м. Хмельниць кий, вул. Молодіжна 5/2	м. Хмельницький	225	268	71	Задовільний	1,0374 га	
Ясла-садок комбінован ого типу	29000 м. Хмельниць кий, вул. Вайсера, 50	м. Хмельницький	200	295	74	Задовільний	0,78 га	
Ясла-садок комбінован ого типу	29000 м. Хмельниць кий вул. Завадськог о 8/1	м. Хмельницький	140	163	50	Задовільний	1,24 га	
Ясла-садок комбінован ого типу	29000 м. Хмельниць кий, вул. С.Бандери 20/2	м. Хмельницький	261	393	71	Задовільний	1,1078 га	
Ясла-садок комбінован	29000 м.	м. Хмельницький	270	392	76	Задовільний	0,99 га	

ого типу	Хмельницький, вул. Чкалова, 18/1							
Ясла-садок комбінованого типу	29000 м. Хмельницький вул. Паркова, 4/1	м. Хмельницький	197	295	62	Задовільний	1,0929 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29000 м. Хмельницький, вул. Пілотська 125/1	м. Хмельницький	224	316	66	Задовільний	10,700 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29000 м. Хмельницький вул. Героїв Ато,8	м. Хмельницький	106	181	37	Задовільний	0,5061 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29001, м. Хмельницький, вул. Вайсера, 68	м. Хмельницький	178	354	64	Задовільний	0,76 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29015, м. Хмельницький Прспект Миру, 51/2	м. Хмельницький	112	180	39	Задовільний	0,7040 га	
Ясла-садок комбінованого типу	29009, м. Хмельницький,	м. Хмельницький	90	99	26	Задовільний	0,3800 га	

	прв. Козачий, 47/2							
Ясла-садок комбінован ого типу	29000 м. Хмельниць кий вул. Панаса Мирного 21/1	м. Хмельницький	219	401	74	Задовільний	0,8956 га	
Ясла-садок комбінован ого типу	29000 м. Хмельниць кий, вул. Хотовицьк ого, 6	м. Хмельницький	168	245	56	Задовільний	1,0591 га	

Позашкільні заклади

Хмельниць кий дитячо- юнацький центр	м.Хмельни цький, вул.Довже нка,12, 29000	Хмельницька міська територіальна громада (м. Хмельницький)	550	605	24	Задовільний (потребує поточного ремонту)	4,2 гектарів	
Хмельниць кий міський центр туризму, красзнавст ва та екскурсій учнівської молоді	м.Хмельни цький, вул. Хотовицьк ого, 6, 29016	Хмельницька міська територіальна громада (м. Хмельницький)	390 вихованців (центр працює на базах шкіл)	620	30	Задовільний	Немає земельної ділянки, здійснюють оренду приміщення	
Хмельниць кий палац творчості дітей та юнацтва	м.Хмельни цький, вул.Свобод и,2/1, 29000	Хмельницька міська територіальна громада (м. Хмельницький)	1200 (одночасно в одному приміщенні), в палаці діє 2	2422	131	Задовільний (здійснюється утеплення фасаду)	3,25 гектарів	

			зміни					
Хмельницький міжшкільний навчально-виробничий комбінат	Хмельницький, вул. Проскурівська, 61 29000	Хмельницька міська територіальна громада (м. Хмельницький)	680	780	32	Незадовільний (потребує капітального ремонту даху та внутрішнього ремонту)	2,23 гектарів	
Професійно-технічні, середні спеціальні і вищі навчальні заклади								
ВПУ №4 м. Хмельницького	м. Хмельницький вул. Інститутська, 10	м. Хмельницький Хмельницька область	625	427	87	задовільний	2,3 га	Будівництво учнівського гуртожитку
ДНЗ «ВПУ №11 м. Хмельницького»	м. Хмельницький, вул. Тернопільська 15/2	м. Хмельницький Хмельницька обл.	720	442	60	задовільний	1.23 га 0.72 га	
ВПУ № 25 м. Хмельницького	м. Хмельницький, вул. Проспект Миру, 61/3	м. Хмельницький Хмельницька обл.	650	563	91	Задов.	4,08 га	
Хмельницький професійний ліцей	м. Хмельницький, вул. Озерна, 8	м. Хмельницький Хмельницька обл.	713	480	94	задовільний	5,0 га	
Хмельницький професійний ліцей електроніки	м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 40/1	м. Хмельницький Хмельницька обл., та інші області України	450	261	61	задовільний	2,15 га	
	вул. Панаса Мирного, 5	м. Хмельницький, Хмельницька обл.	480	714	146	Задовільний	2,9416 га	
	вул.		190			Не задовільний	0,91 га	Не використовується

ДНЗ «ХЦПТОС П»	Чорно-вола, 159							
	вул. Кам'янецька, 141		524			Задовільний	0,2177 га	В оренді - управління Державної служби якості освіти у Хмельницькій області
	вул. Курчатова 69/1; вул. Дєповська, 12	Хмельни-цька обл.	450			Задовільний	1,2963 га	Використовується тільки гуртожиток по вул. Дєповська, 12, навчальний корпус не використовується
Інші								
Ясла-садок комбінованого типу	Вул. Січових Стрільців	м. Хмельницький	215					Побудувати
Ясла-садок комбінованого типу	Вул. Трудова	м. Хмельницький	215					Побудувати
Ясла-садок комбінованого типу	Вул. Нижня берегова	м. Хмельницький	215					Побудувати

Недіючі заклади освіти

Тип	Адреса	Місткість (на яку кількість дітей розрахований)	Як використовується на даний час	Стан будівлі	Площа ділянки	Пропозиції на перспективу

Якщо на території міста відсутні заклади освіти, вказати, куди (в навчальні заклади яких населених пунктів) здійснюється підвезення учнів і дітей дошкільного віку _____

Директор Департаменту

Надія БАЛАБУСТ

ДОВІДКА
для коригування Генерального плану
видана управлінню архтектури та містобудування про стан і розвиток
мережі медичних закладів міста Хмельницького
Комунальне підприємство «Хмельницька міська лікарня» Хмельницької міської ради
Діючі заклади охорони здоров'я

Сучасний стан						Площа м ²		Пропозиції на перспективу
Тип закладу	Адреса	Показник	Значення показника (кількість)	К-сть обслугов. персоналу	Стан будівлі	ділянки	закладу	
Стационар	м.Хмельницький провулок Проскурівський, 1	ліжок	760	446	задов.	30 968	15867,1	
Поліклініка	м.Хмельницький провулок Проскурівський, 1 (травмпункт)	відв./зміну	50	28	задов.		176,5	
Амбулаторія	-	відв./зміну						
Станція (підстанція) швидкої допомоги	-	автомобілів						
ФАП	-	об'єктів						
ФП	-	об'єктів						
Аптека	-	об'єктів						
Інші:	-							
корпус №5	м. Хмельницький вул. Житецького,22	ліжок	60	27	задов.	7 778	3190,2	

Стационарне медичне обслуговування населення в місті здійснює
Комунальне підприємство «Хмельницька міська лікарня» Хмельницької міської ради

ДОВІДКА
для коригування Генерального плану
видана управлінню архітектури та містобудування про стан і розвиток
мережі медичних закладів міста Хмельницького
Комунальне підприємство «Хмельницька міська дитяча лікарня»
Хмельницької міської ради

Сучасний стан						Площа		Пропозиції на перспективу
Тип закладу	Адреса	Показник	Значення показника (кількість)	К-сть обслугов. персоналу	Стан будівлі	ділянки	закладу	
Стаціонар	вул. Степана Разіна, будинок 1	ліжок	360	530	задовільний	2,885 га	2345,89м ²	Проведення капітальних ремонтів, реконструкцій та комплексної термо модернізації
Поліклініка	вул. Степана Разіна, будинок 1	відв./зміну	-	180	задовільний	2,885 га	677,1м ²	Проведення капітальних ремонтів, реконструкцій та комплексної термо модернізації
Амбулаторія	-	відв./зміну	-	-	-	-	-	-
Станція (підстанція) швидкої допомоги	-	автомобілів	-	-	-	-	-	-
ФАП	-	об'єктів	-	-	-	-	-	-
ФП	-	об'єктів	-	-	-	-	-	-
Аптека	-	об'єктів	-	-	-	-	-	-
Інші:								

Стационарне медичне обслуговування населення в місті здійснює: **Комунальне підприємство «Хмельницька міська дитяча лікарня» Хмельницької міської ради**

ДОВІДКА
для коригування Генерального плану
видана управлінню архітектури та містобудування про стан і розвиток
мережі медичних закладів міста Хмельницького
Комунальне підприємство «Хмельницька інфекційна лікарня» Хмельницької міської ради
Діючі заклади охорони здоров'я

Сучасний стан						Площа м2		Пропозиції на перспективу
Тип закладу	Адреса	Показник	Значення показника (кількість)	К-сть обслугов. персоналу	Стан будівлі	ділянки	закладу	
Стаціонар	м. Хмельницький вул. Г.Сковороди, 17	ліжок	200	268	Задовільний	9030	8930,3	
Поліклініка		відв./зміну						
Амбулаторія		відв./зміну						
Станція (підстанція) швидкої допомоги		автомобілів						
ФАП		об'єктів						
ФП		об'єктів						
Аптека		об'єктів						
Інші:								

Стаціонарне медичне обслуговування населення в місті Хмельницький здійснюється комунальним підприємством «Хмельницька інфекційна лікарня» Хмельницької міської ради для хворих дорослих та дітей з інфекційними захворюваннями.

ДОВІДКА
для коригування Генерального плану
видана управлінню архтектури та містобудування про стан і розвиток
мережі медичних закладів міста Хмельницького
КП «Стоматологічний центр»

Сучасний стан						Площа		Пропозиції на перспективу
Тип закладу	Адреса	Показник	Значення показника (кількість)	К-сть обслугов. персоналу	Стан будівлі	ділянки	закладу	
Стаціонар	-	ліжок						
Поліклініка	Прибузька,18	відв./зміну	600	188,75	Задовільний	0,3240 га	2694,8 кв.м.	
Амбулаторія	-	відв./зміну						
Станція (підстанція) швидкої допомоги	-	автомобілів						
ФАП	-	об'єктів						
ФП	-	об'єктів						
Аптека	-	об'єктів						
Інші:	-							

ДОВІДКА
для коригування Генерального плану
видана управлінню архтектури та містобудування про стан і розвиток
мережі медичних закладів міста Хмельницького

Комунальне підприємство «Хмельницький міський лікувально-діагностичний центр» Хмельницької міської ради

Сучасний стан						Площа		Пропозиції на перспективу
Тип закладу	Адреса	Показник	Значення показника (кількість)	К-сть обслугов. персоналу	Стан будівлі	Ділянки га	Закладу М ²	
КП «ХМЛДЦ» в т.ч:				544				
Полікл.№1	вул Подільська,54	Відв./зміну	436		задовільний	0,4	3775,5	
Полікл №2	Проспект Миру,61	Відв./змін	291		задовільний	0,5554	6202,45	
Полікл №3	вулМайборського,16	Відв./змін	92		задовільний	0,2239	1790,5	
Полікл №4	вулМолодіжна,9	Відв./змін	192		задовільний	0,5554	3451,72	
Полікл №5	вулВолочиська,6	Відв./змін	39		задовільний	1,5695	1479,1	
Полікл.№1	вул Камянецька,76	оренда			задовільний	0,2486	1180,3	

Недіючі заклади охорони здоров'я

Сучасний стан				Площа		Пропозиції на перспективу
Тип закладу	Показник	Значення показника (кількість)	Стан будівлі	ділянки	закладу	
КП «ХМЛДЦ» вул.Б.Олійника,191	Не діюче приміщення		Потребує ремонту	0,1109	287,4	

КП «ХМЛДЦ» вул.Сковороди,17	Не діюче приміщення		задовільний		553,5	Передача на баланс інфекційній лікарні
вул.Камянецька,76	Не діюче приміщення		задовільний		56,6	Передача в оренду

Д О В І Д К А
для коригування Генерального плану
видана управлінню архітектури та містобудування про стан і розвиток
мережі медичних закладів міста Хмельницького
Діючі заклади охорони здоров'я

КП « Хмельницький центр первинної медико-санітарної допомоги №1» ХМР

Сучасний стан						Площа		Пропози-ції на перспек-тиву
Тип закладу	Адреса	Показник	Значення показника (кількість)	К-сть обслугов. персоналу	Стан будівлі	ділянки	закладу	
Амбулаторі	М.Хмельницький	відв./зміну	за рік					
АЗПСМ №1	в.Карбишева , 1/1	7	3499	5	Задовільний	не надавалась	68,6	
АЗПСМ №2	в.Повстанська, 36	67	33431	23	Задовільний		478,5	
АЗПСМ №3	в.Майборського, 16	72	35824	22	Задовільний		501,8	
АЗПСМ №4	в.Майборського, 16	49	24410	21	Задовільний			
АЗПСМ №5	в.Ранкова, 1	57	28569	23	Задовільний		196,2	
АЗПСМ №6	в.М.Гречка,12	61	30536	51	Задовільний		616,8	
АЗПСМ №7	в.Кам'янецька, 257/1	29	14560	13	Задовільний			Орендуємо приміщення. Потреба в інші будівлі
АЗПСМ №8	в.Волочиська,	18	9489	8	Потребує		76,4	

	6				ремонту			
АЗПСМ №9	в.Молодіжна,9	84	41887,2	30	Задовільний		195,0	
АЗПСМ №10	в.Молодіжна,9	80	40158	22	Задовільний		195,6	
АЗПСМ №11	в.Інститутська, 6В	52	31152	18	Задовільний		258,9	
АЗПСМ №12	В.Кам'янецька, 99	53	15233 (за 7 міс)	18	задовільний		315,7	
АЗПСМ №13	с.Шаровечка, в.Берегова,16	12	24	6	Потребує ремонту		265	
ПТБ (пункт тимчасового базування, колишні ФАПи)	с.Волиця, вул.Центральна,8.	4	7	1	Потребує ремонту		56,0	
ПТБ	с.Водички, вул.Подільська, буд.20.	4	8	1	Потребує ремонту		58,0	
ПТБ	с.Климківці, в.Тернопільська,9.	2	4	1	Потребує ремонту		35,0	Потреба в інші будівлі+ комунікації
ПТБ	с.Мацьківці, в.Садова,118/1.	10	19	1	Потребує ремонту		132,0	Потреба в інші будівлі+ комунікації
ПТБ	с.Малашівці, в.Подільська,28.	3	6	1	Потребує ремонту		48,0	Потреба в інші будівлі+ комунікації
АЗПСМ 14	ст.Богданівці, в.Заводська,4.	23	46	11	Потребує ремонту		640,0	
Медичний пункт тимчасового	с.Богданівці, в.Миру,23.	8	15	2	Потребує ремонту		138,2	Потреба в інші будівлі+ комунікації

о базування №1 АЗПСМ 14								
ПТБ	с.Масівці, в.Центральна,29.	8	15	1	Потребує ремонту		92,0	Потреба в інші будівлі+ комунікації
ПТБ	с.Колибань, в.Гагарина,б.2/10.	5	10	1	Потребує ремонту		48,0	Потреба в інші будівлі+ комунікації
ПТБ	с.Копистин, вул.Перемоги, б.20/1.	7	13	1	Потребує ремонту		97,0	Потреба в інші будівлі+ комунікації
ПТБ	с.Івашківці, в.Пушкіна,б.4.	5	9	1	Потребує ремонту		88,0	Потреба в інші будівлі+ комунікації
Станція (підстанція) швидкої допомоги		автомобілів	-	-	-	-	-	-
ФАП		об'єктів	-	-	-	-	-	-
ФП		об'єктів	-	-	-	-	-	-
Аптека		об'єктів	-	-	-	-	-	-
Інші:			-	-	-	-	-	-

Д О В І Д К А
для коригування Генерального плану
видана управлінню архтектури та містобудування про стан і розвиток
мережі медичних закладів міста Хмельницького
КП «Хмельницький міський перинатальний центр» ХМР
 Діючі заклади охорони здоров'я

Сучасний стан						Площа		Пропозиції на перспективу
Тип закладу	Адреса	Показник	Значення показника (кількість)	К-сть обслугов. персоналу	Стан будівлі	ділянки	закладу	
Стаціонар	КП ХМПЦ Хотовицького 6	ліжок	200	333	Задовільний	2,12 Га	14347,3 м.кв.	
Поліклініка	КП ХМПЦ Хотовицького 6	відв./зміну	61	167	Задовільний			
Амбулаторія		відв./зміну						
Станція (підстанція) швидкої допомоги		автомобілів						
ФАП		об'єктів						
ФП		об'єктів						
Аптека		об'єктів						
Інші:								

Недіючі заклади охорони здоров'я

Сучасний стан	Площа	Пропозиції на перспективу
---------------	-------	---------------------------

Тип закладу	Показник	Значення показника (кількість)	Стан будівлі	ділянки	закладу	
Денний стаціонар з ліжками для обстеження (Кам'янецька, 76)	Ліжка	12	Задовільний	-	504м.кв.	Здача в оренду

Стаціонарне медичне обслуговування населення в місті Хмельницький здійснюється **КП «Хмельницький міський перинатальний центр» ХМР**

ДОВІДКА
для коригування Генерального плану
видана управлінню архтектури та містобудування про стан і розвиток
мережі медичних закладів міста Хмельницького
КП « Хмельницький міський центр медико-санітарної допомоги №2 ХМР

Сучасний стан						Площа		Пропозиції на перспективу
Тип закладу	Адреса	Показник	Значення показника (кількість)	К-сть обслугов. персоналу, шт.од.	Стан будівлі	ділянки	закладу, м.кв.	
Стационар		ліжок						
Поліклініка		відв./зміну						
Амбулаторія 1	м. Хмельницький, вул. Подільська,54	відв./зміну	97	22	задовільний		157,9	збільшити площу приміщень з метою збільшення кількості кабінетів прийому лікаря

Амбулаторія 2	м. Хмельницький, вул. Подільська,54	відв./зміну	108	23	задовільний		125,9	збільшити площу приміщень з метою збільшення кількості кабінетів прийому лікаря
Амбулаторія 3	м. Хмельницький, вул. Курчатова,1	відв./зміну	183	49,5	задовільний		1072,0	
Амбулаторія 4	м. Хмельницький, вул. Залізняка,14	відв./зміну	82	18	задовільний		242,2	відкриття амбулаторії ЗПСМ в мікрорайоні Озерна
Амбулаторія 5	м. Хмельницький, вул. Залізняка,34/1	відв./зміну	73	21	задовільний		280,6	відкриття амбулаторії ЗПСМ в мікрорайоні Озерна
Амбулаторія 6	м. Хмельницький, вул. Пр. Миру,61	відв./зміну	99	24,5	задовільний		298,1	збільшити площу приміщень з метою розташування кабінету матері і дитини
Амбулаторія 7	м. Хмельницький, вул. Пр. Миру,61	відв./зміну	117	29	задовільний		267,7	збільшити площу приміщень з метою розташування кабінету матері і дитини

Амбулаторія 8	м. Хмельницький, вул. Зарічанська,30	відв./зміну	99	28	задовільний		967,4	
Амбулаторія 9	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька,67	відв./зміну	98	22	задовільний		180,8	
Амбулаторія 10	м. Хмельницький, вул. Зарічанська,4	відв./зміну	78	20	задовільний	0,0861 га	182,7	приміщення не відповідає умовам ДБН щодо інклюзивності
Амбулаторія 11	м. Хмельницький, вул. Філатова,4	відв./зміну	29	8	задовільний		92,2	приміщення не відповідає умовам ДБН щодо інклюзивності
Амбулаторія 12	м. Хмельницький, вул. Подільська,171/1	відв./зміну	60	14	задовільний		160,5	приміщення частково відповідає умовам ДБН щодо інклюзивності
Амбулаторія 13	м. Хмельницький, вул. Трудова,5-Ж	відв./зміну	27	8	задовільний		137,3	
Амбулаторія 14	с. Олешин, вул.Козацька,8	відв./зміну	26	11	незадовільний, потребує капітального ремонту		158,1	
	с. Іванківці, вул. Левицького,30	відв./зміну					78,2	
	с. Черопова, вул. Центральна,7	відв./зміну					75,3	

	с. Черепівка, вул. Трублаїні,40	відв./зміну						Технічна документація відсутня. На даний час виготовляється технічний паспорт
	с. Велика Калинівка				задовільний			Приміщення перебуває на балансі Департаменту освіти
Амбулаторія 15	с. Давидківці, вул. Гавришка,60	відв./зміну	27	4	незадовільний, потребує кап ремонту		109,2	
Амбулаторія 16	с. Бахматівці, вул. Дружби народів, 94г	відв./зміну	21	5	незадовільний, потребує кап ремонту		224,4	
	с. Пархомівці, вул. Трудова,15/1	відв./зміну					204,6	
Амбулаторія 17	с. Пирогівці, вул. Штена,5	відв./зміну	19	3,25	незадовільний, потребує кап ремонту		236,3	
	с. Прибузьке, вул. Оліпійського вогню, 25а						46,1	
Станція (підстанція) швидкої допомоги		автомобілів						
ФАП		об'єктів						
ФП		об'єктів						
Аптека		об'єктів						
Інші:								

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО

"СПЕЦІАЛІЗОВАНА ДЕРЖАВНА ЕКСПЕРТНА ОРГАНІЗАЦІЯ -
ЦЕНТРАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ БУДІВЕЛЬНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ"
ДП "УКРДЕРЖБУДЕКСПЕРТИЗА"

ДСТУ ISO 9001:2015

сертифікат на систему управління якістю від 29.01.2018 № 80038.01-18

бульвар Лесі Українки, 26, м. Київ, 01133
www.ukrbudex.org.ua

тел/факс: +38(044) 281-60-57; тел: +38(044) 280-83-69;
e-mail: centr@ukrbudex.org.ua

В.о. начальника управління
архітектури та містобудування
Хмельницької міської ради
Дружинину М. А.

вул. Подільська, 10/1, м. Хмельницький,
29013

Шановний Максиме Андрійовичу!

На ваше звернення від 25.05.2021 № 1663/03-20 щодо доопрацювання містобудівної документації "Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький" та подальшого проведення її експертизи, повідомляємо наступне.

Для здійснення експертизи містобудівної документації до експертної організації необхідно надати:

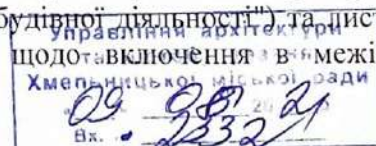
- оновлену містобудівну документацію в повному обсязі, виконану згідно з вимогами ДБН Б.2.2-12:2019 "Планування та забудова територій", у відповідності до розділу 6. ДБН Б.1.1-15:2012 "Склад та зміст генерального плану населеного пункту" та завдання на розроблення, яке визначає зміст та обсяг змін;

- звіт "Про стратегічну екологічну оцінку" (СЕО), розроблений відповідно до вимог ст. 11 Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку", з довідкою про консультації з центральними органами виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я;

- лист обласної державної адміністрації щодо забезпечення державних інтересів під час внесення змін до генерального плану м. Хмельницький;

- історико-архітектурний опорний план м. Хмельницький, яким встановлені межі історичних ареалів, зони охорони пам'яток та регулювання забудови, погоджені відповідним органом місцевого самоврядування та затверджені наказом Міністерства культури України (п. 3 ст. 17 ЗУ "Про регулювання містобудівної діяльності");

- листи щодо узгодження проекту містобудівної документації з органами місцевого самоврядування, що представляють інтереси суміжних територіальних громад (п. 6 ст. 17 ЗУ "Про регулювання містобудівної діяльності"), та лист-згоду обласної (районної) державної адміністрації щодо включення в межі міста

території суміжних населених пунктів та громад (ст. 11 ЗУ "Про основи містобудування");

- матеріали щодо оприлюднення проєкту містобудівної документації в засобах масової інформації та результати громадського обговорення генерального плану та СЕО (ст. 17, 21 ЗУ "Про регулювання містобудівної діяльності");

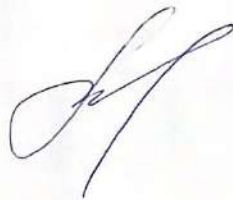
- протокол засідання архітектурно-містобудівної ради з висновками служб, яким відповідно до закону належать повноваження щодо розгляду містобудівної документації (ст. 20 ЗУ "Про регулювання містобудівної діяльності").

Відповідно до п. 8 "Порядку проведення експертизи містобудівної документації", що затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 25.05.2011 № 548, орієнтовна вартість проведення експертизи визначена на підставі економічно обґрунтованих витрат і становить близько 290 тис. грн. (в залежності від обсягу наданої на розгляд документації).

Строк проведення експертизи для генеральних планів міст складає 45 днів з моменту подання комплексу містобудівної документації та документів, необхідних для проведення експертизи, в повному обсязі (п. 10 Порядку).

Додаток: кошторис на виконання експертизи містобудівної документації "Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький" – 1 аркуш, 1 прим.

**З повагою,
В.о. директора**

Вітвицька Т. Г.

Шепеленко Л.Т.

« ___ » _____ 2021 р.

Додаток А
Форма № 3-П
ДСТУ Б Д.1.1-7:2013

Кошторис № 1
на виконання експертизи містобудівної документації

Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький

Виконавець: ДП "Укрдержбудекспертиза"

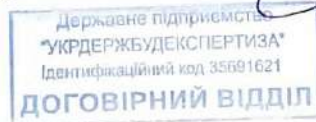
Замовник: Управління архітектури та містобудування Хмельницької міської ради

Перелік виконуваних робіт	Виконавець		Кількість люд.-дн.	Вартість 1 люд.-дн. (грн.)	Вартість люд.-дн. (грн.)
	Кількість	Посада			
1	2	3	4	5	6
Виконання експертизи містобудівної документації Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький	2	Начальник відділу	16	1783,16	28530,56
	4	Начальник сектору	30	1783,16	53494,80
	4	Провідний експерт	45	1783,16	80242,20
	4	Фахівець I категорії	45	1783,16	80242,20
Разом:			136,0	1783,16	242509,76
					48501,95
Всього:					291011,71

Всього з ПДВ вартість роботи – Двісті дев'яносто одна тисяча одинадцять грн. 71 коп.

*) 1783,16 грн. люд./день- враховує основну заробітну плату, доплати, матеріальні виплати, нарахування на основну і додаткову з/плату, накладні витрати, прибуток.

Розрахунок виконав

С. Є. Покрасьон

ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

вул. Грушевського, 64, м. Хмельницький, 29013
тел. (0382) 65-64-00, E-mail: vd-kmmuoz@ukr.net Код ЄДРПОУ 38303553

від 29.06.2021р. № 01-07-758
на №1736/03-12 від 27.05.2021р.

В.о. начальника управління
архітектури та містобудування
Хмельницької міської ради
Максиму ДРУЖИНІНУ
вул. Подільська, 10/1,
м. Хмельницький, 29013

Шановний пане Максиме!

Надаємо інформацію для коригування (внесення змін) генерального плану міста Хмельницького по закладах охорони здоров'я станом на 01.07.2021 року.

Додаток: на 15 арк. в 1 прим.

З повагою
начальник управління
охорони здоров'я

Борис ТКАЧ

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ВОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
РЕГІОНАЛЬНИЙ ОФІС ВОДНИХ РЕСУРСІВ У ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

вул. Соборна, 29, м. Хмельницький, 29013, тел.: (0382) 79-57-98
E-mail: rovrkhn@rovrkhn.gov.ua, сайт: rovrkhn.gov.ua, код згідно ЄДРПОУ 05446893

Від 24.06.2021 р. № 1226

На № 1744/03-12 від 27.05.2021 р.

В. о. начальника управління архітектури та
містобудування Хмельницької міської ради
Максиму ДРУЖИНІНУ
29013, м. Хмельницький, вул. Подільська, 10/1

*Щодо надання інформації
для коригування Генерального плану
м. Хмельницького*

На Ваше звернення щодо надання інформації для коригування Генерального плану м. Хмельницького, Регіональний офіс водних ресурсів у Хмельницькій області надсилає наступну інформацію.

- В межах населеного пункту м. Хмельницького протікають водотоки:
- р. Південний Буг, на якій розташовано штучний водний об'єкт (водосховище) руслового типу, площею водного дзеркала 140,4048 га.
 - р. Плоска – ліва притока р. Південний Буг. На зазначеному водотоці в межах міста штучні водні об'єкти (ставки) відсутні.
 - р. Самець (Кудрянка) – права притока р. Південний Буг, на якій розташовано штучний водний об'єкт (водосховище) заплавного типу, площею водного дзеркала 78,2119 га та 3 штучних водних об'єкти (ставки), площами водного дзеркала 2,0 га, 30,90 га та 41,70 га.
 - струмок без назви – ліва притока р. Південний Буг, на якому розташовано 2 штучних водних об'єкти (ставки), площами водного дзеркала 11,4549 га та 6,30 га.
 - струмок без назви II порядку – ліва притока р. Південний Буг, на якому розташовано штучний водний об'єкт (ставок), площею водного дзеркала 0,36 га.
 - струмок без назви – права притока р. Самець (Кудрянка) – права притока р. Південний Буг, що протікає в мікрорайоні Ружична, на якому розташовано 1 штучний водний об'єкт (ставок), площею водного дзеркала 4,20 га та 1 штучний водний об'єкт (ставок), інформація про який у РОВР у Хмельницькій області відсутня.

- струмок без назви – права притока р. Самець (Кудрянка) – права притока р. Південний Буг, який впадає в нижній б'єф ставка "Дубово-2", на якому розташовано 3 штучних водних об'єкти (ставки), інформація про які в РОВР у Хмельницькій області відсутня;
- струмок без назви – права притока р. Самець (Кудрянка) – права притока р. Південний Буг, який впадає в нижній б'єф ставка "Дубово", на якому розташовано 2 штучних водних об'єкти (ставки), площами водного дзеркала 1,0 га та 3,1 га та 1 штучний водний об'єкт (ставок) інформація про який в РОВР у Хмельницькій області відсутня;
- струмок без назви – права притока р. Самець (Кудрянка) – права притока р. Південний Буг, який протікає в мікрорайоні Книжківці, на якому розташовано 1 штучний водний об'єкт (ставок), інформація про який в РОВР у Хмельницькій області відсутня.

Згідно ст. 79 Водного кодексу України р. Південний Буг відноситься до великих річок, а річки Плоска та Самець (Кудрянка) – до малих річок.

Відповідно до ст. 3 Водного кодексу України водотоки (річки, струмки) належать до водного фонду України та відповідно до ст. 5 Водного кодексу України є водними об'єктами загальнодержавного значення.

Рівневий режим річок характеризується вираженим підйомом води в періоди весняної повені і дощових паводків та низькими рівнями під час літньо-осінньої та зимової межені. При проходженні повені і паводків частково підтоплюються окремі території та садиби розташовані в безпосередній близькості до водних об'єктів. Максимальні миттєві витрати талих вод весняної повені Заріччя - $Q=201 \text{ м}^3/\text{с}$, Лезневе - $Q=201 \text{ м}^3/\text{с}$, максимальні миттєві рівні талих вод весняної повені Заріччя - 280,60 м (абс), Лезневе - 276,05 м (абс).

Для визначення інших параметрів та гідрологічних характеристик річок Південний Буг, Плоска, Самець (Кудрянка) та їх приток, в межах населеного пункту м. Хмельницького, необхідно проведення додаткових інженерно-гідрологічних робіт та розрахунків, які здійснюються РОВР у Хмельницькій області за окремим договором.

Для визначення фактичних параметрів дамб та водопропускних споруд необхідно виготовити технічні паспорти гідротехнічних споруд, провести їх оцінку та передати в оренду орендарям водних об'єктів.

Згідно розробленої документації по визначенню зон можливого затоплення (ЗМЗ) паводками і повеневими водами річок області, максимальними витратами води 1% забезпеченості (один раз на 100 років), землі в межах м. Хмельницького, в зону можливого затоплення не потрапляють.

Заходів, пов'язаних з попередженням шкідливої дії вод та ліквідацією її наслідків, Регіональний офіс водних ресурсів у Хмельницькій області в місті не

виконував. Технічна документація з визначення зон можливого затоплення земель, які можуть затоплюватись внаслідок повеней та паводків, що повторюються один раз на 2, 4, 10, 20, і 100 років, на території населеного пункту м. Хмельницького, не виготовлялась.

На землях населеного пункту м. Хмельницького, на території міської територіальної громади Хмельницького району Хмельницької області, меліоровані землі не обліковуються.

Направляємо перелік підприємств - водокористувачів, що розташовані в межах м. Хмельницького, які підлягають поданню звіту про використання води за формою №2ТП-водгосп (річна), відповідно до Порядку ведення державного обліку водокористування, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 16.03.2015 № 78 (додається).

Водоохоронна зона є природоохоронною територією господарської діяльності, що регулюється (ст. 87 Водного кодексу України).

Порядок визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режими ведення господарської діяльності в них встановлено постановою Кабінету Міністрів України за № 486 від 8 травня 1996 р.

Розміри прибережних захисних смуг вздовж річок та водойм, які встановлюються з метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення і засмічення та збереження їх водності, визначені в ст. 88 Водного кодексу України.

Згідно статті 88 Водного кодексу України прибережні захисні смуги встановлюються по берегах річок та навколо водойм уздовж урізу води (у меженний період) шириною:

для малих річок, струмків і потічків, а також ставків площею менше 3 гектарів - 25 метрів;

для середніх річок, водосховищ на них та ставків площею більше 3 гектарів - 50 метрів;

для великих річок, водосховищ на них та озер - 100 метрів.

Якщо крутизна схилів перевищує три градуси, мінімальна ширина прибережної захисної смуги подвоюється.

У межах існуючих населених пунктів прибережна захисна смуга встановлюється з урахуванням містобудівної документації.

Прибережні захисні смуги встановлюються за окремими проектами землеустрою.

За наявною в РОВР у Хмельницькій області інформацією, проектна документація з визначення розмірів і меж водоохоронних зон вказаних річок в межах м. Хмельницького, у відповідності до ст. 87 Водного кодексу України та

встановлення прибережних захисних смуг у відповідності до ст. 88 Водного кодексу України, не розроблялась.

Програма заходів із запобігання забрудненню поверхневих і підземних вод та заходів з раціонального використання водних ресурсів для населеного пункту м. Хмельницького, на території міської територіальної громади Хмельницького району Хмельницької області, в РОВР у Хмельницькій області відсутня.

Для покращення санітарно-екологічного стану річок і водойм, відновлення їх водності необхідно реалізувати заходи передбачені Техніко - економічним обґрунтуванням «Екологічне оздоровлення р. Плоска в межах м. Хмельницького» та проектно-кошторисною документацією по капітальному ремонту – розчистці річки Кудрянки в межах м. Хмельницького, провести реконструкцію підпірної споруди на р. Південний Буг в районі цукрового заводу, визначити межі прибережних захисних смуг та водоохоронних зон водотоків та водойм, винести в натуру прибережні захисні смуги уздовж річок та навколо штучних водойм і здійснювати контроль за їх використанням.

Вважаємо за доцільне на генеральному плані вказати межі водоохоронних зон, прибережних захисних смуг та зон можливого затоплення при проходженні повеней і паводків на річках.

Додаток: перелік підприємств - водокористувачів, що розташовані в межах м. Хмельницького, які підлягали поданню звіту про використання води за 2020 рік за формою №2ТП-водгосп (річна) – на 2 арк.

Начальник

Юрій ДИМІНСЬКИЙ

Катерина ШВЕЦЬ, 79 55 97
Юлія ЯМБОРКО, 79 55 97

Перелік підприємств - водокористувачів, що розташовані в межах м. Хмельницького, які підлягали поданню звіту про використання води за 2020 рік за формою №2ТП-водгосп (річна)

- ПАТ "Укрелектроапарат", м. Хмельницький;
- ПАТ "Термопластавтомат", м. Хмельницький;
- ТДВ завод "Адвіс", м. Хмельницький;
- ВП "Хмельницький завод залізобетонних конструкцій" Південно-Західної залізниці, м. Хмельницький;
- КЕВ м. Хмельницький;
- ДП "Новатор", м. Хмельницький;
- ПАТ "Завод "Темп", м. Хмельницький;
- ПАТ "Катіон", м. Хмельницький;
- АТ "Хмельницькобленерго", м. Хмельницький;
- ТДВ "Хмельницький з-д будівельних матеріалів", м. Хмельницький;
- ПрАТ "Хмельницький обласний пивзавод", м. Хмельницький;
- ТОВ "Хмельницькхліб", м. Хмельницький;
- ПрАТ "Хмельницька макаронна фабрика", м. Хмельницький;
- ТОВ "Хмельницька кондитерська фабрика - Кондфіл", м. Хмельницький;
- ПрАТ "Хмельницька маслосирбаза", м. Хмельницький;
- ПрАТ "Будівельно-монтажне управління № 69", м. Хмельницький;
- ТДВ "Хмельницькзалізобетон", м. Хмельницький;
- ТОВ "ВКК "Будоснова", м. Хмельницький;
- МКП "Хмельницькводоканал", м. Хмельницький;
- Хмельницьке комунальне підприємство "Електротранс", м. Хмельницький;
- КП "Хмельницький комбінат будівельних матеріалів", м. Хмельницький;
- ТОВ "Хмельницький завод керамзитового гравію", м. Хмельницький;
- КП по будівництву, ремонту та експлуатації доріг, м. Хмельницький;
- філія ВП "Вагонна дільниця станції Хмельницький" АТ "Укрзалізниця";
- КП "Південно-західні тепломережі", м. Хмельницький;
- МКП "Хмельницьктеплокомуненерго", м. Хмельницький;
- ТОВ "Хмельницьк Уніком", м. Хмельницький;
- КП "Чайка", м. Хмельницький;
- КНП "Хмельницька міська лікарня", м. Хмельницький;
- Хмельницький національний університет, м. Хмельницький;
- Хмельницька обласна лікарня, м. Хмельницький;
- ПрАТ "Готель "Поділля", м. Хмельницький;
- філія ВП Вокзал залізничної станції "Хмельницький" регіональної філії "Південно-Західна залізниця" АТ "Укрзалізниця", м. Хмельницький;
- КНП "Хмельницька центральна районна лікарня", м. Хмельницький;
- КНП "Хмельницька міська інфекційна лікарня", м. Хмельницький;
- ТОВ "Торгово-серісний центр "Кооператор", м. Хмельницький;

- філія ВП Локомотивне депо "Гречани" регіональної філії "Південно-Західної залізниці" АТ "Укрзалізниця", м. Хмельницький;

- КНП "Хмельницький обласний центр служби крові", м. Хмельницький;

- КНП "Хмельницький обласний протипухлинний центр", м. Хмельницький;

- КНП "Хмельницький міський перинатальний центр", м. Хмельницький;

- ВП "Південно-Західна енергетична система" ДП НЕК "Укренерго" (м. Хмельницький);

- Національна академія державної прикордонної служби України, м. Хмельницький;

- ПП Рикун А.П., м. Хмельницький;

- ТОВ «Епіцентр К» гіпермаркет №2, м. Хмельницький;

- Хмельницька міська дитяча лікарня, м. Хмельницький;

- КНП "Хмельницька обласна дитяча лікарня", м. Хмельницький;

- ТОВ «ТК Буг», м. Хмельницький;

- ПП «Балтика» м. Хмельницький;

- ТОВ «Проскурів Агро», м. Хмельницький;

- Гуманітарно-педагогічна академія, м. Хмельницький;

- Хмельницький професійний ліцей, м. Хмельницький;

- Хмельницький професійний ліцей електроніки, м. Хмельницький;

- Вище професійне училище №25, м. Хмельницький;

- Хмельницький обласний центр виховання учнівської молоді, м. Хмельницький;

- Міське КП житлово-комунальна контора "Будівельник", м. Хмельницький;

- ТОВ "Євробетон плюс", м. Хмельницький.

УКРАЇНА
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ, НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ,
РЕЛІГІЙ ТА ТУРИЗМУ

НАКАЗ
"04" червня 2018 р. Хмельницький №69 н

Про затвердження меж та режимів
використання зон охорони пам'яток
місцевого значення у м. Хмельницькому

Відповідно до статей 6, 32 Закону України «Про охорону культурної спадщини», враховуючи рекомендації Науково-методичної ради з питань охорони культурної спадщини Міністерства культури України від 28.02.2018 року (протокол №122) та Консультативної ради з питань охорони культурної спадщини у Хмельницькій області від 18.07.2017 року (протокол №6) в межах повноважень, визначених Положенням про управління культури, національностей, релігій та туризму облдержадміністрації, затвердженого розпорядженням голови облдержадміністрації від 23.06.2015 року №280/2015-р,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити межі та режими використання зон охорони пам'яток місцевого значення, визначених науково-проектною документацією «Історико-архітектурний опорний план м. Хмельницького з визначенням меж та режимів використання зон охорони пам'яток, історичних ареалів», розроблену ПОГ «Інститут культурної спадщини» ВРОКСУ.

2. Начальнику управління культури та туризму Хмельницької міської ради Ромасюкову А.Є., завідувачому відділом охорони пам'яток історії та культури у Хмельницькій області Шпаковському С.М. інформувати департамент містобудування, архітектури та земельних ресурсів Хмельницької міської ради, власників пам'яток місцевого значення та забезпечити дотримання режимів використання зон охорони пам'яток місцевого значення.

3. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Начальник управління

Трунова

УКРАЇНА

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ,
КУЛЬТУРИ, НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ ТА РЕЛІГІЙ

Майдан Незалежності, Будинок Рад, м. Хмельницький, 29005,
тел./факс (0382)79-59-74, 76-20-34, E-mail: km@oblkultura.adm-km.gov.ua Код ЄДРПОУ 33902378

25.06.2021 № 02-1288
на № 1439/03-12 від 27.05.2021

Управління архітектури та
містобудування
Хмельницької міської ради

Відповідно до листа щодо надання інформації по пам'ятках та об'єктах культурної спадщини для коригування містобудівної документації «Генеральний план м.Хмельницького», Департамент інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій Хмельницької облдержадміністрації повідомляє наступне.

Всі вихідні дані щодо об'єктів культурної спадщини на території м. Хмельницького з визначенням меж і режимів використання зон охорони пам'яток та історичних ареалів відображені в Історико-архітектурному опорному плані м. Хмельницького, затвердженому наказом Міністерства культури України від 24.05.2018 року №450.

Також наказом Департаменту інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій Хмельницької облдержадміністрації від 04.06.2018 року №69н затверджено межі та режими використання зон охорони пам'яток місцевого значення у м. Хмельницький.

Після погодження та затвердження вищезазначеної документації змін до переліків пам'яток та об'єктів культурної спадщини по м. Хмельницькому не відбулося.

Директора Департаменту

Інна МИХАЙЛОВА

ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
МІСЬКЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ХМЕЛЬНИЦЬКВОДОКАНАЛ»
вул. Водопровідна, 75, м. Хмельницький, 29007, тел. (0382) 78-75-06, факс (0382) 78-75-06
E-mail: kmwater@ukr.net Код ЄДРПОУ 03356128

від 08.06.2021 № 01/350
на 1747/03-12 від 27.05.2021

В. о. начальника управління
архітектури та містобудування
Максиму ДРУЖИНІНУ

вул. Подільська, 10/1
м. Хмельницький
29007

Шановний пане Максиме !

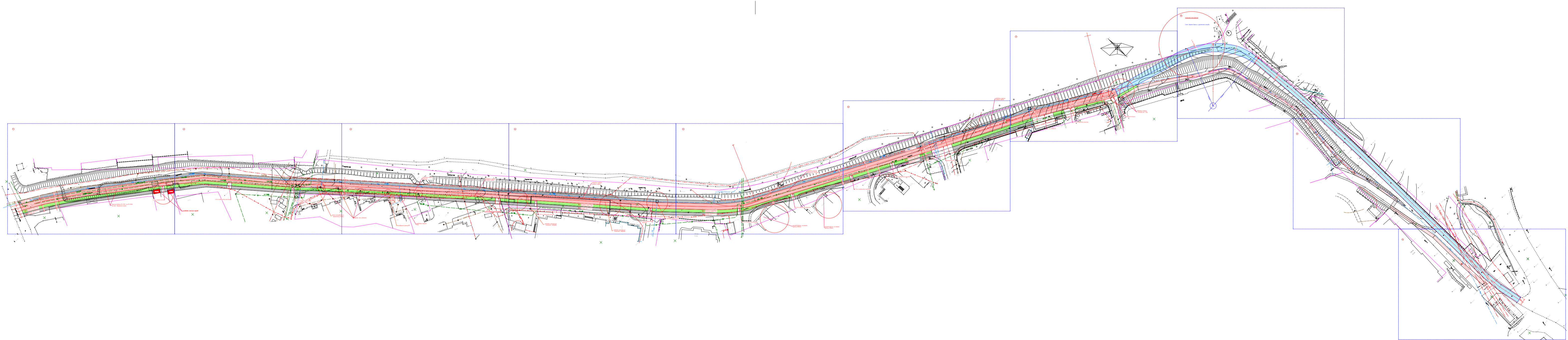
МКП «Хмельницькводоканал» надає інформацію відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» для коригування Генерального плану м. Хмельницького.

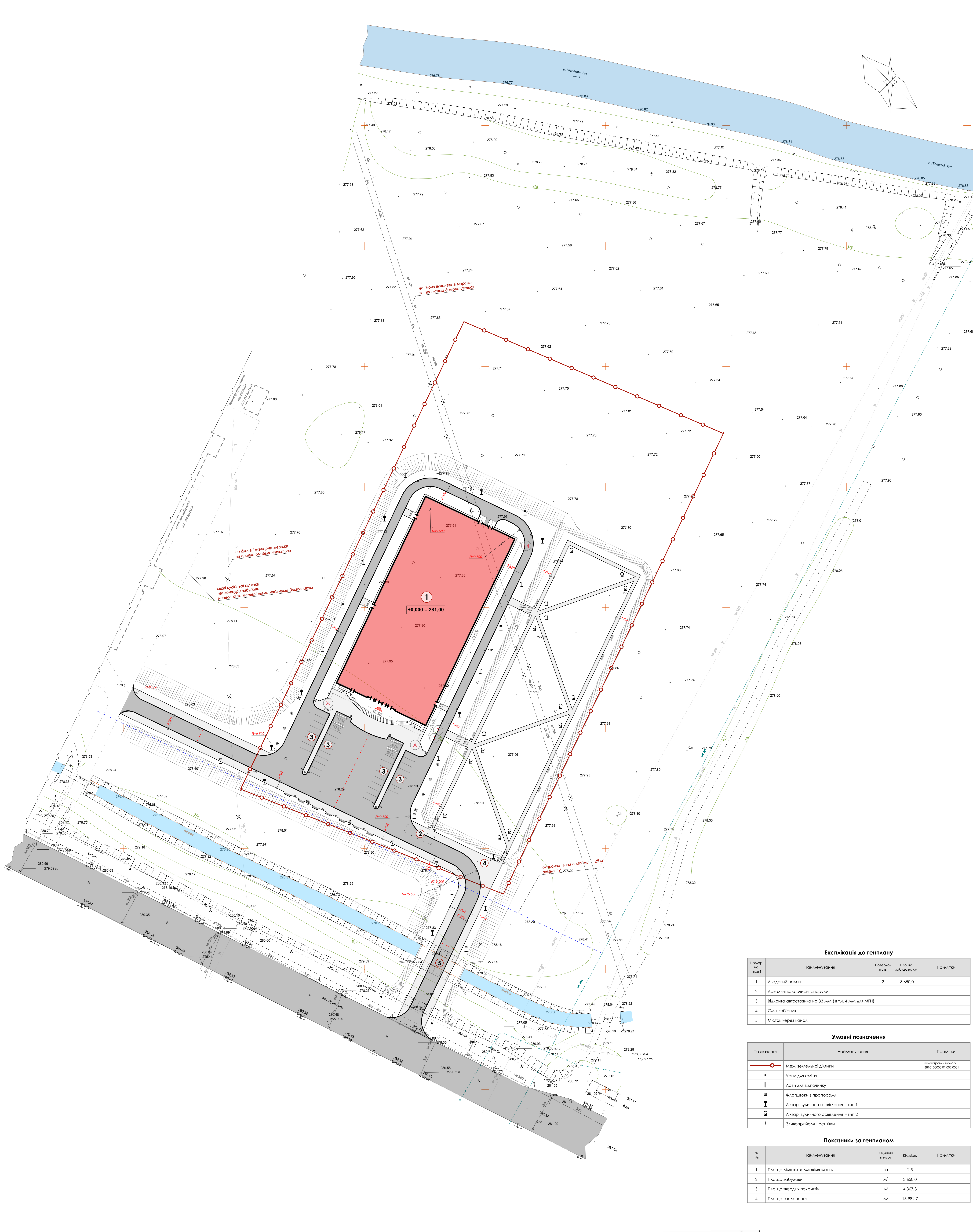
Додаток на 4 арк. додається.

З повагою
директор підприємства

Віталій КАВУН

Софія Кіркова 78-75-29

Експлікація до генплану

Номер по плану	Найменування	Площа, м ²	Примітки
1	Льодовий палац	3 650,0	
2	Локальні водостічні споруди		
3	Відкриті світостанки на 33 мм [в т.ч. 4 мм для МПН]		
4	Сміттєзбірник		
5	Місток через канал		

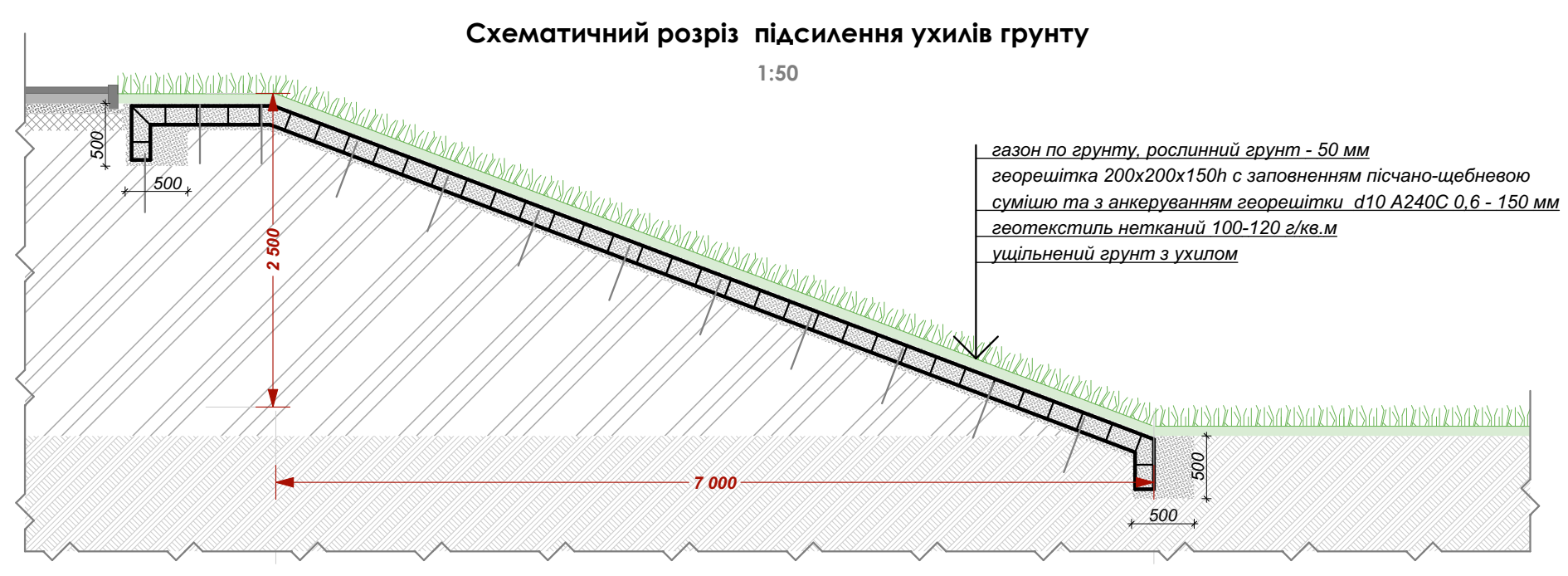
Умовні позначення

Позначення	Найменування	Примітки
—	Межі земельної ділянки	Кадастровий номер 481010000010020001
•	Урні для сміття	
	Лінії для відлягнення	
■	Філашники з пролягнення	
I	Ліктери вуличного освітлення - тип 1	
Q	Ліктери вуличного освітлення - тип 2	
	Звняприрійрній рєшіткї	

Показники за генпланом

№ п/п	Найменування	Одиниці виміру	Кількість	Примітки
1	Площа ділянки землеквідовення	га	2,5	
2	Площа забудови	м ²	3 650,0	
3	Площа твердих покриттів	м ²	4 367,3	
4	Площа озеленення	м ²	16 982,7	

<p>Льодовий палац на вул. Прибузькій, 70А в м. Хмельницькій</p> <p>Виконавчий проєкт будівництва</p> <p>Топографічний план</p> <p>Масштаб 1:500</p>					<p>Стор. Арх. Архив</p> <p>п 1</p> <p>1</p> <p>1</p>					<p>20180618-ГП-1</p> <p>Будівництво Льодового палацу по вул. Прибузькій, 7/3 в м. Хмельницькій</p> <p>Льодовий палац, будівництво</p> <p>Стор. Архив Архів</p> <p>п 1 1 18</p> <p>Генератори план М1:500</p> <p>ФІП БІСКОМ А.П.</p> <p>Виконавці: Вікторія М.В., Вікторія І.В., Зоряна О.В.</p> <p>2019</p> <p>Виконавці: Вікторія М.В., Вікторія І.В., Зоряна О.В.</p> <p>2019</p> <p>Генератори план М1:500</p> <p>ФІП БІСКОМ А.П.</p> <p>Виконавці: Вікторія М.В., Вікторія І.В., Зоряна О.В.</p> <p>2019</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

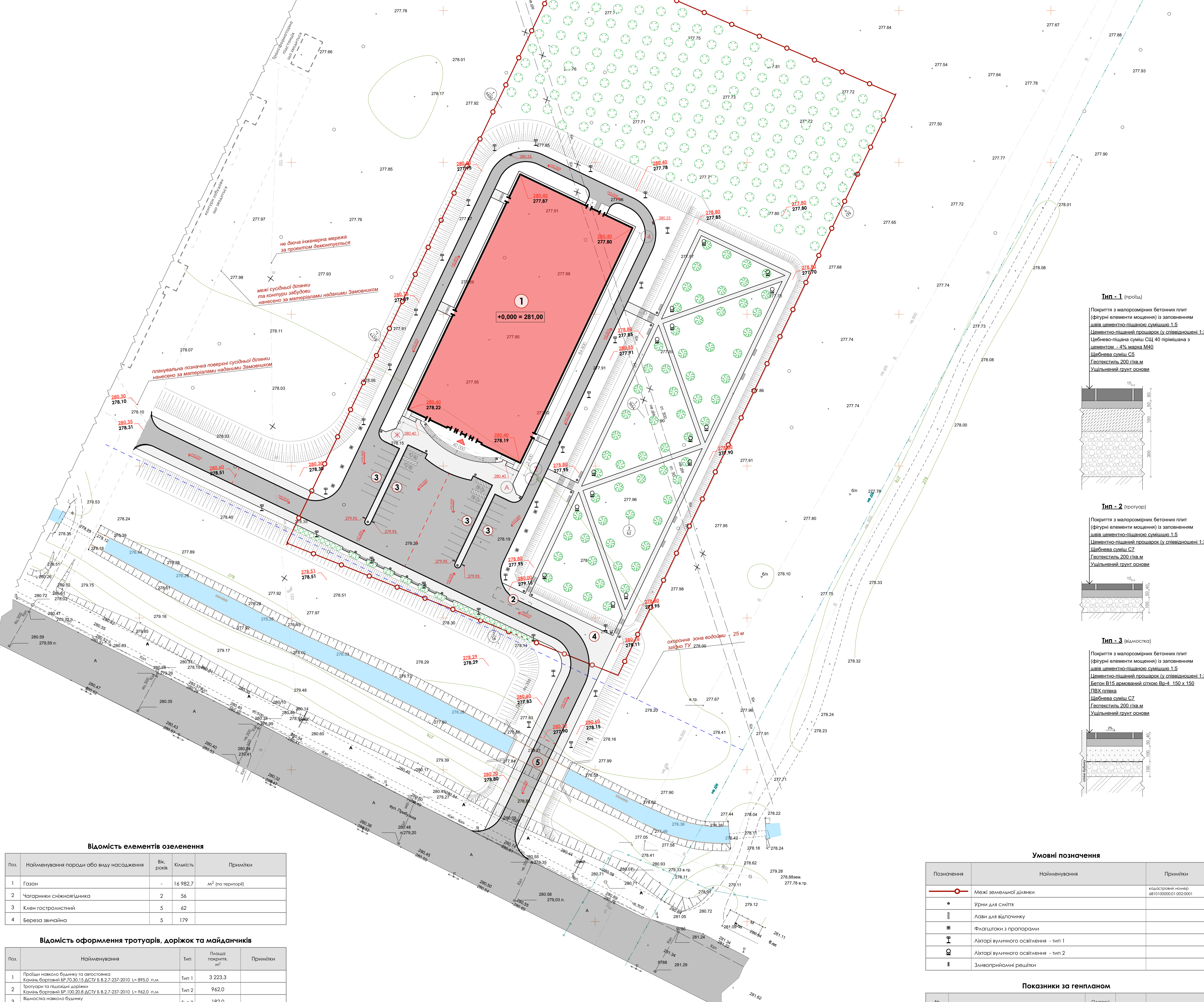

Розрахунок до виконання робіт з підсилення ухилів ґрунту:
 - вивести кріплення георешітки в ґрунт слід розміщувати в шахматному порядку в середньому 8 шт. на кв. м.
 - встановити висоту анкери - 2,96 кв. м. верхню частину (50 мм) анкери змонтувати для фіксації георешітки.
 - заповнити площу підсилення ухилу на об'єкті - 4 350,0 кв. м.
 - після заповнення георешітки пісочно-цементною сумішшю слід нанести та етрамбувати рослинний ґрунт.

на ділянці інженерна мережа за проектом демонтуються

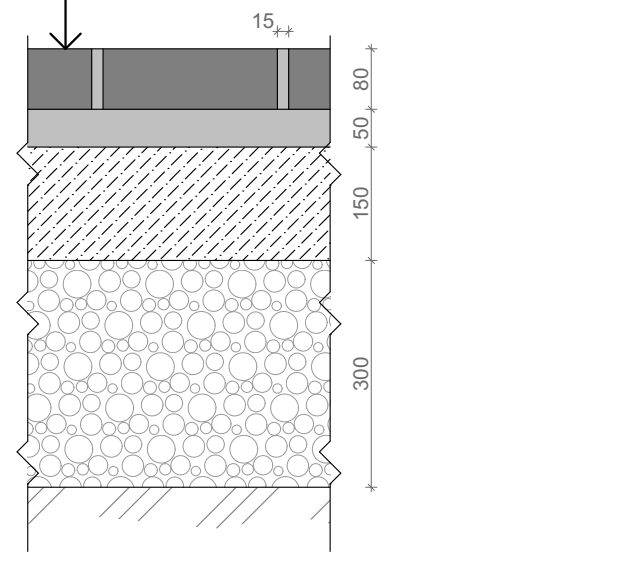
планувальна позначка поверхні сусідньої ділянки наведено за матеріалами наданими Замовником

межі сусідньої ділянки та контури забудови наведено за матеріалами наданими Замовником

Тип - 1 (проїзд)

Покриття з малорозмірних бетонних плит (фігурні елементи мозаїчні) із заповненням швів цементно-піщаною сумішшю 1:3
 Цементно-піщана прокладка (у співвідношенні 1:3)
 Цементно-піщана суміш СІІ 40 призначена з цементу - 45, магнезія М40
 Шибена суміш С5
 Геотекстиль 200 г/кв. м
 Ущільнений ґрунт основи

Тип - 2 (прогуляв)

Покриття з малорозмірних бетонних плит (фігурні елементи мозаїчні) із заповненням швів цементно-піщаною сумішшю 1:3
 Цементно-піщана прокладка (у співвідношенні 1:3)
 Шибена суміш С7
 Геотекстиль 200 г/кв. м
 Ущільнений ґрунт основи

Тип - 3 (білястока)

Покриття з малорозмірних бетонних плит (фігурні елементи мозаїчні) із заповненням швів цементно-піщаною сумішшю 1:3
 Цементно-піщана прокладка (у співвідношенні 1:3)
 Бетон В15 армований сіткою БФ-4 150 x 150
 Шибена суміш С7
 Геотекстиль 200 г/кв. м
 Ущільнений ґрунт основи

Умовні позначення

Позначення	Найменування	Примітки
—	Межі земельної ділянки	
•	Урні для сміття	класифікаційний номер 48101000001 002 0001
	Лави для відпочинку	
	Філашочки з пролорами	
⊥	Ліквіри вуличного освітлення - тип 1	
⊥	Ліквіри вуличного освітлення - тип 2	
	Звняприйрмні рвешітня	

Показники за ґенпланом

№ п/п	Найменування	Одичніт виміру	Кількість	Примітки
1	Площа ділянки землеквідовдвння	га	2,5	
2	Площа забудови	м²	3 650,0	
3	Площа твердих покриттів	м²	4 367,3	
4	Площа озеленення	м²	16 982,7	

Відомість елементів озеленення

Поз.	Найменування пароди або виду насадження	Вік років	Кількість	Примітки
1	Газон	-	16 982,7	м² (по території)
2	Чагарники сніжніквідника	2	56	
3	Квін гостростітний	5	62	
4	Береза звичайня	5	179	

Відомість оформлення тротуарів, доріжок та майданчиків

Поз.	Найменування	Тип	Площа поверхні, м²	Примітки
1	Пробий навколо будинку та автостоянки	Тип 1	3 223,3	
2	Тротуари та пішохідні доріжки	Тип 2	962,0	
3	Відомість навколо будинку	Тип 3	182,0	
4	Покриття бортового каменю			

Відомість оформлення тротуарів, доріжок та майданчиків (поза майданчиком)

Поз.	Найменування	Тип	Площа поверхні, м²	Примітки
1	Пробий навколо будинку та автостоянки	Тип 1	813,9	
2	Тротуари та пішохідні доріжки	Тип 2	551,0	

Відомість елементів озеленення (поза майданчиком)

Поз.	Найменування пароди або виду насадження	Вік років	Кількість	Примітки
1	Газон	-	2 657,0	м² (по території)

Львівський майдан на вул. Прибузькій, 70А в м. Хмельницький

Інженерно-будівельне виконання

Топографічний план

Масштаб 1:500

ФОР БІСКОМІСЬКИЙ А.П.

Зам. Клієнт: М.В. Власів, І.В. Власів, І.В. Власів

Склад: Архіт. Архіт. Архіт.

Лист: 1

Висота: Бюджетний

Знак: 0.8

2019

20180618-П1.2

Будівництво Львівського майдану по вул. Прибузькій, 70А в м. Хмельницькому

Львівський майдан, будівництво

Стор. Арх. Арх. Арх.

П. П. 2. 18

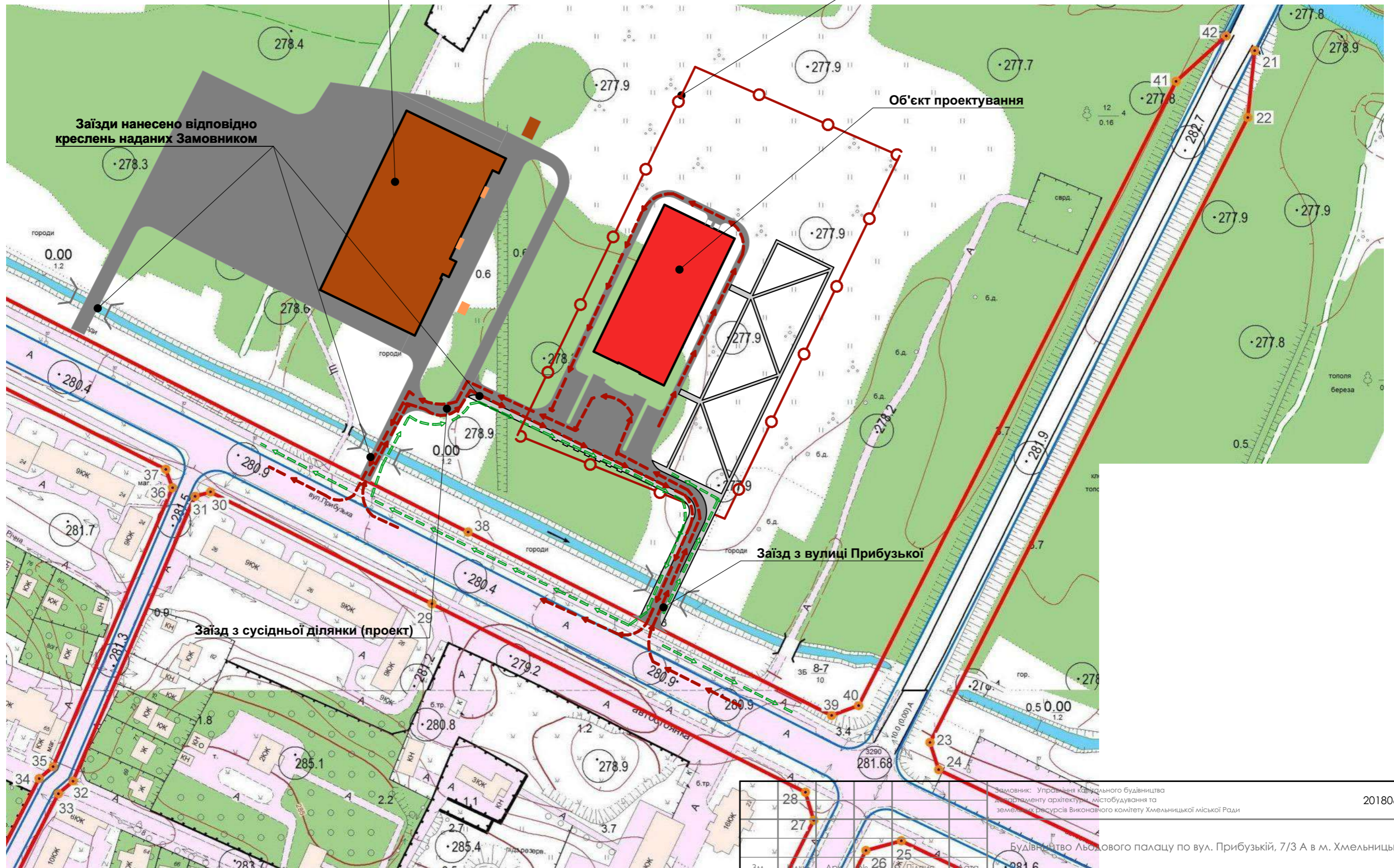
ВІХАРЕВ

Схема транспортно-пішохідних зв'язків

1:2000

Сусідній об'єкт спортивного призначення що будується

Межі земельної ділянки

Заїзди нанесено відповідно креслень наданих Замовником

Об'єкт проектування

Заїзд з вулиці Прибузької

Заїзд з сусідньої ділянки (проект)

Умовні позначення

- - - - - → - напрямок руху автотранспорту
- - - - - → - напрямок руху пішоходів
- - межа земельної ділянки

Замовник: Управління капітального будівництва Департаменту архітектури, містобудування та земельних ресурсів Виконавчого комітету Хмельницької міської Ради				20180618-ГП-3		
Будівництво Льодового палацу по вул. Прибузькій, 7/3 А в м. Хмельницькому						
Зм.	Кільк.	Арх.	№ док.	Підпис	Дата	
ГАП	Віхарев М.В.				2019	
Гол. констр.	Кібальчук Г.					
Розробив	Віхарев І.В.					
Перевірив	Заєць О.В.					
Льодовий палац. Будівництво				Стадія	Аркуш	Аркушів
				П	ГП-3	18
Схема транспортно-пішохідних зв'язків						

Зам. інв. №
Підпис і дата
Інв. №

7-I-B

Об'єкт: ПЛАН ЧЕРВОНИХ ЛІНІЙ МАГІСТРАЛЬНИХ ВУЛИЦЬ м.ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ
 Креслення: Розбивочне креслення плану червоних ліній магістральних вулиць
 (з елементами вуличної мережі)

М 1:2000

№554-01-2016
 від 25.07.2016 року

для службового
 користування
 Інв. №026852

Аркуш
 7-I-B

Аркушів
 117

Замовник: Управління капітального будівництва департаменту архітектури, містобудування та земельних ресурсів Виконавчого комітету Хмельницької міської Ради						20180618-ПТ-1
Будівництво Льодового палацу по вул. Прибузькій, 7/3 а в м. Хмельницькому						
Льодовий палац Будівництво						Стадія
						Аркуш
						Аркушів
						п
						1
						1
ГАП	Вікорєв М.В.					2018
Розробив	Вікорєв І.В.					
Перевірив	Засць О.В.					
Ситуаційний план М1:2000						

ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛЬНОГО БУДІВНИЦТВА
вул. Проскурівська, 15, м. Хмельницький, 29013
тел. (0382) 65-65-35, тел./факс 65-75-75, e-mail: ukb@khm.gov.ua; ukb_1@ukr.net
Код ЄДРПОУ 02498582

Від _____ № _____
на № _____ від _____

В.о. начальника управління
архітектури та містобудування
Максиму ДРУЖИНІНУ

вул. Подільська, 10/1,
м. Хмельницький, 29013

Шановний пане Максиме!

На виконання протокольного доручення міського голови від 20.09.2021 щодо внесення змін до Генерального плану міста та на Ваш лист від 15.09.2021 № Л-26.1.02-7-21 повідомляємо наступне.

1. Згідно виконаних інженерно-геодезичних вишукувань проектною організацією ПП “ПОДІЛЛЯПРОЕКТСЕРВІС”, яка здійснює проектування об'єкта «Нове будівництво вулиці Лісогринівецької (від вул. Степана Бандери до Старокостянтинівського шосе) в м. Хмельницькому» та зважаючи на щільність забудови території на якій заплановано будівництво вказаної вулиці, існує проблема щодо технічної можливості її будівництва із дотриманням вимог встановлених до магістральних вулиць районного значення згідно чинних будівельних норм та стандартів.

На основі вищевикладеної інформації, просимо Вас змінити категорію вулиці з магістральної вулиці районного значення на житлову вулицю, що у свою чергу дозволить запроектувати та побудувати вулицю Лісогринівецьку (від вул. Степана Бандери до Старокостянтинівського шосе) в м. Хмельницькому із дотриманням чинних будівельних норм та стандартів.

2. Згідно проектних документів “Будівництво Палацу спорту по вул. Прибузькій, 5/1а у м. Хмельницькому” та “Будівництво Льодового палацу по вул. Прибузькій, 7/3А в м. Хмельницькому” зі сторони вул. Прибузької передбачено чотири заїзди на територію об'єктів, один із заїздів спільний для двох об'єктів (графічні матеріали додаються). Прошу врахувати дані проектні рішення при коригуванні Генерального плану міста.

3. Згідно проведеного Всеукраїнського відкритого архітектурного конкурсу на кращу проектну пропозицію нового будівництва закладу загальної середньої освіти на вул. Сікових стрільців, 8-А в м. Хмельницькому, визначено переможця, який буде розробляти проектну документацію на нове будівництво закладу загальної середньої освіти на вул. Сікових стрільців, 8-А в м. Хмельницькому. За основу розпланування земельної ділянки (кадастровий номер № 6810100000:17:004:0102) буде використаний генеральний план проектною пропозицією переможця (графічні матеріали додаються). Прошу врахувати дані проектні рішення при коригуванні Генерального плану міста.

СЕД Хмельницька міська рада ПІ-Enterprise
№31781 від 13.10.2021
Підписувач Гаман Віра Миколаївна
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000CA74120045E69100
Дійсний з 11.03.2021 00:00:00 по 11.03.2023 00:00:00

4. Для вирішення питання відносно забезпечення пішохідного та транспортного сполучення в даній частині мікрорайону Озерна був розроблений робочий проект “Будівництво внутрішньоквартального проїзду між земельними ділянками по вул. Старокостянтинівське шосе, 2/1 “З” в м. Хмельницькому”. Даний проїзд був транзитним, який мав сполучити вул. Січових стрільців та вул. Лісогринівецьку. Проте враховуючи існуючу містобудівну ситуацію та крутизну уклону, внутрішньоквартальний проїзд не може бути транзитним. Тому при коригуванні робочого проекту було зменшено протяжність проїзду — він є тупиковим (графічні матеріали додаються). Прошу врахувати дані проектні рішення при коригуванні Генерального плану міста.

5. Згідно рішення тринадцятої сесії Хмельницької міської ради “Про внесення змін до бюджету міста Хмельницького на 2017 рік” від 22.03.2017 № 2, управління капітального будівництва визначено головним розпорядником коштів (замовником) з виготовлення проектно-кошторисної документації на будівництво (влаштування) двох футбольних полів та спортивного комплексу Хмельницької ДЮСШ № 1 на вул. Зарічанській, 11/5 в м. Хмельницькому.

Зважаючи на те, що даний об'єкт розташований в прибережній смузі р. Південний Буг на відрізьку від співочого поля до вул. Свободи, ширина захисної смуги на даному відрізьку становить 100 м відповідно до рішення Виконавчого комітету “Про затвердження прибережних захисних смуг р. Південний Буг, р. Кудрянка, р. Плоска та водоймищ, розташованих по руслу річок.” від 11.04.1996 № 881.

Відповідно до техніко-економічних показників вказаного об'єкта, огорожа території спортивного комплексу запроектована на відстані 21,0 м, а спортивний корпус на відстані 36,0 м від р. Південний Буг.

На підставі вищевказаного та зважаючи на соціальну важливість будівництва даного об'єкта для територіальної громади м. Хмельницького, просимо Вас внести відповідні зміни при коригуванні Генерального плану міста (графічні матеріали додаються). Запропоновані зміни не несуть негативний вплив на санітарний та екологічний стан м. Хмельницького.

Додатки: на 5 арк. в 1 прим.

З повагою
в.о. начальника управління

Віра ГАМАН

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО

енергопостачальна компанія

29018, м. Хмельницький, вул. Храновського, 11 а,
тел. (0382) 78-78-59, факс (0382) 78-78-58,
ЄДРПОУ 22767506, ІПН 227675022258
IBAN UA 833157840000026007303882829 в філії ХОУ
АТ «Ощадбанк», МФО 315784

**В.о. начальника
Управління архітектури та
містобудування
м. Хмельницький
Дружиніну М.А.**

від 29.06.2021
на № 174103-12

№ 2021-0513-2448
від 27.05.2021р.

29013, вул. Подільська.10/1, м. Хмельницький

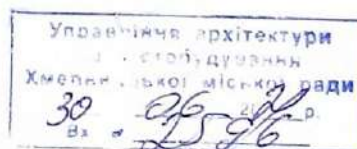
Щодо надання інформації
для розробки генерального плану

Надаємо інформацію для розробки генерального плану м. Хмельницький.

1. Інформація про електропостачання населеного пункту м. Хмельницький (додаток).
2. Відповідно до плану розвитку розподільчих мереж 35-110 кВ АТ "Хмельницькобленерго" на 2021-2025 роки передбачається будівництво ПС 110/10 кВ «Лезнево» та ПС 110/10 кВ «Західна».

**Заступник директора технічного
з оперативного управління**

М.М. Клід

Інформація про електропостачання населеного пункту м.Хмельницький

Назва сільської ради, населений пункт	Дистетчерська назва ТП	Електроспоживання, кВт* год/добу			Кількість встановлених трансформаторів (ростащування, вулиця)	Загальна потужність трансформаторних підстанцій, кВА	Джерело електропостачання (ПС)	
		Населення	Комунально побутові потреби	Промисловість				
м. Хмельницький	РП-42	2512	222	0	2	Панаса Мирного, 25	1260	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-380	2811	221	0	2	П. Мирного, 31	1260	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-264	959	78	753	2	Залізнична, 10	800	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	КТП-565	608	0	0	1	Рибалка, 55	250	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-469	0	0	106	2	проспект Миру, 41	500	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-482	345	0	69	2	Рибалка, 32	2000	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-382	4712	280	219	2	П. Мирного, 35	1260	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	ЗТП-229	1687	64	0	2	проспект Миру, 71/1	800	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-539	468	20	17	2	проспект Миру, 73/1	500	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-175	1930	80	0	2	проспект Миру, 88	1030	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-554	2756	263	222	1	Лісогринівська, 4	1260	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	ЗТП-534	0	0	362	1	П. Мирного, 28/1	800	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	КТП-613	1613	0	0	1	урочище "Деклярка",	250	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	ЗТП-15	1969	10	95	2	Рибалка, 15	650	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-261	698	13	19	1	Перемоги, 6	650	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-104	2691	266	123	2	Перемоги, 2	1260	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-390	2710	276	189	2	Рибалка, 22/2	1260	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-459	1284	73	22	2	Підгірна, 57	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-283	2811	270	20	2	Свободи, 4а	800	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-134	775	0	0	2	проспект Миру, 70	400	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-35	87	84	0	1	Перемоги, 9	250	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-548	2265	145	754	2	Ковпака, 12	880	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-429	2328	308	320	2	проспект Миру, 53/1	1260	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-447	750	24	20	2	проспект Миру, 42	1030	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-468	4307	178	128	2	проспект Миру, 45	1260	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-89	177	0	96	2	проспект Миру, 63	650	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-235	2415	210	108	2	Перемоги, 3	1260	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-480	0	0	0	2	проспект Миру, 61/2	1260	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-481	4	36	70	2	проспект Миру, 61/2	800	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-215	1161	51	69	2	проспект Миру, 80	400	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-488	0	0	758	2	Тупікова, 1	800	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-232	0	0	88	2	Заводська,	565	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-131	0	0	41	2	Чорновола, 117	400	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-74	2019	39	37	1	Когларєвського, 20	400	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-208	0	0	134	1	Чорновола, 174/5	630	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-47	0	0	44	2	Чорновола, 180	500	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-440	748	0	0	1	Сосюри, 16	160	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-11	1345	0	28	1	(Ялішивецького (Артема), 15	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-249	2269	4	57	1	Проспількова, 82	400	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-569	2430	0	16	1	Тухачевського,	400	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-550	2577	0	0	1	Джерельна, 60	250	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-549	850	0	0	1	Гуменюка, 8/1	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-577	1253	0	0	2	Гонти, 15	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-103	739	2	0	1	Вінченко (Крупської), 108	430	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-368	940	54	106	2	Зарічанська, 6/4	650	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-188	0	0	490	2	Старокост. шосе, 18	500	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-392	0	0	149	1	Трудова, 6	250	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-556	331	37	118	2	проспект Миру, 80	800	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-273	2872	80	0	2	проспект Миру, 78/1	600	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-479	2032	265	123	2	проспект Миру, 92	1260	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-498	1848	0	0	2	проспект Миру,	1260	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-71	0	0	1745	2	Заводська, 53	1030	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-126	1224	15	0	1	Заводська, 32	400	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-172	0	0	91	1	Шевченка, 70	160	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-310	581	6	315	2	Заводська, 61/2	500	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-217	0	0	0	2	Старокост. шосе, 1	1260	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-72	1677	0	2	1	Мельнікова, 1	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	РП-3	0	0	132	1	Прибузька, 50	400	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-216	1809	192	403	2	Зарічанська, 12/1	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-405	1443	0	221	1	Кам'янецька, 257/1	400	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-723	658	0	0	1	Жукова, 92	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-404	1235	0	0	1	Конева, 7	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-410	1394	0	0	1	Руданського, 33	160	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-343	1121	0	-2	1	Київська, 82	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-618	382	0	0	1	пров. Дубівський, 14	100	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-571	961	0	0	1	Білогородська, 11	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-403	660	0	0	1	пров. Кирпоноса, 2/1	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ТП-133	315	0	191	1	Чорновола, 102	560	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-182	3357	242	108	2	пров. Тракторний, 20	1260	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-218	829	30	915	2	Чорновола, 56	800	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-191	1463	0	0	1	Щедрина, 66	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-101	670	3	217	1	Косюра, 1	400	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-430	696	0	0	1	Багалия, 25	400	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-524	470	0	0	1	Завряна, 20	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-36А	1376	0	0	1	Чапасава, 24	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-34	1371	0	490	1	Шестанова, 2	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-443	0	0	298	2	Кам'янецька, 2	650	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-32	0	0	0	1	парк Чекама,	160	п/с "ТПА"

Хмельницький	ЗТП-559	3819	176	34	2	Зарічанська, 50	1260	п/с "Заріччя"
Хмельницький	ЗТП-154	0	0	2331	2	проспект Миру, 41	1260	п/с "ТПА"
Хмельницький	КТП-214	739	0	0	1	Лісова, 1	100	п/с "ТПА"
Хмельницький	КТП-39	1131	22	0	1	Нюхля Берегова, 2А	250	п/с "ТПА"
Хмельницький	ЗТП-107	701	29	0	2	Примакова, 25	1260	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-355	0	0	0	2	Сковороди, 17	1260	п/с "Хм-330"
Хмельницький	КТП-647	662	8	0	1	Кам'янецька, 105	250	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-105	2366	0	0	2	Купріна, 23	500	п/с "Хм-330"
Хмельницький	РП-6	1254	3	0	2	Грибодєдова, 3/2	400	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-272	690	18	35	1	Подільська, 7	250	п/с "Прибузька"
Хмельницький	ЗТП-244	2216	141	8	2	Кам'янецька, 38	715	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-210	2480	15	0	2	Банжана, 16	800	п/с "ХЗТП"
Хмельницький	ЗТП-301	416	12	299	1	Купріна, 56/1	1030	п/с "ХЗТП"
Хмельницький	КТП-642	713	0	0	1	Глинки, 28	100	п/с "ХЗТП"
Хмельницький	ЗТП-82	1226	0	5	1	Мкурїна, 7	250	п/с "ХЗТП"
Хмельницький	ЗТП-311	87	0	0	2	Купріна, 58	410	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-425	1344	69	8	2	Козацька, 52	800	п/с "Центральна"
Хмельницький	ЗТП-60	611	175	47	1	Городовїкова, 7	400	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-167	0	0	208	1	Купріна, 54/3	315	п/с "ХЗТП"
Хмельницький	ЗТП-18	1978	0	41	1	Суворова, 39	400	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-268	3998	463	183	2	Рибалка, 8	1260	п/с "Прибузька"
Хмельницький	ЗТП-463	1452	129	0	2	Перемоги, 10-Б	1260	п/с "Прибузька"
Хмельницький	ЗТП-284	2278	263	19	2	Свободи, 8а	1260	п/с "Прибузька"
Хмельницький	ЗТП-255	4044	232	26	2	Зарічанська, 24	1260	п/с "Прибузька"
Хмельницький	ЗТП-223	94	0	139	2	Козацька, 42	800	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-226	2574	166	120	2	Зарічанська, 18/1	800	п/с "Прибузька"
Хмельницький	ЗТП-335	2272	48	2	2	Гастело, 10/1	800	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-190	1522	58	78	2	Козацька, 61/2	650	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-41	133	3	0	2	Ватутїна, 18	410	п/с "Центральна"
Хмельницький	ЗТП-428	0	0	0	2	Пїлотська, 1	650	п/с "Центральна"
Хмельницький	ЗТП-43	1158	11	17	1	Щорса, 19	400	п/с "ХЗТП"
Хмельницький	ЗТП-458	2766	227	79	2	Червонофлорська, 40	1260	п/с "ХЗТП"
Хмельницький	ЗТП-137	0	0	456	2	Чорновола, 23	1030	п/с "ХЗТП"
Хмельницький	ЗТП-77	0	0	279	2	Чорновола, 15/1	800	п/с "ХЗТП"
Хмельницький	ЗТП-59	760	0	83	2	Кошевого, 33	1260	п/с "Центральна"
Хмельницький	РП-34	1791	97	0	2	Гастело, 20	650	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-336	0	0	53	2	М. Гречка, 2	800	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-426	3494	151	7	1	М. Гречка, 12/1	800	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-492	301	72	0	1	Франка, 57	880	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-50	0	24	0	2	Пїлотська, 1	200	п/с "Центральна"
Хмельницький	РП-17	696	0	183	2	вул. Гастело	250	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-493	2047	255	282	2	Васянина, 8	950	п/с "Дубово"
Хмельницький	КТП-594	1195	0	0	1	Пїлкови, 60	250	п/с "Заріччя"
Хмельницький	КТП-796	491	0	0	1	Тер-тя Пїдкови Кошарського	250	п/с "Заріччя"
Хмельницький	КТП-829	0	0	0	1	Сїлтанкова, 90/1	63	п/с "Заріччя"
Хмельницький	ЗТП-722	0	0	0	2	Пїлотська, 1	800	п/с "Центральна"
Хмельницький	ЗТП-486	621	1	65	1	Вїнницьке шосе, 14/1	0	п/с "Сїдна"
Хмельницький	ЗТП-109	2650	165	188	2	Чкалова, 18	1260	п/с "ТПА"
Хмельницький	ЗТП-688	947	0	33	2	Карбишева, 6	500	п/с "Ражово"
Хмельницький	КТП-832	593	0	0	1	Львівське шосе,	250	п/с "Хм-330"
Хмельницький	КТП-761	745	0	0	1	Пївдена,	250	п/с "ХЗТП"
Хмельницький	ЗТП-275	922	34	0	2	Зарічанська, 20	1260	п/с "Прибузька"
Хмельницький	РП-20	7	0	0	0	Зарічанська, 34	0	п/с "Прибузька"
Хмельницький	КТП-790	97	0	0	1	Західно-Окружна,	160	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-597	2364	52	14	2	Озерна, 10/1	1030	п/с "Заріччя"
Хмельницький	КТП-819	0	0	0	2	зживлено вїд РП-25 Л-468,4б	2000	п/с "Заріччя"
Хмельницький	КТП-806	986	56	0	2	П. Мирного, 7/1	800	п/с "Заріччя"
Хмельницький	КТП-812	284	22	0	2	Ковпака, 11	320	п/с "Прибузька"
Хмельницький	КТП-778	568	68	0	2	Щербакова, 24/2	500	п/с "Заріччя"
Хмельницький	ЗТП-708	1268	74	302	2	Лїсогрїнївецька, 16/2	1260	п/с "Озерна"
Хмельницький	ЗТП-379	649	17	2	2	Космодем'янської, 13/1	650	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-290	5153	1	236	2	Шаровечка (ВНС),	800	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-527	2481	238	485	2	Кармелюка, 10	1260	п/с "Озерна"
Хмельницький	КТП-664	954	0	134	1	Польова, 4	250	п/с "ТПА"
Хмельницький	РП-56	1789	195	0	2	ароконстїнтїнівське шосе, 2	1260	п/с "Озерна"
Хмельницький	ЗТП-512	3760	393	77	2	П. Мирного, 28	1260	п/с "Озерна"
Хмельницький	КТП-248	0	0	399	1	Трудова, 3	250	п/с "Сїдна"
Хмельницький	ЗТП-716	616	53	159	2	Залїзнична, 1-А	800	п/с "Озерна"
Хмельницький	КТП-340	0	69	0	1	Західно-Окружна, 15	250	п/с "Хм-330"
Хмельницький	РП-27	0	0	2045	1	Геолога, 9	1030	п/с "Хм-330"
Хмельницький	КТП-265	968	0	0	1	пров. Пїдлїсний, 2/1	250	п/с "Сїдна"
Хмельницький	ЗТП-212	2655	155	95	2	проспект Миру, 74	1260	п/с "Прибузька"
Хмельницький	ЗТП-320	0	12	0	2	Хотовицького, 6	1260	п/с "Хм-330"
Хмельницький	КТП-728	1030	0	0	1	Верейського, 87	250	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-21	0	0	538	2	Чорновола, 122/2	500	п/с "Сїдна"
Хмельницький	КТП-530	0	0	0	1	Кнїжкївцї-Дубово,	160	п/с "Сїдна"
Хмельницький	КТП-747	40	0	0	1	СОТ "Сїлїана",	160	п/с "Сїдна"
Хмельницький	ЗТП-450	166	0	901	2	Старокост. шосе, 54А	500	п/с "Прибузька"
Хмельницький	КТП-601	0	0	0	1	Львівське шосе, 38	63	п/с "Хм-330"
Хмельницький	КТП-362	597	0	0	1	Дубово за дамбой,	160	п/с "Сїдна"
Хмельницький	ЗТП-307	0	0	177	2	Купріна,	1260	п/с "Центральна"
Хмельницький	КТП-859	873	46	0	2	пров. Залїзнична,	800	п/с "Озерна"
Хмельницький	КТП-735	696	61	0	1	Водопровїдна, 75/2	400	п/с "Центральна"
Хмельницький	КТП-871	1152	74	126	2	ПРБП "Комунбїд", 5/7	1260	п/с "Центральна"
Хмельницький	КТП-831	440	117	0	1	П. Мирного, 1/2	630	п/с "Заріччя"
Хмельницький	КТП-783	1812	190	0	2	Лїсогрїнївецька, 26	1260	п/с "Озерна"
Хмельницький	КТП-800	836	69	1	2	Зарічанська, 9	800	п/с "Заріччя"
Хмельницький	КТП-846	268	5	0	2	ТОВ "Прогресбїд 2000" (ПТ-	500	п/с "Хм-330"

м. Хмельницький	КТП-160	604	42	218	2	Пересипкіна, 69	800	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-240	395	8	318	2	проспект Миру, 61/1	1260	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-53	1834	88	15	2	Старокост. шосе, 26	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-674	2232	181	0	2	Будівельників, 1	1260	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-645	1095	91	7	1	Шевченка, 11	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-405	717	0	0	1	Старицького, 2/1	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-630	754	0	0	1	Західно-Окружна, 51	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-121	973	21	47	1	Раскової, 3	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-772	0	0	0	2	Свободи, 15/3а	500	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-385	0	0	5521	2	Толбухіна, 4	630	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-567	1533	0	0	1	вул. Ружичиняньська,	100	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-70	711	28	689	2	Прибузька, 38	800	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	РП-65	0	0	0	2	вул. Свободи, 6б	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-686	0	0	0	2	Зарічанська (співоче поле),	650	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	РП-60	0	0	0	2	Прибузька, 26а	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-194	2919	300	48	1	Перемоги, 12	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-330	779	0	0	1	Польова, 38	160	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-321	506	43	76	1	Чорновола, 62	880	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-322	3027	276	33	2	Пилотська, 125	1260	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-397	1322	118	131	2	Пилипчука, 3	1030	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-3	0	0	305	1	Соборна, 11	630	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-242А	109	34	283	2	Інститутська, 11	880	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-260	2639	173	98	2	Грушевського, 2	650	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-277	0	0	3079	2	Тернопільська, 12/2	715	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-445	1577	160	41	2	Прибузька, 4	800	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-288	474	0	0	1	пров. Рибалка, 2	250	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-351	221	0	0	1	Кам'янецька, 169	160	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-523	171	0	0	1	Катіоновська, 5	200	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-566	1172	0	0	2	Подільська, 171	800	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-462	1339	90	228	1	Галана, 6	800	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-533	1409	150	102	2	Прибузька, 44	800	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-536	2437	249	65	2	Північна, 113	1260	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-287	1566	114	803	2	пров. Некрасова, 3	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-251	456	0	1	1	Профспілкува, 160	100	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-682	842	0	0	1	Проспільова, 144/1	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-619	718	0	0	2	Стельмака, 98/1	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-402	1653	0	0	1	Пасічна, 12	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-758	899	0	0	1	пров. Ганні, 1	250	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-513	0	0	0	1	СТ «Лезнево-3»,	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-253	1677	0	0	1	Кошарського, 32	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-596	975	0	0	1	Корольова, 48/1	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-20	975	0	0	1	Гайдара, 34	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-213	2204	192	24	2	проспект Миру, 95	650	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-239	448	1	0	2	Заводська, 33	410	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-150	2789	82	0	2	Зарічанська, 14/2	800	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-143	1015	0	0	1	пров. Госпітальний, 12	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-695	403	0	0	1	Господарська, 1	250	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-732	1201	24	0	1	Димінського,	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-730	184	0	0	1	Старосадова, 1	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-27	875	1	0	1	пров. Волочиський,	100	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-741	817	0	0	1	Качинського, 22/1	250	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-659	0	0	0	1	Красовського, 2	250	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-662	896	0	0	1	8-Березня, 30	160	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-147	623	0	0	1	Геологія, 1/1	160	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	РП-52	733	149	51	2	тароконстантинівське шосе,	800	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-670	1743	0	0	1	Красовського, 1	250	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	КТП-517	1163	0	0	1	Західно-Окружна,	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	РП-50	2513	0	346	2	Рична 1 (ж/м з-дв "НЕВА")	1030	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-9	598	44	0	1	Шевченка, 58	400	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-415	832	0	0	2	проспект Миру, 101/3	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-423	1909	173	33	2	Водопровідна, 8/1	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-92	673	0	0	1	Щедрина, 59	250	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	КТП-749	0	0	80	2	Красовського, 2	400	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	РП-21	16	11	1084	1	Зарічанська, 34/2	250	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	РП-7	544	49	0	1	Проспект Миру, 80/5	400	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-36	2165	0	0	1	Лескова, 29	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-409	1932	69	0	1	Кам'янецька, 152	400	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-702	842	0	0	1	Радгоспа, 2	250	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	КТП-570	0	0	0	1	Книжківці ДМ «Платон»,	63	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-67	648	0	0	1	вул. Пшенична	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-187	682	0	222	1	2-га Нова, 29	315	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-742	969	0	0	1	Цегельна, 40/1	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-236	80	0	23	1	Зарічанська, 34	1000	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-233	0	0	0	1	Зарічанська, 34	1000	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-411	651	0	0	1	Збарського, 54	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-743	723	0	0	1	пров. Луговий, 14	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-488А	0	0	0	2	проезд Гальчевського	1260	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-759	666	0	0	1	Раскової,	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-677	3106	171	31	2	проспект Миру, 94А	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-23	0	0	252	1	Кам'янецька, 37	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-15А	2191	145	1	2	вул. Підгірна	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-678	816	0	0	1	с/т "Мрія",	100	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-675	185	0	0	1	Серпнева,	160	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-489	983	0	0	1	Квіткова, 24	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-705	387	0	0	1	Книжківці,	200	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-582	0	0	112	1	Тернопільська, 15/1	150	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-354	6235	760	372	1	П. Мирного, 21	1260	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	РП-51	3471	288	227	2	пров. Чубинського, 29/1	880	п/с "Центральна"

Хмельницький	ЗТП-19	781	14	187	1	Красовського, 19	250	п/с "ХЗТП"
Хмельницький	ЗТП-484	33	0	95	2	Театральна, 11	1260	п/с "Дубово"
Хмельницький	КТП-762	1022	22	78	1	Ватугіна,	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-696	0	0	0	1	Жигецького, 22/1	500	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-720	1362	56	11	2	Вокзальна, 60	800	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-679	217	0	0	1	Гончарова,	100	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-646	320	4	45	2	Львівське шосе, 33	500	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-477	3189	186	168	1	Вишнева, 135	1260	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-714	337	6	0	2	Волочиська, 19	320	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-634	1405	76	125	2	Паркова, 6/2	800	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-744	0	0	0	1	Молдавська,	100	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-259	1074	48	336	2	Зарічанська, 57/1	800	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-655	614	5	5	2	Храновського, 16/2	500	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-88	305	1	0	2	Пархоменка, 1	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-636	1979	130	46	2	Старокост. Шосе, 76	2000	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-725	954	51	0	2	проспект Миру, 102/2	800	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-544	1063	90	198	2	Пілотська, 7	500	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-951	26	0	0	1	Місячна, 5	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-416	0	0	0	1	Проспект Миру,	160	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-455	2075	106	171	2	Інститутська, 8/1	1030	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-400	0	0	0	2	Соборна, 60	800	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-224	893	84	30	2	Володимирська, 40	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-8	435	15	233	2	Пилипча, 2	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-48	0	0	53	2	Театральна, 11	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-345	766	66	0	2	Кам'янецька, 60/2	650	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-31А	1679	66	198	2	Соборна, 29	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	РП-5	522	10	0	1	Грушевського, 74	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-117	525	18	3	1	Проскурівська, 57	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-115	779	46	76	2	Свободи, 7	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-205	1081	83	185	2	Пилипча, 41	1030	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-57	670	59	18	2	Проскурівська, 71	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-102	0	0	0	2	Проскурівська, 42	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-135	454	68	0	2	Проскурівська, 44	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-436	1895	165	827	2	Прибузька, 18	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-7	1006	30	26	2	Проск. підпілля, 99	1030	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-250	36	1	1276	2	Ватугіна, 24	500	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-51	1197	69	31	2	Вайсера, 50	1260	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-520	7	0	85	1	Кам'янецька, 12	500	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	РП-41	9	0	1252	0	Галана, 5	0	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	РП-49	0	0	240	0	Панаса Мирного, 6	0	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-30	1195	47	7	2	Вайсера, 28	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-117	2044	33	13	1	вул. Завдського	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-444	1399	105	122	2	Проск. підпілля, 117	800	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-58	885	10	186	2	Шестакова, 70	2000	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-31	485	13	0	1	Кам'янецька, 50	630	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	РП-22	0	0	0	0	Вайсера, 28	0	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-621	0	0	-8	1	Подільська, 54	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-245	1217	33	174	2	Кам'янецька, 50	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-727	558	42	141	2	Гастелло, 15	1260	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-972	0	0	0	1	Джелельна, 7	250	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-971	10	0	0	1	вул. Ганжі, 76/1	100	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-965	0	0	0	1	вул. Ставкова, 36	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	РП-66	0	0	0	2	проспект Миру	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	РП-67	0	0	0	2	вул. Зарічанська	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-978	0	0	0	1	вул. Короленка	100	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-209	0	0	0	1	вул. Короленка	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-979	0	0	0	2	вул. П. Підпілля, 131/2	1260	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	СКТП-981	0	0	0	1	проїзд 4 Прогрес	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-954	0	0	0	1	вул. Панічна	250	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	РП-63	1787	189	0	2	вул. П. Мирного, 17	2000	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-563	0	0	0	2	Рибалка, 30	250	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-713	561	0	0	1	пров. Тракторний, 35/1	250	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-52	1104	7	215	1	Шевченка, 85	400	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-1	671	0	0	1	Липнева, 1	250	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-952	114	0	0	1	вул. Чорновола, 41/2	п/с "Східна"	
м. Хмельницький	КТП-958	0	0	0	1	вул. Берегова, 11	100	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-959	0	0	0	1	вул. Геолога, 5/2	400	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-669	948	0	0	1	Місячна,	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-669	948	0	0	1	Місячна,	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-220	435	45	380	2	Проск. підпілля, 127	800	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-466	0	0	0	2	Франка, 28	1260	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-285	63	103	0	2	Тернопільська, 42	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-211	3127	56	1	2	Інститутська, 19/1	800	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	РП-8	0	0	0	1	Львівське шосе, 35	40	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-286	756	87	79	2	Тернопільська, 30	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-83	3983	413	429	2	Інститутська, 19-21	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-438	1464	172	30	2	Львівське шосе, 43/5	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-439	1542	72	0	2	Тернопільська, 34	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	РП-43	0	64	96	2	Молодіжна, 2/38	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-55	1264	0	0	1	Фельштинська, 1	400	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-573	1149	0	0	2	Західно-Окружна, 38	160	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-241	0	0	0	2	Львівське шосе, 37	500	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-395	1499	132	46	2	Львівське шосе, 14	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-270	1872	217	823	2	Львівське шосе, 39	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-420	2351	195	117	2	Львівське шосе, 55	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-521	1910	161	169	2	Львівське шосе, 20	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-139	1831	26	0	2	Тернопільська, 18	650	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-437	708	60	68	2	Кам'янецька, 157	800	п/с "Хм-330"

Хмельницький	ЗТП-338	0	0	106	2	Кобилянської, 35	800	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-119	0	0	0	2	Коцюбинського, 33	260	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-87	0	0	23	1	Кобилянської, 19	160	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-325	0	0	0	1	Кобилянської, 11	400	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-337	0	0	229	2	Висока, 41	500	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-337	0	0	0	1	пров. Молодіжний, 36	63	п/с "Хм-330"
Хмельницький	КТП-599	597	0	301	1	Тернопільська, 14	250	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-106	0	0	0	2	Молодіжна, 19	1260	п/с "Хм-330"
Хмельницький	РП-23	1127	187	0	1	вул. Жигецького	160	п/с "Хм-330"
Хмельницький	КТП-33	683	1	3	1	пров. Нецай, 2	250	п/с "Хм-330"
Хмельницький	КТП-579	742	0	0	1	Чайкіної, 6	100	п/с "Східна"
Хмельницький	КТП-407	0	0	0	2	Храновського, 11-а	400	п/с "Дубово"
Хмельницький	КТП-609	0	0	0	2	Львівське шосе, 10/1	1260	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-413	806	69	256	2	Залізнична, 61	250	п/с "Хм-330"
Хмельницький	КТП-146	1462	0	0	1	проезд. Залізничний, 1	400	п/с "Хм-330"
Хмельницький	КТП-118	1435	0	2	1	Залізнична,	250	п/с "Хм-330"
Хмельницький	КТП-760	649	0	0	1	Північна, 2	650	п/с "ТПА"
Хмельницький	ЗТП-431	1783	54	99	2	пров. Огородній, 1	100	п/с "ТПА"
Хмельницький	КТП-202	401	21	0	1	Курчатова, 92	500	п/с "ТПА"
Хмельницький	ЗТП-448	1764	69	0	2	Катюшовська, 84	160	п/с "Хм-330"
Хмельницький	КТП-522	1064	0	0	1	Висока, 24	160	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-158	1513	0	0	1	Вишнева, 7	250	п/с "ТПА"
Хмельницький	ЗТП-230	1268	0	17	1	Будівельників, 22	650	п/с "ТПА"
Хмельницький	ЗТП-162	616	7	1017	2	Кривоноса, 2	100	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-151	559	0	0	1	Львівське шосе,	200	п/с "Хм-330"
Хмельницький	КТП-192	266	0	0	1	Львівське шосе,	250	п/с "Хм-330"
Хмельницький	КТП-399	359	0	0	1	Івасюка, 1/1	400	п/с "Хм-330"
Хмельницький	КТП-564	1916	0	34	1	Курчатова, 69	880	п/с "ТПА"
Хмельницький	ЗТП-349	1146	33	90	2	пров. Шкільний,	250	п/с "Хм-330"
Хмельницький	КТП-37	762	0	76	1	Вишнева, 94	250	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-14	972	0	0	1	Курчатова, 1ж,з,г	1260	п/с "ТПА"
Хмельницький	ЗТП-342	4704	461	100	1	Вокзальна, 16	400	п/с "ТПА"
Хмельницький	ЗТП-375	144	0	0	1	Львівське шосе, 10	1260	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-353	0	0	770	2	Проск. підпілля, 203	1030	п/с "ТПА"
Хмельницький	ЗТП-314	2019	121	27	2	Курчатова, 2	1260	п/с "ТПА"
Хмельницький	ЗТП-441	5133	433	359	2	Курчатова, 4/3	500	п/с "ТПА"
Хмельницький	ЗТП-341	404	0	0	2	Зенітна, 1	250	п/с "ТПА"
Хмельницький	ЗТП-29	1147	16	0	1	Курчатова, 63	200	п/с "ТПА"
Хмельницький	КТП-159	223	0	99	1	Курчатова, 13/1	1260	п/с "ТПА"
Хмельницький	ЗТП-295	2466	128	148	2	Курчатова, 4/1	630	п/с "ТПА"
Хмельницький	РП-35	2217	115	260	2	Курчатова, 3/3	1260	п/с "ТПА"
Хмельницький	РП-31	3615	236	0	2	Курчатова, 3	1260	п/с "ТПА"
Хмельницький	ЗТП-297	1093	59	92	25	Кам'янецька, 141	250	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-164	0	0	0	1	Театральна, 54	800	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-271	419	10	0	2	пров. Володимирський, 12	400	п/с "Центральна"
Хмельницький	ЗТП-5	1175	8	0	1	Пушина, 15	650	п/с "Прибузька"
Хмельницький	ЗТП-366	147	15	253	2	Франка, 34	1260	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-491	946	36	32	2	парк Франка,	250	п/с "Центральна"
Хмельницький	КТП-694	0	0	4	2	Парк ім. Франка	100	п/с "Центральна"
Хмельницький	РП-1	0	0	0	2	Правди, 16	250	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-142	0	0	63	1	Володимирська, 78	400	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-24	678	9	175	1	Соборна, 73	400	п/с "Центральна"
Хмельницький	ЗТП-145	71	2	3	1	пров. Військомацький, 2	800	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-22	1189	19	0	2	Театральна, 36	1260	п/с "Центральна"
Хмельницький	ЗТП-161	0	0	3158	2	Свободи, 48	1260	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-363	653	10	0	2	Свободи, 44	1030	п/с "Центральна"
Хмельницький	ЗТП-365	0	0	171	1	Театральна, 48	250	п/с "Центральна"
Хмельницький	ЗТП-12	736	5	0	1	пров. Інодромний, 2	160	п/с "Центральна"
Хмельницький	КТП-422	349	29	0	1	Подільська, 159	800	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-42	3183	162	149	2	Подільська, 142	1030	п/с "Центральна"
Хмельницький	ЗТП-170	0	0	0	2	Старокуст. Шосе, 22	1260	п/с "Прибузька"
Хмельницький	ЗТП-464	2404	262	0	2	Водопровідна, 48/1	2000	п/с "Центральна"
Хмельницький	ЗТП-432	1377	175	119	2	вул. І. Франка	800	п/с "Дубово"
Хмельницький	РП-2	301	0	0	2	Пилипчака, 65	400	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-144	1364	19	13	1	Шевченка, 61	880	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-171	690	90	252	2	Прибузька, 34	1260	п/с "Прибузька"
Хмельницький	ЗТП-465	2908	287	271	2	Чорновола, 7	400	п/с "ХЗП"
Хмельницький	ЗТП-299	0	0	0	1	пров. Козацький, 33/1	400	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-280	460	0	323	1	Проскурівська, 90	1260	п/с "Центральна"
Хмельницький	ЗТП-199	155	0	420	2	Шевченка, 46/2	180	п/с "Центральна"
Хмельницький	ЗТП-174	679	22	21	1	Шевченка, 46	1260	п/с "Центральна"
Хмельницький	ЗТП-46	217	40	0	2	Трембовецької, 14	500	п/с "Східна"
Хмельницький	ЗТП-516	795	52	0	2	Кам'янецька, 84	400	п/с "Прибузька"
Хмельницький	ЗТП-120	1423	28	36	2	Інститутська, 14	960	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-276	786	10	137	2	Кам'янецька, 117	250	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-49	602	5	161	1	Інститутська, 8	400	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-140	403	20	18	1	Хотовицького, 2	500	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-497	0	0	386	2	Хотовицького, 5/3	1260	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-63	2787	87	124	2	Хотовицького, 9	800	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-207	591	16	18	2	Кам'янецька, 98	650	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-45	7495	456	13576	2	Інститутська, 5	1260	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-302	365	25	13	2	Тернопільська, 3/1	200	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-247	443	15	225	1	Купріна, 12	250	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-181	433	0	73	1	Димитрова, 17	100	п/с "Дубово"
Хмельницький	КТП-26	924	0	10	1	Коцюбинського, 26	250	п/с "Хм-330"
Хмельницький	КТП-693	1124	2	0	1	Кам'янецька, 112	800	п/с "Дубово"
Хмельницький	ЗТП-40	820	12	0	2	Кам'янецька, 137	63	п/с "Хм-330"
Хмельницький	РП-4	0	0	0	2	Хотовицького, 4	1030	п/с "Хм-330"
Хмельницький	ЗТП-319	337	18	1061	2			

м. Хмельницький	ЗТП-278	650	0	4	1	пров. Гагаріна, 12	160	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-222	1604	69	317	1	Гагаріна, 32	400	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	РП-24	0	0	631	2	пров.Гвардійський, 17	0	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-583	779	11	161	1	Гагаріна, 26	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-44	1306	35	81	2	майдан Незалежності, 1	800	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-4	0	0	829	2	Соборна,	800	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-228	567	0	23	1	пров. Гвардійський, 2	630	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-203	3234	150	17	2	Жванецького, 15	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-138	819	8	2	2	Кам'янецька, 94	380	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-454	0	23	161	2	Разіна, 16	1260	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-152	1826	65	756	2	Сковороди, 11/2	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-326	1722	15	8	2	ім. Героїв Чернобиля, 1/1	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-38	0	0	379	2	Толстого, 5	400	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-116	2225	41	43	2	Короленко, 12/1	500	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-872	1852	108	0	2	тароконстантинівське шосе	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-813	469	1	0	1	Парацильняк Д.М. (Л-164 о	160	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-823	750	33	1	2	ОСББ Водопровідна-75/1А	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-763	0	0	0	1	Сад кооп."Колос",	100	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-737	1401	35	0	2	вул.інститутський, 6-В	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-360	792	0	0	1	СОТ "Автомобіліст",	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-704	0	0	0	1	Книжківці,	100	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-10	1875	146	124	2	Заводська, 65	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-6	1596	86	355	1	Подільська, 93	410	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-922	0	44	0	2	ОК ЖБК Затишок,	4000	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-894	0	0	53	4	вул. Трудова, 6/а	500	п/с "Раково"
м. Хмельницький	КТП-797	463	0	0	1	Карбишева,	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	РП-61	150	0	14	2	вул. П. Підпілля	560	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-176	0	0	85	2	Купріна, 52	100	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	КТП-257	777	0	0	1	Щедрина, 35	250	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-515	1744	0	13	1	Світанкова,	250	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-595	3197	0	0	1	Весела, 33	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-911	0	0	0	1	вул. Молдавська,	250	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	КТП-923	254	0	0	1	пров. Тракторний, 24	100	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-814	226	0	0	1	Лезнево,	100	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-683	15	0	0	1	Сад.тов."Кристал",	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-356	1295	0	12	1	Лезнево-2,	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-184	488	42	36	2	Тернопільська, 12	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-947	0	0	0	1	Профспілка, 9	400	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-157	154	0	963	2	Західно-Окружна-Геологія,	160	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-953	0	0	0	1	вул. Селекційна, 1	250	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-875	0	0	0	1	пров. Незалежності	800	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-496	0	0	502	2	Пілотська, 1	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-206	678	61	0	2	Подільська, 54	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-108	763	209	165	2	Городовікова, 3/2	630	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-665	1219	77	25	2	Чорновола, 176/1	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-234	2725	85	207	2	Львівське шосе, 47/2	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-499	0	0	970	2	Пілотська, 1	250	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	КТП-617	2679	24	0	1	Трудова, 104	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-868	162	0	0	1	вул. Андріївська	800	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-826	2842	0	0	2	вул.Молодіжна, 2/1д	630	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-298	1743	167	159	2	вул.Будівельників,	500	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-79	267	0	0	1	Мельникова-Чернішевського	250	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-748	567	0	0	1	вул. Джерельна	3200	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-870	2528	62	0	2	вул. П.Мирного, 1	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ТП-852	0	0	0	2	проспект Миру, 80/1	250	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-707	0	0	0	1	Грузевича 6	800	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-861	699	33	0	2	вул. Староміська, 52 А	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-890	73	0	0	2	вул.Степанкова,	1260	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	КТП-866	734	35	192	2	влу. Лісогринівецька, 30/3	1260	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	КТП-864	2038	92	177	2	вул. Кармелюна,	630	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-856	433	21	0	1	Озерна, 14	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-854	895	0	0	1	Рум'янцева-Заболотного,	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-61	721	2	2	1	Франка, 49	250	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-891	1193	0	0	1	пров. Чубинського,	320	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-876	0	0	0	2	вул.Кам'янецька,	160	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-689	510	0	0	1	Пірогова, 20/1	800	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-685	0	0	0	2	вул. Нижня берегова	630	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-238	0	0	515	1	Курчатова,	1260	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-667	0	0	0	2	Зарічанська,	50000	"Центральна"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	вул.М.Красовського,2	50000	"Східна"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	вул.Чорновола, 176/3	12600	"Аеропорт"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	Розсошанська с/р	26000	"Дубово"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	вул.Гастело,10/3	31000	"Заріччя"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	вул.С.Бандери, 30/1	50000	"Термопласт"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	вул.Північна, 101	32000	"ХЗТП"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	вул.Холодноярців,4	20000	"Раково"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	вул.Гарнізонна,36	20000	"Озерна"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	вул.С.Бандери, 82	32000	"Прибузька"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	вул.Свободи, 15/3А		

Начальник ВТВ

Кущнір О.І.

Прошу розглянути

01.07.21

ГМО

масова о.о
з сюрк 1-А.
в.р.м.а
29.06.2021

УКРАЇНА

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ,
КУЛЬТУРИ, НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ ТА РЕЛІГІЙ

Майдан Незалежності, Будинок Рад, м. Хмельницький, 29005,
тел./факс (0382)79-59-74, 76-20-34, E-mail: km@oblkultura.adm-km.gov.ua Код ЄДРПОУ 33902378

25.06.2021 № 02-1288
на № 1739/03-12 від 27.05.2021

Управління архітектури та
містобудування
Хмельницької міської ради

Відповідно до листа щодо надання інформації по пам'ятках та об'єктах культурної спадщини для коригування містобудівної документації «Генеральний план м.Хмельницького», Департамент інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій Хмельницької облдержадміністрації повідомляє наступне.

Всі вихідні дані щодо об'єктів культурної спадщини на території м. Хмельницького з визначенням меж і режимів використання зон охорони пам'яток та історичних ареалів відображені в Історико-архітектурному опорному плані м. Хмельницького, затвердженому наказом Міністерства культури України від 24.05.2018 року №450.

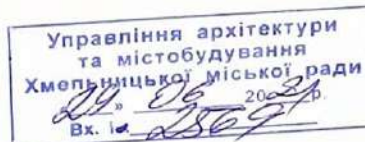
Також наказом Департаменту інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій Хмельницької облдержадміністрації від 04.06.2018 року №69н затверджено межі та режими використання зон охорони пам'яток місцевого значення у м. Хмельницький.

Після погодження та затвердження вищезазначеної документації змін до переліків пам'яток та об'єктів культурної спадщини по м. Хмельницькому не відбулося.

Директора Департаменту

Інна МИХАЙЛОВА

Олена Побережна
76-28-29

Урмасова Ю.А. Штан
Свасна Т.А.
Держпраці
30.06.2021

ДСНС України
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ У ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
(ГУ ДСНС України у Хмельницькій області)

вул. Героїв Чорнобіля, 1/2, м. Хмельницький, 29000, тел.: (0382) 65-65-53, факс (0382) 66-45-23
www.km.dsns.gov.ua код ЄДРПОУ 38662200 E-mail: odsokc@km.dsns.gov.ua

18.06.2021 № 6702-2639/6706

На № _____ від _____

Управління архітектури
та містобудування Хмельницької
міської ради

вул. Подільська, 10/1, м. Хмельницький, 29000

Про надання інформації
для коригування генерального плану

Головне управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Хмельницькій області (далі - Головне управління) в межах компетенції розглянуло запит щодо надання інформації для розроблення генерального плану м. Хмельницький та повідомляє наступне.

Згідно із табл. 1 ДБН В.1.2-4-2019 територія м. Хмельницький знаходиться в зоні значних (сильних) руйнувань та небезпечного сильного радіоактивного забруднення від категорованих об'єктів і категорованого міста.

Рішенням засідання комісії з питань ТЕБ та НС Хмельницької ОДА від 09.12.2020, протокол № 48, затверджено Перелік хімічно небезпечних об'єктів за ступенями хімічної небезпеки, розташованих на території Хмельницької області на 2021 рік, куди ввійшли 2 об'єкти, що розташовані на території м. Хмельницький, зокрема ТОВ «Хмельницька маслосирбаза» та ТОВ «Завод гідроарматури». Характеристика зазначених об'єктів додається.

Відповідно до завдань, визначених Положенням про Головне управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Хмельницькій області, затвердженого наказом ДСНС України від 04.02.2013 № 3 (у редакції наказу ДСНС України від 12.11.2018 № 661) (далі - Положення), Головне управління не здійснює державний реєстр об'єктів підвищеної небезпеки. Для отримання зазначеної інформації Головне управління пропонує звернутися до Управління Держпраці у Хмельницькій області, яке є територіальним органом Державної служби України з питань праці, яка відповідно до п. 23 Порядку ідентифікації та обліку об'єктів підвищеної небезпеки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2002 № 956, веде Державний реєстр об'єктів підвищеної небезпеки.

Переліки потенційно небезпечних об'єктів (згідно з ПНО), які не провели ідентифікацію об'єкта підвищеної небезпеки та не розробили паспорт ПНО

Управління архітектури
та містобудування
Хмельницької міської ради
[Signature]

ються.

Стосовно зон особливого режиму використання земель, то зазначені зони створюються навколо військових об'єктів Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законодавства України, згідно статті 115 Земельного кодексу України. Для отримання інформації щодо охоронних, захисних, санітарних зон і смуг навколо військових об'єктів Збройних Сил України та інших військових формувань необхідно звернутись до командування військових частин, Генерального штабу Збройних Сил України.

Відповідно до Положення, Головним управлінням здійснюється електронний облік захисних споруд цивільного захисту (далі – ЗС ЦЗ), відповідно до якого на території м. Хмельницького розташовано 64 ЗС ЦЗ (перелік додається).

При коригуванні генерального плану необхідно врахувати, що фонд ЗС ЦЗ повинен забезпечити укриття всього населення з урахуванням розміщення населення і працюючих у денний та нічний час.

Крім того, передбачити створення фонду захисних споруд шляхом комплексного освоєння підземного простору населеного пункту для розміщення у ньому споруд і приміщень соціально-побутового, виробничого і господарського призначення з урахуванням необхідності пристосування і використання частини їх для захисту населення, а саме:

- під захисні споруди підвальних приміщень житлових і громадських будівель, передбачених генеральним планом міста, та в існуючих будівлях і спорудах різного призначення;
- під захисні споруди існуючих і таких, що будуються, окремо розміщених заглиблених споруд різного призначення;
- пристосування під захисні споруди приміщень у цокольних і наземних поверхнях існуючих і таких, що будуються, будівлях та спорудах;
- будівництва окремо розміщених ЗС ЦЗ;
- пристосування та будівництво споруд подвійного призначення підвального типу, які можуть використовуватись як захисні споруди.

Згідно з вимогами Порядку створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 138, документальний облік ЗС ЦЗ ведеться обласними (районними) державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування. Зокрема, на території міста ці функції виконує Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення і охорони праці Хмельницької міської ради. За більш детальною інформацією, в тому числі щодо наявності на території міста споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів, слід звернутись до Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення і охорони праці Хмельницької міської ради.

Також, при коригуванні генерального плану відобразити території з наявністю небезпечних геологічних та гідрогеологічних процесів як природних (в тому числі сейсмічної небезпеки), так і викликаних господарською діяльністю людини.

інформація стосовно карти радіаційного забруднення та зон особливого використання земель не відноситься до компетенції Головного управління.

Разом з цим, під час коригування генерального плану міста Хмельницького необхідно враховувати вимоги чинних державних будівельних норм та правил у сфері пожежної та техногенної безпеки, а саме:

- врахувати вимоги щодо розміщення пожежно-рятувальних підрозділів та району їх виїзду, які викладені у пунктах глави 15.1 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» (далі - ДБН Б.2.2-12:2019) та ДСТУ 8767:2018 «Пожежно-рятувальні Частини. Вимоги до дислокації та району виїзду, комплектування пожежними автомобілями та проектування» (далі - ДСТУ 8767:2018);

- враховувати протипожежні відстані між будинками і спорудами, виробничими будівлями промислових підприємств, будівлями і спорудами сільськогосподарських підприємств, лісовими ділянками, автозаправними комплексами та іншими будівлями, які викладені у пунктах глави 15.2 ДБН Б.2.2-12:2019 та розділі 11 ДБН В.2.5-20:2018 «Газопостачання»;

- врахувати вимоги щодо влаштування нормативних під'їздів та проїздів пожежних автомобілів до житлових і громадських будинків, які викладені у пунктах глави 15.3 ДБН Б.2.2-12:2019;

- врахувати вимоги щодо забезпечення мінімальної кількості основних пожежних автомобілів та спеціальних пожежних машин, які викладені у пункті 15.3.12 ДБН Б.2.2-12:2019 та ДСТУ 8767:2018;

- врахувати вимоги щодо розміщення автозаправних комплексів, які викладені у главі 10.8 ДБН Б.2.2-12:2019 та розділі 11 ДБН В.2.5-20:2018 «Газопостачання»;

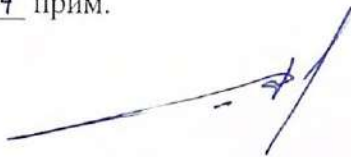
- врахувати вимоги щодо забезпечення дачних та садових забудов спеціальними приміщеннями для зберігання переносних або причіпних мотопомп для цілей пожежогасіння відповідно до вимог, які викладені у пунктах 15.3.10 та п.15.3.11 ДБН Б.2.2-12:2019;

- врахувати вимоги щодо влаштування зовнішнього протипожежного водопроводу, викладених у главах 6.2 та 13.3 ДБН В.2.4-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування».

Окрім того, під час коригування генерального плану необхідно керуватися іншими вимогами державних будівельних норм та правил у сфері пожежної, техногенної безпеки та цивільного захисту.

Додатки на 7 арк. у 1 прим.

Т.в.о. начальника

Дмитро БОНДАР

Додаток 1
до листа ГУ ДСНС України
у Хмельницькій області
18.06.2021 № 6702-2639/6706

Перелік
потенційно небезпечних об'єктів у м. Хмельницький, які не провели
ідентифікацію об'єкта підвищеної небезпеки

№ з/п	Назва підприємства	Місце знаходження	Примітка
1.	АЗС ПП «ОІЛ ТРЕЙД ЗАХІД»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 18	
2.	АЗС ПП «ОІЛ ТРЕЙД ЗАХІД»	м. Хмельницький, вул. Красовського, 31/1	
3.	АЗС ТОВ «Смарт-Ойл»	м. Хмельницький, вул. Трудова, 4б	
4.	АЗС ТОВ «Смарт-Ойл»	Хмельницький район, с. Грузевиця, мікрорайон Отрадне, вул. Отрадна, 1,1В	
5.	АЗС ТОВ «Смарт-Ойл»	м. Хмельницький, Львівське шосе, 61/4	
6.	ТОВ «Полімер-Продукт»	м. Хмельницький, вул. Пілотська, 20	

Додаток 2
до листа ГУ ДСНС України
у Хмельницькій області
18.06.2021 № 6702-2639/6706

Перелік
потенційно небезпечних об'єктів у м. Хмельницький,
які не розробили паспорт потенційно небезпечного об'єкту

№ з/п	Назва підприємства	Місце знаходження	Примітка
1.	ТДВ «Завод будівельних матеріалів»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 161	
2.	ТОВ «Завод Гідроарматури»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 188/5Б	
3.	АЗС ТОВ «Смарт-Ойл»	м. Хмельницький, вул. Трудова, 4б	
4.	АЗС ТОВ «Смарт-Ойл»	Хмельницький район, с. Грузевиця, мікрорайон Отрадне, вул. Отрадна, 1, 1В	
5.	АЗС ТОВ «Смарт-Ойл»	м. Хмельницький, Львівське шосе, 61/4	
6.	ТОВ «Полімер-Продукт»	м. Хмельницький, вул. Пілотська, 20	
7.	ПП «Буковина Трек»	м. Хмельницький, вул. Тупікова, 1	

Додаток
до листа ГУ
у Хмельницькій
обл. № 670

Характеристика хімічно небезпечних об'єктів м. Хмельницький

№ з/п	Найменування ХНО, місце розташування	Кількість населення, тис. осіб			Ступінь хімічної небезпеки об'єкта	Кількість систем автоматичного виявлення НХР	Умови зберігання НХР	Кількість НХР, тони						Масштаби можливого хімічного забруднення		Забезпеченість персоналу промисловими прогнізами	
		яке мешкає в		Хлор				Аміак		інші НХР		Глибина ЗМХЗ	Інша ПЗХЗ, кв. км	Кількість, шт.	% забезпеченості від потреби		
		ЗМХЗ	ПЗХЗ					Очікувані втрати населення	В одиничній макимальній смістості	В одиничній макимальній смістості	Макимально можливе					В одиничній макимальній смістості	Макимально можливе
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1.	ТОВ «Хмельницька маслосирбаза» м. Хмельницький, вул. Кооперативна, 3	0,55	0,14	0,001	III	-	Аміак 2 резерви ємністю по 5 м ³ , є система зрошення, h = 1 м	-	-	3,5	7	-	-	0,92	0,67	60	100
2.	ТОВ «Завод гідроарматури» м. Хмельницький, вул. Курчатова, 118/5а, вул. Курчатова, 118/5б	0,23	0,083	0,001	IV	-	Соляна кислота – 0,5 т Азотна кислота – 0,1 т	-	-	-	-	0,5	0,5	0,1	0,4	126	10

Додаток
до листа ГУ
у Хмельницькій
обл. № 670

ПЕРЕЛІК
захисних споруд розташованих на території м. Хмельницький

№ з/п	Захисна споруда (сховище, протиградіаційне укриття)			Балансоутримувач (власник)		Коротка характеристика (окремо розташоване, вбудоване, клас, коефіцієнт захисту, місткість)	Оцінка стану готовності
	Обліковий номер	Рік вводу в експлуатацію	Адреса розташування	Юридична адреса	Назва підприємства (установи)		
1.	84001	1986	майдан Незалежності, 1, Будинок рад	майдан Незалежності, 2, Будинок рад	Хмельницька обласна рада	вбудоване, 4 клас 400 чол.	Готове
2.	84002	1957	вул. Грушевського, 85	вул. Володимирська, 1	КП «Управляюча муніципальна компанія «Проскурівська»	вбудоване, 4 клас 110 чол.	Готове
3.	84003	1950	вул. Грушевського, 92	вул. Володимирська, 1	КП «Управляюча муніципальна компанія «Проскурівська»	вбудоване, 4 клас 100 чол.	Готове
4.	84041	1973	вул. Зарічанська, 34	вул. Зарічанська, 34	ВАТ «Спецдіяг»	вбудоване, 4 клас 550 чол.	Не готове
5.	84042	1973	Проспект Миру, 69	Проспект Миру, 69	ТОВ «Взутекс»	вбудоване, 3 клас 1500 чол.	Не готове
6.	84043	1974	вул. Проскурівська, 90	вул. Проскурівська, 90	ХД УДППЗ «Укрпошта»	вбудоване, 4 клас 200 чол.	Готове
7.	84044	1974	вул. Володимирська, 91	вул. Володимирська, 91	Обласне управління нацбанку України	вбудоване, 4 клас 150 чол.	Готове
8.	84045	1973	вул. Курчагова, 16	вул. Курчагова, 16	КП «Хмельницький комбінат будматеріалів» вул. Курчагова, 16	вбудоване, 4 клас 500 чол.	Обмежено готове

9.	84046	1976	вул. Проскурівська, 13	вул. Володимирська, 66	Хмельницька філія ПАТ «Укртелеком»	вбудоване, 300 чол.	Готове
10.	84047	1976	вул. Свободи, 77	вул. Свободи, 77	Служба автомобільних доріг у Хмельницькій області	вбудоване, 4 клас 200 чол.	Готове
11.	84053	1975	вул. П. Мирного, 4	вул. П. Мирного, 4	ТОВ «Стіомі – Холдінг»	окремо, 4 клас 150 чол.	Готове
12.	84054	1971	вул. Пілотська, 1	вул. Пілотська, 1	Хмельницька обласна лікарня	вбудоване, 3 клас 100 чол.,	Не готове
13.	84073	1974	вул. В. Чорновола, 88	вул. В. Чорновола, 88	ТДВ «Завод «Адвіс»	вбудоване, 4 клас 1000 чол.	Готове
14.	84077	1976	вул. Гупікова, 1	вул. Гупікова, 1	ПРАТ «Холод»	вбудоване, 4 клас 150 чол.,	Не готове
15.	84079	1977	вул. Північна, 2	вул. Північна, 2	ТОВ «СЕ Борднице-Україна»	окремо, 3 клас 200 чол.	Готове
16.	84082	1980	вул. Заводська, 163	вул. Заводська, 163	ТОВ «М'ясний двір "Поділля"»	окремо, 3 клас 300 чол.	Не готове
17.	84084	1980	вул. Курчагова, 122	вул. Курчагова, 122	ДП «Комунрембуд»	підземний перехід, 3 клас, 50 чол.	Не готове
18.	84085	1980	вул. Гагаріна, 37	вул. Гагаріна, 37	ПП «Білоус Ігор Вільямович»	окремо, 4 клас 266 чол.,	Не готове
19.	84087	1981	пров. Проскурівський, 1	пров. Проскурівський, 1	Хмельницька міська лікарня	вбудоване, 3 клас 100 чол.	Обмежено готове
20.	84088	1983	вул. Проскурівська, 92	вул. Шевченко, 85	ПАТ «Укрзалізниця» філія «Пасажирська компанія» вокзал ст. Хмельницький	вбудоване, 3 клас 200 чол.	Готове
21.	84089	1983	Проспект Миру, 43	Проспект Миру, 43	Хмельницька філія концерну «РТГ»	окремо, 3 клас 50 чол.	Обмежено готове
22.	84090	1981	Львівське шосе, 61 Б	Львівське шосе, 61 Б	Філія Південно-західної електроенергетичної системи по Хмельницьким МЕМ, ПС-330 кВт. «Хмельницька»	окремо, 3 клас 20 чол.	Обмежено готове
23.	84091	1981	вул. Театральна, 64	вул. Театральна, 64	Хмельницького обласного	окремо, 3 клас	Готове

24.	84092	1980	вул. Богуна, 4	вул. Богуна, 4	територіального центру комплектування та соціальної підтримки	70 чол.	Готове
25.	84093	1981	вул. Вокзальна, 135	вул. Шевченко, 85	ПП «Воевода Василь Васильович» Жмеринське територіальне управління філії будівельно монтажне - експлуатаційне управління	окремо, 3 клас 100 чол. вбудоване, 3 клас 109 чол.	Готове
26.	84094	1982	вул. Курчатова, 8	вул. Курчатова, 8	ТОВ «Діалог-Центр»	вбудоване, 3 клас 1200 чол.	Готове
27.	84095	1982	вул. Кам'янецька, 161	вул. Кам'янецька, 161	ТДВ «Хмельницький завод будівельних матеріалів»	вбудоване, 3 клас 300 чол.	Готове
28.	84096	1983	вул. Курчатова, 20	вул. Курчатова, 20	Гаражний кооператив «Таврія»	окремо, 3 клас 150 чол.	Не готове
29.	84097	1985	вул. В. Чорновола, 174/6	вул. В. Чорновола, 174/6	ТОВ «Літма»	окремо, 3 клас 100 чол.	Обмежено готове
30.	84098	1984	вул. В. Чорновола, 88	вул. В. Чорновола, 88	ТДВ «Завод «Адвіс»	вбудоване, 3 клас 1500 чол.,	Готове
31.	84099	1984	вул. Водопровідна, 75	вул. Водопровідна, 75	МКП «Хмельницькводоканал»	вбудоване, 4 клас 150 чол.	Готове
32.	84100	1983	Проспект Миру, 59	Проспект Миру, 59	ВАТ «Видавництво «Поділья»	вбудоване, 3 клас 300 чол.,	Обмежено готове
33.	84101	1984	вул. Тернопільська, 10/2	вул. Тернопільська, 10/2	МПП «Технологія»	вбудоване, 3 клас 100 чол.	Не готове
34.	84167	1984	вул. Курчатова, 118	вул. Володимирська, 109	ВАТ «Домобудівний комбінат»	окремо, 3 клас 450 чол.	Обмежено готове
35.	84168	1984	вул. Володимирська, 109	вул. Інститутська, 6	КП «Управляюча муниципальна компанія «Будівельник»	вбудоване, 3 клас 150 чол.	Обмежено готове
36.	84183	1985	вул. С. Разіна, 1	вул. С. Разіна, 1	Хмельницька міська дитяча лікарня	вбудоване, 3 клас 100 чол.,	Обмежено готове
37.	84184	1985	вул. Курчатова, 6	вул. Курчатова, 6	ПАТ «Завод «Нева»	вбудоване, 3 клас 1000 чол.,	Готове

38.	84185	1985	вул. Шевченко, 69	вул. Шевченко, 69	ТОВ ХКФ «Кондфіл»	окремо, 200 чол.	
39.	84186	1985	вул. Трудова, 20	вул. Шевченко, 85	Жмеринське будівельно-монтажне - експлуатаційне управління	вбудоване, 3 клас 50 чол.	
40.	84187	1985	вул. Курпіна, 66/1	вул. Володимирська, 66	Хмельницька філія ПАТ «Укртелеком»	окремо, 4 клас 50 чол.	Обмежено готове
41.	84188	1984	вул. Тернопільська, 13/2	вул. Грушевського, 87	Головне територіальне управління юстиції у Хмельницькій області	вбудоване, 4 клас 80 чол.	Готове
42.	84189	1985	вул. Курчагова, 105	вул. Толбухіна, 5	КП «БРЕД»	окремо, 3 клас 70 чол.	Обмежено готове
43.	84190	1986	вул. Заводська, 53	вул. Заводська, 53	ТОВ «Хмельницький зернопродукт»	окремо, 3 клас 150 чол.	Обмежено готове
44.	84191	1986	вул. Я. Галана, 7	вул. Я. Галана, 7	ПрАТ "Хмельницька макаронна фабрика"	окремо, 3 клас 150 чол.	Готове
45.	84192	1986	вул. Володимирська, 66	вул. Володимирська, 66	ХФ ЦПП ПАТ «Укртелеком»	вбудоване, 3 клас 125 чол.	Готове
46.	84193	1986	вул. Тернопільська, 17	вул. Тернопільська, 17	ДП «Новатор»	вбудоване, 3 клас 4200 чол.	Готове
47.	84194	1986	вул. Тернопільська, 15/2	вул. Тернопільська, 15/2	ХКП «Електротранс»	вбудоване, 3 клас 50 чол.	Готове
48.	84195	1986	вул. Пересипкіна, 13	вул. Пересипкіна, 13	ТОВ «Фабрика м'яких меблів»	окремо, 3 клас 100 чол.	Не готове
49.	84198	1986	вул. Я. Галана, 5	вул. Я. Галана, 5	ДП «Комбінат напівфабрикатів «ПФ «КАЮ»	окремо, 3 клас 100 чол.	Не готове
50.	84199	1986	Старокостянтинівське шосе, 26	Старокостянтинівське шосе, 26	КП «Хмельницька меблева фабрика»	вбудоване, 4 клас 120 чол.	Не готове
51.	84200	1988	Проспект Миру, 41	Проспект Миру, 41	АТ «Хмельницькгаз»	вбудоване, 3 клас 150 чол.	Готове
52.	84201	1988	вул. В. Чорновола, 159/1	вул. В. Чорновола, 159/1	Державне протезно-ортопедичне підприємство	окремо, 3 клас 50 чол.	Не готове
53.	84202	1988	вул. Пілотська, 20	вул. Пілотська, 20	ТОВ «Сіріус – Екстружен»	вбудоване, 3 клас	Обмежено

54.	84203	1988	вул. Курчатова, 8	вул. Курчатова, 8	ТОВ «Діалог-Центр» вул. Курчатова, 8	1750 вбудоване, 3 клас 600 чол.	Готове
55.	84204	1987	вул. Геологів, 7	вул. Геологів, 7	КП «Спецбуд-механізація»	окремо, 3 клас 150 чол.	Готове
56.	84205	1988	вул. Кам'янецька, 257/1	вул. Кам'янецька, 2	МКП по утриманню нежитлових приміщень комунальної власності	вбудоване, 3 клас 300 чол.	Готове
57.	84206	1988	вул. Кооперативна, 3	вул. Кооперативна, 3	ПРАТ «Хмельницька маслосирбаза»	окремо, 3 клас 100 чол.	Готове
58.	84207	1989	вул. Соборна, 11	вул. Соборна, 11	ТОВ «ТСЦ «Кооператор»	вбудоване, 3 клас 150 чол.	Готове
59.	84208	1989	Вінницьке шосе, 23	вул. Пилипчака, 6	АС-1 ТОВ «Хмельницьк- транс»	вбудоване, 3 клас 150 чол.	Не готове
60.	84211	1990	вул. В. Чорновола, 23	вул. В. Чорновола, 23	ВАТ «ХСП БУ – 527»	вбудоване, 3 клас 100 чол.	Не готове
61.	84212	1991	вул. Заводська, 155	вул. Заводська, 155	ТДВ «Хмельницьке АТП- 16862» вул. Заводська, 155	вбудоване, 3 клас 150 чол.,	Обмежено готове
62.	84213	1990	Львівське шосе, 12	Львівське шосе, 12	Обласна фірма «Фармація»	вбудоване, 3 клас 200 чол.,	Не готове
63.	87393	1978	вул. Пилипчака, 6	вул. Пилипчака, 6	ТОВ «Хмельницьктранс»	вбудоване, коефіцієнт захисту 100 150 чол.	Готове
64.	87395	2019	вул. Залізняка, 32	вул. Грушевського, 53	Департамент освіти та науки Хмельницької міської ради Хмельницький заклад дошкільної освіти №9 «Кобзарик»	вбудоване, коефіцієнт захисту 100 300 чол.	Готове

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО**

енергопостачальна компанія

29018, м. Хмельницький, вул. Храновського, 11 а,
тел. (0382) 78-78-59, факс (0382) 78-78-58,
ЄДРПОУ 22767506, ІПН 227675022258
IBAN UA 833157840000026007303882829 в філії ХОУ
АТ «Ощадбанк», МФО 315784

**В.о. начальника
Управління архітектури та
містобудування
м. Хмельницький
Дружиніну М.А.**

*Тришаківська Ю.О. містом
Старчук Т.А.*
[Signature]

29013, вул. Подільська.10/1, м. Хмельницький

від 09.06.2021 № 2021-0513-2448
на № 1741/03-12 від 27.05.2021р.

Щодо надання інформації
для розробки генерального плану

Надаємо інформацію для розробки генерального плану м. Хмельницький.

1. Інформація про електропостачання населеного пункту м. Хмельницький (додаток).
2. Відповідно до плану розвитку розподільчих мереж 35-110 кВ АТ "Хмельницькобленерго" на 2021-2025 роки передбачається будівництво ПС 110/10 кВ «Лезнево» та ПС 110/10 кВ «Західна».

**Заступник директора технічного
з оперативного управління**

[Signature]

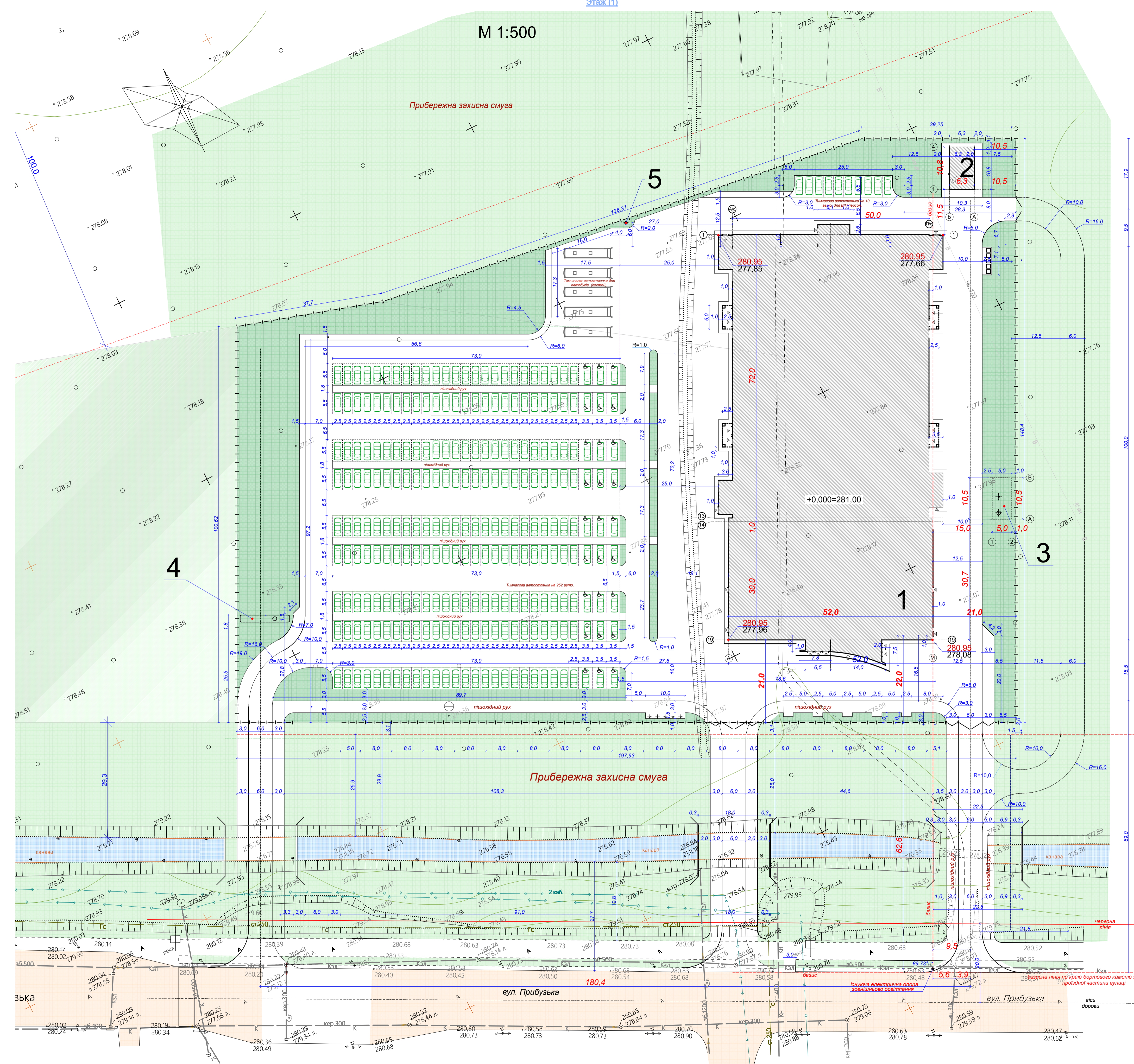
М.М. Клід

вик.інженер ВТВ Міщук Ю.М.
тел. 78-78-76

Управління архітектури
та містобудування
Хмельницької міської ради
«30» 06 2021 р.
Вх. № 2896

М 1:500

Прибережна захисна смуга

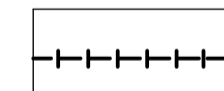
Ситуаційна схема.

Відомість житлових та громадських будівель та споруд

Номер на плані	Найменування та позначка	Поверховість Будівель	Кількість Квартир	Площа, м ²				Будівельний об'єм, м ³	
				Забудови		Загальна що нормується		Будівлі	Всього
				Будівлі	Всього	Будівлі	Всього		
1	Палац спорту.	4/1		5283	5283	13491	13491	64500	64500
2	Трансформаторна підстанція.	1		72	72	70	70	210	210
3	Пожежний резервуар.	-		---	---	---	---	---	---
4	Локальні споруди для очищення поверхневих стічних вод.	-		---	---	---	---	---	---
5	Каналізаційна насосна станція.	-		---	---	---	---	---	---

Умовні позначення.

- - запроєктовані будівлі;
- - межа земельної ділянки;

Погоджено замовником: _____

Примітка: 1.Тимчасова автостоянка на 252 автомобілів.

Погодило:	
Відоміть про:	
Підпис:	
Дата:	
Мет. № опр.:	

0523/18-ГП			
Будівництво Палацу спорту по вул. Прибузькій, 5/1а у м.Хмельницькому			
Зміни	Кіпак	№ Док.	Аркуш
ГП	Прядко П.Я.		
Архітектор	Гриб М.		
Перевірив	Ніколайчук		
Перенесення моста.		Стадія	Аркуш
Креслення розпланування.		РП	3
		ПВКП "Буд-контур" м. Хмельницький	

**Перелік
потенційно небезпечних об'єктів Хмельницької МТГ на 2021 рік**

№ з/п	Назва підприємства	Місце знаходження	Вид небезпеки	Примітка
1.	АЗС ПАТ «Укрнафта»	м. Хмельницький, вул. Купріна, 54/1	пожежо-вибухова	
2.	АЗС ПАТ «Укрнафта»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 130	пожежо-вибухова	
3.	АЗС ПАТ «Укрнафта»	м. Хмельницький, вул. Прибузька	пожежо-вибухова	
4.	АЗС ПАТ «Укрнафта»	м. Хмельницький, Львівське шосе, 38/1	пожежо-вибухова	
5.	АЗС ПАТ «Укрнафта»	м. Хмельницький, вул. Пілотська, 12	пожежо-вибухова	
6.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, вул. Черновола, 136/2	пожежо-вибухова	
7.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, Вінницьке шосе, 14/1	пожежо-вибухова	
8.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 10/1	пожежо-вибухова	
9.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, Львівське шосе, 25/1	пожежо-вибухова	
10.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, вул. Пр. Підпілля, 116	пожежо-вибухова	
11.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, вул. Прибузька, 9	пожежо-вибухова	
12.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, вул. Озерна, 2а	пожежо-вибухова	
13.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, Проспект Миру, 41/4а	пожежо-вибухова	
14.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, вул. Західно-Окружна	пожежо-вибухова	
15.	АГНКС ХФ ТОВ «Укртехінвестгаз»	м. Хмельницький, вул. Озерна, 15	пожежо-вибухова	
16.	АЗС ТОВ «ТД «САН ОЙЛ»	м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 13	пожежо-вибухова	
17.	ДП «УкрАвтоГаз»	м. Хмельницький, вул. Західно-Окружна, 3/1	пожежо-вибухова	
18.	ТОВ «Тін-Імпекс»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 120а	пожежо-вибухова	
19.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, вул. Прибузька, 1/1	пожежо-вибухова	
20.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, проспект Миру, 102/1	пожежо-вибухова	
21.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, проспект Миру, 63/1	пожежо-вибухова	
22.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, вул. Озерна, 8/1	пожежо-вибухова	
23.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, Старокостянтинівське шосе, 20	пожежо-вибухова	
24.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, Львівське шосе, 20/1	пожежо-вибухова	
25.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, вул. Красовського, 51	пожежо-вибухова	
26.	Киснева станція ТОВ «ЗАХІДГАЗ-СЕРВІС»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 120	пожежо-вибухова	
27.	ТДВ «Завод будівельних матеріалів»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 161	пожежо-вибухова	
28.	ТДВ «Хмельницькзалізобетон»	м. Хмельницький, вул. Черновола, 31	пожежо-вибухова	
29.	АЗС ТОВ «ПАЛИВНО-ТОРГОВА ФІРМА «УКР-ПЕТРОЛЬ»	м. Хмельницький, вул. Віницька, 1/4	пожежо-вибухова	
30.	АГЗП ТОВ «Газ-Ресурс»	м. Хмельницький, проспект Миру, 102/3	пожежо-вибухова	
31.	АГЗП ТОВ «Газ-Ресурс»	м. Хмельницький, вул. Геологів, 1/16	пожежо-вибухова	
32.	АГЗП ТОВ «Газ-Ресурс»	м. Хмельницький, Старокостянтинівське шосе, 20	пожежо-вибухова	
33.	АГЗП ТОВ «Газ-Ресурс»	м. Хмельницький, вул. Толстого, 12	пожежо-вибухова	
34.	АЗС з АГЗП ТОВ «Авантаж-7»	м. Хмельницький, вул. Геологів, 2А	пожежо-вибухова	
35.	АЗС з АГЗП ТОВ «Євро Смарт Пауер»	м. Хмельницький, вул. Панаса Мирного, 5/1	пожежо-вибухова	
36.	АЗС з АГЗП ТОВ «Євро Смарт Пауер»	м. Хмельницький, пр. Миру, (район	пожежо-вибухова	

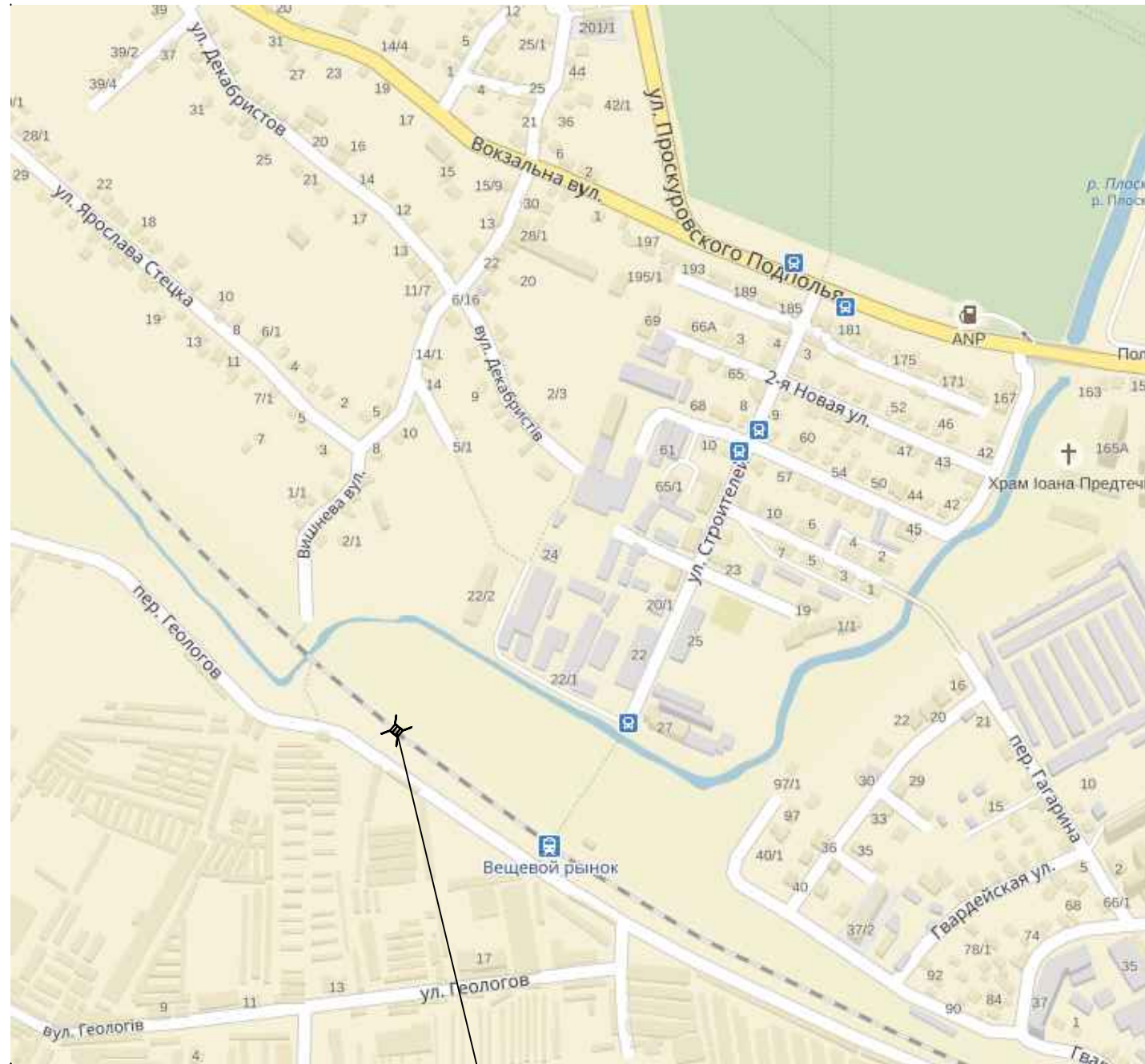
		телевежі)		
37.	АЗС з АГЗП ТОВ «Євро Смарт Пауер»	м. Хмельницький, вул. Трудова, 9/3	пожежо-вибухова	
38.	АЗС ТОВ «Альянс-Холдинг»	м. Хмельницький, вул. Красовського, 37	пожежо-вибухова	
39.	АЗС ТОВ «Альянс-Холдинг»	м. Хмельницький, Львівське шосе, 36	пожежо-вибухова	
40.	АЗС ТОВ «Альянс-Холдинг»	м. Хмельницький, вул. Трудова, 11	пожежо-вибухова	
41.	АЗС ТОВ «Вест Петрол Маркет»	м. Хмельницький, вул. Західно-Окружна, 5/2	пожежо-вибухова	
42.	АЗС ТОВ «Вест Петрол Маркет»	м. Хмельницький, Старокостянтинівське шосе, 2/1н	пожежо-вибухова	
43.	АЗС ТОВ «Вест Петрол Маркет»	м. Хмельницький, вул. Вінницька, 2/2	пожежо-вибухова	
44.	АЗС ТОВ "АЙВОР"	м. Хмельницький, вул. Трудова, 4	пожежо-вибухова	
45.	АЗС ТОВ "АЙВОР"	м. Хмельницький, вул. Садова, 1/2	пожежо-вибухова	
46.	ПрАТ «Хмельницька маслосирбаза»	м. Хмельницький, вул. Кооперативна, 3	хімічно	
47.	ПАТ «Хмельпиво»	м. Хмельницький, вул. В.Чорновола, 24	пожежо-вибухова	
48.	Хмельницьке відділення АТ «Хмельницькгаз»	м. Хмельницький, проспект Миру, 41	пожежо-вибухова	
49.	ГНП та АГЗП Хмельницької дільниці ДП «Пропан»	м. Хмельницький, проспект Миру, 40	пожежо-вибухова	
50.	Котельня Хмельницького РЕМ АТ «Хмельницькобленерго»	м. Хмельницький, вул. Свододи, 57	пожежо-вибухова	
51.	АГЗП ВКПП «Явір-Транс»	м. Хмельницький, вул. Пілотська, 14	пожежо-вибухова	
52.	Управління (територія майстерні) АТ «Хмельницькобленерго»	м. Хмельницький, вул. Храновського, 11А	пожежо-вибухова	
53.	ТОВ «Сіріус Екструджен»	м. Хмельницький, вул. Пілотська, 20	пожежо-вибухова	
54.	Виробнича база МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Пересипкіна, 5	пожежо-вибухова	
55.	ЦТП МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Пересипкіна, 5	пожежо-вибухова	
56.	ЦТП МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Толбухіна, 2	пожежо-вибухова	
57.	ЦТП МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Чорновола, 122/2	пожежо-вибухова	
58.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Проскурівського підпілля, 25	пожежо-вибухова	
59.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Купріна, 54	пожежо-вибухова	
60.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Пилипчака, 41	пожежо-вибухова	
61.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Пілотська, 1	пожежо-вибухова	
62.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Франка, 15/2	пожежо-вибухова	
63.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Пересипкіна, 5	пожежо-вибухова	
64.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Сковороди, 11	пожежо-вибухова	
65.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Купріна, 12	пожежо-вибухова	
66.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Прибузька, 6/1-В	пожежо-вибухова	
67.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Проскурівська, 65	пожежо-вибухова	
68.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Проскурівська, 66	пожежо-вибухова	
69.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Соборна, 69	пожежо-вибухова	
70.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, пров. Проскурівський, 1	пожежо-вибухова	
71.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Паркова, 4	пожежо-вибухова	
72.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Зарічанська, 2/1	пожежо-вибухова	
73.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Пілотська, 1 (модульна)	пожежо-вибухова	
74.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Прибузька, 36	пожежо-вибухова	
75.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Свободи, 22 (друга черга)	пожежо-вибухова	
76.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Зарічанська, 6/4-Б	пожежо-вибухова	
77.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Зарічанська, 12/1-Б	пожежо-вибухова	

78.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Верхня Берегова, 7	пожежо-вибухова	
79.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 161	пожежо-вибухова	
80.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 3	пожежо-вибухова	
81.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 159г	пожежо-вибухова	
82.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Майборського, 5	пожежо-вибухова	
83.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Горбанчука, 1	пожежо-вибухова	
84.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 46/1	пожежо-вибухова	
85.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 48/1	пожежо-вибухова	
86.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Свободи, 44	пожежо-вибухова	
87.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 63	пожежо-вибухова	
88.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 82	пожежо-вибухова	
89.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. М. Трембовецької, 51/1	пожежо-вибухова	
90.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Заводська, 55/17	пожежо-вибухова	
91.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Водопровідна, 48	пожежо-вибухова	
92.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. С. Бандери, 32/1	пожежо-вибухова	
93.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Зарічанська, 30	пожежо-вибухова	
94.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, Проспект Миру, 99/101	пожежо-вибухова	
95.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Північна, 2	пожежо-вибухова	
96.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Північна, 121	пожежо-вибухова	
97.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. С. Бандери, 24	пожежо-вибухова	
98.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Свободи, 3/1	пожежо-вибухова	
99.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Свободи, 22	пожежо-вибухова	
100.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Свободи, 19	пожежо-вибухова	
101.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Завадського, 5	пожежо-вибухова	
102.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Інститутська, 15/1	пожежо-вибухова	
103.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Чорновола, 180	пожежо-вибухова	
104.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Гарнізонна, 4	пожежо-вибухова	
105.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 164	пожежо-вибухова	
106.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 257/1Б	пожежо-вибухова	
107.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Чорновола, 122/2	пожежо-вибухова	
108.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Карбишева, 6	пожежо-вибухова	
109.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. М. Гречка, 10/1	пожежо-вибухова	
110.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Трудова, 11	пожежо-вибухова	
111.	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 8/1г	пожежо-вибухова	
112.	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Північна, 2	пожежо-вибухова	
113.	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Хотовицького, 4/1	пожежо-вибухова	
114.	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 14/3	пожежо-вибухова	

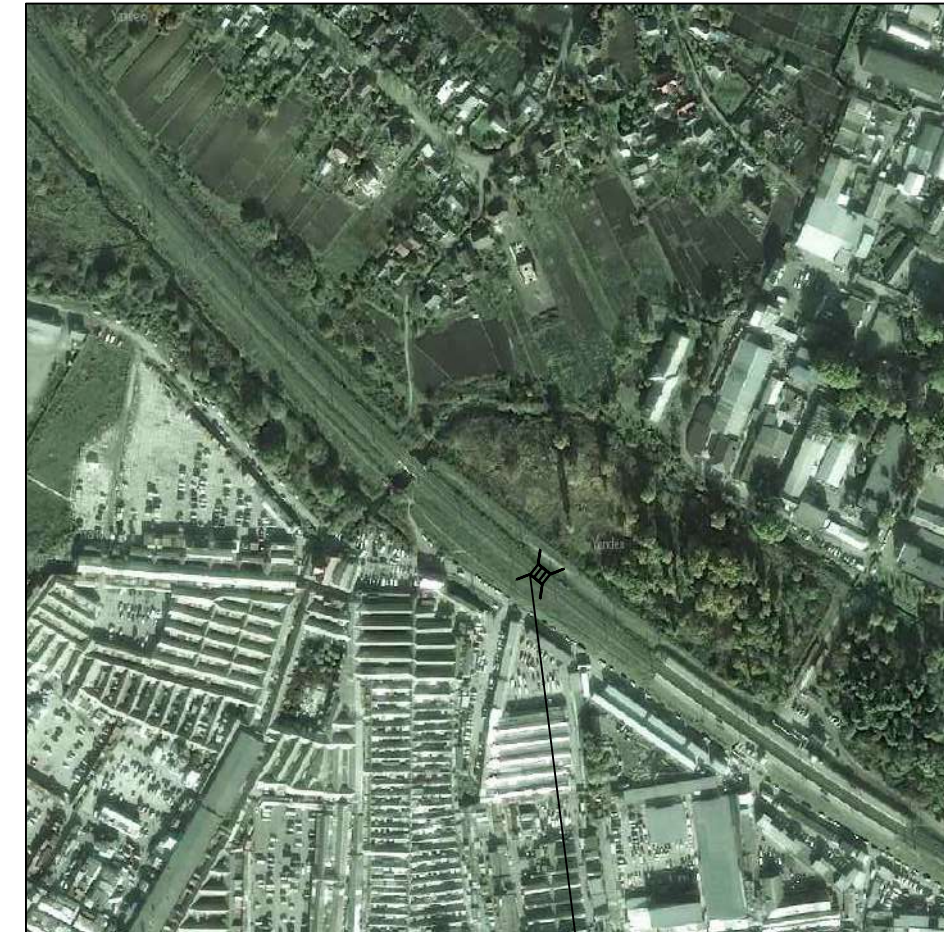
115	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Молодіжна, 2	пожежо-вибухова	
116	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Ричко, 1	пожежо-вибухова	
117	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Будівельників, 22	пожежо-вибухова	
118	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Міцькевича, 48 а	пожежо-вибухова	
119	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Північна, 111	пожежо-вибухова	
120	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 7	пожежо-вибухова	
121	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Молодіжна, 15/1	пожежо-вибухова	
122	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Житецького, 22	пожежо-вибухова	
123	АГЗП ТОВ «ПРОКАР»	м. Хмельницький, вул. Західно-Окружна	пожежо-вибухова	
124	АГЗП ТОВ «ПРОКАР»	м. Хмельницький, вул. Трудова, 7/3	пожежо-вибухова	
125	АЗС ТОВ «Люкс-Рейзн»	м. Хмельницький, вул. Чорновола, 165	пожежо-вибухова	
126	ТОВ «Завод Гідроарматури»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 188/5Б	хімічно	
127	АГЗП ТОВ «ГАЗ-ЛАЙН 1»	м. Хмельницький, вул. Озерна, 9/2	пожежо-вибухова	
128	АЗС ПП «ОЛІ ТРЕЙД ЗАХІД»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 18	пожежо-вибухова	
129	АЗС ПП «ОЛІ ТРЕЙД ЗАХІД»	м. Хмельницький, вул. Красовського, 31/1	пожежо-вибухова	
130	АЗС ТОВ «Смарт-Ойл»	м. Хмельницький, вул. Трудова, 46	пожежо-вибухова	
131	АЗС ТОВ «Смарт-Ойл»	м. Хмельницький, вул. С. Бандери, 69	пожежо-вибухова	
132	АЗС ТОВ «К. НАФТА»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 14	пожежо-вибухова	
133	АЗС ТОВ «НК НАФТО ТРЕЙД»	м. Хмельницький, вул. Заболотна, 86/2	пожежо-вибухова	
134	АГНКС ТОВ «Авантаж 7»	с. Олешин, вул. Західна Окружна, 34	пожежо-вибухова	
135	АЗС з АГЗП ТОВ «Авантаж-7»	Давидківці с/р, а/д М-12, км 255+080	пожежо-вибухова	
136	АЗС ТОВ «Альянс-Холдинг»	с. Копистин	пожежо-вибухова	
137	Нафтобаза ТОВ «Альянс Ойл Україна»	с. Копистин	пожежо-вибухова	
138	АЗС 22/022 ПАТ «Укрнафта»	с. Давидківці	пожежо-вибухова	
139	АЗС 22/025 ПАТ «Укрнафта»	с. Шаровечка (окружна)	пожежо-вибухова	
140	АЗС ТОВ "АЙВОР"	с. Климківці	пожежо-вибухова	
141	АЗС ТОВ "АЙВОР"	с. Прибузьке	пожежо-вибухова	
142	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	с. Давидківці	пожежо-вибухова	
143	АГНКС ТОВ «ТД «САН ОЙЛ»	с. Мацківці	пожежо-вибухова	
144	АЗС ТОВ «ТД «САН ОЙЛ»	297 км траси Умань-Львів-Краковец (с. Шаровечка)	пожежо-вибухова	
145	Нафтобаза ПМ ВКП «Лан»	с. Богданівці	пожежо-вибухова	
146	АЗС ТОВ «Вест Петрол Маркет»	с. Шаровечка	пожежо-вибухова	
147	АЗС ПП «АМІК УКРАЇНА»	с. Шаровечка	пожежо-вибухова	
148	АЗС ПП «АМІК УКРАЇНА»	с. Давидківці	пожежо-вибухова	
149	АЗС ТОВ «ПАЛИВНО-ТОРГОВА ФІРМА «УКР-ПЕТРОЛЬ»	с. Шаровечка	пожежо-вибухова	
150	ДП ДАК «Хліб-України» ДП «Богдановецький КХП»	ст. Богданівці, вул. Привокзальна, 1	пожежо-вибухова	
151	АЗС ТОВ «Цем-Ресурс 1»	с. Богданівці, вул. Щорса, 3/1	пожежо-вибухова	
152	Склад ПММ ТОВ «Нові Аграрні Технології»	с. Олешин	пожежо-вибухова	
153	АЗС ТОВ «ОЙЛГАЗТРЕЙД»	с. Пирогівці	пожежо-вибухова	
154	АГЗП ТОВ «ПРОКАР»	с. Пирогівці	пожежо-вибухова	

Хімічно: 2 - ТОВ «Завод Гідроарматури», ПрАТ «Хмельницька маслосирбаза»

Ситуаційні схеми розміщення об'єкту

Місце будівництва
автомобільного тунелю

Місце будівництва
автомобільного тунелю

Зам. інв. №
Підпис, дата
інв. №

						130Н-ГП			
						Будівництво автодорожного тунелю під залізничними коліями на перегоні Хмельницький-Гречани на ПК12256+71.00 в м. Хмельницькому			
Змін.	Кільк.	Аркуш	Ндок.	Підпис	Дата	Автодорожній тунель	Стадія	Аркуш	Аркушів
Розробив	Левенець				10.16р.		РД	2	
Перевірів	Гаврилюк				10.16р.				
ГП	Гаврилюк				10.16р.	Ситуаційні схеми розміщення об'єкту		ПП "Інвест-Сервіс" м. Вінниця	
Н.Контр.	Мосічук				10.16р.				

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення
Хмельницької обласної ради

28 лютого 2016 року № 37-І/2016

Голова Хмельницької обласної ради

М.В. Загородний

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ВИКОНАВЕЦЬ

Інститут екології Карпат НАН України
Директор Інституту, д.б.н., с.н.с.

М.П. Козловський

2016 року

ПОГОДЖУЮ

Директор департаменту екології та природних
ресурсів Хмельницької обласної державної
адміністрації

С.М. Вавринчук

16 серпня 2016 року

РЕГІОНАЛЬНА СХЕМА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Пояснювальна записка

Регіональна схема формування екологічної мережі Хмельницької області розроблена Інститутом екології Карпат НАН України із залученням фахівців Львівського національного університету імені Івана Франка, Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка та Хмельницького національного університету на замовлення Департаменту екології та природних ресурсів Хмельницької обласної державної адміністрації

Відповідальні автори розробки:

- 1. Кагало О.О.**, к.б.н., с.н.с. – керівник розробки, зав. відділу охорони природних екосистем Інституту екології Карпат НАН України (ІЕК НАН України)
- Виконавці** (за алфавітом):
- 2. Андрєєва О.О.**, к.б.н. – н.с. відділу охорони природних екосистем ІЕК НАН України
- 3. Дорошенко К.В.**, к.б.н. – н.с. відділу охорони природних екосистем ІЕК НАН України
- 4. Козловський М.П.**, д.б.н., с.н.с. – пр.н.с. відділу екосистемології ІЕК НАН України
- 5. Коплик О.П.** – інж. I кат. відділу охорони природних екосистем ІЕК НАН України, зав. гербарію ІЕК НАН України
- 6. Любінська Л.Г.**, д.б.н., проф. – зав. кафедри біології та методики її викладання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
- 7. Матвєєв М.Д.**, к.б.н., доц. – професор кафедри біології та методики її викладання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
- 8. Надорожняк О.Я.** – інж. I кат. відділу охорони природних екосистем ІЕК НАН України
- 9. Рибка К.М.** – провідний інж відділу охорони природних екосистем ІЕК НАН України
- 10. Савка Г.С.** – зав. лабораторії геоінформаційних технологій Львівського національного університету імені Івана Франка
- 11. Сичак Н.М.** – к.б.н., с.н.с. відділу охорони природних екосистем ІЕК НАН України
- 12. Скібіцька Н.В.** – провідний інженер відділу охорони природних екосистем ІЕК НАН України
- 13. Сосновська С.В.**, к.б.н. – н.с. відділу охорони природних екосистем ІЕК НАН України
- 14. Шушняк В.М.**, к.г.н., доц. – доцент кафедри фізичної географії Львівського національного університету імені Івана Франка
- 15. Юглічек Л.С.**, к.б.н., доц. – доцент кафедри екології Хмельницького національного університету

ВСТУП.....	5
I. ОБҐРУНТУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОМЕРЕЖІ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА ЇЇ МІСЦЯ В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ВСЕЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОМЕРЕЖ	8
1.1. ЕКОЛОГІЧНА МЕРЕЖА – ЯК ОСНОВА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЛАНДШАФТНОЇ І БІОТИЧНОЇ РІЗНОМАНІТНОСТІ	8
1.2. ФІЗИКО-ГЕОГРАФІЧНІ УМОВИ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ Й ЛАНДШАФТНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОМЕРЕЖІ.....	11
1.2.1. Географічне положення, адміністративно-територіальний поділ, загальна географічна характеристика	11
1.2.2. Геоморфологія.....	12
1.2.3. Гідрологічна мережа	14
1.2.4. Рослинний покрив	17
1.2.5. Геоботанічне районування.....	18
1.2.6. Фауна хребетних типових зооценозів	20
1.2.7. Типи ландшафтів і природні райони області	22
1.2.8. Фізико-географічне районування	25
1.3. МІСЦЕ ЕКОМЕРЕЖІ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ТА ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОМЕРЕЖАХ	25
II. ОПИС СКЛАДОВИХ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОМЕРЕЖІ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ (ПРИРОДНИХ ЯДЕР, СПОЛУЧНИХ, ВІДНОВНИХ ТА БУФЕРНИХ ТЕРИТОРІЙ) З УЗАГАЛЬНЕНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ПРО ЇХ РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРИЗНОМАНІТТЯ РОСЛИННОГО Й ТВАРИННОГО СВІТУ РЕГІОНУ З ВИЗНАЧЕННЯМ РАРИТЕТНОЇ КОМПОНЕНТИ БІОТИ В СИСТЕМІ ПРОЕКТОВАНОЇ ЕКОМЕРЕЖІ	27
2.1. РЕСУРСИ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОМЕРЕЖІ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ.....	27
2.2. СХЕМА ЕКОМЕРЕЖІ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	29
2.3. ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЕКОМЕРЕЖІ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ	31
2.4. НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК «ПОДІЛЬСЬКІ ТОВТРИ» ЯК КЛЮЧОВА ТЕРИТОРІЇ ДИФУЗНОГО ТИПУ	64
III. ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПОГОДЖЕННЯ ПРОЕКТУ СХЕМИ ЕКОМЕРЕЖІ ІЗ ЗАЦІКАВЛЕНИМИ СТРУКТУРАМИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ	66
3.1. АДМІНІСТРАТИВНО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ПРИРОДООХОРОННІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАХОДІВ ЩОДО РОЗБУДОВИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОМЕРЕЖІ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ	66

3.2. ЗНАЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СХЕМИ ЕКОМЕРЕЖІ В ПРАКТИКУ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ ОБЛАСТІ	67
ПІДСУМОК	68
ЦИТОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	70

ВСТУП

Схема екологічної мережі Хмельницької області розроблена на підставі Закону України «Про екологічну мережу України» з урахуванням положень законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», Земельного, Лісового та Водного кодексів України, Указу Президента України від 23.05.2005 р. № 838/2005 «Про заходи щодо дальшого розвитку природно-заповідної справи в Україні», наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 13.11.2009 р. № 604 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення регіональних та місцевих схем екомережі».

Згідно з Законом України «Про екологічну мережу України» [12], екомережа – це єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території України, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та виростання цінних видів тваринного й рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища і, відповідно до законів та міжнародних зобов'язань України, підлягають охороні.

Структурними елементами екомережі є:

Природні ядра (ядра біорізноманітності або ключові природні території) – це території збереження генетичного, видового, екосистемного й ландшафтного різноманіття. Їх характеризує велика різноманітність видів, форм ландшафтів і середовищ існування живих організмів. Особливу роль вони відіграють у збереженні ендемічних, реліктових, рідкісних і зникаючих видів. У природному ядрі розрізняють біоцентри і буферні зони. *Біоцентри* – це території найбільшої концентрації біорізноманіття з найвищим ступенем природності, рідкісності, унікальності й найсуворішим режимом заповідання. *Буферна зона* – місцевість з природним або частково зміненим станом ландшафту, що оточує найцінніші ділянки екологічної мережі та захищає їх від дії зовнішніх негативних факторів, спричинених діяльністю людини. Буферні зони є зовнішнім оточенням біоцентрів, їх захисними зонами. Здебільшого це території з регульованим режимом заповідання.

Екокоридори або перехідні зони для забезпечення взаємозв'язків між природними екосистемами – елементи дефрагментації природних масивів і міграційні шляхи, водночас. Просторові витягнуті структури, що зв'язують між собою природні ядра. Вони включають території з різним ступенем природності й заповідності, а також території, що підлягають ренатуралізації. Це природна або приведена до природного стану ділянка землі чи водної поверхні, яка на різних рівнях просторової організації екологічної мережі забезпечує для природного середовища умови безперервності, системної єдності та функції біокомунікації.

Відновлювальні райони – це території, де є потреба відновлення порушених елементів екосистем, середовищ існування і ландшафтів європейського значення або повне відновлення деяких районів.

Буферні зони – території, які сприяють зміцненню мережі та її захисту від впливу негативних зовнішніх факторів

Особливістю екомережі, як специфічної форми охорони природи, є те, що до об'єктів природно-заповідного фонду належать, як правило, лише території природних ядер екомережі, усі решта територій далі можуть залишатися в їх господарському використанні у відповідності з призначенням і типом угідь.

Організація природних ядер, буферних зон та екокоридорів повинна супроводжуватись їх інтеграцією в різні сектори господарства: сільське (підтримання екстенсивних, традиційних режимів господарювання), туризм (підтримка сільського туризму, пов'язаного з інтересами місцевого населення), транспорт (кооперація у визначенні коридорів), стан

довкілля (що потребує “зелених легень” на противагу урбанізації), планування і юстицію (необхідність враховувати географічне розташування екомережі і розвивати відповідні засади просторового планування і нормативно-правового забезпечення) у відповідності з конкретними проектами територіального планування для кожного окремого випадку.

Території та об’єкти природно-заповідного фонду України в національній екомережі виконують функції природних ядер, а в багатьох випадках і екокоридорів. Природно-заповідні території місцевого значення виконують функції локальних природних ядер, а на вищих рівнях – як складові екокоридорів. Природними осередками Європейської екомережі є території, що особливо охороняються, лише після їх міжнародного визнання як біогенетичних резерватів, біосферних заповідників, водно-болотних угідь міжнародного значення, територій Смарагдової мережі Європи (у рамках виконання Бернської конвенції), об’єктів світової природної спадщини, територій, які нагороджені Європейським дипломом тощо.

Крім територій природно-заповідного фонду, до екомережі області залучені інші природні території, які підлягають ренатуралізації (території оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного значення, значна частина лісового і водного фондів, землі запасу та інші).

Більшість лісів регіону, згідно з Лісовим кодексом, виконує переважно екологічні функції і має обмежене експлуатаційне значення, тобто може бути залучена до формування екологічної мережі. Це стосується водоохоронних, захисних, санітарно-гігієнічних та оздоровчих лісів, а також лісів в межах природно-заповідного фонду.

Згідно з Водним кодексом України землі водного фонду є також територіями з режимом обмеженої господарської діяльності. До них належать: малі річки, водоохоронні зони, прибережні захисні смуги, смуги відведення, берегові смуги водних шляхів і зони санітарної охорони.

До структури екологічної мережі області також передбачено залучення частково й сільськогосподарських угідь, у тому числі й орних земель, які в певну пору року можуть виконувати функцію осередка існування низки рослин і тварин, особливо під час їх міграції.

Особливе значення в системі регіональної екомережі мають порушені нерекультивовані землі (кар’єри, відвали, яри, балки, надмірно еродовані землі). Землі, які потребують рекультивації, після її проведення і включення їх до складу екомережі можуть використовуватись у рекреаційних цілях.

Загальновизнаною методологічною основою формування екомереж є Міжнародна стратегія сталого розвитку, основні принципи якої проголошені декларацією міжнародної конференції ООН з навколишнього середовища і розвитку в Ріо-де-Жанейро у 1992 році. Основні методологічні підходи і принципи формування загальноєвропейської мережі визначені й затверджені директивами Європейського союзу щодо збереження диких птахів (Council Directive 79/409/EEC on the conservation of wild birds) та щодо збереження природних середовищ існування дикої фауни та флори (Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora).

Для країн, які не належать до Європейського союзу (членів Ради Європи), території спеціального збереження та середовища існування рідкісних і зникаючих видів визначені Резолюцією Постійного комітету Бернської конвенції №4 від 1996 року («Перелік зникаючих видів природних середовищ існування, які потребують спеціальних заходів збереження»). Ці природоохоронні об’єкти будуть складати Смарагдову мережу Європи, яка є аналогом програми «NATURA-2000» (Закон про приєднання до Бернської конвенції Верховна Рада України прийняла 29 жовтня 1996 року).

У 1995 році на засіданні міністрів екології Європейських країн в Софії була прийнята Загальноєвропейська стратегія збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, у рамках якої було прийнято рішення про створення Загальноєвропейської екологічної мережі. Іншими правовими основами розвитку екомережі України є Конвенція про збереження

мігруючих видів диких тварин (приєднання України з 18 березня 1999 року) та Конвенція про водно-болотні угіддя, які є середовищем існування водоплавних птахів (приєднання України з 29 жовтня 1996 року).

I. ОБҐРУНТУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОМЕРЕЖІ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА ЇЇ МІСЦЯ В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ВСЕЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОМЕРЕЖ

1.1. ЕКОЛОГІЧНА МЕРЕЖА – ЯК ОСНОВА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЛАНДШАФТНОЇ І БІОТИЧНОЇ РІЗНОМАНІТНОСТІ

В умовах інтенсивної трансформації середовища й місць існування живих організмів особливого значення набуває пошук оптимальних способів збереження природної різноманітності живого й забезпечення умов для сталого задоволення потреб людини в процесі її господарської діяльності.

Ідея збереження біорізноманітності як фундаментальної властивості живого, що зумовлена природними механізмами еволюції, зумовила необхідність формування нових підходів до реалізації практичних засад охорони природи, які б забезпечили збереження певної сталості умов середовища, в яких відбуваються природні процеси еволюційного розвитку біоти.

Європейська екомережа існує як фізична мережа природних і напівприродних територій європейського значення. Її формування є головним напрямом реалізації Всеєвропейської стратегії збереження біотичної та ландшафтної різноманітності, котра була затверджена на конференції міністрів довікля країн Європи у Софії 1995 року.

Структурними елементами екомережі є:

природні ядра або **осередки** (ключові райони) для збереження екосистем, середовищ існування, видів і ландшафтів європейського значення;

екокоридори або перехідні зони для забезпечення взаємозв'язків між природними екосистемами – елементи дефрагментації природних масивів і міграційні шляхи водночас;

відновлювальні райони, де є потреба відновлення порушених елементів екосистем, середовищ існування і ландшафтів європейського значення або повне відновлення деяких районів;

буферні зони, які сприяють зміцненню мережі та її захисту від впливу негативних зовнішніх факторів.

Особливістю екомережі як специфічної форми охорони природи є те, що до об'єктів природно-заповідного фонду належать лише території природних ядер екомережі, усі решта територій далі залишаються в їх господарському використанні у відповідності з призначенням і типом угідь.

Відповідно, формування екомережі Хмельницької області передбачає:

1) у сфері формування регіональної екологічної мережі:

- визначення просторової структури екологічної мережі з метою систематизації та об'єднання природних середовищ існування та популяцій дикої флори та фауни у територіально цілісний комплекс;

- визначення площі окремих елементів екологічної мережі для забезпечення сприятливих умов існування, вільного розселення і міграції видів рослин і тварин;

- обґрунтування та опрацювання організаційних, економічних, науково-практичних та інших заходів щодо забезпечення процесу формування екологічної мережі;

- визначення ділянок для формування складових елементів регіональної екологічної мережі – природних регіонів, природних коридорів загальнодержавного та місцевого значення, їх місця в структурі земельних угідь області;

- оптимізацію площі, структури, стану елементів екологічної мережі і, якщо необхідно, підвищення статусу їх охорони;

- резервування й надання в майбутньому територіям з високим рівнем біорізноманіття статусу заповідних, особливо зі старовіковими природними угрупованнями, прирусловим, цілинним землям, типовим і унікальним екосистемам та ландшафтам, середовищам

існування рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тварин і рослин, геологічним утворенням, еталонним типам ґрунтів тощо;

- узгодження питань, пов'язаних із міжобласним поєднанням елементів екологічних мереж з метою розбудови національної екологічної мережі;
- узгодження міжнародних питань щодо розбудови міждержавних елементів екомережі та забезпечення їх функціональної цілісності;
- інформування населення про роль екологічної мережі в дотриманні екологічної рівноваги в регіоні, участь місцевих органів виконавчої влади та населення у збереженні ландшафтного різноманіття;

2) у питаннях охорони та відновлення земельних ресурсів:

- оптимізацію площ сільськогосподарських угідь та зменшення загального ступеня розораності території області;
- впровадження ґрунтозахисної системи землеробства з контурно-меліоративною організацією території;
- обмеження інтенсивного використання екологічно вразливих земель;
- здійснення консервації сільськогосподарських угідь з дуже змитими та дуже дефльованими ґрунтами на схилах крутизною понад 18-20 градусів;

3) у питаннях охорони та відновлення водних ресурсів:

- екологічне відновлення природних територій та акваторій, особливо витоків річок, поліпшення стану заплавлених екосистем у межах басейнів Дністра, Дніпра, Південного Бугу, у тому числі шляхом створення захисних смуг уздовж берегів водних об'єктів, особливо крутосхилих ділянок, впровадження заходів щодо збереження водно-болотних угідь, посилення їх водозахисної і водорегулювальної здатності, ренатуралізації і поліпшення охорони природних комплексів водоохоронних зон водних об'єктів;
- забезпечення міжнародних водоохоронних норм у міждержавних річкових басейнах та забезпечення заходів збереження біорізноманітності всіх груп організмів у їх межах;

4) у питаннях охорони, використання та відновлення ресурсів рослинного й тваринного світу:

- створення в агроландшафтах ділянок лісової та лучної рослинності;
- відновлення (ренатуралізація), де це доцільно й можливо, степових, лучних, водно-болотних та інших природних ландшафтів;
- створення нових ділянок для забезпечення середовищ існування певних видів рослин і тварин, включених до Червоної книги України; Європейського червоного списку; тварин і рослин, що перебувають під загрозою зникнення у світовому масштабі; регіонально рідкісних видів, природних рослинних угруповань, включених до Зеленої книги України; а також інших видів рослин і тварин, включених до переліків міжнародних конвенцій та угод, обов'язкових до виконання Україною;
- оптимізація ведення сільського, лісового, мисливського і рибного господарств з урахуванням екологічних потреб видів місцевої флори й фауни та збереження їх біотопів;
- поліпшення стану охорони, збереження та відновлення зелених насаджень і лісів, що входять до складу зелених зон населених пунктів;

5) у питаннях збереження біотичного різноманіття:

- збереження й відновлення ключових екосистем і середовищ існування видів рослин і тварин;
- керування позитивним потенціалом біотичного різноманіття на засадах реалізації принципів сталого розвитку шляхом оптимального використання соціальних та економічних можливостей на регіональному рівні;
- урахування під час збереження та збалансованого й невиснажливого використання

біотичного різноманіття цілей і потреб усіх галузей, що використовують це різноманіття або впливають на нього;

- здійснення цільових заходів, що відповідають потребам збереження різних типів екосистем (гірських, лісових, річкових, заплавних, лучних, степових, болотних, озерних) та базуються на правових і фінансових можливостях природокористувачів і органів державної влади.

- забезпечення інвентаризації видової та ценотичної різноманітності біоти на засадах загальноєвропейської методології та моніторингу стану біорізноманітності в умовах інтенсивної антропогенної трансформації ландшафтів.

До елементів регіональної екологічної мережі належать:

- природні регіони, де зосереджені наявні та плановані природно-заповідні території, насамперед, це такі регіони:

Товтрового кряжу

Малого Полісся

Побужжя

Придністров'я

Подільського плато

витоки й басейни малих і середніх річок (зокрема не охоплені, або лише частково охоплені охороною, наприклад, Смотрич), окремі гирлові ділянки середніх і малих річок області (Тарнава, Ушиця, Мукша, Студениця, Руски, Жван, Калюс, Матерка (басейн Дністра), Бужок, Іква, Вовк (басейн Південного Бугу) тощо;

- основні комунікаційні елементи регіональної екологічної мережі, а саме – широтні природні коридори, що забезпечують природні зв'язки зонального характеру:

Галицько-Слобожанський екокоридор:

Малополіський екокоридор

Горинський екокоридор

Случанський екокоридор

Збручанський екокоридор

Калюсько-Ровецький екокоридор

Ушицький екокоридор

Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицький екокоридор

Хоморський екокоридор

Південнобузький екокоридор

Дністровський екокоридор

- а також меридіональні природні коридори, просторово обмежені долинами середніх і малих річок: Збруч, Тарнава, Смотрич, Південний Буг, Горинь, Случ, Ушиця та ін., які об'єднують водні та заплавні території – шляхи міграції численних видів рослин і тварин.

На основі цих принципів науково обґрунтована й розроблена система важливіших складових регіональної екомережі – природних ядер та екокоридорів.

1.2. ФІЗИКО-ГЕОГРАФІЧНІ УМОВИ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ Й ЛАНДШАФТНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОМЕРЕЖІ

1.2.1. Географічне положення, адміністративно-територіальний поділ, загальна географічна характеристика

За площею території (20,6 тис. кв. км або 3,4% від площі країни) Хмельницька область належить до невеликих областей України і посідає серед них 19 місце. Центром регіону є м. Хмельницький.

Сучасна територія області знаходиться між 48°26'56" і 50°35'28" північної широти та 26°08'05" і 27°54'05" східної довготи. Крайніми точками області є:

- на півночі – с. Веселинівка Славутського району;
- на півдні – с. Гринчук Кам'янець-Подільського району;
- на сході – с. Вівсяники Деражнянського району;
- на заході – околиці с. В'язовець Білогірського району та с. Мислова Волочиського району.

Протяжність області з півночі на південь – 220 км, із заходу на схід – 120 км (обчислено по меридіану і паралелі обласного центру).

Географічний центр області майже співпадає з місцерозташуванням м. Хмельницького, що є дуже вигідним чинником соціально-економічного розвитку території.

Область розташована на південному заході Східноєвропейської рівнини в зонах лісостепу і мішаних лісів (Полісся). Рельєф, ґрунтові та агрокліматичні умови території сприятливі для господарського і сільбищного освоєння, що зумовило давнє заселення її і видозміну ландшафтів внаслідок активного антропогенного впливу.

Хмельниччина межує з Тернопільською, Рівненською, Житомирською, Вінницькою і Чернівецькою областями.

Хмельницька область поділяється на 20 адміністративних районів, різних за площею, чисельністю населення, кількістю поселень, соціально-економічним розвитком тощо. Площа середнього за розмірами території району становить 1,03 тис. кв. км (приблизно таким є Летичівський район), 10 районів мають більшу від нього площу, а 9 – меншу.

До складу області входить 6 міст обласного значення (Хмельницький, Кам'янець-Подільський, Шепетівка, Славута, Нетішин, Старокостянтинів) та 7 – районного, а також 24 селища міського типу, 5 селищ та 1409 сіл. Нині в області налічується 20 районних, 13 міських, 24 селищних та 377 сільських рад з урахуванням утворення у 2015 році 22 об'єднаних територіальних громад, серед яких: 3 – міські, 10 – селищних та 9 – сільських.

Хмельницька область розміщена на крайньому сході Подільської лісостепової височини, а своєю північною частиною заходить у Полісся, яке в цій частині теж є височиною, і простягається на 225 км і 120 км з заходу на схід. Знаходиться у південно-західній частині Східно-Європейської платформи, в межах Українського кристалічного щита і Волино-Подільської плити. Хмельницька область включає території Подільської, Придніпровської та Волинської височин. Більша частина території Хмельниччини належить до лісостепової зони і лише її північний край – до лісової (зони мішаних лісів). Тут є ділянки з поліським рельєфом (рівнинні лісові території з болотами), типові подільські ділянки з розсіченим рельєфом та родючими ґрунтами, Товтрова гряда (залишки древнього тортонського бар'єрного рифу), плато, розчленоване каньйоноподібними долинами річок тощо.

Район Подільського Лісостепу охоплює більшу частину області, крім північних районів – Ізяславського, Шепетівського і Полонського [4]. Середня абсолютна висота області 275 м над рівнем моря, а її максимальна висота 401 м (г. Велика Бугаїха). За фізико-географічним районуванням більша територія області розміщена у широколистолисовій вологій теплій зоні (Волинська, Західноподільська та Середньоподільська височинні області, а також Мале Полісся), південно-східна частина розміщена у лісостеповій недостатньо зволоженій теплій

зоні (Придністровсько-Східноподільська та Середньо бузька височинні області), а північно-східна частина у Поліському краї (Житомирське Полісся) [11].

Поверхня території Хмельницької області – це висока рівнина, плато, найвищою його частиною є центральна смуга, на якій розміщені верхів'я р. Південний Буг з його притоками та верхів'я можливо р. Случ. На північ і південь від Верхньобузької височини абсолютні висоти поверхні області знижуються. Північніше Шепетівки, у басейні р. Корчик вони утворюють Шепетівською рівниною. На південь від Шепетівської рівнини знаходиться Горинь-Слуцька височина з середніми висотами 300 м над рівнем моря. На південь від Верхньобузької височини поверхня теж знижується в напрямку Дністра, і тому цю частину області називають Придністров'ям, або Східним Поділлям. Особливість Придністров'я полягає в тому, що русло Дністра глибоко врізане на 180...200 м у поверхню Придністров'я. Глибокий вріз головної ріки зумовив відповідний вріз усіх його приток, які теж виробили глибокі, часто каньйоноподібні, долини і розчленували поверхню Придністров'я на окремі пасма. Рівномірний похил поверхні Придністров'я порушується Товтровим кряжем, який простягається навкося від с. Іванківці Городоцького району до Дністра. Товтровий кряж – це ціла система рифових масивів і окремих досить розкиданих широкою смугою горбів органогенного походження (ширина 20-25 км), з відносною висотою 60-65 м [4, 27]. Вони піднімаються на 30...50 м над навколишньою місцевістю, досягаючи абсолютних висот понад 350 м (максимально 409 м у верхів'ях Південного Бугу). Товтрове пасмо розділяє Тернопільське і Хмельницьке плато, Західне і Східне Поділля відповідно [4].

1.2.2. Геоморфологія

Основною морфоструктурою Хмельниччини є Подільське плато, яке сформувалося на Подільській плиті і займає 75% її території. Характерною ознакою його будови є кристалічний фундамент, перекритий потужною товщею осадових відкладів палеозойського та мезозойського віку (переважно мергелів, крейди та вапняків крейдового віку). Іноді вище розташовані третинні відклади – міоценові пісковики, вапняки, гіпси. Морські осадові породи перекриті з поверхні суцільним покривом лесів та лесовидних суглинків, що є материнською породою ґрунтів. Друга морфоструктура Хмельниччини – західний схил Українського щита, складений докембрійськими кристалічними породами. Він майже не має осадочного покриву, тому крізь нього «просвічують» породи кристалічного фундаменту [4, 25, 27].

Геоморфологічні райони. Хмельницька область поділяється на такі геоморфологічні округи та райони [27]:

А. Шепетівське полісся, в основі якого лежить Шепетівський тектонічний блок, який відзначається найменшими абсолютними висотами поверхні (220...240 м).

1. **Славутський** піщаний район. Південна межа чітка і визначена зміною лесовидних порід на піщані та супіщані відклади; північна межа визначена поширенням соснових лісів, що ростуть на пісках.

2. **Берездівський** район характеризується різноманітнішою поверхнею. На захід від р. Корчик поширені осадові породи крейдового та неогенового віку, вкриті зверху лесовидними супісками та суглинками; на схід від цієї ріки в основі лежать докембрійські кристалічні породи, що перекриті зверху пісками та місцями лесовидними суглинками.

Б. Горинь-Слуцький округ належить до басейну Прип'яті і відзначається складною геоморфологічною будовою.

3. **Білогірський** горбистий район займає значну частину межиріччя Горині та Вілії. Середні висоти досягають 280...300 м над рівнем моря; поверхня сильно почленована балочними ерозійними формами. У цілому район вкритий лесовидними суглинками, які легко піддаються ерозії.

4. **Скрипівський** район – це горбиста височина з ерозійним балочним розчленуванням, розташована між Хоморою і орографічним уступом Шепетівка–Полонне. Тут відсутні

крейдові і неогенові відклади. Четвертинні лесовидні суглинки більшою частиною залягають безпосередньо на докембрійських кристалічних породах. Середні максимальні висоти у цьому районі 290... 300 м.

5. **Случ-Хоморський** район займає простір між двома названими ріками і характеризується зростанням абсолютних висот з півночі на південь. У зв'язку з цим район значно розчленований мережею річок і балок, глибоким врізом долин, які часто досягають кристалічного фундаменту. Таке членування поверхні сприяло появі значних масивів дібровних лісів, під якими утворилися опідзолені чорноземи. Але тепер ліси здебільшого вирубані, а на їх місці орні землі, тому розвинулася ерозія ґрунту.

6. **Полквинський** район рівнинний, з меншими абсолютними висотами (280...300 м). Поверхня його знижується на північ, у бік Горині. Межі Полквинського терасового району досить виразні і проходять по границі з Тернопільською областю.

7. **Ікопотський** район займає головним чином верхів'я рік Жердь і Полква, горбисте межиріччя Случі та Ікопоті абсолютними висотами 320...330 м. Переважаючими формами рельєфу є балки і міжбалочні ували, а також широкі заболочені заплави Случі та Ікопоті, на яких побудовано багато ставів.

8. **Слуцький** район лежить на південь від Случі. Характеризується він рівнинним рельєфом з абсолютними висотами 270...280 м. Північна межа району виразна (по Случі), то південну проводять досить умовно по підніжжю Ікво-Бужоцької височини.

В. Верхньобузька височина характеризується, з одного боку, найбільшими на території Хмельницької області абсолютними висотами поверхні (350 м), а з другого – неглибоким розчленуванням, відсутністю глибоких каньйоноподібних долин і наявністю широких заболочених заплів у долинах.

9. **Авратинський** район відзначається найбільшою на Верхньобузькій височині рівнинністю поверхні. Характерні форми рельєфу: а) вододільні плоскі пониження з численними блюдцями; б) невиразні підвищення на межиріччях; в) долиноподібні пониження південно-східного простягання; г) сучасні долини, по яких течуть притоки Збруча, Південного Бугу, Случі, днища їх заболочені (заторфовані), а схили пологісті.

10. **Вовчко-Бужоцький** район розташований на схід від м.Хмельницький, займаючи простір між Іквою і Вовчком. У цих межах поверхня Верхньобузької височини має найбільші в області абсолютні висоти (максимальна – 384 м). Річкові долини та балки прорізують всю товщу лесовидних суглинків і врізаються в неогенові відклади глинисто-піщаного, частково вапнякового складу. Найбільш поширеними формами рельєфу (75% площі району) є балки зі спадистими або крутими схилами і широкими днищами та міжбалочні вододіли випуклої форми.

11. **Летичівська** рівнина, в якій практично змиті неогенові відклади та лесовидні суглинки. Четвертинні відклади тут представлені супісками та пісками. Західною межею району є долина Південного Бугу. Поверхня району рівнинна з висотами 280...300 м над рівнем моря. Її подекуди порушують останці неогенових порід, що утворюють рифову невисоку грядку в напрямку на с.Кам'янка на Дністрі.

12. **Деражнянський** вододільний район з переважанням висот 350...360 м над рівнем моря. Це горбистий район внаслідок розчленування його густою системою балок, невеликих долин і зсувних цирків. Особливістю геологічної будови є складношаруваті піски, глини та суглинки так званої балтської світи, утвореної давньою неогеновою рікою.

Г. Придністровська височина округ, який лежить на південь від вододільної Верхньобузької височини. Характерні особливості рельєфу: а) глибоко врізані, зі стрімкими схилами меридіональні мандруючі долини, що простягаються майже строго паралельно; б) наявність вузької кам'янистої заплави і фрагментарного поширення терас майже виключно на увігнутих сторонах меандр; в) значне поширення лінійної ерозії у вигляді промоїн і ярів. Проте поряд з глибоким розчленуванням поверхні та розвитком ерозійних процесів поширені також плоскі межиріччя.

13. **Жванчицький** район має особливості: а) розташований на захід від Товтрового кряжу, тут поширені поклади гіпсу, в якому утворилися досить великі печери та карстові провали; б) значна частина території – це тераси Дністра та його притоків Збруча, Жванчика і Смотрича; в) територія району майже на 35% зайнята древньою долиною, яка простягалася паралельно до Товтрового кряжу.

14. **Товтровий** район розміщений між Сатановим і Гусятином смугою завширшки близько 20 км. Головний плосковипуклий хребет шириною 100...300м з досить крутими скелястими схилами супроводжується численними бічними товтрами, які мають гострі вершини, переважно без лісу. Товтровий кряж – це вся система органогенних споруд, які включають Головне пасмо, бічні товтри та могилки, а також розміщені між ними плоскі іноді замочарені рівнини. У такому розумінні ширина Товтрового кряжу досягає 15...20км.

15. **Городоцький** район займає північну частину Придністров'я, у смугі верхів'їв притоків Дністра, там, де долини ще не мають стрімких скелястих, урвищних схилів. Загалом переважають балочні хвилясті схили, де поширена площинна та лінійна ерозія.

16. **Ушицький** район розташований на схід від Товтрового кряжу, долини притоків Дністра стають тут ще глибшими, вертикальні стінки досягають 70...90м висоти, а у відслоненнях виступають старші верстви палеозою.

Територія Хмельницької області належить до Подільської височини (Волино-Подільське плато). Відклади неогену визначають особливості рельєфу, його генезисом, як первинної морської рівнини, сильно піднятої і внаслідок цього дуже еродованої. Найголовнішими формами є річкові долини і товтри. Річкова система плато густа. Значні річки, численні та глибокі балки розчленовують плато, внаслідок цього район має вигляд дуже порізаної, хвилястої рівнини. Долини рік глибокі, в середньому поглиблені на 100-150 м. У нижній течії вони мають долини вузькі, глибокі, каньйоноподібні. Долина р. Дністер незначної ширини із стрімкими схилами, іноді каньйоноподібна, течія ріки звивиста, утворює меандри. Поділяється на такі геоморфологічні райони [3, 25, 27]:

1. **Східно-Подільське (Хмельницьке) плато.** Займає частину височини, розташовану на схід від Товтрового пасма. У верхів'ях Південного Бугу абсолютні висоти досягають близько 400 м. Значна частина поверхні Подільської височини розчленована численними річками, які входять до басейнів Дністра, Південного Бугу. Каньйоноподібні долини лівих притоків Дністра прорізують товщі палеозойських і мезокайнозойських відкладів, розкриваючи в ряді місць навіть породи докембрію. Долини широкі, часто заболочені, з пологими схилами. Найбільше розвинені четверта і друга тераси. Межиріччя мають хвилястий вигляд внаслідок розчленування їх бічними долинами і балками.

2. **Товтрове пасмо.** Товтри – скелясте вапнякове підняття бар'єрних рифів та атолів неогенових морів, яке виникло внаслідок діяльності молюска верметуса і вапнякових водоростей ліготамнії, а також мшанок і серпул на узбережжі теплого сарматського басейну. У вапнякових скелястих товтрах розвинені карстові форми. Притоки Дністра, перетинаючи товтрове пасмо, утворюють глибокі долини з скелястими вапняковими схилами. Ширина – 15-20 км. Найбільш розповсюджена форма вузького горбастого валу. Над місцевістю піднімаються на 50-65 м і мають абсолютну висоту 350...400 м. У долинах річок створюється своєрідний мікроклімат, що проявляється в добовому ході температури і вологості повітря, швидкості і напрямку вітру.

1.2.3. Гідрологічна мережа

Гідрологічна мережа має винятково важливе значення для формування екомережі, оскільки річкові долини є важливими екокоридорами, що природно функціонують упродовж тривалого геологічного часу.

Хмельницька область має досить густу сітку річок, ставків і водосховищ, але природних озер на її території дуже мало [27].

Хмельницька область розташована в межах басейнів трьох основних річок України – Дністра, Південного Бугу, і Дніпра, на басейни яких припадає відповідно 38, 22 і 40% території області.

Гідрографічна мережа Хмельницької області включає великі річки Дністер (157 км у межах області) і Південний Буг (126 км), середні річки басейну Дніпра – Случ та Горинь; басейну Дністра – Збруч.

В області функціонує 55 водосховищ з повним об'ємом 258,2 млн. м³, з них 2 водосховища – об'ємом понад 10 млн. м³. Це водойма-охолоджувач Хмельницької АЕС у басейні р. Горинь (м. Нетішин) та Щедрівське водосховище на р. Південний Буг в Летичівському районі.

На території Хмельницької області налічується 2681 ставок, загальною площею 17385 га, об'ємом 202,3 млн м³.

Територією області течуть 3733 річки загальною довжиною 12881 км, з них 211 – завдовжки понад 10 км. Найбільшими річками області є Дністер, Південний Буг, Случ, Горинь, Збруч. Також на Хмельниччині протікає 3728 малих річок і водотоків загальною довжиною 12072 км. Усі річки області належать до басейну Чорного моря. До басейну Дніпра належить 8,27 тис. км² (40 % території області), до Південного Бугу – 4,61 тис. км² (22,4%), решта – 7,74 тис. км² (37,6%) – до басейну Дністра. Режим більшості річок змінений штучно, їхній стік зарегульований ставками та водосховищами. В області нараховується 55 водосховищ загальною площею 117,325 км² та об'ємом 268,8 млн м³, 2681 ставків площею 17385 га. Канали, колектори, канали займають площу 5637 га. На 1 км² території області всередньому приходиться 1,18 га водного дзеркала водойм, у тому числі в басейні Дніпра – 1,24 га/км², Південного Бугу – 1,95 га/км², Дністра – 0,65 га/км² [6, 10]. Уздовж долин річок зосереджені основні площі природної рослинності.

Річки області відзначаються дуже характерними планами: ріки басейну Дністра всі течуть на південь, причому строго паралельно одна до одної; ріки центральної частини області (Південний Буг, його притоки та Случ і Хомора) течуть на схід, а ріки північної частини (Горинь, Корчик) – на північ. Річки південного напрямку – дністровського басейну – на більшій частині течій виробили глибокі каньйоноподібні долини, річки східного напрямку мають неглибокі долини з положистими схилами і дуже розгалуженою мережею балок, а річки північних напрямків течуть по молодих невірובлених долинах майже без придолинних схилів.

Ріка Дністер – найбільша з річок області, яка протікає лише по її південній межі на протязі 160 км. Долина Дністра тут дуже звивиста і утворює численні меандри. Дністер має вузьку (150... 200 м) заплаву, яка дещо розширюється у місцях впадання його лівих приток. Русло теж вузьке (60...150 м), повторює меандри долини і нерозгалужене, з середніми глибинами 1,5...3,0 м. У живленні Дністра беруть участь дошові, снігові та підземні води. Характерною особливістю режиму Дністра є безперервне проходження паводків протягом року.

З території області у Дністер впадає ряд приток: Збруч, Жванчик, Смотрич, Тернава, Ущиця, Калюс та інші. Ці ріки виробили глибокі, місцями каньйоноподібні долини, розкрили глибші горизонти підземних вод, численні джерела яких живлять ріки (40% загального стоку).

Збруч – одна з найбільших лівобережних приток Дністра. Довжина Збруча 247 км. Спочатку вона тече в неглибокій заболоченій долині, але поблизу Волочиська долина глибшає, схили стають крутими та скелястими. Після прориву через кряж долина Збруча стає дуже звивистою, з численними меандрами.

Жванчик має довжину 105 км. На більшій частині своєї довжини Жванчик виробив глибоку долину, а нижче с. Зарічанка вона з прямовисними скелястими схилами характерними для лівих подільських притоків Дністра.

Смотрич займає друге місце в області серед подільських притоків Дністра як за довжиною, так і за площею басейну. У верхів'ях долина Смотрича широка, заболочена і неглибока, але вже у Городку вривається глибше, схили її стають кругами та скелястими. Смотрич перетинає Товтровий кряж і далі долина його стає дуже звивистою, утворюючи круті меандри.

Мукша починається невеличким потічком, який все-таки спромігся «прогризти» Товтровий кряж. Вона утворює глибоку скелясту долину, на схилах якої є печери.

Тернава бере початок із джерел. У нижній течії пробивається через Товтровий кряж, утворюючи скелясту мальовничу долину.

Студениця витікає з джерел, має глибоко врізану в палеозойські верстви долину, тому живиться підземними водами.

Ушиця утворюється від злиття трьох струмків поблизу У верхів'ї долина Ушиці плоска, неглибока і заболочена, але в середній частині поглиблюється і стає глибокою (до 150 м) у нижнім відрізку.

Калюс починається з невеликого ставка. Як у всіх приток Дністра верхній відрізок долини неглибокий з пологими схилами, а вниз по течії глибина її зростає, схили стають стрімкими та скелястими.

Південний Буг – єдина значна ріка, витoki якої у Хмельницькій області. Долини річок бузького басейну докорінно відрізняються від річок дністровського: вони неглибокі та широкі, з заболоченими днищами і зайняті великими ставами; до долин прилягає розгалужена мережа балок, але порівняно мало ярів. Південний Буг бере початок з невеликого болота поблизу с. Холодець Волочиського району на Верхньобузькій височині і тече майже прямолінійно на схід – південний схід. Південний Буг протікає по території області на протязі 120 км.

Бужок – ліва притока Південного Бугу. Тече по заболоченій заплаві 72 км і впадає в головну ріку біля смт Меджибіж.

Вовк – права притока Південного Бугу. Тече в заболоченій долині до смт. Деражня, де вривається у тверді кристалічні породи, різко звужується і змінює напрямок течії майже під прямим кутом з південно-східного на північно-східний.

Іква – ліва притока Південного Бугу. Довжина її 57 км. Тече вона у широкій заболоченій долині до смт. Стара Синява, де долина різко звужується, тому то ріка вступає в область кристалічних порід.

Случ (Південна Случ) найбільша притока Горині. Її загальна довжина 451 км (у межах області 119 км). Поблизу м. Старокостянтинів Случ вривається в кристалічні породи, внаслідок чого долина різко звужується, береги стають скелястими

Хомора – найбільша ліва притока р. Случ, її довжина 110 км. Долина річки від витoku до смт. Грицеве широка заболочена, а далі вривається у кристалічні породи і вужчає, стає місцями порожистою.

Горинь – одна з найбільших правих приток Прип'яті. Її загальна довжина 659 км, а в межах Хмельницької області 120 км. Горинь у Хмельницькій області приймає досить багато невеликих, але досить водних притоків (Полква, Тростянка, Руда, Радошівка, Цвітоха та ін.).

Озер в області дуже мало, розміщені вони в основному в басейні Горині Славутського району (оз. Святе, Тереміж). Набагато більше водосховищ і ставів, які розміщені, головним чином, у басейні Горині та Південного Бугу. Найбільше ставів і водоймищ у басейні Південного Бугу, а найменше – на ріках Придністров'я.

1.2.4. Рослинний покрив

Флора Хмельницької області налічує понад 1500 видів вищих спорових і насінних рослин. Сучасна рослинність складається з ряду географічних елементів: бореальних (тайгові, неморальні (широколистяних лісів), понтичних (степових), та середземноморських, а також включає рідкісні ендемічні та реліктові види. Рослинний покрив представлений залишками остепнених лук і степів на плакорах, масивів дубових і дубово-грабових лісів [25].

Територія області відзначається дуже давнім сільськогосподарським заселенням, внаслідок якого не тільки скоротилися площі під лісами, луками і болотами, але і дуже змінилися природні фітоценози. Природна рослинність на території області займає невеликі площі: лісами, луками і болотами зайнято приблизно 17% території [27].

Лісова рослинність. Ліси вкривають понад 13% території області. Основна їх частина зосереджена у поліській частині (40% лісовкритої площі). У межах інших географічних районів площа під лісом набагато менша: у Придністров'ї 17%, Подільському Побужжі – 15%, північному Поділлі – 12%.

Грабово-дубові ліси (зруди) – одні з найбільш поширених на Хмельниччині. Ненарушені деревостани двоярусні. Перший ярус складає дуб звичайний за участю ясена звичайного, клена гостролистого, явора, основу другого ярусу становить граб звичайний. Але найчастіше ці деревостани вторинні, одноярусні, з пануванням у них граба звичайного (грабові ліси). Грабово-дубові ліси з дуба скельного характерні для південної частини області (товтри, схили Дністровської долини).

Дубові ліси з дуба звичайного мають двоярусні деревостани. У першому ярусі переважає дуб звичайний, у другому досить розрідженому ярусі виростають граб, липа серцелиста, клени польовий та гостролистий, черешня, явір, в'яз шорсткий, берест, в'яз гладенький, осика. Дубові ліси з дуба скельного поширені в Придністров'ї. В усіх ярусах мають різні види середземноморської флори.

Букові ліси поширені на природній східній межі ареалу по Збручу. На Поділлі бук поширений здебільшого на товтрах. У дорослих насадженнях бучин неподільно домінує бук лісовий. Другий ярус або зовсім відсутній, або досить розріджений (граб, черешня, дуб звичайний, клен польовий, в'яз шорсткий, берест, липа серцелиста).

Соснові ліси приурочені до дерново-підзолистих супіщаних і піщаних ґрунтів Шепетівського Полісся. Деревостани складає сосна звичайна. Разом з нею ростуть береза бородавчаста, значно рідше – дуб звичайний та ялина європейська. Корінні деревостани сосново-дубових лісів звичайно двох'ярусні. У першому ярусі – сосна, інколи береза бородавчаста, у другому – дуб звичайний. Поширені такі типи лісів, як сосновий ліс чорнищевий, сосновий ліс вересовий, сосновий ліс лишайниковий.

Чорновільхові ліси займають притерасні частини річкових заплав. Чимало їх також по вододільних зниженнях у межах Шепетівського Полісся. За складом деревостану є чисті чорновільшняки, у складі яких домішка інших порід і чагарників незначна, та складні, зі значною домішкою інших деревних порід і добре розвиненим підліском. Більш поширені чисті чорновільшняки.

Степова рослинність. Степова рослинність ксеротичного типу збереглася на відслоненнях вапняків у долині Дністра і на схилах Товтрового кряжа. Справжня степова рослинність на крутосхилах («стінках») Дністра представлена трав'яними угрупованнями та заростями чагарників. До чагарникових заростей зачисляють дерезняки – зарості терену, глоду, жостера, кизилу, угруповання чагарникових форм дуба скельного та граба звичайного.

Лучна рослинність поширена невеликими масивами по всій території області, найбільше її у долинах Південного Бугу, Смотрича, Дністра, Горині.

Суходільні луки займають різні ґрунти і відзначаються строкатістю асоціацій і видового складу. На заболочених масивах плакорів луки близькі до заболочених заплавної угруповань. На багатих чорноземних поширені справжні луки з різноманітним травостоєм, у

якому переважають злаки та бобові. Днища балок і лощини стоку, пониження на плакорах займають перезволожені та заболочені луки. Пустищні суходільні луки приурочені до найбільшніх в області дернових, дерново-підзолистих та ясно-сірих опідзолених ґрунтів.

Заплавні луки розміщені на багатих зволжених лучних і лучно-болотних ґрунтах. У травостой найбільша роль належить злакам, на більш зволжених ділянках багато осок, менше значення мають бобові та різнотрав'я. Низькі рівні заплав і притерасні пониження зайняті заболоченими та торфовистими луками. Їх складають лучні та болотні види трав'яних рослин.

Болота розміщені переважно по долинах річок. На території Хмельницької області переважають трав'яні та трав'яно-мохові евтрофні болота, здебільшого невеликі за площею. Низинні болота поширені на лісостеповій частині території. У Шепетівському Поліссі поширені тра'яні болота. Чагарникові евтрофні болота складені переважно кущовою формою вільхи чорної та вербами.

1.2.5. Геоботанічне районування

У системі геоботанічних районувань територія Хмельницької області розташована у смузї переходу від Європейської широколистянолісової області до Східноєвропейської лісостепової області [27]. Місце в системі геоботанічного районування є визначальним для вибору конфігурації важливіших сполучних територій екомережі та природних ядер.

I. **Європейську широколистянолісову** виділяють за позитивним балансом вологи, характером природної рослинності та переважанням в ґрунтовому покриві опідзолених чорноземи і сірих лісових ґрунтів, які розвинулися під широколистяними лісами. Цю область поділяють на такі райони: 1) **Ганнопільський** з дубово-грабовими і дубово-сосновими лісами; 2) **Славутський** з поширенням дубово-соснових орлякових і соснових чорнице-зелемохових лісів, заплавних лук і боліт.

II. **Східноєвропейську лісостепову** область поділяють на такі райони: 3) **Білогірський** з грабово-дубовими та дубовими лісами, що замінені орними землями; 4) **Волочисько-Антонівський** з поширенням в доагрикультурні часи лучних степів, остепнених лук і боліт по долинах річок; 5) **Старокостянтинівський**, в якому остепнені луки та лучні степи повністю перетворені на родючі орні землі з глибокими чорноземами; 6) **Летичівський** район з поширенням дубових, дубово-грабових і дубово-соснових лісів, а також трав'яних боліт і болотистих лук; 7) **Товтровий**, в якому поширені дубово-грабові ліси з середземноморськими елементами та рештками букових лісів; 8) **Городоцько-Дунаєвецький** грабово-дубових і дубових лісів більша частина яких замінена орними землями; 9) **Жванчицький**, в якому поширені дубово-грабові та дубові ліси, для яких характерні субсередземноморські та степоелементи; 10) **Новоушицький**, природна рослинність якого представлена дубово-грабовими, грабовими та дубовими лісами з поширенням дуба скельного; 11) **Віньковецький**, для якого характерні дубово-грабові та грабові ліси.

Геоботанічне районування показує, що на північ від Шепетівки і Полонного поширені широколистяно-соснові ліси, які характерні для українського Полісся; Північне і Центральне Поділля лежить переважно в зоні лучних степів і остепнених лук, а південне, Придністровське Поділля зайняте лісостеповою рослинністю.

За геоботанічним районуванням [9] територія Хмельницької області належить до таких районів:

1. Область Європейська широколистянолісова. Провінція Східноєвропейська. Підпровінція Подільсько-Бессарабська.

Вінницький (центральнo подільський) геоботанічний округ дубово-грабових та дубових лісів.

Жмеринсько-Вінківський район дубово-грабових лісів займає центральну територію округу, найбільш підвищену. На ній беруть початок притоки Південного Бугу і Дністра. Рельєф слабо хвилястий із плоскими вершинами. Кількість опадів максимальна на території округу. В ґрунтовому покриві переважають сірі опідзолені ґрунти. Рослинний покрив – дубово-грабові та грабові ліси. Болота та луки займають дуже незначну площу в нешироких заплавах річок. Ліси поширені переважно в західній частині району. Найвищі рівнинні ділянки займає асоціація дубово-грабового лісу маренового, а найкрутіші схили – дубового лісу волосистоосокового. Середньо високі межиріччя та пологі схили займає асоціація дубово-грабового лісу яглицевого. У травостої похідних грабових лісів переважають ці самі види.

Новоушицько-Муровано-Куриловецький район дубово-грабових та дубових лісів субсередземноморського характеру займає південну частину округу. Клімат є найбільш теплим і сухим. Характерною рисою рельєфу є чергування хвилястих вузьких межиріч і глибоких каньйоноподібних меридіональних долин приток р. Дністер. На крутих схилах долин формуються дерново-карбонатні ґрунти, на межиріччях, крім різних підтипів сірих опідзолених ґрунтів, є також опідзолені чорноземи. Ліси становлять 9-10%, луки та степи – 4-5%. Ліси пов'язані зі схилами річкових долин, прирічкових ярів та межиріччями. Представлені вони дубово-грабовими, грабовими та дубовими лісами. Дубово-грабові та їх похідні грабові ліси найбільш поширені в північній та центральній частинах району. Вони займають вузькі межиріччя, схили долин і ярів з розвиненим ґрунтовим покривом. Переважають насадження з пануванням осоки волосистої в травостої, на більш крутих схилах заміщується асоціацією дубово-грабового лісу яглицевого. Дубові ліси характерні для південної придністровської частини району, де вони займають круті схили і широкі межиріччя з темно-сірими опідзоленими і чорноземними опідзоленими ґрунтами. На схилах балок і долин поширені дубові ліси субсередземноморського характеру, в підліску яких панує дерен справжній, а в травостої – осока парвська або горобейник пурпурово-голубий. Степи поширені на крутих схилах ярів і річкових долин з малопотужними дерново-карбонатними ґрунтами. На цих же схилах, але в вологіших умовах поширені і остепнені луки.

2. Область Європейсько-Сибірська лісостепова. Провінція Східноєвропейська. Підпровінція Подільсько-Середньопридніпровська.

Тернопільський (Західно подільський) геоботанічний округ дубово-грабових та дубових лісів і лучних степів.

Бучацько-Борщівський район дубово-грабових та дубових лісів субсередземноморського характеру. Рельєф території хвилястий з каньйоноподібними долинами нижніх течій меридіональних річок. Рослинність займає близько 15% площі і представлена дубово-грабовими та їх похідними грабовими лісами. Найпоширенішою є асоціація дубово-грабового лісу волосистоосокового. Між річками Нічлава та Збруч трапляються букові ліси з пануванням у травостої осоки волосистої, меренки запашної, рідше – яглиці та конвалії лісової. На крутих схилах південної експозиції з чорноземами опідзоленими ґрунтами ростуть дубові ліси, підлісок і травостій яких створюють субсередземноморські види (дерен справжній, калина цілолиста, горобейник пурпурово-голубий, перлівка ряба). Луки майже виключно суходільні і зосереджені в основному на Товтровому пасмі та схилах долин. Болота практично відсутні. Степи пов'язані з крутими схилами річкових долин та західної частини Товарового пасма з дерново-карбонатними ґрунтами.

Теофіпольсько-Ярмолинський (Північно подільський) геоботанічний округ лучних степів та дубових лісів.

Городоцько-Дунасвецький район грабово-дубових та дубових лісів має поверхню, дуже розчленовану глибокими долинами Південного Бугу, Бужка, Смотрича. В цьому районі дуже розвинуті ерозійні процеси. Переважають світло-сірі, сірі та темно-сірі опідзолені

грунти та опідзолені чорноземи. Площа лісів становить 15%. Грабово-дубові та їх похідні грабові ліси займають переважно схили балок різної експозиції. У трав'яному покриві їх переважають яглиця та осока волосиста. Дубові ліси представлені переважно асоціаціями з перевагою ліщини, а в трав'яному ярусі поширені яглиця, зірочник, конвалія, маренка.

Волочисько-Антонінський район лучних степів, остепнених лук та евтрофних боліт займає центральну частину округу. У ґрунтовому покриві панують глибокі мало гумусні чорноземи. Чорноземи опідзолені приурочені до більш еродованих ділянок межиріччя. Лісовкрита площа не перевищує 3-5%. По долинах річок поширені евтрофні болота.

Старокостянтинівсько-Білоцерківський (Правобережний західно-північний) геоботанічний округ грабово-дубових лісів, дубових лісів, остепнених лук та лучних степів.

Старокостянтинівсько-Уланівський район остепнених лук, лучних степів та грабово-дубових лісів займає південно-західну частину округу. У ґрунтовому покриві переважає глибокий малогумусний чорнозем. На підвищеннях вододілів та по схилах долин трапляються невеликі ділянки сірих та темно-сірих опідзолених ґрунтів, що раніше були під лісом. Лісів залишилось дуже мало – до 1%. Це переважно дубові ліси з ліщиною та зірочником. У долинах річок переважають трав'яні болота з формацією очерету звичайного. На зниженнях плато поширені низинні карбонатні луки з формаціями мітлиці білої, осоки розставленої.

1.2.6. Фауна хребетних типових зооценозів

За сучасним зоогеографічним положенням Хмельницька область належить до Європейської лісостепової зоогеографічної зони, Дніпрогалицької округи, Волино-Подільського лісостепового зоогеографічного району та Подільсько-Тернопільської степової дільниці [27]. Фауністичний комплекс становлять як лісові, так і степові види [25].

Волино-Подільський зоогеографічний район займає східну частину західного регіону України і є типовим лісостеповим. Внаслідок інтенсивного сільського господарства, розвитку промисловості та мережі комунікацій уся територія Хмельниччини дуже окультурена. Це вплинуло на формування фауни хребетних зоогеографічного району, в складі якої провідне місце займають синантропні та еврибіонти види.

Подільсько-Тернопільська степова зоогеографічна дільниця охоплює лівобережжя Дністра нижче впадання в нього Золотої Лини та дністровське правобережжя. Характерною рисою цієї дільниці є наявність товтрового рельєфу, стрімких позбавлених рослинності урвищ по берегах річок, розгалужених балок, платоподібних вододільних просторів.

У межах Хмельницької області тепер поширено 311 видів хребетних, зокрема по класах: круглоротих і риб – близько 40, амфібій – 11, рептилій – 10, птахів – 190, ссавців – 60.

У межах території Хмельницької області за ландшафтно-екологотипологічним принципом виділяють чотири основні зооценози:

Зооценоз оброблюваних угідь, суходільних лук і пасовищ Земноводні тут представлені звичайною часничницею, зеленою та сірою ропухами, трав'яною жабою, рідко квакшею, яка трапляється на кущах, розкиданих по луках. Плазуни, порівняно з земноводними дуже нечисленні за видовим складом і тепер їх майже немає. На орних землях повсюдно влітку можна бачити живородящу та прудку ящірок і звичайного вужа. У Кам'янець-Подільському та суміжних районах Хмельницької області на пасовищах по Товтрах трапляється зелена ящірка.

Взимку на оброблюваних землях домінують граки. Ці птахи формують тисячні зграї. До складу зимової авіфауни оброблюваних площ і лук входять сірі ворони, круки, сороки, польові та хатні горобці, звичайні вівсянки, щиглики, коноплянки, сірі сорокопуди, посмітюхи, зрідка пуночки, рюми, зимняки, сірі куріпки. Весною ці угіддя залишають зимняки, посмітюхи, рюми і з'являються прилітні птахи. Окремі з них мають високу щільність і також належать до фонових видів. Це шпаки, польові жайворонки, білі пліски,

сільські ластівки, чайки, крім того на полях, левадах, луках весною і влітку є міська ластівка, польовий та луговий щеврики, жовта плиска, одуд, сиворакша, болотяна сова, канюк звичайний, польовий та болотяний луні, звичайний боривітер, білий лелека, звичайний мартин, звичайна горлиця, перепел.

До ссавців зооценозу оброблюваних земель, лук і пасовищ належать звичайний кріт, їжак, мала та білочерева білозубки, нечисленні тепер рукокрилі, темний тхір, горностай, ласка, лисиця, заєць-русак, рябий ховрах, хатня, мала та польова миші, звичайний хом'як, звичайна полівка. У літньо-осінній період трапляються борсуки, козулі, дикі свині.

Скельно-товтровий зооценоз. Товтри – інтерзональний елемент західного лісостепу. Вони характеризуються значною кількісною специфічністю фауни наземних хребетних. Земноводні скельно-товтрового зооценозу такі самі, як оброблювальних земель, але тут частіше трапляються квакші, особливо по чагарниках, більше зелених ропух, але менше часничниць. Чисельність трав'яних і гостромордих жаб по лісових ділянках Товтр порівняно з орними землями набагато вища. У скельних розсипищах під брилами пісковиків концентруються на зиму звичайні та гребінчасті тритони.

Герпетофауна Товтрів відзначається відносно високою щільністю популяцій усіх видів плазунів. Саме це є досить характерна фауністична особливість скельно-товтрового зооценозу. Тут постійно перебувають усі три види ящірок (прудка, живородяща, зелена), веретільниця, звичайний та водяний вужі, останній досить численний, мідянка, звичайна і, можливо, степова гадюка. На особливу увагу заслуговує поширення зеленої ящірки, яка трапляється виключно на цьому пасмі. У Товтрах вздовж Смотрича чимало водяних вужів, які влітку постійно перебувають серед кам'янистих розсипищ.

Пташине населення відзначається значною чисельністю птахів скельного комплексу. До них належать шпак, галка, кам'яний дрізд, польовий горобець, серпокрилець, одуд, сич, пугач, звичайний боривітер. Гніздяться великі денні хижі птахи та численні види сов, зокрема пугачі.

Зооценоз хвойно-широколистяних лісів. Фауна хребетних хвойно-широколистяних лісів змінюється залежно від пори року, віку та складу насадження. Більше половини площі лісових масивів займають грабняки з слабдорозвинутим підліском та трав'яним покривом, але вони є мало сприятливі для існування фауни наземних хребетних.

Молоді насадження відзначаються дуже добрими захисними умовами, і тут взимку концентруються зайці-русаки, лиси, вовки, козулі, кабани. Птахів тут мало, особливо взимку. У середньовікових насадженнях кращі кормові умови, і тут живе чимало видів птахів, два-три види дятлів, до п'яти видів синиць, сойки, а в певні сезони року – дрозди, зяблики, вівсянки, ковалики, щеврики, костогризи. Також мешкають такі ссавці – вовки, білки, лісові куниці, деякі види мишовидних гризунів та комахоїдних.

Для лісових формацій типові такі земноводні: трав'яна та гостроморда жаби, квакша, червоночерева кумка, звичайна та зелена ропухи. Влітку та восени під гнилими колодами, пеньками, купами хмизу скупчуються звичайні та гребенясті тритони, які тут і зимують.

У цьому зооценозі трапляються прудка та живородяща ящірки, веретільниця, звичайний та водяний вужі, звичайна гадюка і спорадично мідянка. У північних районах, де лісові масиви займають більші площі, досить багато живородящих ящірок і звичайних гадюк. Веретільниці та звичайні вужі поширені рівномірно по всіх лісових угрупованнях у різних місцях області.

Фауна ссавців лісових ценозів включає абсолютну більшість видів, що пояснюється мозаїчністю лісових масивів. Саме тому такі польові види, як рябий ховрах, звичайний хом'як, звичайна полівка та інші, часом трапляються у лісовому урочищі. Досить висока щільність звичайної та малої бурозубок, їжаків, жовтогорлих, лісових і польових мишей, підземних, темних і рудих лісових полівок, трапляються вовчки (сірий, лісовий та горішковий), зайці-русаки.

Водно-болотяний зооценоз. Водно-болотяний зооценоз складають типові водні та напівводні хребетні, а також убіквісти. Найповніше цей зооценоз представлений весною та

літом, найбільше – взимку. З родин прісноводних риб найбільше видів охоплюють коропові, бичкові, окуневі. Поодинокі види належать до родин міногових, осетрових, щукових, сомових, тріскових, колючкових, в'юнових. Фауна риб басейну Південного Бугу включає цінні півпрохідні та прохідні види. Це, зокрема, білуга, стерлядь, азово-чорноморський осетер, севрюга, керченський та чорноморський оселедці, чорноморська кілька, звичайна тюлька, чорноморський лосось, тарань, білизна, рибець, чехоня, атеринка, судак, річкова камбала тощо.

Земноводні зазначеного зооценозу особливо численні у весняно-літній час, коли озерні та ставкові жаби, червоночереві кумки досягають максимальної чисельності. Тут багато звичайних і гребенястих тритонів, а також усіх інших видів безхвостих амфібій (жаб, ропух, квакш).

Плазуни водно-болотного зооценозу області тепер дуже рідкісні. Подекуди можна спостерігати болотяну черепаху, звичайного та водяного вужів, живородящу ящірку. На піщаних косах у північних районах області зрідка трапляються прудкі ящірки, а по вересових пустищах, які підходять до водойм, – веретільниці.

З річкових качок у верхів'ях Південного Бугу найчисельнішим є крижень, а до фонових видів цього зооценозу в верхів'ях Південного Бугу та усієї Хмельниччини належать чирки – тріскунок та свистунок. Весною в області регулярно спостерігаються пролітні гоголі, морські та чубаті чернеті. З хижих птахів на водоймах гніздяться болотні луні.

Теріофауна водно-болотного зооценозу області в якісному і кількісному відношенні значно поступається орнітофауні. До характерних підводних ссавців належать звичайна кутора, річкова видра, водяна полівка, ондатра. На вологих луках поширені темна та сибірська полівки, польова та малесенька миші, ласка і горностай. Тут трапляються зайці-русаки, сірі щури, лисиці, темні тхори, звичайні та малі бурозубки, кріт, ставкова та водяна нічниця.

1.2.7. Типи ландшафтів і природні райони області

За всієї різноманітності природно-територіальних комплексів, вони групуються у певні типи ландшафтів, яких в області є два: поліський на півночі, і лісостеповий, що займає більшу частину області [27].

І. Поліський тип подільських ландшафтів має особливості у геологічній будові та рельєфі, що створюють основні риси природи Полісся: рівнинність, поширення пісків і заболоченість. Характерні ознаки: а) переважання рівнинні форми рельєфу з незначним, неглибоким розчленуванням поверхні; б) внаслідок рівнинності поверхні у цих ландшафтах утруднений стік природних вод, певна надмірна зволоженість території; в) поширені піщані пухкі наноси, що зумовило специфічну рослинність і, передовсім, соснові ліси та болота. Наявність досить обширних масивів лісів і боліт впливає на клімат поліських ландшафтів, для яких характерна більш затяжна весна.

До поліського типу ландшафтів належать такі природні райони:

1. **Ганнопільський** займає північно-західну частину Славутського району на захід від р. Корчик. Найбільш поширені у цьому районі місцевості з легкими лесовидними суглинками на осадових крейдово-неогенових породах з трохи підвищеним рельєфом. Ганнопільський ландшафт – це східний форпост лісостепових ландшафтів Волинської височини, в якому переплітаються риси лісостепової природи з поліською.

2. **Берездівський** поширюється на східну частину Славутського та північні частини Шепетівського і Полонського адміністративних районів. Тут поширені кристалічні породи, які зверху прикриті лише пісками та суглинками, місцями лесовидного характеру. Збереглися тут невеликі масиви дубово-соснових лісів з вільхою клейкою, осикою та іншими вологолюбивими чагарниками та кущами.

3. **Славутський** район має найбільш типову поліську природу, тому, що здебільшого вкритий дубово-сосновими та сосновими лісами, болотами та луками. Він вкритий майже суцільним покривом пісків.

II. Лісостеповий тип подільських ландшафтів поширюється більше ніж на чотири п'ятих території області і характеризується такими основними рисами: а) суцільним покривом лесовидних суглинків, оскільки вони є материнською природою ґрунтів переважно чорноземного типу; б) у лісостепових ландшафтах дуже поширені ерозійні форми рельєфу, які диференціюють рослинний та ґрунтовий покриви у природних комплексах; в) внаслідок розчленування рельєфу в лісостепових ландшафтах швидко стікають дощові і талі снігові води, чому на ріках виникають високі повені та паводки; г) в описаних умовах формується відповідний тип природної рослинності: дубові ліси з домішкою граба, липи, ліщини, черешні тощо на горбистих місцевостях і лучні степи з багатим різнотрав'ям і бобовими – на плоских ділянках.

А. Група ландшафтів **північноподільського** підтипу розташована у басейні Горині, тобто на північному схилі Подільського плато. Характерні риси цього підтипу ландшафтів такі: а) значна подрібненість всього Північного Поділля на окремі ландшафти; б) наявність в окремих місцях природних комплексів поліського типу з сосновими лісами і дерново-підзолистими ґрунтами; в) близьке до поверхні залягання кристалічних порід на значних площах; г) значне поширення рівнинних місцевостей з глибокими малогумусними чорноземами на них. Складається з таких районів:

4. **Білогірський** район розташований на південь від Славутського і простягається до Горині. Поширення лесовидних суглинків на неогенових відкладах, підстелених крейдовими мергелями, сприяли утворенню розчленованого ярково-балочного рельєфу. На вершинах і схилах горбів поширені масиви дубових лісів.

5. **Скрипівський** природний район є східним продовженням Білогірського ландшафту. Він також межує на півночі з Шепетівським поліссям, але південною його межею є Хомора. Скрипівський ландшафт теж балочний, але з менш глибоким розчленуванням, а тому більш рівнинний. Тільки західна частина цього ландшафту горбиста, має острови дібровних лісів на опідзолених чорноземах.

6. **Случ-Хоморський** природний район лежить між Хоморою на півночі і Случю на півдні. Ріки глибоко врізались у породи, на 50...70 м, але оскільки породи пухкі, то тут немає скелястих долин з високими урвищами, як у Придністров'ї. Значна розчленованість поверхні Случ-Хоморського ландшафту сприяла поширенню дубових лісів, під яким сформувалися ґрунти опідзоленого типу. Однак більша частина лісових масивів була знищена, а землі перетворені на орні угіддя.

7. **Полквинський** виділяється серед ландшафтів всього найбільшою рівнинністю. Тут дуже мало лісів. Тільки місцями невеликими островами піднімаються останці крейдових і неогенових порід часом з малими масивами дібров на опідзолених чорноземах. Завдяки рівнинності поверхні на ній утворилося чимало неглибоких так званих «блюдець», як правило замочарених і з оглеєними ґрунтами.

8. **Ікопотський** район розташований на схід від Полквинського і на досить значній площі рівнинний. Проте рівнинним можна назвати тільки центральну частину цього району в верхів'ях Ікопоті. Північна та південна частини досить горбисті. Горбиста з балочним рельєфом і його західна частина. Горбиста також і північна частина Ікопотського природного району, вздовж правого берега Хомори.

9. **Старокостянтинівський** відзначається рівнинністю, оскільки розташований на надзаплавних терасах Случі. Він безлісний і вкритий глибокими чорноземами.

Б. Група ландшафтів **центральноподільського** підтипу займає Верхньобузьку височину, яка відзначається найбільшими абсолютними висотами у Хмельницькій області, є вододілом між басейном Горині та Дністра. На більшій частині центрального Поділля кристалічний фундамент залягає неглибоко, приблизно 100 м і менше від поверхні. Поділяється на такі райони:

10. **Авратинський** займає досить плоску вододільну височину, з якої починаються витoki Південного Бугу, Случі та Збруча. Це вододільна височина, у ландшафті переважають глибокі малогумусні чорноземи, заболочені по невиразних пониженнях. Район безлісний (за винятком лісосмуг вздовж доріг). Тільки по периферійних частинах ландшафту, куди заходять своїми балочними верхів'ями притоки Дністра (Смотрича, Збруча, Ушиці), поверхня стає складнішою, з'являються опідзолені чорноземи.

11. **Вовчко-Бужоцький** природний район найбільший за територією у Хмельницькій області. Він розкинувся між Іквою та Случчю півночі та р. Вовчок. Майже не має рівнинних місцевостей; він весь горбисто-балочний з максимальними для області абсолютними висотами. Переважають у районі опідзолені чорноземи, а в багатьох місцях сірі та ясно-сірі опідзолені ґрунти. На горбах збереглися і масиви дубово-грабових лісів. Ще одна характерна ознака цього ландшафту: в ньому багато водосховищ і ставів.

12. **Летичівський** ландшафт належить до природних районів складної будови, в яких поряд з комплексами на кристалічній основі, з чорноземами на лесових породах і з ерозійними формами поширені також піщані масиви з дерново-підзолистими ґрунтами і значними масивами на них сосново-дубових лісів.

13. **Вовковинецький** природний район теж тільки частиною знаходиться у Хмельницькій області. Характерними відмінами цього ландшафту є його почленованість балочно-зсувними формами рельєфу, який тут утворився внаслідок балтських глин, дуже схильних до осування. Лесовий покрив у цьому районі незначний і на ньому утворилися переважно сірі опідзолені ґрунти під дубово-грабовими лісами.

В. Група ландшафтів *придністровського* (східноподільського) типу. Загальні ознаки цього типу такі: а) рівномірний загальний нахил поверхні на південь, до Дністра; б) глибокі скелясті каньйоноподібні долини з вузькими заплавами і значними похилами русел; в) більша лісистість території, яка в доагрикультурні часи досягала 70%; г) значне поширення опідзолених чорноземів, темно-сірих і сірих опідзолених ґрунтів; д) древні долини на межиріччях; е) загалом тепліший клімат, особливо у долині Дністра та його приток; е) значно глибше залягання кристалічного фундаменту, перекритого серією палеозойських, мезозойських і кайнозойських відкладів.

У цій групі ми розрізняємо такі райони:

14. **Городоцький**, що займає північну частину Придністров'я, поширюючись на верхів'я притоків Дністра (Збруч, Смотрич, Тернаву, Студеницю, Ушицю). Характерними особливостями природи Городоцького району є: а) неглибокі коливання поверхні, в середньому 20...40м; б) досить рівнинні межиріччя з численними древніми долинами на них; в) поширення поряд з опідзоленими чорноземами глибоких чорноземів, приурочених до древніх долин.

15. **Ушицький** природний район займає південну частину Хмельницького Придністров'я. Характерна ознака цього району – глибока і часта почленованість поверхні каньйоноподібними долинами у всьому Придністров'ї. До річкових долин прив'язана густа сітка балок і ярів, по яких розвивається глибинна ерозія. Внаслідок інтенсивної розчленованості у цьому районі поширені переважно сірі опідзолені і еродовані ґрунти.

16. **Товтровий** район. У будові товтровою ландшафту розрізняють такі форми природних комплексів: а) плосковерхий масив Головного товтровою пасма, який піднімається над навколишньою рівниною на 50...60 м, простягаючись більше ніж на 80 км. Суцільність пасма Головного товтровою кряжа переривається тільки долинами річок Збруч, Жванчик, Смотрич, Мукша і Тернава, які утворюють у місцях прориву через це пасмо величні скелясті урвища. Головне пасмо переважно вкрите широколистяними лісами багатого видового складу; б) гостроверхні гряди бічних товтр, переважно збезліснені, скелясті, з підніжжями, вкритими щербистим делювієм і лесовидними суглинками, на яких утворилися звичайні чорноземи та перегнійно-карбонатні ґрунти під лучним остепненим травостоєм; в) невисокі рифові масиви, вкриті майже до самих вершин лесовидними

суглинками зі звичайними чорноземами на них; г) міжтовтрові рівнини з глибоким лесовим покривом і глибокими малогумусними чорноземами місцями оглєсними.

17. **Жванчицький** природний район лежить на захід від Товтровоного кряжа. Західною його межею є Збруч. Цей ландшафт має свої досить типові риси, якими він відрізняється від сусідніх ландшафтів Придністров'я. У ньому великі площі займають древні широкі долини з глибокими чорноземами, чорноземів. Друга така долина простягається від с.Гуків на Оринін і Голосків. Для ландшафту характерні також древні широкі тераси Дністра, що піднімаються над рікою на висоту 180...200 м на відстані 18...20 км від сучасної течії ріки. Тут трапляються карстові печери в гіпсах значної протяжності (с. Завалля, печера «Атлантида»).

1.2.8. Фізико-географічне районування

За особливостями ландшафтної структури Хмельницька область поділена на такі фізико-географічні області [25]:

Мале Полісся. Характерні риси рівнинність території, незначне коливання відносних висот, відсутність палеогенових і неогенових відкладів, велике поширення пісків у складів поверхневих відкладів, слабо врізані річки, панування підзолистих і лучно-болотяних ґрунтів, залишки степової рослинності, борів і суборів. Корінними породами є мергелі і крейда. Широкий розвиток пісків та кліматичні умови сприяли формуванню еолових форм рельєфу (дюни, піщані вали). Випадає значна кількість опадів, які і рівнинний рельєф сприяють формуванню густої річкової сітки і заболоченню Малого Полісся. У ґрунтовому покриві переважають дерново-підзолисті ґрунти, по долинах річок розвинуті лучно-чорноземні, лучні і болотно-торфові ґрунти. На Малому Поліссі переважає лісова, лучна і болотна рослинність. Ліси займають 20-39%, луки – 17-27% території. В ландшафтній структурі Малого Полісся переважають природні комплекси мішано-лісового і лісостепового типів.

Західно-Подільська область. Частково долина Збруча. У ґрунтовому покриві переважають чорноземи, серед сірих лісових ґрунтів поширені їхні еродовані відміни. З природної рослинності найкраще збереглися дубово-грабові ліси, менш поширені дубові і букові ліси. Основний фон у ландшафтній структурі створюють розчленовані лесові рівнини з чорноземами глибокими і опідзоленими, яружно-балкові і горбогірні місцевості з еродованими сірими ґрунтами, товтрові гряди з сірими лісовими ґрунтами під грабово-сосновими і буковими лісами, степами на карбонатних чорноземах.

Північно-Подільська область. Верхів'я Збруча, Південного Бугу, Горині, Случа. Межиріччя Случі і Горині характеризуються переважаннями лесових рівнин з чорноземами глибокими мало гумусними і опідзоленими, ліси займають 3-5% площі. На південно-східному схилі вододільної частини Подільської височини переважають лесові рівнини з сірими лісовими ґрунтами, з грабово-дубовими та похідними грабовими лісами, які займають 18% території і приурочені до схилів балок. Своєрідності ландшафтній структурі надають глибоко врізані долини Південного Бугу, Бужка, Вовка, Смотрича та їхніх притоків з лучно-заплавними комплексами.

1.3. МІСЦЕ ЕКОМЕРЕЖІ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ТА ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОМЕРЕЖАХ

Екомережа Хмельниччини добре вписується у схеми національної і транснаціональної екомереж. По території області проходять три національні екокоридори: один широтний – Галицько-Слобожанський лісостеповий і два меридіальних – Південнобузький та Дністровський.

Галицько-Слобожанський екокоридор на сході виходить на територію Російської Федерації, а на заході – до Польщі.

Південнобузький екокоридор перетинається у зоні Полісся з Поліським екокоридором, у лісостеповій зоні – з Галицько-Слобожанським, у степовій – Південно-Українським, а на узбережжі Чорного моря – з Прибережно-Морським коридорами національного рівня. Він з'єднує природні ядра Хмельниччини з ядрами Волинської, Львівської, Тернопільської, Вінницької, Кіровоградської, Одеської та Миколаївської областей, забезпечуючи збереження, міграцію організмів не тільки в меридіальному напрямку, а й в межах лісостепової, степової та прибережно-морської природних зон. Південнобузький екокоридор є транскордонним між Білорусією, Польщею та Україною.

Дністровський екокоридор з'єднує ключові території Хмельниччини з з ядрами у Вінницькій, Одеській, Тернопільській, Чернівецькій та Львівській областях та Молдові. Проходячи по південній межі західного Поділля екокоридор з'єднує Збручанський, Калюсько-Ровецький регіональні екокоридори, Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицький та Ушицький екокоридори місцевого значення. Також він має міжнародне значення, оскільки проходить територіями України та Молдови.

Через Малополіський регіональний екокоридор екомережа Хмельниччини сполучається з Кременецьким горбогірним (частина Галицько-Слобожанського національного екокоридору) та Поліським національними екокоридорами, а на заході – з ядрами гірських систем Карпат та Люблінським Поліссям Польщі.

Горинський екокоридор з'єднує національний Кременецький горбогірний екокоридор з Малополіським, сполучає природні ядра Мальованське та Малополіське на Хмельниччині, Дермансько-Мостівське – на Рівненщині (яке через Цумансько-Надслучанську сполучну територію переходить у Поліський екокоридор), Стирське – на Львівщині, далі – ядра гірських систем Карпат та Люблінського Полісся Польщі. На сході Горинський екокоридор через Малополіський, а потім Мальовансько-Баранівський екокоридори також сполучається з Поліським національним екокоридором [28].

На заході на території Авратинського ядра сполучаються Случанський, Південнобузький та Збручанський екокоридори. В центральній частині області через територію проєктованого національного природного парку «Верхнє Побужжя» (Верхньобузьке природне ядро) Случанський екокоридор сполучається з Південнобузьким національним та Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицьким місцевого значення коридорами.

**II. ОПИС СКЛАДОВИХ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОМЕРЕЖІ
ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ (ПРИРОДНИХ ЯДЕР, СПОЛУЧНИХ,
ВІДНОВНИХ ТА БУФЕРНИХ ТЕРИТОРІЙ) З УЗАГАЛЬНЕНОЮ
ІНФОРМАЦІЄЮ ПРО ЇХ РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЗБЕРЕЖЕННЯ
БІОРІЗНОМАНІТТЯ РОСЛИННОГО Й ТВАРИННОГО СВІТУ РЕГІОНУ
З ВИЗНАЧЕННЯМ РАРИТЕТНОЇ КОМПОНЕНТИ БІОТИ В СИСТЕМІ
ПРОЕКТОВАНОЇ ЕКОМЕРЕЖІ**

2.1. РЕСУРСИ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОМЕРЕЖІ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ

**Структура природно-заповідного фонду області
станом на 1 січня 2016 року ([34])**

Категорії об'єктів ПЗФ	Об'єкти ПЗФ					
	Загальнодержавного значення		місцевого значення		разом	
	кількість, шт	площа, га	Кількість, шт	площа, га	кількість, шт	площа, га
Національні природні парки	2	270078,7	-	-	2	270078,7
Дендрологічні парки	-	-	5	57,5489	5	57,5489
Регіональні ландшафтні парки			1	16915,3	1	16915,3
Заказники, всього:	25	9660,8	133	27902,89	158	37563,69
у т.ч. ландшафтні	10	4370,4	18	7313,8	28	11684,2
лісові	1	1778,0	27	4314,9	28	6092,9
ботанічні	9	2381,4	21	2466,3	30	4847,7
загальнозоологічні	-	-	6	1130,5	6	1130,5
орнітологічні	-	-	10	3689,09	10	3689,09
ентомологічні	-	-	3	154,5	3	154,5
гідрологічні	5	1131,0	47	8827,2	52	9958,2
геологічні	-	-	1	6,6	1	6,6
Пам'ятки природи, загалом	5*	173,2*	292	1520,58	297	1693,78
у т.ч. комплексні	-	-	17	786,2	17	786,2
ботанічні	1	15,0	213	405,5834	214	420,5834
зоологічні	-	-	4	97,2	4	97,2
гідрологічні	1	8,2	13	84,2	14	92,4
геологічні	3	150,0	45	147,6	48	297,6
Ботанічні сади	1	17,5	1	2,21	2	19,71
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва	9	197,7	27	389,55	36	598,25
Заповідні урочища	-	-	20	1538,5	20	1538,5
Зоологічні парки	-	-	1	1,57	1	1,57
Разом	42	280127,9	480	48334,55	522	328467

* – без урахування площі національного природного парку «Подільські Товтри» та «Мале Полісся»

**Кількісні показники природно-заповідного фонду за адміністративними районами
Хмельницької області (станом на 01.01.2016 року)**

Райони та міста області	Кількість природно-заповідних територій та об'єктів	Загальна площа природно-заповідних територій та об'єктів, га	S ПЗФ / S району %
Білогірський	9	846,5	0,22
Віньковецький	14	380,8	0,1
Волочиський	15	727,52	0,19
Городоцький	17	535,11	0,14
Деражнянський	8	2215,3	0,58
Дунаєвецький	25	1611,32	0,43
Ізяславський	17	1083,3	0,28
Красилівський	26	2419,96	0,63
Летичівський	21	3365,31	0,87
Новоушицький	21	3129,2	0,81
Полонський	12	4672,7	1,21
Славутський	20	730,03	0,19
Старокостянтинівський	35	3021,02	0,79
Старосинявський	6	395,5	0,1
Теофіпольський	20	433,2	0,11
Хмельницький	13	1786,01	0,46
Шепетівський	21	13560,52	3,52
Ярмолинецький	18	1448,5	0,38
м. Хмельницький	10	182,72	0,05
Разом по районах (без національних природних парків)	328	42544,52	11,06
Національні природні парки	194	15831,54	4,11
Городоцький	5	2942,5	2,6
Кам.-Подільський	49	9249,61	2,4
Чемеровецький	21	974,3	0,25
м. Кам.-Подільський	93	43,12	0,01
Ізяславський	16	2344,31	0,61
Славутський	7	133,8	0,03
м. Нетішин	3	143,9	0,04
Загалом:	522*	328467,00*	15,17

* – включаючи регіональний ландшафтний парк «Мальованка», національний природний парк «Подільські Товтри» та національний природний парк «Мале Полісся»

2.2. СХЕМА ЕКОМЕРЕЖІ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Просторова структура екомережі Хмельницької області зумовлена природними (положенням природних ядер, гідрологічною мережею області, наявністю великих лісових масивів тощо) та соціальними умовами (урбанізаційними процесами, рівнем гемеробії біогеоценозів та ін.). Ієрархічну структуру мережі складають природні ядра та екокоридори транснаціонального, національного, регіонального й місцевого рівнів. На території Хмельниччини виявлено 15 природних ядер: 3 національного, 5 регіонального, 7 місцевого рівнів. Їх сполучають 3 екокоридори національного (2 з них є транснаціональними), 5 – регіонального та 3 – місцевого рівнів. Найвищою концентрацією біорізноманіття характеризуються природні ядра, що знаходяться на півдні (національний природний парк «Подільські Товтри», ландшафтні заказники «Дністровський» та «Калюський»), півночі (національний природний парк «Мале Полісся») та в центральній частині області (проекований національний природний парк «Верхнє Побужжя»). Для забезпечення внутрішньо- та міжпопуляційних контактів, обміну генофондом, для розселення та міграції видів рослин, тварин та грибів ці природні ядра зв'язуються з іншими центрами біорізноманіття через 3 екокоридори національного рівня: Галицько-Слобожанський, Південнобузький та Дністровський (таблиця). Дністровський екокоридор також має міжнародне значення.

Крім цього, завдяки особливостям структури природно-заповідного фонду області (наявність одного з найбільших у Європі національних природних парків – «Подільські Товтри»), обґрунтована доцільність виділення комплексних природних ядер дифузного типу.

Завдяки такому підходу виділено додатково 8 субкоридорів регіонального й локального рівнів, деякі з яких (на частині протяжності) збігаються з коридорами регіональної екомережі, а деякі виходять далеко за межі дифузного природного ядра, яким є національний природний парк «Подільські Товтри» й відіграють важливу роль в оптимізації структури регіональної екомережі. Також виділено 7 локальних ядер локальної екомережі дифузного ядра – національний природний парк «Подільські Товтри». Сукупно ці елементи регіональної екомережі дозволяють максимально оптимізувати її структуру й функціональні спроможності щодо збереження біорізноманіття й створюють передумови для деталізації структури екомережі на рівні адміністративних районів області.

Структурні елементи екомережі Хмельницької області (нумерація відповідає номерам в легенді картосхеми)

Сполучні території

- 1) Малополіський екокоридор
- 2) Горинський екокоридор
- 3) Случанський екокоридор
- 4) Збручанський екокоридор
- 5) Хоморський екокоридор
- 6) Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицький екокоридор
- 7) Ушицький екокоридор
- 8) Калюсько-Ровецький екокоридор
- 9) Південнобузький екокоридор
- 10) Дністровський екокоридор
- 11) Студеницький екокоридор

Природні ядра

- 1) Мальованське
- 2) Малополіське

- 3) Ставищанське
- 4) Авратинське
- 5) Верхньопобузьке
- 6) Старокостянтинівське
- 7) Подільськотовтринське
- 8) Великоберезнянське
- 9) Городоцьке
- 10) Ярмолинське
- 11) Данилівське
- 12) Калюське
- 13) Дністровське
- 14) Черноострівсько-Грузевицьке
- 15) Давидковецьке

Відновлювальні території

- 1) Нетішинська
- 2) Новокриворудківсько-Поляхівська
- 3) Жищинецька

Субекокоридори локальної екомережі національний природний парк «Подільські Товтри» (Подільськотовтринське природне ядро)

1. Товтровий – трансрегіональний
- (2.) 10. Дністровський – транс- та міжрегіональний
- (3.) 4. Збручанський міжрегіональний
4. Жванчицький – регіональний
5. Смотрицький – регіональний
6. Тернавський – регіональний
7. Жванівсько-Ушицький – регіональний

Суб'ядра локальної екомережі в межах національний природний парк «Подільські Товтри»

(Подільськотовтринське природне ядро)

- I – Сатанівсько-Вільховецьке
- II – Вишнівчицьке
- III – Черчецько-Колубаївське
- IV – Рихтівсько-Княгининське
- V – Панівецьке
- VI – Супруньковецько-Китайгородське
- VII – Гелетинсько-Калачковецьке

2.3. ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЕКОМЕРЕЖІ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ

Галицько-Слобожанський національний екокоридор (І)

Галицько-Слобожанський національний екокоридор починається з річки Сан на заході України, пролягає через Розточчя, Опілля, Прикарпаття, Поділля, Придніпров'я, Полтавщину і закінчується східними кордонами України на Слобожанщині. Планується поширити цей екокоридор далі на схід територією Російської Федерації та Казахстану, а на захід – через Польщу до інших країн Європи [24].

Таблиця

Перелік структурних елементів екомережі Хмельницької області

№	Структурний елемент екомережі	Власна назва елементу	№ на карто-схемі	Площа (довжина)
I	Сполучна територія національного рівня	Галицько-Слобожанський екокоридор		
1.	Сполучна територія регіонального рівня	Малополіський екокоридор	1	100,0 км
	Природне ядро регіонального рівня	1.1. Мальованське (регіональний ландшафтний парк Мальованка)	1	16915,3
	Природне ядро національного рівня	1.2. (2.1) Малополіське (національний природний парк «Мале Полісся»)	2	25905,0 га
2.	Сполучна територія регіонального рівня	Горинський екокоридор	2	120,0 км
	Природні ядра регіонального рівня	2.1.(1.2) Малополіське (національний природний парк «Мале Полісся»)	2	25905,0 га
		2.2. Ставищанське (гідрологічний заказник Ставищанський)	3	2840,0 га 400,0 га
	Відновлювальна територія	2.3 Нетішинська	1	
3.	Сполучна територія регіонального рівня	Случанський екокоридор	3	125,0 км
	Природне ядро регіонального рівня	3.1. (4.1) Авратинське (3.1.а. гідрологічний заказник «Авратинський», 3.1.б. гідрологічний заказник «Урочище Ожигівське», 3.1.в. геологічна пам'ятка природи «Новоіванківська», 3.1.г. геологічна пам'ятка природи «Караїна»)	4	16706,0 га 36,0 га 8,6 га 7,0 га 4,2 га
		3.2. Верхньопобузьке (3.2.а. проєктований національний природний парк «Верхнє Побужжя»)	5	108710 га 108710 га

	Природне ядро регіонального рівня	3.3. Старокостянтинівське (3.3.а. гідрологічний заказник Старокостянтинівський, 3.3.б. гідрологічний заказник Ікопотський, 3.3.в. ландшафтний заказник «Підгірнянський», 3.3.г. пам'ятка природи комплексна «Стецьківська», 3.3.д. пам'ятка природи комплексна «Миролюбенська», 3.3.е. пам'ятка природи комплексна «Решнівська», 3.3.є. пам'ятка природи комплексна «Венеція», 5.3. ж. пам'ятка природи комплексна «Урочище «Новики», 5.3. к. гідрологічний заказник Воронківський)	6	10624,0 га 673,7 га 59,6 га 38,0 га 107,6 га 90,7 га 66,4 га 14,0 га 0,8 га 80,4 га
4.	Сполучна територія регіонального рівня	Збручанський екокоридор	4	244,0 км
	Природне ядро регіонального рівня	4.1. (3.1) Авратинське (4.1.а. гідрологічний заказник «Авратинський», 4.1.б. гідрологічний заказник «Урочище Ожигівське», 4.1.в. геологічна пам'ятка природи «Новоіванківська», 4.1.г. геологічна пам'ятка природи «Караїна»)	4	20811,0 га 36,6 га 8,6 га 7,0 га 4,2 га
	Природне ядро національного рівня	4.2. (6.3, 7.3) Подільськотовтринське (національний природний парк «Подільські Товтри»)	7	26 1316,0 га 26 1316,0 га
5.	Сполучна територія місцевого рівня	Хоморський екокоридор	5	108,0 км
	Природне ядро місцевого рівня	5.1. Великоберезнянське (орнітологічний заказник «Великоберезнянський»)	8	2766,0 га 500,0 га
	Відновлювальна територія	5.2. Новокриворудківсько-Поляхівська	2	3315,0 га
6.	Сполучна територія місцевого рівня	Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицький екокоридор	6	155,0 км
	Природне ядро національного рівня	6.1.(П.4) Верхньопобузьке (проектований національний природний парк «Верхнє Побужжя»)	5	108710,0 га 108710,0 га
	Природне ядро місцевого рівня	6.2. (7.2.) Городоцьке (6.2.а ботанічний заказник «Городоцький», 6.2.б. заповідне урочище	9	6798,0 га 150,0 га 22,5 га

		«Скеля», 6.2.в. ландшафтний заказник «Кошарнинський», 6.2.г. ландшафтний заказник «Гора над Смотричем», 6.2 д. пам'ятка природи «Група вікових дерев»)		120,0 га 3,6 га 2,0 га
	Природне ядро національного рівня	6.3 (4.2, 7.3.) Подільськотовтринське (національний природний парк «Подільські Товтри»)	7	26 1316,0 га 26 1316,0 га
7.	Сполучна територія місцевого рівня	Ушицький екокоридор	7	70,0 км
	Природні ядра місцевого рівня	7.1. Ярмолинське (7.1.а. лісовий заказник «Чорний ліс», 7.1.б. лісовий заказник «Євеліна», 7.1.в. лісовий заказник «Соколівщина», 7.1.г. пам'ятка природи садово- паркового мистецтва «Березина»)	10	2055,0 км 289,0 га 320,0 га 218,0 га 407,0 га
		7.2. Данилівське (ландшафтний заказник «Данилівський»)		11
	Природне ядро національного рівня	7.3. (6.3, 4.2.) Подільськотовтринське (національний природний парк «Подільські Товтри»)	7	26 1316,0 га 26 1316,0 га
	Відновлювальна територія	7.4. Жищинецька	3	2372,0 га
8.	Сполучна територія регіонального рівня	Калюсько-Ровецький екокоридор	8	77,0 км
	Природне ядро регіонального рівня	8.1. Калюське (8.1.а. ландшафтний заказник «Калюський» 8.1.б. ботанічна пам'ятка природи «Берека лікарська», 8.1.в. ботанічна пам'ятка природи «Берека звичайна», 8.1.г. ботанічна пам'ятка природи «Дуб звичайний», 8.1.д. ботанічна пам'ятка природи «Дуб звичайний», 8.1.е. ботанічна пам'ятка природи «Дуби черешчаті» № 2, 3, 8.1.є. ботанічна пам'ятка природи «Сосна чорна», 8.1. ж. ботанічна пам'ятка природи «Сосна чорна», 8.1 з. геологічна пам'ятка природи	12	3579,0 га 1832,0 га 0,02,0 га 0,1 га 0,1 га 0,1 га 0,1 га 0,04 га 0,02 га 0,2 га 5,0 га 5,0 га

		«Розріз калюських горизонтів», 8.1.к. геологічна пам'ятка природи «Розріз тортонського ярусу», 8.1.л. лісовий заказник «Урочище Піддубне»)		5,0 га 16 га
	Природне ядро національного рівня	8.2. Дністровське (ландшафтний заказник Дністровський)	13	2637,0 га 480,0 га
II	Сполучна територія національного рівня	Південнобузький екокоридор (у межах Хмельницької області)	9	806,0 км 140, 0 км
	Природні ядра місцевого рівня	II.1. (4.1) (3.1.) Авратинське (II.1.а. гідрологічний заказник «Авратинський», II.1.б. гідрологічний заказник «Урочище Ожигівське», II.1.в. геологічна пам'ятка природи «Новоіванківська», II.1.г. геологічна пам'ятка природи «Караїна»)	4	20811,0 га 36,6 га 8,6 га 7,0 га 4,2 га
		II.2. «Чорноострівсько- Грузевицьке» (II.4.а. гідрологічний заказник «Грузевицький», II.4.б. ландшафтний «Осташки»)	14	800,0 га 324,0 га 222,0 га
		II.3. в. Давидковецьке (лісовий заказник «Давидковецький»)	15	506,0 га 506,0 га
	Природне ядро національного рівня	II.4.(6.1) Проектований національний природний парк «Верхнє Побужжя» (включає Ярославське та Меджибізько- Летичівське ядра)	5	108710,0 га
III	Сполучна територія національного рівня	Дністровський екокоридор	10	152,0 км
	Природне ядро національного рівня	III.1. (7.3, 6.3, 4.2) Подільськотовтринське (національний природний парк «Подільські Товтри»)	7	261316,0 га 261316,0 га
	Природне ядро регіонального рівня	III.2. (8.2)Дністровське (ландшафтний заказник Дністровський)	13	2637,0 га 480,0 га

Галицько-Слобожанський екокоридор розташований майже повністю в зоні Лісостепу. Оскільки територія Хмельницької області в основному знаходиться в цій зоні, мережа Галицько-Слобожанського екокоридору на Хмельниччині досить потужна. Основними сполучними територіями виступають річкові долини, Товтровий кряж, смуги лісової рослинності. Тому в межах Галицько-Слобожанського лісостепового екокоридору виділяють 8 екокоридорів: 5 регіональних (Малополіський, Горинський, Случанський, Збручанський, Калюсько-Ровецький) та 3 місцевих (Хоморський, Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицький і Ушицький). Усі екокоридори, крім Малополіського, є річковими, що пов'язано з добре розвинутою гідрологічною мережею області та значною концентрацією

біорізноманіття в долинах річок. Неперспективні для господарювання землі річкових долин («неугіддя»), ділянки або ліси на терасах, іноді луки та водно-болотні угіддя в заплавах – це місця, де ще збереглись осередки природної рослинності. Саме їм належить велика роль у збереженні екологічної рівноваги території.

Охарактеризуємо основні елементи екомережі Галицько-Слобожанського екокоридору в межах Хмельницької області.

Малополіський регіональний екокоридор (1)

Тягнеться від північно-східного кордону Хмельницької області (Полонського району) на захід до кордону біля Рави-Руської Львівської області. Загальна довжина Малополіського екокоридору досягає понад 300 км, а середня ширина – 20-25 км з відхиленнями від 5 км до 70 км. Він проходить територіями Хмельницької, Рівненської та Львівської областей, а далі через кордон сполучається з Люблинським Поліссям в Польщі.

Екокоридор тягнеться територією Малого Полісся. Воно розташоване на заході України у вузькій зниженій смузі між Волинським та Подільським лесовими плато, яку промили льодовикові води Дніпровського зледеніння. Це плоскохвиляста рівнина, майже суцільно замкнена навколишніми височинами: на півночі Мале Полісся оточене Волинською височиною, на південному заході – Розточчям, на півдні – Гологоро-Кременецьким піднятим краєм Подільської височини [33]. Східна геоботанічна межа Малого Полісся проходить між Шепетівкою та Полонним по лінії Миньківці – Червоний Цвіт – Судимонт – Поляни. За нею Мале Полісся переходить у Центральне (Житомирське) Полісся.

Для Малого Полісся характерні такі ознаки: значне підвищення поверхні; велика кількість опадів; незначна глибина розчленування (10-20) м; незначна густина розчленування межиріч (0,5-0,6 км/км²; розташування майже всієї території поза межами зледеніння, мала кількість озер та відсутність моренових відкладів; глибоке підстилання кристалічних порід; кристалічний фундамент майже ніде не виходить на денну поверхню і заглиблюється в західному напрямку; близьке до поверхні залягання крейдових порід [1, 26].

Таблиця

Розподіл природно-заповідних об'єктів Малополіського екокоридору за ядрами

Категорія ПЗФ	Мальованське ядро	Малополіське ядро	Інші	Всього
Ботанічна пам'ятка природи			7	7
Заповідне урочище			1	1
Гідрологічний заказник			3	3
Лісовий заказник	1		2	3
Орнітологічний заказник	1			1
Зоологічний заказник			1	1
Геологічна пам'ятка природи	2		2	4
Комплексна пам'ятка природи			1	1
Проектований національний природний парк		1		1
Регіональний ландшафтний парк	1			1
<i>Загалом</i>	5	1	17	22

Різноманітність та специфічність рослинного покриву зумовлені екотонним положенням території, адже поруч знаходяться Українське Полісся та Правобережний Лісостеп. Переважає лісова рослинність. Характерна значна участь центральноєвропейських видів та центральноєвропейських угруповань.

Малополіський регіональний екокоридор сполучає на території Хмельниччини два екологічних ядра – Мальованське та Малополіське, на Рівненщині, – Острозьке, Тернопільщині – Малополіське, Львівщині – Стирське. На заході він зв'язує природні ядра екомережі Малого Полісся з ядрами гірських систем Карпат та Люблінським Поліссям Польщі. На сході через Мальовансько-Баранівський екокоридор сполучається з Поліським екокоридором [28]. Через територію Малополіського екокоридору майже перпендикулярно проходить Горинський екокоридор.

Уздовж регіонального Малополіського екокоридору в Хмельницькій області розташовано 22 природно-заповідні території та об'єкти. 6 з них належать до складу природних ядер екокоридору: регіональний ландшафтний парк «Мальованка», національний природний парк «Мале Полісся», лісовий заказник «Шепетівський» (91,8 га), орнітологічний заказник «Червоноцвітський» (36 га), геологічні пам'ятки природи місцевого значення «Розріз магматитів і гнейсів» та «Пегматоїдна жила» (таблиця). Площа всіх заповідних територій екокоридору становить 43554,9 га.

Мальованське природне ядро регіонального рівня (1.1)

Склад території. Включає регіональний ландшафтний парк «Мальованка» (16915,3 га), лісовий заказник «Шепетівський» (91,8 га), орнітологічний заказник «Червоноцвітський» (36 га) та прилеглі ліси і луки.

Адміністративне розташування: Михайлюцька, Городнявська, Судилківська, Хролинська, Новичівська сільські ради Шепетівського району, Буртинська сільська і Полонська міська ради Полонського району.

Площа. 17045,3 га

Загальна характеристика. Мальованське природне ядро знаходиться в східній частині Малого Полісся на межі Малого та Центрального Полісся. Тут переважає відносно незмінений природний ландшафт. Рельєф рівнинний. Ґрунти переважно дерново-слабопідзолисті піщані та глинисто-піщані в комплексі з первинно оглеєними їхніми видами та дерново-середньопідзолисті супіщані в комплексі з торфово-болотними. Сільськогосподарськими землями зайнято 3138 га (20%). Тут багато боліт, торфовищ. Майже 20 років минулого століття біля Мальованки добували торф. Зараз про це нагадують штучні озера, на які перетворились торфові кар'єри. Озер природного походження немає. Територією парку протікають річки Смілка, Цмовка, Дружня, Цвітоха, Лізне.

Рослинність. Рослинний покрив представлений чотирма типами рослинності: лісовим, лучним, болотним і фрагментарно – водним. Переважають ліси. Вони вкривають понад 86% території. Головними лісоутворюючими породами є сосна звичайна та дуб звичайний. Рослинний покрив поєднує в собі риси рослинності як західної частини Малого Полісся, так і Центрального Полісся. Західна частина території «Мальованка» належить до Малого Полісся. В її рослинному покриві переважають соснові та дубово-соснові ліси. У соснових лісах поширені, крім бореальних, неморальні види та види, характерні для Карпат. Як і для західної частини Малого Полісся, характерна значна участь центральноєвропейських видів рослин, які знаходяться тут на східній межі свого ареалу. Переважають торф'янисті та болотисті луки, є багато різноманітних боліт. Територія східної частини парку належить до Центрального Полісся. Тут повністю відсутні водно-льодовикові морени, елювій вапняку. Ґрунти більш родючі. У рослинному покриві частіше трапляються дубові, дубово-соснові ліси ліщиново-трясучковидні та крушиново-трясучковидні. На вододілах багато боліт-блюдець. Лучна рослинність представлена справжніми, болотистими, торф'янистими та

пустищними луками. Болота на території парку відзначаються значним різноманіттям. Найчастіше трапляються евтрофні – трав'яні та трав'яно-мохові [1].

Бореальні сфагнові болота зосереджені переважно в північно-західній частині парку біля села Мальованка. Саме на таких болотах трапляються реліктові болотні верби – чорницева та лапландська. Лише подекуди (біля озер Мальованського гідрологічного заказника, по периферії Брандісового болота, навколо озера Цілюще) сфагнові болота досягають високої стадії розвитку – олігомезотрофної. Озера мають своєрідний характер заростання: вони затягуються переважно хиткими сфагновими плавами.

Водні угруповання рослин приурочені до озер, ставків, канав, потоків. На них поширені ценози прикріпленої водної рослинності: латаття сніжно-білого, їжачої голівки малої, гірчака земноводного. Вільноплаваюча водна рослинність представлена ценозами ряски триборозенчастої, спіродели багатокореневої, жабурника звичайного. Смугами вздовж берегів озер зростають очерет південний, рогіз широколистяний.

Із рідкісних угруповань, занесених до Зеленої книги України [14], виявлені ценози їжачої голівки малої, які знаходяться тут на південній межі ареалу, та дубово-соснового лісу рододендроново-чорницевого.

Флора. Орієнтовно до складу флори входить близько 610 видів судинних рослин. Тут зростають гляціальні (верби чорнична та лапландська, плаун-баранець, росичка круглолиста) та третинний (кадило сарматське) релікти. Виявлено лише один ендемічний вид – загальнокарпатський ендемік – живокіст серцевий. Це свідчить про молодість флори, низький рівень самобутності і пояснюється її міграційним походженням. На території Мальованського природного ядра поруч зростають як бореальні види, властиві Українському Поліссю, так і центральноєвропейські. Бореальні види знаходяться на південній, центральноєвропейські – на східній межах свого ареалу.

В складі флори парку виявлено 15 видів рослин, занесених до Червоної книги України [32] та 37 регіонально рідкісних видів.

Фауна. Орієнтовно в регіональному ландшафтному парку «Мальованка» проживає 581 вид тварин. 13 видів занесені до Європейського Червоного списку, 100 видів – до додатку 2 Бернської конвенції, 20 видів – до Червоної книги України, 23 види – до обласного Червоного списку. Тут проживають лелека чорний, голуб-синяк, мідянка.

Малополіське природне ядро регіонального рівня (1.2)

Склад території: Ядро включає національний природний парк «Мале Полісся» (8762,7 га) та прилеглі лісові території.

Адміністративне положення. Ізяславський та Славутський райони Хмельницької області.

Площа. 30980 га

Загальна характеристика. Територія природного ядра знаходиться в східній частині Малевого Полісся. Вона має ухил на північний схід. Характерні ландшафти поліського типу. Домінують рівнинні форми рельєфу з незначним розчленуванням поверхні (10-20 м). Переважають висоти від 200 м до 240 м, максимально – 260 м. Внаслідок рівнинності поверхні утруднений стік природних вод, що зумовлює надмірну зволоженість території, велику кількість боліт та заболочених земель. Тут поширені піщані відклади, переважно водного походження. Ґрунти дерново-слабопідзолисті піщані і глинисто-піщані, подекуди – дернові карбонатні та чорноземи типові малогумусні. Територія характеризується невеликою розораністю і значною залісненістю (до 60-70%), доброю збереженістю різноманітних природних комплексів [27].

Рослинність. Домінують соснові і сосново-дубові ліси. Переважають природні ліси і культури сосни звичайної. Вони складають більше 50% лісового фонду парку. Найбільші площі займають соснові та сосново-дубові ліси, подекуди трапляються дубові ліси. Внаслідок антропогенного впливу соснові ліси зеленомохові трансформувались в похідні

угруповання, які мають спрощену структуру ценозів, розріджений моховий покрив (соснові ліси з домінуванням в травостой мітлиці тонкої, ожини шорсткої). Такі ліси займають значні площі біля населених пунктів, пасовищ. Невеликі ділянки в притерасних частинах заплави Горині представлені чорновільшняками папоротевими, щучниковими, осоковими.

Лучна рослинність не займає значних площ, в основному вона зосереджена в заплаві Горині. Часто луки тут є вторинними, оскільки виникли на місці зведених лісів або осушених боліт. Заплави Горині та її притоки Гнилого Рогу досить заболочені, зайняті торфовищами і болотистими луками з переважанням лепешняку плаваючого, рідше – лепешняку малого, осоки загостреної та мітлиці тонкої. На торф'янистих луках переважають ценози з домінуванням щучника дернистого. Зрідка в заплаві Гнилого Рогу (в околицях с. Білотин) трапляються фрагменти формації вівсюнця знебарвленого. Вони приурочені до ділянок, де близько підходять мергелі. На схилах долини Горині відмічені невеликі ділянки остепнених лук. Вони представлені формацією тонконога вузьколистого. У притерасних частинах заплави Горині, Гнилого Рогу та Вілії зустрічаються пустищні луки (формації біловусу стиснутого та булавоносця сіруватого). Останні трапляються на вершинах високих гряд у центральній частині заплави Горині, що характеризуються дуже бідними слабопідзолистими піщаними ґрунтами.

На території Малополіського ядра зустрічаються болота різноманітних типів. Евтрофні болота пов'язані в основному із заплавами, мезотрофні та оліготрофні – із заростаючими озерами, на яких утворюються плави. Це рідкісні для Хмельниччини й України утвори. Процес заростання відбувається різними шляхами. Озера перебувають на різних етапах заростання. Угруповання оліготрофних боліт є регіонально рідкісними. Подекуди (наприклад, біля с. Комини) зустрічаються карбонатні болота з домінуванням осоки Девелла – виду, занесеного до Червоної книги України.

Водна та прибережно-водна рослинність приурочена до русел Горині та малих річок, озер, ставків, каналів, канав. Значного розвитку вона набула нині на мілководдях та берегах водосховища-охолоджувача ХАЕС. Озера в основному мають штучне походження – виникли в результаті торфорозробок. Проте зрідка трапляються озера природного походження. Це – Святе Озеро та Тереміжі, на яких сформувались рідкісні природні комплекси – плави. У складі водної рослинності виявлено угруповання їжачої голівки малої, занесене до Зеленої книги України, та регіонально рідкісні угруповання латаття сніжно-білого, глечиків жовтих.

Флора. Флора Малополіського природного ядра історично молода. Вона відзначається малою кількістю ендеміків та значною кількістю погранично-ареальних видів. Орієнтовно включає 700 видів. Серед еколого-ценотичних груп переважають бореальні види соснових лісів (сосна звичайна, береза повисла, береза пухнаста, чорниця, грушанка круглолиста та ін.). Також саме бореальні види виступають як доміанти та асектатори в угрупованнях боліт, насамперед осокових та осокково-сфагнових. Неморальні види не відіграють значної ролі, частіше виступають як асектатори (зірочник ланцетолистий, яглиця, копитняк європейський та ін.). Характерною особливістю флори парку є наявність в її складі центральноєвропейських видів, які знаходяться тут на східній межі поширення (ситник бульбистий, ситник розчепірений, ожина шорстка, лемботропіс чорніючий, зубниця залозиста тощо) [27].

На території Малополіського природного ядра зростає 15 видів рослин, занесених до Червоної книги України [32], 35 видів, що охороняються у Хмельницькій області. Найбільш рідкісними з них є осока богемська, діфазіаструм сплюснутий, шейхцерія болотна, верба чорнична, ситник бульбистий, сверція багаторічна, жировик Льозеля, товстянка звичайна та інші.

У складі фауни на території природного ядра відзначена наявність 255 видів хребетних тварин, з них – 18 видів кісткових риб, 11 – земноводних, 7 – плазунів, 186 – птахів, 33 – ссавців [27].

Тут трапляються 4 види тварин, що включені до Європейського Червоного списку, 101 вид – до Додатку II Бернської конвенції, 11 – до Червоної книги України, 53 – до Переліку видів тварин, які охороняються у Хмельницькій області [27].

Буферна зона уздовж Малополіського екокоридору

Адміністративне положення: Полонський, Шепетівський, Ізяславський та Славутський райони.

Загальна характеристика. Включає ліси, лісокультури, лісосмуги, луки, болота, а також агроценози – пасовища, сінокоси, перелоги.

Регіональний екокоридор Горинський (2)

Проходить в північно-західній частині Хмельницької області. Включає долину р. Горинь – однієї з найбільших приток Прип'яті. Вона бере початок з Кременецьких гір на висоті 345 м над рівнем моря біля с. Волиця Тернопільської області і протікає через Хмельницьку та Рівненську області. Площа басейну складає 8,25 тис. км². Горинь приймає 1279 приток (на Хмельниччині – Полкву, Цвігоху, Вілію, Тростянку, Припутинку та ін.) [6, 10].

Довжина Горинського екокоридору в межах Хмельницької області становить 120 км (загальна – 659 км). Він тягнеться землями Білогірського, Ізяславського та Славутського районів. На берегах річки розташовані смт. Ямпіль, Білогір'я, міста Ізяслав, Славута, Нетішин.

На території Білогірського району екокоридор проходить по горбистій місцевості, середні висоти якої складають 300 м. Територія густо почленована ярами, балками із заболоченими днища. Тут багато джерел. В Ізяславському районі Горинь утворює численні меандри серед горбистої місцевості, середні висоти якої плавно знижуються в східному напрямку. У Славутському районі екокоридор змінює напрям на північний захід. Від села Юськівці, що знаходиться на кордоні з Тернопільською областю, до села Путринці Ізяславського району він проходить по класичній лісостеповій території, а далі – переважно рівнинною територією Малеого Полісся з висотами від 195 м до 232 м. Тут він з'єднується з Малополіським природним ядром Малополіського регіонального екокоридору.

Таблиця

Розподіл природно-заповідних об'єктів Горинського екокоридору за ядрами

Категорія ПЗФ	Малополіське	Ставищанське	Інші	Всього
Заповідне урочище			2	2
Гідрологічний заказник		1	2	3
Лісовий заказник			2	2
Ландшафтний заказник			1	1
Орнітологічний заказник			1	1
Проектований національний природний парк	1			1
<i>Загалом</i>	1	1	8	10

На території Хмельниччини Горинський екокоридор займає площу 44280,0 га. Він сполучає два природних ядра: Ставищанське та Малополіське, об'єднує 10 природно-заповідних територій та об'єктів загальною площею 26575,6 га (таблиця). 2 з них входять до складу природних ядер: національний природний парк «Мале Полісся» (8762,7 га) та гідрологічний заказник місцевого значення «Ставищанський» (400 га).

Горинський екокоридор з'єднує національний Кременецький горбогірний екокоридор з Малополіським, сполучає природні ядра Мальованське та Малополіське на Хмельниччині, Дермансько-Мостівське – на Рівненщині (яке через Цумансько-Надслучанську сполучну

територію переходить у Поліський екокоридор), Стирське – на Львівщині, далі – ядра гірських систем Карпат та Люблінського Полісся Польщі. На сході Горинський екокоридор через Малополіський, а потім Мальовансько-Баранівський екокоридори також сполучається з Поліським національним екокоридором [28]. Через Новокриворудківсько-Поляхівську відновлювальну територію Горинський екокоридор сполучається з Хоморським місцевим екокоридором. Таким чином, забезпечуються внутрішньо- та міжпопуляційні контакти, обмін генофондом, розселення та міграція організмів.

Малополіське природне ядро (2.1. (1.2.) описане вище.

Ставищанське природне ядро (2.2.)

Склад території. Ядро включає гідрологічний заказник місцевого значення «Ставищанський» (400 га).

Адміністративне положення. Ставищанська сільська рада Білогірського р-ну Хмельницької області.

Площа. 2840 га

Загальна характеристика території. Територія природного ядра відноситься до Білогірського горбистого району. Поверхня дуже почленована балочними ерозійними формами. Середні висоти досягають від 308 м до 310 м над рівнем моря. Це вододільна територія між басейнами Горині та Вілії [5]. Саме на території ядра бере початок річка Кума – права притока Вілії. Вона витікає з невеликого озера східніше села Ставищани. Заплава та русло річки у верхів'ї досить заболочені.

Рослинність і флора. Основні площі Ставищанського гідрологічного заказника (277, 5 га, що складає 69,4 %) зайняті під сіножаті, 104,8 га (26 %) вкриті лісовою рослинністю, 17 га (4,2%) – заболочені, 0,7 га (0,2 %) га знаходяться під водою.

Тут поширені звичайноочеретяні та осокові, осоково-гіпнові болота, заболочені і торф'янисті луки. Трапляються рідкісні рослинні угруповання глечиків жовтих, латаття сніжно-білого. Виявлені місця зростання рідкісних болотних орхідей – пальчатокорінників плямистого та м'ясочервоного.

Фауна. Виявлено 32 види безхребетних тварин, 54 види хордових (3 види кісткових риб, 1 вид земноводних, 1 вид плазунів, 39 видів птахів, 10 видів ссавців). З них 76 видів занесені до Європейського червоного списку, 8 видів – до Червоної книги України [32], 24 види – до Додатку II Бернської конвенції. Тут виявлено поручайника, вужа водяного, борсука звичайного.

Буферна зона уздовж Горинського регіонального екокоридору

Адміністративне положення. Білогірський, Ізяславський, Славутський райони.

Загальна характеристика. Включає пригоринні заплавні ліси, соснові та дубово-соснові ліси, болота (евтрофні, мезотрофні, карбонатні), пасовища, сінокоси, поля, а також ділянки прилеглих долин річок-приток Горині: Утки, Вілії, Гнилого Рогу, Цвітохи, Тростянки, Калинівки, Бензюровки, Очеретянки, Полкви, Горинки та інших малих річок.

Нетішинська відновлювальна територія (2.3)

Адміністративне положення. Місто Нетішин, територія навколо водосховища-охолоджувача ХАЕС.

Загальна характеристика. Водосховище-охолоджувач ХАЕС виконує функції прийому стічних вод з основної системи охолодження Хмельницької АЕС, а також регулювання витрат Горині. Воно запроєктовано з урахуванням роботи 4 енергоблоків: об'єм води – 120 млн м³, площа водяного дзеркала – 20,95 км². Наповнення водосховища з 1989 року відбувалось за рахунок акумуляції стоку р. Гнилий Ріг.

У минулому на території водойми переважали соснові та заплавні вільхові, дубово-ясеневі-вільхові ліси, осокові болота. Зараз водосховище оточують чагарникові зарості, в основному вербові болота. Лучні ділянки та периферійні ділянки навколо болота забур'янені антропофільними та адвентивними видами.

Для відновлення території пропонується її заліснення породами, які раніше тут зростали.

Регіональний екокоридор Случанський (3)

Проходить в центральній частині Хмельницької області, тягнеться із заходу на північний схід. Включає долину р. Случ – найбільшої притоки Горині. Случ бере початок на схилах Авратинської височини біля с. Червоний Случ Теофіпольського району Хмельницької області, протікає по території Хмельницької та Житомирської областей. Густота річкової сітки складає 0,60 км/км². Площа басейну річки становить 5,02 тис. км² [6]. Довжина екокоридору в межах Хмельницької області складає 125 км (загальна – 451 км). Від витoku річки до с. Кузьмин він має східний напрям, а далі повертає на північний схід. У межах верхньої течії р. Случ екокоридор проходить по горбистій місцевості з абсолютними висотами до 320 м. Тут переважають такі форми рельєфу, як балки, міжбалочні ували та широкі заболочені заплави, на яких побудовано багато ставків. Екокоридор у межах середньої і нижньої течії р. Случ в Хмельницькій області тягнеться рівнинною місцевістю з абсолютними висотами до 270 м.

Ландшафти екокоридору лісостепові. Старокостянтинівська рівнина сформувалась значною мірою під впливом р. Случ, має терасову природу. Поблизу м. Старокостянтинів долина різко звужується, оскільки річка врізається в кристалічні породи. Її береги стають скелястими [5].

Таблиця

Розподіл природно-заповідних об'єктів Случанського екокоридору за ядрами

Категорія ПЗФ	Авратинське ядро	Верхньобузьке ядро	Старокостянтинівське ядро	Інші	Всього
Ботанічна пам'ятка природи			1	7	8
Заповідне урочище			1		1
Гідрологічний заказник	2		2		4
Ландшафтний заказник			1	3	4
Геологічна пам'ятка природи	2				2
К.омплексна пам'ятка природи			5		5
Парк-пам'ятка природи садово-паркового мистецтва				1	1
Проектований національний природний парк		1		1	2
<i>Загалом</i>	4	1	10	12	27

Случанський екокоридор проходить територією Волочиського, Теофіпольського, Красилівського та Старокостянтинівського районів Хмельницької області, перетинає місто

Старокостянтинів та 63 села. Екокоридор з'єднує між собою із заходу на схід 3 природних ядра: Авратинське, Верхньобузьке, Старокостянтинівське. На заході Случанський екокоридор з'єднується через Авратинське ядро з Південнобузьким екокоридором національного значення та зі Збручанським екокоридором регіонального значення, а через долину річки Полкви – з регіональним Горинським. В центральній частині області через територію проєктованого національний природний парк «Верхнє Побужжя» (Верхньобузьке природне ядро) Случанський екокоридор сполучається з Південнобузьким національним та Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицьким місцевого значення коридорами. На сході Случанський екокоридор продовжується по території Житомирщини. Головні притоки р. Случ (Хомора, Ікопоть, Деревичка, Ладижка, Мшанецька Руда, Грабарка та ін.) є сполучними територіями місцевого рівня.

Уздовж регіонального Случанського екокоридору розташовано 27 природно-заповідних територій та об'єктів, серед яких переважають ботанічні (8) і комплексні (5) пам'ятки природи, лісові (4) та гідрологічні (4) заказники. До складу природних ядер екокоридору входить 15 природно-заповідних територій та об'єктів.

Природне ядро регіонального значення «Авратинське» (3.1. (4.1.)

Склад території. Ядро включає гідрологічні заказники місцевого значення «Авратинський» (36,6 га) та «Урочище «Ожигівське» (8,6 га), геологічні пам'ятки природи «Новоіванківська» (7 га) і «Караїна» (4,2 га), болота, луки. Природно-заповідні території Авратинського ядра займають незначну площу. Але місцевість вимагає охорони, оскільки відіграє велику роль в живленні річок, регуляції перерозподілу стоку та впливові на різні форми водного режиму.

Адміністративне положення. Знаходиться на півдні Теофіпольського та північному заході Волочиського районів Хмельницької області.

Площа. 500 га

Загальна характеристика території. Знаходиться на Авратинській височині – найвищій частині подільської лісостепової височини. Абсолютні висоти тут перевищують 320 м, піднімаючись у багатьох місцях до 360-380 м [5].

Авратинська височина є вододільною територією, місцем витоку трьох великих річок: Південний Буг (біля с. Холодець Волочиського району), Случ (біля с. Червоний Случ Теофіпольського району), Збруч (біля с. Улянове Теофіпольського району).

Саме на Авратинській височині з'єднуються три екологічні коридори: Південнобузький національного значення, Случанський та Збручанський регіонального значення.

Авратинський геоморфологічний район відзначається найбільшою на Верхньобузькій височині рівнинністю поверхні. Коливання висот тут не перевищує 20-30 м. Характерними формами рельєфу є вододільні маловиразні овальні зниження – блюдця, які навесні зайняті озерами, а влітку перетворюють на мочарі. Тут трапляються древні дочетвертинні долини. Ріки врізані неглибоко в поверхню, їхні долини мають переважно пологі схили, до яких прив'язана розгалужена система балок [6].

Авратинський гідрологічний заказник охоплює заболочену заплаву (1,7 км вздовж річки) на лівому березі р. Збруч у межах с. Збручівка та призаплавні ліси. Гідрологічний заказник «Урочище Ожигівське» займає заболочену заплаву та русло лівої притоки р. Збруч біля с. Петрівщина. На території геологічних пам'яток природи «Караїна» та «Новоіванківська» охороняються екосистеми болотного масиву, що живлять цю місцевість водою.

Рослинність. На території Авратинського природного ядра представлені лісовий, чагарниковий, болотний, лучний, водний та прибережно-водний типи рослинності. Великі болотні масиви є регуляторами ґрунтових вод. Тут велика кількість різноманітних боліт – притерасних вільхових, заплавних чагарникових і трав'яних. На терасах зростають соснові та сосново-дубові ліси. Похідні лісові угруповання утворюють культури тополі, берези та

сосново-березові насадження. Серед чагарників переважають ценози верби попелястої. Прибережно-водна рослинність представлена очеретовими, роговими, лепешняковими та лепеховими угрупованнями. Водну рослинність представляють фітоценози, утворені тілорізом алоєвидним, жабурником звичайним, елодеєю канадською. По руслу і старицях Збруча трапляються рідкісні, занесені до Зеленої книги України [14], угруповання латаття білого, глечиків жовтих. Тут зростають різні представники роду Рдесник: стиснутий, кучерявий, злаковидний, блискучий. Зустрічається регіонально рідкісне рослинне угруповання глечиків жовтих.

Флора. Досліджена недостатньо. На заболочених луках виявлено пальчатокорінник м'ясочервоний, який занесений до Червоної книги України [32] та 3 види, які занесені до Списку рідкісних рослин Хмельниччини.

Фауна. Відмічено 81 вид тварин, з них 12 видів ссавців. Тут проживають ондатра мускусна, лисиця звичайна, кріт звичайний. Клас птахи представлений 9 видами.

На території заказника зареєстровано ряд видів тварин, які підлягають охороні. 7 видів занесені до Європейського Червоного списку (серед них – перлівниця товстостінна, коромисло зелене, бабка болотяна, плавунець широкий), 37 видів – до Додатку 2 Бернської конвенції (норець малий, бугай, бугайчик, чапля велика біла, лелека білий, лунь болотяний, деркач, бджолоїдка звичайна, сорокопуд-жулан, черепаха болотяна, вуж водяний та ін.), 5 видів – до Червоної книги України (дозорець-імператор, широкопалий рак, красуня діва, поручейник, п'явка медична), 10 видів – до Переліку рідкісних тварин Хмельниччини.

Природне ядро національного рівня «Верхньопобузьке» (3.2.)

Склад території. Ядро включає проєктований національний природний парк «Верхнє Побужжя», який об'єднує 31 територію та об'єкт ПЗФ, загальною площею 6330,83 га (5,8% від загальної площі парку).

Адміністративне положення. Знаходиться в Летичівському, Деражнянському, Хмельницькому, Старокостянтинівському та Красилівському районах Хмельницької області.

Площа. 108710 га

Загальна характеристика. Територія проєктованого національного природного парку належить до Подільського Побужжя, займає східну частину Подільської височини. Тут знаходиться верхів'я річки Південний Буг та її приток (Бужок, Іква, Вовк), тому цю ділянку називають Верхнім Побужжям. Абсолютні висоти перевищують 320 м, місцями піднімаються до 360-380 м. Це вододіл між басейнами Горині та Дністра [19].

Природне ядро включає частину долини Південного Бугу від східного кордону Хмельницької області до станції Богданівці Хмельницького району, долини лівих приток Бугу – Бужка (від с. Заруддя до м. Меджибожа) та Ікви (від с. Михайлівка до с. Деркачі), а також долину р. Случ (Кузьминське водосховище).

Кристалічний фундамент залягає неглибоко (100 м), а в Летичівському районі виходить на денну поверхню. Ґрунти сірі та темно-сірі лісові опідзолені. Поверхня нахилена з північного заходу на південний схід. Визначну роль у формуванні рельєфу відіграла ерозійна діяльність Південного Бугу та його приток (Бужок, Вовк зокрема). Територія має щільну яружно-балкову мережу (від 0,5-0,75 км/км² до 1 км/км²). Долини річок врізані на глибину від 100 до 180 м, добре розроблені, плоскодонні [13]. Тут багато ставків та інших штучних водойм. У рельєфі основну площу займають річкові заплави з торфовищами і болотами та міжрічкові простори з численними залісненими ярами.

Територія долини р. Случ відноситься до Горинь-Слущького геоморфологічного округу, знаходиться в південній частині Ікопотського геоморфологічного району. Поверхня району має асиметричну будову: північний схил полого спадає у бік Горині, а південний – досить круто у бік р. Случ [5]. Переважаючими формами рельєфу є балки та міжбалочні ували, що їх поділяють, переважно зі спадистими схилами, на яких досить інтенсивно відбувається площинна ерозія, а подекуди – і яркова.

На території природного ядра знаходиться Кузьминське водосховище (870 га). Перша письмова згадка про нього датується 1480 роком. Біля села Кузьмин Красилівського району річка Случ натикається на невисокий кам'яний острів і розділяється на два рукави, які огинають острів, а далі знову з'єднуються. На цих вузьких рукавах місцеві жителі побудували греблі, в результаті чого утворилося величезне водосховище, найбільше з 7 водосховищ, що є на р.Случ в Хмельницькій області [6]. Воно тягнеться 7 км між селами Кузьмин та Дружне. Ширина водосховища – від 300 м до 3 км, ємність – 6,12 млн м³, площа водного дзеркала – 7,65 км², довжина берегової лінії – 12,3 км. Середні глибини – від 1,5 до 2 м, найбільша – понад 3 м.

Рослинність. Більша частина природної рослинності втрачена. Проте рослинний покрив проектного парку за своїм характером є досить багатим та своєрідним. Переважають широколистяні ліси: дубово-грабові та похідні від них грабові. Зрідка серед цієї групи лісів зустрічаються рідкісні для цього регіону липово-грабові ліси. Дубово-грабові ліси розміщуються в рельєфі вище дубових, вони займають більш дреновані ділянки. Нерідко в ландшафті території проектного парку масиви дубово-грабових та грабових лісів – це система балок з водотоками та прилеглими горбами або місцевість, зайнята ярками, які впадають в Південний Буг та його притоки [19]. В лісах формуються навесні синузії весняних ефемероїдів: рясту ущільненого, анемони дібрової. Характерною особливістю подільських дібров є значна участь в них центральноєвропейських видів. Весняні синузії утворюють центральноєвропейські види: рівноплідник рутвицелистий, підсніжник білосніжний (занесений до Червоної книги України [32]). В окремих урочищах (Михайлівському, Сквородах, Козачках) зустрічається цибуля ведмежа або левурда, яка також є видом Червоної книги України.

Кузьминська частина національного природного парку «Верхнє Побужжя» включає систему балок із водотоками та багато лісових ділянок. Це вододільні лісові масиви на східній околиці м. Красилова, північній околиці с. Слобідка Чернелівська та на південних околицях сіл Западинці і Слобідка Красилівська, а також ділянки лісів Красилівського лісництва. Переважають дубово-грабові, грабово-дубові і дубові ліси волосистоосокові та злакові. Навесні простежуються значні популяції підсніжника білосніжного. На території лісового заказника «Красилівський» охороняється селекційний насінневий комплекс, куди входять маточна плантація дуба звичайного, клонові плантації і шкілка прищеплених саджанців дуба звичайного, сосни звичайної, модрина європейської.

Болотна та прибережно-водна рослинність займає заплави численних річок. Всі болота є евтрофними. Займають знижені ділянки заплави. Більшість з них мають торфові поклади. Переважають угруповання осоки омської. На тих ділянках заплави (наприклад, на річках Вовк, Вовчок), де проводився видобуток торфу, нині відновлюється рослинний покрив із осоки омської з домішкою інших видів осок (пухирчастої, гостровидної) та фрагментами різнотрав'я: очерету, лепешняку великого, рогозів [19]. На території трапляються болота джерельного походження. Болото Безодня у Летичівському районі є прикладом таких обводнених боліт із специфічною рослинністю. На більш обводненій частині переважають високотравні угруповання очерету, рогозу широколистого, лепешняку високого. На менш обводнених ділянках виявлені осоково-хвощеві угруповання з хвощем річковим, які мало поширені в регіоні, а також ценози осок омської та гостровидної.

Прибережно-водна рослинність представлена переважно високотрав'ям. Це угруповання очерету, рогозу широколистого, лепешняку великого, очеретянки, водна – угрупованнями спіроделли багатокореневої, ряски триборозенчастої, жабурника звичайного.

Луки місцями трапляються в комплексі з болотами та прибережно-водною рослинністю, займаючи найбільш підвищені ділянки заплави, насамперед, прируслові вали. Вони утворені угрупованнями тонконогу лучного, тонконогу звичайного, вівсяниці лучної. Часто лучні ділянки значно трансформовані внаслідок випасання. Частина лук утворилася після осушення болотних масивів на більш високих місцях. На місці трав'янистих боліт

формується торф'янисті луки, на яких домінують щучник дернистий та дрібні осоки: чорна, жовта, просовидна.

На території природного ядра виявлено лілію лісову та рідкісні обхідні: пальчатокорінники плямистий та м'ясочервоний, коручки пурпурову та чемерниковидну, гніздівку. Всі ці види занесені до Червоної книги України [32].

На ключовій території виявлено угруповання червонокнижного виду, третинного релікту плавуну щитолистого, занесене до Зеленої книги України [14].

Флора. У флорі домінують багаторічні трав'янисті рослини (60%). Серед основних еколого-ценотичних груп переважають неморально лісова, лучна, болотна та водна. Серед неморальних видів панують паневропейські, проте тут є багато центральноєвропейських видів: підсніжник білосніжний, кадило сарматське, коручка пурпурова, астранція велика, арум Бессера та інші [19].

Раритетна складова флори включає 12 видів, занесених до Червоної книги України [32], 20 регіонально рідкісних видів, що охороняються на Хмельниччині [19].

Фауна. На території «Верхнього Побужжя» виявлено 260 видів хребетних тварин, з них – 19 видів кісткових риб, 11 видів земноводних, 8 видів плазунів, 241 вид птахів (83% від загальної кількості видів у Хмельницькій області та 58% орнітофауни України), 35 видів ссавців. Тут зустрічається 3 види тварин, які занесені до Червоної книги МСОП, 6 видів – до Європейського Червоного списку, 41 вид – до Червоної книги України, 109 видів – до Додатку II Бернської конвенції; 64 види охороняються в Хмельницькій області [19].

На території Кузьминської частини проектного національного природного парку «Верхнє Побужжя» проживає багато рідкісних тварин: 43 види з них занесені до додатку 2 Бернської конвенції, 23 – до Червоної книги України. Тут виявлені такі рідкісні види тварин, як дозорець-імператор, подалірій, райдужниця велика, джмелі незвичайний, яскравий та моховий, ведмедиця гера, стрічкарки велика червона та малинова, вовчок ліщиновий, вусач великий дубовий західний, ктирі шершнеподібний та гігантський, красуня-діва, кордулегастер кільчастий, поручайник, часничниця звичайна, ропуха зелена, вуж водяний, ремез, підковоніс малий. Трапляється лисиця звичайна, куниця лісова, борсук звичайний, свиня дика, козуля. Кузьминське водосховище – одне з найбагатших в Хмельницькій області за запасами риби. В ньому водяться короп, сом, лящ, окунь, карась, судак, щука.

Природне ядро регіонального рівня «Старокостянтинівське» (3.3.)

Склад території. Ядро включає території гідрологічних заказників «Старокостянтинівський» (673,7 га), «Воронківський» (80,4 га) та «Ікопотський» (59,6га), ландшафтного заказника «Підгірнянський» (38 га), заповідного урочища «Морозівське» (10 га), комплексних пам'яток природи «Стецьківська» (107,6 га), «Миролюбенська» (90,7 га), «Решнівська» (66,4 га), «Урочище «Новики» (0,8 га), ботанічної пам'ятки природи «Біогрупа дерев» (0,9 га).

Адміністративне положення: м. Старокостянтинів, Миролюбенська, Воронковецька сільські ради Старокостянтинівського району.

Площа. 12236 га

Загальна характеристика. Територія знаходиться в Старокостянтинівському геоморфологічному районі. Його рельєф – це тераси р. Случ, які, всупереч закону Бера, розвинуті вздовж правого, а не лівого берега річки, що пояснюється диференційованими рухами тектонічних блоків фундаменту території [5].

На території Старокостянтинівського природного ядра річка Случ приймає свою ліву притоку Ікопоть, яка меандрує і формує цілий каскад ставків. Поблизу с. Пашківці вона утворює Пашковецьке водосховище, форма якого нагадує правильний круг, а далі розливається у Старокостянтинівський став і впадає в Случ [6].

Рослинність і флора. Тут поєднуються водна, прибережно-водна, болотна та лучна рослинність, залишки заплавної лісів. Підводні угруповання занурених видів утворюють

кушир темно-зелений, водопериця колосиста, рдесники блискучий та кучерявий. Із ценозів з вільно плаваючим листям поширені угруповання жабурника звичайного. Зустрічаються рідкісні, занесені до Зеленої книги України [14], ценози формацій глечиків жовтих, латаття сніжно-білого. Прибережно-водна рослинність утворює смуги вздовж водного плеса річок. Переважають угруповання очерету звичайного та рогозу широколистого. Трапляються також ценози лепешняку великого, осоки гострої, комишу лісового. Поряд з домінантами інколи трапляються такі малопоширені в регіоні види, як цикута отруйна, плавушник болотний. Тут багато заболочених ділянок, на яких формуються евтрофні болотні ценози, в яких домінують очерет та осоки гостровидна, зближена, пухирчаста. Також зустрічаються ділянки справжніх лук із переважанням тонконогу лучного, пірїю повзучого, мітлиці повзучої. У комплексі з луками трапляються ділянки заплавних лісів. Це, зазвичай, чорновільшники.

Фауна. Ця територія є місцем проживання великої кількості рідкісних тварин. Тут зустрічаються види, які занесені до Червоної книги України: дозорець-імператор, красуня-діва, п'явка медична, поручайник, райдужниця велика, джміль яскравий, бджола-тесляр. На території природного ядра проживають звичайні у нас, але вже рідкісні в Європі, а тому занесені до Європейського Червоного списку, тварини: деркач, мурашиний лев звичайний, джміль незвичайний, перлівниця товстостінна, дідок жовтоногий, коромисло зелене, бабка болотяна. Велику групу видів (15) занесено до Додатку 2 Бернської конвенції.

Буферна зона уздовж Случанського екокоридор

Адміністративне положення. Волочиський, Теофіпольський, Красилівський та Старокостянтинівський райони.

Загальна характеристика. Включає заплавні та надтерасні ліси, прилеглі долини річок-приток (Ікопоті, Коритниці, Ладижки, Мшанецької

Рудої, Білки, Стависьки, Попівки, Осирі, Деревички та інших малих річок), стариці, озера, стави, болота, пасовища, поля.

Регіональний екокоридор Збручанський (4)

Проходить з півночі на південь вздовж західного кордону Хмельниччини з Тернопільською областю по долині річки Збруч – однієї з найбільших лівобережних приток Дністра. Площа її басейну – 3,4 тис. км². Річка бере початок на Авратинській височині поблизу с. Улянове Теофіпольського району Хмельницької області. Вона витікає з джерел на болотистих луках, які називають збручами [6].

Довжина Збручанського екокоридору становить 244 км. Він проходить по кордоні Хмельницької та Тернопільської областей територіями Теофіпольського, Волочиського, Городоцького, Чемеровецького та Кам'янець-Подільського районів, повз міста Волочиск та Сатанів. Спочатку річка тече у неглибокій заболоченій долині, але поблизу Волочиська долина стає більш глибокою, а схили – скелястими, крутими. Особливо глибока і скеляста долина Збруча між смт. Сатанів і с. Гусятин, де річка проходить Товтровий кряж. Далі Збруч протікає через Чемеровецький, Кам'янець-Подільський райони, його долина стає дуже звивистою з численними меандрами, і в районі смт. Жванець він впадає в Дністер [5]. На півдні екокоридору є території, де на незначних площах поширені поклади гіпсу. Тут утворилися великі печери. На лівому березі Збруча біля села Завалля Кам'янець-Подільського району розташована печера «Атлантида». Вона виявлена у 1959 році. Це єдина на Поділлі горизонтальна печера, що має три поверхи. Вона розташована в 25-метровій товщі гіпсовоангідридових відкладів з глибиною залягання 45 м від поверхні. Довжина її лабіринтів становить близько 3000 м, середня висота – 5,5 м, площа – 3120 м², об'єм – 700 м³. Поряд з «Атлантидою» знаходиться печера «Малишка-Киянка», яку відкрили київські спелеологи у 1969 році. Загальна довжина її ходів у гіпсах становить 250 м. Деякі кристали у

печері мають довжину 0,5 м [21, 22]. Також на лівому березі Збруча біля села Пукляки Чемеровецького району є печера, яка міститься у верхньо-тортонських відкладах.

Збручанський екокоридор

Екокоридор сполучає між собою з півночі на південь 2 природних ядра: Авратинське та Товтринське. На Авратинській височині він з'єднується з національним Бузьким екокоридором та регіональним Случанським, а на півдні – з транснаціональним Дністровським екокоридором. Уздовж регіонального Збручанського екокоридору розташовано 6 природно-заповідних територій та об'єктів. З них – 5 входять до складу природних ядер екокоридору (таблиця).

Таблиця

Розподіл природно-заповідних об'єктів Збручанського екокоридору за ядрами

Категорія ПЗФ	Авратинське ядро	Товтринське ядро	Інші	Всього
Гідрологічний заказник	2			2
Геологічна пам'ятка природи	2			2
Національний природний парк		1		1
Парк-пам'ятка природи садово-паркового мистецтва			1	1
<i>Загалом</i>	4	1	1	6

Головні притоки Збруча є місцевими екокоридорами (Бованець, Грабарка, Кизя, Муха, Ушука).

Природне ядро регіонального значення «Авратинське» (4.1. (3.1.) описане вище.

Природне ядро національного значення «Подільськотовтринське» (4.2. (6.3, 7.3)

Склад території. Включає національний природний парк «Подільські Товтри». У межах парку знаходиться 73 природно-заповідні території інших категорій. Серед них – водноболотні угіддя міжнародного значення: «Понизя р. Смотрич» (1480,0 га) і «Бакотська затока» (1590,0 га).

Адміністративне положення. Кам'янець-Подільський район, більша частина Чемеровецького і невелика частина Городоцького районів.

Площа. 261316 га, в тому числі заповідної зони – 1603,8 га, зони регульованої рекреації – 11452,2 га, зони стаціонарної рекреації – 173,5 га, господарської – 248086, 5 га (94,9 %).

Загальна характеристика території. Природне ядро знаходиться на південному заході Хмельниччини – Товтровому горбогірному кряжі та Кам'янецькому каньйоновому Придністров'ї. Загальна протяжність території з північного заходу на південний схід становить 140 км. Товтри – унікальний природний утвір, древні гори, що сформувались 25–15 млн років тому під час існування Тортонського та Сарматського морів. Це риф, утворений рештками вапнякових водоростей (літотамній), моховаток, молюсків, морських червів тощо. У доісторичні часи Товтрова гряда не зазнала впливу материкового зледеніння, тому тут збереглися види теплолюбної флори.

Крім багатьох інших функцій, Товтри в регіоні регулюють гідрорежим. Вони підживлюють своїми водними джерелами притоки Дністра. Але через безмірне руйнування Товтровою пасма ця їхня функція зараз різко послаблюється.

Дністровська каньйонна частина парку включає каньйони Дністра та його лівих приток. Вивірені та розмиті вапняки утворюють скелі різної форми: у вигляді колон,

стовпів, гігантських грибів або хаотичні нагромадження великих валунів. Тут є карстові печери, Китайгородське відслонення – всесвітньовідомий еталонний розріз силурійських відкладів, де представлені всі геологічні яруси цього періоду. Високий рівень ландшафтно-морфологічної різноманітності території зумовив високе біорізноманіття [18].

Рослинність. Переважає лісостеповий тип рослинності. Панівне значення в природному рослинному покриві мають дубові, грабово-дубові, грабово-дубово-ясеневі ліси [18].

Товтри – один з небагатьох куточків Хмельниччини, де збереглися ділянки букових лісів природного походження. Видатний український лісознавець академік П.С. Погребняк, котрий досліджував сатанівські ліси в першій половині ХХ століття, назвав місцеві бучини «острівцями» або «рефугіями», які знаходяться тут за 100-120 км на схід від межі суцільного ареалу бука лісового. Це морозо- та посухостійкий екологічний тип букових лісів, на відміну від гірських вологих букових лісів Карпат та інших регіонів Центральної і Західної Європи. Саме завдяки найбільшим висотам Товтрового пасма в районі Сатанова, порівняно з іншими рівнинними територіями, там випадає відносно більше опадів, особливо в теплу пору року [17].

Також є штучні насадження робінії, сосни звичайної, сосни чорної, сосни кримської. З трав'яної рослинності найбільші площі займають степові та лучно-степові угруповання з домінуванням осоки низької, костриці валіської, ковили волосистої, ковили найкрасивішої, наскельні степи з домінуванням тонконогу різнобарвного. Характерні скельні угруповання, в яких домінують очиток їдкий, асплений муровий. Водна, прибережно-водна, болотна рослинність представлені на порівняно незначних площах. Переважають угруповання з домінуванням елодеї канадської, ряски малої, рогозів широколистої та вузьколистої, очерету звичайного [18].

Як рідкісні до Зеленої книги України [14] включені такі лісові угруповання Товтр: скельнодубові ліси кизиліві, звичайнодубові ліси кизиліві, звичайнодубові ліси свидиново-гірськоосокові та свидиново-парвськоосокові, грабово-дубові ліси плющеві та підмаренниково-плющеві, широколистяні дубові ліси ведмежоцибулеві. Серед степових угруповань парку до Зеленої книги занесені формації мигдалю степового, ковили волосистої, ковили найкрасивішої, ковили пірчастої, тонконогу різнобарвного, осоки низької, сеслерії Хейфлерової, серед водних – формація плавуна щитолистої [18].

Флора. Відзначається високим рівнем таксономічної різноманітності. Налічує 1543 види судинних рослин, що належать до 676 родів, 124 родин. Особливістю флори є наявність великої кількості граничноареальних (понад 30), реліктових (понад 60), ендемічних (30) видів. У зв'язку з великою кількістю ендеміків та реліктів ряд дослідників вважають флору Товтр рефугією древніх її елементів у світовому масштабі. Серед подільських та волино-подільських ендеміків можна відзначити такі види, як волошка тернопільська, молочай волинський, а серед реліктових – змієголовник австрійський, лунарія оживаюча, скополія карніолійська тощо.

До Червоного списку МСОП занесено 7 видів рослин, Європейського Червоного списку – 5, Додатку I Бернської конвенції – 5, Червоної книги України – 64 (але підтверджено знаходження 49 видів) [1].

Фауна. Велике різноманіття екоотопів, наявність на території парку старих лісових масивів, відкритих крутосхилів, карстових печер сприяє проживанню тут великої кількості видів тварин. Флора налічує близько 1500 видів безхребетних, 50 видів риб, 11 видів земноводних, 10 видів плазунів, 223 види птахів, 71 вид ссавців.

До Червоної книги України занесено 80 видів фауни. Серед них 17 видів комах, 3 види кісткових риб, 1 вид плазунів, 14 видів птахів, 11 видів ссавців. тут трапляються такі рідкісні тварини як поліксена, дикий кіт, соня лісова, мідянка, ящірка зелена, беркут, зміїд.

До Переліку рідкісних видів тварин Хмельницької області включено 27 видів безхребетних, 22 види риб, 3 види земноводних, 6 видів плазунів, 73 види птахів, 38 видів ссавців [1].

Буферна зона уздовж регіонального екокоридору Збручанський

Адміністративне положення. Теофіпольський, Волочиський, Городоцький, Чермеровецький та Кам'янець-Подільський райони.

Загальна характеристика. Включає територію вздовж долини Збруча та прилеглих долин його приток (Ушука, Бовенець, Грабарка та інших малих річок), заплавні та надтерасні широколистяні ліси, болотисті луки, болота, стави, пасовища, сінокоси, поля.

Екологічний коридор місцевого рівня Хоморський (5)

Хоморський екокоридор тягнеться з південного заходу на північний схід в північно-східній частині Хмельницької області. Включає долину річки Хомора – лівої притоки р. Случ. Річка бере початок біля с. Нова Криворудка у Красилівському районі. Її басейн займає площу 1, 446 тис. км² [6].

У межах Хмельницької області Хоморський екокоридор має довжину 108 км. Він проходить територією Ізяславського, Шепетівського та Полонського районів, перетинає районний центр м. Полонне та 25 сіл.

Від витoku до смт. Гриців долина Хомори широка та заболочена, а далі річка, вриваючись у кристалічні породи, стає вужчою. Місцями вона утворює пороги. Екокоридор верхньої течії річки знаходиться на горбистій височині, для якої характерне ерозійно-балочне розчленування, представлене ярами та балками різної глибини. Середні максимальні висоти (290 м) поступово зменшуються на схід. У Шепетівському районі територія екокоридору більш рівна, у Полонському – хвилясто-горбинна, іноді – з глибокими балками [6]. Хоморський екокоридор сполучає природне ядро місцевого рівня – «Великобerezнянське» на сході зі Случанським екокоридором, а на заході через Бережинецько-Поляхівську відновлювальну територію (3315) га – з Горинським екокоридором регіонального рівня.

Уздовж регіонального Хоморського екокоридору знаходиться 8 природно-заповідних територій та об'єктів загальною площею 833 га (таблиця). Серед них переважають ботанічні (2) та комплексні (2) пам'ятки природи.

Таблиця

Розподіл природно-заповідних об'єктів Хоморського екокоридору за ядрами

Категорія ПЗФ	Хоморські заплави	Великобerezнянське	Інші	Всього
Ботанічна пам'ятка природи	2			2
Гідрологічний заказник	1			1
Орнітологічний заказник		1		1
Ландшафтний заказник			1	1
Зоологічний заказник	1			1
Комплексна пам'ятка природи		2		2
Загалом	4	3	1	8

На території Хоморського екокоридору є чимало лісових масивів. Найбільші з них знаходяться біля м. Полонного, сіл Велика Березна, Новолабунь, Гриців, Коськів, Вербівці і Чижівка. У Шепетівському і Полонському районах сформувались грабово-дубові, дубові та

соснові ліси. Від верхньої до нижньої течії Хомори в заплаві переважають заплавні луки, на схилах долини – суходільні. На заболочених ділянках заплави переважають осокові та високотравні болота: очеретяні, рогозові, лепехові.

Фауна території відзначається значним видовим різноманіттям. Особливо чисельно представлений клас Комахи. Іхтіофауна Хомори багата на різноманітні види риби. Найбільш поширені – срібний і золотий карась, короп, плітка, окунь, білий амур, верховодка, бичок, пічкур, в'юн і щука. На території Хоморського екокоридору є всі види земноводних, які мешкають на Хмельниччині, 10 видів плазунів. Орнітофауна басейну Хомори нараховує близько 67 видів птахів лук, боліт і водойм та 84 види птахів лісу. На полях, які межують з руслом, заплавою і долиною річки, мешкає 22 види птахів полів і 9 видів птахів-синантропів. Клас Ссавців представлений 26 видами [6].

Природне ядро місцевого рівня «Великобerezнянське» (5.1)

Склад території. Ядро включає орнітологічний заказник «Великобerezнянський» (500 га), комплексні пам'ятки природи «Богданів гайок» (7,4 га) та «Гірчуків гайок» (4,1 га), луки, стариці, лісові масиви.

Адміністративне положення. Полонський район Хмельницької області.

Площа. 3,76 тис.га

Загальна характеристика. Територія займає правобережну та лівобережну частину долини р. Хомора в її середній течії. Включає заболочену заплаву та водосховище на руслі р. Хомора від західної околиці с. Титьків до дамби в с. Велика Березна, а також затоплене гирло р. Скрипівка – лівої притоки Хомори (починається західніше с. Серединці Шепетівського району).

Центральна частина природного ядра репрезентована гідроекосистемами, які сформувались на основі штучно створеної водойми. Посеред заказника «Великобerezнянський» розташовані водойми з відкритими плесами.

Рослинність. Береги зайняті осоково-очеретяними та осоково-лепешняковими ценозами. Переважають угруповання очерету звичайного, рогозів вузьколистого, широколистого, куги озерної, лепешняку великого та ін. з типовим гідрофільним різнотрав'ям. На мілководдях – водна рослинність, яку формують глечики жовті, латаття біле, ряска мала, спіродела багатокоренева, жабурник звичайний, кушир темно-зелений, рдест кучерявий, рдест пронизанолистий та ін. Периферійні ділянки заплави зайняті лучно-болотною рослинністю, де переважають угруповання із домінуванням злаків. У них зростають тонконіг лучний, конюшина лучна та повзуча, морква дика, цикорій дикий, підмаренник справжній, роговик злаковидний, зірочник злаковидний, живокіст лікарський, вовконіг європейський, м'ята болотна тощо. Лісова рослинність представлена ценозами соснових чорницевих і соснових злакових лісів та грабово-дубових лісів волосистоосокових і злакових.

Флора. Досліджена недостатньо. Виявлено 3 види рослин, що занесені до Червоної книги України (лілія лісова, пальчатокорінники м'ясочервоний і плямистий) та 16 видів, що занесені до Переліку рідкісних рослин Хмельниччини.

Фауна. Відмічено 81 вид тварин. Тут виявлено 4 види найпростіших, 1 – кишковопорожнинних, 1 – реброплавів, 1 – кільчастих червів, 2 – моллюсків, 25 – членистоногих, 3 – кісткових риби, 2 – земноводних, 1 – плазунів, 29 – птахів, 12 – ссавців [21].

Серед них багато рідкісних. 9 видів занесені до Європейського Червоного списку, 45 – Додатку 2 Бернської конвенції, 15 – Червоної книги України, 15 – Переліку рідкісних тварин Хмельницької області. Тут мешкають такі раритетні види, як широкопалий рак, лелека чорний, змієїд, жовтянка торф'яникова, кордулегастер кільчастий, мідянка, видра річкова, кутора мала, ванесса Л-біле, махаон [21].

Буферна зона уздовж Хоморського екокоридору місцевого рівня знаходиться на територіях Ізяславського, Шепетівського, Полонського районів.

Включає ділянки вздовж долини р. Хомори, а також частково долини річок-приток (Дружня, Хоморець, Скрипівка, Поганка, Вила). Це заплавні та надтерасні мішані та широколистяні ліси, болотисті луки, болота (евтрофні та подекуди мезотрофні), стави, пасовища, сіножаті, поля.

Відновлювальна територія Новокриворудківсько-Поляхівська (5.2)

Адміністративне положення. Територія біля сіл Нова Криворудка, Поляхівка, Бережинці Теофіпольського району. Площа. 3315 га

Загальна характеристика. Ця територія виділена з метою сполучення Хоморського екокоридору з Горинським та охорони місця водорозділу річок Хомори та Семенівки (притоки Горині). Тут знаходяться три села: Нова Криворудка, Поляхівка, Бережинці. Переважають агроценози: сільськогосподарські угіддя, сіножаті, пасовища, також є луки, евтрофні болота, лісокультури та лісосмуги.

Рекомендоване відтворення лучних біоценозів.

Місцевий екокоридор Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицький (6)

Включає долини річок Бужок, Південний Буг, Вовк та Смотрич. Річки Вовк та Смотрич починаються поруч в Хмельницькому районі на підвищеній території (369 м над рівнем моря), але течуть в різних напрямках. Смотрич прямує на захід, а потім біля с. Гелетинці повертає на південь. Це одна з найбільш мальовничих лівобережних приток Дністра (площа басейну – 1,718 тис. км²); бере початок з джерел біля с. Андрійківці Хмельницького району. Неподалік (5 км), біля станції Скібневе, починається р. Вовк – права притока Південного Бугу. Площа її басейну становить 905 км². Вона тече на схід і біля м. Летичів впадає в Південний Буг. Далі екокоридор включає долину річки Бужок – лівої притоки Південного Бугу і сполучається з долиною Случа.

Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицький екокоридор місцевого значення має довжину 172 км, з'єднує Південнобузький екокоридор національного значення та Дністровський екокоридор транснаціонального рівня. Він проходить через Хмельницький, Городоцький, Чемеровецький, Кам'янець-Подільський райони Хмельницької області, міста Хмельницький, Городок, Кам'янець-Подільський.

В Хмельницькому районі територія екокоридору глибоко ерозійно розчленована. Характерні балки зі спадистими схилами, широкими днищами і міжбалочними вододілами випуклої форми. У верхів'ях долини р. Вовк і р. Смотрич – широкі, неглибокі і заболочені. В Городку р. Смотрич глибше врізається в поверхню, схили її стають крутими та скелястими. У селі Купин Городоцького району річка утворює найбільший в області водоспад [5]. Біля с. Карачківці Чемеровецького району Смотрич перетинає Товтровий кряж. Утворює долину, глибина якої становить 120 м. Південніше долина річки стає дуже звивистою з численними крутими меандрами. Деякі з них замикаються і утворюють острови. На півдні екокоридору є території, де на незначних площах поширені поклади гіпсу. Тут утворилися великі печери, карстові провалля. Так на лівому березі річки Смотрич у Чемеровецькому районі між селами Залуччя і Нігин є дві Залучанські печери, закладені у вапняках верхнього тортону. На території екокоридору Смотрич формує мальовничі каньйони, яких не має жодна з приток Дністра. Біля Кам'янець-Подільського він утворює Смотрицький каньйон, який тягнеться 9-кілометровою смугою з півночі на південь вздовж русла річки. Біля с. Устя Смотрич впадає у Дністер [20].

Екокоридор з'єднує між собою 3 природних ядра: Верхньопобузьке, Городоцьке та Товтринське, сполучає Південнобузький національний екокоридор з Дністровським транснаціональним екокоридором. Уздовж Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицького екокоридору розташовано 26 природно-заповідних територій та об'єктів. З них 13 входять до

складу природних ядер екокоридору (табл. 6.7). Переважають ботанічні пам'ятки природи (12), ландшафтні заказники (7) та комплексні пам'ятки природи (5). Пониззя річки Смотрич між селами Цибулівка та Устя – це водно-болотне угіддя міжнародного значення. Воно поєднує каньйонну та дельтову ділянки р.Смотрич перед її впадінням у Дністер.

Головні притоки річок є сполучними територіями місцевого рівня. Вовк має 226 приток, Смотрич – 298 (найбільші – Тростянець, Сквила, Кулявка, Яромирка, Потік Батяг, Потік Сорока та інші) [6].

Таблиця

Розподіл природно-заповідних об'єктів Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицького екокоридору за ядрами

Категорія ПЗФ	Верхньо-побузьке ядро	Городоцьке ядро	Подільськотов-тринське ядро	Інші	Всього
Ботанічна пам'ятка природи		1		3	4
Ботанічний заказник		1			1
Заповідне урочище		1		1	2
Гідрологічний заказник				1	1
Ландшафтний заказник		2		1	3
Національний природний парк			1		1
Проектований національний природний парк	1				1
<i>Загалом</i>	1	5	1	6	13

Верхньопобузьке природне ядро національного рівня (6.1. (3.2) описане вище.

Городоцьке природне ядро місцевого рівня (6.2.)

Склад території. Ядро включає 2 ландшафтні заказники загальнодержавного значення «Кошарнинський» (120 га) та «Іванковецький» (1041,5 га), а також 3 заповідні території та об'єкти місцевого значення: ботанічний заказник «Городоцький» (150 га), заповідне урочище «Скеля» (22,5 га), ботанічну пам'ятку природи «Два дуба черешчатих» (0,01 га), ліси, луки.

Адміністративне положення. Городоцький район Хмельницької області.

Площа. 292,51 га

Загальна характеристика. Ядро включає долину річки Смотрич, схили зі збереженими лісовими, лучно-степовими та чагарниковими фітоценозами. На цій території спостерігаються чисельні виходи на поверхню вапняків. На спадистих берегах річки Біла Криниця є відслонення антропогенних лесових, міоценових і пліоценових відкладів зі збереженими широколистяно-лісовими фітоценозами.

Рослинність. На території Городоцького природного ядра представлені лісова, лучно-степова та чагарникова рослинність. Переважають грабово-дубові ліси волосистоосокові та яглицеві, у трав'яному покриві яких широко представлені види рослин, занесені до Червоної книги України – коручки чемерниковидна та пурпурова, гніздівка, зозулині сльози яйцевидні, лілія лісова, скополія карнійолійська, цибуля ведмежа, підсніжник білосніжний тощо. На схилах Смотрича зростають лучно-степові та чагарникові фітоценози.

Флора. Флора орієнтовно налічує 200 видів рослин, 8 з них занесені до Червоної книги України.

Фауна. Фауна орієнтовно налічує 95 видів тварин: 36 видів безхребетних, 3 види земноводних, 5 видів плазунів, 39 видів птахів, 12 видів ссавців. Тут виявлено багато рідкісних видів тварин. З них 4 види занесені до Європейського Червоного списку, 22 – до Червоної книги України, 21 – до Додатку II Бернської конвенції.

Подільськотовтринське природне ядро національного рівня (6.3. (4.2.) описане вище.

Буферна зона уздовж місцевого екокоридору Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицького

Адміністративне положення. Хмельницький, Городоцький, Чемеровецький, Кам'янець-Подільський райони.

Загальна характеристика. Включає території вздовж долин річок Бужок, Південний Буг, Вовк та Смотрич, а також частково долини їхніх річок-приток. Це заплавні, притерасні та надтерасні мішані та широколистяні ліси, лісосмуги, болотисті луки, болота (евтрофні та подекуди мезотрофні), стави, пасовища, сіножаті, поля.

Ушицький екокоридор місцевого рівня (7)

Знаходиться на південному сході Хмельницької області. Включає долини річок Ушиці та Данилівки – лівих приток Дністра. Спочатку екокоридор прямує з північного заходу на схід вздовж р. Ушиці, а потім повертає на південь, розширюється, йде долинами Ушиці та Данилівки. Ушицький екокоридор бере початок в Городоцькому районі біля с. Пільний Олексинець.

Тут річка Ушиця починається трьома струмками. Спочатку вона прямує з північного заходу на схід, а потім повертає на південь. Має довжину до 100 км, площу басейну – 1196 км². Приймає 221 притоку (найбільші – Ушка, Вовчок, Гремячка, Глибочок). Густота річкової сітки складає 0,74 м/км². Данилівка бере початок на північно-східній околиці с. Песець Новоушицького району, тече з півночі на південь, має довжину 17 км, площу басейну – 105 км², приймає 19 приток [6].

Верхній відрізок Ушицького екокоридору включає неглибоку, досить заболочену долину з пологими хвилястими схилами. Характерні площинна та лінійна ерозії, невеликі та неглибокі яри і балки. Далі на південь глибина врізу долин річок зростає і в нижній течії Ушиці вона доходить до 150 м [5]. В середній та нижній частинах екокоридору значно поширені промоїни, яри. Зрідка зустрічаються балки. Придолинні схили густо порізані ерозійними формами. З просуванням на південь схили долини крутішають, стають скелястими. Швидкість течії річок зростає. У середній та нижній частинах екокоридору заплави вузькі, часто кам'янисті.

Ушицький екокоридор тягнеться територіями 5 районів: Городоцького (лише початок), Ярмолинецького, Новоушицького, Дунаєвецького та Кам'янець-Подільського, включає території 2 районних центрів – сіл міського типу Ярмолинці, Віньківці та Нова Ушиця.

Ландшафти екокоридору лісостепові. В результаті дії антропогенних чинників у долинах річок зменшилась кількість лісів, територія розорена, зайнята сіножатями. Найбільше лісів залишилось у середній частині басейну р. Ушиця. Найбільші лісові масиви зустрічаються біля сіл Станіславівка, Проскурівка, Маліївці, Гута-Морозовська, Мала і Велика Кужелівка, Велика Кужелева, Сокілець. Це переважно дубові та грабово-дубові ліси. У нижній частині екокоридору зростають ліси з дубом скельним. Оскільки заплави вузькі, тут не мають значного поширення заплавні та суходільні луки.

Ушицький екокоридор має 3 природних ядра: Ярмолинецьке, Данилівське та Подільськотовтринське. Він з'єднує їх з транснаціональним Дністровським екокоридором та місцевим Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицьким екокоридором (з Городоцьким ядром – через Жищенківцевку відновлювальну територію).

Ушицький екокоридор об'єднує 16 природно-заповідних території та об'єктів (таблиця): національний природний парк «Подільські Товтри» та 15 територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення, серед яких переважають ботанічні пам'ятки природи (4) та парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва (3).

Таблиця

Розподіл природно-заповідних об'єктів Ушицького екокоридору за ядрами

Категорія ПЗФ	Ярмолинецьке ядро	Данилівське ядро	Подільсько-товтринське ядро	Поза ядрами	Всього по екокоридору
Гідрологічний заказник				1	1
Ландшафтний заказник		1		1	2
Лісовий заказник	3				3
Ботанічна пам'ятка природи				4	4
Геологічна пам'ятка природи				2	2
Парк-пам'ятка природи садово-паркового мистецтва	1			2	3
Національний природний парк			1		1
<i>Загалом</i>	4	1	1	10	16

Ярмолинецьке природне ядро місцевого рівня (7.1.)

Склад території. Ядро включає три лісових заказники: «Чорний ліс» (289 га), «Свеліна» (320 га), «Соколівщина» (218) та парк-пам'ятку садово-паркового мистецтва «Березина» (407 га).

Адміністративне положення. Околиці смт. Ярмолинці.

Площа. 2055 га

Загальна характеристика. Територія ядра входить до складу Городоцького геоморфологічного району. Тут знаходяться вірхів'я річок Ушиця та Калюс. Переважають балочні хвилясті схили, поширені площинна та лінійна ерозії. Також наявні плоскі межиріччя.

Рослинність. Згідно з геоботанічним районуванням територію відносять до Теофіпольсько-Ярмолинського округу лучних степів та дубових лісів. Природне ядро включає лісові масиви, що знаходяться на західній, північній, східній і південно-східній околицях смт. Ярмолинці. Лісові землі складають 70 % території ядра. Переважають дубово-грабові ліси. Домінуючими породами є дуб звичайний, граб звичайний, ялина звичайна, ясен звичайний, береза повисла. Тут поширені дубові ліси зірочникові та крапчастоглухокропивові, дубово-ясеневі ліси зірочникові та зеленчукові, грабово-дубові ліси зеленчукові та яглицеві, грабові ліси копитнякові, ясеневі-грабові ліси крапчастоглухокропивові та ін. Навесні в них формуються синузії ефемероїдів. Зокрема значні за площею синузії підсніжника білосніжного виявлені в лісовому заказнику «Соколівщина». Трапляються насадження бука, модрина.

Флора. Орієнтовно на території ядра зростає 85 видів рослин. З них 3 види занесені до Червоної книги України (зозулині сльози яйцевидні, лілія лісова, гніздівка звичайна), 1 вид – до Списку рідкісних рослин Хмельниччини.

Фауна. Орієнтовно нараховує 85 видів, з них 32 види безхребетних та 63 види хребетних (2 види земноводних, 1 вид плазунів, 39 видів птахів та 11 видів ссавців. З них до Червоної книги України занесено 9 видів, 3 – до Європейського Червоного списку, 50 видів – до додатку 2 Бернської конвенції [21].

Данилівське природне ядро місцевого рівня (7.2)

Склад території. Ядро включає Данилівський ландшафтний заказник (1832 га).

Адміністративне положення. Долина річки Данилівка біля с. Песець Новоушицького р-ну. Територія підпорядкована Державному підприємству «Новоушицьке лісове господарство»

Площа. 2334 га.

Загальна характеристика. Територія розташована у верхів'ї і долині р. Данилівка з прилеглими схилами. Біля с. Песець, у верхів'ї, річка на лівому березі утворює яр, завширшки 25 м. Південніше Данилівки в неї впадає перша притока, яка дуже меандрує.

Рослинність. Рослинний покрив представлений 5 типами рослинності: лісовим, степовим, скельно-осипним, прибережно-водним та водним. Переважають похідні рослинні угруповання, хоча збереглися ділянки корінних лісових, степових та наскельних угруповань. Серед них зустрічаються рідкісні, занесені до Зеленої книги України [14] угруповання ковили волосистої, тонконогу різнобарвного, осоки низької, сеслерії Хейфлера.

Флора. Орієнтовно тут зростає понад 340 видів флори, з них – більше 300 видів покритонасінних рослин, 6 – мохоподібних, 8 – лишайників, 25 видів грибів. 18 видів рослин занесено до Червоної книги України. Серед них – 7 видів орхідей, 3 види ковил (ковила волосиста, к. Граффа, к. пірчаста), реліктовий вид – клокичка периста, ендемік – тонконіг різнобарвний. 1 вид (сон великий) занесений до Додатку 1 Бернської конвенції, 21 вид – до Переліку рідкісних видів рослин Хмельницької області [21].

Фауна. Налічує орієнтовно 87 видів. З них 10 видів занесені до Європейського Червоного списку, 29 – до Червоної книги України, 74 – до Додатку 2 Бернської конвенції, 37 – до Переліку рідкісних видів тварин Хмельницької області [21].

Подільськотовтринське ядро (7.3. (4.2, 6.3) описане вище

Буферна зона уздовж Ушицького місцевого екокоридор

Адміністративне положення. Городоцький, Ярмолинецький, Новоушицький, Дунаєвецький та Кам'янець-Подільський райони.

Загальна характеристика. Включає території вздовж долин річок Ушиця, Данилівка та прилеглі долини приток цих річок з лісами, лісосмугами й агроценозами (полями, садами, сіножатями, пасовищами). За останнє десятиліття значно підвищився рекреаційний тиск на цю територію.

Відновлювальна територія Жищинецька (7.5.)

Адміністративне положення. Городоцький р-н, територія на північ від с. Жищинці.

Площа. 2372 га.

Загальна характеристика. Ділянка переважно зайнята сільськогосподарськими угіддями, болотистими луками. Тут знаходиться верхів'я річки Тростянець. Відновлювальна територія виділена з метою збереження витoku річки Тростянець та з'єднання Ушицького екокоридору з місцевим Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицьким екокоридором, а саме – з його Городоцьким ядром.

Рекомендоване заліснення зональними широколистяними породами (вирощування дубових, дубово-грабових лісів).

Калюсько-Ровецький екокоридор регіонального рівня (8)

Знаходиться на південному сході Хмельницької області. Включає долини річок Калюс та Ровець. Калюс бере початок з невеликого ставка поблизу с. Слобідка-Охрімовецька Віньковецького району, тече з півночі на південь, має довжину 48 км, площу басейну – 337 км². Приймає 43 притоки, найбільші – Калюсик (14 км) і Батіг (13 км) [6].

Річка Ровець бере початок біля с. Мазники Деражнянського району Хмельницької області, а далі тече в південно-східному напрямку на Вінничину. Її довжина – 25 км, площа басейну в межах Хмельниччини – 258 км². Приймає 46 приток [6]. Верхів`я Калюсу і Рівця з`єднуються в єдиний коридор лісовим масивом між селами Слобідка Охрімовецька та Мазники.

Верхня частина екокоридору відзначається широкими, місцями заболоченими долинами з великою кількістю ставів. З просуванням на південь зростають висоти вертикальних стінок долини Калюса (до 80 м), схили крутішають, стають скелястими. Швидкість течії річки зростає. Заплави вузькі, часто кам`янисті [5].

Ландшафти екокоридору лісостепові. В результаті дії антропогенних чинників у долинах річок зменшилась кількість лісів, територія розорена, зайнята сіножатями. Найбільше лісів залишилось у верхній частині басейну Ровця та середній і нижній частинах басейну Калюсу. Найбільші лісові масиви зустрічаються біля сіл Мазники, Охрімівці, Божиківці, Браїловка, Струга, Іванківці, Барсуки. Це переважно дубові та грабово-дубові ліси. У нижній частині екокоридору зростають ліси з дубом скельним. Оскільки заплави вузькі, тут не мають значного поширення заплавної та суходільної луки.

Калюсько-Ровецький екокоридор тягнеться територіями 3 районів: Деражнянського, Віньковецького та Новоушицького. Він проходить через два районних центри – села міського типу Вінківці та Нова Ушиця.

Калюсько-Ровецький екокоридор об`єднує 23 природно-заповідних території та об`єкти місцевого значення (таблиця). Серед них найбільше ботанічних пам`яток природи (12) та лісових заказників – 3.

Екокоридор має 2 природних ядра регіонального рівня: Калюське та Дністровське. Він з`єднує їх з транснаціональним Дністровським екокоридором та місцевим Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицьким екокоридором через Жищинецьку відновлювальну територію і далі повертає на Вінничину.

Таблиця

Розподіл природно-заповідних об`єктів Калюського екокоридору за ядрами

Категорія ПЗФ	Калюське ядро	Дністровське ядро	Поза ядрами	Всього
Гідрологічний заказник			2	2
Ландшафтний заказник	1	1		2
Лісовий заказник	1		2	3
Ботанічна пам`ятка природи	7		5	12
Геологічна пам`ятка природи	2		1	3
Комплексна пам`ятка природи			1	1
<i>Загалом</i>	11	1	11	23

Калюське природне ядро регіонального рівня (8.1)

Склад території. Ядро включає Калюський ландшафтний заказник (1832 га), лісовий заказник «Урочище «Піддубне» (6 га), 7 ботанічних (0,4 га) та 2 геологічні (10 га) пам'ятки природи.

Адміністративне положення. Новоушицька селищна рада, Браїлівська, Івашковецька, Струзька, Ставчанська, Куражинська, Вільховецька сільські ради Новоушицького району.

Площа. 3579,0 га.

Загальна характеристика. Територія представлена глибоко розчленованою (каньйоноподібною) долиною річки Калюс із численними відслоненнями відкладів венду, верхньої крейди, міоцену, пліоцену та плейстоцену. Ґрунти – чорноземи опідзолені та темно-сірі опідзолені; темно-сірі реградовані; чорноземи і дерново-карбонатні ґрунти на елювії карбонатних ґрунтів (мергелів, крейди, вапняків); дерново-карбонатні на делювіальних відкладах.

Рослинність. Рослинний покрив представлений 5 типами рослинності: лісовим, степовим, скельно-осипним, прибережно-водним та водним. Переважають похідні рослинні угруповання, хоча збереглися ділянки корінних лісових, степових та наскельних угруповань. Серед них зустрічаються рідкісні, занесені до Зеленої книги України [14] угруповання ковили волосистої, тонконогу різнобарвного, осоки низької, сеслерії Хейфлерова.

Флора. Орієнтовно тут зростає понад 340 видів флори, з них – більше 300 видів покритонасінних рослин, 6 – мохоподібних, 8 – лишайників, 25 видів грибів [21].

18 видів рослин занесено до Червоної книги України [32]. Серед них – 7 видів орхідей, 3 види ковили (ковила волосиста, к. Граффа, к. пірчаста), реліктовий вид – клокичка периста та ендемік – тонконіг різнобарвний. 1 вид (сон великий) уключений до додатку 1 Бернської конвенції, 21 вид – до обласного Червоного списку [21].

Фауна. Налічує орієнтовно 87 видів. З них – 10 видів уключені до Європейського Червоного списку, 29 – до Червоної книги України, 74 – до Додатку 2 Бернської конвенції, 37 – до Переліку рідкісних видів тварин Хмельницької області [21].

Дністровське ядро регіонального рівня (8.2)

Склад території. Ядро включає ландшафтний заказник «Дністровський».

Адміністративне положення. Знаходиться на території Зелено-Куриловецької, Пилипо-Хребтіївської, Куражинської та Вільховецької сільських рад Новоушицького р-ну.

Площа. 2637 га

Загальна характеристика. Ядро включає чотири ділянки схилових місцевостей лівого берега р. Дністер із чагарниковою та наскельно-степовою рослинністю: ділянку крутосхилового берега від с. Пижівка до вирівнювання схилу на західній околиці рекреаційного об'єкту, ділянку між гирлами річок Данилівка та Щурка, ділянку між гирлом р. Щурка та виположенням берега перед устям р. Калюс, схилу ділянку між гирлами річок Калюс та Матирка.

Рослинність. Представлені різні типи рослинності: лісова, наскельна, степова та лучно-степова. Лісова рослинність представлена дубовими лісами ліщиновими, грабово-дубовими лісами волосистоосоковими та яглицевими. Трапляються рідкісні звичайнодубові ліси свидиново-гірськоосокові та свидиново-парвськоосокові, звичайнодубові ліси плющеві та маренковоплющеві, а також скельнодубові ліси кизиліві. На вертикальних скелястих схилах долин зустрічаються фрагменти рідкісних степових формацій – ковили волосистої, тонконогу різнобарвного, осоки низької, сеслерії Хейфлерової. Всі ці рідкісні угруповання занесені до Зеленої книги України [21].

Флора. Орієнтовно налічує понад 310 видів. В лісах та на незаліснених територіях зростає значна кількість видів рідкісної та зникаючої лісової, наскельної, степової та лучно-степової рослинності. З них до Європейського Червоного списку занесено 1 вид, до Червоної

книги України [32] – 19 видів, до Переліку рідкісних рослин Хмельниччини – 14 видів. Тут зростає сон великий – вид, занесений до Додатку 1 Бернської конвенції. Трапляється зіновать біла – центральноевропейський вид на південній та східній межі свого поширення, реліктовий ендемічний вид – зіновать Блоцького, релікт – клокичка периста. На вапнякових осипах та кам'янистих схилах зростає астрагал монпелійський, який знаходиться на північно-східній межі ареалу. Також тут виявлені три види ковили (волосиста, пірчаста, Граффа), сон чорніючий, лілія лісова, 7 видів орхідей. На степових ділянках трапляються сеслерія Хейфлерова, ендемічний злак – тонконіг різнобарвний [21].

Фауна. Територія відзначається фауністичним різноманіттям та значною кількістю рідкісних видів тварин. Орієнтовно тут проживає 87 видів. 17 видів тварин занесені до Європейського Червоного списку, 29 видів – до Червоної книги України, 73 види – до Додатку 2 Бернської конвенції, 27 видів – до Переліку рідкісних видів тварин Хмельницької області [21].

Тут зустрічається багато рідкісних комах. Серед них занесені до Червоної книги України джміль яскравий, ведмедиці хазяйка та гера, красотіл пахучий, махаон, сатурнія середня, подалірій, бражник дубовий, жук-олень, сінниця геро. З Європейського Червоного списку на території відмічені мурашиний лев, вусач великий дубовий західний, синявець аргірогномон, чернівець непарний, мурашка руда лісова. Трапляється ктир шершнеподібний, включений до Переліку рідкісних тварин Хмельниччини [21].

Виявлено 6 видів плазунів. Серед них гадюка степова східна – вид, занесений до Червоної книги України, вуж водяний, черепаха болотяна – види, що підлягають охороні згідно з Додатком 2 Бернської конвенції. Всього на цій території зареєстровано 54 види птахів, що підлягають охороні. Серед них хижі – шуліка чорний, лунь болотяний, яструби великий і малий, канюк звичайний, мишоїд-зимняк, боривітер звичайний. Із ссавців відмічені підковоніс малий, нічниця водяна, вухань бурий, вечірниця дозріна, нетопир лісовий, лили двоколірний, кріт звичайний, заєць сірий, білка звичайна, лисиця звичайна [21].

Буферна зона вздовж Калюсько-Ровецького екокоридору регіонального рівня

Адміністративне положення. Деражнянський, Віньковецький та Новоушицький райони.

Загальна характеристика. Включає надтерасні території та ділянки вздовж долин річок Калюсу та Ровець. Репрезентує лучні та степові екосистеми Поділля та Кам'янецького Придністров'я. Проте внаслідок значного антропогенного впливу в останні десятиліття рослинний покрив дуже трансформований, особливо біля річки Калюс. На території буферної зони багато сільгоспугідь, значний відсоток орних земель. На високий ступінь трансформації вказує значна кількість адвентивних видів рослин, поширення біоінвазій.

Таким чином, на Хмельниччині Галицько-Слобжанський екокоридор утворює екологічну мережу природних територій, які зв'язують його з Поліським, Південнобузьким та Дністровським національними екокоридорами.

Південнобузький національний екокоридор (II)

Південнобузький меридіальний екокоридор включає долини Західного Бугу та Південного Бугу. Його протяжність становить 1200 км. Це транскордонний екокоридор між Білорусією, Польщею, Україною.

По території Хмельницької області Південнобузький національний екокоридор проходить долиною річки Південний Буг, яка бере початок на Подільській височині, прямує в південно-східному напрямі між Подільською та Придніпровською височинами. Довжина екокоридору Південного Бугу становить 806 км, в межах Хмельницької області – 140 км.

Виток Південного Бугу знаходиться на Авратинській височині на Хмельниччині, далі річка тече на південний схід, перетинає Вінницьку, Кіровоградську області (в тому числі іде

на межі з Одеською та Миколаївською областями) і на території Миколаївської та Херсонської областей впадає у Бузький лиман Чорного моря. Більша частина екокоридору тягнеться лісостеповою зоною і лише близько його четверті знаходиться в степовій зоні.

Південнобузький екокоридор проходить у центральній частині Хмельницької області з північного заходу на південний схід, а в Летичівському районі змінює напрямок на північний схід і прямує територіями Волочиського, Хмельницького, Летичівського та Старосинявського районів. На території екокоридору знаходиться м. Хмельницький – великий адміністративний та торговельний центр України.

Південний Буг бере початок біля с. Холодець Волочиського району. Назва цього села походить від холодних джерел, з яких він витікає. Давньогрецький історик і мандрівник Геродот у четвертій книзі «Історії» писав: «Ріка Гіпаніс (Південний Буг) бере початок у Скіфії (так звалися українські землі). Вона витікає з великого озера». Більше ніж через 2 тисячі років подільський історик та етнограф М. Симашкевич зазначає: «Озеро, про яке говорив Геродот, існує і зараз, носить назву «Матір Гіпаніса». Воно невелике, знаходиться поблизу с. Чернява Волочиського району [6]. Неподалік озера було поселення сивої давнини – Купіль. Сюди пролягав шлях Південним Бугом з Північного Причорномор'я, далі він продовжувався по річках Збруч, Случ і Горинь. У верхів'ях Південного Бугу система ставків утворила природну купіль, і село, що розкинулось над цими ставками, дістало назву Купіль.

В. Костюшин, А. Куземко, В. Онищенко та інші в складі Південнобузького екокоридору виділяють 50 природних ядер, з них – 7 в Хмельницькій області [20]. Оскільки проектується створення національного природного парку «Верхнє Побужжя» і ключові території повинні мати площу не менше 500 га, ми виділяємо на Хмельниччині 4 природних ядра: Авратинське, Черноострівсько-Грузевицьке, Давидковецьке та Верхньопобузьке.

На території Авратинської височини (321 м над рівнем моря), яка відзначається найбільшою на Верхньобузькій височині рівнинністю поверхні (коливання висот не перевищує 20-30 м), характерними формами рельєфу є вододільні маловиразні овальні зниження, які навесні зайняті численними озерцями-«блюдцями». Влітку пересохлі озерця перетворюються на мочарі та болота. Саме тут Південнобузький екокоридор з'єднується зі Случанським та Збручанським екокоридорами, а через Верхньопобузьке ядро – з місцевими Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицьким та Ушицьким екокоридорами.

І хоч на Авратинській височині мало природно-заповідних територій та об'єктів, вважаємо за необхідне виділити її частину як одне з ядер екокоридору. Слід провести ряд заходів з ренатуралізації цієї місцевості. В 60-х роках минулого століття тут здійснювали програму меліорації земель, осушили частину заплави і створили комплекс меліоративних форм рельєфу. Негативного впливу завдали і торфорозробки. Внаслідок цього заболочена територія виток річки осушилась і він сховався в осадових породах. Зараз виток р. Південний Буг починається меліоративним каналом (осушувальним ровом). Заплава біля нього зайнята сільськогосподарськими угіддями. Вздовж русла утворюють зарості ценози очерету, рогозу вузьколистого, гірчака перцевого, череди трироздільної, верби попелястої. Лише через 0,5 км долина річки розширюється. Заплава стає ширшою. На ній знаходиться багато джерел, які живлять річку. Тут сформувалися лучно-болотні ценози. Водна рослинність представлена угрупованнями глечиків жовтих, латаття білого.

Далі територія заплави зайнята луками, які використовуються для випасання худоби, свійської водоплавної птиці. Тут гніздяться дикі качки, лебідь білий, лелека білий, бугай, чапля сіра, шуліка чорний, лунь очеретний, курочка мала, коловидник болотяний, голуб сизий, зозуля звичайна, пугач, сич, дятел звичайний, ластівка берегова, соловейко західний, синиця звичайна, очеретянка ставкова, гаїчка болотяна, вівсянка очеретяна, сорока. Весною та восени зупиняються перелітні птахи.

Далі екокоридор прямує територією Вовчко-Бужоцького геоморфологічного району з найвищими на Верхньобузькій височині абсолютними висотами – від 350 м до 384 м та значним ерозійним розчленуванням. Тут трапляються горби, балки зі спадистими, місцями крутими схилами і широкими днищами. Міжбалочні вододіли переважно випуклі [5].

У верхній течії річка тече заболоченою долиною, завширшки до 1,5 км, схили її пологі, подекуди заліснені. Корінний берег має висоту від 3 м до 15 м, поблизу селища Меджибіж сягає 30 м. На території Летичівського геоморфологічного району екокоридор проходить по рівнинній території.

Південнобузький екокоридор об'єднує на Хмельниччині 20 природно-заповідних територій та об'єктів (таблиця). Серед них найбільше гідрологічних заказників (5), ботанічних пам'яток природи (5) та лісових заказників (3). Найбільша за площею природоохоронна територія – проєктований національний природний парк «Верхнє Побужжя».

Таблиця

Розподіл природно-заповідних об'єктів Бузького екокоридору за ядрами

Категорія ПЗФ	Авратинське ядро	Чорноострівсько-Грузевицьке ядро	Давидково-вещьке ядро	Південно-побузьке ядро	Поза ядрами	Всього
Гідрологічний заказник	2	1			2	5
Лісовий заказник		1	1		1	3
Ботанічна пам'ятка природи					5	5
Геологічна пам'ятка природи	2					2
Парк-пам'ятка природи садово-паркового мистецтва					4	4
Проєктований національний природний парк.				1		1
<i>Загалом</i>	4	2	1	1		20

Авратинське природне ядро регіонального значення (П.1) описане вище.

Чорноострівсько-Грузевицьке природне ядро місцевого рівня (П.2)

Склад території. Ядро включає два заказники місцевого значення: гідрологічний «Грузевицький» та лісовий «Осташки» і ділянку без заповідного статусу – заплаву Південного Бугу біля с. Захарівці та смт. Чорний Острів.

Адміністративне положення. Знаходиться на території Захаровецької, Чорноострівської, Грузевицької, та Осташковецької сільських рад Хмельницького району.

Площа. 800га

Загальна характеристика. Територія ядра включає заплавні луки і болота Південного Бугу та його притоки Мшанець, яка біля смт. Чорний Острів впадає в Південний буг. Зустрічаються колишні торф'яні кар'єри. Тут знаходиться каскад риборозплідних ставків та обвідний канал. Також до складу природного ядра входить притерасний ліс біля сіл Грузевиця та Осташки.

Рослинність. На мілководних ділянках річок формується повітряно-водна рослинність з домінуванням очерету звичайного, рогузу вузьколистого, лепешняку великого. Біля берегів річок та риборозплідних ставків з мулистим дном формуються угруповання омегу водяного, череди трироздільної. Із групи формацій вільноплаваючої рослинності найбільше поширені

ценози жабурника звичайного, ряски малої, трапляються угруповання водяного різака алоєвидного. Занурена водна рослинність представлена угрупованнями рдесника блискучого, рдесника кучерявого, елодеї канадської, куширу темно-зеленого, спіродели багатокореневої.

На території природного ядра виявлені рідкісні водні ценози сальвінії плаваючої, плауна щитолістого, вольфії безкореневої, латаття білого, глечиків жовтих.

Заплави річок представлені заплавами луками і торф'янистими болотами, екосистеми яких мають велике значення для живлення річок. Часто трапляються невеликі високотравні староруслові болота. Переважають звичайноочеретяні, широколисто- та вузьколисторогозові, великолепешнякові угруповання. На вологих ділянках поблизу населених пунктів значні площі займають угруповання айру болотного. Чагарникові болота не займають значних площ, вони представлені ценозами формації верби попелястої та шелюги.

Луки в основному деградовані внаслідок надмірного випасу. На трансформованих заплавах луках суттєву частину травостою складають конюшина повзуча, жовтець повзучий, перстач гусячий, осот польовий, щавель кінський. Тут зростають ценози мітлиці повзучої. Фрагментарно трапляються крупноосокові угруповання.

Рослинність лісового заказника представлена фітоценозами грабово-дубових лісів яглицевих, зірочникових, зеленчукових, дубових лісів зеленчукових, дубово-соснових лісів злакових.

Флора. Рослинний покрив складається з типових неморальних видів. Деревостан лісів утворюють дуб звичайний, липа дрібнолиста, граб звичайний, берест, дуб червоний, сосна звичайна, ялина європейська, клен гостролистий, береза повисла. У травостої зустрічається ряд видів, занесених до Червоної книги України [32]: цибуля ведмежа, гніздівка звичайна, лілія лісова, підсніжник білосніжний, коручка широколиста.

На території Черноострівсько-Грузевицького ядра виявлено чимало регіонально рідкісних видів. Серед них – плавушник болотний, осока пухнатоплода, жовтець язиколистий, вольфія безкоренева та інші.

Фауна. Представлена типовими видами водно-болотного та лісового комплексів. 15 видів тварин занесені до Європейського Червоного списку, 19 видів – до Червоної книги України, 52 – до Додатку 2 Бернської конвенції.

Давидковецьке природне ядро місцевого значення (П.3)

Склад території. Лісовий заказник місцевого значення «Давидковецький».

Адміністративне положення. Знаходиться на території Давидковецької сільської ради Хмельницького району, включає кв. 23-34 ДП «Хмельницьке лісомисливське господарство» Хмельницького лісництва.

Площа. 506 га

Загальна характеристика. Це вододільний лісовий масив, що знаходиться на південно-західній околиці с. Давидківці, на північ від автошляху Хмельницький – Вінниця.

Рослинність. Переважають високопродуктивні насадження дуба звичайного. Рослинний покрив представлений угрупованнями дубових лісів зірочникових, грабово-дубових лісів зеленчукових, дубово-грабових лісів яглицевих, ясенево-грабових лісів яглицевих; грабових лісів безпокривних. Луки в основному деградовані внаслідок надмірного випасу. Трапляються ділянки букових насаджень.

Флора. Рослинний покрив складається з типових неморальних видів. Деревостан лісів утворюють дуб звичайний, липа серцелиста, граб звичайний, берест, дуб червоний, сосна звичайна, ялина європейська, клен гостролистий, береза повисла. У травостої зустрічається ряд видів, занесених до Червоної книги України: зозуліні сльози яйцевидні, цибуля ведмежа, гніздівка звичайна, лілія лісова, підсніжник білосніжний, коручка широколиста.

Фауна. Представлена типовими видами лісового та водно-болотного комплексів. 21 вид тварин занесений до Червоної книги України, 9 – до Європейського Червоного списку, 43 – до Додатку 2 Бернської конвенції.

Верхньопобузьке природне ядро національного значення (П.4, 6.1.) описане вище.

Дністровський транснаціональний екокоридор (III)

Дністровський транснаціональний екокоридор проходить долиною р. Дністер, яка починається в Бескидських Карпатах на Львівщині на висоті 760 м над рівнем моря. Тече з північного заходу на південний схід в межах України і Молдови. Впадає в Чорне море. При впадінні утворює Дністровський лиман. Довжина Дністра складає 1362 кілометри, з них в межах Молдови – 600 км, України – 702 км. Саме тому у давнину його називали Великим. Площа басейну становить 72100 км². Після введення в дію Дністровського водосховища в окремих місцях річка стала досить широкою: водне плесо біля сіл Куражин і Хребтійв має ширину 3 км.

Дністер – дуже звивиста річка, утворює мальовничі меандри. Його береги місцями дуже круті (стілки) або представлені розлогими терасами. Заплава вузька (від 150 до 200 м). Вона дещо розширюється в місті впадіння в Дністер його лівих приток.

Дністровський екокоридор на Хмельниччині розташований на територіях Кам'янець-Подільського та Новоушицького районів. Його довжина в межах Хмельницької області становить 160 км. Ландшафт прибережної зони дещо нетиповий для Поділля, а більше подібний до гірського краю. У басейні Дністра поширена лінійна ерозія – тут багато ярів, балок, промоїн. У межах Подільської височини по південній межі Хмельницької області з Чернівецькою, між Тернопільською, Івано-Франківською областями річка протікає у мальовничому каньйоні з унікальними ландшафтами. У глибокій вузькій долині збереглися численні геологічні пам'ятки силуру, девону, юри, крейди, неогену й антропогену зі всесвітньо відомими розрізами і відслоненнями. На крутих схилах Дністра часто зустрічаються водоспади, травертинові скелі, карстові печери, мальовничі заплавні озера, руслові острови.

Дністер приймає води 12 лівих приток: Збруча, Жванчика, Смотрича, Мукши, Тернави, Студениці, Руски, Жвана, Ушиці, Данилівки, Калюса, Матерки. Меридіальні долини цих приток глибоко врізані, береги мають стрімкі схили. Річки дуже звивисті, їхні меандри сягають до 3 км [6]. Заплави вузькі, часто кам'яністі. Тераси трапляються фрагментарно. Характерними є глибокі каньйоноподібні долини.

Специфічний рельєф, орієнтація щодо сторін світу та геологічна будова місцевості визначають кліматичні умови території. Вихід на поверхню крутих південних схилів тепломістких вапнякових субстратів обумовлює виникнення мікрокліматичних умов, які за своїми характеристиками наближаються до степових, або, навіть, до середземноморських [7]. Долина Дністра дуже тепла. В ґрунтовому покритті межиріччя переважають різноманітні підтипи сірих опідзолених ґрунтів. Рідше зустрічаються опідзолені чорноземи. Характерною рисою регіону є наявність дерново-карбонатних ґрунтів з вапняковими і гіпсовими прошаруваннями.

Дещо тепліший, ніж в інших частинах Хмельниччини, клімат, родючі ґрунти дозволяють вирощувати в долинах Дністра і його лівих приток баштанні культури, абрикоси, персики, виноград, тютюн та інші теплолюбиві рослини. Тут на два тижні швидше дозрівають овочі і фрукти.

Ландшафтна різноманітність території ядра, кліматичні умови обумовлюють багатство та різноманіття її рослинного покриву.

Багатство рослинного світу території М.І. Войт описує так: «На відслоненнях вапняків у долинах Дністра збереглася степова рослинність ксерофітного типу. На його крутосхилах вона представлена трав'яними угрупованнями та заростями чагарників (терену, глоду,

жостеру, кизилу, дуба скельного, клокички перистої, береки лікарської та інших). У тісному поєднанні барвистим килимом стеляться трави, утворюючи травостій з найрізноманітніших видів. З ранньої весни пагорби вражають незвичайним квітучанням: окремі схили вкриті жовтим горицвітом; захоплююче видовище відкриває масове цвітіння підсніжника, проліски дволистої, рястів, печіночниці. Загально визнаною місцевою королевою весняної флори є сон-трава, що фіолетовим світлом вирає між кам'яними скелями хребтіївських, глібівських і пизівських пагорбів. Пізніше зацвітуть яскравим цвітом рокитнячки, лісова лілія, ведмежа цибуля, неопалима купина. Рубіновими жаринками запалають гвоздички, над зеленим ворсом трав здіймуться фіолетові квітки шавлії, духмяні бузкові килимки простелять чебреці. У видолинках добре почуває себе росичка подільська, уздовж доріг – бузина-трав'янка. Пахучі полуниці дають тут щедрі плоди, а лісові гриби заманюють до себе чимало охочих. До хребтіївської «Застави» приваблює багатьох білогриве шумовиння ковили, типової жителя степу. І ще багато-багато інших видів рослин, що належать до лучної, степової і навіть гірської флори, пишаються у густому травостій Придністровських пагорбів. Відселення цілих сіл та проведення заліснення створило досить сприятливі умови для їхнього зростання в останні десятиріччя» [30].

Створення і функціонування Дністровського водосховища значно видозмінило ландшафт території. Для збереження екологічної рівноваги біогеоценозів було здійснено заліснення терас листяними породами дерев та кущів. На тисячах гектарів крутосхилів розкинулися штучно створені лісові насадження. У їхньому складі під захистом сосни звичайної і кримської переважають місцеві породи: клен, ясен, граб, черешня, дуб, груша, яблуня.

Дністровський екокоридор об'єднує 2 природно-заповідні території: національний природний парк «Подільські Товтри» та ландшафтний заказник Дністровський, які є природними ядрами даного екокоридору. На території Подільськотовтринського природного ядра знаходяться водно-болотні угіддя міжнародного значення: «Пониззя р. Смотрич» (1480,0 га) і «Бакотська затока» (1590,0 га). Екокоридор сполучає два природних ядра: Подільськотовтринське національного рівня та Дністровське регіонального рівня (описані вище) з ядрами у Вінницькій, Одеській, Тернопільській, Чернівецькій та Львівській областях. Проходячи по південній межі західного Поділля екокоридор з'єднує Збручанський, Калюсько-Ровецький регіональні екокоридори, Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицький та Ушицький екокоридори місцевого значення. Також він має міжнародне значення, оскільки проходить територіями України та Молдови.

2.4. НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК «ПОДІЛЬСЬКІ ТОВТРИ» ЯК КЛЮЧОВА ТЕРИТОРІЯ ДИФУЗНОГО ТИПУ

Згідно із Законом України «Про екологічну мережу України» [12, 13] як основні ключові території екологічної мережі визначено об'єкти природно-заповідного фонду. Першочергово – заповідні зони біосферних заповідників, природні заповідники, національні природні та регіональні ландшафтні парки.

Здебільшого площа національних природних парків не перевищує одного – кількох десятків тис. га. Тому, навіть за умови території парку як суцільного контуру, його можна розглядати як доволі цілісне природне ядро на тлі загальної системи екологічної мережі регіону, а тим більше, на рівні національної екомережі.

Натомість, унікальність Хмельницької області полягає ще й в тому, що на території області знаходиться один з найбільших (другий за розміром) національний природний парк Європи – «Подільські Товтри». Площа парку становить 261316,0 га й він суцільним контуром охоплює площу, фактично, двох с половиною адміністративних районів області.

Разом з цим, його територія вкрай неоднорідна в аспекті природоохоронної значущості. Так, наприклад, понад 70% території парку становлять землі сільськогосподарського, промислового та селітебного призначення.

Така ситуація зумовлює потребу обґрунтування концепції природних ключових територій екологічної мережі які мають дифузну внутрішню структуру.

Суть такого підходу полягає в тому, що для території такого типу має бути розроблена локальна субекомережа з виділенням пов'язаних елементів, які, у свою чергу, сукупно (синергічно) функціонально відповідають статусу ключової території та виконують її призначення.

Далі наведені матеріали, напрацьовані в контексті формування такої дифузної ключової території на основі національного природного парку «Подільські Товтри».

На підставі аналітичних матеріалів за результатами багаторічних досліджень визначені структурні елементи субмережі дифузної ключової території, якою є національний природний парк «Подільські Товтри».

Відповідно, виділені:

Екологічні коридори

- 1) *Товтровий*
- 2) *Дністровський*

Ключові території (ядра) – чорний колір

- 1) *Сатанівсько-Вільховецька*
- 2) *Вишнівчицька*
- 3) *Черчецько-Колибайвська*
- 4) *Рихтівсько-Княгининська*
- 5) *Пановецька*
- 6) *Супруньковецько-Китайгородська*
- 7) *Гелетинсько-Калачковецька*

Сполучні території - зелений

- 1) *Збручанська*
- 2) *Жванчицька*
- 3) *Смотрицькі*
- 4) *Мукианська*
- 5) *Тернавська*
- 6) *Жванівська*
- 7) *Ушицька*

Структура елементів субекомережі дифузної ключової території:

Екологічні коридори

Товтровий

Дністровський

(квартали національного природного парку, Устянський, Наддністрянський, Чапля, Староушицький)

Ключові території (ядра) – чорний колір

1) *Сатанівсько-Вільховецька*

(Сатанівська дача, Іванковецький, Вільховецькі товтри)

2) *Вишнівчицька*

(Івахновецькі товтри, Івахновецький ліс, Вишнівчицьк л-во)

3) *Черчецько-Колибаївська*

(Черчецькі товтри, Сокіл, Циківська дача, Кармелюкова гора)

4) *Рихтівсько-Княгининська*

(Лазерево, Три горби)

5) *Пановецька*

(Панівецька дача, Смотрицькиц каньйон)

6) *Супруньковецько-Китайгородська*

(Княжпільська дача, Суржинецький яр, Китайгородське відслонення)

7) *Гелетинсько-Калачковецька*

(Совий яр)

Сполучні території - зелений

1) *Збручанська*

2) *Жванчицька*

3) *Смотрицькі*

4) *Мукшанська*

5) *Тернавська*

6) *Жванівська*

7) *Ушицька*

Запропонована вище локальна схема екологічної мережі в рамках національного природного парку «Подільські товтри» використана в структурі регіональної екомережі Хмельницької області для деталізації структури дифузного природного ядра, яким є національний природний парк. Для оптимізації структури цієї локальної екомережі було поєднано деякі регіональні екокоридори з локальними, а деякі локальні поширені на території, суміжні з національним парком. Таким чином вдалося органічно поєднати функціональну роль локальної екомережі парку з регіональною екомережею області.

Детально зазначені вище відповідності відображені на основній картосхемі екологічної мережі Хмельницької області відповідними умовними позначеннями.

III. ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПОГОДЖЕННЯ ПРОЕКТУ СХЕМИ ЕКОМЕРЕЖІ ІЗ ЗАЦІКАВЛЕНИМИ СТРУКТУРАМИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

3.1. АДМІНІСТРАТИВНО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ПРИРОДООХОРОННІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАХОДІВ ЩОДО РОЗБУДОВИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОМЕРЕЖІ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ

Структура й розміщення елементів регіональної екологічної мережі обов'язково має враховуватися під час:

- 1) планування створення нових природних територій і об'єктів, що підлягають особливій охороні;
- 2) визначення завдань для розробки землевпорядкувальної документації щодо зміни цільового призначення земель на територіях природоохоронного призначення;
- 3) визначення місця екомережі в лісовпорядкувальних матеріалах;
- 4) розробки технічних умов щодо відтворення природних комплексів на землях, що підлягають ренатуралізації;
- 5) розробки проектів організації територій природно-заповідного фонду;
- 6) визначення водно-болотних угідь загальнодержавного та міжнародного значення;
- 7) визначення природних середовищ існування видів рослин і тварин різних категорій захищеності відповідно до міжнародних конвенцій та національних нормативно-правових актів;
- 8) планування цільових акцій в галузі збереження ландшафтного й біотичного різноманіття;
- 9) розробки проектних матеріалів щодо планування території на регіональному рівні;
- 10) встановлення обсягів робіт у регіональних щорічних спеціальних бюджетних програмах формування екомережі.

Заходи, які необхідно здійснити для впровадження регіональної схеми екомережі в практику охорони довкілля області:

1. Розробити місцеві схеми екологічної мережі в розрізі адміністративних районів, сільських, селищних, міських рад та власників і користувачів земельних ділянок. Створити **картосхеми зонування територій та об'єктів екомережі**, на яких відобразити: ключові території екомережі, буферні зони, сполучні території, відновлювальні території.

2. Створити бази даних елементів екологічної мережі в районах, визначити ділянки для формування складових елементів екомережі в області.

3. Організувати у межах біологічних ядер об'єкти природно-заповідного фонду, визначені регіональною схемою екомережі, державними та обласними програмами формування екомережі, розвитку заповідної справи та рядом інших програм.

4. Провести інвентаризацію місцевиростань видів рослин та місць проживання, відтворення, концентрації під час міграцій видів тварин, уключених до Червоної книги України, регіонально рідкісних видів флори й фауни, місць поширення рослинних угруповань, уключених до Зеленої книги України, інших раритетних видів флори та фауни, оцінку стану їхніх популяцій, а також здійснити інвентаризацію раритетних типів оселищ, визначених Резолюцією 4 Постійного комітету Бернської конвенції, а також Оселищною директивою Європейського союзу та виготовити:

- **картосхеми поширення рослинних угруповань**, уключених до Зеленої книги України;

- **картосхеми ареалів** видів тварин і рослин;
- **картосхеми поширення раритетних типів оселищ.**

5. Провести інвентаризацію територій, перспективних для заліснення та виготовити **картосхему таких територій.**

6. Провести інвентаризацію земель, що підлягають консервації, виведенню з господарського та іншого використання, рекультивзації тощо, й виготовити **схему охорони земель.**

7. Розробити заходи щодо забезпечення фінансової та іншої підтримки власникам і користувачам земельних ділянок в межах територій та об'єктів екомережі.

8. Розробити проекти водоохоронних зон і прибережних смуг навколо водних об'єктів в області.

9. Установити в природі (на місцевості) межі територій та об'єктів природно-заповідного фонду, наявних в області.

11. Створити Переліки територій та об'єктів екомережі.

12. Здійснювати постійний державний моніторинг екомережі.

3.2. ЗНАЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СХЕМИ ЕКОМЕРЕЖІ В ПРАКТИКУ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ ОБЛАСТІ

Реалізація заходів щодо впровадження регіональної схеми екомережі в практику охорони довкілля області сприятиме:

- 1) розв'язанню накопичених протягом тривалого часу екологічних проблем в області;
- 2) поліпшенню екологічної ситуації за рахунок стабілізації і щорічного зменшення рівнів забруднення та виснаження природних ресурсів області, створенню нормативно-правових, організаційних та економічних передумов переходу до екологічно-безпечного використання природних ресурсів;
- 3) обмеженню шкідливого впливу найбільш небезпечних забруднювачів природного середовища області;
- 4) структурній перебудові економіки на засадах сталого еколого-економічного розвитку;
- 5) екологізації суспільного виробництва;
- 6) проведенню виробничих процесів у господарському комплексі у відповідності з екологічними вимогами збереження довкілля;
- 7) удосконаленню системи еколого-економічного регулювання діяльності господарського комплексу області з метою оздоровлення навколишнього середовища, створення умов для компетентного управління розвитком продуктивних сил та екологічно-безпечного використання природних ресурсів.

ПДСУМОК

Регіональна екомережа Хмельницької області створена на підставі результатів багаторічних досліджень біотичного й ландшафтного різноманіття області, які проводили різні дослідники.

В основу проекту покладено загальні принципи розбудови регіональних екологічних мереж, що визначені офіційними методичними рекомендаціями, чинним законодавством України та низкою наукових розробок.

Методологічною основою визначення структури регіональної екомережі області є концепція локальних біогеографічних регіонів, що обґрунтована й розроблена у відділі охорони природних екосистем Інституту екології Карпат НАН України. Ця концепція пройшла апробацію під час створення локальних екомереж Тернопільської, Львівської, Івано-Франківської та Рівненської областей, а також прийнята за основу під час обґрунтування структури Галицько-Слобожанського екокоридору національної екологічної мережі.

Для розбудови регіональної екологічної мережі на Хмельниччині є всі необхідні ресурси:

- природні умови зумовлюють значне ценотичне, флористичне та фауністичне різноманіття: 13,9% території області займають ліси, 1% – болота і торфовища, 1,2% – піски, яри, зсуви, 2% вкриті водою. Тут зустрічаються всі типи боліт України. Зростає більше 1800 видів рослин та проживає 360 видів хребетних тварин. Серед них велику частку складають рідкісні види;
- розвинена гідрологічна мережа (3733 річки загальною довжиною 12880 км, 55 водосховищ, 2354 ставків),
- оптимізована природно-заповідна мережа: показник заповідності території Хмельницької області становить 14,8% і є втричі вищий за середній по Україні (4,55%).

Під час формування регіональної екомережі Хмельницької області за основу взято дані про її природні умови, рівень господарського освоєння території, розташування ключових ділянок щодо інших центрів біорізноманіття в області та Україні тощо. Ключовою засадою практичного впровадження регіональної екомережі Хмельниччини як складової національної екомережі України є принцип просторової цілісності.

У проекті визначені ресурси різних складових елементів екомережі. Базою для формування регіональної екомережі є мережа природно-заповідних територій та об'єктів Хмельницької області. Під час виділення ядер та сполучних територій (екокоридорів) основна увага приділена включенню максимально можливої кількості наявних природоохоронних територій та об'єктів. Природні ядра сформовані в межах територій і об'єктів природно-заповідного фонду площею понад 500 га. Екокоридори виділені в межах річкових долин та лісових територій, пов'язаних, здебільшого, з позитивними формами рельєфу. Їхня ширина становит від 500 м до 20 км.

Буферні зони визначені навколо ядер та екокоридорів, що є необхідною умовою їх захисту, забезпечення обміну генетичним матеріалом, збереження міграційних шляхів для рослин, тварин, грибів. Основний критерій їх виділення – захист екосистем, пом'якшення антропопресингу.

Відновлювальні території розглядаються як складові екокоридорів, буферних зон і потенційний резерв розширення території екомережі. Часто вони з'єднують розриви екокоридорів.

Регіональна екомережа Хмельниччини добре вписується у схеми національної і транснаціональної екомереж. По території області проходять три національні екокоридори. Ієрархічну структуру мережі складають природні ядра та екокоридори національного, регіонального й місцевого рівнів. На території Хмельниччини виділено 15 природних ядер: 3 національного, 5 регіонального, 7 місцевого рівнів. Їх сполучають три екокоридори

національного (один широтний – Галицько-Слобожанський лісостеповий і два меридіальних – Південнобузький та Дністровський), 5 – регіонального (Малополіський, Горинський, Случанський, Збручанський, Калюсько-Ровецький) та 3 – місцевого (Хоморський, Бужоцько-Бузько-Вовксько-Смотрицький, Ушицький) рівнів.

Проаналізовано поширення та охорона рідкісних видів рослин, тварин та рідкісних рослинних угруповань на територіях природних ядер вздовж екокоридорів. Найвищою концентрацією біорізноманіття характеризуються природні ядра, що знаходяться на півдні (національний природний парк «Подільські Товтри», ландшафтні заказники «Дністровський» та «Калюський»), півночі (національний природний парк «Мале Полісся») та в центральній частині області (проектований національний природний парк «Верхнє Побужжя»).

Виділено 3 відновлювальні території: Новокриворудківсько-Поляхівська, Жищинецька, Нетішинська.

Особливістю пропонованої схеми екомережі є деталізація внутрішньої структури одного з формальних природних ядер, створеного на основі національного природного парку «Подільські Товтри». Особливості просторової структури цього парку не дають підстав розглядати його як цілісне ядро екомережі. Тому, у його складі виділені локальні ключові та сполучні території, що дає можливість оцінити його особливу роль у збереження біорізноманіття, ландшафтних засад його формування й подальшого розвитку. Території парку, що не включені до локальних елементів екомережі, доцільно розглядати як відновні та буферні території у складі регіональних екологічної мережі.

Основним шляхом розбудови екомережі Хмельниччини є подальша оптимізація природно-заповідного фонду регіону в напрямку створення національного природного парку «Верхнє Побужжя» та інших природно-заповідних територій та об'єктів, а також обґрунтування деталізації структури елементів екомережі на рівні адміністративних районів.

Концепція екомережі пов'язує природоохоронну діяльність з функціонуванням різних секторів народного господарства (промислового, аграрного, лісогосподарського, туристичного тощо) і є основним елементом сталого розвитку. Формування регіональної екомережі сприятиме збалансуванню природокористування, підтриманню динамічної рівноваги між природними та антропогенними ландшафтами в регіоні, покращенню умов життя людини.

ЦИТОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрієнко Т.Л. Заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища // Заповідні перлини Хмельниччини / під ред. Т.Л. Андрієнко. – Хмельницький: ПАВФ «Інтрада», 2006. – 220 с.
2. Андрієнко Т.Л., Онищенко В.А. Поліський природний коридор // Жива Україна, 2006. – № 5-6. – С. 1-2.
3. Бондарчук В.Г. Геоморфологія УРСР (геологічний розвиток рельєфу УРСР). – К.: Радянська школа, 1949. – 244 с.
4. Бродіс Є.М., Кузьмичів А.І., Андрієнко Т.Л., Батячов Є.Б. Торфово-болотний фонд УРСР, його районування та використання. – К.: Наукова думка, 1973. – 264 с.
5. Верхнє Побужжя – проєктований національний природний парк України (Хмельницька область) / Під ред. Т.Л. Андрієнко. – Кам'янець-Подільський: В-во Мошинського В. С., 2007. – 40 с.
6. Водний фонд Хмельницької області: Довідник. – Хмельницький, 2007. – 86 с.
7. Войт М.І. Ландшафтна неповторність Новоушицького Придністров'я // Молодіжний екологічний форум. – Вип. 1. – Хмельницький, 2005. – С.17-19.
8. Всеєвропейська стратегія збереження біологічного та ландшафтного різноманіття. – К., 1988. – 52с.
9. Геоботанічне районування Української РСР / відп. ред. А.І. Барбарич. – К.: Наукова думка, 1977. – 304 с.
10. Доповідь про стан навколишнього природного середовища Хмельницької області у 2014 році. – Хмельницький, 2014. – 112 с.
11. Загальногеографічний атлас України / відп. ред. Л.Марченко. – ДНВП «Картографія», 2004. – 112 с.
12. Закон України «Про екологічну мережу України» // ВВР. – 2004. № 45 – С. 502.
13. Закон України «Про загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України 2000-2015 роки» // ВВР. – 2000. – № 47. – С. 405.
14. Зелена книга України / Під заг. ред. чл.-кор. НАН України Я.П. Дідуха – К.: Альтерпрес
15. Зелена книга України. Ліси. – К.: Наукова думка, 2002. – 256 с.
16. Зеленая книга Украинской ССР. Редкие, исчезающие и типичные, нуждающиеся в охране растительные сообщества. – К.: Наукова думка, 1987. – 216 с.
17. Кагало О.О., Любінська Л.Г. Особливості біорізноманіття НПП «Подільські Товтри» та напрямки впровадження цілей охорони та збереження біорізноманіття // Впровадження цілей охорони біорізноманіття національного природного парку «Подільські Товтри»: методичні рекомендації [Укладач Любінська Л.Г.] – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2007. – С. 12-18.
18. Кльоц О.М. Сатанівська Бучина – перлина Поділля // Молодіжний екологічний форум. Вип. 1. Хмельницький, 2005. – С. 38-40.
19. Ковальчук С.І., Любінська Л.Г., Сорочан Ю.К. Водні багатства Хмельниччини. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2001. – 52 с.
20. Костюшин В. та ін. Південно-Бузький меридіальний екологічний коридор: стислий огляд біорізноманіття та найцінніші території. – К.: Чорноморська програма Ветландс Інтернешнл, 2007. – 92 с.
21. Любінська Л. Г. Заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища // Заповідні перлини Хмельниччини / під ред. Т.Л. Андрієнко. – Хмельницький: ПАВФ «Інтрада», 2006. – 220 с.
22. Любінська Л.Г. НПП «Подільські Товтри» // Заповідні перлини Хмельниччини / під ред. Т.Л. Андрієнко. – Хмельницький: ПАВФ «Інтрада», 2006. – С. 121-125.

23. Мале Полісся – проєктований національний природний парк України (Хмельницька область) / Під ред. Т. Л. Андрієнко. – Кам’янець-Подільський: В-во Мошинського В. С., 2007. – 40 с.
24. Маринич А.М. Геоморфологія Южного Полесся. – К.: Изд-во Киев. ун-та, 1963. – 251 с.
25. Маринич О.М., Ланько А.І., Щербань М.І., Шищенко П.Г. Фізична географія Української РСР. – К.: Вища школа. Головне видавництво. – 208 с.
26. Палієнко В.П. Волино-подільська область пластово-денудаційних і пластово-аккумулятивних підвищених рівнин // Географічна енциклопедія України. – Т.1. – К.: Укр. рад. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1989. – Т. 1. – С. 208
27. Природа Хмельницької області / Под ред. К.И. Геренчука. – Львов: Вища школа. Изд-во при Львов. ун-те, 1980. – 152 с.
28. Прядко О.І., Юглічек Л.С. Розподіл рослинності по території // Природа унікального краю – Малого Полісся / під ред. Т.Л. Андрієнко. – Кам’янець-Подільський: В-во Мошинського В.С., 2010. – С. 41-48.
29. Формування регіональних схем екомережі (методичні рекомендації) / За ред. Ю. Р. Шеляга-Сосонко. – К. : Фітосоціоцентр, 2004. – 70 с.
30. Царик П.Л. Регіональна екомережа: географічні аспекти формування і розвитку (на матеріалах Тернопільської області). – Тернопіль: вид-во ТНПУ, 2005. – 172 с.
31. Цись П.М. Геоморфологія УРСР. – Львів: Вид-во Львівського університету, 1962. – 224 с.
32. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я.П. Дідуха – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.
33. Юглічек Л.С. Нарис рослинності східної частини Малого Полісся // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: Біологія. – 2002. – № 2 (17). – 127 с.
34. <http://data.gov.ua/passport/9e011264-c16d-42ab-95f1-b06f7311103e>

Державна служба геології та надр України

Державний реєстр артезіанських свердловин

Заповнюється службою ведення реєстру	
Код артезіанської свердловини	
Дата внесення до реєстру	

Опис артезіанської свердловини № 1

Первинний	Коректування
-----------	--------------

Складач інформації		Власник артезіанської свердловини	
Міське комунальне підприємство «Хмельницьктеплокомуненерго»		Міське комунальне підприємство «Хмельницьктеплокомуненерго»	
Код	03356571	Код	03356571
Поштова адреса	29009, м.Хмельницький, вул. Пересипкіна, 5	Поштова адреса	29009, м.Хмельницький, вул. Пересипкіна, 5
Телефон	(0382) 70-06-35, (0382) 70-05-12	Телефон	(0382) 70-06-35
№ артезіанської свердловини	1	Дата складання опису	06.11.2017р.

Розділ 1. Загальні дані про артезіанську свердловину					
Дата початку експлуатації	Тип	Призначення	Тип води за використанням	Стан артезіанської свердловини	Спосіб буріння
2006р.	водозабірна	експлуатаційна	питні для технологічних потреб	задовільний	роторний

Адміністративна прив'язка артезіанської свердловини			Опис положення на місцевості		
Область	Код	Назва	Північна частина м.Хмельницький, вул.Рибалка, 32. Вододільне плато р.Південний Буг і її лівого безіменного притоку.		
Район	681000000	Хмельницька			
Населений пункт	682500000	Хмельницький			
	681010000	місто Хмельницький			

Географічні координати							Водонасний горизонт, що експлуатується								
широта		градуси		49°	хвилини		26'	секунди		41"	міоценовий				
довгота		градуси		26°	хвилини		59'	секунди		51"					

Абсолютна відмітка уотя, м	Глибина артезіанської свердловини, м	Дебіт (Q), м³/добу	Зниження рівня (S), м	Статичний рівень, м	Питомий дебіт (Q/S), м³/добу	Загальна жорсткість, мг-екв/дм³	Карбонатна жорсткість, мг-екв/дм³	Мінералізація, г/дм³	Сухий залишок, г/дм³
326,4	62,0	247,0	3,35	48,4	73,73	5,2-6,0 ^v	-	0,6-0,65 ^v	0,42-0,48 ^v

Розділ 2. Дані про спеціальний дозвіл на користування надрами					
№ спец. дозволу	Дата видачі	Вид користування надрами	Термін дії (років)	Підприємство-власник спеціального дозволу	
6056	18.06.2015р.	видобування	20	Код	Найменування
				03356571	МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»

Розділ 3. Дозвіл на спеціальне водокористування			
№ дозволу	Дата видачі	Строк дії (років)	Ліміт видобутку, м³/добу
1060	17.02.2016	3	240

Розділ 4. Зона суворого режиму (I пояс санітарної охорони)	
Розміри зони, м	Є огороження
8,5 x 10,5	Бетонний паркан

Розділ 5. Опис порід				
№	Порода	Глибина, м		
		від	до	
1	Суглинок	0,0	5,0	
2	Глина зеленувато-сіра щільна	5,0	39,0	
3	Глина сул. Сіляста	39,0	50,0	
4	Вапняк з прошарками глини	50,0	58,3	
5	Вапняк органогенний	58,3	62,0	

Розділ 6. Обсадка			
№	Діаметр, мм	Глибина, м	
		від	до
1	219	0,0	51,0
2	159 (фільтрова колона)	34,0	62,0

Розділ 7. Обладнання артезіанської свердловини			
Марка насоса		Глибина завантаження, м	
ЕЦВ 6-16-140		53,0	
Тип фільтра		Інтервал установки робочої частини, м	
Сітчастий		від	до
		51,0	59,0
Марка засобу вимірювання об'єму видобутку води		Дата	
Лічильник ВСКМ 16/40		встановлення	атестації
		05.2006	Жовтень 2016

Розділ 8. Інші відомості про артезіанську свердловину

Експлуатаційні запаси питних підземних вод у міоценових відкладах Північнохмельницького родовища (свердловина №1) затверджені станом на 01.01.2014р. на строк 25 років у кількості 240,0м³/добу по категоріях А+В – Протокол ДКЗ України № 3149 від 27.03.2014р.

Додатки

Копія паспорта артезіанської свердловини №1

Гідрогеолог:
Шум Ірина Олексіївна

Директор МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»:
Скалій Володимир Михайлович

Тел.: 096 46 314 50

« 4 » листопада 2017 р.

Північне державне регіональне геологічне підприємство

«Північгеологія»

ПОДІЛЬСЬКА ГІДРОГЕОЛОГІЧНА ПАРТІЯ

ПАСПОРТ

СВЕРДЛОВИНИ НА ВОДУ

№ 1

Назва об'єкту:

Міське комунальне підприємство «Хмельницьктеплокомуненерго»

Місцезнаходження:

Територія котельні по вул. Рибалка, 32 в м. Хмельницький

м. Хмельницький

2006 рік

Корисна копалина №1, мінерал життя - вода вимагає дбайливого і ощадливого відношення до її підземних запасів. Охорона і господарське використання підземних вод України - обов'язок кожного!

ЗМІСТ

	стор.
Адреса. Дані про підземні робота.....	1
Додаткові	
відомості.....	2
Геолого-технічні дані.....	3
Результати відкачки.....	4
Результати хім-спецбаканалізу.....	5
Результати геофізичних досліджень у свердловині.....	5
Гідрогеологічні висновки.....	6
Режим експлуатації.....	6
Експлуатаційні показники.....	7
Споруди над свердловиною.....	8
Ремонти свердловини.....	9
Реєстрація	10

ВОДНА СВЕРДЛОВИНА №1

Адреса об'єкту:

м. Хмельницький вул. Рибалка, 32 (територія котельні)

Призначення свердловини (питне водопостачання, технічне тощо)

Резервне господарсько-питне водопостачання котельні №7 МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»

Свердловину пробурено за проектом Подільська ГТП

Організація, що провела буріння Подільська ГТП

Глибиною 60,0 м

Буріння почато: 12 квітня 2006 р. Закінчено: 24 квітня 2006 р.

Спосіб буріння обертovo-роторний станок УРБ 3 АМ

Буровий майстер Андрійчук Г.В.

Свердловину пробурено діаметрами:

Д _____ 295 _____ мм від _____ 0,0 _____ до _____ 51,0 _____ м

Д _____ 190 _____ мм від _____ 0,0 _____ до _____ 60,0 _____ м

Закріплено обсадними трубами:

Д _____ 219 _____ мм від _____ 0,0 _____ до _____ 65,0⁵⁷ _____ м

Д _____ 159 _____ мм від _____ 0,0 _____ до _____ 65,0⁶⁰ _____ м

Встановлено фільтр сітчатий з гравійною обсипкою
в інтервалі 0,0 до 60,0 м.

Ярус 1 діам. 159 мм в інтервалі 50,0 – 59,0 м.

Обсипка гравієм між діаметрами труб / буріння. Фракція 5x10 мм

Між Д _____ 159-190 _____ мм від _____ 50,0 _____ до _____ 60,0 _____ м

Між Д _____ мм від _____ до _____ м

На надфільтрових трубах встановлено сальник.

Низ відстійника _____ закрито _____ пробкою. Після відкачки
гірло свердловини закрито кришкою.

Додаткові відомості

У свердловині, згідно одержаним гідрогеологічним параметрам, необхідно встановити насос марки ЕЦВ 6 – 6.3- 85 на глибині 49,0 м.

Для запобігання передачі шкідливої вібрації насоса на обсадні труби, опорна плита насоса повинна опиратися на окремий фундамент, не зв'язаний з обсадними трубами. Вмикати насос не занурений у воду категорично забороняється.

При пускові насоса засув на нагнітаючому трубопроводі повинен бути закритим. Впевнившись, що насос працює нормально, поступово відкривайте засув до вказаного нами дебіту і прокачайте «на викид» до повного освітлення води.

Свердловину експлуатувати з дебітом не більше 10,0 м. куб/год. Якщо при пуску насоса у воді з'явиться домішка піску чи глини, необхідно зменшити подачу води засувом, але насос не зупиняти так як пісок, осівши на робочих крильчатках, може заклинити вал і насос вийде з ладу. Зупиняти тоді, коли насоскачатиме чисту воду.

У свердловинах, де водоносний горизонт залягає у пісках, валунно-галечниках, а фільтр обмотано дротом чи сіткою, категорично заборонено пуск насоса на експлуатаційний дебіт. Починайте з мінімуму, потім на 40-60% поступово збільшуючи до продуктивності, вказаної вище. Часті зупинки насоса не бажані.

Для нормальної експлуатації свердловини необхідно закріпити відповідального, який знайомий з насосним обладнанням і інструкцією по експлуатації свердловин на воду.

РЕЗУЛЬТАТИ ХІМІЧНОГО АНАЛІЗУ ПРОБИ ВОДИ

Свердловина № 1 Дата відбору " 3 " травня 2006 р.

Дата аналізу " 3 " травня 2006 р. Лабораторія Хмельницька Районна СЕС

ХІМІЧНИЙ СКЛАД

Сухий залишок 488 мг/л. Загальна мінералізація _____ мг/л

Окислюваність по О _____ мг/л, Реакція рН н с

Форма	Твердість води				Вміст мікроелементів					
	загальн	карбонатн	постійн	тимчасова						
МГ/Л	7,35			7,35						
мг-ЕКВ										
%-ЕКВ										
	Катіони				Аніони					
	Ca	Mg	Na+K		Cl	SO ₄	HCO ₃			
МГ/Л	93,2	32,9	47,6		16,0	30,0	524,6			
мг-ЕКВ										
%-ЕКВ										

ФІЗИЧНІ ПОКАЗНИКИ

Колір 0 мг/л, присмак - балів. Прозорість > 10,2 см

Запах 0 балів

РЕЗУЛЬТАТИ БАКАНАЛІЗУ

Лабораторією СЕС м. Хмельницького зроблено " 3 " травня 2006 р.

Колі-титр > 300 Колі-індекс 3

За результатами хіманалізу вода відповідає (не відповідає нормам ДЕСТ - 2874-82

і годиться (не годиться для питних і технічних потреб).

Вірно

РЕЗУЛЬТАТИ ГЕОФІЗИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Згідно результатів каротажа визначено, що радіоактивні аномалії
відсутні

Рекомендовано опробувати свердловину в інт. 50,0 - 60,0 м

Уточнено геологічний розріз порід в інтервалі 0,0 - 60,0 м

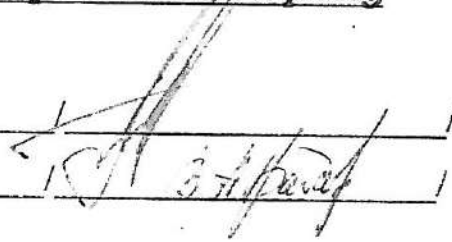
ЕКСПЛУАТАЦІЙНІ ПОКАЗНИКИ СВЕРДЛОВИНИ

Статичний рівень води _____ 6,5 _____ м
Динамічний рівень води _____ 42,0 _____ м
Пониження _____ 35,50 _____ м
Дебіт _____ 10,0 _____ м. куб/год
Питомий дебіт _____ 0,28 _____ м. куб/год

Свердловину здано "10" травня 2006 року

Начальник _____

Гідрогеолог _____

A handwritten signature in black ink, written over two horizontal lines. The signature is stylized and appears to be 'К. П. [unclear]'. The lines are slightly irregular, suggesting they were drawn or scanned from a document.

СПОРУДИ НАД СВЕРДЛОВИНОЮ

Тип насосної: підземна, поверхнева, розміри в плані

Висота (глибина) _____ м

Наявність люку на даху для монтажу насоса (так, ні)

ВІДОМОСТІ ПРО РЕМОНТИ СВЕРДЛОВИНИ

(заповнюється власником свердловини чи організацією, яка виконала ремонт)

Стан свердловини до ремонту (ступінь замулення стволу, шокування, тощо)

Дані про зміни динамічного рівня, дебіту, якості води в процесі експлуатації або за певні періоди

В результаті проведеної дослідної відкачки зі
свердловини № 1111 "Лисинський теплопункт"

отримані отримані на 16.10.2007 року показники дебіту
10 м³/год

Свердловину відремонтовано " 16 " 10.2007 р. по
 " " " р. *свердловини "Лисинський"*
гідрологічної партії
В.Т. Філар

Виконані такі роботи:

Зміна

конструкції:

Результати ремонту, пробної відкачки, рекомендації по експлуатації

Статичний ___ м. Динамічний рівень ___ м, Дебіт ___ м. куб/год.

Підпис _____ / _____ /

Сторінка №1 зареєстрована в Подільській ГП

М.П.

20 лютого 2006 року

Регістраційний № 187

(ПІДПИС)

3393

 М.П. Дзюба

Додаток
до паспорта артезіанської свердловини
№ 2

Державна служба геології та
надр України

Державний реєстр артезіанських свердловин

Заповнюється службою ведення
реєстру

Опис артезіанської свердловини № 2

Первинний	Коректування	Код артезіанської свердловини	Дата внесення до реєстру
-----------	--------------	-------------------------------	--------------------------

Найменування/ прізвище, Пуля, по батькові	Міське комунальне підприємство «Хмельницьктеплокомуненерго»		Міське комунальне підприємство «Хмельницьктеплокомуненерго»	
Код	03356571		03356571	
Поштова адреса	29009, м.Хмельницький, вул. Пересипкіна, 5		29009, м.Хмельницький, вул. Пересипкіна, 5	
Телефон	(0382) 70-06-35, (0382) 70-05-12		(0382) 70-06-35	

№ артезіанської свердловини	2	Дата складання списку	06.11.2017р.
-----------------------------	---	-----------------------	--------------

Розділ 1. Загальні дані про артезіанську свердловину					
Дата початку експлуатації	Тип	Призначення	Тип води за використанням	Стан артезіанської свердловини	Спосіб буріння
01.01.2008р.	водозабірна	експлуатаційна	питні для технологічних потреб	задовільний	роторний

Адміністративна прив'язка артезіанської свердловини				Опис положення на місцевості			
Область	Код	Назва		Північна частина м.Хмельницький, Проспект Миру, 99/101. Вододільне плато р.Південний Буг і її лівого безіменного притоку.			
Район	681000000	Хмельницька					
Населений пункт	682500000	Хмельницький					
Координати	681010000	місто Хмельницький					
широта	градуси	49°	хвилини	Водоносний горизонт, що експлуатується			
довгота	градуси	27°	хвилини	вендський			

Абсолютна відмітка устя, м	Глибина артезіанської свердловини, м	Дебіт (Q), м³/добу	Зниження рівня (S), м	Статичний рівень, м	Питомий дебіт (Q/S), м³/добу	Загальна жорсткість, мг-екв/дм³	Карбонатна жорсткість, мг-екв/дм³	Мінералізація, г/дм³	Сухий залишок, г/дм³
313,85	142,0	432,0	13,0	35,0	33,23	5,2-7,4	-	0,6-0,64	0,34-0,39

Розділ 2. Дані про спеціальний дозвіл на користування надрами					
№ спец. Дозволу	Дата видачі	Вид користування надрами	Термін дії (років)	Код	Підприємство-власник спеціального дозволу
6056	18.06.2015р.	видобування	20	03356571	МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»

Розділ 3. Дозвіл на спеціальне водокористування			
№ дозволу	Дата видачі	Строк дії (років)	Ліміт видобутку, м³/добу
1059	19.02.2016	3	405

Розділ 4. Зона суворого режиму (І пояс санітарної охорони)	
Розміри зони, м	Є огородження
7 x 9	Металева сітка

Розділ 5. Опис порід		
№	Порода	Глибина, м
		від до
1	Суглинок	0,0 5,0
2	Глина зеленувато-сіра щільна	5,0 25,0
3	Глина мергельста	25,0 40,0
4	Ваніак органігенний	40,0 52,0
5	Кремій, пісок глауконіто-капрцевий	52,0 64,0
6	Аргіліт	64,0 84,0
7	Пісковик кварцевий, перешарування пісковиків і аргілітів	84,0 112,0
8	Туфопісковик	112,0 142,0

Розділ 6. Обсадка			
№	Діаметр, мм	Глибина, м	
		від до	
1	325	0,0	30,0
2	219	0,0	66,5

Розділ 7. Обладнання артезіанської свердловини			
Марка насоса		Глибина завантаження, м	
ЕЦВ 6-16-140		55,0	
Тип фільтра		Інтервал установки робочої частини, м	
Без фільтра		від до	
		- -0	
Марка засобу вимірювання об'єму видобутку води		Дата	
КВБ-10		встановлення атестації	
		04.2008 3квартал 2016	

Розділ 8. Інші відомості про артезіанську свердловину
Експлуатаційні запаси питних підземних вод у вендських відкладах Північнохмельницького родовища (свердловина №2) затверджені станом на 01.01.2014р. на строк 25 років у кількості 405,0м³/добу по категоріях А+В - Протокол ДКЗ України № 3149 від 27.03.2014р.

Додатки
Копія паспорта артезіанської свердловини №2

Гідрогеолог:
Шум Ірина Олексіївна

Директор МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»:
Скалій Володимир Михайлович

Тел.: 096 46 314 50

« 7 » листопада 2017р.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ГИДРОТЕХНОБУР»

ПАСПОРТ

СВЕРДЛОВИНИ НА ВОДУ

№ 2

Назва об'єкту:

Міське комунальне підприємство «Хмельницьктеплокомуненерго»

Місцерозташування:

Територія котельні по проспекту Миру, 99/101 в м. Хмельницький

м. Київ

2008 рік

Корисна копалина №1, мінерал життя - вода вимагає дбайливого і ощадливого відношення до її підземних запасів. Охорона і господарське використання підземних вод України - обов'язок кожного!

ЗМІСТ

	стор.
Адреса. Дані про підземні робота.....	1
Додаткові відомості.....	2
Геолого-технічні дані.....	3
Результати відкачки.....	4
Результати геофізичних досліджень у свердловині.....	5
Гідрогеологічні висновки.....	6
Режим експлуатації.....	6
Експлуатаційні показники.....	7
Споруди над свердловиною.....	8
Ремонти свердловини.....	9
Реєстрація	10

ВОДНА СВЕРДЛОВИНА №2

Адреса об'єкту:

м. Хмельницький пр. Миру, 99/101 (територія котельні)

Призначення свердловини (питне водопостачання, технічне тощо)

Підживлення мереж та резервне господарсько-питне водопостачання котельні

Свердловину пробурено за проектом ТОВ «Гидротехнобур»

Організація, що провела буріння ТОВ «Гидротехнобур»

Глибиною 142,0 м

Буріння почато: 25 січня 2008 р. Закінчено: 15 березня 2008 р.

Спосіб буріння обертovo-роторний станок УРБ 3 АМ

Буровий майстер Грабар П.І.

Свердловину пробурено діаметрами:

Д _____ 394 _____ мм від _____ 0,0 _____ до _____ 30,0 _____ м

Д _____ 295 _____ мм від _____ 30,0 _____ до _____ 70,0 _____ м

Д _____ 190 _____ мм від _____ 70,0 _____ до _____ 142,0 _____ м

Закріплено обсадними трубами:

Д _____ 325 _____ мм від _____ 0,0 _____ до _____ 30,0 _____ м

Д _____ 219 _____ мм від _____ 0,0 _____ до _____ 70,0 _____ м

Встановлено фільтр БЕЗБІЛЬТРОВА в інтервалі _____ м

Ярус 1 діам. _____ мм _____ в інт. _____ м.

Ярус 1 діам. _____ мм _____ в інт. _____ м.

Обсипка гравієм між діаметрами труб / буріння.

Між Д _____ мм від _____ до _____ м

Між Д _____ мм від _____ до _____ м

На надфільтрових трубах встановлено сальник.

Низ відстійника закрито ----- пробкою. Після відкачки гирло свердловини закрито кришкою.

Додаткові відомості

У свердловині, згідно одержаним гідрогеологічним параметрам, необхідно встановити насос марки ЕЦВ 6 – 16- 140 на глибині 60,0 м.

Для запобігання передачі шкідливої вібрації насоса на обсадні труби, опорна плита насоса повинна опиратися на окремий фундамент, не зв'язаний з обсадними трубами. Вмикати насос не занурений у воду категорично забороняється.

При пускові насоса засув на нагнітаючому трубопроводі повинен бути закритим. Впевнившись, що насос працює нормально, поступово відкривайте засув до вказаного нами дебіту і прокачайте «на викид» до повного освітлення води.

Свердловину експлуатувати з дебітом не більше 17 м. куб/год. Якщо при пуску насоса у воді з'явиться домішка піску чи глини, необхідно зменшити подачу води засувом, але насос не зупиняти так як пісок, осівши на робочих крильчатках, може заклинити вал і насос вийде з ладу. Зупиняти тоді, коли насос качатиме чисту воду.

У свердловинах, де водоносний горизонт залягає у пісках, валунно-галечниках, а фільтр обмотано дротом чи сіткою, категорично заборонено пуск насоса на експлуатаційний дебіт. Починайте з мінімуму, потім на 40-60% поступово збільшуючи до продуктивності, вказаної вище. Часті зупинки насоса не бажані.

Для нормальної експлуатації свердловини необхідно закріпити відповідального, який знайомий з насосним обладнанням і інструкцією по експлуатації свердловин на воду.

ГЕОЛОГІЧНИЙ РОЗРІЗ ТА КОНСТРУКЦІЯ СВЕРДЛОВИНИ №2-

Масштаб	Геологічн індекс	Характери- стика порід	Інтервал залягання порід			Конструкція свердловини	Обсадні труби		Примітка
			від	до	м		діаме тр	м	
2	Q	Рослинний шар					325	30	▼ стат. рівень
4		Суглинок жовт. з	0,0	5,0	5,0				
6	Q	Глина зеленувато сіра щільна							
8									
10									
12									
14									
16									
18									
20									
24			5,0	25,0	20,0				
26	N ₁	Мергель сірий <i>по стелі з Солончаками</i>							
28									
30									
32									
34					25,0	35,0	10,0		
36			N ₁	Вапняк органогенний <i>516</i>					
38									
40									
42									
44									
46									
50			35,0	50,0	15,0				
52	K ₂ S	Кремій з піщаним наповненням <i>428</i>							
54									
56									
60					50,0	60,0	10,0		
65	PR ₃	Аргіліт сірий <i>45</i>							
70					60,0	70,0	10,0		
75	PR ₃	Аргіліт окремнений <i>330</i>							
100					70,0	100,0	30,0		
105	PR ₃	Пісковик сірий <i>40</i>							
125					100,0	125,0	25,0		
130	PR ₃	Туфонісковик коричневий <i>217</i>							
142					125,0	142,0	17,0		

РЕЗУЛЬТАТИ ВІДКАЧКИ ЕРЛІФТОМ (НАСОСОМ)

Число місяць	Годин хвилини	№ пониження	Статичний рівень м	Динамічний рівень м	Зниження рівня м	Дебіт м.куб/год	Цигомий дебіт м.куб/год	Характеристика ерліфта				характеристика насоса	
								водопідйомні труби		повітряні труби		тип насоса	глибина завантаження, м
								діам. труб, мм	глибина завантаження, м	діам. труб, мм	глибина завантаження, м		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
10.03.08	10 ⁰⁰		35,0	39	4,0	18	4,5						
-	11 ⁰⁰			42	7,0	18	2,6						
-	15 ⁰⁰			44	9,0	18	2,0						
-	20 ⁰⁰			45	10,0	18	1,8	ЕЦВ 6- 16 -140					60
11.03.08	0 ⁰⁰			46	11,0	18	1,6						
-	10 ⁰⁰			47	12,0	18	1,5						
-	20 ⁰⁰			48	13,0	18	1,4						
-	10 ⁰⁰			48	13,0	18	1,4						
12.03.08	20 ⁰⁰			48	13,0	18	1,4						
-	10 ⁰⁰			48	13,0	18	1,4						
13.03.08	20 ⁰⁰			48	13,0	18	1,4						
-	10 ⁰⁰			48	13,0	18	1,4						
14.03.08	20 ⁰⁰			48	13,0	18	1,4						
-	10 ⁰⁰			48	13,0	18	1,4						
15.03.08	20 ⁰⁰			48	13,0	18	1,4						
-	10 ⁰⁰			48	13,0	18	1,4						

При відкачуванні досягнуто повне освітлення води, яке відбулося через *тридцять дві* години, після початку відкачування.

Відкачування здійснив _____

ГІДРОГЕОЛОГІЧНИЙ ВИСНОВОК ПО СВЕРДЛОВИНІ

Водоносний горизонт залягає в товщі порід, які являють собою

*Аргіліти окременні сірі, пісковики і туфопісковики
тріщинуваті*

Верхнього протерозою

Режим експлуатації

Профілактику, техогляд і заміну насоса здійснювати згідно інструкції, яка додається до паспорта насоса. Насос для профілактичного ремонту і заміни зношених деталей демонтувати два рази в рік. Якщо насос працює періодично – через дев'ять місяців.

Забороняється

1. Експлуатувати свердловину з дебітом більшим за вказаний у паспорті.
2. Після тривалої перерви експлуатувати з максимальним дебітом.
3. Качати воду з вмістом піску більшим за вказаний у паспорті насоса.
4. Часто зупиняти – вмикати насос у свердловинах, де водоносний горизонт залягає у пісках.
5. Залишати свердловину без нагляду.
6. Доручати роботи по монтажу-демонтажу насоса та ремонту свердловини неспеціалізованим організаціям.

ЕКСПЛУАТАЦІЙНІ ПОКАЗНИКИ СВЕРДЛОВИНИ

Статичний рівень води _____ **35,0** _____ м

Динамічний рівень води _____ **48,0** _____ м

Пониження _____ **13,0** _____ м

Дебіт _____ **18** _____ м. куб/год

Питомий дебіт _____ **1,4** _____ м. куб/год

Рекомендований дебіт _____ **17** _____ м. куб/год при умові:

Експлуатацію свердловини необхідно починати:

10 м. куб/год – перший місяць експлуатації

11 м. куб/год – другий місяць експлуатації

12 м. куб/год – третій місяць експлуатації

13 м. куб/год – четвертий місяць експлуатації

14 м. куб/год – п'ятий місяць експлуатації

15 м. куб/год – шостий місяць експлуатації

16 м. куб/год – сьомий місяць експлуатації

17 м. куб/год – восьмий місяць експлуатації

Свердловину здано " _____ " **квітня 2008 року**

Головний інженер _____

Гідрогеолог _____

[Signature]

П. М. Бездрага

[Signature]

О. В. Океськов

СПОРУДИ НАД СВЕРЛОВИНОЮ

Тип насосної: підземна, поверхнева, розміри в плані *кільце 1,5 м*

Висота (глибина) 1,8 м

Наявність люку на даху для монтажу насоса (так, ні)

люк з металевою кришкою 0,6 x 0,6 м.

ВІДОМОСТІ ПРО РЕМОНТИ СВЕРДЛОВИНИ

(заповнюється власником свердловини чи організацією, яка виконала ремонт)

Стан свердловини до ремонту (ступінь замулення стволу, шокування, тощо)

Дані про зміни динамічного рівня, дебіту, якості води в процесі експлуатації або за певні періоди

Свердловину відремонтовано " _____ " _____ р. по
" _____ " _____ р.

Виконані такі роботи:

Зміна
конструкції:

Результати ремонту, пробної відкачки, рекомендації по експлуатації
Статичний _____ м. Динамічний рівень _____ м, Дебіт _____ м. куб/год.

Підпис _____ / _____ /

Свердловина №2, зареєстрована в Подільській ГПІ

квітня 2007 року

Реєстраційний № 146

(посада)

(підпис)

Присаєта 10.0
Степан Т.А.
до вимог

14.06.2021

Державне агентство автомобільних доріг України
(Укравтодор)

СЛУЖБА АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ У ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

29000, м. Хмельницький, вул. Свободи, 77

Тел. (0382) 78-32-55, тел./факс (0382) 78-32-53
E-mail: dispatcher_hm@ukravtodor.gov.ua

08.06.2021 № *1438*

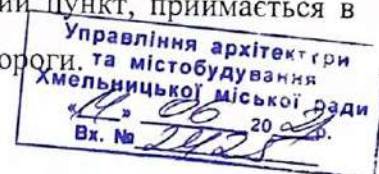
на № _____

В.о. начальника
Управління архітектури
та містобудування
вул.Подільська, 10/1
м.Хмельницький
Дружиніну М.А.

Служба автомобільних доріг у Хмельницькій області розглянула лист Управління архітектури та містобудування від 22.05.2021 №1757/03-12 щодо надання інформації необхідної для коригування генерального плану м.Хмельницького повідомляє наступне :

— через м.Хмельницький проходять ділянки автомобільних доріг загального користування державного (міжнародного) значення М30 Стрий — Умань — Дніпро — Ізварине Західний під'їзд до м.Хмельницького протяжністю 0,755 км.; Східний під'їзд до м.Хмельницького протяжністю 2,130 км. Технічна категорія автодоріг – I. А також проходить ділянка автомобільної дороги загального користування державного (територіального) значення Т-23-11 Хмельницький — Волочиськ протяжністю 0,846 км. Технічна категорія автодороги – III.

Відповідно до вимог ДСТУ Б В.2.3–33:2016 Автомобільні дороги “Визначення меж смуг відведення” ширина смуги відведення для автомобільних доріг, яка проходить через населений пункт, приймається в межах “червоних ліній”, в залежності від категорії дороги.

Відповідно до вимог ДБН В.2.3-4:2015 "Автомобільні дороги" та ДСТУ Б В.2.3-33:2016 ширина земляного полотна з смугою відведення на автомобільній дорозі М-30 Східний та Західний під'їзд до м.Хмельницького дивитися межі згідно кадастрових номерів 6810100000:11:002:0299 та 6810100000:34:001:3232, а також для автодороги Т-23-11 дорівнює 22 — 30 м (відповідно під проїзною частиною шириною 7,0 м та 2 — ма узбіччями шириною 2,5 м).

Вказані ділянки автомобільних доріг знаходяться на балансі Служби автомобільних доріг у Хмельницькій області.

Додаток : на 1 арк.

Заступник начальника
Служби автомобільних доріг

М.Пастухов

Мельник О.В.
783248

**Інформація про автомобільні дороги загального користування державного значення,
які проходять через м.Хмельницький**

Населений пункт	Найменування дороги	Значення	Довжина в межах населеного пункту, км	Технічна категорія	Ширина смуги відводу, м	Середньодобова інтенсивність руху, од./добу					Загальна Автопоїзди
						Легкові, вагтажні до 3,5 т.	Вагтажні, автобуси до 5 т.	Вагтажні, автобуси до 5 - 12 т.	Вагтажні, автобуси більше 12 т.	Автопоїзди	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
м.Хмельницький	М-30 Стрий — Умань — Дніпро — Ізварине Західний під'їзд до м.Хмельницького	державного (міжнародного) значення	0,755	I	згідно кадастрового номера 6810100000:11:002:0299	5561	429	210	314	190	6704
	М-30 Стрий — Умань — Дніпро — Ізварине Східний під'їзд до м.Хмельницького	державного (міжнародного) значення	2,13	I	згідно кадастрового номера 6810100000:34:001:3232	5757	407	138	319	399	7020
	Т-23-11 Хмельницький — Волочиськ	державного (територіального) значення	0,846	III	в межах "червоних ліній" 22 — 30 м	1468	538	412	204	150	2772

Трімасова Ю.О
Прошу розглянути

9.07.21

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ
БЕЗПЕКИ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ
ХМЕЛЬНИЦЬКЕ МІСЬКЕ УПРАВЛІННЯ
ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ
В ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

вул. Чорновола, 176/1, м. Хмельницький, Хмельницька обл., 29006,
тел. (0382)64-31-07, код ЄДРПОУ 40358308, e-mail: uvmkhamel@gmail.com

25.06.2021 №22/36.02-04/847

В.о. начальника управління
архітектури та містобудування
Максиму ДРУЖИНІНУ

Шановний Максиме Андрійовичу !

На Ваш лист за № 1749/03-12 від 27.05.2021 щодо надання інформації для коригування Генерального плану м. Хмельницького, інформуємо, що на території м. Хмельницький художні пам'ятники та біометричні ями відсутні.

З повагою
начальник управління

Леся КРАВЧУК

Управління архітектури
та містобудування
Хмельницької міської ради
"9" 20 21
Вх. № 100

ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА УПРАВЛІННЯ ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

вул. Проскурівського підпілля, 32, м. Хмельницький, 29013, тел.(0382) 79-59-59, факс 65-57-70,
E-mail: soczah@khm.gov.ua, код ЄДРПОУ 03198563

«_____» _____ 2021р. № _____

На №Л-26.1.02-12-21 від 15.09.2021р.

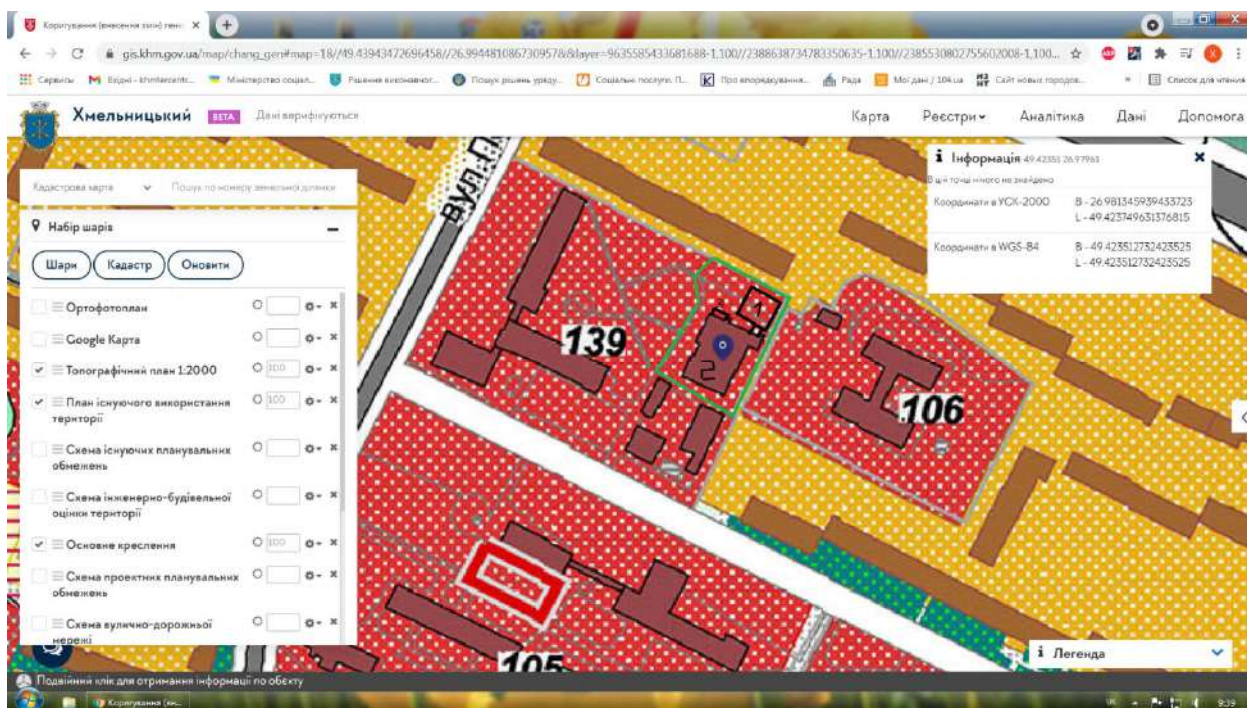
В. о. начальника управління
архітектури та містобудування
Максиму ДРУЖИНІНУ

Шановний пане Максиме!

Просимо внести зміни до проекту містобудівної документації «Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький», оскільки в проекті не зазначений об'єкт бюджетна установа Хмельницький міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг), код ЄДРПОУ 22987455, адреса: вул. Перемоги, 7 «А», директор СТАРЦУН Дмитро Миколайович.

На плані під № 139 розміщений інший об'єкт, Геріатричний пансіонат для ветеранів війни та праці, адреса: вул. Перемоги, 7, код ЄДРПОУ 03190490.

Поруч з об'єктом під №139 знаходиться об'єкт, що належить Хмельницькому міському територіальному центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) та позначений нами в кріншоті плану під №2 - основний корпус, №1 – новозбудований корпус.

З повагою
начальник управління

Слов'ян ВОРОНЕЦЬКИЙ

ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
УПРАВЛІННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

вул. Соборна, 16, м. Хмельницький, 29000,

тел (0382) 76-44-42

E-mail: cnar@khm.gov.ua ; <https://cnar.khm.gov.ua>

Від _____ № _____
на № Л-26.1.02-10-21 від 15.09.2021р.

В.о. начальника управління
архітектури та містобудування
Максиму ДРУЖИНІНУ

На виконання листа № Л-26.1.02-10-21 від 15.09.2021р. повідомляємо, що управління адміністративних послуг ознайомилось із графічними та текстовими матеріалами проєкту містобудівної документації «Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький» за запропонованим посиланням gis.khm.gov.ua.

В зв'язку з некоректним відображенням на карті назв та позначок управління адміністративних послуг Хмельницької міської ради по вул. Соборній, 16 (коротка назва – ЦНАП) та філії № 1 управління адміністративних послуг Хмельницької міської ради (коротка назва – філія № 1 ЦНАП) по вул. Грушевського, 86, просимо Вас привести у відповідність вищезазначені позначки, з можливістю відображення вищезазначених назв в меню пошуку.

З повагою
начальник управління

Олексій ХОХЛОВ

Песа Фурманюк 70-27-91

СЕД Хмельницька міська рада IT-Enterprise
№Л-16.06-30-21 від 28.09.2021

Підписувач ХОХЛОВ ОЛЕКСІЙ ВЯЧЕСЛАВОВИЧ

Сертифікат 2B6C7DF9A3891DA10400000013FB1000E60D0E02

Дійсний з 19.02.2021 09:27:19 по 19.02.2022 23:59:59

15.06.2021 0-22-0.2-768/116-21
Головне управління Держгеокадастру у Хмельницькій області
ДЕРЖГЕОКАДАСТР
Відділ у Хмельницькому районі
вул. Інститутська, 4/1, м. Хмельницький, 29016, тел. (0382) 67-01-64
khnelnytskyi.km@land.gov.ua

В. о. начальника управління
архітектури та містобудування
Хмельницької міської ради
Максиму ДРУЖИНІНУ

На Ваш лист «Щодо надання інформації для коригування Генерального плану м. Хмельницького», повідомляємо:

- Форму 6 зем. на даний час надати неможливо так як відповідно до Наказу Державної служби статистики України від 19.08.2015 року № 190 форма 6-зем втратила чинність;
- кількість земель (загальна площа в межах району, в тому числі з розподілом її за категоріями, угіддями та формами власності) в зв'язку з великим об'ємом інформації можете отримати у відділі в електронному вигляді;
- на території м. Хмельницький не розроблялись проекти щодо земель, використання яких обмежується відповідно до законодавства та вимагає спеціального режиму (особливо цінних, зрошуваних та осушених, курортів, водоохоронних зон і прибережних захисних смуг, на території яких розроблено проекти встановлення цих зон тощо);
- у відділі відсутня інформація щодо якості земель за всіма категоріями земель та угіддями (зокрема, бонітування (агровиробничі групи) фунтів, придатність сільськогосподарських земель для використання з виділенням особливо цінних земель, забруднення земель продуктами хімізації сільського господарства, техногенне забруднення, зокрема, радіонуклідне, площа деградованих та малопродуктивних земель, які перебувають у стані консервації міжнародного значення, наявність статусу курорту, медико-біологічна оцінка, якісні характеристики природних територій курортів, їх лікувальна, профілактична, реабілітаційна, природоохоронна, наукова, рекреаційна цінність);
- середня базова вартість 1 м² земель міста станом на 01.01.2021 року становить – 353,53 грн,
- інформація щодо щільності забудови виробничих територій та їх структури у відділі відсутня;
- в даних населеному пункті відсутні землі, вивільнені під час скорочення виробничих територій, у тому числі земель сільськогосподарського призначення;

- у відділі відсутня інформація щодо заходів з використання та охорони земель, заплановані у відповідних відомчих програмах (програма використання та охорони земель, основні техніко-економічних показники «Генеральної схеми протиерозійних заходів» та «Регіональної програми захисту від водної та вітрової ерозії, інших видів деградації земель в Хмельницькій області», програму розвитку земельних відносин);

- графічну інформацію, про яку йдеться у Вашому листі, надати немає можливості так як дані матеріали у відділі відсутні.

Заступник начальника відділу

Валерій МАНАЧИН

Хмельницька міська рада

Управління з питань екології та контролю за благоустроєм

вул. Кам'янецька, 74, м. Хмельницький, 29000, тел/факс: (0382) 65-71-76

E-mail: ecology@khm.gov.ua

Код ЄДРПОУ 34971442

від _____ № _____

на № _____ від _____

В.о. начальника управління
архітектури та містобудування
Максиму ДРУЖИНІНУ

вул.Подільська,10/1,
м. Хмельницький,
29013

Шановний пане Максиме !

На ваш лист щодо надання інформації для коригування Генерального плану м. Хмельницького направляємо наявну інформацію згідно переліку питань, що стосуються повноважень управління.

1. До найбільших виробничих промислових об'єктів віднесено 100 промислових підприємства. Галузі спеціалізації міста: виробництво будівельних матеріалів (виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції) та, машинобудування (машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування).

Розміри санітарно-захисних зон від промислових та інших об'єктів, що є джерелами забруднення навколишнього природного середовища хімічними, фізичними та біологічними факторами, встановлені Державними санітарними правилами планування та забудови населених пунктів, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173 (із змінами від 18.05.2018).

Перелік виробничих об'єктів, розташованих на території міста Хмельницького, та розміри санітарно-захисних зон від них наведено в Додатку 1.

2. Міський полігон ТПВ входить до переліку екологічно-небезпечних об'єктів і на теперішній час вичерпав свою проектну потужність, тому подальша його експлуатація створює загрозу виникнення надзвичайних ситуацій. Утворення побутових відходів м. Хмельницького в найближчі роки збільшиться з приблизно з 94 000 тонн/рік (zareestrovano у 2017 р.) до 107 000 тонн/рік до 2027 року. На даний час вирішується питання щодо реалізації проєкту по реконструкції існуючого полігону ТПВ в м. Хмельницький. Розпорядником інформації щодо схеми розміщення полігонів ТПВ, а також санітарно-захисних зон від них є Хмельницьке комунальне підприємство «Спецкомунтранс».

СЕД Хмельницька міська рада IT-Enterprise

№Л-22.01-27-21 від 20.10.2021

Підписувач ЛУКОВ Олександр Васильович

Сертифікат 2B6C7DF9A3891DA1040000005C372003B9B2502

Дійсний з 22.03.2021 09:16:39 по 22.03.2022 23:59:59

3. Згідно даних «Паспорту ризику виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру м. Хмельницький» непридатні до використання ХЗЗР на території міста відсутні.

Перелік хімічно небезпечних об'єктів наведено в Додатку 2.

4. На території міста та його околиць наявні родовища корисних копалин природних будівельних матеріалів, а саме сировини цегельно-черепичної, які не розробляються. Родовища «Дубівське» (суглинок, глина), та «Дубівське 1» (суглинок) розташовані у південно-східній частині міста, район Дубове, в районі вул. Привітна, заплави р. Кудрянка).

Крім того за даними ДНВП «Геоінформ України» на території міста (вул. Рибалка, 32 та вул. Проспект Миру, 99/101) розташовані артезіанські свердловини, видобування корисних копалин (підземних вод) на яких здійснює МКП «Хмельницьктеплокомуненерго» (потрібно враховувати зону санітарної охорони).

5. Водопостачання м. Хмельницького здійснюється з семи водозаборів, які розташовані на території м. Хмельницького та Хмельницького району.

На території міста Хмельницького розташовані Центральний, Південний, Східний (Кудрянка), Гречани, Шаровечка та частина Західного водозабору.

МКП «Хмельницькводоканал» розроблено та затверджено проекти I-го поясу зон санітарної охорони усіх водозаборів та рішенням тринадцятої сесії Хмельницької міської ради від 22.03.2017 р. №64 надано дозвіл на розроблення проекту землеустрою щодо організації та встановлення меж першого, другого, третього поясів зон санітарної охорони експлуатаційних свердловин водозаборів.

Також, за інформацією МКП «Хмельницькводоканал», згідно «Переліку відомостей, що становлять службову інформацію у Міністерстві регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України», затвердженого наказом Мінрегіону України від 06.06.2011 р. № 68, розпорядження Хмельницького міського голови від 27.11.2019р. № 287-р «Про затвердження переліку відомостей, що становлять службову інформацію» схема водопостачання генерального плану населеного пункту має гриф «ДСК». Виходячи з вище викладеного, МКП Хмельницькводоканал відмовлено в наданні інформації та графічних матеріалів з характеристиками водозаборів та проекти зон санітарної охорони.

6. Щодо наявності в місті територій та об'єктів природно-заповідного фонду, в межах міста є 22 об'єкти природно-заповідного фонду місцевого значення загальною площею 191,7558 га (Додаток 2).

Окрім того, за межами міста на суміжних територіях, на північно-східній та північній околицях міста знаходяться території 4 об'єктів ПЗФ.

Заказники місцевого значення:

- лісовий заказник «Давидковецький» (506,0 га), рішення 2 сесії обласної Ради народних депутатів №7 від 28.10.1994, охоронна зона 200м;

- гідрологічний заказник «Грузевицький» (324,0 га), рішення ОВК №278 від 4.09.1982, охоронна зона 100м.

Заповідні урочища:

- Лісові Гриніві (110,0 га), рішення виконкому Хмельницької обласної ради депутатів трудящих № 213 від 14.07.1977. Охоронна зона 100м.

- Лезнівський ліс (114,0 га), рішення виконкому Хмельницької обласної ради депутатів трудящих № 213 від 14.07.1977. Охоронна зона 100м.

7. Місто Хмельницький розташоване у центральній частині Хмельницької області на Волино-Подільській височині у верхів'ї річки Південний Буг. Північна частина міста підвищена, висота над рівнем моря – 350-400 м, центральна і південна – долиноподібна низина. Місто знаходиться в зоні помірно-континентального клімату з м'якою зимою. Зміна кліматичних умов впливає зазвичай на атмосферне повітря в місті.

Стан атмосферного повітря в місті Хмельницькому в порівнянні з минулими роками значно не погіршився. Спостереження за якістю атмосферного повітря ведуться на двох стаціонарних постах лабораторією Хмельницького обласного центру з гідрометеорології: на території військового шпиталю по вул. Чорновола та на розі вулиць Олімпійської і Курчатова.

За вмістом домішок важких металів (свинець, кадмій, нікель) здійснюється тільки відбір проб, а подальший аналіз проводить ЦГО ім. Бориса Срезневського, м. Київ. Проби бенз(а)пірену, у зв'язку з подіями на сході України, через закриття Донецької РЛА, тимчасово не аналізуються.

Ступінь забруднення атмосферного повітря визначається у порівнянні з гранично допустимими концентраціями (ГДК), зокрема, їхніми середньодобовими і разовими значеннями. Середньодобові значення ГДК згідно діючих в Україні норм становлять: пил – 0,15 мг/м³, оксид вуглецю – 3,0 мг/м³, формальдегід – 0,003 мг/м³, бенз(а)пірен – 0,000001 мг/м³, діоксид сірки – 0,05 мг/м³, діоксид азоту – 0,04 мг/м³, оксид азоту – 0,06 мг/м³, аміак – 0,04 мг/м³, фенол – 0,003 мг/м³.

Наведені дані свідчать, що найбільшу токсичність має бенз(а)пірен, який відносять до речовини I класу небезпеки. Решта перелічених домішок належать до II-III класів небезпеки.

Вміст забруднюючих речовин в атмосферному повітрі міста Хмельницького, 2019 р.

Назва забруднюючої речовини	Середньорічний вміст, мг/м ³	Середньодобові ГДК	Максимально разові ГДК	Максимальний вміст, мг/м ³
Пил	0,0714	0,15	0,5	0,3030
Діоксид сірки	0,0272	0,05	0,5	0,1109
Розчинні сульфати	0,0067	Не нормується	Не нормується	0,069
Оксид вуглецю	2,2826	3,0	5,0	8,19
Діоксид азоту	0,0556	0,04	0,2	0,2797
Оксид азоту	0,0279	0,06	0,4	0,0898
Фенол	0,0019	0,003	0,01	0,0095
Хлороводень	0,0347	0,2	0,2	0,1874
Аміак	0,0067	0,04	0,2	0,0231
Формальдегід	0,0039	0,003	0,035	0,0296

Розглядаючи тенденції зміни середнього рівня забруднення повітря за останні 5 років (2015 -2019 рр.) спостерігається:

підвищення середньорічних концентрацій шкідливих домішок в повітрі діоксиду сірки, оксиду вуглецю, оксиду азоту, фенолу, аміаку, формальдегіду, а також важких металів – кадмію, свинцю;

зниження середньорічних концентрацій шкідливих домішок в повітрі пилу, розчинних сульфатів, діоксиду азоту, хлориду водню, а також важких металів – заліза, марганцю, міді, нікелю, хрому, цинку.

Тенденція зміни середнього рівня забруднення повітря по місту Хмельницькому

Домішки	Роки	Тенденція
---------	------	-----------

	2015	2016	2017	2018	2019	збільшенн я (+) / зменшенн я (-)
	Середньорічні концентрації, мкг/м ³					
Пил	0,0790	0,0803	0,0636	0,0809	0,0714	-0,0015
Діоксид сірки	0,0204	0,0243	0,0314	0,0234	0,0272	+0,0013
Розчинні сульфати	0,0069	0,0349	0,0042	0,0033	0,0067	-0,0032
Оксид вуглецю	1,5525	1,5879	1,5137	1,6897	2,2826	+0,1562
Діоксид азоту	0,0583	0,0535	0,0595	0,0404	0,0556	-0,0019
Оксид азоту	0,0219	0,0261	0,0255	0,0235	0,0279	+0,0009
Фенол	0,0012	0,0015	0,0014	0,0013	0,0019	+0,0001
Хлороводень	0,0669	0,0822	0,0624	0,0181	0,0347	-0,0129
Аміак	0,0058	0,0063	0,0052	0,0068	0,0067	+0,0002
Формальдегід	0,0039	0,0047	0,0039	0,0042	0,0039	+0,0001
Важкі метали						
Кадмій	0,00125	0,00117	0,0015	0,00317	0,0008	+0,0001
Залізо	0,59833	0,52583	0,49667	0,48583	0,4727	-0,0291
Марганець	0,0175	0,01583	0,01308	0,01667	0,0087	-0,0017
Мідь	0,02	0,01917	0,01917	0,0145	0,0105	-0,0024
Нікель	0,01917	0,02917	0,02417	0,0225	0,0092	-0,0027
Свинець	0,01833	0,02	0,01917	0,02517	0,0275	+0,0024
Хром	0,01183	0,0225	0,02083	0,00958	0,0099	-0,0017
Цинк	0,03417	0,0525	0,1175	0,03267	0,0291	-0,0030

За індексом забруднення атмосферного повітря (ІЗА) загальний рівень забруднення по місту за останні 5 років коливається від 4,2 до 4,6 і характеризувався, як середній.

До основних антропогенних джерел забруднення атмосфери належать: теплове та енергетичне устаткування; промислові підприємства, всі види транспорту. Більше половини всіх викидів в атмосферне повітря міста забезпечують пересувні джерела. Автомобільний транспорт, який працює на нафтовому паливі низької якості є головним джерелом забруднення повітря високотоксичними сполуками (з 2016 р. дані щодо викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел викидів відсутні у зв'язку зі зміною форми статистичної звітності, а саме виключенням зазначеної позиції зі звітів 2 тп-повітря).

За статистичними даними до підприємств, які мають найбільший вплив на атмосферне повітря міста можна віднести Публичне акціонерне товариство «Укрелектроапарат», Товариство з додатковою відповідальністю «Хмельницький завод будівельних матеріалів», Товариство з обмеженою відповідальністю «Торговий дім «Хмельницькхліб», Товариство з додатковою відповідальністю «Хмельницькзалізобетон», Товариство з обмеженою відповідальністю «Хмельницький зерно продукт», Товариство з обмеженою відповідальністю «СІРІУС ЕКСТРУЖЕН», Товариство з обмеженою відповідальністю «ТІН ІМПЕКС», а також - міські комунальні підприємства «Хмельницьктеплокомуненерго» та «Південно-Західні тепломережі», які виробляють теплову енергію для забезпечення потреб населення та підприємств міста.

Крім того, значне зростання викидів забруднюючих речовин в атмосферу здійснюють малі промислові підприємства, які не взяті на державний облік і згідно чинного законодавства не звітують та не контролюють свої викиди.

Однією з основних причин забруднення атмосферного повітря викидами від стаціонарних джерел є низький рівень оснащення їх пилогазоочисним обладнанням, відсутність установок по вловлюванню газоподібних сполук, а саме: діоксиду сірки, діоксиду азоту, оксиду вуглецю, летючих органічних сполук та інших.

Викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення в розрахунку на одну особу, кг:

Хмельницька область – 17,4;

м. Хмельницький – 3,8

Викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення в розрахунку на квадратний кілометр, т:

Хмельницька область – 1,1;

м. Хмельницький – 11,2

Викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря по місту Хмельницькому від пересувних та стаціонарних джерел забруднення (статистичні дані)

Період	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Стаціонарні джерела викидів, тис.тонн	1,0	1,03	1,06	1,09	1,04	1,047	1,056	1,037	1,038
Пересувні джерела викидів, тис.тонн	14	14,3	15,5	11,7	-	-	-	-	-

**з 2015 р. дані щодо викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел викидів відсутні у зв'язку зі зміною форми статистичної звітності, а саме виключенням зазначеної позиції зі звітів 2 тп-повітря*

Забруднення атмосферного повітря залежить передусім від обсягів викидів в атмосферу, їх специфіки, погодних умов. Концентрації діоксиду азоту, аміаку, формальдегіду в повітрі міста подекуди перевищують допустиму норму. Так, впродовж року перевищення в повітрі домішок діоксиду азоту становило від 1,06 до 1,75 у кратності ГДК, формальдегіду - від 1,04 до 1.5. Зокрема, формальдегід потрапляє у повітря з викидами автотранспорту, хімічних підприємств, підприємств по виготовленні полімерних меблів. Формальдегід внесений в список канцерогенних речовин, володіє токсичністю, негативно впливає на генетичний матеріал, репродуктивні органи, дихальні шляхи, очі, шкіру. Надає сильну дію на центральну нервову систему.

Із кожним роком все більший питомий внесок в забруднення довкілля вносить автотранспорт. Забруднення навколишнього середовища автотранспортом є одним з найбільш небезпечних для здоров'я людини, бо вихлопні гази надходять у приземний шар повітря, звідки утруднене їх розсіювання: до того ж будинки жилих кварталів, які знаходяться поряд з автомагістралями, є свого роду екраном для вловлювання забруднювачів.

Із вихлопними газами автомобілів в атмосферне повітря надходять такі отруйні речовини, як свинець, чадний газ, оксид азоту і сірки, бенз(а)пірен. Вони викликають захворювання верхніх дихальних шляхів, серцево-судинної системи, різні онкопаталогії. Тому в гідрометцентрі рекомендують жителям міста не затримуватись на тротуарах вулиць, переповнених транспортом, особливо молодим мамам з малими дітками, оскільки на рівні дитини знаходиться найбільша кількість токсичних речовин. Для прогулянок у місті використовувати місця, віддалені від автомагістралей. Частіше бувати в парках та скверах. Вихідні погожі дні краще проводити за межами міста.

Для водопостачання м. Хмельницького питна вода видобувається із 20 артезіанських свердловин Чернелівської ділянки Хмельницького родовища підземних вод. Інші 5 ділянок, такі як «Кудрянка», «Центральна» «Західна», «Південна» та «Шаровечка» знаходяться в резервному режимі. Якість води за основними показниками відповідає діючим в Україні нормативам ДСНіП 2.2.4.171-10 «Вода питна») з дозволеними Мінохорони здоров'я відхиленнями по вмісту заліза, аміаку, жорсткості, які є переважно

природного походження. Запаси підземних вод перезатверджені у 2019 році та становлять 65 753 м³/добу (категорія А + Б).

Основні показники використання і відведення води в місті Хмельницькому
(статистичні дані)

	2015	2016	2017	2018	2019
Використано свіжої води, млн.м.куб у тому числі на :	14,0	13,6	13,9	13,8	13,6
виробничі потреби	2,8	2,9	2,7	2,8	2,8
питні і санітарно-гігієнічні потреби	11,2	10,7	11,1	10,9	10,9
Загальне водовідведення				16,7	17,41

Усереднена інформація щодо якості питної води в м. Хмельницькому
за період 2015 — 2019 роки (дані МКП “Хмельницькводоканал”)

Якість питної води		
Частка проб питної води в місті, що не відповідає нормам якості питної води, в т.ч.	% від загальної кількості проб	7,1
за фізико-хімічними показниками	% від загальної кількості проб	6,5
за бактеріологічними показниками	% від загальної кількості проб	0,6
у системах централізованого водопостачання за санітарно-хімічними показниками	% від загальної кількості проб	0,23
у системах централізованого водопостачання за бактеріологічними показниками	% від загальної кількості проб	0

До найбільших поверхневих водних об'єктів, що розташовані на території Хмельницької міської територіальної громади, відносяться: річка Південний Буг, декілька малих річок – приток Південного Бугу: річки Самець (Кудрянка), Плоска, Вовк. В межах села Бахматівці є 2 стави загальною площею до 160 га, які перебувають в оренді та декілька великих озер.

На території міста Хмельницького розташовано декілька великих водойм різного типу. Це річка Південний Буг, її притоки - річки Плоска, Кудрянка, озеро в мікрорайоні Озерна, ставки в мікрорайонах Дубове та Ружична і безліч малих (струмки, потічки, ставки). Для кожної водойми характерні свої гідрологічні характеристики та антропогенне навантаження різного ступеня інтенсивності.

Контроль за якістю та спостереження за станом забруднення поверхневих вод здійснюють: Регіональний офіс водних ресурсів у Хмельницькій області, Хмельницький обласний центр з гідрометеорології, Державна установа «Хмельницький обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України», Державна екологічна інспекція в Хмельницькій області, МКП «Хмельницькводоканал».

За даними спостережень вміст забруднюючих речовин, які потрапляють у поверхневі водні об'єкти, щороку зростає. Ймовірною причиною забруднення являється зношеність існуючих очисних споруд, каналізаційних мереж, відсутність очисних споруд зливових вод, забудова водоохоронних зон та водно-болотних угідь (очищення поверхневих стоків перед попаданням в річку відбувалось за рахунок водно-болотної рослинності).

Із зворотними водами у водні об'єкти потрапляють такі забруднюючі речовини, як азот амонійний, сульфати, нітрати, синтетичні поверхнево-активні речовини, фосфати та ін.

Активне використання населенням в побуті хімічних миючих засобів створює труднощі при здійсненні очистки стічних вод на очисних спорудах повної біологічної очистки.

Струмки, потічки, канали, які знаходяться на території міста, потребують покращення санітарного стану берегової лінії, ліквідації надходження неочищених стоків із неканалізованих територій міста, оскільки вони є джерелами забруднення басейну річки Південний Буг.

Аналізуючи результати спостережень рівня забруднення річки Південний Буг за останні роки, (проби відбирались у двох створах річки Південний Буг: 0,1-0,7 км вище від межі міста та 0,5-0,7 км нижче межі міста) спостерігається тенденція зростання таких забруднюючих речовин, як азот амонійний, азот нітритний, залізо загальне, сполуки міді та марганцю.

Найвищий вміст забруднюючих речовин спостерігався у створі - 1 км нижче міста Хмельницького. Показник БСК₅ перевищував ГДК для водойм рибогосподарського призначення у 2,3 рази (найвище значення зафіксовано у серпні на позначці 6,9 ГДК_р). Вміст азоту амонійного в р. Південний Буг перевищував допустимі рівні рибогосподарських нормативів у 8,5 рази (найбільше значення цього показника було зафіксовано у вересні і становило 26,9 ГДК_р). Вміст фенолів перевищував ГДК для водойм рибогосподарського призначення у 3,4 рази, заліза загального у 1,8 рази. Середньорічні значення концентрації нітритів у водах Південного Бугу перевищували ГДК для водойм рибогосподарського призначення у 7,1 рази. Середнє значення міді перевищувало ГДК для водойм рибогосподарського призначення у 9,2 рази. Середнє значення хрому (VI) перевищувало ГДК для водойм рибогосподарського призначення у 4,3 рази (максимальне значення - 6,3 ГДК_р, спостерігалось в вересні).

Одноразові відбори проб води в річках Плоска та Кудрянка показали незначне перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин за нітритами, залізом та завислими речовинами (як для водойм рибогосподарського значення).

Разом з тим, управлінням з питань екології та контролю за благоустроєм міста постійно ведуться спостереження за вмістом кисню у поверхневих водних об'єктах. Систематичні лабораторні дослідження води в р. Південний Буг в районі міського пляжу, які проводить Хмельницький міськміжрайонний відділ ДУ «Хмельницький обласний лабораторний центр МОЗ України», свідчать про відсутність хімічного та бактеріологічного забруднення та відповідність вимогам Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 року № 173.

Джерелами та причинами забруднення ґрунтів на території міста є викиди від автотранспорту, відсутність розвинутої системи зливової каналізації, неповне охоплення садибної забудови господарсько-фекальною каналізацією. Додаткове забруднення на території міста створюють несанкціоновані стихійні сміттєзвалища, на ліквідацію яких залучаються бюджетні кошти.

8. Діючі екологічно спрямовані загально-державні та регіональні Програми:

- Програма охорони навколишнього природного середовища Хмельницької області на 2021-2025 роки (рішення Хмельницької обласної ради від 08 квітня 2021 року № 43-4/2021);

- Програма охорони довкілля Хмельницької міської територіальної громади на 2021-2025 роки (рішення сесії Хмельницької міської ради від 21.04.2021 №69);

- Програма поводження з побутовими відходами «Розумне Довкілля. Хмельницький» на 2021-2022 роки (рішення другої сесії Хмельницької міської ради від 23.12.2020р. №67);

9. Рішенням тридцять четвертої сесії Хмельницької міської ради від 09.10.2019 року № 37 затверджена схема екологічної мережі міста Хмельницького.

Екологічна мережа м. Хмельницького інтегрується в регіональну екомережу та забезпечує її цілісність, а також є невід'ємною частиною Національної екологічної мережі України та Загальноєвропейської екомережі.

Структуру мережі складають природні ядра та екокоридори національного, регіонального й місцевого рівнів.

На території міста Хмельницького відмічено 10 екокоридорів різних рівнів:

один національного рівня – Південнобузький екокоридор;

три – регіонального рівня: Північний, Плоскирівський, Кудрянський екокоридори;

шість локального рівня: екокоридор – «Лезнівський струмок», Південно-Західний екокоридор, Південний екокоридор, екокоридор «Дачі Дубово», Старосадівський екокоридор, Книжковецький екокоридор..

Виділено 6 природних ядер – центрів біорізноманіття: з них 5 регіонального: дендропарк Поділля, «парк ім. М.Чекмана», «Прибузьке», «Гречанський ліс», Ботанічний сад, та одне ядро локального рівня – «Ветеранський ліс»

Базою для формування місцевої екомережі стала мережа природно-заповідних територій та об'єктів Хмельницької області. Екокоридори і ядра виділені в межах річкових долин та зелених зон, що є необхідною умовою їх захисту, забезпечення обміну генетичним матеріалом, збереження міграційних шляхів для рослин і тварин.

Загальна площа екологічної мережі міста Хмельницького становить 1234,83 га, що складає 11,54 % від загальної площі міста . Загальна довжина екокоридорів екомережі становить 59,16 км.

Зведена схема формування екомережі України, регіональні та місцеві схеми формування екомережі мають бути основою для розроблення усіх видів проектної документації при здійсненні землеустрою, розробці містобудівної документації, а також здійсненні господарської та іншої діяльності.

Збереження місцевої екомережі сприятиме збалансуванню природокористування, підтриманню динамічної рівноваги між природними та антропогенними ландшафтами на території міста, покращенню умов життя людини.

Регіональна екомережа Хмельницької області створена на підставі результатів багаторічних досліджень біотичного й ландшафтного різноманіття області, які проводили різні дослідники.

Регіональна екомережа Хмельниччини добре вписується у схеми національної і транснаціональної екомереж. По території області проходять три національні екокоридори. Ієрархічну структуру мережі складають природні ядра та екокоридори національного, регіонального й місцевого рівнів. На території Хмельниччини виділено 15 природних ядер: 3 національного, 5 регіонального, 7 місцевого рівнів. Їх сполучають три екокоридори 69 національного (один широтний – Галицько-Слобожанський лісостеповий і два меридіальних – Південнобузький та Дністровський), 5 – регіонального (Малополіський, Горинський, Случанський, Збручанський, Калюсько-Ровецький) та 3 – місцевого (Хоморський, БужоцькоБузько-Вовксько-Смотрицький, Ушицький) рівнів.

Проаналізовано поширення та охорона рідкісних видів рослин, тварин та рідкісних рослинних угруповань на територіях природних ядер вздовж екокоридорів.

Найвищою концентрацією біорізноманіття характеризуються природні ядра, що знаходяться на півдні (національний природний парк «Подільські Товтри», ландшафтні заказники «Дністровський» та «Калюський»), півночі (національний природний парк «Мале Полісся») та в центральній частині області (проектований національний природний парк «Верхнє Побужжя»).

Виділено 3 відновлювальні території: Новокриворудківсько-Поляхівська, Жищинецька, Нетішинська.

Особливістю пропонованої схеми екомережі є деталізація внутрішньої структури одного з формальних природних ядер, створеного на основі національного природного парку «Подільські Товтри». Особливості просторової структури цього парку не дають

підстав розглядати його як цілісне ядро екомережі. Тому, у його складі виділені локальні ключові та сполучні території, що дає можливість оцінити його особливу роль у збереження біорізноманіття, ландшафтних засад його формування й подальшого розвитку. Території парку, що не включені до локальних елементів екомережі, доцільно розглядати як відновні та буферні території у складі регіональної екологічної мережі.

Концепція екомережі пов'язує природоохоронну діяльність з функціонуванням різних секторів народного господарства (промислового, аграрного, лісогосподарського, туристичного тощо) і є основним елементом сталого розвитку.

Формування регіональної екомережі сприятиме збалансуванню природокористування, підтриманню динамічної рівноваги між природними та антропогенними ландшафтами в регіоні, покращенню умов життя людини.

Додатки : на __14__ арк. в __1__ прим. ;
в електронній формі (файли) - __7__ од.

З повагою,
начальник управління

Олександр ЛУКОВ

Перелік виробничих об'єктів, розташованих на території міста Хмельницького, та розміри санітарно-захисних зон від них

№ з/п	Об'єкти	Вид діяльності	Адреса	СЗЗ, санітарні розриви, м
1	ДП "Новатор"	гальванічне виробництво	вул. Тернопільська, 17	300
2	ПАТ "Укрелектроапарат" (гальванічне виробництво)	вул. Чорновола, 120	300
3	ТОВ "Трансформатор сервіс"	виробництво трансформаторів електричних	прс. Миру, 101 Б	100
4	ТОВ "Укрелком ЛТД"	виробництво трансформаторів	вул. Пілотська, 77 Б	100
5	ТОВ "Валон - А"	виробництво трансформаторних підстанцій	вул. Гарнізонна, 9	100
6	ПВКФ "Бджілка"	виробництво прес-форми для термопластавтоматів	вул. 3-тя Нова, 70/1	100
7	ТОВ "Полімермаш"	ремонт і модернізація термопластавтоматів	вул. Курчатова, 6/5	100
8	ТОВ "Тін-Імпекс"	виробництво алюмінієвих ливарних сплавів	вул. Курчатова, 120 А	100
9	ТОВ "Європа - Експорт плюс"	виробництво ливарних сплавів	вул. Чорновола, 88	100
10	Хмельницька філія ТОВ "Арсенал-центр"	виробництво металевих будівельних конструкцій	вул. Курчатова, 8	100
11	ТОВ "СтильАрт.УА"	виробництво металевих будівельних конструкцій	вул. Трудова, 6/1 А	100
12	ТОВ "Валдер"	виробництво бетонозмішувального обладнання	вул. Курчатова, 8	100
13	ПАТ "Термопластавтомат"	виробництво машин і устаткування загального призначення	вул. Курчатова, 8	100
14	ТОВ "Укрелектрокомплект"	виробництво електророзподільної та контрольної апаратури	вул. Молодіжна, 26	100

15	ПАТ завод "Нева"	виробництво електричних побутових приладів	вул. Курчатова, 6	100
16	ТОВ "Проскурів - термо"	виробництво апаратів для опалення та гарячого водопостачання	вул. Курчатова, 8/10 А	100
17	ПАТ завод "Темп"	виробництво металопродукції виробничо-технічного призначення, сільськогосподарська техніка	прс. Миру, 99/101	50
18	ТОВ "Дювельсдорф Україна"	виробництво сільськогосподарської техніки	вул. Курчатова, 8/4 Е	300
19	ТОВ "P.I.H.O"	виробництво сільськогосподарської техніки	вул. Чорновола, 88	300
20	ПАТ завод "Строммашина"	виробництво обладнання технологічної лінії для заводів по виробництву цегли, обладнання для первинної переробки льону	прс. Миру, 42	300
21	ТОВ "Компанія Укрінтек"	виробництво інструментів і обладнання для вимірювання, дослідження та навігації	вул. Трудова, 9	100
22	ПАТ "Хмельницький завод КПУ"Пригма - Прес"	проектування та виробництво устаткування для виготовлення виробів з дроту	вул. Правди, 6	100
23	ПрАТ по технічній експлуатації і сервісу молочного обладнання "Тесмо-М"	виробництво, експлуатація і сервіс молочного обладнання	вул. Кооперативна, 3/1	100
24	ТОВ НВФ "Адвісмаш"	виробництво запасних частин до обладнання цукрової промисловості	вул. Чорновола, 88	100
25	ТОВ "Нейл"	виробництво цвяхів європейських стандартів	вул. Красовського, 64	100
26	ТОВ "Санте"	виробництво причепів	вул. Тернопільська, 13	50

27	ТОВ "ТД "Хмельницькхліб"	виробництво хлібобулочних виробів	вул. Тернопільська, 8	50
28	ДП агрофірми "Проскурів" фірма "Проскурів-хліб"	виробництво хлібобулочних виробів	вул. Старицького, 1	50
29	ТОВ "ТМ Насолода"	виробництво кондитерських виробів	вул. Курчатова, 6/5	50
30	ТОВ "Хмельницька кондитерська фабрика "Кондфіл"	виробництво кондитерських виробів	вул. Шевченка, 69	50
31	ТОВ "Хмельницький зернопродукт"	виробництво круп	вул. Заводська, 53	100
32	ПрАТ "Хмельницька макаронна фабрика"	виробництво макаронних виробів	вул. М. Кропивницького, 7	50
33	ПрАТ "Маслосирбаза"	виробництво молока та молочних продуктів	вул. Кооперативна, 3	50
34	ТОВ "Проскурів - Агро"	виробництво м'ясних виробів	вул. Красовського, 6	100
35	ТОВ "Проскурів м'ясо"	виробництво м'ясопродуктів	вул. Верейського, 45/3	100
36	ТОВ "Продінвест"	виробництво рибопродуктів	вул. Гарнізонна, 6 А	50
37	ТОВ "Інтерпродсервіс"	виробництво риби та рибопродуктів	вул. Тупикова, 1	50
38	ПП "Балтіка"	виробництво риби та рибопродуктів	вул. Красовського, 6	50
39	ПАТ "Хмельницький обласний пивзавод"	виробництво пива	вул. Чорновола, 24	50
40	ПП "Рудпол"	виробництво мінеральних вод та інших безалкогольних напоїв	вул. Кам'янецька, 257	50
41	ТОВ "Хмельницька універсальна компанія"	виробництво мінеральних вод та інших безалкогольних напоїв	вул. Козацька, 55	50
42	ТОВ "Взутекс"	виробництво взуття	прс. Миру, 69	50
43	КП "Хмельницька фабрика індивідуального пошиття взуття"	виробництво взуття	вул. Володимирська, 74	50
44	МПП "Схід"	виробництво взуття	вул. Трудова, 5/3	50
45	ТОВ "Літма"	виробництво взуття	вул. Чорновола, 174/6	100
46	ПП "Гофра"	виробництво взуття	вул. Курчатова, 8/8 Б	50

47	ПП "Кредо"	виробництво взуття	прс. Миру, 69	50
48	ПП "Ніке"	виробництво одягу	вул. Гагаріна, 37/2	50
49	ПВКП "Авіню"	виробництво одягу	вул. П. Мирного, 25	50
50	ПП "Леон-стиль"	виробництво одягу	вул. Чорновола, 174/8	50
51	ТОВ "Хмельничанка"	виробництво одягу	вул. Кам'янецька, 173	50
52	ПП "Афродіта - Альфа"	виробництво верхнього одягу	вул. Паркова, 6/1, кв. 45	50
53	ТОВ "Хмельницьклегпром- плюс"	виробництво швейних виробів	вул. С. Бандери, 28	50
54	ТОВ ТПП "Універсал"	виробництво швейних виробів	вул. Правди, 6/1	50
55	ПФ "Імунітет"	виробництво трикотажних виробів	вул. Будівельників, 22/1	50
56	ТОВ "Карат"	виробництво килимів та килимових виробів	вул. Чорновола, 88/8	50
57	ТДВ "Хмельницькзалізобетон"	виробництво будівельних матеріалів	вул. Чорновола, 31	100
58	КП "Хмельницький комбінат будівельних матеріалів"	виробництво будівельних матеріалів	вул. Курчатова, 16	100
59	ТОВ "Будкомплект"	виробництво будівельних матеріалів	вул. М. Кропивницького, 3	100
60	ТОВ "Будматеріал"	виробництво будівельних матеріалів	вул. Міцкевича, 33	100
61	Хмельницький підрозділ ТОВ "Завод гідроарматури"	виробництво будівельних матеріалів	вул. Курчатова, 118	300
62	ПФ "Вуд"	виробництво дерев'яних будівельних конструкції та столярних виробів	вул. Тернопільська, 19	100
63	ПТ "Листопад"	виробництво дерев'яних будівельних конструкції та столярних виробів	прс. Миру, 69	100

64	ТОВ "Деймос"	виробництво інших дерев'яних будівельних конструкцій і столярних виробів	вул. Курчатова, 8/1	100
65	ТОВ "Мрія Забудовника"	виробництво будівельних виробів з пластмас	вул. Чорновола, 31/1	100
66	ПП "Гринь"	виробництво будівельних виробів із пластмас	вул. Пілотська, 77/5	100
67	ПП "Віконні системи ЕМ"	виробництво будівельних виробів із пластмас	вул. Гарнізонна, 26 А	100
68	ПП "Нові технології"	виробництво будівельних виробів із пластмас	вул. Лікарняна, 3/1	100
69	ТОВ "Веснянка"	виробництво метало пластикових вікон	вул. Шевченка, 55	100
70	ПНВП "Корпускула"	виробництво добавок до будівельних сумішей, металопластикових вікон	вул. Кам'янецька, 161	100
71	ПрАТ видавництво "Поділля" Корпоративне підприємство ДАК"Укрвидавтополіграфія"	видавнича справа	пр. Миру, 59	100
72	ПАВФ "Інтрада"	виробництво поліграфічної продукції	вул. Курчатова, 6	50
73	ТОВ "Тріада-М"	виробництво поліграфічної продукції	вул. Грушевського, 39	50
74	ТОВ "Ена ЛТД"	виробництво поліграфічної продукції	вул. Героїв Майдану, 54	50
75	ПП "Приватна друкарня"	виробництво поліграфічної продукції	вул. Тернопільська, 17/2 А	50
76	ТОВ "Поліграфіст - 2"	виробництво картонної упаковки та поліграфічної продукції	вул. Курчатова, 8	50

77	ТОВ "Грасс"	виробництво гофрованого картону, паперової та картонної тари	вул. Довженка, 4/7	50
78	ПрАТ виробнича компанія "Ера"	виробництво тари та упаковки, транспортні послуги	вул. Трудова, 6/2	50
79	ТОВ "СНЕ.Т"	виробництво фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастик	вул. Тернопільська, 17/2 А	100
80	ТДВ Управління виробничо-технологічної комплектації "Хмельницькбуд"	виробництво металевих виробів, оптоваторгівля металопрокатом	вул. Курчатова, 117	50
81	ТДВ "Хмельницький завод будівельних матеріалів"	виробництво цегли керамічної	вул. Кам'янецька, 161	100
82	Відокремлений підрозділ ДТ ГО "Південно-Західна залізниця" Хмельницький завод залізобетонних конструкцій	функціонування інфраструктури залізничного транспорту	вул. Курчатова, 108	100
83	ТОВ НВП "Віднова"	ремонт і технічне обслуговування машини устаткування промислового призначення	вул. Гагаріна, 35	100
84	МКП "Хмельницькводоканал"	забір, очищення та постачання води	вул. Водопровідна, 75	50
85	МКП "Хмельницьктеплокомуненерго"	енергопостачання, постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря	вул. Пересипкіна, 5	50
86	КП "Південно-Західні тепломережі"	енергопостачання, постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря	вул. Курчатова, 17/1	50
87	ХКП "Спецкомунтранс"	збирання, оброблення та видалення безпечних відходів	вул. Толстого, 1	ДСП 173-96(додаток №4)
88	ПАТ по газопостачанню та газифікації "Хмельницькгаз"	газопостачання та газифікація	пр. Миру, 41	50
89	ПАТ "Хмельницькобленерго"	енергопостачання	вул. Храновського, 11 А	50
90	ТОВ "Полі-пак"	виробництво інших виробів із пластмас	вул. Заводська, 34/3	100

91	ТОВ "Агротехмаш"	виробництво пластмас у первинних формах	вул. Толбухіна, 4	100
92	ТОВ "Сиріус Екструджен"	виробництво преформ та стретч-плівки	вул. Пілотська, 20	100
93	ТОВ "Екопласт"	виробництво товарів із полімерних матеріалів	вул. Зарічанська, 5/3	100
94	ПАТ "Втормет"	відновлення відсортованих відходів	вул. Курчатова, 109	50
95	ДП "Хмельницький державний центр науки, інновацій та інформатизації"	дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук	вул. Свободи, 36	50
96	ТОВ "Побутрадіотехніка"	ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення	вул. Прибузька, 3	50
97	Хмельницьке учбово-виробниче підприємство Українського товариства сліпих "УТОС"	виробництво канцелярської продукції	вул. Будівельників, 22	50
98	ТОВ "Каскад-Холод ЛТД"	виробництво промислового холодильного та вентиляційного устаткування	вул. Виговського, 4	50
99	Державне експериментальне протезно-ортопедичне підприємство	виробництво протезно- ортопедичної продукції	вул. Чорновола, 159/1	50
100	ТОВ "Металсервіс"	демонтаж (розбирання) машин і устаткування, відновлення відсортованих відходів	вул. Чорновола, 41/2	50

Додаток 2

**Перелік
потенційно небезпечних об'єктів Хмельницької МТГ на 2021 рік**

№ з/п	Назва підприємства	Місце знаходження	Вид небезпеки	Примітка
	АЗС ПАТ «Укрнафта»	м. Хмельницький, вул. Купріна, 54/1	пожежо-вибухова	
	АЗС ПАТ«Укрнафта»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 130	пожежо-вибухова	
	АЗС ПАТ«Укрнафта»	м. Хмельницький, вул. Прибузька	пожежо-вибухова	
	АЗС ПАТ«Укрнафта»	м. Хмельницький, Львівське шосе, 38/1	пожежо-вибухова	
	АЗС ПАТ«Укрнафта»	м. Хмельницький, вул. Пілотська, 12	пожежо-вибухова	
	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, вул. Чорновола, 136/2	пожежо-вибухова	
	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, Вінницьке шосе, 14/1	пожежо-вибухова	
	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 10/1	пожежо-вибухова	
	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, Львівське шосе, 25/1	пожежо-вибухова	
0.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, вул. Пр. Підпілля, 116	пожежо-вибухова	
1.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, вул. Прибузька, 9	пожежо-вибухова	
2.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, вул. Озерна, 2а	пожежо-вибухова	
3.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, Проспект Миру, 41/4а	пожежо-вибухова	
4.	АЗС ТОВ «НОВАРО-М»	м. Хмельницький, вул. Західно-Окружна	пожежо-вибухова	
5.	АГНКС ХФ ТОВ «Укртехінвестгаз»	м. Хмельницький, вул. Озерна, 15	пожежо-вибухова	
6.	АЗС ТОВ «ТД «САН ОЙЛ»	м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 13	пожежо-вибухова	
7.	ДП «УкрАвтоГаз»	м. Хмельницький, вул. Західно-Окружна, 3/1	пожежо-вибухова	
8.	ТОВ «Тін-Імпекс»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 120а	пожежо-вибухова	
9.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, вул. Прибузька, 1/1	пожежо-вибухова	

0.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, проспект Миру, 102/1	пожежо-вибухова	
1.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, проспект Миру, 63/1	пожежо-вибухова	
2.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, вул. Озерна, 8/1	пожежо-вибухова	
3.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, Старокостянтинівське шосе, 20	пожежо-вибухова	
4.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, Львівське шосе, 20/1	пожежо-вибухова	
5.	АЗС ТЗОВ «ОККО-РІТЕЙЛ»	м. Хмельницький, вул. Красовського, 51	пожежо-вибухова	
6.	Киснева станція ТОВ «ЗАХІДГАЗ-СЕРВІС»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 120	пожежо-вибухова	
7.	ТДВ «Завод будівельних матеріалів»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 161	пожежо-вибухова	
8.	ТДВ «Хмельницькзалізобетон»	м. Хмельницький, вул. Чорновола, 31	пожежо-вибухова	
9.	АЗС ТОВ «ПАЛИВНО-ТОРГОВА ФІРМА «УКР-ПЕТРОЛЬ»	м. Хмельницький, вул. Віницька, 1/4	пожежо-вибухова	
0.	АГЗП ТОВ «Газ-Ресурс»	м. Хмельницький, проспект Миру, 102/3	пожежо-вибухова	
1.	АГЗП ТОВ «Газ-Ресурс»	м. Хмельницький, вул. Геологів, 1/1б	пожежо-вибухова	
2.	АГЗП ТОВ «Газ-Ресурс»	м. Хмельницький, Старокостянтинівське шосе, 20	пожежо-вибухова	
3.	АГЗП ТОВ «Газ-Ресурс»	м. Хмельницький, вул. Толстого, 12	пожежо-вибухова	
4.	АЗС з АГЗП ТОВ «Авантаж-7»	м. Хмельницький, вул. Геологів, 2А	пожежо-вибухова	
5.	АЗС з АГЗП ТОВ «Євро Смарт Пауер»	м. Хмельницький, вул. Панаса Мирного, 5/1	пожежо-вибухова	
6.	АЗС з АГЗП ТОВ «Євро Смарт Пауер»	м. Хмельницький, пр. Миру, (район телевежі)	пожежо-вибухова	
7.	АЗС з АГЗП ТОВ «Євро Смарт Пауер»	м. Хмельницький, вул. Трудова, 9/3	пожежо-вибухова	
8.	АЗС ТОВ «Альянс-Холдинг»	м. Хмельницький, вул. Красовського, 37	пожежо-вибухова	
9.	АЗС ТОВ «Альянс-Холдинг»	м. Хмельницький, Львівське шосе, 36	пожежо-вибухова	
0.	АЗС ТОВ «Альянс-Холдинг»	м. Хмельницький, вул. Трудова, 11	пожежо-вибухова	
1.	АЗС ТОВ «Вест Петрол Маркет»	м. Хмельницький, вул. Західно-Окружна, 5/2	пожежо-вибухова	
2.	АЗС ТОВ «Вест Петрол Маркет»	м. Хмельницький, Старокостянтинівське шосе, 2/1н	пожежо-вибухова	
3.	АЗС ТОВ «Вест Петрол Маркет»	м. Хмельницький, вул. Вінницька, 2/2	пожежо-вибухова	
4.	АЗС ТОВ "АЙВОР"	м. Хмельницький, вул. Трудова, 4	пожежо-вибухова	
5.	АЗС ТОВ "АЙВОР"	м. Хмельницький, вул. Садова, 1/2	пожежо-вибухова	
6.	ПрАТ «Хмельницька маслосирбаза»	м. Хмельницький, вул. Кооперативна, 3	хімічно	
7.	ПАТ «Хмельпиво»	м. Хмельницький, вул. В.Чорновола, 24	пожежо-вибухова	
8.	Хмельницьке відділення АТ «Хмельницькгаз»	м. Хмельницький, проспект Миру, 41	пожежо-вибухова	
9.	ГНП та АГЗП Хмельницької дільниці ДП «Пропан»	м. Хмельницький, проспект Миру, 40	пожежо-вибухова	
0.	Котельня Хмельницького РЕМ АТ «Хмельницькобленерго»	м. Хмельницький, вул. Свододи, 57	пожежо-вибухова	
1.	АГЗП ВКПП «Явір-Транс»	м. Хмельницький, вул. Пілотська, 14	пожежо-вибухова	
2.	Управління (територія майстерні) АТ «Хмельницькобленерго»	м. Хмельницький, вул. Храновського, 11А	пожежо-вибухова	
3.	ТОВ «Сіріус Екструджен»	м. Хмельницький, вул. Пілотська, 20	пожежо-вибухова	
4.	Виробнича база МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Пересипкіна, 5	пожежо-вибухова	
5.	ЦТП МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Пересипкіна, 5	пожежо-вибухова	
6.	ЦТП МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Толбухіна, 2	пожежо-вибухова	
7.	ЦТП МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Чорновола, 122/2	пожежо-вибухова	
8.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Проскурівського підпілля, 25	пожежо-вибухова	
9.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Купріна, 54	пожежо-вибухова	
0.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Пилипчука, 41	пожежо-вибухова	

1.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Пілотська, 1	пожежо-вибухова	
2.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Франка, 15/2	пожежо-вибухова	
3.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Пересипкіна, 5	пожежо-вибухова	
4.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Сквороди, 11	пожежо-вибухова	
5.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Купріна, 12	пожежо-вибухова	
6.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Прибузька, 6/1-В	пожежо-вибухова	
7.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Проскурівська, 65	пожежо-вибухова	
8.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Проскурівська, 66	пожежо-вибухова	
9.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Соборна, 69	пожежо-вибухова	
0.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, пров. Проскурівський, 1	пожежо-вибухова	
1.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Паркова, 4	пожежо-вибухова	
2.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Зарічанська, 2/1	пожежо-вибухова	
3.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Пілотська, 1 (модульна)	пожежо-вибухова	
4.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Прибузька, 36	пожежо-вибухова	
5.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Свободи, 22 (друга черга)	пожежо-вибухова	
6.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Зарічанська, 6/4-Б	пожежо-вибухова	
7.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Зарічанська, 12/1-Б	пожежо-вибухова	
8.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Верхня Берегова, 7	пожежо-вибухова	
9.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 161	пожежо-вибухова	
0.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 3	пожежо-вибухова	
1.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 159г	пожежо-вибухова	
2.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Майборського, 5	пожежо-вибухова	
3.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Горбанчука, 1	пожежо-вибухова	
4.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 46/1	пожежо-вибухова	
5.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 48/1	пожежо-вибухова	
6.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Свободи, 44	пожежо-вибухова	
7.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 63	пожежо-вибухова	
8.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 82	пожежо-вибухова	
9.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. М. Трембовецької, 51/1	пожежо-вибухова	
0.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Заводська, 55/17	пожежо-вибухова	
1.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Водопровідна, 48	пожежо-вибухова	
2.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. С. Бандери, 32/1	пожежо-вибухова	
3.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Зарічанська, 30	пожежо-вибухова	
4.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, Проспект Миру, 99/101	пожежо-вибухова	

5.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Північна, 2	пожежо-вибухова	
6.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Північна, 121	пожежо-вибухова	
7.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. С. Бандери, 24	пожежо-вибухова	
8.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Свободи, 3/1	пожежо-вибухова	
9.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Свободи, 22	пожежо-вибухова	
00.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Свободи, 19	пожежо-вибухова	
01.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Завадського, 5	пожежо-вибухова	
02.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Інститутська, 15/1	пожежо-вибухова	
03.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Чорновола, 180	пожежо-вибухова	
04.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Гарнізонна, 4	пожежо-вибухова	
05.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'нецька, 164	пожежо-вибухова	
06.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Кам'нецька, 257/1Б	пожежо-вибухова	
07.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Чорновола, 122/2	пожежо-вибухова	
08.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Карбишева, 6	пожежо-вибухова	
09.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. М. Гречка, 10/1	пожежо-вибухова	
10.	Котельня МКП «Хмельницьктеплокомуненерго»	м. Хмельницький, вул. Трудова, 11	пожежо-вибухова	
11.	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 8/1г	пожежо-вибухова	
12.	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Північна, 2	пожежо-вибухова	
13.	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Хотовицького, 4/1	пожежо-вибухова	
14.	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 14/3	пожежо-вибухова	
15.	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Молодіжна, 2	пожежо-вибухова	
16.	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Ричко, 1	пожежо-вибухова	
17.	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Будівельників, 22	пожежо-вибухова	
18.	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Міцькевича, 48 а	пожежо-вибухова	
19.	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Північна, 111	пожежо-вибухова	
20.	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 7	пожежо-вибухова	
21.	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Молодіжна, 15/1	пожежо-вибухова	
22.	Котельня КП «Південно-Західні тепломережі»	м. Хмельницький, вул. Житецького, 22	пожежо-вибухова	
23.	АГЗП ТОВ «ПРОКАР»	м. Хмельницький, вул. Західно-Окружна	пожежо-вибухова	
24.	АГЗП ТОВ «ПРОКАР»	м. Хмельницький, вул. Трудова, 7/3	пожежо-вибухова	
25.	АЗС ТОВ «Люкс-Рейзн»	м. Хмельницький, вул. Чорновола, 165	пожежо-вибухова	
26.	ТОВ «Завод Гідроарматури»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 188/5Б	хімічно	
27.	АГЗП ТОВ «ГАЗ-ЛАЙН 1»	м. Хмельницький, вул. Озерна, 9/2	пожежо-вибухова	
28.	АЗС ПП «ОІЛ ТРЕЙД ЗАХІД»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 18	пожежо-вибухова	
29.	АЗС ПП «ОІЛ ТРЕЙД ЗАХІД»	м. Хмельницький, вул. Красовського, 31/1	пожежо-вибухова	
30.	АЗС ТОВ «Смарт-Ойл»	м. Хмельницький, вул. Трудова, 4б	пожежо-вибухова	
31.	АЗС ТОВ «Смарт-Ойл»	м. Хмельницький, вул. С. Бандери, 69	пожежо-вибухова	
32.	АЗС ТОВ «К. НАФТА»	м. Хмельницький, вул. Курчатова, 14	пожежо-вибухова	

33.	АЗС ТОВ «НК НАФТО ТРЕЙД»	м. Хмельницький, вул. Заболотна, 86/2	пожежо-вибухова	
-----	--------------------------	---------------------------------------	-----------------	--

Хімічно: 2 - ТОВ «Завод Гідроарматури», ПрАТ «Хмельницька маслосирбаза»

Додаток 3

Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду міста

	Назва території чи об'єкта ПЗФ	Категорія, тип	Площа, га ¹	Місце розташування території чи об'єкту ПЗФ	Рішення, згідно з яким створено (змінено) дану територію чи об'єкт ПЗФ
1	Липа звичайна	пам'ятка природи, ботанічна	0,02	вул. Грушевського, 64	Рішення обласного виконавчого комітету (далі ОВК) №213 від 14.07.1977
2	Алея каштана кінського	пам'ятка природи, ботанічна	0,5	Розташований на території ВАТ «Хмельницький обласний пивзавод»	Рішення ОВК № 213 від 14.07.1977
3	Бук червоний	пам'ятка природи, ботанічна	0,01	вул. Гагаріна, 5	Рішення ОВК №358-р від 22.10.1969
4	Бук червоний	пам'ятка природи, ботанічна	0,01	вул. Героїв Майдану, 24	Рішення ОВК №358-р від 22.10.1969
5	Горіх чорний	пам'ятка природи, ботанічна	0,02	вул. Пилипчука, 5	Рішення ОВК №213 від 14.07.1977

¹ У дужках наведений радіус охоронної зони, метри

6	Парк ім. Чекмана	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва	140,45	вул. Котовського	Виконком обласної ради депутатів трудящих від 05.05.1975 № 132. Зміна назви та розширення площі прийнято рішенням обласної ради від 16.12.1998 року №13. Зміна назви прийнята рішенням обласної ради від 18.11.2009 №20-24/2009
7	Заріччя	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва	4,3 (25)	вул. Свободи	Рішення 11 сесії облради від 30.03.2004 №22-11/2004
8	Сквер ім. Т.Г. Шевченка	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва	4,7 (25)	вул. Грушевського	Створено рішенням 16 сесії обласної ради від 04.04.2001 №10, розширений рішенням 22 сесії обласної ради від 21.03.2002 №11
9	Дендропарк «Поділля»	дендропарк	36,3295 (30)	на перетині проспекту Миру та вулиці Старокостянтинівське шосе	Розпорядження виконкому обласної ради депутатів трудящих від 30.01.1969 № 72-р. Змінено категорію рішенням сесії обласної ради від 11.07.2007 № 23-9/2007
10	Ботанічний сад Хмельницького національного університету	ботанічний сад	2,21 (25)	вул. Інститутська (територія Хмельницького національного університету)	Рішення 24-ї сесії обласної ради від 18.11.2009 р. № 20-24/2009
11	Дендрологічний парк місцевого значення «Юннатівський»	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва	2,06	пров. Шкільний, 8 м. Хмельницький	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
12	«Сад Григорія Сковороди»	пам'ятка природи, ботанічна	0,1914	вул. Ярослава Мудрого, 2 м. Хмельницький	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
13	«Сквер імені Кузьми Скрябіна»	пам'ятка природи, ботанічна	0,0833	вул. Гагаріна, на території Хмельницької обласної філармонії м. Хмельницький	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
14	«Сквер імені Володимира Івасюка»	пам'ятка природи, ботанічна	0,1907	вул. Кам'янецька, (між будівлею Хмельницької обласної філармонії та вул. Кам'янецькою)	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
15	«Сквер пам'яті героїв та жертв Чорнобиля»	пам'ятка природи, ботанічна	0,2981	вул. Кам'янецька, 1 (на розі вулиць Прибузької та Кам'янецької біля пам'ятника «Героїв та жертв Чорнобиля»)	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020

16	«Сквер слави»	пам'ятка природи, ботанічна	0,3438	вул. Кам'янецька, (по вул. Кам'янецькій, 111 та вул. Сковороди та Кам'янецькою	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
17	«Прибузькі сосни»	пам'ятка природи, ботанічна	0,025	вул. Кам'янецька, 2	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
18	«Бук на Володимирській»	пам'ятка природи, ботанічна	0,001	вул. Володимирська, 74	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
19	«Тисячі сердець»	пам'ятка природи, ботанічна	0,001	вул. Володимирська, 85	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
20	«Відгомін віків»	пам'ятка природи, ботанічна	0,001	вул. Петра Болбочана, 6 м. Хмельницький	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
21	«Ясен на майдані»	пам'ятка природи, ботанічна	0,001	майдан Незалежності, 2 м. Хмельницький	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
22	«Сосни Чорні»	пам'ятка природи, ботанічна	0,01	вул. Пушкіна, 11,13 м. Хмельницький	Рішення обласної ради від 24.06.2020 № 60-33/2020
	Разом		191,7558		

*- Параметри охоронної зони вказані згідно Рішення третьої сесії Хмельницької обласної ради №17 від 26.09.2002.

Тришуківська 10.0
[Signature]

**ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ**

вул. Подільська, 10/1, м. Хмельницький, 29013, тел(0382) 70-47-72, 75-22-38
E-mail: zem-prijm@khm.gov.ua
Код ЄДРПОУ 33232766

16.12.2021 № 724 /01-12
на № 924 /01-18

В. о. начальника управління
архітектури та містобудування
Максиму ДРУЖИНІНУ

Шановний пане Максиме!

На Ваш лист щодо надаємо Вам інформацію про прийняті Хмельницькою міською радою рішення щодо виділення (відведення) земельних ділянок під влаштування парків та скверів на території м. Хмельницького, а саме:

- рішенням 4-ої сесії Хмельницької міської ради від 17.02.2021 № 54 Комунальному підприємству по зеленому будівництву та благоустрою міста виконавчого комітету Хмельницької міської ради передано в постійне користування земельну ділянку між вул. Мирного та вул. Старокостянтинівське шосе, кадастровий номер 6810100000:17:004:0104, площею 86849 м² під парк;
- рішенням 5-ої сесії Хмельницької міської ради від 21.04.2021 № 99 Комунальному підприємству по зеленому будівництву та благоустрою міста виконавчого комітету Хмельницької міської ради м. Хмельницький, по вул. Старокостянтинівське шосе, в районі ЖБК «1-ий Парковий», кадастровий номер 6810100000:17:004:0107, площею 4869 м², під сквер;
- рішенням 7-ої сесії Хмельницької міської ради від 14.07.2021 №89 Управлінню житлово-комунального господарства Хмельницької міської ради передано в постійне користування земельну ділянку по прс. Миру, кадастровий номер 6810100000:16:006:0325, площею 2870 м² під сквер;
- рішенням 7-ої сесії Хмельницької міської ради від 14.07.2021 №89 Комунальному підприємству по зеленому будівництву і благоустрою міста виконавчого комітету Хмельницької міської ради, передано в постійне користування земельну ділянку біля парку «Молодіжний», кадастровий номер 6810100000:33:001:0124, площею 1500 м² під створення об'єкту благоустрою;
- рішення 7-ої Хмельницької міської ради від 14.07.2021 № 87 Комунальному підприємству по зеленому будівництву та благоустрою міста виконавчого комітету надано в постійне користування земельну ділянку, площею 775 м² по вул. Свободи, 15А, біля храму Святої Трійці, кадастровий номер 6810100000:03:004:0202, під сквер;
- рішення 7-ої сесії Хмельницької міської ради від 14.07.2021 №89 Комунальному підприємству по зеленому будівництву та благоустрою міста виконавчого комітету Хмельницької міської ради по вул. Озерній, площею 27770 м², кадастровий номер 6810100000:17:004:0109, під парк;
- рішенням 7-ої сесії Хмельницької міської ради від 14.07.2021 №89 Комунальному підприємству по зеленому будівництву та благоустрою міста виконавчого комітету Хмельницької міської ради, передано в постійне користування земельну ділянку на перехресті вул. Свободи та прс. Миру, площею 4873 м², кадастровий номер 6810100000:03:004:0211, під сквер;

16 12 21
19/16

рішенням 7-ої сесії Хмельницької міської ради від 14.07.2021 №89 Комунальному підприємству по зеленому будівництву та благоустрою міста виконавчого комітету Хмельницької міської ради, передано в постійне користування земельну ділянку біля садівничих товариств «Будівельник» та «Сонечний», кадастровий номер 6810100000:35:001:0246, площею 4428 м², під сквер;

- рішенням 7-ої сесії Хмельницької міської ради від 14.07.2021 №89 Комунальному підприємству по зеленому будівництву та благоустрою міста виконавчого комітету Хмельницької міської ради, передано в постійне користування земельну ділянку по прс. Миру, кадастровий номер 6810100000:16:006:0328, площею 2939 м², під сквер;

- рішенням 7-ої сесії Хмельницької міської ради від 14.07.2021 №89 Комунальному підприємству по зеленому будівництву та благоустрою міста виконавчого комітету Хмельницької міської ради, передано в постійне користування земельну ділянку по вул. Кармелюка, 4/2, кадастровий номер 6810100000:17:001:0376, площею 1597 м², під сквер;

- рішенням 9-ої сесії Хмельницької міської ради від 20.10.2021 № 63 Комунальному підприємству по зеленому будівництву і благоустрою міста виконавчого комітету Хмельницької міської ради, передано в постійне користування земельну ділянку по вул. Озерній, кадастровий номер 6810100000:17:003:0213, площею 87392 м², під парк.

- рішенням 9-ої сесії Хмельницької міської ради від 20.10.2021 № 67 Комунальному підприємству по зеленому будівництву і благоустрою міста виконавчого комітету Хмельницької міської ради, передано в постійне користування земельну ділянку м. Хмельницький, в районі будинків № 10/3 та № 6/2 по вул. Гастелло, кадастровий номер 6810100000:07:005:0220, площею 2694 м², під сквер;

- Рішенням 9-ої сесії Хмельницької міської ради від 20.10.2021 № 67 Комунальному підприємству по зеленому будівництву та благоустрою міста виконавчого комітету Хмельницької міської ради передано в постійне користування земельну ділянку біля будинку по вул. Курчатова, 3, кадастровий номер 6810100000:02:003:0528, площею 3226 м², під сквер;

- рішенням 9-ої сесії Хмельницької міської ради від 20.10.2021 № 67 Комунальному підприємству по зеленому будівництву та благоустрою міста виконавчого комітету Хмельницької міської ради передано в постійне користування земельну ділянку району вул. Довженка, кадастровий номер 6810100000:25:003:0528, площею 8008 м², під сквер;

- рішенням 9-ої сесії Хмельницької міської ради від 20.10.2021 № 67 Комунальному підприємству по зеленому будівництву та благоустрою міста виконавчого комітету Хмельницької міської ради передано в постійне користування земельну ділянку по вул. Мазура, 12/2-Б, кадастровий номер 6810100000:03:001:0088, площею 2209 м², під сквер.

Окрім того, повідомляємо, що на пленарних засіданнях сесій Хмельницької міської ради прийнято ряд рішень щодо надання дозволу Комунальному підприємству по зеленому будівництву та благоустрою міста виконавчого комітету Хмельницької міської ради на розроблення документації із землеустрою з метою формування земельних ділянок у відповідності до ст. 79-1 Земельного кодексу та подальшої передачі в постійне користування під влаштування парків/скверів, так зокрема:

- рішенням 7-ої сесії Хмельницької міської ради від 14.07.2021 №93 надано дозвіл на розроблення проекту землеустрою на земельну ділянку по вул. Болбочана, площею 300 м², під сквер;

- рішенням 7-ої сесії Хмельницької міської ради від 14.07.2021 №93 надано дозвіл на розроблення проекту землеустрою на земельну ділянку по прс. Миру, площею 4249 м², під сквер;

- рішенням 7-ої сесії Хмельницької міської ради від 14.07.2021 №93 надано дозвіл на розроблення проекту землеустрою на земельну ділянку по за межами с. Олешин, площею 10 га, під парк;

- рішенням 7-ої сесії Хмельницької міської ради від 14.07.2021 №93 надано дозвіл на розроблення проекту землеустрою на земельну ділянку по вул. Кошарського, площею 100 м², під сквер;

рішенням 9-ої сесії Хмельницької міської ради від 20.10.2021 №58 надано дозвіл на розроблення проекту землеустрою на земельну ділянку в районі вулиці Геологів, площею 8079 м², під сквер;

З повагою,
в.о. начальника Управління

Людмила МАТВЕЄВА

[Faint, mostly illegible text, likely a list of items or a detailed report, possibly containing dates and names.]

[Handwritten notes or dates at the bottom right of the page.]

ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ
вул. Подільська, 10/1, м. Хмельницький, 29013, тел.(0382) 70-47-72, 75-22-38
E-mail: zem-prijm@khm.gov.ua
Код ЄДРПОУ 33232766

05.10.21 № 382/01-12
на № 421/01-22 від 15.09.2021

В. о. начальника управління архітектури та
містобудування
Максиму ДРУЖИНІНУ
вул. Подільська, 10/1,
м. Хмельницький,
29013

Шановний пане Максиме!

На Ваш лист № 421/01-22 від 15.09.2021 з приводу надання пропозицій щодо внесення змін до проекту містобудівної документації «Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький» повідомляємо, що за результатами ознайомлення з графічними та текстовими матеріалу вказаного проекту просимо врахувати при його доопрацюванні пропозиції, які наводимо нижче:

1) земельні ділянки, які надані Хмельницькою міською радою в постійне користування комунальному підприємству по зеленому будівництву і благоустрою виконавчого комітету Хмельницької міської ради під парк з кадастровими номерами 6810100000:25:001:0017, 6810100000:25:001:0018, 6810100000:23:005:0019 віднесено до території садибної забудови, проте вказані земельні ділянки не повинні входити до вказаної території;

2) земельна ділянка, яка надана в постійне користування Національній академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького для розміщення та постійної діяльності Державної прикордонної служби України (для потреб оборони) з кадастровим номером 6810100000:27:004:0279 віднесено до територій, які не відповідають цільовому призначенню та категорії земель;

3) земельні ділянки, які знаходяться в районі земельних ділянок з кадастровими номерами 6810100000:33:001:0113, 6810100000:33:001:0022, 6810100000:33:001:0002, 6810100000:33:001:0039, 6810100000:33:001:0073, 6810100000:33:001:0071, 6810100000:33:001:0075, 6810100000:33:001:0074, 6810100000:33:001:0112, 6810100000:33:001:0070, 6810100000:33:001:0069, 6810100000:33:001:0066 віднесено до території садибної забудови, проте вказані земельні ділянки належать до земель приватної власності та належать до категорії земель сільськогосподарського призначення;

4) необхідно вказати назви вулиць та провулків в районі земельних ділянок по

Служба з надання електронних послуг м. Хмельницький, вулиця Гончарова

№Л-26.2-34-21 від 08.10.2021

Підписувач Матвеева Людмила Вікторівна

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000F6A52A00291F9100

Дійсний з 24.02.2021 00:00:00 по 24.02.2023 00:00:00

5) необхідно врахувати детальні плани забудови масивів індивідуальної житлової забудови в районі садівничого кооперативу «Лідія» (3,5 кілометра від вул. Купріна), в мікрорайоні Лезневе (в районі вул. Гонти, вул. Стельмаха), в масиві індивідуальної житлової забудови «Мрія» в мікрорайоні Дубове в частині відображення земель загального користування (доріг з вказанням їх ширини в масштабі), а також об'єктів соціальної інфраструктури;

- 6) уточнити позначення в районі вул. Ставкової (заштриховано);
- 7) уточнити експлікацію на її відповідність умовним позначенням;
- 8) уточнити назви вулиць, провулків, тощо;
- 9) необхідно вказати назву вулиці Колективна в масиві індивідуальної забудови за вул. Заярною мікрорайону Книжківці;
- 10) при проектуванні проектної дороги в масиві індивідуальної забудови за вулицею Заярною мікрорайону Книжківці не враховано інформацію з Публічної кадастрової карти України. Проектна дорога ріже земельні ділянки приватної власності кадастрові номери: 6825083300:10:017:0071 та 6825083300:10:017:1530, в той час як існуюча дорога проходить за цими земельними ділянками.

Додатки:

- 1) скріншоти з графічної частини проекту містобудівної документації «Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький» на 4 арк. в 1 прим.;
- 2) сканкопії детальних планів забудови масивів індивідуальної житлової забудови в районі садівничого кооперативу «Лідія» (3,5 кілометра від вул. Купріна), в мікрорайоні Лезневе (в районі вул. Гонти, вул. Стельмаха), в масиві індивідуальної житлової забудови «Мрія» в мікрорайоні Дубове;
- 3) копія плану земельних ділянок в масиві індивідуальної забудови за вулицею Заярною мікрорайону Книжківці – вул. Колективна на 1 арк. в 1 прим.
- 4) скріншот з графічної частини проекту містобудівної документації «Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький» мікрорайон Книжківці на 1 арк. в 1 прим.;
- 5) скріншот з Публічної кадастрової карти України – масив індивідуальної забудови вулиця Колективна.

З повагою
в. о. начальника управління

Людмила МАТВЕЄВА

Тетяна Разакова 76 40 07
Леся Кожемяко 75 22 37

- Набір шарів
- Шари Кадастр Оновити
- Ортофотолини
- Сторінка Карта
- Топографічний план 1:2000
- План існуючого використання території
- Схема історичних пам'яток об'єктів
- Схема історично-будівельної оцінки території
- Основна креслення
- Схема проєктивних пам'яток об'єктів
- Схема вулично-дорожньої мережі
- Схема міського та сільського транспорту
- Схема інженерного обладнання території. Газопостачання та теплопостачання
- Схема інженерного обладнання території. Електропостачання

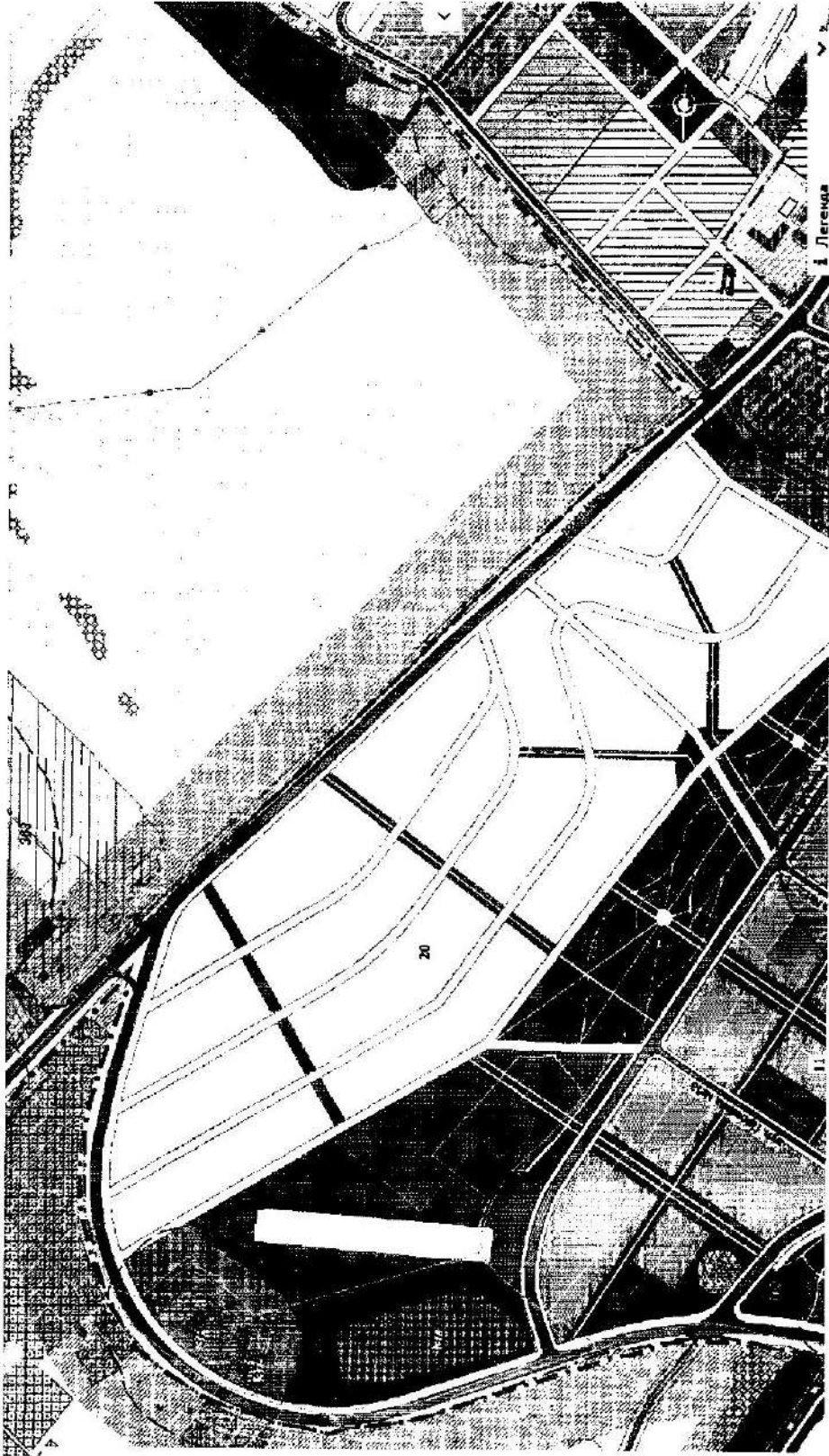
Легенда

Набір шарів

Шар Кадестр Описки

- Ортофотоплан
- Сторіє Карта
- Топографічний план 1:2000
- План існуючого використання території
- Схема існуючих планувальних обмежень
- Схема інженерно-будівельної оцінки території
- Основне креслення
- Схема проєктних планувальних обмежень
- Схема вулично-дорожньої мережі
- Схема міського та зовнішнього транспорту
- Схема іхтимерного обладнання території (газопостачання та теплопостачання)
- Схема іхтимерного обладнання території (електропостачання)

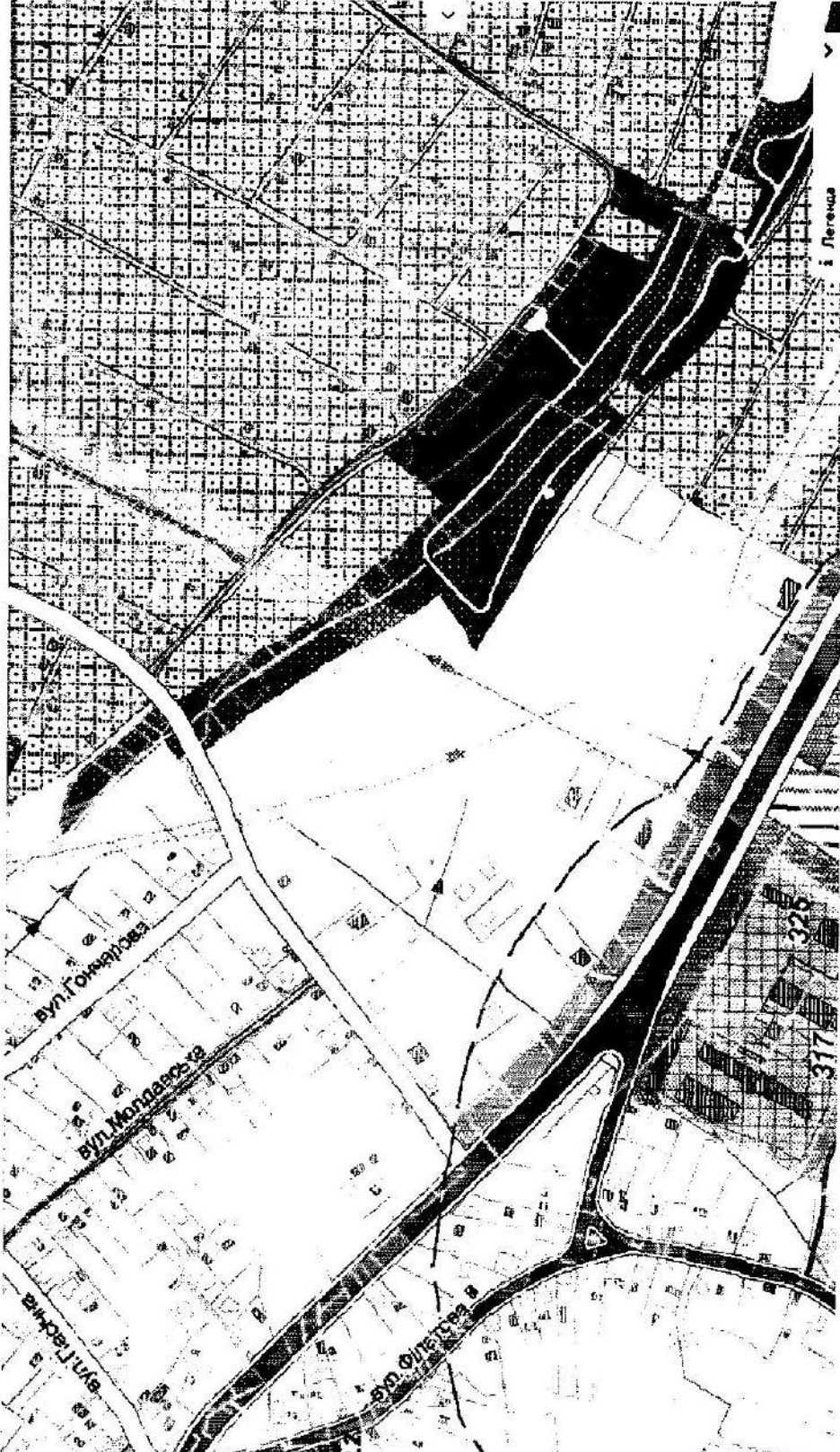

Набір шарів

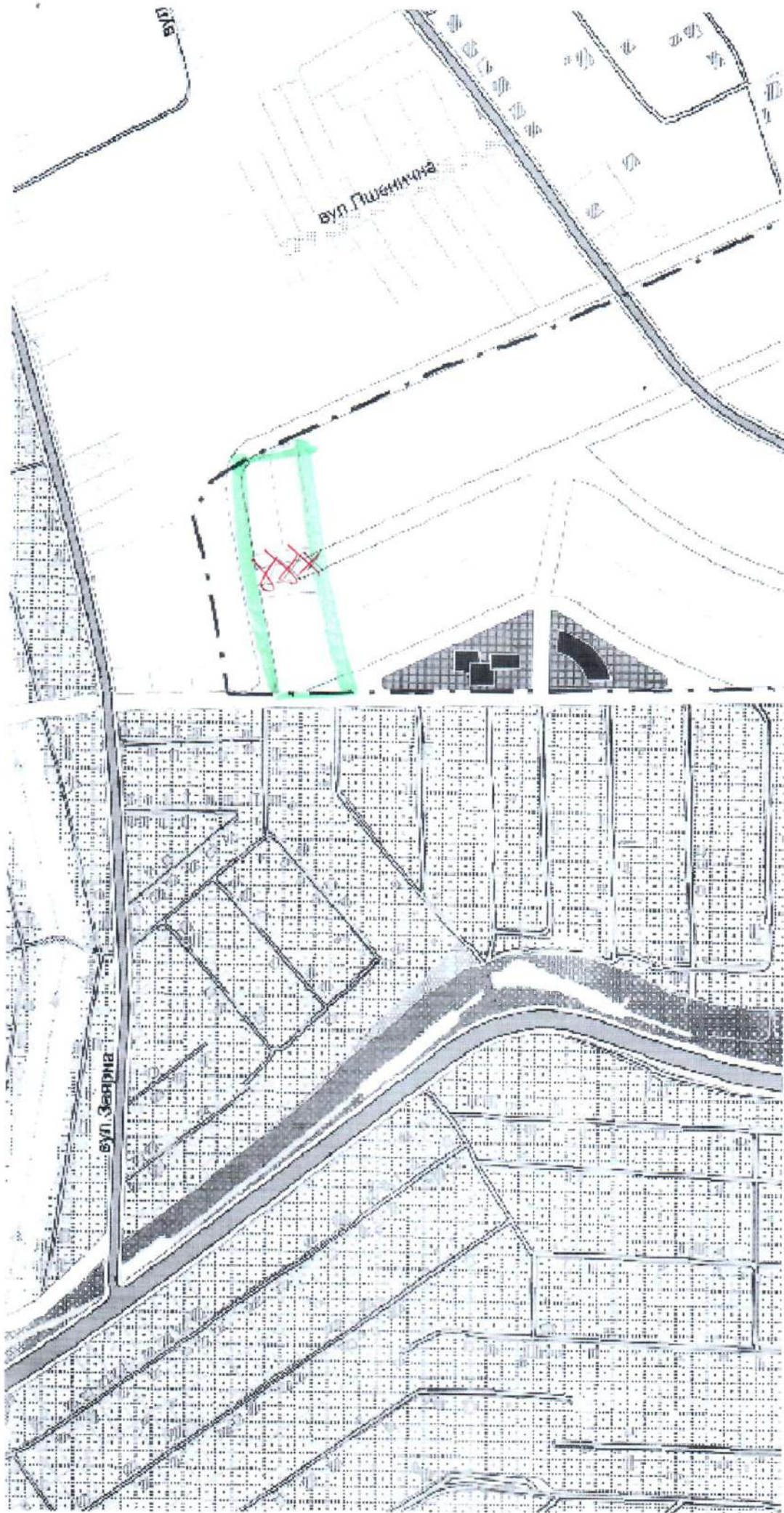
Шари Кадастр Оновити

- Ортофотознімки
- Сторінка Карты
- Топографічний план 1:2000
- План існуючого використання території
- Схема існуючих планування обмежень
- Схема інженерно-будівельної оцінки території
- Основне креслення
- Схема проектних планування обмежень
- Схема вулиць-доріжок мережі
- Схема нічного та денного транспорту
- Схема інженерного обладнання території: газопостачання та теплопостачання
- Схема інженерного обладнання території: електропостачання

Легенда

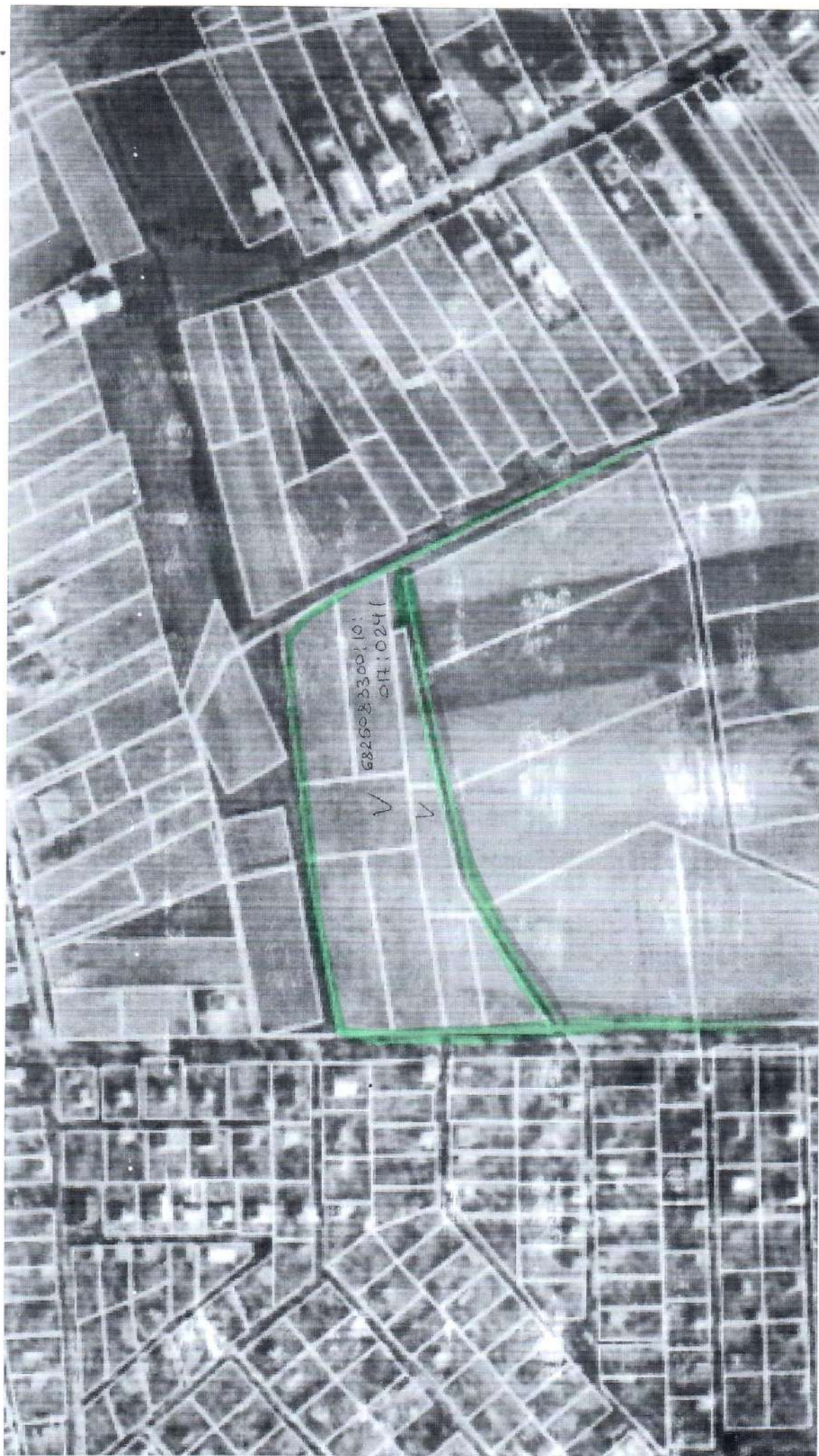

- Набір шрифтів
- Шари
- Кластер
- Сторінки
- Ортофотоплан Ф-Х
- Сторінка Карт Ф-Х
- Топографічний план 1:2000 Ф-Х
- План існуючого використання території Ф-Х
- Схема існуючих планування об'єктів Ф-Х
- Схема інженерно-будівельної оцінки території Ф-Х
- Основна креслення Ф-Х
- Схема проєктних технічних обмежень Ф-Х
- Схема вулично-дорожньої мережі Ф-Х
- Схема міського та зовнішнього транспорту Ф-Х
- Схема інженерного об'єктування території. Газопостачання та теплопостачання Ф-Х
- Схема інженерного об'єктування території. Електропостачання Ф-Х
- Схема інженерного об'єктування території. Ф-Х

масив індивідуальної забудови
вул. Колективна

XXX — наразі лише заплановані дерева

існуючі дороги

Тришевер 10.0
[Signature]

ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ
вул. Подільська, 10/1, м. Хмельницький, 29013, тел(0382) 70-47-72, 75-22-38
E-mail: zem-prijm@khm.gov.ua
Код ЄДРПОУ 33232766К

16.12.2021 № 725/01-12
на № 923/01-18
вср 30.11.21

В. о. начальника управління
архітектури та містобудування
Максиму ДРУЖИНІНУ

Шановний пане Максиме!

На Ваш лист щодо надаємо Вам інформацію щодо земельних ділянок, які виставлялися на земельні торги у формі аукціону згідно таблиці:

№ з/п	Адреса земельної ділянки	Функціональне використання земельної ділянки	Площа, га
1.	вул. Зарічанська, 15/1 6810100000:03:007:0145	під будівництво об'єкту комерційного призначення (автотехобслуговування, оптова торгівля та складське господарство, роздрібна торгівля та комерційні послуги, ринкова інфраструктура, дослідження та розробки)	0,0216
2.	вул. Зарічанська, 9/2 6810100000:03:008:0020	під будівництво готелю	0,0760
3.	вул. Прибузька, 65 6810100000:04:004:0151	під будівництво об'єкту комерційного призначення (автотехобслуговування, оптова торгівля та складське господарство, роздрібна торгівля та комерційні послуги, ринкова інфраструктура, дослідження та розробки). Категорія земель – землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	2,6000
4.	вул. Серпнева, 29/1 6810100000:16:004:0202	для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель та споруд (присадибна ділянка)	0,0400
5.	вул. Трудова, 5/4-А 6810100000:18:003:0063	під будівництво об'єкту комерційного призначення (автотехобслуговування, оптова торгівля та складське господарство, роздрібна торгівля та	0,1440

16 12 20 21
Вх. № 19/12

		комерційні послуги, ринкова інфраструктура, дослідження та розробки)	
6.	вул. Верхня Берегова, 26/2 6810100000:03:005:0430	під будівництво багатоповерхової забудови	0,1568
7.	вул. Вишні, 13 6810100000:27:001:0221	для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель та споруд (присадибна ділянка)	0,0800
8.	вул. Дружби, 9 6810100000:11:002:0273	під будівництво та обслуговування індивідуального (садибного) житлового будинку, господарських будівель та споруд	0,0480
9.	вул. Кармелюка, 8-А 6810100000:17:001:0288	під будівництво об'єкту підприємства торгівлі, обслуговування, громадського харчування	0,0225
10.	вул. Кармелюка, 8-Б 6810100000:17:001:0304	під будівництво об'єкту підприємства торгівлі, обслуговування, громадського харчування	0,0375
11.	прв. Мирного, 5/1-Б 6810100000:17:001:0275	під будівництво об'єкту торгівлі.	0,0200
12.	вул. Свободи, 15/1В 6810100000:03:004:0129	під виставковий павільйон.	0,1000
13.	вул. Свободи, 16/2-Б 6810100000:03:008:0021	під будівництво багатоповерхового житлового будинку	0,1600
14.	прв. Успенський, 1/1-А 6810100000:28:002:0865	під будівництво об'єкту торгівлі.	0,0016
15.	вул. Ювілейна, 71/2	під будівництво магазину з продажу продовольчих товарів.	0,1200
16.	вул. Лісна, 2/2-А 6810100000:03:005:0519	під будівництво об'єкту торгівельного призначення.	0,0500
17.	вул. Лісна, 2/2-Б 6810100000:03:005:0520	під будівництво об'єкту торгівельного призначення.	0,0500
18.	вул. Лісна, 2/2-В 6810100000:03:005:0516	під будівництво об'єкту торгівельного призначення	0,0500
19.	прс. Миру, 41/5 6810100000:16:005:0003	під будівництво об'єкту комерційного призначення (автотехобслуговування, оптова торгівля та складське господарство, роздрібна торгівля та комерційні послуги, ринкова інфраструктура, дослідження та розробки)	0,15
20.	вул. Заводська, 80 6810100000:22:002:0124	під будівництво відкритих складів	0,1128
21.	прс. Миру, 99/101-Ж 6810100000:16:007:0335	під будівництво об'єкту виробничого призначення	0,09
22.	вул. Пілотська, 6/1-Б, (6810100000:06:001:0501),	під будівництво об'єкту комерційного призначення (автотехобслуговування, оптова торгівля та складське господарство, роздрібна торгівля та комерційні послуги, ринкова	0,03

		інфраструктура, дослідження та розробки)	
23.	вул. П.Мирного, 14/2-А, 6810100000:17:004:0009	під будівництво об'єкту комерційного призначення (автотехобслуговування, оптова торгівля та складське господарство, роздрібна торгівля та комерційні послуги, ринкова інфраструктура, дослідження та розробки)	0,25
24.	вул. П.Мирного,14/3-а, 6810100000:17:004:0012	під будівництво об'єкту комерційного призначення (автотехобслуговування, оптова торгівля та складське господарство, роздрібна торгівля та комерційні послуги, ринкова інфраструктура, дослідження та розробки)	0,12
25.	вул. Озерна, 17 6810100000:17:004:0024	Під будівництво об'єкту туристичної інфраструктури та закладів громадського Харчування	0,3500
26.	вул. Пілотська, 79/1 6810100000:05:004:0066	під будівництво об'єкту виробничого призначення	1,9137
27.	вул. Пілотська,79/2 6810100000:05:004:0082	Під будівництво критого спортивного комплексу громадського призначення.	0,5850
28.	прв. Бандери,19 6810100000:03:007:0177	під будівництво об'єкту торговельного призначення.	0,0473
29.	вул. Верхня Берегова, 26/2 6810100000:03:005:0430	під будівництво багатоповерхової забудови. Категорія земель – землі житлової та громадської забудови.	0,1568
30.	вул. Молодіжна, 26В 6810100000:29:004:0178	під будівництво об'єкту виробничого призначення Категорія земель –землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.	0,5200
31.	вул. Ювілейна, 71/2 6810100000:06:001:0186	під будівництво магазину з продажу продовольчих товарів. Категорія земель – землі житлової та громадської забудови.	0,1200
32.	вул. Купріна, 65, 6810100000:06:003:0081	11.02 – для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості	0,2887
33.	вул. Озерна,20/4-Б 6810100000:16:007:0084	03.15 – для будівництва та обслуговування інших будівель громадської забудови	1,22
34.	вул. Озерна,20/4-А 6810100000:16:007:0085	03.15-для будівництва та обслуговування інших будівель громадської забудови	0,36
35.	вул. Західно-Окружна, 19/7-А 6810100000:37:001:0035	03.15-для будівництва та обслуговування інших будівель громадської забудови	5,50

36.	вул. Тернопільська, 17/1-К 6810100000:29:001:0032	11.02-для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості	1 га
37.	вул. Госпітальна, 2/1 6810100000:05:004:0065	11.02-для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості	0,4847
38.	вул. Чорновола, 129/1 6810100000:24:001:0036	під будівництво об'єкту комерційного призначення (автотехобслуговування, оптова торгівля та складське господарство, роздрібна торгівля та комерційні послуги, ринкова інфраструктура, дослідження та розробки)	0,4
39.	вул. Красовського, 24/4 6810100000:07:003:0120	для будівництва і обслуговування багатоквартирного житлового будинку	0,1250
40.	прв. Геологів, 8/1 6810100000:10:001:0374;	під будівництво об'єкту комерційного призначення (автотехобслуговування, оптова торгівля та складське господарство, роздрібна торгівля та комерційні послуги, ринкова інфраструктура, дослідження та розробки)	0,7222
41.	прз. Козловського, 6/1 6810100000:10:001:0375	під будівництво об'єкту комерційного призначення (автотехобслуговування, оптова торгівля та складське господарство, роздрібна торгівля та комерційні послуги, ринкова інфраструктура, дослідження та розробки)	2,2400
42.	вул. Калнишевського, 1-Д 6810100000:04:005:0037	11.02-для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної	0,3300
43.	вул. Курчатова, 118-Д 6810100000:15:001:0145	для влаштування автостоянки.	0,0694
44.	вул. Молодіжна, 16/1-Б 6810100000:29:001:0043	11.02-для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості	0,0951
45.	прв. Молодіжний, 7 6810100000:29:004:0566	02.01-для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка)	0,1га
46.	вул. Яблунова, 13 6810100000:25:002:0683;	02.01-для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка);	0,0923
47.	вул. Пілотській, 20-Б 6810100000:06:002:0178	11.02 - для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних	0,3360

		будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості.;	
48.	вул. Трудова, 5/3-В 6810100000:18:003:0079	03.07 - для будівництва та обслуговування будівель торгівлі; Категорія земель - землі житлової та громадської забудови	0,1750
49.	вул. Тернопільська, 13/5В 6810100000:29:002:0506	11.02 – для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості	0,33
50.	вул. Курчатова, 122/2-Г 6810100000:15:001:0156	11.02 – для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості	0,055
51.	вул. Трудова, 5/2-Г 6810100000:18:003:0086	03.15 - для будівництва та обслуговування інших будівель громадської забудови; під благоустрій прилеглої території	0.0491
52.	вул. Заводська, 163/5 6810100000:22:002:0241	11.02 – для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості;	0,1021
53.	вул. Карбишева 6810100000:25:002:0879	03.10 - для будівництва та обслуговування будівель ринкової інфраструктури (адміністративних будинків, офісних приміщень та інших будівель громадської забудови, які використовуються для здійснення підприємницької та іншої діяльності, пов'язаної з отриманням прибутку)	0,0287

З повагою,
в.о. начальника Управління

Людмила МАТВЕЄВА

ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ

вул. Проскурівська, 30, м. Хмельницький, 29000, Тел. (0382) 70 35 25, факс 65 61 60
код ЄДРПОУ 02231293
E-mail: kultura_xm@ukr.net

07.10.2021 №Л-26.1.02-12-21

В.о. начальника управління
архітектури та містобудування
Максиму ДРУЖИНІНУ

Шановний пане Максиме!

Просимо внести зміни до проєкту містобудівної документації «Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький», а саме:

1. До переліку закладів культури та мистецтва додати:
 - Хмельницький академічний муніципальний камерний хор, вул. Проскурівська, 28. Площа - 109 кв.м.;
 - Хмельницька художня школа, вул. Проскурівська, 65. Контингент учнів – 826;
 - Хмельницька школа мистецтв «Озерна», вул. Кармелюка 8/1, контингент учнів – 310;
 - Хмельницька школа мистецтв «Заріччя», вул. Степана Бандери, 19 (корпус №1); вул. Зарічанська, 50/1 (корпус №2). Контингент учнів - 380 учнів;
 - Хмельницька школа мистецтв «Райдуга», вул. Курчатова, 9, контингент учнів – 500;
 - Хмельницька школа іконопису «Нікош», вул. Проскурівська, 60. Контингент учнів – 100;
 - Хмельницька музична школа №1 імені Миколи Мозгового, вул. Проскурівська, 18. Контингент учнів - 650;
 - Хмельницька школа мистецтв (вул. Гагаріна, 3а), контингент учнів – 1200;
 - комунальне підприємство «Хмельницький туристично-інформаційний центр», вул. Проскурівська, 40 (тимчасова споруда).
2. В переліку закладів культури та мистецтва замінити:
 - адресу Центру національного виховання учнівської молоді на вул. Курчатова, 1-Б;
 - назву МКП «Кінотеатр ім. Т.Г. Шевченка» замінити на МКП - кінотеатр ім. Т.Г. Шевченка;
 - замінити назву установи Дитяча школа мистецтв (вул. Гагаріна, 3а) на Хмельницька школа мистецтв;
 - замінити назву Міська централізованого бібліотечна система на Централізована бібліотечна система Хмельницької міської територіальної громади та виправити показники: 335,2 тис. книг, 296 чит. місць;

- змінити назву культурно-мистецький центр «Ветеран» на Хмельницький міський культурно-мистецький центр «Ветеран»;
 - змінити назву клуб мікрорайону Книжківці на клуб «Книжківці».
3. В мапі проекту містобудівної документації «Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький»:
- виділити територію Хмельницького міського культурно-мистецького центру «Ветеран» (вул. Володимирська, 77) і позначити числом 78;
 - виділити територію Центру національного виховання учнівської молоді (вул. Курчатова, 1-Б) і позначити числом 78;
 - школи мистецтв на вул. Гагаріна, 3а, вул. Проскурівська, 65, 67, 60, 60/1, вул. Кармелюка 8/1, вул. Степана Бандери, 19, вул. Зарічанська, 50/1, вул. Курчатова, 9 позначити числом 101;
 - в експлікації виправити назву музею історії міста на музей історії міста Хмельницького.

З повагою
начальник управління

Артем РОМАСЮКОВ

Корисова Ю.О.
Прошу розглянути

Сторожук Т.А.

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
Хмельницьке обласне управління
лісового та мисливського господарства
29000 м. Хмельницький, вул. Кам'янецька 55, тел. 78-81-55, факс 78-81-59
E-mail: admin@kmlis.gov.ua

18.07.2021р. № 02-722/2021

на №1740/03-12 від 27.05.2021р.

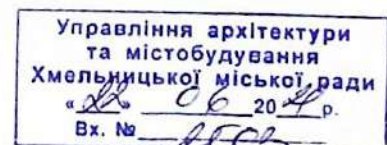
Управління архітектури та
містобудування Хмельницької
міської ради
вул. Подільська, 10/1
м. Хмельницький
29013

Хмельницьке обласне управління лісового та мисливського господарства розглянуло ваше звернення і повідомляє, що на території міста Хмельницького держлісфонду лісгосподарських підприємств, які координуються Державним агентством лісових ресурсів України немає.

Перший заступник
начальника

Павло ЗОЛОТИЙ

Лобода 78-81-52

Сторожук Т.А.

ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ
РОБОТИ ТА КОНТРОЛЮ

вул. Гагаріна, 3, м. Хмельницький, 29000, тел. (0382) 76-57-47, 76-43-49, 65-03-35
E-mail: org@khm.gov.ua; uvip@khm.gov.ua

від _____ № _____
на № _____ від _____

Управління архітектури
та містобудування

На листи від 15.09.2021 №Л-26.1.02-11-21 та №Л-26.1.02-12-21 пропонуємо у проєкті містобудівної документації «Коригування (внесення змін) Генерального плану міста Хмельницький» врахувати перейменування топонімів міста Хмельницького, здійснене відповідно до наступних рішень Хмельницької міської ради:

Рішення міської ради №97 від 04.07.2018

№ з/п	Попередня назва	Перейменовано на:
1.	вул. Московська	Костя Місевича
2.	вул. Тамбовська	Ніни Косаревої
3.	вул. Білгородська	Гетьмана Павла Скоропадського
4.	прв. Білгородський	Гетьмана Павла Скоропадського

Рішення міської ради №85 від 09.10.2019

№ з/п	Попередня назва	Перейменовано на:
1.	вул. Горького	Ніни Янчук
2.	вул. Грибоедова	Миколи Сікори
3.	вул. Декабристів	Левка Лук'яненка
4.	вул. Космодем'янської	Василя Вишиваного
5.	вул. Мічуріна	Миколи Тарнавського
6.	вул. Одухи	Івана Піддубного
7.	прв. Маяковського	2-й Кам'янецький
8.	вул. Жванецька	Дмитра Іваха

Рішення міської ради №69 від 17.02.2021

№ з/п	Попередня назва	Перейменовано на:
1.	вул. Карбишева	Пилипа Орлика

Рішення міської ради №114 від 21.04.2021

№ з/п	Попередня назва	Перейменовано на:
1	вул. Герцена	Гната Чекірди

СЕД Хмельницька міська рада IT-Enterprise
№Л-04-30-21 від 08.10.2021

Підписувач БАЧИНСЬКА ІРИНА ВОЛОДИМИРІВНА
Сертифікат 2B6C7DF9A3891DA104000000A2135B00E7978302
Дійсний з 27.09.2021 11:27:25 по 27.09.2022 23:59:59

Рішення міської ради №108 від 14.07.2021

№ з/п	Попередня назва	Перейменовано на:
1.	вул. Маршала Конєва	вул. Івана Сірка
2.	вул. Матросова	вул. Дмитра Донцова
3.	прв. Матросова	прв. Дмитра Донцова
4.	вул. Мересьєва	вул. Уласа Самчука
5.	прв. Мічуріна	прв. Мальовничий
6.	вул. Панфілова	вул. Соломії Крушельницької
7.	прв. Панфілова	прв. Соломії Крушельницької
8.	прв. Пугачова	прв. Олександра Олеся
9.	прв. С. Разіна	прв. Олега Ольжича
10.	вул. С. Разіна	вул. Олега Ольжича
11.	вул. Декабриста Раєвського	вул. Олександра Білаша
12.	вул. Генерала Рум'янцева	вул. Володимира Атамана
13.	прв. Генерала Рум'янцева	прв. Володимира Атамана
14.	вул. Стеніна	вул. Анатолія Свидницького
15.	вул. Молодої Гвардії	прв. Григорія Сковороди
16.	вул. Ломоносова	вул. Олеся Гончара
17.	прв. Ломоносова	прв. Олеся Гончара
18.	вул. Кутузова	вул. Академіка Вернадського
19.	прв. Кутузова	прв. Академіка Вернадського
20.	вул. Маршала Пересипкіна	вул. Професора Миколи Чорнобрового
21.	вул. Суворова	вул. Назарія Яремчука
22.	прв. Суворова	прв. Назарія Яремчука
23.	прз. Суворова	прз. Назарія Яремчука
24.	вул. Чернишевського	вул. Івана Веретка

Начальник управління

Ірина БАЧИНСЬКА

Триласова Ю.О.
Степан С.А.
1.05.2021

ДЕРЖСТАТ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ
СТАТИСТИКИ У ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

вул. Героїв Майдану, 36, м. Хмельницький, 29000, тел. (382) 79-54-64, факс (382) 79-47-85
E-mail: gus@km.ukrstat.gov.ua Web: <http://www.km.ukrstat.gov.ua> Код ЄДРПОУ 02362894

№ 14.2-08/ На № 1737/03-12 від 27.05.2021

Хмельницька міська рада
Управління архітектури та
містобудування
в. о. начальника управління
Максиму ДРУЖИНІНУ
вул. Подільська, буд. 10/1,
м. Хмельницький, 29013

Про надання інформації

На Ваш запит Головне управління статистики у Хмельницькій області (далі – ГУС у Хмельницькій області) повідомляє.

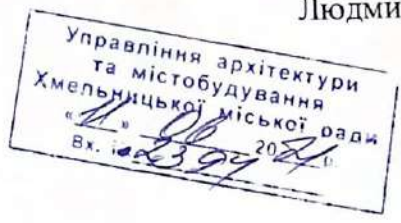
Відповідно до Закону України "Про державну статистику" органи державної статистики здійснюють збирання, опрацювання та поширення статистичної інформації згідно з переліком робіт, періодичністю, у розрізі та в терміни, що передбачені планом державних статистичних спостережень (далі – план) на відповідний рік або окремим рішенням Кабінету Міністрів України, та методологічними положеннями з проведення державних статистичних спостережень.

Згідно з планом та методологічними положеннями надаємо в електронному форматі останню наявну статистичну інформацію по місту Хмельницькому станом на 1 січня 2020 року щодо розподілу постійного населення за віком та статтю (за оцінкою) за даними державного статистичного спостереження "Чисельність та природний рух населення" (додаток).

Додаток: на 3 арк. у 1 прим.

Начальник

Людмила ХАМСЬКА

Ольга Гонта 79 58 13

Додаток до листа Головного управління статистики у Хмельницькій області від 14.2-08/

Розподіл постійного населення за статтю та віком по м. Хмельницькому на 1 січня 2020 р.
(осіб)

Вік (років)	Обидві статі	Чоловіки	Жінки
Усього	270879	124255	146624
у тому числі			
до 1 року	2491	1312	1179
1	2617	1349	1268
2	2713	1332	1381
3	2993	1554	1439
4	3152	1609	1543
0-4	13966	7156	6810
5	3346	1672	1674
6	3308	1747	1561
7	3362	1700	1662
8	3146	1609	1537
9	3240	1619	1621
5-9	16402	8347	8055
10	3155	1618	1537
11	3336	1739	1597
12	2841	1465	1376
13	2757	1421	1336
14	2759	1421	1338
10-14	14848	7664	7184
15	2936	1501	1435
16	2624	1311	1313
17	2647	1390	1257
18	2375	1204	1171
19	2478	1276	1202
15-19	13060	6682	6378
20	2179	1126	1053
21	2512	1249	1263
22	2726	1381	1345
23	3084	1492	1592
24	3160	1554	1606

Продовження додатка

Вік (років)	Обидві статі	Продовження додатка	
		Чоловіки	Жінки
20-24	13661	6802	6859
25	3030	1462	1568
26	3171	1571	1600
27	3582	1789	1793
28	3792	1835	1957
29	4042	1892	2150
25-29	17617	8549	9068
30	4366	2114	2252
31	4669	2245	2424
32	4698	2127	2571
33	5162	2364	2798
34	5334	2446	2888
30-34	24229	11296	12933
35	5657	2664	2993
36	6145	3014	3131
37	5583	2947	2636
38	4954	2359	2595
39	4903	2205	2698
35-39	27242	13189	14053
40	4587	2151	2436
41	4475	2107	2368
42	4163	1958	2205
43	4214	2033	2181
44	4113	1862	2251
40-44	21552	10111	11441
45	4040	1872	2168
46	3796	1772	2024
47	3925	1795	2130
48	3767	1783	1984
49	3650	1667	1983
45-49	19178	8889	10289
50	3406	1562	1844
51	3397	1522	1875
52	3340	1510	1830
53	3387	1543	1844
54	3358	1435	1923

Вік (років)	Обидві статі	Продовження додатка	
		Чоловіки	Жінки
50–54	16888	7572	9316
55	3365	1421	1944
56	3630	1556	2074
57	3628	1487	2141
58	3945	1732	2213
59	3721	1523	2198
55–59	18289	7719	10570
60	3826	1572	2254
61	3833	1536	2297
62	3575	1442	2133
63	3616	1453	2163
64	3513	1378	2135
60–64	18363	7381	10982
65	3301	1262	2039
66	3073	1184	1889
67	3142	1248	1894
68	2805	1085	1720
69	2525	991	1534
65–69	14846	5770	9076
70	2765	1072	1693
71	2339	879	1460
72	2075	752	1323
73	1697	657	1040
74	1053	418	635
70–74	9929	3778	6151
75	1240	486	754
76	946	317	629
77	1030	390	640
78	1128	404	724
79	1066	346	720
75–79	5410	1943	3467
80 і старше	5399	1407	3992

Чисельність населення (за оцінкою) по м. Хмельницькому станом на 1 квітня 2021 року¹, осіб:

наявного – 274739

постійного – 271905

¹ Розрахунки (оцінки) чисельності населення здійснено на основі наявних адміністративних даних щодо державної реєстрації народження і смерті та зміни реєстрації місця проживання.

Примітка. Інформація наведена згідно з Кодифікатором адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад, затвердженим наказом Міністерства розвитку громад та територій від 26.11.2020 № 290 (зі змінами, внесеними наказом Мінрегіону від 12.01.2021 № 3).

**ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
УПРАВЛІННЯ ТОРГІВЛІ**

вул. Грушевського, 88, м. Хмельницький, 29000

тел (0382) 65-61-26, 65-11-41, 65-84-49, 79-46-01

E-mail: trade@khm.gov.ua. Web: https://khm.gov.ua

Код ЄДРПОУ 36450802

від 19.10.21 № 01-14/459

на № _____ від _____

В.о. начальника управління
архітектури та містобудування
Максиму ДРУЖИНІНУ
вул. Подільська, 10/1
м. Хмельницький

Шановний пане Максиме!

На виконання протокольного доручення міського голови, наданого на виробничій нараді 20 вересня 2021 року, щодо надання пропозицій по внесенню змін до Генерального плану повідомляємо наступне.

Надаємо пропозиції по внесенню змін до пояснювальної записки «Корегування (внесення змін) Генерального плану м. Хмельницький» у розділ 2 «Соціальна сфера» « Підприємства торгівлі, харчування, побутового обслуговування»: станом на 01.10.2021 в місті функціонують 2036 об'єктів торгівлі (магазини по торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами, торговою площею 282 тис. м², 627 закладів ресторанного господарства (19230 посадочних місць), 438 об'єктів сфери послуг на 2332 робочих місць, 41 ринок, 26 торгових рядів та майданчиків (470,0 тис. м² торгової площі), які отримали рішення виконавчого комітету про надання дозволу на розміщення та експлуатацію об'єктів торгівлі та сфери послуг або зареєстрували декларацію відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства.

З повагою
начальник управління

Світлана Гаврилук 65 11 41

Руслана СІДЛЕЦЬКА

**ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
УПРАВЛІННЯ ТОРГІВЛІ**

**вул. Грушевського, 88, м. Хмельницький, 29000
тел (0382) 65-61-26, 65-11-41, 65-84-49, 79-46-01
E-mail:trade@khm.gov.ua. Web: https://khm.gov.ua
Код ЄДРПОУ 36450802**

від _____ № _____
на № _____ від _____

Міському голові
Олександрю СИМЧИШИНУ

Шановний пане голово!

На виконання протокольного доручення наданого на виробничій нараді 20 вересня 2021 року повідомляємо, що управлінням надано пропозиції управління архітектури та містобудування по внесенню змін до Генерального плану, а саме:

- внесення змін до пояснювальної записки «Корегування (внесення змін) Генерального плану м. Хмельницький» у розділ 2 «Соціальна сфера» «Підприємства торгівлі, харчування, побутового обслуговування»: станом на 01.10.2021 в місті функціонують 2036 об'єктів торгівлі (магазини по торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами, торговою площею 282 тис. м², 627 закладів ресторанного господарства (19230 посадочних місць), 438 об'єктів сфери послуг на 2332 робочих місць 41 ринок, 26 торгових рядів та майданчиків (470,0 тис. м² торгової площі), які отримали рішення виконавчого комітету про надання дозволу на розміщення та експлуатацію об'єктів торгівлі та сфери послуг або зареєстрували декларацію відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства.

З повагою
начальник управління

Руслана СІДЛЕЦЬКА

Світлана Гаврилюк 65 11 41

СЕД Хмельницька міська рада IT-Enterprise
№Л-12-49-21 від 18.10.2021
Підписувач СІДЛЕЦЬКА РУСЛАНА СИГІЗМУНДІВНА
Сертифікат 2B6C7DF9A3891DA10400000D237150001E52602
Дійсний з 23.03.2021 10:31:08 по 23.03.2022 23:59:59

**ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
УПРАВЛІННЯ ТРАНСПОРТУ ТА ЗВ'ЯЗКУ**

вул. Сковороди, 12, м. Хмельницький, 29000

тел. (0382) 79-55-77, тел./ факс 79-55-25

E-mail: ytiz-km@ukr.net, utiz@khm.gov.ua

Код ЄДРПОУ 26572159

від 15.06.21 № 01-09-324
на № _____ від _____

В.о. начальника управління

архітектури та містобудування

Максиму ДРУЖИНІНУ

Шановний пане Максиме!

Розглянувши Ваш лист від 27.05.2021 № 1734/03-12 щодо надання інформації для коригування генерального плану міста Хмельницького повідомляємо, що схеми та графіки маршрутів громадського транспорту надіслано на електронну адресу: arh-prijm@khm.gov.ua.

З повагою
в. о. начальника управління

Сергій ШЕПУРЕВ

Тришасова Ю. О.
Степан Т. Ф.

[Handwritten signature]

4.06.2021

ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
УПРАВЛІННЯ ТРАНСПОРТУ ТА ЗВ'ЯЗКУ
вул. Сковороди, 12, м. Хмельницький, 29000
тел. (0382) 79-55-77, тел./ факс 79-55-25
E-mail: ytiz-km@ukr.net, utiz@khn.gov.ua
Код ЄДРПОУ 26572159

від _____ № _____
на № _____ від _____

В.о. начальника управління
архітектури та містобудування
Максиму ДРУЖИНІНУ

Шановний пане Максиме!

Розглянувши Ваш лист від 27.05.2021 № 1734/03-12 щодо надання інформації для коригування генерального плану міста Хмельницького повідомляємо, що схеми та графіки маршрутів громадського транспорту надіслано на електрону адресу: arh-prijm@khn.gov.ua.

З повагою
в. о. начальника управління

[Handwritten signature]

Сергій ШЕПУРЕВ

Управління архітектури
та містобудування
Хмельницької міської ради
"14" 06 2021 р.
Вх. № 2434

**ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
УПРАВЛІННЯ ТРАНСПОРТУ ТА ЗВ'ЯЗКУ**

вул. Сковороди, 12, м. Хмельницький, 29000

тел. (0382) 79-55-77, тел./ факс 79-55-25

E-mail: ytiz-km@ukr.net, utiz@khm.gov.ua

Код ЄДРПОУ 26572159

від _____ № _____
на № _____ від _____

В.о. начальника управління
архітектури та містобудування
Максиму ДРУЖИНІНУ

Шановний пане Максиме!

На Ваш лист від 15.09.2021 № Л-26.1.02-7-21 щодо надання пропозицій для внесення змін до проекту містобудівної документації «Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький» повідомляємо, що управління транспорту та зв'язку Хмельницької міської ради ознайомилось із графічними та текстовими матеріалами, а також містобудівною документацією вказаного проекту в частині майбутньої організації руху громадського транспорту загального користування.

Пропозиції та зауваження, які вносились управлінням транспорту та зв'язку Хмельницької міської ради при попередньому обговоренні даного документу - враховані.

Додатково пропонуємо розглянути можливість організації руху тролейбусів від перехрестя вулиць П.Мирного та С.Бандери (в напрямку до центра міста).

З повагою
в.о. начальника управління

Сергій ШЕПУРЕВ

Костянтин Костик 79 55 77

СЕД Хмельницька міська рада IT-Enterprise

№31758 від 07.10.2021

Підписувач ШЕПУРЕВ СЕРГІЙ ВАЛЕРІЙОВИЧ

Сертифікат 2B6C7DF9A3891DA10400000079168005A91EF01

Дійсний з 11.01.2021 15:56:37 по 11.01.2022 23:59:59

ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
УПРАВЛІННЯ З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОГО АРХІТЕКТУРНО-
БУДІВЕЛЬНОГО КОНТРОЛЮ
вул. Подільська, 10/1, м. Хмельницький, 29000
тел (0382) 70-47-72, E-mail: DAVK@khm.gov.ua
Код ЄДРПОУ 44263090

від _____ № _____
на № Л-26.1.02-7-21 від 15.09.2021

В.о. начальника управління
архітектури та містобудування
Хмельницької міської ради
Максиму ДРУЖИНІНУ
вул. Подільська, 10/1, м. Хмельницький, 29013

Шановний Максиме Андрійовичу!

На Ваш лист від 15.09.2021 року щодо надання пропозицій для внесення змін до проєкту містобудівної документації «Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький», управління з питань державного архітектурно-будівельного контролю повідомляє наступне.

Проаналізувавши проєкт містобудівної документації «Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький» та функціональне призначення земельних ділянок, на яких здійснюється будівництво відповідно до отриманих дозволів на початок виконання будівельних робіт, встановлено ряд земельних ділянок, де їх функціональне призначення у запропонованому проєкті не відповідає намірам забудови (Додаток 1 до даного листа).

Просимо врахувати вказану інформацію при внесенні змін до зазначеного вище проєкту.

Додаток: на 2 арк. в 1 прим.

З повагою
в.о. начальника управління

Марина ВІНЕР

Павло Дзятко, 0673589953

СЕД Хмельницька міська рада IT-Enterprise
№11365-21 від 18.10.2021
Підписувач ВІНЕР МАРИНА ВІКТОРІВНА
Сертифікат 2B6C7DF9A3891DA10400000E9B32600193B8902
Дійсний з 06.10.2021 13:46:48 по 06.10.2022 23:59:59

009048

РГК

ХМЕЛЬНИЦЬКГАЗ

Тримасова Д.О. *Тримасова*
Степан І.А.
до в'язки

29.06.2021

В. О. начальника управління архітектури
та містобудування Дружиніну М. А.
вул. Подільська, 10/1
м. Хмельницький
Хмельницької області
29013, Україна

№ 290-Лв-5559-0621
Дата 22.06.2021

Шановний Максим Андрійович!

На Ваш лист № 1748/03-12 від 27.05.2021 р. щодо коригування генерального плану міста Хмельницького, в межах своєї компетенції надаємо Вам інформацію про об'єкти газопостачання, що обслуговуються АТ «Хмельницькгаз» та об'єми газоспоживання (Додаток 1).

З повагою,
Голова правління
АТ «Хмельницькгаз»
Юрченко М. Б.

Виконавець:
Кіцак О. В.
тел. 067-744-25-45

Управління архітектури
та містобудування
Хмельницької міської ради
29.06.2021 р.
Вх. № 257

ГРП	м.Хмельницький вул.Доженко
ГРП	м.Хмельницький вул.Лермонтова
ГРП	м.Хмельницький вул.Цюлковського
ГРП	м.Хмельницький вул.Госпітальна
ГРП	м.Хмельницький вул.Тернопільська оп.2 опорне
ГРП	м.Хмельницький вул.Чорновола 1229 км
ГРП	м.Хмельницький вул.Чорновола
ГРП	м.Хмельницький вул.Курчатова, 15
ГРП	м.Хмельницький вул.Щедрина
ГРП	м.Хмельницький проспект Миру, 53/1
ГРП	м.Хмельницький вул.Галана
ГРП	м.Хмельницький вул.Ланаса Мирного
ГРП	м.Хмельницький вул.Хотовицького
ГРП	м.Хмельницький вул.Курчатова, 1ж
ГРП	м.Хмельницький вул.Львівське шосе (керамзитовий завод)
ГРП	м.Хмельницький вул.Рибалко, 3/1
ГРП	м.Хмельницький вул.Чорновола, 176/1
ГРП	м.Хмельницький вул.Лісогринівський, 16/2
ГРП	м.Хмельницький просп.Миру, 94/1Б
ГРП	м.Хмельницький вул.Кам'янецька (цегляний завод)
ГРП	м.Хмельницький вул.Майборського (закр.містечко)
ГРП	м.Хмельницький вул.Щербакова
ГРП	м.Хмельницький вул.Тичини
ГРП	м.Хмельницький вул.Смотрицького
ГРП	м.Хмельницький вул.Васяніна
ГРП	м.Хмельницький вул.Вінницьке шосе
ГРП	м.Хмельницький (Раково) вул.Н.Волі
ГРП	м.Хмельницький Раково вул.Н.Волі (котельня)
ГРП	м.Хмельницький вул.Львівське шосе, 18/2
ГРП	м.Хмельницький вул.Верхня Берегова
ГРП	м.Хмельницький вул.Багалия (Книжківці)
ГРП	м.Хмельницький вул.Степана Бандери
ГРП	м.Хмельницький вул.С.Федорова (Острозького) масив "Сонячний"
ШРП	м.Хмельницький вул.Рибалко, 24
ШРП	м.Хмельницький вул.Північна, 2, 121
ШРП	м.Хмельницький вул.Подільська, 93
ШРП	м.Хмельницький вул.Пилипчака, 17 "Хмельницький обласний центр зайнятості"
ШРП	м.Хмельницький вул.Вінницьке шосе, 23 (автовокзал №1)
ШРП	м.Хмельницький, вул.Польова (Книжківці)
ШРП	м.Хмельницький вул.Свободи, 3А
ШРП	м.Хмельницький, пр.Миру,41 (в учб.містечку)
ШРП	м.Хмельницький вул.Профспілка
ШРП	м.Хмельницький вул.Паркова, 6/1
ШРП	м.Хмельницький, вул.Лезневська

ШРП	м.Хмельницький, вул.Верейського
ШРП	м.Хмельницький вул.Прибузька, 14/1
ШРП	м.Хмельницький, вул.Молодіжна 19/1
ШРП	м.Хмельницький, вул.Раскової
ШРП	м.Хмельницький, вул.Вінницьке шосе-Профспілкува
ШРП	м.Хмельницький, вул.М.Речко
ШРП	м.Хмельницький вул.Жульєвської (Винниченка)
ШРП	м.Хмельницький вул.Степана Разіна
ШРП	м.Хмельницький вул.Інститутська 8/2
ШРП	м.Хмельницький вул.Нижня Берегова, 2/1
ШРП	м.Хмельницький вул.Рибалко, 55
ШРП	м.Хмельницький вул.Свободи, 22
ШРП	м.Хмельницький вул.Львівське шосе,33
ШРП	м.Хмельницький вул.Пархоменко,1А
ШРП	м.Хмельницький вул.Свободи,3а
ШРП	м.Хмельницький вул.Чорновола,176/1
ШРП	м.Хмельницький вул.Ковпака, 20
ШРП	м.Хмельницький вул.Горькікова 3/2
ШРП	м.Хмельницький вул.Житецького, 22
ШРП	м.Хмельницький вул.Раскової, 2а
ШРП	м.Хмельницький вул.Примакова, 52
ШРП	м.Хмельницький вул.Залізняка, 1а
ШРП	м.Хмельницький просп.Мирну, 94/1Б
ШРП	м.Хмельницький вул.Рибалка, 40/1А
ШРП	м.Хмельницький вул.Паркова, 2/2
ШРП	м.Хмельницький вул.Миколи Мазура, 24/2
ШРП	(Щербаківа)
ШРП	м.Хмельницький вул.Блакитна
ШРП	м.Хмельницький вул.Будівельників
ШРП	м.Хмельницький вул.Будівельників УТОС
ШРП	м.Хмельницький вул.Будівельників - вул.3-тя Нова
ШРП	м.Хмельницький вул.Вінницьке шосе ,1
ШРП	м.Хмельницький вул.Вінницьке шосе
ШРП	Ж.Б.Агропромтранс)
ШРП	м.Хмельницький вул.Вінницьке шосе
ШРП	м.Хмельницький вул.Вінницьке шосе, 12
ШРП	м.Хмельницький вул.Волочиська, 10 ж\б
ШРП	м.Хмельницький Західно-Окружна, пр.Фельштинського
ШРП	м.Хмельницький Залізнично-Окружна
ШРП	м.Хмельницький вул.Зв'язківців
ШРП	м.Хмельницький вул.Гарнізонна, 4а
ШРП	м.Хмельницький вул.Геологіє ж\б
ШРП	м.Хмельницький вул.Геологіє (приватний сектор)
ШРП	м.Хмельницький вул.Гайдара, 2
ШРП	м.Хмельницький вул.Дачна (Ружична)
ШРП	м.Хмельницький вул.Делугатська, 29
ШРП	м.Хмельницький вул.Жукова (за Кооптором)

ШРП	М.Хмельницький	вул.Старокостянтинівське шосе, 2А Г						
ШРП	ЖБК "Форард"							
ШРП	М.Хмельницький	вул.Прибузька, 12/1						
ШРП	М.Хмельницький	вул.Н.Берегова, 2/2 Б						
ШРП	М.Хмельницький	вул.Рибалка 40/2А						
ШРП	М.Хмельницький	вул.Проскурівського Підділья, 165 А						
ШРП	М.Хмельницький	вул.П.Мирного, 1/2						
ШРП	М.Хмельницький	проспект Миру, 57/6						
ШРП	М.Хмельницький	вул.Подільська, 115						
ШРП	М.Хмельницький	вул.Вінницька, 1/7						
ШРП	М.Хмельницький	вул.Озерна, 14						
ШРП	М.Хмельницький	проспект Миру, 63						
ШРП	М.Хмельницький	вул.Лісогрівецька, 4/1						
ШРП	М.Хмельницький	провул.І.Франка 8						
ШРП	М.Хмельницький	вул.Старокостянтинівське шосе, 2Г						
ШРП	М.Хмельницький	вул.Довженка, 4						
ШРП	М.Хмельницький	вул.Озерна, 6/4						
ШРП	М.Хмельницький	вул.Шевченка, 46						
ШРП	М.Хмельницький	вул.Зарічанська, 34						
ШРП	М.Хмельницький	вул.Гаргіна, 37/2						
ШРП	М.Хмельницький	вул.Кармелюка, 4/2						
ШРП	М.Хмельницький	вул.П.Мирного, 37/3						

Відповідальний за РГК ПІС по АТ «Хмельницькгаз»

Кіцак О. В.

18.06.2021 р.

РГК
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Handwritten notes and signatures in blue ink, including a large signature at the bottom right of the page.

Хмельницька міська рада
Хмельницьке комунальне підприємство
"Електротранс"

Вул. Тернопільська, 15/2, м. Хмельницький, 29016,
тел (0382) 67-18-45, 67-51-74, факс 67-03-15

Е-mail: hkpeltrans@ukr.net

Код ЄДРПОУ 03328646

В.о. начальника управління архітектури та
містобудування
Максиму ДРУЖИНІНУ

Шановний пане Максиме!

На ваш лист щодо внесення пропозицій до корегування генерального плану міста Хмельницького розглянуто.

Довожу до Вашого відома, що фахівцями підприємства опрацьовано пропозиції запропоновані в генеральному плані в розрізі розвитку руху міського електротранспорту. ХПК Електротранс підтримує запроєктовані напрямки розвитку тролейбусних комунікацій за умови дотримання Державних будівельних норм ДБН В.2.3-18:2007 Споруди транспорту. Трамвайні та тролейбусні лінії. Загальні вимоги до проектування, ДБН В.2.3-5:2018 Вулиці та дороги населених пунктів, а також Правил розміщення та обладнання зупинок міського електро- та автомобільного транспорту.

З повагою директор

Сергій БОБУХ

Олексій КОВТУН 0673816320

СЕД Хмельницька міська рада IT-Enterprise

№31795 від 21.10.2021

Підписувач Бобух Сергій Олександрович

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000033BD310066169300

Дійсний з 05.04.2021 00:00:00 по 04.04.2023 23:59:59

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО
енергопостачальна компанія

29018, м. Хмельницький, вул. Храновського, 11 а,
тел. (0382) 78-78-59, факс (0382) 78-78-58,
ЄДРПОУ 22767506, ІПН 227675022258
IBAN UA 833157840000026007303882829 в філії ХОУ
АТ «Ощадбанк», МФО 315784

**В.о. начальника
Управління архітектури та
містобудування
м. Хмельницький
Дружиніну М.А.**

від 29.06.2021 № 2021-0513-2779 29013, вул. Подільська.10/1, м. Хмельницький
на № 1741/03-12 від 27.05.2021р. Щодо надання інформації
для розробки генерального плану

Надаємо інформацію для розробки генерального плану м. Хмельницький.

1. Інформація про електропостачання населеного пункту м. Хмельницький (додаток).
2. Відповідно до плану розвитку розподільчих мереж 35-110 кВ АТ "Хмельницькобленерго" на 2021-2025 роки передбачається будівництво ПС 110/10 кВ «Лезнево» та ПС 110/10 кВ «Західна».

**Заступник директора технічного
з оперативного управління**

М.М. Клід

Інформація про електропостачання населеного пункту м.Хмельницький

Назва сільської ради, населений пункт	Дистетчерська назва ТП	Електроспоживання, кВт* год/добу			Кількість встановлених трансформаторів (росташування, вулиця)	Загальна потужність трансформаторних підстанцій, кВА	Джерело електропостачання (ПС)
		Населення	Комунально побутові потреби	Промисловість			
м. Хмельницький	РП-42	2512	222	0	2	Панаса Мирного, 25	1260 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-380	2811	221	0	2	П. Мирного, 31	1260 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-264	959	78	753	2	Залізняк, 10	800 п/с "Озерна"
м. Хмельницький	КТП-565	608	0	0	1	Рибалка, 55	250 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-469	0	0	106	2	проспект Миру, 41	500 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-482	346	0	69	2	Рибалка, 32	2000 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-382	4712	280	219	2	П. Мирного, 35	1260 п/с "Озерна"
м. Хмельницький	ЗТП-229	1687	64	0	2	проспект Миру, 71/1	800 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-539	468	20	17	2	проспект Миру, 73/1	500 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-175	1930	80	0	2	проспект Миру, 88	1030 п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-554	2756	263	222	1	Лісогринівська, 4	1260 п/с "Озерна"
м. Хмельницький	ЗТП-534	0	0	362	1	П. Мирного, 28/1	800 п/с "Озерна"
м. Хмельницький	КТП-613	1613	0	0	1	урочище "Дехтярка",	250 п/с "Озерна"
м. Хмельницький	ЗТП-15	1969	10	95	2	Рибалка, 15	650 п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-261	698	13	19	1	Перемоги, 6	650 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-104	2691	266	123	2	Перемоги, 2	1260 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-390	2710	276	189	2	Рибалка, 22/2	1260 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-459	1284	73	22	2	Підгірна, 57	1260 п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-283	2811	270	20	2	Свободи, 4а	800 п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-134	775	0	0	2	проспект Миру, 70	400 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-35	87	84	0	1	Перемоги, 9	250 п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-548	2265	146	754	2	Ковпака, 12	880 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-429	2328	308	320	2	проспект Миру, 53/1	1260 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-447	750	24	20	2	проспект Миру, 42	1030 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-468	4307	178	128	2	проспект Миру, 46	1260 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-89	177	0	96	2	проспект Миру, 63	650 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-235	2415	210	108	2	Перемоги, 3	1260 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-480	0	0	0	2	проспект Миру, 61/2	1260 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-481	4	36	70	2	проспект Миру, 61/2	800 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-215	1161	51	69	2	проспект Миру, 80	400 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-488	0	0	758	2	Тупікова, 1	800 п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-232	0	0	88	2	Заводська,	565 п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-131	0	0	41	2	Чорновола, 117	400 п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-74	2019	39	37	1	Котляревського, 20	400 п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-208	0	0	134	1	Чорновола, 174/5	630 п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-47	0	0	44	2	Чорновола, 180	500 п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-440	748	0	0	1	Сосюри, 16	160 п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-11	1345	0	28	1	Калнишевського (Артема), 19	250 п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-249	2269	4	57	1	Проспількова, 82	400 п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-569	2430	0	16	1	Тухачевського,	400 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-550	2577	0	0	1	Джерельна, 60	250 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-549	850	0	0	1	Гуменюка, 8/1	160 п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-577	1253	0	0	2	Гонти, 15	250 п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-103	739	2	0	1	Вініченко (Крупської), 108	430 п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-368	940	54	106	2	Зарічанська, 6/4	650 п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-188	0	0	490	2	Старокост. шосе, 18	500 п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-392	0	0	149	1	Трудова, 6	250 п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-556	331	37	118	2	проспект Миру, 80	800 п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-273	2872	80	0	2	проспект Миру, 78/1	600 п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-479	2032	265	123	2	проспект Миру, 92	1260 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-498	1848	0	0	2	проспект Миру,	1260 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-71	0	0	1745	2	Заводська, 53	1030 п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-126	1224	15	0	1	Заводська, 32	400 п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-172	0	0	91	1	Шевченка, 70	160 п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-310	581	6	315	2	Заводська, 61/2	500 п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-217	0	0	0	2	Старокост. шосе, 1	1260 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-72	1677	0	2	1	Мельнікова, 1	250 п/с "Східна"
м. Хмельницький	РП-3	0	0	132	1	Прибузька, 50	400 п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-216	1809	192	403	2	Зарічанська, 12/1	1260 п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-406	1443	0	221	1	Кам'янецька, 257/1	400 п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-723	658	0	0	1	Жукова, 92	250 п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-404	1235	0	0	1	Конева, 7	250 п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-410	1394	0	0	1	Руданського, 33	160 п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-343	1121	0	-2	1	Київська, 82	250 п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-618	382	0	0	1	пров. Дубівський, 14	100 п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-571	961	0	0	1	Білогородська, 11	250 п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-403	660	0	0	1	пров. Кирпоноса, 2/1	250 п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ТП-133	315	0	191	1	Чорновола, 102	560 п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-182	3357	242	108	2	пров. Тракторний, 20	1260 п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-218	829	30	915	2	Чорновола, 56	800 п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-191	1463	0	0	1	Щедрина, 66	160 п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-101	670	3	217	1	Косіора, 1	400 п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-430	696	0	0	1	Багалія, 25	400 п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-524	470	0	0	1	Зяярна, 20	250 п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-36А	1376	0	0	1	Чапаєва, 24	400 п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-34	1371	0	490	1	Шестакова, 2	250 п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-443	0	0	298	2	Кам'янецька, 2	650 п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-32	0	0	0	1	парк Чекмана,	160 п/с "ТПА"

м. Хмельницький	ЗТП-559	3819	176	34	2	Зарічанська, 50	1260	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-154	0	0	2331	2	проспект Миру, 41	1260	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-214	739	0	0	1	Лісова, 1	100	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-39	1131	22	0	1	Нижня Берегова, 2А	250	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-107	701	29	0	2	Примакова, 25	1260	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-355	0	0	0	2	Сковороди, 17	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-647	662	8	0	1	Кам'янецька, 105	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-105	2366	0	0	2	Купріна, 23	500	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	РП-6	1254	3	0	2	Грибоедова, 3/2	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-272	690	18	35	1	Подільська, 7	250	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-244	2216	141	8	2	Кам'янецька, 38	715	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-210	2480	15	0	2	Бажана, 16	800	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-301	416	12	299	1	Купріна, 66/1	1030	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	КТП-642	713	0	0	1	Глинки, 28	100	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-82	1226	0	5	1	Мічуріна, 7	250	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-311	87	0	0	2	Купріна, 58	410	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-425	1344	69	8	2	Козацька, 52	800	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-60	611	175	47	1	Городовікова, 7	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-167	0	0	208	1	Купріна, 54/3	315	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-18	1978	0	41	1	Суворова, 39	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-268	3998	463	183	2	Рибалка, 8	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-463	1452	129	0	2	Перемоги, 10-б	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-284	2278	263	19	2	Свободи, 8а	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-255	4044	232	26	2	Зарічанська, 24	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-223	94	0	139	2	Козацька, 42	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-226	2574	166	120	2	Зарічанська, 18/1	800	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-335	2272	48	2	2	Гастело, 10/1	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-190	1522	58	78	2	Козацька, 61/2	650	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-41	133	3	0	2	Ватутіна, 18	410	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-428	0	0	0	2	Пілотська, 1	650	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-43	1158	11	17	1	Щорса, 19	400	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-458	2766	227	79	2	Червонофлотська, 40	1260	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-137	0	0	456	2	Чорновола, 23	1030	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-77	0	0	279	2	Чорновола, 15/1	800	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-59	760	0	83	2	Кошевого, 33	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	РП-34	1791	97	0	2	Гастело, 20	650	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-336	0	0	53	2	М. Гречка, 2	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-426	3494	151	7	1	М. Гречка, 12/1	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-492	301	72	0	1	Франка, 57	880	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-50	0	24	0	2	Пілотська, 1	200	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	РП-17	696	0	183	2	вул. Гастело	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-493	2047	255	282	2	Васянина, 8	950	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-594	1195	0	0	1	Підкови, 60	250	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-796	491	0	0	1	Тер-тя Підкови Кошарського	250	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-829	0	0	0	1	Світанкова, 90/1	63	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-722	0	0	0	2	Пілотська, 1	800	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-486	621	1	65	1	Вінницьке шосе, 14/1	0	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-109	2650	165	188	2	Чкалова, 18	1260	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-688	947	0	33	2	Карбишева, 6	500	п/с "Раково"
м. Хмельницький	КТП-832	593	0	0	1	Львівське шосе,	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-761	745	0	0	1	Південа,	250	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-275	922	34	0	2	Зарічанська, 20	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	РП-20	7	0	0	0	Зарічанська, 34	0	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-790	97	0	0	1	Західно-Окружна,	160	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-597	2364	52	14	2	Озерна, 10/1	1030	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-819	0	0	0	2	закрито від РП-25 Л-468,4б	2000	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-806	986	56	0	2	П. Мирного, 7/1	800	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-812	284	22	0	2	Ковпака, 11	320	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-778	568	68	0	2	Щербакова, 24/2	500	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-708	1268	74	302	2	Лісогрівецька, 16/2	1260	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	ЗТП-379	649	17	2	2	Космодем'янської, 13/1	650	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-290	5153	1	236	2	Шаровечка (ВНС),	800	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-527	2481	238	485	2	Кармелюка, 10	1260	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	КТП-664	954	0	134	1	Польова, 4	250	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	РП-56	1789	195	0	2	арокостянтинівське шосе, 2	1260	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	ЗТП-512	3760	393	77	2	П. Мирного, 28	1260	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	КТП-248	0	0	399	1	Трудова, 3	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-716	616	53	159	2	Залізняка, 1-А	800	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	КТП-340	0	69	0	1	Західно-Окружна, 15	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	РП-27	0	0	2045	1	Геологів, 9	1030	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-265	968	0	0	1	пров. Підлісний, 2/1	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-212	2655	155	95	2	проспект Миру, 74	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-320	0	12	0	2	Хотовицького, 6	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-728	1030	0	0	1	Верейського, 87	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-21	0	0	538	2	Чорновола, 122/2	500	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-530	0	0	0	1	Книжківці-Дубово,	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-747	40	0	0	1	СОТ "Світлана",	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-450	166	0	901	2	Старокост. шосе, 54А	500	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-601	0	0	0	1	Львівське шосе, 38	63	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-362	597	0	0	1	Дубово за дамбой,	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-307	0	0	177	2	Купріна,	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-859	873	46	0	2	пров. Залізняка,	800	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	КТП-735	696	61	0	1	Водопровідна, 75/2	400	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-871	1152	74	126	2	ПРБП "Комунбуд", 5/7	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-831	440	117	0	1	П. Мирного, 1/2	630	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-783	1812	190	0	2	Лісогрівецька, 26	1260	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	КТП-800	836	69	1	2	Зарічанська, 9	800	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-846	268	5	0	2	ТОВ "Прогресбуд 2000" (П-	500	п/с "Хм-330"

м. Хмельницький	КТП-160	604	42	218	2	Пересипкіна, 69	800	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-240	395	8	318	2	проспект Миру, 61/1	1260	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-53	1834	88	15	2	Старокост. шосе, 26	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-674	2232	181	0	2	Будівельників, 1	1260	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-645	1095	91	7	1	Шевченка, 11	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-405	717	0	0	1	Старицького, 2/1	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-630	754	0	0	1	Західно-Окружна, 51	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-121	973	21	47	1	Раскової, 3	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-772	0	0	0	2	Свободи, 15/3а	500	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-385	0	0	5521	2	Толбухіна, 4	630	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-567	1533	0	0	1	вул.Ружичнянська,	100	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-70	711	28	689	2	Прибузька, 38	800	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	РП-65	0	0	0	2	вул. Свободи, 6б	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-686	0	0	0	2	Зарічанська (співоче поле),	650	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	РП-60	0	0	0	2	Прибузька, 26а	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-194	2919	300	48	1	Перемоги, 12	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-330	779	0	0	1	Польова, 38	160	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-321	506	43	76	1	Чорновола, 62	880	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-322	3027	226	33	2	Пілотська, 125	1260	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-397	1322	118	131	2	Пилипчука, 3	1030	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-3	0	0	305	1	Соборна, 11	630	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-242А	109	34	283	2	Інститутська, 11	880	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-260	2639	173	98	2	Грушевського, 2	650	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-277	0	0	3079	2	Тернопільська, 12/2	715	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-445	1577	160	41	2	Прибузька, 4	800	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-288	474	0	0	1	пров. Рибалка, 2	250	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-351	221	0	0	1	Кам'янецька, 169	160	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-523	171	0	0	1	Катіонівська, 5	200	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-566	1172	0	0	2	Подільська, 171	800	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-462	1339	90	228	1	Галана, 6	800	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-533	1409	150	102	2	Прибузька, 44	800	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-536	2437	249	65	2	Північна, 113	1260	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-287	1566	114	803	2	пров. Некрасова, 3	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-251	456	0	1	1	Профспілкува, 160	100	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-682	842	0	0	1	Проспілкува, 144/1	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-619	718	0	0	2	Стельмаха, 98/1	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-402	1653	0	0	1	Пасічна, 12	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-758	899	0	0	1	пров. Ганжі, 1	250	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-513	0	0	0	1	СТ «Лезнево-3»,	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-253	1677	0	0	1	Кошарського, 32	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-596	975	0	0	1	Корольова, 48/1	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-20	975	0	0	1	Гайдара, 34	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-213	2204	192	24	2	проспект Миру, 95	650	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-239	448	1	0	2	Заводська, 33	410	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-150	2789	82	0	2	Зарічанська, 14/2	800	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-143	1015	0	0	1	пров. Госпітальний, 12	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-695	403	0	0	1	Господарська, 1	250	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-732	1201	24	0	1	Димінського, 250	п/с "Дубово"	
м. Хмельницький	КТП-730	184	0	0	1	Старосадова, 1	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-27	875	1	0	1	пров. Волочеський,	100	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-741	817	0	0	1	Качинського, 22/1	250	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-659	0	0	0	1	Красовського, 2	250	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-662	896	0	0	1	8-Березня, 30	160	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-147	623	0	0	1	Геологів, 1/1	160	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	РП-52	733	149	51	2	тароконстантинівське шосе,	800	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-670	1743	0	0	1	Красовського, 1	250	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	КТП-517	1163	0	0	1	Західно-Окружна,	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	РП-50	2513	0	346	2	Ричка 1 (ж/м з-да "НЕВА")	1030	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-9	598	44	0	1	Шевченка, 58	400	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-415	832	0	0	2	проспект Миру, 101/3	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-423	1909	173	33	2	Водопровідна, 8/1	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-92	673	0	0	1	Щедрина, 59	250	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	КТП-749	0	0	80	2	Красовського, 2	400	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	РП-21	16	11	1084	1	Зарічанська, 34/2	250	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	РП-7	544	49	0	1	Проспект Миру, 80/5	400	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-36	2165	0	0	1	Лескова, 29	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-409	1932	69	0	1	Кам'янецька, 152	400	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-702	842	0	0	1	Радгоспа, 2	250	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	КТП-570	0	0	0	1	Книжківці ДМ «Плато»,	63	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-67	648	0	0	1	вул. Пшенична	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-187	682	0	222	1	2-га Нова, 79	315	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-742	969	0	0	1	Цегельна, 40/1	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-236	80	0	23	1	Зарічанська, 34	1000	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-233	0	0	0	1	Зарічанська, 34	1000	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-411	651	0	0	1	Збарського, 54	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-743	723	0	0	1	пров. Луговий, 14	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-488А	0	0	0	2	прізд Гальчевського	1260	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-759	666	0	0	1	Раскової,	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-677	3106	171	31	2	проспект Миру, 94А	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-23	0	0	252	1	Кам'янецька, 37	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-15А	2191	145	1	2	вул. Підгірна	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-678	816	0	0	1	с/т "Мрія",	100	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-675	185	0	0	1	Серпнева,	160	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-489	983	0	0	1	Квітова, 24	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-705	387	0	0	1	Книжківці,	100	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-582	0	0	112	1	Тернопільська, 15/1	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-354	6235	760	372	1	П. Мирного, 21	1260	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	РП-51	3471	288	227	2	пров.Чубинського, 29/1	880	п/с "Центральна"

м. Хмельницький	ЗТП-19	781	14	187	1	Красовського, 19	250	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-484	33	0	95	2	Театральна, 11	1260	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-762	1022	22	78	1	Ватутіна,	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-696	0	0	0	1	Житецького, 22\1	500	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-720	1362	56	11	2	Вокзальна, 60	800	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-679	217	0	0	1	Гончарова,	100	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-646	320	4	45	2	Львівське шосе, 33	500	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-477	3189	186	168	1	Вишнева, 135	1260	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-714	337	6	0	2	Волочиська, 19	320	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-634	1405	76	125	2	Паркова, 6/2	800	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-744	0	0	0	1	Молдавська,	100	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-259	1074	48	336	2	Зарічанська, 57/1	800	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-655	614	5	5	2	Храновського, 16/2	500	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-88	305	1	0	2	Пархоменка, 1	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-636	1979	130	46	2	Старокост. Шосе, 75	2000	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-725	954	51	0	2	проспект Миру, 102/2	800	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-544	1063	90	198	2	Пілотська, 7	500	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-951	26	0	0	1	Місячна, 5	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-416	0	0	0	1	Проспект Миру,	160	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-455	2075	106	171	2	Інститутська, 8\1	1030	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-400	0	0	0	2	Соборна, 60	800	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-224	893	84	30	2	Володимирська, 40	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-8	435	15	233	2	Пилипчука, 2	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-48	0	0	53	2	Театральна, 11	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-345	766	66	0	2	Кам'янецька, 60/2	650	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-31А	1679	66	198	2	Соборна, 29	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	РП-5	522	10	0	1	Грушевського, 74	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-17	525	18	3	1	Проскурівська, 57	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-115	779	46	76	2	Свободи, 7	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-205	1081	83	185	2	Пилипчука, 41	1030	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-57	670	59	18	2	Проскурівська, 71	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-102	0	0	0	2	Проскурівська, 42	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-135	454	68	0	2	Проскурівська, 44	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-436	1895	165	827	2	Прибузька, 18	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-7	1006	30	26	2	Проск. підпілля, 99	1030	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-250	36	1	1276	2	Ватутіна, 24	500	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-51	1197	69	31	2	Вайсера, 50	1260	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-520	7	0	85	1	Кам'янецька, 12	500	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	РП-41	9	0	1252		Галана, 5	0	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	РП-49	0	0	240	0	Панаса Мирного, 6	0	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-30	1195	47	7	2	Вайсера, 28	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-117	2044	33	13	1	вул. Завадського	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-444	1399	105	122	2	Проск. підпілля, 117	800	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-58	885	10	186	2	Шестакова, 70	2000	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-31	485	13	0	1	Кам'янецька, 50	630	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	РП-22	0	0	0		Вайсера, 28	0	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-621	0	0	-8	1	Подільська, 54	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-245	1217	33	174	2	Кам'янецька, 50	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-727	558	42	141	2	Гастело, 15	1260	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-972	0	0	0	1	Джелельна, 7	250	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-971	10	0	0	1	вул. Ганжі, 76/1	100	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-965	0	0	0	1	вул. Ставкова, 36	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	РП-66	0	0	0	2	проспект Миру	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	РП-67	0	0	0	2	вул. Зарічанська	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТПс-978	0	0	0	1	вул. Короленка	100	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТПс-209	0	0	0	1	вул. Короленка	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-979	0	0	0	2	вул. П. Підпілля, 131/2	1260	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	СКТП-981	0	0	0	1	проїзд 4 Прогрес	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-954	0	0	0	1	вул. Північна	250	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	РП-63	1787	189	0	2	вул. П. Мирного, 17	2000	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-563	0	0	0	2	Рибалка, 30	250	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-713	561	0	0	1	пров. Тракторний, 35/1	250	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-52	1104	7	215	1	Шевченка, 85	400	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-1	671	0	0	1	Липнева, 1	250	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-952	114	0	0	1	вул. Чорновола, 41/2		п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-958	0	0	0	1	вул. Берегова, 11	100	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-959	0	0	0	1	вул. Геологів, 5/2	400	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-669	948	0	0	1	Місячна,	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-669	948	0	0	1	Місячна,	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-220	435	45	380	2	Проск. підпілля, 127	800	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-466	0	0	0	2	Франка, 28	1260	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-285	63	103	0	2	Тернопільська, 42	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-211	3127	56	1	2	Інститутська, 19/1	800	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	РП-8	0	0	0	1	Львівське шосе, 35	40	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-286	756	87	79	2	Тернопільська, 30	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-83	3983	413	429	2	Інститутська, 19-21	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-438	1464	172	30	2	Львівське шосе, 43/5	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-439	1542	72	0	2	Тернопільська, 34	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	РП-43	0	64	96	2	Молодіжна, 2/3В	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-55	1264	0	0	1	Фельштинська, 1	400	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-573	1149	0	0	2	Західно-Окружна, 38	160	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-241	0	0	0	2	Львівське шосе, 37	500	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-395	1499	132	46	2	Львівське шосе, 14	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-270	1872	217	823	2	Львівське шосе, 39	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-420	2351	195	117	2	Львівське шосе, 55	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-521	1910	161	169	2	Львівське шосе, 20	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-139	1831	26	0	2	Тернопільська, 18	650	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-437	708	60	68	2	Кам'янецька, 157	800	п/с "Хм-330"

м. Хмельницький	ЗТП-338	0	0	106	2	Кобиланської, 35	800	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-119	0	0	0	2	Коцюбинського, 33	260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-87	0	0	23	1	Кобиланської, 19	160	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-325	0	0	0	1	Кобиланської, 11	400	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-337	0	0	229	2	Висока, 41	500	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-599	597	0	0	1	пров. Молодіжний, 36	63	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-106	0	0	301	1	Тернопільська, 14	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	РП-23	1127	187	0	2	Молодіжна, 19	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-33	683	1	3	1	вул. Житецького	160	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-579	742	0	0	1	пров. Нечая, 2	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-407	0	0	0	1	Чайкіної, 6	100	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-609	0	0	0	2	Храновського, 11-а	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-413	806	69	256	2	Львівське шосе, 10/1	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-146	1462	0	0	1	Залізнична, 61	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-118	1435	0	2	1	проїзд. Залізничний, 1	400	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-760	649	0	0	1	Залізнична,	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-431	1783	54	99	2	Північна, 2	650	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-202	401	21	0	1	пров. Огородній, 1	100	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-448	1764	69	0	2	Курчатова, 92	500	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-522	1064	0	0	1	Катіоновська, 84	160	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-158	1513	0	0	1	Висока, 24	160	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-230	1268	0	17	1	Вишнева, 7	250	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-162	616	7	1017	2	Будівельників, 22	650	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-151	559	0	0	1	Кривоноса, 2	100	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-192	266	0	0	1	Львівське шосе,	200	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-399	359	0	0	1	Львівське шосе,	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-564	1916	0	34	1	Івасюка, 1/1	400	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-349	1146	33	90	2	Курчатова, 69	880	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-37	762	0	76	1	пров. Шкільний,	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-14	972	0	0	1	Вишнева, 94	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-342	4704	461	100	1	Курчатова, 1ж,г	1260	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-375	144	0	0	1	Вокзальна, 16	400	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-353	0	0	770	2	Львівське шосе, 10	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-314	2019	121	27	2	Проск. підпілля, 203	1030	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-441	5133	433	359	2	Курчатова, 2	1260	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-341	404	0	0	2	Курчатова, 4/3	500	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-29	1147	16	0	1	Зенітна, 1	250	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-159	223	0	99	1	Курчатова, 63	200	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-295	2466	128	148	2	Курчатова, 13/1	1260	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	РП-35	2217	115	260	2	Курчатова, 4/1	630	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	РП-31	3615	236	0	2	Курчатова, 3/3	1260	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-297	1093	59	92	25	Курчатова, 3	1260	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-164	0	0	0	1	Кам'янецька, 141	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-271	419	10	0	2	Театральна, 54	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-5	1175	8	0	1	пров. Володимирський, 12	400	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-366	147	15	253	2	Пушкіна, 15	650	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-491	946	36	32	2	Франка, 34	1260	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-694	0	0	4	2	парк Франка,	250	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	РП-1	0	0	0	2	Парк ім. Франка	100	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-142	0	0	63	1	Правди, 16	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-24	678	9	175	1	Володимирська, 78	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-145	71	2	3	1	Соборна, 73	400	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-22	1189	19	0	2	пров. Військоматський, 2	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-161	0	0	3158	2	Театральна, 36	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-363	653	10	0	2	Свободи, 48	1260	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-365	0	0	171	1	Свободи, 44	1030	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-12	736	5	0	1	Театральна, 48	250	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-422	349	29	0	1	пров. Іподромний, 2	160	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-42	3183	162	149	2	Подільська, 159	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-170	0	0	0	2	Подільська, 142	1030	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-464	2404	262	0	2	Старокост. Шосе, 22	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-432	1377	175	119	2	Водопровідна, 48/1	2000	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	РП-2	301	0	0	2	вул. І. Франка	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-144	1364	19	13	1	Пилипчука, 65	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-171	690	90	252	2	Шевченка, 61	880	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-465	2908	287	271	2	Прибузька, 34	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-299	0	0	0	1	Чорновола, 7	400	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	ЗТП-280	460	0	323	1	пров. Козацький, 33/1	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-199	155	0	420	2	Проскурівська, 90	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-174	679	22	21	1	Шевченка, 46/2	180	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-46	217	40	0	2	Шевченка, 46	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-516	795	52	0	2	Трембовецької, 14	500	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-120	1423	28	36	2	Кам'янецька, 84	400	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-276	786	10	137	2	Інститутська, 14	960	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-49	602	5	161	1	Кам'янецька, 117	250	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-140	403	20	18	1	Інститутська, 8	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-497	0	0	386	2	Хотовицького, 2	500	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-63	2787	87	124	2	Хотовицького, 5/3	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-207	591	16	18	2	Хотовицького, 9	800	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-45	7495	456	13576	2	Кам'янецька, 98	650	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-302	365	25	13	2	Інститутська, 5	1260	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-247	443	15	225	1	Тернопільська, 3/1	200	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-181	433	0	73	1	Купріна, 12	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-26	924	0	10	1	Димитрова, 17	100	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-693	1124	2	0	1	Коцюбинського, 26	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-40	820	12	0	2	Кам'янецька, 112	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	РП-4	0	0	0	2	Кам'янецька, 137	63	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-319	337	18	1061	2	Хотовицького, 4	1030	п/с "Хм-330"

м. Хмельницький	ЗТП-278	650	0	4	1	пров. Гагаріна, 12	160	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-222	1604	69	317	1	Гагаріна, 32	400	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	РП-24	0	0	631	2	пров.Гвардійський, 17	0	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-583	779	11	161	1	Гагаріна, 26	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-44	1306	35	81	2	майдан Незалежності, 1	800	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-4	0	0	829	2	Соборна,	800	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-228	567	0	23	1	пров. Гвардійський, 2	630	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	ЗТП-203	3234	150	17	2	Жванецького, 15	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-138	819	8	2	2	Кам'янецька, 94	380	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-454	0	23	161	2	Разіна, 16	1260	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-152	1826	65	756	2	Сковороди , 11/2	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-326	1722	15	8	2	ім. Героїв Чернобиля, 1/1	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	ЗТП-38	0	0	379	2	Толстого, 5	400	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-116	2225	41	43	2	Короленко , 12/1	500	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-872	1852	108	0	2	тароконстантинівське шосе	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-813	469	1	0	1	Паращильняк Д.М. (Л-164 о	160	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-823	750	33	1	2	ОСББ Водопровідна-75/1А	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-763	0	0	0	1	Сад.кооп."Колос",	100	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-737	1401	35	0	2	вул.Інститутський, 6-В	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-360	792	0	0	1	СОТ "Автомобіліст",	160	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-704	0	0	0	1	Книжківці,	100	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-10	1875	146	124	2	Заводська, 65	800	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-6	1596	86	355	1	Подільська, 93	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-922	0	44	0	2	ОК ЖБК Затишок,	410	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-894	0	0	53	4	вул. Трудова , 6/а	4000	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-797	463	0	0	1	Карбишева,	500	п/с "Раково"
м. Хмельницький	РП-61	150	0	14	2	вул. П. Підпілья	1260	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	ЗТП-176	0	0	85	2	Купріна, 52	560	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-257	777	0	0	1	Щедріна, 35	100	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	КТП-515	1744	0	13	1	Світанкова,	250	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-595	3197	0	0	1	Весела, 33	250	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-911	0	0	0	1	вул. Молдавська,	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-923	254	0	0	1	пров. Тракторний , 24	250	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	КТП-814	226	0	0	1	Лезнево,	100	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-683	15	0	0	1	Сад.тов."Кристал",	100	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-356	1295	0	12	1	Лезнево-2,	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-184	488	42	36	2	Тернопільська, 12	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-947	0	0	0	1	Профспілкува, 9	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-157	154	0	963	2	Західно-Окружна-Геологів,	400	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-953	0	0	0	1	вул. Селекційна, 1	160	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-875	0	0	0	1	пров. Незалежності	250	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-496	0	0	502	2	Пілотська, 1	800	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	ЗТП-206	678	61	0	2	Подільська, 54	800	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-108	763	209	165	2	Городовікова , 3/2	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-665	1219	77	25	2	Чорновола, 176/1	630	п/с "Східна"
м. Хмельницький	ЗТП-234	2725	85	207	2	Львівське шосе, 47/2	1260	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-499	0	0	970	2	Пілотська, 1	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-617	2679	24	0	1	Трудова, 104	250	п/с "ХЗТП"
м. Хмельницький	КТП-868	162	0	0	1	вул. Андріївська	250	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-826	2842	0	0	2	вул.Молодіжна, 2/1д	800	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-298	1743	167	159	2	вул.Будівельників,	630	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-79	267	0	0	1	Мельникова-Чернішевського	500	п/с "Східна"
м. Хмельницький	КТП-748	567	0	0	1	вул. Джерельна	250	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-870	2528	62	0	2	вул. П.Мирного, 1	3200	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ТП-862	0	0	0	2	проспект Миру, 80/1	1260	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-707	0	0	0	1	Грузевича 6	250	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-861	699	33	0	2	вул. Староміська, 52 А	800	п/с "Прибузька"
м. Хмельницький	КТП-890	73	0	0	2	вул.Степанкова,	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	КТП-866	734	35	192	2	влу. Лісогринівецька , 30/3	1260	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	КТП-864	2038	92	177	2	вул. Кармелюка ,	1260	п/с "Озерна"
м. Хмельницький	КТП-856	433	21	0	1	Озерна, 14	630	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-854	895	0	0	1	Рум'янцова-Заболотного,	250	п/с "Хм-330"
м. Хмельницький	ЗТП-61	721	2	2	1	Франка, 49	400	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-891	1193	0	0	1	пров. Чубинського,	250	п/с "Центральна"
м. Хмельницький	КТП-876	0	0	0	2	вул.Кам'янецька,	320	п/с "Дубово"
м. Хмельницький	КТП-689	510	0	0	1	Пирогова, 20/1	160	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	КТП-685	0	0	0	2	вул. Нижня берегова	800	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ЗТП-238	0	0	515	1	Курчатова ,	630	п/с "ТПА"
м. Хмельницький	КТП-667	0	0	0	2	Зарічанська,	1260	п/с "Заріччя"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	вул.М.Красовського,2	50000	"Центральна"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	вул.Чорновола, 176/3	50000	"Східна"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	Розсошанська с/р	12600	"Аеропорт"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	вул.Гастело,10/3	26000	"Дубово"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	вул.С.Бандери, 30/1	31000	"Заріччя"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	вул.Північна, 101	50000	"Термопласт"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	вул.Холодноярців,4	32000	"ХЗТП"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	вул.Гарнізонна,36	20000	"Раково"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	вул.С.Бандери, 82	20000	"Озерна"
м. Хмельницький	ПС 110/10 кВ	-	-	-	2	вул.Свободи, 15/3А	32000	"Прибузька"

Начальник ВТВ

Кушнір О.І.

40.0
Трещасова Ю.О.
Стецюк Т.А.
[Signature]
10.09.2021

УКРАЇНА
ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ГОБУДУВАННЯ ТА АРХІТЕКТУРИ
евського, 87, м. Хмельницький, 29000,
0-60, E-mail: 38714803@mail.gov.ua, Код ЄДРПОУ 38714803

07.06.2021 № 01-14/236

Хмельницька міська рада
Хмельницької області

На № 97/4408-11-13/2021 від 31.05.2021

Облдержадміністрація

Відділом містобудування та архітектури облдержадміністрації розглянуто звернення від 27.05.2021 № 1742/03-12 щодо надання інформації щодо державних та регіональних інтересів під час розроблення містобудівної документації: «Коригування генерального плану м. Хмельницький Хмельницької області та повідомляємо наступне.

12 червня 2020 року Кабінет Міністрів України прийняв 24 розпорядження щодо визначення адміністративних центрів та затвердження територій громад областей. Хмельницька міська територіальна громада об'єднала 13 рад. До складу якої увійшли місто Хмельницький - адміністративний центр та 23 сільські населені пункти (Черепівка, Богданівці, Березове, Бахматівці, Водички, Климківці, Давидківці, Копистин, Івашківці, Колибань, Мала Колибань, Малашівці, Волиця, Масівці, Олешин, Велика Калинівка, Іванківці, Черепова, Пархомівці, Пирогівці, Червона Зірка, Шаровечка, Мацьківці). Площа територіальної громади склала 494,5 км², чисельність населення громади склала 294 641 осіб.

Відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» та ДБН Б. 1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту» генеральний план - є комплексним планувальним документом і призначений для обґрунтування довгострокової стратегії планування, забудови та іншого використання території населеного пункту. Генеральний план міста розробляється та затверджується в інтересах відповідної територіальної громади з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів, встановлює напрямки і межі територіального розвитку населеного пункту, функціональне призначення і зонування території, містить принципові рішення щодо розміщення об'єктів, організацію вуличної мережі і розвитку транспортної системи, інженерного обладнання, інженерної підготовки і благоустрою, захисту території від небезпечних природних і техногенних процесів, охорони природи та історико-культурної спадщини, черговості освоєння території. Невід'ємною його частиною є план земельно-господарського устрою території населеного пункту і розробляється згідно з основним кресленням генерального плану. Склад та зміст плану земельно-господарського устрою регламентується відповідною нормативною документацією з питань

здійснення землеустрою. Затверджений план землеустрою стає складовою частиною генерального плану міста.

У складі генерального плану необхідно розробити внесення змін до плану зонування території населеного пункту, оскільки відповідності до ст.24 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», без цієї містобудівної документації передача (надання) земельних ділянок із земель державної або комунальної власності у власність чи користування фізичним та юридичним особам для містобудівних потреб забороняється. Це фактично призупиняє видачу містобудівних умов та обмежень, будівельних паспортів на забудову земельних ділянок.

Дана містобудівна документація повинна бути у векторній цифровій формі на актуалізованій топографо-геодезичній основі масштаб зображення 1 : 2000, як набір профільних геопросторових даних у місцевій системі координат, що має зв'язок з із державною системою координат УСК-2000.

Проект виконати відповідно Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», будівельних норм Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту», ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова території», ДБН Б.1.1-22:2017 «Склад та зміст плану зонування території», ДБН Б.2.2-3:2012 «Склад та зміст історико-архітектурного опорного плану населеного пункту», Законів України «Про культуру», «Про охорону культурної спадщини», «Про охорону археологічної спадщини», Порядку обліку об'єктів культурної спадщини, затверджений наказом Міністерства культури України від 11.03.2013 № 158 зі змінами 2019 р.

Місто Хмельницький (початок XVст.) віднесено до Списку історичних населених місць Хмельницької області, що затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 р. № 878.

Місто Хмельницький розташований у центральній частині області. Площа міста – 0,093 тис. кв. км, що складає 0,5% від площі Хмельницької області.

Станом на 1 січня 2013 року в м. Хмельницький проживало 265,0 тис. осіб, що складає 20,2 % від чисельності населення області. Станом на 01.06.2017 проживало 267,901 тис. осіб. Станом на 01.01.2021 - 274 582 осіб, на 01.04.2021 274 739 осіб, що складає 22,7 % від чисельності населення області (чисельність наявного населення в області, за оцінкою, на 1 березня 2021р. становила 1241649 осіб). Відповідно до схеми планування території Хмельницької області, що затверджена рішенням сесії Хмельницької обласної ради від 22 грудня 2015 року № 9-2/2015 згідно оптимістичного варіанту демографічного прогнозу чисельність населення м. Хмельницького на 2036 рік складатиме 312,2 тис. осіб. Населення працездатного віку складатиме 165,7 тис. осіб, старшого працездатного – 96,6 тис. осіб, до 15 років – 49,9 тис. осіб.

Вікова структура населення Хмельницької області у розрізі районів (оптимістичний варіант прогнозу) тис. осіб

Територія	2013				2016				2021				2026				2031				2036			
	Всього	Старше працездатного	Працездатний вік	0-15	Всього	Старше працездатного	Працездатний вік	0-15	Всього	Старше працездатного	Працездатний вік	0-15	Всього	Старше працездатного	Працездатний вік	0-15	Всього	Старше працездатного	Працездатний вік	0-15	Всього	Старше працездатного	Працездатний вік	0-15
Хмельницька область	1314,0	342,2	759,6	212,2	1303,7	347,2	737,3	219,2	1294,4	361,6	697,5	235,3	1287,6	376,0	672,1	239,5	1283,3	389,4	658,3	235,6	1288,8	409,1	650,7	229,0
м. Хмельницький	265,0	51,7	171,3	42,0	274,3	61,2	167,0	46,1	285,9	72,3	161,7	51,9	296,4	81,1	161,6	53,7	305,0	88,8	164,0	52,2	312,2	96,6	165,7	49,9

Вікова структура населення Хмельницької області у розрізі районів (реалістичний варіант прогнозу) тис. осіб

Територія	2012				2016				2021				2026				2031				2036			
	Всього	Старше працездатного	Працездатний вік	0-15	Всього	Старше працездатного	Працездатний вік	0-15	Всього	Старше працездатного	Працездатний вік	0-15	Всього	Старше працездатного	Працездатний вік	0-15	Всього	Старше працездатного	Працездатний вік	0-15	Всього	Старше працездатного	Працездатний вік	0-15
Хмельницька область	1314,0	342,2	759,6	212,2	1300,9	348,1	734,3	218,5	1280,7	362,2	687,4	231,1	1258,2	374,1	656,3	227,8	1230,4	385,5	634,0	210,9	1201,1	395,2	613,0	192,9
м. Хмельницький	265,0	51,7	171,3	42,0	270,2	60,2	164,9	45,1	275,5	70,1	156,8	48,6	277,9	77,2	153,2	47,5	277,2	82,7	151,2	43,3	274,4	88,1	147,1	39,2

Коротка характеристика туристично-рекреаційного потенціалу м. Хмельницький.

Обласний центр приваблює туристів зручним розташуванням, як відправний пункт у подорожах по туристичних об'єктах (зокрема історичної та культурної спадщини), розташованих на території області, а також рівновіддаленістю від центрів навколишніх областей. Тут наявні численні заклади тимчасового перебування на будь-який смак. Місто цікаве наявністю 3 театрів (зокрема музично-драматичний театр імені м. Старицького). Музеї – краєзнавчий, музей історії міста, художній та літературний, музей Проскурівського поділля, музей фотомистецтва – розташовані здебільшого у центральній частині міста. Туристична галузь є важливим чинником стабільного й динамічного збільшення надходжень до бюджету, і має позитивний вплив на становище у інших галузях (транспорт, торгівля, зв'язок, будівництво, тощо). Туризм сприяє додатковій зайнятості населення, поживленню ринкових відносин та міжнародного співробітництва, підвищенню культурно-освітнього рівня громадян.

Туристичні маршрути Хмельницької області:

Маршрут «Відпочинок на вихідні» тривалістю 3 доби.

Кроки маршруту:

День 1: м. Хмельницький – с. Суржинці;

День 2: с. Суржинці – м. Кам'янець-Подільський – с. Жванець – с. Суржинці;

День 3: с. Суржинці – с. Велика Слобідка – с. Гораївка – с. Грушка – Совий яр – с. Суржинці – м. Хмельницький.

Короткий опис маршруту: проживання і харчування в агрооселі у с. Суржинці, екскурсійні подорожі до пам'яток історії та архітектури, розташованих у м. К.-Подільському, с. Жванець; подорож Дністровським каньйоном на катері (відвідування Бакотського скельного монастиря у с. Гораївка, висадка у с. Грушка); подорож у Совин яр до державного ландшафтно-ботанічного заказника НПП «Подільські Товтри».

Маршрут «Волинська Хмельниччина» тривалістю 3 дні.

День 1: м. Хмельницький – с. Мислятин (Ізяславського р-ну);

День 2: с. Мислятин – м. Ізяслав – с. Городище (Шепетівський р-н) – м. Полонне – м. Шепетівка – м. Славута – м. Нетішин – с. Гурщина;

День 3: с. Гурщина – с. Тихомель (Білогірського району) – смт Теофіполь – смт Антоніни (Красилівський район) – м. Хмельницький.

Короткий опис маршруту: проживання та харчування в агрооселі «Ланок», «Гурщинські дачі», огляд численних пам'яток архітектури, відвідування музею у м. Шепетівка, екскурсія до ХАЕС у м. Нетішин.

Маршрут «Оксамитові стежки Поділля» тривалістю 3 дні.

День 1: м. Хмельницький – смт Сатанів (Городоцький район);

День 2: смт Сатанів – м. Городок – с. Кринцилів (Городоцький район) – с. Карабчіїв (Городоцький район);

День 3: с. Карабчіїв – с. Маліївці (Дунаєвецький район) – с. Зіньків (Віньковецький район) – с. Адамівка (Віньковецький район) – с. Сутківці.

Короткий опис маршруту: проживання в санаторії «Перлина Поділля», агрооселі «Вікторія» в с. Карабчіїв; екскурсія курортом «Сатанів», відвідування

родовища лікувальної мінеральної води; краєзнавчий музей та пам'ятки архітектури у м. Городок, с. Маліївці, с. Адамівка, с. Сутківці; агрооселя «Криниців»; «Малієвецький» парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва.

Маршрут «Між Случем і Горинню» тривалістю 2 дні.

День 1: м. Хмельницький – смт Антоніни (Красилівський район) – м. Ізяслав – с. Мислятин (Ізяславський район);

День 2: с. Мислятин – м. Славута – с. Стригани (Славутський район) – м. Шепетівка – смт Гриців (Шепетівський район) – м. Хмельницький.

Короткий опис маршруту: проживання у гостинному домі «Ланок»; відвідування численних пам'яток архітектури; музей у м. Шепетівка; агрооселя «Лідія» в смт Гриців.

Маршрут «Еволюція фортифікаційних споруд Хмельниччини» тривалістю 2 дні.

День 1: м. Хмельницький – смт Летичів – с. Суслівці (Летичівський район) смт Меджибіж (Летичівський район) – с. Адамівка (Вінковоцький район) – с. Отроків (Новоушицький район) – с. Мала Побіанка (Дунаєвецький район) – с. Мала Побіанка.

День 2: с. Мала Побіанка – м. Кам'янець-Подільський – с. Жванець – с. Сутківці – м. Хмельницький.

Короткий опис маршруту: відвідування фортифікаційних споруд – пам'яток історії та архітектури; екскурсія до державного історико-культурного заповідника «Меджибіж»; відпочинок в агрооселі «Миньковецька держава».

Маршрут «Вихідні дні на Хмельниччині» тривалістю 2 дні.

День 1: м. Хмельницький – смт Меджибіж. – с. Головчинці – смт Летичів – с. Адампіль.

День 2: с. Самчки – м. Старокостянтинів.

Короткий опис маршруту: відпочинок та харчування в агрооселі; Державний історико-культурний заповідник «Межибіж»; музей, пам'ятки історії та архітектури; старовинний парк.

У м. Хмельницький цікавими є наступні заходи: - благодійний Різдвяний бал (січень); - джазовий фестиваль «Поділля джазфест»; - відкриття туристичного сезону у місті – виставки і презентації для туристів (квітень); - свято народного мистецтва «Вернісаж на Проскурівській (травень); - угорсько-український фестиваль-ярмарок культури, кулінарії та виробництва; - фестиваль духових оркестрів «Проскурівське дефіле» (середина травня); - фестиваль хорової музики «Співоча асамблея»; - міжнародний фестиваль моно мистецтв «Відлуння (вересень); - фестиваль класичної та сучасної музики «Класік-Модерн» (листопад); - марш-парад Дідів Морозів (грудень).

Зайнятість в оздоровчо-рекреаційній галузі

Для запроєктованих на розрахунковий строк ємностей оздоровчо-рекреаційних закладів Хмельницької області було визначено орієнтовну чисельність зайнятих.

Сміність закладів оздоровчо-рекреаційної галузі

Адміністративно-територіальна одиниця	Сучасний стан			Нове будівництво			Розрахунковий строк				
	Всього	У тому числі:		Всього	У тому числі:		Всього	У тому числі:			
		Оздоровчі	Рекреаційні		Оздоровчі	Рекреаційні		Оздоровчі	Рекреаційні	Сезонні	Ціло-річні
Хмельницька область	7298	1917	5381	66720	5700	61020	74018	7617	66401	46481	27537
м. Хмельницький	1212	-	1212	132	-	132	1344	-	1344	941	403

Зайнятість в оздоровчо-рекреаційній галузі на розрахунковий строк.

Адміністративно-територіальна одиниця	Всього, осіб	У тому числі	
		Оздоровчі заклади	Рекреаційні заклади
Хмельницька область	26776	6855	19920
м. Хмельницький	403	-	403

За комплексною оцінкою потенціалу та рівня розвитку місто Хмельницький відноситься до таксонів з високими показниками потенціалу та рівнем соціально-економічного та містобудівного розвитку.

Поліфункціональні центри включають великі і середні міста області із розгалуженою галузевою структурою виробничого комплексу та розвинутою ринковою інфраструктурою. У межах області до таких центрів відноситься обласний центр Хмельницький. Для поліфункціонального центру у подальшому необхідно використовувати переваги їх управлінської ролі та транспортно-географічного положення, активно розвивати нові форми територіально-економічного господарювання (технопарки й індустріальні парки).

Місто Хмельницький є центром Хмельницької зони - зони урбанізації, поліфункціональний центр, що характеризується розгалуженою галузевою структурою виробничого комплексу та розвинутою ринковою інфраструктурою. У подальшому необхідно використовувати переваги управлінської ролі та транспортно-географічного положення, активно розвивати нові форми територіально-економічного господарювання (створення технопарків та індустріальних парків).

Розвиток господарського комплексу м. Хмельницький на перспективу має здійснюватись на основі модернізації виробництва, його часткової переспеціалізації та розширення, в основі яких має бути реструктуризований *Хмельницький виробничий вузол*. Саме в цьому вузлі і мають бути створені технологічні парки. На базі індустріальних парків має відродитись машинобудування і перед усім його середньо- та високотехнологічні виробництва. Крім того, визначальними галузями спеціалізації вузла мають стати легка та харчова промисловість та промисловість будівельних матеріалів тощо.

Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони).

Територія міста за вимогами цивільного захисту (ЦО) знаходиться в зоні можливих слабких руйнувань, чисельність населення, яке потребує евакуації із цієї зони на особливий період складає існуючий стан 265,0 тис. осіб, на розрахунковий – 274,4 тис. осіб. Врахувати на північному заході (в районі с. Грузевича) знаходяться найбільш впливові склади боєприпасів із 5-км зоною можливого ураження у разі надзвичайної ситуації (обмеження нового будівництва м-р Гречани), в зоні впливу хімічно небезпечного об'єкту лінійної протяжності-магістральна залізниця із 5-км зоною можливого хімічного забруднення, як обмеження розміщення евакуйованих та розташування на території міста хімічно небезпечних об'єктів з точковими джерелами забруднення. Територія міста знаходиться у зоні 7 бальної інтенсивності землетрусів (ДБН В. 1.1 -12/2006, карта «С»). Необхідно розробити розділ «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони)» на особливий та мирний період.

Аналіз природних умов та оцінка стану навколишнього природного середовища. Пропозиції щодо поліпшення санітарно-екологічного стану території міста.

Поверхневі води. Довжина великої річки Південний Буг в межах міста – 17,7 км, три малі річки – 17,8 км, одне водосховище площею 0,08 тис. га, об'ємом 2,8 млн. куб. м, 4 ставки площею 0,091 га, об'ємом 0,91 куб.м.

Територія міста зазнає негативних природних процесів: зсуви, розвиток ерозійних та карстових процесів, підтоплення територій. Потенційно-небезпечні зсуви район Ружична площа зсуву 0,9 га (автодорога), дендропарк – 2,0 га (будівлі племстанції), вул. Молодіжна – 1,10 га (ж.б будинки, автодорога, комунікації), пров. Серпанковий – 0,002 га (автодорога, комунікації), провулок Мирний – 0,14 га (будівлі підприємств).

При розробці даного розділу містобудівної документації:

- провести по факторний аналіз із урахуванням екологічних проблем міста та заходів щодо їх вирішення;
- провести оцінку природно-ресурсного потенціалу - земельних, водних, лісових, рекреаційних, мінерально-сировинних ресурсів, та природоохоронних територій;
- надати рекомендації щодо їх подальшого використання для містобудівних потреб.
- провести аналіз екологічного стану території за його складовими. Визначаються основні напрямки покращення довкілля із урахуванням регіональних та місцевих природоохоронних програм;
- надати містобудівні пропозиції щодо подальшого визначення меж бережливих захисних смуг (при наступному розробленні проектів землеустрою щодо їх визначення);
- надати пропозиції по унормуванню системи санітарно-захисних зон від виробничих та комунальних об'єктів.

Пам'ятки природи ботанічні:

Алея каштана кінського м. Хмельницький	Ботанічна	0,5
Бук червоний	Ботанічна	0,01
Бук червоний	Ботанічна	0,01
Бук червоний	Ботанічна	0,01
Горіх чорний	Ботанічна	0,02

Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва

Парк ім. М. Чекмана вул. Проскурівського підпілля	Парк-пам'ятка садово-парк. мистецтва	140,45
Заріччя	Парк-пам'ятка садово-парк. мистецтва	
Сквер ім. Т.Г. Шевченка	Парк-пам'ятка садово-парк. мистецтва	
Дендропарк «Поділля»	Дендропарк	30,5
на перетині проспекту Миру та Старокостянтинівське шосе		
Ботанічний сад Хмельницького національного університету вул. Інститутська (територія Хмельницького національного університету)	Ботанічний сад	2,21

На території міста є наявні негативні природні процеси: зсуви, розвиток ерозійних та карстових процесів, підтоплення та затоплення територій. Ерозійні явища часто поєднуються з обвалами і зсувами. На даний момент абсолютно всі зсуви знаходяться в фазі стабілізації. Основна частина зсувів зосереджена на схилах долин річки.

м. Хмельницький

Ружична, площа зсуву – 0,90га – автодорога;

Дендропарк, площа зсуву – 2,00га – будівлі племстанції;

Вул. Молодіжна, площа зсуву – 1,10 га – житлові будинки, комунікації, автодорога;

Провулок Серпанковий, площа зсуву – 0,002 га - комунікації, автодорога;

Провулок Мирний, площа зсуву – 0,14 га - будівлі підприємств.

Інженерна підготовка та захист території:

- з метою раціонального використання та збереження водних об'єктів дотримуватися вимог Водного кодексу України;
- передбачити захист території міста від несприятливих явищ природного та техногенного походження: затоплення повеневими водами 1% забезпеченості, підтоплення, ерозійних процесів, розчищення русел річок та благоустрій водойм, берегоукріплення, влаштування та благоустрій пляжів;
- відновлення та підтримання сприятливого гідрологічного режиму та екологічного стану малих річок з урахуванням «Комплексної цільової програми розвитку водного господарства в Хмельницькій області на період до 2021 року»;
- передбачити організацію відведення атмосферних вод та їх очищення на очисних спорудах);
- врахувати потребу у будівництві очисних споруд дощової каналізації в районі вул. Трудова

Заболочені ділянки міста складають приблизно 152,0 га. Комар анофеліс існує в зонах мілководдя річок Південний Буг, Кудрянка, Плоска, штучних озер в парку ім. Чекмана в зонах Мар'янівського каналу, осушувального каналу вздовж вулиць Прибузька та Зарічанська.

До основних підприємств області, що являються провідними утворювачами відходів відноситься ХКП «Спецкомунтранс» вул. Толстого, 1 - клас небезпеки 4 – тверді побутові відходи. Хмельницький полігон побутових відходів - площа 8,8 га, 13 місць видалення відходів паспортизовані та внесені в реєстр (МВВ).

Проблема знешкодження твердих побутових відходів актуальна для всієї області. Санітарне очищення передбачити централізовано з урахуванням роздільного збору та наступного вивезення на підприємство переробки твердих побутових, що відповідно до схеми планування території області передбачається до будівництва на півночі м. Хмельницький. Існуючий ветсанутильзавод знаходиться на південному заході від міста (с. Нижні Вовківці Хмельницького району). Відповідно до ст.21 Закону України «Про відходи» питання полігонів для поховання відходів, ліквідація неконтрольованих та несанкціонованих звалищ вирішуються органами

місцевого самоврядування (сміттесортувальні станції розміщуються з врахуванням санітарно-захисної зони 100 м).

Розробити проектну документацію щодо інженерної підготовки та захисту територій міста від паводків, підтоплення, зсувів, карсту, ерозії та регулювання русел і стоку рік.

Викиди шкідливих речовин стаціонарними джерелами в атмосферне повітря у м. Хмельницькому у 2012 році становило 1000,496 т. Викинуто у середньому одним підприємством, 18,5 т. Основними забруднювачами докілья є підприємства обробної промисловості (56,7% загального обсягу забруднювальних речовин), транспорту та зв'язку (22,8%). При зменшенні обсягів виробництва зростання загального обсягу викидів спостерігається за рахунок збільшення викидів від автотранспорту. Надходження шкідливих речовин від автотранспорту переважає над викидами від стаціонарних джерел. Найбільша кількість викидів від пересувних джерел припадає на обласний центр м. Хмельницький, а саме 13,3 тис. т., що складає 21% від загальної кількості викидів рухомих джерел. Контроль за станом забруднення атмосферного повітря проводиться Хмельницьким обласним центром з гідрометеорології на двох стаціонарних постах в м. Хмельницькому за 9 інгредієнтами (пил, двоокис сірки, оксид вуглецю, двоокис азоту, оксид азоту, фенол, хлороводень, аміак, формальдегід).

Для очищення стічних вод задіяні комплекси очисних споруд. Технічний стан більшості каналізаційних очисних споруд знаходиться у незадовільному стані. Скидання стічних вод у поверхневі водойми без належної очистки, внаслідок неефективної роботи очисних споруд та їх відсутності, сприяє забрудненню водних об'єктів. Негайної модернізації і реконструкції вимагають очисні споруди в місті Хмельницький.

За результатами проведених спостережень станом на 2012 рік встановлено, що концентрація соляового амонію у р. Південний Буг сягала 2,9 – 6,23 ГДК. Забруднення річок фенолами перевищення концентрацій (1,4-4,3 ГДК), та найвищі концентрації солей важких металів (заліза, міді, нікелю та цинку) у розмірах 2,3-5,9 ГДК спостерігались в річці Південний Буг.

Транспорт, вулична мережа:

У межах території Хмельницької області головним транспортним вузлом є місто Хмельницький, через який проходять основні міжнародні залізничні і автомобільні магістралі, в якому зосереджені об'єкти різних видів транспорту по обслуговуванню перевезень пасажирів і вантажів у всіх видах сполучення. Найбільш інтенсивний рух поїздів в межах області здійснюється по електрифікованій двоколінійній залізничній магістралі Тернопіль – Волочиск – Хмельницький – Деражня - Жмеринка, що співпадає з трасою міжнародного транспортного коридору Критський № 3 та Здолбунів – Шепетівка – Полонне – Бердичів – Козятин, що співпадає з трасами міжнародних транспортних коридорів Європа-Азія та Балтійське море – Чорне море.

Основою автодорожньої мережі є дороги державного значення – міжнародні, національні, регіональні та територіальні.

Звернути увагу що міжнародна дорога М-12 Стрий – Тернопіль – Кіровоград – Знам'янка в межах області співпадає з трасою міжнародної європейської магістралі Е-50 Брест – Рені – Париж – Прага – Брно – ВишнеНімецьке – Ужгород – Мукачеве – Стрий – Тернопіль – Хмельницький – Вінниця – Умань – Кіровоград – Дніпропетровськ – Донецьк – Ростов-на-Дону – Армавір – Мінеральні Води – Махачкала. Крім того автомобільна дорога співпадає з трасою міжнародного транспортного коридору, що реконструюється Балтійське море – Чорне море – Ягодин – Ковель – Луцьк – Тернопіль – Хмельницький – Вінниця – Умань – порти Чорного моря. А також траса транспортного коридору, що передбачений до будівництва: Балтійське море-Чорне море – Ягодин – Ковель – Луцьк – Хмельницький – Балта – Одеса, протяжність в межах області 168,0 км проходить з західної сторони міста відповідно до схеми планування території Хмельницької області.

Відповідно до схеми області передбачено північно - східний обхід (а/д Н-03) міста Хмельницький, орієнтовною протяжністю обхідної дороги 12,0 км показати на схемі транспорту (передбачити розробку ТЕО вибору траси об'їзної дороги), також на відстані 7 км на південний захід від м. Хмельницький розташований аеропорт Хмельницький показати траси польотів повітряних суден (глісада), розглянути можливість винесення на перспективу залізничної магістралі за межі населеного пункту.

З метою забезпечення швидкісного та комфортного руху на дорогах державного значення, виносу суто транзитних транспортних потоків за межі сельбищних територій населених пунктів, поліпшення екологічного стану всієї області передбачені заходи:

- реконструкція автомобільної дороги М-12 з підвищенням її до 1А технічної категорії;
- реконструкція автомобільної дороги державного значення Н-03 з підвищенням до I технічної категорії;
- на пересіченні автомобільних доріг Н-03 та М-12 передбачити транспортну розв'язку в різних рівнях, на пересіченні автомобільних доріг з залізничними лініями передбачити шляхопроводи (с. Копистин, с. Шаровечка);
- передбачити будівництво проектних магістральних вулиць, які з'єднуюватимуть проектні майданчики будівництва з існуючою забудовою;
- передбачити проведення розширення проїзної частини на магістральних вулицях;
- передбачити транспортні розв'язки в різних рівнях та інші штучні споруди транспорту;
- визначити місця для влаштування на розрахунковий строк проектних АЗС та СТО;
- передбачити місця для постійного зберігання автотранспорту на розрахунковий строк, земельні ділянки для будівництва автостоянок для відстою вантажного транспорту на в'їздах - виїздах з міста, для будівництва транспортно-складських комплексів.
- передбачається розвиток авіаційного транспорту. Повітряне сполучення Хмельницького регіону буде здійснюватись, через Хмельницький аеропорт.

На заході міста Хмельницький планується включити у межі міста території Шаровечківської сільської ради, де з 1987 року знаходяться садові товариства «Озерний», «Електроніка», у генеральному плані міста ці території відобразити як садову забудову. Відповідно до санітарної класифікації виробництва розмір санітарно-захисної зони аеропортів не регламентується, проте, згідно з п. 5.21 Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, відстань від межі льотного поля до найближчої житлової забудови повинна бути такою, щоб в районі сельбищної зони забезпечувалися нормативні гігієнічні вимоги (ГДКМР).

Електропостачання:

Опорною підстанцією в області є підстанція напругою 330 кВ: ПС 330/110/10 кВ «Хмельницька» (ЗАТх125 МВА). ПС-330 кВ «Хмельницька» приєднана до об'єднаної електроенергетичної системи України повітряними лініями електропередачі 330 кВ «Хмельницька – ХАЕС», «Хмельницька – Тернопільська» та «Хмельницька – Бар».

Основною проблемою електропостачання області є те, що на більшості існуючих електростанцій та електропідстанцій всіх рівнів напруги працює фізично та технологічно застаріле обладнання, що викликає відмови, ремонти та погіршення технологічних процесів, а значна кількість мереж відпрацювала свій нормативний ресурс. Відповідно до схеми електропостачання області у місті Хмельницькому повинні запрацювати нові електричні підстанції ПС «Західна», ПС «Озерна-2», ПС «Прибузька», ПС «Лезнево», ПС «Південна», нові лінії електропередачі напругою 110 кВ що з'єднують ПС «Гречани-тяга» і ПС «Лісові Гринівці», ПС «Хмельницька» та ПС «Лезнево», ПС «Озерна-2», ПС «ТПА».

- передбачити будівництво нових електропідстанцій та ліній електропередачі, реконструкцію існуючих електромереж, (розрахунок на 312,2 тис. осіб річне споживання е/е 624,4 млн. кВт х годин, загальне навантаження – 109,54 тис. кВт:

- Для покриття зростаючих на розрахунковий строк навантажень міста Хмельницького побудувати підстанцію 110/10 кВ «Лезнево» (два трансформатори потужністю по 10 МВА), живлення якої здійснити по двох дволанцюгових ЛЕП-110 кВ від підстанцій «ХЗТП», «Східна», «Хмельницька-330», «ТПА».

- Побудувати ПС 110/10 кВ «Прибузька», живлення здійснити дволанцюговою лінією електропередачі 110 кВ від проектної ПС 110/10 кВ «Лезнево».

- Для електропостачання нового житлового району «Північний» (м. Хмельницький) побудувати ПС 110/10 кВ «Озерна-2» (два трансформатори потужністю по 10 МВА), живлення здійснити відпайкою від міського кільця.

- Для надійної роботи Хмельницької АЕС та ПС-330 кВ «Хмельницька» побудувати ПС 110/10 кВ «Західна» (два трансформатори потужністю по 16 МВА), на яку перенести з ПС-330 кВ «Хмельницька» ЗРП-10 кВ. Живлення підстанції здійснити приєднанням до міського кільця.

- Для електропостачання садибної забудови нового житлового району «Південний-1» (м. Хмельницький) побудувати ПС 110/10 кВ «Південна», живлення здійснити відпайкою від ЛЕП-110 кВ «Хмельницька – Івашківці».
- Побудувати в південно-західній частині міста Хмельницького ПС 110/10 кВ «ТСЦ «Поділля» з трансформаторами розрахункової потужності, живлення якої виконати відгалуженням від ПЛ-110 кВ «Хмельницький – Ярмолинці-І-ІІ».
- Провести будівництво ПС 110/10 кВ «Л. Гринівці», живлення здійснити ПЛ-110 кВ від ПС «Заріччя» та ПС «Западинці».

Для забезпечення надійного електропостачання області необхідно провести реконструкцію та модернізацію існуючих електропідстанцій всіх рівнів напруги:

- Провести реконструкцію на ПС «Озерна» зі встановленням другого трансформатору потужністю 10 МВА.
- Провести реконструкцію на ПС «Заріччя» зі збільшенням потужності трансформаторів до 2 25 МВА.
- Провести реконструкцію на ПС «Дубово» зі збільшенням потужності трансформаторів до 2 16 МВА;
- Для утворення двоколового міського кільця (м. Хмельницький) побудувати одноланцюгову ПЛ-110 кВ: «Хмельницька – ХЗТП – Лезнево – ТПА – Хмельницька». При цьому переключити на нову лінію підстанції «Заріччя», «Центральна», «ХЗТП». Для відокремлення від міського кільця ПС «Западинці» демонтувати ділянку ПЛ-110 кВ «Хмельницька-330 – Западинці» та завести на ПС «ТПА» лінію з ПС «Западинці», для чого встановити додаткову вивідну комірчу 110 кВ на ПС «ТПА».

Підрахунок електричних навантажень рекреаційно-оздоровчих закладів

№ п/п	Найменування споживачів	Кількість місць	Річне споживання електроенергії, млн. кВт×годин	Загальне навантаження, тис.кВт
1	м. Хмельницький			
	Рекреаційні цілорічні заклади	403	1,41	0,40
	Рекреаційні сезонні заклади	941	1,41	0,94

Підрахунок електричних навантажень промислових підприємств

№ п/п	Найменування галузей промисловості	Кількість працюючих осіб	Річне споживання електроенергії млн.кВт годин	Загальне навантаження, тис.кВт
1	м. Хмельницький			
	Харчова промисловість	3300	33,00	7,17
	Легка промисловість	1800	18,00	4,19
	Виробництво деревини	70	1,26	0,55

№ п/п	Найменування галузей промисловості	Кількість працюючих осіб	Річне споживання електроенергії млн.кВт годин	Загальне навантаження, тис.кВт
	Целюлозно-паперова промисловість	650	11,70	2,21
	Хімічна та нафтохімічна промисловість	750	10,50	2,50
	Виробництво будматеріалів	1500	21,00	8,75
	Металургія та обробл. металу	750	10,50	2,44
	Машинобудування	8000	112,00	23,33
	Інші виробництва	200	2,00	0,63
	Виробництво та розподіл е/е. газу та води	5300	53,00	12,62
	Разом	22320	272,96	64,38

Сумарні електричні навантаження

№ п/п	Найменування	Річне споживання електроенергії, млн. кВт×годин	Загальне навантаження, тис.кВт
1	м. Хмельницький		
	Житлово-комунальні потреби населення	624,40	109,54
	Рекреаційно-оздоровчі заклади	2,82	1,34
	Промисловість	272,96	64,38
	Разом	900,18	175,26

Теплопостачання:

Теплопостачання існуючого та нового багатоквартирного житлового фонду, закладів та підприємств обслуговування необхідно вирішувати через пошук шляхів оптимального поєднання систем помірно-централізованого, децентралізованого та автономного теплопостачання, на базі використання ресурсів існуючих систем і будівництва нових джерел теплоти. У складі перспективних джерел теплової енергії розглядаються існуючі опалювальні котельні, рентабельність експлуатації яких підтверджується техніко-економічними обґрунтуваннями. Розвиток існуючої системи теплових мереж обумовлюється резервом потужності визначених джерел та величиною додаткових навантажень нових споживачів, вимогами відповідних Технічних умов на підключення до централізованої системи з урахуванням фактору оптимізації собівартості житлово-комунальних послуг, у т.ч. по об'єктах нового будівництва, як додаткового абонента. Як пріоритетний напрямок, теплопостачання нових об'єктів житлово-комунального сектору, перш за все розташованих поза межами радіусу дії існуючих джерел теплоти та можливого додаткового підключення нових абонентів, пропонується через застосування модульних котельень, або систем поквартирного опалення з дотриманням вимог нормативних матеріалів. Це дозволяє максимально уникати втрат теплової енергії, підвищити інтенсивність вводу в експлуатацію завершених будівництвом об'єктів. Теплозабезпечення площадок нової багатоквартирної забудови зі значним сумарним розрахунковим тепловим потоком,

рекомендовано розглядати за варіантом помірно-централізованого теплопостачання від квартальних (мікрорайонних) котельнь сучасного технічного рівня виконання, потужністю до 20,0 МВт і котлами потужністю до 5,0 МВт, з будівництвом перемичок між котельнями в межах мікрорайону. Основним напрямком подальшого розвитку у галузі теплопостачання є впровадження заходів у напрямку енергоефективності і енергозбереження. Основні напрямки реалізації заходів Програми модернізації комунальної теплоенергетики Хмельницької області:

- провести заміну котлів застарілих конструкцій з підвищенням ККД, що дозволило б зменшити споживання природного газу.
- провести заміну пальників на котельнях.
- необхідність поліпшення екологічних показників обладнання для виробництва електрики й тепла, а також ріст тарифів на теплову й електричну енергію приводить до використання технології когенерації, тобто, спільного виробництва електричної й теплової енергії. Це дозволяє підвищити ефективність роботи генераторних установок з 36-42% та щорічно економити для міста та області понад 400 тис. т. умовного палива. У системі альтернативних джерел теплопостачання найбільш вагоме місце відводиться електроенергії.
- передбачити проведення робіт із модернізації обладнання в існуючій системі теплопостачання, впровадження заходів із енергозбереження.

№ з/п	Споживачі в розрізі адміністративно-територіальних одиниць по регіонах	Тепловий потік, МВт (розрахунковий період)							
		Житлово-комунальний сектор				Рекреаційні оздоровчі заклади	Промисловість	Сільське господарство	Всього
		Опалення, вентиляція	Гаряче водопостачання	Всього					
I	Хмельницька область, всього.	2068,18	273,24	2341,42	127,66/31,22	358,24	557,78	3385,10	
1.1	Міста обласного підпорядкування	867,76	166,58	1034,34	6,92/1,76	257,14	-	1298,40	
	Хмельницький	520,62	91,88	612,50	1,64/0,50	109,70	-	723,84	

Водопостачання:

Місто розміщене в зоні достатнього зволоження. Основними джерелами водозабезпечення є поверхневі води річок, а також підземні води. Поверхневі водні ресурси поповнюються за рахунок талих і дощових вод, тому більша частина річкового стоку формується саме в період весняного сніготанення. Водозбір здійснюється з артезіанських свердловин, каптажів джерел і трубчатих колодязів.

Однією з головних проблем водопостачання області – забезпечення обласного центру питною водою. Водопостачання міста Хмельницького здійснюється із водозабору, розташованого у с. Чернелівка, Красилівського району одним магістральним водогоном протяжністю 34 км, побудованим у 1981 році за експериментальною технологією із залізобетонних труб, без наявності паралельного, або резервного водогону, що недопустимо по нормах. Практично весь час водогін працює в аварійному режимі. За час експлуатації (1981-2012 рр.) на ньому ліквідовано понад 300 аварій, кількість яких постійно збільшується. Згідно висновку науково-дослідного інституту будівельних конструкцій (м. Київ 1996 р.) існує загроза масового руйнування діючого водогону по критеріям аварійності його раструбних елементів труб. В даний час перша черга діючого Чернелівського водогону продовжує експлуатуватися з усіма негативними наслідками. При кожному аварійному випадку, на час виконання відновлювальних робіт місто Хмельницький (250 тис. населення), а також чотири населені пункти Красилівського району (8 тис. населення) а саме: с. Чернелівка, с. Заслучне, с. Слобідка - Чернелівська, с. Катюржинці, які підключені до першої черги Чернелівського водогону, на 1-2 доби залишається без питного водопостачання, що негативно впливає на санітарно-побутові умови жителів, дестабілізує соціальну обстановку у місті Хмельницький, у селах Красилівського району, а також примушує міське комунальне підприємство «Хмельницькводоканал» вкладати на ліквідацію кожної аварії 50-60 тис. грн. обігових коштів.

Необхідно передбачити завершення будівництва другої нитки водогону від «Чернелівського» водозабору; реконструкцію та розвиток мереж централізованої системи водопостачання; повне обладнання житлового фонду системами водопостачання; передбачити розчистку рік та струмків, берегоукріплення.

Балансові експлуатаційні запаси питних і технічних підземних вод на 01.01.2013 р.

№ п/п.	Назва родовища та ділянки	Балансові експлуатаційні запаси, тис. м ³ /добу				Індекс водоносного горизонту	Дата затвердження запасів, номер протоколу
		A	B	C ₁	A+B+C ₁		
	Чернелівське						
	Ділянка Чернелівська	38,0	29,0	33,0	100,0	K ₂ S	ДКЗ СРСР №7118, 1974 р.

№	Назва і категорія об'єкту	Площа, га	Місце знаходження і коротка характеристика об'єкта	Коли і ким був заповіданий
Ботанічні пам'ятки природи місцевого значення				
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Липа звичайна	0,02	Дерево липи звичайної унікальне за розмірами і віком понад 200 років зростає в м. Хмельницькому по вулиці Грушевського, 64	Рішенням обласного виконавчого комітету (далі ОВК) № 213 від 14.07.1977 року. (УЖКГ Хмельницького міськвиконкому)
2.	Алея каштана кінського	0,50	Заповідний об'єкт представляє собою насадження каштана кінського та окремих дерев ялини, ясеня, клена, посадки 1906 року і розташований на території відкритого акціонерного товариства "Хмельницький обласний пивзавод" м. Хмельницького.	Рішенням ОВК № 213 від 14.07.1977 року. (УЖКГ Хмельницького міськвиконкому)
3.	Бук червоний	0,01	Ця рідкісна порода дерев віком 100 років зростає в м. Хмельницькому на вулицях Гагаріна, 5 та Театральній, 24	Рішенням ОВК № 358-р від 22.10.1969 року. (УЖКГ Хмельницького міськвиконкому)
4.	Бук червоний	0,01		
5.	Горіх чорний	0,02	Це екзотичне дерево віком понад 100 років зростає в м. Хмельницькому по вулиці Пилипчука, 5	Рішенням ОВК № 213 від 14.07.1977 року. (УЖКГ Хмельницького міськвиконкому)
Всього		5/0,56		

**Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва
місцевого значення**

1.	2.	3.	4.	5.
6.	Парк ім. Чекмана	140,45	Парк закладено в 1947-48 рр. Це парк культури і відпочинку населення. На його території розташовані атракціони, живий куточок, в якому можна побачити різних птахів і улюбленицю дітей - медведицю Алісу. Зараз в парку зростає понад 30 видів дерев та чагарників. Серед них: липа, ясен, граб, клен, акація, каштан кінський, модрина, тополя. Парк розташований в м. Хмельницькому по правому березі річки Плоскої. Границі парку проходять по вулицям Курчатова, Олімпійській та Котовського.	Створений рішенням ОВК №132 від 5.05.1975 року, назва та площа змінені рішенням 4 сесії обласної ради № 13 від 16.12.1998 року. (УЖКГ Хмельницького міськвиконкому)
7.	Заріччя	4,3	Зарічанський р-н міста Хмельницького на території обмеженій вулицями Свободи, зарічанською, Перемоги та Проспектом Миру. Парк знаходиться на невеликій відстані від окраїни міста. він є місцем відпочинку населення прилеглої жилої зони.	Рішенням 11 сесії обласної ради від 30.03.2004 р. № 22-11/2004 (УЖКГ Хмельницького міськвиконкому)
8.	Сквер ім. Шевченка	4,7	Центр м. Хмельницького обмежений вулицями Грушевського, Проскурівською, Володимирською, Театральною. Міський парк відпочинку з понад 100 річною історією. Має велике рекреаційне, естетичне та освітньо-виховне значення.	Рішенням 16 сесії обласної ради від 4.04.2001 р. № 10, розширений рішенням 22 сесії обласної ради від 21.03.2002 р № 11 (УЖКГ Хмельницького міськвиконкому)
Всього:		3/179,95		

Дендропарки

1.	2.	3.	4.	5.
9.	Дендропарк "Поділля"	30,5	Дендропарк засновано в 1964 році на честь 50-річчя радянської влади. В ньому нарахується понад 427 видів дерев і чагарників. В основному в ньому зростають рідкісні і цінні породи: ялина срібляста, канадська; модрина європейська, сибірська, Сукачова; сосна європейська, Веймутова; туя, ялівець, дуб пірамідальний, софора японська та інші. Розташований парк за Меморіалом Слави по вулиці Проспект Миру, 105 і тягнеться вздовж траси на Старокостянтинів.	Розпорядженням виконкому Хмельницької обласної Ради депутатів трудящих № 358-р від 22.10.1969 року. (УЖСКГ Хмельницького міськвиконкому)
Всього:		1/30,5		

Ботанічні сади

1.	2.	3.	4.	5.
10.	Ботанічний сад „Ботанічний сад Хмельницького національного університету”	2,21	Ботанічний сад, на території якого зростає 18,5 тис. рослин з різних біогеографічних районів світу. На території ботанічного саду створено експозиції Хвойних та Листопадних рослин, сад каменів з колекцією східно-азійської флори, альпійарій, сад папоротей, ділянка малого Полісся „карпатський схил”, подільська діброва „Болонський модуль” з колекцією рідкісних та зникаючих видів рослин Хмельниччини”. Розташований по вул. Інститутський, 11 на території Хмельницького національного університету	Рішенням 24 сесії обласної ради від 18.11.2009 р. № 20-24/2009 (Хмельницький національний університет)
Всього		1/2,21		

Разом по місту – 10 об’єктів загальною площею 182,72га.

Газопостачання

Газопостачання міста здійснюється через 3 газорозподільних станції (ГРС). На базі природного газу розглядається забезпечення таких категорій споживачів:

- житлові будинки;
- джерела теплопостачання;
- промислові та інші підприємства по наданих галузях.

Пріоритетним залишається напрямок пошуку нових нетрадиційних та альтернативних джерел енергії, які сприяють зменшенню використання природного газу і нафтопродуктів.

На подальших етапах проектування рекомендується проведення коригування існуючих схем газопостачання міста в цілому із залученням спеціалізованих проектних закладів.

Вирішення та удосконалення питань газозабезпечення потребує розгляду, вивчення і реалізації таких заходів:

- інвентаризація існуючої внутрішньо-міської газотранспортної системи;
- коригування схем газопостачання міста в напрямках оптимізації експлуатації існуючої газотранспортної системи після реалізації галузевих заходів з енергозбереження і технологічної модернізації;
- модернізація газових мереж та існуючого обладнання;
- подальший розвиток газотранспортної системи у напрямках, спрямованих реальним фінансуванням і техніко-економічними обґрунтуваннями;
- впровадження інтегрованої системи автоматизованого контролю на всіх рівнях споживання;
- оптимізація розвитку системи міжселищних та розподільчих газопроводів з урахуванням 100% завантаження існуючих ГРС, будівництво ГГРП, ГРП, ШРП;
- впровадження одноступеневої системи газопостачання з комбінованими будинковими регуляторами тиску (КБРТ) із застосуванням сучасних матеріалів та технологій будівництва;
- розвиток залучення сучасних технологій щодо введення в експлуатацію обсягів шахтного метану, придатного для промислового використання;
- пошуки способів переробки газу в хімічну продукцію, необхідну для потреб області і країни в цілому;
- сприяння розвитку і модернізації газотранспортної системи в технологічному обслуговуванні до рівня стандартів ЄС.

Річні витрати природного газу на кінець розрахункового строку, млн. м³/рік

№ з/п	Споживачі в розрізі адміністративно-територіальних одиниць по регіонах	Житлово-комунальний сектор					Рекреаційно-оздоровчі заклади	Промисловість	Сільське господарство	Всього
		Житлові будинки (приготування їжі та, частково, гаряче водопостачання)	Опалювальні установки садибної забудови	Джерела центрального тепlopостачання житлово-комунального сектору	Всього					
	Хмельницька область, всього.	216,26	1055,06	880,20	2151,51	72,51	217,84	171,69	2613,56	
	у тому числі: Хмельницький	34,45	49,60	289,10	373,15	1,02	60,20	-	434,37	

Каналізація:

Більша частина існуючих очисних споруд господарсько-побутової каналізації (близько 60%) і каналізаційні мережі (близько 35%) знаходяться в незадовільному технічному стані та потребують проведення капітального ремонту й реконструкції.

Перекачування каналізаційних стоків забезпечують каналізаційні насосні станції. Виробнича потужність більшості каналізаційних насосних станцій значно перевищує фактичні обсяги перекачування стічних вод, що призводить до підвищених витрат електроенергії та собівартості водовідведення. Виробнича потужність більшості каналізаційних насосних станцій значно перевищує фактичні обсяги перекачування стічних вод, що призводить до підвищених витрат електроенергії та собівартості водовідведення.

Негайної модернізації і реконструкції вимагають очисні споруди в місті Хмельницький. Передбачити будівництво нової ГКНС та двох напірних трубопроводів до КОС № 2; проведення реконструкції та модернізації каналізаційних очисних споруд; реконструкцію та розвиток мереж централізованої системи каналізації.

Таблиця ВК-1

Питома вага загальної площі обладнаної інженерними системами на 1.01.2013 р., % (згідно статистичної звітності).

Міста, райони	Водопроводом			Каналізацією		
	міська місцевість	сільська	разом	міська місцевість	сільська	разом
м. Хмельницький	88,8	-	88,8	88,8	-	88,8

Таблиця ВК-4

Зведений розрахунковий об'єм водоспоживання Хмельницької області на розрахунковий строк (2036 р), млн.м³/рік

Міста, райони	Госпитні потреби	Вир. потреби	Полив	Потреби тварин	Потреби рекреації	Всього
Хмельницький (м/р)	37,76	4,84	2,22	0,00	0,07	44,89

Таблиця ВК-5

Зведений розрахунковий об'єм водовідведення Хмельницької області на розрахунковий строк (2036 р), млн.м³/рік

Міста, райони	Від населення	Від виробництва	Від тварин	Від рекреації	Всього
Хмельницький (м/р)	37,76	1,45	0,00	0,06	39,28

Таблиця ВК-2

Основні показники систем водопостачання за 2012 р., згідно статистичної звітності

Міста, райони	установлена виробнича потужність, тис.м ³ /добу		протяжність, км		% амортизації		подано води у мережу, тис.м ³	відпущено води споживачам, тис.м ³	витік та невраховані (у % від поданої)	
	НС I підйому	очисних споруд	водопроводів	мережі	водоводів	мережі				
м. Хмельницький (м/р)	87,2	-	63,0	137,4	235,0	44,0	53,5	19712,0	13397,0	32,0

Таблиця ВК-3

Основні показники систем водовідведення за 2012 р., згідно статистичної звітності

Міста, райони	Установлена пропускна спроможність, тис.м ³ /добу		Протяжність, км		% амортизації		Пропущено стічних вод, тис.м ³		Скинуто стічних вод, тис.м ³		Питома вага очищених стічних вод, %
	Очисних споруд	Каналізації	Колекторів	Мережі	Колекторів	Мережі	Всього	3 нх через ОС	Всього		
м. Хмельницький (м/р)	105,0	105,0	57,8	140,0	50,9	41,9	12749,0	12746,0	12746,0	12746,0	100,0

Таблиця ВК-6

Розрахунковий об'єм водоспоживання та водовідведення у міській місцевості
Хмельницької області на розрахунковий строк (2036 р.), млн.м³/рік

Міста, райони	Водоспоживання				Водовідведення	
	Госпитні потреби	Полив	Виробничі потреби	Всього	Всього	В т.ч. промисловість
Хмельницький (м/р)	37,76	2,22	4,84	44,82	39,21	1,45

Таблиця ВК-9

Розрахунковий об'єм водоспоживання та водовідведення
рекреаційно-оздоровчих закладів та неорганізованих відпочивальників
Хмельницької області

Міста, райони	Об'єм, млн. м ³ /рік				
	Оздоровчі, рекреаційні з неврахованих	рекреаційні і сезонні з неврахованих	полив-миття територій	всього	Водовідведення
Хмельницький (м/р)	0,032	0,031	0,011	0,075	0,063

Санітарне очищення:

З кожним роком утворення побутових відходів на території області збільшується, при цьому значні їх обсяги розміщуються на полігонах та звалищах, які розташовані в неприйнятних для цього місцях, неналежним чином спроектовані та експлуатуються. Таке становище призводить до інтенсивного забруднення атмосфери, підземних вод (практично на жодному зі звалищ не знешкоджується фільтрат) та чинить негативний вплив на здоров'я населення. Значна частина побутових відходів концентрується на стихійних сміттєзвалищах, які формуються, як правило, у приміській смузі, приватному житловому секторі, зонах відпочинку та в інших місцях.

У м. Хмельницький є полігон площею під твердими побутовими відходами 8,8 га.

Взяти до уваги інформацію: для поліпшення екологічного стану області та зважаючи на складність знаходження нових ділянок, придатних для складування твердих побутових відходів, на розрахунковий строк пропонується будівництво 4 підприємств промислової переробки відходів сумарною продуктивністю 390,00 тис. т/рік. Орієнтовні райони розміщення з урахуванням об'ємів річного накопичення та радіусів обслуговування – Хмельницький (у м. Хмельницький, згідно проекту «Генеральний план м. Хмельницький» розробленого інститутом Діпромісто, 2007 р. та програми поводження з ТПВ Хмельницької області), Городецький (в м. Городок існує потенційна можливість будівництва сміттєпереробного заводу (у 2011 році надано дозвіл на відведення земельної ділянки під будівництво заводу по переробці сміття ТОВ „Оболонь ОІЛ”)),

Кам'янець-Подільський та м. Нетішин (в м. Нетішин для будівництва сміттєпереробного комплексу КП НМР „ЖКО” надано дозвіл на розробку проекту землеустрою та погодження на відведення і передачу у постійне користування земельної ділянки, площею 6,00 га, яка розташована за межами м. Нетішин, на північ від лісового масиву, у районі існуючого полігону твердих побутових відходів, для будівництва сміттєпереробного комплексу). Санітарно-захисна зона 300 м при продуктивності до 100 тис. т/рік, 500 м при продуктивності вище 100 тис. т/рік. Вибір ділянок під розміщення об'єктів доцільно робити в межах існуючих звалищ (на відпрацьованій та рекультивованій території).

- передбачити розробку проектно-кошторисної документації та послідовне будівництво підприємства промислової переробки відходів та послідовну рекультивацію існуючого полігону ТПВ. Санітарно-захисна зона 300 м при продуктивності до 100 тис. т/рік, 500 м при продуктивності вище 100 тис. т/рік. Вибір ділянок під розміщення об'єктів доцільно робити в межах існуючих звалищ. Керуючись ст. 21 Закону України «Про відходи», питання щодо розміщення на своїй території об'єктів поводження з відходами, створення полігонів для поховання відходів, ліквідація неконтрольованих та несанкціонованих звалищ, тощо, вирішуються органами місцевого самоврядування.
- передбачити сортування твердих побутових відходів міста із вилученням ресурсоцінних компонентів, їх подальшу переробку та утилізацію на сміттєпереработувальних станціях, що повинні розташовуватись в промислових зонах з урахуванням СЗЗ – 100 м.

Нормативні об'єми накопичення ТПВ

Місто	Чисельність населення на 1.01.2036 р., тис. осіб	Об'єм накопичення ТПВ (тис. т/рік)
м. Хмельницький	312,20	93,66

ХКП «Спецкомунтранс»

За критеріями розподілу суб'єктів господарювання за ступенем ризику їх господарської діяльності для навколишнього природного середовища, затверджених постановою КМУ від 19 березня 2008 року № 212 дане підприємство віднесено до групи з високим ступенем ризику.

Суб'єкт господарювання експлуатує полігон твердих побутових відходів в м. Хмельницькому по Проспекту Миру. Полігон ТПВ експлуатується з 1956 року за відсутності проектної документації, без виконання інженерних досліджень, геологічних та гідрогеологічних вишукувань, екологічних та санітарно-гігієнічних досліджень, за відсутності даних розрахункового терміну експлуатації звалища. Захоронення відходів ХКП «Спецкомунтранс» проводить на земельній ділянці. Шляхом викупу прилеглих земельних ділянок у приватних осіб, які надавались останнім для ведення особистого селянського господарства, ХКП «Спецкомунтранс» проводить розширення площі земельної ділянки для здійснення господарської діяльності з обслуговування полігону ТПВ. Загальна площа викуплених земельних ділянок становить 1,0686 га.

Реконструкція діючого полігону з розширення його території з послідовним складуванням та захороненням відходів, здійснюється за відсутності передпроектних матеріалів ТЕО, проекту реконструкції, матеріалів оцінки впливу на навколишнє природне середовище, висновку державної екологічної експертизи та будь-яких дозвільних документів, що суперечить вимогам Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про екологічну експертизу», «Про відходи».

При обстеженні звалища ТПВ виявлено наступне.

При експлуатації звалища допускається порушення технології складування, захоронення ТПВ та експлуатації в цілому.

На звалищі виявлені відходи шин відпрацьованих, які утворюються від експлуатації автомобільного транспорту і не відносяться до побутових відходів. Для запобігання виносу забруднення транспортними засобами за територію сміттєзвалища встановлено дезбар'єр. На момент перевірки дезінфікуючий розчин з основою відсутній. Бетонowana основа дезбар'єру пошкоджена (наявні тріщини). На момент перевірки суб'єктом господарювання ведуться ремонтні роботи.

Для запобігання засмічування прилеглої території леткими фракціями відходів (на основних напрямках їх розлітання), підприємством встановлено лише 30 штук тимчасових сітчастих переносних елементів огорожі, але останні не забезпечують належну затримку таких відходів, про що свідчить наявність засмічення леткими фракціями відходів прилеглої території до полігону.

Роздільне збирання побутових відходів ХКП «Спецкомунтранс» не здійснює.

Відходи складуються і захоронюються на умовно виділених ділянках звалища, безсистемно, без використання карт.

Ущільнення відходів проводиться не належним чином. Пошарова ізоляція ґрунтом здійснюється не в повній мірі. Контроль за відповідною товщиною ґрунту при відповідному пошаровому ущільненню відходів не здійснюється, підтвердженням цього є нерівномірність поверхні складування відходів.

Нерівномірність покриття ґрунтом супроводжується контактом сміття з навколишнім природним середовищем.

Територія полігону з північної сторони обмежена нагірною канавою, по якій проходить збір з території та витікання забруднених поверхневих вод.

Полігон ТПВ не оснащений системою збору та знешкодження фільтрату. Фільтрат накопичується в підніжжі полігону у двох земляних накопичувачах через нагірну каналу та безпосередньо височується із тіла полігону.

Питання очистки фільтрату та його подальшу утилізацію суб'єкт господарювання не проводить, тим самим не здійснюючи організаційні, науково-технічні та технологічні заходи для максимальної утилізації фільтрату. Забруднюючі речовини представлені (зимовий період): азотом двоокису, оксидом вуглецю, метаном, діоксидом вуглецю, оксидом діазоту. У літній період викиди забруднюючих речовин складаються із азоту двоокису, оксиду вуглецю, метану, діоксиду вуглецю, діазоту оксиду.

Полігон ТПВ не оснащений системою захисту ґрунтових вод, що є порушенням Закону України «Про відходи».

За результатами перевірки відповідальні особи притягнуті до адміністративної відповідальності за ст. ст. 82, 53, 79-1, 188-5, ч.1 ст. 78, 82-6, 82-1 КУпАП та керівнику внесено припис про усунення виявлених порушень. Гострота проблеми утилізації твердих побутових відходів (далі - ТПВ) не має тенденції до спаду. Щорічно у регіоні утворюється понад 0,2 млн.т ТПВ. Більша частина звалищ, полігонів ТПВ вичерпала свій потенціал.

Переважає більшість полігонів та сміттєзвалищ твердих побутових відходів експлуатується за відсутності проектної документації, а також відповідних рішень, що забезпечують експлуатаційну надійність цих об'єктів; без виконання інженерних заходів, що забезпечують стійкість полігонів як споруд, їх довговічність і безпеку навколишнього природного середовища, за відсутності даних розрахункового терміну експлуатації полігонів та сміттєзвалищ.

Відсутність розроблених природоохоронних програм у сфері поводження з твердими побутовими відходами у сільських селищних радах, а природоохоронні заходи, які закладені природоохоронними програмами міст Хмельницької області не реалізуються за відсутності їх фінансування, що унеможливило вирішення проблеми поводження з твердими побутовими відходами регіону.

Практично відсутня система роздільного збирання ТПВ. Через відсутність належної системи збирання ТПВ щорічно утворюються сотні малих стихійних сміттєзвалищ, які не піддаються достовірному обліку.

Основними технічними проблемами у сфері поводження з відходами є застарілість парків сміттєвозів та контейнерів для збирання сміття, відсутність вільних територій для будівництва нових полігонів, пожежонебезпечність місць видалення твердих побутових відходів через порушення технологічних регламентів їх захоронення. Суттєвою проблемою при експлуатації полігонів та сміттєзвалищ є не здійснення моніторингу по впливу останніх на довкілля.

Центральною ланкою залишається створення інфраструктур поводження з відходами і насамперед будівництво спеціалізованих полігонів для їх знешкодження та екологічно безпечного захоронення, а в економічному аспекті - створення механізму акумуляції коштів на місцевих рівнях для реалізації відповідних заходів. Стратегічним напрямком у сфері раціонального використання вторинних ресурсів є - формування і реалізація регіональної політики у сфері поводження з відходами шляхом впровадження організаційних, нормативно - правових та інформаційних передумов, розроблення та реалізація галузевих, регіональних і місцевих програм поводження з відходами, зменшення ресурсної залежності регіону за рахунок використання вторинних ресурсів і зменшення вмісту первинної сировини (особливо імпоротної) в загальному обсязі ресурсоспоживання, поліпшення діючих. Створення і впровадження нових технологій використання найбільш важливих видів вторинних ресурсів, перехід до мало - та безвідходних технологій виробництва продукції, замкнених циклів ресурсоспоживання.

Крім того, для захисту території м. Хмельницький від несприятливих явищ природного та техногенного походження необхідно реалізувати проекти:

- «Водовідведення з території в районі вул. Зенітної та пров. Зенітного в районі Гречани»;
- «Захист від підтоплення ґрунтовими водами забудованої території по вулицях Залізничній, Ричко, Костюшко, Партизанській, Савіної, 3-ї Садибної, Польової в мікрорайоні Гречани»;
- «Водовідведення та водозниження на території, що підтоплюється, по вулиці Вокзальній в районі будинків № 80 - №100 в мікрорайоні Гречани»;
- ТЕО «Екологічне оздоровлення р. Плоска в межах м. Хмельницького»;
- «Розчищення р. Кудрянки з капітальним ремонтом гідротехнічних споруд в межах м. Хмельницький».

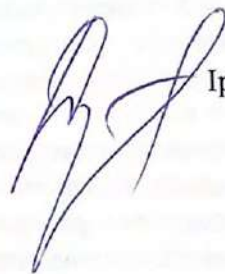
Розроблений генеральний план надати на розгляд архітектурно-містобудівної ради при відділі містобудування та архітектури облдержадміністрації, тільки при позитивному висновку даної роботи рекомендувати до затвердження відповідно до законодавства.

1 екземпляр генерального плану та топографо-геодезичної основи масштаб зображення 1:2000 в паперовому та в електронному виді надати у відділ містобудування та архітектури облдержадміністрації для внесення до містобудівного кадастру Хмельницької області.

Лише відповідно до затвердженого генерального плану розробляються плани зонування території, детальні плани територій, програми соціально-економічного розвитку, галузеві схеми розвитку інженерно-транспортної інфраструктури, документація із землеустрою, проектна документація на будівництво.

З матеріалами схеми планування території Хмельницької області можна ознайомитись у відділі містобудування та архітектури облдержадміністрації

Начальник відділу –
головний архітектор області

Ірина ДУНАЄВСЬКА